

CATALOGUE
SANSKRIT MANUSCRIPTS
GOVERNMENT COLLECTION

(
DESCRIPTIVE CATALOGUE

OF

SANSKRIT MANUSCRIPTS IN THE
GOVERNMENT COLLECTION

UNDER THE CARE OF

THE ASIATIC SOCIETY OF BENGAL.

BY

MAHĀMAHOPĀDHYĀYA HARAPRASAD SHĀSTRĪ, M A ,
C I E , F A S B ,

*Vice-President, Asiatic Society of Bengal,
and Honorary Member, Royal Asiatic Society of Great Britain and Ireland*

VOLUME II
VEDIC MANUSCRIPTS
MISS.

CALCUTTA

PRINTED AT THE BAPTIST MISSION PRESS AND PUBLISHED BY
THE ASIATIC SOCIETY OF BENGAL

1923

P. C. NAHAR.

PREFACE.

THE second volume of the Descriptive Catalogue of Sanskrit Manuscripts, in the Government collection at the Asiatic Society's rooms is now presented to the public. It contains descriptions of manuscripts from Nos 120 to 1815A, and treats only of the Vedas Vedic rituals and Vedic speculations. Sayana says that the other Vedas are dependent on the Rg-Veda and therefore that Veda is treated of first of all in the present Catalogue.

Max Muller gives a list of manuscripts consulted by him in his famous edition of the Rg-Veda but not a single manuscript of his goes beyond the seventeenth century. But in this collection there is a fragment dated 1362 A D and some manuscripts belonging undoubtedly to the fifteenth and sixteenth centuries. It would not be out of place to mention here that the Vedas were committed to writing in very recent times. Al Beruni says 'not long before my time, by Vasukra in Kashmir. The fragment of 1362 A D (No 140, XIV) is therefore of unique importance.

Evidence is afforded in No 143A, of a projected commentary of the Rg-Veda in the seventeenth century by a prominent Hindu scholar named Kavindra or Sarva vidya nidhana Kavindra-Sarvasvati.

I have placed the Sastras and Ukthas immediately after the text of the Rg Veda because they are really texts though arranged in an extraordinary way. These Sastras are recited by Rg Veda priests on different occasions, at different sacrifices; sometimes the Mantras are not to be found in the printed edition of this Veda but elsewhere. (See page 229.)

In the seventeenth and eighteenth centuries or perhaps a little earlier, attempts were made to trace the Ramayana, the Bhagavata, the Kaṣikhaṇḍa and other works, from the Mantras of the Rg-Veda (Nos 177-181)

Modern scholars think that Viṭṭhala and Viṭhova extensively worshipped in the Marhatta country are forms of Buddha, but Buddha is an incarnation of Viṣṇu, and so Viṭṭhala and Viṭhova are worshipped as forms of Viṣṇu,— and 12 Rk-Mantras are uttered in their worship. Commentaries of these Mantras are to be found in the Catalogue (No 176). After the Mantras and Brahmanas of each Veda I have given what is known as Lakṣṇagranthas under the English name, Subsidiary Treatises. Under the Rg-Veda, Katyayana's Sarvanukramani comes first with its commentaries. Then comes a work entitled "Rg-Vedā-nukramanika" with its commentary by Jagannatha, which seems to belong to a Śakha of the Rg Veda, different from that of the Śakalas, it most probably belongs to the Vaṣkala Śakha. The Rks in one, number 10,552 and in the other 10,580. Another manuscript, No 235, gives perhaps the index of another Śakha.

These are indices of the books, chapters, lessons, hymns and verses and of Rsis, metres, etc., of the Rg Veda. But there are other indices too, of peculiarities in grammar and pronunciation. These are embodied in Nos 255 to 261. "How useful these lists were to subsequent writers of pratisakhya and grammar, may be seen from the fact that one of the lists in our Gam' No 256 has been turned into a Sūtra, in p 53 of the Śaunaka rk-pratisakhya in the Chaukhamba Series."

There are quite a number of manuscripts, of works on the three Prakṛti and eight Vikṛti paṭhas. Some words

are often dropped at Padapatha and these are called *galitas*, and the *galitas* are treated of in No 290

There are two Sūtras known of the Rg Veda, namely, Āśvalāyana and Śamkhayana. The former has many commentaries, some of these are 'running commentaries' and others liturgical, called Prayogavitti. The most popular liturgical commentary is by one who describes himself as 'Traividya Vṛddha' and 'Tālavṛnta nivasin'. His proper name has now been found to be Keśava (p 537). Many Rg-Vedins, however, perform their rites according to the processes prescribed by Kātyāyana, Āpastamba and Baudhayana, none of whom belong to the Rg-Veda. The followers of the Āśvalāyana school are the most numerous; those of Śamkhayana are small in number and the school of Śaunaka seems to have merged itself into that of his pupil Āśvalāyana. Still the present collection has some works of the Śaunaka school and these have been separately dealt with. Black Yajus comes next. The collection is poor in texts of the Black Yajus Samhita. It makes up the deficiency, by works on Rudra, which form a peculiar feature of the Black Yajur-Veda. The manuscripts of Taittirīya Brahmana, too are few. There are, however, many works giving lists of words in this Veda, which drop their *visarga* after *ā*, in which *e*, *ai* are not changed into *a* or *ā* as in Samhita (called *vilanghya*), in which a *n* comes in or a *ta*, on which stress is given and so forth. These works are of the same nature as the Lakṣānagranthas of the Rg-Veda.

The Manava-Śulva-Bhāṣya, the Kathaka-Śrauta-Sūtra, Bhāradvāja-Gṛhya-Sūtra, Paribhāṣa-Sūtra of Bhāradvāja are rare works belonging to Sakhas of the Black Yajur Veda, which are rapidly becoming obsolete. The Hiraṇyakeśi, the Āpastamba and the Baudhayana schools are

very strongly represented in the present collection, the last two specially so.

I have in each Veda separated the Sūtras and their commentaries from their Prayogas and Paddhatis. In the Rg-Veda the effect of this separation is not much marked as some of the commentaries are really liturgical. But in the other Vedas the effect is very marked. Nos. 610 and 615 belong to the liturgy of the Maitrāyaṇīya-Mānava-Sūtra. They cover the whole ground of the Śrauta and Smārta rituals in general and the propitiation of the Seven Rsis in particular. The Kāthaka Sūtra has the Gṛhya-paddhati alone in this collection. These schools are limited in their sphere of activity. Kāthaka is current only among the Kāśmīris. The liturgies of Āpastamba and Baudhāyana take up much greater space in this catalogue than those of any other school. The liturgy of Rudra figures prominently in Āpastamba and that of Śiva and Mahādeva in Baudhāyana.

The Kāṇva and Mādhyandina schools are represented in the collection, by their Samhitāpātha, Padapātha and Kramapātha. It is a well-known fact that the texts of the Kāṇva and Mādhyandiniya Samhitā do not differ much though there is difference. The Śātapatha Brāhmanas of these schools, however, differ much. One has 14 Kāndas the other 17. Both contain the Brhadāranyakopaniṣad but in very different readings. Sankara commented upon the Kāṇva recension, it had so many well-known commentaries and sub-commentaries. But commentaries of the other recension were not much known. The present collection contains three commentaries. by Vāsudeva Brahma, by Nilakantha, and by Dviveda Ganga. Kātyāyana is said to have written a complete Sūtra of the White Yajur-Veda, but his Gṛhya Sūtra was named after Pāraskara. Pandits

in India often thought that Pāraskara was only an *alias* of Kātyāyana. But the present collection has a work, No. 843, Kātyayana-Smārta-Mantrārtha-Dīpikā, by Anantācāryya, son of Nāgadeva; and another No. 844, Pāraskara-Mantra-bhaṣya, by Murāri Miśra. That shows that there are two Grhya Sūtras, one by Kātyāyana and another by Pāraskara. This is also borne out by works in the Liturgical section.

The most interesting portion of the Catalogue is that which deals with the Lakṣanagranthas of the White Yajur-Veda, Nos 882-916. Though the Yajur Mantras are in prose and often very short, yet they have their Padapāṭha and even their Kramapāṭha. And there are indices to the Mantras. The indices to the Brahmanas are still more interesting. There are indices of Kāṇḍas, Anuvakas, Adhyāyas and Brahmanas. The Śatapatha has another set of indices giving the initial words of groups of hundred Brahmanas, a fact from which the entire work is named Śatapatha Brahmana. Even the Grhya Sūtra of Kātyāyana has an index (No 1012).

In this collection there is a complete set of the *pariśiṣṭas* or appendices attributed to Kātyāyana, to his Śrauta and Grhya Sūtras. They are eighteen in number and treat of all subjects not mentioned in the Sūtras themselves. There are some other works of the same nature attributed to the same author, which are called Kṣepakas or 'thrown in.' These with their commentaries and sub-commentaries form a library by themselves and are a notable feature of this collection.

My grateful acknowledgments are due to Mr. Johan van Manen, General Secretary to the Asiatic Society of Bengal, who is trying to push on this work to the best of his

PREFACE

abilities. But for him the publication of this volume alone would have been delayed at least for another year. Of all things done by the Asiatic Society in recent years the appointment of a whole-time Secretary is what appeals to the public, and the President, Dr N Annandale, is to be congratulated for the selection of Mr van Manen as Secretary.

My grateful acknowledgments are also due to my devoted assistants Pandit Ashutosh Tarkatirtha and Babu Nanigopal Banerjee without whose whole hearted co operation the *Catalogue* of the entire collection could not have been completed in ten years. Pandit Ashutosh is still helping me in seeing the *Catalogue* through the Press, and Babu Nanigopal Banerjee, though he has joined his new appointment at the Dacca University, is doing his best to assist me with his advice.

HARAPRASĀD SHĀSTRĪ

Calcutta

July 1st 1923

SYNOPSIS OF CONTENTS.

<i>Subject</i>	<i>Page</i>	<i>Subject</i>	<i>Page</i>
Rg-Veda samhitā-pāṭha	201	2 Bhāradvāja Sūtra ..	527
Pada-pāṭhā	214	3 Kṛthā-Sūtra .	529
Commentaries on the Rg Veda	220	4 Hiraṇya keśi Sūtra .	532
Śāstras or Uktis	224	5 Āpastamba Sūtra ..	537
The Sūktas	233	6 Baudhāyana Sūtra	593
Brāhmanas of the Rg Veda	252	White Yajus Samhitā ..	670
Commentaries on Aitareya Brāhmana of the Rg Veda	257	Brāhmana of the White Yajur Veda	709
Aitareya Āraṇyaka	260	Subsidiary Treatises to White-Yajur Veda	725
Commentary on the Āraṇyaka	262	Sūtra of the same	701
The Upaniṣads of the Aitareya	263	Prayogas and Paddhatis of the White Yajur Veda	838
Brāhmana of the Sāmkyāyana school	269	Prayoga Works common to all Sākhās of the Yajur Veda	916
Subsidiary Treatises to the Rg Veda	271	Sāma-Veda Samhitā	1007
Sūtras of the Rg Veda	322	Brāhmanas of the Sāma Veda	1027
Sāmkyāyana Sūtra	376	Sūtras of the Sāma Veda	1004
Prayogas and Paddhatis of the Rg Veda—		Prayogas and Paddhatis of the Sāma Veda	1077
1 Asvalāyana school	342	Samhitā of the Atharva-Veda	1090
2 Sāmkyāyana school	403	Brāhmana of the Atharva Veda	1107
3 Sāunaka school	410	Subsidiaries to the Atharva-Veda	1111
Black Yajus Samhitā	420	Sūtra of Atharva Veda	1121
Brāhmana of the Black Yajur Veda	435	Prayogas and Paddhatis of the Atharva Veda	1123
Subsidiaries to the Black Yajur-Veda	451	Vedic Priests Manuals	1124
Sūtras of the Black Yajur-Veda—		Vedāṅgas	1171
1 Mānava Kāthaka and Bhāradvāja Sūtras	460	Prayogas and Paddhatis common to all the Vedas	1217
2 Hiraṇya keśi Sūtra	466	The Upaniṣads (Collection)	1311
3 Āpastamba Sūtra	472	1 Sannyasa	1401
4 Baudhāyana Sūtra	494	2 Varnana	1405
Prayogas and Paddhatis of the Black Yajur Veda—		3 Saiva	1419
1 Maitrāyaṇya-mānava Sūtra	521	4 Sectarian miscellaneous	1424
		5 Medicine and necromancy	1432

DESCRIPTIVE CATALOGUE OF SANSKRIT MANUSCRIPTS

THE VEDAS

RG VEDA SAMHITĀPĀTHA

120

6607. ऋग्वेदसंहिता । *Rgveda Samhita*

Twelve batches of leaves

I Contains the first *astaka*—complete with the exception of the last *caran* of the last *Rk*

Substance country made paper 9×3½ inches Folia 10½ Lines 8 on a page Character Nāgara of the fifteenth century Appearance old and faded

II Contains L. 7, 23 to the end of the *astaka*

Substance country made paper 8½×3½ inches Folia 10½ to 120 Lines 6 on a page Character Nāgara Date Samvat 1603 Appearance old and mouse eaten

Last Colophon —इति ऋग्वेदमोऽध्याय समाप्त ।

Post Colophon —संवत् १६०३ वर्षे भाद्रपदमासि शुक्लपक्षे १३ त्रयोदश्या तिथौ श्रुतिदिने वाराणसीमध्ये लिखायिता ।

III Contains II 1, 5,—II 8, 26

Substance, country-made paper 10×4 inches Folia, 3—73 Lines, 9, 10 on a page. Character, Nāgara of the fourteenth century Appearance, old and soiled

IV. Contains III. The first seven vargas of the first adhy. only are wanting.

Substance, country made paper 9×4 inches Folia, 1—70 Lines, 11 on a page Character, Nāgara of the fourteenth century. Appearance, old and worn out

V. Contains III. 1, 1—III. 8, 26.

Substance, country-made paper. 10½×4½ inches Folia, 107 Lines, 9, 10 on a page Character, Nāgara of the sixteenth century Appearance, old and discoloured.

Written lengthwise on the right-hand corner of the last leaf :—*दत् केप्रवसुत रुक्मापता वासुधाय गुजरातयो जैयाया हतीयाय सं + ता ।*

VI. Contains IV. 1, 3—IV. 8, 81.

Substance, country-made paper 8½×3½ inches Folia, 2—51, of which the 49th is missing Lines, 12 and 13 on a page Character, Nāgara of the fifteenth century Appearance, old, discoloured and worn out

VII. Contains V. 1, 1—V. 8, 85.

Substance, country-made paper. 8½×4 inches Folia, 95, the reverse side of the 95th having been disjointed is lost Lines, 9 on a page. Character, Nāgara of the fifteenth century. Appearance, old and discoloured

VIII. Contains VII. 1, 1—VII. 2, 28

Substance, country-made paper 9×3½ inches Folia, 21 Lines, 7 on a page Character, Nāgara of the eighteenth century Appearance, old and discoloured

The three vargas after No. 18 of the second adhy. are taken from *Khailka sūktas*, published by Max Muller in pp. 531—533 of the fourth volume of the second edition of the *Rg-veda*, as *Khila* No. 17 The next two vargas, here marked 22, 23, are the 19th and 20th of Max Muller.

IX. Contains VII. 2, 25—VII. 5, 2.

Substance, country-made paper. 11½×4 inches Folia, 15—37. Lines, 9 on a page Character, modern Nāgara Appearance, fresh Complete

Here, too, in the second adhy., there are the same three Vargas more from the Khailikani sūktani, than in Max Müller's edition.

X. Contains VII. 6, complete.

Substance, country-made paper 9½x3½ inches Folia 6 Lines 12 on a page Character, modern Nāgara Appearance, fresh

XI Contains VII 7, 21 to the end of the *apstaka*

Substance, country-made paper 4x9 inches Folia 8—101 Lines 8 on a page Character, Nāgara Date Samvat 1700 Appearance discoloured

Last Colophon:—इति गमने षष्ठमोऽध्यायः ।

*Post Colophon:—संवत् १७ (१८ struck out with bars) ०० वर्षे
भाद्रपद शुक्लसप्तमी सोमेश्वर जितितं मिठाभटेन । इदं एतच्च
नितारामभट्टनिर्दंतरम् । विनयेन गाय नमः ।*

XII Substance, country made paper 9½x1 inches Folia 1 Lines 11, 12 on a page Character Nāgara of the fifteenth century Appearance old and worn out

The last leaf of the MS contains the following entry:—संवत् १४८८ का शुक्र + + + [गु] क देवर्षी सुतकृष्ण आशीता नेका + + + ... This is written in a much later hand, & the MS must be a few decades older than the entry. Therefore the MS. has been put down to the fifteenth century.

This is the last batch of leaves, containing the last *apstaka*. It agrees with Max Müller's edition of the Rg-veda as far as the second adhyāya. In the third adhy. there is a Khailikani sūktā, given at the end, marked 22 in Max Müller's second edition. The fourth agrees with that of Max Müller up to the 25th varga, the last carana of the last Rk being lost in a missing leaf. The next existing leaf marked by me as 31 gives the end of the 28th varga of the last adhyāya of the last *apstaka*. This does not agree with Max Müller's VIII. 8, 28. Nor does the wording, nor the arrangement of the Vargas, henceforward agree with Max Müller. So the Pratikas of all the Vargas from 29 to the end are given here in collation with Max Müller's edition.

Varga.

20. गोभिर्भुज्यो धनेन—not found.
30. तुभ्येदमिदं परिविष्यते मघु ... (167 सू. 25 व.)
31. वातस्य नु महिमानं रपस्य ... (168 सू. 26 व.)
32. मयोभूर्वातो अभिवातुषाः ... (169 सू. 27 व.)
33. विभ्राह् दृष्टत् पिवतु सोम्यं मघु... (170 सू. 28 व.)
34. त्वं त्वामिटतोरघमिन्द्र प्रावःसुतावतः ... (171 सू. 29 व.)
35. आयाहि ववसा सहगावः ... (172 सू. 30 व.)
36. आ त्वा हार्धमन्तरेधि ... (173 सू. 31 व.)
37. अभौवर्त्तेन हंविषा ... (174 सू. 32 व.)
38. प्र वो यावाणः सविता ... (175 सू. 33 व.)
39. प्र सूनव ऋभूणां ... (176 सू. 34 व.)
40. पतङ्गमत्त मसुरस्य माषया ... (177 सू. 35 व.)
41. त्वसू मु वाजिनं देवजूर्त ... (178 सू. 36 व.)
42. उत्तिष्ठताव पश्य तद्गस्य ... (179 सू. 37 व.)
43. प्रसन्नाहिषे पुब्रह्म शत्रून् (180 सू. 38 व.) } Together
प्रथञ्च यस्य सप्रथञ्च नामा (181 सू. 39) } make 43
44. दृष्टस्यतिर्नयतु दुर्गंहा ... (182 सू. 40 व.)
45. अपश्यं त्वा मनता चेकितागम् ... (183 सू. 41 व.)
46. विष्णुर्योनिं कल्पयतु ... (184 सू. 42 व.)
47. नेत्रमेवपरापत ... Khila 30
48. महिजोषा भवोऽस्तु ... (185 सू. 43 व.)
49. वात आवातु भेषजम् ... (186 सू. 44 व.)
50. प्राप्तये वाचमौरय ... (187 सू. 45 व.)
51. प्रनूनं जातवेदसमश्रमम् ... (188 सू. 46 व.)
52. आयं गौः एश्विरकमौत् ... (189 सू. 47 व.)
53. ऋतश्च सत्यश्चामोडाव् ... (190 सू. 48 व.)
54. संसमिधुवसे दधन् ... (191 सू. 49 व.)

Here ends the last *astaka* in Max Muller's edition. The present manuscript has still the following :—

1. मंथानमुपलभदत्—Khula 82
2. नैर्दंश्यं मेना
3. प्राथम्यात्.....
4. अगोपातगोदद्यात्
5. विदा मध्वन् विदागात्
6. तमूत ये हवामहे
7. नूनं तनयं

The *astaka* ends with the number 7.

Col. :—इति चतुःषष्टितमोऽध्यायः ।

For printed editions of the Rigveda Samhitā and its translations, see page 1 of Volume I, part I of the Descriptive Catalogue of Sanskrit Manuscripts of Government Oriental MSS Library, Madras, also Descriptive Catalogue of Sanskrit Manuscripts Dec Coll, page 1. R. C. Dutt published the complete text in Bengali character and with a Bengali translation. The late Babu Ramānītha Sarasvati published ten fascs of the text with copious notes in Bengali.

121.

1259. *The same*

Substance country made paper 9½ x 1 inches. Folio 120. Lines 8-9 on a page. Extent in Slokas 2400. Character Nāgara. Date Sam 1731 and Saka 1599. Character Nāgara. Appearance tolerable. Generally correct. Complete.

Post Colophon Statement :—

संवत् १०३३ शके १५६६ प्रमद्व्याससप्तत्यसरे अर्द्धविंशतिसांसे
मुक्तपक्षे पूर्णिमारविशालरे देवतिनक्षत्रे अतिपातयोगे तदिह यत्न-
समाप्तः ।

तिमाजिमोलामिसुत-इमिदृष्याचितोपनामक-तत्सुतगुणाद्येन
लिखितं इदं पुस्तकं स्थाये परार्थं च त्वरितमिदं कार्या शीरस्तु ।
यंय तत्श्लोकसंख्या च २४०० .

122

1187 *The same with diacritical marks*

Eight batches of leaves in the Nāgara character

I Substance, country made paper Folia 77 8½ x 4 inches Lines 10
on a page

Contains the first astaka

II The same substance and measure Folia, 86 Lines, 9 to 11 on a page

Contains the second astaka.

III 9½ x 4 inches Folia 115 Lines 6 on a page

Contains the second astaka in a larger hand

IV 8½ x 4 inches Folia, 80 Lines 9 to 11 on a page Written in two
hands, foll 1 to 55 in one, and the rest in the other

Contains the third astaka

V 9 x 4½ inches Leaves marked from 18 to 84 The 24th leaf is
missing

From the tenth varga of the second adhyāya of the
third astaka to the end of the astaka

Post Colophon Statement .—

श्रिवाय ॥ लेखकनागजि शुभं संवत् १६६८ वर्षे मागश्रमासे
शुक्लपक्षे पूर्णमासे सोमवासरे ॥ काशिया गङ्गाया विश्वेश्वर,
मर्यादस्थकाया उत्तरे तटे ॥ वास प्रभार्यपाठ शुभं भवतु ।

In a later hand इदं पुस्तकं बालूरकोरिमठस्थ ८

VII Measure 8½ x 4 inches Folia 17. Lines 8 on a page

Contains III, I 1, to III 2, 8 and a portion of 9

VII 8½ x 4 inches Folia 75 Lines 11 12 on a page In the same hand
with the first two batches

Contains the fourth astaka

VIII. 9½ x 4 inches Folia, 71 Lines 10 to 12 on a page

Contains the fourth astaka

Post Colophon:—

संवत् १७२८ वर्षे यौषवदि अमावास्या तदिने पशुघोषक
समाप्तः । दो० गोविन्दसुत + + जमुत श्रीरामकृष्णदं पुस्तकं रघु-
नाथवैद्यनाथपठनार्थं ॥ श्रीगणेशाय नमः ।

In red ink संवत् १७२७ वर्षे + + + + +

123.

1421. *The same with diacritical marks.*

I Substance, country-made paper 9×3½ inches Folia 72 Lines, 11
on a page Character, Nāgara Date, Śarpvat 1717 Appearance, old
Correct

The fifth astaka only

*Post Colophon Statement:—*संवत् १७१७ वर्षे आश्विनमासे कृष्णपक्षे
पञ्चमी शुक्लवामरे शुक्लक्षौवं दीक्षीत वात्सङ्गासुत श्रीरामेश्वररघुनाथ
तं वैद्यनाथपठनार्थं ।

शुभमस्तु । श्रीगन्तु । कल्याणमस्तु । श्रीवीश्वेश्वर प्रणमोऽस्तु ।

मैरव प्रसन्नोऽस्तु ।

Owners. श्रीरामजीपोषीदी लक्ष्मीनाथजी पोषीदी रघुनाथसुत
लक्ष्मीनाथदी रघुनाथसुतलक्ष्मीनाथदी क्षपानाथजी ।

The first and the last leaves are pasted with yellow
paper.

II 8½×4½ Substance, the same Character, the same Folia, 117
Lines, 9 on a page Date (?) Appearance, very old and worn out Correct
Sixteenth century hand The last leaf is a restoration

The sixth astaka only.

III Substance and character the same 9×3½ inches Folia III in two
batches—I to 14 and 17 to 23 Lines, 9 on a page The first batch appears to be
a restoration, so the contents of the original 15th and 16th leaves are not
wanted

The seventh astaka down to the 26th varga of the
astama adhyāya

IV Substance and character the same Leaves, 119 of which 24 to 103 are

missing Lines, 10 on a page Date (?) Appearance old In the sixteenth century hand Generally correct

Astamāstaka complete The entry in leaf 13B पक्षमे प्रथमोऽध्यायः should be अष्टमे.

124

2008. *The same with diacritical marks*

Substance country made paper : 9×4 inches : Folia—different paginations the first part in 81 the second in 97 and the third in 97 Lines 8, 9 on a page Character Nagara Date (given after the third part) 1764 Appearance discoloured

The first part of the MS contains VI down to 7, 12, the second part VII, and the third VIII

Date. सवत् १७६४ प्रभादिनामसवत्सरे आश्विनमासे शुक्लपक्षे प्रतिपत्तियौ सौम्यवासरे तद्दिने अष्टमाष्टक समाप्तम् ।

Then इदं पुस्तकं गुणरत्नोपनाम-रामचन्द्रात्मज(क)दुसपोत्तमदीक्षितेन लिखितं स्तार्यं प्रसार्य च ।

125

2203. *The same with diacritical marks*

Substance country made paper : 9½×4½ inches : Character Nāgara

Separate pagination for each of the chapters

I 1 in 20 leaves, I 2 in 18, I 3 in 18, I 4 in 20, I 5 in 19, I 6 in 18, I 7 in 19, I 8 in 18

Date शके १७४८ सवत् १८ हेमलवनामसवत्सरे आषाढशुद्ध ८ शुक्लमासरे लिखितं गदाधरेण । शारायण प्रसन्न ।

मह्यशक्ति विज्ञ etc etc

II 1 in 28 leaves, II 2 in 19, II 3 in 16, II 4 in 17, II 5 in 19, II 6 in 19, II 7 in foll 19 to 35, II 8 in 17

III 1 in 21 leaves, III 2 in 18, III 3 in 17, III 4 in 17, III 5 in 16, III 6 in 14, III 7 in 15, III 8 in 17

Date शके १७५६ विकारिनामसवत्सरे । वैशाखशुद्धप्रतिपदा सौम्यवासरे तद्दिने लिख्यन् समाप्तम् ।

IV 1 in 19 leaves, IV II in 19 to 36, IV. 3 in 36 to 52, IV 4 in 24, IV 5 in 17, IV. 6 in 17, IV 7 in 17B to 23A, IV 8 in 16

The MS opens with the Paribhāṣā section of Kātyāyana's Sarvanukramanī and each chapter is preceded by its anukramanī

126

2665 *The same*

Substance country made paper $9\frac{1}{2} \times 4$ inches Fol a 311 Lines 10 on a page Character Nāgara of the seventeenth century Appearance discoloured

The first (fol 75), second (fol 75) and fourth (fol 76) aṣṭakas are complete. There are two parts of the fifth aṣṭaka one containing three chapters only (fol 1-37), and the other the latter portion of the fourth, the fifth, the sixth and the seventh with the latter portion missing (fol 40-78). Further there are leaves marked 74-82 containing parts of the seventh and eighth chapters of the fifth aṣṭaka

127

8202 *The same*

I Substance country made paper $8\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches Fol a 148 Lines 9 on a page Character Nāgara of the seventeenth century Leaves 113 to 148 are a restoration in an eighteenth century handwriting

It contains the whole of the first aṣṭaka

II Substance country made paper $9 \times 3\frac{1}{2}$ inches Fol a 49 to 72 Lines 7 on a page Character Nāgara of the seventeenth century Appearance old and worm eaten

It contains the end of the fifth adhyāya and the beginning of the sixth, of the first aṣṭaka

Fol 60A इति प्रथमाह्नके पञ्चमोऽध्यायः ।

III Substance country made paper 9×4 inches Fol a 72 Lines 9 on a page Character Nāgara Date Samvat 1809 Appearance old and discoloured and worn out

It contains the whole of the third aṣṭaka

Post Colophon :—संवत् १८०६ चित्रभानुनामसंवत्सरे वसन्तश्रुती
वैशाखशुद्धपक्षमी इन्द्रवासरे लिखितमिदं पुस्तकम् । इतीयाष्टकः
समाप्तः ।

कोरडे-उपनाम-वासदेवस्य ।

In a different hand : नारायणभट्ट विश्वरूपेण लिखितम् ।

IV Substance, country-made paper 8½×4 inches Folia, 88 (by counting),
■ Lines, 9 on a page Character, Nāgara of the eighteenth century Appearance, discoloured and dilapidated

Contains the first four adhyāyas and the beginning of the fifth, of the fourth astaka.

V. Substance, country-made paper. 8½×4½ inches Folia, 111 (by counting). Lines, 14 on a page Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance, old and discoloured

It contains the first three adhyāyas, the first twelve Vargas of the fourth, Vargas 29 to 37 of the fifth adhyāya and the first three Vargas of the sixth adhyāya, of the sixth astaka.

VI Substance, country-made paper : 9×3½ inches Folia, 22 to 30 and 40 to 98 Lines, 8 on a page Character, Nāgara Appearance, old and dilapidated Date, Samvat 1596

Colophon :—इति सप्तमाष्टके अष्टमोऽध्यायः ।

Post Colophon :—संवत् १५६६ वर्षे आश्विनशुद्धपौर्णमास्यां शनिवासरे
पुत्रयोत्तमभट्टनालेखि श्रीवीरभानुमहाराजे + + + जगद्गन
पठनायम् ।

VII Substance, country made paper : 10×4 inches Folia, 101 (by counting) Lines, 9 on a page Character, Nāgara of the sixteenth century Appearance, old and discoloured

It contains the eighth astaka, with leaves missing here and there The colophons of the first, third and eighth adhyāyas are not found.

Date in a later hand :—संवत् १६६० वर्षे ज्येष्ठ सुदी ।

VIII Substance, country-made paper 7½×4 inches Folia, 20 (by counting). Lines, 8 on a page. Character, Nāgara of the eighteenth century Appearance, old and discoloured

A fragment of the eighth astaka

IX. महाभाष्योसंहिता ।—From IX to XVI chapters. These form the second astaka of the R̥gveda Samhitā.

Substance, country-made paper 9½ x 4 inches Folia, 20 of which toll 25 to 36 are missing Lines, 8 on a page Character, Nāgara Appearance, discoloured

Beginning :—

ॐ प्र व पानं रघुमन्त्रोन्मो यज्ञं वदाय मोदये भरध्वं ।
दिवो व्यत्तोव्यसुरस्य वीरैरिवुध्येव मरुतो रौदम्यो । पद्मौव
पूर्वहृति वाद्यध्या उपासान्ता पुनथा विदाने । सरीर्मात्वं व्युतं
वसाना सूयंस्तु त्रिया सुवृष्टौ हिरण्ये । इत्यादि ।

R.V I. 122.

14B, इति महाभाष्योसंहितायां नवमोऽध्याय ।

End :—

प्राचो व्यध्वरेव तस्यतु सुमेके जतावरी वृत्तनातस्य सखे
इडा ममे० ।

*Colophon :—*इति षोडशोऽध्याय ।

*Post Colophon :—*मन्दसु कमिप्रददधिदेवेभि । समाप्तः ।

शुभं भवतु ॥ वैशाखशुदि ३ । असु ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्री । साम्
सदाशिव ॥ गणेशाम्बिकेभ्यो नमः ॥ श्रीसिद्धैर्नमः ॥

128.

2481 . *The same. Ast. I. With diacritical marks.*

Substance, country made paper 8½ x 3½ inches Folia 67 Lines, 8 to 10 on a page Character, Nagara of the early eighteenth century. Discoloured and potted The first leaf is missing and the second corroded

The number of sūktas are marked in red

The Post Colophon Statement :—

शुभं भवतु ॥ वैशाखशुदि ३ । असु ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्री । साम्

सदाशिव ॥ गणेशाम्बिकेभ्यो नमः ॥ श्रीसिद्धैर्नमः ॥

129.

2479. *The same.*

Substance, country-made paper. $7\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 21. Lines, 6 on a page. Character, Nāgara of the early eighteenth century. Appearance, discoloured.

The first adhyāya only of the first aṣṭaka of the R̥gveda.

130.

1410. *The same.*

Substance, country-made paper. $7\frac{1}{2} \times 3$ inches. Folia, 81. Lines, 8 on a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1715. Appearance, old. Generally correct.

The first aṣṭaka only.

Post Colophon Statement :—संवत् १७१५ वर्षे कार्तिकशुद्ध १३ गुरु-
वासरे अष्टमिनी सम्पूर्णलिखितमिदं पुस्तकम् । शुभं भवतु ।
कल्याणमस्तु ।

Then in red खलि संवत् १७१५ वर्षे माघशुक्ल १ गुरुवासरे अविमुक्ति-
वाराणस्यां उपा० श्रीपूण्यानिदाससुत-अविचलजीकेन शोधितं खरैलक्षितं व्याचार्य-
हरीकृत्य पुस्तकम् ।

131.

9412. *The same.*

Substance, country-made paper. $8\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folia, 12 (50—62). Lines, 7 on a page. Character, Nāgara. Appearance, tolerable. Generally correct.

Fragmentary.

From the beginning of the second varga to the end of the 27th of the fifth adhyāya of the first aṣṭaka.

132.

9411. *The same.*

Substance, country-made paper. 8×4 inches. Folia, 100. Lines, 7, 8 on a page. Character, Nāgara. Date ? Appearance, very old. Generally correct. Incomplete at the end.

From the beginning of the third astaka to the end of the 25th varga of the eighth adhyāya of the same

133

9410 *The same*

Substance country made paper 8x6 inches Folia 29 Character
Nāgura Date ? Appearance old

Much damaged, specially in the last leaf The injured
portions are pasted over with new, white paper

The third astaka to the end of the second adhyāya

134

95 *The same Ast VII 1-8*

The MS is noticed by Rājendralāla under No. 868 as
Śākala Samhitā

Post Colophon Statement —

आवकावदि । वार वृद्धस्यत ई मवत् १७५६ लिखित वैजनाथ
ब्राह्मण देव बालिकांत्या निवासी ठिकाना राजमन्दि
ब्रह्म वाट ।

RGVEDA PADAPĀTHA

135

2501 ऋग्वेद पदपाठः । *Rgveda Padapatha*

Substance Foolscap paper 8×4 inches Fol a 755 Lines 9 on a page
Extent in slokas 1350 Character Nagari Date Saka 1678 Appearance
tolerable Complete Generally correct

See Max Muller's printed edition of the Rgveda Samhita

The present MS is divided into eight astakas and 64
adhyayas or chapters The Rks are of the Sakala school with
full accentuation

Last Colophon — इत्यग्रे ऋग्वेदप्रारम्भस्तु सप्तहस्तोत्पत्तयश्च दशममण्डलम् ।
इति श्रीऋग्वेदसंहितापदानामनुक्रमेण षष्ठ्यष्टितमोऽध्यायः समाप्तः ।

Post Colophon —

श्रीलक्ष्मणकमलावरार्षणमस्तु । श्रीकाशीविश्वेश्वरार्षणमस्तु । ॐ नमः ।
ब्रह्मार्पणमस्तु ।

सुद्धानि रम्याणि परिष्कृतानि
पदानि ऋग्वेदभवानि सन्ति ।
विचार्य सम्यङ् लिखितानि भावना
परिष्कारार्थमथो सुखाय ॥
वैराज प्रारम्भ उभाउगून
पर्यन्तमादौ लिखितं गृहे च ।
यान्त्रार्थमुद्दिश्य गतेन काश्या
लता समाप्ति पदपुस्तकस्य ॥

शके १६०६ भावासवत्सरे वैशाखशुद्धपक्षा पुष्योत्सवेऽष्टमे दिने
सायान्ते समाप्तिः ।

अज्ञानतो वा मतिविभ्रमाद्वा
 यत्किञ्चिद्गूढं लिखितं मया च ।
 तत्सर्वमर्थे परिशोधनीयं
 कोपो ग् कार्यं खलु लेखनम् ।

Up to the fourth astaka there are letters at the end of every varga, the import of which is difficult to understand

136

1412 *The same*

Substance, country made paper 9x4 inches Folia 67 Lines 12 to 14 on a page Character Nagari Date Samvat 1592 Appearance very old Generally correct

The first astaka only

Post Colophon Statement —स्मृति संवत् १५८२ वर्षे आयादमाने
 ह्यष्टमक्षौ चतुर्दश्या त्रिपौ बुधदिने अष्टौह सांनोत्राग्रामवालाश्व-दुवे-
 भागसुत-वामणेन प्रथमाष्टकपदं लिखितम् । तस्य अन्येषां पुत्रपौ-
 त्रादिपठनार्थं स्वयं लिखितम् ।

यावत्कवचसमुद्धो वा यावत्तत्त्वमखिलो मेव ।

यावत् सूर्यचन्द्रौ वै तावदिदं पुस्तकं जयतु ।

अपरं पुस्तकं वीक्ष्य शोधनाय सदा बुधे ।

हीनाधिकैः सहैवैरिभ्याक दूषणं नहि ।

शुभं भवतु कल्याणमस्तु लेखकपाठकयोः । कल्याणं भूयात् औरक्ष ।

In a very late and different hand दूवे वासनलिखित दुवे गोवालसरदीपो सहो प्रथमाष्टकपद । Then a few letters unintelligible Below it in a very late, scribbling hand, there is a date - संवत् १६८२ वर्षे पौष सुध २ । There are many more dates and accounts of money transactions on the obverse of the first leaf and a good deal of scribbling on the reverse of the first leaf

137.

4723. *The same.*

Substance, country-made paper. 10×3½ inches Folia, 101. Lines, 7 on a page Character, Nāgara. Appearance, old and discoloured Date, Sarp. 1538

The fourth astaka is complete.

Last Colophon :—द्वाविंशतिमोऽध्यायः ।

Post Colophon :—संवत् १५३८ समये श्रावणसुदि १२ सोमवारे श्रीकाश्यां विद्येश्वरराजधान्ये चतुर्वेदे देवदत्तपुत्र चतुर्वेदविद्वलेन लिखा-
पितमिदं पुस्तकम् मङ्गलमस्तु ।

Written in the same hand as 138.

On the obverse of the first leaf there are four bonds, two dated Samvat 1564, and two Samvat 1565.

138.

4724. *The same.*

Substance, country-made paper 8×3 inches. Folia, 116. Lines, 6 on a page Character, Nāgara Date, Samvat 1538 Appearance, old and discoloured.

The seventh astaka complete.

Colophon :—षट्पञ्चाशोऽध्यायः ।

Post Colophon :—शुभमस्तु संवत् १५३८ समये कार्तिकसुदि भौमे इदं
पुस्तकं लिखायितं चतुर्वेदे देवदत्तपुत्र चतुर्वेदविद्वलेन ।

139.

4722. *The same*

Substance, country-made paper 10×3 inches Folia, 113 of which the sixteenth leaf is missing Lines, 6 on a page Character, Nāgara of the sixteenth century Appearance, old and discoloured

Up to the end of the seventh adhyāya of astaka VIII and the first 12 vargas of the eighth adhyāya.

140.

6608 *The same.*

Fifteen batches of leaves

I Containing the first two adhyāyas of the first astaka, and the third coming up to the 31st varga. Then there is one leaf containing Vargas 23 and 24 of the fourth adhyāya.

Substance country-made paper $9\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folia 47 of which folia 35-46 are missing. Lines 8 on a page. Character Nāgara of the nineteenth century. Appearance fresh.

II Contains I 4, 8-21 Vargas

Substance country-made paper 10×4 inches. Folia 37-45. Character Nāgara of the eighteenth century. Lines 8 on a page.

III Contains I 6, 10-24 Vargas

Substance country-made paper 10×4 inches. Folia 68-72. Lines 9 on a page. Character Nāgara of the eighteenth century. Appearance new.

IV Contains I. 7, 1-I 8, 26

Substance country-made paper 9×4 inches. Folia 30. Lines 7-11 on a page. Character Nāgara of the early nineteenth century. Appearance fresh.

V Contains II. 1, 11-II 4, 18

Substance country-made paper 9×4 inches. Folia 6-43. Lines 10 on a page. Character Nāgara of the fifteenth century. Appearance old and worn out.

VI From II. 4, 19 to the end of Ast II

Substance country-made paper 9×4 inches. Folia 46-94. Lines 9 on a page. Character Nāgara of the fifteenth century. Appearance old and pasted.

Col — भोडयोऽध्याय ।

Post Colophon — (The year lost in pasting) वर्षे फाल्गुन
शुदि १५ ।

VII Contains IV 4, 33-IV 7, 2

Substance country-made paper $9\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia 35-52 of which fol 50 is missing. Lines 12 on a page. Character Nāgara of the eighteenth century. Appearance old.

VIII Contains V. 1, 11-V 5, 17.

Substance country-made paper $9\frac{1}{2} \times 4$ inches Folia 5-37 Lines, 12 on a page Character, Nagari of the sixteenth century Appearance old

The leaf marks are gone in most of the leaves But by arranging the divisions and subdivisions of the astaka and counting backwards and forwards from the few leaf marks which are still visible, an attempt has been made to restore the original leaf marks

IX. Contains IV. 2, 9-VII. 2, 34

Substance, country made paper 9×4 inches Folia 17-93 Character Nagara of the eighteenth century Appearance, old and worn out

X. Contains VI 5 9 to the end of the astaka

Substance country made paper $8\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ Folia 73-100 of which the 75th is missing. Lines, 8-11 on a page Character Nagara of the seventeenth century Appearance, old and discoloured

XI Contains astaka VI Very defective, as will be seen from the missing leaves

Substance country made paper 9×4 inches Folia, 2-56+76-114 Lines, 8 on a page Character Nagara of the seventeenth century Appearance, old and discoloured

It comes up to VI 8 30

XII Contains VI complete

Substance country made paper $9\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches Folia 127 Lines 8 to 10 on a page Character Nāgara Date Samvat 1653 = A D 1796 Appearance, very old and discoloured

Last Colophon —अष्टाचत्वारिंशोऽध्यायः ।

Post Colophon —ॐ सति संवत् १६५३ वर्षे दक्षिणायने श्रीसूर्य प्रोक्षकतो ज्येष्ठमासे शुक्लपक्षे अमावास्याया मुख्यतिथौ रविवासरे अष्टोद्व वाराणसीवास्तव-वाङ्मनसराजवाणीय—after this everything is indistinct

The MS is unique, in that it seems to belong to a

recension of the Rgveda, different from that published by Max Muller. For instance, in VI. 4 there is one sūkta more in Max Müller's edition than in the present MS.

XIII. VII 6, complete

Substance, country made paper 9½ x 4 inches Folia 34-44 Lines, 10-11 on a page Character, Nāgara of the eighteenth century Appearance old and discoloured

XIV Contains VIII from 6, 25 to the end of the aṣṭaka Copied in A D 1362 Perhaps the oldest extant MS. of the Rgveda

Substance, country made paper 8½ x 4 inches Folia 19 (by counting) The leaf marks are all gone Lines 13 on a page Character, Nāgara Date, Śaivāt 1418=1362 A D Appearance, very old

Last Colophon — चतु षष्टितमोऽध्याय समाप्त ।

Post Colophon — सवत् १४१८ चैत्रवदि ६ गुरावशेषे दलदुर्गे व्यास-
लक्ष्मीधरेण व्यासनाथे पठनाय चतु षष्टिपदा पुस्तिका लिखिता ।
सङ्कलनम् ।

XV. This batch contains five fragments of Ast. VIII There are altogether 44 leaves They are very much soiled and the writing mostly faded I have arranged the leaves in five batches.

There are fourteen stray leaves

COMMENTARIES ON THE RĠVEDA.

141.

8201. ऋग्वेदसंहिताभाष्यम् । *Rġveda-Samhitā-Bhāṣya.*

By Sāyanācārya

I Substance, country-made paper. 12×6 inches Folia, 3 to 18 Lines 14 on a page Character, Nāgara of the eighteenth century Appearance discoloured

A fragment of Sāyana's introduction to his commentary on the Rġveda. (Max Muller, second edition, pp 3 to 18)

Some stray leaves over and above these

II Substance, country made paper 12×5½ inches Lines, 14 on a page. Character, Nāgara of the seventeenth century Appearance, old and discoloured

Folia—1 to 58 containing Bhāṣya on Ast. 1. down to Adhy 1, 35 and the first three Rks. of the 36th (printed second edition of Max Muller, Vol. I, pp 28 to 107: the commentator's introduction is not in the present MS); the last leaf of the first adhyāya of the first astaka; 1 to 81 containing the Bhāṣya on astaka I. 2, to I 8, 31 (Max Muller's second printed edition, Vol I, pp. 111 to 122).

III Substance, country made paper 12×5½ inches Folia, 13 (by counting) Lines, 11 on a page Character, Nāgara of the nineteenth century Appearance, discoloured

Contains Bhāṣya from the concluding portion of the 17th varga of the fourth adhyāya of the first astaka down to I. 4, 21. (Printed second edition pp 275 to 284, Vol I)

IV Substance, country-made paper 12×5½ inches Folia 74 (by counting) Lines, 10, 13 on a page Character, Nāgara Date, Samvat 1570 Appearance very old and worn out

The first Col in p. 18A, इत्यष्टमस्य द्वितीये विंशो वंगः ।

Col. in 21A, सायणाचार्यविरचिते माधवीये द्वितीयोऽध्यायः चतुर्था-
ध्यायो रच्यते ।

143A.

ऋग्वेदटीका । *Recitation by कवीन्द्र ।*

8201A. Substance, country made paper 12x5½ inches Folia, 1 to 6
lines, 11 on a page. Character Nagari of the seventeenth century
Appearance, discoloured

A mere fragment. At the top of the first leaf it is
stated to be a commentary on the Rgveda by Sarva vidyā-
nidhāna Kavindra, a very powerful Sannyāsī of Benares at
the time of Shahjahan. The six leaves it contains, do not
complete even the introduction

At the top of the first leaf — श्रीसर्वविद्यानिधानकवीन्द्रा-
चार्यविरचिता ऋग्वेदटीका ।

It begins :—

इह खलु धर्मार्थकाममोक्षाख्यायत्वारः पुमर्था वृक्षन्ते ।
तत्रापि धर्मस्य प्राधान्यम् । धर्मजन्यत्वादर्थदीनां प्रत्यक्षस्यैव
तज्जन्येष्वनुमानादिषु च चार्थजन्यत्वात् यमहोमदानाद्यात्मकधर्म-
स्यनैकान्तिकत्वमिति शङ्काम् । धर्मत्वसामानाधिकरण्येनार्थजन्य-
त्वेऽपि धर्मत्वावच्छेदकावच्छेदेन तज्जन्यत्वाभावात् । जपोपवास-
तीर्थयात्रादौ तदभावाच्च । धर्मत्वावच्छेदेन धर्मजन्यत्वे देहि मे
इदामि ते वादसमुपतिष्ठत इत्यादिसृतिस्मृत्याद्यनुष्ठेयकार्य-
कारणभावकल्पनस्यैव मानत्वात् पुनर्यार्थविभाजकोपाध्यवच्छेदकाव-
च्छेदेन जन्यजनकभावस्यैव व्यादरणीयत्वात् ।

ŚASTRAS or UKTHAS

144

478 बालखिल्यशस्त्रम् । *Balakhilya Śastra*

For this manuscript see L 1312

Col — इति मैत्रावरुणस्य बालखिल्यशस्त्रमप्तोर्यामस्य ।

Post Col Statement —

सर्वत् १०८८ समये चेन्न यदि ७ भौमे समाप्तिमगमत् ॥ शुभं भवतु ॥

This Śastra is included in the Vṛṣvadeva Śastra and is such recited along with others on the sixth day of the Navaratra of the Dvadasah yajñ. Balakhilya consists of 11 suktas from VIII 49 to 59, the first 8 of which are used in this sacrifice. But the recitation of the Śastra requires that the first quarter of the first rc of the first sukta should be read with the second quarter of the second rc of the second sukta. Then the first quarter of the second rc in the second sukta with the second quarter of the first rc of the first sukta. In this way the third quarter of the first rc in the first sukta is to be read with the fourth quarter of the second rc of the second sukta. Then the third quarter of the second rc of the second sukta with the first quarter of the first rc of the first sukta.

Thus	A	B	E	F
	C	D	G	H

A F E B C H G D, adding one *ekapada* to this, इन्द्रविज्यस्य भूपतो, makes a complete recitation of the two res 1 1 and 2 2. The first two suktas are to be read thus. The next two are to be read half by half. In the other two, the first rc of one is read with the second rc of the other, and so on. Tho

seventh and eighth sūktas are to be read as usual in their proper order. These eight sūktas are to be recited by the Maitrāvaruṇa Priest. The MS contains these eight sūktas as they are to be read by that priest with the preliminaries and conclusions. The present VS contains Balakṛiṇya Śāstra as recited in 'ṭpyoryama yajña.

145

6208 महाबालखिल्यशस्त्रम् । *Mahā bala khilyaśastra*

Substance country made paper $9\frac{1}{2} \times 5$ inches Folia 21 Lines 9 on a page Extent in slokas 320 Character Nagara of the nineteenth century Appearance worm eaten Complete

Practically the same work as the preceding

Colophon — आत्मोपायस्य महाबालखिल्यशस्त्रम् ।

Post Colophon — जि० भ० सूर्यधरसुत त्रियाघरेण ।

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

हि भूर्भुवः स्वरोमध्यर्थो शोसावो यज्ञेषु ब्रुवाणि etc , etc

146

287 वृहत्सहस्रशस्त्रम् । *Vrhatisahasraśastra*

Substance country made paper $9\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches Folia 21 Lines 16 on a page Extent in slokas 1200 Character Nagara Date Sam 1768 Appearance old Generally correct Complete

In a very small Devanāgarī hand. It consists of one thousand vrhati verses or 86,000 syllables.

Beginning — श्रीगणेशाय नमः ।

वृहत्सहस्रम् । ॐ भूर्भुवः स्वरोमध्यर्थो शो वा वाक् इति अपति ।

तदिहाम भुवनेषु ज्येष्ठ (X 120, 1) पु नद व ओदतीना
(VIII 69, 2)

यतो यज्ञ उग्रस्त्वेष नमः (X 120, 1) ह नद योयवतीना
(VIII 69, 2)

सद्यो जघानो नि रिग्याति शत्रून् (X. 120, 1) पतिं वो अप्रगानां
(VIII. 69. 2).

अनु यं विन्ने मदन्तूमाः (X. 120, 1) यो धेनूनामिषुधमि
VIII. 69, 2).

End :—उक्ष्वोयस्य स्थाने उक्ष्वदोक्षः । मूर्द्धा लोकानामसीत्यादि०
यक्षसमृद्धिमेधुस्तेत्यन्तं स्वयं जपित्वा अध्वर्युमपि वाचयेत् ७
उक्ष्वया यज सोमस्य इति प्रैयः ॥ ये यजामहेऽपिवा सोममिन्द्र-
मन्द० यात्रिः सोतुर्वाङ्मयां सुपतो नान्वो ३ वीयद् सोमस्यामे-
वींश्च वीयद् अनुष्णस्य अनुवपट्कारं कुर्यात् ।

Col. and Post Col. :—इति बृहतीसहस्रप्रसन्नं समाप्तं । संवत् १७६८
पौष कृ ८ शुद्धे लि० गङ्गारामेण ।

See I.O. Catal. No. 434.

147.

8117. *The same, here called महदुक्थम् । Mahaduktha.*

Substance, country-made paper. 10×4½ inches. Folia, 60. Lines, 9 to
13 on a page. Character, Nagara Date, Sayvat 1658 Appearance, dis-
coloured. Complete Not accented Written in three different hands

Colophon :—इति महदुक्थं समाप्तम् ।

Post Colophon Statement :—स्वस्ति संवत् १६५८ वर्षे वैश्वमासे
शुक्लपक्षेय-द्वितीयायां तिथौ गुरुवाचरे अक्षय्ये उक्ताविद्या-
मवास्तव्य-उदीच-शातीय-पण्डित-श्री-गोपालसुत-पण्डित-आतीय-
सुत-पण्डित-गोवर्द्धनस्य पठनार्थे लिखितम् ॥ भोग्यमान-वास्तव्य-
भट्ट-राघव-भट्टकेशव-पण्डित-वासुदेवैः मिलित्वा कृष्णार्थबुद्ध्या
लिखित्वा पण्डित-गोवर्द्धनाय दत्तम् ॥ औरस्य लेखकाध्यापका-
भ्योर्वा ॥ औरस्य ।

Mahaduktha or "great recitation" (called also Vrhatisas-
tra), being the principal Śāstra on the Mahāvratā day of
a sacrificial session.

148.

2072. *The same.*

Substance, country-made paper 8½×3 inches Folia, 5 Lines, 14 on a page Extent in slokas, 210 Character, Nāgara Date, Śaka 1774 Appearance, discoloured Complete

Colophon :—

इति छद्मलोचनशस्त्रं समाप्तम् ।

Post Colophon .—

संवत् १७७४ वैशाखवदि प्रतिपदा रवौ लिखितमिदं
काश्या रामडोहकरसुन्दरभट्टेन ।

For a larger recension of the work see the previous number. See also I O. Catal. No 134

This work is recited in the Mahāvratā ceremony

149.

2635.

Substance, country-made paper 11½×5½ inches Folia, 5 Lines, 13 on a page Extent in slokas, 280 Character Nāgara of the eighteenth century Appearance, discoloured

The Manuscript contains —

(1) अष्टावाकस्य पर्यायाः which begins and ends in the first leaf.

(2) मैत्रावरुणस्योक्त्यशस्त्रं which begins in leaf 2A and ends in the first line of 2B

(3) मैत्रावरुणस्य पर्यायशस्त्राणि which begins in 2B after Maitrāvaruṇasyoktha Śāstra, and goes to the last leaf of the manuscript.

(4) आश्विनशस्त्रान्तरं etc. Four lines only

These Śāstras are recited at night in the Atirātra Sacrifice (all other sacrifices of Soma being concluded during the course of the day) in three *pariyāyas*, ten *dandas* apart As the Soma-cup goes round, the R̥gvedī priests utter these, while drinking

(1) अच्चावाकस्य पर्याया ।

Begins —

हि भूर्भुव स्वरोम् । अध्वर्यो भो भो सावो ३ मे ह्यधु
ब्रवाणि तेऽम इत्येतरा गिर एभिर्वर्द्धास इन्दुभो चि यत्र कच ते
मनो दक्ष दधस उत्तर । तत्रासद छगव सो नक्षिते । इत्यादि ।

Ends —

उक्थ वाचि । शस्त्वा जप । वेहेप्रोद्गोणश्चर० राजावौ
सो ॥ ३ ।

Colophon — इति अच्चावाकस्य पर्याया ।

(II) मैत्रावरुणस्योक्त्यशस्त्रम् ।

Begins —

सहवा हवामहोमिद्रावरुणा यदिमानि चक्रयु विश्वा-
जातानि भुवनस्य मज्जनो ज्योमेण मित्रो वरुण दुवस्यति । इत्यादि ।

Ends —

वागोजः सद्य ओजोमपि प्राणापानौ वागोज सद्य ओमपि
प्राणापानौ ॥

Col. — इति मैत्रावरुणस्योक्त्यशस्त्रम् । सुमम् ।

(III) मैत्रावरुणपर्यायशस्त्राणि ।

Begins — अथ मैत्रावरुणपर्याया ।

हि भूरो श्री सावो प्रव इद्राय मादन प्रव इद्राय मादन ।
हव्यन्द्राय गायत सखाय सोमपन्नो चि शसेदुक्थ सुदानवे शसे-
दुक्थ सुदानवे उतदुक्ष यथानरश्च क्षमा सत्वरधसो ॥ इत्यादि ॥

Ends — सोमस्याग्नेवीक्षौ वीषट् क्षिर्वागोज पूर्ववृक्ष ।

Colophon — इति मैत्रावरुणस्य पर्यायशस्त्राणि ।

IV Then begins —

आश्विनशस्त्रानन्तर ॥ इमे सोमासस्तिरो अज्झासस्तीवास्तिष्ठति पौतये
युवभ्या । हविष्मता नामत्या रथेनायातमुपभूयत पिवध्वो । होता यत्तदश्विना
सोमाना तिरोऽज्झगता । Four lines only without a colophon

The mantras quoted are not in the Śākalaśaṃhitā. They are found at the end of the Atirātra chapter of the Āśvalāyana Śrauta sūtra—as anuvākya and Praisa (VI. 5, 21).

The name of the former owner of the MS:—पायस नरसिंहभट्टात्मजविश्वनाथखेदं पुस्तकम् ।

150

2099. मैत्रावरुणशस्त्रम् । *Matrāvaruṇaśāstra.*

Substance Foolscap paper 8½x4 inches. Folia, 7. Lines 7-9 on a page. Extent in slokas, 70. Character, Nāgara of the later eighteenth century. Appearance, discoloured.

This MS gives the Śastras to be recited by the Matrāvaruṇa priest in a Soma-yāga in the morning, in the midday and in the evening sacrifices. The ūcs composing the Śastras are sometimes given in full and sometimes by initial words. The preliminaries and conclusions are short. The yājyās are given and no pūronuvākya, which are not required. The Somayāga here referred to is Atirātra, as there are Prayājyās which are performed at night in that yāga alone.

It begins:—

अथ मैत्रावरुणप्रयोगः । हौ भूधुर्वखरोन् शौ सौवो ३
मानो मित्रावरुणा हवैर्गव्यूनि मुक्षतं मध्वा रजाति सुक्रतो । त्रिः । RV III.
82, 10.

Colophons:—4A इतिप्रातः सवनम् 5B. इति माध्यन्दिनः 6A मध्यम-
पर्यायाः 6B द्वितीयपर्यायाः 7B इति मैत्रावरुणशस्त्रम् ।

151.

2615 आश्विनशस्त्रम् । *Āśvinaśāstra.*

For the MS and the work see L. 3214. See also Cs Vol I, Nos. 385 and 386

This is a collection of hymns in honour of the Asvinī Kumāras. The first two leaves are taken up with preliminaries to the recitation.

The Śastra begins thus —

2(A) अथ उपसृष्टम् ॥ इदमहमर्वावसोः सदने सौदामीत्युपविशेत् ॥ समस्तजंघादरत्निभ्या जालुभ्यां चोपस्यं कृत्वाश्विनं शसेत् ॥ अभिष्टिकत्याह्वय तत्रैव स्थितो पूर्ववदुप 2(B). विश्व उत्तमेन खरेण ॥ अभिष्टोता etc.

इति भूर्भुवस्वरो शौचावो ३ मभिष्टोता ऋश्मपतिः सराजा ॥

The MS. seems to be incomplete as the colophon आश्विनशस्त्रं सम्पूर्णम् is written in a different hand and the MS ends abruptly with the words सत्यासातये कृतोद्भावाम् ।

The Śastra is recited at the end of the night in the Atirātra yaṅña. It consists of not less than one thousand verses to be recited by the Hotā. Trivedi p 312. For the constituent verses see Trivedi 346-353.

152.

2117. वृषाकपिशस्त्रम् । *Vṛṣākapiśastra*

For the manuscript and the work see L 3252 ; Cs Vedas 387.

The Śastra is recited on the sixth day of the Navarātra in Dvādasāha yaṅña. It is read as a part of Vaisvadeva Śastra. See Ait. Beng. Trivedi 132. This is a hymn recited by the Brāhmanāchchhamsi priests RV X 86

Col. — इति वृषाकपिशस्त्राणि समाप्तम् ।

Post Col. — इदं पुस्तकं मोरेश्वरदीक्षितभागवतस्य ।

153.

2118. श्वयामरुच्छस्त्रम् । *Śvayāmarucchasthra*.

Substance, country made paper 8½×4 inches Folia, 11 Lines on a page 9 10 Extent in slokas 38. Character Nāgara Date Saka 1717 Appearance, fresh Complete

The Sastra is used in the Dvadāśah yajña on the sixth day of the Navarātra. It consists of RV V 87, nine ṛcs only. It is called श्वयामस्तु after the name of the Rsi, who was the son of अत्रि। Trivedi 134

Col — इति श्वयामस्तु समाप्तः ।

Post Col — शके १७१७ राज्ञननाम सवत्सरे व्यापादयुज १२ तदिनीव पुस्तक रत्नाकरोपाध्यायेन लिखित । मोरेन्दर दीक्षितस्य दत्त ।

It begins — हिं भूर्भुवः स्वरोमाध्वयो शो शो सावो ३ मधाद्द्वौ गोर्वेन उपत्याकामान् मह साहजे उ देवयन्त उदभौ ३ चि ।

It ends — अक्व वे ३ यनामह इन्द्राविष्णु मरुपती मदानामिति याज्या ।

154

2123 योडशीशस्त्र । Śodasīśastra

Substance country made paper 8½×4 inches Leaves 51 lines on a page 78 Extent in slokas 65 Character Nagara of the eighteenth century Appearance fresh Complete

See Ataroya Brahmana in Bengali by Babu R S Trivedi, p 330. The ṛcs are RV I 16, 1-3, I 82, 1, 3, & VIII 12, 25-27, III 44 1-3, VII 34, & VII 29, 3, the next three are not found in the Śakal Samhita, being taken from Āśvalayana VI 2, 6, RV A, 96, 1-3, II, 22, 1-3, Y 133, 1-3 VIII 69, 1-3, 8-9 13-15, VIII 69, 7, yajña X. 96 13

Colophon — इति योडशीशस्त्र समाप्तानि भवति ।

Post Col — श्रीलक्ष्मीकान्तार्पणमस्तु । शुभ भवतु । इदं पुस्तक लक्ष्मणेन लिखित ।

The present manuscript begins —

अथ योडशीशस्त्रप्रारम्भः । हिं भूर्भुवः स्वरोमाध्वयो शो शो सावो ३ मिन्द्र जुषसः प्रवक्षायाहि शूरः हरौ इह । पिवा सुतस्य मतेर्नमध्वसकानखाह मदायो ३ चि मिन्द्र प्रतर नय न एषस्य मयोर्दिवोः । अस्य सुतस्य स्वर्गो यत्नामदा सुवापो अहो ३ मिन्द्रसुरायाह मित्रो न प्रधान इव यतिर्न ।

155

विहृतपोडशी ।

1911. For the manuscript and the work see L. 3204.

The Śastra is used in the Sodasi sacrifice. It is called Vihṛta, because one foot of one mantra is read with one foot of another mantra instead of reading them in their proper order. This form of recitation is called Viharāṇa. See Antareya Brāhmaṇa by Trivedi, note page 330.

THE SŪKTAS

156.

2186. **पुरुषसूक्तम् ।** *Puruṣa sūkta with Śaṇācārya's commentary*

Substance country made paper 12×4½ inches Folia 6 Lines 12 11 on a page Character Nāgara of the eighteenth century Date (?) Appearance discoloured Complete

Colophon — इति श्रीमत्स्वायनाचार्यकृत ऋग्वेदसंहितायां पुरुषसूक्त-
भाष्य समाप्तम् ।

Post Colophon — श्रीपुरुषोत्तमतोयै न विश्वेश्वरतीर्थगुरुद्वयया विन्वा-
वसुनामसवत्सरे लिखित ।

157

3763 *The same with a commentary*

Substance, country made paper 9½×4 inches Folia 10 In Tripāṭha form Character Nāgara of the nineteenth century Appearance fresh Complete

Colophon — इति ॐ पुरुषसूक्तम् ।

Post Colophon .— शुभमस्तु सिद्धिरस्तु रामाय नमः ।

On the obverse of the first leaf in Bengali —

शकाब्दा १७६८ सौराषाढस्य सप्तदशदिवसे मङ्गलवारे श्रीरामस्य
गायत्रीमपारम्भाः ।

It consists of 22 fhs

1. संहस्रशीर्षा, 2. ॐ पुरुष एवेद, 3 एतावानस्य महिमा,
पाद्यम्, 4. त्रिपादूर्ध्वम्, . . इत्यर्घ्यम्, 5 ततो विराट् . इत्याचमनम्,
6 तस्माद्यज्ञात् ... इति स्नानम्, 7 तस्माद्यज्ञात् . इति वस्त्रम्, 8
तस्मादन्वा.... इति यज्ञोपवीतम्, 9 त यश्च वर्चसि . इति गन्धम्, 10
यत् पुरुषं यदधुः इति पुष्पम्, 11 ब्राह्मणोऽस्य सुखम् इति धूपम्,
12. चन्द्रमा मनसो जातः . इति दीपम्, 13 नाभ्या नाभिम् इति

नैवेद्यम्; 14. यत् पुण्येण.....इति नमस्कारः; 15. सहास्यासन्.....इति प्रदक्षिणम्; 16. यच्चेन यच्च.....इति विसर्जनम्; 17. अद्भ्यः समृतः; 18. वेदाहमेतं; 19. प्रजापतिस्वरति; 20. यो देवेभ्य आपतति; 21. उषं वाङ्मं; 22. श्रोथ ते ।

Commentary begins :—अस्मार्थाः यः पुण्यो नाभेदं दशाङ्गुलमविक्रम्य अर्थवशात् उत्पद्य विशानक्षयः अतिष्ठत् ।

158.

9952. *The same.*

Substance, country-made paper. Folia, 2. Lines, 11 on a page. Extent in slokas, 25. Character, Nāgara. Date(?). Appearance, tolerable. Generally correct. Complete.

It consists of 22 res.

159.

480.

For the MS. see L. 1382. But the description given there requires modification. The manuscript commences on the 28th leaf and with the third chapter of the Pavamāna sūktas. In the 40th leaf the col. is "इति यवमान तृतीयोऽध्यायः". In the 48th leaf, line 2 "इति यवमानसूक्तः समाप्तः". From 48 to the end of 49B "इति सूक्तम्". From 50 to 55 "इति यवमानसूक्तं समाप्तम्" ।

The first has 41 vargas from the 9th mandala of the R̥gveda, being the first chapter of the seventh aṣṭaka.

The second part contains the first 18 vargas of the next adhyāya, with the remark "इति प० सूक्तम्", together with a 19th beginning with "पावमानोः स्वस्ययनो सुदुषा हि हवसुतः । ऋषिभिः सम्भूतोऽरमो ब्राह्मणेभ्यस्तं हितम् ॥ with a 20th "यन्मे गर्भे वसतः पापमुग्रं यज्जायमानस्य च किञ्चिदन्यत् । जातस्य च यचापि च बद्धतो मे तत् पावमानोभि-रहं पुनामि ॥" and with the 21st दुर्यं दुरघौतं पापं यचाज्ञानतो कृतम् । अयाचितायासंयाज्यास् तत् पावमानो० ॥ etc The 19th, the 20th and the 21st are khilas to the Pavamāna sūktas .

In the third part there are three *vargas*, two of which are marked by the number (1) The first RV. X 126 commences “न तमसो न दुरितं देवासो अष्ट मर्यः । सजोयसो यमर्यमा मित्रो नयति वहयो अति द्विषः” ॥ etc. The second RV. X 119, 1. इति [वा] इति मे मनो गामश्वसनुयामिति । कुविद् सोमस्यापामिति । The third RV. X. 119, 7 नहि मे रोदसो उभे अन्य पक्ष चन प्रति ।

The fourth part contains the 16th *sūkta* of the first *mandala*.

160.

1980 पवमानः । *Paramāna*

Substance country made paper 10×4½ inches Folia, 33 Lines, 8 on a page Extent in *śloka*s 450. Character *Nāgara* Date (?) Appearance discoloured

The *Pāvamāni* *rcs* begin with the beginning of the ninth *mandala* and continue for four chapters At the end of this the *Pāvamāni* *khilas* are added

161

2180. The same

The four chapters of the *Pāvamāni sūkta* from the ninth *mandala* of the *Rgveda*

Substance country made paper 8½×6 inches Folia, 46 Lines, 10 on a page Character, *Nāgara* Date, Śaka 1704 Appearance discoloured

Post Col. —शके १७०४ शुभशुक्लनामसंवत्सरे ज्येष्ठशुद्ध प्रतिपदा भौम-
वासरे प्रथमप्रहरे लिखित समाप्तम् ।

162

1085. वामनसूक्तम् । *Vāmana sūkta*

Substance, country made paper 9¼×4½ inches. Folia, 3 Lines, 11 on a page Extent in *śloka*s 70 Character *Nāgara* Date (?) Appearance tolerable Correct, Complete

It is the 161th sūkta of the first maṇḍala of the R̥gveda. This sūkta contains 52 ṛks. The present codex divides these ṛks into 10 sections.

163.

2009. देवीसूक्तभाष्यम् । *Devī sūkta-Bhāṣya.*

For the MS and the work see L. 1163.

Devīsūkta is the 6th sūkta of the seventh chapter of the eighth aṣṭaka of the R̥gveda X. 125. The Bhāṣya is by Sāyanācārya.

Post Col. :—संवत् १८७१ शक १७३८ सर्वधारीसंवदि माघसुक्ताष्टम्यां
शनौ ब्रह्मोपनाम्ना गोविन्देन सायना लिखितम् ।

164.

5881. श्रीसूक्तभाष्यम् । *Śrī sūkta-Bhāṣya.*

Substance, country-made paper. 12×5 inches. Folia, 10. In Tripāṭha form. Character, Nāgara of the nineteenth century. Appearance, fresh. Complete.

The well known khailika hymn of the R̥gveda in praise of Lakṣmī, noticed under the name of a "Litany to Fortune," in the Journal of the Asiatic Society of Bengal, for the year 1859, by Mr. Fitz-Edward Hall. See L. 8219

This is the eighth khila sūkta designated Śrī sūkta.

Printed in Vol. IV of Max Muller's second edition of the R̥gveda, pp. 513 to 528.

The accompanying Bhāṣya begins :—

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ तन्ने विवरणं युक्तिकाभिर्मिताक्षरम् ।

छन्दोज्ञानसंयुक्तं वर्णनिययकारकम् ।

हिरण्यवर्णमिति ।

End —यश्च विश्वं चाना च व्याख्यानं सप्रमाणकम् ।

यथा मति मया प्रोक्तं प्रीयतां श्रीसुक्तविरम् ।

165.

2640

श्रीसुक्तविवरणम् । *Sri sukta-inaruna*

For the manuscript and the work see L 3219

The sūkta itself consists of 15 rks, together with, as printed in Max Muller's edition, eulogistic verses, numbered from 16 to 29. The present MS omits some of the verses, and the last verse it comments upon is numbered 23.

4A ता लक्ष्मीं प्रेषयेति सम्बन्ध १५ । अथ स्तुतिभारा ।

Col —इति सुक्तविवरणं समाप्तम् ।

संवत् १७७३ शके १६३८ पराभवसंवत्सरे उत्तरायणे फाल्गुने

मासि लिखितमिदं महादेवेन स्वार्थं परार्थं चेति ।

Then it gives the text of the *Sri sūkta* of 15 rks and its eulogistic verses, 16th, 17th, 18th, and the first half of the 19th, as printed in Max Muller's edition.

166

3282 सौर [सुक्त]

Substance, country made paper 9x4 inches Folia 6 Lines, 8 on a page Extent in slokas 100 Character Nagara of the early nineteenth century Appearance fresh Complete

Colophon —सौर समाप्त ।

It contains hymns, picked up in a regular order from the *Rgveda*, in praise of the Sun. The hymns are —

I 50, I 115, I 164, 46/47, IV 40, 5, V 40, 5, VI 61, VII 60, 1, VII 62, 1—3, VII 63, 1—5½, VII 67, 14 to 16, VIII 101, 11/12, X 37, X 158, X 171, X 191

These are divided into 12 sections, but on what principle is not known. I 50 is divided into two sections. Some

sections contain ṛks quite apart from each other. Some contain entire sūktas. After the 12th section occurs the following :—

य एतेन सूर्येण सूर्यमहं । उपतिष्ठन्त उ आयुष्यन्त आरोग्यवन्तो
भवन्ति सर्वकामवन्तो भवन्ति सूर्यसायुष्यं गच्छति ।

After this occurs X. 190 of the R̥gveda.

On the obverse of the first leaf it is called, in a different hand, ज्ञानविधि. But Śaṅga has nothing to do with its contents

167.

2674 The same

Substance, foolscap paper. 8×4 inches. Folio, 5. Lines, 9 on a page
Extent in slokas, 100 Character, Nāgari Date, Śaka 1726 Appearance,
discoloured Complete.

The same collection of hymns to the Sun with slight variations.

It begins :—

श्रीमच्छेशाय नमः ॥

उदुत्यमिति त्रयोदशर्चस्य सूर्यस्य काण्वपुत्र-प्रसूतः ऋषिः सूर्यो
देवता आद्या नवर्चा गायत्रीच्छन्दः अन्त्यासप्तसोऽनुष्टुभः अन्त्यस्तृषो
श्लोकः उपनिषदन्योऽर्चो दिवसः सौरसूक्तत्रये विनियोगः ।

ॐ उदुत्यं जातवेदसं देवं वहन्ति केतवो वृषे विद्वाय सूर्य-
मित्यादि । Rv. I. 50, 1.

Col. :—इति सौर समाप्तः ।

Post Col. :—श्लोके १७२६ रक्षाक्षीनामसंबल्लरे आकथयद्यनवमो सौम्यवा-
सरदिने श्रीमच्चित्तपावनकुलाग्निगोड्वोल्लभ्युपनामक-श्रीब्रह्मीभूतः
बाबूरावसूनु-सखारामेण लिखितं स्वर्य परार्थं । लेखकपाठकयो
शुभं भवतु ॥ श्रीसविता सूर्यनारायणार्पणमस्तु ॥

168

3218 Substance, country made paper 8½×3½ inches Folia, 4
Lines 11 on a page Extent in slokas, 90 Character, Nāgara of the seven
teenth century Appearance, old and discoloured

I.

सुगारेष्टि । *Mrgāreṣṭi*.

अथ सुगारेष्टि । सप्तदश सामिधेय्य । नमः प्रवक्त्रे इत्यादि
श्रोत्रिष्केशस्तमोमहोमपामिदं न्यन् समुद्रस्य निवेशनं अन्धं ते
अस्मन्नयन्तु हेतयः पावको अस्मभ्य शिवो भवो नमस्ते हरसे
श्रोत्रिषे नमस्ते अस्त्यर्चिषे इत्यादि ।

Mrgāreṣṭi ends in 3A

II

पविचेष्टि *Pavitreṣṭi*

अथ पविचेष्टि । नमः प्रवक्त्रे इत्यादि सप्तदशसामिधेय्य श्रोत्रि-
ष्केशस्तमोमहोमपामिदं न्यन् समुद्रस्य अन्धं ते । अस्मभ्य शिवो भवो
इत्यादि ।

The *śimideni* recs only are given with certain directions.

169

3267 राधिवर्गः । *Rādhivarga*.

Substance, country made paper 8½×4 inches. Folia, 5 Lines, 10 on
a page Extent in slokas, 80 Character Nāgara of the eighteenth century
Appearance, discoloured Complete

A collection of hymns mainly from the Rgveda, which
relate to the goddess of night. Some of the hymns it
contains are.—RV X. 137; the 35th khailika sūkta, as
printed in Max Muller's edition, VII 104, 23; I. 133, 5;
VIII. 61, 13; X 152, 2A, the first nine ṛks. of the 28th
khailika sūkta as printed in Max Muller's second edition of the
Rgveda. There are hymns, non-vedic too

As appears from the *samkalpa* given on the obverse of

the first leaf, this is to be recited for the welfare of a female in the lying-in chamber, and her child

देशकालौ सङ्गीर्णं त्रिधौ वक्ष्या सूतिकायाः सवालकस्य च सर्वारिष्ट-
शान्त्यर्थं रात्रिदेवताप्रोत्थ्यं रात्रिसूक्तप्रठनमहं करिष्ये ।

170

8415 *The same*

Substance country made paper 7½×3½ inches Folia 6 Lines, 10
on a page Extent in slokas 80 Character Nāgara of the nineteenth century
Appearance, fresh : Complete

171.

7875 *प्रीषाध्याय । Prīṣādhyaṃ.*

Substance country made paper 8×4½ inches Folia, 13 Lines, 8
on a page Extent in slokas 150 Character Nāgara Date, Śaivrat 1763
Appearance, old and discoloured Complete

Colophon —इति शास्त्रायनप्रीषाध्याय ।

Post Col —सवत् १७६३ वर्षे माघवदी १४ त्रिधौ भौमवासरे कात्या
विन्नेश्वरसन्निधौ हरिहरात्मवदी विरेश्वरसुतशिवदेवेन लिखितमिष
यपावृद्धमित्यादि । स्वार्थं परार्थं च ।

See V p 29, which somehow is connected with Bhatta
nārāyaṇa's name There are altogether 72 mantras of which
68 begin with होत यक्षत् etc, etc, while in Broomfield's
"concordance" there are 100 mantras with होत यक्षत् as their
initial words But one at least of the 72 mantras here is not
found in Broomfield होत यक्षत् is called प्रैष ।

172

7889 *सुपर्णाध्याय । Suparnādhyaṃ.*

Substance country made paper 9½×7½ inches Folia 11 Lines, 9 on
a page Extent in slokas 214 Character Nāgara of the eighteenth century
Appearance, discoloured Incomplete at the end

A hymn in praise of Garuda, accented; called in W. p. 22, *Suparṇadhyaṣya* in 31 *vargas* not found in the printed edition of *RV. Samhitā*. Appears to be an apocryphal work.

173.

8203 दशपैर्यमासेष्टिमन्त्रव्याख्या । *Daśa-Paurṇamāsa-ṣṭi-mantraryākhyā*. The Title is from the note-book.

Substance, country-made paper 9½ x 5 inches Folia, 14. Lines, 12-14 per page Character, Nāgara of the early nineteenth century Appearance discoloured Incomplete at the end

The first leaf is marked *हौ. सु भाष्य उत्तरार्द्धः*. *Hau-sa*— is evidently the abbreviation of *Hauttra sūtra*.

It begins:—

श्रीगणेशाय नमः ।

भुजगा भुजगा यस्य वामगा वामलोचनः ।

सर्वदा सर्वदा दिव्यात् सश्रिया सश्रिवः श्रिवम् ॥

अपोत्तरार्द्धमतमन्त्रार्थः प्रकृत्यते ॥

सौचो निगदः प्रजापत्य अमये समिध्यमानाय अनुब्रूहि— हे होतः अमिसमिन्धनार्थे तदर्थं अचोऽनुब्रूहीत्यर्थः । यदि अयं होतानुब्रूहीति तदा स एवार्थः होतृपदाध्याहारो न भवतीति विशेषः । शैवसूत्रनिगदः— ब्रह्मन् सामिधेनोरनुब्रूयामि । हे ब्रह्मन् अमिसमिन्धनार्था अथ अनुक्रमेण वक्ष्यामि । सौचं यजुः प्रजापतेऽनुब्रूहि ॐ अनुब्रूहि हि प्रजापते होतृत्वं सामिधेनोरनुब्रूहि ।

The meanings of different symbolic syllables, not explained in other commentaries, have been explained in this work.

174.

3981. कुष्माण्डटीका । *Kuṣmāṇḍā-ṭīkā*.

Substance, Kāśmīrī paper : 7½ x 5 inches. Folia, 25. Lines, 12 on a page Extent in slokas, 650. Character, Kāśmīrī of the seventeenth century. Appearance, fresh Complete

The commentary begins in the 10th line of the first leaf

अथ कुशाखडटीका ।

पापान्मुक्तिश्च पुण्यस्य दृढिरस्ति दिव्यमनाम् ।

कुशाखडमन्त्रपाठेन मन्त्रापापहरेण च ॥

कुशाखडमन्त्रान् प्रजपेच्छुचिर्भूत्वा समाहितः ।

निविडयोनिरमयाद् भूयश्चत्वारिंशये ॥

ॐ कुष्माण्डानि कुष्मानां प्रकुर्वीतामखड्गानाम् ॥ अस्य जः कुष्मानां

कुष्मसञ्चकानां मुनीनां प्रकुर्वीता पक्षिणां च सख्यपानामिति यावत् ।

अखड्गानां अखड्गेषु तिष्ठतीति अखड्गस्या अन्तेष्वेव स्थितानां सता ये

मन्त्रास्ते कुशाख्या । etc , etc

Colophon — समाप्तेय कुष्माखडमन्त्रटीका ॥ शुभं भवतु ॥

It ends thus —

अग्निं प्रीयता अग्निप्रीतेस्तु वायुं प्रीयता वायुप्रीतेस्तु सूर्यं
प्रीयता सूर्यप्रीतेस्तु ब्रह्मा प्रीयता ब्रह्मप्रीतेस्तु कुष्माण्डं प्रीयन्तां
कुष्माण्डं प्रीयता सन्तु । अनेन कुशाखडमन्त्रजपेन पापान्मुक्तिं पुण्यस्य
दृढिरस्तु । कुष्मण्डयः प्रागुक्ता । प्रायश्चित्ते मन्त्रा येषु कुष्मण्डयः
प्रागुक्तं प्रायश्चित्तमन्त्रे मासकं ब्रह्मणा (lacuna) धेर ॥ (?)

Series of expiatory rites from various sources such as V S 20, 14, 15, 16 In the commentary on V S 20, 14, Sayana says अग्निवायुसूर्यदेवता तिस्रोऽनुष्टुभं कुष्माण्डौसञ्चः TA II 6 contains 13 mantras of the Kusmanḍa class TA II 7 gives the akhyayikā and II 8 gives the list of sins from which these mantras purify

176.

5739 विठ्ठलस्तोत्रमन्त्रसारभाष्यम् । *Viṭṭhala-Stotra-*
Bhāṣya

By Kāśinātha Upādhyāya, son of Anantopādhyāya.

Substance, country made paper 12x6½ inches Folia, 27 In Tripāṭha form Character, Nagari Date Śaka 1720 Appearance, discoloured Complete

This gives exhaustive explanations of the twelve rks applicable to the worship of Viṭṭhala, a form of Viṣṇu. The rks are given in the middle of the leaf

Beginning.—

ओमविठ्ठलसमपदकमलं कमलं करोति नो वाचा ।

यद्भिः परोक्षप्रियविभुमिन्वसितैर्वर्णितं च मिन्वसितैः ।

अथ ओमविठ्ठलदेवेताप्रतिपादका मन्त्रा आख्यायन्ते । सर्वे वेदा यत्प्रदमामगन्तीति श्रुतेः । सगुण्ये ब्रह्मणि तत्तच्छब्दप्रवृत्ति-हेतुना संभवात् सर्वे शब्दाः परस्मिन् पुंलि प्रवर्तन्ते इति ओमविष्णुसहस्रनामभाष्याच्च सर्वस्य देवस्य भगवत्प्रतिपादकतया सकलसूक्तानां तत्परत्वं स्पष्टमेव । तथापि विशेषतः ओमविठ्ठलपर-त्वं अद्वावद्विदम्बनानां बोधार्थं यथामति कतिचिदेव मन्त्राः प्रदर्शयन्ते ।

तत्र ऋग्वृत्तवृत्तयोः प्रथमाष्टके सप्तमाध्याये प्रथमसूक्तम् ।

Text देखिये चरतः, etc, etc.

End :—इत्यम्भवेदपठिता मन्त्रा वादश्च विष्णुता ।

अद्वावद्विदम्बनोऽस्य आख्याता यथामति ॥ १ ॥

बाणानां बोधदायार्थमेतदाभेद्विद्वद्विदितम् ।

परमं वाच्यं चापि क्षमतां मे बुधवत् ॥ २ ॥

श्रुत्याद्येकतमेनापि प्रमाणेन सनिश्चयः ।

अद्वावद्विदम्बनोऽस्य आख्याता यथामति ॥ ३ ॥

सिद्धान्तरसं यद्विमं भ्रमदोषहरं यणो न ऋकोपात् ।

तदपि न हानिवैद्यात् सुधारसं सन्निपातोव ॥ ४ ॥

ओमदिङ्गुलदेवतादिविषयश्रुत्यादिमानत्रवे

भाष्यं भाष्यविदो मवं विरचितं मोदप्रदं प्रीयताम् ।

काशीनायकसमाप्तयेन विदुषां श्रेयादनन्ताभिधो-

पाध्यायाङ्गता सुपादकमते श्रीविदुषस्यार्पितम् ॥ १ ॥

Colophon. —ओमदनन्तोपाध्यायसूरिस्तु-काशीनायोपाध्यायविरचित

ओमदिङ्गुलश्रुतमन्त्रसारभाष्यं समाप्तिमगमत् ।

Post Colophon Statement. —

श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥ शके १७२० कालयुक्तवामसंवत्सर श्री ४ १

श्रीक्षेत्रमंडरपुरी लेखन समाप्तः । श्रीविदुष जय विदुष जय

जय विदुष ।

177.

5768B. **मन्त्रभागवत ।** *Mantra-Bhāgavata with*

Nīlakantha's commentary.

Substance, country made paper, 10½ x 5 inches Folia, 26 Lines, 11 on a page Character, Nagari of the eighteenth century Appearance, old and discoloured

It is divided into four kāṇḍas

The original of this manuscript was evidently defective, as there is no end of the first kāṇḍa and the beginning of the second. After the 29th mantra of the first kāṇḍa it gives that marked 10, which belongs evidently to the second kāṇḍa; and the first colophon in the MS. is that of the second kāṇḍa

For the work see L 1511 The mantras are said to be 250 rks, though not found by counting, bearing on the worship of Rāma and Kṛṣṇa.

19B, इति श्रीमत्-पदवाक्यप्रमाणमर्यादाधुरन्धरचतुर्धरपञ्चावतस-
मोविन्दसूतोः श्रीनीलकण्ठस्य कृतौ खोजितमन्त्रभागवतव्याख्याया
मन्त्ररहस्यप्रकाशिकाया उन्दायनकाण्डो द्वितीय No of fcs

39, 23B, चक्रकाण्डस्तोत्रः No. of rcs 30; 26B, मधुराकाण्डस्तोत्रः समाप्त No of rcs 10 समाप्तस्यायं ग्रन्थः ।

The comm ends.—

साङ्गैकतदयमृचा रामकृष्णकथालुगम् ।

दर्शितं भगवाक्तेन तुष्यतात् सात्वतापतिः ।

178

8650 मन्त्रभागवतव्याख्या । *Mantrabhāṣaśatavyākhyā*

Substance, country paper 11×5 inches Folia, 45 Lines, 11 on a page .
In Tripath form Character, old Nagara, Incomplete

The incomplete manuscripts end with चक्रकाण्डस्तोत्रः ।
The first kānda is here called मौकुलकाण्डः । Number of
rcs 80.

179.

5768A मन्त्ररामायणम् । *Mantra Rāmāyana with*
Nilakantha's commentary

Substance country made paper. 12×7 inches Folia 41, including the
two leaves of an index of the pratikas of the mantras In Tripatha form
Character, Nāgara. Date, samvat 1936 Appearance, fresh Complete

This explains the Rāmaraksā Kavaca and the vedic
mantras, referring to Rāmacandra The number of mantras
is 156 in the index and 146 in the text

38B, इति श्रीमत्पद्मवाक्यप्रमाणमय्यादाधुरन्धरचतुर्धरवशावतंस-
गोविन्दसूरिद्वयोः श्रीनोवक्यस्य छतौ श्रीद्वनमन्त्ररामायणव्याख्या
मन्त्ररक्षस्यप्रकाशाख्या समाप्तिमगमत् ।

Post Colophon —संवत् १८३६ समे मौतौ—मार्गश्रीयं द्वितीया
श्रीमवार ।

See H. P. R Vol III, No 216

180.

8049. मन्त्ररहस्यप्रकाशिका (Mantrarahasyaprakāśikā)

Being a comm. on Mantra-Rāmayāna by Nilakantha.

Substance, country paper. 10½×5 inches Folia, 61. Lines, 13 on a page Extent in slokas, 2140 Character, Nāgara. Date, sayrāt 1892. Worm eaten Complete.

Colophon :—इति श्रीमत्पद्माक्षप्रमाणपरारपारीयधुरन्धरचतुर्द्वारवंशाववंश-
मोतिन्दसूरिसूनोः श्रीनीलकण्ठस्य कृतिः श्रीश्रुतमन्त्ररामायणव्याख्या
मन्त्ररहस्यप्रकाशिकाया समाप्तिमगमत् ।

Post Col :—सम्बत् १८८२ रामिति चैत्रशुक्लसप्तमौदिन जितितं
बनारसमध्ये ।

181.

5768. मन्त्रकाशौखण्ड । Mantra-kāśikhanda with

Nilakantha's commentary

Substance, country-made paper 13×7 inches : Folia, 26 In Tripāṭha form Character, Nāgara Date Sayr 1936 Appearance, fresh Complete The last two leaves give the pratikas of 47 mantras

This compiles and explains vedic mantras, referring to the various deities and Tirthas at Benares

See H. P. R. Vol. III, 213

After the mangalācarana :—

प्रतेरयमिति द्वादशैव सूक्तं etc.

24B, इति श्रीमत्पद्माक्षप्रमाणपरारपारीयधुरन्धरचतुर्द्वारवंशाववंश-
मोतिन्दसूरिसूनोर्नीलकण्ठस्य कृतिः श्रीश्रुतमन्त्रकाशौखण्डव्याख्या-
यत्यरहस्यप्रकाशिका समाप्तिमगमत् ।

अत्र प्रसङ्गान्मणिकर्णिकामन्त्रमुद्धरति ।

24B, Last Colophon :—इति श्रीमणिकर्णिकामन्त्रोद्धारः । समाप्त-
स्वार्थं यज्ज ।

Post Col. 26A :—इति श्रुत्युक्त-काशौखण्ड-मन्त्रानुक्रमण्यो समाप्त
संवत् १८३६ समैनाम कार्तिकशुक्लपक्षे १५ शुक्रवासरे ।

182

6508 गायत्रीरहस्य or [ऋग्वेदि] संध्याभाष्य ।

Gayatrīrahasya or Rgvedīsandhyā Bhāṣya by Parasurāma Vyāsa

Substance country made paper, 8½x5 inch 3 lols, 58 Lines, 9 per page Character modern Nāgarī. Appears to be a complete at the end

Every leaf is marked with

Beginning — श्रीगणेशाय नमः ।

ॐ कारमन्त्रं ब्रह्म प्रथमं चरममथ यम् ।

यमामनन्ति वेदेषु त प्रपद्ये विनायकम् ॥ १ ॥

श्रीसूर्यः श्रीनिवासश्च श्रीकण्ठः श्रीगणेश्वराट ।

परमात्मा गुर्वर्हसः सोऽहमिदं यन्त्रं धिया ॥ २ ॥

ॐ कारे ब्रह्मसंयुक्ता धिलोको वेदवत्सला ।

गायत्री कामगौ सेखा धर्मकामार्थमोक्षदा ॥ ३ ॥

यो नोऽस्माकन्तु जीवामी खस्मिन् बुद्धिं प्रोक्षदयात् ।

तस्य देवस्य सवितुर्भर्गो + + मुपासये ॥ ४ ॥

सन्ध्योपासनया मुष्येत् परमात्मा परमेश्वर ।

वर्धते + + गायत्रीरहस्य पारमार्थिकम् ॥ ५ ॥

प्रत्येक्याहुतिगायत्र्यादिकैर्मन्त्रैः सन्ध्योपासि कुर्यात् । तत्र
माश्वत्थः ।

ॐ कारो व्याप्ति सप्त गायत्री + + सा तथा ।

आपोऽहिता दद्यान्मिथ सूर्यस्यापः पुनन्विति ॥ etc, etc

10B, इति गायत्रीरहस्ये प्रथमोऽनुभवः, 14A, सकल्यसन्ध्यार्थभानानन्दो
नाम द्वितीयोऽनुभवः, 23B, तृतीयोऽनुभवः, 30A, चतुर्थो-
ऽनुभवः ।35A, श्रीमद् व्यासपरशुरामविरचिते गायत्रीरहस्ये गायत्र्युपासनानन्दोदयो
नाम पंचमोऽनुभवः ।40B, इति गायत्रीरहस्ये गायत्र्यर्थानुसन्धानानन्दोदयो नाम षष्ठोऽनुभवः,
46A, सप्तमोऽनुभवः— इति प्रातः सन्ध्याविधिः ।

183.

9121. गायत्रीभाष्यम् । *Gayatri Bhaṣya by*
Sāyanācārya.

Substance, country-made paper. 11½×5 inches. Folium one. Lines, 14 plus four. Extent in slokas, 20. Character, Nāgara. Date (?) Appearance, old. Prose. Generally correct. Complete.

Colophon :—इति सायनाचार्य्यमाधवीये गायत्रीभाष्यं सम्पूर्णम् ।

184.

9155. गायत्रीभाष्यम् । *Gayatri Bhaṣya by*
Sāyanācārya.

Substance, country-made paper. 12×6 inches. Folium, 1 only. Lines, 9 on a page. Extent in slokas, 20. Date, Say 1911. Character, Nāgara. Appearance, tolerable. Prose. Generally correct.

It begins thus :—ॐ श्रीगणेशाय नमः ।

अथ गायत्रीभाष्यमाह । ॐ तत्सवितुर्वरेण्यं भर्गोदेवस्य धीमहि
धियो यो नः प्रचोदयात् । १ । यः सविता देवः नोऽस्माकं धिया
कर्माणि धर्मादिविभया वा बुद्धिः प्रचोदयात् प्रेरयेत् । तत्तस्य
सर्वान्स्रुतिषु प्रतिज्ञस्य देवस्य द्योतमानस्य सविता सर्वान्त-
र्ध्यामितया प्रेरकस्य जगत्स्रुतः परमेश्वरस्य आत्मपूतं वरेण्यं सर्वै-
रुपास्यवया ज्ञेयतया च सम्भजनैर्य । इत्यादि ।

It ends :—ध्यायते लिखि बड्ढं छन्दसौति सम्भारणं यत्नवेन पदं । यद्वा
धीष्ठ आधरे तिस्र बड्ढं छन्दसौति विकरणस्य लुक् । प्रचोदय ते
जित अङ्गाग्रमः + + + योगादनिघातः आचामस्यानुदात्तत्वे
छिन्द्वरः । (?)

Col :—इति सायनाचार्य्यमाधवीये गायत्रीभाष्यं सम्पूर्णमग्रमत् ।

संवत् १९११ भाद्र । ॐ काशीविश्वेश्वराय नमः ।

185.

2159. **हिरण्यकेशीयाः सर्वतोभद्रमण्डलदेवताः ।***Hiranya keśiyāḥ Sarvatoḥḍramanḍaladevatāḥ.*

Substance, country-made paper 9½ x 4½ inches Folia, 2 Lines, 10 on a page. Extent in slokas, 40. Character, Nagara Date (?) Appearance, old, pasted and discoloured Complete Acrotitid

Colophon :—इति सर्वतोभद्रमण्डलदेवताः ।

It begins :—

ब्रह्मं अशुभं प्रथमं पुरस्तात् विसी'मुतः सर्वतो'देन ध्यावः

स बुध्निर्वा उपमा अस्य विष्ठाः सतस्र योनिमसतस्रविवः । १ ।

It contains 30 rks. After the 30th we have मेरवे मेदं (३१) गदायै गदां (३२) विशूलाय विशूलं (३३) वचाय वचं (३४) शक्तये शक्तिं (३५) ब्राह्मणे ब्राह्मो (५०) वाराह्यै वाराहो (५१) चामुण्डायै चामुण्डा (५२) वैष्णव्यै वैष्णवो (५३) महेश्वर्यै महेश्वरो (५४) वै + + वैनायकौम् (५५) । Here ends the MS.

To all appearances the MS. is very old. On a slip of white paper, pasted over the upper margin of the first leaf, it is noted : हिरण्यकेशीया मण्डलदेवता. प्रारम्भः । ५५ । ओ ।

186.

1988 **नीतिमञ्जरीभाष्यम् ।** *Nītimañjarī-Bhāṣya*
by *Dyā Dīvedā*, son of *Purusottama* and grandson
of *Mukunda Dīvedā*.

Substance, country-made paper 10 x 4½ inches Folia, 32 in all. Lines, 13—15 on a page Character Nagara Date (?) Appearance, fresh Fragment.

(The first four astakas are each separately paged, fifth complete in 9 leaves, sixth in 10 leaves, 7th in 5 leaves, 8th in 8 leaves).

For a description of the work see L. No. 4183. See also

H.P.R. III, 159 and I.O. Catal. Nos 1022 and 1023 It is a well-known work on morals culled out from the sūktas of the Rg Veda.

The 'Bhāṣya' by the author himself is not so well known.

The Bhāṣya on the fifth aṣṭaka commences—

मूरोने नौतिवाक्वानि दर्शयित्वा यचामर्त ।
पचने नौतिवाक्वानि लिख्यन्ते चादिवेदिना ॥
गुरु सतोपयेदित्यर्थं व्याह ।

Colophon —

इति श्रीद्विवेदपुरुषोत्तमसंज्ञना द्विवेदशास्त्रेण विरचिते नौति-
मञ्जरीभाष्ये पञ्चमाष्टके नौतिवाक्वानि ।

The sixth begins —

सरसतीमह वन्दे सभाष्या नौतिमञ्जरी ।
चादिवेदस्य चाक्षस्य मुखे स्थित्वा क्षता यया ॥
व्यधर्मे मति न कुर्यादित्यर्थं व्याह ।

Colophon —

षष्ठाष्टके नौतिवाक्वानि ।

The seventh begins —

चाक्षस्य श्रुतितत्त्वस्य षष्ठेऽष्टके दृष्टमिति ।
दर्शयित्वेतिहासान् यः सप्तमे दर्शयत्यर्थः ॥
धैर्यस्य न कुर्यादित्यर्थं व्याह ।

Colophon —

सप्तमाष्टके नौतिवाक्वानि प्रदर्शितानि ।

The eighth commences —

नौचसङ्गो न कर्त्तव्य इत्याह ।
असता सङ्गदोषेण साधुर्ग्राह्यपि विक्रियाम् ।
इन्द्रेण बाधिता देवा साधुनाऽसुरसङ्गतेः ॥
तदर्थं इतिहासपूर्णा अह —

Colophon:—

इति श्रीचादिदेवदत्ते नोतिमन्त्रगीभाष्ये अष्टमे नोतिवाक्यानि ।

Dyā Dviveda wrote in Sak : 1550, i. e. 1628 A D

187

2016. *The same (with the text).*

For the manuscript and the work see L 1183

This is a mere fragment.

Post Col.—संवत् १८७१ चार्थिवाल्दे पान्थुनवद्यत्तुर्दंष्ट्रा श्रीकाया
मलोचनाया गोविन्देन लिखितम् ॥ शुभं भवतु ॥

The MS. has only 9 leaves and not 10 as given by
R. Mitra The other leaf is of no use

BRAHMANAS OF THE RIGVEDA.

188.

1902. ऐतरेयब्राह्मण । *Āitareya Brahmana*
(In 8 pañcikās).

I. Substance, country-made paper 8½×4 inches Folia, 21. Lines, 10 on a page. Character, Nāgara. Date, Śaka 1059 Appearance, discoloured.

Colophon :—इति प्रथमपञ्चिका समाप्ता ।

Post Col. :—शके १६५६ कालयुक्तनामसंवत्सरे षष्ठशुक्ल = शुद्धवासरे तद्दिने प्रथमपञ्चिका समाप्ता । श्रीरक्ष ॥

इदं पुस्तकं भागवतोपनाम्ना यज्ञेश्वरेण लिखितम् । स्वार्थं परार्थ-
कार्थं च । यावृष्टं पुस्तकमित्यादि । भद्रपुष्ट्यादि ।

II. Substance and measure, the same Folia, 24 Lines, 11 on a page
Character, Nāgara. Date, Śaka 1061 Appearance, discoloured

Col. :—इति द्वितीयपञ्चिकाया पञ्चमोऽध्यायः । इति द्वितीयपञ्चिका
समाप्ता ।

Post Col. :—श्रीलक्ष्मणायनस्तु । शके १६६१ सिद्धार्थिनामसंवत्सरे
चैत्रशुद्ध १४ तद्दिने समाप्त ।

इदं पुस्तकं भागवतोपनाम्ना यज्ञेश्वरेण लिखितं स्वार्थं परार्थं च ।
श्रीगजानन । श्रीश्रीराम ॥

III Substance, the same 8½×3½ inches Folia, 75 Lines, 7, 8 on a
page Character, Nagara Date, Śaka 1066 Appearance, discoloured

Col. :—इति तृतीयपञ्चिकाया पञ्चमोऽध्यायः ।

Post Col. :—

यज्ञोक्तेकादश । देवविश्वस्तयोदश । सोमो वै राजामुग्निंश्चतु-
र्दश । देवा वा असुरैर्युद्धं षट् । यज्ञो वै देवेभ्योऽन्नाद्यं षट् ।
शके १६६६ रत्नाक्षीनामसंवत्सरे । ग्रन्थसंख्या ८०८ ।

IV. Substance, the same. $7\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 26. Lines, 11 on a page. Character, Nāgara. Date, Śaka 1621. Appearance, discoloured and brittle.

Col. :—इति चतुर्थपञ्चिकायां पद्यमोऽध्यायः ।

Post Col. :—ग्रंथे १६२३ चित्रभानुसंज्ञकस्य व्याख्यानभाष्ये ग्रन्थपद्ये
एकादशो ११ भानुवामरे लिखितम् ।

In a later hand ग्रन्थसंख्या ५०० ।

V. Substance, the same. 9×4 inches. Folia, 26. Lines, 10 to 12 on a page. Character, Nāgara of the nineteenth century. Date (?). Appearance, discoloured.

Colophon :—इति पद्यमपञ्चिकायां पद्यमोऽध्यायः ।

Post Col. —

मिहिरादिभिर्भाष्यवत्पद्येकादशोऽध्यायः ।

सौम्योऽलिखद्भामवतो यज्ञेशः स्वपरायणः ।

VI. Substance, the same. $8\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 24, of which the last two are a restoration. Lines, 8 to 9 on a page. Character, Nāgara. Date (?). Appearance, old.

Col. :—इति ब्राह्मणपद्यमपञ्चिका समाप्तः ।

VII. Substance, the same. $8\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 31. Lines, 5 to 9 on a page. Character, Nāgara. Date Śaka 1760. Appearance, discoloured and fragile.

Date and Colophon :—

संवत् १७५० भाग्यशोभंयुद्ध पौर्णमास्यां रविवारेण लिखितम् ।

शेवके विद्यानाथेन लिखितम् । ब्रह्मपद्यमपञ्चिका समाप्तः ।

One line more.

VIII. Substance, the same. $8\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folia, 20. Lines, 9 to 10 on a page. Character, Nāgara. Date, Śaka 1860. Appearance, discoloured and brittle.

Colophon :—ब्रह्मपद्यमपञ्चिकायां पद्यमोऽध्यायः ।

Post Colophon :—ग्रंथे १६६० कालमुक्तावतंसस्य भाग्यपद्ये १०

सहस्रे ब्रह्मपद्यमपञ्चिका समाप्तः ।

इदं पुस्तकं भाग्यवतोपनाम्ना यज्ञेश्वरेण लिखितं स्वार्थे परोप-
कारार्थं च ।

Printed by Haug. (with an English translation) Printed in the Bibl Ind series with Śīyana's commentary, and in the Anandāśrama series Translated into Bengali by R S Trivedi, with notes and indices Aufrecht edited the book in Roman character with extracts from Śīyana's commentary in 1879 The work contains four of the 7 soma sacrifices and other minor ceremonies

189

460 *The same*

To the end of the seventh pañcika

Substance country made paper 10½×3½ inches Folia 26 Lines, 8 on a page Extent in slokas, 400 Character Nagara Date (?) Appearance, old Generally correct

Post Col. Statement —

श्राभक्षते नारायणेन लिखितम् ।

190.

1179 *The same.*

Substance, country made paper 9×3½ inches Folia — pañcika I 20, II 30, III 32, IV 24, V 27 (the first 7 leaves missing), VI 26 VII (two copies, one complete in 35 leaves and the other incomplete with 21 leaves) VIII 20 Lines 7, 8 on a page Character, Nagara of the eighteenth century Appearance, discoloured

191

3181 *The same.* (प्रथमपञ्चिका)

Substance, country made paper 8½×4 inches Folia 25 Lines, 9 on a page Character, Nagara Date Śaka 1713 Appearance discoloured

Post Col — शके १७१३ विरोधिल्लग्रामसंवत्सरे पौषशुद्धप्रतिपदा हविवासरे तद्दिने इदं पुस्तकं समाप्तम् । विरोधिल्लग्रामनामक-विनायकभट्टस्य सुतल्लण्डेन लिखितम् । हेरम्बस्वतु मा स्वार्थोऽप्यर्थम् ।

192.

3132. *The same.* (द्वितीयपञ्चिका)

Substance, country made paper $8\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches Folia, 32. Lines, 8 on a page. Written in two different hands Character, Nagara. Date, Sairvat 1796. Appearance, discoloured

Post Col. :—संवत् १७२६ युक्तामसंवत्सरे पौषकृष्णपक्षी इन्दुवारे
तदिने भड्कंषकरोपनामक पिन्तामखेन काश्या विन्नेवरसन्निधौ
लिखितम् ।

रामकृष्णभट्टदुपेक्षेयस्य दत्तम् ।

193.

3133. *The same.* (चतुर्थपञ्चिका)

Substance, country-made paper. 9×4 inches. Folia, 30. Lines, 9 on a page. Character, Nagara. Date (?) Appearance discoloured and writing effaced in places. Complete

194.

3775. *The same.* (पञ्चमपञ्चिका)

Substance, country-made paper $8\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 46. Lines, 6 on a page. Character, Nagara. Date, Śaka 1632. Appearance, fresh

The date of the MS. :—शके १६०२ विक्रम संवत् पौषकृष्ण ५ ।

195.

3134. *The same* (षष्ठपञ्चिका)

Substance, country made paper $10 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 20. Lines, 8 on a page. Character, Nagara of the eighteenth century. Appearance, discoloured. Complete

196.

3135. *The same.* (सप्तमौपञ्चिका)

Substance, country-made paper $8\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 28. Lines, 9 on a page. Character, Nagara of the eighteenth century. Appearance, discoloured. Complete

197.

3136. *The same* (सप्तमीपञ्चिका)

Substance, country made paper 7×3½ inches. Folia, 20 Lines, 9 on a page Character, Nagara of the eighteenth century Appearance, discoloured Complete.

198.

3137. *The same.* (अष्टमीपञ्चिका)

Substance, country-made paper 9×4½ inches Folia, 23 Lines, 9, 10 on a page Character, Nagara Date, Samvat 1742 Appearance, discoloured. Complete

The Post Colophon Statement.—

संवत् १७४२ समवे कार्तिकशुक्लपञ्चमी सौम्यवासरे लिखितं
शुभमस्तु ।

199

22. *The same, here called* आश्वलायनब्राह्मण *Āśvalāyana*
Brahmaṇa. (पञ्चमपञ्चिका)

The MS. has been noticed in L. 768.

This is the fifth book of the Aitareya Brāhmaṇa, according to the Āśvalāyana Śākhā. The whole of the Brāhmaṇa is often called after Āśvalāyana. In this book at least, there is no difference in reading from the Bibl. Ind. edition.

Post Col. :—शुभमस्तु । राम । राम । राम । श्रीराम ।

In a different hand—

बालकृष्णस्य पुस्तकं लिखितं बालकृष्णेन ।

वरकृष्णि त्वं रचयामिमानमकालमधूरमवाप्य मेघात् ।

ज्वालाज्वालो न निदाघकाणो बावद्भेदोपमोषरन्ते ।

बालकृष्णोयमदः पदम् ।

On the reverse.

पुल्लोपनामकस्थेदं रामपुरे निवासिनः ।

सर्वेश्वरामकृष्णस्य जगन्नातु पुस्तकम् ।

COMMENTARIES ON AITAREYA BRĀHMAṆAS OF THE RĠVEDA.

200

940 ऐतरेयब्राह्मणभाष्य । *Aitareya Brāhmaṇa-
Bhāṣya*

Sāyana's commentary on the Aitareya Brāhmaṇa, forming part of his Mādhaviya vedārtha prakāśa.

For the manuscript see L. 1801. It is not adequately described there.

The manuscript contains all the pañcikās from I to VI, and does not want the fifth pañcikā as stated by Rājendralāla.

Each pañcikā is paged separately. The pañcikā I has after leaf 42, 27 leaves marked from 1 which are in a new and larger hand and comes very nearly to the end of the 6th khanda of the 4th chapter. Then in the former hand follow 24 leaves marked from 1, which commencing from the 7th khanda of the fourth chapter, complete the first pañcikā.

Post Colophon Statement :—

इदं पुस्तकं मेघदूते इत्युपनामगोविन्दात्मजनारायणेन लेखी ।
संवत् १८३३ शके १०६८ सर्वधारीनामसंवत्सरे उत्तरायणे वसं-
श्रुतौ आषाढे मासे शुक्लपक्षे १ तिथौ गुरुवाचरे सायंकाले
श्रीगङ्गाविश्वेश्वरसन्निधौ समाप्तः ।

Pañcikā II has 108 leaves; III, 142.

Post Col. —संवत् १८३३ आषाढमासे शुक्लपक्षे ५ मीमवाचरे ।

IV, 63; V, 92; (at the top of the last leaf appear the words "Government Sanskrit College, Calcutta"—२३२३ वेदः)
and VI, 82.

AITAREYA ĀRANYAKA.

202.

2281 ऐतरेयारण्यक । *Aitareyāranyaka*.

Substance country made paper 10x4½ inches Folia 47 Lines 10 on a page Character Nagari Date Samvat 1865 Appearance old and worm eaten Complete

Printed in the Bibl Ind series with Sāyana's commentary

The Last Colophon —

इत्यैतरेयपञ्चमारण्यके तृतीयोऽध्यायः ॥ ३ ॥ समाप्तान्यारण्यकानि ।
अग्निर्देवेभ्यः । अथ महाव्रतं चत्वारि व्या त्वाथ चत्वारि द्विकारे-
ण्ययो अथ स्रुवोवाज्यौणि वशं त्रीणि अथ महाव्रतं तदिति
प्रबोमहे दाविशति १ । एष पञ्चा अष्टौ एष इमं चत्वारि० योहवा
आत्मानमष्टौ आत्मा वा इदमेव त्रीणि पुनर्वैका कोयमात्मेवैका
वाङ्मेका एष पञ्चा विश्वामित्रमात्मा वा बहुविशति २ । अथात
सहितायाः षट् प्राणो वश इति षट् अथात सहिताया अथ
खन्विष दादश ३ । विदामचवन्नेका ४ । महाव्रतं षट् ग्रीवा पञ्च
उरु त्रीणि ५ महाव्रतस्य सौमित्रिहो चतुर्दश ५ ।

सर्वत् १८६५ ॥ भग्नष्टेत्वादि ॥ यावृश इत्यादि ॥ अर्जित
भूरिकष्टेनेत्वादि ॥

203

2672 *The same*

Substance country made paper 7x4 inches Folia 81 Lines 11 to 10 on a page Character Nagari Date (?) Appearance discoloured Complete

The name of one of the former owners of the MS in red ink — इदमारण्यकपुस्तकं श्रीमदध्वताग्रमस्तमिना ।

Then in a smaller and later hand in black ink.

इदं पुस्तकं रामचन्द्रदेवमुत-रङ्गनाथदेवमुत-कोटदेवस्य ।

On the obverse of the first leaf—इदं पुस्तकं कोटदेवस्य ।

204.

2073. *The same*

Substance, country made paper 9 x 13 inches Folia, 51 Lines, 9 on a page Character, Nagara Date Samvat 1764 Appearance, discoloured Complete

Post Col. —

संवत् १७६३ हेमलंबसंवत्सरे उदगयने चौधर्षी आषाढ-
शुक्लदादश्यां भानुवासरे आकोटकरकोनेरितनयननाईनेन लिखित-
मिदं पुस्तकं ज्ञानमद्वयप्रतिबिम्बरामार्गे चरितुमये च । श्रीरत्न ।

On the obverse of the first leaf—पुस्तकं मुकुंद ।

205

100 *The same here called आरण्यपञ्चक .*

The present manuscript is fully described by Rajendra lala under No. 871

Post Colophon Statement —

प्रमोदतसंवत्सरान्तर्गतकार्तिकशुक्लशुभे वादशौ रत्नोवाङ्मोदनात्ता
रत्नमद्वयस्य सुतेन रामानामपेयेनेदं पुस्तकं लिखितम् ।

206.

1961. *The same*

Substance, country-made paper 8½ x 4 inches Folia 61 Lines, 7 on a page Character, Nagara Date, Saka 1747 Appearance, oldish Complete

Post Colophon :—

इदं पुस्तकं यारे इत्यपनामकवासुदेवस्य सुतरामचन्द्रेण लिखितम्
वास्तव्य छेचवाह राङ्गापुर छयासनिध ।

शके १७४७ पार्थिवनामसंवत्सरे आश्विनवद्यप्रतिपदा इदं पुस्तकं
समाप्तम् । मायवत-इत्युपनामक-नारायणदीक्षितेन दत्तं वास्तव्य
टोके श्रीगौदातीर । राम ।

COMMENTARY ON THE ARANYAKA.

207.

2809 ऐतरेयारण्यकभाष्य । *Aitareyāranyaka Bhāṣya* ,
by Śāyana

Substance, country made paper $9\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Folia, 41 Lines on a
page, 10 Extent in folios, 1000 Character, Nagara. Date, Sam 1879
Appearance, fresh

The third Aranyaka only

Printed in Bibl. Ind. pp. 306-384.

Post Col. :—संवत् १८७६ आश्वीने संसर्ग सप्तमिपक्षादि पौषक्षयात्
पूर्वभाविनि विजयनामि संवत्सरे परान्ये लुपनाम्ना अनाभवेन लिखितम् ।

THE UPANISATS OF THE AITAREYA.

208.

2375 ऐतरेयोपनिषत् । *Aitareyopaniṣad*.

Substance, foolscap paper 8½ x 1½ inches Folia, 7 Lines, 7 on a page
Character, Nāgara of the eighteenth century Date (?) Appearance, discoloured Complete

Often printed. Translated into English by Prof. Max Muller in the S.B.E. series, Vol I It means the fourth, fifth and sixth chapters, of the second of the five Aitareya Āraṇyakas

209.

9527. *The same*

Substance, country-made paper 13 x 5 inches Folia, 2 Lines, 10 on a page
Extent in slokas, 64 Character, Nāgara Date (?) Appearance, tolerable. Prose Generally correct Complete

210.

2214. आत्मपट्कोपनिषत् । *Ātmapaṭṭkopaniṣad*.

(Another name of *Aitareyopaniṣad*)

Substance, country made paper 9½ x 4 inches Folia, 6 Lines, 7, 8, on a page
Character, Nāgara of the eighteenth century Date (c) Appearance, discoloured Complete.

211.

2626. ऐतरेयोपनिषद्भाष्य । *Aitareyopaniṣad-Bhāṣya*

By Śaṅkara (with text in tripāṭha form).

Substance, country-made paper 9½ x 5 inches Folia, 20 Character, Nāgara Date, Śaṅkarat 1872 Appearance, discoloured.

Post Colophon.—शुभमस्तु संवत् १८७२ धातुनक्षत्रायमी दिवा
राम ।

The Bhasya in this MS has no introduction and begins with the explanation of the words आत्मा वा etc , and ends with the end of the sixth chapter of the second Āranyaka of the Āitareya Śāṅkarīcārya does not explain the seventh chapter, which is regarded as outside the *Upaniṣad*. The present MS contains also a commentary on the seventh by an anonymous author in the form of *Dīpikā*.

212

1024 ऐतरेयोपनिषद्भाष्यटिप्पणम् । *Āitareyopaniṣad*
Bhāṣya-tippaṇa by Jñānāmṛta Yati, disciple of Uttamāmṛta

Substance country made paper 10×4 inches Folia, 17 Lines, 13, 15
 on a page Extent in slokas 750 Character Nāgara Date (?) Appearance
 old and worn out Prose Generally correct

The manuscript contains the commentary on Śāṅkarācārya's Bhāṣya on the second of the Āitareya Āranyakas, here called the first Āranyaka of Āitareyopaniṣad

It begins thus — श्रीगणेशाय नमः । श्रीगुरुचरणार्या नमः ।

प्रत्यग्रूपं परं ब्रह्म प्रज्ञानचलमक्षरम् ।

ब्राह्म ब्राह्मविरा + + + + + + + + न्यक्षम् ॥ १ ॥

ऐतरेयमुपनिषं वन्दे व्यास शङ्करमौन्यरम् ।

कन्यातीर्थगरीयासमानन्दारण्यगीर्तुम् ॥ २ ॥

मूढे मयि कृपा कार्या सद्गिराचार्यशासनात् ।

यतोऽहमेतरेयानुवृत्तेष्टिप्पणमारभे ॥ ३ ॥

ऐतरेयोपनिषद्भाष्यमारभमाद्यो भगवान् भाष्यकारः श्रोतव्यं
 सुखप्रतिपत्त्यर्थं प्रयोजनादिदर्शनप्राप्त्यर्थं चातद्व्याख्या व्याख्यायोप-
 निषदस्तित्वं प्रतिजानानोऽविज्ञेन परिसमाख्यादिप्रयोजननिश्चय-
 मर्थात्तदनुस्यूतिलक्ष्यं मङ्गलमाकलयति एष पद्याः ।

End:— न्यक्षमेव परं ब्रह्म ब्रह्मैवायं न सशयः ।

संसारो मे तमोरूपो + + नास्ति न सेत्स्यति ॥ १ ॥

Col — इति श्रीमद्भक्तिसुखाश्रयपादशिष्यस्य आचार्यविरचिते हनौ श्रीम
 देतरेयोपनिषद्भाष्यटिप्पणे प्रथमभाष्यकम् समाप्तम् ।
 श्रीविश्वेश्वरार्पणम् ॥

213

1656. *The same*

8 1/2 x 11 1/2 inch paper 10x5 inch 4 folia. 12 lines 1400
 page. Text in sloka 3/4 Character Vāṇarā Date (?) Appearance
 tolerable Ink 1/2 fragment

Colophon —

इति श्रीमद्भक्तिसुखाश्रयपादशिष्यस्य आचार्यविरचिते हनौ श्रीम
 देतरेयोपनिषद्भाष्यटिप्पणे प्रथमभाष्यकम् । (१)

It begins —

आमा वा ह्यायुत्तरयज्ञेन ब्रह्मविद्यैवोपते इति परिशेषपितु
 उत्तममुवदति परिममाप्तमिति । यद्यथायत्नं कर्मजातमपरब्रह्म
 विज्ञानस्य सुखान्तरेषु न्युत तत् सर्वं अथ नोक्तमित्यत आह द्येति ।

This is the beginning of the fourth chapter

214.

611 बह्वचब्राह्मणोपनिषत्, *Bahvach Brahmanopaniṣat*

(Another name of *Atirejopaniṣat*) भाष्यसहिता

विवरणसहिता च ।

The *Vivaraṇa* is a gloss on *Saukaracārya's* comment on the *Upaniṣad*, by *Abhinava Śārīṅgacandra Śaṅkara*, disciple of *Kṛṣṇācārya Śaṅkara*

For the manuscript see L 1187

The text *Atirejopaniṣad* and the *Bahvach* comment of *Saukaracārya* have often been printed

215.

10472. *The same vīraṇa here called आत्मषट्क-
भाष्यटीका। Ātmaṣaṭka-Bhāṣya-ṭīka.*

Being a commentary on Śaṅkarācārya's Bhāṣya on Ātmaṣaṭka
or Āitareyaopaniṣad.

By Abhinava Nārāyaṇendra.

Substance, country-made paper. 9½×4½ inches. Folia, 77. Lines, 9, 10
on a page. Extent in slokas, 1336 Character, Nāgara of the eighteenth
century. Appearance, old and discoloured. Complete.

Col.:—इति श्रीमदभिनवनारायणेन्द्रविरचितात्मषट्कभाष्यटीका समाप्ता ।

Beg.:—ॐ आत्मा वा इदमित्यादिना केवलात्मविद्यारम्भस्यावसरं बहू
वृत्तं कौर्त्तयति परिसमाप्तमिति ॥

216.

9519. *आत्मषट्कोपनिषद्भिन्नगूढार्थप्रकाशनम् ।*

Ātmaṣaṭkopaniṣannigūḍhārthapraśaṇa. By Dāmodara.

Substance, country-made paper. 13×5 inches Folia, 4 Lines, 11-13 on a
page. Extent in slokas, 160 Character, Nāgara Date (?) Appearance,
tolerable. Prose. Generally correct. Complete

The leaves are marked ऐ. उ. दा or ऐ. दा.

A comm. on ऐतरेयोपनिषद् which the commentator divides
into six khaṇḍas, and calls it Ātmaṣaṭkopaniṣad.

Beginning:—ॐ श्रीगणेशाय नमः । पूर्वोक्तेः कर्मभिः सविशेषो-
पासनाभिश्च शुद्धचित्तस्थ तत एव साधनचतुष्टयसम्पन्नस्थ केवलात्म-
स्वरूपावस्थानलक्ष्यमोक्षसिद्धये केवलात्मविद्यारभ्यते । आत्मा वा
इदमित्यादिना खड्गषट्केन ॥

अत्र हि केवलात्मैव प्रतिपिपादयिषितः एक एवेत्युपक्रमे सर्वं
तत् प्रश्नानेन प्रश्नाने प्रतिष्ठितं प्रश्नानं ब्रह्मेति सर्वस्य प्रत्यगात्म-

ब्रह्मणि कल्पितत्वप्रतिपादक उपसंहारे चात्मैक्यप्रतिपादनात्
 स एतमेव पुरुषं ब्रह्म ततमपश्यत् मध्ये परामर्शात् । इत्यादि ।

Colophon —इति । श्रीदामोदरशास्त्रिकृतात्मयद्कोपनिषद्ब्रह्मसूत्रार्थप्रका-
 शनम् ।

217.

2625 **संहितोपनिषद्विवरणम्, *Samhitopanisad-vivarana***
By Śaṅkarācārya

Substance, country made paper . 12×5 inches . Folia, marked 26 to 31
 and 51 to 68 . Lines 13 on a page . Character, Nāgara of the eighteenth
 century . Discoloured . Incomplete

What is *Samhitopanisad*? The second and third
 Āranyakas of the Aitareya are called *Samhitopanisad* and are
 commented upon as such by Śaṅkara . The IV—VI chapters
 of the second Āranyaka, again, are called *Aitareyopanisad*,
 and are, as such, commented upon by Śaṅkarācārya . But
 the third Āranyaka begins with the following words अथान-
 संहिताया उपनिषद्, and properly speaking, that should be the
Samhitopanisad . Leaves 51 to 68 of the present MS
 contain the commentary on the third Āranyaka only . Folia
 26 to 31 contain no colophon .

Though the commentary is called *Vivarana*, it is really
 the *Bhāṣya* of Śaṅkarācārya .

See Cs 193

BRĀHMANAS OF THE ŚĀṆKHYĀYANA SCHOOL

218.

1258. शाङ्खायन-ब्राह्मण, or कौपीतकि-ब्राह्मण ।

Śāṅkhyāyana Brāhmaṇa or Kausitaki Brāhmaṇa.

Two manuscripts, each with 15 adhyāyas.

I Substance, country-made paper 7×4½ inches Folia, 95 Lines, 9 on a page Extent in slokas, 1300 Character, Nāgari Date (P) Appearance, old. Generally correct Complete

The last leaf is a restoration, dated Samvat 1851 and Śaka 1716.

*Post Col. :—*अथ १८२१ ब्रह्मे १०१६ यौय युक्त इ तृतीया गुरौ तद्दिने
यं गङ्गेवरखतु यं विन्धेवरखतु ब्रुवपच पूरितं वाराणस्या । यं विन्धे-
वरखतु यं युक्तम् ।

II Substance, country-made paper 7½×4½ inches Folia, 105 Lines, 11 on a page Extent in slokas, 1600 Character, Nāgari Date (P) Appearance, old Generally correct Complete

For other manuscripts see Weber No. 79, p. 18 and I.O. Catal 89

219.

1019. महाव्रतम् (ब्राह्मण) । *Mahāvratā Brāhmaṇa.*

Substance, country-made paper 9½×4½ inches Folia 9 Lines, 11 on a page Extent in slokas, 200 Character, Nāgari Date Sam 1717 Appearance, old Prose Generally correct. Complete.

It is a supplementary section of the Śāṅkhyāyana Brāhmaṇa, devoted to the Mahāvratā rite—a ceremony on the 11th day of Gaurāmayana rite—complete in two chapters.

Beginning —

योगेश्वराय नमः । ॐ प्रजापति र्वै संवत्सर । तस्यैव आत्मा
यन्महाव्रत तस्मादेतत्परस्मै न प्रसेधो सर्वेषां भूतानामात्मानं पर-
स्मिन् दधानीत्यथो ह्यस्यैव आत्मा यन्महाव्रत तस्मादेतत् परस्मै
न प्रसेत् ।

It ends —

ब्रह्मेतदहंछान्त्येव तद्व्रक्ष्य प्रतिष्ठापयन्ति ते अमृतत्वमाप्नुवन्ति ।
य एतदहः उपयन्ति य एतदहश्चयन्ति ।

Col. — इति महाव्रते द्वितीयोऽध्यायः । इति महाव्रत समाप्तम् ।
श्रीरक्ष ।

Post Col — शुभ भवतु । सवत् १७१७ वर्षे प्रथम ज्येष्ठ शुद्ध १५ दिने
लिखितमिदं पुस्तकम् । काशी पद्मश्रीकृष्णादिभ्रातृसमस्त-
पठनार्थम् ।

To be differentiated from the Mahāvratā, as given in
Āitareya Āraṇyaka and in Sāukhyāyana Śrauta sūtra See
Velval pp 72-73, also No. 89, the first two chapters only

220

872 कौषीतकि आरण्यक । *Kauṣītaki Āraṇyaka*

Substance, country male paper $6\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches Folia, 75 Lines, 9 on a
page Extent in slokas 675 Character, Nagara Date (?). Appearance
very old and repaired Generally correct. Complete

It is a part of the Kausitaki Āraṇyaka.

The last Col runs—

इद्वारण्यके एकादशोऽध्यायः । कौषीतकी उपनिषत् समाप्तः ।

Printed by Professor Cowell

The codex contains the Kausitaki Āraṇyaka, minus the
Mahāvratā Brāhmaṇa in two sections The first four
chapters of the Āraṇyaka form the Kausitaki Upaniṣad, as
commented upon by Śaṅkarānanda in his Dīpikā He

ऋग्वेदे पारायणपाठे शाकल्ये शैशिरौयके नमो ब्रह्मणे
नमो ब्रह्मणे ।

222.

1182. *The same.*

Substance, country-made paper. 10×5 inches. Folia, 36 Lines, 11 on a page Extent in slokas, 700 Character, Nāgara. Date, Samvat 1810. Appearance, tolerable. Generally correct. Complete.

संवत् १८२० वर्षे असाढ़वद १२ नारगरे उम. वाराणसीमाहे
दौक्षत् गोखंद रामनाथश्रीनागर अमदावादी दौक्षत् श्रीवश्वर
क्ष्माश्वर वाजेश्वरने श्रीवार्धक पोथी + + + ।
शुभं भवतु ।

The section containing the number of sūktas of each anuvāka, as described in I.O. Catal. 53, is wanting in the present manuscript.

223. *

2486. *The same.*

Substance, country-made paper 7½×3 inches Folia, 48 Lines, 7, 8 on a page Character, Nagara of the eighteenth century Appearance, discoloured Complete

The last Col. — इत्यष्टमः ।

After the Colophon :— तदेतत् सूक्तसङ्ख्यं सप्तदशकं सदादात्रिं
वर्गाया हे सङ्ख्ये एकविंशोत्तरे । Then the 43rd and 45th
verses of Anuvākīnukramam of Macdonnell's
edition.

Post Col. :— मार्गश्रीर्गमासि शुक्लपक्षे द्वादश्या त्रिथौ भौमवासरे तद्दिने
बालहज्जभट्टेन लिख्य वेङ्कटोपनामः ॥ शुभं भवतु ॥

224.

3098. *The same.*

Substance, country made paper 8½×4 inches Folia, 43 Lines, 7, 8 on a page Character, Nagara Date, Samvat 1695 and Śaka 1560 Appearance, discoloured and dilapidated Complete

The first and the last leaves are pasted with fresh yellow paper.

Colophon — इति सर्वानुक्रमशिका समाप्ता ।

Post Colophon —

संवत् १६६५ वर्षे १५६० सर्वज्ञितनाम सवत्सरे माघवदि ४
चतुर्थी सोमवासरे समाप्त ।

In a different hand

दि० हरिराम नौ पोषि सच्चि दि० भाइया ॥ दी ॥ गोविन्द-
रामजी ॥ दी श्रौवश्रद्धर नौ पोषी ॥ राम ॥

225.

5875 : *The same.*

Substance country made paper 9×4 inches Folia 37 of which the first and the thirteenth are missing Lines 8 on a page Character Nāgara of the seventeenth century Appearance old discoloured and pasted

The same as published in the *Anecdota Oxoniensis* series, but here it is attributed to Vararuchi, the pupil of Kātyāyana

After इतोया त्रियुय् इतोया त्रियुय्, where the printed edition referred to ends, the following is added in the present MS. —

एतत् सूक्तसहस्रं सप्तमदशकं सप्तसाधिकम् ऋग्वेदे पारायणपाठे प्राकल्पो
प्रेमरीयके नमः श्रौनकाय नमः श्रौनकाय ।

Then comes the colophon attributing the authorship of the work to Vararuci, the pupil of Kātyāyana

56B इति श्रीकात्यायनशिष्यवररुचिहता ऋग्वेदसंहिताया अध्य-
यानां अनुसृष्टे सर्वानुक्रमशिका परिपूर्णा ।

Then comes छन्दसख्या published along with Sarvānu-
kramani in the *Anecdota Oxoniensis* in pp 54, 55

The MS comes to an end abruptly in the middle of the last pāda of the last sloka of Chandahsamkhyā.

226.

7929. *The same*

Substance, country-made paper $9\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches Folia, 37 Lines, 6 II on a page. Character, Nagara Date, Simrit 1549 Appearance, discoloured

The work is complete, being made up with the leaves of three different manuscripts, foll. 1-15 belonging to the first, 16 to 23 to the second, and 23 to the end to the third

Colophon :—इत्यनुक्रमणौ समाप्ता ।

Post Col —

संवत् १५४९ वर्षे वैशाखसुदि १ भूसे ३ याज्ञिकराजासुत
याज्ञिकभाष्यमठनाथे पुस्तकं लिखितम् ।

227.

4180 (S). *The same*.

Substance, country made paper $7\frac{1}{2} \times 4$ inches Folia, 1, 2, 3, 5, 6 Lines, 11 on a page Character, Nagara of the eighteenth century Appearance, discoloured

A fragment containing only the Paribhāṣā and Sarvānukramani of Kātyāyana down to 1. 7. 10.

In this MS there is a section in the Paribhāṣā after the 12th.

228.

1960 *The same*.

Substance, country-made paper $7\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 6 Lines, 7, 8 on a page Extent in slokas, 70 Character Nāgara of the eighteenth century

The first leaf does not belong to the Paribhāṣā at all, but to the Sarvānukramani proper, beginning with अदिर्नवमधुष्कन्दा and ending with प्रतीत्यमधि[माखतम्], that is, the first paragraph of the Sarvānukramani as published by Prof. Macdonnel in the Anecdota Oxoniensis series.

The second leaf begins with the second line of the second paragraph of the paribhāṣā to the Sarvānukramani by Kātyāyana It goes on as in the printed edition till the

12th paragraph, which ends in the sixth line of 5B, after which there is another paragraph, which is not known to Prof Macdonnell

That paragraph is

गोधा घोषा विश्वनाशापालोपनिषु नियत् ॥
 ब्रह्मजायाबुद्धनामामस्यस्य सखादिति ।
 इन्द्राग्रो चेन्द्रमाता च सुरमा रोमशोर्वशी ।
 लोपामुदा च नक्षत्र दमो नारी च शान्तनी ।
 श्रीलाला सार्वराष्ट्री वाक् श्रद्धा मेधा च दक्षणा ।
 रात्री सूर्या च सावित्री ब्रह्मवादिन्य ईरिता ॥ १३ ॥
 इतिपरिभाषा समाप्ता ।

229

1180 (B)

Substance country made paper $7\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folia marked 23 25 to 29, 31 33 to 37. Lines, 10 on a page. Character Nagari of the seventeenth century. Appearances discoloured.

A mere fragment of Katyāyana's index to the Rgveda, containing the end of the index of the fifth aṣṭaka and of a portion of the sixth and seventh

25A इति पञ्चमाष्टक ।

य इन्द्रस्यसिद्धिश्च पर्वत ओष्णिह त्विन्द्र सुतेषु नारद यद्विन्द्र
 पक्षोनामोयूच्यन्त सुक्विनी

34B इति सप्तमाष्टक ।

230

812 The same

With the comm by Śaṅkarasūrya amplified by glosses

A Devanāgarī MS in 100 pages, half bound in leather and of the foolscap size. It is very incorrect

See H P R II 243 and I O Catal No 58, see also Sarvanukramanī edited by Professor A. A. Macdonell.

Written in bold Devanāgarī character. A comparison

of this MS with Prof. Macdonell's printed edition shows that marginal glosses have very often been incorporated in the MS as a part sometimes of the text and sometimes of the comm. The text and the comm have been written in such a manner that they cannot be separated.

In page 98, the comm on the anukramani of the fourth sūka of the eighth mandala comes to an end. See p 137 of the printed comm. Then comes the text of the fifth up to the word पञ्च (p 28 of the printed edition). Then the text and the comm (and between the two the gloss) of the sixth mandala from अवीतीयो देवमिति (p 124 of the printed edition) to उक्तगोत्रत्वात् नाय भारद्वाजः । Then some marginal gloss, not to be found in the printed edition

231

2986 *The same*

Substance country made paper 10½ x 4 inches. Fol a, 142. Lines 11 on a page. Character Nagara of the early seventeenth century. Appearance discoloured and dilapidated. Very nearly complete.

This MS belonged to a distinguished Pandit named Mīmāṃsaka Saṅkara Bhatta who flourished in Akbar's time at Benares, for on the obverse of the first leaf it is stated — मौनसकमहृदयमहानमिदं इत्येकं खण्डं परार्थकं । औद्यम्यं । The manuscript contains the text in rubric and then the commentary, both carefully corrected, and Saṅkara Bhatta's name is a guarantee to their correctness. The only matter of regret is that the last leaf or leaves containing the date are missing. This MS may be used in checking Prof. Macdonell's edition of the text with the commentary.

232.

3192 *The same*

Substance, country made paper 11 x 4 inches. Folm 107. Lines 14 to 16 on a page. Character, Nagara. Date (?) Appearance discoloured. Complete.

Col — इति षडगुरुश्रित्यविरचिता सत्त्वानुकमखोदति समाम्ना ।.

580. परवेदानुक्रमणिका । *Īgudānukramanikā*

Substance country made paper 10x1½ inches Folia 40 Lines, 15 on a page. Printed in a lokan 1600 Character Nāṣara of the seventeenth century. Appearance old. Repaired. Price Generally correct. Incomplete at the end the last leaf missing.

Beginning — ॐ नमो महाप्रतये ।

प्रतिष्ठातृ ऋषिदेवतच्छ्रुत्वा मनुक्रमिष्याम । अमीमीते ऋषः ८
मधुच्छ्रुत्वा ऋषि अग्निदेवता गायत्रीच्छ्रुत्वा १ वायवायाहि । ऋ ८
मधुच्छ्रुत्वा ऋषि आद्या २ वायुदेवता इन्द्रवायू इमे सुता इति ३
इन्द्रवायू देवते । मित्र ऊवे मृतदत्तमिति त्र्यम्ब मित्रावरुणो
देवते गायत्रे छन्द १ ।

The manuscript ends

मयोभूर्वातः ३ प्रवर ऋषिः ।

In leaf 10A line 3 त्रिषष्टितमोऽध्याय ।

On the obverse of the first leaf —

- १ श्रीधार्मिकपुस्त ३ इष्टान् आप + + + + ।
- २ श्रीइष्टानपु ३ दमोदर धनुदेवदत्त छ + + + + +
- ३ श्रीदामोदरपु ३ विनायक कोठपे माजुराम ।
- ४ श्रीविनायकपुस्त २ वैकुण्ठ, गौतम ।
- ५ श्रीवैकुण्ठपुस्त १ राम ।
- ६ श्रीरामपुस्त २ अचन, अनन्त ।
- ७ अनन्तपुस्तार्था पठनार्थम् ।

In another hand —

याज्ञिकविश्वामित्र पुस्तकम् ।

अथ गायत्रीचन्द्रादि ऋक्सङ्ख्या ।

२४५१ गायत्री

३४१ उष्णिक्

८५५ अनुष्टुभ

१८४ छन्दो

३१२ पङ्क्ति

४२५३ त्रिष्टुप्

१३४८ जगती

१७ अतिजगती

१७ शकरी

६ अतिशकरी

६ अष्टि

८४ अत्यष्टि

२ छति

१ अतिछति

६ एकपदा

१७ द्विपदा

६६०३

१६४ नार्हन्त प्रमाप

५५ वाकुभ प्रमाप

२५०, महानार्हन्त प्रमाप

४६६

६६०३

१०४०२

एव दशसहस्राणि श्रुतावा तु षतुष्टयम् ।

ऋषा द्यधिकमाख्यातमृषिभिस्तत्तदर्थिभिः ।

Prida samkhyā is given as 1,58,028

In the Chandaś samkhyā, a short work published by Prof A A Macdonell along with Sarvanu kramani, the same total is arrived at, though the number of Bṛhati is given there as 181

May not this work as well as the Chandaśsamkhyā belong to a different recension?

234

४४० अनुक्रमणिका विवरण *Anukramanikā varāṇa*

by Jagannātha

For the MS see L 1512 for the work see L 1241 and IO Catal. No 58

This is an anukramani of the Rgveda of the Vāṣṭakā recension. It contains indices for its numbering 10552 and sūktas 1028, while the Śikāḥ recension has its 10580 and sūktas 1017. So this is different from the reading of the Śikāḥ Sākhā as published by Max Muller and the anukramani of

which has been published by Prof Macdonell Eggelling is not right in thinking this to be a commentary on Katyāyana's Anukramanika (IO Catal 58) R Mitra correctly attributes it to the Vaskala Śākha in L 4241, though in L 1512 he says that the work follows the order of Śaunaka's treatise on the subject

That the work differs from that of the Śākha for which Katyāyana, the pupil of Saunaka writes is apparent from the way in which it criticises Saunaka and supports Parāśara

5A प्रश्न पराशर अभिविराजो द्विपदा श्रौतकमते पञ्चपङ्क्ति
विंशति । इति चित्रा दश १० । श्रौतकस्य पञ्चपङ्क्तिविंशति ।
पराशर अभिविद्विपदा विंशति । श्रौतकमते पञ्चविंशति पङ्क्ति श्रौत
कमुदश १० । पराशर अभिविद्विपदा विंशति । श्रौतकस्य मते
पञ्चविंशति पङ्क्ति । वनेमपूर्वी एकादश ११ । पराशर अभि
विद्विपदा विंशति । श्रौतकमते षट्पञ्चविंशतिपङ्क्ति । षट्पञ्चविंशति
विंशति । उपमज्जि दश १० । पराशर अभिविद्विपदा विंशति
वेद्यसा दश (१०) । पराशर अभिविद्विपदा ।

The Post Col Statement —

सवत् १७१३ समवे पौष सप्तमी भृगुवासरे समाप्त । सवत्
१८११ समवे असाढ्यपक्षे दशम्या बुधवासरे समाप्त । इदं
पुस्तकं श्रीरामलालकायस्थलिखितम् । श्रीविश्वेश्वरार्पणमस्तु । इदं
पुस्तकं छिद्रे गणेशभट्टस्य । रामाय नमः श्रीरामायार्पणमस्तु । कथा
मुमेति द्वयोरिन्द्र अग्नि । कुतस्त्वमित्यस्या म० ब्रह्माणि स इत्यस्या
इन्द्र । आतो वयमित्यस्या म० । कः सेव्येति इन्द्र । ० । भूरि
चक्रेत्यस्या मरुत । वीरौत्तमित्यस्या इन्द्र । अनुत्तमित्यस्या
मरुत एकस्यापि अ इति दृश्यम् । कोन्वेति दृश्यस्यागस्त्य ।

Then in English —

235.

2298. *The same. By Jagannatha.*

For the manuscript and the work see L. 1241.

The MS. is older, better written than the above, and contains at the end the following important statement.

ऋचां संख्या १०५५२, बाष्पलशाखायां पूतिः स्यात् सूक्तानां
संख्या १०२८ बालखिल्यरहितद्विपदानां चतुष्पदां धृत्वा ऋक्-
संख्या १०४०२ बालखिल्य-ऋक्संख्या ८०—१०४८२ बालखिल्य-
रहित-वर्गसंख्या २००६ बालखिल्य वर्ग १८—२०२४ ।

236.

2059. *The same. Hero called सूक्तप्रतीक ।*

By Jagannātha.

Substance, country-made paper 12×4½ inches. Folia, 40. Lines on a page, 10, 11. Extent in slokas, 1,000 Character, Nagara. Date Saip 1804. Appearance, fresh : Prose : Complete.

Post Colophon :—संवत् १८६४ वज्रधान्ये संवदि वैशाखवदि चतुर्थ्यां
मन्दवासरे औकाश्या ब्रह्मोपनाम्ना गोविन्देन लिखितमिदम् ।
औविश्वेश्वरार्पणमस्तु ।

Mangalācharaya :—

नमामि विष्णुं शिरसाय्ययं समं
शिवच्च सोमं हवभेन्द्रगामिनम् ।
गयाधिपं भक्तमनोरथप्रदं
हरिच्च वाक्सिद्धिकरीं सरस्वतीम् ॥ १ ॥

The author and the scope and object of his work.

अनुक्रमशिकोक्तानि सूक्तादिप्रभृतौन्यहम् ।
छन्दोऽन्तानि निबध्नामि प्रगन्नाथो यथामति ॥ २ ॥
प्रतिसूक्तमृचां संख्या शब्देरङ्गैश्च लिख्यते ।
अध्यायानां या ऋक्संख्या सान्ते सूक्तैर्विलिख्यते ॥ ३ ॥

प्रायोचो ऋषयः सर्वे लिखन्ते गोत्रसयुताः ।

प्रगाथानाञ्च सर्वेषां तत्तच्छब्दोऽभिधा पुनः ॥ ४ ॥

आप्रोक्तोषु सर्वेषु समिद्धाभ्यादिदेवताः ।

इति परिभाषा,—निदर्शनानि लिखन्ते परिभाषोदिनान्यपि ।

यदयंत्यादिभेदानां प्रगाथानाञ्च भेदतः ।

चकारामिहदादौनामित्यर्थः ।

अथ अग्निमौले प्रभृतोनां सूक्तानां ऋक्संख्याऋषिदेवतच्छब्दास्ति लिखन्ते ।

अग्निमौले गवसे ६ । वैश्वामित्रो मधुच्छन्दा ऋषिः । अग्निदेवता । गायत्रो-

च्छन्दाः ॥ १ ॥

The work begins as in Jagannatha's Index

237

1916 . *The same. Here called सर्वानुक्रमणी प्रयोगः ।*

Substance, country made paper 12×4½ inches Folia, 56 Lines, 10, 11 on a page Extent in slokas, 1500 Character Nāgara. Date, Samvat 1863 Appearance, fresh Complete

It is a Sarvānukramanī of the R̥gveda. The same as our Catal. 234 with verbal differences.

Colophon and Post Colophon Statement.—

इत्यष्टमेऽष्टमः । ६४ । सू. ४८ । ऋ. २१८ । सवत् १८६३

इन्द्रराज्ये । इति दशमं मण्डलम् । १० । सू. १८१ । ऋ. १७५४ ।

अनुवाकाः १२ । वर्गाः ३३८ । श्रीविश्वेश्वरार्पणमस्तु ।

238

7882. *अनुक्रमणिका दुंदु । Anukramanikadhundhu.*

Substance, country made paper 11×5 inches Folia, 3 to 31 Lines, 15, 13 on a page Character, Nāgara Date, S 1587 Old and discoloured

Written in two different hands. The second hand begins in the 11th leaf, leaving a gap in 10B, and continues to the end

See Belval No. 39

Colophon — इति अनुक्रमणीदुष्टं समाप्तं श्रौतकादि-ऋषि प्रसादात् ।

Post Col — सवत् १५४७ वर्षे व्याघाटमुदि १० भौमे दिवेदश्रीभानुनात्मज
दि० विश्वरूपस्य पुत्र विनायकस्य पुत्रपौत्रादिज्ञानार्थं इह ग्रन्थम-
लेखितं व्याख्यानं परोपकाराय च चम्पकमहादुर्गे लिखितम् ।
मूर्खकोदकामिचौरेभ्यो रक्षितव्यमिदम् ।

एकधृतमे वर्ये प्राप्ते पञ्चदशे प्रते ।

गोवर्द्धनसुतो भानुरमिष्टोमेन चेतवान् ।

शुभमस्तु सर्व्वजगत । श्री कल्याणमस्तु ।

In a later hand —

दु० भाणसुतेन दि० विश्वरूपेण प्रत्यन्तरं विना स्वपुत्राणामध्यय-
नार्थं विभागोत्तरकालं सहितामष्टमाष्टकपुस्तकमलेखि ।

A general index to the Rgveda, with the first three leaves taken up with a list of the different metres of the hymns, at the end of which we have the 12th paragraph of Dvādaśakandī paribhāṣa of Śrīvanukramanī. The first two missing leaves evidently contained lists of the metres from Gāyatrī to Anuṣṭup

In l 8, 3B begins the anukramanīka —

ऋषिदेवताच्छन्दास्तनुक्रमिष्याम । दु० ॐ अग्निमीले पुरोहित
वर्गं २ ऋष ६ मधुच्छन्दा ऋषि । अग्निदेवता । गायत्रीच्छन्दा,
etc etc

The sūktas are marked consecutively from 1 to 1027 (with a gap in 10B)

In the Velval MS, however, the preliminary portion (up to our 3B l 8) is not to be found and the number of sūktas is given as 1017

239.

1896

This number contains two manuscripts, one in 58 leaves containing (1) उद्देवता, ending in 37A, (2) आर्यानुक्रमयो, in 17B,

(3) इन्दोऽनुक्रमणी, in 57 A, and (4) अथवावाक्नुक्रमणी; and the other in 11 leaves, of which the sixth and seventh are missing, containing the व्याख्याननुक्रमणी, only

The size of the first is $10 \times 1\frac{1}{2}$ inches and that of the second is 9×4 inches

The second is dated in Samvat 1820 फागुनवदी ८ शुक्ले (the scribe's name has been blured, still we read महाशिवसुत + + + + शिवशरदेण) लिखि दत्त्वा । द्वायार्थेण लिखि दत्त्वा ॥ श्रीवाराण-
सीमध्येति ।

240.

2851. अथनुक्रमणी अग्वेदीया । *Asyanukramani of the Rgveda, by Saunaka*

Substance foolscap paper 8×7 inches. Folia 29. Lines 7 on a page. Character, Bengali. Date (F) Appearance fresh. Complete

Printed at the end of the Bibl Ind Edition of the Vṛhaddevata

241

1966 अथनुक्रमः । *Asyanukrama.*

For the manuscript and the work see L 1311

Colophon — इति शाकलसंहितायां अथनुक्रम समाप्तः ।

Post Col. — सवत् १८५७ ईश्वरान्दे माषकृष्णे षष्ठा शुक्ले श्रीवाराणस्या
ब्रह्मोपनामा खण्डसूनुगोविन्देन लिखितम् ।

श्रीविश्वेश्वरार्पणमस्तु ।

This is an index of R̥sis to the Śākalasambhitā of the R̥gveda. It is in prose and appears to be based on the preceding number, Ārsānukramani of Śaunaka (which is in verse), though it is stated on the obverse of the first leaf: श्रौतकोक्तवृद्धदेवतासु अथनुक्रमः ।

In leaf 13, after the end of the work, अथ श्रौतकोक्तइन्दोऽनुक्रमणा दशमखण्डस्य इन्दोऽनुक्रमणा—

The total of all the chandas is 10167.

242.

1990 छन्दःसंख्या अनुवाकानुक्रमणौ च । *Chandah
samkhyā and Anuvakanukramanī*, both attributed
to *Saunaka*

Substance country made paper 11x4 inches Folia 3 Lines 9 on a
page Character Nāgari of the eighteenth century Both complete

Chandah samkhyā comes to an end in line 8 1B It
has one verse more than in Macdonell's printed edition of
the work

अध्यायानाम्पचा संख्या वर्गेषु दशकै परै ।
शेषं भवति शतं ज्ञेयं वगस्तु कटपं स्मृता ॥
नमः शौनकाय । नमः शौनकाय ॥

In leaf 1B after the above मधुच्छन्दप्रभृतिभिः कृषिभिस्तु
तपोवशात् ।

This is the fourth verse in Macdonell's edition of
Anuvakanukramanī

Then again, it omits ten verses after मधुच्छन्दः *Anu-
vakanukramanī* comes to an end in line 1, leaf 3A Then
commences a prose enumeration of the 85 anuvakas

The MS ends —इति सर्वानुक्रमः समाप्तः ॥

In leaf 3B a complete enumeration is given of astakas
adhyāyas, *suktas* and *rkas* in a tabular form

The MS calls the work *Sarvanukramanika* which it is
not

243

2066 छन्दोऽनुक्रमणौ (प्रथमं मण्डलम्) ।

Chandonukramanī attributed to *Saunaka*

Substance country made paper 12x4½ inches Folia 2 Lines 10 11
12 13 on a page Character Nāgari Date Appears to be fresh Verse

Colophon —इति छन्दोऽनुक्रमणौ प्रथमं मण्डलम् ॥

244.

2067. *The same.*

Substance country made paper : 12x4½ inches Folia 3-12 Lines, 11 on a page Character, Nagara Date (?) Appearance, fresh Verse

The Last Colophon .—

इति श्रीनकाचार्यविरचिता हन्दोऽनुक्रमणी समाप्ता ॥

Nos 2066 and 2067 form one work.

The last only was supplied by Raja Rajendra Lall Mitra to Prof A A Macdonell

Printed in Bibl. Ind. as an appendix to Vṛhaddevatā, pp. 279-325.

See preface to Kātyāyana's Sarvānukramanī, etc., in the Anecdota Oxoniensis series, p 1

245.

1976. अनुवाकानुक्रमणी । *Anuvākānukramanī of Śaunaka with its Bhāṣya by Śaḍgurustṣya.*

For the manuscript and the work see L 4352.

Post Colophon :—

सवत् १८६३ ईश्वरान्दे मार्यक्ष्णभैरवाष्टम्यां, श्रीसाक्षा गोविन्देन लिखितम् ।

On the reverse of the sixth leaf.—

श्रीनकोप दण्डग्या १० ।

१ आर्षानुक्रमणी	२ हन्दोऽनुक्रमणी
३ देवतानुक्रमणी	३ प्रातिशाख्यम्
४ सूक्तानुक्रमणी	६ अनुवाकानुक्रमणी
५ ऋग्विधान	८ वृहदेवता
८ यादविधानम्	१० स्मार्तम्

The number of Ardharchas is given as 31232

246.

6022

Substance country made paper 9x1 inches Folia 29 Lines 20 on a page Character Nāgara of the early eighteenth century Appearance, old worn out and discoloured

The MS contains —

1. Vṛhaddevatā—beginning in the first leaf and ending in 18B Printed in Bibl. Ind

2. Ārsānukramanī—beginning in 18B and ending in 28A. (Described in L 3112 and printed at the end of the Bibl Ind edition of Vṛhaddevatā)

3. Chandonukramanī—beginning in 28B and ending in 28B. (Printed along with Brhaddevatā and other anukramanīs in Bibl Ind series)

4. अदुवाकानुक्रमणी—Beginning in 28B and ending in 29B Printed at the end of the Bibl Ind edition of the Brhaddevatā and in the Anecdota Oxoniensis series

247

2068. पादविधानानुक्रमणिका । *Padavidhānānukramanikā*

Substance country made paper 12x4 inches Folia 3 Lines 11 on a page Extent in slokas 80 Character Nāgara Date (?) Appearance fresh Verso Complete

Last Colophon —

इत्युक्तमाहक । ८ । इति पादविधानानुक्रमणिका ।

For a description of the work see Preface p vii of Prof. A A Macdonell's Kātyāyana's Sarvānukramanī

Śūnala is not mentioned in the MS in the opening prose as in Macdonell

It begins —

अनुपादा श्रृणुयिका भवन्ति
दुरासावाद्यापि भवन्ति केषिन् ।

तदनुसंदृश्यतेदं निबोधता-

चार्येण प्रौढकेनेष्ठितं यत् ॥ १ ॥

अस्तेन मित्रावरुणौ दम्भायुवाकवः सुता ।

इन्द्र इन्द्रयोः सचा ब्रह्म च नोवसो सचा ॥ १ ॥

248.

2069 *Tabular Statements of the Anukramanīs of Śakala recension of the R̥gveda*

Substance, country made paper 12×4½ inches Folia, 49 and two more
Character, Nāgara Date Sam 1863 in kal 18B Appearance, fresh

1A. Scored through.

1B. A tabular statement of astakas, res, ekapadās, dvīpadās to astapadās and the total of pādās. Leaves 2 and 3 contain tabular statements, Astaka by astaka, of adhyāyas, Vargas, sūktas and res with the Valakhilyas at the end.

Leaf 6A gives astaka by astaka the number of chandas and vicchandās.

Leaf 7A gives the Anuvākānukrama in prose.

249.

2061 *ऋग्वेदीयहोमे देवतासंख्या । R̥gvedīyahoṃe Devatāsamkhyā.*

Substance, country-made paper. 12×4½ inches Folia, 8. Lines, 11 on a page. Extent in slokas, 250 Character, Nāgara of the early nineteenth century Appearance fresh Prose Complete

It begins :—अथ ऋग्वेदप्राकृतसंहितायां होमे देवतासंख्याकाः व्यासाः

लिखन्ते ॥ अथय इदं नव ए वारम् । वायव इदं त्रिः ३ । इन्द्र-

वायुभ्यामिदं त्रिः ३ । मित्रावरुणभ्यामिदं त्रिः । अग्निभ्यामिदं

त्रिः ३ । इन्द्रायेदं त्रिः ३ । विष्णो देवेभ्य इदं त्रिः ३ । सारसव्या

इदं त्रिः ३ । इन्द्रायेदं अयोविंशतिवारं २३ । मरुद्भ्यः इदं एक १ ।

इन्द्रामरुद्भ्यः इदं एक १ ।

It ends — इति चतुषष्टि ।

The work is divided according to *adhayas*

250.

2071

Substance country made paper 8x4 inches Fols 43 Lines 13-15 on a page Extent in slokas 1200 Character Nagara Date Śaka 1130 Appearance discoloured Prose

Post Colophon —

शके १७३० विभवनामसवत्सरे व्यापादक्याचतुर्दशौ भगौ तद्धिने
भागवतोपनामकमयूरेचरख्ये पुस्तकम् ।

This MS contains four works

I अन्वाधानम् which ends in leaf 8A It gives the names of a number of deities, as arranged in R V in the second case ending, with figures indicating the number of 'समित' that are to be put in fire for them

II सूक्तप्रतीक in prose commences on 8B and ends in leaf 32A

This is to be differentiated from our Catal No 236, i.e. Jagannath's work of the same name

III अथ ह्यग्न, i.e. Homa

Number of Homas to be offered to deities of the different sūktas is arranged in *adhayas* in Rkveda

It comes to an end in leaf 11B

This is substantially the same work as our Catal No 219

IV तर्पणम्,— देवतर्पणम्, ऋषितर्पणम्, इन्द्रतर्पणम् ।

251

1979 होमविधानम् or ऋक्पारायणहोमप्रयोगः ।

Homavidhāna or Rkparayana homaprayoga

By Balakṛṣṇa Śrotriya

Substance country made paper 11½x5½ inches Fols 10 Lines 10-14 on a page Extent in slokas 300 Character Nagara Date (?) Appearance discoloured Generally correct Complete

For the MS see L No 3213 and for the work see L No 887. Rajendra Lal has named the treatise in No 887 as ऋग्वेदसंहिताधोमविधि which, however, does not clear up the subject treated of. This treatise is a manual for the performance of Homas with ' Lila and Ājya ' offered to specific deities of all the Rk hymns (sāktas) at their recital in the order of chapters.

This peculiar homa is believed to destroy sins incurred in this life and in the past, and also to bring about the desired end to the performer.

The author commences the manual with quotations as regards the rules for recital of the Rk hymns, from Rgvidhānam, a work attributed to Śaunaka.

अथ होमपारायणविधिराह । तत्रादौ प्ररौरयुद्धिमाह ।
ऋगविधाने ।

In leaf 2B ends the पारायणविधि as stated in Rgvidhāna,
eto

इति ऋगविधानाद्युक्तो वेदपारायणविधिः ।

Then the manual commences thus —

अथ प्रयोगः । तत्र साधकः नित्यं कृत्वा विधाय सुदिने शुक्ला
म्बरादिभूषितः स्नात्वे शुचौ देशे षोडशैश्वर्यमग्न्यायामौ हत्वा
देशकालौ स्मृत्वा अमुकगोत्रोऽमुकशर्माह मम पूर्वजन्मेहजन्म
सञ्चितैर्नोनिवर्ह्यद्वारा अभौष्टकामनातिशये औषद
पुरुषान्तर्गतसावित्रीप्रजापतिप्रौढ्यर्षश्च सप्तहमस्य वेदपारायणेन
तिलाज्यद्वयेर्होमं करिष्ये इति सक्रम्य etc

वक्ष्यमाणं ततो होमं कृत्वा पाठं पठेत् । तत आत्माय्यो यदग्ने
त्यादि कुण्डं द्विदक्षं चतुर्दक्षं वा परिकल्प्य स्रष्टादीन् संपूज्य
स्यद्विदक्षं कर्मे कृत्वा अग्निमुपसमाधाय ऋग्वेदविधानेन चक्षुषो
आज्येनेत्यन्त उक्ता,—

अत्र प्रधानम् । अग्नि १ होम २ विश्वान् देवान् ३ त्रिदास ४
ऋषि ५ ऋग्वेद ६ यजुर्वेद ७ सामवेद ८ सावित्री ९ त्रिदास १०

अद्वा ११ मेघा १२ प्रज्ञा १३ धारणा १४ सदसम्पत्ति १५ अनु-
मति १६ कृन्दांवि ऋषीन् १७ त्रिय १८ क्रिय १९ यवितार २०
शतचिन्तं २१ माध्यममं २२ मन्त्रमद २३ विश्वामित्र २४ वामदेव २५
अत्रि २६ भरद्वाज २७ नामदग्नि २८ गौतम २९ वशिष्ठ ३०
प्रगाथ ३१ पावमान्य ३२ क्षुद्रसूक्त ३३ महासूक्त ३४ महा
भार्गो ३५ उपनिषद् ३६ इत्युवाच ३७ एता प्रधानाद्भुदेवता
स्त्रिलाज्यमयेन यक्षे पुनरत्र प्रधानम् । अग्निमीले इत्यादिसमागोव
इत्यन्त उक्ता etc

The Last Colophon — इति षण्णवसहितमोऽध्यायः । ६४ ।

252.

101 The same here called, **ऋग्वेददेवताक्रमः** or

ऋग्वेदसंहिताहोमविधानम् ।

Rgvedaderatākrama or *Rgvedasamhitāhomavidhāna*
By *Balākṛṣṇa*

For the manuscript see L 887

Post Colophon Statement —

श्रुते १०४४ चित्रभाषुसवत्सरे सप्तर्षीश्विनक्षत्रचतुर्थ्या ज्योति
शोवि प्रो लिखितम् ।

In this MS. there are extracts from *Kamalākara* and
others at the commencement, after which comes the *Mangalī*
carana **नमोमामाधनो देवो**—

253

2086B The same

By *Balākṛṣṇa Srottriya*

Substrate, country made vell w paper 9½ x 5 inches folio 11 lines
in a page, 8. Character, Modern Nagari color faded

This MS. contains *Kamalākara*'s *Vedapārāyaṇavidhāna*
(which is described in its proper place), in the first three
leaves, the rest of the leaves contain *Balākṛṣṇa*'s work,
noticed above.

अद्वा ११ मेघा १२ प्रज्ञा १३ धारणा १४ सदसम्पत्तिं १५ अनु-
मति १६ कन्दसि ज्यौन् १७ त्रियं १८ क्रियं १९ सविता २०
प्रतर्पिनं २१ माध्यमं २२ मृध्मदं २३ विश्वामित्रं २४ वामदेवं २५
अत्रिं २६ भरद्वाज २७ जामदग्निं २८ गौतमं २९ वशिष्ठं ३०
प्रगायं ३१ पावमानं ३२ क्षुद्रसूक्तं ३३ मध्यासूक्तं ३४ मध्या-
भाभी ३५ उपनिषद् ३६ हव्यवाहं ३७ एता प्रधानाङ्गदेवता-
स्तिलान्धव्येन यज्ञे पुनरत्र प्रधानम् । अग्निमीले इत्यादिसमानीव
इत्यन्तं उक्ता *etc* . .

The Last Colophon.—इति चतुर्विंशतमोऽध्यायः ॥ ६९ ॥

252.

104 The same here called, **ऋग्वेददेवताक्रमः** or

ऋग्वेदसंहिताहोमविधानम् ।

Rgvedadevatākrama or Rgvedasamhitahomavidhāna

By Balakṛṣṇa

For the manuscript see L 887

Post Colophon Statement —

शके १७४४ चित्रभातुसंवत्सरे सप्तर्षिर्ब्रह्मचर्यचतुर्थी ज्योति
गोविं प्रो लिखितम् ।

In this MS. there are extracts from Kamalākara and
others at the commencement, after which comes the Maṅgalā-
carana गव्योमामाधनौ देवौ—

253

2686B *The same.*

By Balakṛṣṇa Śrōtriya

Substance, country made yellow paper 9½×5 inches Folia 21 Lines
on a page, ■ Character, Modern Nagar Colour faded

This MS. contains Kamalākara's Vedapārāyaṇavidhāna
(which is described in its proper place), in the first three
leaves, the rest of the leaves contain Bālakṛṣṇa's work,
noticed above.

254

102 पवमानहोमविधिः । *Paramanahomavidhi*

For the manuscript see L 876. It quotes from Vrhadr-
vidhana bhasya. It treats of a purificatory homa in which
the Pavamana mantras are uttered, the number of Ahutis
being 19200. This number has been arrived at through
repetition of one and the same mantras several times.

The Post Col State sent —

शक १७१३ विराघटप्रानसवलर आरबहृष्ट कमा इन्दुवासर
वरवहृष्टप्राननिवासी व्यातिबौदुपनामक गोविन्दसुतजनार्दन
निखित खाय पराबद्ध ।

255

6402 वौघालक्षणम् । *Vorthe Lakṣana*

As large court ry-made paper 10x4 inches. Folia 13. Lines 10 on
a page. Extent in char. 20. Character Vaidya. Date, Samvat 1672 =
1755 A.D. Appearance discoloured Comp. etc.

(olophon — वर्धमानक्षत्र समात्म ।

Post (olophon : — सवत् १६७८ भादो सुदि १५० रामजीसुत गोपीनाथ
निखित ।

It begins — श्री महामन्त्रेणाय नमः ।

द्विवादधुक्कमन्त्रेति हे अन्तः । वावा विद्वन्व द्वावादधिवी
जनर्द्धति हे वाचसा सुरवा । etc , etc

Pratika— or the initial words of *Rk*, arranged, under
the following among other headings —

1A, हे वाचसा सुरान्ता हे वज्रवासरान्ता, हे विभागीश्वरान्ता, हे
सुधारासुरान्ता 2A, इति हे अन्तः 3A, अथ चौखि सखाति, 4B, अथ
चतुष्टयसखानि— 5B, इति चत्वार्यंशमकारान्ता, 6A, अथ पञ्चमसखानि—
6B, इति षष्ठांश मकारान्ता, 7A, इदानीं षट्सखानि— 7B, इति षट् न
वकारसहित पद मकारान्ता 8A, अथ सप्तमसखानि— इति सप्तदशतप्रष्टुष्ट,
8B, अथ अष्टसखानि— इति अष्टाविंशे प्रष्टुष्ट, 9A, नवसखानि— 9B,

इति नवविदेदिवे, 9B, दशसंख्यानि— 10A, इति दश रेवान रेफसहित, अथ
एकादशसंख्यानि— 10B, इति एकादश दृहती प्रष्टछम्, अथ द्वादश संख्यानि
11A, इति द्वादश— अथ रेफेण । त्रयोदशसंख्यानि— 11B, इति त्रयोदश
यमकारपूर्व, चतुर्दशसंख्यानि— 12A, चतुर्दश रेफसहितम्, इदानीं पञ्च
दशसंख्यानि— इति पञ्चदश ऋत्विज ऋकारेण, षोडशसंख्यानि— 12B, इति
षोडशार्धसिसिकारेण, इदानीं सप्तदशसंख्यानि— 13A, इति सप्तदश, अथ
अकारेण अष्टादशसंख्यानि, 13B, एकोनविंशति— इति एकोनविंशतिर्विभक्त्य,
विंशतिसंख्यानि— विंशतिर्मञ्चौप्रष्टछम्, एकविंशतिसंख्यानि— एकविंशतिपद
काले यथा सन्दिन, 14A, चतुर्विंशति संख्यानि— इति चतुर्विंशति चकारं
यकारेण, पञ्चविंशतिसंख्यानि— इति पञ्चविंशति + कारवज्ज, सप्तविंशति-
संख्यानि 14B, रेफाद्या सप्तविंशति, त्रिंशत्संख्यानि— इति त्रिंशदद्यन्तु तुकारेण
इदानीं सप्तत्रिंशत्संख्यानि— 15A, इति सप्तत्रिंशद्वैपदानि, चतुश्चत्वारिंशत्-
संख्यानि— इति चतुश्चत्वारिंशच्छूरङ्गस्वविस्कर्जनीया, अष्टाचत्वारिंशत्संख्यानि—
15B, इति अष्टाचत्वारिंशदेतु तुकारेण, एकोनपञ्चाशत्संख्यानि— इत्येकोनपञ्चा-
शत्पूर्वगतेगणतवर्ण, एकपञ्चाशत्संख्यानि— 16A, इत्येकपञ्चाशदकारपूर्वमका-
रोदात्त, पञ्चपञ्चाशत्संख्यानि— 16B, इति पञ्चपञ्चाशत्क्रमकाले त्रिमात्र
कमानि, एकषष्टिसंख्यानि— इत्येकषष्टिर्यूपपात, नवषष्टिसंख्यानि— 17A,
इति नवषष्टिखकारव्यक्तिसंख्यानि, 17B, अक्षवतिसंख्यानि
18A, (the end) इति अक्षवत्ययकारेण ।

Thus the whole of the 61 chapters of the R̥veda have been hunted up for recording instances of peculiarities in pronunciation, spelling, accents, etc., and these instances have been arranged according as they arise twice, thrice, to 96 times. Instances in each group, again, are given in the order of the R̥veda. See Cs 192, in which the work is called ऋग्वेदपदक्रमवृत्तम् (वर्ताख्यम्)

256.

520 गाथी (शाकलसंहितायां) । Gant

For the manuscript see L 1302

About this Aufrecht in Cat. Cat. I, p 152A, says

"(Proper title?), a treatise showing the number of occurrence of euphonic changes in the Sakala samhita of the Rv, thus *ya* for *ye* occurs 16 times, etc."

Sāmasramaṃ in his *Niruktālocana*, p ३, says that before the compilation of a comprehensive grammar like that of Panini (and even before the compilation of the *Prātisakhya*), Vedic scholars used to preserve the purity of Vedic pronunciation by counting and registering grammatical facts. There are several works of this nature, such as *Caturjñanam*, *Saptasamsthā*, *Padagadhī* and others. The present work belongs to the same category. It registers words ending in *visarga*, words ending in vowels, words which are not joined in *sandhi*, words which do not change their *nakara*, words in which *ye* is changed into *ya*. It is divided into 65 sections, recording 65 such changes.

How useful these lists were to subsequent writers of *Prātisakhya* and grammar may be seen from the fact that one of the lists in our "Ganī" has been turned into *sūtra* in p 53 of the *Saunaka Rk-prātisakhya* of the *Chaukhamba* series.

257

2065 एकाक्षरीवैठः । *Ekakṣarīvāiṭha*

Substance country made paper 12x4½ inches Folio 3 In tripalā toria Character Nagari of the early nineteenth century. Appearance fresh Verse Complete

Contain both the text and the commentary entitled 'Uthapana,' both anonymous

See Velval Nos 47, 431 Sanskrit College Catalogue 493 and 526

Text अथ एकाक्षरीवैठप्रारम्भः ।

नान्त विषयान्तमथावष्टुच्च

स्थानं तु सेन्त विषयं समश्च ।

सख्या प्रष्टव्यस्य च पञ्चकेने
 षडेषु वक्ष्ये प्रतिवर्गमत्र ॥ १ ।
 कात्थैरष्टौ चतुर्विंश वर्गाऽङ्गनमै क्रमात् ।
 न विमर्गान्तदुःखड कश्चयोर्विषम सम ॥ २ ।
 च नकार ट विषमं छदुःखड समाक्रमात् ।
 ते दुःखड ये विषमो वेनान्तो विषम क्रमात् ॥ ३ ।
 विषम वा सम चैक यत्र तत्रान्यथादय ।
 नाद्यैर्वर्णैः प्रष्टव्यं स्यात् द्वितीयाद्यैस्त्रिभिः क्रमात् ॥ ४ ।
 एकद्वितीयं चत्वारि यम तेष्वै न ज्ञान्तके ।
 वान्ते च द्वादशैव स्युर्मसयोगे तु षोडश ॥ ५ ।
 सयोगादौ स्थितो वर्णः स्वसख्या न विमुच्यति ।
 पदानां पञ्चकेष्वत्र पदसख्यात्पञ्चके ॥ ६ ।
 स्रष्टैः पञ्चभिराद्यैः स्यात् ऊकाराद्यैश्च पञ्चभिः ।
 खरान्न विज्ञानीयात् दन्तमूर्धन्यवर्जिता [१ न] ॥ ७ ।
 खरपञ्चकयोः स्थान्त यम च विषम क्रमात् ।
 नान्तादीनामभावे स्यात् सम पद्यपदान्तयो ॥ ८ ।
 यत्रानेकपदे रूपं तदनेकत्र गण्यते ।
 नान्तादारभ्य विषम त्रिभ्यामे पञ्चकेषु च ॥ ९ ।
 तितुमेन्न तु सङ्ख्यं गण्यन्ते चैकरूपतः ।
 व्यध्यायामा वर्गसख्या खरसख्याच्चरैर्वदेव ॥ १० ।
 वाक्यद्वयमिह श्रेयं सुखग्रहणविद्वये ।
 पदखसमीक्षायां पदसख्येयमौचिता ॥ ११ ।

इत्येका० वीठः ।

The text is given in full - The comm begins —

नन्ता विद्वेद्वर शान्ममौशन विद्ययायुत ।

करोम्येकात्तरीवैठव्याख्यामुत्थापनाभिधाम् ॥

नान्तमिति नकारान्तम् । विषमन्तं व्यष्ट्यमिति दुःखडस्य वैदिकी मञ्जा ।
 दुःखड । स्थान्त सिकारान्तः । तु इति पुनः । सेन्त सेकारान्त इत्येषां पद्यानां
 पदानां विषम विषमसख्यामात्रं । चपरः । सम समसख्यामात्रं । वक्ष्ये इत्यन्यम् ।

चपर । प्रष्टद्वयस्य प्रष्टद्वयमिति इतिकरणस्य वैदिकौ सञ्ज्ञा । इतिकरणान्तपदस्य सख्या वक्ष्ये । सख्यासामान्येन । एकद्विआदिसख्यामित्यर्थः । न तु विधमसममाधे इत्यर्थः । अत्र अस्मिन् एकाक्षरवैठय्ये प्रतिवर्गं वर्गं वर्गं प्रति इति प्रतिवर्गः । पदेषु सख्या पदसख्या नान्तादिप्रष्टद्वयव्यन्ता सख्या वक्ष्ये । चपर अन्ये पञ्चके प्रतिवर्गे पदेषु प्रतिवर्गस्य समग्रपदसख्या च वक्ष्ये इत्यनुषङ्गः । तदुक्तमन्यत्रापि—

प्रतिवर्गपदयत्ता समत्वविधमत्वतः ।

विसर्गानन्तपदानि काक्षैवर्गेष्वेष्टभिः । १ ।

“ Ekaksari vai ” means description (literally sitting) of an entire varga, generally comprising 5 Rks in the Pada patha, in one aksara (syllable) That description comprises the definite number of *itis*, the even or odd number of words ending in N, h, si or se and of the sign called *agraha* (ऽ) used in separating compound words, to be used in Pada patha

The present MS contains only the conventions or *paribhasās* The Sanskrit College MS No 526 gives the syllables also, representing all the *vargas* of the Rgveda It is therefore appropriately called *Padaratna* The Sanskrit College MS No 493 gives, under the same or similar conventions, syllables, for the whole of the Rgveda in *Krama* patha, and it is appropriately called *Kramaratna* But in S C Catalogue this MS is entered under the title of Rgveda *pada paribhasā*

258

2332 पदगाढ । *Padagadha*

Substance country made paper 9x4 inches Folia 20 of which 3 and 4 are missing Lines on a page 12 Extent in slokas 100 Character Nagara of early nineteenth century Date ? Discoloured prose Complete

पदगाढ comes to an end in leaf 29 b, after which there is a leaf, marked 25, of some Vaidic work

For the work see L 786 and I O Catal page 10
Printed in the Ūsa Velval No 45

The word *Padaqūḍha* means plunged into the Pada Text. The work records all modifications of spelling, pronunciation, accent and grammar in reducing the *Saṃhitā* into the *Pada Text*. Record I gives words ending in *visarga* in the first case ending, singular number. Record II registers the expansion (*vivṛta*) and otherwise of ए, ओ, ऐ, औ. Record III gives words ending in N.

Then commences a series of records giving all the instances of modifications in the *Rgveda*. For some there are only two instances, for some three instances, and so on till 50. These records are headed *द्विसंख्याकानि*, *त्रिसंख्याकानि* and so on. Some of these headings have several sections. Instances are quoted first and then the modifications noted. As instances in point: *इदानीं त्रिसंख्याकानि । (तत्रात्र प्रथमं खण्डं)* दधाना इन्द्र इन्द्र इन्द्र उभया समम्भतेन्द्र उक्त्व विधियन्तधीतय इति विभिन्ने विद्वत् । The *Trisamkhyakam* has 16 *khandas*.

द्विसंख्याकानि (चतुर्थं खण्डं) दधायमाखीरणीत सोम दधायमाण उप गीर्भिरीरुते । इति ऋखावष्टयम् ।

After the instances are registered we have —यो यन्ति येन यस्य यदा यथा यदभि ह्रीष्ट य यन्तु ये या व्यकारमुदात्तम् ।

The last chapter is called preeminently *Padaqūḍha*. It is divided into 14 sections. The concluding section is *Raphakṛika*.

259

51 The same

For a notice of the manuscript see L. 786

260

1138 The same

Substance country made paper 7½×4 ncl e 1 ol a 3o L nes 10 a
page 1 xte t in slokas 760 Character Nagara. Dat Sam 1684 A|| r
ance old Generally correct Co nplete

Post Colophon :—

संवत् १६८४ वर्षे आषाढ शुक्ल प्रतिपत्तिथौ द्विवेदी वननाथ-
दुर्गे-सदाशिवस्य इदं पुस्तकं । औरखु । यत्न ७६० ।

261.

539. *The Same.*

Substance, country made paper 9½×4 inches Folia, 42. Lines 8, 11 on
a page Extent in ślokas, 960 Character Nagara Date Śaka 1663
Appearance, tolerable Complete

The MS comes to an end in leaf 41

In leaf 42 there are six lines more, beginning :—

यानि यदि यदा यो यं यस्य तस्य हि यद् यथा ।

यंति येनाभि वे याच्य दृष्टोदात्तं पदं भवेत् ।

Ending :—ऊर्मिर्ननावधोत् ।

Post Colophon Statement :—शके १६६३ इन्दुभीहामसंवत्सरे
उत्तरायणे शीघ्रशतौ ज्येष्ठवद्य ११ भागे वृक्षनक्षत्रे आशुप्रान्-
घोने रामभट्टात्मनेन नागेश्वरेण काश्या लिखितं सम्पूर्णमस्तु ।
श्रीकाशीविश्वेश्वरार्पणमस्तु ।

भद्रपुष्पकटिघोषं etc.

262.

2129. उपलेखसूत्र । *Upalekha-Sūtra.*

Substance, country-made paper 10×4½ inches Folia, 6 Lines on a
page, 9, 10 Extent in ślokas, 110 Character, Nagara Date, Samvat 1863
Appearance, fresh Complete

Colophon :—इत्युपलेखाख्यं पदप्रिष्टं समाप्तम् ।

Post Col :—यजुर्नशिरसि सप्रिविष्टो रेणो ऋवर्णतां याति ।

स तु सर्वत्र न कर्त्तव्यः कर्त्तव्यः प्रथमश्चेमु वा ।

आदिर्लैर्यातमित्यस्मिन् नष्टाक्षरे परे (?) ।

प्रदाध्यायेनुदात्तत्वात् संहितायामुदात्तवत् ॥

संवत् १८६३ ईश्वराब्दे ईश्वरनगरे काश्या काश्यपगोत्रोत्पन्नेन
ब्रह्मोपनामकेन गोविन्देन वैशाखे लिखितं । श्रीविश्वेश्वरार्पणमस्तु ।

For a full description of the work, see W. p. 8. Burnell p. 2a says that it treats of कर्मपाठ. But the present MS is described in the colophon as पदप्रिष्ट. Edited by Pertsch, and also by Satyavrata Sīmaśrami with an anonymous bhāṣya in Ūṣā

The MS. is throughout marked in red. Each verse is marked with red. Sections are also marked in red pencil.

The work ends:—

अथर्वकं भद्रं नः प्रजायत ऋतञ्च सत्यञ्चेति ।

पथासंहितं शास्त्रमुपलेखं शास्त्रमुपलेखम् ॥

ऋतञ्च सत्यञ्चेत्यपदक्रमम् क्रममिहमुभयाभिगीतम् ।

दिनवरगुह्या गुह्यादरेण प्रपठितम् ।

पठितोऽपि पुण्यकर्मा भवति शास्त्रमुपलेखं शास्त्रमुपलेखम् ।

• नमः श्रीनकाय नमः श्रीनकादेति वा पाठः । •

263.

1067 *The Same.*

Substance, country-made paper. $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 5. Lines, 11 on a page. Extent in śloka's, 110. Character, Nāgara. Date, Sapp 1614. Complete.

Col. :—इत्युपलेखः समाप्तः ।

Post. Col. :—संवत् १६१७ मितौ वैशाखे शुदि १ प्रतिपदा भौमे प्रातः-
काले लिखितमिदं पुस्तकं वाराणस्या । गङ्गेश्वरस्य इदं पुस्तकम् ।

264.

7942. *The Same.*

Substance, country-made paper. 4×4 inches. Folia, 12, of which foli 1 and 3 are missing (with one leaf which cannot be located). Lines, 8 on a page. Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance, discoloured.

Colophon :—इत्युपलेख ऋग्वेदपरिशिष्टं समाप्तः ।

1068 उपलेखभाष्यम् । *Upalekhabhāṣyam*

Substance country made paper 10x4½ inches. Folia, 9 Lines, 10 on a page Extent in slokas 230 Character Nāgara Date, Sam 1670 Appearance old Complete in eight chapters

An anonymous commentary on Upalekha, printed in Ūṣā along with the text

Beginning —

“अकारादयो द्वादश खरा” इति अकार आदि द्वादशो वक्ता
ते अकारादय च दशचेति द्वादश । खरा इति अक्षरानि धोवन
ननु यथा पित्रागुमानवेत्युक्ते विशेष्यभूतानां ग्रन्थान्तरं
सम्बन्धो नास्ति एवमकारादय खरा इत्युक्ते विशेष्यभूतानां
अकारस्य खरस्य च न प्राप्नोतीति बोध्यम् । नैतदस्ति । अन्तरं
मानवेत्युक्ते विशेष्यभूतयोरपि कार्ययोरान्वयेन सम्बन्धो द्रष्टव्यः
विशेष्यभूतस्याकारस्य खरस्य च भवति इव प्रतिसूच्य वेदितव्यम् ।
इत्यादि—

It ends —

तत्तत् पदान्तस्थेति व्याख्यानयो र्थान्विविधेष । वत् श्रुतिरिति ।
कल्पविधेया । इत्येवमदृष्टा सदृष्टविधय । वस्त्रादिदृष्टपदेषु
प्राप्तमिति । प्राक्तान्ते ब्रह्मदाचार्ये नमस्करोति नमः श्रौतकाय
नमः श्रौतकाय । अथास आदरार्थं परितोषार्थं वा ।

Col — इत्युपलेखभाष्येऽष्टमोऽङ्गः ।

Post Col — ग्रन्थमस्तु । सवत् १६८० समवे प्रैष्यति दशम्या इदं
पुस्तकम् ।

Substance country made paper 10½x4½ inches Folia from 3 to 14, Lines 8 on a page 8 Character Nāgara Date Sam 1701 Appearance discoloured

The manuscript is carefully corrected in red ink in a Bengali hand. It is divided in 8 chapters and not in 10 as in Weber, p. 8.

Col. :—इत्युपलेखभाष्ये अष्टमवर्गः ।

Post Col. :—संवत् १७०१ वर्षे आषाढ वदि ३० सोमे लिखितं । आदि-
[ता]मो दुवे गोपिना ।

On the reverse of fol. 19 we have :—

लिङ्गमल्लविस्तारो लिङ्गोच्छास्यमो मतः ।

दिगुणः परिष्ठादः स्यात् पिष्टिज्ञा तददेव हि ।

प्रस्थालिकापि तदत् स्यात् पञ्चसूत्रमिदं स्मृतम् ॥

267.

428. ऋग्वेदप्रातिशाख्यम् । *R̥veda prātishakhyam.*

By Saunaka.

Substance, country-made paper. $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 13. Lines, 8-9 on a page. Extent in slokas, 234. Character, Nāgara. Date (P).

A mere fragment containing the first chapter in six paṭalas, and three lines more.

See H.P.R. 2, 25 and L. 4190. See also Belval No. 200.

Printed by Whitney.

268.

2977. *The same here called*

शौनक्रीयप्रातिशाख्यम् or पार्षदपरिशिष्टम् ।

Śaunakiyaprātishakhya or Pārṣadaparīṣiṣṭam.

Substance, country-made paper. $10 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 29. Lines, 10 on a page. Extent in slokas, 900. Character, Nāgara. Date, Sam. 1669. Appearance, old and discoloured. Complete.

The Post Col. Statement :—

विक्रमाद् गते वर्षे नन्दचरसभूमिते ।

ह्य्याष्टम्यां तपस्याख्ये भौमे इन्दौ शुभेऽहनि ।

वाराणस्या महापुर्या हरिकृष्णो व्यलीलितम् ॥
ओविश्वेश्वराय नमः ।

Then fifteen lines more, which contain the beginning of another work.

शोभेष्टादीन् प्रथम्यादौ जगन्नाथेन सद्गुरुन् ।
ऋग्वेदार्णक्रमश्चानव्याख्या सन्तत्यतेऽपुना ॥ इत्यादि

269.

1977 *The Same*

For the manuscript and the work see L. 4190.

Post Colophon :—

संवत् १६६३ शक्रि १५५६ समवे पाण्डुरङ्गप्रवर्ध्नां गुरुवासरे
अथेह वृद्धनागरातिवा केशवेन यास श्री ५ गूरजितः सुनुना
मूढेष्टरे काश्या समागतेन लिखितोयं ग्रन्थ स्थाय्यं परावर्ध् ।
पार्षदपुस्तकमेतत् सर्वेधा मामज्ञानाच्च पठनाय भवतु निबन्धनेषां
सुरिचरीणां ।

बन्धामहे महेश्वरपदकोदण्डप्रवर्धनम् ।

ज्ञानकोदण्डप्रवर्धनं रघुवन्दनम् ॥

270.

2182. ऋग्वेदप्रतिशाख्यपार्षदभाष्य । *Rgveda prātisakhya-
Pārṣadabhāṣya.*

(*With the text*) by Kumāra Viṣṇumittrācārya, son of
Devamittrācārya.

Substance, country-made paper 10x4 inches. Folia, 141 Written in
four different hands—(i) 1 to 48 leaves in the seventeenth century hand-
writing is a restoration, representing 46 leaves of the original MS ; (ii) 47—
93 in the fifteenth century handwriting, old and discoloured, (iii) 94 to 139
in the sixteenth century handwriting, discoloured, (iv) 140th leaf bearing
the date Śarpvatī 1843 is a duplicate of the last leaf which is of the third hand,
and has the leaf mark corroded Character, Nagari. Date (?). Complete
At the end of the MS, the extent in slokas is given as 5550

Colophon :—इति श्रीदेवमित्राचार्यपुत्र-श्रीकुमारविष्णुमित्राचार्य-विर-
चितायां ऋज्वर्यायां पार्थद्वयारक्षणां ऋटदशपटल ... समाप्त-
खेदमृगवेदप्रातिपद्याधिकृतस्य महाभाष्यमिति शंकरार्यमस्तु ।
संय ५५५० ।

एकोदेवः सर्वभूतेषु गूढः etc.

The above Colophon and the Post Col. belong to the last old leaf.

The Post Colophon in the duplicate leaf:—संवत् १८८१ विंश-
लब्धे श्रावणसुक्लैकादश्यां श्रीकाशं दुग्धविनायकसमिधौ ब्रह्मोपनाया उप-
भट्टात्मजगोविन्देन संपादितम् ।

It begins :—श्रीगणेशाय नमः ॥ ॐ ॥

सूत्रभाष्यकृतः सर्वान् प्रथमं विरसा मुचिः ।
श्रीनरकं च विशेषेण येनेहं पार्थदं कृतम् ।
तथा कृतिकृतः सर्वान् तान् सूत्रयश्चक्षुषा ।
तेषां प्रसादादेतेषां सद्यसा कृतिमारभे ।
तेऽहरोयनिद्वयं विस्तारये क्वचित् क्वचित् ।
ज्ञानार्थं पठनाये च योज्यते सा मया पुनः ।
तस्याः समापने प्रसिद्धं त एव प्रसिद्धं मे ।
लब्ध्वा काममहं तेभ्यः प्रमेयं शरमोक्षितम् ।
संपादां न्यायान् पूर्वैः कृत्वा पुनश्चक्षुषि ।
यस्मिन् विनिरा जाताः बह्वधाः पाठयोग्यताः ।
देवमित्र इति गदातस्तस्मिन् जातो महात्मनः ।
स तेषु पार्थद्वयेषु सुतत्त्वस्य महात्मनः ।
बाधा नु विद्वन्निपः स कुमार इति ज्ञायते ।
तेनैव योनिता कृति मंदिता पार्थदे ऋटा ।
पश्चिच्छेदं विद्वद्वा सुतत्त्वस्य इमा मम ।
अथावापदप्राहं म्यान् तन्नुसुखं मया ।
प्राकृतानां लभ्यं चद्विषं पति कोसंयन् ।
जाता गार्ह मरेष्वाहं इति विद्वानुदात्तवम् ।

तस्मादादौ तावत् शास्त्रावतारमुच्यते ।

अथ शौनको ऋक्षपतिर्वै नैमिषीयैस्तु सस्थिते ।

दौक्षास्तु चोदित प्राश्न सत्रे तु दादशाधिके ।

इति शास्त्रावतार स्मरन्ति । अथ सम्बन्ध उच्यते । इह हि द्विजानां वेदाभ्यास सकलपुरुषार्थसिद्धे कारकमिति हि वैदिक [स्त्रि]द्वान्तः । स च पुरुषार्थश्चतुर्विध धर्मार्थकाममोक्षा इति तदप्युक्तस्त्वगविधाने । यथा प्रवमाननाभानेदिष्टृष्टदा पुरुषसूक्तादिषु । वेदाभ्यासो हि पञ्चधा विहित अध्ययन विचारोऽभ्यसन जपो ऽध्यापनमिति तथा च स्मर्यते ।

वेदः स्वीकरय पूर्व विचारो ऽभ्यसन जपः ।

तद्दानं चैव शिष्येभ्यो वेदाभ्यासो हि पञ्चधेति ।

तदपि वक्ष्यति एकः श्रौता इच्छिततो निषीदेत्यादिना अध्ययनम् अभ्यासार्थं कृता वृत्तिमित्यभ्यसनम्, प्रयोगार्थं तु मध्यमानमिति जपादि, तद्दानं च शिष्येभ्य इत्यध्यापनम् । पारायण वर्तयेत् ब्रह्मचारीत्येवमादिना । तस्मादधीतवेदस्य हि सति सामर्थ्ये समूर्णफलैश्च विचारस्यावसरः प्राप्तः । स च विचारः द्विविधः । अर्थतो कक्ष्यतश्चेति । तथाचोक्तम् ।

स्यागुरव भारद्वाजः क्लृप्ताभुदधीत्य वेदं न विजानाति योऽर्थम् ।

योऽर्थश्च इत्सुकल भद्रमश्रुते नाकमेति ज्ञानविघ्नतपाप्मेति ।

तथाच । लक्ष्यम् । यो न वेत्त्युक्तुं न कर्मफलभाग भवेत् ।

लक्ष्यश्रोत्रि भगवाणः सकल भद्रमश्रुत इति ।

तस्मात्तावत् पूर्व लक्ष्यमुच्यते । लक्ष्यपूर्वकं हि अर्थपरिज्ञानम् ।

तथाचोक्तम् ।

सरोवर्गोऽक्षर मात्रा रेव योगार्थमेव च ।

मन्त्र जिज्ञासमानेन वेदितव्यं यदे यदे ॥ इति

सर्वत्र शास्त्रादौ नमस्कारं करोत्याचार्यं इत्युक्तिसिद्धयैम् । यथा स्वयम्भुवे ब्रह्मणे विश्वगोत्रे यथा च सर्वात्मान विश्वसृज स्वयम्भुवमिति यथा च पिबदेवर्षि-सर्वेभ्य इति । अत आचारि श्रौनकाचार्यो भगवान् शास्त्रादौ नमस्कारं चकार । अविप्रायं च परावरे इति च परावरे इति च ।

Text —परावरे ब्रह्मणि य सदाऽऽ

वेदात्मान वेदनिधिं मुनीन्द्रा ।

त पद्मगर्भ परम त्वादिदेवम्
प्रत्यग्यर्षा लक्ष्यमाह शौनका ॥

End — वैतानिकसञ्चालाभात् । सति नियमे ममाग्रे वर्धं इति । इति
यथैव + + + देवे प्रयुज्यते एवमिहापि प्रयुज्येत । ममाग्रे
वर्धं इति प्रत्युच समिध इति । इहेद सर्व्व इत्यते अपगोत्तर-
काल च प्रसंगः स्यात् । तदभ्युत्थत्वात् कर्मणा । तस्मात् वैतानिक-
सञ्चाला निवर्त्तयितव्या यद्येवमसञ्चाला या नैव निवर्त्तयितव्या । कथं
प्राप्तिशालाभेदात् । पूर्वे द्वादशाध्यायाः शौनकास्त इति अमो
चत्वारश्चाष्टाध्यायनस्त एवमप्राप्तसञ्चाला किमिति निवर्त्तयति । ॥
कथं पुनर्नानाशास्त्रागमादाचार्यप्रवृत्तिदर्शनाच्च ।

स्वामिकुमारपुत्रेण मुद्रलेन च धीमता ।

क्रिपमाणायेद दत्त भावे श्रियाप धीमते ॥

प्राप्ते वैकुण्ठनागतयोर्विदभक्तितः स स्वर्गं लोका जयति एभि-
म्वन्दोभिः अथ अमृततल च गच्छति । इत्याह भगवान् शौनका ।
अपौह श्लोकाः ॥

मायव्यादीनि इन्द्राणि सोमो वैनायुताः पुरा ।

तानि सर्व्वमिदं क्षुत्प . . . ॥

सर्व्वं यन्नस्यमारोग्यपुण्याद्विष्करं शुभम् ।

कीर्त्तयन्त्या चानद च सर्व्वामोष्टार्पदायि च ॥

The originals from which the different parts have been
copied, seem to have been defective as there are many
lacunae.

271

6187. पार्यदृष्टिः

By Kumara Vishnumittra Irya

Substance country made paper 12x21 inches. Bound in two
columns. Character of script of the 16th century. Appearance, old and
worn. The first three leaves have two distinct lines of every line repeated
on new paper. It is well bound in the 16th

Pārṣada, an ancient name of the *Prātiśākhya*.

(श्रीगणेशाय नमः ।) श्रीश्रीनकाय नमः ।

युगभाष्यकृतः सर्वान् प्रथमं प्रारम्भान्ति ।

श्रीनकश्च विशेषेण येनैदं पार्थक्यं कृतम् ॥ etc, etc.

See our number 2182

272.

2044. *Pārṣada Sūtras* with the *vṛtti* of Kumār or Viṣnumitra and the *Bhāṣya* by Uvaṭa, son of Vajrata of Ānandapura in Guzerat.

Substance, country-made paper 11½ x 4½ inches Folia 118 Lines on a page, 13 to 16 Extent in slokas, 5300 Character, Nāgara. Date B K 1721 Appearance, discoloured. Complete.

The MS contains the whole of Uvaṭa's *Bhāṣya* preceded by Viṣnumitra's *Vṛtti* on the first two *vargas* only

Last Colophon— इति श्रीपार्थदय्याख्यायां आनन्दपुरवास्ययनचटपुत्र-
उवटकृतौ प्रातिशास्त्रभाष्ये अष्टादशपटल समाप्ता ।

Post Col :— श्रुते १०२१ सिद्धार्थनामसंबत्सरे भावयद-मुक्त ११ तदिने इदं
पुस्तकं चतुर्दशोपनामक-काशीनाथदीक्षितस्य लिखितम् ।

Ob इति श्रीदेवमित्रसुत विष्णुमित्रकृते प्रातिशास्त्रे वर्गद्वयवृत्ति । अष्टौ
समानाक्षराणादित इत्यादि । इति परावरे ब्रह्मयोगीश्वरस्य सकलदेशीयवैदिको
पथ्यमानस्य व्यासवर्गद्वयस्य व्याख्या ।

अथ भाष्यं । अष्टौ समानाक्षराणादितः किमर्थमिदमारभ्यते ।

प्रिच्छाद्वन्द्वोक्त्याकरणैः सामान्येनोक्तं लक्षणं ।

तदेवमिदं प्रायाया इति शास्त्रप्रयोजनम् ॥

प्रातिशास्त्रप्रयोजनसत्त्वेन उल्लेखेनोच्यते । प्रिच्छादिभिर्भूतं सामान्येनोक्तं सर्वो
उक्तलक्षणं यथातावत् प्रिच्छायां सुमूर्जन्याः अदुरया सामान्येन सर्वं प्रायासु रेपो
मूर्जन्य इत्याहः तथान्यस्यां प्रायाया दन्तमूषीय इति रेपो दन्तमूषीय इत्याहः एवं
च सर्वं प्रिच्छावर्गेषु समक्षरयानुप्रदानादि सर्वासु प्रायासु विदधाति ननु नियमतः ।

Colophons :— 18b इति पार्थदय्याख्यायां वसुपुत्र-उवटकृतौ परिभाषापटलं

प्रथमम् । 28b •महानन्दपुरवास्तववज्रपुत्र-उवटस्तौ सं-
 द्विता-पटलं द्वितीयम् । 31b इति पार्श्वद्वयाख्यायां उवट
 प्रातिशाख्यभाष्ये तृतीयं खरपटलम् । 38a इति प्रातिशाख्ये चतुर्थ
 पटलम् । 43b इति पार्श्वद्वयाख्यायां उवटस्तौ प्रातिशाख्ये
 पञ्चमं पटलम् । 46a इति • षष्ठं पटलं प्रथमोऽध्यायः । 52b
 • आनन्दपुरवास्तववज्रपुत्र-उवटस्तौ सप्तमं पटलम् । 60a
 इति • प्रातिशाख्यभाष्ये अष्टमं पटलम् । 68b इति श्रीपार्श्वद-
 व्याख्यायां आनन्दपुरवास्तववज्रपुत्र-उवटस्तौ प्रातिशाख्यभाष्ये
 नवमं पटलम् 71a • दशमपटलम् दशमम् । 79a • वैतु-
 र्नामैकादशं पटलम् 82a • द्वादशं पटलम् । 89b त्रिंश-
 पटलं त्रयोदशम् । 99b • चतुर्दशं पटलम् । 102b • पञ्च-
 दशं पटलम् । 109a • षोडशं पटलम् । 114a • सप्तदशं
 पटलम् ।

273.

550. प्रातिशाख्यभाष्यम्

By Urata.

For the MS. see L. 1450.

274.

4180D. *The Same.*

Substance, country-made paper $2\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches Folia, 2 to 68. Lines, 5
 to 7 on a page. Characters, Nagara of the nineteenth century Appearance
 fresh. Without beginning and without end

23A. आनन्दपुरवास्तव-मद्वज्रपुत्रस्तौ उवटस्तौ द्वितीयं प्रातिशाख्यभाष्ये

प्रथमाध्यायः

47B. • द्वितीयोऽध्यायः ।

275.

1251. *The Same*

Substance, country-made paper 11×5 inches Folia, 190 Lines, 8 on
 a page Character, Nagara Date, Sayvat 1751 Appearance, fresh,

Post Colophon statement —

ज्यैष्ठमासे क्षय्यपक्षे अष्टम्या ८ चन्द्रवासरे मवतं १८५७ लेखक-
ठाकुरप्रसाद रहनेवाला कालीजीमे गवि घुघुलपुर चाना रोहनि-
यांको भौकी ।

On the reverse of the last leaf the following is noted —

श्रीलक्ष्मणविराजितेभारतमेतद्विरचितं पण्डितयुगलकिशोरव्यासस्य पुस्तक
स्यानुलिपिरियम् ।

The original from which the MS was copied was defective in the beginning

In the first line of leaf 1B, occurs the following colophon —

इति श्रीभार्यदय्याख्यायामानन्दपुरवास्यवसन्तपुत्र-उवटकृतौ
प्रातिशाखभाष्ये संहितायटल द्वितीयम् ।

Last Colophon in 189B —

इति • अष्टादश पटल समाप्तम् । १८ ।

Then there are the following verses —

अटा माला शिखा लेखा ध्वजो दशो रथो धन ।
अष्टौ विहृतय प्रोक्ता क्रमपूर्वा मनोविमि ॥ १ ॥
मूयात् क्रमविपर्ययात्क्रममीदृगविधिवदेत् ।
अटास्या विहृति धीमान विज्ञाय क्रमलक्षणम् ॥ २ ॥
मूयात् क्रमविपर्ययात्तावज्जंघादितोन्त ।
अन्त चादि नवेदेव क्रममालेति कौर्त्तिता ॥ ३ ॥
पदोत्तर अटामेव शिखामार्था प्रचक्षते ।
क्रमद्वित्रिचतुःपञ्चपदक्रममुदाहरेत् ॥ ४ ॥
एषकृ एषग विपर्ययस्य लेखामाहुः पुन क्रमात् ।
मूयादादे क्रम सम्बन्धान्तादुत्तारवेदिति ॥ ५ ॥
यावर्गेवा (?) अचि वा यत्र पठन स ध्वज स्मृत ।
क्रममुक्ता विपर्ययस्य पुनश्चक्रमनुत्तरम् ॥ ६ ॥
अर्द्धचादेव सुक्तोक्त्या क्रमदशोऽभिधीयते ।

पादशोऽर्द्धशो वापि सप्तोक्त्या दृष्टवन्मया ॥ ७ ॥

• व्यन्तक्रमं पठेत् पूर्वं आदिपर्यन्तमुच्चरेत् ।

आदि+मं नवेदनां घनमार्याः प्रपद्यते ॥ ८ ॥

अटामाणा शिखाद्यास्ता इत्यष्टौ विह्वलीः पठेत् ।

ध्वजा पाठः । गायन्ति त्वा । येमिर इति येमिरे । त्वा गायविद्या । वंशमि-
वेति । वंश इव । इत्यादि ।

गोतुलो वत्सः शिशिराश्रलायनमुद्गमलौ ।

पथैते शाकलाः शिथ्याः शाखाभेदप्रवर्तकाः ॥ १ ॥

ऋग्वेदादिर्महाशाखा कल्याणानेन रामता । (?)

गोभिलाः[?] श्रौतकाः सर्वे कल्याणशाखा प्रवक्ष्यते ॥ (?)

276.

2831. अटापटल *Jaṭāpatala*.

Substance, country-made paper $8\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, by counting 7, marked from 2—8. Lines, 9 on a page. Character, Nāgara of the eighteenth century. Date (?) Appearance, discoloured. Incomplete

In the left-hand upper corner of every leaf, it is called अटापटल, which ends in leaf 5A.

For the work अटापटल see L. No. 1284.

In 5A. अटामाणाशिखाशेखाः ध्वजो दृष्टोरपोषणः ।

अष्टौ विह्वलाः प्रोक्ताः क्रमपूर्वा मनोविभिः ॥ See above

All these eight 'Vikṛtis' are defined and illustrated by examples.

In leaf 7A.—इति विह्वलविह्वलानि ।

Then commences an extract from नौविमञ्जरी of Dvyā Dvivedī, in one of the opening verses of which the author is described as एकादशप्रकारैस्तु संक्षिप्तापाठवत्परा ।

In commenting upon this epithet the commentator, who is the author himself, explains the 11 kinds of Pāṭha, as

will be found in L. No. 1183. The present MS. gives examples of all the different kinds of Pāthas. Dvyā Dvivedī is here quoted to support the author of the अष्टविंशतिब्रह्मणि ।

277

661. *The Same with a comm.*

For the manuscript see L. 1234.

One of the devices to prevent interpolations in the text by directing recital of the hymns in different arbitrary ways.

Attributed to Hayagriva.

278.

2795. जटापटलव्याख्या दौपिकाव्या

For the manuscript and the work see L. 1525.

The text Jatāpatala is attributed to Hayagriva. It is a work on the complicated modes of reciting the hymns of the R̥gveda. The present commentary is by Dayāśāṅkara, son of Dharanīdhara Vyavahārīka.

279.

665. स्वराकुशः ऋग्वेदीयः Svārāṅkuśa of the R̥gveda

By Jayanta Svāmī.

It consists of 21 verses.

For the manuscript see L. 1235.

Printed in Ūsā.

280.

2505. *The Same with an anonymous commentary.*

For the manuscript and the works see L. 2672

281.

9962A. *The Same with another commentary.*

Substance, country-made paper. 9½×3 inches. It begins in leaf 1 and ends in leaf 7A, line 4. Lines, 6 on a page. Extent in slokas, 80. Character Nāgara. Date, Sam 1910. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

It contains 13 verses out of 31, with their commentaries.

The text is by Jayanta Svāmī and the commentary anonymous. Both printed in Ūṣā.

For the text see L. 1335 and 3672.

The commentary begins thus.—

श्रीगणेशाय नमः

एकस्मिन् रूपमर्द्धे हिमकरविशेषं स्वयंवरं परस्मिन्

कण्ठे हारं विभं च वहति नयनयोः साङ्गनामङ्गनत्वे ।

वक्षः किञ्चित् कपाटाकृति कनकनगमोहि किञ्चिच्च विभक्तं

स्वस्ति वासश्च लम्बोदरजवक्त्रमङ्गो तन्मङ्गो भावयामः ॥

ऋग्वेदवारगसमावरणैकहेतुः

वक्त्रः खरागुग्ध इति प्रथितोऽस्ति तस्य ।

सञ्चारणे निपुण्यता तद्विभाजकक्षोः

सञ्जायतामिममतः प्रकटीकरोमि ॥

सकलदेव्यसाधारणीं भक्तिं कुर्वाणो ग्रन्थारम्भे विप्रविचिताय श्रुष्टाचार-
परिप्राप्तं नतिरूपमङ्गलमाचरितमादौ शिष्यशिष्यायै निबध्नाति

हेरखं पण्डिकां गत्वा शम्भुं सुख्यं हरिं गुह्यं ।

सरसती कविवरान् वक्ष्येहं खरनिर्णयं ॥

अहं जयन्तस्वामी खरनिर्णयं वक्ष्ये (३ ?) इत्यन्वयः ।

It ends thus:—

उदात्तानुदात्तौ स्वतन्त्रौ वाङ्मा मिलित्वा जायन्ते ये क्षौपादयः खरागुग्धं ।

Then commences 9962B.

282

603 अष्टविक्रतिविद्वति *Aṣṭavikṛtividvati**By Madhusūdana*

With an anonymous comm

For the manuscript see L 1192 Lately repaired

Printed in the Ūsā But the present manuscript differs considerably from the printed text

Madhusūdana acknowledges his obligations to Vyādi and others, who preceded him in writing works on the eight different modes of reading the Rgveda

Madhusūdana describes himself as Kṛṣṇa Dvaipāyana tanūdbhava, or, the son of Kṛṣṇa Dvaipāyana He also says that he obtained the permission of Vyādi The commentator, however, explains Kṛṣṇa Dvaipāyana tanūdbhava as तत्पुत्र-जातत्वेन तत्पुत्रमार हव्यमिद्वित् ।

Satyavrata Sāmasrama's printed text omits the introductory verse of the commentator, which is supplied from the present manuscript

मधुसूदनमुनीश्वररक्षिताद्यैर्विकृतिसम्पन्नस्य ।

तत्पुत्रं च पुरोगमाचार प्रकाशमारभते ।

Satyavrata Sāmasrama also omits the second half of the second verse, which is explained in the comm The second half is —

“वच समपहारिणी परविपश्चितामन्वहम् ।

मनोभुवि विहारिणी भवतु वेदविद्या विशारदा ।”

He also omits two leaves and a half at the end.

283.

2506 *The Same*

Substance foolscap paper of 1881 8x6½ inches Folia, 32 Lines, 10 on a page Extent in slokas 600 Character Nagara. Date (?) Copied from an original dated Śaka 1712 Appearance, fresh Complete

284.

6180A *The Same.*

Substance, country made paper 10×4½ inches Folia, 13 Lines, 11 on a page. Character, Nāgara of the nineteenth century Appearance, fresh Complete

Colophon — इति श्रीमधुसूदनविरचिता अटायष्टविक्रतिविवरणं समाप्तम् ।

285

6188. *जटोदाहरण Jatodaharana.*

Substance country made paper 7½×4 inches Folia, 8 Lines, 9 11 on a page Character, Nāgara Date, Samvat 1777 Appearance, old and discoloured Complete

Beginning — श्रीगणेशाय नमः ।

श्रीम् दृष्ट्यते परिदोया रघेन etc, etc

2A. ब्रूयात् क्रमविपर्यायं क्रममौतुम् धिया वदेत् ।

अटाय्या विक्रति धीमान् विज्ञाय क्रमवच्छब्दम् ।

अथ जटोदाहरणम् ।

दृष्ट्यते परि परि दृष्ट्यते परि । etc.

2B अथ माजोदाहरणं

ब्रूयात् क्रमविपर्यायावज्ञेयस्यादितोऽन्ततः ।

+ + + + पेदेवं क्रममावेति कौर्त्तिवा । २ ॥

दृष्ट्यते etc

3A, अथ श्रियोदाहरणम्, 3B, अथ क्रमलेखोदाहरणम्, 4B, इति क्रमलेखोदाहरणम्, अथ क्रमध्वजोदाहरणमुच्यते, 5A, अथ क्रमद्वयोदाहरणम्, 6B, अथ क्रमरथोच्यते, 8A, अथ चनोदाहरणमुच्यते

Last Colophon — इति चनोदाहरणम् ।

Post Colophon — सु० रेवादत्तस्येदं लेखकपाठकयोः शुभ भूयात् । श्री

श्री ॥ श्री ॥

सदत् १७७७ आश्विनमासे शुक्लपक्षे २ शुद्धवासरे । शुभमस्तु ।

इति संहितैकादशप्रकारा लिखिता ॥ संहिता १ ॥ पद २ । क्रम ३
जटा ४ । क्रममाला ५ । क्रमशिखा ६ । क्रमलेखा ७ । क्रमध्वज ८ । क्रम-
दंड ९ । क्रमरथ १० । क्रमघन ११ ॥

286.

6176

Substance country made paper 9x4 inches Folia 6 of which the 1st and the fourth are missing Lines 10 on a page Extent in slokas 100 Character Nagara Date Samvat 1798 Appearance good

It gives the eleven different orders of the words of the mantra "दृष्टस्यते परिदीया रघेन" etc, etc, in recital

Beginning —

अथ संहिताया एकादशप्रकारा लिख्यन्ते ।

अनुलोमविलोमाभ्यां त्रिवारं हि पठेत् क्रमम् ।

जटाख्यां विह्वलिं धीमान् विश्वाय क्रमन्तक्षवम् ॥

तत्र प्रथमसंहितापदक्रमानि लिख्यन्ते । दृष्टस्यते etc, etc

Colophon — इति समाप्त ।

Post Colophon — सवत् १७९८ वर्षे मार्गसेके शुक्लपक्षे प्रतिपदायां
लिखितं केशवमिरि विश्वेश्वरसमीपे लिखित । शुभ पठनार्थं
ब्रह्मभट्ट । राम । राम ।

Then the following is in red ink

यवज्जादिकं गणपतिपुत्रं शिवशङ्करेण स्मरितं शोधितं च सवत् १७९८ माघ
शुक्ल ४ वृधे ।

287.

1007 चातुर्ज्ञानम् *Caturjñāna* By Pañcā Narāyaṇa

Substance country made paper 9½x3½ inches Folia, 27 Lines 7 on a page Extent in slokas 300 Character Nagara Date Samvat 1663 Appearance old Complete

Aufrecht says that it is a list of sūktā, varga, mādala and astaka of Rv (Cat Cat p 185) This is not quite correct

It gives lists of words occurring in the whole of the Rgveda, (1) ending in Vi-r̥ga (technically called Samāna), (2) ending in N (called Nānti), (3) expanding into अय, वर, आय, याव or य, या (technically called Vinyāpāda), and (4) simple non compound words (called El apada) See H P R Vol III, 93 and prof See also page 37, Nirukṭilocaṇa by Satyavrata Sāmāśrami, and Belval p 37 in which it is called Cāṭṣṭhāna

Belval, p 38, contains Caturjāna paribhāsa only But it is recorded under the name of Rgveda Paribhāśādhikā

Beginning — यौमहागमपतय नम ।

समाननान्तविलतपदान्येकपदान्यपि ।

दक्षिणामूर्धिराहेतत चातुर्ज्ञानं विदुर्बुधा ।

× × × × ।

Col — इति समानपरिभाषा 2A

Col — इति नान्तपरिभाषा 2B

× × × ×

एकद्वित्रिचतुर्यपञ्चदशसप्तष्टनवादिभिः ।

पदै प्रकरखेरेतैरेकान्येकपदान्यपि ॥

Col — इति चातुर्ज्ञानपरिभाषा 3B

अथ समानविलतानां नैकपदानि यथाक्रमं वक्ष्यते ।

इतस्ततो निश्चितं यत् चातुर्ज्ञानाविलक्ष्यम् ।

तदेकीकृत्य कथितं यदुनासाययेन तु ॥ इति परिभाषा ।

अग्निमीले सुता विश्वा दधाना अजोषा इन्द्र ता सोमपा इमा जुष्टा भर्तुरा
प्रष्टा हृतष्टा यजत्रा इविजोषा धाना शुम्भा यज्ञदश् ।

It ends — विश्वामित्रजमदग्नौ इति दस्युक्षतम मकारखण्डनमखण्डणोलोक
कल्पयतु विश्वं सुमह्यदुदात्तम् ।

Col — इति अष्टमाष्टकचातुर्ज्ञान समाप्तम् ।

Post Col — मवत् १६६६ वर्षे भाद्रपदादि अष्टम्या मन्दवासरे उषा

ध्यायरासेश्वरभट्टमुनना माधवेन सङ्कलितः । काण्डी विपुल-
भैरवीसन्निधौ स्थाप्य पराङ्मुखः ।

288.

2061. *The Same*

Substance, country made paper 12x4½ inch. Folia 10 Lines on a
page Extent in slokas 10 Character Nagara Date Samvat 1568 Ap-
pearance fresh Complete

Colophon — इत्यष्टमाष्टके चानुष्ठानं सम्पूर्णम्

Post Col. — सवत् १८६८ विजयभानुनामव्यवहारे माधवकृतचतुर्थी गुरो
श्रीकाण्डी ब्रह्मोपनासा मोहिन्देन लिखितम् । श्रीवेदपुस्तकालयंगमस्तु ।

289

2982 *The Same*

Substance country made paper 1x5 inch. Folia 7 Lines 9 on a
page Character Nagara Date Samvat 1602 Appearance oil and dis-
coloured Incomplete at the bottom

Last Colophon — इत्यष्टमाष्टकचानुष्ठानं समाप्तः । समाप्तं वेद चानु-
ष्ठानपुस्तकम् ।

Post Colophon — सवत् १६६२ समव पोय सुदि शुद्धवासरे इदं पुस्तकं
लिखितं सतदासेन मिदं पुस्तकं श्रीसरस्वनाथाय नमः । दुर्लभराजाय
नमः । etc, etc यावत् पुस्तकं etc., etc

290

6060 ऋग्वेदगलितप्रदीप or गलदीपिका *Rigveda-jahla*
pradipa or Galadipika

By Dhanaditya Lakṣmīdhara Śaṅkara

Substance, country made paper 1x3 inches. Folia 6 Lines 9 on a
page Extent in slokas 120 Character Nagara Date Samvat 1600 =
1554 A.D. Appearance oil and discoloured. Complete

See Behal No 57 His explanation does not give any
clear idea

Last Colophon — इति गलदीपिका समाप्ता

Post Colophon .—संवत् १५६० वर्षे व्यापाङ्गवदी १० खौ लिखितम् ।
पण्डित क्षयनाथपुत्रपौत्राखामध्ययनार्थम् । शुभं भवतु । कल्याण-
मस्तु ।

The māṅgalācarana and the object of the work .—

प्रथमं सर्विदानन्दं सान्द्रमाद्यन्तवर्जितम् ।

देवभूतदेवगलितं पदचन्दं प्रपद्यते ॥

अलप्यतावनूच्यात्वादवुष्टानुविधानतः ।

अथैषा प्रातिपद्याद्याद्यैरतः समयनामता ॥

ऋषोऽखिला गलन्त्येव यथापूर्वं पुनर्गता ।

नूमे ब्रह्माणि यच्चैव दिनैताभ्यामिति स्थितिः ॥

विरादिगत एकस्मिन् वार्गार्थाङ्गिरेव वा ।

गलेत् सर्वत्र योत्यधिसत्तुरादिगतं स च ॥

गलेच्च जागतोऽङ्गोऽस्त्रेष्टुभन्ध एवर्गतः ।

चतुरादिगतं वर्गे यवैकस्मिन् पदत्रयम् ॥

प्रत्यध्यावं तु श्रित्याणि गलितान्यभिदध्याहे ।

अर्द्धमर्द्धर्द्धवाचि स्यादध्याषाणादित + +त् ॥

गलितं यद् गृहीतादि कत नूनं पदत्रयात् ।

अग्निं वृष्टाष्टकोवाद्याध्यायस्य यदिहाय यत् ॥

तथाचेत्त्वधि श्रब्दास्तु न प्रतीकानि केवलाः ।

प्रायोधिपूरणास्ते च ज्ञेयं चान्यद्विशेषणम् ॥

इति परिभाषा ।

Then the work proceeds —

अधिमिमादय तस्मायवाह्येस्य विदुक्तया ॥

अस्माकमग्रे देवाश्च सेमं वो अमयान्य च ॥

The definition of Galita

5B प्रागधीवपदस्रोद्धं यस्य वै पदसंचितम् ।

नाध्येयं पदकालेऽपि गलितं तदिदुर्बुधात् ॥

एकञ्च केवल शुद्ध पद यदा पदद्वयम् ।

विनाहिस्त्रय एवेतत् प्राखाया न गलेदिह ।

The work ends —

इमं गलितदीयाख्य भारद्वाज ऋगर्थवित् ।

लघ्नीघरोऽकरोत् पूर्वं सम्मदायानुनासत ।

इति गलान्तदीपिका ।

Then follow 9 verses, the first of which giving the definition of Galit has been quoted above. After the nine verses come the last colophon and the post colophon statement

2A इतिथ्यौमद्वगवेदगलितप्रदीपे भारद्वाजसूरिविरचिते प्रथमाष्टक
भमात्र , 2B, इति द्वितीयाष्टक , 3A इति तृतीयाष्टक , 3B, इति चतुर्था-
ष्टक , 4A, इति पञ्चमाष्टकम् , 4B, षष्ठाष्टक 5A, इति सप्तमाष्टकम् ।

291.

३१५ कृतिविधान । *Rjurdhana*

Attributed to Saunakacarya

For this MS see L 1519, and for the work see I O
Catal 62

Copied in Sam 1931, from a MS bearing date Sam
1786, by the same scribe who copied Catal No 293. See
infra

Post Col —

संवत् १८३१ कुव्वार छप्पचतुर्था काश्या लिखित जाला हीरा
जालकायम्य बनारसमहर्षि मेनपुरा । उदकानल इत्यादि ।

Then Rajendra adds in English

"Copied from a MS belonging to Pandita Vamanācarya
of the Govt Sanskrit College, Benares Dated संवत् १७८६
शके १९५१ वैशाखछप्पचतुर्था काश्या लिखितमिदं पुनतामकर-गङ्गाधरभट्टेन
पञ्चसत्या ३२ व्याकार ७½ × ३½ इत्यं प्रत्येक पृष्ठे पङ्क्तिसंख्या ११ मन्त्रसंख्या ८५०"

292

6186 ऋग्विधान । *Rgvidhāna*

Distance country male paper 12½x1½ Folia, 62 Lines 14 on a page
Extent in slokas 1,100 Character Nagua Dat. Sumrit 1879 Appear-
ance discoloured Complete

The original of this was defective, inasmuch as it leaves lacunae, as in foll 3 and 4

A work on the uses of the mantras of the Rgvēda

Beginning —

ओमण्यपतये नम ।

श्रीनक उवाच ।

नियतेन हि देवाणां मन्त्राणां कलिदोषत ।

कलिदोषनिवृत्त्यर्थं गायत्र्या पूजयेद् दिव ।

गायत्रीमन्त्रसिद्ध्यर्थं गायत्रीमयुतं जपेत् ।

सर्वेषां वैश्वमन्त्राणां सिद्ध्यर्थं सप्तकं नत ।

गायत्री तस्य सिद्ध्यर्थं सप्तव्याहृतिसंयुता ।

अयुतश्च जपेत् पूर्वं गायत्रीं भिद्भदा तदा ।

It ends — अरुणो वा विश्वस्य प्रयतो वेदमहिताम् ।

सुच्यते पातकैर्भर्त्स्य पराकैर्शोषितं त्रिभिः ।

Colophon — इति ऋग्विधानं समाप्तम् ।

Post Colophon — श्रीवेदव्यासार्पणमस्तु ।

Then there are four lines, after which comes the date
संवत् १८७६ माघमासे कृष्णपक्षे अष्टमी रविवारे लि० छावलीमध्ये नजीकगु० ।

Rgvidhāna is well known, with the descriptions of which, however, as given in L 1519 and IO Catal No 62, the present MS does not agree. The beginning of this is the same as that of *Vṛhadra vidhāna*, described in L 1518, but the end is not the same

18B, इति ऋग्विधाने प्रथमोऽध्यायः ।

39B, इति ऋग्विधाने द्वितीयोऽध्याय ।

There is no more chapter colophon, although we have here directions about the uses of the mantras up to VIII 8 of the Rgveda

293.

314 ऋहृहृक्विधान । *Irhadhrkudhana*

Attributed to Śrīnaka

For this MS see L 1518

Copied in 1930 Sam from a MS bearing date Sm 1811 and compared by Rajendralāl with a manuscript dated Sam 1919

The Past Col Statement —

औषेदपुस्त्यार्पणमस्तु । सवत् । १८७१ । गच्छसीरामसवत्-
सरे ऋहृगुहवासरे लिखितमिदं ग्रथोपनामकं आत्मारामेण स्वार्थे
परोपकारार्थं च । औ । सवत् १८३० वैशाख-शुक्लपक्षे पूर्णमास्या
शुक्रवारे वाराणसी सेनपुरानिवासी लाला जौरालालशास्त्रेण
द्वनलिखितः ।

"Compared with a MS dated," adds Rajendralāl,

"सवत् १८१८ भावनाम सवत्सरे मार्गशीर्षे शुक्लपक्षे रविवारे इदं पुस्तकं
बालकृष्णभट्टाकरोपनामकम् । हस्ताक्षरेण स्वार्थे परोपकारार्थे लिखितं पत्रसंख्या
२० । प्रतिपत्रे पङ्क्तिसंख्या १० + १० = २० । श्लोकसंख्या ४८२ ।"

"Size of the leaves inch 8 2 × 1 3 Writing 6 2 × 3
inch. No of slokas 174"

294.

756 निविदध्याय-कुन्तापाध्याय-प्रउगाध्यायाः ।

Anudadhya ya kuntāpādhyāya Pr uga dhya ya

For the manuscript see L 1575

Post Colophon Statement —

सवत् १८२४ मिति चान्द्रिन् प्रवृत्त्यकादश्या ११ मन्दवासरे ।

शुभमस्तु ।

Satya-vrata Samasram says that there is a work entitled *Rk paṇisṭī*, which contains (1) *Nivādhya*, (2) *Kuntā padhya*, (3) *Puroṇga*, and (4) *Prasādhya* (P 387, Note on the third volume of *Āitareya Brāhmaṇa Bibl Ind Edition*)

The present manuscript contains the whole of the *Nivādhya*, the whole of the *Kuntāpadhya*, here called *Kuntādhya* and *Prauga*

Nivādhya contains ten sections *Kuntāpadhya* contains 15 sections under the following heads : (1) *Narāsaṃ*, (2) *Rūbha*, (3) *Pāṅkṣī*, (4) *Kaivya*, (5) *Dīpa*, (6) *Janakā*, (7) *Indragā*, (8) *Ātā*, (9) *Pravā*, (10) *Ājñasena*, (11) *Pratī*, (12) *Ātā*, (13) *Devanā*, (14) *Bhūte*, (15) *Āhā*. It is *Kuntādhya*

The word *mut* means *medana*, or, offering to the gods (*vide Trivedi*, p 240) *Nivā* in the *Silpaśāstra* consists of twelve *padas* or short sentences, they are to be found in the 2nd section, or the 10th *adhyāya*, *Pāṅkṣī* II, of the *Āitareya Brāhmaṇa* - But every *Śāstra* seems to have a set of *mutis* *Nivādhya* gives all the *mutis* in one place Their number is very nearly 250

The *Kuntādhya* consists of *mantras* mainly in *Rk* form from the *Atharvaveda*, ch XX 127—136, in consecutive order : The *adhyāya* is divided into 15 sections, as shown above See *Kuntā*, p 547ff, *Trivedi*

Then comes the *Prauga* chapter *Prauga* means a part of the cut, where the *carter* sits The word *Prauga*, as applied to *mantra*, is rather difficult to understand The chapter on *Prauga* in this MS contains *mantras* from a

variety of sources (such as, R.V Khila, Vājasaṇeya saṃhitā, Pāṇḍitaragṛhya sūtra, etc), but they are to be differentiated from the Prauga Śāstra, given in Ait Brā, p m, Chap I, sec. 1—5.

SŪTRAS OF THE RĠVEDA.

295.

2199. आश्वलायनश्रौतसूत्र । *Āśvalāyana Śrautasūtra*

Substance, country-made paper 8×3½ inches Folia, 79+50 Lines 9 on a page Character, Nāgarī Date, Śakā 1744 Appearance, discoloured Complete

The first śatka, complete in 79 leaves, printed in Bibl. Ind, pp. 1 to 532 The Uttara śatka in 50 leaves, printed in Bibl. Ind, pp. 533 to 890.

Post Col. Statements :—

- (I) ग्रंथे १७४४ विचभानु-संवत्सर कार्तिक वद्य ६ इदं पुस्तकं माटे-इत्युपनामक रामचन्द्रेण लिखितम् । विटल ।
 (II) ग्रंथे १७४४ । विचभानुनामसंवत्सरे माघ शुद्ध १ प्रतिपदा रविवारे । इदं पुस्तकं माटे-इत्युपनामक-रामचन्द्रेण लिखितं । वास्तव्य क्षेत्र वाङ्मयापुर कथा-संगीथ । स्वार्थे परार्थे च । श्री वायुदेवार्पणमस्तु ।

296.

5081. *The Same*

Substance, palm leaf 12×1 inches Folia, 108. Lines, 5 on a page. Character, Uḍiyā. Appearance, old and worn eaten Complete

Last Colophon :—इति आश्वलायनसूत्रे द्वादशोऽध्यायः ।

297.

1180E. *The Same* (पूर्वपट्टमात्रम्)

Substance, country made paper 9×4 inches Folia, 13. Lines, 8 on a page Character, Nāgarī. Appearance, discoloured Date, Śaipyat 1670

Post Colophon Statement.—

संवत् १६७६ समवे पोषकृष्ण त्रयोदश्यां जगद्गुरुनेन लिखितमिदं
पुस्तकम् । लेखकपाठकयोः शुभं भवतु । शुभमस्तु ।

298.

3263. *The Same.*

Substance, country-made paper 7×3½ inches. Folia, 82. Lines, 9 on a page. Character, Nāgara of the 16th century. Appearance, discoloured. Incomplete.

The MS. breaks off abruptly at the 11th sūtra of the 10th Kandikā of the 5th adhyāya. It comes up to page 152 of the Bibl. Ind. Edition.

299.

2837. *The Same.*

Substance, country made paper 9½×3½ inches. Folia, 20, of which the 18th and the 19th are missing. Lines on a page, 9, 10. In beautiful Devanagar hand of the 17th century. Discoloured. Prose.

A fragment of the Āśvalāyana Śrauta sūtra, beginning with the first chapter, and ending in the middle of the 18th section of the Second Chapter.

Colophon :—In leaf 11b हत्वाश्वलायने श्रीचक्रवे प्रथमोऽध्यायः ।

300.

1934 *The Same* (उत्तरपदकम्)

With the Vṛtti comm.

By Nārāyaṇa alias Devascāmi.

Substance, country made paper 11½×4½ inches. Folia 116, of which only 110 are available. Lines, 9 on a page. Character, Nāgara. Date (?). Appearance, discoloured.

The MS. breaks off abruptly.

The text has been printed with the comm. in Bibl. Ind. The portion under notice covers pp. 533 to 870 of the printed edition.

शुभस्यानस्य—सकलविद्याविशारद—सकलगुणालङ्कृत—सदाचारशुद्ध—
भट्ट-श्रीकृष्णकेन क्षाम्भतीर्थमध्ये इदमाश्वलायनसूत्रभाष्य लिखापितं ।

यावृश्मिति न्यायात् न मे दोष ।

करलवमपराधं क्षन्तुमर्हन्ति सन्तः ॥

अक्षरभाष्य-पदस्वरक्षीनं, व्यञ्जनसन्धि-विवर्जितरेफम् ।

साधुभिरेव मम क्षन्तव्यं कोऽपि नो मुह्यति शास्त्र-समुद्रे ॥

संभूयं सदयवत् परकरादक्ष्यच्च सुक्षेत्रवत्

सप्रोध्य त्रिणिताङ्गवत् प्रतिदिनं वीक्ष्यच्च सन्मित्रवत् ।

वध्यं वध्यवदक्ष्यं नच हि विस्मर्य्य हरेर्नामवत्

नैवं सौदति पुस्तकं किञ्च कदाप्येतद् गुरुणा वच ॥

शिवमस्तु सर्वजगत परहितनिरता भवन्तु भूतगणा ।

दोषाः प्रयान्तु नार्शं सर्वजन सुखी भवतु ॥

In a different hand occurs the following —

इदं पुस्तकं + + + + कपाल सरस्वति भट्टात्मजदामभट्टेन संपादित ।

307.

10630. आश्वलायनसूत्रव्याख्या

By Varāhadeva alias Devatrāta.

(Ch. III only on expiations for defects in the performances of vedic rites).

Substance, country made paper 9½x4 inches folia 33 Lines, 9, 10
on a page Extent in slokas, 600 Character, Nāgara Date Śika 1735 Ap
pearance, old and discoloured Complete

Colophon —वराहदेव-कृतौ सूत्रव्याख्यायां द्वितीयोऽध्यायः समाप्तः ।

Post Col .—शके १७३५ श्रीमुखनाम-सवत्सरे फाल्गुनवद्य १ तद्दिने

इदं पुस्तकं समाप्तं ।

The commentator is better known by the name of Devatrāta, and the leaves of the present MS (4—33) are, as a rule, marked with the letters देवत्रा ३ In the 3rd leaf the letters are देवत्राव मा० .

In Cs 225 a MS of Devatrata Bhāṣya is described in which the first col is this — इत्याश्वलायनसूत्रव्याख्याया वराहकाय-
देवत्रातस्य द्विती प्रथमोऽध्यायः ।

In Bik 287, there is a manuscript, which is described, curiously enough, as the 3rd chapter of some Gṛhyasūtra Bhāṣya and accepted as such by Aufrecht

The beginning quoted there, however, is the same as that of Devatrata's comm on the first chapter of Aśvalayana Śrautasūtra, quoted in Cs 225 referred to above, and what the Bik Cat quotes as the end of the MS is the same as the end of the present MS. So evidently the Bik MS contains Devatrata's comm on the first three chapters and the present MS the comm on the 3rd chapter only of the Aśvalayana Śrauta sūtra.

Begin — विध्यपराधे प्रायश्चित्ति ॥ समासातमपराधेषादिकर्मण्य मन्त्र-
क्रिया समुचित कर्मविधिरुच्यते ॥ तस्य विधेरन्यथाकरणमकरण
चापराधो विधेरपराधो विध्यपराधः । तस्मिन् विध्यपराधे उत्पन्ने
प्रायश्चित्त नामकं क्रियते ॥ श्रद्धाभावे प्रतिनिधि
श्रद्धया निर्दिष्टस्य etc, etc

End — ॐ इन्द्राघायी तल्लघ्नोन्यास यथा ब्राह्मणे परिसमाप्ता
हविर्वैशाः संप्रायश्चित्तिका ॥

308

2901 संग्रहखदीपिका, Samgrahanadīpikā

A commentary on the Śrautasūtra of Aśvalayana by
Tippu Bhaṭṭa

For the manuscript and the work see L 4174

The MS contains the comm on the second chapter only

The last Colophon runs —

इत्याश्वलायनसूत्रसूत्रे श्रीमत्-गङ्गारोपनामक-रामभट्टात्मज-
तिष्णभट्टेन विरचिताया संग्रहखदीपिकाया द्वितीयोऽध्यायः समाप्तः ।

To the end of the third chapter. There are three lines more after the end of the third chapter.

Printed at the end of the Bibl. Ind. Edition of the Āśvalāyana-Gṛhya sūtra.

313.

107 k. **आश्वलायनगृह्यसूत्रवृत्तिः ।** *Āśvalāyana Gṛhyasūtravṛtti*

By Nandhrva Nārāyaṇa, son of Divākara.

Substance, country-made paper 10×4½ inches. Folia, 87. Lines, 12 on a page. Character, Nagara. Date, Śaka 1742. Appearance, discoloured and brittle. Complete.

Post Colophon Statement :—

सुखि औदयप्रालिवाहनशके १७९२ विक्रमनामसंवत् आषीकमा, ज्येष्ठ-
मासे विधि युक्तपद्धतौ भगुवारे द्वितीयप्रहरे समाप्त ।

हे पुस्तक वैद्यनाथदीक्षित सर्वदेपाचे असे ।

जवो नारायणदीक्षित भागवतटीकेकर यास दत्तम् ।

Printed in Bibl. Ind.

314.

2685. *The Same.*

Substance, country made paper 9½×5 inches. Folia, 60. Lines, 8 on a page. Character, Nāgara. Date (?). Appearance, fresh.

The first adhyāya only, printed in pp. 109 of the Bibl. Ind. edition.

315.

2095. *The Same.*

Substance, country-made paper 10×4½ inches. Folia, 2-13. Lines 9-10. Character, Nagara. Date, Śaka 1708. Appearance, discoloured, brittle. Fragment.

(The Śrāddha Section only.)

Post Colophon :—

इदं पुस्तकं गणेशदेवेन लिखितं । शक १७०८ पराभवनाम-
संवत्सरे भागवदवधनयोदशौ समाप्तम् ।

It covers the 7th and 8th kindikas of the 1th chapter of Āśvalāyana Gṛhyasūtra See Bibl Ind Edition, pp 233-251

316

1227. विमलोदयमाला । *Vimalodayamālā*

By Jayanta Svāmī

Substance, country made 11 cr 9½ x 11½ in. 104 93 Lines 8 on a page Extent in slokas 1100 Character Nāṣira Dato (?) Appearance tolerable Generally correct

Complete in 4 adhyayas

Beginning —

प्रक्षिप्य भग्नमाय धृष्टं चिपुर्दिव ।
 श्रौतकादीन् तथाचाख्यान् सज्जान् स्य यथेवेदिन ॥
 योऽर्थो निरूपितः सम्यक् उपाध्यायेर्हि वैप्रभि ।
 गृह्यस्य क्रियते तस्य स्मरमाय निबन्धनम् ॥
 आचार्या [दोषमुत्पद्यन्] गृह्यन्तु ग्राह्यमेव तु ।
 प्रवक्तुं ग्राह्यमर्हन्ति सम्यगाममवेदिन ॥
 प्रयोगमस्य तन्त्रेभ्य अत्रा गृह्यान्तराग्र्यम् ।
 कार्याय च प्रयोक्तव्या वक्ष्ये विधिवदादित ॥
 स्मृतिवाचनमत्रेह गृह्यकर्म्मसु केपुषित् ।
 आचार्येणापि शास्त्रेऽस्मिन् मङ्गलार्थमुदौरितम् ॥
 अर्चिता ग्राह्याः सम्यक् गन्धमाल्यैः सदक्षिणैः ।
 तिष्ठेयुः प्राङ्मुखो युष्मा वक्तारो रभपायय ॥

It is not a regular commentary on the Gṛhyasūtras of Āśvalāyana. It is a treatise mostly in verse on the Gṛhyarites of Āśvalāyana's school, following the expositions of the sūtras by different teachers

Colophon —

आश्वलायनगृह्यस्य अयन्तस्वामिनः कृतौ ।

विमलोदयमालाया षट्पुर्वोऽध्याय इति ॥ इति अयन्त समाप्त ॥

317.

2987. *The Same.*

Substance, country-made paper. 10x11 inches Folia, 68. Lines, 11 on a page. Character, Nagara of the early nineteenth century. Appearance, fresh. Incomplete at the beginning.

Though the first leaf is marked 1, it is not the beginning of the work.

318

1214. *आश्वलायनगृह्यभाष्य । Āśvalayana Gṛha-Bhāṣya.*

Substance, country-made paper. 9x11 inches Folia, 107. Lines, 10 on a page. Extent in Folia, 2900 (by a statement in the manuscript). Character, Nagara. Date, Samvat 1729. Appearance, fresh. Complete.

Beginning:—*श्री गणेशाय नमः ।*

सू० ॐ उक्तानि वैतानिकानि गृह्याणि वक्ष्यामः उक्तानि व्याख्यातानि कथितानि कानि वैतानिकानि क्व उक्तानि अत्राप्येव-
प्रभृतौनि आह वैतानिकानि इत्येवमारभ्य सत्राखौत्येवमन्तानि ।

It ends thus:—

नमः श्रीनकावेति शाखान्तर्मतत्वात् । आचार्यस्य श्रीनकस्य
अथवा आचार्येशो नमस्कारं कृतवानिति ।

Colophon:—*इत्याश्वलायनगृह्यभाष्ये चतुर्थोऽध्यायः समाप्तः । समाप्तं च
गृह्यभाष्यम् ।*

Post Colophon —*पादुशं पुस्तकं etc*

श्रीरामो प्रयति । संवत् १७६८ प्रजापतिवामनवंतरे उत्तरायणे
योग्यवृत्तौ आषाढमासे शुद्धपक्षे पक्ष्म्या भातुवाहरे आत्मपरोप-
कारार्थं लिखितोऽयं ग्रन्थः ॥

श्रीरामाय न० करकृतमयरायं etc, etc. श्रीकाशीविश्वेश्वरार्प-
णमस्तु । ग्रन्थसंख्या २६०० श्री ।

319

1215. *The Same.*

Substance, country-made paper. 9x11 inches Folia, 108. Lines, 10 on a page. Extent in Folia, 2900. Character, Nagara. Date, Samvat 1827. Appearance tolerable. Complete.

The beginning and the end are the same as in the previous number

Colophon.—इत्याश्वलायनगृह्यभाष्ये मिद्धान्तकृतौ चतुर्थोऽध्यायः । समाप्तः ।

Post Colophon.—युभमस्तु । सीधोरस्तु । संवत् १८२० समैनाम वैत्रवदी ।

This is Siddhānta Bhāṣya on Āśvalāyana's Grhya Sūtra

320.

6178. आश्वलायनगृह्यकारिकाभाष्यम् ।

Āśvalāyana Grhya-Kārika-Bhāṣya.

By Rāma Bhaṭṭa, pupil of Vṛppa Bhaṭṭa

Substance, country made paper 10×1½ inches 104, 40 Lines, 11 per page Extent in Sloka, 2000 Character, Nāgari Date, Śaka 1679 Appearance, old and repaired

To the end of the third adhyāya.

For the text see C.S. Vol. I, no. 438; H.P.R. III. 34; Oxf. 105A.

The kārīkās are divided into four adhyāyas The author's name is given as Yallambhatta on the cover of the C.S. manuscript.

The commentary by Rāma Bhaṭṭa begins.—

नत्वा परश्चिदं शान्तं कलम्बपुरवासिनम् ।

लोकोत्तरं दुष्पदेवं भट्टाख्यं गुरुमदयम् ।

क्रियते रामभट्टस्तु कारिकाभाष्यमुत्तमम् (?) ।

+ + + + +

(These lines are in the handwriting of the last owner of the manuscript)

नत्वा तमाश्वलायनभाषार्थं सर्वकर्मयितारं ।

यद्गृह्यकारिकार्थोऽयं तदनुयष्टः सर्वोऽपि प्रथ्यते कापि ।

तत्रादावा(श्व)लायनसूत्रमात्रेणैवान्यव्युत्पत्ति(मा)+वध्य(यनैकदेशस्य +)ना तदुक्तं तत्कर्मभि (वांछो) दुश्चर इति वसिष्ठनारायणो वृत्तिमा(करोत्) तमेव

SĀMKEHĀYANA SŪTRAS.

322.

1418 शाङ्खायनश्रौतसूत्र । *Śaṅkhāyana Śrauta-sūtra*

In three parts. Part I, adhyāyas 1 to 8; II, 9 to 10; and III, 17 and 18.

I

10x4 inches. Pals, 96. Lines, 9 on a page Character, Nāgara Date (P).
संवत् १८०६ मिति आषाढशुद्धि ११ चन्द्रे शुक्लपक्ष १ पूरितं ज्योतीश्वरकृत-
गङ्गेश्वरेण विद्वानेव विज्ञानाति, etc, etc., etc.

This covers 95 leaves of the edition of Hillebrandt in Bibl. Ind.

II.

10x4 inches. On different paper Pals, 10 Character, Nāgara

Date:—शुद्धे सुनीन्दुभिर्वर्षेण शुद्धे वै नवमीबुधे ।

सर्वोत्तरार्द्धं लिखितं मार्कण्डेयनाम्ने सुधीः ।

संवत् १७०० वर्षे ज्येष्ठ सुदी ६ बुधे अद्येशविभुत्वावाराखसीवास्तव्याभ्यन्तर-
वासरशावीय शु । गोदर्शनं तवात्मन शु । सदाफलं तदात्मन शु । मार्कण्डेयतत्तनूज
शु । दृष्टान्तवपुनर्वैकुण्ठेन अश्विंहराज्ये लिखितमिदं द्वाभोत्तरार्द्धं । संभूयं
दपत्यवेत् । etc., etc.

This covers pp. 96 to 217 of the printed text.

III.

10x4½ inches. Pals, 61 to 69 Lines, 12 13, 14 on a page Character, Nāgara. Date —

सक्ति संवत् १६६० शक १५२५ प्रवर्तमाने दक्षिणापनगते +
+++ दशतौ लौकिकमहामाङ्गल्यप्रदि आश्विनमासे सितेतरपक्षे नवम्या तिथौ
भौमदिने महानक्षत्रे शुक्लनामि योगे नवकरजो एष पञ्चाङ्गशुद्धे दिने पण्डित

श्री ५ वामनाख्येन तत्सुतपण्डित श्री ५ हविदास श्रीमहावज्जीकेन शास्त्रायनसूत्र
महाव्रत परिपूर्णं लिखितम् । तैलान्दोदित्वादि ।
... .. सुत मधुसूदन वैकुण्ठजीमठनार्य लिखितम् । यावत्स-
वणमसुहं etc., etc संघर्ष्यं प्रतपत्रवत् etc , etc.

323.

1420 *The Same*

A. पूर्वार्द्धम् ।

Substance, country made paper 9x12 inches Folia, 72 on a page
Folia, 72 of which the 24th is repeated 8 times to bring the restoration to
harmonize with an ancient manuscript which began with 25th leaf.

The Purvārdha comes to an end with the 8th chapter.

The Post Col. Statement:—संवत् १७५८ वर्षे ज्येष्ठ वदि २४ रवौ
दिने व्यायामथ्य लि० । श्रीवसुदेवराजी श्रद्धाराजी ।

B. उत्तरार्द्धम् ।

Substance, the same 8½x4 inches Folia, 84 Lines, 10, 12 on a page
Character, Nagara Date, Samvat 1717 Appearance very old Generally
correct

The uttarārdha consists of 9 to 16 chapters. The post
colophon statement is mostly illegible, but the date Samvat
1717 is visible

324.

1217. *The Same.*

Three different parts, each separately paged

I. Substance, country-made paper 9x4 inches Folia, 72 Lines, 10
on a page. Character, Nagara Date, Sam 1574 Appearance, very old
Generally correct

It contains the first half in 8 chapters

Post Colophon:—संवत् १५७४ वर्षे अश्विनशुदि भौमे + + +
आत्मजानां सेवा च अध्ययनार्थमलेखि ।

On the reverse of the last leaf.

श्रीयादिकभोटख्येन व्यावहारिकोपनामदयाश्रद्धाराय कृष्णार्पणबुद्ध्या प्रदत्तं
पुस्तकमिदं शास्त्रायनसूत्रपूर्वार्द्धस्य पञ्चाणि १२ संवत् १७६६ चैव ।

II. 9x4 inches Folia, 91, of which the first two are missing. Lines, 10 on a page Character, Nāgarī Date, Sam 1553 Appearance, 1513 old

Contains Chapters IX to XVI.

Post Col. :—सखि संवत् १५५३ वर्षे ज्येष्ठ वदि १ बुद्धे अद्योह श्रीवीरसल-
नगरवास्तव्यवाद्या नगरचातीय-चतुर्वेदोद्धरसंजिवमोरदित-सुत
मंजिवकावसुत-मंजिवनवधीयरसुत-मंजिव-योथ्यं शास्त्रायनसूत्र-
पुस्तकमलेखि । भमएछेव्यादि ।

III Folia, 16 9x4 inches Lines, 9 on a page Character, Nagari Date, Sam 1761. Appearance old Generally correct

Contains the 17th and 18th chapters.

Post Colophon :—सखि श्रीसंवत् १७६१ वर्षे माघशु + ६ वारसुके
अद्योह अमदावादवास्तव्यं आसीध-रामचन्द्रसुत-उदयरामेख शिवा-
र्य + + + दितं दत्ता ।

In a later, larger hand :—श्रीवसुरारिजीश्वरजीने भागे ।

325.

1248. *The Same*

'Two parts in two different hands.

I. 10½x4 inches Folia 63, of which the first is missing Lines, 8 on a page Character, Nāgarī Date, Sam 1700 Appearance, old Generally correct

Contains the first eight adhyāyas.

Post Colophon :—सखि संवत् १७०० वर्षे शाके १५६५ प्रवर्त्तमाने
ज्येष्ठवदि अमावास्यायां रवौ लिखितं । अद्योहकरालपवास्तव्य-
आभ्यन्तरजामरश्चातो-आसश्रीसुरजितसूनु-आ • श्रीदत्तात्रय-
जितसुतरामछप्पेनेयं लिखितासु । श्री ५ गार्हपत्यात्मजाप च ।
छप्पा तसु वैकुण्ठाय दत्ता आवेरियामे दीक्षार्थमागतेन लेखक-
पाठकयो शुभं भूयात् ।

The first leaf has been replaced by the first leaf of a manuscript of *Vidhirasāyanavivēka* by Appaya Dikṣita, the third verse of which runs :—

यत् कुमारिलमतानुसारिणा निर्मितं विधिरसायनं मया ।

पद्यरूप + मति म्फुटाश्रयं तत् सुखावगतये विविष्यते ।

11 10½ x 3½ inches. Folia 19 Lines 10 on a page Character, Nāgari
Date, Sam 1660. Appearance, old Generally correct.

Contains chapters IX to XVI

Post Colophon — संवत् शोडशमत्तमवष्टितमे संवत्सरे सिद्धार्थनाथि
वाराणस्या लिखितमिदं परमानन्दभट्टेन विशालनगरीयेण । शुभं
भवतु लेखकपाठकयोः ।

326.

1122. *The Same (the first half only)*

Substance country-made paper 9½ x 3½ inches Folia 11 Lines 6 on
a page Character Nāgari of the sixteenth century Appearance, very old
and worn out Generally correct Complete

327.

107 *The Same.*

The MS. is noticed by Dr. Rājendralāla Mitra, under
'No. 907.

328.

1338. शाङ्खायनसूत्रभाष्ये महाव्रतम् । *Sāṅkhyaṇa*
Sūtra Bhāṣyemahāvratā

Chapters 17 and 18 of the Sūtras.

Substance, country-made paper 11 x 5 inches. Folia, 22 Lines 16 on
a page Character, Nāgari Date Samvat 1701 Appearance, old Gener-
ally correct

On the blank page of leaf 1 —

महाव्रतभाष्यं यत्र २३ या श्री ६ सुरजितसूनोः केशवस्य ।

The MS. has however 22 leaves and on the top of the
22nd leaf the colophon is given —

इति शाङ्खायनसूत्रभाष्ये महाव्रतस्य द्वितीयोऽध्यायः सूत्रस्याष्टादशोऽध्यायः

Date: संति संवत् १७०१ वर्षे भाषवदी ६ शनी या यी ६ सूरजितस्तनूजेन
लिखायितोऽयं ग्रन्थः सुरतपुरे काश्याः समाजतेन ।

Printed in Vol IV of Hillebrandt's Sāṅkhyaṇa Śānta
Sūtras in Bibl Ind

The contents of the manuscript come to an end in line 15
of page 68 of the printed edition.

329.

1328. शाङ्ख्यनयनसूत्रम् । or Sāṅkhyaṇa
Grhyasūtra.

Substance, country-made paper 10½ x 4½ inches Folia, 45 Lines, 8 on
a page Character, Nāgara Date, Sam 1671 Appearance, old Generally
correct

Complete in six chapters.

Printed in Benares Sanskrit Series : See L. A. Bk. p.
122, No 286, and Weber p 32.

Col. — इति शाङ्खायने ऋषे यकोऽध्यायः समाप्तः ।

Post Col — सम्बत् १६७१ वर्षे पौष शुदि ३ भद्रौ । अद्यैव सेनापुरवास्तव्यं
दुर्गे सदाशिवाम्बज-विद्याधरसुतगङ्गाधर-पठनार्थं आसवीरजीकेन
लिखायितं ।

330

1373. The Same

Substance, country-made paper 10 x 3½ inches Folia 12 Lines, 7 on a
page Character, 15th century Nāgara Appearance, very old

The first chapter with 28 sections comes to an end in
leaf 15 B; the second chapter with 18 sections comes to an
end in leaf 23 B, the third chapter with 14 sections in
29 A; the 4th chapter comes to an end with 19 sections in
37 A, the 5th chapter with 10 sections in 39 B, the sixth
chapter with 6 sections in 42 B the last leaf.

331.

1371 *The Same*

Substance, country made paper 2½×3½ inches, 1 oha 𑀓 Lincs, 7 on a page. Character, Nagara Date, Samvat 1776 Appearance, old Generally correct

The same.

Post Colophon —संवत् १७७६ वर्षे पौष शुद्ध + + वारे वाराणस्या
लिखितमिदं पुस्तकम् । अथश्री + + व्या० आभ्यान्तरनागरजातीय
वोनाङ्गानां सुरतीयेन लिखितम् । शुभं भवतु । बल्ल्याणमस्तु ॥

PRAYOGAS AND PADDHATIS OF R̥GVEDA ĀSVALĀYANA SCHOOL.

332

88 आश्वलायनसूत्रवृत्ति । *Āśvalāyana-sūtra-vṛtti.*

By Tālavṛntanivāsin

The present MS is noticed in L 827.

The commentator's name is to be found in leaf 71 B in a couplet which runs

आश्वलायनसूत्रस्य वृत्तिरेषा प्रकीर्तिता ।

कृता चैविद्यद्वयेन तालवृन्तनिवाशिना ॥

333.

2315 *The Same.*

Substance, country, made paper 9×3½ inches. Folia 33. Lines, 11 on a page. Extent in ślokaś, 800. Character, Nāgara of the seventeenth century. Appearance, discoloured.

It begins :—

आश्वलायनेन भगवताय सौमप्रयोगो वक्ष्यते । तदर्थं प्रापश्चित्त
पद्मोऽप्रयोगो वक्ष्यतेऽधुना ।

प्रथमं रेन्नामस्य [समस्त] मुक्तं प्रकृतित्वम् । उक्तप्रश्नेन नियमान्
केचित्कामाश्चन्देनैव

The fourth chapter of Āśvalāyana Śāntasātra opens with the same topic.

The name Tālavṛntanivāsin as the author is to be found in 12B, at the end of the fourth chapter

आश्वलायनसूत्रस्य दत्तिरेया प्रदीपिका ।

छता त्रैविद्यवृद्धेन तालवृत्तनिवामिना ।

इति चतुर्थोऽध्यायः ।

Then it quotes v 1 1 of Āśvalāyana (page 217 of the printed edition)

तत्रस्य एव अपयिष्यद्वोतरियुक्तोऽनभिधिरन्यामोनमोया
अन्वाहः ।

20A इति पञ्चमोऽध्यायः ।

After the 5th it treats of the topics of the 11th to the 14th sections of the sixth chapter

It ends —

पूर्णाङ्गतिप्रक्षेपश्चोत्रप्रयोगः समाप्तः ।

आ नो मित्रावरुणा यदक्षिणं नातिविधेः सुदातू इति मैत्रावरु
णोपयस्यायागान्यानुवाकौ (?)

The reverse of the last leaf is written in a different scribbling hand

334

421 आश्वलायनसूत्रप्रयोगदीपिका । *Āśvalāyana*

sūtraprayoga-dīpikā

By Mananācārya

For the Manuscript see L 1387

The first chapter comes to an end in leaf 11 1

Col — इत्याश्वलायनप्रयोगदीपिकायां मधुनाचार्यविरचिताया प्रथमो
ऽध्यायः ।

The second chapter comes to an end in leaf 31 1

Col — इति मधुनाचार्यविरचितायामाश्वलायनसूत्रप्रयोगदीपिकायां
द्वितीयोऽध्यायः ।

Then commences Paśuvandhana prayoga. “अथ पशुवन्दन
प्रयोगो वक्ष्यते”

It is complete in three lines.

The names of Iṣṭis treated of: (1) Agnyādhoyeṣṭi taking up the whole of the first chapter; (2) Pavamāneṣṭi, 11B; (3) Anvārambhanyeṣṭi, 12B; (4) Utsargeṣṭi, 13B; (5) Puna-rādhāneṣṭi, 14B; (6) Āgrayaneṣṭi, 16B; (7) Āyuskāmeṣṭi, 18A; (8) Svastyayaneṣṭi, 18A; (9) Putrakāmeṣṭi, 18B; (10) Āgnoyṣṭi, 18B; (11) Vamrdbheṣṭi, 19A; (12) Āndriyā ṣṭi, 19A; (13) Āśīmeṣṭi, 19A; (14) Lokēṣṭi, 19B; (15) Mittravindeṣṭi, 19B; (16) Stuṣṭravaśurāyeṣṭi, 20A; (17) Vaisvānarīyeṣṭi, 21A; (18) Vratapatīṣṭi, 21A; (19) Pavitreṣṭi, 21A; (20) Varṣakāmeṣṭi, 22A; (21) Caturmāsyāni, 24B; and (22) Māhendristi.

335.

1946. सौत्रामणीप्रयोगः, *Sauttrāmanīprayoga*.

A section of the third chapter of Prayoga Dīpikā by Mañcanācārya of Āśvalāyana's school.

Substance, country-made paper 9×3½ inches. Folia, 3. Lines, 10 on a page. The third leaf written in a different hand. Extent in ślokaś, 60. Character, Nāgara of the 18th century. Appearance, discoloured. Complete.

It begins:—

अथ सौत्रामण्याः प्रयोग उच्यते । तस्या देन्द्रामवत् कल्पः ।
विशेषलूच्यते । आग्निनसारस्वतैन्द्राः पञ्च । वार्हस्पत्यस्य विष्वा-
त्येन चतुर्घः । आग्निवज्रागः । सारस्वतैन्द्रौ मेघौ । ऐन्द्रवाविज-
वारणाः पशुपुरोडाशाः । आवाहनकाले ॥ अग्निमम आवाह ।
सोममावह । अग्निनावावह । सरस्वतीमावह । इन्द्रमावह ।
वज्रस्यतिमावह ।

It ends:—समाप्ता सौत्रामणी । इति मन्त्रार्थविरचितायां प्रयोगदीपि-
कायां द्वौषोऽध्यायः ।

Post Col.:—अग्निं पितृा सौत्रामण्या यजतेति ॥ स्वतन्त्रो वेति । कात्याय-
नाना कात्यायनोक्तसौत्रामणी । तस्य नामकौकिलसौत्रामणी ।

तस्य पञ्च पञ्चवः । पूर्वदिने एका । द्वितीयदिने पञ्चमं मध्ये ।

अन्ते एकं पशु । तत्र कात्यायनोक्तं होत्र मैत्रावरुणं च दृष्ट ।
प्रयागदीक्षितं गुजरातीष्टहे गुहगा अनुष्ठानं ह्यतम ।

एवमापस्तम्बानां पञ्चपशुपक्षे कोकिलसोत्रामग्नौति नाम । तत्रा
प्यापस्तम्बोक्तं होत्र मैत्रावरुणं च ग्राह्य । यत्र पशुत्रयपक्षे तस्य
नाम चरकसोत्रामग्नौति । तत्र आश्वलायनोक्तं होत्र प्रेयाध्या
योक्ता प्रेया ग्राह्या । इति सम्प्रदायः ।

336 & 337.

8116 व्यूढसमूहप्रयोगः । *Vy dhasu dhaprayoga*

By Raghunatha, son of Rulika

Substance country made paper 10x4 1/2 inches Folia 120 Lines 10
on a page 1 x c t slokas 3980 Character Nagara Date Samvat 180
Appears colored and corrected till transcribed paper

A manual directing how the rites Vyudha and Samudha,
should be performed according to the rules of Asvalayana

According to Aufrecht (Cat Cat II) it forms part of
Prayogapaddhati of Raghunatha

Beginning — श्रीगणेशाय नमः ।

आश्वलायनसूर्यपितरश्चैव सक्रमः ।

एवमापो वितनुते योगं व्यूढ-समूहयोः ॥ १ ॥

तत्रादौ किञ्चिदुपयुक्तं लिख्यते । अमिषयनपक्षे दृष्ट्वा पशुः ।
आश्वलायनानानु प्राजापत्यं पशुः सप्तदश समिधेभ्यः समिद्धो
अथ मनुष्यो दुरगो दद्यात्प्रोक्तं द्वादशप्रयजा नराग्रसस्य
महिमानमेधामिति वाग्निहोत्रं तृतीया कर्त्तव्या आपस्तम्बानानु
वायव नियुज्यते श्वेतं पशुमानभत एकविंशतिसामिधेभ्यः समाश्वान
ऋतव इति उद्गा अश्वेति द्वादश आप्रियो भवन्ति वपायाः ।
आवापो- होता- द्विव अन्ना- याज्या- प्राजापत्यपशुपुरोडाश
पक्षे य आसदा- होता- त्रिन द्यौ- याज्या- अङ्गाना-
अनोविषु- होता यज्व- प्रवायुमश्वेति याज्या । एता
याज्यानुवाक्याश्वलायनसूत्रोक्ताः । etc etc etc

The author follows Devasyāmin's commentary on Āśvalāyana Sūtras in the latter half of his work on uktha.

Viśnūpādhyāya's prayoga is known as Viśnugṇḍha. The present work contains the liturgy of four sacrifices, namely—Ukthya, Mādhyandina, Vājapeya, and Daśarātra.

339

513. *The Same.*

For the manuscript see L. 1282

340.

2096. **आश्वलायनोपयोग्याधानप्रकरणम् ।**

Āśvalāyanopayogyādhanaṇprakarana

By Apadma? A part of Prayogapañcaratna

Substance country made paper 8×7½ folia 60 Lines 10 on a page
 Date in slokas 1200 Character Nagri Date, Śaka 1691 Appearance
 in coloured

It is a manual for the performance of ceremonies in establishing a fire according to Āśvalāyana Kalpasūtra.

It begins —

गणेशाय नमः । गणेशाय नमः । गणेशाय नमः ।
 सरस्वतीगुरुभ्यो नमः । ॐ ।

अग्नीनाद्यास्तमानः पापस्य तारतम्यं विचार्य सत्रस्य मास
 चतुर्विंशतिदिनानि षट्दिनानि त्रीणि दिनानि वा कुम्भाद्यैर्जुह-
 यात् । अमावास्यायां पौर्णमास्या वा उपक्रम । अथ कुम्भाद्यैर्होम-
 प्रयोगः ।

Topics treated of —

- 7A. इति कुम्भाद्यैर्होमः । अथ गणेशोमः ।
- 15A इति गणेशोमः ।
- 23A इति मधुपर्कः ।
- 24B एषा वैदिकी दशपौर्णमासिकी ।

37A. इति गोपिष्ठयश्च ।

18A. अथ यजमानकर्तृक-अग्निहोत्रहोम ।

53B अथ पुनराधानप्रयोगः ।

Colophon — 57B इति श्रीसत्प्रयोगपञ्चरत्ने आश्वलायनोपयोग्या-
धानप्रकरणं समाप्तिमगमत् — then commences Ādhānīpūṣṭam in
in two ślokaś, after which there are 31 ślokaś from different
authors, which end

हे ह्यश्वले ह्य्यमाथो धरं योऽश्वत्थ तु ।

शतमानं तु दशभिः धरैः यत्नमेव तु ।

वार्षिकं शतद्वयं शतमानं तम विदुः ॥

For a short description of the work see "Holentine Sans-
krit MSS" No 119, which is dated Sak. 1518 For a
similar work see Bk No 253

Post Colophon —

शके १६८३ व्याख्याधिकृत्यसप्तमीगुरुवाचरे तद्दिने जाटक-
रोपनाम्ना गोविन्दभट्टगाम्यगोत्रिणा इदमाधानपद्धतिपुस्तकं लिखि-
तम् ।

The book has in the left hand upper corner आ. य.
throughout

The scribe on the reverse of the last leaf names the
MS. as Āpudaya Ādhānīpūddhati

341.

218 चातुर्मास्यप्रयोगः । Cāturmāsya-prayoga

Substance country male 1 jar 1 x 1 inches India, 6 Dec 14 on a
page. Extent in ślokaś 170 Character, Nagari Dist (?) Appearance
fresh Generally correct Complete

See IO Catal 389

Beginnings (the rites constituting Cāturmāsya) —

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ चातुर्मास्यान्युच्यन्ते । चातुर्मास्यामेति कर्मममुदायनाम ।
तेषां चतुर्धा प्रयोगः । यावज्जीवसाम्बसृष्टिको द्वादशाहो यथा
प्रयोगयेति । एषु पूर्वं पूर्वश्रेयान् । तत्र यावज्जीवसाम्बसृष्टि-
कयोर्वैश्यदेववर्णप्रधामसाकमेधमुनासीर्थ्याणां यथाक्रमं पाण्डुन्या
याद्रीकाक्षिकीयाङ्गुनोपोर्णमागौयु चैत्रोत्रातृमोमार्गशीर्षा चैत्रोषु
वा प्रयोगः । इति ।

It ends thus —

देवेभ्यस्त्रिष्टयस्त्रिष्टयभ्यो देवोभ्य इदं त्रिष्टयं त्रिष्टयं देवोनामह
पुष्टान् पशुदेवाय नरात् + + + + नरा सभ्याह पशु अप्रये
स्त्रिष्टयत इदं । अग्निस्त्रिष्टयलो + पुष्टान् यज्ञेन । इति चातु-
र्मास्यप्रयोगः ।

Col — इदं पुस्तकं मौन्योपनामकं वैजनायकं मोक्ष्यं कृत्वा गृह्यते ।

312.

1897 *The Same*

Subject entry into paper 2x4 inches Fold - Line 801
1 inch Extension 1 inch 1 inch (Character Nagara Date 1) Approximate
tolerance

For the work see IO Catal No 389

50B, सन्निष्ठते मुनासीरीय पर्व । अथ सवनेष्टि ।

The strangeest ends —

प्रजापतेभामासीर्भक्षत पयस्वत प्रासापागौ मे पात समान-
खानौ मे पातोदानखानौ मे पाता क्षिणे वोमा मे क्षेपमपुत्राम
मुस्मिन् लोके । इति वज्रवचनम् । शुभं भूयात् । ओमिन्नेश्वरायैत-
मस्तु । श्लोकसंख्या १००० ।

There are nine lines more after this

343

10631 *The Same*

Subject entry into paper 2x4 inches Fold - Line 10 on
1 inch Extension 1 inch 1 inch (Character Nagara Date Samvat 1774 A)
1 inch, oil and di coloured Complete

*It ends:—*सन्तिष्ठते मुनाधोरोप पद्मे । अथ सवनेष्टिः

The beginning quoted in No. 311 is the same as that of *Cāturmāsyaprayoga*, said to be a part of a larger work entitled *Prayoga Pañcaratra* (although the name of *Prayoga Pañcaratra* is not mentioned in the present manuscript), belonging to the *Āśvalāyana śākhā* of the *R̥gveda*. See I.O. Catal. No. 389.

The date of the MS.: संवत् १०७४ चरुंगः आषाढ शुक्ल १ समाप्तम् ।

There are four lines after the date, containing accented *mantras*.

314.

1951. चातुर्मास्यप्रयोगः । *Cāturmāsyaprayoga*.

By Anantadeva, son of Īpadeva and grandson of Ananta Deva.

Substance, country made paper 8½ inches. Folio, 67 Lines, 10 on a page. Extent in slokas, 1480 Character, Vagari Date, Śaka 1676. Appearance, discoloured. Complete.

Colophon:—

इति श्रीमदनन्तदेवमुतापदेवतन्त्रेण अनन्तदेवेन रचितश्चातु-
र्मास्यप्रयोगः सम्पूर्णम् ।

*Post Col.—*ग्रन्थसंख्या १४५० श्लोके १६७६ प्रजापति-संवत् तद्दिने पुस्तक-
निर्दं समाप्तम् । इदं पुस्तकं भागवतोपनाम्ना यज्ञेश्वरेण लिखितं
स्वार्थं परोपकारार्थं च ।

श्रीसिद्धेश्वरार्पणमस्तु ॥

The manuscript from which this was copied had some lacunæ, as will be apparent from an examination of the last 66A.

Māṅgalīcaran:

नवनीलशरी वरुणो नवनीरधरप्रभः ।

अमनीयतमः कुर्यात् शं नो विष्णुस्वरूपम् ॥

Object of the work 1B.

आश्वलायनस्य बौधायनमतमवष्टम्भ चानुष्माभ्यानि चिकीर्षतो
 यथाप्रयोगपक्षमवलम्ब्य प्रयोग उच्यते । आपूर्यमाणपक्षे देवनक्षत्रे
 प्रक्रम्य आपूर्यमाणपक्ष एव समाप्तिरिति केशव-देवस्वामिनौ ।
 ममाप्तिरपरपक्ष इति केचिदिति यक्षतन्त्रे । उदमयने आपूर्यमाण-
 पक्षे मुख्यनक्षत्रे आरम्भसमाप्ति-इत्येके । पर्वणि समाप्तिमेके । यथा-
 मम्भवेमेक इति विकल्पसूत्रम् । पाण्डुन्या चेत्या वा प्रक्रम इति
 केशव । तत्र चतुर्दश्या अन्वारम्भगोपा कृत्वा पौर्णमास्या सद्यो
 द्वाह वा वैश्वदेवपर्व । द्वाहमेवेति दृष्टिहत् । पौर्णमास्या वैश्वानर-
 पार्जन्या कृत्वा प्रतिपद्येव वैश्वदेवौ कर्त्तव्या न पर्वण्यौति सिंघा
 सिद्धान्तभाष्यकृत् । तत्रापि वैश्वदेवपौर्णमासयोः सद्धान्वाधानम् ।

Colophons (of the rites constituting Caturmāsyā):—

18B, इति वैश्वदेवपर्व, 40A, वक्ष्यप्रधासा, 63B, इति साकमेधपर्व, 66A, सुनासौरीयपर्व ।

The work is based on Āsvalāyana and Baudhāyana

The authorities consulted.—

1, केशव, देवस्वामी, यक्षतन्त्र, दृष्टिहत्, भाष्यकृत्, 2A, बौधायनयक्षतन्त्र,
 हेमामि, आधानयक्षतन्त्र; 2B, देव, 3A, कल्पसार, 4A, हरिदत्तीय, 5A,
 रामायणार, छान्दोग्य, शाकल, संतरेयिष्य, 5B, सिद्धान्तभाष्य, देवनातभाष्य,
 6A, माधव, 9A, केशवकल्प, 11A, नृसिंह, 13A, 17A, 18A, शालोकि,
 14A, 36A, धूर्त, 15A, केशवभवौ, 16B, आश्वलायनऐषयक्षतन्त्र, 20B,
 मुन्यभाष्य, 21A, मुन्यसूत्र, 22A, गोपाल and प्रायश्चित्तप्रदीप, 28B,
 कर्क, 32B, हरिस्वामी, 33A, देवयाज्ञिक, 31B, सोमप्रयोगे केशव,
 52A, वनहत् ।

345.

3222.

I. मृगारेष्टिः ।

*By Ananta, son of Āpandya.**It begins:—*शौलष्यं प्रगतार्थिप्रमापदेवाभिषं गृहम् ।

प्रशम्यान्नन्तदेवेन मृगारेष्टिर्विनिर्गमः ॥

SB. अत्रादौत्यमगन्तेन मृगारेष्टिर्विनिर्गमः ।

प्रोद्यतां यश्चभुम् वाय पवित्रेष्टिर्वितन्यते ।

Then follows P'avitrestī by the same author.

II. पवित्रेष्टिः ।

*Beginning.—*तत्र निमित्तानि मैत्राश्वजोषपरिष्टिष्टे ।

अथ यथाहितामैत्राश्वमानुयायायगघातु सयमभुजतः संस्त
 ओजोयात् अतिश्रुतयोऽवमभ्यातिप्रमो रा भवेत् भार्याश्रमि
 मृतमृतकपोरां प्रशमिगिर्दार्तुद्विषदक्षस्य दिपतो रा प्राज्ञ
 भवेत् पर्वतपुष्पमानयोऽपे भार्याश्रमने च संतनयस्तनपदोभे जोम
 विष्टेदे दयमणोद्वृत्तवान् दिवा लभार्थाश्रमने युद्धेदिद्यान्मय
 मापे मकोषमप्रदग्नें हराभक्त्यापामे पतिताश्च अग्निपतिप्रज-
 योय अन्धान्युपपातकादुद्धानि तेषु तेषु पवित्रेष्टिपाद्यधितिरि ।
 अन्धान्यपि निमित्तान्दुक्कानि योऽश्वजोषपुष्पमगुजे

... ..

निरूप्य पदमानहवोषि वैश्वानर द्वादशकपाल पञ्चममाग्नेय परि-
हाय्य अथने व्रतयतये इत्येके समामनन्ति ।

This comes to an end in 11B and next we have —

IV

अथ बोधायनसूत्रोक्ता पवित्रेष्टि अथो एतत् भोपरिमित
प्रवसतिनसवत्सरमतिप्रवसतौखेवेदमुक्त भवतीत्यादि ।

This goes to the end of the MS

346

3804

Sub stance country made p per 10½x5 inches Fols 7 Lines 15 18
on a page Extent in vol is 200 Characters Nigara of the eighteenth
century Appearance disc four 1

I मृगारेष्टिविनिर्णय,

By Anantadeva, son of Aparadeva

Beginning — श्रीकृष्ण प्रणतार्तिप्र आपदेवाभिध गुरुम् ।

End — 1B, अवादीत्यमगन्तेन मृगारेष्टेर्विनिर्णय ।

II पवित्रेष्टि

By the same author

Beginning — 1B तत्र निमित्तानि मैत्रायणीयपरिशिष्टे ।

Colophon — अवादीत्यमगन्तेन पवित्रेष्टिविनिर्णय । श्री ।

347

757 आश्वलायनीयप्रायश्चित्त । *Astakāṅṭha*

Pratyasalla

By Ananta Deva

For the manuscript see L 1576

A fragment of Ananta Deva's comprehensive work on expiations. The fragment under notice relates to prayaschitta for errors and accidents with reference to fire in yajña

It ends with Agnyupodghāta prāyaścitta.

The verse in 10B gives the author's name and its contents:—

आश्वलायनमुन्युक्तमग्निगोचरमौरितम् ।

प्रायश्चित्तमनन्तेन तेन तुष्यतु यश्चभुङ्क्ते ॥

After this there are three lines more dealing with the same subject. It ends प्रपश्चितमिति दिह्. The authorities quoted.—

नौयोनुगमयितव्यः । समानयोनित्वे दक्षिणोऽप्येवमेव ॥ क्षामाभावे
भस्मना चरणी संस्पृष्टं मथ्येत् । etc., etc. ,

The beginning is the same as quoted in L 1576.

349.

3311. अग्निहोत्रविधि । *Agnihotravidhi.*

By Inantadera.

Substance, country-made paper. 8x4 inches. Folio, 8. Lines, 13 on a page. Extent in slokas, 208. Character, Nagari of the eighteenth century. Appearance, discoloured. Complete.

It begins:—

अथाग्निहोत्रं ॥ आधानानन्तरं द्वादश + वमध्ये पूर्वमाससोमा-
रम्भाप्रसक्तौ द्वादशदिनपर्यन्तमगच्छेत् तत् कार्यम् । तथोद्धरण-
काले अग्न्युत्पत्तिक्रमेण प्रादुर्ब्धरणं कार्यं कालातिक्रमे सर्वप्राय-
श्चित्तम् । त्रयोदशेऽहनि प्रातर्होमान्तेऽग्निव्यागः । ततः सायंकाल-
प्रभतिहोमार्थमुद्धरणं कार्यम् ।

It ends,—

इत्यग्निहोत्रविधयोऽवन्तदेवेन कीर्तिताः ।

सुधिया प्रीतये प्रीतस्तथा स्यात् प्रेरको धियाम् ॥

350.

2998. पौनराधेयौ or पुनराधेयसंग्रहः । *Punarā-
dhya or Pūnarādhyaya saṅgraha.*

By Rūladēra.

Substance, country-made paper. 10x4½ inches. Folio, 8. Lines, 11 on a page. Extent in slokas, 225. Character, Nagari of the early nineteenth century. Appearance, discoloured. Complete.

It relates to the method of rekindling the sacred fire extinguished on any account and belongs to the school of Āśvalāyana.

The māṅgalācāraṇa and the object of the work.

Date, Śaka 1738. Appearance, discoloured, pasted all over with transparent paper Complete

The work, entitled *महदपत्नीकाधाननिर्णय*, comes to an end in line 3, p 11a.

Col :—इति श्रीमन्महातुर्धरकुलावतंसगोविन्ददीक्षितविरचितो महदपत्नीकाधाननिर्णयः ।

For the work see L 1121, p 41, Vol. IV, as well as the fourth work in L 4111, p. 258, Vol X.

2 In leaf 15b, line 3 इति श्रीसकलविद्वदर्थचातुर्धरोपनामकनीलकण्ठतनुजेन गोविन्देन कृतो लघ्वपत्नीकाधाननिर्णयः ।

8. In leaf 16b इति श्रीचातुर्धरगोविन्दधरदीक्षितेन विरचितो लघुतरापत्नीकाधाननिर्णयः । For which see the fifth work in L. 118

Post Col :—ऋतुप्राज्ञा च प्राक्ते तैवे मुखेऽम्बिकातिथौ ।

विद्याधरात्मजो रामोऽलिखत् काव्या श्रवातवे ।

जानकीजानिः प्रसन्नो ॥ हेरम्बपति हृदये वेगास्त्रिखनो

भ्रान्तिभावा ।

After this are given a few verses in which the contents of the *Āpastamba Sūtras* are detailed chapter by chapter, at the end of which there is a short discussion as to whether the *Bharadvāja Pitrmedhasūtra* is complete in one chapter or two.

353.

578 *The Same.*

* For the manuscript see L. 1424.

The colophon given in L. 1424 is not to be found any where in the body of the manuscript. It occurs in a different hand on the back of the last leaf of the manuscript. In the first line of the leaf 19B ends *अपत्नीकाधाननिर्णयः* । Then there are 6 lines of *अपत्नीकाधिष्ठोत्रं* which breaks off abruptly. The following leaf marked 20 is blank, on the back of which occurs the colophon.

Avalyan Ignikotakota

It begins —

देव त्वा देवेभ्यः त्रिधा उद्धरामि इत्युद्धरेत् । उद्भिद्यमाण उद्धर
पाप्मनो भा यदविद्वान्यथ विद्वान्यकार रात्र्या यदेव क्षतमस्ति
किञ्चित् सर्वस्माभ्योद्धत धाहि तस्मात् । इति श्रुत् ।

इति माय प्रणवेत् ।

इत्युद्धराम । अथ आचमनं कुर्यात् ।

The Sankalpa runs —

1A पूर्वोद्धृत एवमुक्तविशिष्टाया शुभपुण्यातियो ममोपात्तदुहित्तय
दारा औपरमेस्वरप्रौढ्यं सायमग्निहोत्रहोम पयसा होष्यामि
प्रातरग्निहोत्रहोम पयसा होष्यामि ।

Colophon — इत्याश्वलायनामिश्रोत्रहोम समाप्त ।

357

2134 आश्वलायनोक्तसः यंप्रातरग्निहोचहोमः ।

Azala / mokla Sɔpaŋi ŋrɛŋlɔtɪ lɔmɪ

5170 country nail paper 9 1/2 x 1 1/2 inches hole in the middle
 page 1 x 1 1/2 inch 100 (1) rather Niagara of the 18th century
 appeared cold and

It begins —

आश्वलायनोक्तसायंप्रातरभिष्टोत्रहोमो लिख्यते । आश्वम्य प्राक्का
नायम्य तोषेन प्रविशन्न उद्धरन्पक्षे उत्सर्गेऽपराह्णे गार्हपत्यं प्रज्वाल्य
दक्षिणाम्निं तुष्यतीमान्तीयं गार्हपत्यादाहवनीयं ज्वलन्तमुद्धरेत् ।
'देव त्वा देवेभ्यः श्रिया उद्धरामि' इत्युद्धरेत् । उद्ध्रियमाणं
उद्धरं प्राप्नोतीति यद्विद्वान् यच्च विद्वान्स्वकारं चक्ष्मा यदेन हृतं
मस्ति किञ्चित् । सर्वस्मान् मोक्षतः याहि तस्मात् । इत्याहवनीयं

प्रतिनीत्वा पश्चिमाभिमुखः उपविश्य अमृताञ्जलिमृताया जुषो-
मग्निं पृथिव्या अमृतस्य योनौ । तथानन्तं काममहं जयानि प्रजा-
पतिः प्रथमोऽयं जिगायाद्यावभिः खाद्या । इति निदध्यात् ।

It ends. —

भूर्भुवस्वरोम् सूर्यो ज्योतिर्ज्योतिः सूर्यः खाद्या । सूर्यादेदम् ।

उक्तम् • सत्यक्षताभा ले इत्याद्यन्यत् सर्वं समानम् ।

अनेन प्रातरग्निहोत्रहोमाख्येन कर्मणाऽग्निरूपी परमेश्वरः
प्रीयताम् ।

*It is meant for the use of those who keep up the holy
fire.*

358.

2310 दर्शपौर्णमासप्रयोगः । *Darśa-Paurṇamāsa*

Prayoga.

Substance, country made paper 9×3½ Folia 21 Lines on 2 pages, 9,
10 Extent in folios, 550 Character Nagari of the early eighteenth century
Appearance, fresh Complete

20B. अनेन यथाज्ञानेन पौर्णमासे छते श्रीपञ्चनारायणः प्रीयतां न मम ।

ॐ तत्सद् ब्रह्माय नमः । श्रीगणेशाय नमः । अथ दर्शेष्टि
लिखते ।

*Col :—*21B इति दर्शेष्टि समाप्ति ।

*Post Col —*इति दर्शपौर्णमासौ लिख्यते । गोपालभटे खखालकरेण
लिखितौ समाप्तौ आत्मार्थं परोपकारार्थं च समस्तम् । भगवत्
कोटिमीव ।

etc

It begins — ॐ अद्य पूर्वा • शुभमुष्य • ॐ तत्सत् परमेश्वरप्रोक्तं दर्श-
पौर्णमासाभ्यामहं यज्ञे । तत्र पौर्णमासेष्ट्याहं यज्ञे संकलयोद्भरणं
यद्यभुसक्तारा दमैः परिमुक्षु गोमन्त्रेनोपलिप्य वक्ष्ये उल्लिख्य
अनामिकादुल्लेन उद्धृत्य उदकेन अभुक्ष्य अग्निमुपसमाधाय आहव
नीयोद्भरणं ततो दक्षिणाग्न्युद्भरणं यद् समिधो गृहीत्वा अग्नि
[अ]न्वाधानमध्यर्च्य[अ]मानो वा अग्निं अष्टाक्रपालेन पुरोडाशेन

अग्नीयोमोमान्ते आ(रा)ज्येन उपायु अग्नीयोमानेकादशकपालेन
पुरोडाशेन सद्योह यज्ञे ।

359

2020 कौकिलसौचामणीविधिः । *Kaukilasautra*
mantr-vidhi

According to Āśvalāyana

For the manuscript and the work see L. 4210

360.

2328 पिण्डपितृयज्ञप्रयोगः । *Pindapitryajñaprayoga*
From Āśvalāyana Kalpasūtra

Substance country made paper 8½ x 4 inches Folio 3 Lines 10 on a
page . Extent in slokas 60 Character Nagara of the eighteenth century
11 character, discoloured . Complete

It begins —अथ पिण्डपितृयज्ञः । प्रागुत्परात्परिमृष्टात् ।

आमावास्यायामथापराह्णे यजमानः पिण्डपितृयज्ञेन चरन्ति ।
वैश्वदेवानन्तरं दर्शश्राद्धात् पूर्वं शुचिराचम्य तौर्धेन प्रविश्यान्वा-
हार्यपचनस्य पश्चात् प्राग्दक्षिणामुख उपविश्य प्राञ्चानायन्य
तौर्ध्यादि सकौर्ध्वं पिण्डदक्षिणादौ श्रीपरमेश्वरप्रीत्यर्थं पिण्डपितृयज्ञ-
करण्ये इति सकन्य ।

“दक्षिणाधरेकोल्लुक् प्राग् दक्षिणां प्रणयेत् । ये कृपाणि प्रलि-
मुक्षमाना अमुरा सन्त स्वधया चरन्ति । परापुरो निपुरो ये
भरन्त्यभिष्टाक्षोकात् प्रणदात्स्यात् ।”

It ends —मध्यमः पिण्डमाददीतधीव मेदत्तः पितरः तं पत्नीं प्राश्नयेत् ।
इति तस्या भक्ष्यमन्तः । इतरावक्षिन्ति प्रणीते क्षिपेत् । द्वित-
याचामनुर्गच्छन् द्वितीयं मुद्रित्वा । सतिष्ठते पिण्डपितृयज्ञः ।

This short manual on a ceremony for the propitiation of
the manes is based on Āśvalāyana's Kalpāsūtra, 7th section of
the 2nd chapter

This is enjoined on Brāhmanas keeping up the sacred fires. It quotes the Sūtras in the regular order, of Āgvalāyana.

361.

780.

For the manuscript see L 1552

This is a fragment of a comprehensive work on the Śrautasūtra Prāyaścitta.

It quotes from Hiranyakesisūtra, 2B; Vrttikāra, 1A; as well as from Kātyāyana as quoted in Pūrāṣaramādhiya, 7B.

Both Rājendralāla and Aufrecht give the name of the work as Ādhānaprāyaścitta, which is only a sectional colophon.

Two sectional colophons may be mentioned here.

21B. इत्याश्वलायनीयविध्यसंशोधनप्रयोगः समाप्तः ।

22B. इत्याधानप्रायश्चित्तम् ।

362.

2958. प्रयोगरत्नम् or श्रौतप्रयोगरत्नम् । *Prayogarātna*
or *Śrauta Prayogarātna*

By *Narasimha Yajnan*.

Substance, coarsely made paper 9½×4 inches Folia, 26, of which 17 are missing. Lines, 11 to 13 on a page. Extent in śloka- 780. Character Nagari. Date, Samvat 1780. Appearance, discoloured. Complete.

It is a very rare and useful work in Lāriḱā form, on the Śrauta rites, belonging to the school of Āgvalāyana.

It begins —

प्रममामि गताधीशं विप्रध्वान्तदिवाकरम् ।

देवायणमुखं शानं सिन्दूररत्नविमलम् ।

...

...

..

..

२४

Isvara Bhāratī is the author's guru.

मीमांसायुगलयाख्यानिपुणं श्रौतकर्मणाम् ।

विचारारं गुरुं नौमि श्रुतिमोक्षभारतीम् ॥ २ ॥

The object of the work.

प्रथमं यथागनवरत्ननामुमा

श्रद्धिं तथा श्रौतकमान्दलापनम् ।

करोति तत्सूत्रविशोधितार्थं

प्रयोगरत्नं नरसिंहयज्वा ॥ ३ ॥

In 16B, he gives the name of his elder brother as Gopinātha Bhaṭṭa.

गोपीनाथबुधायुजभट्ट-श्रीमद्भृशिविरचितेऽस्मिन् ।

श्रौतप्रयोगरत्ने यजमानस्य प्रवासविधिबद्धः ।

8A, इति श्रीमद्भृशिवज्ज्वले प्रयोगरत्ने दर्शयौग्यमानश्रौतकारिकाः
(The number of Kārikās 194); 11B, इति ब्रह्मत्वकारिका (88);
12B, इत्यग्राधेयकारिका (23); 15B, इत्यग्निहोत्रकारिकाः समाप्ताः (83);
16B, इति प्रवासोपस्थानकारिका (25); 23B, इति ब्रह्मप्रवासकारिकाः
(27); 25B, इति पित्रेष्टिकारिका (60); इति प्राक्तनेष्टिकारिकाः
(Two Kārikās only); 26B, इति श्रीनरसिंहयज्ज्वलायातुर्माख्येष्टि-
कारिका समाप्ताः ।

The Post Colophon Statement:—

संवत् १७८० पीयूषशुक्लपौर्णमासी शुभौ चैत्रपौर्णमासी विरेन्द्रेण
लिखितमिदं पुस्तकं स्वार्थं परार्थं च । शुभमस्तु सर्वत्रगतः ॥ श्री ।

363.

3122. महासूत्रविधान । *Mahāsūtravīdhāna*.

Intended for the followers of the Ṛgveda.

By Dīnādīka.

Substance, country, made paper 10½ × 1½ inches Folia, 41. Lines, 10 on
a page. Extent in slokas, 630 Character, Nagari of the eighteenth century

The māṅgalācarana and the object of the work

नत्वा गच्छेत्तु सरस्वतीं च
तथाभिका समग्रं पञ्चवक्त्रम् ।
धर्मप्रदं काम्यविधौ प्रधानं
वक्ष्ये महाब्रह्मभवं विधानम् ॥

Definition of Mahārudra.

एकत्रिंशता साकं च सप्तसं त्रिंशताधिकम् ।
मद्रजपाना संख्येया महाब्रह्माभिधायिनी ।

It ends :—

इदं विश्वजनीनेनाचलेनेशान्तुष्टये ।
महाब्रह्मविधानं हि विस्तरैः समीरितम् ॥ १ ॥
दिनेरिदं हृत्कमले निधीयता
शिवार्चनानेन सदा विधीयताम् ।
शिवार्चनावास्तु फलं प्राप्नुयात्
फलपभीमेन सदा सुखीयताम् ॥ २ ॥
देवेदी विदुषा प्रधानमभवत् श्रीवत्सराजो दिव-
स्तत्सूनुः सकलविभक्तिरजसामंशी तृतीयोऽक्षरः ।
तेनेदं रचितं हि पूजनपरं ब्रह्म सन्तुष्टिदं
यत्कृत्वा सजयं जनीऽभिलषितं प्राप्नोति सर्वं महत् ॥

Colophon.—इति श्रीदिवेदाचलविरचितमृगवेदिना महान्द्रविधानं
समाप्तम् ।

Post Colophon —इति श्रीब्रह्मार्पणस्तु । श्रीमद्विश्वेशसन्निधौ काश्यां
शुक्लामुनरुचिनाथेन लिखितमिदं पुस्तकं श्रीभवानीश्वरप्रसादात् ॥

364.

2083. आश्वलायनगृह्यकारिका । *Āśvalāyana-*

Gṛhyakārikā

By Kumārila Śaṅkara.

Substance country-made paper 9½ × 5½ inches. 1 vol., 46 Leaves, 8 on a
page. Extent in Slokas, 700. Character Nagari. Date, Samvat 1880. Ap-
pearance, fresh. Complete.

The last colophon wrongly calls the author Kumāribhāṣa.

इति भट्टकुमारिविलकखामिविरचितसु कारिकासु चतुर्थो-
ऽध्यायः ।

For an excellent description of the work see Burnell 14Δ.

Post Col. :—संवत् १८८६ मिति आबखवद्य १ सौम्यवासरे समाप्तम् ।

With the MS. there is kept a stray leaf marked 15, and written in beautiful, bold Devanāgarī

365.

270. प्रयोगरत्न । *Prayogarātna.*

By Nārāyaṇa Bhaṭṭa, the son of Rāmānandya Bhaṭṭa.

Substance, country made paper 10×4 inches : Folia, 119 Lines, 12 on a page. Folio in āloka, 3570 Character, Nagari Date, Śaka 1762 Appearance, tolerable Generally correct Incomplete at the end

For a complete work see L. 1165

The present MS. ends with Astakāvīkṛtīśrāddhaprayoga.

Post Colophon Statement :—

आर्यादुर्गापेक्षसु । श्रीगुरुवर्यकारविन्दं प्रसन्नम् । शके १७६२
शुक्लरोनामसंवत्सरे कार्तिकशुक्लपक्षा शनौ इदं पुस्तकं गुर्जरोप-
नाम्ना विश्वम्भरात्मज-रामचन्द्रोपाध्यायेन लिखितं स्वार्थं परार्थं च ॥
श्रीरक्ष । शुभं भवतु श्रीजयतु ।

366.

639. *The Same*

For the manuscript see L. 1165.

There are two works by the same author. (I) *Prayoga ratna* complete in 148 leaves and (II) *Aurddhavadahukapad-
dhatu* complete in 44 leaves.

The Post Colophon Statement:—

त्रिपुष्करमरणे दानं स्मृतिसंग्रहे पत्रे १८३ माघा संवत् १०४१
भावनामसंवत्सरे माघशुद्धपञ्चम्यायां तद्दिने समाप्तं विभायूखजोष्यो
रदभट्टलिखितम् ।

मृता गर्भयुता नारौ यस्यासाभ्यन्तरे यदि ।
सदैव दहनं कुर्यात् गर्भच्छेदं न कारयेत् ॥

367.

1618. *The Same.*

Substance, country-made yellow paper 10½ x 4½. Folia, 96 Lines, 11 on
a page Extent in Sloka, 3600 Character, Nagara Date (?). Appearance,
fresh. Generally correct

It ends with the chapter on 'Astakāvīrti Śrādhā
Prayōga.'

The obverse of the first leaf contains a full index of the
subjects treated of in Prayogaratna which is given here in full.

अथ नारायणभट्टकृत-प्रयोगरत्नप्रारम्भः पत्र ८६ ।

अथ सूचिकाप्रारम्भः ।

१ । स्वस्तिवाचन ...	२-७	११ । गर्भाधान प्र० ...	३८-४१
२ । वाभ्युदायिकवज्रिस्राव प्र० ७-१०		१२ । पुसवन-अनवलोभन	४१, ४२
३ । कौतुकवन्द्य प्र० ...	११	१३ । सौमन्तोन्नयन प्र० ...	४२, ४३
४ । ग्रहपञ्च ...	११	१४ । विष्णुवलि प्र० ...	४३, ४४
५ । स्थालीपाक प्र० ...	१८-२६	१५ । जातकर्म प्र० ...	४४, ४५
६ । इष्टिप्रायश्चित्तानि ...	२७-३०	१६ । षष्ठीपूजाविधिः ...	४५
७ । सकलकर्मपरिभाषा	३०-३३	१७ । नामकरण प्र० ...	४५, ४६
८ । गर्भाधानाद्याः संस्काराः,		१८ । पर्यङ्गारोपण ...	४६
शुभाशुभविचारः...	३३, ३४	१९ । दुग्धपान ...	४६
९ । रजोदर्शनशान्तिः ...	३४-३८	२० । कर्गवेध ...	४६, ४७
१० । पञ्चसूर्य्यग्रहणे रजोद-	३८, ३९	२१ । सूर्यावलोकन ...	४७
		२२ । निष्क्रमण ...	४७, ४८

२३। उपवेशन	४८	१३। श्रेष्ठो पूजनादि	७७, ७८
२४। अग्रप्राशन	४८	१४। देवकोत्यापन	
२५। वर्द्धापनविधि (अब्दपूर्तिविधिः)	४९, ५०	१५। मण्डपोत्यापनविधि	७८
२६। शोल	५०	१६। बध्ना प्रथमऋक्षप्रवेश	७८
२७। धूङ्गाकर्म प्र०	५० ५२	१७। विवाहे आशोचादि- निर्गन्ध	७८, ७९
२८। उपनयन प्र०	५२-५६	१८। द्वितीयविनाय	७९, ८०
२९। मेधाजनन	५७	१९। तृतीय अर्कविवा	८१
३०। मघानाघोव्रत प्र०	५७-६०	२०। अग्निहोत्रसर्गविधि	८१
३१। मघाव्रत प्र०	६१	२१। शौपासनहोम	८१ ८२
३२। उपनियहृत प्र०	६१	२२। अशोषहोमविधि	८२
३३। गोदानव्रत प्र०	६१, ६२	२३। आपत्वाले होमद्वय समाप्तः	८२ ८४
३४। व्रक्षपारि(रौ) [व्र]त लोपप्रायश्चित्	६२	२४। गुल्वादिपक्षहोम	८४
३५। समावर्त्तन प्रयो०	६२ ६६	२५। अग्निममारोपविधि	८४
३६। विवाह प्र०	६६-७८	२६। प्रवासविधिऋक्षप्रवे शान्त	८४
१। वरगुणा	६७	२७। अग्निस्तर्गदोषे प्रापयित्	८४
२। विवाहभेदा	६८	२८। पुन सन्धानप्र०	८४ ८२
३। वागदान	६८, ६९	२९। नान्तिव्यादिरुष्ट्याग्ने पुन सन्धा०	८६
४। मण्डप ऋग्वेदो	६९ ७०	३०। आपत्तौक शौपासन प्र०	८६
५। विवाहपूर्व्वर्त्तन(?) कृत्य मण्डपप्रतिष्ठा	७०, ७१	३१। विवाहोत्तर दम्पत्यो ऋक्षप्रवेश	८६ ८७
६। अथ वरस्य बध्मऋक्षमन		३२। सप्तसप्तकारिका	८७
७। मधुपर्क	७१, ७२	३३। अत्रयाकर्म प्र०	८७ ८८
८। कन्यादानार्थ जलगुग्नि	७२	३४। सर्ववलि प्रयो०	८८ ८९
९। कन्यादान प्र०	७२-७६	३५। आश्वयुजीकर्म प्र०	८९
१०। विवाहहोम	७६ ७७		
११। ऋक्षप्रवेशनौयहोम	७७		
१२। विवाहाद्यतुर्थदिन कृत्य			

५४ । आद्ययज्ञ प्र० ...	८२ ५८ । सप्तमोऽध्याय प्र० ...	८२, ८३
५५ । प्रथमरोषयज्ञ प्र० ...	८०, ५८ । अष्टमोऽध्याय प्र० ..	८३, ८४
५६ । द्वितीयरोषयज्ञ प्रयो०	८०-८२, ६० । नवमोऽध्याय प्र० ...	८४-८६
५७ । अन्वयकादि आद्य	इति सूचिका समाप्ता (म)	

368.

2191. *The Same.*

Substance, country made paper 9½x3½ inches Folio, 230 Lines, 7 on a page. Extent in shloka, 4600 Character, Nāgarī of the seventeenth century Appearance, discoloured Incomplete

It begins.—ओरामं सपरिवारं गणेशं च सदसत्तमम् ।

आश्वलायनं च तपिष्ठान् प्रणय पितरं सुवम् ॥

भट्टरामेश्वरसुतो भट्टनारायण सुधीः ।

प्रयोगरत्नं कुर्वते काश्यां शिष्टेष्टतुष्टये ।

राष्ट्रेऽस्मिन् गुणगणवत्त्वमुच्यते चेत्

सम्यग् गुणगणवन्तमाह को नः ।

तत् सन्तः शिरसि कृताङ्गलिषु याचै

शोधं तत् सदसदिष्टोच्यते मया इत् ॥

नमामि पार्वतीसूनुं भक्तावा सिद्धिदायकम् ।

क्रियते ह्युपकारार्थं स्मार्त्तानुष्ठानपद्धतिः ॥

आश्वलायनंशास्त्रेऽस्मिन् सन्ति पद्धतयः प्रवम् ।

विनायुक्तकर्मार्थं कर्म कर्तुं न शक्यते ॥

तदर्थं क्रियते यत्र पाठबोधहिताय च ।

सुलभोपायसिद्धार्थं वैदिकानां तदुच्यते ॥

पञ्चविंशतिसंस्कारैः संस्कृता ये द्विजातयः ।

ते पवित्राश्च योग्याः स्तुः आद्यादिषु सुयन्तिताः ॥

गर्भाधानं पुंसवनं सौमन्तो बलिदेव च । (बलिर्विष्णुबलिः)

जातश्रुत्वं नामकर्म निष्कृमोऽन्नाशनं परम् ।

शौलकर्मोपनयनं व्रतानां च चतुष्टयम् ।

खानोदाहौ चाप्ययमष्टका च यथातथम् ॥

आवस्थामाश्रयित्वा च मार्गशीर्ष्यां च पार्जन्यम् ।

उत्सर्गेष्वप्युपाकर्म मन्त्रावस्थां च नित्यशः ।

मन्त्राणां नियता ह्येते ब्राह्मणस्य विधेयतः ।

अथ सन्निधावनम् ।

Bhatta Narāyaṇa's *Prayogaratna* is well known See IO Catal No 471 'Topics treated of are —

20A, इति गान्धोद्याद्वप्रयोग , 11A, इति सच्छेपेण प्रार्थयितम्, 40B, अथ गर्भाधानाद्याः मन्त्राणां वक्ष्यन्ते, 91B, इति गर्भाधानम्, 96B, इति पुन-
ननावलोभनसौमन्तोष्यनक्षत्रकर्मैर्वा समाप्तानि, 101B, इति विष्णुबलिप्रयोग ,
107A इति जातकर्म, 111B, इति नामकरणम् इति पर्यङ्गारोपणम्,
115B, इति कर्णवेध , 118A, इति सच्छेपेण निष्कृमणप्रयोग , 119B, इति
सच्छेपेणोपवेष्टानाद्वप्राशन प्रयोग , 121A, इति सच्छेपेण वज्रापनविधि , 129B,
इति चोलकर्मप्रयोग , 139A, इत्याचोलाभेधावननान्त सच्छेपेण प्रयोग ,
151B इत्युत्सर्गोपाकरणप्रयोग , 161A, इति सच्छेपेण मन्त्रानाघोषत
प्रयोग 162A, इति मन्त्रावतप्रयोग, अथ उपनिषद्गत प्रयोग, 162B,
इति मन्त्रानाघादि व्रतत्रय समाप्तम्, 164B, इति गोदानव्रतम्, 171B,
इति समावर्तनप्रयोग , 192B, इति कन्यादानप्रयोग , 199A, इति नृ
पृथग्वसनविधि , 209A, इत्यग्निहोतृसर्गप्रयोग , 214B, इति प्रवासोपस्थान
विधि ।

The MS breaks off abruptly while dealing with the discontinuation of the sacrificial fire

From a comparison with IO Catal No 471, it will be found to be a revised edition of Bhattanarāyaṇa's *Prayogaratna*. It omits the chapter on obsequies of Bhatta Narāyaṇa's work and adds a new chapter on expiations

On the title page it is called अनन्तमष्टौ प्रयोग and the following leaves bear the name of Ananta on the left hand margin —

76B, श्रीअनन्त 88B, अनन्तमष्टौ, 113B, अनन्तमष्टौ, 140B, अनन्त 144A and B अनन्तमष्टौ 175B, अनन्तमष्टौ, 178AB, and

179B, अनन्तमट्टी ; 182B, अनन्तमट्टी ; 183B, अत ; 193A, अनन्तमट्टी .
195BA, अनन्तमट्टी ; 204B, अनन्तमट्टी ; 223A, अनन्तमट्टी ।

So evidently the additions and alterations were made by Ananta Bhaṭṭa.

369.

2702. *The Same.*

Substance, country-made paper 10×4 inches Folia, 29, of which foli 10-13 are missing. Lines, 7 on a page Extent in Slokas, 400. Character Nagara in a remarkably beautiful hand of the eighteenth century Appearance, discoloured

The present manuscript contains the concluding portion, dealing with seven pākayañās or sacrifices in which cooked rice is offered.

The māṅgalācarana and object of the present section of the work :—

आश्वत्थायनमाचार्यं प्रणम्य पितरं गुहम् ।
भट्टरामेश्वरसुतो भट्टनारायण सुधीः ॥
पञ्चविंशतिसंस्कारेषूक्ताष्टादशसंस्कृतौ ।
पाकयज्ञान् मम शिष्यान् वक्ति शिष्येष्टतुष्टये ॥

Colophons :—

6A, इति श्रीरामेश्वरभट्टात्मज-नाम्नवर्णभट्टविरचिते प्रयोगरत्ने
अवध्याकर्माप्रयोगः ।

8A, इति श्रीनारायणभट्टविरचिते प्रयोगरत्ने सर्ववर्तिप्रयोगः ।

9A, • आश्वयुजौर्कर्मप्रयोगः ।

अथसप्रयत्नप्रयोगः । Colophon lost in the missing leaves.

19B, • पिण्डपितृयज्ञप्रयोगः ।

24B, इत्यष्टमौश्राद्धप्रयोगः ।

29A, अन्वयका(व्य)प्रयोगः ।

29B, अष्टकाविवृत्तिश्राद्धप्रयोगः ।

370.

3300. *The Same*

Substance, country made paper. $9\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folia, 210. Lines, 8 on a page Character. Nagara of the eighteenth century Appearance, discoloured

196B. इति बहुषुद्धितस्य मृदुप्रवेशविधिः । अथ प्रायश्चित्तानि लिखन्ते ।

The chapter on obseques, as described by Eggeling, is not in the present manuscript. The expiations, dealt with from leaf 196B to the end of the present manuscript, are:—

196B, अथ व्याध्यादिनिमित्तककर्मसु संकल्प्या लिखन्ते । एवं गुण्येत्यादिव्याधितत्त्वपरिहाराय यथाकृतचित्तब्रह्मं करिष्ये तदङ्गमन्वाधानं करिष्ये, 197B, अशुभस्तप्रदर्शनसूचिताखिलपरिहाराय प्रायश्चित्तं करिष्ये; 198B, अगमनोपागमननिमित्तकदोषपरिहाराय पुनर्मांमेति हि व्यामाल्याकृतौ होष्यामि, 199B, अथ्याधितस्त्रापकालौनादित्याक्तमयनिमित्तककर्मसु तु अथ्याधितस्त्रापकालौनादित्याक्तमयजनितप्रत्यवायपरिहाराय प्रायश्चित्तं करिष्ये; 200A, अविहितकर्मश्रान्तस्त्रापकालौनादित्योदयजनितप्रत्यवायपरिहाराय प्रायश्चित्तं करिष्ये; 201A, सर्वप्रायश्चित्तं करिष्ये; 201B, क्षीपासनहोमलोपजनित-प्रत्यवायपरिहाराय मनस्वत्याप्तगुह्यहोतं होष्यामि, 206B, खिलहृदय-हृदिर्दोषनिमित्तमाज्येन खिलहृदयं करिष्ये; 207A, मृदुदाहनिमित्तमघये क्षामाय श्वालोपाकं करिष्ये; पञ्चव्रतलोपनिमित्तमघये व्रतपतये श्वालोपाकं करिष्ये; 208A, कपालन्यासुचित्संसर्गनिमित्तमभिन्न इति व्यामाल्यु कपालप्रक्षेपं करिष्ये; अशुचित्संसर्गनिमित्तं भूमिमित्यसु प्रक्षेपं करिष्ये ।

In leaf 210 the MS. comes abruptly to an end. There is one more leaf marked 22 of another MS. belonging to the chapter on obseques of Prayogaratna, as described in J.O. Catal. No. 471. It gives the date of copying as Samvat 1818

संवत् १८१८ मिति ज्येष्ठ शुक्लसप्तमी भौमवासरे तद्दिने लिखितं भारद्वाजी उपाध्या नाज्जो शुभं भूयात् । इति नारायणभट्टकृत-प्रयोगरत्नः समाप्तः ।

सञ्ज्ञता गुर्विणी बन्धा विरक्ता च रजसला ।

नाश्रोयान्मध्यमं पिबेद्धारिणी च प्रसूतिका ।

371.

295 *The Same*

Substance, country made paper 13x4 inches folia 32 Lines 7 on a page Extent in slokas 390 Character Nāgari Appearance old Incomplete

This is a mere fragment It comes up to the latter portion of Grahayajñī, where it abruptly breaks

372.

3277 **विवाहपद्धतिः ।**

From the Prayogaratna of Nārāyaṇa Bhaṭṭa

Substance country made paper 9½x4½ inches folia 27 Line 9 on a page Extent in slokas 400 Character Nāgari Date, Śaka 1735 Appearance fresh Complete

Colophons —

16B, इति श्रीरामेश्वरभट्टस्मरितुनारायणभट्टकृते प्रयोगरत्ने कन्यादान प्रयोगः ।

24A, इति श्रीनारायणभट्टविरचिते प्रयोगरत्ने एरिणीपूजादिवर्त्येदिन कथम् ।

25A, इति प्रयोगरत्ने देवकोट्यापनादि ।

27B, इति विवाहे व्याघ्रीशदिनिर्णयः ।

*Post Colophon —*शके १७३५ इह पुस्तकं स्वस्वर इत्युपनामकं जय रामसुत विष्णुः ।

373

627 **पिण्डपितृयज्ञप्रयोगः । (प्रयोगरत्नीयः)**

For the manuscript see L 1291

Prayogaratna, to which Pindapitryajña is stated in the colophon to belong, is attributed by Rājendralāl to Har-

hart. It, however, agrees with the chapter on Pindapitryajna in Prayogratna. See pp 90-92 in Catil No. 367.

The following authorities are found to be quoted —(1) Āpastamba, (2) Āśvalāyana (3) Rudrādatta, (4) Haradatta, (5) Vāśīṣṭha, (6) Viṣṇudharmottara, (7) Śrīmadharmasūtra.

108 (1) — यावन्नेमाने मुख्यपक्षे चतुर्दश्या भृगुवासर तद्दिनं ठाकुरोप
नामकहरिका लिखित स्थाप्य पणोषकाद्यर्थं भवत् २८३८ ।
श्रीभैरवार्पणमस्तु ।

374

2682

A fragment of Pnyogeratn

41 c m try male j r x o i t l a a i f u s 8 o i a
j g e c l a n i r v h a d n t s i n t l s h p p a r a n e f r e s h

Celophorus —

इति श्रीमद्विष्णुसूक्तमागिकाहोरात्रुभट्टरामश्र्वात्मभट्टना-
रायणकृत प्रयोगरत्ने अष्टावक्रविवृतिप्रयोग समाप्त ।

The object of the section is explained in the following lines

एव पञ्चविंशतिसंस्कारेषु गभाधान्याद्या अष्टादश्याक्ता । इदानीं
तु श्रवणाकल्पाद्या सप्ताविंशत्या उच्यन्ते ।

See Catal No 369

3B इति अवयवकर्म, 1B इति सर्पवलिप्रयोगः, 5B इत्यान्वयुक्त-
कर्मप्रयोगः 7A अथ प्रत्यवरोहणम् 13B प्रयोगरत्ने आर्चपिष्टप्रतिपद्यः,
17A इत्युक्त्याहप्रयोगः 20B इत्यन्वयुक्त्याहप्रयोगः ।

Post Colonel :—सन् १८२६ श्रीभमान्दे जयशङ्क १७ गुडवाखरे
समाप्तः ।

375.

1982. उत्सर्जनोपाकर्मप्रयोगः ।

From Pratyogaratna by Nārāyaṇa Bhāṭṭa.

Substance, country-made paper. 8½ x 4 inches. Folio, 11 Lines, 9 to 12 on a page. Extent in ślohas, 200 Character, Nāgara Appearance, old and discoloured Complete

The Utsarjana is a form of expiation for any defect that may crop in the recitation of the Vedas, and Upākarana is a ceremony to be performed at the commencement of the recital of the Vedas that these defects may be avoided. In I.O. Catal. No. 181 Eggeling's explanation of the terms utsarjana and upākarana to be ceremonies for the termination of and the commencement of the Veda is misleading.

The samkalpa of Utsarjana.

उपाकर्मदिने प्रातः शुची देशे सुजात खामीन आचार्यं
प्राग्गानायक्य देशकालौ भूत्वा ममाध्याप्यानां चाधीतानां ह्न्दा-
दीना यातयामतानिरासेनाध्यायनद्वारा श्रीपरमेश्वरप्रौढ्यं उत्स-
र्जनाख्यं कर्म करिष्ये इति संकल्प्य ।

Utsarjana ends in 9B

Col. :—इति भट्टनारायणकृतौ प्रयोगरत्ने उत्सर्जनप्रयोगः ।

10A. अघोषाकरणम् ।

Samkalpa. अथाचार्यः सशिष्यः सुजातः स्वासन उपविश्य द्विराचम्य
प्राग्गानायक्य देशकालौ भूत्वा ममाध्याप्यानां चाध्येषमाद्याना
ह्न्द्सा यातयामतानिरासेनाध्यायनद्वारा श्रीपरमेश्वरप्रौढ्यं उपा-
करणारख्यं कर्म करिष्ये इति संकल्प्य ।

The last Colophon.—

इति श्रीभट्टनारायणकृते प्रयोगरत्ने उत्सर्जनोपाकरणार्थो
प्रयोगः ।

श्रीकृष्णार्पणमस्तु ।

This comes to an end in lines 3, Fol 11, and in the remaining lines there is given a special form of Upākrama for a new Brahmacārī

नूतनब्रह्मचारिण उपाक्रमेद्विधेय । अथ ब्रह्मचारि + + +
+ + वैदयवृक्षादिनिहिद्विद्वारा ओषरसेश्वरप्रोत्थं उपाकरण
करिष्य इति संकल्प्य ।

376.

1107 धर्मप्रवृत्तिः ।

By Nārāyaṇa Bhaṭṭa

Substance, country made paper 8½x3½ folio 22 (of which the end of the 3rd are missing) Lines 8 on a page Character, Vagars Appearance, very old Generally correct fragment Bound with transparent paper

For a description see I O Catal. No 1560 This fragment ends with Gaubhādhāra ceremony It is a manual of religious ceremonies and observances in accordance with Āyana ritual. Nārāyaṇa Bhaṭṭa wrote this for Southern India For his son Śaṅkara śya in his Gaubhādhāra śrīta Leaf 11B

धर्मप्रवृत्तिरिति दक्षिणतः प्रनिष्ठा
चक्रे समस्तसुखसमयनाशप्रशस्त्रीम् ।
विन्योक्तदे श्वरवृत्ता तु बुधैः प्रयोग-
रत्नारयणा निष्ठितसत्कृतिपद्धतिं यः ।

377.

2955. कर्मतत्त्वप्रदीपिका वा लघुपद्धतिः ।

Karmatattvapradīpikā or Laghupaddhati

By Kṛṣṇa Bhaṭṭa, the son of Puṇasottama

For the manuscript and the work see L 4134

It is a very useful work, containing the expositions, and the rules for the performance, of all the important Grhya

rites and ceremonies. It consults the works of Jayanta, the well-known writer of the school of Āśvalāyana.

Besides the ancient Smṛtis and the Purāṇas, it quotes.—

मदनपारिजात 28B, मूलवर्षसार 21A, माधवीय 21B,
नक्षत्रपरिशिष्ट 29A, प्रयोगसार 33B, स्मृतिसार 34A,
परिभाषा 31A, कारिका 35B, 15B, कात्यादयः 40B, काल-
निर्णयः 53B, चन्द्रिका 53B, स्मृतिरत्न 81A, मेधातिथि
स्मृतिसारसंग्रह 81B, माखड्यचंदिता 83B, परिभाषा 96B,
स्मृतिभास्कर 99A, स्मृतिचन्द्रिका 104B, रामार्चनचन्द्रिका
107A, विष्णुधर्मोत्तर 107A, हेमाद्रि 109A, शारायण 189A,
वाल्मसमुच्चय 110B

378.

6173. स्मार्त्तानुष्ठानपद्धतिः or प्रयोगरत्न ।

Smārtānusthānapaddhati or Prayogarātna.

By Ananta Dikṣita

Substance, country-made paper. 16½×4½ inches. Folios, 19, of which fol 38-63 are missing. The gap has been filled up by twenty six leaves of an older manuscript, marked from 2-27. Lines 1 on a page. Text in śloka, 3000. Character, Nagari of the nineteenth century. Appearance discoloured. Complete.

Colophon.—इति श्रीमद् (-) यक्षोपवीताभिधान (-) श्रीविष्णुनाथसूनुना
दौहितानन्तेन सर्वोपकाराय समन्वयप्रयोग प्रायश्चित्तान्तो
विरचित ।

For the work see L. 2392. It belongs to Āśvalāyana School. The opening verse नमामि पार्वतीसूनुं etc, etc, is preceded by the three opening verses of Nārāyaṇa Bhalla's Prayogarātna.

The MS lacks the concluding verse quoted in L. 2392.

381.

2957 संस्कारदीपिका । *Samskara-dīpikā**By Dhundhiraja Bhatta, son of Pantoji Bhatta, son of
Lakshman Bhatta*

Substance country made paper 10×4½ inches Folia 70 Lines 9 10
11 on a page Extent in folios 1800 Character Nagari Date Samvat
1726 Appearance discoloured Complete

Colophon —

इति श्रीमच्छास्त्रभट्टाक्षर-पतंजीभट्टसुत-कुंडिराजभट्टविर-
चितायां संस्कारदीपिकायां स्थानीयाक्षप्रयोग समाप्तः ।

The date of the MS preceding the colophon in a later
hand सवत् १७२६ समष्ट कार्तिकसुदी पुरनवमीक च पुस्तक लीप्यः ।

The mangalācarana of the work

श्रीराम ब्रह्मलक्ष्मण शान्त रावणध्वंसकारकम् ।
सविदानन्दरूप तव देव लोकैकपासकम् ॥
गणेश शारदामम्बा पितर च पितामहम् ।
प्रणम्य कुंडिराजेन क्षियते दीपिका त्रियम् ॥

The object of the work

तत्र श्रीमन्नारायणभट्टपादैः प्रयोगपरिज्ञातादिभिश्च प्रचुरशास्त्रार्थानां
संक्षिप्तरेण च प्रयोगाख्यानमुक्तात् नात्र किंचिदधिकं बह्वक्षयमस्ति । तथापि
बालानां वैदिकानां च षोडशकर्मणां तत्तत्प्रयोगकलनासम्भवात् तदाकलनात्
संक्षेपेण प्रयोगानुष्ठानं यथामतिं वक्षिः ।

On the obverse of the first leaf — यज्ञेश्वरभट्टलोचोपनामकानां
मिह पुस्तकम् ।

382

7987

Substance country made paper 15½×3 inches Folia 15 Lines ००
a page Character Bengali Date Śaka 1718 Appearance fresh Complete

It relates to the Rgvedivahnisthapana and opens with the mangalacarana of Kalesi on which apparently it is based in the main

Beginning — ॐ नमो गणेशाय ।

नारायण नमस्कृत्य नमस्कृत्य पद गुरो ।
 निरूप्य यद्वत् सूत्रमाश्रयायनसञ्चितम् ॥
 सरस्वतो नमस्कृत्य श्रौतकोट्य महाभुनिम ।
 ऋद्धाय विषद कुर्मो वक्ष्या कर्मसिद्धय ॥
 यद्यपि श्रौतकोट्ये ऋद्धे सनकार्यप्रतिपत्तिर्विदुषा जीयते तथा
 प्रप्रतिवददावा मन्त्रप्रतिरेव न म्यात्तदर्थमारम्भ ।
 विवाहो वैजमेकस्य पुनोमन्तकत्रातकम् ।
 नमनिष्कामस्य प्राश्चूडोपनयन दश ॥
 तत्र सर्वकर्मणा प्रथम मूलभूता कुशयिज्ञा कथ्यते ॥ यत्र
 क्षिप्रद्वोद्धृतम् । तत्रैव विधि प्रत्येतथ ॥ प्रथम सप्तत्यामिस्रापन
 योग्य वाङ्मात्र म्रियुल गोमयेनोपलिष्य प्रादेशमात्र समिध
 मादाय तथा धौया उद्धियेत् ॥

No Colophon

Post Colophon — वषेक्तगोत्रेन्दुमिते प्रकाशे
 नत्वा यदो तो भृगुलाभ्यनमः ।
 सक्रीय अर्थ प्रतिपादनाय
 प्रालेपि शान्तिश्च योग्यरेण ॥

383

2963 प्रयोगभूषा । *Li tyo ja III 4d*

But tance cou try m lo [a] r u] < f cl u kol lo f os 12 13
 a j a j o l x t u ॥ el kan 90 (1 a ter vāḡa a \i pcaru co d
 loor J J o npl to at the l

It begins —

अथ मास मस्या ॥
 तत्र व्यावर्णां पोर्णमास्यां यवमाकम्भ सर्पबलिः ॥ आश्वयुज्या

माश्रयुजीकर्म । आश्रयश्च च मार्गशीर्षा प्रत्यवरोहणमिति । पक्ष ।
पिण्डपितृयज्ञः । अष्टकाश्राद्धमिति ।

तत्रादौ अवशाकर्म सर्पबलिचेति द्वयमुच्यते । इदमत्र गृह्य ।
यावत्पौर्णमास्या अवशाकर्माक्षतसङ्कृताः तावतो बलीन्तदहरेव
उपहरन्ति ।

Topics —

3B, इति अवशाकर्म । अथ सर्पबलि , 5A, इति अवशाकर्मप्रयोग ,
अथ सर्पबलिप्रयोग , 6A, इति अवशाकर्मसर्पबल्यो प्रयोगद्वय ॥ अथाश्र
युजीकर्म , 7A, अथाश्रयुजीकर्मण प्रयोग , 7B, इत्याश्रयुजीकर्मप्रयोग ,
अथाश्रयण—सजूरित्यादि आश्रयणसूत्रम् , 8B, अथाश्रयणप्रयोग , 9B, इत्या
श्रयणप्रयोग , अथ प्रत्यवरोहण , 11A, अथ प्रत्यवरोहणप्रयोग , 12A, इति
प्रत्यवरोहणप्रयोग, अघेदानीं पूर्वेषु आञ्जादौ पिण्डपि[ण्ड]वञ्चतन्त्रस्यापेक्षितत्वात्
प्रकरणान्तरगतौऽपि पिण्डपितृयज्ञ उच्यते । तत्रेदं श्रौतसूत्रं अमावस्यायामपराह्णे
सृणु द्वितीयमुद्रिते इति . 16B, अथ पिण्डपितृयज्ञप्रयोग , 18A, इति पिण्ड
पितृयज्ञप्रयोग , अथ पूर्वेषु अष्टकान्वष्टकाश्राद्धानीति त्रयमेका सखा 10A, अथ
पूर्वेषु आङ्गप्रयोग , 20A, इति पूर्वेषु आङ्गप्रयोग , अथाष्टकान्वष्टकाश्राद्ध ,
21B, अथाष्टकाश्राद्धप्रयोग , 22B, अथान्वष्टकाश्राद्ध , 24A, अथान्वष्टका
श्राद्धप्रयोग , 26A, इथान्वष्टकाश्राद्धप्रयोगः ।

26A अथ माघ्यावर्षाश्राद्ध अष्टकावत् शुभ्यात् अथ पार्वाणश्राद्ध ,
33A, इति प्रयोगभूषाया पाक्तसखाप्रयोगः ।

श्रीरुणार्पणमस्तु, अथ सर्वेषां होमार्वां प्रवृत्तित्वात् स्थालीपाक उच्यते ।

The name of the work *Prayoga Bhasya* is to be found
only in leaf 33A. It gives expositions first, of the *sūtra* on
a sacrifice, then the details in its performance. It belongs to
the school of *Āgādhya*.

14B, अणु इतरौ प्रक्षिपेत् । तेनाश्रयलायनानां अले प्रक्षेप एव पिण्डार्वा
सर्वमुच्यते पक्ष

29A, पिण्डस्थानेऽथ होमो नान्येऽभियन्ते । नाश्रयलायनपरं शाखान्तरं
परं चेति ।

Prayoga Bhūṣā, unknown to Aufrecht, seems to be a very comprehensive work, of which the present MS seems to contain a mere fragment. The author's name does not appear in any of the leaves, he speaks of Nandharmamansa as another work of his.

As shown above, it begins with Saptapakasamsthā. As there is Saptasomasamsthā, there is also Saptapakasamsthā or a set of seven sacrifices enumerated at the beginning, in which cooked rice is offered. In leaf 33A, Pakasamsthā ends, and sthahpakā begins. The MS abruptly comes to an end, while dealing with the latter.

The authorities quoted and consulted —

1B, कारिका, भट्टे, 2A, जयन्त, पारिजाते श्रौतकोऽपि, 2B, आपस्तम्ब, 3A, कारिका, सूत्रवृत्ति, 8A, वृत्तिवृत्ति, 9B, ऋग्विधान पैतृनसि, 14A पृथ्वीचन्द्रोदये भविष्यवचनात्, 18A, काशायनसूत्र, 20B, उक्त च निरुक्ते, 26B, कर्षाद् धूर्तस्वामि-हेमाद्रादय, गृह्यपरिशिष्ट, गौडा, इति मानवसूत्रमधमनु, 27A, आङ्गचिन्तामणि, जयन्तभाष्य, 27B, शाकल-कारिका, प्रयादिवाक्यै, 28A, मत्स्यतनारीधर्ममौमांसाया, देवज्ञातभाष्य, 28B, काशायनभाष्य, 28B, सिद्धान्तभाष्य, 29A, आङ्गचन्द्रिका, 29B, शोधायन, आङ्गसार, 30A, स्मृतिसंग्रह, धर्मसार, उज्ज्वलार्था, 30B, ब्रह्मपुराणे, विधानपारिजाते, 31A सत्यकुमारनक्षिता, स्मृत्यर्थसार, 31B, मार्कण्डेयपुराणे, आङ्गतत्त्वे, 32A, इति मैथिला, 33B, इति पितामह चरणा, प्रयोगपारिजातवचनात्, 34A, इति साप्रदायिका, आदित्यपुराणे, 34B, कालादर्श, मन्वानिवन्ध बह्वचकारिका, 35A, पारिभाषिके तु, 35B, बह्वचपरिशिष्ट, इति पित्रचरणा, 37A, सुमन्तु, छन्दोगपरिशिष्ट, गौतम, 37B, मत्स्यारो, 38A, भविष्योत्तरे तु, प्रयोगदौषिका, 39B गृह्यपरिशिष्टे, गृह्यभाष्यकारै. 39A, प्रयोगरत्ने परिशिष्टेऽपि, 41A प्रतिष्ठासारोक्ते 41B, शारदातिलके, क्षियासारे, 42A, वायव्यमर्हितावचनात्, रामवाज-पेया, कुमुदरत्नाकरे, 42B सिद्धान्तशेखरे, 43A, मात्स्यवाक्यात्, तदुक्त सूत्रागमे, 44A, मानवमहिता, सयद्योक्ते, 44B, गारुडे, प्रतिष्ठासारे, रूपनारायणमते, 45A, प्रतिष्ठासारे, इति कामिकोक्ता,

384.

78. प्रयोगसर्वस्व । *Prayogasarvasva.*

Substance, country-made paper $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folio 73 Lines 9 on a page. Patent-mastika, 1370 Characters, Nāgara Date. Sam 1871. Appearance, tolerable. Complete.

Directions for the rituals of the sacramental rites, for a Brāhmaṇa householder. The compilation is anonymous and apparently belongs to the R̥gveda, as there is the assertion “न मम” “not mine” after repetition of the deities’ names, which is peculiar to the R̥gveda, and as also the compilation opens with a salutation to Āśvalāyana. The maṅgalācāranaśloka, however, is borrowed from Nārāyaṇa Bhṭta’s Prayogarātra.

It begins thus:—

श्रीमणेशाय नमः ।

श्रीरामं समरिवारं मणेश्वरं वरसुतौ ।

आश्वलायन-तच्छिष्यान् प्रथमं पितरं गुणं ॥

अथ किञ्चित् खल्वेषेण प्रयोगमात्रमुच्यते । वयमानां कृता-
भ्यङ्गादिः खलुततो दर्भपाणिः शुचिभूत्वा मङ्गलसम्भारं सम्भृत्य
खलुते ऽह्ने गोमयोपलिप्तभूमौ सोत्तरपश्चदे भद्रासनेऽर्वाह्नुष्य
उपविश्य रुदक्षिणपार्श्वे संस्थाप्य उद्गुमुखमुपवेश्य रज्ज्वस्त्रिकापुत्रे
भूतले प्रक्षयपरिमित[स्त्र]+ +[प]रिमितस्य वा धान्यस्योपरि दक्षि-
णोत्तरयोः सुवर्णरजततामसमृन्मयान्तमङ्गलसदयमवर्णं मनोहर-
मलङ्कृतं युद्धपुष्पजलपूरितं क्षपण्डवं निधाय सूत्रवेष्टितोत्तरकलमे
पञ्च रत्नानि निक्षिप्य तदुपरि स्थितलङ्कुलपूरितसप्तमलवपात्रं निधाय
तत्पश्चिमदेशे प्रतिवचनसमयांस्तद्विषये आह्वादिष्वभ्युक्तवन्तो निषिद्ध-
प्रतिग्रहनिवृत्तान् शूचीन् सोत्तरौयान् दर्भपवित्रपाणीन् युमान्
वाद्ययान् पादुङ्गान् आसने उपवेश्य ब्रह्मपुण्यादिभिरभ्यर्च्य
यथाचारं । सुमुपय इत्यादि । लक्ष्मीनारायणार्था नमः इत्यादि ।

End:— ततो ऽष्टप्रवेशनीयहोमः कार्यः । ततः शुभदिने खस्यादि वाचयित्वा खलुतः खलुतवा रात्रावुपमन्थेत् ।

The last Colophon:— इति वधूसर्हस्य ऽष्टप्रवेशविधिः इति विवाहान्तप्रयोगः ।

Post Colophon.— इदं पुस्तकं लिखितं नाजीव्याख्येयनाम स्वार्य परार्थश्च इदं पुस्तकं समाप्तं ।

संवत् १८७१ श्रावे १७३५ ज्येष्ठ कृष्ण ६ शुक्रवा ।

385.

2876. *A Gṛhya work by the son of Viśvanātha.*

Substance, country-made paper : 9½×4½ inches Folia, 69 : Linca, 16 on a page Extent in shlokas, 2630. Character, Nagara of the early seventeenth century Appearance, discoloured Incomplete.

It begins:—

नत्वा गयपतिं देवं मातरं पितरं तथा ।

स्मार्तकर्मोदितं सारमुद्धृत्य परिलिख्यते ॥ १ ॥

आश्वलायनशास्त्रेऽस्मिन् सन्ति प्रकृतयः शतम् ।

विनापुस्तकमार्गेण कर्म कर्षुं न शक्यते ॥ २ ॥

तदर्थं कियते यत्र पाठशोधहितानि च (?)

सुलभीपायसिद्ध्यर्थं वैदिकानां तदुच्यते ॥ ३ ॥

भट्ट विश्वनाथ सुतो + + + + +

+ + + + + + + ॥ ४ ॥

• पञ्चविंशतिसंस्कारैः संस्कृता ये दिवातयः ।

ते पवित्राश्च योग्याः सु-आज्ञादिषु सुयन्विताः ॥

जमाधानं पुमवनं सोमन्तो बलिरेव च इत्यादि ।

Mainly based on Bhatta Nārāyaṇa's Prayogaratna

On the obverse of the first leaf, it is called (in a later hand) विश्वनाथीया प्रकृति

386.

6164 प्रयोगदर्पण । *Prayogadārpaṇa*

By Nārāyaṇa Yajñī, son of Cāyama Bhatta

Substance country made paper 10×1½ inches folio 172 Lines, 11 on page Character Nagara of the nineteenth century Appearance fresh Incomplete at the end

An authoritative compendium of domestic rites and observances, of the school of Āśvalāyana

§1 2 नत्वा गृह्यति देव मातर पितर तथा ।
आश्वलायनमाचार्ये श्रौतकादिमुनीस्तथा ॥

§1 3 चायमगुप्ततः श्रीमान् यज्वा नारायणो ह्यह ।
प्रयोगदर्पणं नाम यस्य कुर्वे मनोहरम् ॥

For a description of the work and the authorities it quotes, see I O Catal No 169

171B, अथ गृह्ये सिद्धस्य अविचारस्य भट्टया समसप्तकस्य मूढस्य च कार्यकार्यनिर्णयः । This is the last topic in this incomplete MS

Among the authorities, is found *Prayogapārijāta* (171B—प्रयोगपरिज्ञाते श्रौतसिद्धि) omitted in I O Catal

387

2866 आपदेवीय प्रयोगः । *Apadevīyaprayoga*

Substance country made paper 5½×5 inches folio, 18 Lines 13 on a page Extent in all leaves 450 Character Nagara of the early nineteenth century Appearance more or less eaten Incomplete

अथामयकप्रयोगो लिख्यते ।

The authorities consulted

1A त्रिकाण्डशतकम्, कात्यायन, तन्त्रसूत्र by पार्थसारथि, त्रिकाण्डशतकम्-कार, धूर्तस्वामी, 1B बौधायन हेमद्वि, श्रौतिका, 2A, आश्वलायन, आश्वलायनोपनिषद्सूत्र, श्रौतक, 2B, प्रयोगपरिज्ञात, 6A, रुद्रसूत्र, भरद्वाज,

दिनकरोद्योत 6B, नीतिसूत्र, सिद्धान्तभाष्य, 8A, कारिका, 9B, शाकल
कारिका, दशपञ्चकृतान्त्येष्टिपद्धति, 11B, ब्राह्मणभाष्ये मनु 15B, कपर्दि-
कारिका, 16A, वराहसूत्र, 16B, मयापाठ, 17A, व्याघ्राकर्मभाष्य, 17B,
नारायणभाष्य, नारायणवृत्ति ।

Topics 6A, इत्यापदेवकृतप्रयोगप्रयोग, अथ भातेष्टि, 6B, इत्यापदे-
वीये जातेष्टिनिर्णय, अथ व्याघ्रान्त्येष्टिनिर्णय दाहाभिनिर्णयकाणां वचनानां
अवस्था, 10B, इत्यापदेवीये दाहाभिनिर्णय, अथ गृह्याग्ने पिण्डपिण्डयज्ञनिर्णय,
11B, अथ विधुराधाननिर्णय, 12B, अथ विधुरोपासनम्,

388.

6202 Two works

I ऋषितर्पणकारिका । *Ṛṣi tarpanakārika*

By Anantadēva

Substance country made paper 8 1/2 x 11 inches Folio 2 I no 8 on a
page. Faint in shloka 24 Character Nagari Date Samvat 1919 and B.S. 1713
Appearance discoloured Complete

The number of shlokas—12

Colophon —इति अनन्तदेवकृत ऋषितर्पणकारिका ।

Post Colophon —संवत् १८८८ शके १७१३ प्रवर्तमाने दक्षिणायने गते
श्रीसूर्ये पृथारतौष्ठा (१) माङ्गल्यमाख्योत्तममासे आश्विनमासे
शुभे कृष्णपक्षे तिथौ १२ रविवासरेण लिखित श्रीश्रीशनिश्चपुरा दवे
मधुरानाथ तत्पुत्रादी-वैजनाथ स्वशक्तोत्तम लिखित बुंदेलीग्राममध्ये
राज्य राज राजाजी श्रीविष्णुसिंहजी । श्रीआनुश्रवसिंहजी ।

Beginning: —श्री गणेशाय नमः ।

अथ अनन्तदेवकृत ऋषितर्पणकारिका लिख्यते ।

गौतम्य रोहिणीमृच्छामण्डकां प्राप्य मध्यमां ।

उदकान्त ममामाद्य वेदस्योत्सर्जनं वष्टि ॥ १ ॥

छातय विधिवत्तत्र स्थापयेद्दृष्यरुन्धतो ।

प्रवराश्व ततोधीमान् कुप्यात् तेषां प्रतिष्ठितम् ॥ २ ॥

II ऋषितर्पणकारिका । *Ṛṣitarpanakārikā*

Substance country made paper $1\frac{1}{2} \times 1$ inches 1011 1 Lines 8 on a page Character Nagara Date Samvat 1818. Appearance discoloured Complete

Colophon — इति ऋषितर्पण समाप्तम् ।

Post Colophon — सवत् १८४८ श्रावणे १७१३ प्रवर्तमाने दक्षिणायने गते श्रीनृसिंहे ज्येष्ठमासौ ह्यमाङ्गल्यमासोत्तममासे आश्विनमासे शुभे शुक्लपक्षे तिथौ वारे रविवाररेख लिखितम् । श्रीदीप्य सिद्धपुरा यवे मधुरानाथजी तस्यात्मज श्री० जीववैजनाथ स्वहस्तेन लिखितं बुद्धियाम मध्ये राज्य रावराजाजी श्रीविष्णु सिद्धजी । औरन्तु दौलका । श्रीअवुवरसन्निधौ । आत्मा वीरेश्वराय नमः ।

बावृष्य पुस्तक ८७०

Number of kārīkās, 26

Beginning — श्री गणेशाय नमः ।

अथ ऋषितर्पणोक्तकारिका लिख्यते ।

गणेश पितरं नत्वा गुरुमानन्दरूपिणम् ।

सम्प्रदायालुसारं वक्ष्यामि ऋषितर्पणम् ॥

पौषस्य रोहिणीशुक्लं चाष्टका प्राप्य मध्यमा ।

उत्सर्गस्तु प्रकर्तव्यं आविष्टा गौडकालतः ॥ २ ॥

सर्वसम्भारमयुक्तं गच्छेत् पुण्यजलाशयम् ।

उदकान्तं समासाद्य शुभं शिष्यजनैर्युतः ॥ ३ ॥

End — विलोक्य सूत्रं त्वं कारिकाश्च

सम्यगन्तरात् मास्तरं प्रष्टव्यं

The second half of the stanza is wanting

No II appears to be an amplification of No I

389.

1983 उत्सर्जनोपाकर्मप्रयोग *Utsarjanopakarmaprayoga*

Substance country made paper $7\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folio 20 Lines 11 on a page Extent in slokas 400 Character Nagara Date (?) Appearance old and discoloured 11 of 1100 is

The ceremony of Utsarjana ends in line 2, 17A, where begins Upākarma :

1B, उपाकर्मदिने प्रात शुचो देशं सुखात् खासोने वाचायं शिष्ये
मह प्राणानायस्य देशकालो मृत्वा मुमुखयेयादिमकल्प कृत्वा शुभपुण्यतिथौ
ममांथे अस्थानोन्मासधोमनाध्यायनाध्यायनयजनयाजनादिभि प्रमादिकै प्रस्थापन-
प्राध्ययन प्रश्रपूर्वे प्रतिग्रहादिभिर्यज्जात शुतीना यातयामत्व तत्परिहारद्वारा यान्ये
खाधोताना शुतीनामाप्यायनार्थ सर्वोर्थेभिर्द्रव्य माध्या योर्गमास्या अमुककल्पत्वेन
विहित तद्देशकालादिवशादेदविमृश्यादिदोषपरिहारार्थे जनकल्पत्वेन विहित
उपाकर्मदिने यादो अन्तरित उत्सर्जनस्य कर्म करिष्ये । अथ मुख्यकल्प ।

17A आचार्यं सुखात् प्राणानायस्य देशकालो मृत्वा अध्येतव्या
मधीयानानामध्येष्यमाणांमाध्यायाना च अस्थानोन्मासविच्छेदक्रोशधोमश्रुतद्वन्द्व-
चारितवर्णाना मूर्जसवकागमलोपविनम्बितद्वन्द्वचारितवर्णाना शिष्टवर्णविचटन
दृष्टप्रकोददृष्टादिभि प्रमादिकै शुतीना यज्जात यातयामत्व तत्परिहाराय
सर्वेषा इन्द्रसामाप्यायनार्थ सर्वोर्थावापे (?) च नवोपनीताना वेदग्रहणाधि-
कारार्थमितरेषामुसृष्टाना वेदाना च पुनर्ग्रहणार्थ च यावदधीतमन्त्राग्निस्त्रेन
यद्यदेवतोपासनया ओतस्मार्तकर्मनुष्ठानतया च यथावत्पालप्राप्त्यर्थे श्रीपरमेस्वर-
प्रीत्ययमद्य उपाकर्मस्य कर्म करिष्ये ।

The manuscript of Upakarma is incomplete

On the upper margin of 22B this is attributed to
Bhatta Narayana The entry is in Bengali

प्रयोगरत्नान्तर्गतउत्सर्जनोपाकर्मप्रयोग उपाकर्मप्रयोगस्य अन्तिम खण्डित ।
यत्प्रकृता भट्टनारायण ।

This is evidently wrong, as in leaf 2A it quotes Kama-
lakara, the grandson of Bhatta Narayana

390

2154 उत्सर्जनोपाकर्मप्रयोग । *Utsarjanopakarmaprayoga*

By Vāṇabhāṭṭa belonging to the School of Asvalājana

Substance cow try male paper 8½ x 4 inches holes 40 Lines 7 on a
page Extent in shloka 228 Character Nagari of the nineteenth century
Appearance coloured (copy) it

For the manuscript and the work see L. 3238.

It begins —आयुष्यायनमाचार्यं नत्वा च विमलेन्दवं

A short work entitled सभादोषदान is added at the end, as a supplement to the main work.

अथ आचारप्राप्तं सभादोषदानम् । उक्तं च गोपीनाथभट्टम् ।

ब्रह्मिष्ठयुल्लिखितानां पलाशोत्पा विनिर्मितम् ।

हस्तवर्धितमायुक्तं विमले काश्यभाजने ॥ इत्यादि

Post Col. :—श्लोक १७

391.

6162.

Substance, country made paper 10x1½ inches. Folia, 14. Lines, 11 on a page. Extent in folios, 350. Character, modern Nagara. Appearance, fresh. Complete.

A treatise on *ulsarya* and *upakarma*.

Beginning.—श्री गणेशाय नमः ।

लेभिरे देवताः सर्वं या ममाराध्य मङ्गलम् ।

सा सर्वमङ्गला नित्यं करोतु मम मङ्गलम् ॥

श्रोतस्मार्त्तप्रणेतारं नत्वा नारायणं शुभम् ।

सूत्रानुसारिणो ह्येषा पद्धतिस्तन्यते मया ॥

तत्रादौ किञ्चिदुच्यते । विशेषतः नारायणभट्टकृताध्यायोत्सर्गोपाकर्म्म-पद्धतावुक्तं । स ततोऽनुसन्धेयः । अत्र तु केवलं सूत्रानुसारिणो सरस्विकृत्स्नेयं लिख्यते । तद्येत्थं यदेतदुत्सर्गं उपाकर्म्मदिने कार्यं तदेवाह । पुण्ये तूत्सर्जनं कुर्यादुपाकर्म्मदिनेऽप्येति हेमानिष्ठतयादिशृष्टज्ञोक्तवचनेन उपाकर्म्मदिने वोत्सर्गे कुर्यादिति ।

कथमुत्सर्गेशुरितिचिदुच्यते उदकान्तं गतेति सूत्रम् ।

3B, इति उत्सर्गविधिः 4B, ततस्तस्मिन् वक्ष्यमाणक्रमेणोपाकर्म्मं कुर्यात्— इत्यलं— 5A अथोपाकर्म्मसरणि— under this heading it gives the pratikas or the initial letters of *mantras* from all the four vedas.

It ends with the pratikas of the Atharvaveda—

*End:—*विंशतिमे नवमः । विंशतिमं कादं समाप्तं । अथर्ववेदस्तस्मिन्
रमात्मने नमः । तत उत्तरपूजा कुर्यान्.....अनेनोत्सर्गापाकर्मणा तेन
श्रीभगवान् परमेश्वरः प्रीयतां न मम ॥ उत्सर्गस्यार्द्धपद्यान् मामानघीव्योत्सर्गे-
युरित्वेवम् ॥

392.

2041. ग्रहयज्ञप्रयोग । *Grahayajñaprayoga.*

For the MS. and the beginning and end of the treatise
see L. 1070.

It treats of the method of offering sacrifices to the nine
planets, as directed in the supplement to the Āśvalāyana
Grhya sūtras, which should precede every one of the do-
mestic rites

The Sainkalpa runs:—

गर्भाधानादिषु अनुककर्मकर्तुं आदित्यादिग्रहानुक्षल्यतामिद्विद्वारा श्रीपर-
मेश्वरप्रीत्यर्थं ग्रहयज्ञं करिष्ये ।

28A, अयं च आश्वलायनग्रहयज्ञपरिशिष्टोक्तो ग्रहयज्ञः । आश्वलायनानामेव ।

393.

2086A. वेदपारायण विधि । *Vedapārāyaṇavidhi.*

By Kamalākara.

Substance, country-made paper 9½ x 5½ inches 104a 27 Lines, 5 to
8 on a page Character, Nagara. Date (?) Appearance, fresh Complete

Vedapārāyaṇavidhi begins—

अथ वेदपारायणं । तत्रादौ कलसस्थापनायुक्तं मर्ह्यग्वे ।

तीर्थे देवालये गेहे प्रशक्ते सुपरिष्कृते ।

कलसं सुदृढं तत्र सुनिर्मितं समुचितम् । इत्यादि

It ends in 3B

The subsequent leaves contain 2086B for which see
Catal. 253.

394.

3268 अन्वाधान । *Anvādhaṇa*.

Substance, country made yellow paper 9×1 inches Folia, 7 Lines, 8 on a page Extent in Slokas, 100 Character, Nagara of the nineteenth century Appearance, fresh

The leaves contain, at the left-hand upper margin, अन्वा० evidently the abbreviation of *Anvādhaṇa* It is practically the same work as Catal. No 251, but with more of ritual and less of *anukramanikā*

5B. इति ऋग्विधानाद्युक्तो वेदपारायणविधिः । अथ प्रयोगः ।

It begins —

वत्सो-मा माघवौ देवौ ब्रह्मणे च सयम्भुवे ।
 ऋग्वेदमन्त्रदृग्भ्यश्च श्रौतकादिभ्य एव च ॥ १ ॥
 ऋग्विधानादिकं वृष्ट्वा ऋग्वेदे देवताक्रमम् ।
 बालकृष्णश्रोत्रियोऽत्र वक्ष्ये क्षौमविधानकम् ॥ २ ॥
 सिद्धमन्त्रविधानेन जयक्षोमेर्द्धिमोत्तमम् ।
 तपसा स्वर्गमाप्नोति तपसा विन्दते मच्चत् ॥
 तपोयुक्तस्थ सिध्यन्ति कर्माणि नियतात्मनः ।
 विद्वेयश्च संवननं विमर्शं रोगनाशनम् ॥
 येन वेनार्थमृषिणा यदर्थं देवता क्षुता ।
 स स कामसमृद्धश्च तेषां तेषां तथा तेषां ।
 तानि कर्माणि च वक्ष्यामि विविधानि च कर्मणाम् ॥
 सुरस्वरयन्त्रादौ तु कर्मणा सिद्धिकारकम् ।
 स्वाध्यायाभ्यसनस्यादौ प्राजापत्यं च देहं द्विजः ।

395.

5879 पञ्चमहायज्ञपद्धति । *Pañcamahāyajñapaddhati*
(*Āśalāyanyu*).

By Nilakantha, son of Visvanātha, Bhaṭṭa, son of Śrīdhara Bhaṭṭa, son of Kṛṣṇa Śaṁmā, son of Śrīdhara

Substance, country-made paper 9½×4½ inches Folia, 12 Lines, 9 on 1 page Extent in Slokas, 300 Character, Nagara of the eighteenth century. Appearance discoloured Complete

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

गोपाल गोपिचन्द्रित मङ्गारि चदलाम्बिकाम् (?)

प्रसन्नं क्रियते पञ्च मन्त्रायञ्चस्य पद्धतिः ।

[श्री]श्रीधरस्य सूरैवै लब्धप्रभां सुधीमंज्ञान ।

तत्सूनु श्रीधर प्राञ्च विन्वनायमजीवनत् ।

तस्य पुत्र कवि श्रान्तो नीलकण्ठ इति स्मृतः ।

तेनेय विदुषा प्रौढे निर्मिता पद्धतिः शुभा ।

अथ पञ्च मन्त्रायञ्चा ।

अथात पञ्चयज्ञा इवारभ्यः तानेतान व्यहरन् कुर्वीत इत्यन्तमन्वयः । This is from Āśvalayana

देवयज्ञो भूतयज्ञः पितृयज्ञो ब्रह्मयज्ञो मनुष्ययज्ञ इति ।

यदादमौ भुङ्कोति स देवयज्ञः । अदनि कर्णेति स भूतयज्ञः । यत् प्रिहृभ्यो ददाति स पितृयज्ञः । यत् स्वाध्यायमपीति स ब्रह्मयज्ञः । यन्मनुष्येभ्यो ददाति स मनुष्ययज्ञः । तानेतान यजानधरन् कुर्वीति ।

ये ते पञ्चमन्त्रायञ्चा । अकरुण प्रायश्चित्तार्थमुक्तं च बौधायनेन ।

11A, इति ब्रह्मयज्ञः, अथ वैश्वदेव 15A, इति नमस्तु वैश्वदेव, अथ भूतयज्ञः, 16B, अथ पितृयज्ञः, 17B, अथ मनुष्ययज्ञः 18A, अथगोप्रासः ।

Colopho : — इति श्रीमत्कृष्णभट्टसूरिचतुर्-श्रीधरभट्टात्मन-विन्वनायमद्वात्मन नीलकण्ठ बालुजकर इत्यपनामः ।

तेनेय क्रियते पञ्चमन्त्रायञ्चस्य पद्धतिः । समाप्तः ।

Post Colophon — श्रीलक्ष्मीन्दविहार्पणमस्तु ।

उद्भवगमे इत्यपनामेन लिखितं सार्धं पराधत्तः । सत्यमेव ।

396.

3013 **आहिताग्निमरणे दाहादि ।** *Ahitāgnimarṇedahadi*

By Bhatta Nīrāyaṇa, son of Ramakṛṣṇa Bhatta

Substance cer. try made paper 6½x3½ in. I l a 23 Y nos B on a 1780 1 stent in sloka 226 Character Nagara of the early e g trenti century A p a n ce li colour. 1 Co n j l e t e

For the beginning of the work see L. 1338

It ends:—

ग्रामादित्योदया[त्] होमं संकल्प्य न बुद्धेति चेत् ।
अन्याधिः पुनराधिर्वा नोभयं सामिसन्निधौ ।

*Colophon:—*इत्याश्वलायनीयाहिनाम्यतेष्टिः समाप्ता ।

397.

2974 *The Same*

Substance, country-made paper 10×3½ inches. Folia, 20. Leaves, 10, 11 on a page. Extent in folios, 350. Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance, discoloured. Complete

Colophon:—

इति नारायणभट्टकृते अहिनामिसंख्यविधिः ।

A manual of rites on the death of a householder who has preserved sacrificial fires, according to the school of Āśvalāyana.

For the beginning of the work see L. 1338 and I.O. Catal. No. 179.

*It ends:—*आधेयाष्टाकपालं वैश्वानरं द्वादशकपालं इति काम्येष्टि-
स्वाम्नाता । दिष्टविष्का वाताय त्राक्षणे व्याख्याता इति सूत्रकृताश्च
+ इति ।

It does not agree at the end either with the I.O. MS. or with the "L" MS. which comes next. It is more detailed.

398.

182. *The Same.*

For this manuscript see L. 1338.

*Post Col.:—*संवत् १७६६ कार्तिके सुदि चतुर्दश भुमिवार इदं पुस्तकं
समाप्तं । इदं पुस्तकं गोविन्दभट्टकृते । यादृशं पुस्तकं वृष्टं etc.

399.

1853. अन्त्येष्टिपद्धति । *Antyeṣṭipaddhati**By Nārāyaṇa Bhaṭṭa, son of Rāmeśvara Bhaṭṭa.*

Substance, country-made paper 19×1½ inches. Folia, 117. Lines, 8 on a page. Extent in ślokaś, 2600. Character, Nagari. Date, Śaka 1054. Appearance, old.

For the work see I.O. Catal. No. 180 and I, 195.

This is a part of Prayogaratna. 13A इति प्रयोगरत्ने मन्त्रप्राप-
चिन्तप्रयोगः ।

Subjects treated of are:—

आसन्नमरणस्य प्रापचिन्तम्, प्रापचिन्तेतिकर्तव्यताप्रयोगश्च, मोक्षधेनुदानम्,
उत्पत्तिधेनुदानम्, वैतरणीदानम्, तिलपाचदानम्, वपननिर्वाणः, अन्त्येष्टिहोमः,
प्रेतस्य चित्तौ संस्थापनं, यत्नाश्रितायाः संवेशः, दाहः, तिक्ततर्पणम्, प्रथमेऽष्टनि-
वन्धाद्धम्, अक्षितक्षयनम्, अक्षिसंघमनमाद्धम्, अग्निनिक्षेपः, द्वितीयादिदिन-
प्रायम्, एकादश्यां वृषोत्सर्गप्रयोगः, एकोद्वितीयाद्धम्, दानप्रयोगः, तिलपाचदानम्,
शिविकादानप्रयोगः, कश्यपदानप्रयोगः, रुद्राग्न्याद्धम्, शोदानम्, शालग्राम-
दानम्, खड्गदीकरखड्गवस्त्राः, यलाग्रप्रकृतिदाहविधिः, पञ्चश्रवदाहः, प्रेतश्राद्धा-
धिकारिधर्मः । नारायणवलिः, शारदवलिः, पतितघटाच्छोटः, आहितामिदंशान्तर-
मण्ये विधेयः ।

Besides the authorities given in the I.O. Cat, we notice the following:—

Devayānīya kārīka, 38A; Jātukarnya, 38B; Vyāghra-
pāda, 39A; Jīvāh, 39B; Vṛddhavaśiṣṭha, 51B; Viśnudar-
ma and Kāhikāpurāṇa 55B, Brahmāṇḍapurāṇa, 57B; Deva-
purāṇa, 65B, Viṣṇusamhitā, 82A; Agnipurāṇa, 87B; Bha-
viṣyottara, 93B; Madanaratna, 112B; Prthvicaudrodaya,
113B; Hemādri, 115B; Laugākṣi, 117A; Renuka-kārīkā,
121B; Smṛti-sāgara, 126A; Divodāsiya, 130A; Śuddhi-
tattva Devalah, 131B; Chandogapāṇisūtra, 132A; Bṛhaspati,
141A; Vaija-vāpa, 143A—B; Mārkaṇḍeya and Viṣṇu-

101.

512. *The Same*

Substance, country made, year of publication, date of recd, price, extent in volume, and character, Author, Date, Samp. Item. Apparatus, all prices. Generally correct. Compl.

It ends :—

इत्थं सर्व्वमेतदाह भगवन् ।

यत्नो चेद्विधवा भूत्वा प्रमोयेत ऋदाचन ।

तदाभिगृह्यत्वाभिर्मन्येनैव दद्येत ।

पुनः परिग्रहयाधाने स्वामिनौ यदि मिथ्यतः ।

पत्न्यै भूतायै प्रेताग्नि दद्याद्भिर्म्मन्त्राभ्यन्यथा ।

तथैवानेकभाष्यस्य यद्येका तत्र प्रसीयते ।

नेष्टेत पुनर्विवाह चेव निर्भन्त्येति ता दहेत ।

किन्वेतावदिहाप्यस्ति दग्धा निर्मत्तयोग वद्विना ।

उत्सर्गं च त्वज्जिदधीन् पुनस्तत्तादादधीत च । इति ।

निर्मन्त्र्येण दाक्षानन्तर पुनराधेयनिमित्ते वा अद्यत्विच्छेदे भवति अग्राधेयमेव
नोत्सर्गेष्टिरिति समाप्तम् ।

Col. —इयन्तदेवकृतान्येष्टिपद्मनि समाप्ता ।

औगण्ड्यशेखरवति वराम् । इदं पुस्तकमयाचितोपनामकगङ्गा-
रामस्तुवेषीरामेण लिखितं का सु एकादशा ।

On the reverse side of the 6th leaf, there is a complete copy of Vajrasūcīkōpaniṣad by Śaṅkarācārya

Col. — इति योष्यष्टाचार्यविरचितं वज्रसूत्रकोषनिघण्टुं विभागोपनिघण्टुं समाप्ता ।

योगेश्वराय नमः । श्री सरस्वत्यै नमः । इदं पुस्तकं स्वामि-
पतिप्रवामक-गङ्गारामसूनु-त्रेव्योदामेन लिखितं स्वार्थं परार्थं च ।
सन्वत् १७७२ कार्तिकशुद्ध त्रयोदशी । शुभं भवतु ।

purāṇa, 115B; Gautama and Aṅgīrā, 118A; Yājñavalkya, 167B; Śivasvāmī, 168A; Brhad-vaśīṣṭha, 172A.

The Post Col. Statement :—

शके १६८८ सर्वजितनामसंवत्सरे वैशाखशुक्लप्रतिपदां भौने
इदं पुस्तकं मल्लखोपनाम्ना मदाधरभट्टसुतगोपालभट्टेन लिखित-
मिदम् ।

400.

462 *The Same.*

Substance, country made paper $9\frac{1}{2} \times 4$ inches Folia, 14 Lines 9, 10
on a page Character, Nagara of the eighteenth century Appearance, old
Prose Generally correct Incomplete at the end, breaking off abruptly

For the work see L. 1329. Ends abruptly after दृष्टोत्सर्ग,
many of the rites being in abridged form.

401.

488. *The Same.*

For the manuscript see L. 1329

It comes up to अथ यालाशप्रकृतिदाहविधि in the last but one
leaf.

402.

8805. *The Same*

Substance, country-made paper $6\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 11 Lines, 9 on
a page Extent in slokas, 200 Character, Nagara New Incomplete

Ends abruptly.

403.

90. आहिताग्नेः अन्त्येष्टिपद्धतिः । *Ahitāgnerantyeṣṭi-
paddhatih.*

By Ananta Deva

The MS is noticed in L. 830.

404.

512. *The Same*

Substance, country-made paper $7\frac{1}{2} \times 4$ inches Folia 6 Lines, 18, 20
Extent in sloka, 360 Character, Nagara Date, Sam 1782. Apparatus,
old Pro c Generally correct Complete

It ends :—

इत्थं सर्वमेतदाह मखनः ।
पत्नी चेदिधवा भूत्वा प्रमीयेत कदाचन ।
तदाभिगूयत्वान्निर्मम्येनैव दक्षेत ॥
पुनः परिणयाधाने सामिगो यदि सिध्यतः ।
प्रथमै मृतार्थे प्रेताभिं दद्यान्निर्मम्यमन्यथा ॥
तथैवानेकभार्यस्य यद्येका तत्र प्रमीयते ।
नेच्छेत् पुनर्विवाहं चेत् निर्मम्येनैव ता दक्षेत् ॥
किन्वेतावदिहाप्यस्ति दग्धा निर्मम्येन वञ्चिता ।
उत्सर्गेष्ट्या त्वजेदमौन् पुनस्तानादधौत च ॥ इति ॥

निर्मम्येन दाहानन्तरं पुनराद्येयनिमित्ते वा अग्निविच्छेदे सति अग्राधेयमेव
नोत्सर्गेष्टिरिति समाप्तम् ।

*Col. .—*इत्थनन्तदेवकृतान्येष्टिपद्धति समाप्ता ।

श्रीगणेशोपनिषत्तराम् ॥ इदं पुस्तकमयाचितोपनामकमङ्गा-
रामसूनुवेण्णीरामेण लिखितं का सु एकदश्या ।

On the reverse side of the 6th leaf, there is a complete
copy of Vajrasūcīkōpanisad by Śāṅkarācārya

*Col. .—*इति श्रीशङ्कराचार्यविरचितं वज्रसूचिकोपनिषत् विभागोपनिषत्
समाप्ता ।

श्रीगणेशाय नमः । श्री सरस्वत्यै नमः । इदं पुस्तकं अया-
चितोपनामक-मङ्गारामसूनु-वेण्णीरामेण लिखितं स्वार्थं परार्थं च ।
संवत् १७८२ कार्तिकशुद्ध चतुर्दश्या । शुभं भवतु ।

405.

1872. *The Same.*

Substance, country made paper 9x4 inches Folia, 19 Lines, 10 on a page Latent in slokas, 300 Character, Nāgarī Date, Bika 1761 Appearance, old. Complete

The Col.:—इत्यनन्तदेवकृताहिताग्नेरन्वेष्टिः समाप्ता ।

Post Col.:—सर्व्यात्मारामनारायण अविद्धस्तेन लिहिता सर्व्वरामः ।

संवत् १८ । शके १७६१ । साधारण-शम-संवत्सरे कार्ति
शुद्ध १ । तद्दिने पुस्तक समाप्त ।

अव्यसंख्या ३६१ ।

406.

1877. *आश्वलायनानामाहिताग्निमरणे दाहादौ विशेषः ।*

Āśvalāyanānām āhitāgnimarane dahādau viśeṣaḥ

Substance, country-made paper 9x4 inches Folia, 20 Lines on a page, 9. Extent in slokas, 450 Character, Nāgarī of the seventeenth century Appearance, old and discoloured Complete

It begins.—अश्वलायनानामाहिताग्निमरणे दाहादौ विशेषः दुर्बलत्वस्य यजमानं संभावितमग्निहितमरणं ज्ञात्वा पुत्रादयोऽग्नीन् विद्वत् गोमयेन गोमूत्रेण तीर्षोदकेन कुशोदकेन च स्नापयित्वा शुद्धे वाससौ परिधाप्य गोमयोपलिप्ताया वेद्या दक्षिणायान् दर्भानास्त्र्यं तिलान् विकीर्य प्राक्शुश्रुं निवेशयेयुः ।

It ends in leaf 18B —काष्ठपात्राण्याहवनीने प्रक्षिप्य अरण्ये गार्हपत्ये उलूखलमुषले दक्षिणाग्नौ निक्षेपेदित्युक्तं यमस्तुवाविद्युत्सर्गेष्टिविधि ।

Col.:—इति आहिताग्नेरन्वेष्टिः समाप्ता ॥

There are two pages more, one gives the process of celebrating the Sapindikarānam and the other dwells on the death of a brāhmana, keeping fire, in a foreign country.

Post Col.:—गुर्जरोपनामक रामचन्द्र दीक्षीतात्मज-पुरुषोत्तमेन लिखितं ।

In the next two leaves the topics are—

(1) If the deadman kept fire, but his son does not, when is the sapindikarāṇa to be performed ?

(2) If the person keeping fire dies in a foreign land, how is the sapindikarāṇa to be performed ?

(3) When the son keeps fire but father did not, how is sapindikarāṇa to be performed

In the main work the authorities quoted are Dvayājñikā, Ananta Bhatta, Madanaratna, Viśveśvarīya Grhyakārikā and Trikaṇḍamaṇḍana, besides older authorities like Kātyāyana and Bharadvāja

The topics treated of are —7A समस्व होमप्रयोगः, 8B इति मृताग्निहोमः, 13A इति औरङ्गस्य प्रेताधानप्रयोगः, 16B अथ राजसूयमरणे विधिः 17A अथ सुतिका मरणे, 17B अथ गर्भिणीमरणविधिः 18A अथ आहिताग्ने सन्नासमिच्छत उत्सर्गेष्टिविधिः ।

407.

2268 नूतनान्येष्टिपद्धति । *Nutan anyestipa dhati*

Sub stance country made paper 11x4½ inches fol 4, 4 Lines on a page 9 Extent 111 slokas 108 Character Nagara Wormeate Complete

Col —इति नापिक आश्रलायनोपयोगौ नूतनान्येष्टिपद्धति समाप्तः ।

It begins —अथ नूतनान्येष्टिपद्धतिर्लिख्यते आहिताग्निं चैष्टाधिरति-
प्रोडवेत्तदासावग्निभिः सह यामादहं प्राच्यामुदीच्यामीशान्या वा
दिशि प्रक्षले क्षले भत्वा यावदारोग्यं तत्र स्थित्वा आरोग्ये सति
अग्निहोमं होम ईश्राय पशुमाघेयौमिष्टिं कृत्वा वा याम
प्रविशेत् ।

407A

2227 परिभाषा (ग्राह) । *Paribhāṣā*

Sub stance country made paper 9x4½ inches fol 3 to 6 Lines 9 on a page Extent 111 slokas 100 Character Nāgarī Date 5 pvt 1893 Appearance fresh New

Colophon —इति परिभाषा समाप्तम् ।

Post Col —आश्विनवद्यनवम्या भूमिवासरे ।

The work is based mainly on the third chapter of the *Gṛhyaparīṣiṣṭa* of *Āśvalāyana*, which treats of *Śrāddha*.

It quotes from *Yājñavalkya* (3A), *Parāśara* 3A, *Śaṅkha* 3A, *Gṛhyaparīṣiṣṭa* (twice in 3B), *Nātāyana* (3B), *Samgraha* (3B); *Parīṣiṣṭa* (3B), *Vṛttikāra* 4B, *Gṛhyaparīṣiṣṭa* (5B), *Ācārya* (6A), *Parīṣiṣṭakāra* (6A), *Ācārya* (6A).

408.

2381. **श्राद्धप्रयोग ।** *Śrāddhaprayoga.*

Of the Āśvalāyana school.

Substance, country-made paper. $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 6. Lines, 7, 8 on a page. Extent in slokas, 75. Character, Nāgara of the nineteenth century. Appearance, fresh. Complete.

The object of the work :—

अथ प्रयोगः

अथ आश्वलायनसूत्रकारिकानुरोधिश्राद्धप्रयोगो लिख्यते । पवित्रपाणिः
eto.

असत्पितृपितामहप्रपितामहानां ययानात्मनोप्राणां वसुधादित्यसुरूपानां
अमुकश्राद्धं सदैवं समीकरं सपिण्डं पार्वत्येन विधिना अग्नेन हविषा सदा
करिष्ये ।

409.

1947. **काम्यवृषोत्सर्गप्रयोग ।** *Kāmyavr̥ṣotsargaprayoga.*

Substance, country-made paper. $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 11. Lines, 10 on a page. Extent in slokas, 200. Character, Nāgara. Date, Śaka 1746. Appearance, discoloured. Complete.

There are two works :—

I. *Kāmyavr̥ṣotsargapaddhati* by *Nārāyaṇa Bhāṭṭa*, son of *Rāmeśvara*.

It begins :—

अथ श्रौतकोक्तकाम्यवृषोत्सर्गः । तत्र वृषलक्षणम् । जीव-
वत्सायाः पयस्विन्याः पुत्रं विहायनं दिहायनं सकहायनं वा नीलं

अपि न दृष्टं पित्र्यं शोचिनं चैव वा अकर्ममनेकत्वे वा अकर्म
नोवम्भादक यथागम्भात् वा अकर्ममुत्तम् ।

शोचितो यस्तु त्वेन पुरे पुच्छे नु यादृशः ।

श्रीः क्षुद्रियाताम्भात् वा नोतो न च उच्यते ।

..... अथ काशिका धर्ममात्रं भाष्यं विहाय

आयुज्यां वा अष्टकात् वा वा उत्तमेत् । अथ प्रयोगः ।

10A, C'ophon — इति श्रीमद्विद्वत्पुटमाह्वययोगमिश्रभूति मनु

नारायणभट्टनिर्मिता काम्यव्योमसंग्रहः समाप्तः ।

II An extract from the Smṛtikāṣṭabha

अथ श्रुतिकौशले व्योमसंग्रहात् । काशिकीयोऽस्मान्मो प्रमिष्टः । काशिका-
नारिपिचंभाषो विजयभोगे. . . अष्टकात् वा कर्षण इति । अथैव
भाषापिचो क्षुद्रिये नु शिष्येण प्रमथित इति कात्यायनः । व्योमसंग्रहः चरिष्टः ।

II c'oli — कात्यायनः । अकर्म दिवसं वा अथमं नु मनुमुत्तम् ।

यो वा पुत्रं द्वादशति सं वा पुत्रं च द्वादशेत् ।

इति श्रुतिकौशले ।

The date of the MS.

अथ १०८६ तारुणनामवत्सरे काशिकगुह्यपद्धौ तिथौ
सोमवारदे दिनि इत्वं पुष्ताह यत्न २०० वेत्तनं समाप्तम् ।
योक्षणापेक्षमस्तु । यादृशं पुस्तकमिषादि ।

Three lines and a half more in a different hand.

410.

10633 स्मार्त्तप्रायश्चित्तोद्धारः । Smṛta Prāyaścittoddhara.

By Dīrākara, son of Mahākara Bhūta, son of
Rānandara Bhūta.

Size, 10x12, 1/2 inch. 10x12 inches. Folia 13. Lines 8. 2 on a
page. 1st 4 in. 1st 2 in. Character Nasta'liq. Date, 1817. A. Appearance
of 1st and 2nd 1st 2 in. Complete.

This prescribes expiations for any flaw in moral
character and religious and domestic duties of a Brāhman,
and rites for pacification on account of ill-omens.

Beginning — श्रीमणेशाय नमः ।

अथ स्मार्तप्रायश्चित्तानि वक्ष्यन्ते । तत्रादावावश्यकविशेषो
निषेधप्रायश्चित्तानि वक्ष्यन्ते ॥

तत्रादौ शौचमाह मनु ॥

शौचयज्ञः सदा कार्यः शौचमूलो हि (दि)नः मृतः ।

शौचाचारविहीनस्य समस्ता निष्कणाः क्षिपाः ॥

There are two leaves, containing a table of contents —

१ नित्यशौचाचारविधि, ज्ञानगुणा, २ सन्ध्याभिकार्यलोपप्रा० ३ व्रतस्यार्थ
लोप परिपूर्ण, प्रादुष्करणकाल, एकाहातिक्रमे, सूताक्षेपसन्धावन्दन, सन्धा
चयलोपे, ४ अभिकार्यलोपे ६ दुष्टस्वप्नशान्ति, ७ क्षुब्धभूमादिशान्तय,
७ कर्णे ध्वनि-उत्पत्तिप्रा०, रजस्वलाभार्यागमनप्रा०, अयाज्ययजन ८ अभोज्य
भोजन १५ अनुगतप्रा०, अन्वाहित अनुगतप्रा० १६ अन्वाधानोत्तर-
प्रयाण, होमलोपप्रा०, पुन सन्धान, १७ इष्टिप्रायश्चित्तानि
१५ क्षुत्प्रादुष्करणे, पक्षयज्ञलोपे, देवयज्ञलोपे, वैश्वदेवाकरणे, द्वाहयज्ञ वा लोपे,
३६ पञ्चमहायज्ञानामेकस्य वा लोपे ३७ अमावास्याकरणे, युगादि
आज्ञाकरणे ३२ समाप्तिप्रसंगे ज्ञाताज्ञातप्रायश्चित्त ।

इति स्मार्तप्रायश्चित्तानुक्रमल्लिका समाप्ता । आत्मारामदेवस्य इदं पुस्तक ।

Col and Post Col etc —

42A इति श्रीमत्कालोपनाम—भट्टरामेश्वरात्मजमहादेवदिनवर्षस्य
क्षुभभट्टदिवाकरविरचित—स्मार्तप्रायश्चित्तोद्धारदेवचित्तप्रयोगक्षेपेण
नित्यत्वनेमित्तिकप्रायश्चित्तानि कारिकासूक्तानि निरूपितानि ॥

दिवाकरेण रचिता स्मार्तनिष्कृतिपद्धतिः ।

गुणगृहीर्षुषे सन्ध्यादरेण विभाषिता ॥

उक्तं कर्मं यथाकाले दिवा कर्तुं न शक्यते ।

अकाले वापि तत्कुर्यात् उल्लङ्घ्याप्यपक्षय वा ॥

यादित्याप्तमिते यावत्तारकादर्शने वधि ।

साय होम तदा कुर्यात् नोचेत्सुर्नवनाडिकेति ॥

(इत्याश्रयायनसूत्रौ) (42B) ।

After two more quotations on the same subject we have:—इति स्मार्त्तप्रायश्चित्तोद्धारः समाप्तः ।

इदं पुस्तकं श्रीताम्रदेवात्मज-व्यात्मरामदेवेन लिखितं स्मार्त्तं पर्यायं च शके १७२० कालयुजनमसंवत्सरे अश्विनशुद्धपञ्चमी भातुर्वागदे तद्दिने समाप्तं श्रीसिद्धेश्वराय नमः इदं पुस्तकं व्यात्मरामदेवस्य लिखितं स्मार्त्तं पर्यायकायं च क्षेत्रे टोके सिद्धेश्वर प्रसन्न ।

411.

2026. *The Same.*

Substance, country-made paper 10½ x 1½ inches. Folio, 42. Lines, 9 on a page. Extent in shloka, 650. Character Nagara of the eighteenth century.

Col.:—48A. इति श्रीमत्कालीयनामकभट्टरानेश्वरात्मजभट्टमहादेव-भट्ट-
दिग्वर्यसूनुभट्टदिवाकररचित-स्मार्त्तप्रायश्चित्तोद्धार-संक्षिप्तप्रयोग-
निखनैमित्तिकप्रायश्चित्तानि कारिकायुक्तानि निरूपितानि श्री-
छप्पाय नमो नमः ।

दिवाकरेण रचिता स्मार्त्तनिरूपितपद्धतिः ।

गुणग्रन्थैर्बुधैः सम्यगादरेण विभाव्यताम् ।

इति स्मार्त्तपद्धतिः समाप्ता ।

Then commences a disquisition on upākarma.

केऽप्याहुः आबन्धो कुर्यात् सर्वे सिंहगते रवौ ।

परागेयं विधिं ब्रह्मा तथैव गुरुमोक्षताम् ।

The disquisition ends in 49B.

There is a stray leaf marked स्म. प्र. १. which quotes from *Prāyascitta-cintāmaṇi*, Anantadeva and *Kālekṛta Smārtaprayascittam*

It ends:—इदं प्रायश्चित्तत्रयं विद्वत्सेन लिखितम् ।

See Stern 96. 311

412.

6549. **आश्वलायनाह्निक ।** *Āśvalāyanāhnikā.**By Kaśinātha Bhada, son of Jayarāma Bhada.*

Substance, country made paper. 9×4 inches Folia, 61, of which the first two are missing Lines, 6 on a page. Extent in ślokas, 720 Character Nāgara of the early nineteenth century Appearance, old and discoloured

Colophon —इति श्रीमद्भुडोपनामकजयरामभट्टात्मजकाशीनाथविरचितं
आश्वलायनाह्निकं समाप्तम् ।

It relates to the daily duties of a Brāhmana of the School of Āśvalāyana

413.

2058. **सन्ध्या Sandhyā according to Āśvalāyana.**

Substance, foolscap paper 6½×4 inches Folia, in two paginations 6+2 Lines on a page, 7. Extent in ślokas, 56 Character, Nāgara of the nineteenth century. Appearance, fresh Prose

'The first six leaves are taken up with the प्रातः सन्ध्या and the other two leaves with the variations in the मध्याह्न and सायं सन्ध्या ।

414.

8936. **ऋग्वेदिवह्निस्यापन ।** *Rgvedivahnisthāpana.*

Substance, country made paper 17×3½ inches Folia, 8 Lines, 6 on a page Extent in ślokas, 200 Character, Bengali Date, Śaka 1729 Appearance, discoloured Complete Remarkably correct

Colophon :—इति श्रीवासुदेवविष्णारदकृतोऽग्निस्थापनविधिराश्वलायन-
प्राशिनाम्नवेदिनाम् । ऋग्वेदिनामग्निस्थापनविधि समाप्त ।

Post Colophon :—ॐ नमः रामचन्द्राय नमः शक्राब्दा १७२९ ।

Beginning :—अथ ऋग्वेदिनामग्निस्थापनविधिः । अथ कर्त्ता निर्दिष्ट-
नितस्तुतः प्राङ्मुख उपविश्य प्राणानाचम्य स्वस्ति वाचयित्वा प्रहस्य
कर्म सङ्कल्प्य परितः द्रुमात्रावरं स्थापित्वं विधाय गोमयेनोपलप्य
समिधा कुशमूलेन वा बह्वरेणा उल्लिखेत् ।

This is a very clear manual for the establishment of the sacred fire for the Rgvedi Brāhmanas of the Āśvalāyana school in Bengal.

PRAYOGAS AND PADDHATIS OF THE RIGVEDA
SĀMĀHĪYANA SCHOOL

115.

10092 शाङ्गायनसूत्रपद्धति (कनूरतन्त्रमाहा)।

§ *lūkhayanatūltrapad lhatī* (Kīatur it uo i ita)

By Vishnu Kall son of Sri th.

Being a commentary on the Śāukhyāyana Sūtra.

Distance country map paper [unclear] [unclear] [unclear]
[unclear] [unclear] [unclear] [unclear] [unclear] [unclear] [unclear] [unclear]
[unclear] [unclear] [unclear] [unclear] [unclear] [unclear] [unclear] [unclear]

The first lot is a restoration

Parvitraha only.

Beginnen, —

अन्वे मुदे दाक्षिण्यप्रदाने

कन्दे मृकन्दोपपदाद्विन्दे ।

य देवभिर्गोपि देवस्ये (१)

सन्देशभेदेन मयोह इन्दे ।

आलिन्दोवोगनोसरलितलहरोमद्रुसिद्रुतरडा

मङ्गलान्कृतमङ्गलं विद्यति दिविभद्रीममतापोगमगान् (?) ।

पासान्द्रादिभ्यां भृगुसुभगद्वयोर्बुधस्तरेऽप्रभङ्गा

निगदुभद्रानितुद्वा वितस्तुमयि वावद्वसद्वाज्जम्भद्वाम् ।

न्यायाम्भोनिधिमक्षिप्रपटनो मुञ्चतुमय्युटा

सिद्धाभाता भुवि जायति प्रतिदिद्य यस्य दसप्रोहप ।

भीमांसादयस्त्रारणमगमत् दण्डेमुषी नीतया

त इदे बलभद्रमिन्दुवर्याम्भोज भगवन्नुभयम् ।

भदन्नाम्बदाहूनछितितवे जाली वरीनूकते

अनुमानाभावरचनाचानुसंगीतायको ।

सचेतो मदुनन्दनाम्ब्रपददम्बे दिरेषायते

आश् वश् सोममाश् वश् । This is quoted from Sam
Khāyana Śrauta Sūtra I. II 2 इत्यादि

7B इत्यभिहोत्रघोमं समाप्त ।

आहिताग्निर्यदा प्रवासोन्मुखस्तदाभोन् प्रबोय आपमन कर्माङ्गं कृत्वाति
प्रम्याद्भवनीय तस्य पथात् कृत्वा तमेव उपतिष्ठते शस्य पशून् मे पाक्षीत्यनेन ।

8B इति प्रवासोपस्थानम् । इदानीं पिण्डपिष्टयज्ञ उच्यते । अमावास्या
परादि कर्तव्य । दक्षिणामेदेकोल्लुक् प्राग् दक्षिणां दिशं प्रणयेत् ।

Eight lines only of this portion It comes abruptly to
an end

417.

1965 अन्वाधानक्रमः शाकलसंहितायाः ।

Avādhanaक्रमः Śakalasamhitāyāḥ

Substance country made paper 12x8 inches Fols 14, Lines on a
page 10 Extent in slokas 300 Character Nagari Date Sam 1884 1/
preservation fresh Complete 1/10

Col — इति शाकलसंहिताया अन्वाधानक्रमः

Post Col — अग्नि, सोम, &c 37 gods are named यता सम्-
निशन् प्रधानाङ्गदेवतास्त्रिणाव्यमयेषु यज्ञे । इति पूर्वं सकल्प्य ।
पुनरत्र प्रधान अभिमील इत्यादि समानीव इत्यन्तानुक्ता इव
कुर्यात् । इत्यन्वाधानम् ।

संवत् १८६४ बङ्गधाम्यान्दे ज्येष्ठ कृष्ण १३ अयोदश्यां ब्रह्मोप-
नामकेन वासुदेवेन लिखितम् । श्रीरस्तु ।

It begins — अथ कमलाकरभट्टीवचनम् । तत्र मन्त्रः ।

ब्राह्मणा सन्तु वैश्वान्तरं याजयन्तु ममाहिता ।
वेदानाश्चैव दातारं प्रातारं मर्बदेहिनाम् ॥
अपैक्षोमैस्तथा यज्ञे दानैश्च विविधै पुन
देवानाञ्च पितॄणाञ्च द्रव्यैश्च याजका स्मृता ॥

Avādhana is a ceremony for putting in Samids in the
fire See Śrautapadārthanirvacana p 12, para 68 The

present work is a liturgy for performing this ceremony. Authorities consulted — कृष्णाकर भट्ट, वाङ्मयमणिमयं शिवायनं यथं, चरणव्यस and कोशविकी,

118

८१३३ संस्कारप्रयोगदीपः । *Sanskara-prayoga-dīpaḥ* ।

Il Delfino Sañk na

Salween country male jaw r 10 1/2 x 4, etc. to a w. 1 re b
a 1/2 re. Character Sagari of mol rula 1 Appearance for 1 hour
11/1/1

Begin with —

श्रीगणेशाय नमः ।

अमृतउचनदानात् जन्मनाशादिदण

अथैवमिति जनार्ण मावपद्मानतामम् ।

य इह सदयमूर्तिप्रतिविम्बानसिन्धु

स मम गुरुबद्धा साधयत्स्विसिद्धिम् ।

विधिभूतारिपुरारिसुहाय्य-

प्रमुखदेवतसेवित इष्टम् ।

स्वयमयीन्द्र इत्युच्यते

विजयतो जयताश्च विनाटकम् ।

अतिवचनभराज्यसिद्ध-सारस्यायनमुनिभाषितपादसूत्ररति ।

विमलमतिमह प्रकाशितायो जयति सदा जगति प्रयोगदोष ।

धरणीधरबन्धनं काशी

सदयाशङ्करनामस्मिन् ।

क्रियते अङ्ग प्रयोगदीपो

यत व्याविर्भञ्जिता क्रियाकलापः ।

मता परार्थे सुतएव वक्ति

प्रवर्तते तेन ततोऽधनीया ।

प्राहज्यसन्दर्भविशोधनाय

आयातते कस्तूरमर्षनेत ।

A manual of sacramental rites belonging to the school of Siphkyiyam. The author was a Nāgarī Brāhmaṇ.

Topics treated of—

6B, अथातः प्राक्पञ्चान् आख्यास्यामः, 9B, ततो निवृत्तौ, 10B, इति श्रीमद्यजुषारिकोपाख्यधर्मगोधरसूनुना दयाप्रद्वन्द्वे विरचिते श्रीशाखायन-
गृह्यसूत्रस्य सखारप्रयोगदोषे सखारादिनिर्णयं समाप्तः । अथाभ्युदयिकयाज्ञम्,
33A, • अथाभ्युदयिकयाज्ञविचारः । अथ मातृपूजनम्, 51A, इति श्रुतिः, 55B,
इति पार्वण्ययाज्ञम्, 50A, अथ सज्जियाज्ञम्, 56B, अथैकोद्विष्टम्, 57B,
अथ सपिण्डीकरणम्, 62A, अथ याज्ञकालविधिः, 62B, अथ सप्ततिथि-
व्यति, 64A, अथ सकान्तिव्यति, 64B, इत्यादि स्युत्तरं सारे याज्ञकाल-
निर्णयः— अथ पूर्वनिर्णय उच्यते ।

The manuscript breaks off abruptly

419.

5803 *The Same*

Substance country map paper 12x11 inches hole 10 L es 11 or
{ 1/20 } stent in Toka 200 Character Nigri Date Samvat 1730 1p
1 earnee fresh 1/2 more fragment

Beginning — श्रीगणेशाय नमः ।

बान्दीआज्ञोत्तरं भगवदोदासनात् प्राक् कानिचित् वक्ष्याम्याह ।

निर्णयदोषे मार्गः ।

बान्दीआज्ञे कृते पश्चात् यावन्माहविसर्जनं ।

दर्शनादि क्षययाज्ञं चान् श्रीतोदकेन च ।

2A, इति श्रीमद्यजुषारिकोपाख्यधर्मगोधरसूनुना दयाप्रद्वन्द्वे कृते
शाखायनगृह्यसूत्रस्य प्रयोगदोषे भगवदोदासनप्रयोगः ।

9A, • पुश्चाच्चवाचनं प्रयोगः ।

9B, • कारिकाकारोक्तस्त्रिवाचनप्रयोगः ।

10A, • पुश्चाच्चवाचनदेवतानिर्णयः ।

10B, • अतिर्गच्छिन्नरुदनन्यदुमोक्तो बौधायनानुसारी सस्तिवाचनप्रयोगः
सम्बन्धः । समाप्तः ।

Post Colophon :—भा० व० २ के संवत् १९३६ ।

420.

6231. जलाशयोत्सर्गविधिः । *Jalāśayotsargavīdhī*.

As directed by Śāṅkhayana and Kātyāyana

Substance, country made paper 12x5 inches folio, 2 Lines 11 on a
page 12000 slokas, 60. Character, modern Devanagari Appearance, fresh
complete

Beginning :—

2B, अथ वायोक्षूयवडागादेः शाखायनोक्तोत्सर्गविधिः । तपश्च
सूचम् — अथ युक्तगिमोक्षूयवडागादेः शुद्धे वक्ष्ये पुण्ये वा तिस्रो
पयसा पयस्यं च अथपि तन्नो अथ इति दाभ्या.....
.....इति वाक्यादिप्रसूतिं प्रदर्शयं शुद्धवान् । अथास्य
प्रयोगः ।

इति शाखायनोक्तजलाशयोत्सर्गविधिः । अथ कात्यायनोक्त प्रतन्यते ।

Last Colophon .—इति कात्यायनोक्तो जलाशयोत्सर्गः ।

PRAYOGAS AND PADDHATIS OF THE RGVEDA, SAUNAKA SCHOOL

421.

2081 शौनकोक्त-पवमानविधिः । *Šaunakohta*

Paramānuvidhi

Sub twice country wide paper $1\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{2}$ inches Folio 8 Lines 10 on a
page Extent in slokas 150 Character Nagari Date (?) Appearance
fresh Complete

The Samkhyas run thus—

1B कर्त्ता कृतमित्यक्रियं पवित्रपाणिं प्रायानायस्य देशकालौ स्मृत्वा अमुक-
गोत्रोत्पन्नस्य अमुकाश्रमं गो मम जन्मजन्मान्तरार्जित-अभविद्वृत्तिद्वारा मृत्पादिपद-
प्राप्त्यर्थं औपरमेष्ठ्यरवेदपुत्रवप्रौढ्यर्थं च पवमानसूक्तपठनमयुतसंख्यं करिष्ये ।

2A देशकालौ स्मृत्वा कृतस्य पवमानजपस्य संपूर्णतासिद्ध्यर्थं तद्दशाग्नेनान्येन
तिलैर्होमं करिष्ये इति सकलव्याचार्य्यं मद्भारिजार्दीन् कृत्वा निर्विघ्नतासिद्ध्य-
र्थमादि ।

422.

132 पवमानहोमविधिः श्वनकोक्तः (!) ।

Paramānahomavidhi

Sub twice country wide paper $8\frac{1}{2} \times 2\frac{1}{2}$ inches Folio 11 Lines 7 on a
page Extent in slokas 140 Character Nagari Appearance oldish
Generally correct Complete

It begins thus —

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ पवमानहोमप्रयोगः

तत्रोक्तमृगविधाने

स्वादिवृत्तेति गायत्रीपवमानोर्जपेद्विंश ।

पवित्राणां पवित्रन्तु पवमानो ऋणो त्रपेत ॥ १ ॥

प्रयतोऽष्ट निमज्ज् []स्तु सर्वेषामि प्रमुष्यते ।

एतासा कौर्त्तनं पुण्यं अर्गं धारयं तथा ॥ २ ॥
 जायातथ्येन च ज्ञात्वा ब्रह्मलोकं समग्रते ।
 ततः कल्पयनाशाय पावनाय शिवाय च ॥ २ ॥
 स्वादिष्टवेति सूक्ताणां सप्तषष्टिरिहोदिता ।
 दशोत्तरारघुवाश्चैव पावमानाः प्रतानि यत् ॥ ४ ॥
 एतज्जुह्वं त्रयंश्च घोरं न्ययुभयं हरेत् ।
 व्याधिभ्यः परिमोक्षश्च लभते नात्र संशय इति ॥ ५ ॥
 ततोऽत्रादौ पवमानसूक्तपठनक्रमः ।

पौरुषं पावमानश्च तमंहं इतीति च ।

सहज्जन्मास्य वामीयं ब्रह्महत्यादृतं जपेत् ॥ ६ ॥

ततोऽत्र जम-होम-संस्था चोच्यते

अमुतं प्रजपेत् सर्वं दशांशं प्रवृत्तं ऊनेत् ।

समिन्वञ्जतिभिः पायमं त्रिमधुमुतम् ॥ ७ ॥

End:—आचार्याय सकलसा साधुद्वारा प्रतिमा दत्त्वा कपिला मा
 सवत्सा च दत्त्वा ऋत्विग्भ्यो दक्षिणा दत्त्वा ब्राह्मणभोजनसंकल्पं
 कृत्वा अन्येभ्यो भूयसौ दत्त्वा कर्मे ।

Vol:—चनकोक्त(?) पवमानविधिः समाप्तम् ।

423.

2991. पवमानानुष्ठानप्रकारः । *Paramanānusthāna- prakāśa.*

Substance, country-made paper 9x4 inches. Folio, 2 Lines, 9 to 12
 on a page. Extant in folio, 49. Character, Nagara of the early nineteenth
 century. Appearance, discoloured. Incomplete.

It begins. —

अथ पवमानानुष्ठानप्रकारः

सप्तपञ्चकादियुतं प्रसम् ।

प्रीताम्बरं कौस्तुभभूषिताम् ।

उग्रोदयानिद्रितपूर्वदेहं

सत्यवतं ह्ययमहं भजामि ॥

अप्रकाशितवृत्तहत्यातूलराशिधनधन्य ।

प्रकाशं पावमानौना कुर्वेहं शरदासुतः ।

इह खलु चतुर्विधपुरुषार्थेषु मोक्ष एव परमपुरुषार्थ इत्यामनन्ति न स पुनराश्नते इति श्रुत्वा तस्य निवृत्त्यागतमात् सं च “कर्मण्येव तु ससिद्धि-
मास्थिता जनकादयः” इत्यादि स्मरणात् कर्मैकसाध्य इति केचित्....
तत्र कर्मण्यामनेकत्वे सर्वेषामेकस्य अनुष्ठानासम्भवात् सर्वाभ्यर्हितमकलपुष्टमार्गोप-
पादकं तावत् शौनकादिरीत्या पवमानकर्मोच्यते

The MS. is incomplete.

424

1868 शौनककारिका । *Saunakakārikā*

Substance, country made paper : 4½ x 9 inches : 101a, 99 : Line, 10, 11
on a page Extent in Slokas, 3400 Character, Nāgura Appearance, oldish
Generally correct

In leaf 99B there is a short work on एकनक्षत्रजनने शान्ति
by Vṛddha Garga. Colophon इति वज्रगर्गे एकनक्षत्रजननशान्ति ।
Saunaka-Kārikā begins thus —

पुण्याहवाचनविधिं वक्ष्यामोऽथ अथारविधि ।
प्रयोक्तु कर्मण्यामादावन्ते चोदयमिदमे ॥
अर्चिता ब्राह्मणा पूर्वं गन्धमाल्यैः सदर्क्षिणैः ।
तिष्ठेयु प्राङ्मुखो गुग्मा वक्तारो दर्भपाणयः ॥
उदङ्मुखो वाचयिता तिष्ठंस्तेभ्यस्तु दक्षिणे ।
निभत् जुम्भमया यूयं विहिताननमर्चितम् ॥

2B. इति शौनकीये पुण्याहवाचनम् in 20 v. 115c.

1A. इत्यङ्गुरारोपणम् 21.

6A. इति नान्दीश्वरम् 40.

6B इति कौतुकवचनम् 12

13A. इति शौनकीये स्थालीपाकः 138

16A यक्षशान्तिः 55.

18A. रजस्रवाशान्तिः 43.

19A इति शोभकोटिः 12

19A इति शोभकोटिः शोभकोटिः 1

20B इति शोभकोटिः पुनः 2

21B इति शोभकोटिः शोभकोटिः 6

22A इति शोभकोटिः शोभकोटिः 8

22B इति शोभकोटिः शोभकोटिः 10

23B इति शोभकोटिः शोभकोटिः 11

24B इति शोभकोटिः 14

25A इति शोभकोटिः शोभकोटिः 15

27B इति शोभकोटिः शोभकोटिः 17

27B इति शोभकोटिः 17

28B इति शोभकोटिः शोभकोटिः 17

Inter relation

29B इति शोभकोटिः शोभकोटिः 10

30B इति शोभकोटिः शोभकोटिः 8

30A इति शोभकोटिः शोभकोटिः 2

30B इति शोभकोटिः शोभकोटिः 4

32A इति शोभकोटिः शोभकोटिः 10

35A इति शोभकोटिः शोभकोटिः 15

37A इति शोभकोटिः शोभकोटिः 32

37A इति शोभकोटिः शोभकोटिः 7

38A इति शोभकोटिः शोभकोटिः 7

38B इति शोभकोटिः शोभकोटिः 7

39A इति शोभकोटिः शोभकोटिः 17

41A इति शोभकोटिः शोभकोटिः 13

41B इति शोभकोटिः शोभकोटिः 11

- 15A. इति शौनकीये आदित्यशान्ति 8.
 16B. इति शौनकीये अष्टौ विवाहाः 31.
 17A. मधुपर्कविधिः 9.
 18B. शौनकीये मधुपर्कः 26.
 31B. इति शौनकीये विवाहः 61.
 52A. इति शौनकीये द्वितीय-विवाहः 8.
 53A. इति शौनकीये नित्याभिषेचनविधिः 21.
 53B. इति शौनकीये समारोपणविधिः 9.
 54A. अथ शौनकीये प्रयासगमने 8
 54B. अथाभिषेदः 5.
 55A. अथ ऋद्धस्य गृह्ये पुनराधानं 10
 55B. इति शौनकीये पुनराधानम् 7.
 55B. अथ द्विभार्यासन्धानम् 12
 57A. शौनकोऽहं प्रवक्ष्यामि सप्तमवस्थास्यमुत्सवं 8.
 58A. इति शौनकीये अवगाकर्म्म 15.
 59A. इति शौनकीये सप्तवलिः 15.
 59B. इति शौनकीये आश्वयुजीकर्म 11
 60A. इति शौनकीये आययणम् 13.
 61B. इति शौनकीये प्रत्यवरोहणम् 23.
 61A. इति शौनकीये आंजम् 58.
 67A. इत्याहिताग्ने पार्वणश्राद्धम् 58.
 69B. इति शौनकीये अष्टकाश्राद्धम् 51.
 69B. इति काम्यश्राद्धं 8.
 73A. इति दुर्भोजनप्रायश्चित्तम् 70.
 74A. इति प्रायश्चित्तानि 15.
 74B. इति श्रान्तिः 8.
 74B. "यद्यनिरुपलं सप्रे" 6
 75A. "यस्मिन्काले ऋष्टान् गावाः" 5.

75B 11 verses on the topic —

आयुष्यमायुर्वर्षस्य सूक्त दाक्षायण भवत् ।

अलङ्कार हिरण्य वा प्राप्य दाक्षायण व्रजेत् ॥

प्राप्त च श्रियमाधत्ते वज्र चावमुपायुते । श्रौतक, etc, etc

77B इति श्रौतकौचे दन्तधावनम् 39

80A. इति स्नानविधि 14

82B इति मन्त्राविधि 17

83A इति श्रौतकौचे गायत्रीकल्प 11

83B. इति जातवेदसकल्प 18

91A इति श्रौतकौचे अम्बककल्प 7

91A इति श्रौतकौचे देवतापूजाविधि 138

92B श्रौतकौचे वैश्वदेव 35

93A. इति धनार्जुनविधि 8

94A श्रौतकौचे रथारोहणम् 19

94B क्षेत्रस्य कर्मकारम्भ कर्मक कारयेत्तत् 18

95A श्रौतकौचे मङ्गलविधिः 9

96A इति ब्रह्मयज्ञ 19

97B इति श्रौ० अश्वत्थोपनयनम् 29

98A गर्भिणीशिशुरजस्वलामग्नौ विधि 8

99A इति श्रौतकौचे सर्पसंस्कारविधिः 29

End —प्रयोगं दृष्ट्वा दृष्टो वा जानता वा सर्पवधं कृतं तस्य सर्पस्य गतिप्राप्तये आत्मनश्च तज्जनितोपद्रवपरम्परानिवृत्त्यर्थं तद्वृत्तादिनामकुलप्रीत्यर्थं आस्त्रदृष्टेन कर्मणा यथाश्रित्या सर्पबलिमहं क्रमिष्ये श्रद्धोमित्रं शं वरुण इत्यनेन स्तुतिः ।

This is a work quite different from that described in
Bk 316

125

1936 बहुचर्यकारिका or बहुचकर्मप्रयोगकारिका ।

Bahurca Grhyakarikā or Bahurca Karmaprayoga kārīkā

For the manuscript and the work see L. 3244 For a full description of the work see Burnell, p. 146, where he says, 'it resembles Samagrhyaparisaṣṭī, except that there is no prose in it. The same rites are treated in both works exactly in the same way, but in Samagrhyaparisaṣṭī each section is attributed to a separate Rṣi. The kṛtikā referred to in sloka (line 3) 3 must, however, be that by Kumaṛasvami and therefore this is probably a late reduction of a work by Śākala though many verses by him are certainly preserved in it unchanged.'

This is a Supplement to a Saunakakarikā. Saunaka is mentioned here as Acaryya. The author is Śākala, who says Śākalohamampī nīkṣyanti. If this is true, Burnell's surmise that the kṛtikas referred to in line 2 are by Kumaṛila svami and Rajendralala's surmise that the paraphrase with holds his name do not hold good.

426.

5474 : *The Same*

8 batanco country made paper 10½ x 7 inches Folia 47 Lines 100 a page Extent slokas 1310 Character Nāṣara of the meter (line 1) Aṅgarāce fesh Complete

Colophon — इति श्रीशकलाचार्यकृतकारिकाया अन्त्येष्टिविधिप्रकरणं समाप्तम् ।

427

2956 ह्योत्सर्गविधिः (शौनकोक्तः) ।

Vr̥ṣotsarjavadhī

Substance country made paper 8½ x 1 1/2 che Folia 10 Lines 100 a page 11 slokas 210 Character Nāṣara Aṅgarāce fesh Complete title d

It begins —

अथ शौनकोक्तमार्गेण दृष्योत्सर्गविधिः । तत्र दृष्यलक्षणम् ।
जीवकस्याया पयसिन्ध्या पुत्रं विद्यायाम् दिद्यायनमेकहायन
वा नील वभु कपिल क्षुण्णलोहित श्वेत वा एकवर्गमनेकवर्णं वा
अथवाग्राजीवमात्रक यथासम्भवं वा यो वा दूधं हृदयति त वा
दृष्यमुत्सृजेदित्यादि ।

The manuscript breaks off abruptly

428.

9939. नारायणवलि । *Nārāyaṇavali*

Substance: country made paper 9x4 inches. Folia 4. Line, 7 on a page. Latent in slope: 00. Character Nagari. Appearance old. Incomplete at the end.

It begins thus —

श्रीगणेशाय नमः ।
शौनकोक्तं प्रवक्ष्यामि नारायणवलिं परम् ।
आद्यालक्ष्म्यदत्तादिना(?) कनियानां तथैव च इत्यन्ते ॥
यतीनां योगिनां पुत्रात्मन्येव मोक्षकारिणः ।
पुण्यपापाद्यक्षयार्थाय(?) द्वादशीं हवि कारयेत् ।
द्वादश्या अवगच्छन्ते प्रसूत्या पार्वत्योक्तुं देवाद्युक्ताः । पूर्वोक्तं
सर्वं विधिमुक्ता 'सतो देवे'ति यजमि पुष्टपसुक्तेन च प्रत्युष पायस
ऊत्वा केशवादिद्वादशनामभिराभूषितो द्वादश विधान् धम्मोन्व
तैरेव द्वादश पिबन् दद्यात् इत्यधिकमाह । अथ प्रयोगः द्वादशे-
ऽङ्घ्रिं छतनित्यप्रियो मध्याह्ने खात्वा दर्भान् धारयमाणं प्रविष्ट-
पात्रं प्राधानायम्य देशकालौ चतुर्थौ । इत्यादि ।

428A.

62. लघुशौनकी । *Laṅhū Śaunakī*

For a description of the MS see L. 842

The propitiation of planets as an expiatory rite to be performed before commencing any religious rites

1936. बह्वचष्टिकाकारिका or बह्वचकर्मप्रयोगकारिका ।

Bahur 1 Grhyakarika or Baharica Karnaprajogikā

For the manuscript and the work see L 3244 For a full description of the work see Burnell, p 11b, where he says, "it resembles Śmagrhyasūtras, except that there is no prose in it The same rites are treated in both works exactly in the same way, but in Śmagrhyasūtras each section is attributed to a separate Rishi The kṛtikā referred to in sloka (line 3) must, however, be that by Kumārīśvarīnī, and therefore this is probably a late redaction of a work by Śākṛla, though many verses by him are certainly preserved in it unchanged"

This is a Supplement to a Saunakakṛtikā Saunaka is mentioned here as Acārya The author is Śākṛla, who says Śākalohamumparākṣyaṇī If this is true, Burnell's surmise that the kṛtikā referred to in line 3 is by Kumārīśvarīnī and Rajendralāl's surmise that the paraphrase withholds his name, do not hold good

Substance country made paper 10½×7 inches Folia 17 Lines 1" on a page Extent in slokas 1410 Character Nagari of the nineteenth century Appears complete

Colophon — इति श्रीशक्रलवार्थकृतकारिकाया अन्येष्टिविधिप्रकरण समाप्तम् ।

2956 द्योत्सर्गविधिः (शौनकोक्तः) ।

Dyotsargavidhi

Substance country mill paper 8½×4 1/2 inch Folia 10 Lines on a page 11, 12 Extent in slokas 240 Character Nagari Appearance fresh in complete at the end

It begins:—

अथ श्रौतकोहमागम्यं वयोत्तरंविधिः । तत्र सधनक्षयम् ।
 श्रीवक्तृत्वात् परस्मिन्नाः पुत्रं विद्यामर्गं दिशायनमेकपायनं
 वा नीलं उभे कपिलं छायासोहितं श्वेतं वा एकवर्गमनेकवर्गं वा
 नव्यगान् श्रीवनाटकं यथासंभवं वा यो वा पूर्वं हृदयति तं वा
 वृषमुत्सृजेदिद्यादि ।

The manu-script breaks off abruptly.

428.

9939. नारायणखलि । *Narayana-kali*

■ Distance country made paper 2x1 inches Folia, 4 Laminæ, 7 on 1
 page Extent in 'lokas, 40 Character, Nagari Appearance, old Incom-
 plete at the end

It begins thus:—

श्रीमच्छेषाय नमः ।
 श्रीनकोहं प्रवक्ष्यामि नारायणखलि परम् ।
 चान्द्राक्षदुदकादिना(?) कनिकायां वषेः च इत्यन्ते ॥
 मनीनां योगिनां पुमानन्येषां मोक्षसाधिकां ।
 एतन्मन्त्राद्यस्तुतवाग्याय(?) दादयेऽपि कारयेत् ॥
 दान्तां अश्वमेध्यान्ते यद्यन्तां धार्यन्ते चैवद्युताः । पूर्वोक्त
 मन्त्रं विधिमुक्त्वा 'अतो देवे'ति भक्तिं पुनरुपस्थाप्य च प्रपूज्यं प्रापय
 ऋतां केशवादिद्वादशनामभिस्तद्विष्णो दादश विष्णुं सम्भोज्य
 नैवेद्यं दादश पिबान् दद्यात् इत्यधिकमाह । अथ धर्मोक्तः दादये-
 र्नाम छान्दोग्यविष्णो मध्याह्ने व्यातां दमान् धारयमाणां प्रति-
 पातिः पावनायाम्ब देवकालौ सद्गोत्रे । इत्यादि ।

428A.

62. सधुशौनकी । *Sadhushounaki*.

For a description of the MS see L. 842.

The propitiation of planets as an expiatory rite to be performed before commencing any religious rites.

Post Col —संवत् १७३० वर्षे आश्विन शुदि ३ लिखितं वाङ्मया श्रीशिव-
मस्तु । औरस्तु ।

429

3721 शाकलसंहिताहोमप्रयोगः । *Śākalasamhitā*
homaprayoga

Substance country made paper 10x5 inches Folia, 31 Lines, 16 on a
page Extent in shloka 1100 Character Nagara of the eighteenth century
Appearance discoloured

The first 21 leaves are taken up with a complete work,
entitled *Śākalasamhitā homa prayoga*, viz a liturgy for offer-
ing homa along with the recitation of the *Śākala samhitā* of
the Rg Veda

The leaves from 25 to 31 are taken up with a supplement
to the *Śākalasamhitā homa prayoga* The Homa of the
Balakhilyas begins in 25A and ends in 28A In 30A begins
अथ तन्त्रम् ।

(1) *Śākalasamhitā homa prayoga* begins —

अथ शाकलसंहिताहोमप्रयोगः ।

तत्र शाखायनसूत्रम् । प्रयुञ्च वेदेन जुहुयादिति हैक व्याज्जरिति ।
एके इति पञ्चान्तरद्योतकम् । स च पक्षोऽविशेषात् सर्व्व ऋक्-
शाखा-साधारण्य । हैक इति न स्तननमिति । भाष्यव्याख्यानन्तु
महद्दोमादिपक्षो यथा तत्सूत्रकाश्यामसाधारण्येनाभिप्रेतो न
तथापि विशेषग्रहणाभावेन सर्व्वसाधारण्येन शाखायनस्यापि
अभिमत एवेत्येतत्परम् । प्रयुञ्च वेदेन जुहुयादित्यत्र तृतीयया
प्रतीयमान होमकरणत्वं दर्शपूर्णमासाभ्यां स्वर्गकामो यजेतेत्यत्र
दर्शपूर्णमासोभयत्वावच्छिन्नफलभाव्यकभावनाकरणत्वं ।

It ends —24B अत्र शान्त्यर्थं पादस्यान्ते पाठ एव न तु होम ।

खिलानां ब्रह्मयज्ञे विनियोगः । अन्यथा पाठवैयर्थ्यापत्तेः ।

Col —इति शाकलसंहिताहोमप्रयोगः समाप्तः ।

(2) बालखिल्य begins

अथ च ८ वायवे ३ इन्द्रवायुभा ३ मिथ्यावहनाभा ३ अग्निभा ३ ।

28A, इति बालपितृयम ।

The MS goes on अथ च २० इन्द्राय २१ आदित्ये २१ इत्यादि
इत्यादि ।

(3) 30 1, अथ तत्तत् चिन्तयेत् ।

अभेदेन ब्रह्मण तत्तत् तच्च तत्र भवति यच्च अष्टहोमाद्विषयत्वं । तद्यथा ।
दर्शपूर्णमासयोः षट् प्रधानकर्माणि चोदिष्ये पूर्णमास्यां चोद्यमावास्यायां तत्र
त्रयाणामपि प्रधानानां बहुदेव प्रयाजाद्यनुष्ठानमनुष्ठायानां इत्यर्थः । वृष्टायानां
यावत्फलोदयमावृत्तिं नत्वेकं साङ्गं कृत्वा अपरमपि तथैव कर्तव्यम् । तस्मात्
सत्त्वाण्यङ्गाणि सम्भूयेकस्योपकारकजननेन करणाकाङ्क्षां पूरयन्तीति राज्ञान्तः ।

It ends — एकस्मिन् काले अनेकपाकयज्ञा कार्यत्वेन घ्राताच्चेत्तदा त
समानतनयका काव्या इत्यर्थः । तत्र तन्वावृत्तिर्निष्ठा तन्वस्य यज्ञाय
करणादेर्वर्द्धिरिष्टादवर्द्धतिरिति कारिकाभाष्ये ।

This work has got the characteristics both of an Anukramani and of a liturgy common to all the Sakhās of the Rgveda

BLACK YAJUH SAMHITĀ

430.

3272

Substance foolscap paper 12×4 inches Lines 11 on a page Folia 31 of which the first two are missing Character, Nagara of the early nineteenth century. Appearance, discoloured

The MS contains the Taittiriya Samhitā from the beginning of the fifth anuvāka of the first prapāthaka of the 7th kānda to the end of the kind.

431.

1011 यजुः-संहिता-भाष्य *Yajusamhita Bhāṣya*

By Mādhavācārya

Substance, country made paper 10½×1½ inches Folia, 40 Lines 11 to 16 on a page Character, Nagara. Appearance old

A fragment containing the commentary on the first four anuvākas and the first portion of the fifth anuvāka of the first prapāthaka

Before the commencement of the Bhāṣya, we have the following ślohas of māṅgalacarana, not of Sayana.

गजवदनमचिन्त्य तौह्यदन्त त्रिनेत्र
रुद्रदुर्दरविशेष भूतरूप पुराणम् ।
अमरवरसुपूज्य रत्नवर्ण सुवेष
पशुपतिसुतमोक्ष विहराज नमामि ॥
मूलाधारचतुष्यत्र पद्मकिङ्कशप्रोभिते ।
दाडिमौकुसुमप्रस्थे तद्व्यादित्यसन्निभे ॥
भगवत्ये कुण्डलोचने पूजयेत् परमेश्वरीम् ॥
अङ्गुष्ठ चाक्षसूत्रं च पाशपुष्पकधारिणी ।

मुक्ताहारसमायुक्ता देवी ध्यायेच्चतुर्भुजाम् ॥
 कपिलप्रटमुदयत् कर्णं + + + + चं
 विद्वत्तवदन-विद्युज्जिह्वमुत्फुल्लवासम् ।
 चरिदरकरयुग्मं योगपट्टाङ्गजसु-
 स्थितकरभरुणाग्नि श्रौटसिंहं नतोऽस्मि ॥ १ ॥
 नमामि विष्णुं विधियश्चक्षपं सरस्वतीं चापि तदीयं त्रिधा ।
 त्रैविद्यचङ्गान् विदुषो गुरुश्च बौधायनाचार्यपदद्वयं च ॥ २ ॥
 श्री ॥—

Then begins the usual maṅgalācarana of Sāyaṇācārya
 तमीशाद्या, etc

After the maṅgalācarana common to all his works, we
 have:—

स प्राह दृष्टिं राजन् मायवार्थो भवानुजः ।
 सर्वं + + + वेदानां व्याख्यातृत्वे नियुज्यताम् ॥
 इत्युक्तो मायवार्थेण पौरः श्रीवृक्षभूषति ।
 अन्वशात् मायवाचार्थं वेदार्थस्य प्रकाशने ॥

(Different reading noted on the top)

अन्वशात्माधवाचार्थं वेदार्थस्य प्रकाशने ॥
 ने पूर्वोत्तरमीमासे ते व्याख्यातिसंग्रहात् ।
 छपानुर्माधवाचार्यो वेदार्थं वक्तुमुद्यतः ।
 ब्राह्मणं कल्पसूत्रं + + + + आहतिं तथा ।
 उदाहृत्य तथा सर्वमन्तार्थं स्पष्टं ईर्यते ।

ननु कोऽयं वेदो नाम किं च तस्य लक्ष्यम् के वा तस्य विमलप्रयोगनगराम्बु-
 धिकारिणः कर्णं वा तस्य प्रामाख्यं ।

432.

10168 The Same

Substance, country-made paper 2½ x 6 inches Folia 137 Lines, 12 on
 a page Character, Nāgara Date Samvat 1855 Appearance discoloured

To the end of the first prapathaka of the first kāṇḍa.

Colophon :— इति श्रीमद्विद्यातीर्थमहेश्वरायरावतारस्य श्रीमदाजाधि-
राजपरमेश्वरस्य श्रीवीरवृक्षमहाराजस्य व्याघ्रापरिपालकेन साध-
वाचार्येण विरचिते वेदार्थप्रकाशे यजु-संहिताया प्रथमकाण्डे
प्रथमः प्रपाठकः समाप्तः ।

Post Colophon :—

संवत् १८५५ साके १७२० यादृशं पुस्तकं, etc.

In a later hand. यजुसंख्याषट्त्रिंशच्छ्लोकाधिकविंशताधिक-त्रौणि-
सहस्राणि । उपाध्याय-प्रद्युम्नस्येदं पुस्तकम् ।

433.

89. **सांग्रहशेषिमन्त्राः ।** *Saṅgrahashēṣṭimantṛāḥ.*

The present MS. is noticed in L. 839.

Beg. :—इमा जनता संग्रहानि—Taittirīya Brāhmana 3. 8. 1. 1.

434.

8093. **नमकचमक ।** *Namakacamaḥka.*

Substance, country-made paper. 9½ x 4½ inches. Folia, 14. Lines, 7 on a page. Character, Nāgara. Date lost in lacuna. Appearance, discoloured and mouse-eaten. Complete.

Colophon :—इति नमकचमक समाप्ता पुस्तकं लिखितं स + + + शिव-
भट्ट शेषले लिखितम् ।

The MS. contains the whole of the fifth prapāthaka, and anuvākas 1—10 and the beginning of the 11th of the seventh prapāthaka of the fourth kāṇḍa of the Taittirīya Saṃhitā.

See I.O. Catal. p. 31, No. 152.

435.

8946. **षडङ्गपाठः ।** *Ṣaḍaṅgapāṭha*

Substance, country-made paper. 10 x 4½ inches. Folia, 19. Lines, 7 on a page. Character, Nāgara. Date, Śamvat 1809. Appearance, fresh. Complete.

मन्त्र १८६६ चैत्रमुदि २ भोमदिने लिखित पूर्वगमन नामाग्रे नमो भुभे ।
गुप्त मङ्गल ददाति ।

Reg — मन्त्रानां त्वा मन्त्रयति इवामहे etc

With the mantras recited See Belval 504 and 526
See also Leipzig No 17

436

9108 रुद्राध्याय *Rudradhyāya*

9112 c country made paper 7x2½ lines 14, 15 which the
11th line g lines 10, 11, 12 Character Nagara of the 18th
century Appearance tolerable

This collection contains an incomplete copy and a stray
leaf

437.

2470 रुद्रस्वाहाकार । *Rudra svahākara*

Subst c country made paper 4x1½ lines. Fols 11 Lines 10 per
page. Extent 11 slokas 1st Character Nagara of the 19th century
Appearance discoloured

The first leaf is missing

It is the *Rudradhyāya* properly recited with
diacritical marks. The mantras are marked from 1 to 111,
noting where *svah* is to be uttered and ghee poured into
the sacred fire

438

5792 *The Same*

Subst c country made paper 9½x4 inches Fols 4 Lines 12 14
per page Character Nagara of the nineteenth century Appearance old and
discoloured Complete

(*copy on* — इति स्वाहान्तो रुद्राध्यायः)

439

6226

Subst c country made paper 11x6 lines Fols 2 Lines 10 per
page Character Nagara Appearance fresh

Rudramantras in their prakāśa numbering 161

Beginning —योगेशाय नम ।

ॐ नमस्ते रुद्रम् नम खाद्या १ ॐ याते रुद्र शि० कयी
खाद्या २ ॐ यामिधुं प्रगत् खा० ३ etc

Colophon —इति रुद्राध्यायः प्रथमस्याक्रमन्त विभाग ।

On the top of the first leaf मानवीयोपनामक वचनप्रदितस्यैव
पुस्तकम् ।

440

256 रुद्रभाष्य । *Rudra Bhāṣya*

By Śāṅkara

Distance country male paper 9x4 inches folio 27 L c 8 una
page. Extent 1 shlo 100 Character Vagar Date S. 11 1. 90 1/2 per
5 or old Complete

It is named रुद्रभाष्य on the obverso side of the 1st leaf

This is a commentary on the Rudrādhyaya of the
Taittiriya Samhita

The commentary begins in the 6th line of 2B, the
foregoing portion being taken up with Phalaśrutis from
Javalopaniṣad, Yājñavalkya Smṛiti, Vasistha Smṛiti, Manu
Angirasa, Vāyupurana, and Upastamba The Phala
śruti forms no part of the commentary

Rudrādhyaya is stated in the Phalaśruti to be common
to all the branches of the Yajuh Veda

2B 1 4 रुद्राय नमः यजुः शाखास्तु सर्वस्य पश्यते ।

Prapathika 5, kind IV of the Black Yajuh Veda consists
of 11 anuvākas of which the first four are devoted to Iṣṭaka
citi and the rest describe Rudra as pervading the animate
and the inanimate world

20B Line 5 पञ्चमानुवाकमारभ्य नवमान्तरेषु एतेषु अनुवाक[यि]

अन्यतरतो नमस्काराणि यजुषि बह्विनि अभिहितानि तै मर्त्यै

परमेष्ठ्यस्य सांख्यिक्यमभिधातुमेकैकं यजुषा स्थावर जङ्गमश्च

एकैक रूपमभिहितम् । अनुवाकभेदस्तु ह्यतो र्हि प्रयोगे मन्-
भेदानभिप्रायेण दृश्य ॥ एकैकोऽनुवाक एकैको मन्त्र ॥

Sa CS No 650

Sāyana's comment begins —

श्रीमद्यज्ञाय नमः । श्रीमद्वाक्ये नमः ।

यस्य निश्चितं वेदा यो वेदेभ्योऽर्पितः जगतः ।

निर्ममे तमह वन्दे विद्यातीर्थं महेश्वरम् ।

इष्टकामितयं सन्वाच्यतुर्षोऽहं समापिताम् ॥

व्याख्या—Here ends JB. In the next leaf begins, after
a cross mark कर्मप्रकरणे पाठान् कमादृतमिच्छते. Thus it is
evident that after व्याख्या there was a break in the original
manuscript from which the present MS has been copied.

It ends —

हे तमा यो युष्माकं जग्मे विद्वद्विद्वत्सो र्धर्मान् क्षाययामि । The CS
MS ends here.

अथ ब्राह्मणम् । नमो वा अथ इत्याद्यनुवाकः । अथ विनियोगसंग्रहः ।

प्रश्ने तु पक्षमे प्रोक्तं श्रुतकर्मोप होमकः ।

समापतिभ्य इत्यन्त एको मन्त्रः प्रकीर्तितः ॥१॥

अवाध्यायचेतस्तत्तमसौ यन्त्र उत्तरः ।

नमो इत्येव इत्येव इति यादिविभक्तः ।

त्रेधाभिन्नस्ततोऽहोमे ध्वज्यन्ता इह कीर्तिताः ॥ इति ।

Col — इति सायनाचार्यविरचिते ब्रह्मसूत्रे एकारग्रोऽनुवाकः समाप्तः ॥१॥

1st Col 1st Col — इह पृष्ठकं कविमखन उपनामक-आद्याधर्मदृष्टम् ॥

संवत् १७८५ सप्तम्य अधिकावदा १० चैत्रमास्ये प्रतोके तीर्थघाते २१३ ।

442.

2385. *The Same.*

Substance, country-made paper 10x5 inches. Folia, 16 Lines, 12, 12 on a page. Extent in folios, 150. Character, Nagara of the early eighteenth century. Appearance, discoloured. Complete.

443.

1189. **रुद्रभाष्यम् ।** *Rudra Bhasya.*

Substance, country-made paper 9½x4½ inches. Folia, 22 Lines, 12 on a page. Extent in folios, 150. Character, Nagara. Appearance, tolerable. Complete.

There are two handwritings, the first five leaves in one hand and 6 to 22 in the other.

*It begins thus:—*श्रीमणेशाय नमः ।

ॐ अस्य श्रीरुद्रप्रश्नस्य शम्भुर्भगवान्वयिः महाविराट् छन्दः महादेवो देवता मोक्षार्थं विनियोगः । ननु चरमायामिष्टकायां प्रत्यक्षदीपं युष्टोतीति चयने विनियुक्तस्य कथं मोक्षे विनियोग इति चेन्न मोक्ष-सर्व-पापक्षय-वित्तारोग्यायुष्यादि-बहुफलसाधनत्वस्य श्रुतिस्मृत्यादियु प्रतीयमानत्वात् । तत्र जावालोपनिषत् “अथ हेनं तन्मन्त्रपाठिना ऊषु. etc., etc.” कैवल्योपनिषदि “यः प्रत्यक्षदीपमधीते etc., etc.” शांतातप आह “स्थेयं कृत्वा etc., etc.” याज्ञवल्क्यः “सुरापाः स्वर्गं हारौ etc., etc.” शङ्खः “स्वर्गस्थेयो वसुधाधायौ मुच्यत इति” अथर्वान्निरस्तावूपणुः “एकादशशृंगान् वापि etc., etc.” वायुपुराणे “यश्च रुद्रं जपेन्नित्यं ॥ etc., etc.” आपस्तम्ब आह । “यस्य रुद्रः प्रजां पश्यं etc., etc.” प्रतिमन्त्रं ऋष्या-दिपुरश्चरणप्रयोगः ॥ तत्र तत्र व्याकरणप्राप्तिश्च इत्येतत् सर्वं वेदभाष्यकारेण प्रतिपादितम् । यज्ञगौरवमयादपेक्षिताशमात्रं लिख्यते ॥ नमस्ते रुद्रमन्यवे इत्यस्य कश्चप षट्पि. इत्यादि इत्यादि ।

It ends thus —

यावज्जीवमग्नं सभतो धनेन मन्त्रेणाज्येनायुत जुञ्जयात् । काल-
घातमुत्पद्यते । कापिलेन पयसा अयुत जुञ्जयात् । त्रातिम्मरो
भवति ॥ इति द्वितीयं यजुः ॥

Colophon —

इति श्रीरुद्रभाष्ये एकादशोऽनुवाक समाप्तः ॥

Post Colophon —

यस्य निश्चितं etc , etc , etc

परिषेचनमुत्थास्य सन्ध्यां प्रागुदीरिता ।

वसोधांरादयः शिष्टा प्रोच्यन्तेऽस्मिन् सप्तमे ॥ २ ॥

कल्पेऽप्याविष्कू सजोपसेति चतुर्गृहीत ऊत्वा औदुम्बरौगुच
व्याघ्रममाघां ऋदा प्रदिग्धा यथादासेचनवती हृतस्य पूरयित्वा
वागश्च मे प्रसवश्च मे इति सन्ततां वसोधारा जुष्टोत्थामन्तममापना-
दिति । अत्र द्वादशभिरनुवाकैर्मन्त्रा समाप्यन्ते । चतुर्गृहीत-
धोममन्यपाठस्तु । अग्रा विष्कू स जोपसे मावर्द्धन्तु वा गिर
द्युमेवाग्निभिरागतमिति हे अग्रा विष्कू युवा ।

444

1587 पङ्कशतद्वितीयभाष्यम् । *Ṣaḍaṅga Śaturdvi-
tīya*

Bhāṣya

By Śaṭaughna

Substance coutry made in 1810 & 11. Folio 16 Written in
Tamil for the Character modern hand in Dat 6 mist 1811 Appear
nice fresh Complete Bound a book form

It begins —

ॐ यङ्कशतद्वितीयं व्याख्यायते । मम मे मम शिवसकल्पमस्तु ॥

शिव सकल्पोऽभिजायो यस्य तत् शिवसकल्पः ।

The text begins —

ॐ यज्जाग्रतो दूरमुदेति देवम् ।

तद् मुद्रास्य तथेवेति ।

दूरंगमं ज्योतिषां ज्योतिरेकं
तन्मे मनः शिवसंकल्पमस्तु ।

End of the text.—

असंख्याताः सहस्राणि चैवमा अधिभूम्यां
तेषां सहस्रयोजने च धन्वाणि तन्मसि ।
इति शतरुद्रीय यजुर्वेदो यद्वङ्गपाठः ।

End of the commentary:—

असंख्यातानि सहस्राणि अधिभूम्यां भूम्यपरिध्याः तेषां सहस्र-
योजनेष्वन्तर्भवितानां धन्वानि घनूंषि अतन्मसि अतन्नुमा च
वयामः ।

Col.:—इति शतरुद्रीयव्याख्या समाप्ता ।

इति शत्रुघ्नकृतायां मन्वाद्येदोपिकायां यजुर्व्याख्यान-परिच्छेदः ।

It seems Satrugghna was a commentator of the whole of the Yajurveda, of which this is only a part

The Rudradhyāya section (38A to the end) differ from both the White and Black versions and even from the next MS. from Kāsmīra.

Post Colophon:—

मङ्गलं लेखकानां च वाचकानां च मङ्गलम् ।

मङ्गलं सर्वलोकानां भूमिभूपतिमङ्गलम् ।

संवत् १७११ फाल्गुण शुद्धौ पूर्णिमायां बुधवासरे इदं पुस्तकं मङ्गलं
गुलसीदास वैरागी । लिखितं श्रीरामन पण्डित ।

शुभमस्तु सर्वजगताम् ।

445. 1

3979. रुद्राध्याय (*Rudradhyāya*) with the भाष्य (*Bhāṣya*).

By Haridatta Miśra.

Substance, Kasmīrī paper. $7\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{2}$ inches. Folia, 27. Lines, 10 on a page. Latent in Shloka, 500 Character, Sharada Appearance, worm-eaten Complete

A running commentary on the Rudrādhyāya probably of the Kathasākhā of Yajurveda. It is divided into six anuvākas and it differs considerably from the Rudrādhyāya of the White Yajurveda and of the Taittiriya Samhitā. Each anuvāka is followed by its commentary. It ends in leaf 26B: इति हरिदत्तमित्रेण विरचितं रुद्रभाष्यं समाप्तम् ।

The rest contains notes on the same subject.

446.

9067. **रुद्रभाष्यं ।** *Rudrabhasya*

By Jhorala.

Substance, country, made paper : 9x5 inches Folia, 16 Lines, 16, 17 on a page Extent in folios, 650 Character, Nagari of the nineteenth century. Appearance, discoloured Complete

The last Colophon runs thus:—

इति श्रीमत्सकललोकप्रसिद्ध-श्रीमद्भारवृक्षरत्नसमुद्रसंभूतश्रीम-
द्रुचिंहभट्टमहोपाध्याय-हरियानन्द-सुधाकरकला-संबद्धकेन राम-
कृष्णभक्तसंभूतेन प्रणमन्सुरासुरमौलिदिव्यरत्नकोटोरकोटि-कोटि-
प्रभापूरपरिपूरितश्रीविश्वेश्वरदिव्यचरणारविन्दमकरन्दसन्दोहान्दो-
लित-दिव्यचित्तचक्षुरीकेन बहोबलेन विरचितं श्रीरुद्रभाष्यं सम्पूर्णम् ।

मार्गशीर्ष वसुधि नवम्या शुद्धवारे लक्ष्मणपुरे प्रातः सम्पूर्णता प्राप्तम् ।
वैद्यनाथतनूवत्स पाण्डुरङ्गस्य धीमता ।

बालकृष्णसमाख्यस्य जगन्नाथानु पुस्तकम् ।

It begins thus —

विश्वेश्वरं नतसुरासुरमौलिज-

मन्दार-कुन्दकुसुमादृत-पादपोठम् ।

भस्मावकुण्डमहिक्कण्डमुपोपकण्डं

मौलिकण्डमाश्रय मनः पदु नीलकण्डम् ॥

चेतोभट्टं महेशपादकमलं यदिष्णुनेत्रार्चितं

तत्त्वं मौनिमनोमधुप्रतवरत्नावाश्रयं भंशय ॥

समासभाष्य समुत्तरद्वयोः-

श्रीमानशोषनकारिणामाज्य

श्रीवदभाष्यनिमुद्रनपरम्परा

चम्पे मराठिवरुषा समयाभित्यः ।

... ..

अशोषो भाष्यरामानु श्रीवदमन्त्रार्थविचारद्वयः ।

श्रीवदभाष्य तनुते विवरानं प्रकाशयन् वदमन्त्रभाष्यम् ।

417.

8818. रुद्रभाष्य । *Rudrabhasya*

By Ahovla

Substance, country paper, 12½ inches folio, 2 lines, 9 on a page
Extent in shloka 100. Character Nagara Date, 1856 Complete.

The last Cephon :—

इति श्रीमन्-गङ्गानोरुप्रसिद्ध-श्रीमन्-भास्वरवंशरत्नसमुद्र-
सम्पन्नश्रीमन्प्रसिद्धभट्टमन्त्रार्थविचारद्वयानन्दमुद्राकरकलासम्बद्धं
रामानुज गणसम्पन्नेन प्रदत्त-सुरासुरभौषिदियरत्नकोटिकोटि-
प्रभापूर्य्यतपूरित-श्रीविश्वेश्वरदिश्वरवारविन्दमन्त्रन्दसन्दोहा-
न्दोषित-दिश्वचित्तचरोकेण अशोषणेन विरचितं श्रीवदभाष्य
सम्पन्नम् ।

सम्पत् १८५५। आवलसुम्पत्ते ६ गुदवाधरे वाराणशिमध्ये
भानि यशसुद्धय शीघ्रचन्द्रगोवा सदनमध्ये मेता अमरचन्द्रगो
कनियुद्धय विश्वेश्वरनायकापेष्टलमोषे श्रीरामचन्द्रार्थमस्तु ।
सुभं भवतु । वर्ष ६८ आवस्था ये लयि ।

418.

9066. रुद्रचमकभाष्य । *Rudracamakabhasyam*

By Ahovla

Substance, country made paper, 12½ inches folio, 2 lines, 14 to 20
in a page Extent in shloka, 60 Character, Nagara of the nineteenth century
Appearance, discoloured Complete

The Colophon runs thus —

इति श्रीमन्महर्षिकण्वप्रसिद्धथीमहाभ्युपनिषद्भाष्येन
लेन रचिते श्रीरुद्रचमत्काम्ये सम्पूर्णम् ।

Post Col — कश्चिन्न चरन्मानमे दातुं प्रगल्भद्विष
प्रकाशवद्वन्द्वे नृनिहृष्टमिषोप

इति विष्णुपुराणस्याख्यायां सप्तमोऽध्यायाया प्रथमोऽयं श्रीप्रकाशचरितान्ते
श्रीपरशामिषयः ।

It begins thus —

अक्षोवलेन वशिष्ठा चमकोऽपि यथोचितः ।
श्लोकैर्याख्यायते सोऽपि विनिर्मुक्तो यतो जपे ॥
+ + + प्रकाशवान् सप्रसादविभववृद्धो
अष्टाविंशतु प्रसिद्धो यो तावच्च प्रपतत्यरः ॥
समानप्रोक्तिसम्बद्धो + + + नृनिर्वाहको ।
तं महेश्वरादेन दृष्टेर्वानेभिरागतम् ॥

449.

3505 रुद्राध्यायटिप्पणी । *Ru dr adhya, itippni*

Substance country made paper 10x4 1/2 inch to 10x8 1/2 inch
1490 Patent in sloks — Cl a ter B: gals of the eighteenth century
Appearance discoloured Comlet

Post Colophon —

मतिहीने महादीने यदि नास्ति दया मयि ।

अथ मातर्महामात्रे ते नामास्ति दयामयी ॥

This Rudradhyāya forms the 17th adhyāya of some
Sākhā of the Black Yajurveda. There are 7 anuvākas. The
commentary is anonymous.

4B इति सप्तमोऽध्याये द्वितीयोऽनुवाकः । ४ A षष्ठेऽनुवाकेऽन्यतरतो
मन्त्रा उक्ताः । तेषां अन्ये केषितु सप्तमे उच्यन्ते ।

The *Tikā* begins शिवेन वचसा त्वा :—

अथ द्वाध्यायद्विष्यन्तौ लिख्यते । गिरौ श्वेते लिख्यतीति गिरिशः । हे गिरिश
शिव त्वामहं प्राप्तुं शिवेन मङ्गलेन स्तुतिरूपेण वचसा + + + + वचं
प्रार्थयामहे यथा येन प्रकारेण नोऽस्मादीयं सर्वमिदं भगवत् सर्वमपि मनुष्यपञ्चादिकं
अङ्गमजातं व्ययघ्नं रोगरहितं सुमना असत् सौमनस्योपेतं यथा भवति तथा कुरु ॥

450.

1263. दर्शपौर्णमासमन्त्रव्याख्या । *Darśa-Paurṇa-*
māsa-mantravyākhyā.

Substance, country made paper 10½" x 3½" Folia, 67. Lines, 14 to 16
on a page. Extent in folios, 1500 Character, Nagara Complete

It explains the mantras in connection with *Darśapaurṇa-*
māsa rites according to Black Yajurveda.

There are two paginations, one marked from 1 to 26
and the other from 2 to 41. The last leaf is doubly marked,
27 on the right-hand corner and 67 on the left hand, which
is the sum total of the leaves

Beginning—श्रीगणेशाय नमः । ॐ विद्युदसि विद्यमे पाप्मानं ऋतात्
सत्त्वं उपैमि । यज्ञ-ऋषिरभिविद्युद्भामप्रजापतिर्देवता भस्ते अथा-
होष्योचते । तथाच ब्राह्मणम् । प्रजापतिर्देवानश्चरत ते पाप्मना
संदिता अजायन्त तान व्यधत् तस्माद्विद्युत् इति व्यद्ययति खद्ययति
पाप्मानमिति विद्युत् यतो विद्युदसि हे अग्ने यतो मे पाप्मानं खद्यय
संस्पृशंनत्तेन विद्याग्राहं ऋतात् सत्त्वात् यज्ञात् निमित्तात्
सत्यमुदकं उपैमि ॥ इत्यादि ॥

End—अनेनान्तेऽपि मङ्गलमनुष्ठितं भवति आत्मानुसन्धानस्य पर-
मङ्गलत्वात् वाग्भदेवो यजुर्ब्राह्मणास्तर्पयितवौ । हे परिचारका
ब्राह्मणान्त्वज्रोऽन्याश्च तर्पयितवौ तर्पयत भोजनादिभिः ।

Col.—इति दर्शपौर्णमासमन्त्रव्याख्या ।

451.

1009 **एकाभिकाण्डमन्त्रव्याख्या or मन्त्रभाष्यम् ।***I kâgnikâṇḍamantra-jâkhyâ or Mantra Bhâṣya**By Mahopâdhyaya Haradatta Mîtra*

Substa ce, country made paper : 9x4 inches 10 1/2 11 - Lines 14 to 17
 m a page 1 extnt in slokas 1380 Character Nâgura Date Sapp 176'
 Appear: ce 011 Complete in two chapters

An exposition of mantras relating to Gṛhya ritual of
 the Black Yajurveda for those who keep one, that is, Smārta
 Liro

Printed in Mysore series No 28

It is divided into two chapters called *Piṣaṇa*, the first
 being subdivided into 18 sections and the second into 22

Beginning —

प्रथियन्त्य महादेव हरदत्तेन धीमता ।

एकाभिकाण्डमन्त्राणा व्याख्या सम्यक् विधीयते ॥

तत्रादितो वैश्वदेवमन्त्राऽपि अभिधीयन्ते ।

तत्र चोक्तमुभयतः परिवेचनं यथा पुरस्तादिति तस्मात् परिवेचनमन्त्रा पूर्वं
 व्याख्येया ।

Enl — एतमथ मृत्युवक्ष्यन् मायात् ततश्च शतं शरदं पुच्छो बह्वन्
 दिवसान् जीवन्तु मृत्युं त्वमेव पर्वतेन व्यस्यन्ना तिरोदधता तिरोहित
 कुर्वन्तु ॥ इति द्वाविंशत्यक्षं ।

Col — इति श्रीपद्माव्ययप्रमाणश्च महामहोपाध्याय मिथुनश्रीहरदत्तसूत्रि
 विरचिताया एकाभिकाण्डमन्त्रव्याख्याया सन्देहविशोधनां द्वितीय
 प्रश्न समाप्तः ।

Post Colophon —

श्रीविठ्ठलेशाय नमः ।

संवत् १७६५ वर्षे वैशाख शुक्ल गङ्गावत्सव्या चणमल्लवत्सव—श्रीकृष्णाय
 लिखितम् ।

Substance, country-made yellow paper. $9\frac{1}{2} \times 8\frac{1}{2}$ inches. Folia, marked 29-38. Lines, 23 on a page. Character, modern Bengali Appearance, fresh & mere fragment.

37A, इति माधवीचे वेदार्थप्रकाशे यजुर्वाङ्मये द्वितीयप्रपाठके प्रथमोऽनुवाकः ।

455.

3989. तैत्तिरीयब्राह्मणभाष्यम् । *Taittiriya Brahmana*
Bhāṣya.

By Bhakta Bhaskara Mīra.

Substance, country-made paper 11×5 inches. Folia, 134. Lines, 9 on a page. Extent in Slokas, 2050. Character, Nāgura, in a very modern hand Appearance, fresh. Date, Samvat 1949

Beginning:—

ओमशेषाय नमः । निर्विघ्नमस्तु । ॐ ।

हेमानां सर्वविद्यानां भूतानामीश्वरा परा ।

पुनस्तु सर्वरा पुमान् शब्दब्रह्मजगत्प्रिया ।

अथ पारक्षुमानुक्रममिच्छामः । अनारभ्याधीतानां प्रकृत्यर्थत्वात् तत्तच्छिष्टवचनाभ्युपगम्यमानानि विज्ञातव्यानीतश्रौतकाणां (?) मुक्ता-
मस्य ब्रह्मप्रपादेऽपि विनियुक्तत्वात् मन्त्रेणोत्तरवेदिं यज्ञावरजो वा
संपत्तो व्यभक्त्युः प्रतिप्रस्थाता च ब्रह्मसंधत्तमिति यजूंधि ॥ यज्ञ-
काण्डत्वात् सोमार्चयं ब्राह्मणवार्तिं ब्रह्मवर्षसं वा मदीयं सधत्तं
संहितमविहितं पुढतं मया सह । किञ्च तदुब्रह्म मे जिवन्तं ।

*Colophon:—*इति भट्टभास्करमिश्रविरचिते यजुर्वेदभाष्ये पारक्षुमे
प्रथमेऽष्टके अष्टमप्रपाठके दशमोऽनुवाकः । समाप्तश्च प्रपाठकः ।
इति प्रथमाष्टकम् ॥

Post-Colophon Statement:—

संवत् १९४९ ॥

Printed in the Bibliotheca Series, Mysore.

456.

3990. *The Samr.*

Substance country made yellow paper, 11x5 inches. Folio, 210. Lines
 4 on a page. Extent in slokas, 1200. Character, Nagari. Date, Saqirat 1817.
 Appearance, fresh.

Colophon — इति भट्टभास्करमिश्रविरचिते यजुर्वेदभाष्ये ज्ञानयशाखे
 तृतीये काठके नवमोऽनुवाकः समाप्तस्तृतीयप्रपाठकः ।

एष लिप्यादनशाखोऽयं कुशिकान्वयज्जमना ।

भट्टभास्करमिश्रेण ज्ञानयशः प्रवर्तितः ॥

Post Colophon — संवत् १८४८ ।

Beginning —

यस्य निश्चित वेदा यो वेदेभ्योऽपि न भवत् ।

निर्ममे तमहं वन्दे विद्यातीर्थमहेश्वरं (हौ) ।

अग्निहोत्रादिकं कर्म द्वितीये काण्डे इतिवत् ।

गच्छनेष्ट्यादिकं कर्म तृतीये काण्डे उच्यते ॥

आद्यप्रपाठके पूर्वभागे याज्यानुवाक्यकाः ।

क्रमेणैष्टिषु वक्ष्यन्ते उभयेऽस्मिन् (?) तदिष्टयः ॥

तत्र प्रथमोऽनुवाके देवनक्षत्राणां याज्यानुवाकाः तदिभागश्च ब्राह्मणे
 समाह्वतः । छत्तिकाः प्रथमं विशाखे उत्तमं तानि देवनक्षत्राणि अनुराधा प्रथम-
 नयभरखौत्तमं तानि यमनक्षत्राणीति तत्र देवनक्षत्रेषु प्रथमस्य पुरोऽनुवाक्यमाह
 अग्निर्गुप्तो न आणीयं छत्तिकानक्षत्रस्य देवताकूपोऽग्निः ।

This contains Bhatta Bhāskara's commentary on the
 third aṣṭaka of Taittiriya Brāhmaṇa. The third aṣṭaka has,
 after the 9th, three more chapters called kāthakas. The
 comm. in the first three leaves does not agree with the
 printed edition.

457.

1856.

The second prapāthaka of the Taittiriyaśraanyaka, printed
 in Bibl. Ind. Ed., pp. 193 to 279.

Substance, country-made paper. 8x4 inches Folia, 16 Lines, 8 on a page Extent in ślokaś, 208. Character, Nāgaś. Appearance, old

Beginning —

मयेशाय नमः । हरिरोम् ।

नमो ब्रह्मणे नमोऽस्त्रये नमः एषिष्ये नमः शोषधिभ्यः नमो वाचे
नमो वाचस्पतये नमो विष्णवे दृष्टते करोमि ॐ शान्तिः शान्तिः
शान्तिः ।

ॐ सद्य वै देवानां वासुराणां च यज्ञौ प्रततावास्तां वयं स्वर्गं
लोकमेष्यामो वयमेष्याम इति ते सुराः सम्रक्ष्य सद्यसैवापरन्
ब्रह्मपर्येण तपसैव देवास्ते सुराः अमुर्क्षस्ते न प्राणानस्ते पराभव
ते न स्वर्गं लोकमायन् प्रकृतेन वै यज्ञेन देवाः स्वर्गं लोकमायन् प्रकृते-
नासुरान् पराभावयन् *etc* ।

It contains 20 sections or anuvākas

458.

1865.

The third prapāthaka of the Taittiriyaśraṇyaka.

Substance foolscap paper 8½x1½ inches Folia 11 Lines 8 on a page
Character, Nāgaś. Date, Bika 1777 Appearance tolerable Complete

Printed in Bibl. Ind. Ed. pp. 280 to 363.

Post Col. —

शुभं भवतु । इदं पुस्तकं समाप्तम् ।

समे इत्युपनामक-दामोदरभट्टात्मज-रामचन्द्रेण लिखितम् । शके
१७७७ प्रभवनामसंवत्सरे दक्षिणायने वर्षाश्रितौ आषाढमासे
कृष्णपक्षे यथा तिथौ भगुवांसरे देवतीनक्षत्रे इदं पुस्तकं समाप्तम् ।

हे पुस्तक माधवराव वैद्य भोक्तव्या ये भवन्ते ।

459.

1880 (T.).

Substance, country made paper 10x3½ inches Folia, 10 Lines, 8 on a
page Character, Nāgaś of the eighteenth century Appearance fresh In-
complete at the end

It contains the first twenty anuvākas of the third prapāthaka of the Taittirīyāranyaka, covering pp 280 to 360 of the Bibl. Ind. Edition. The MS breaks off abruptly in the 20th anuvāka.

460.

2619.

This number contains several MSS., all parts of the Taittirīya. There are eight batches of leaves.

I. (A I)

Substance country made paper 12½×4 inches Folia 48 Lines 10 on a page Character Nagari of the seventeenth century Appearance discoloured Accented

This MS contains the first, second, fourth, fifth and sixth prapāthakas of the Taittirīyāranyaka.

It was one of the MSS. used by Dr Rājendralāla Mitra in editing the work in the Bibl. Ind. series. He got it from Sakhārāma Shāstri, and marked it A.

II (A II)

Substance country made paper 12×4 inches Folia 24 Lines 10 on a page Character Nagari Appearance discoloured

This is the second of the two MSS. marked A by Rājendralāla. It contains the third and the seventh to the tenth prapāthakas of the Taittirīyāranyaka. The third ends in leaf 7A. Then come prapāthakas seventh to tenth.

This was also a MS of Sakhārāma Shāstri. On the obverse of the first and on the reverse of the last leaf, in red ink—इति तैत्तिरीयोपनिषत् इति तैत्तिरीयोपनिषत् समाप्तमगमत् ।

So this MS contains the Upasad portion of the Taittirīyāranyaka, in which the third is also included, in the Āndhra recension which it represents.

III.

Substance country made paper 13×4½ inches Folia 136 Lines 14 on a page Character Nagari of the eighteenth century Appearance very old and discoloured

This is the MS. marked F by Rājendralāla, when editing the work.

It contains Sāyana's commentary on the first six prapāthakas of the Taittirīyāranyaka, that is, excluding the Upanisad portion. Sāyana does not include the third in the Upanisad portion, as done in the preceding MS. marked A, II, purchased at Benares.

IV.

Substance, country-made paper 13×4½ inches. Folia, 30. Lines, 14 on a page. Character, Nāgara. Appearance, very old and discoloured.

This MS. was marked P. by Dr. Rājendralāla. It is in the same hand with III. and contains the commentary by Sāyanācārya on the 10th prapāthaka which is called the Nārāyanopanishad.

This is the Drāviḍa Text, containing 6½ anuvākas only, a recension followed by Sāyanācārya. See the Bibl. Ind. Edition of the work, p. 910.

V.

The MS. marked G with the names "Sivaprasāda—Hall."

Substance, country-made paper 13×4½ inches. Folia, 101. Lines, 9 on a page. Character, Nāgara of the nineteenth century. Appearance, fresh.

It contains Sāyana's commentary on the first 3 prapāthakas and a portion of the fourth of the second kanda of the TAITTIRIYA BRAHMAṆ.

It covers pp. from the 337th to the first line of the 414th of the printed edition of the Ānandasrama series, the MS. breaks off abruptly at सस . Although the MS. is marked G, it does not agree with the description given by Rājendralāla, of that MS. in p. 76 of the preface to his edition of the work.

VI.

The MS. marked N.

Substance, country-made paper 9½×4 inches. Folia, 136. Lines, 9 on a page. Character, Nāgara of the seventeenth century. Appearance, discoloured and decayed.

kinda of the Taittiriya Brahmana. The second fourteen called Yama Nikṣattas, together with Amavasyā, are treated of in the second anuvāka of the same. After the thirty yājyās and puroṣṭhyas come thirty homa mantras for the Hotṛ.

162.

9918 नक्षत्रमन्त्राः । *Nakṣtra Mantras*

Substance country made paper ४४ x ६४, etc. Folios 10. The 9 on a page. Text in sloka. Character Veda. Date about 1500. Appearance tolerable. Generally correct.

Manttras in honour of asterisms, 28 in number, collected from different sources, such as, Taittiriya Āraṇyaka, Taittiriya Brahmana, and so on.

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः । अग्निं हवित्वा ।

अग्निर्हविषि पवमान् । याचयन् परोक्षित् ।

तमो महे मन्त्राग्नयः ॥ १ ॥ इत्यादि ।

End — यम भरणो । परेशिवाय प्रवतोऽमुषोरु बज्राय पर्यामनुपमस्य
ज्ञान वैवस्वत सगमन जलानां यम राजानं हविर्वादेवस्य ॥ २८ ॥
शिवमस्तु ।

Colophon — नक्षत्रमन्त्रा ममाग्रा ।

संवत् १८५६ वैशाख कृष्णपक्ष्या खौ ।

463

1892 सिंहानुवाकप्रसिद्धपदव्याख्या । *Samānuvāka prasaḍḍhapada vyākhyā*

Substance country made paper ७४ x ६४, etc. Folios 3. The 11 on a page. Text in slokas. Character Veda. Appearance faded.

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

सिंहानुवाकप्रसिद्धानि पदानि व्याख्या क्रियन्ते सिद्धे मे

मन्युर्मदीयो यो मन्यु ऋषिः पापहेतुरस्ति सोऽयं भज मन्युमतिमिहे
विनिश्चितोऽस्तीति श्रेय ।

The work is thoroughly ungrammatical

Animals, tribes, countries weapons, and other things mentioned are :—

सिंह, व्याघ्र, हक, अश्व, धन्वन, राजगृह, अश्वत्थ, गर्दभ, संयक, अश्वत्थ,
कुर्म, वस्त, अग्नि, भाद्रथ, मयत्र, दुष्कीर्ति, परशु, चक्र, गवय, गोर, ऋक्ष,
गोधा, जरा, कृष्णकुम्भ, कश, उषूक, लोक, मर्कट, कुलल, उलल, उष्ट्र,
अश्व, अवि, कोश, कुमारौ, शूकर, एदाशू, अजगर, विद्युत्, लोभा, श्लभ,
स्त्री, अना, शाल, शूद्र, वैश, राजन्यवन्ध, नैषाद, कुलिङ्ग, उलल, उदिन,
किम्बुदय, द्वीपौ, हस्ती, श्वा, वन्य, विदेह, महावर्च, मुजवत्, दुन्दुभि, हस्त्य,
कलिङ्ग, अश्वतरो, पुखली, आशु, मत्तिका, शुक, मयूर, हय, ब्रह्मन् ।

It ends :—

उपधादृष्टिसूत्रस्य पूर्णादृष्टिं सुबोधिनी ।

अध्यायद्वितयेनासावाधानमथ कथ्यते ।

द्वितीयोऽध्यायः ॥ खण्डा ५ ॥ श्रीरामः ।

The mantra is used in the chapter of Gopitryajña in placing a vessel full of water on a crossing of four roads

464.

1893 सिंहानुवाकभाष्यम् । *Simhānuvāka Bhāṣya*

A shorter commentary than the preceding.

For the manuscript and the work see L 4260.

Autrecht says *Simhānuvāka* "is alluded to in *Baudhāyana Dharmasūtra* 4, 7, 7," in the *Gopitryajña prakaraṇa*. See above. Both *Rājendralāla* and *Autrecht* say that the *Simhānuvāka* of the *Taittirīya Brāhmana* 2, 7, 7 does not agree with the present *anuvāka*.

465.

The Text of Sighidinvaoka.

2120C.

Country-made paper Folio, 2 marked 19 and 19 Lines 9 on a page
Nagara

अथ वैश्वानर्या वैश्वानरो नो ऊवा प्रयातु दशवत । अद्रिहत्येन वाहमा
साक्षा अमये वैश्वानराचेदम् । ऋतावानं वैश्वानरमृतम्य ल्योतिष्यति अनसं
धर्ममौमहे साक्षा । 18b अयं पाठकम् सिद्धे मे मन्त्रुरिवादि ।

466.

1631 तैत्तिरीयोपनिषत् ।

Substance, country made paper 9x4½ inches Folio, 12 Lines 9 on a
page Character, Nagara

It contains Prapāthakas VII to IX and the beginning
of the 10th of T. A. ; VII is called Śikṣopaniṣad (ends in 5B),
VIII Brāhmanānandavallī (9A), IX Bhaguvallī Upaniṣad (12)
and X Nārāyaṇavallī, of which the present MS contains the
first section of the first anuvāka and the first sentence of the
second only.

Printed in Bibl. Ind., pp. 725 to 757.

467.

2256. *The Same.*

Substance, country-made paper 9½x4 inches Folio 13 Lines, 9 on a
page Character, Nagara of the seventeenth century Appearance, oldish
Complete

Printed in Bibl. Ind.

468.

2377. *The Same.*

Substance, foolscap paper 8½x4 inches Folio—Śikṣavallī in 6,
Bhaguvallī in 4 and Brāhmanavallī in 5 Lines, 11 on a page Character,
Nagara Appearance, fresh Complete

469

113 तैत्तिरीयोपनिषत् । *Taittiriyaopaniṣad*

Substance country made paper 10x12 inches Leaf 11x10 inches
 1400 Folio in shaks 110 Character Nagari Old Correct Copy

Complete in three sections (1) Sikṣadhyaṃ, (2) Brāhma
 Valli, and (3) Bhṛguvallī.

Often printed

Post Col — इह पुस्तकं सु० के० का०

वषा-परिमलोद्गम वासिताधर पञ्चवम् ।

मुख वरदराजस्य मुग्धस्मितमुपास्यते ॥

गङ्गाया दक्षिणे भान्ने योजनानां शतद्वये ।

पञ्चयोजनमात्रेण पूर्वोन्मोघेस्तु पश्चिमे ।

वेगवद्गुह्येर्तोरि पुष्पकोट्या हरिः क्षयम् ।

वरद मूर्ध्वभूतानां अद्यापि वरिवृक्षते ॥

हरि-गिरिवर-शृङ्गे पुष्पकोटीविमाने

अथ गजं गृह्ये सैवमात्रं प्रभावः ।

विक्रान्तशुभापन्नं विन्दमाणा ममेत

शशिप्रतप्तमवर्णं देवराज भवेऽहम् ।

470.

1757 शिक्षोपनिषत् । *Sikṣopaniṣad*

Substance country made paper 11x5½ inches Leaf 11x10 inches
 1400 Folio in shaks 110 Character, Nagari Old Correct Copy

Colophon — इत्यापस्तम्बशिक्षाया उपनिषत् समाप्तम् ।

It. — ॐ श्रीगोमित्रं प्रवक्ष्यामि श्रीगोमित्रवत्पर्यवसा ।

श्रमं हन्तो ब्रह्मसूतिं श्रीगो विष्णुवत्प्रथमम् ॥

नमो ब्रह्मणे, नमस्ते वायो, त्वमेव ब्रह्मक्षत्रं दद्यासि । त्वमेव प्रत्यक्षं
 ब्रह्मं वदिष्यामि । श्रुतं वदिष्यामि सत्यं वदिष्यामि । तन्मात्मवत् ।

तदास्मात्सर्ववत् । अथ तु माम् अथ तु वत्साम् । ॐ शान्तिः हरिः ।

ॐ शिक्षां योऽप्यास्त्रायाम् वर्धयेत् । यात्रां वत्सम् । मांससन्तानम् ।

इत्युक्तं शिक्षाध्यायः । शिक्षापथः । महनीयशः । अथातः
संहिताया उपनिषदं व्याख्यास्यामः । पञ्चसधिकरणेषु । अधिलोक-
मधिव्योतिथमधिविद्यमधिप्रथमध्यात्मम् । ता महासंहिता
इत्याचक्षते ।

471.

2336. *The Same* (*Triṣaṅkorredānuvacana.*)

Being the tenth anuvāka of the first prapāthaka of
Taittirīyopaniṣad.

Substance, country-made paper 8½×1 inches. Folia, 2 Lines on a
page, 8 and 9 Extent in Slokas 12 Character, Nāgari of the nineteenth
century Fresh Complete

Col —In leaf 2 line 5. इति त्रिशङ्कोर्वेदानुवचनं ।

Sāntipatha has only ॐ शन्नोमित्रा शंवरणः etc. ॐ सदानावधनु
etc, ॐ अष्टन्दसान्द्रमभोविन्वरण etc., ॐ अहं दक्षस्य रेरिवा etc.

The colophon stands after the fourth Sāntipatha. Then
ॐ पूर्वमहः पूर्वमिदं etc. व्याप्यायन्तु नमाद्वाणि etc.

472.

2433. *The Same*. (*मृगुवल्ली*) ।

Substance, country-made paper Folia, 5. Lines 8 on a page Character,
Nāgari of the seventeenth century Appearance, discoloured Complete

See printed edition Bib. Ind., pp. 122-141.

473.

2376.

Substance, country-made paper, 6½×1½ inches. Folia, 4 Lines, 9 on a
page Extent in slokas, 50 Character, Nāgari of the eighteenth century.
Appearance, discoloured Incomplete

It contains the Brahmavallī of the Taittirīyopaniṣad
from the beginning to the seventh anuvāka and the first
mantra and the beginning of the second mantra of the
eighth anuvāka.

474.

9700. तैत्तिरीयोपनिषद्भाष्यम् । *Taittiriyaopan śaṭ-
Bhāṣya.*

Substance country wide paper 17x5½ inches. Folia, 47 Lines, 19 on a page. Extent in slokas, 684 Character Nagari Date Śaka 1702 Appearance old Complete Written in an extremely small hand.

Often printed

The last colophon runs.—इति श्रीमत्परमहंसपरिव्रजकाचार्य-
श्रीमच्छंकरभगवत्पूज्यपादकृतौ तैत्तिरीयोपनिषद्-भाष्य समाप्तं ।
श्रावणे १७५२ कार्तिक-शुक्ल-प्रतिपदि बुधे काश्या लिखित ।

475.

411 तैत्तिरीयोपनिषद्भाष्यम् । *Taittiriyaopanīśad-
Bhāṣya.*

By Ānandatīrtha, the founder of the Mādhyā School
For the MS. see L 1370.

इदं पुस्तकं छे० के० का० ।

476.

950 तैत्तिरीयोपनिषदालोकः । *Taittiriyaopaniśadālokaḥ*
By Viṣṇunabhikṣu

For the manuscript and the work see L 1798

477.

1140. नारायणोपनिषद्भाष्यम् । *Nārāyaṇopaniśad
Bhāṣya.*

By Keśava, a disciple of Mādhanācārya

Substance country wide paper 9½x4 inches. Folia, 92 Lines, 9 on a page. Extent in slokas, 1000 Character Nagari Appearance, old Date Śaka 1749 Complete

It ends — श्रीमत्काशीश्वर्या सकलबुधजनवासद्वन्दाविमञ्जरा
विद्यारक्षाङ्गिपद्मप्रकृतिमनुसरन् केशव शिष्य एव ।

श्रीमन्नारायणीयोपनिषदमतुलां विन्दुनामानुवाका
व्याचख्यौ आनुपाठक्रमत इह सता संविदा रञ्जनाय ॥

So the author is Keśava, a disciple of Mādhavācārya.
It follows the Āndhra readings of the text.

Post Colophon —संवत् १८८४ शके १७४६ भाद्रपद वद्य १० समाप्त ।

478

2131 वृहन्नारायणोपनिषत् । *Vṛhannārāyaṇopaniṣad*.

The 10th Prapāthaka of Taittirīya Upanyaśa.

Substance, country made paper 6½ x 9 inches. Folia, 29. Lines, 8 on a page.
Character, Nagari of the eighteenth century. Appearance, discoloured.
Incomplete.

The present MS agrees with Rājendralāl's edition up to इत्युपनिषद् (in leaf 11A), i.e. the 11th anuvāka, although the numbering of the anuvākas does not. The present MS does not belong to Āndhra recension.

It ends at the मा नो महान्त उत मानो अर्भकं मा न उद्यत वृत्तमान उद्यितं or the 52nd anuvāka.

479.

2132 The Same

Substance, country made paper 6 x 11 inches. Folia 122, of which 13 are missing. Lines, 8 on a page. Character, Vāgarā of the eighteenth century. Appearance, discoloured. Fragment.

This MS agrees with the preceding one with a slight difference in numbering.

It ends with the 36th anuvāka and the beginning of the 37th which corresponds with the 38th anuvāka of the preceding MS.

480.

2368. कठकोपनिषत् । *Kaṭhakopaniṣad*

Substance, foolscap paper 5½ x 11 inches. Folia, 12. Lines 7-8 on a page. Character, Nagari. Appearance, discoloured. Complete.

Printed in pp 71 to 159 in the *Bild*, Ind. edition.

often printed. For Gopālayagr's commentary on the Bhāṣya, see L. Vol. II. p. 135.

The last Colophon runs thus. —

इति श्रीमत्परमहंसपरिब्राजकाचार्यवर्य-श्रीमदुरुषनाथेन्द्र-
सरस्वतीप्रिय-श्रीमद्वालगोपालेन्द्रयतीश्वरविरचित-कठवल्लीभाष्य-
विवरणे अन्तिमवल्ली समाप्ता ।

श्रीकाशीविश्वेश्वरार्पणमस्तु ।

486.

9520. कठोपनिषद्विष्णुः । *Kathopanishadvishnu*

Substance, country-made paper. 13x5 inches. Folio. 4 Lines 12 13
on a page Extent in Shloka, 100 (Character, 2 ga) Appearance, fresh
Complete

Beginning:— ॐ श्रीगणेशाय नमः ।

कठकोपनिषदलौनामनुबन्धस्तुष्टयं मोक्षहेतुब्रह्मविद्याप्रतिपादकत्वात् सिद्धं
आख्यायिकाविद्यास्तुष्टयः ॥ उद्यन्तुमिच्छन् ॥ इत्यादि ।

End:— विरज विरजा धर्माधर्महीन । विन्दत्यु अविव्याकान्तहीन
अन्योऽपि च सर्वविदस्ति सोऽप्यध्यात्ममेव प्रत्ययूपमेव ब्रह्म प्राप्नो
विष्णो विमृत्युर्भवति विद्यावत्कलयोर्विबिधत्वाय अथ मन्त्रं प्रठति
नौ आत्रा ॥ शिष्याचार्यौ इत्यादि ।

SUBSIDIARIES TO THE BLACK YAJUR VEDA

487 & 488

6063

Sub-line country made up of 11x4½ inch. Folio 27 line. 2000
 1913 Extent in shloka 90 Character Nagari Date Date 1913 and Baku
 1770 Appearance in Comp. Complete

I. Padmanābha's work, Samānalaksana.

This is a roughly alphabetical list of words in the Yajur
 ounhā, in which visarga is dropped after अ

Devanagari — श्रीवक्त्राय नमः । इति ने ।

अथ यजुर्महितायामाकारप्रसूतपूर्वा घोषवद्वज्रगोसरप्रसकार-
 धरो विमर्जनीयो वेद्यु मदेद्यु ङ नृप्यते तानि पदानि प्रवक्ष्याम-
 चेद्व्यपदाना नानापदानमसंख्याने तथा पूर्वपदमवयव उद्गविसर्ज-
 नीयप्रथमद्वितीया अचोवा ॥ न इकार ॥ अङ्गनशेषो घोषवान् ।

मजडादास्त्रयो वर्मा. दाद्वयैव दादव ।

यदि वान्तो इकारश्च श्रुतौ तावन्वसयुतौ । इति परिभाषा ।

अग्निषा अयक्षा अजा अघा असुरा अष्टना अनापया अन्धा अघृणीयमाना
 ७८८, ८१८

3B हिमा होतव्या हाया हायना हाहका होत्रा ॥ न दिपर । ज्ञता.
 मकारपर ।

(Colophon) — इति श्रीपद्मनाभविरचित समानलक्षण समाहृतम् ।

II The work of Narāyana, Vilanghya

इति ने ।

प्रमथ्य भाग्यो देवी नर्व्यमम्यत्कम परम् ।

नागयण प्रवक्ष्यामि विनङ्गानि पदान्यहम् ।

मकारैकावर्मा यो महिताया विक्रावितौ ।

तदन्तानि विनङ्गानोन्मुच्यन्ते चेद्विज्ञे ।

10B अस्याधिरथभूनीहमजतादाहरमथ ।

अहरचाहर ताहामहमि पाहतादह ॥ ४१ ॥

अहास्या अहरता नेत्युक्तो हसस्य + समय ॥ ४२ ॥

इत्यवशि नमाम ।

VI हरि ॐ ।

आमोभ्राययमाव्यापावत्तामात्रायुध श्रुति ।

आशीराहवनीयमेयादामुष्यायण श्रुति ॥

12A ऋतुनाम्नप्रहत्याप्रपराश्राव्यानुवाक्या ।

आहेतत पूर्वमाङ्गयेमेभावर्गा सुनिर्मिता ॥ २० ॥

तितिगो मलसम्भूता सभाधिपतियज्यता ॥ २१ ॥

इयावर्ता नमामा ।

हरि ॐ ।

VII The work of Śrīnatsank :

मुनिमानसमश्रान मयितागमसागरात् ।

उदिताय नमोभूयादभूताममरारवे ॥

गुणचयविज्ञेनाथ जगन्नयविधायिने ।

श्रुतिस्त्रयदृशे शश्वत पुरनयमथे नम ॥ २ ॥

नमस्कृत्य विनेतार विज्ञानामनुशिष्यत ।

अनिगमिगुणादृश्यात यत्तुन्देहास्पद प्रदम ॥ ३ ॥

मि भ्यां भ्य सुभिरवागाभावा ऋषभागदीर्घ च ।

It is —

कस्य न वाच्ये स एवमितिमुत्तम्य दाज्ञमु याति न विना यमिदं यत्नार्थं
यौति ।

इति यद्विप्रति सूत्रम् ।

The name *Sadvimśati sūtra* is rather misleading. As shown above, the MS contains a number of tracts, relating to the grammar and pronunciation of the *Ātthasādhana* of which the *Sadvimśati sūtra* is the eighth and last, which led the ignorant scribe to suppose that the whole MS is a *Sadvimśati sūtra*, and accordingly, he marked every leaf of it with the letters *य म*.

After the second verse, it quotes only the parts of the *kaikas*, as it explains them. In l of 5B, we get the number 9. Then we have another *kaika* and its commentary, unnumbered.

If in 6B the second tract begins—the object of which is given in the following lines —

अतोन्द्रिषाश्च विज्ञानं प्रथमं ब्रह्मं प्राश्नम् ।

तैत्तिरीयप्रदादीनां वक्ष्यामि स्वरस्यैवम् ॥

It consists of 35 *kaikas* and ends in 9A

Col — स्वरपञ्चाशत् समाप्त

III Beg — प्रथमं नारायणपादपद्मे समस्तलोकहितमूर्तिधारिणे ।

करिष्ये वेदपदाणि पाठतो विरुध्य नोबस्वरवर्णयो रम्या ॥ (१)

It is incomplete. There are 35 *kaikas* and the first four letters of the 36th

490.

569 स्वरमञ्जरी । *Svarama jarī*

By Vratishtha Suri on f R 111 a de 194

For the manuscript see L 1129 and for the work see IO Cat No 701

An elementary treatise on Vedic accents. It quotes and explains the *Sūtras* of Pāṇini with reference to accents of the Black Yajurveda.

Post Col phs. state in it —

स्तु(त)वस्तोऽस्मिन्शब्दश्रामनिषयो विश्वोत्तमश्रामः ।

स्तुतोऽस्मिन्श्रामोऽस्मिन् श्रामोऽस्मिन्श्रामोऽस्मिन् ।

वास्तवानामवशोधनाय विविधान् यज्यान्वेष्टादमा ।

वदोदाहरणं प्रथमं पुरुषमायम् स्वप्रतिष्ठा ।

इतिहाय नमः ॥ शुभमस्तु ॥

यथा प्रती तथा नोयो मम दोष न दोषो ।

श्रान्त १७२३ ॥

In leaf 83A. occurs the following:—

नित्यस्वाध्याय निष्ठातैर्निर्वाच्य शब्दवादिभिः ।

शाखेयं तैस्तिगोयाणां बहुधावर्च्य धीमता ।

दृष्टस्वरोदाहरणं नमिहेन विपरिचिता ॥

शब्दनिद्या प्रशंसाकृत् ॥ मङ्गुमिवेति ॥ तस्यापि प्राथम्यार्थादेवोवाचमिति अनयोरप्यमर्थः । यत्र शब्दशास्त्रे धीरा विवेकिनः । तिसृणा चालनोपात्रेण सङ्गुमिव वाचं पुनस्तः प्रोधयन्तः अकृत व्याख्यत । अत्र मखाय' क्षिप्रघातस्य्यानि सखित्वफलानि जानते । विन्दति । यथा वाचि भद्रा लक्ष्मीर्निहितेति देवाः ॥

491.

1155 लक्ष्मणरत्न । *Lakṣaṇa Ratna.*

By Vaidyanātha Bhaṭṭa.

Substance, country-made paper 9½×4½ inches Folia, 6 Lines, 10 on a page Extent in Slokas, 100 Character, Nāgari Date, Sam 1672. Appearance old Complete

Beginning. —योगेशाय नमः ।

अम्भोजसम्भृतगभीरनाभी

विभूतिकेली भवनाय मानम् ।

विद्याविशुद्धौ त्रिविधाः अयम्

विद्यावदयेत-वैद्यनाथम् ॥ १ ॥

आरुवाहन-मनानी-पार्वती-परमेश्वरान् ।

सकलश्रेयस-सिद्धौ सन्ततं प्रथमागच्छम् ॥ २ ॥

यजुभि प्रतिपञ्चाशत्पदादिनिश्चिताकार-पदान्तरकारयोः पदान्त-
तकारप्रत्यययोर्निष्पदाद्याकारयोः संज्ञितावसानस्य च सा +
तपत्यण्यत्वयोर्छादेष्टो उत्तरपदाद्यौकारोपदान्तङ्काराणां च
पदान्तसमानाक्षरे दीर्घवयस्य च समविषमसङ्ख्याद्योतकं विसर्ज-
नीयमङ्ख्याप्रतिपादकं प्रतिपञ्चाशदेकैकाक्षरं प्रत्यनुशासनेकैकं
वाक्यं लक्ष्मणरत्नं वक्ष्यामः ॥ तत्र प्रवर्तका वणां अकाराद्युकार-
पर्यन्ताः पुनर्वर्जिताः खरा यच्च । अकाराद्योकार-पर्यन्ता अल-
वर्जिताः खरा यच्च । कगौ चञौ ढडौ तडौ पडौ मडौ लडौ

शसौ चेति । अथ दन्द्दसमासयुक्तं तत्तल्लक्ष्यदन्द्दं संहृत्य गकरूपतो
 विगद्यस्य समविषयसंख्या द्रष्टव्या । यदादिनिष्ठाकारपदान्त-
 नराकौकदिके समौ । अदिके विषयौ । पदान्ततकारप्रगद्यौ टदिके
 समौ । तदिके विषयौ । इय्यपदाद्याकारौ पदिके समौ । भदिके
 विषयौ । एतल्लक्ष्यदन्द्दत्रयमपि लदिके समं । अदिके विषयम् ।
 यचैकं लक्ष्यदन्द्दं समं वा विषयं यदि तत्र तदितरोभयलक्ष्यदन्द्दं
 तद्विपरीतं स्यादिति ज्ञातव्यम् । द्विकानामष्टकाणां पूर्वोत्तरवर्णौ
 क्रमात् संहितावसान-समविषयसंख्यासूचकौ । द्विकाष्टकस्य प्रसार-
 वकाराऽन्यतरसंयोगे साहितयत्नयत्नयोर्वैषम्यं द्रष्टव्यं । तत्संयोगा-
 भावे सममेवेति ज्ञातव्यम् । द्विकाष्टकस्य रेफसंयोग एकादेश
 उत्तरपदाद्यैकारौकारपदान्तऽकाङ्गाः नैव भव्यः । अन्त्योपसर्गा-
 सममेवेति ज्ञातव्यम् । यदान्तसमानाक्षरद्वौर्ध्वयमपि पूर्वस्र प +
 च + चके समं उत्तरस्रपञ्चके विषयं । विसर्जनीयान् पञ्चकान्
 पञ्चकान् कृत्वा गणनाया अन्त्यस्रपञ्चके अकारादिभिरुकारादि-
 भिर्य क्रमात् एकद्वित्रिचतुःपञ्चविसर्जनीयसंख्या द्रष्टव्या । अथ
 मपरस्रमपि विसर्जनीयभावश्चापक् । अत्रायद्यमाधुपदं लक्ष्यं न
 भवति । लक्ष्यभावः समो भवेदिति ज्ञातव्यम् । इत्यन्तोपसर्गा-
 पदान्तलक्ष्येषु न गणनीयाः ।

इति वेदविज्जनमम्मत-श्रीवैद्यनाथभट्टविरचितलक्ष्यारण्यप्रभाषा समाप्ता । ॐ

It ends thus. —

मावो वा एतत् सच । यौडाश्याचातल्ये । श्रोतौ । प्राक् ।
 लाकौ । यम् । मूल्यं तैता । लोट्पिभो । शिथौल्यकैषा । तापोवे
 यो । ला । जशौ । श्रोमि । क्रि । चे । न्याटाभि । श्रै । दो ।
 ल्यु । चम्पु । के । त । प्रा । टोड । मि । श्रोमु । ५ । २ । ० ।
 कर्म । हरि रौ २ ।

The last Colophon:— इति श्रीवैद्यनाथभट्टविरचितायां वेदविज्ञि-
 समतलक्ष्यमग्नं समाप्तम् ।

श्री । शुभसङ्ग । श्री । ५ ।

Post Col. —संवत् १६७२ समवे व्यापादमास-शुक्लपक्षसप्तम्या शुके
वाराणस्या लिखितम् ।

श्रीगणेशाय नमः ।

On the reverse of the last leaf

पुस्तकमिदं श्रीविषादकदोक्षितानाम् ॥

This is a short work which serves the same purpose for the Yajurveda as Padagadha, Caturjñana, etc., does for the Rgvēda.

SŪTRAS OF THE BLACK YAJUR VEDA

492.

10519. मानवशुल्बभाष्य । *Manuś Śulba Bhāṣya* (with
the Text)

(Being the earliest comment on the *Āturya Śulva Sūtra*).

By Śinadasa, son of Nārada

Substance, country made paper 10x4 inches Folio 32 Lines 10-12
on a page Extent in blocks 1000 Character Nagari of the seventeenth
century Appearance old and discoloured Complete

Beginning —

ॐ नम ओङ्कटिराभाय । ओयञ्जयुखपाय नम ।
ओविष्टेय नमस्कृत्य विश्वेय नमता गुह ।
पादपद्म पितुर्गता नत्वा वै याज्ञिकान विभान् ।
आसीत् पुरा मण्डितपूज्यपाद ओठाक्षयो यज्ञसमूहकारी ।
आसीद्य वेदैश्च मौनमनुक्री प्रवर्धयत्यु प्रथित हि वञ्चे ।
तदन्वये याज्ञिककौकशस्यो यज्ञा नदान्यो विदुषो वरिष्ठ ।
तत्पुत्रपुत्र किल नारदाख्यो वेदार्थवेत्ताऽप्यर श्व ब्रह्म ।
सस्यात्मजः शत्रुहभट्टनामा तदयमोह शिवदासश्चर्याम् ।
काश्या स्थितो मानवशुल्बभाष्य कुर्वे यथार्थं अतिशुचमूलम् ॥
निरालम्बस्य मुन्यस्य पूर्वग्याहृतस्य च ।
तस्य चाग्या कथं कर्तुं शङ्कयामविमन्दणी ।
तथापि क्रियते किञ्चिच्छोधयिष्यन्ति याज्ञिकाः ।
अकरुणा मन्दकमल ओष्ठमाहर्माभीषित ॥
मयाद्य मणितपानं मुन्यग्राह्य समारम्भेत् ।
यन्मया सकलं ज्ञानं मुन्यस्यैव न भायते ॥

सन्ति शुभान्शनेकानि तद्वाच्यानि बह्वन्यपि ।

मैत्राख्या चैकत्राख्यत्वं बोधायने न वृश्यते ॥

तस्माद्वोधायन शुल्ल लिख्यतेच क्वचित् क्वचित् ।

स्त्रीयशुल्लस्य सम्मत्ये पठतां ज्ञानवृद्धये ॥

नञ तावत् सकलधर्मशास्त्रप्रवर्त्तकस्यायम्भुवो मनुर्मेचीशाखाया श्रौतसूत्र
विधाय तत्र क्रियमाणवैद्ययनोक्तया शुल्लसूत्र कुर्वन् आदौ रज्जुमल्लगमाच्च ॥

पार्श्वमानौ समा त्रिगुणा रज्जुमुभयतः पाशमसूत्रालामार्गमापतमुष्का
प्रतिमुक्तमयूखो मिनुयात् अस्यायमर्थः । पार्श्वे मीयते यथा सा पार्श्वमानौ ता ।

etc, etc

5B, इति श्रीनारदात्मजशिवदास-विरचिते मानवशुल्लभाष्ये परिभाषाखण्ड
प्रथमः ।

7A, इति श्रीपाकयज्ञिकी-वेदी-साधन शुल्लसूत्रव्याख्याने द्वितीयः खण्डः ।

12B, इति श्रीनारदात्मजः साकृदर्शपोर्णमासिकी वेदे साधनसूत्रव्याख्याने
तृतीयः खण्डः ।

16B, इति श्री नारदात्मजः वारणप्रभासिकीवेद्यादिपाशुकौवेद्यन्तसाधन-
शुल्लसूत्रव्याख्याने चतुर्थः खण्डः ।

Beg. (12B) अथ चातुर्मास्यव्याख्याया वारणप्रभासिकीयजनसाधनभूतयो-
मावर्त्तोवाक्यीवेद्योर्युगपत्साधनप्रकारमाह ॥

16B त्रिपेक्षायाः श्लोककलादीनां सोमे उपयोगात् तत्स्वरूपं शुल्ल
खण्डेति ।

21A इति श्री नारदाः पञ्चमः खण्डः ।

25A इति श्री नारदाः सदोषविद्वांनामौघसाधनविधायकः षष्ठः खण्डः ।

32A इति श्री (The names are blotted over with ink)
मष्टावक्रोत्रे (r) (written on the margin in a later hand) सशिरस्क
प्रथमादिमाधन सूत्रव्याख्याने सप्तमः खण्डः ॥

तृतीयपुस्तक शिरोविधायेति मनुनोक्तं सूत्रस्यायमर्थः । The explanation
continues to the reverse of the last leaf which contains an
illustration of an altar.

पैठमेधिक कर्म वक्ष्यते पूर्वोक्तानि कर्माणि जीवतां पुराणानि ।

जातवर्माभूतोनि नियन्मिन्नरकाभ्यापयितानि जातकम्मापुप
नयनान्तानि उभय माधयन्तीति द्रव्यमन्तराय नियानि ।

॥ ११॥ — दर्शपूर्णमासप्रथमाश्रमिति गामाद्यादिष्वङोत्तरप्रधानि कर्माणि
यन्नादौर्नि न भवन्ति । प्रोषितप्रभौ न ह्यनुरादः । यथाग्रामिक
विद्येयमादि विधातुमेव ह्येत प्रोषितप्रभौ इति श्रुतेः ।

196.

2206 भारद्वाजपैतृमेधिकसूत्रव्याख्या । Bhāradvāja
Pitṛmeḍhikā Sūtra Vyākhyā

Sulfin country val paper 10x13 inches 1 lot 14 of which the
first six are fine blank page Patent in lower end by a watermark
in the manuscript Characters Nagara of the eight or th century A few are
used coloured

It ends —

प्रभादमरणे सरेव दिष्टमेव कर्तव्य । अत्रिकायैर्मनोदंशकर्मन्ति
पद्यशक्ते इति विनाप्ते कदाचिन्मरणे यावज्जीवश्रुतेरनपगतत्वात्
दारान्तरयज्ञमे वाशक्तत्वात् व्यासार्थमप्राप्येयमिति दण्डपूर्वमात्मा
यपणार्थमिति । आसर्थादभिहितोऽत्र । येथानि कर्माणि पञ्चादौनि
न भवन्ति । प्रोक्षितप्रभोत इत्यनुवादः । पलाशवज्जैरिष्येयमादि
विधानमेव कृते प्रोक्षित प्रभोत इति श्रुते । यथ्यसख्या ५२८ ।

For the Text see Burnell 20B. The work is marked
आदितामि अन्तेहि भारद्वाज on the top of fol. 2

The second prayer begins —

७। अथान उक्तं पैटमेधिक व्याख्यास्याम उक्तमपुनरुक्तं प्रवैतक
विधानं कर्त्तव्यमित्युक्तं पिटमेधस्य मर्ज्यायां क्रियते पिटमेध-
प्राप्तानामपि ब्रह्मविद्भिः कर्त्तव्य इति ब्रह्ममेध इत्यापन्नते अथवा
ब्रह्मनिष्ठानामिति केचित् ब्रह्मविद्भिर्विधेयत इति अथवाह-
रति अथवा राष्ट्रतिरानीयते विख्येयार्थं दिवातरीनामिहाराभ्य-
कवूनामुत्तमः कवुरिकन्ता अतिरानीता दिवातरीनां ब्राह्मणा एव ।
इत्यादि ।

1261. भारद्वाजगृह्यसूत्रम् । *Bhāradvāja Gṛhyasūtra.*

Sub (since country made paper) 10¹ x 1¹ inches 10 lines 11 times 8 to 11 on a page Extent in lakṣas, 500 Character Vedaṭṭa Date Sam 1st to Apparata, of Complate

Colophon in 21B. :—

इति भारद्वाजीयगृह्यसूत्रात् शास्त्रचित्तसंग्रहयथा सगृहीता इति ।

Col in 25A — इति गृह्यप्रायश्चित्तानि समाप्तानि ।

Post Col — श्रीरस्तु । अनन्तकृष्णदीक्षितमुनिनायकदीक्षितानां ।

संवत् १७८६ वर्षे आषाढ शुक्ल ५ दिने समाप्तमगमत् ।

The Kalpa Sūtra of Bhāradvāja School is very rare. Pitrmedha Sūtra only of the school is generally known, having been published by Dr Caland. Dr Buhler in his Gujarat Catalogue, Vol. I, p 186, mentions परिशेषसूत्र of that school, but gives no description. The work contained in this manuscript is divided into 37 sections. The first section contains a few sūtras identical with the first few sūtras of the Īpastamba Gṛhyasūtra. The sections are short, but there seems to be a short commentary accompanied by directions for ritual, given along with the sūtras.

In the left hand upper corner of each leaf, we have sometimes वीष, sometimes वीष म. दी, sometimes वीषघटी, and sometimes नीषटी. It seems that the short commentary is by वीषण. The colophon given above, says that only Pīṭya scitta section has been picked up from the Gṛhyasūtra of Bhāradvāja. But this statement seems to apply to that portion of the manuscript which lies between the two colophons, namely, the last line of leaf 21B and 25A. This manuscript seems to reveal a large portion of Bhāradvāja Gṛhyasūtra, hitherto considered as lost.

The beginning is the same as that of Īpastamba Gṛhyasūtra.

End before the first colophon in leaf 21B

व्यावृत्तिभिर्विच्छताभिर्भूरग्रये चेति प्रतिमन्त्र यथोदघाज्यज्जती-
र्जुञ्जयात् । घोमे मर्व्वञ्च अग्ने परित्तरणमाज्यमन्धारस्वकुसुमसमाज्जनमुभयत
परिभेचन कुर्यात् ॥ २० ॥

The end before the last colophon —

ओषामनादो च वसधे इयुपवासश्चरोर्ध्वपिवसदिक्कर्म प्रतिपद्यते । ततोऽपक्षे
घोम कुर्यात् । पुनराधेय तस्य प्रायश्चित्त ॥

498.

416 परिभाषासूत्रम् (भारद्वाजौयम्) Paribhāṣā
sūtra of Bṛahmadāya

Sub stance country n to paper 9, x 6 inches Lot n 3 Due 11 on 4
page Latent in blocks 60 Character No. 11 Application fresh Com-
plete

It begins thus —

श्रीगणेशाय नमः ।

स्निधायेव सस्कारार्थमोपासन । अपिहोत्र यजमानस्येति विज्ञा-
यते । अन्यतर पत्नी अन्यतर यजमानस्य तथोपे प्रथम स्निधेत
तस्यापिहोत्र पत्न्यायावा वा सच्च प्रमोतयोऽभयो प्रतिषेध ।
अथ यद्यपत्नी एक स्यादुभाभ्या तस्य सस्कार उपासनाभि-
होत्राभ्या । अथ यद्यपिहोत्रेण पत्नी दृष्टति यदेकस्मिन् यूपे हे
रसनं पतो विन्दत इति विज्ञायते । सा पुनर्द्ववति स स्त्रीवद्ववति
इति विज्ञायते ।

It ends thus —

खदिरविन्ध्यपालाशानामिध्मादूर्वाणि इत्यादि आज्यालाभे यजमा-
निक माहिष वा हतमाज्याय इत्यादि ।

इति भारद्वाजपरिभाषासूत्रम् ।

इति समाप्तम् ।

श्रीरामेश्वरार्पणमस्तु ।

Colophon — इति मातृदत्तोया चतुर्धनप्रव्याख्या समाप्ता ।

Post Col — सम्बत १८६२ फाल्गुनशुक्लपक्षा तृतीयेनामर्केन वासुदेवेन
श्रीकाश्या लिखितम् । श्रीविश्वेश्वरायनमस्तु ।

Matphatta is hitherto known as a commentator of the
Hiranyakesi Sūtras only See *Aufrecht Cat Cat*

It contains the commentary with directions for the
application, on the first four sūtras of the Chapter on Rudra.
The sūtras are—

1 अथातो हव्यमर्चयिषि व्याख्यास्याम ।

The commentary ends in 6a

2 अथात यस्याहवदाह्य न्यासयन्त्येक जयहोमार्चनविधिं वक्ष्ये ।

The commentary on the second sūtra ends in 12a

3 अथातो हव्यमर्चयिषि व्याख्यास्याम ।

The commentary on the third sūtra ends in 15b

4 सप्तमे पुण्यदेशे गोचर्ममाषे स्वयित्वे पदो वा तिरङ्ग प्रकल्प्य पूजयेदिति ।

The commentary ends in 19b

The work begins with निश्चयितं वेदा ८६०

502.

3046 प्रयोगवैजयन्ती । *Prājoga Vajayanti*

A commentary on Hiranyakesisūtram

By Mahadeva

51st cc country male page 2, 40 also 10a at 20 900
more latest sloka 1100 Class for 1850s of the 19th century
1110 10 10 10 10 10 10

The commentary is on the 1th prajoga of the *Hiranyakesisūtra* which deal with animal sacrifices and is complete in 5 prajogas

The last Colophon —

इति श्रीनारायणचरित्रप्रकाशितसूत्रव्याख्याया प्रयोगवैजयन्त्या महा
द्वयताया चतुर्थे पञ्चमोऽध्यायः । प्रत्यक्ष समाप्तः ।

It begins —

श्रीमन्मोक्षाय नमः ।

अविद्यया नियतोपक्रमस्तु निरूपिता ।

दर्शाद्या इष्टिपर्यन्तास्तत्पारोऽथ निरूप्यते ॥ (?)

नित्याभ्यासं पशु पूर्वमनित्याभ्यासकर्मता ।

चातुर्मास्येभ्य एवैव सौचामस्याश्च पूर्वम् ॥

प्रथे चतुर्थे इन्द्राग्नौ निरुद्धो विद्यतै सह ॥

सर्वेभ्य कामेभ्य पशुवन्यो विधीयमानो दर्शितो बौधायनेन, अथवादकपाल आपस्तम्बेन । अत्र पक्षेषु प्रथमप्रथे प्रथमपटल एव अधिकारिनिर्णयो दर्शपौर्ण-
मासवदेव हस्तोऽतो न व्याख्यायते । इत्यादि ।

It ends —

न्यायोपदेशयो केचिद्विकल्पं ब्रुवते न तत् ।

युक्तं न्यायोऽनुमानन्तु स्मृतितुल्यं कथं भवेत् ॥

503.

581 ज्योत्स्ना हिरण्यकेशिसूत्रव्याख्या ।

Jyotsna, being a comm on Hiranyakesi sūtra

By Gopnātha

For the MS see L 1505

A mere fragment containing the comm on the 10th Prasma . The last leaf is marked 133, but the leaves from 127 to 132 (both inclusive) are missing

504.

10494 हिरण्यकेशिसमार्त्तसूत्र) *Hiranyakesisamanta*

sūtra

Substance, country made paper 8½ x 6 inches Folia 52 Lines 11 L.
on a page Extent in sholas 600 Character, Nagua Date S 1,31 Ap
pearance old and discoloured Complete

Last Colophon — इति हिरण्यकेशिसमार्त्तसूत्र समाप्तम् ।

Post Colophon — शाक १७२१ सर्वधारीनाम सर्वज्ञे आरग वय ८
 भटुवार तधिने डोगरे इत्युपनामकस्य अम्बकभट्टात्मजगाधरेण
 लिखित ॥ स्वार्थपार्थ ॥ यदिमुद्रममुद्र ॥ १८ गृभ भागु ॥
 अवन्तिजापुर्णि मद्वाकान्तनिधौ नपूर्ममस्तु ॥

Beginning — उपनयन आरयास्याम ॥

सप्तवर्षे ब्राह्मणमुपनयनेकादश्वर्षे राजन्य द्वादश्वर्षे वैश्य इमन्ते ब्राह्मण
 ग्रीष्मे राजन्य शरदि वैश्वमापूर्व्यमाणपक्षे पुष्ये नक्षत्रे

6B इति हिरण्यकेशिस्तूत्रे एकोनविंशतिप्रश्ने प्रथम पटल ।

11B इति • द्वितीय पटल । अधीय वेद गान तद्वाक्यास्याम ।

15B, • तृतीय पटल — आनयत्यस्मै रथमन्य हस्तिन वा—

20A, • चतुर्थ पटल । दक्षे चन्द्रमस वृष्टाप व्याचक्ष्यापो धारयन्माता
 ०८०

23A, • पञ्चम पटल । समावृत्त व्याचार्यकुलाभ्यातापितरौ विभ
 वाचाभ्यामनुष्ठातौ भार्यामुपयच्छेत् ।

26B, • षष्ठ पटल । ता तत प्रवाहयन्ति प्रवाहायन्ति समोप्येन
 मभिमनुचरन्ति निवो धाव्योत्तुगतोमन्त्रा श्रीनिषागराद्वाद्या-
 म्बवात्स्वानुमते भाष्याया यत पूर्वगार प्राप्यायैना मशान्ति
 दर्ष्टिण यादमयेति चर ।

31A • अष्टम पटल ॥ गृह्णामाविभौत वा स्तोत्र्यते ॥ शाला का
 यिष्यन् ॥ यानियद्वादिर्हमि ॥ निष्पुष्यानि कन्दयतु ॥

31B • उपनयन विराज चेकमिथेकाग्रचिह्नत ॥ (?) इति हिरण्य
 केशीस्तूत्रे एकोनविंशतिप्रश्ने समाप्त ॥—

31A 7 ११५ — अथस्त गौमन्तोन्नयन । प्रथमगभायाथतुर्धे
 माख्यापूर्वमाययच्छे पुष्ये नक्षत्रेऽदितुपनमाधाय व्याहृतिपर्यन्त
 कृत्वा धाता ददातु भो रथिभित्ति चतस्रो धात्रो जुहोति ।

38B इति हिरण्यकेशिस्तूत्रे विंशतिप्रश्ने प्रथम पटल । अथातद्याग्रेय
 प्रायश्चित्त समुपस्थमत यज्ञोपवीवाचान्तो वागीतेन शरावेकोदक
 माशुत्य सभाया मध्येदिदेशेनमुद्रुष सभाया वाद्य हृष्टानि

तेन कुमारमभ्याशुवाधेभु तान विमान रथा नारयोः हमितेजा-
भ्यध... ..

10A. • विंशतिपत्रे द्वितीया पटलः ॥ २ ॥ अथातः शूलगवामापूर्व
मानयधे पश्ये नक्षत्रेऽभिमुपगमापद्य समस्तिर्मा • etc, etc

11B. • द्वितीया पटलः ॥ २ ॥ अमारास्यायामपराधे मासिहमय-
पद्यमा शार्पु इयध न (?) पिठभ्यो नं मष्टय न दक्षिणायान् दर्मा
नागदामि कल्पयित्वा वाप्यगान् गुचोपचमवतः समं मानदुध आस-
नयते ॥ १०, ॥ १०.

15B. चतुर्थः पटलः ॥ अष्टकां व्याख्यास्यामः ।

17B. • पथमः पटलः ॥ अथातः अत्रकाकर्म ।

18B. • मष्टः पटलः ॥ आदयणौ व्याख्यास्यामः ।

19B. • विंशतिपत्रे तृप्तमः पटलः ॥ ३ ॥ अथातः उपाकरलोत्सर्जने
व्याख्यास्यामः ॥

End.—• अष्टमः पटलः ॥ ८ ॥ अथातः उपाकरलोत्सर्जने ॥ आदयणौ
व्याख्यास्यामः ॥ अथातः अत्रका ॥ शोभते पिठभ्यो गामालभते ॥
अष्टकां व्याख्यास्यामः ॥ यथ तेततः ॥ पुत्रानान् समीक्षते ॥ ये
वेध पितरः ॥ अमारास्यायामपराधे ॥ अथातः शोधायनविहार
एव ॥ अथातः शूलगव ॥ अथातः अग्रहप्रापुच्चिं ॥ द्वितीये वर्षे
पुत्राकर्म ॥ यथ मष्टे मास्यप्रार्थनं ॥ नर देवोद्यतर ॥ यथैव
शायः पश्यते ॥ अथातः पुसवने ॥ अथातः सोमन्तोग्रपथ ॥ अथातः
समग्रप्रापुच्चिं ॥ अथातः शूलगव ॥ अमारास्यायामपराधेऽष्टका
व्याख्यास्यामोऽथातः अत्रकाकर्मोद्यायणौ व्याख्यास्यामोऽथातः उपा-
करलोत्सर्जने ॥ अथातः सोमन्तोग्रपथं ॥ ये वेध पितरौ विंशतिः ॥

Then comes the last col quoted above

505.

10583. The Same.

Substance country-made paper 8½x4 inches 101a, 12 11 Lines 10
on a page Character, Nāgara of the nineteenth century Appearance, dis-
coloured Defective in the beginning

fol 12 (l. 1) contains the colophon of the third part of Prasa XIX

(3) — इति हिरण्यकेशिमुखे षकोनविंशतिप्रश्ने दशमोऽयं पटलः ।

1st fol — विंशतिप्रश्नेऽयमप्यटलः ।

508

The MS contains the 19th Prasa of the Hiran'yakesi Gṛhyasūtra, which deals with the ceremony of Upanayan and is divided into 8 parts. It fol 10 contains the first four leaves (11 to 17) of Samantonyama which abruptly comes to an end.

The 19th Prasa begins —

इति । ॐ उपनयनं व्याख्यास्यामः । सप्तमं ब्राह्मणमुपनयोत् ।
 षकादशवधं राजन्यं द्वादशवधं वैश्यं । रसन्ते ब्राह्मणं योश्चे राजन्यं
 शरदि वैश्यमापूयमाते पक्षे पुण्ये नक्षत्रे विप्रवेण पुत्राभये नृमान्
 ब्राह्मणान्नेन परिविण्णं पुण्याहं सम्ययनकृद्विमिति वाचयित्वा
 श्रितस्य कुमारस्य कशान् वाचयित्वा आतमलङ्कृतं × × × वास
 परिधाप्य etc, etc

43B इति हिरण्यकेशिमुखे षकोनविंशतिप्रश्ने दशमः

Leaf 11 begins —

अथातः सौमन्तोन्नयनं प्रथमगर्भायास्तुर्धेमाभ्यापूयमाते पक्षे
 पुण्ये नक्षत्रेऽग्निमुपसमाधाय यादृतिपर्यन्तं कृत्वा धाता ददातु ना
 र्गमिमिति चतस्रो धातुं पुंशोतीम मे वरुणतत्त्वायमिह इत्यादि
 वाचयित्वा etc, etc

ĀPASTAMBA SUTRAS

507 & 508

988A and 988B **आपस्तम्बश्रौतसूत्रम् ।** *Āpastamba*
Śrauta sūtra

Substance & country : India (approx. 12 × 14) in 16 folds 66 lines in 11 on a page Character Nāgarī 11 per line = 011

A fragment containing the first six prasnas (Garbe's Printed Text, vol I, pp 1393), and another containing the eighth prasna (printed in Garbe's edition, Vol II, pp 194) They contain all the Haviryajña sacrifices except Nirūdhaprasubandha which comprises the seventh prasna

509.

659 The same to the end of Prasna IX

For the manuscript see L 1330

The first five leaves are missing

Continuous pagination down to leaf 83 and to the end of the fifth prasna

Post Col Statement —

नारायणमहृषिकटेन लिखायित ।

The sixth prasna is complete 21 leaves, the seventh in 16, the eighth in 23 leaves

Post Colophon Statement —

श्रौतसूक्तोपनामकलणभट्टस्य मुनेन नारायणेन लिखायितम् ।

The ninth prasna has 19 leaves

510

461 The Same (चातुर्मास्यसूत्रं वा चातुर्मास्यप्रश्नः) ।

For the manuscript see L 1353

Post Col — इदं चातुर्मास्यसूत्रं ऋषिभट्टस्य मुनेन नारायणेन लिखायितम् ।
इत्था गृहीतम् । सात्त्विके उपवासे ॥ स १८६३ भाव ८ बुधदिने ।

511.

2036 *The Same* (Prasna VIII)

Distance country mile paper 10x5 inches Total 6 f 17 m
 Page Character Nagari of the eighteenth century Appearance
 Coloured Complete

This is the eighth prasna of the Īpastambī Śrauta Sūtra,
 printed in pp 1 to 9½ of the second volume of Dr Richard
 Garbe's edition

512

8508 *The Same*

(Prasna IX, Vidyāpāradhānūmitti prayascitta)

Distance country mile paper 10x1½ inches Total 16 f 10 m 20
 Page Character Nagari of the eighteenth century Appearance old and
 discoloured

Colophon — सुविजयमपक्षमकुचे नवम प्रश्न समाप्त ।

512A.

1199 *The Same*

Country made paper 9x4 inches Lines 8 on a page Nagari

513.

618 *The Same*

The codex contains prasnās 10 to 15 of the Īpastambī
 sūtra

For the manuscript see L 1227.

The 10th prasna agrees with that in Dr Garbe's edition
 After the close of the thirty first or the last kṛndikā, the
 pratikā of all the kṛndikās are given in the reverse order

The 11th prasna in this manuscript is the same as the
 15th in Garbe's edition, complete in 21 kṛndikās, at the end
 of which come the pratikā of the kṛndikās in reverse order

The 12th prasna in this manuscript wrongly called 13th
 in the chapter colophon, is the same as the 11th in Dr
 Garbe's edition, complete in 21 kṛndikās, ending with the
 pratikā in reverse order as before

528.

3280 *The Same.*

Small Japan country-made paper $2\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folios 6. Lines, 7 on a page. This water Nagara of the eighteenth century. Appearance, discoloured. Complete.

529.

967 *The Same*

Substance country-made paper $10\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches, but parts each separately paged, the first part covering 6 leaves, second 13, third 11, fourth 12, fifth 8, sixth 18. Lines, 7 on a page. Extent in folios 1400. Character, Nagara. Appearance, fresh. Fragmentary.

Āpastamba sūtra of the Black Yajurveda is complete in 32 prasnas or prapāthakas. The first twenty-four prasnas deal with Śrutisūtras and are called the Āpastamba Śrutisūtra. The prasnas 25th, 26th and 27th are devoted to the Gṛhyasūtras and go under the name of Āpastamba Gṛhya sūtra. Prasnas 28th and 29th refer to customs, traditional and local, and are called Dharma sūtra. The 30th prasna is Śulvādhyāya and refers to the construction of sacrificial halls and altars. Prasnas 31st and 32nd treat of Pitrmedhika rites and hence go under the name of Pitrmedhika sūtra.

This manuscript contains in the first pagination, the 23rd prasna; in the second, the 24th; in the third, 25th, 26th and 27th, in the fourth, 30th, in the fifth, 31st; and in the sixth, 32nd.

The whole text of the sūtras has been printed piecemeal, the Śrutisūtra by Dr Garbe, the Gṛhya sūtra in Bibl. Sanskritika, the Dharma sūtra by Hofstath, Dr Bühler and in Bibl. Sanskritika, Śulvādhyāya by Dr. Thibaut, and Pitrmedhika sūtra by Dr. Caland.

In the printed text of Dr. Garbe the 24th prasna comprises 11 sections, but our manuscript has two more after the 24th.

530.

1249 आपस्तम्बगृह्यसूत्रम् । *Āpastamba Gṛhyasūtra.*

Substance, country made paper 10x1½ inches Folia 10 Lines, 13 on a page. Character, Nagari Appearance, very old Complete

Printed in Bibl Sanskrita

531.

8338 आपस्तम्बधर्मसूत्रम् । *Āpastamba Dharmasūtra.*

Substance, country-made paper 2x4 inches. Folia 33 Lines, 11 on a page Extent in Slokas, 500 Character, Nagari of the seventeenth century Appearance, old and discoloured Complete

Beg. — श्रीमन्मैत्रेय नमः ।

I. अथानां सामयाचारिकान् धर्मान् व्याख्यास्यामः ।

It consists of 11 patalas.—

18B. एकादशः पटलः—

II. Then, after seven lines, we have the beginning of the second prasnā, which also consists of 11 patalas.

Beg. — 10A श्रीमन्मैत्रेय नमः ।

ॐ पाणिग्रहणादधि गृह्येधिनोर्वैतं कावयोर्भोजनमर्हतिवापस्य पवंशु श्रीमयोदयवातः—

33A इति एकादशः पटलः— इति आपस्तम्बसूत्रे द्वितीये धर्मप्रश्न समाप्तः ।

प्रयोजयितामन्ता कर्ता । चोत्तं पश्चिद्ग । चरिते यथापुरं । भृत्यानाम-
नुपरोधेन व्याख्याताः मन्त्रवर्णनां etc

These are the Pratikas in reverse order in 8 lines.

After the eight lines, there are 7 more in a much later hand.

532.

1326 The Same

Substance, country made paper 9x4 inches Folia 33 Lines, 9 on a page Character, Nagari Appearance, tolerable

540.

1283. *The Same.*

Substance, country-made paper 11x4 inches Folia, 25. Lines, 12 on a page. Character, Nāgara. Date, Sam 1639. Appearance, old.

Printed in Dr. Garbo's edition, Vol. II, pp. 1-9½

The eighth prāṣṇi of Āpastamba Kalpa Sūtra—devoted to Cāturmāsya, namely, Vaiśvadeva, Varuṇapraghāsa, Śākamedha and Sunāsiriya sacrifices.

The comm. has a different division called pāṭalis and not handikās. In the present MS 32 handikās are grouped in six pāṭalas.

Post Col :—श्रीरक्ष । भट्टनारायणसुखभट्टगोविन्दसुखकृष्णेन लिखित-
मिदं पुस्तकं । संवत् १६३९ समये मा, कृष्णायुष्या खौ श्रीविश्वेश्वर-
संनिधौ स्थाप्य परार्पणं । ५ । अयमस्तु सर्वजन्यता । श्रीविश्वेश्वरी
भक्तु ।

541.

626. सामान्यसूत्रकपदिभाष्यम् । *Sāmānya-sūtra*
Bhāṣya by Kapadi

For the manuscript see L. 1469.

Post Colophon Statement :—

लिखितं नारायणव्याख्योपगतं स्थाप्य च परार्पणं वर । संवत् १८६६
श्रावणवद्वत्तुर्मास्यं च ।

542.

2762. आपस्तम्बसूत्रभाष्यम् । *Āpastamba sūtra Bhāṣya*
By Kapadi Srīmanu

For the MS and the work see L. 1230. It contains the comm. on the Paribhāṣā chapter only. It has the first two leaves missing.

543.

3215 *The Same*

Substance, country made paper 7½ x 4½ inches 10 lines, 10, 12
11 on a page. Character Nagari of the early eighteenth century. Appar-
ance discoloured.

It contains that portion of Kapardi's Bhāṣya on Āpas-
tamba Śrauta sūtra, which relates to Nakṣattrestī.

It begins —

ओ । नक्षत्रेष्टयोऽप्यग्निर्वां अकामयतेत्यादिनाम्नाऽप्युच्यते
ता एकोपकमा एकान्वारभणीया नक्षत्रसंज्ञेन व्योतिषामयने-
नेष्टातिसमुदायशब्दोदितत्वात् । इत्यादि ।

544.

613 *आपस्तम्बसूत्रभाष्यम् । Apastamba suttra Bhasya*

By Dharmasrāmī

For the manuscript see L. 1231

In the Bhāṣya, the prānas are divided into patalas and
not into kṛudikās

It contains the comm on 9 prānas in full and a portion
only of the tenth prāna.

545.

668 *The Same*

For the manuscript see L. 1232

It contains the comm on prānas IX to XIV, XVI
and XVII

22A इति पूर्वस्मिन्निष्ठौ आपस्तम्बसूत्रव्याख्यानं नवमप्रश्ने पञ्चम पटल
समाप्त ।

X ends in 31B, end दशम पटल ।

XI ends in 42A, end अष्टम पटल समाप्त ।

XII ends in 60A, end अष्टम पटल ।

XIII ends in 73A, end सप्तम पटल ।

XIV ends in 108A, (दशमः पटलः) But it is called in the Colophon. पञ्चदशः प्रश्नः

Chapter XV seems to be wanting

„ XVI ends in 138A, दशमः पटलः । समाप्तः प्रश्नः ।

„ XVII ends in 160B, the last leaf. अष्टमः पटलः ।

546.

2051 . *The Same* With its *vr̥tti* commentary

By Kauṣīkarāma Agnicit.

Substance, country-made paper 10x5 inches. Folia, 13 Lines, 11 on a page Extent in ślokaś, 1000 Character, Nagari of the eighteenth century Appearance, discoloured

The present manuscript contains the Bhāṣya and Vṛtti on the eighth praśna bearing on the Cāturmāsya rites, of the Āpastamba Śrauta sūtra. See Dr. Richard Garbe's edition of the Āpastamba Śrauta sūtra, Vol II, pp 1 to 94

The Bhāṣya begins :—

चातुर्मास्यैरिष्टवाचातुर्मास्ययाज्ञौ तस्याक्षयं सुकृतं भवति न
प्रकं क्षेपनक्षयं शोभनं कृतं । चतुर्थं चतुर्थं मासेषु क्षिपन्ते इति
चातुर्मास्यानि तद्व्याजिन इत्यादि ।

The sub-commentary begins :—

चातुस्तस्य (१) चातुर्मास्ययाजिनः न च प्रकं क्षेपितुमिच्छयं ।
इत्यादि ।

The eighth praśna of the Āpastamba Śrauta sūtra is complete in 22 kandaś, grouped in the Bhāṣya and Vṛtti into 6 patalas.

The last Colophon.—

इति धूर्तखामिभाष्ये षष्ठः पटलः । समाप्तः प्रश्नोऽष्टमः ।
इति कौशिकेन रामेष्वायिषिणा कृताया धूर्तखामिभाष्यद्वयौ षष्ठः
पटलः । समाप्तः प्रश्नः ।

547.

652 *The Same*

A gloss on Dhurtta Svamin's comment on the Āpastamba sūtra by Kauśika Rām

For the manuscript see L 1233. But the description given in it is misleading. The manuscript contains prāśnas X—XIII, and not, as Rajendralala says the first four chapters. See IO Catal No 304.

Chapter X comes to an end in leaf 86A.

The Col — दशम पटल । कोशिकेन रामेण कृताया धूर्तस्वामिभाष्य
टीकाया सोमोपोदघातो नाम दशम प्रश्न समाप्त ।

In spite of the colophon it is wrongly called on the top of the leaf "प्रथमः प्रश्नः" (in the handwriting of Māhamahā pādhyaya Kamakhyānātha Tarkavagīśa), and accordingly the ensuing chapters XI, XII and XIII are called II, III and IV in the same hand. The mistake is corrected here.

Chapter XI comes to an end in leaf 114B.

Col — अष्टम पटल । समाप्त प्रश्न ।

Chapter XII comes to an end in leaf 171B.

Col — अष्टम पटल । समाप्त प्रश्न ।

Chapter XIII comes to an end in 211B.

Col — सप्तम पटल । समाप्त प्रश्न ।

Post Col Statement —

मवत १८६६ भाद्रपदी ४ शुद्ध लिखित नावनी व्यासोपनाम ।
स्वार्थ परार्थ च । गुरुवे नमः । सावमदाश्रिताय गुरुवे नमः ।
सन् १००० ।

548

3009 *प्रयोगरत्नमाळा । Prayoga Ratnamālā*

A commentary on the sixth prāśna of Āpastamba by Viṣṇu Bhaṭṭa.

For the manuscript and the work see L 1223.

549.

2638 दर्शपौर्णमासपरिभाषा (आपस्तम्बशास्त्रीया) ।

Daśa Purnamāsa paribhāṣa Apastambasakhyā

Substance country mark paper 9½ x 1½ inches Folia 15 Lines 13 on
 2 page 1 extent in folios 270 Character Nāgarī of the eighteenth century
 Appearance discoloured Complete

It begins —

श्रीगणेशाय नमः । श्रीसावाहित्याय नमः ।

अथ दर्शपौर्णमासपरिभाषा लिख्यते । अथातो दर्शपौर्णमासौ
 खासास्याम मन्त्रानौ + + + नमित्वाग्निपाते दाधारे धारायां
 चादिसयोग + + + + + + + + + + +
 जुहुयात् प्रक्षेपादौषत्पूर्वं वा कुत्रचिदन्तेऽपि भवति व्याधारे । तत्र
 पूर्वमनवकाशत्वं हि यत्रावकाशस्तत्र यथापूर्वमेव । कर्मकारण-
 काले प्रादनुय उददमुखो वा हस्तद्वय अन्तर्गानु जुह्यात् ।

It ends — प्रासुदेत्यानन्तरं विहाराभिमुखो भूत्वा मोमती जपति । पञ्च
 सती प्रतीपायनीय जपश्च भवति वा मरुसतीति मुष्ट विन्द्य इति
 च भवति अन्यत् सर्वं याजमान्य उद्देश्यतामानुमन्त्रणादिनिष्ठो-
 ऽध्वर्युं करोति सङ्गन्योऽप्यध्वर्युरेव करोति न पत्नी ।

Colophon — इति परिभाषा समाप्ता । आउवा मुक्तदौर्ध्वा हता ।

There are two leaves marked B, one being a supplement to the other—

इदं श्रीघण्टा पञ्चमाङ्गस्य पत्रस्य परिभाषायाः ।

The authorities consulted

1A, कात्यायन, बृहदत्त and भारद्वाज, 2B, बोधायनीय, सायनीय
 and प्रयोगवृत्ति, 3A, घृष्टवृत्ति, बृहत् 10B, अथर्ववेद ।

11B, ब्राह्मणस्य प्राप्तगजस्य पुरोहितप्रवक्ता एव होतृवर्पायु नाम गृह्णाति
 मानुष इत्यर्थवर्धनीयम् ।

550.

7827. आपस्तम्बसूत्रतत्पर्यविवरणम् । *Āpastamba-grhya sūtra-tālparyavivaraṇa.*

By Gopinātha Mauni.

Substance, country-made paper : $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 76 Lines, 13 on a page Character, Nāgara of the eighteenth century Appearance, old and discoloured. The first five leaves are missing

A mere fragment

40B, इति मोक्षोपायमौनिनः सुतावापस्तम्बसूत्रतत्पर्यविवरणे प्रथमः पटलः समाप्तः ।

551.

1109. उज्ज्वला । *Ujjvalā.*

By Haradatta Miśra

Substance, country made paper . $10\frac{1}{2} \times 5$ inches. Folia, 143. Lines, 11 on a page Extent in slokas, 3700 Character, Nāgara. Date, Sam 1648 Appearance, old.

See Burnell's Catal. p 16B. CIX.

An exposition of the Dharmasūtras of Āpastamba by Haradatta Miśra. The 28th prasna and 8 patalas of the 29th prasna.

Beginning :—

श्रीगणेशाय नमः । श्रीआपस्तम्बाय नमः ।

प्रणिपत्य महादेवं हरदत्तेन धीमता ।

धर्माख्यप्रश्नयोरेषा क्रियते हृत्तिरुज्ज्वला ।

अथातः सामवाचरिकान् धर्मान् व्याख्यास्यामः । अथग्रन्थ
आनन्तर्यं वर्तते । अतः प्रथमो हेतौ ।

It ends :—

एवंप्रकारमनुतिष्ठन्ममौ लोकावभिषेयति । भोगेनेमं लोकं तीर्थ-
प्रतिष्ठादनेन चामुमिति ।

Col. :—इति श्री[हर]दत्तमिश्रविरचितायां धर्माख्यप्रश्नयोर्बुज्ज्वलायां हृत्तौ
अष्टमः पटलः ।

विधिविष्णुशिवादिदेवता आपस्तम्बसूक्त्या परान् ।

प्रथमामि गुरुन् मघौसुरानपि निबं सुकृतामिवर्द्धनात् ॥ ५ ॥

अथ चत्वारः श्लोकाः ।

Colophon :— इति श्रीमद्वाधूल-श्रीरङ्गरामिश्रशिष्यस्य गार्ग्यश्री-
दक्षिणसोमसूतसूतस्य गोपालस्य कृतापस्तम्बसुक्तरक्षस्यप्रकाशने
भाष्ये षष्ठं पटलः ।

आलोच्य मूलमानानि गोपालो यदौरुचत् ।

समाप्तं तदिदं भाष्यं सुखतत्प्रकाशनम् ॥

557.

2888. आपस्तम्बीय-शुक्लसूत्राध्वरार्थविवोधिनी ।

Āpastambīya-Sūtra-sūtrārthasūtra-vibodhinī

By Kṛavindācārya

Substance, country-made paper 10×4½ inches Folia vi Lines, 11 on
a page Text in ūloka, 2000 Character, Nāgara Date, Śaka 1640 Ap-
pearance, old, brittle, mouse-eaten Complete

For a description of the work see Stein p. 246 and Extr
No. 188. Stein, from the majority of his colophons, calls it
Sūlvapradīpikā The first three of the colophons in the
present manuscript call it Pradīpikā, others call it simply
tikā. The author in the opening verses names it Aksarārtha-
vibodhinī which I have preferred.

The Tikā ends in 55B, with the following colophon :—

इति श्रीकरविन्दखामिहती शुक्लटीकाया षष्ठः पटलः । ई समाप्तः प्रश्नः ।

Post Colophon :—

श्लोके १६४[०] हेमलम्बो विक्रम मातं वरी एकादश्या इतवासरे
काश्या विश्वेश्वरार्पणमस्तु ।

After this there is a short treatise of 80 verses, entitled
दिलीपस्येनोपाधानकारिका—which comes to an end in leaf 58B,
and after which there are short collections of kārīkās without
names.

BAUDHĀYANA SUTRAS

558

10035 बौधायनश्रौतसूत्र । *Baudhāyana Śrauta sūtra*

Substance folio-cap paper 9½x4 inches bound 250 lines 1012 pages
Printed in India, 1900 Character modern Devanagari Appearance full
Complete

I. अमावासीये वा पौर्णमासीये वा ज्विषा यक्ष्माद्यो० ।

25A (२१) प्रथमाध्याय ।

II अथोषधहस्त (and not उपवाधहस्त is in the printed text)

47B (२२) इति बौधायनोवे पुत्रे आश्विनप्रथो द्वितीयः ।

III अन्नोन् पुनराधास्यमानो भवति । 71B (३१) With an
endor of the Presses

(No) —इति बौधायनसूत्रे द्वितीयः प्रश्नः ।

IV ॐ यक्ष्मा यक्ष्माद्यो० ।

87B (११) इति बौधायनसूत्रे पञ्चमः (७)

V वैश्वदेवहविर्भिर्यक्ष्माद्यो० ।

106B (२० The Printed text 18) इति बौधायन-
शातुनाम्यसूत्रे अष्टमः ।

VI अथिष्टोनेन यक्ष्माद्यो० ।

139B (१३) दशमः । अष्टमः प्रश्नः समाप्तः । (The
Printed text थष्ट प्रश्नः)

VII अथातो महाशय एव बुध्यन्ते 166B (२०) इति अष्टमः प्रश्नः

VIII प्रमर्षन्ति माध्वन्दिवाय कश्नाय ।

179A (२२ Printed text 22) (with an index to
the ३० प्रश्न सत्र in a separate order)

Col — इति तृतीयसवन समाप्त दशमपत्र समाप्त ।

IX उक्ता समरिष्यन्पुनश्चरन्ति ।

233A (६१) उन्विप्रति वीषायनीवचयनसूत्र समाप्त ।

एकादशः पत्र ।

In the printed edition, it comes after the next Prasna

X प्रवश्यं समरिष्यन्पुनश्चरन्ति । 256B (last col) (१८)

इति प्रवश्यं ।

The printed text has two more Kandikas or paragraphs, (1) beg अघातोऽवान्तरदीक्षा व्याख्यास्याम, (2) beg सद्यस्मिन्नेतद्गतं चरेत्) included in this prasna. See Prefaces to Vols I and II of the printed edition of Dr W Gulland, Burnell 18B and I O Catal Nos 281 and 285

559.

737 *The Same* (दर्शपौर्णमासप्रकरणम्) ।

Substance country made paper 10x1½ inches Fols 12 Lines 12 to 15 on a page Extent in slokas 408 Character Nāgari Appearance old Complete

The first prasna of the Baudhayana Śrūta sūtra

For a description of the work see L 1554

560

742 *The Same*

For the manuscript see L 1554

The first prasna of the Baudhayana Śrūta sūtra

Post (olophon) Statement —

इदं पुस्तकं + + श्रीपञ्चमकस्य-मद्विषयेन लिखितं स्थाप्य
परिष्कारार्थं च । शुभमस्तु शुभम् ।

561.

1200 *The Same*

Substance country made paper 10½x4½ inches Fols 25. Lines 9 on a page Character Nāgari Complete

562.

1703 *The Same.*

Substance, country-made paper $8\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches Folia, 31 Lines, 10, 11 on a page Character, Nagara Date 1 Sam 1518 Appearance, very old Complete.

Post Colophon? Statement:—

वसु-वेदेय-प्रख्योभिः संयुते अथवत्सरे ।

अतो योषेऽथ वैशाखे षतुर्दशः त्रिषी रवौ ।

लिलेख ऋग्वेदनिधेस्त्राम्बकस्य हि प्रशरः ।

खचं नौधायनं गङ्गो रक्ष्योयं जलादितः ।

563.

542. *The Same.* (प्रश्नः द्वितीयः) ।

Substance, country made paper $9\frac{1}{2} \times 4$ inches Folia, 3 Lines, 15 on a page Extent in Slokas 110 Character, Nagara Appearance, old fragment

It begins with:— अथोपवाचर्यं निचायते क्त्वादौ ऋतुकामं कामयौव ।

564.

772 *The Same.* (आधानप्रकरणम्) ।

For the MS. see L. 1561

It contains the second prāsna of the Baudhāyana sūtra complete in 22 sections

Rājendralāla calls it an anonymous manual "according to the rules of Baudhāyana."

The portion of the sūtra under notice covers pp. 84 to 68 of Dr. Caland's edition.

But the prāsna in Caland's edition ends with a Zandikā 21, while in the present MS with K 122. For what is ninth in Dr. Caland's text makes up both ninth and tenth in this manuscript.

Besides, the two (the MS and the printed edition) do not often agree in the commencing and in closing sections. For

instance, the eighth in this manuscript ends: पितरो हवेद्विति इत्यथोक्तमादधे; but that in Caland ends: पितरो हवेद्विति. Again section 14 of Caland ends: वत्सवरो ददाति, whereas the corresponding section in this MS. ends: ते प्रतिगृह्णाति ।

Post Colophon Statement:—

शके १६७८ संवत्सरे १८१४ सर्वाज्ञितसंवत्सरे भाद्रपद शुक्ल-
' तृतीया बुधवासरे इदं पुस्तकं लिखितं गोवाडीजीवनराम ।

565.

1848. *The Same.*

Substance, country-made paper. 9½×4½ Folia, 13. Character, Nāgara. Appearance tolerable

Printed by Dr. W. Caland, Vol. I, pp. 34—68.

After the colophon there are the first two lines of the next praśna (III).

566.

1881. *The Same.*

Substance, country-made paper. 9×4 inches Folia 23 Written in two different hands. The second and larger hand begins in leaf 3B, and continues to the end of the manuscript. Character, Nāgara. Appearance, oldish. All omissions of the scribe are supplied on the margin.

The arrangement of sections is slightly different from that of the printed text of Dr. Caland. This covers pages 34 to 68 of Dr. Caland's edition.

567.

47A.

Ādhāna Baudhayanti or Adhānaprakaraṇa according to the School of Baudhāyana.

For the MS. see L. 1844.

*Post Col. :—*शोरसु संमत् १८७३ सर्वाज्ञितसंवत्सरे आश्विनकृष्णप्रतिपदा
चन्द्रवासरे प्रथमपक्षरे लेखनसमाप्तम् । भारद्वाजगोवोत्तमं खण्डे-

रावचीमखावीचीगोदेकरेख यथामति लिखितं । शुद्धाशुद्धदोष-
मस्माभि न दीयता ग्रहस्योऽहम् ।

This is a manual based on the second prāsna of the Baudhāyana sūtra, but is put here among the sūtras

568.

1081 *The Same* *

Substance, country-made paper 10×4 inches Folia, 43 Lines, 11 to 9 on a page Extent in ślokas, 980 Character, Nāgara Appearance, old

Another copy of 474, apparently incomplete at the end.

It ends —

अनुराधः पूर्वोवाङ् उत्तरावाङ् धनिष्ठा ।

569.

1101. *The Same* (तृतीयप्रश्नः) ।

Substance, country made paper 8½×4 inches Folia, 30 Lines, 8 on a page Extent in ślokas 450 Character Nagara Appearance, fresh Complete.

The third prāsna only of the Baudhāyana Śrauta sūtra.
Printed in Bibl. Ind.

570.

2098 *The Same*. (पुनराधेयसूचम्) ।

Substance, country made paper 8×4 inches Folia, 3 Lines, 19 on a page Character, Nāgara of the seventeenth century Appearance, discoloured

The first three sections only of Prāsna III of Baudhāyana Kalpasūtra, see Caland's edition, pp. 69-72.

571.

2053. *The Same* (आययणसूचम्) ।

Substance, country made paper 8½×4½ inches Folia, 2 Lines, 9 on a page Character, Nagara Appearance, discoloured

Colophon.—

बौधायनीयमाययणं सूत्रं समाप्तम् ।

It is the 12th Adhyāya of Praśna III of Baudhāyana Kalpasūtra.

See Caland's edition, Vol. I, p 82-83

572.

761. *The Same.* (Praśna IV.)

Substance, country-made paper 10×5½ inches. Folia, 18 1 inna, 9 on a page Extant in slokas, 335. Character, Nāgara Date, Saip 1814 Appearance, old Generally correct

Paśubandha is dealt with in the fourth praśna; complete in pp. 107 to 127 of Dr. Caland's edition of Baudhāyana Śrauta sūtra

Post Col. —

संवत् १९१४ शके १९३८ वाक्य पुस्तकं दृष्टा इत्यादि ।

भगवत्कटिपौव etc.

सर्वजितनामसवत्सरमिति भाग्यपदमुल्लाप्यचतुर्थोऽमन्दवासरः ।

573.

1201. *The Same*

Substance, country-made paper 10×1 inches 1 folia, 10 1 inna, 10 on a page Character, Nāgara Appearance, old

574.

574. *The Same.*

For the manuscript see L. 1125.

Post Col. Statement —

श्रीलक्ष्मणार्पणस्तु ॥ शुभमस्तु ॥

इदं पुस्तकं मौन्योपकनाम वैजनाथेन मौन्यं दत्त्वा गृहीतम् ॥

575.

97. *The Same* (V. चातुर्मास्यसूत्रम्) ।

For the MS see L. 865

The fifth prāsna, Cāturmāsa sūtra, is printed in pp. 128 to 155 of Dr. Caland's edition of Baudhāyana Śrauta sūtra.

576.

763 *The Same.*

For the manuscript see L. 1571

577.

1202. *The Same.*

Substance, country made paper 10×5 inches Folia, 15 Lines, 11 on a page Character, Nāgara Appearance, old Complete

578.

10677. *The Same.*

Substance, country-made paper. 9½×3½ inches Folia, 11 Lines, 11 on a page. Character, Nāgara of the sixteenth century Appearance, old and worn out. Complete.

*Beginning:—*श्रीमन्महामङ्गलमूर्त्तये नमः ।

वैश्वदेवश्च विभिर्न्यस्यमाणो भवति प्राण्युन्वा वर चैत्यां वा पौर्य-
मास्यो : etc , etc.

Colophon:—(१६) बोधायनीय-चातुर्मास्य-सूत्रं समाप्तं ।

579.

10636. द्वैधकाण्डः (बोधायनीयः) । *Dvandhakaṇḍa*

Substance, foolscap paper 8½×4 inches Folia, 51 Lines 9 on a page
Extent in ślokaś, 1200 Character, modern Nāgara Appearance, discoloured
Complete

There are four prāsnaś of 10 chapters each.

I उपवसथ इति । कथमु खलूपवसथं जानीयात् ।

31B, दशमोऽध्यायः (without the Prāsna col)

II. अथ चातुर्मास्यानि व्याख्यास्यामः ।

52B, दशमोऽध्यायः । द्वितीयप्रश्नः ।

III अथातोऽग्निं कल्प्यास्यास्यामः ।

61B, षष्ठ । इति षड्विंशतिप्रश्नः । अथातो वाजपेय व्याख्यास्यामः ।

But still Prasna III continues

67A, दशमोऽध्यायः । इति सप्तविंशतिप्रश्नः ।

IV अथात इष्टिकृत्य व्याख्यास्यामः ।

Last Col — इति श्रीबौधायनोपनिषद्ब्रह्मसंहिता चतुर्थः प्रश्नः ।

(After the sixth chapter we have no chapter marks)

Aufrecht in his Cat Cat describes Dvaidha kanda, as constituting Adhy 22 25 of the Baudhayana sūtra But his references to L 1571 and Burnell 20A do not justify the statement For the MS described in L 1571, see *infra*, and as for Burnell's MS, its contents are the same as those of the present MS But, in the present MS as has been shown above, Prasna III is called also *sapta viṁśati prasna* (evidently as it stands in relation to the whole sūtra of Baudhāyana), I take it therefore that the present work constitutes *prasnas XXIV XXVIII*, *prasnas XXVI and XXVII* together constituting the third section In Caland's edition, however, they form 20 23

580

76३ बौधायनद्वैधसूत्रम् । *Baudhāyana Dvaidha sūtra*

For the MS see L 1571

The leaves 23 and 34 are missing while 9 and 10 mark two leaves each

The codex contains, in the first 16 leaves, the third prasna of the Baudhayana Śrauta sūtra, complete in 31 sections

16A इति बौधायनसूत्रे द्वितीयः प्रश्नः ।

It agrees completely with Prasna III of Dr Caland's edition

It contains also, in the remaining leaves, *Mantra ganāmnāta Prāyaścitta* (Prasna I, end missing) and *prasnas III to V* of the Dvaidha kanda of Baudhayana

The *Prāyaścitta* begins:—

अथातो मन्त्रगणास्तानि प्रायश्चित्तानि व्याख्यास्यामः ।

30B. *Col.*:—द्वैधे द्वितीयः प्रश्नः । (*Praśna XXI* of *Oaland's* edition).

It is complete in 26 sections.

The *Praśna IV*, begins:—

अथातोऽग्निहोत्रं व्याख्यास्यामः ।

Complete in 21 sections.

38A. द्वैधकाण्डे चतुर्थप्रश्नः । (*Praśna XXII* in *Oaland's* edition).

The fifth *prāśna* begins

अथात इष्टिकल्पं व्याख्यास्यामः ।

Complete in 18 sections.

The last colophon in 47A.

इति बौधायनीयद्वैधकाण्डे पञ्चमः प्रश्नः । (*Praśna XXIII* in *Oaland's* edition).

See the preceding number. What this MS. calls *Dvaidha Praśna IV* is *Burnell's* third *Praśna*, and what it calls *Praśna V* is *Burnell's Praśna IV*.

581.

10687. कर्मन्तसूच (बौधायनीय) । *Karmānta sūtra*.

Substance, foolscap paper. $8\frac{1}{2} \times 1$ inches. Folia, 34 Lines, 9 on a page Extent in *lokas*, 640. Character, *Nāgara* of the nineteenth century. Appearance, old and discoloured. Incomplete at the end.

Beg.:—पञ्चतयेन कल्पमपेक्षेत कन्दसा ब्राह्मणेन प्रत्ययेन न्यायेन संख्या-
वशेनेति ।

26B. (२६) इति कर्मन्तसूत्रे विंशोऽध्यायः २० द्वाविंशतिप्रश्नः ।

यद्यमु पशु यावन्ब्रीह्यपशुहस्तानां चातुर्भास्यानामनुप्रयोगो भवतीति पात्यगुह्या
वा धैर्या वा योर्द्विमास्यां शुनासौरीयपुरुषा यजेत ।

34B. (२२) सप्तमोऽध्यायः ।

कउ उलु शिम्बदिष्ठा—The MS ends here abruptly.

See Burnell 19B

582

489 बौधायनीयं शुल्बसूत्रम् । *Baudhāyanya Śulva*
sūtra

For the manuscript see L. 1818

4B इति प्रथम, 6B इति द्वितीय, 9B चतुर्थ, 10A पञ्च
11A षष्ठम् ।

583.

1042 बौधायनीययज्ञप्रायश्चित्तम् । *Baudhāyanya*
Yajñaprāyaścitta

Substance country made paper : 10½ x 4 inches Folia 21 Lines 8 on a
page Extent in Slokas, 550 Character, Nagari Appearance old

Baudhāyana ritual on expiations Complete in three
prāśnas

Beginning —

ओम् नमः । ॐ अथातो मन्त्रमवाप्तातां प्रायश्चित्तानि
आख्यास्यामः । सर्वत्रोपरिष्ठान् मन्त्रान् यद्यप्यन्तर्निहिते प्रश्न-
प्रतिष्ठासमस्त इत्येतया प्रतिष्ठाप्येनैव सुवाञ्छति शुद्धयान् ।

It ends —

महाध्यातुरित्येके प्राजापत्यानित्येके आहूतोरित्येके प्रणमि-
त्येके सर्वान्निष्ठापार्थः सर्वान्निष्ठापार्थः । ११ । ओम् ।

Col. — इति बौधायनयज्ञप्रायश्चित्तं तृतीयं प्रश्नं समाप्तम् ।

Post Col. — ओम् नमः । सुम् मउतु ।

584

56 यज्ञप्रायश्चित्तविवरणम् ।

By Gopal.

The MS is noticed in L. 783 It is a commentary on
the preceding work Baudhāyana's Prāyaścitta sūtras are

very rare. Gopāla seems to have commented upon the whole of the sūtras, but the commentary on the only other portion that is known, is on the Mīgāristi.

Colophon:—इति गोपालकृते यच्चप्रायश्चित्तविवरणे तृतीयप्रश्नस्य अष्टमोऽध्यायः ।

Post Col.:—पुटितो ग्रन्थः खण्ड २ संवत् १७८० फाल्गुनवदि बुधै तदिनीदं पुस्तकं समाप्तम् । पुष्पनस्युबर्द्धयपः किवं तुल्यं बाटिं पलभिधक्षयज शण्टे ।

585.

85. *The Same.*

Substance, country made paper 9×4½ inches Folia, 50 Lines, 11 on a page Extent in ślokas, 1250 Character, Nagara. Appearance, tolerable Complete

It is a commentary on Baudhāyana's Yajñaprāyaścitta sūtrāṇi.

The work is described in L. 783.

586.

2179. *The Same.*

Substance, country made paper 10×5½ inches Folia, 49. Lines, 11 on a page Extent in ślokas, 1250 Character, Nagara Appearance, fresh

587.

3223. *The Same.*

Substance, country made paper 8½×1½ inches Folia, 5 to 8. In Tri-pāṭha form Character, Nagara. Appearance, discoloured Date, Suprat 1813

A mere fragment containing the colophons of the first three chapters of the second prāśna

For the work see L. 783

Post Colophon Statement:—

इदं पुस्तकं महादेवदेवसुतरामचन्द्रदेवेन लिखितम् । संवत् १८२३ मि, या. ज ५ चन्द्रे समाप्तं गोपालभाष्यम् ।

588.

3224 *The Same.**By Gopāla.*

Substance, country made paper $9\frac{1}{2} \times 1$ inches Folia, 4 by counting Lines, 14 on a page Character, Nagara of the nineteenth century Appearance, discoloured Leaves not numbered

A mere fragment containing the colophons:—(1) इति गोपालकृते विवरणे एकादशोऽध्यायः । प्रथमः प्रश्नः, (2) इति गोपालः द्वितीये द्वितीये, (3) इति गोपालः द्वितीये चतुर्थः ।

589, 590.

2138 इष्टिकल्पः or काम्येष्टिकल्पम् । *Istikalpa or**Kamyesthisūtra.*

Substance, foolscap paper $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches Folia, 16 Lines, 12 on a page Extent in slokas, 570 Character, Nagara Date, Śaka 1097 Appearance, discoloured Complete

Colophon:—इति बौधायनकाम्येष्टिकल्पं समाप्तम् ।

Post Col.:—शके १६६७ मन्मथनामसहस्रदे आवयवद्य ४ तद्दिने इदं पुस्तकं समाप्तं । इदं पुस्तकं भागवतोपनिषत्-यज्ञेश्वरदीक्षितेन लिखितं स्थायं परोपकारार्थम् । श्रीविज्ञेश्वरार्पणमस्तु महात्मनो नमः ।

The work begins:—अथाव इष्टिकल्पं व्याख्यास्यामस्तस्मात् सहस्रवृष्टमेव । दार्ष्टपौर्णमासा संस्काराः सर्वा प्रथमाः सर्वा मध्यमा सर्वा उत्तमा यथाकालं पर्जन्या निर्वपेद्या आदिष्टस्याना अथवा आदिष्टस्याना यानि पूर्वमर्चस्य पुण्याद्यान्वेतचौषाणि भवन्ति ।

This is the 13th Prashna of the Baudhāyana Śrauta sūtra in Orland's edition in Bibl Ind.

There is a short lacuna in leaf 1. This is the इष्टिकल्प of बौधायन ।

591.

1229 बौधायनगृह्यम् । *Baudhāyana Grhya*

Substance country made paper 10½×4½ inches Folia 133 Lines 19 on a page Character Nāgar Appearance old Incomplete

The Grhya Sūtra is complete in 1 prāsna, coming to an end in leaf 11A.

Then commences गृह्यपरिभाषा, with a new pagination, which ends in leaf 19, which is marked 59

Then commences गृह्यशेष, with a new pagination which comes to the end of the 4th prāsna in leaf 56 Of the 5th prāsna of Grhya Śeṣa sūtra there is only 1 line

Then commences विद्वनेयसूत्रम् with a new pagination from 1 to 13 It has one prāsna only.

Printed in Bibliotheca Sanskrita No 32

The last two sections of the fourth prāsna of the printed text do not agree with the present MS

592.

5455 The Same

Substance country made paper 12×5 inches Folia 132 Lines 9 on a page Character, Nāgar of the nineteenth century Appearance fresh Incomplete at the end

It contains the Grhya sūtra, Grhyaparibhāṣā sūtra and Grhya Śeṣa sūtra which is incomplete

593.

8626 बौधायनधर्मसूत्रम् । *Baudhāyana Dharma Sutra*

Substance, country made paper 11×5 inches Folia, 74 Lines 10 on a page Extent in slokas 1000 Character Nāgar Complete

The last Colophon —

इति बौधायने धर्मशास्त्रे चतुर्थप्रश्ने पञ्चमोऽध्यायः समाप्तः
स्मृतिः । शुभमस्तु ।

This is, in fact, the *Bauddhāyana Dharmasūtra* printed in *Bibliotheca Samskrita* no 31 with which, however, the present MS. does not agree in subdividing the *prāśnas*. In this P. I is complete in 11 *adhyāyas*, II in 9, III in 8 and IV in 5. It agrees with *Bick. Cat* No. 789.

594.

3501 **सहस्रभोजनसूत्रम् ।** *Sahasra Bhojanasūtra* of
Bauddhāyana

Substance, country made paper 10½×5 inches. Folium one. Lines, 11 on a page. Character, Nāgara of the nineteenth century. Appearance, fresh.

The scribe's note—

वासुदेवदौ. आपटेयाचे पुस्तका वरुष लिहिली स्मार्तसूत्र बोधायन पत्र
चालीसाचे पुस्तक बालक छरे ।

Often noticed

595.

2282. **देवस्वामिकृतं बौधायनीयभाष्यम् ।**
(आधानाद्यग्निष्टोमान्तम्)

Bauddhāyana Bhāṣya. By Devasāmi

Substance, country made paper 10×4 inches. Folia, 118. The sixth leaf is missing. Lines, 9 to 11 on a page. Extent in ślokaś, 3510. Character, Nāgara of the early eighteenth century. Appearance discoloured.

From leaf 66 to the end of the MS. there is a double pagination, one counting from 1 and the other from 55.

It begins thus —

श्रीगणेशाय नमः ।

अपादिभिरेवोनिर्द्धारं कृत्वा आधानादिकर्माणि कुर्वन्ति ।
ब्राह्मणेनोक्तं कुर्यात् । इदंकादग्निवीजं कृच्छादितपोभिर्गोभूत्यादि-
दानैः कुशाग्रहोमैस्त्रिराचोपशमेन च विग्रहामात्रपत्नीको अमो-
नादधीत । वैशाखाः पूर्वमास्या उपरिष्टाद् अमावास्यायां यस्या
तिथौ रोहिण्येयमस्त्या अर्द्धोदिते सूर्ये आहवनीयमादधाति

आश्वनीयस्य प्राधान्यात् वसन्ते पूर्वपक्षे रोहिण्यां प्राधान्य आद-
धाति शीघ्रे राजन्यः शरदि वैश्याः वर्षासु रथकारः वसन्ते पूर्वपक्षे
रोहिण्यां सर्वधामाधानं शिशिरः सार्ववर्षिकः तथापि पूर्वपक्षे
रोहिण्यां प्राधान्य आदधाति ।

*It ends thus:—*मयितामिं विद्यथ चतुर्दशोत्तरदशेन मनस्ततो पूर्वाङ्गतिं
य क्षत्वा पुनरग्नौ । समारोह्य समष्टे अप्रागयतनेषु मयिता
विद्यथ काले काले सायं प्रातरभिष्टोत्रं बुद्धयात् ।

*Colophon:—*इति देवस्वामिनोक्तं प्रोक्ते ऽभिष्टोमः समाप्तः । शुभमस्तु ।

On the obverse of the first leaf:

देवस्वामौ आधानाहि ऽभिष्टोमान्न

In fainter ink :

वीरेन्दरीयं प्रीतमिदं मङ्गलन्दत् ।

596.

413. (बौधायन-) कल्प (-सूच-) विवरणम् ।

Baudhāyana Kalpasūtra Vivaraṇa.

For the MS. see L. 1400.

But the description there is not all correct. The MS. contains three works mostly incomplete.

A. The first and most important is Bhāṣvāmī's Vivaraṇa of Śrauta section of Baudhāyana's Kalpasūtras, leaves 16—176

B. Bhāṣvāmī's commentary on Vājpeya, Rājasaṇya, etc., etc.

C. A Supplement in 3 leaves to Bhāṣvāmī's Kārikās on Vājapeya and others.

A.

17B, चतुर्थोऽध्यायः । 19B, पञ्चमोऽध्यायः । 20A, षष्ठोऽध्यायः ।
20B, सप्तमोऽध्यायः । 22A, अष्टमोऽध्यायः । 24A, नवमोऽध्यायः । 25B,
दशमोऽध्यायः । 26B, एकादशोऽध्यायः । 27B, द्वादशोऽध्यायः । 28B,

त्रयोदशोऽध्यायः । 30A, चतुर्दशोऽध्यायः । 31B, पञ्चदशोऽध्यायः । 32B, षोडशोऽध्यायः । 33 1, सप्तदशोऽध्यायः । पुरोडाशी समाप्ता ।

For this portion see I.O Catal 286A

34A, प्रथमोऽध्यायः । 35A, द्वितीयोऽध्यायः । 36A, तृतीयोऽध्यायः । 40B, चतुर्थोऽध्यायः ।

43A, प्रथमोऽध्यायः । 47B, द्वितीयोऽध्यायः । For these 2 parts see I O Catal 286B

50B, प्रथमः । 52B, द्वितीयोऽध्यायः । 53B, तृतीयोऽध्यायः । 55A, चतुर्थोऽध्यायः । 56B, पञ्चमोऽध्यायः । 57A, षष्ठोऽध्यायः । 59A, सप्तमोऽध्यायः । 59B, अष्टमोऽध्यायः । 60B, नवमोऽध्यायः । 62B, दशमोऽध्यायः समाप्ता दशोऽध्यायौ । For this portion see I O Catal 286C

63A commences —दशपूर्वमावव्यापार समाप्तानन्तर यज्ञोविशेष उत्त-
रतत्त्वमन्थेनारभ्यते पशुना यज्ञमाख्यो भवतीति । यन्मन्त्रातीतिवचनात् पशौ निश्चि-
ति शब्दानि चातुर्मास्यान्यनुष्ठातुम् सोमेऽप्येत प्राप्ति मद्याप्रपञ्चत्वात् अनन्तर तद्वि-
च्छेदा इदानीरम्भः ।

From leaf 67 a fresh subsidiary numbering commences. The colophon seems to have been lost in a lacuna

68B 2B, प्रथमोऽध्यायः । 76B 10B, श्रीगणपतये नमः दशपूर्व-
मावव्यापार चातुर्मास्येषु प्राप्तिषु अग्निहोत्र वै दशहोतुनिदानमित्यनेन क्रमेण
प्रयोगजनान् पशुवन्ध उत्तः । अथुषा क्रमात्चातुर्मास्यनुष्ठते । 81B 15B, इति
प्रथमोऽध्यायः । 87B 21B, द्वितीयोऽध्यायः । 89B 23B, तृतीयोऽध्यायः ।
94A, 27A, ऊहः । 96A 30A, चतुर्थोऽध्यायः । 97A 31A, पञ्चमोऽध्यायः ।
97A 31A, षष्ठोऽध्यायः । समाप्ताणि चातुर्मास्यानि । प्रथमं मन्त्ररिच्यन्तीत्यादि ।

102A 37A, द्वितीयोऽध्यायः । 104B 38B, तृतीयोऽध्यायः । 106B
40B, चतुर्थोऽध्यायः । 108B 42B, इति भवस्वामिहोत्रे प्रथमं कन्यविवरणं
पञ्चमोऽध्यायः समाप्तः । अग्निहोत्रेन यज्ञमाख्यो भवति ज्योतिष्टोम इति कर्म-
नामधेयः । 113A 47A, प्रथमोऽध्यायः । 117A 51A, द्वितीयोऽध्यायः ।
119A 53A, तृतीयोऽध्यायः । 123A 57A, चतुर्थोऽध्यायः । 127A 61A,
पञ्चमोऽध्यायः । 127B 61B, षष्ठोऽध्यायः । 132A 66A, सप्तमोऽध्यायः ।

अथोदयोध्याय । 30A, चतुर्दशोध्याय । 31B, पञ्चदशोध्याय । 32B, षोडशोध्याय । 33A, सप्तदशोध्याय । पुरोडाशो समाप्ता ।

I or this portion see I O Catal 286A

34A, प्रथमोध्याय । 35A, द्वितीयोऽध्याय । 36A, तृतीयोध्याय । 40B, चतुर्थोध्याय ।

43A, प्रथमोध्याय । 47B, द्वितीयोऽध्याय । For these 2 parts see I O Catal 286B

50B, प्रथमः । 52B, द्वितीयोऽध्याय । 53B, तृतीयोऽध्यायः । 55A, चतुर्थोऽध्याय । 56B, पञ्चमोऽध्यायः । 57A, षष्ठोऽध्याय । 59A, सप्तमोऽध्यायः । 59B, अष्टमोऽध्यायः । 60B, नवमोऽध्यायः । 62B, दशमोऽध्यायः समाप्ता दशोऽध्यायौ । For this portion see I O Catal 286C

63A commences — दशपूर्वमासव्यापार समाप्त्यानन्तर यशोविशेष उक्त-
स्तत्सम्बन्धेनारभ्यते यशुना यक्षमागो भवतीति । पञ्चन्तर्गतविवचनात् यशो निश्चिते
शक्यानि चातुर्मास्यानुष्ठानानि सोमेष्वेव प्राप्ते/महाप्रपञ्चत्वात् अनन्तर तद्वि-
क्षया इहानारम्भः ।

From leaf 67 a fresh subsidiary numbering commences
The colophon seems to have been lost in a lacuna

68B 2B, प्रथमोऽध्यायः । 76B 10B, योग्यपतवे नम दशपूर्व-
मासानन्तर चातुर्मास्येषु प्राप्तेषु अग्निहोत्र वै दशहोतुनिदानमित्यनेन क्रमेण
प्रयोजनवान् पशुवन् उक्तः । अथुना क्रमाच्चातुर्मास्यमुच्यते । 81B 15B, इति
प्रथमोऽध्यायः । 87B 21B, द्वितीयोऽध्यायः । 89B 23B, तृतीयोऽध्यायः ।
94A 27A, ऊह । 96A/30A, चतुर्थोऽध्यायः । 97A 31A, पञ्चमोऽध्यायः ।
97A 31A, षष्ठोऽध्यायः । समाप्तानि चातुर्मास्यानि । प्रवर्ग्य सम्भरिष्यन्तीत्यादि ।

102A 37A, द्वितीयोऽध्यायः । 104B 38B, तृतीयोऽध्यायः । 106B
40B, चतुर्थोऽध्यायः । 108B 42B, इति भवस्वामिहोते प्रवर्ग्यकल्पविवरणे
पञ्चमोऽध्यायः समाप्तः । अग्निहोत्रेण यक्षमागो भवति ज्योतिष्टोम इति कर्म-
ज्ञानधेयः । 113A 47A, प्रथमोऽध्यायः । 117A 51A, द्वितीयोऽध्यायः ।
119A 53A, तृतीयोऽध्यायः । 123A 57A, चतुर्थोऽध्यायः । 127A 61A,
पञ्चमोऽध्यायः । 127B 61B, षष्ठोऽध्यायः । 132A 66A, सप्तमोऽध्यायः ।

156B 70B, अष्टमोऽध्यायः । The 136th or the 70th leaf comes abruptly to an end. Then commences a new subsidiary pignatum from 1 to 10, which begins —

अद्यातोन्तर उदित्वा महासाय एव निभामावर्धेभायां दद्यादि । For this portion see IO Cat. 287. It ends in leaf 176 or 10 —
इति श्रीभस्वामिशिरचित् समाप्तोऽभिपद्योमः ।

B

begin — आगुताहमपिलस्य भायक

कारणाकुलवद्वसयितम् ।

वाक्चन्द्रगुह्य विनायकं

• धावन्तीसुतमघ भजे तम् ।

वाग्देवेन दद्यामाणा भोमनस्य कर्मनात् न वा एव राष्ट्राण्य चैव राज-
नस्य यच्च इति दर्शनात् । न ज्येष्ठस्य प्रदर्शनाद्यत्वात् तस्यापि सप्तवक्त्रस्तोत्ररक्ष
एवस्थाने रयन्तर । 2B इति वाग्देव प्रथम । 1A इति द्वितीय । 5B तृतीय ।
8B इति भवस्वामिहते कल्पविवरणे वाग्देव प्रथमोऽध्याय इति वाग्देव
समाप्तः । 9B इति भवस्वामिहते कल्पविवरणे राजहृदये प्रथमोऽध्यायः । 11A
द्वितीयः । 12A तृतीयः । 11A चतुर्थः । 15B पञ्चमः । Though the
leaves are marked consecutively, there must be some leaves
missing here 17A पञ्चमः । उक्त्य समाप्तः । 18A, षष्ठः । 18B, सप्तमः
इति भवस्वामिहते कल्पविवरणे समाप्तस्य राजहृदयः । 19A, इति ॐ अद्यात्
इत्योर्वाङ्मास्याम् । 27B इष्टिकल्पे प्रथमोऽध्यायः । 28A इति भवस्वामिहते
इष्टिकल्पविवरणे द्वितीयोऽध्यायः । 28B तृतीयः । 29A चतुर्थः । 29B पञ्चमः ।
30A षष्ठः । 31B सप्तमः । 32A अष्टमः । 33B नवमः । 34A दशमः ।
34B एकादशः । 35A द्वादशः । 35B इति भवस्वामिहते इष्टिकल्पविवरणे
त्रयोदशोऽध्यायः । 2 lines after समाप्त इष्टिकल्पः । 36A अष्टोत्तमि अर्ध-
पानाणि । 37B प्रथमोऽध्यायः । 38B द्वितीयः । 39A तृतीयः । 10B चतुर्थः ।
11B पञ्चमः । This portion ends abruptly — स भायवित्यनुपग
अद्यावतामा राष्ट्रभक्तः ।

C A supplement to Bhavavimśati Kāvya, on
Vijayaya, etc

श्रीकृष्णराजाय नमः ।

आचार्यै कारिका तत्र भाष्याभिभिरोदिता ।

विद्यथो वाजपेयऽत्र तदनुद्धो तदुच्यते ॥

213 इति वाजपेयकारिका] समाप्ता । End हयाययसम् ।

597.

307 सूत्रोपनिषौ वैधायनसूत्रविवृतिः ।

Subahant being a comment on Hanthajanti Sutra

For the MS see L 152

The author's name is given by Aufrecht as Mahadeva
Vijayaya

598.

2209 The Sami (आधानसूत्र) । With the text

Subanta ce cou try mado 13 r 91 x 6 inches E (a 74 Lines 11 on
a page 1 x 11 in 10 lines 11) Character 8 x 11 1/2 D 1 1/2 x 1 1/2 1/2
Pearane 11 x 10 1/2 in 11 x 10 1/2 in 11 x 10 1/2 in 11 x 10 1/2 in

Mañgalācārya —

शुक्लाम्बरधर विष्णु शशिर्वर्षे शतभुजम् ।

ममग्रदन् ध्यायेत् सर्वविप्रोपशान्ताम् ॥

The work begins —

T अथोपस्थाहरणमिति

Comm — अथ दर्शपूर्णमासयोर्निर्गपयानन्तरमुपस्थाहरणमुच्यते ।

It ends — सतिष्ठते अग्राधेय सतिष्ठते अग्राधेयमिति ।

Comm — यद्यपि अग्राधेयस्य पूर्वाङ्गवन्ते सस्या वृक्षा तथापि मपरिवागस्य
पूर्तिरत्राभिप्रेतेति ध्येयम् ।

इतिराधानसूत्रस्य दक्षिणामूर्ध्वमुपस्थात् ।

सुबोधिनीइतिरेषा मुख्यतु प्रीयतां शिवः ।

Post Col — इदं पुस्तकं सन्तु १७८९ भाद्रपद शुद्धदशमीया लिखितमिदं

• चिन्तामणिमदृष्टदृष्टेन ।

For the Text see Caland's edition, pp. 34 to 68

See the preceding number.

599.

2181 *The Same.* (आययणसूच-

प्रवातोपस्थानसूच-दर्शपूर्णमासयाजमानसूत्राणि) ।

With the Text

Substance, country-made paper. $8\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folia, 60. Lines, 8 on a page. Extent in slokas, 1200. Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance, oldish.

On the obverso of the first leaf.

अथ बौधायन आययणसूचस्य प्रवातोपस्थानसूचस्य दर्श-
पूर्णमासयाजमानसूचस्य सुबोधनोपारम्भः ।

On the reverse of the last leaf.—

इति बौधायन • सुबोधनोपमाप्तः ।

It begins :—(T.) वर्षासु ध्या[मा]कावामाययणं करिष्यन् भवतीति ।

(Comm.):—वर्षासु वर्षर्तौ ध्यामाकावामेतद्वान्यसम्बन्धि आययणनिर्द-
कर्मनाम अयं नव सस्या(स्या)नामयपाक्तः । अयते प्राप्नोति देव-
नक्षत्रेत्याययणं अथवा अयं प्रथममयवं प्राश्नं यस्मिन् पक्षेणि
तदाययणं अयययनिति वक्तव्ये आर्षत्वादायययनमिति युक्तं । इदं
कर्म करिष्यन् भवति कुर्यात् ।

Colophons :—

18B. सुबोधिन्यां दशाध्यायां (?) पञ्चमोऽध्यायः ।

27B. इति बौधायनसूत्रशास्त्रायां सुबोधिन्यां दशाध्याया यष्टोऽध्यायः ।

78A. दशाध्यायां याजमाने द्वितीयेऽध्याये षतुर्थः खण्डः । समाप्तश्चाध्यायः ।

After this, we have the following verse:—

याजमानस्य सूत्रं हि यास्यात् प्रष्टव्यम् ।

विद्वांसस्तेन तुष्यन्तु प्रीयन्ते ये सद्विद्वयः ।

Then follows the explanation of a few lines of the next chapter on *Brahmatva*.

79A इति बौधायन आश्वयुजसूत्रस्य प्रथमोपस्थानसूत्रस्य याजमानदर्श-
पूर्णमाससूत्रस्य सुबोधनौ समाप्ता ।

After this colophon there are 17 lines on the obser-
vances in Āgrayana, when performed on days other than the
full and, the new moon, as directed in Hemādri

अथ खण्डपर्वण्यस्यायुगे कर्त्तव्ये पूर्णिमायामादौ आश्वयुज कर्त्तव्यः । दशोत्तर
नतु पूर्णमासदर्शयोर्मध्ये इति निर्णये मूलमृतां अतिमुदाजहार हेमादि ।
कालतत्त्वविवेचने तु इय अतिर्न सर्वान् प्रति प्रवर्त्तते किन्तु यैर्वाहिभिरिष्टा
श्रीहिभिरेव यजेत ।

The Topic closes with the colophon —इति आश्वयुजे कर्त्तव्ये ।

For the Text see Caland's edition of Baudhāyana,
Prajna III, sections 12 to 22, pp 82 to 91

600

2212 बौधायनीयचातुर्मास्यसूत्रव्याख्या ।

Baudhāyanīya Cāturmāsya Sūtravākhyā

With the Text

Substance country made paper [9½ x 5 inches Fols 142 Lines 6 on a
page Extent in slokas 2120 Character Nāgara of the eighteenth century
Appearance discoloured Complete

It begins —

Comm — अथ चातुर्मास्यानुच्यन्ते । तानि चतुर्षु मासेषु संपूर्यन्ते ।
चत्वारि पर्वाणि तानि वैश्वदेव ब्रह्मप्रधात्वा श्राक्मेधा सुना-
सौर्यमिति तेषामेकस्मिन् यज्ञे चोदनावैककर्म तथाच चतुर्णामपि
वर्णानां साधारणमुपस्थाहरण विहित उपस्थाहरणसूत्रे । स्वर्गकाम-
चातुर्मास्यैर्यज्ञ इति चातुर्मास्येष्विति तेषु प्रथमं पर्वं वैश्वदेव
नामकं तद्विधत्ते ।

T. वैश्वदेवद्विभिर्गच्छमाख्यो भवति ।

Comm — वैश्वदेवनामकैर्द्वि साध्यैर्यानि स्वर्गं भावयिष्यमाख्यो भवेदित्यर्थः ।

For the Text see Caland's edition of Baudhāyana Śrauta
sūtra, pp 128—155

The MS. does not give the author's name

The authorities consulted —

3A शालौकि (often quoted), भाष्ये, 9B, उपमन्यव, 18A, कात्यायन, 25A, गोपबल, व्यासस्तव, 37B, अत्र्यकायन, 42B, भारद्वाज, 47A, याज्ञिका, 52A, यज्ञवल्कर, 66A, घूर्तस्वामि, 80A, कर्कभाष्य, 81A, सत्यापाद, 83B, शाकल, 88B, गौतम, 93B, कौशौतक, 96A, कव्यसार, 103A, वागसनेयक, 110A, बह्वरच, 142B, केशव ।

601

1240 वैधायनीयनक्षत्रसप्तहवभाष्यम् ।

Baudhāyana's nakṣatra saptā Bhāṣya

By Derabhautra, son of Balabhadra

Substance country made paper 10×4½ inches Folia 65 Lines 8 on a page Extent in Slokas, 1100 Character, Nagari Date, Shriyat 1818. Appearance fresh Complete

A commentary on the sūtras of Baudhāyana on the Nakṣatra sacrifices, which are to be found in the Prāyascitta section of his Kṛpāsūtra The sūtras are given in full The author of the commentary speaks of, however, many rites which are peculiar to Kātyāyana of the White Yajurveda

Beginning — मन्त्रेणैव नमः । औगुह्यो नमः ।

और्विषेणैव मुनि नौधायन कात्यायन मुनि ।

कात्यायनसप्तहवनामा सप्तहव च हरिश्चन्द्रम् ॥ १ ॥

गङ्गाधरपाठक च यामकावलिनेषक ।

भागोरथी मातर च पितर वलभद्रकम् ॥ २ ॥

गर्गादियाज्ञिकान् खीयान् कपर्द्गादीन् परानपि ।

प्रबन्ध मन्त्रा वावा कर्मणामपि च भक्ति ॥ ३ ॥

तैत्तिरीयश्रुति मूल प्रायश्चित्तप्रदीपक ।

देवानन्तप्रयोग च तथा गोपालकारिका ॥ ४ ॥

प्रयोगो केशवानन्तावापस्तम्बानुसारिणौ ।
 ग्रन्थानेतास्तु समृद्धा विजनुद्धा विमृष्ट्य च ॥ ५ ॥
 बौधायनोक्तनक्षत्रसत्रसञ्ज्ञाध्वरस्य तु ।
 सूत्रभाष्यमहं कुर्वे कातोयानुगतं त्विदं ॥ ६ ॥

सूत्रम् । अथातो नक्षत्रेष्टौ व्याख्यास्याम ।
 अत्रायमथशब्दः मृगारपरिवेष्टिभ्याम् ॥

End — तथैव सङ्कल्पोदाहरणदर्शनात् । बद्धतरपापाक्रान्त एनोनिवर्ध्याये
 नक्षत्रसत्रेण यजेत इति श्रुत्तिकायां ॥

विशेषचरणद्वन्द्वमाधाय हृदि मङ्गलम् ।
 यक्षभद्रतनूजेन देवभद्रेण धौमता ॥
 कातोयानां द्वितार्यां च भाष्यं चेद मया कृतम् ।
 सक्षिप्तं पूर्वभेयंस्मात् न कृतं दृष्ट्याशिकैः ॥
 तेन मया संप्राख्योया युक्तं चेदपरेऽपि च ।
 तुष्यन्तु याचिका सर्वे मन्त्रम परिलोच्य ते ॥
 ज्ञानादज्ञानतो वापि यक्षेष्टं विवृतं मया ।
 श्रुन्तव्यं तथ सशोध्य याचिका व्ययमङ्गलि ॥
 न मदौया कृतिर्यस्मात् एषा यक्षस्य वै कृतिः ।
 यथा प्रेरितवान् यक्षं तथा विवृतवानहम् ॥
 यक्षश्च मम समुत्पन्नो भाष्यस्यास्य विलेखने ।
 यक्षभोक्ता विभुस्तेन प्रीयतां परमेश्वर ॥
 नेत्रेन्दुवसुभूवर्षे सिते नभसि भास्वरे ।
 पिष्टभे च द्वितीयायां सूत्रभाष्यमिदं कृतम् ॥
 भयत्रसूत्रभाष्येऽस्मिन् देवभद्रकृते वरे ।
 सप्तधाश्रित्यहं च ग्रन्थसंख्येयमौरिता ॥
 अपरिष्कृतमेतस्य पुस्तकं याम्भेदिमृतम् ।
 अस्त्यतोऽनेन साकं तत् प्रोध्यमेव ममाङ्गलि ॥

Colophon — इति नागरजातीय-श्रीमन्महायाचिकपाठकश्रीरामचन्द्र-
 शर्मागङ्गाधरपाठकवत्सलसम्भूत पाठकश्रीबलभद्रात्मजदेवभद्रकृतौ वो

पायनमुनिप्रणीतप्रायश्चित्तसूत्रान्तर्गतनक्षत्रसत्रयज्ञस्य सूत्रभाष्ये
द्वितीयपञ्चमध्यायस्य तुरीयम् ॥ समाप्तं च नक्षत्रसत्रयज्ञस्य
सूत्रभाष्यम् ॥

बौधायनोक्त-नक्षत्रसत्रसंज्ञाध्वरस्य तु ।
सूत्रभाष्यं पुरा कृत्वा अतिसूत्रादिसम्मतः ॥
कात्यायनानुसारेण कर्कदेवमतेन तु ।
शोचमन्तैश्च संयुक्तः प्रयोगो रच्यतेऽधुना ॥
तत्र ॥

Post Colophon :—

संवत् १८१८ वर्षे यावत्शुद्धदशम्या सोमवासरदिने कात्यायन-
भाष्यमिदं लिखापितम् ग्रन्थकर्त्ता पाठकश्रीवल्लभसूनुना श्रीदेव-
भद्रपाठकेन ॥ शुभं भूयात् ।

602.

2216. *The Same.*

By Devabhadra, son of Balabhadra, belonging to the family of Gangādihara Pāṭhak, son of Rāmacandra, = Nāgar Brāhmaṇa.

For the manuscript and the work see L. 4180. It seems to represent the unrevised recension, which went to the south. See *Supra*.

The extent given by Rajendra Lal is 1206 (?).

The Date and the Scribe.

शके १७४३ संवत् १८८८ शुभद्वतनामसंवत्सरे माघ शुद्ध १
मन्दवासरे तदिने ग्रन्थसमाप्तं । इदं पुस्तकं भागवतोपनामनारा-
यणदीक्षितः वास्तव्य गोदावीर चौके श्रीसिद्धेश्वरवरके चत प्रस्तुत-
वास्तव्यज्ञेन श्रीकाशी ।

Rajendra Lal's MS. gives the date of composition as नेत्रेन्दुवसुभे वर्षे = 813 'of some unknown era,' but, as appears

from the previous MS, the author wrote it in 1756 A.D. = 1812 of the Samvat era.

603 & 604.

2159. **सहस्रभोजनसूत्रव्याख्या ।** *Sahasrabhojana-satrayūkhyā.*

By Bhaskara Rāya Dikṣita, son of Gambhīra Itaya Dikṣita, of the school of Bauddhāyana.

Substance, country-made paper. $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 8. Lines, 14 on a page. Extent in folios, 270. Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance, fresh. Complete.

The author and his work

8A. इति भास्कररायण सहस्रभुजिकर्मणः ।

सूत्रं विदुष्यता सम्यक् प्रयोगविधिरौरितः ॥

इति श्रीगम्भीरराजदोक्षितान्नभ-भास्कररायदोक्षितकृता सहस्रभोजनसूत्र-
व्याख्या संपूर्णा ।

1B. सहस्रभोजनविधौ सूत्रं बौधायनोदितम् ।

याकरोति शिवश्रीर्त्वे गम्भीरिभास्कारो युतिः ॥

T. अथातः सहस्रभोजनविधिं व्याख्यास्यामः ॥

Comm.: अथशब्दो मङ्गलार्थोऽधिकारार्थः पुन प्रतिष्ठाकथनानन्तर्यार्थो वा ।

अतःशब्दो हेतुर्थः ॥

605.

8178. **शुल्बमीमांसा ।** *Sulvamīmāṃsā*

By Vyākhaṭeśvara Dikṣita.

Being a commentary on the Bauddhāyana Śulvasūtra, in three adhyāyas.

Substance, country-made paper $9\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folia, 63. Lines, 8 on a page. Extent in folios, 1000. Character, modern Nāgara. Appearance, fresh. Complete.

26A. इति श्रीमद्देवविद्याचार्य-भाषित्व-सर्वतोमुखातिराचसाधित्व-
त्वाप्तवाजपेययाजि-मोविन्दोक्षितवरनन्दनस्य सर्वतन्त्रसूत्रस्यसाधित्वसर्वदृष्टा-

तोयान्वाजि-औयञ्जनारायणदीक्षितानुसृत्य तद्विद्यतालङ्कारमस्तुविद्यावैश्वस्य
सामिचित्वाप्तवानपेययाजि-औयञ्कटेश्वरदीक्षितस्य कतिपु बौधायनशुल्बमीमां-
साया प्रथमोऽध्यायः ।

46B इति श्रीमदद्वैतविद्याचार्य्य-बौधायनशुल्बमीमांसाया द्वितीयोऽध्यायः ।

Last Colophon — इति श्रीमदद्वैतविद्याचार्य्य-सामिचित्वासर्वतोमुपाति-
राचसामिचित्वाप्तवानपेययाजि-गोविन्द [दीक्षितकृत शुल्बमीमां-
सेष । पुरोहित सीतारामस्येदं] ।

The enclosed portion has been added by a much later hand. Hence the confusion of the author's father with the author himself.

For a description of the work see I.O. Catal. No. 291.

606.

1854. बौधायनशुल्बदीपिका । *Baudhāyana Śulva-
dīpikā.*

By Dvārakānātha, son of Tika Bhaṭṭa.

Substance, country made paper - 10×4½ inches. Folio, 17. Lines 10 on a page. Character, Nagari. Appearance, old. Incomplete.

See I O Catal No 292 and L. 656.

The text of Baudhāyana Śulvasūtra has been published with a translation and Dvārakānātha's commentary, by Dr. G. Thibaut, in the *Pandit*, Vols IX, X (1874-6).

607.

1882. महादेवपरिचर्यास्तुतथाख्या । *Mahādeva-
paricaryā Sūtra Vyākhyā.*

Entitled *Upacārasodāśa*—*Ratnamālā.*

By Surcārara Svami, the disciple of Raghunātha.

For the manuscript and the work see L. 1137

It is on foolscap paper and not on country-made paper, as stated in there.

The pratikas only of the sūtras are given in the commentary. They are attributed to Baudhāyana, though in the Prayoga given in the work the peculiar Rgvedi form of repeating “ न मम ” after every homa is often used

608.

2108 शिवपूजासूचन्याख्या (वैधायनीया)

A comm. on the Śhivapūjāsūtra of Baudhāyana.

By Rāmacandīa, son of Pāndurāja

For the MS. and the work see L. 4263 and for a similar work see the next number, in which only the 1st sūtra has been explained.

Post Colophon —

इति श्रीहरिहराभंजमस्तु । श्रीसर्वात्मा श्रीसीताराम लिखित ।
श्लोक ८० ।

The first seven sūtras are as follows —

I अथातो महादेवस्य अहरहः परिचर्याविधिः व्याख्यास्यामः ।

II ज्ञात्वा शुचौ देशे गोमयेनोपनिष्य प्रतिकृतिं कृत्वा अक्षतपुष्पैर्यथा-
लाभमर्चयेत् ॥

III. सप्तप्योदकेन महादेवमावाहयेत् । ॐ सुवर्महादेवमावाहयाम्योम् ।
सुवर्महादेवमावाहयाम्योम् । सुवर्महादेवमावाहयाम्योम् । ॐ भूर्भुवः सुवर्महादेव-
मावाहयामीति ॥

IV आवाह्यायातु भगवान् महादेव इति ।

V स्वागतेनामिनन्दति । स्वागतमनुना स्वागतं महादेवाय यत्नं प्राप्स्यं
कृतमाप्ता भगवान् महादेव इति ।

VI अथ कूर्चं दधाति । भगवतोय कूर्चो दर्भमयस्त्रिरुत् घटितसुवर्णं
शुभस्तेति ।

VII. अथ स्थानानि कल्पयति । अथातो ब्रह्मणे कल्पयामि । विष्णवे
कल्पयामि । इन्द्राय कल्पयामि । विनायकाय कल्पयामि ।

पश्चिमतः शूलाय कल्पयामि मन्दाकालाय कल्पयामि । उच्चतः उमायै कल्पयामि
नन्दिकेश्वराय कल्पयामि । .

609.

2105. शिवपूजासूत्रव्याख्या (बौधायनीया) ।

.1 comm. on Śhivapūjāsūtra of Baudhāyana.

Substance, French foolscap paper. 8½x4 inches. Folia, 3 Lines, 9 on
a page Extent in Shloka, 30 Character, Nāgara of the nineteenth century.

• Appearance, fresh Complete

It begins:—

भवानोपश्रवरो नत्वा गङ्गा काश्रौ गजाननम् ।

योगेश्वरो घाटशास्त्र भैरवं + सुखप्रदम् ॥

नारायणं पद्मभवं सूर्याचार्यगुरुनपि ।

पूजापद्धतिलक्ष्मणबौधायनविश्वगुरुंस्तथा ।

तदीयं शिवपूजायाः सूत्रं व्याचक्षते मुदा ।

The sūtra explained is

अथातो महादेवस्याष्टरुद्रः परिचर्याविधिं व्याख्यास्यामः ।

*It ends:—*इत्याह भगवान् बौधायनः ।

PRAYOGAS OF MAITRĀYAṆĪYA MĀNAVA SŪTRA.

610.

6271. मानवसूत्रपद्धति । *Mānavasūtrapaddhati*

Substance, country made paper 9½ x 4½ inches Folia, 5 Lines, 13 on a page. Character, Nāgara of the eighteenth century Appearance, old and discoloured

A mere fragment of what appears to be a comprehensive work on Paddhati, based on the Mānava sūtra

4B, इति मान[व]सूत्रपद्धमाध्याने षड्विंशोऽद्वितीयः खण्डः ।

The fragment begins:—

अथाधानक्रमो लिख्यते ।

अत्र पौर्णमास्यामाधाने चतुर्दश्यामुपक्रमोऽरविर्गनादि पूर्ण-
मास्या मध्यमम् । अमावास्यायामाधाने अमावास्यायामुपक्रमो-
ऽन्याधानं प्रतिपदि । नक्षत्राधाने च वयोक्त्वक्षत्र उपक्रमः ।

611.

6890.

Substance, country-made paper 8 x 3½ inches Folia 1-113 Lines, 7, 8 on a page Character, Nāgara of the eighteenth century Appearance, discoloured

Two leaves pasted together were made one. Many leaves were disjointed and separated. We have put them together, one side with the other. Foli. 3, 9, 13, 14, 15, 17, and 113 are without their obverse sides, while there are seven without their reverse sides, viz. the sides bearing the page marks. These must be beyond the number 113 and have been put at the end of the manuscript.

It begins:—

श्रीगामाय नमः ।

श्रीसुखाख्यं पराबन्दसन्दोहान्तविग्रहम् ।

महोक्तु मे मध्वामोहध्वान्तयन्तानशान्तये ॥

प्रथम्य विष्णुमदयं हरं तथा गुरुं तथा ।

प्रवक्ष्यते यत्तेर्द्धितं मनोर्मतं भद्रात्मनः ॥

प्राप्तपारिष्टस्यवीनप्रस्थाप्यानामाद्यमाकां भाष्यत्र (?) प्राज्ञ-प्राजापत्य-
नैष्ठि(छो)कावार्त्ताक(?)शालोनयायावरापोरसंन्यासिकवैषागसोर्दुर्वरवालापित्यके-
नपारया वृत्तिभेदोक्तयोक्ताः । अष्टेदागो परित्रात्रकाग्रम्य आश्रमस्य कुटोचकवृद्ध-
दक्षधर्म(सह)परमधर्मसाध्या वृत्तिभेदा धर्मभेदोक्तया उच्यते । एतत् सर्वं स+
मायामुदर्के दर्शयिष्यामः ॥ ननु ॥ यावज्जीवमभिज्ञोचं गुह्यादि(?)यादिभ्युतिविरो-
धात् कर्मसंन्यासो नोपपद्यते । नैव दोषः ।

कुटुंबं पुत्रदाराश्च वेदांगानि च सर्व्वेशः ।

यच्च यशोपवीतं च त्वक्का गृह्यदेभ्युनिः ॥

इत्यादिभ्युतिः कर्मधर्मग्रामस्य विहितत्वात् । विषयविभागोपपत्तेय विरक्ता-
विरक्तत्वेन । एतदप्युदर्के निपुणतरं उपपादयिष्यामः ।

4B अतः परित्रात्रकस्याश्रमस्य कुटोचकवृद्धदक्षधर्मसाध्या वृत्तिभेदा
धर्मभेदोक्तयोक्त्येव निष्कलम् ॥

तत्र कैश्चित् श्लोकार्थप्रकारः कथ्यते कैश्चित् साधारणो धर्मः कैश्चिद-
साधारणः । कैश्चित् प्रासङ्गिकश्च किंचित् किंचिदिभागः । असाधारणधर्मोक्तिं
प्रकरणस्याप्यविबद्धस्य धर्मस्य सर्व्वत्रा+पक्षतिव्याख्याप्रकारः । तत्र ब्रह्मचर्य्य
सत्ताप्यगृही भवेत् । गृहादनी भूत्वा प्रजनेदित्याश्रमसमुत्पत्त्यः । ...
... यदि येतरया ब्रह्मचर्य्यदेव प्रजनेदिति । अथवस्थितविकल्पोऽपि
गृहादनादेति ॥ स्मृतयश्चेभमेवार्थमभिदधति ... etc, etc.

7B. इत्यादिकाठश्रुतिविहितं संन्यासप्रकारं गृहादा वनादा इति विहित-
मथवस्थितविकल्पं च दर्शयिष्यामः ।

प्राजापत्यां निरूप्येष्टिं सर्व्ववेदसदक्षिणाम् ।

आत्मन्यमो(भा)न् समारोप्य त्राक्ष्णं प्रजनेद् गृहात् ॥

इष्टौकरत्न-अधिसमारोपादिप्रकारस्तु युज्या विहितो भगवता बोधायनेन
विहित आधातः सन्यासविधिं यास्याम्याम इत्यादिना स एवाधायि दृष्टव्यः ।
आहिताग्रेरनाहिताग्रेरपि उक्तस्तेनैवोक्त सद्भासप्रकारस्तन्मते तमुदाहरिष्याम ।

अथोत्तर सद्भासविधिं यास्याम्याम ।

उदगयन आपूर्व्यमाणपक्षे पूर्वोक्तेन विधिना चरित्वा etc, etc, (the
explanation of अथ—Then)

10A, अतः(य) ऊ(उ)र्द्धं रौद्र सन्यास सन्यासविधिं यास्याम्याम ।

12A, अत ऊर्द्धं त्रिद्विनां सन्यासविधिं यास्याम्याम ।

वैशाखा योगमास्या उक्तानां एकेन विधिना चरित्वा etc, etc

12B, षोडश प्राणायामान् धारयित्वा उत्तीर्य वास योदयित्वा

अत ऊर्द्धं इति

19A, परित्राजकस्य सङ्कारविधिं यास्याम्याम । etc, etc

From what has been quoted above, this appears to be a very exhaustive commentary in the form of a Prayoga, on that part of *Mānava Smṛti* (Manavaadharmasūtra) which relates to *Paribhājakāśrama*—the fourth or the last stage of a Brahmana's life. It gives, before commencing the actual commentary, a long disquisition which turns on two points (1) propriety of *Karmasannyāsa* or renunciation of the world, (2) the necessity of the three stages—preceding the last—that of *Sannyāsa*.

612.

1196 मैत्रायणीयसोमसंस्थापद्धति ।

Matrāyaṇīya Somasamsthāpaddhati

Substance foolscap paper 8×6½ inches In look form Lines 22 on a page Folia 71 Extent in slokas 1000 Character Nagara Appearance, fresh Complete

It treats of the seven soma sacrifices, agniṣṭoma and others

See I O Catal No 899

613

1559 मैत्रायणीयगृह्य[पद्धति] ।

Matrāyaṇīya Gṛhya [paddhati]

Substance, foolscap paper 6½×8 inches Folia 29 Lines 21 on a page Extent in slokas 1050 Character Nagara Date 1680 Appearance fresh Incorrect

It appears to be a unique Paddhati based on the Gṛhya sūtras of the Matrāyaṇins of the Black Yajurveda

Colophons —

5B, इति प्रान्तिष्टोम सर्वकर्मनुक्रमण समाप्त । अथ गभाधानम्,
6A, इति गभाधानविधि अथ अरण्याहरणम्, 6B, इति अरण्याहरणविधि,
इति सौमन्तोम्रयनम्, 8A, इति जातकर्म, इति नामकरणविधि, 10A, अथ
कर्णविधिविधि, 11B, इति अन्नप्राशनविधि, 14A, इति घृष्टाकरणविधि,
17A, इति व्रतवन्ध समाप्त, 18B, इति समावर्त्तनविधि, 19B, इति
समावर्त्तनागोदानविधि समाप्त, 20A, इति कन्यावरणम्, 21B, इति
जामाद्वरणम्, 22B, इति कन्याप्रदानविधि, 24B, इति प्रथमकर्म
समाप्तम्, 26B, इति द्वितीयकर्म समाप्तम्, अथ द्वितीयकर्मविधिरिच्छते,
28A, अथ चतुर्थीकर्म लिख्यते, 29B, इति चतुर्थीकर्म समाप्तम् । 29B
इति अनुक्रम षोडश सङ्ख्या समाप्ता ।

इति नैचापमोचशाखाया ऋद्धौ षोडशकर्म । प्रथमपुरसा कौ पदनि ।
 श्रीन्द्रसिंहाय ।

The two parts of this work are called Purusas
 It opens with kṛikās on the construction of altar
 Beginning —

अथ दशकर्म आरम्भ[] । सर्वकर्म-आरम्भे शान्तिकर्म-
 विधिर्निश्चये । अथ वेदि-रचनम् ।

षडङ्गुलानाद्यत्वार प्राची पश्चाच्च श्रया ।

पूर्वाङ्गे + द्वतीया लु सा वेदौ पात्रयार्चिकौ । अपि वा ।

सव्यकुल शय मित्वा सर्वतः परिले(णो)खयेत् ।

दिगुल तु एन(धर्मं)धेऽनुत्वार (तु) वत वायव्य (वतु वाजय) ।

ॐ तौर्धन सप्रविश्य एता आर्यतनमुत्तिष्ठेत् ।

अङ्गि प्रोक्ष[] तपो धिष्ण्य स्वप्न कुर्वीत [व]क्ष्य ।

अथ धिष्ण्यसंस्कारस्तत्र आचार्येस्सारभेत् । कुर्व सोदक[]व[]

कर्मण्यलं ऋद्धौत्वा धिष्ण्योवृक्षमध्वेन प्रविशति धिष्ण्योत्वारस्य

पश्चात् प्राप्नुय उपविशति । तत्र कुर्वदख्येन धिष्ण्य खनति ।

दक्षिणे श्रीणि खनित्वा (खित्वा) मध्ये वीक्ष्य तचोत्तरे ।

स्य कटे ऋद्धौत्वा तु मत्तिकासुखरेव् क्षिपेत् ।

वीक्षा प्रदोषयित्वा तु तत्र रेखा प्रकल्पयेत् ॥

पृथिवी-अग्नि वायु-वाँम इन्द्र प्रजापति ॥

तदग्रे तु कृते तस्मिन्ने प्रणयन भवेत् ॥

उदीची प्रथमा रेखा द्वितीया दक्षिणा स्मृता ।

द्वतीया चोत्तरा त्रयेया चतुर्थी दक्षिणा एन ॥

पञ्चमी चोत्तराखेत मध्ये ताया तथापरा ।

धिष्ण्यप्रमाणा रेखा[]स्यु[] रेखा खल्वा यथाक्रमम् ॥

षोडशाङ्गुलमाग्नेयो अष्टमी सोमवापरी ।

द्वेदी प्रजापतिखेव अष्टनैर्वादशभिस्तथा ॥

मध्यमेन तु या(यो)रेखा भुवमार्गानुगामिनी ।
 तस्याः प्रमाणं वक्ष्यामि अङ्गुलैर्द्वाविंशतिस्त्रयाः ।
 रेखाबामानुपूर्वोऽथ देवता सम्यक्कीर्तिताः ।
 मध्यमायां तु + + + पूर्वं पूर्वं प्रकल्पयेत् ॥

On the reverse of the last leaf—"Sent by Dr Mitter on 10 February, 1880."

614.

61. ऋषितर्पण । *Rṣitarpana.*

For the description of the MS see L No 841. It is said to belong to the Maittrāyaṇīya sākha.

It is called ऋषितर्पणम्, but it does not actually concern itself with the details of offering water to the seven Rsis, as the title indicates. It seems to deal with all the preliminaries to ऋषितर्पण, उत्सर्ग and उपाकर्म. For in page 2A occurs the following.

अथेत्यादि इच्छतियौ ऋषितर्पण-उत्सर्गोपाकर्म-प्रारम्भविहितमिमे सप्तर्षयः
 साधन्यत्तौकाः सुप्रतिष्ठिता वरदा भवन्तु ।

615.

5990 सप्तर्षिपूजा । *Saptarṣipuja*

Substance, country made paper 8½ × 4½ inches 101a, 17 Lines, 7 on a page Extent in slokas, 180 Character, Nāgara Date, Samv 1821 Appearance, fresh Complete

This relates to the worship of seven Rsis with Arundhati. On the title page it is called मैत्रायण्योयानां सप्तर्षिपूजा ।—

Beg. —श्रीगणेशाय नमः ।

सप्तर्षि-अथन्यतीसहितवन्दनं स्थापनम् ।

The Post Colophon Statement —

श्रीरक्षु सवत् १८२६ वर्षे आषाढमासि शुक्लपक्षे दशम्यां तिथौ
 बुधनाक्षरे लिखितम् । पण्डा दुर्लभराम नाथुराम । श्रीरक्षु । etc

PRAYOGAS OF THE BHĀRADVĀJA ŚĀKHĀ

616.

1919. पवित्रेष्टिः । Pavitrestī.

Of the Bhāradvāja School.

Substance, country-made paper. 8½ x 4½ inches Folia, 4 fances, 10 on a page Extent in Slokas, 70 Characters, Nagari of the eighteenth century Appearance, discoloured. Complete

It begins:—

भारद्वाजीयपवित्रेष्टित्पवित्रेष्टोः सूचम् । अथ पवित्रेष्टिं
व्याख्यास्यामोऽमावास्यायां पौर्णमास्यां वा(या)मीनन्वाधाय वैश्वदेव-
वत् इन्द्रावर्हिंराक्षरति प्रणीय च चतुर्गृहीतं गृहीत्वा येन देवा
पवित्रेति । अपरं च चतुर्गृहीतं गृहीत्वा प्राजापत्यं पवित्रमिति ।
अपरं च चतुर्गृहीतं गृहीत्वा इन्द्रः सुनीतीति । अभ्यासानान् ज्ञत्वा
आग्नेयमष्टाकपालं निक्षिप्य प्रवमानहवीषि वैश्वानरं वादशकपालं
पञ्चममाग्नेयं परिहाप्य अग्नये व्रतपत्रये इत्येके समाप्तमन्ति ।

Pavitrestī comes to an end in leaf 2A, with the words
अथैतदनुसारी प्रयोगः ।

Then वचनो गृह्णति वा आवर्द्धां तेषां वा अमावा + + +
वैश्वः रात्रावुदकशान्तिप्रतिसरौ कृत्वा च पवनक्षानादिपञ्चकान्ते
पश्चाद् गार्हपत्यस्य वाः पुरस्तादित्यादि औपरमेश्वरप्रोक्त्ययं ब्रह्मवर्च-
सकामः ओजस्कामः वीर्यकामो वा शुद्धिकामो वा अतिपवित्रेष्ट्या
यज्ये ।

Leaf 4. इति अतिपवित्रेष्टिर्भारद्वाजसूत्रोक्त[1] समाप्त[1] । श्रीराम
प्रसन्न ।

इति पवित्रेष्टिप्रयोगः समाप्तः ।

617.

2078. अतिपवित्रेष्टिहोत्रम् । *Atipavittreṣṭi Houtra.*

Substance, country-made paper. 9x4 inches Folia, 3 Lines, 12, 12, on a page. Extent in slokas, 60 Character, Nāgara Appearance, discoloured Complete

It is a manual for the use of the Hotri priest for the performance of the Atipavittreṣṭi Sacrifices of the Bhṛadvaṇa School of Black Yajurveda.

It begins.—

नमः प्रवक्षेति इत्यादि नमदग्र सामिधेन्यः श्रोत्रिध्वेष्टममौमघो पवमानः
सुवर्जनः(?) पवित्रेष्टाविचर्यतिः ।

*Colophon :—*इति भरद्वाजमुनिप्रोक्तं अतिपवित्रेष्टिहोत्रम् समाप्तम् ।

*Post Col. :—*अन्ये आख्यभागौ च समाप्तौ ।

PRAYOGA OF KATHA SŪTRA

618.

1630 काठकग्रह्यपञ्जिका or काठकग्रह्यपद्धतिः ।

Kāthaka Grhyapañjikā or Kāthaka Grhyapaddhati

By Brahmarala, son of Mādharadhivarga

Substance, country made 14.11 Bound in book form in full leather 10½×6½ inches Two paginations, one from 1 to 59 the other from 1 to 65, but the writing is continuous Worm eaten Character, modern Kashmiri Appearance, old.

Last Colophon —

इति श्रीकाठके लौगाक्षिस्तुत्रे चरकशाखाया ऋह्यपञ्जिकायां
पञ्चमोऽध्यायः । समाप्तः ऋह्यपद्धतिर्मेव संहिता छतिर्माधवाभ्य-
र्थ्यतनयप्र(1)द्वयलक्ष्म ।

This is a Padhati (manual) based on the Grhya Sūtra of Laugākṣi belonging to the Caraka Śakhā of the Kāthaka-sub section of the Black Yajurveda

It begins —

अथेकाग्रं समाधानं । परमेष्ठिमरणे पुत्रस्यापिमुपसमाधानं ।
सर्वान् उपवासयेत् । अग्निं प्रज्वालयेत् । अरकालमपथ्यं
मायजैश्च (?) मन्त्रेण उदुम्बरेण कसेन अग्निं श्रमयेत् । शिरस्यपाणिं
सक्तितारं वायुमिन्द्रं प्रजापतिं देवा अङ्गिरसो श्वामहे इमं कथाद्
श्रमयन्तु अपिम् इति ।

Colophons —

22A, in the first pagination — इति यजुषि काठके चरक-
शाखायां लौगाक्षिस्तुत्रे ऋह्यपञ्जिकायां चतुर्थोऽध्यायः (?), 29B, इति श्रीमद्-
यजुषि काठके लौगाक्षिस्तुत्रे ऋह्य(च)पञ्जिकायां द्वितीयोऽध्यायः ।

48A. इति मृद्वपक्षिकाया द्रतोयोधाय ।

The fourth col. is wanting.

The last or the 5th col. is quoted above

Authorities consulted :—

(1) काठक 2A, (2) मनुस्मृति 2B, (3) मृद्वपक्षितौ 2B, (4) पञ्चचूडे 3A, (5) लौगाक्षि 7B, (6) ब्राह्मणम् 8A, (7) मोभिल 8B, (8) काठके लौगाक्षिः 8B, (9) मृद्वपक्षिते 9A, (10) यजुः 12A, (11) वशिष्ठः 17A, (12) विष्णुस्मृतिः 18B, (13) हार्येत 18B, (14) प्रातिशाख्य 20B, (15) मार्कण्डेयपुराणम् 20B, (16) श्रौतक 32B, (17) ब्रह्मपुराण 39B, (18) व्योतिष, (19) सायनायनमृद्वम् 47A, (20) शंख (21) लिखितः (22) आन्ध्रजायन मृद्वम् 50B.

(23) परिभाषा 4A, P. II, (24) श्रुतिः 5A, (25) गौतमः 6A, (26) मत्स्यमदभार्गवः 6B, (27) याज्ञवल्क्यः 8A, (28) अङ्गिराः 8B, (29) व्यासाराध्यायः 9B, (30) विष्णुधर्मोत्तरः 22A, (31) ब्रह्मनिबलम् 27A, (32) दृढ-प्रातातपः, (33) यमः 28A, (34) मार्कण्डेयः 28B, (35) कात्यायनः 29B, (36) प्रचेताः 29B, (37) जमदग्निः 29B, (38) अत्रिः 30A, (39) व्यासः 30B, (40) मरौचिः 31A, (41) आद्रपद्धतिः 31A, (42) दृढगौतमः 31B, (43) मत्स्यः, (44) ब्रह्माण्डपुराणम्, (45) विष्णु, (46) आदिपुराणम्, (47) भारद्वाज-गार्गीयाया स्मृतिः, (48) मृद्वपरिशिष्टम्, (मृद्वपरिशिष्टे तत्र मनुः) 12B; (49) पद्धतिः—as तथा च पद्धतौ लौगाक्षिः 42B, (50) व्यासः 50A, (51) आन्ध्रजायनः ।

Topics dealt with :—

First pagination :—

1B. अथ रुकाये समाधानम् । 17B. वसन्थो वा पक्षताः समाप्ताः । 18B, इति यजुषि काठके चरकशाखाया लौगाक्षिरूपे मृद्वपक्षिकाया दर्श-पूर्णमाससार्यप्रातर्होमविधिः । 19A. अथ वैश्वदेवः । 22B. इति याकयश्च । 24A. इति ब्रह्मदेवाविधिः । 25B. अथातो हविष्यकन्धं आस्यास्यामः । 27A इति कन्यासंस्काराः । 27A, इति प्रस्यानिकमन्त्राः । 27B, इति प्रस्यानिकं

PRYOGAS OF THE HIRANYAKESĪ ŚAKHĀ.

619.

10910. सोमप्रयोग । *Somayajoga*

According to the rules of Hiraṇya Keśin

By Maṭṭadalla.

Substance country made paper 9x3½ inches Folia 12 Lines 14 on a page Character Nāgarī of the eighteenth century Appearance, discoloured

Beginning — यौगलेष्टाय नमः ।

व्योतिष्टोमस्य अग्निष्टोमस्य प्रयोगः । प्रथमं करिष्य-
माद्यसोमाहुत्वेन गव्यपतिपूजनं पुण्याहवाचनं नान्दीश्राद्धं विधाय
राजानमाह्वय पयसौदनेन पूजयेत् पुरस्ताद्दीक्षातः । ततो यजमान
सोमप्रवाकं दृष्टोते त्वं सोमप्रवाको भवेति । वाङ्मिति सोम-
प्रवाकः । यजमानस्तं गन्धादिनाभ्यर्च्य सोमप्रवाकप्रवृत्तिगृह्य
सोमं प्रवृद्धोति तत्रैव व्योतिष्टोमेन अग्निष्टोमेन सप्रवर्गेण श्यन्त-
साम्नां श्रुतगुदक्षिणेन अहं यक्ष्ये इति प्रतिजानीते ।

35B, अथ महानिबन्ध — A mere fragment.

It is carefully corrected On the obverse of the first leaf it is called क्षिरण्यकेषी माहृक्षीय सोमप्रयोग, in the same hand in which the corrections are made

620.

1. अग्न्याधान पद्धतिः । *Agnyādhanapaddhati*

By Lalla Dhruddhi

Substance country made paper 11x5 inches Folia 56 Lines 11 on a page. Printed in Aolas 1850 Character Nāgarī Appearance, tolerable Complete

See L. 122 The MS described there is incomplete
The present MS is complete

The second verse gives the object of the work.

वृत्तिभाष्याविवृद्धं हि हिरण्यकेशिप्रायिनाम् ।

कुर्वेऽनुष्ठानसंविद्धा अग्राधानस्य पद्धतिम् ।

The topics treated of in the work are thus summed up at the end.

आधानमादावधिकारपूर्वं श्रुतिस्मृतिप्रेरितचित्तपूर्वम् ।

दृष्टिद्वयादिप्रतिपादनञ्च ततोऽभिद्योतस्य नवप्रसक्तिः ॥ १ ॥

कारम्भञ्च दर्शयिष्ये परस्कादुत्तमपूर्वां पुनराहतिञ्च ।

द्वितीयमाधानमथामिद्योतं प्रवाणनामसु ह्यते ऽहस्य ॥ २ ॥

ततः प्रकृतं च ऽहस्य यानमायायशेष्टं त्रितयानुक्तम् ।

एतत्प्रमत्तञ्च यथाधिया मया निरूपितं तत्प्रविचार्यतां बुधाः ॥

The Pradhānasamkalpa begins in p. 20B, and ends thus in p. 32A. इति हिरण्यकेशीने पूर्वाङ्गव्यन्त्रमग्राधानम् ।

The author speaks of himself in the following two verses:—

कृतं वापि दुर्गतं वा यत् स्थापितुं विशोध्यताम् ।

लङ्को दुर्लभं भूयः प्रार्थये तदिदी भवान् ॥

हृत्तिरिवं श्रुत्वांशसुर्वशक्तुश्चरामपदाभयुगेर्षिता ।

मतिमता तनुता मनसो मुदं मखलता मुक्तं यत्नभूरिदा ॥

The works and authors quoted in this book are:—

- (1) ब्राह्म (2) याज्ञवल्क्य (3) त्रिकाशमखन (4) यज्ञयार्ण (5) कौषायन
(6) पारस्कर (7) वैष्णव (8) कात्यायन (9) वैश्वानस (10) यज्ञयार्णपरिशिष्ट
(11) प्रविभाषाखन ।

The authorities quoted are all very old—one of the latest being Trikāṇḍa-Mandana which being quoted by Hemadri, must have been composed before the middle of the 13th century.

The MS. is written in the bold Devanagari hand of the eighteenth century.

The Last Col.—इति श्रीसत्त्वावाकहिरण्यकेशिशुब्रानुसार्याधान-
पद्धतौ सानुकल्पाययत्नेष्टिप्रयोगः ।

इत्याधानपद्धतिः समाप्ता शुभं भूयात् परमुरामाय नमः ।

शिवार्पणमस्तु ।

The Post Col Statement in a different and later hand :—

इदं पुस्तकं देवोपनाम्नो महादेवात्मजसिद्धेश्वरदेवस्तु ।

The MS. was worm-eaten and slips of paper have been
pasted at the ends of the leaves

621.

281b. *The Same.*

Substance, country made paper 9½×4 inches Folia, 73 to 77. Leaves, 11
on a page. Character, Nagara of the nineteenth century Appearance dis-
coloured Fragment

Topics.

75B, अथ यवाययणम्, 76A, अथ म्हासाकाययणम्; 77A, इति
श्रीसत्त्वावाकहिरण्यकेशिशुब्रानुसार्याधानपद्धतौ सानुकल्पाययत्नेष्टिप्रयोगः ।

It ends.—

आधानमादावधिकारपूर्व, etc.

The Last Col —इत्याधानपद्धतिः समाप्ता ।

622.

270b. *पिण्डपितृयज्ञप्रयोगः । Pindaputryajñaprayoga.*

Substance, country made paper 9½×4½ inches Folia, 4 Leaves, 9 on a
page Extent in sloka, 70 Character, Nagara Appearance, discoloured
Complete

It is based on the Hanyakesisūttā.

Colophon —इति हिरण्यकेशिशुब्रानुसारिपिण्डपितृयज्ञप्रयोगः ।

Post Col. :—चारपुरे काशीनाथ ।

It begins —

श्रीगणेशाय नम । अथ पिण्डपिट्यञ्च ।
पक्षान्त कर्म निर्णय वैश्वदेवस्तु सामिक ।
पिण्डयञ्च तत कुर्यात् ततोऽन्वाद्यर्थक बुध ॥

पक्षान्त कर्म भामान्वाधान । उपवेशकर्मनन्तर ब्रजमानो वैश्वदेव छात्रा
इच्छिणासि प्रज्वाल्य । etc, etc

623

5722 हिरण्यकेशिस्तूषप्रयोगरत्नम् । *Hiranyakesi
sathaprayogaratna*

By Mahesa Bhatta, son of Mahadeva

Substance country made paper 9 1/2 x 4, inches 10 1/2 x 8 1/2 Times 9 to 11
on a page The 82nd leaf is missing Text in slokas 2100 Character
Nagari of the eighteenth century Appearance old and worn out

It contains the first priharana only

Beginning —

प्रथम्य गोपालमनन्तमाद्य
नेत्राक्षलानन्दितगोपबन्ध ।
स्मार्त्तप्रयोग विदधाति यद्वात्
हिरण्यकेशीयविधौ महेश्च ।
सत्वायाद्रमुनि वन्दे सर्वकेशसमन्वितम् ।
योऽनुष्ठेयपदार्थानां क्रमकल्पमकल्पयत् ।
यत्कृता वेदवद्वृत्तिमहाविद्यन्ते विपश्चित ।
भाटदत्तश्चिर औद्याद्वृत्तिरूपेण तत्त्ववित् ॥

अथ सखारप्रतिनिध्याद्वाख्यप्रकरणत्रयेण हिरण्यकेशिसर्वस्मार्त्तकर्मणां
प्रयोगोऽभिधीयते । मन्त्राद्ये सखारप्रकरणे गभाधानादय सखारा ।

About a fourth of the last leaf is pasted over with
transparent paper

Col — इति औसद्यायाद्रहिरण्यकेशिस्मार्त्तप्रयोगे + + + + +
+ + + + द्वात्मत्रमहेशमद्वक्तो सखारप्रकरण ।

Post Colophon :— + + + + + + + + + + वैशाखशुद्धतो-
यायां संस्कारप्रकरणं सं ।

624.

5813. **हिरण्यकेशिसमार्त्तान्त्येष्टिहौत्रपद्धतिः ।**

Hiranyakeśi Smārtāntyeṣṭi Hāutrapaddhati.

Substance, country-made paper. $11\frac{1}{2} \times 5$ inches. Folia, 29. Lines, 12 on a page. Extent in śloka's, 550 Character, Nāgara in a modern hand. Appearance, fresh. Complete

Colophon :— इति हिरण्यकेशिसमार्त्तान्त्येष्टिहौत्रपद्धतिः ।

Beginning :— श्रीगणेशाय नमः । ॐ ।

अथ हिरण्यकेशिसमार्त्तहौत्रविधानान्त्येष्टिपद्धतिप्रारम्भः । ॐ ।

एवंगुणविशेषणविशिष्टायां पुण्यतिथौ अमुकगोत्रस्यामुक-
ग्रन्थैकः पितुर्जन्मप्रभृतिमरणपर्यन्तं ज्ञानाज्ञानतः etc, etc.
.....यातकानां निरासाय गोप्रतिनिधिभूतं हिरण्यद्वारा
छद्मजयमितव्रक्ष्य [प्राय]श्चित्तं करिष्ये ।

625.

10111. **हिरण्यकेशिसमार्त्तान्त्येष्टिप्रयोगः ।**

Hiranyakeśi Smārtāntyeṣṭiprayoga.

Substance, country-made paper $9\frac{1}{2} \times 4$ inches Folia, 101 Lines, 6, 7 on a page Character, bold, beautiful Nāgara of the nineteenth century Appearance, fresh. Incomplete at the end

The above title of the MS. appears on the obverse of the first leaf.

Beginning :— श्रीगणेशाय नमः ।

अन्त्येष्टिप्रयोगप्रारम्भः ॥

गोमवेनोपलिप्ताया भूमौ तिलकृष्णाजिनसंहितायां तुलसी-
संहिताया दक्षिणाग्रकुशाकृताया भूमौ उपविष्टस्य सुमूर्धोः कर्णं
ब्रह्मविदाप्नोति मृगुर्वै वासुकि इत्यादि नारायणनामानि पवित्राणि
श्रावयेत् ।

PRAYOGAS OF ĀPASTAMBA

626.

2023. अन्विला ०१ ग्रयोगदीपिका । *Imula 01*

Prayogadipika

By Tāvatantaniśa Kṛṣṇa

Dīpikāśāstram chapter only

Quoted by *Irakṣyaśāstram* : (See *Kārikā* 92)

For the manuscript and the work see L 1234

Colophon —

इया त्रैविद्यरक्षेण तालट्टमपिवाचिना ।

केशवेन कृता वृत्तिः प्रयोगस्य प्रदीपिका ।

इति दर्शपूर्णमासांश्विला समाप्तमिति ।

Post Col — सवत् १६०१ विद्यार्पणनक्षत्रे आषाढशुक्लैकादश्यां बुधे सदा-
शिवेन लिखितं स्वार्थं परार्थं च ।

Hitherto the author was known only by his epithet *Tāvatantaniśa*. The present manuscript gives clearly the name of the author as he is.

This refers to the first three prāṇas of the *Āpastamba Śrūti sūtra*.

626A.

167 *The Sūtra*

By Tāvatantaniśa, with the surname Tātciyavarddha

For the MS see L 1351. It refers to chapters X—XIV of the *Āpastamba Śrūti sūtra*. See I O Catal No 306

Beginning:—अथ सोमप्रयोग उच्यते । सोम ओषधिविशेषः तत्साध्य-
त्वात् कर्मणाम् अनेन यक्ष्यमाणः सोमेन यक्ष्यमाणः ।

20B. दशम, पटलः । समाप्तः सोमप्रश्नः ।

अथातिथ्याः । 40B. इति तालदन्तनिवासिलताया प्रयोगदीपिकायां
अमौढोमौषतन्त्रं समाप्तम् ।

महाराष्ट्रे बुध्ता विभागावशिष्टायां रात्रौ ब्रह्मणा सह etc, 50A. इति
प्रथमः पटलः, 52B. इति द्वितीयः पटलः, and so on 68B. अष्टमः
पटलः, समाप्तः प्रश्नः ।

अभिधवादि माध्यन्दिनं सवनं तापते । 71B. प्रथमः पटलः, 70A.
द्वितीयः पटलः । समाप्तं माध्यन्दिनं सवनं । आदित्यरम्भकं तृतीयं सवनं इति
आदित्यपात्रं प्रक्षाल्य आदित्यपात्रदिदेव्यग्रहसम्प्राप्तेभ्यो गृह्णाति । 78B. तृतीयः
पटलः, 81, चतुर्थः पटलः, 88A. पञ्चमः पटलः । अवभृथस्य तन्त्रं प्रक्षमयति ।
अवेदिपक्षस्य वेदिपक्षस्य चातुर्मास्यमुक्तं इत्यादि । 85B. षष्ठः पटलः, 87A.
समाप्ता अनुबन्धा, 90B. समाप्ता उक्थ्यसंख्या, 93 C. इति षोडशिनः संख्या
समाप्ता ; 98B. समाप्तो ऽतिरात्रः, 94A. एताः संख्या अग्निहोमस्य गुणविकाराः ।

96A. इति संख्याभेदः प्रथमः पटलः, etc, etc. 109A षष्ठः पटलः,
110B. समाप्तं संख्यप्रायश्चित्तम्, 116A. दौक्षिवानामाहवनीय उत्तरवेदिका,
119B. सप्तमः पटलः, 124B. यज्ञं समाप्य परिभक्ष्य कर्म करिष्ये इति
सहस्रं सामौन् विष्टव्यं अपा पुष्यमिति जुहोति । The MS. is incomplete.

627. .

1352. त्रिकाण्डमण्डनम् or आपस्तम्ब सूत्रध्वनितार्थ-
कारिका । *Trikāṇḍamāṇḍana or Apastamba sūtra-
dhwantārtha Kārikā.*

*By Trikāṇḍa māṇḍana Bhāskara Mīśra, son of Śrīkumāra
Svāmī.*

With the commentary called Padaprakāśikā

Substance, country-made paper. 13½ x 8½ inches. Folia, 30+12+37,
in Tripatha form. Character, Nāgara in a very modern hand. Appearance,
fresh.

For the text see L 1170 and for the commentary L 4171. The text is quoted by Hemadri. See Cat Printed in the Bibl Ind.

There are three separate paginations. The first in 30 leaves contains the first kanda. The second in 12 leaves contains the beginning of the second kanda, of which the copyist did not get the rest. The third has 37 leaves, containing the third and the fourth kandas.

Rajendralala's Manuscript referred to above contains only the first two kandas.

628.

2013 *The Same* (With Padaprasaṅga)

The first only of the four kandas.

Substance country made paper 12x 1 1/2 inches kōla 20 Lines 10 to 16 on a page. Character Nāgara. Date 1713. 1/2 page or so free.

Aufrecht says that Kṛka has a comment on the kṛikās.

629.

7986 *The Same* (Text only)

Substance country made paper 8 1/2 x 2 1/2 inches kōla 18 Lines 14 on a page. Character Nāgara of the eighteenth century. Appearance of discoloured. A mere fragment.

5B, इति त्रिकाण्डमण्डनभास्कररचितान्तरात्मनीया, 6B, इति वार्द्ध-
मुद्ररुतारचौमन्ममारसामिक्षुत्रिकाण्डमण्डनभास्करमित्यसौपपण्डितामस्त
सूत्रमन्त्रितार्थकारिकाय पुनराख्ये, 18A, इति त्रिकाण्डमण्डने व्याख्यान
समाप्त ।

पञ्चमखल वक्ष्यामि प्रयोग सुखबुद्धये ।

विनायकस्य वागदेशा विदुषा च प्रसादतः ॥

The fragment ends abruptly in Pambandha.

630.

1077 *The Same*

Substance country made paper 12x 1 1/2 inches kōla 20 Lines 10 to 16 on a page. Character Nāgara. Date 1713. 1/2 page or so free.

A fragment containing Vājapeya Kārikās, based on the 7 chapters of Pragna 8 of the Āpastamba Śrauta Sūtra.

Beginning.—यौः । चिक्राडमगुनकृता वाजपेयस्य कारिका ।

ओयात् सर्वोत्तरा लोके क्षापस्तम्भानुसारिणी ।

वाजपेयविधिं वक्ष्ये सर्वविददनुज्ञया ।

क्षापस्तम्भानुसारेण ज्ञात्वा सूत्रान्तराण्यपि ।

वाजमन्त्रं हवं पेयमन्याभ्यासे विपर्ययाः ।

वाजपेय इति प्रोक्तो निख्योऽसौ जीवतश्च सः ॥

End.—अन्यानि राजचिह्नानि यानि कुर्वन्ति पार्थिवा.

कर्तुमर्हति तान्येषा हन्तोमानां निरुपणात् ॥ ३५२ ॥

Col.—इति श्रीनादिपट्टमुद्ररकुठार० वाजपेयः समाप्तः ।

Post Col.—संवत् १७८३ माघशुद्ध १५ लिखितमिदं श्रीसख्येन । शुभं भूषात् ॥

The present work contains four kāṇḍas: Adhikāra, Pratimādhī, Punarādhāna, Ādhāna

See I O. Catal. No. 312, which describes the first kāṇḍa.

631.

11077. प्रयोगरत्नमाला । *Prayoga Ratnamala.*

By Caṇḍapārśvīya, Minister of Vīra Bhapatī, son of
Bukka of Vijayanagara

Substance, country made paper. 12½ x 12 inches. Folio, 66 Lines, 10 on a page. Character, modern Nāgara Appearance, fresh

A commentary in the form of a Prayoga, on the Āpastamba Śrauta Sūtra The introduction is historically interesting.

Big.—नमो विरिञ्चिविष्णौशभेदेन परमात्मने ।

सर्गस्थितिविनाशानां यत्कृते यत्कर्मसूक्ष्मे ॥ १ ॥

... ..
यदवाक्यप्रमाणानां यारवृत्त्या(श्रयो)मद्वामति ।

साख्ययोगरहस्यशो ब्रह्मविद्यापरायणः ॥ ४ ॥

वेदार्थविशदीकर्त्ता वेदवेदाङ्गमारविन् ।
 विद्यारण्यवर्तिर्ज्ञातः श्रौतस्मार्त्तकिरापरः ॥ ५ ॥
 श्रीधौगुपाचार्य्यं मुर्यं विदद्भिर्वाच्यलोत्तमैः ।
 व्याचक्ष्णाभ्यस्तत्र त्वं भगवत्सार्थमिति ऋटम् (?) ॥ ६ ॥
 समुन्मोलित-सर्व्याङ्ग-कृतार्था भारती यतः ।
 तं भारतीतीर्थगुहं लौकिकगुहमाश्रये ॥ ७ ॥
 अस्ति स्वस्तिनिवासो वा वासुदेवनिवासभूः ।
 क्षीरनौरनिधिः पद्म-सुधाकरसुधाकरः (?) ॥ ८ ॥
 ततः समुद्भूद्भूरिचक्षुः शशलाब्धनः ।
 योऽसौ श्रुतिशिरोरत्नशिरोरत्नितविग्रहः ॥ ९ ॥
 तस्मादजनि भूजानिकुलं कलिमलापहं ।
 पादवं यदजग्मापि जन्मालम्ब परः पुमान् ॥ १० ॥
 तत्राभूत् संगमः सम्राट् साम्राट्याश्चक्रसंगमः ।
 चरिदप्यवताराणां एको गान्धेन संगमः ॥ ११ ॥
 ततोऽभूवन् पद्मभूषा भूतवज्रगतः कृते ।
 धर्म्यपद्मापमुक्तेष्वेकैकपमुदारयाः ॥ १२ ॥
 तेयन्वैकतदिकूपाल(चुटिते) + + + +
 वेदान् व्याख्यन् माधवार्थं सायणार्थं वप्रधरः ॥ १३ ॥ (?)
 तस्मात् समुदयं प्रापदुदयानेरिवामुमान् ।
 करपूरितसर्वाङ्गः श्रीमान् हरिश्चरेन्दुरः ॥ १४ ॥
 शब्ददाकामितादन्विभुवनान्नाट्यपञ्चिनी (?)
 व्यधादपि पुराणानि महादानानि योऽङ्ग ॥ १५ ॥
 तस्मादभूद्भूरिधामा युवभुक्तमहोपतिः ।
 यः प्राचीमाक्रमीदुद्यन्नध सर्वं दिश्यो वशी ॥ १६ ॥
 ॥ १७ ॥
 तिष्ठन्वा नाम तस्याभूद्वाञ्छी मुण्णरोयसो ।
 देवपत्न्यो भजन्त्याश्नाः श्रद्धाया यद्विया भ्रष्टम् ॥ १८ ॥
 तस्मादस्या समुद्भूद्भूपतिः श्रीभुवोपतिः ।
 कर्मब्रह्माध्वनीनेन का लियेन कृतोक्तः ॥ १९ ॥

किंचावचितघर्मेण चैन श्रीभूषणे प्रिये ।

पद्मामङ्गाविकादेव्यौ दिव्यतो दिव्यलीलया ॥ २० ॥

अलभत् कौ विक्रिययोः शुभार्थान्नगरास्तयोः ।

हृदयेपेष्ट-समुद्रेश-सुक्ल-भूष-रघुत्तमान् ॥ २१ ॥

... ..

स कदाचिद्भूपतीन्द्रः पालयन् धर्मतः प्रजाः ।

संप्राप्तिं तौ द्विजैः श्रौतं विशदौकर्तुमुद्यतः ॥ २५ ॥

विद्यार्थं विदुषां मध्ये चौखपाचार्यमदौदिशत् (?) ।

व्याचक्षाध्वरतन्त्रं त्वं समन्तार्थमिति श्रुत्वा ॥ २६ ॥

किं त्वमचौखपाचार्यं ज्ञातं तत्र महाकुले ।

वशिष्टारंघतौमुखा यत्कुले गृहमेधिनः ॥ २७ ॥

वरिष्ठो वाशि(रि)ष्ठकुले चौखपाचार्यः समन्ततः ।

कर्माग्ना गृहिणो तस्य भारद्वाजकुलोद्भवः ॥ २८ ॥

आद्यादिवातो मिथुनादभूवन् मङ्गिताः सुताः ।

चौखपाचार्योदित्यदेवामंशपाचार्याभिधास्तयः ॥ २९ ॥

... ..

उत्माही (हि) सर्वलक्ष्येषु प्रमुमन्यनुचदयः ।

चौखपाचार्योऽमाश्वर्य्यः सोऽभूद् भूपतिभूपते ॥ ३१ ॥

सद्गुरुपाशसद्दिष्टौ विष्णुभट्टार्य्यसूरिभिः ।

विदत्प्रयोगं सकलं क्रतूनामकरोद्यतः ॥ ३२ ॥

कल्पसूत्रेवनेकेषु सर्वकसुसमन्वयात् ।

आमस्तन्वाचार्य्यसूत्रं प्रधानं प्रचुरत्ततः ॥ ३३ ॥

यास्यास्यते च तत् सूत्रं ह्यौघोद्गान्ने प्रथमतः ।

सूत्रार्थ-मन्त्राकार्य्य-प्रयोगप्रतिपादने ॥ ३४ ॥ C.C.

... ..

... ..

... ..

3.1, चिंशत्प्रयात्मकं सूत्रमापस्तम्बसुनोदितं ।

श्रीगणेशायनमः ॥

पञ्चविंशतिभिः प्रत्येगार्ह्यसार्धैर्विनिर्णय ।
 इतरे पञ्चविंशत्या श्रौततन्त्र प्रपञ्च्यते ॥
 तत्रादिमैवप्रत्येकं विधेयं विधिप्रक्रम ।
 अन्ये षोडशभिः सोम प्राधान्येन प्रपञ्चित ॥
 तत्रादिमैस्त्रिभिर्दर्शं मूर्धन्मासौ तद्विधेः ।
 एकादशपिण्डपिण्डयज्ञोपि प्रतिपादित ॥
 चतुर्थे तद् याजमानमाधान पञ्चमे मतम् ।
 षष्ठे मिश्रोत्रादयश्च सप्तमे यनुरयुगे ॥
 चातुमास्यान्यथाप्रायश्चित्तानां नवमे विधिः ।
 अग्निष्टामप्रपञ्चोऽथा पञ्चभिर्दशमादिभिः ॥ etc

25A, इति श्रीमन्नारायणाधिराज परमेश्वर श्रीवीरहरिहर-महाराज-
 साम्राज्यधुरधर प्रतापैक भुक्तभुपालक्षोराख्यं मूर्धन्मन्त्रस्य रामव्यासराजवाल्मीके
 कर्मवृद्धाभ्वनौनस्य श्रीवीरभूपतिभूमिपालस्य मन्त्रिणा चिन्ताप्यनन्देन आदित्यदेव
 मन्त्रपाय्यायनमना श्रीरुद्रमाचार्येण विरचिताया आपस्तम्बीयाभ्युदयसूक्ततन्त्र
 व्याख्याया प्रयोगरत्नमालाया परिभाषापरिच्छेदः ।

40A, • प्रथमप्रश्ने प्रथमः पटल

52B, कर्हिर्दिष्टाद्याशरणवेदाद्युक्तिस्तुतिभिः ।

भक्तिप्रसूनैः पुण्यातु शुभयानं पुण्योत्तमः ॥ द्वितीय पटलः ।

66B, इति श्रीरुद्रमाचार्य विरचितायामापस्तम्बाभ्युदयसूक्ततन्त्रव्याख्याया
 प्रयोगरत्नमालाया प्रथमप्रश्ने तृतीय पटल

कर्मवृद्धाभ्वनौनस्य मन्त्री भूपतिभूयते ।

आचष्टे श्रीरुद्रमाचार्य साय दोहादिक कृतौ ।

The MS ends abruptly in the beginning of the 4th Patala

See Burnell 16B Burnell says "He must have written about 1420—50 This introduction completely changes the received order of succession in the Vijayanagara dynasty but is probably more correct than the four or five lists collected by Lassen

632

8927 *The same*

Substance country made paper 10¹ × 4¹ inches Fols, 50 Lines on a page Character Nagara of the eighteenth century Appearance coloured Date S.K. 167,

Beg — मासानन्तर दर्श इति व्याख्यास्याम

विप्रकीर्णनेकप्राखागतमन्त्रब्राह्मणार्थवादगतानविरुद्धापेति
त्रोपसहारेण न्यायः प्रतिपादयिष्याम etc, etc

The Col — इति श्रीमद्याराजाधिराज परमेश्वर वीरहरिहर मह
साम्राज्यधुरन्धर प्रतापवधूक्तभूपालक्षीरायव पूर्यन्मृत्युः ।
आसराजवाल्मीके कर्मब्रह्माध्वनौनस्य श्रीवीरभूपतिभूमिपा
मन्त्रिणा चिन्ताप्यानन्दनेन आदित्यदेवमन्त्रपाचार्यार्यजन्मना च
पाचार्येण विरचिताया आपस्तम्बीयाध्वरतन्त्रस्तुतव्याख
प्रयोगरत्नमालाया प्रथमे प्रश्ने ऽष्टम पटल ।
वाणाधिरत्नभूषाके मारुमाया(?) त्रिचौ रवौ ।
प्रयोगरत्नमालामलिखद्विबुधायणो ।

633

217 नक्षत्रेष्टिप्रयोगः । *Naksatrestiprayoga*

B/ Bhandarya Kesari Somayaji

Substance country made paper 8¹ × 1¹ inches Fols 21 Lines 70
page Extent folios 468 Character Nagari Date Sini 1687 App
eance tolerable Complete

Post Col Statement —

संवत् १८८२ मिति मार्गशीर्षवद्य ४ सोमवार ।

For another copy of this, see CS 120

A manual for the performance of Naksattresti, in which sacrifices are made in honour of the stars, in accordance with the school of Āpastambī, although based on the Bandhayar sūtra

Hindi —

नक्षत्रेष्टो घाह बोधायनम्

तत्र पापस्तम्बप्रोक्तमर्थः ।

बालानां तद्वोधनार्थं जगत्

भ[र]गदाज केजरा सोमयाजी ।

From the mention of the name of Baudhāyana in the concluding statement, Aufrecht is inclined to think that it belongs to the school of Baudhāyana. The mention of Baudhāyana, however, is made there simply as an ancient expounder of Naksatrestu. तत्र in the second line should be corrected into तत्र both for the sense and the metre and then the meaning of the whole verse would be clear that Baudhāyana wrote on Naksatrestu, and it is according to the precepts of Īpistambin that Keśava Somayājī, wrote for the boys, on the same subject.

634

10139 The Same

Delaware country and paper 10 1/2 x 13 inches. Folio 10 1/2 containing (after the title leaf) a very faint notation from 1 with it lower margin and continues to No 7 the final leaf being marked 18 on the left and upper margin and 11 on the right and a lower margin in a later hand. Lines 11 12 on a page. 1 verse in Slokae 10 Character Nigraha of the eighteenth century. 1/2 x 1/2 x 1/2, old and discoloured. Complete. Uncorrected.

Beginning --

ज्योतिषात्मनेनेष्टा + + + ज्योतिषमुपपद्यते एतेन मनु
 जयतीति ह स्माह भगवान् बोधायनः । एतेन बोधायनेन काम्बोष्टि-
प्रकरणे खण्डवनेनोक्तस्य प्रयोगस्य आपस्तम्बप्रोक्तमार्गेण प्रयोग-
वृत्तिं विवृते । बोधायनाचार्येण काम्बोष्टिप्रकरणे नक्षत्रेष्टि-
 प्रयोग खण्डवनेनोक्तः । आपस्तम्बेनोक्तः अपि नक्षत्रेष्टेन इत्याया
 सया कर्त्तव्या एतापस्तम्बोर्वे अनुक्तमन्यतो याज्ञमिति वचनात् ।
 अपरिद्विस्तामिनरपि नक्षत्रेष्टोना कर्त्तव्यत्वेन उक्तत्वात् ॥

या या वैशाखाः पौर्णमास्याः पुरस्तादमावास्या भवति सा स
 + + संवत्सरस्यापभ्रणोभिः संयद्यते तस्यामारभेतेति । वस्याय-
 मेवार्थः । नक्षत्रेष्टोः (ष्टिः) करिष्यन् चैत्रमासस्य वा वैशाखमा
 + मावास्यायामपभ्रणो नक्षत्रयोमे सति तस्यामौषवस्यं कृत्वा
 परेषुः प्रकृतौष्ट्यनन्तरं [न]क्षत्रेष्ट्यारम्भं कुर्वन्ति ।

Col. :—नक्षत्रेष्टिप्रयोगः समाप्तः ।

The following is written on the reverse of the last leaf:—

त्रैमिषस्य-मालवीय-भारद्वाजो-रामचन्द्रसोमयाजो-श्रीताधानपद्म्यादिका-
 + + तत्सप्तशतीयभारद्वाजो-केशवसोमयाजोक्तं नक्षत्रेष्टिप्रयोगोऽयं ॥

635.

1018. सौत्रामणि-कौकिलीपयोगप्रयोगः ।

Sautrāmaṇi Kaukiliṭṭpayogaḥpraprayoga,

By Ramacandra Vajapey.

Substance, country-made paper. $9\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Folia, 4. Lines, 15 on a page. Extent in śloka, 160. Character, Nāgara. Date, Sam 1790. Appearance, old. Complete.

A manual for the performance of a special form of Sautrāmaṇi-offering in accordance with the school of Āpas tamba

Beginning :—श्रीगणेशाय नमः ।

कौकिल्याः पयोगप्रमाथित्य प्रयोगः उदगायन व्यापूर्यमाणपक्षे
 पुण्ये नक्षत्रे मूर्ध्वनि वा प्रातरदिष्टोर्ध्व उत्तर प्रातःनायम्ब यद्भव्यं
 करोति “कौकिल्या सौत्रामण्या यक्षे स्वर्गयमिति” ।

It ends thus :—

समाप्ते पशुबन्धे ; व्यादिष्यन्तः । चक्षुमात्ता दक्षिणा दृष्टि-
 सहिता ब्राह्मणतर्पणान्ता इष्टयः पशुबन्धाय नानाहवनौयाः
 “सन्तिष्ठते कौकिली” । “तया स्वर्गकामो यजेत” ऋन्दोग-
 मतामिष्या ।

सन्तिष्ठते कौकिली and तया स्वर्गकामो यजेत occur at the end of

the 10th section of the 10th prasaṅga of the Āpastamba Śrauta Sūtra.

Col. :— श्रौतिरामन्मन्त्रात्रपेयिविरचितोऽयं काठकपुस्तकोच्चिन्या-
प्रयोगः ।

Post Col. :—सि० श्रीरुद्रदेव संवत् १७८० पोष सुदि ।

636.

3110 श्रौतप्रयोगरत्न । Śrauta-prayogarātna.

By Nārāyaṇa Vajrapāṇi.

Substance, country made paper 13x4½ inches F 16, L 11 on a page Character, Nāgarī of the early seventeenth century Appearance, discoloured.

It begins.—

श्रीगुरुभ्यो नमः ।

दर्शयामासीदग्निं धारयामास यत्नं सद्यः प्राजापयाम्य देव-
कालो सकोशं सोमेन यस्मिन् ज्योतिष्टोमेन अग्निष्टोमेन यन्मन्त्रमाप्ता
दादप्रवृत्तहोतेन + + + अस्मिन् ज्योतिष्टोमे अग्निष्टोमे सोम-
प्रवृत्तं त्वानहं हवे ।

The remaining leaves 13 to 80 are put as a separate number, namely, 3119.

637.

3119. The Sans (अग्निष्टोमः) ।

Substance, country made paper 9½x3 inches Folia 13 to 80 Lines 9 to 12 on a page Extent in ślokaś, 220 as given at the end of the manuscript Character, Nāgarī of the early seventeenth century. Appearance, discoloured, worn out and patched

The first twelve leaves are in the previous number.

Colophon :—इति श्रीमन्मन्त्रात्रपेयिविरचिते आपस्तम्बश्रौतप्रयोग-
रत्नेऽग्निष्टोमः समाप्तः ॥ २२५० ॥

It ends thus—देवयजमानयजमान मयि सोमपत्नी रुद्रिह्य पूजां जतिं
बुद्धोति दादप्रवृत्तहोतेन सद्यः पूजित्वा संतर्पयामासि कृत्वा

विष्णुरिति जुहोति । अथ सायमभिहोत्र जुहोति काले प्रातर्होम
सतिष्ठतेऽभियोमोऽभियोम ॥

638.

1786 सोमकारिका and पशुकारिका ।

Somakārikā and Pasubandhakārikā

By Vasudeva Dikṣita (?)

Substance country made yellow paper 11½ × 5 inches Folio 1a size
9 on a page Extent in sloka, 370 Character Nagari of the eighteenth
century Appearance faded

This is a versified liturgy of the Soma and the animal
sacrifices. The authorship of the verses is not stated. The
sūtra on which it is based is also not stated. But from a
comparison it appears to be based on the 10th prāśna of the
Āpastamba sūtra.

The somakārikā ends in leaf 13A, where the Pasukārikā
begins.

The somakārikā begins —

अग्निं विद्युत्प्रहृषोय वाक् सोमप्रवाकादि च याजमानम् ।
सोमप्रवाकोक्तिरमुष्य सोमो भविष्यतीत्यादिक ऋत्विजादि ॥
मह्यम् इत्याद्युपतिष्ठते ऽन्तमाध्वर्युपूर्वर्त्तिञ्च एव कुर्यात् ।
होता तु को यच्च इतोह एचेत् का दक्षिणे यच्च तदुत्तरे स्त ॥
अग्निर्म इत्यादि च याजमान पर्यञ्च सर्च्चोऽभ्युदयस्तयन्ते ।
एद मतिर्निर्मणिते वरोष्य इत्य विभज्ये प्रजनेत्यमुष्य ॥

13A अष्ट नारियसौविरास्ते शोवस्य रेधनम् ।

मग्निं विहृष्य त्वनसौ खुदस्तेदुपोयश्च विषयदान्यशो
जन्तार्भमौक्षानिश्च यच्चष्टिरारोपयन् प्राणहित त्वरण्यो ।
ब्रह्माण्या एव हि निगमकालं स्यात् यजमान इव हविरास्य । (?)

Col — इति योगिका । अथ पशुकारिका ।

Prasakarika begins —

यता सुराग्रनञ्जल सुग्रीवे ।
यद्दुःखमारोप्य मयने वधि ।
निघायतो वद्विरुपसृष्टेत्तल
प्रतीय होता मन्वेव यदाह । (?)
अपास्ततेमिनिशुविर्धपार्शु (?)
न इतिवेष्टा नपट्टिबिद्युत ।
न वैद्यते पार्थिवनामको
अमायते वेष्टिरयामिधारण ।

It ends —

अन्नाय ह्य हि निष्कृमन्नाय स्वाद्यदिभाज इवा हविरास्य ।
कार्यमतिक्रमयादि गोमा नन नम स्यत्य नय शमादि । (?)

Col — इति प्रमुकारिका ।

Burnell and Ulwar speak of some and prasakarika of the Apastambasākhya by Vāsudeva Dikṣita. But unfortunately they do not give extracts

639.

1048 *The Sāṁ*

Substance country made paper 8½ x 4½ inches fol 14 L 20 10-11
on a page Extent in slokas 250 Character Nagari Appearance old
Complete

Col — इति प्रमुन्यकारिका ।

The Col — इति सोमकारिका । Occurs in 12A

640

6058 *श्वेनकारिका ।* *Shven Kārikā*

I

Substance country made paper 10½ x 4½ inches Fol 8 L 20 8 on a
page Character Nagari of the 17th century Appearance old and
discoloured

Beginning :—

श्रीगणेशाय नमः ।

मन्त्रोपधानमाद्ये तु प्रथमे श्येन उच्यते ।

यद्यन्ता क्रमणी प्रोक्ता अष्टम्याद्या तु मण्डला ॥

आरोहे आत्मनि स्थातामष्टम्याद्ये तु यष्टिका ।

दूर्वेष्टकां तथा हैमौ मुक्ता चैव तु वामभट् ॥

नवम्याद्या च तत्पूर्वे उत्ते रेत-सिचौ क्रमात् ।

स्योतिरंत्वा तथाष्टम्या दशम्यंतद्वियष्टिके ॥

संयम्यौ (?) हे क्रमेणैव निधये दीक्ष्योत्तरे ।

अष्टम्ये पुनपत्स्याये अष्टम्याद्ये तु यष्टिके ॥

End.—अग्निर्बुधो जगस्य त्वामग्रे त्वमिति सर्वतः ।

दक्षमद्ये द्वितीयाद्या षष्ठ्या षष्ठी च तत्र तु ।

पृष्ठे तृतीयदीर्घता चतुर्थ्या च द्वितीयका ।

उदक्पद्ये द्वितीयाद्या षष्ठ्योक्तं एतेष्टकाः ॥

इत्याद्यश्वेनस्य प्रयोगकारिकाकारहता श्वेनकारिका समाप्ता ।

Aufrecht mentions Prayogakārikā—as based on the Āpastamba sūtra—of which this appears to be a part.

II.

The second is evidently a continuation of the first

Substance, and the measure and the same as above. Folio, 6. Lines, 8
on a page. Character. Nagara. Appearance, old

Written by the same hand.

Beginning :—

श्रीः । आद्यश्वेनस्य मुख्योपधानम् ।

प्राथः षडात्मनो रौत्वो मध्यमे व्यप्ययादिके ।

चतुर्थौ षष्ठमौषष्ट्यौ चतुर्थौ यष्टिकादयम् ॥

षष्ठमौ च चतुर्थौ च मध्या तत्रोदमायता ।

एवमाद्यंतमे रौत्वो उदाद्योपान्तिमे अथ ॥

प्रमायतपतुर्पाभिर्मध्ये तत्रोदगायते ।

उदगायतयोऽङ्गो मध्येऽष्टदश कल्पिता ॥

Und:—उपधाय तत्तस्मिन् पाठमान्यः पुरस्मिता ।

ततो दक्षिणपक्षे तु ह्रन्दस्य सप्तसंश्रया ।

उपधाय ततः श्रेया कोकं पृथ हरेरित्त ।

द्वितीयां द्वितीया च तदुदङ्ग पुरितोऽङ्गि च ।

तद्वक्षिणा च पूर्व्ये च तदुदङ्ग तु यथाक्रमम् ।

यथाः सप्तम्यामारभ्य चतस्रो राश्वभिद्रुजः ।

चिरख्यादि यथापूर्वनिखेता खेनवारिखाः ।

641.

210. प्रायश्चित्तप्रदीपिका । *Prayaścittapradīpikā.*

By Varadadhīra Varjan of the Vatsa varṇa.

A compendium of the vedic rites on expiation.

Substance, country made paper 10×4 inches. Folia, 53 Lines, 12 on a page Extent in slokas, 1166 Character, Nagara. Date Saip. 1945. Appearance, decayed. Complete

Post Col.:—संवत् १६४५ समवे दुर्मुघसंवत्सरे मार्गशीर्षवदि १२ तौने ।

काशो तेन(?) निधितमिदं पुस्तकं खाद्ये परायेण । शुभमस्तु ।

The author is to be differentiated from Varaderāja, son of Vāmanācārya of the Kausika gotra, the commentator of Maṣakasūtra of the Sāmaveda. He seems to belong to Āpastamba School as he speaks of Prayogavṛtti the well-known comm. on Āpastamba, evidently as an ancient authority of his school.

The author says he writes this work for his own use, and gives the subject only a general treatment, dealing with such expiatory rules as are essentially necessary; and for points that are omitted and not clearly stated in this, he refers us to Bhāṣya and Prayogavṛtti.

अस्या प्रायश्चित्तप्रदीपिकायां अवशककर्तव्यानि कानिचिदेव प्रायश्चित्तानि यथामव्यक्तानि अस्यानुष्ठानसिद्ध्यर्थमेव । न तावदस्यां प्रायश्चित्तप्रदीपिकायां सर्वानि प्रायश्चित्तानि शक्यन्ते प्रतिपादयितुं विस्तरप्रसङ्गात् । अतोऽत्रानुक्तमस्यैवं वा प्रायश्चित्तं भाष्ये प्रयोगवृत्तौ वा तत्सर्वं सम्भवन्नोद्भूतम् ।

It ends thus—

यद्यप्येता प्रायश्चित्तप्रदीपिका दुर्गतादिदोषयुक्ता तथापि विदुषां याद्यार्थोप-
देशरूपेणानुग्रहेण सर्वदोषविविन्मुक्ता भवेत् ।

तत्र च विदुषामनुग्रहादेव अनया प्रायश्चित्तप्रदीपिकयैव समापि पर्याप्तं प्रायश्चित्तानुष्ठानं सिध्येत् इति ।

वत्सवंशावतंसिन वरदाधोश्रयज्वला ।

सौमपेन कृता वृत्ति प्रायश्चित्तप्रदीपिका ॥

See I.O. Cat., No 141, p. 89A. and Oxf. p. 370.

An index to the work is given on the obverse side of the last leaf.

- ३ अन्वाहितावाधौना गमने (?) ४
- ५ सान्त्वयप्रायश्चित्तानि ६
- ७ प्रातर्होमप्रायश्चित्तानि ८
- ८ प्रखौताखन्दने शीषणे च ९
- ९ अघ्नोनामनरागमने ९
- १० हविः खन्दने आज्यस्ता १०
- १० अग्न्यापघातप्रायश्चित्तं १०
- ११ कपालभेदप्रायश्चित्तं ११
- ११ हविष्यपत्रे
- १२ हविर्होमि पुरोडाशस्य
- १२ कपालेभ्यः पात्रा वा देशान्तरगमने
- १२ आज्यस्य शीषणे खन्दने च १२
- † वह्निः पार + + गारखन्दने
- + + + स्वायतनाद् वह्निर्गमने
- १५ हविष्यामुपघाते प्रायश्चित्त

- १५ हविषा खादनिमित्तानि १६ [केचपि] पौलिकानि
 १६ अभागिदेवतावाहने
 १७ देवतावदानादिविपर्याये
 १७ देवताविस्मरणे १७
 १७ पुण्यक्ष[हवि]स्मरे (?)
 १७ दुष्टेन हविषा याजे क्षते
 हवि[१] श्रेयोदायकमल्लया नृपाचार्य प्रवृत्ते
 १७ अथ प्रायश्चित्तोक्त्याः २१
 १८ मार्हपत्यादिना निष. संसर्गे
 २० प्रायश्चित्तोक्त्यां पुनपत् ननिपाते २१
 २१ व्याख्येयिष्यादियु कन्तराध्वरे सति पिण्डपिण्डयज्ञातिमत्तौ
 दर्शयुग्मासातिमत्तौ च प्रायश्चित्तानि २२
 २२ इष्टिपुत्रप्रत्याग्राहः ।
 २२ मणोरामयज्ञस्यातिमत्तौ पक्षिण + + + +
 २४ अग्निधोत्रकाले अग्निधोत्रागारमे प्रायश्चित्तम् ।
 पिण्डपिण्डयज्ञलोपेऽपि ब्रह्मेष्टनि व्रतलोपे ।
 २५ अरक्ष्योनांशे
 २६ ब्रह्मेष्टनि प्रजानालभुकायाः । यजमानस्य अतिशय दुःखप्रदर्शने
 अग्नौ विद्यते यदि भवमागच्छत् ।
 २६ कर्ममध्ये गृह्यपथेदे
 २७ यदि स्त्रिया ब्रवि वा यमो जायेताम् ।
 २७ अग्निधोत्रप्रायश्चित्तानि
 २७ प्रलयनकालातिशये
 २७ प्रलयनकाले मार्हपत्यानुगमने
 २७ परिमयमानो मार्हपत्यो यद्यपि विहरणकाले न जायते
 २७ यज्यनान् पूर्व केवमार्हपत्यानुगमने
 २८ मार्हपत्याहवनीययोस्तुप्रयोगमने
 २८ मार्हपत्यो मय्यमानो जायते

+ + + + +

642

1039 *The Same**By Varadadhīra Yajñan*

Substance country made paper 10×4 inches. Loha 110 Lines 8 on a page. Extent in slokas 2000. Character Nagara. Appearance old. Complete.

Another copy of the same which, however, extends over 1168 slokas, whereas this, over not less than 2000. It seems that the work has received later additions.

Post Colophon Statement —

ॐ शिवाय नमः श्रीमच्छिन्तामणितनूने ।
 ज्ञेयं पुस्तकमेतत् मार्कण्डेयस्य यश्वनः ।

643

1663 प्रायश्चित्तशतद्वयीव्याख्यानम् entitled
 प्रायश्चित्तप्रदीपिका ।

Substance country made paper 12×5 inches. Loha 79 Lines 10 on a page. Extent in slokas 1700. Character Nagara. Appearance old—grown brown with age. Generally correct. Complete in 5 pāṭalas.

Last Colophon —

इति यश्वन्मपटलं समाप्तं । प्रायश्चित्तशतद्वयीव्याख्यान ।
 गोविन्दाय ॥

On the obverse of the 1st leaf the following statement is made—

प्रायश्चित्तशतद्वयीव्याख्यान पत्र ०६ अनन्तराष्ट्रदीक्षितपुत्र
 श्रीरामस्येद ।

The 9th Prāśna of Āpastamba Śrauta Sūtra contains 20 kṛndikas on 'Śrauta—Prāyaścītya'—for accidental transgression of sacrificial rules. Dhūrta Svāmī commented upon these kṛndikas. Bhaskarācārya wrote two hundred 'kṛndikas' on 'Śrauta Prāyaścītya' following Dhūrta Svāmī. He

seems to have divided the work in 5 pañalas of 10 verses each. The present work is a commentary, on these two hundred 'kārikāḥ'. It is anonymous.

For the beginning of the Comm., see Hik. No. 319

614.

1393. *The Same*

Substance, country made paper 12x5½ inches. Folia, 76. Lines, 9 on a page. Extent in folios, 2025 by counting and 2200 by a statement in the manuscript. Character, Nāgara. Appearance, old. Incomplete at the end. In the sixteenth century handwriting.

The authorities consulted are:—11B, Tālavṛtta divāḥi, 23B Devala.

615.

10. चतुर्मास्यप्रयोगः । Caturmāsya-prayoga

By Tryambaka.

This manuscript has been noticed by Rajendralāla Mitra under No. 802.

Directions for the performance of the quadrimensial rite, called Caturmāsya

अथर्वं हवि चतुर्मास्ययाजिनः सुकृतं भवति ॥ १ ॥

वाजसुण्या चैवा वा यौर्धमास्या वैश्वदेवेन यजेत ॥ २ ॥

The MS. is incomplete

The sūtras quoted are to be found in Garbe's edition of the Āpastamba Śrauta sūtra, Vol. II, p. 1.

616.

1918. *The Same.*

Substance, country made paper 8½x11 inches. Folia, 16. Lines, 11 on a page. Extent in folios, 300. Character, Nāgara. Appearance, very old.

A fragment containing Śikamedhaparva including Grabamedhīyasti, Havirhoma, etc., and also Sunasiraparva.

Coleophon in 9 B.

इति समाप्तानि चातुर्मास्यानि भोज्योपनामकृष्यभट्टात्मज-
कृतोऽयं चातुर्मास्यप्रयोगः ।

Then follow Prāyascitta and Apastambokta hautila

The manuscript is very old and remarkably correct. It seems to have been the author's family copy, as it mentions the names of his father, grandfather and great grandfather in the course of the Pitryajña sacrifice (6B)

पित्रे कृष्यशर्मण इदं पितामहाय श्रीरामचन्द्रशर्मण इदं
प्रपितामहाय नृसिंहशर्मण इदम् ।

For the beginning and end of this see CS No 820

647.

2092 *The Same*

Substance country made paper 10×4 inches 1012 72 Lines 7 on a
page Extent in Sloka 864 Character Nagari Date Samvat 1731 Ap-
pearance discoloured Complete

For the beginning of the work see L 802

It ends in leaf 69B

यज्ञघोता अन्वारभणीया च आवर्त्तते पुन पुनरित्यापस्तम्बमते ।
आन्वलायनमते तु नावर्त्ति नावर्त्तते पुन पुन इति समाप्तानि
चातुर्मास्यानि ।

Colophon —

भोज्योपनामकृष्यभट्टात्मजव्यवकेन कृतोऽयं चातुर्मास्यप्रयोगः ।

The remaining leaves contain some notes by the scribe
The 70th leaf is missing.

The Post Colophon Statement —

संवत् १७३१ शोषधीमवलखरे मार्गशीर्षं युक्ता + + + + काश्यामिदं
वैद्योपनाम्ना भोविन्दभट्टस्य सलुना देवभट्टस्येदं पुस्तकं समाप्तम् । श्रीराम
प्रोषताम् ।

1637. प्रायश्चित्तसारः—(आपस्तम्बीय)

*Prayścitta Sāra*By *Tryambaka Mohla*

Substance country make paper 9x4 inches Fols. 45 f. ca 2 on a
page Folio in pl. ka 83) Character = Vajra. Oil worn-out : library
dated Correct Complet

Mangalavara —

केयकेयवर्चस्यं यं हनयति हन्ति च ।

त तमेष्व अथ वन्दे मृतमावायनाग्रजम् ॥

The author and his family —

मौजोपनामका क्षणतनुजस्यम्बकाभिध ।

रामाय्यारादुदय्यान् केयवाध विप्रेयत ।

प्रायश्चित्तीर्विविधाद्य तादां सार प्रयत्नत ।

बालानामन्यबुद्धीनां कुर्वे ह्यायु हिताय वै ॥

Object of the work —

श्रुतिलक्षण प्रायश्चित्त विध्यपराधे विधीयते । एकस्मिन् दोषे श्रुत-
माण्यानि प्रायश्चित्तानि समभ्यचीयेरन् अथान्तरत्वात् । अपो ह्येव इत्या च दीप-
निर्घाताद्यानि भवन्ति । अन्यन्तरं दोषात् कर्त्तव्यानि निर्धत्ते दोषे पुनः क्षत्तु-
कर्म तस्य नावत्तनात् (†) पुन प्रयोगः ।

Last Colophon —

इति आपस्तम्बप्रायश्चित्तसारः ।

80 आधानविधिप्रयोगः । *Adhānavidhīprayoga*

By *Tryambaka Bhatta*, disciple of *Saṁyama Māhara Dikṣita*,
and son of *Kṛṣṇa Bhaṭṭa Moḍhu*, of the School of *Spas-*
tanba

For the manuscript see L. 835

Post Colophon Statement —

श्रीरामचन्द्रो जगतिवरा । श्रीवाजपेयमण्डविकृत + यो द्वादशाङ्गुलविक्षति
 योऽष्टाङ्गुल दैर्घ्य इति बोधायन सूत्रे । प्रमाणाभावात् × श्रीभूरिकीर्त्त
 भूपावतसत्रयमिन्धुगुरोर्निर्देशात् । आम्बेकराख्य रघुनाथ इमामनूनामाधान-
 यज्ञतिमसौ वलिरस्य पराये ॥

Ādhanvadhīpriyoga ends in leaf 50, then follow three leaves containing a priest's notes, which begin गगिभिदृक्ताधान-
 यज्ञतौ । The name of Gāṅgā Bhatta, the contemporary of Śrīyaji, is well known as a voluminous writer of the Āśvalayana School. Logakṣa also mentioned in the notes belonged to the Kāthak School of Kashmir. Rājendralāla read the name as Gaṅgā Bhatta, which misled Aufrecht to think that it was the name of Gungadhara Bhatta, who had a work of the same name, but who belonged to a different school, viz the school of Vajasiṃya and in no way connected with the present work.

The priest's notes in question are not incomplete, as Rājendralāla thinks.

The notes begin

गगिभिदृक्ताधानयज्ञतौ सर्वाधानसाधकम् । लोमाक्षि अर्धाधान सूत्र
 अतस्मार्त्ताग्नेस्तुर्यक् इति ।

Agnyadhāra is a Śrauta ceremony. It has nothing to do with "sacred House hold Fire" as Rājendralāla supposes.

650

2993 *The Same*

Substance country made paper 10×1 1/2 nche 101×66 Lines 60 a
 page. Printed in sloka 1000 Character Varga a of the 19th century
 Type are discoloured Complete

The Post Colophon Statement —

वैद्योपनासा गोविन्दभट्टस्य रघुना देवभट्टस्येदं पुस्तकं स्थाप्य पराय च ।

651.

133 विध्यपराधप्रायश्चित्तलघुवृत्तिः ।

Vidyaparādha-prāyaścittalaḥkuvṛtti

For the MS see L 1380 For the work see L 3215

The author, Tryambaka Bhatta, the son of Kṛṣṇa Bhatta, composed this at Benares

652.

1903 *The Same*

For the MS and the work see L 3215 Here the line containing the author's name is omitted

653.

80 अग्निहोत्रहोमः । *Agnihotra Soma**By Rudradeva, son of Toro Nāyaka Deva*

The MS. is described in L 837 Aufrecht says that the work belongs to the Īpistambaschool, and he is right See our No 604 It quotes from Kāthasākhā and Baudhīyana

654.

2052 दर्शपूर्णमासप्रयोगः । *Daśaḥ pūrṇamāsasaprayoga**By Anantadeva*

Substance country made paper 9½ x 1½ inches Fols. 50 Lines 11 on a page Extent in folios 500 Character Nagari Date Samvat 187 Appearance & coloured Complete

Colophon — इत्यनन्तदेववृत्तदर्शपूर्णमासप्रयोगः ।*Post Colophon* — सवत् १७८७ आषाढशुद्ध १० लिखितमिदं पुस्तकं
छेदोपनाम्ना वीरेश्वरेण स्तार्पणं परार्पणं च । शुभमस्तु सर्वजगते ।*Beginning* —अथातो दर्शपूर्णमासौ यास्यास्ताम् (Āpistamba I I I)
प्रातरग्निहोत्रं ऊत्वा सभ्यसमारो हवतां पवित्रपाणिं अपरेण

गार्हपत्यं पत्राया सद्य दग्धेऽग्निनीः चि. प्राणानायम्य देशकालौ
संकौर्त्य पीर्यमासेन यज्ये । इत्यादि ।

655.

3007. आधानपद्धतिः । *Ādhānapaddhati.*

By Ananta.

Substance, country made paper, 9x4 inches. Folia, 31. Lines, 8 on a page. Extent in slokas, 550. Date. Samvat 1798. Appearance, discoloured. Complete.

Last Colophon :—इत्यन्वारम्भणौघप्रयोगः इत्याधानपद्धतिः समाप्ता ।

Post Colophon :—संवत् १७९८ पौष शु १३ दिवसे देवमन्त्रादेवतनुज-
रामचन्द्रेण काश्या लिखापितम् ।

On the establishment of the sacred fire, as directed in
the *Āpastamba sūtras*

It begins :—

अथाधानम् । जातपुनस्तृणक्षेपावस्थां यभार्यः पितुर्न्यस्तस्य वा कृताधानत्वे
प्रयुक्ताधिकारप्रतिबन्धरहितोऽपि कश्चित्कालमनादितामिधेत् उक्तस्तृणाद्यनुष्ठान-
पूर्वकं कुप्यायुधोमैरात्मानं पावयेत् ।

It ends thus :—

प्राणाय स्वाहेति च प्रथमम्रासग्रहणं अक्षररश्मिप्राशनं भूर्भुवःस्वरिति
हविरासादनं ।

अवादीत्यमनन्तेन प्रकृत्यारम्भगोचरः ।

आपस्तम्बोयकल्पोक्तविधिः औदशियुज्ये ।

656

122. *The Same.*

For the manuscript see L. 1391

Post Col. Statement —

हरिवंशे आचार्यधन्योपाख्यानं

आचार्यस्यैव धन्यस्य त्वमेवासिजनार्दन इति । नारदेनोक्ते प्रत्युक्तं
भगवता ॥

आख्यार्थार्थानि ग्रन्थ दक्षिणानि सहेव त्विति ।

श्रीहरिः प्रीयता ॥ लिं अयाचितोपायसुधनायेव ।

शुभं भवतु ।

The authorities quoted (1) Āpastamba, (2) Rudradatta 4A, (3) Bhāṣyakāra, (4) Bhāradvāja, (5) Satyaśādhin 2A, (6) Rājāśādhin 2B, (7) Bauddhāyana Ādhānāpaddhati 3A, (8) Āpastambīya Cāturmāsya-paddhati 3A, (9) Vihāra 3B, (10) Āśvalāyana 3B, (11) Kātyāyana Sūtra 6B, (12) Bauddhāyana Sūtra 6B, (13) Parāśara Māhātmya 25A, (14) Āpastambabhāṣya 25B, (15) Madanaratna Nīradah, and (16) Harivaṇśa

The name of Ananta as the author appears in verses in 24B, and in 28A, the last leaf.—

24A. अनादौद्यमनेन प्रलब्धदम्भोपरा ।

+ + + आपस्तम्बोक्तविधिः श्रीहरि-तुल्ये ॥ (?)

28A. अनादौद्यमनेन दक्षिणानिर्गन्धोऽमुषा ।

यद्यस्तुतु वैनोक्तं दक्षिणानि सहेव तु ।

It ends thus:—

सर्वाण्युदकपूर्वाणि दानानि यथाशक्ति विहारे इति धर्मसूत्रे । सर्वाणीति वचनाद् भिक्षाण्युदकपूर्वमेव देवा । विहारे यद्युक्तमेति यानि दानानि यथामुख्येव नोदकपूर्वाणि इति वदन्त किञ्च अयाच्योऽनधीयानः (?) अनधीतवेदं न यानयेत् यदि यानयेत्तदानौ अवेक्षितं यथाशक्ति वाचयेत् इत्यपि वक्ष्ये ॥

657.

10632 : *The Same* (with *Purāṇa ādhya*).

Substance, country-made paper 9x4 inches. Folio, 62 Lines, 7 on a page. Character, Nagari of the eighteenth century. Appearance, old and brownish, especially the first few leaves. Complete.

On the obverse of the first leaf- अयाच्योऽनधीयानः देवत-प्रयोगः ॥

Every leaf is marked with the letters अय

The work often quotes *Anvikā*

37B. इत्यापक्षमकम्पोक्ताध्याधानस्य निरूपणं ।

अकार्यवन्तदेवेन देवेप्रसन्नेन तुष्यतु ॥

अथान्यारभणीयकालः ॥ अपराद्धे रात्रौ वा सन्धिमत्यां पूर्वमास्यामाय
मपवमानेष्टिः सान्वारंभणीया तत्रैवापवृज्य तदानौमेवान्वाधाय शोभूतेन ५
मासेन यजेतेति ॥

48A. औलघ्नोन्सिंहाभ्या नमः ॥ अथ पुनराधेयं आश्वलाय नमः (?) ।

आधानाद्यध्यामयावो यदिवापां व्येरेन् पुनराधेय इष्टिरिति०

60B. प्रजापशुद्विनिमित्तपुनराधेये कुत्राप्यभिहितेन (?) द्वितीयप्रक
इत्यभावाद्यनादिप्रयोगः ।

61B. इति पुनराधेयं समाप्तम् ।

The last leaf (62) contains three lines.

(पुनरुक्तिनिमित्ते पुनराधेयान्ते लेका वृत्तेका (?) etc., etc.)

658.

122. अग्निहोत्रप्रयोगः । *Agnihottī prayoga.*

By *Anantadeva.*

For the MS. see L. 1390.

The authorities quoted.

(1) *Siddhānta-Bhāṣya* 2A, (2) *Devatrāta* 2B, (3) *Tir-
Kāṇḍamāṇḍana* 5A, (4) *Prāyaścittacandrikā* 5B, (5) *Smr-
tyarthasāra* 6A.

659.

1904. प्रायश्चित्तकुतूहल । *Prāyaścittakutūhala.*

By *Raghunātha.*

Substance, country-made paper 10½ × 1½ inches Folia, 141 Lines 9 on
page Extent in slokas, 2250 Character, Nagari of the seventeenth
century Appearance, discoloured. Complete With an under running over
of leaves

The Last Colophon — इत्याप्तम्बोधप्रायश्चित्त ।

अवादीत्यमनन्तेन श्रियेष्टजनतुष्टये ।

प्रायश्चित्तविधिर्द्वाभ्यं स सत्तेषामिद्विहितः ।

इयेव रघुनाथेन प्रायश्चित्तकुतूहले ।

निश्चिते नितते शोभ्यप्रायश्चित्तविवेचनम् ।

The work belongs to the Āpastamba school. It treats of *pratyascitta* for flaws in home. It is an amplification by Raghunātha of Āpastamba's work.

For the Mangalacarana and object of the work see Ulwar Extr No 332, p, 130

The work begins —

तत्रेष्टिकालः । सामान्यतो य इष्ट्या पशुना सोमेन यजेत सोऽन्नावास्याया योगमास्या वा यजेतेति श्रुतिर्विहितः । विज्ञेयस्तु सन्धिप्रभितो यजेतेति । सन्धि-
प्रन्देन च पञ्चप्रतिपदोक्तुरीयप्रथमभावो कथ्यते ।

Topics treated of —

12B, इवनाशिताशानुक्रमे प्रायश्चित्तम्, 18B, अथ सान्ताप्यदोषे प्राय-
श्चित्तम्, 20B, अथवा बोधायनानुसारौ प्रयोगः, 21A, इति बोधायनो-
क्तान्ताप्य इष्टिप्रायश्चित्तम्, 23A, इत्यभुदितेष्टि, 28A, अथ कपालमन्मथ-
प्रायश्चित्तम्, इत्यनन्तदेवीयरघुनाथविरचिते प्रायश्चित्तकुतूहले दशपूर्वमास-
प्रायश्चित्तप्रकरण समाप्तम्, 61 B, इति श्रुतिक्रमप्रकरणम्, 63A, इति विध्यक्त-
विचारः अथ समिदिकारः, 66A, इति परिभाषाप्रकरण समाप्तम्, अपाधान-
प्रकरणप्रारम्भः, 71B, इति आपाधानप्रायश्चित्तानि, 73B, अथ पुनराधानप्रकरणम्,
76A, इति अग्निहोत्रसमर्पविधिः, अथ आपादानमित्रतानि, 76B, इत्या-
शितामिषम्, 87B, इत्यनन्तदेवीयरघुनाथविरचिते प्रायश्चित्तकुतूहले आपाधान
प्रकरणम्, अथ अग्निहोत्रप्रायश्चित्तानि उच्यन्ते, 89B, अथ अनुद्धरण-
प्रायश्चित्तम्, 91A, अथ वासव्या प्रयोगः, 91B, इति सायमनुद्धरणप्राय-
श्चित्तः अथ प्रातरनुद्धरणप्रायश्चित्तम्, 91A, इत्युभयकायेऽनुद्धरणप्रायश्चित्त-
विधिः, 95B, अथ विधिरूपध्वे-यनुगमनप्रायश्चित्तम्, 96B, अष्टेष्टिप्रयोगः,

97B, इति प्रणयनपक्षे भार्गवत्वानुगमने प्रायश्चित्तम्, 112B, अथ द्विर्दोष-
प्रायश्चित्तम्, 115B, अथ प्रमत्तप्रयोगक्रम, 116A, अथ अन्यन्यस्य स्नाने
पयसोऽन्यद्वयस्य च विस्नन्दने प्रायश्चित्तम्, 117B, अथ अग्निहोत्रद्वयमग्निश्रुत
यदि शब्दयेत् तदा प्रायश्चित्त, 118B, अथ केशादिभिर्दुष्टो प्रायश्चित्तम्, 119B,
इति भिद्यष्टप्रायश्चित्तम्, अथ भोजनानुगतिप्रायश्चित्तम्, 120A, अथ उत्तराञ्च
त्यर्घ्यविस्नन्दनादो प्रायश्चित्तम्, 121A, इति स्नानप्रायश्चित्तम्, 124A,
इति वस्त्राणां एकदेशापहारे सर्वप्रायश्चित्तम्, अथ अग्निवह्निप्रायश्चित्तम्,
125A, अथ होमकालातिपत्तिप्रायश्चित्तम्, 130A, इति कालातिपत्तिप्राय
श्चित्तम्, अथ अग्निहोत्रसमाप्त, 131A, अग्निसमारोप, 131B, इत्यग्नि-
समारोप-पाण्डिसमारोपयो प्रायश्चित्तम्, अथ समाकृष्टेषु अरणिनां प्राय-
श्चित्तम्, 135B, अथ अग्न्युपोद्गातप्रायश्चित्तम्, 141B, अथेराभक्ष्योत्तर
वान्तौ प्रायश्चित्तम्, इत्यापस्तम्बीय प्रायश्चित्तम् ।

The later authorities quoted —

3A, कारिकाया, 4B, केशव, 5B, रुद्रदत्त, 6A, शतद्वयोथाख्या
and चन्द्रटेष्ट, 6B, रामाख्यार, निदान सूत्रम्, 7A, त्रिकाख्यभट्टन, 8A,
गोपाल, 10B, श्वेदिकारिका, 11A, नौधायन and आश्वलायन, 13A,
प्रायश्चित्तप्रदीप, 13B, अजस्यटलम्, 14A, देवघात, 14B, सिद्धान्तभाष्य,
15A, सिद्धान्तवृत्तिवृत्, 15B, आश्वलायनकारिका, 17A, पराशरमाधव,
18A, कर्मान्तसूत्र, 19A, चन्द्रिकाकार, 20A, जौचालोक, 21A, प्रायश्चित्त
चन्द्रिका, 28A, विद्यारण्य, 37A, प्रायश्चित्तप्रदीपिका, 38B, प्रयोग
पारिजात, 55A, यजनोपसूत्रोक्तपरिभाषा and आश्वलायनोप परिभाषा,
60A, सप्तह (तैलग-कण्ठ कलिङ्ग-वङ्गसम्बन्धिनो माधुरियाश्च विष्णोः । आग्ने
विवाहे खलु यक्षपाके, न पूजनोवा अपि शम्भुतुल्या) and हेमाद्रि, 63A,
सूत्रार्थसार, 64A, पारिजात, स्मृतिसार, 67A, भारद्वाजगृह्ये, व्याख्यानवि,
67B, प्रायश्चित्तप्रश्न, 80A, मत्तृविश्रमते, 81A, शूलपाणि, 85B, यक्ष-
पार्थ, 88A, प्रयोगपारिजातपरिशिष्टे, 103B, इति गुरुचरणा, 104A,
इति देवयाज्ञिका, 104B, शतद्वयोकार, 107A, स्मृतिचन्द्रिका, 108B,
विश्वानन्दर, 122A, देवघात, 124B, रुद्रदत्त, 131A, आश्वलायन-
परिशिष्ट, 141B, इत्याश्वलायनोपिकाया ।

660.

1052. द्वितीयश्वेनशुल्कोपाधानमन्त्रोपाधानप्रकाशः ।

*Dvitya Śveṇa Śulopādhanamantroṣādhānaprakāśa.**By Rāya Bhatta, son of Vācārāja Bhatta, by the daughter
of Kamalākara*

Substance, country made paper 9½x1½ inches folio, 2½ lines, 11 on
a page Extent 10 shloka, 600 Character, Nāgari Date Sep. 1723 Ap-
pearance, old Complete

This refers to Āpastambī's *śulopādhan* chapter and is
based on a *Syonopādhanas Kārikā*, complete in 6 chapters.

It often quotes *Karavinda Svāmin* and *Sundararāja*

Beginning:— श्रीसरस्वते नमः ।

विश्वेद्यौ पितरौ नत्वा भट्टान् नरायणद्वयम् ।

रायभट्टेन विदुषा श्वेनचिद्व्यतेऽधुना ॥

अथतो व्याख्यातः । अथैकविधः प्रथमोऽभिरिति सूत्रादिकविध एव प्राकृतकं
कृत्वा तद्विहितभूतान् द्विविधचिद्विधादीन् अतविधपर्यन्तान् कुस्यादिव्युक्ता ।
तदु ह वै सप्तविधमेव चिन्वीत । सप्तविधो वा व प्राकृतोऽभिरिति ।

It ends:—

एतन्मते अपिमूर्द्ध्यादिपञ्चानामुपधानं नास्ति ततश्चिदो हिरण्यं विधाय
इत्यादि धामपञ्चदशं समाप्तं ।

इति कारिकाकारमतेन मन्त्रोपाधाने प्रथमः प्रकाशः समाप्तः ॥

... ..

विदुषा रायभट्टेन भट्टजीरेणसूनुना ।

योऽथ अमः क्षतक्षेने ध्रीयता त्रिपुररत्नाम् ।

Col. — अस्ति श्रीमत्पदवाक्यप्रमाणपरारारोगविद्वन्मुकुटचोरापुरनौमा-
सककमलाकरभट्टाया दुष्टिद्वयतेन काणनृत्यपनामकजीरेखरभट्टा-
त्मजेन रायभट्टेन क्षतौ द्वितीयश्वेनस्य शुल्कोपाधानमन्त्रोपाधान-
प्रकाशः समाप्तः । श्रीः ।

Post Col. — संवत् १७८३ । श्रीरामजी सहायः ।

661.

30 (आपस्तम्बीय) दर्शपूर्णमासः । (*Āpastambīya Darśa
purnamāsa.*)

Substance, country-made paper 10×5 inches Folia, 61. Lines, 9 on
a page Extent in Slokas, 730 Character, Nagara Appearance, fair. Com-
plete

It treats of the rites to be performed on the new and
full moon days, according to Āpastamba

Colophon:—इति आपस्तम्बशाखाया दर्शपूर्णमासौ समाप्तौ ।

Beginning:—श्रीगणेशाय नमः ।

अथातो दर्शपूर्णमासौ आस्तास्यामः । प्रातः अग्निष्टोत्रं ऊत्वा
दर्भश्वासीनः दर्भान् धारयमाणः पवित्रपाणिः पत्न्या सह प्राणा-
नायन्य दर्शेन यज्ञे पूर्णमासेन यज्ञे इति सङ्कल्प्य विष्णुदक्षि विद्यमे
पाद्यानं ऋतात् सत्यमुपैति । इत्यादि ।

End:—भूः स्वाहा भुवः स्वाहा भुवः स्वाहा भूर्भुवः भुवः स्वाहा ।

662.

463. *The Same*

Substance, country-made paper 10½×4½ inches Folia, 40 Lines, 10
on a page Extent in Slokas, 900 Character, Nagara Appearance, old
Complete.

Beginning:—श्रीगणेशाय नमः ।

ॐ अथातो दर्शपूर्णमासौ आस्तास्यामः । प्रातर्अग्निष्टोत्रं ऊत्वा
दर्भश्वासीनः दर्भान् धारयमाणः पवित्रपाणिः पत्न्या सह प्राणा-
नायन्य, etc., etc.

End:—यानि तेषामग्नेयाणां क्षणागुप्सरसं परम् ।

नमस्तो मार्जपत्न्याय नमस्तो दक्षिणाग्रवे ।

नम आहवनीयाय महावेद्यै नमोनमः ।

Col.:—इति दर्शपूर्णमासप्रयोगः ।

शुभमस्तु ।

On the reverse side of the last leaf there are 15 verses on Viharapramana, after which we have — विद्यामन्त्रिणां कृतं निर्व्यग्रतामिदं यै नक्षत्रविपूजनपूर्वकविश्वकर्मैश्च पूजनं च कर्मिणे । गणपति सम्पूज्य विश्वकर्मैश्च नम इति इच्छुः प्रद्वो पूजनं कुर्वन्ति ।

On the obverso of the first leaf

इह दर्शपूर्णमासशुक्लक मोनि नरसिंह महाराज दामोदरस्य । शुभ भ्यात लेखनपाठकस्यो शुभम् ॥

In leaf 7B पिण्डपितृपञ्च ।

, , 10A अवि देवादेवेषु नम ॥ श्रीगणेशे गुरवे नम ॥ उदिते आदित्ये पौर्णमास्यास्तनू प्रक्रमयति ।

In leaf 15B प्रथम प्रश्न ।

663.

2112 The Same

Of the Apastamba School

In India the country made paper $9\frac{1}{2} \times 4$ inches folio 40. I have 11 on a page. Character Nagara of the eighteenth century. Appearance of colour is complete.

It begins —

अथातो दर्शपूर्णमासौ व्याख्यास्याम । प्रातर्दिक्षौ च जप्ता दर्शमासौ चो दर्शनं धारयमाय ॥ १०, etc

It differs from L No 1434 and CS No 429 by Ananta

664

149 The Same

For the work see L 764

In India the country made paper $8\frac{1}{2} \times 4$ inches folio, 63. L. = 210 on a page. Character Nagara. Appearance of colour is complete.

The Catalogue says — द्वापरात्मनः प्राजाय दर्शपौर्णमासौ समातो ।

665.

3111 दर्शपूर्णमासपद्धतिः (आपस्तम्ब) ।

Dasāparyānamāsapaddhati.

Substance, country-made paper 8x3½ inches Folia, 51 Leaves, 8 to 11 on a page Extent in slokas, 407 Character, Nagari of the eighteenth century. Appearance, discoloured Complete

It begins:—

अथातो दर्शपूर्णमासौ व्याख्यास्यामः ।

प्रातरग्निहोत्रं ऊत्वा दर्शेऽन्वाखौगो दर्शान् पारयमाहः

. . . . दर्शेन यक्ष्ये पूर्णमासेन यक्ष्ये इति संकल्प्य ततो वपनं

कृत्वा ॥ विसृजति विसृजे पाद्मानमृत्वात् सत्यमुपैति ॥

अस्यां यौर्वर्णमासेऽप्या अश्वयुजं त्वां वयोमहे (.)

एवं ब्रह्मायं होतारमग्नौध्रं च ॥ इत्यादि

No Colophon.

666.

429 दर्शपूर्णमासेष्टिप्रयोगः । *Dasāparyānamāseṣṭi-*
prayoga.

For the MS. see L. 1886.

The MS. is in two different hands, the first twenty-six leaves being in a bold Devanāgarī and the rest in a hand

The first sūtra quoted is that of Āpastamba.

667.

186. दर्शपूर्णमासप्रयोगः । *Dasāparyānamāsaprayoga.*

For the manuscript see L. 1381

In quotes Ap. Sū. Pr. I. 1. अथातोदर्शयौर्वर्णमासौ व्याख्यास्यामः ।

668.

2205. पञ्चप्रयोगौ । *Pañcāprayogau.*

Substance, country made paper 8½x4 inches Folia, 16 Leaves, 9 on a page Extent in slokas 226 Character, Nagari Appearance, discoloured

It begins —

श्रीगणेशाय नमः । याजमानं द्यावास्यामः । यजमानस्य मध
यस्य दक्षिणादानं दध्यदक्तम्यनं कामानां कामनं प्रशगाग्रिषो
मन्वान् अपति । अहरखानुपतिष्ठतेऽनुमचयत ॥

(These are the first three sūtras of the 1th Prāna of the Āpastambī Śrauta sūtra)

अथ दर्शपूर्णमासयोः शुचि शुक्लवासना दर्शेऽर्चामोचो दभान् धारयमाण
पञ्चिषपाणि पन्ना मध प्राधानायम्य अद्येत्यादिकालादिसक्रीर्शनानन्तरं पोर्ण-
मासेन यक्ष्ये दर्शेन यक्ष्ये इति वक्तव्यं कथमभ्युज्जि वापवेत् । उपकक्षाद्वयेऽथ
मथ्युज्ज्यथ केशान् । अपि वा मथ्युज्ज्युपकक्षावथ केशान् एव वपनं कृत्वा क्षाणादि
विधाय विद्युदिति विद्वमे याज्ञानममृततां सत्यमुपैमि । यक्ष्यमाणोऽपि स्रुपतिर्तदिदं
मर्त्यपक्षेष्मपा स्पर्शनं भवति । अथाभ्ययुवरजः । अग्निं दशंपौर्णमासाद्ये कथमपि
अभ्ययुं त्वामहं हवो । अभ्ययुर्ततोऽस्मि कर्म्मं करिष्यामि । दृष्ट्वोमग्निद्वयं
विहारस्योत्तरतः प्राष्टमुखं उपविश्य देवाभ्यां विदोमात् यथायं विन्दत मन
सस्यतिना देव न वाताद्यश्च प्रयुज्यतामिति जपित्वा अभ्ययुं ममाद्ये वर्चा विद्महे
भ्यः । इत्यादि ।

The work is called Pañcaprayogi on the obverse of the first leaf and the word यथ occurs on the right hand corner of every leaf. But it contains only the Yajamānaprayoga, that is, the duties of a yajamana or a sacrificer in the Dharma Purnamasa.

669

181 याजमानम् । Yajamana

For this manuscript see L. 1837

The sūtras quoted in the beginning belong to the Āpastambī Śrauta sūtra (IV 1-7). The last sūtra (namely the 7th) quotes Vajrasaneyaka as an authority

670.

2737. आपस्तम्ब याजमानम् । *Āpastambayajamāna.*

Substance, country-made paper. $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches Folia, 6 Lines, 12 on a page. Character, Nāgara of the nineteenth century. Appearance, fresh. Incomplete.

It begins :—

आपस्तम्बयाजमानम् ।

प्रातरग्निहोत्रं जुत्वा दर्भेष्वासीनो दर्भान् धारयमाणः पवित्र-
याग्निः दर्भेन यक्ष्ये पौर्णमासेन वा यक्ष्य इति
वा संकल्प्य । विद्युदक्षि विद्म मे पाप्मानं । इत्यादि इत्यादि ।

671.

2780. प्रवसद्याजमानम् । *Pīrasadyajamāna.*

Substance, country-made paper $9\frac{1}{2} \times 1$ inches Folia, 2 Lines, 11 on a page. Extent in ślokaś, 35 Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance, discoloured.

On the duties of a yajamāna (Fire-worshipper) when living abroad.

It begins :—

अथ प्रवसद्याजमानम् ।

तथाथापस्तम्बसूत्रम् ।

प्रवसन् काले विद्याराभिमुखो याजमानं जपति प्राक्षो वि + +
+ + सति प्रागुदेत्य गोमती जपति जपति ।

अथ प्रयोगः । तत्र यजमानोऽपियुक्त्यामाद्रूमान्तदे वसन्तौष-
वसथोऽहनि यजनौषे च क्षतनित्यक्रियः औषवसथोऽहनि क्षतनपक्षेः
क्षतश्रीषो यस्यां दिग्दक्षयो भवन्ति तां दिग्दक्षमभिमुखो यतास
याजमानं सन्तजयं करिष्ये याजमानमिति वेति संकल्प्य विद्युदादि-
दृष्टवन्तं । etc., etc.

*End :—*अथवा याजमानं चेत् पत्नीकर्म च लुप्यते ।

नताकृत् + + + + स्यादथर्वणसूत्रम् (?) ।

अथापि चाजमान पूर्ववद्विख्ये । अत्र यद्यपि विशदम-
सदृशानां कर्मणां विचारसमुक्तत्वं दृश्यते । तथापि न तेषां
विचारसंस्था[र]ित । [अर्थवादात् । मन्तलिङ्गाच्च । अन्ये तु,
प्रवचयानि यजमानं कुर्यादिति वाङ् ।

672

148 आधानप्रयोगः (आपस्तम्बशास्त्रीयः) ।

Adhānaprayoga

For the MS see L 1365

It is dated Sam 1742

The word 'Āpastamba Śākhīya' is given along with
the title of the book in the Colophon

Post Col — इति रामायणं चक्षु ।

सदत् १७४२

शुक्ले मासे सिते पक्षे द्वादश्यां शिवरात्रये ।

सदाशिवेन विधित आधानस्य च पुस्तकम् ॥

यमखावेन्दुमुख्ये च वैशनाथेन मोनिना ।

रत्ना मौल्यं गृहीतोऽयं खवत् प्र ददतु सुदृढम् ॥ १८६० ॥

The obverse of the first leaf and the reverse of the last
are full of writing

673.

2838 The Same

Substance : count y made paper 10x11 inches Leaf + 11. It is on a
page 10. Letter : shikha and Character : Vagart of the 18th century
et lury. It is a c. d. scale and oil or mbl. g. at the edges. The leaves
are full of many adjectives and the cat. hands and the Mant. is are all well told.

For the work see L 1365. At the left hand upper
corner of leaves, आधा प्रयो आधा ।

In leaf 9A, इति पवमानेष्टिः । See Bibl. Ind. Edition of Āpastamba from 232 to 288. In 9A commences Daśapūrṇa-māsa-Sūrasvatahoma.

674.

516 आधानप्रयोगः (आपस्तम्बशास्त्रीयः) ।

Ādhanaprayoga.

For this manuscript see L. 1304.

It is not incomplete at the end, as Rājendralāla says.

It ends thus in 16A :—

उपासुप्रचारः मार्जनान्ते आग्नेयादीनां चतुर्णां चतुर्जाकर्यं कृत्वा
परिचयं करोति । ततोऽदितिं ब्रह्मणे परिचरति भक्षयन्ति । अथ पितृशे-
त्यादि पवमानेष्टिवत् सन्तिष्ठते ।

Col. — इत्याधानं समाप्तम् ।

ओम्बौद्धार्मिकमस्तु ।

Then follow 16 lines about the observance of the Aśvina ceremony.

It quotes from Rāmāṇḍāra in leaf 16B. and begins
अथ आपस्तम्बाधान प्रयोगः ।

675.

2021. आधानविधिः । *Ādhanavidhi* from Śrauta tantra.

Substance, country made paper 9×4½ inches Folia, 15 Lines, 10, 12
on a page Extent in slokas, 350 Character, Nagara of the seventeenth
century. Appearance, discoloured and fragile

Beginning :—

अथ अथार्धेयं आद्यास्याम (The first sūtra of the
5th Prāṇa of Āpastamba)

श्रुताध्ययनसम्पन्नः सामचारिणोऽन्वूनातिरिक्ताङ्गो ब्राह्मणो
विदुषा ब्राह्मणेन यजेत ।

End :—आधानं त्रिविधं अग्निहोत्रं इष्टे पूर्वे(?) सोमपूर्वे वामावा-
स्याधाने नक्षत्राधाने वाजसविधिः । नाच कात्यायनाश्वलायनौ तु

सर्वेषु वादशास्त्रमत्रसमिध्वत् । अत्रसमये योर्ध्वमासौ यदि प्रामा
स्याचदा अत्रसा इतिव्याचौत् पुनर्विद्यसारतादि यजेता (?) ।

Col — इति श्रीश्रीतन्त्रे वाद्यानविधि समाप्तः ।

676

2729. आपस्तम्बानामाग्रयणकर्म ।

Agrayanakarma according to Apastamba

Substance country made paper 10½x4½ chs. Fols 2 Lines 15 on
a page Character Nāgara Appearance fresh

It begins —

अथामकास्वानामाग्रयणकर्मोच्यते ।

दर्भमासौनो दमान् धारयमास पन्ना सह प्राजावचन्य देशकालो
सकौर्त्य औपरमे० च आमाकाग्रयण समाप्ततन् पूर्व प्रोक्षाग्रयणेन
यस्य इति वक्तव्य + + वृक्षकाले कस्मिन्वरादि ।

The second leaf contains 4 lines only

It ends — इति आमाकाग्रयणमाप्तमाप्तवमन् । विष्णुमनादिवशो
बभूवेति त्रयः । यद्यस्य पुनरावधत्वात् । यद्य + यमवने सतिष्ठत
वाग्रयणम् ।

The MS does not seem to be complete

677.

10829 आग्रयणप्रयोगः । *Agrajanaprayoga*

*By Visvesvara Bhatta, son of Laha Bhatta (of the school
of Apastamba)*

Substance country made paper 8½x4 inches Fols 17 Lines 7 on a
page Extent 8 folios 400 Character Nāgara of the eighteenth century
Appearance old and worn eaten Complete

Beginning — श्रीमहेश्वर उवाच ।

आग्रयणप्रयोगो विद्यते । तत्राग्रयणं तत्रविधिं यवशा-
भाकजोर्ध्वेदान् । तत्र यवाग्रयणं वसन्ते कस्मिन्दिग् ध्वजि ।
अथवा वसन्ते यज्ञपदान्निर्मतदेवनक्षत्रेषु रेवत्या वा काये ।

2A. अपि वा यौगंमास्यामाययणष्टिमन्वायातयेदित्वापस्तम्बसूत्रात्
 यौगंमास्याययणयोः समानतन्त्रताकरणपक्षे प्रथममाश्रयेमष्टाकपालं
 निर्वपति ॥ पुराणानां त्रौष्टीणामिति सूत्रेणावगताययणभागभावाश्रय-
 निर्वापपूर्वकमाययणदेवताभ्यो निरूप्य पश्चादग्रादिप्रकृतिदेवता-
 निर्वाप इत्येवं प्रकारेण तन्त्रेण प्रयोगः (2B.)
 इति तदनुयायिनः । विद्यारख्याखिलाकारैः तु दर्शेयाययणं भवति
 4A. इत्याययणोपयुक्तकालादिनिर्णयः । अथ प्रयोगक्रमः ॥

Post Colophon — इति श्रीविश्वेश्वरचरणकमलभजनैकचित्तमहामान्य-
 लाहिभट्टाङ्गजबोरेस्वरभट्टविरचिते आययणप्रयोगः (गा) सन्निर्णय-
 समाप्तः ।

There are four lines after the colophon, containing an
 extract from Rudradatta.

678.

508. चातुर्मास्यप्रयोगः । *Cāturmāsya* *prayoga*.

For the MS. see L. 1815.

Post Col. :—संवत् १७५१ समये ज्येष्ठशुद्ध अष्टमि तदिने पश्चत्ति समाप्ति ।
 लिखितं माघवर्षाद्वर । शुभमस्तु ।

This belongs to the Āpastamba School of the Black
 Yajurveda for the final sūtra quoted in the MS. belongs to
 Apastamba.

Praśna VIII of the Āpastamba Śrauta Sūtra deals with
 Cāturmāsya.

679.

1032. *The Same*

Substance, country-made paper 9½ x 4½ inches Folia, 26 Lines, 12 on
 a page. Character, Nāgara. Appearance, old Complete.

Post Colophon Statement :—

संवत् १६ समये व्याख्येने मासि विजयादशम्यां भागौ काष्ठां
 रामप्रदस्यद्विष्टराजेन लिखितं ॥
 शुभम् भवतु ।

680.

2022. *The Same.*

Substance, country made paper 9½ x 4½ inches. Folia, 24. Lines, 13 to 16 on a page. Extent in slokas, 1000. Character, Nāgara of the eighteenth century. Complete

Beginning:—

अथ चातुर्मास्यानां प्रयोग उच्यते । चातुर्मास्या चेत्या वा वेदवेदेन
युक्ते तयोः पूर्वस्यां चतुर्दश्या प्रातरभिहोत्रं ज्ञत्वा पत्र्या सह
प्राणानायम्य एवं गुह्यविशेषखविश्रित्याया इत्यतिथौ चातुर्मास्या-
न्यादस्ये इति संकल्प्य पुनः प्राणानायम्य तिष्ठ्यादि मन्त्रौर्त्थं यथा-
प्रयोगमाश्रित्य ऐष्टिकं चातुर्मास्यैर्यस्ये इति संकल्प्य अरण्योरात्मनि
वा समारोह्या प्राचीनप्रवयं देवचवनं गत्वा आर्यवेगानि कृत्वा
मथित्वा लौकिके वा उपावरोह्य विद्युदसौख्य उपस्पृश्य ऐष्टिक-
चातुर्मास्ययाने अभ्यर्च्युं त्वामहं वरे ।

Colophon:— समाप्तानि चातुर्मास्यानि ।

Post Col. :— काशीभट्टकविमखडगस्य पुस्तकमिदम् ।

681.

3294A चातुर्मास्य प्रयोगः or द्रोण-प्रयोगः ।

*Caturmāsya prayoga or Droṇa prayoga.**By Gadadhara.*

Substance, country-made paper. 9 x 4½ inches. Folia, 4. Lines, 11 to 14 on a page. Extent in slokas, 70. Character, Nāgara. Appearance, discoloured. Complete

The date of the manuscript: सं १८६६ आषाढ शु १५ गणेश-
भट्टकामेन लिखितम् ।

It begins :—

गुह्यं चिन्तामणिं गत्वा चातुर्मासिकपाशुकम् ।

मदाधरो द्रोणवामा प्रयोगं तु करोष्यथ ।

देवयाज्ञिकमत्तानुसारेण आपस्तम्बानामैकाधिकपाशुकपातु-

र्मास्यप्रयोगो लिख्यते ।

A comprehensive manual on Agnicayana or Construction of Fire Altars, etc., based on Āpastamba Śrauta ritual (16th and 17th Praśnas).

Beginning :— श्रीगणेशाय नमः ।

अग्निं चैथमाख्योऽमावास्याया पौर्णमास्याभेकाष्टकाया वोखा संभरति । अहर्दीक्षापक्षे उखासंभरखग्रहत्यामिक्षापथ्यन्तकर्माणि वसन्ते यथा भविष्यन्ति ।

It ends :—

अग्निं पितृानन्तरे पर्वणि सौत्रामण्या यजेत । अपरेद्युः मैत्रा-
वरुण्या चामिक्षया ।

Col — इति श्रीसाम्बशिवप्रसादात् चयनयोगः समाप्तः ॥

Post Col. — संवत् १६७७ समवे कार्तिके वदि दशमी सोमवार ।

686.

1057.

Substance, country-made paper 10½ x 4 inches. Folia, 13 Lines, 11 on a page Extent in ślokaś, 300 Character, Nagara Appearance, old Fragment

This fragmentary codex comprises only one form of Vājapeya known as Āpta-Vājapeya. This manual follows the authority of Kapardisvāmin, on Praśnas 18 and 19 of Āpastamba.

Beginning — श्रीगणेशाय नमः ।

कपर्दिस्वामिभाष्यानुसारेण वाजपेयमारभ्य विश्वसृजामयनपथ्य-
न्तानां कर्मणां प्रयोगः उच्यते । वाजपेयो द्विप्रकारः । आप्तवाज-
पेयः क्रतुवाजपेयश्च । आसिन् क्रतौ नास्ति चयनं प्रतिषेधात् ।
परिभाषार्थं केचित् अत्रापि दृश्यन्ति । छन्दोगमताचयनं कार्यम् ।
ज्योतिषोमस्य संख्याभूतो वाजपेयोपीति छन्दोग उक्तम् । आप-
स्तम्बेन क्रतुन्तरवाजपेय उक्तः । क्रतुन्तरवाजपेयश्च द्विप्रकारः अत्र
आप्तवाजपेयः प्रथममुच्यते ।

It ends —

सन्तिष्ठते वाजपेय । तेनेष्टा सौधामण्या यजेत । मैत्रावरुणा
चामिच्छया । प्रत्यवरोक्ष्य यदि करोति तदा दृष्टस्यतिसवेन
यजेत । श्वेतद्विषोक्ष भवतीति विज्ञायते ।

Col — अथवाजपेयः समाप्तः ।

Then follow three lines

Beginning — अथक्रतुवाजपेयस्य कर्त्ता इत्यादि ।

Thus another form of Vajapeya known as Kṛitu-Vāja-
peya is simply touched and the MS breaks off abruptly

687.

2316 इष्टिप्रयोगः । *Iṣṭiprayoga*

Substance country made paper 9½x4 inches 101a 14 Lines 9 on a
page Extent in ślokas 228 as given at the end of the work Character
Nāgara Appearance discoloured

It contains directions for the performance of certain
īsti rites, as dealt with in the 19th praśna of Āpastamba's
Kṛpasuttra

Beg — अथाधानशौचम्

तत्र प्रथमाध्यामग्निरग्निः पवमानः । पौर्णमासं तत्तत् । अन्यभागावाह्यं
अग्निं वा १ वक्षः । इत्यादि ।

2A इदं ह्यग्निमिष्टिः । द्वितीयस्याऽऽध्वन्यतावाव्यभागौ अग्निं पावकम् ।

2B अग्निमिष्टिः ।

आश्वलायनस्मृतिरेषा । तत्रैव विकल्पः ।

आद्योत्तमे चैव स्थाताः । आद्याध्यामिष्ठौ द्वितीयस्याऽऽष्टे देवताद्वयस्य प्रक्षेपः ।
पावकस्य शुचिरे तेन अग्निमग्निं पवमानमग्निं पावकमग्निं शुचिमेतां प्रदानदेवताः ।

4A इयमिष्टिर्विकल्पेन आपस्तम्बे क्रियते चेत्तदा उवाश्वेव प्रचारः इत्या-
श्वलायनपक्ष उक्तः ।

4A अद्येष्टिरायस्त्वौक्ताः ।

तास्मान्मुञ्चेदेव प्रचारः । प्रथमार्याः । अग्निरग्निं पवमानोऽग्निं पावकोऽग्निं
शुचिः । इत्यादि ।

5A. इतोष्टिपद्य उक्तम् ।

„ अथ वैकल्पिक इष्टिपद्यपद्य उच्यते । प्रथमायामभिर्देवता पंचदश सामिपेभ्यः । इत्यादि ।

6B. इत्युपायुषस्ते विज्ञेया विद्वमिति । इत्यन्वारम्भकोषा ।

7A. अथ पुनराधेयेष्टिभक्त्या पूर्वमुत्सर्गेष्टि आपत्तमेव भगवतोक्ता नाश्र-
लापनेन । तस्या देवता अभिरभिर्वैश्वानरो वावकोऽभिरधुमान् मित्र इति ।

8A. इत्युत्सर्गेष्टिः । अथ पुनराधेयस्य प्रयोगः ।

9B. अथ आचमयेष्टिः ।

11B. इत्याचमनम् ॥ अथ क्षत्रास्ते पवित्रेष्टिरनाप्रातस्नात् बौधायनोक्ता
लिख्यते या सर्वपापोपहृत्वाय ।

वैश्वानरोऽनातपतो पवित्रेष्टिं तर्धेन च ।

अतावतो प्रपुञ्जानः पुनरिति दशपूरयम् ॥

इति पञ्चमाया ।

It ends with the col. :—

11B. इति बौधायनशाखोक्ता पवित्रेष्टिः ।

*Post Col. :—*यज्यसंख्या २२३ ।

As Agnyādhāna is necessary in ṛiti rites, it gives the duties of the hotṛ priest from Āśvalāyana. As Pāvitrēsti is not in Āpastamba, it is taken from Baudhāyana.

688.

2313. तृचपञ्चति । *Tṛcapañcati*.

For the MS. and the work see L. 3222.

A manual for the recitation of the Tre, the initial words of which are उच्यन्ते, for the propitiation of the Sun. The Tre is to be found in p. 225 Vol. I. of Dr. Richard Garbe's edition of the Āpastamba Śrauta Sūtra.

689.

3008. काम्ययागप्रयोग or चैधातवीय प्रयोगः ।

Kāmyayāgoprayoga or Traidhātavya-prayoga.

For the manuscript and the work see L. 1112.

This refers to Prāna 19, Kṛyāśāstra 14-27 of the Āyur-
tamba Sūtra commencing from कर्मज्ञानविरहितं परममाराध्यायं
पौर्वमाय्यो वा येन ।

690.

1238. आपस्तम्बपृथ्वाप्रयोग (आण्डवित्) । *At 18' 10 1/2*

Beginning:—

ओमलोकाय नमः । श्रीरामाय नमः । अथ कर्माग्राचार-
द्यानि मृच्छन्ते । अपानन्तं आचाराद्यानि मृच्छन्ते पापानो कर्तव्य-
त्वेन आपन्ते तानि कार्याणि । कुप उदमयनपूर्वपद्याहङ्गाहङ्ग
कार्याणि । उदमयनप्रायः दद्यादयं (?) प्रविष्टा गृह्याहङ्ग देवस्य
अवितुः प्रातः दसः + + इति अस्मिन्नुपशान्तिं पद्य पद्याहङ्गा गङ्गा ।
प्रातर्मध्यन्दिनापराह्णादिद्वयद्वयाद्या नादिकात्रयं नादिकाहलो-
पाद्वयेको भागः पद्याहङ्गो तानि कर्तव्यानि जीनारोनि । भीम-
नोदमयनदोर्वा भूमितिकाना अपि पूर्वपद्यहङ्गाहङ्गा भवन्ति ननुद-
मयनादयः । सर्वे यद्योपशान्तिना कर्तव्यं । पद्या प्राद्विष्ट्यां भवति
तथा कर्माणि करोति । सर्वं पुरस्तात् उदमः कर्मेनानुपशान्तिम् ।

It ends thus —

आन्यभागान्त इमं मे उच्यते इति दद्याद्वयो जुञ्जोति । अपादि
प्रतिपद्यते । परिधेयवान् करोति + + + + ओ दक्षिण इमं
भीषेभ्य इति प्रथमां परिधिं ददाति श्रीरणी पादार्थम् ।

अनुक्तमप्युक्तं मद्रुक्तिद्वये

अस्तेरत्वं वक्रद्रुक्तिद्वयम् ।

तत्त्वार्थमाहोः परिधोपपन्न

मृच्छप्रयोगाद्विषयवत् ।

*Post Celephon:—*रामार्पणमस्तु । आन्यदिनप्रयोगवृत्तिः ।

For topics, etc., see below

The author and his antecedents and the date of the composition of the work given at the end —

श्रीलक्ष्मीनृसिंहो जगदेकनाथ ॥
 प्राकेऽब्धिपुग्म षट् चन्द्र मितेऽब्दे पार्श्वे तथा ।
 इयस्य ह्यष्टपूर्णाया श्रीनृसिंहप्रसादत ॥
 गोदावर्युत्तरे तीरे प्रतिष्ठानपुरे नृमे ।
 भारद्वाजकुलोत्पन्ननारायणसुतेन वै ॥
 रघुदेवेन विदुषा पद्मतीना श्रुत तथा ।
 सूत्र सूत्रान्तरव्याख्यानवद्धास्य ययामति ॥
 शिष्टाचार तथा वृद्धा कृत्वा तै सह सम्मति ।
 प्रतापनारसिंहाख्य पाकपञ्चप्रकाशक ॥
 कृत्वा समर्पणमास नृसिंहाय परात्मने ।
 अत्र सूक्तमसूक्तं वा मोक्षेन लिखितं मया ॥
 तत्र क्षेम प्रकुर्वन्तु स्वतः सन्तो दयालव ॥

Col — इति श्रीमत्तुलसीनारायणात्मज-श्रीरघुदेवकृते प्रतापनारसिंहाख्ये
 पाकपञ्चप्रकाशे समाप्तः । समाप्तोऽयं ग्रन्थः ॥

Post Colophon — श्रीचण्डिकापूज्यमस्तु ॥

यदतिहृदयवेगास्त्रिखनीभ्रान्तिभावात्
 नयनवचनसङ्घातोऽत्रशब्दावलम्बात् ।
 लिखितमसूक्तं बुद्ध्या यन्मया पुस्तकेऽस्मिन्
 करकृतमपराधं क्षन्तुमर्हन्तु सन्तु ॥

अनंदादावत्सरे (?) आयाङ्गे सावि शुक्लपक्षे सप्तम्या सौम्यवात्सरे तद्दिने
 विठ्ठलभट्ट आकृतस्य सूनूना व्यक्तटेन लिखितं स्वार्थं परार्थं ।

The Mangalacarana and the scope of the work

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीसरस्वत्यै नमः etc , etc

नारसिंहं श्रिया युक्तं गणेशं च सरस्वती ।
 व्यापस्तम्बमुखान् मान्यान् प्रणम्य पितरं गुरु ॥
 ततो नारायणसुतो रघुदेव इति श्रुतः ।
 सप्ताननेकान् सर्वोच्च विदुषा प्रीतये सदा ॥

प्रतापनारसिंहायग्रन्थं प्राग्भते तत् ।

अविश्र वै नृप चास्य लब्धुं चिं वक्ष्यस्यते ॥

तत्रादौ पाकयज्ञाय प्रकाश इह भोच्यते ।

यस्यानुष्ठानमात्रेण देवर्षिभिश्चते दित्र इति ॥

तत्रादौ ऋणत्रयस्वरूपमुक्तं तैत्तिरीयमहिताया आयमानो वै ब्राह्मणस्त्रि-
भिर्होमैर्जायते ब्रह्मचर्येण ऋषिभ्यो रश्मेन देवेभ्य प्रज्जया पित्रभ्य इति तत्र यज्ञ-
ग्रन्थेन एकविंशतिर्यज्ञा तत्र सप्त पाकयज्ञसंख्या सप्त हविर्विंशसंख्या सप्त सोमसंख्या
इति तेषां प्रत्येकं नामान्युक्तानि भौदर्शने ।

ओपासनं वैश्वदेवं पार्ष्वणमयुक्ता मानि आहुः सर्पवलिरीशानवलिरिति सप्त
पाकयज्ञवाक्यानि । अग्निहोत्रं दर्शपूर्णमासावाययत्वात्तुमास्यानि निरुद्धपशु
सोत्रामणिं पित्रपित्रयज्ञादयो हर्षाहोमा इति सप्त हविर्विंशसंख्या । अग्निष्टोमो-
ऽयमिष्टोम उक्थ योऽहो वाजपेयोऽतिरात्रोऽतः ऽयम इति सप्त सोमसंख्या इति ।
अनेन ज्ञानमान्योतीति स्मरणाच्च । पाकयज्ञ इति कर्मनामधेयः । लोक्तिकानां
पाकयज्ञग्रन्थ इति गृह्यप्रश्नात् । आश्वलायनेन तु पाकयज्ञानां त्रिविधत्वमुक्तं ।
अथ पाकयज्ञा ऊता अग्नौ ह्ययमाणा अग्नौ प्रज्जता ब्राह्मणभोजने ब्रह्मणि सुता
इति आख्यातमेतस्मारायणवृत्तिकारेण पाकयज्ञा अन्ययज्ञा प्रशस्तयज्ञाश्चेति
अतस्तेषां मते यत्किञ्चिद्धोमवलिब्राह्मणभोजनं तदपि सर्वं पाकयज्ञसङ्गमेवेति ।
आपस्तम्बानां तु ओपासनादीनां सप्तानामेव पाकयज्ञसंख्या तत्रादौ ओपासनं उच्यते ॥

695.

2978 नागवलिप्रयोगः । *Naqavaliprayoga*

Being an extract from Pratipra Narasimha

By Hudraderis, son of T nonarajana

Colophon — इति तोरोनारायणभट्टात्मज रुद्रदेववृत्ते प्रतापनारसिंहाख्ये
संस्कारप्रकाशे नागवलिप्रयोगः । बोधायनोक्तं सैत्रि(?) ॥

Beginning — प्रतिक्रमोपद्रवनिवृत्तौ नागवलि कार्यः । अत्रकाल
गुरुशुक्रास्तादिरहिते अयनद्वयेपि योऽहोमास्याया पंचम्या आग्नेया
युगदिने वा कुर्यात् । तत्राधिकारार्थं चतुर्दशलक्षद्वयरेत् । तत्र
प्रयोगः । उक्तदिनात् पूर्वद्यं तदहरेव वा पार्षदं प्रदक्षिणीकृत्य

नत्वा तदग्रे निष्कृतं तदङ्गं तदङ्गं वा निधाय केशवशर्मणा मम
इह जन्मनि जन्मान्तरे वा मया मम पत्न्या मम पुत्रेण मत्सम्ब-
न्धिभिर्वा ज्ञानादज्ञानतो वा कृतमपेक्षधर्माद्यपरिहाराय प्रायश्चित्त-
सुपरिश्रन्तु भवन्त । etc, etc.

For the MS. and the work see L. 1185

It relates to expiation for killing a serpent, according to the precepts of Brāhṃyaṇa

The Samkalpa runs:—

3B. मया मम पुत्रकलत्रमात्रादिभिर्वा इह जन्मनि प्रागतौतसप्तजन्मसु
बाल्यवार्जक्योवनान्यतरावस्थायु ज्ञानतोऽज्ञानतो वा प्रसङ्गतोऽप्रमारो(?)वा.....
य' कृत' सर्ववधा सञ्जनितमापसमूलोन्मूलनद्वारा तत्पुत्रकुलबन्धुसूयमानेष्वरोग-
वर्णरोगविस्फोटकगण्डमालानूताद्यहरहरभुयमानाचिकित्सानानाविधयाधिजाता-
पत्यविनाशदारिद्र्यादिक्लेशनिवृत्तये आयुश्चतुष्टयारिसान्त्वयप्रप्तौ सर्वस्य पुण्य-
लोकावाप्तये महद्दयाना सर्ववधाविनिवृत्तये समस्तसर्पाधिनायश्रीमदनन्त-
प्रीतये यथाशक्ति यथाज्ञान बौधायनमुनिप्रोक्तप्रकारेण अपे-
क्षसंहारं करिष्ये ।

696.

6383. आपस्तम्बानुयायिनामाह्निकप्रयोगः ।

Apastambānnyāyīnāmāhnikaprayoga

*Part of Prātāpanārasaṃhā, by Rudradatta, son of Toro-
nāṭyaṇa, who wrote at the request of Ananda*

Substance country made paper $7\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia 45 of which the
first 3 are missing. Lines, 11 on a page. Extent in sloka 800. Character,
modern Nagari. Appearance fresh. Copied in Saka 1693

The compiler was a native of Prāsthāna and his patron,
of Devigaṇi

Colophon — श्रीमच्छिवालयक्षेत्रादक्षिणे योजनमात्रे देवगिरौ श्रीमद्भा-
रद्वाजकुलोत्पन्नव्यम्बनमट्टात्मजमट्टलक्ष्मणसुतानन्दविदुषा प्रेरिते (?)
गोदावर्या उत्तरे तटे प्रतिष्ठानक्षेत्रे श्रीमद्भारद्वाजगोत्रोत्पन्न

तोरोनारायणात्मन्यददवक्षते प्रतापनारायणायै आपस्तम्बानु-
यायिनमाह्निकप्रयोगः ।

Post Colophon Statement —

रामनन्दाङ्गभूयुक्ते शाके मन्दे शुषो मिते ।

वसो देवालयपुरे विद्या गणप-सङ्गधो ।

आपस्तम्बाह्निक भव्यांका श्रीरामलिङ्गता तद्गुह्यं नाना अधिगमदानः ।

It gives at the end the date of its compilation as B. k. 1624

सूचसूचान्तरव्याख्यानिबन्धाश्च यथामतिः ।

शिष्टाचारं तथा कृत्वा कृत्वा ते सद्यः सम्पत्तिम् ।

नारायणात्मनेनेत्यमुक्तं (का) चाह्निकमुत्तमम् ।

विदुषां प्रीत्यनार्थाय वसिष्ठस्तेन तुष्यतुः ।

शाके वेदाक्षिपदक्षत्र(न्दे)मितेऽन्दे वलिषायने ।

नभस्ते छयपञ्चम्यां तोरोदमेव निमित्तम् ।

697

2050. पाकयज्ञादिनिर्णयः । *Pākayajñādīnirṇayaḥ*

By Candracūḍa Bhāṭṭa, son of Uṇṇadūkara

Substance country made ; per 8½ x 3½ inches Folia 5 Line 9 on a
page Extent in slokas 40 Character Nāgara of the eighteenth century
Appearance discoloured Complete

For a description of the work see L 1811

The five opening verses and the last verse giving the
date of the composition of the work are not in the present
MS

698.

1002 संस्कारनिर्णयः । *Samskāranirṇayaḥ*

By Candracūḍa Bhāṭṭa

Substance country made paper 8½ x 4½ inches Folia 71 Line 13 on
a page Extent in slokas 1450 Character Nāgara Appearance old
Complete

A comprehensive manual on the rites and ceremonies with their proper astiological time and season and with various opinions old and modern By Candricūda Bhattacharya, son of Umapa Bhattacharya. This manual is mainly based on Apastamba.

Beginning — प्रणिपत्य महादेव चन्द्रचूडेन धीमता ।

सस्काराणां प्रयोगस्य निर्णयं प्रोच्यतेऽधुना ।

तत्रादौ गभाधानमुच्यते ।

Col — इति श्रीमत्पोराणिक धर्मभट्टसूनुश्रीमद्विठ्ठलमुकुटमाणिक्य-
उमयभट्टसूरिसूनुचन्द्रचूडभट्टविरचित सस्कारनिर्णय समाप्तिमग-
मत् ॥ श्री श्री ॥

Authorities quoted—

नारद, मदनरत्न, पारिजात, भविष्य, भोगार्क्षि, अपराक्ष, गौतम, धर्म-
सूत्र, वृद्धमनु, शौनक, त्रिकाण्डशतक, प्रचेता, पारस्कर, कात्यायन, वापवीये,
आपस्तम्ब, हरदत्त, कूर्मपुराण, ज्योतिषराशर, कपर्दिस्वामिन्, गोभिल,
सुरेश्वर, सुमन्तु, उज्ज्वला, वाचस्पत्य, खलमाणा, ऋष्यशृङ्ग, रामायणार ।

विधानमाणा, गर्ग, हेमादि, विज्ञानेश्वर, शिवरक्षस, माधवीय, याज्ञवल्क्य,
वृहस्पति, देवल, हारीत, गृह्य, व्यास, श्रुत, पराशर, वृद्धश्रुतातप, मिताक्षरा,
सर्वज्ञ, मार्कण्डेय, बोधायन, अश्वना, सूर्ययज्ञार, कात्यायिनि, हारीत, जातु
कण्ठ, सुदर्शनाचार्य, यम, वराह, वशिष्ठ, सत्यव्रत, गालव, आश्वलायिन, विष्णु,
जिमिनि, विष्णुधर्म, प्रजापति ।

It ends — इति स्योदन्तधामभूत इक्षिजत श्रुत विदधाति तस्य

सुभमिच्छता ज्ञानं न कुप्यात् । इत्यलमतिविस्तरेण ।

आपस्तम्बीयसूत्रं नुधवरसुलभं हारदत्तस्य भाष्यम्

वृद्धासो दर्शयता विविधकृतमहापञ्जरीं सुभिवन्धान ।

पञ्जरी यच्चन्द्रधूडाभिषेकनुधनिषयासन्नमानेन (?) रम्य

सस्काराणां द्विजन्मप्रसूदितहृदयो निर्णयोऽयं समाप्तः ।

अथ सूक्तमस्तु वा मोहेन लिखितं मया ।

तच्च क्षमा प्रकुर्वन्तु स्वतः मन्ता दयालवः ॥

699

2960 *The Same*

Substance country made paper 9x7½ inches folia 16 Lines 10 on a page Extent in folios 220 Character Nagari appearance discoloured The first leaf is missing

The last Colophon —

इति श्रीमत्पौराणिकधर्मभट्टसूनुश्रीमद्विद्वन्मुकुटमार्गिषण्डमण-
भट्टसूरिसूनुषण्डमण्डविरचितः सत्कारनिर्णय समाप्तिमगमत् ।

700.

10082 *The Same*

Substance country made paper 10½x4½ inches folia 66 Lines 11 on a page Extent in folios 1000 Character Nagari of the nineteenth century appearance fresh Complete

Colophon — इति श्रीमत्पौरा[णिक]धर्मभट्टसूनुश्रीमद्विद्वन्मुकुट-
मार्गिषण्डमणभट्टसूरिसूनुषण्डमण्डविरचितः सत्कारनिर्णय
समाप्त ।

For the work see I O Cat. No 165

701.

3216 **स्थालीपाकप्रयोगः ।** *Sthalipakaprayoga*

By Damodara, son of Canhacaducarya

Substance country made paper 8½x4 inches folia 17 Lines 8 on a page Extent in folios 200 Character Nagari of the eighteenth century appearance discoloured The 14th leaf is missing

The mangalacarana and the object of the work.

नमस्कृत्य गंगाधरं इन्दरो कुलदेवताम् ।

बहुयाग्रामसंस्थेन षण्डचूडाचार्यसूनुना ॥ १

दामोदरेण कियते प्रयोगोऽयं यथासति ।

नानापद्धतयः सन्ति ज्ञानार्थं केवलाय ताम् ॥ २

अशक्या कर्मकरणे ह्यविज्ञाना विशेषत ।

तदर्थं वक्ष्यतेऽत्रैव प्रयोगो विधिवन्मया ॥ ३

सूत्रप्रायस्त्वय कर्तुं पाठेनार्पावबोधक ।

सद्भिः सशोधं शिक्षाणां पाठनीयं प्रयत्नत ॥ ४

ॐ अथ स्यालौपाकप्रयोगस्तस्यान्वाधानाद्यारम्भस्तथापि समारोपे तस्मात्-
कर्मस्तु शान्त्यादिषु च प्रयुक्त ॥ इत्यादि ।

It ends — प्रणीतापाच नासिकाग्रसमं तथैव निदध्यात् एतद्ब्रह्मकरण-
मित्युक्तं चेत् प्रणीतासंस्कार पूर्ववत् कुर्यादिति ।

Colophon — इति स्यालौपाकप्रयोगः ।

702.

2818 जातेष्टिप्रयोगः (आपस्तम्बीयः) । *Īsteṣṭiprayogaḥ.*

Substance country made paper 8½ x 4 inches folio one Line, 8, 9
on a page Extent in slokas 17 Character Nagara of the eighteenth century
Appearance discoloured Complete.

On the birth ceremony

Beginning — अथ जातेष्टिप्रयोगः ।

अद्येयादि दृष्ट्वा यस्मै जातं पुत्रं मृतस्तेजस्य नाददे इन्द्रियावी
पशुमान् भवतु । इति सकलस्य विद्युत् । अथयज्ञाय । ऐष्ट
हवि । पूर्वमास तत्रम् । सप्तदशं सामिधेन्यं । पात्रप्रयोगकाले
विष्णुर्वायुश्चानि स्याद्विष्णुस्तानि पात्राणि निर्व्यापकाले व्याप्यं
निरूप्यामये वैश्वानरः । निर्व्यं भति । अये हव्यं रक्षसाधे वैश्वानर
हव्यं रक्षसः ॥

On the left hand upper corner

Col. — इति जातेष्टिः ।

703.

1063. **आपस्तम्बाह्निकम् ।** *Āpastambahnika.**By Karimandana Gorardhana*

Substance, country made paper 11½x5 inches 1 col., 67 lines, 10 on a page. Printed in Shikhar, 2050 Characters, Nagari. Date, Sam 1752. Appearance, old. Complete.

An elaborate digest on the rules of conduct and daily duties of a householder in accordance with Āpastamba

Beginning — श्रौतखेष्टाय नमः ।

नत्वा महेश्वरं देवमाह्निकं तैत्तिरीयके ।

गोवर्द्धनं प्रतनुते कविमखनर्वशजः ।

अथातः सामवाचरिकान् धर्मान् व्याख्यास्यामः इति सूत्रम् ।

It ends. —

उपानहौ तु वासश्च दृष्टानन्वे न धारयेत् ।

अग्न्याना...गोष्टि (?) ब्राह्मणावाच सन्निधौ ।

आहारे अपकाले च पादुके परिवर्जयेत् । इति ।

Col. — इति कविमखनगोवर्द्धनकृतापस्तम्बाह्निकं समाप्तम् ।

Post Col. — स्वार्थं परार्थश्च लिखितं पुस्तकं । संवत् १७५२ भाद्रपद पक्षमी रविवारे । शुभमस्तु ।

704.

3110. **विश्वप्रकाशिकापद्धतिः ।** *Viśvaprasāśikāpaddhati.*

By Viśvanātha Bhaṭṭa, the son of Purusottama Bhaṭṭa, the grandson of Trīvikrama and the great-grandson of Nārāyaṇācārya

A manual for the performance of Grhya rites. It opens with a salutation to Āpastamba

Rājendralāla noticed this MS under No. 4116, but his account does not tally with the present MS

Substance, country made paper 11 x 7½ inches Folia, 282 Lines 12 on a page Extent in ślokaś, 10,700 Character Nāgara of the eighteenth century Appearance, discoloured and dilapidated . Incomplete at the end

The first leaf, which is very much delapidated, contained much information about the author, his family, and the date of his birth When Rājendralāla noticed the present manuscript under No 1116, it was in much better condition.

See also I.O. Catal 369

704A.

3002

Substance, country-made paper 10½ x 4½ inches Folia, 14 Lines 12 on a page Extent in ślokaś, 250 Character Nāgara Appearance discoloured and worn out.

It contains two different treatises

(I), 2A. इति दीक्षितमोनिमहाराजो मासि आञ्जमानोपन्यासः ।

(II). इति सम्पादस्यापति भट्टरघुनाथानुक्रान्तो मासि आञ्जप्रयोगः समाप्तः ।

The first contains disquisitions on the monthly śrādhā ceremony and the second directions for its performance

(I) Begins —

अष्टकादिश्राद्धेषु मासि आञ्जविधिः । सावत्सरिकादि दर्शआञ्ज-
विधिः सर्व्वेषां । नामचोदनाक्षिप्तानिर्देशाभ्यां प्रत्यक्षविधिनाति
देशस्य बलवत्त्वादष्टकादिषु स्पष्टः सूत्रेऽतिदेशः ।

(II) Begins —

नत्वा रामं गणेशानमापस्तम्बमुनिं तथा ।
तत्सूत्रमाथ्यकारादौस्तम्भार्गेण निबध्यते ॥
सम्पाजा रघुनाथेन मासिश्राद्धविधिक्रमः ।
यदत्र स्थूलितं किञ्चिच्छोभ्य तद् बज्जयेदिभिः ॥

PRAYOGAS OF BAUDHAYANA

705.

289 प्रयोगसारः । *Prayogusara*

By Kana Sana

For the MS see L 26

This has been extensively repaired. The first 89 leaves belong to Prayogusara, which is incomplete. There is one leaf which cannot be accounted for. There are 16 more leaves on एकादशिनौ प्रयोग which is complete.

For a complete MS of Prayogusara see IO Catl No 870. It belongs to the school of Baudhayana and follows Bhavasuṁdri's commentary.

706

749 *The Same*

A fragment coming to the end of the first chapter only, namely, Darśapūrṇam isaprayoga.

Substance country made paper 9½ x 4½ inches. Fol. 47. Lines 8 on a page. Extent 11 sloka. Character Vajra. Date Sam 1814. Appearance old.

For description of the work see IO Catl No 870 and L 26.

The last Colophon in the MS —

इति केशवसामिनिदत्ते दर्शपूर्णमासौ सम्पूर्णम् ।

For Colophon Statement —

संवत् १८१४ मिति आषाढवदी १४ चतुर्दशी अशुक्लपक्षे ।
मिदं पुस्तकं जीवन्मृतमन्त्रिवादी लिखत ।

22A, इत्युद्धरणप्रायश्चित्तम् , 23B, इति कालातिपत्तिप्राय-
श्चित्तम् , 28A, प्रवासादागतस्य विधि , 29A, इति साधिका-
प्रयागविधि , 29B, इत्युपघातप्रायश्चित्तम् ,

The work ends in 29B, then come the kāmikās (रूप
काण्डो etc) with notes

Authorities quoted and consulted

प्रायश्चित्तचन्द्रिका , 4A, सिद्धान्तभाष्यकार , 21B,
26A, देवघात , 26B, चिकारुमखडन , 29A, देवपाश्चिज ,
30B, लौगाक्षि ।

720

2917 पुनराधेयक्रमः । *Punaradheyakram*

By Ananta Deva

Substance country made paper 9x4 inches 10th 3 Line 12 14 0
n page 1 extnt in slokas 70 Character Nagari Appearance fine
Complete Date Samvat 1866 and Saka 131

The method of rekindling the sacred fire, as directed by
Baudhāyana. It is a chapter of Anantadeva's work

Colophon --

इति अनन्तदेवोवे बोधायनोक्त-पुनराधान समाप्तम् ।

Post Col — सवत् १८६६ शके १७२१ माघमासि कृष्णपक्षे प्रतिपदाया
तद्दिने देवोपनामकरङ्गनाथदेवात्मजकोङ्कदेवेन लिखित । यादृश-
मित्यादिना ।

Beginning — श्रीगणेशाय नमः ।

अथ बोधायनोक्तपुनराधेयक्रम — यस्याधानकालादारभ्य सवत्सरममाप्ते
रज्वाङ्क पुत्र-भ्रातृ-मातृ बन्धु यशूनां घनस्य वा हानिर्यजमानस्य मद्यारोगो वा जायते
अथगौसमाखट्टो वा अग्निर्नश्चेदन्त्यानि वामाऽनुगत्यादीनि भवन्ति स पुनराधान
कुर्यात् ।

705 नक्षत्रसत्प्रयोगः *Nakṣatrasatprayaḥ*,

containing all the Nakṣatrestis

By Ananta Dera, son of Aparāṭva

For the manuscript see L 1610 : fol 14—16 are missing

Colophon on the obverse of the last leaf —

इति श्रीमदापदेवसूनुवानन्तदेवेन कृतो नक्षत्रसत्प्रयोग समाप्तः ।

Post Col begins — प्रायश्चित्तप्रदीपे । एवमोपवसथेन सद्य नक्षत्र-
हविषा हविष्यदहानि भवन्ति । नक्षत्रसत्प्रमथ्यपातिन्यो दर्शपूर्णमासेष्टौ स्वे स्वे
काले कर्तव्य अतिश्रममितथे समाप्तनन्तर पशुनेष्टा ऽतिपन्नप्रायश्चित्तापे पापिहृती-
कृतौमिष्टि कृत्वा अतिश्रान्तदर्शपूर्णमासेष्टौ कुर्यात् । नक्षत्रसत्प्रवेष्टा पाप निगुह
व्योतिहृमुपपद्यते पशुनष्टं न्यु अयतीति । सर्वासा नक्षत्रेष्टीनां त्रयोविंशतिघेयूष ।
सर्वास्तु नक्षत्रेष्टिषु प्रथममाभेयमष्टाक्षरान् तत्रक्षत्रहविर्मध्ये पश्चादनुमत्यै चर
निर्वपेत् । सर्वास्तु नक्षत्रेष्टिषु नक्षत्रदेवताहविषा यत् इत्य उदेव अष्टानु
मत्यौ । अम्यथ वायव्यमयस आज्यहविषस्य । सोऽनु सामिधेनीषु समिधमाणा
य समिध्ना धान्तरेण स्थावृहायस्य त्रिषो । वृषे दास्य पुर एतेति श्रीमथै प्राथ्ये ।
सर्वासा नक्षत्रेष्टीनां आज्यभागयो अग्निनाहविमश्रवत् गयस्त्रान इत्याज्यभाग-
योरनुवाक्ये । जुषाणोऽग्निर्जुषाणः सोम इत्याज्यभागयोयाज्ये [स]र्वत्र । आयुस्त्रामस्य
तु । आ नो अग्ने सुचेतवा त्व सोम महे भवमित्याज्यभागयोरनुवाक्ये त्रिषो याज्ये ।
अग्निर्मूर्धा, भुवो वक्षस्या । अन्वाद । अनुनोद्यानुमतिरन्विदनुमते ॥ प्रप्रणया ।
सर्वास्तु नक्षत्रेष्टिषु सत्तरदेवतयोरग्रेरनुमत्यान् यता एव याज्यानुवाक्या अनु
मत्तयस्य । सर्वासा नक्षत्रेष्टीनां पुरस्तात् स्त्रियुक्तं सुवेद्य उपहोमान्
जुष्टयात् सर्वासां नक्षत्रेष्टीनां इत्यवाह स्त्रियुक्तं एते एव ययज्ये । सर्वासा
नक्षत्रेष्टीनां अन्वाहार्थेयं सद्य ग्रीर्देष्टिषा । नक्षत्रेषूपक्रमदिवसप्रभृति समाप्ति-
पर्यन्त पञ्चोपजमानौ व्रतचारिणो भवत । अथ शाधिनी व्रतचारिणी स्थाता ।
यजमानो हविष्षिष्ट मुञ्जीव । हविष्य पञ्चो यदा उभावपि हविष्य अग्ने-
याता । नक्षत्रसत्प्रवेष्टानां अष्टविंशो अन्वयजमानस्यान्विज्य विधिः । एव चानु
भास्यादिसर्वकर्मसु इति प्रदीपे ।

तुङ्ग इति द्विल्लयेत्यत्र हकारेकारमकाररूप एव हिकारः पठनीय इति प्रतिभाति दृष्ट्यादिसर्वग्रन्थेषु दर्शनात् । रामायणस्य आश्वलायनोक्तो ऊकारो न भवतीत्युक्तत्वात् । आपस्तम्बीयद्योत्रे हेकार एव आश्वलायनानां तु ऊकार एव ।

When is the Naksattrestī to commence ?

2A सा या वैशाखा पूर्णमास्या पुरस्तादमा[वा]स्या भवति सा सङ्गतं सवत्सरस्यापभरणौभिः सम्पद्यते । तस्यामन्वारभेत । अपि वा अमावास्यायाः पौर्णमास्या वीर्यवसेत् यस्या तत् तन्म सम्पद्यते । तल्लक्ष्यं भरणी । इदञ्च यथाश्रुतमेव व्याचष्टौ गोपाल । प्रदीपे तु वैशाखपूर्णमास्या अमावास्याया वारम्भः । अथवा फाल्गुनादिमासत्रये यस्यां त्रिधौ भरणीयोगस्तस्यामारम्भः कार्यः । यस्या तत् तन्म सम्पद्यत इत्युक्तत्वादिति व्याख्यातः । कार्त्तिक्या वा पौर्णमास्या भरणीयुक्ताया वारम्भ इति कपर्दिस्त्वामिनः ।

5B, लक्ष्मिकेष्टि, 6B, गृह्यशौर्ध्वेष्टि अर्धेष्टि पुनर्वसुष्टि, 7A, त्रिष्वेष्टि 7B, अश्लेषेष्टि, 8A, मघष्टि, 9A, पूर्ववसुपूर्वेष्टि (?), उत्तरेष्टि, 9B, हस्तेष्टि, चित्रेष्टि, 10B, स्वातीष्टि, 11A, विशाखेष्टि, पौर्णमासीष्टि, 11B, अनुराधेष्टि, 11B ज्येष्ठेष्टि 12A, मूलेष्टि, पूर्वाषाढेष्टि, 12B, उत्तराषाढेष्टि, अभिजिदिष्टि, अश्विष्टि, 13A, धनिष्टेष्टि, श्रवणरेष्टि, 13B, पूर्वफाल्गुनपदानक्षत्रेष्टि, उत्तरफाल्गुनपदानक्षत्रेष्टि (14 and 15 missing), 16A नाक्षत्रोष्टि, सौर्यनाक्षत्रोष्टि, आदिष्टेष्टि, 16B, वैश्वोष्टि, वैश्वानरेष्टि ।

There are in this number the first two leaves marked 1 and 2, of *Punaradheya-krama* See Catal No 720

722

2410 *The Same*

For the MS see L 4181

In leaf 1—इति उपोद्घातः । अथ प्रयोगः ।

Authorities consulted —

2A, चन्द्रिका, गोपाल, 2B, कपर्दिस्त्वामिनः, 3B, व्याचष्टि, 5A, आश्वलायनः, 8A, जौगार्द्धि, 9A, प्रदीपः ।

Colophon —इति नक्षत्रसप्तप्रयोगः समाप्तः ।

Post Colophon —

प्रक १६०४ अङ्गनाममवतृनरे आवणक्षणाद्वतीयादिने भाग
वतोपनाम्ना यज्ञेश्वरेण लिखित नक्षत्रसप्त समाप्तम् । स्तार्थ
परोपकारार्थम् । श्रीसिद्धेश्वरार्पणमस्तु ।

723

1975 सोमप्रयोगः (बोधायनीयः) । *Somapravyoga*

By Rudradeva, son of Anantadeva and grandson of Apadeva

Substance country made paper 9½x4 inches Folia 11 Lines 3 on a
page Extent in sloka 4200 Character Nagara Appearance of color red
and brittle Complete

The 1st Colophon in 163A

इति श्रीमदापदेवपौत्रेण अनन्तदेवपुत्रेण रुद्रदेवेन कृतं सोम-
प्रयोग समाप्त ।

163B and 164 are taken up with —

अपूर्वाध्यासुवेण प्रचरण्या वा सर्वत्र प्रायश्चित्तानि ।

For a description of the work see I O Catal No 398

It begins after the Mangalācarana —

आश्वलायनश्राद्धिनो यजमानस्तु बोधायनसोमप्रयोगः ।

724.

802 श्रौतप्रायश्चित्तचन्द्रिका । *Śrauta Prāyascitta
candrikā*

By Viśvanātha Bhatta, the son of Varasinha Dikṣita

Substance country made paper 9x4 inches Folia 34 Lines 8 on a
page Extent in ślokas 1080 Character Nagara Appearance very old
Complete

This belongs to the Baudhīyana School of the Black
Yajurveda

See L 165 and I O Catal No 448 Before the colo-
phon, the present manuscript has the following —

विमिरे मखसुरतयतः पञ्चानि सुज्ञुवं (?) ।

अकरणमयथाकरणं वोरवितययत चन्द्रिकेया नः ॥

725.

10638. महाग्निचयनं । *Mahāgnicayana*.

(Of the School of Bauddhāyana.)

By Vasudeva Dikṣita

Substance, foolscap paper 8½×4 inches Folia, 154. Lines, 9 on a page
Extent in Slokas, 2000 Characters, modern Nagara Date, Śaka 1738
Appearance old and discoloured

Written about 100 years ago under the patronage of
Ananda Rāya, the minister of the descendants of Shivaji's
step-brother.

Beginning :—

ॐ बौधायनीयकर्मन्तद्वैधकस्यानुसरतः ।

चक्रमक्षणेनचितः प्रयोगः प्रवितन्यते ॥

उपः संभरिष्यन्नुपकल्पयतेऽन्धं च गर्दभं च तयोरेव रश्मिर्नैव्यो
वा कुशमय्यो वा + च ब्राह्मणसन्ध्यां वैष्णवी व्यामनाधी च
सुविरोभयतः श्रिता ॥ etc., etc. Bauddh. X. I

148A, इति श्रीमत्संततसंतन्यमानश्वेनकूर्मयोऽश्वाररयचक्राकाराद्यनेक-
गुणविराजमान-महाग्निविलसितप्रौढापरिमितमहाध्वरस्य श्रीशास्त्रिप्रभञ्जितु-
क्कोजिभौसलचोल-महोपालत्रयामाखधुरंधरस्य श्रीमत आनन्दरायविद्वत्सार्व-
भौमस्य पञ्चपुरीपोष्येण तदध्वर्युणा वाख्य एव तद्व्यानिर्वर्तितापरिमितमहाग्नि-
विष्टमितमहाध्वरेखाग्रजन्मविश्वेश्वरवाजपेययाजितो जन्मविद्यावैश्वद्येन महादेव-
वाजपेययाजिसुतेनाज्ञपूर्णगर्भजातेन वाराणशीवास्तव्येन वासुदेवदौक्षितविदुषा
विरचितो बौधायनीयमहाग्निप्रयोग पाटनकरश्रीनालक्ष्णदीक्षितार्थं तच्छंभु-
भट्टैर्लिखितः ॥

अथ सौत्राग्र्योपयनाङ्गं व्यावश्यकं कर्तव्यं । तत्र प्रयोगः । अनन्तरे
यज्जगि यजनौवे वा पुण्यनक्षत्रे वा सौत्रामण्या यजेत मैत्रावरुण्या वा सा हवि-

पञ्चेन व्याख्याता तामन्त्राणि व्याख्यास्यामो नात्र वृध्यादि न पुण्याह ध्यानादिपु-
 न्यं कृत्वा भिन्नप्रयोगत्वात् ।

Last Col :—इति बीधापनाभिचयनप्रयोगः समाप्तः ।

Post Col :—श्रुते १७३८ ध्यानानाम संवत्सरे ज्येष्ठशुद्धपौर्णमासी
 मन्दवागरे तद्विने पुस्तकं समाप्तम् ।

726.

50 महाभिचयनप्रयोगः ॥ *Mahābhicayana-pray* ॥

*By Vāṇdeva Dikṣita, son of Mahādeva Vyāpaka, brother
 and pupil of Viśa-kara Vajapeṭṭi Yajñ*

For a notice of the present manuscript see L. 838

The work was compiled under the patronage of Vāṇdeva Rājā Vidyut Sarvabhaṃṃ, the minister to the three Kings of Tānjore in the Cola country, namely, 1) Shabaji, (2) Sarfoji, (3) Tukaji.

The Paddhati is preceded by the mantras used in Agni-
 caryana, which take up sixteen leaves. The beginning of the
 mantras is quoted in L. 836, we give below the end

देवो अग्निः स्रष्टुर्दत्तसिद्ध्यन्ता सत्तं । वेतु विद्यन्तु चतुर्वीतामेको विद्यन्तु
 चतुर्वेतु । अवरुण्यदवरुण्यं चतुर्वर्द्धतामेको वरुण्यं चतुरवरुण्यन्तु । स्याद्वो त्वा सोम-
 सोमः सुरासत्तं सोसेन मित्रो मित्रदेवा होता यद्यन्तु समिधेन्द्रं समिद्ध इन्द्र
 आं चर्षन्ति प्रादेवं वर्हिर्हिन्द्रं सुदेवं होता यद्यन्तु ननिधामिं समिद्धो अग्निर्गन्धना
 श्विनो । अग्निर्हिन्द्रं देवं वर्हिः सरस्वतिमयो होता यद्यदोऽस्यदे समिद्धो अग्निः
 समिद्धा इत्यन्तदेवं वर्हिर्हिन्द्रं वयो धसं विप्रति ।

The beginning of the Paddhati is lost in the missing
 leaves Its end is quoted in L. 836

727.

1053 महाभिसर्वस्वम् । *Mahābhisanastā*.

By Vāṇdeva Yajñan.

Substance country-mal paper 8½x11 inches Folia 11 Lines, 11 on
 a page 1st ut in akṣas, - ० Character Devan. Date, Saka 1710 Ap-
 pearance, tokrakha Complete ()

A digest on the Mahāgṛ̥̃ṃ rite according to the Kalpa-
sūtra of Baudhāyana, beginning with the exposition of the
Dvaidhā and Kācīnanta Sūti is Author, the same as above

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

धर्मायनबोधायनमोक्षे यदि तद्रूपे किमपि ।
बोधायनबोधायनमाचार्यमिमं मुञ्चन्मत ।
दुर्ज्ञेयं विरलप्रचारमणिं बोधायनीयं महत्
सूत्रं व्यक्तविशौर्वाभाष्यप्रकलानन्विष्य संभ्रष्टं च ।
उद्धृत्य स्फुटमक्रमेण विदुषां बोधाय बोधायन-
श्रीते व्याप्रियते महाप्रविषये सन्तो दयन्तामिह ॥
प्राहजिप्ररमजि तुक्कजि भोसाखचोलक्षितौम्भसचिवस्य ।
गण्डकुर्म्मरयचक्रहृन्दम्बितसन्ततमखस्य ॥
आनन्दराजविदुषः पञ्चपुख्यक्रमगतोऽध्वर्युः ।
श्रीवासुदेवयज्वा संप्रति तनुते महाप्रिसर्व्वसम् ॥ ४ ॥
बोधायनं प्रष्टव्यमात्रे कस्यसूत्रं यथामति ।
द्वैधकर्मान्तसूत्राभ्यां सह व्याख्यास्यतेतरा ।

It ends:—

अत एवामिहसूत्रे व्याचार्यैरुक्तं षडविधं सप्तविधं चैत्यादि
इत्यास्तां तावत् ।

Post Col. —

शके १७१५ आश्विन शुद्ध ५ गुरौ वैद्यनाथेन लिखितं
पुण्यपात्रे ।

728

1900 वैधायनदर्शपूर्णमासयजमानप्रयोगः ।

Baudhāyana Darśa Purnamāsa Yajamānaprayoga

Substance country made paper Folia 50 Lines 9 on a page Extent
in folios 203 Character Nagari Date Sumit 1872 Appearance, oldish
Complete

Duties of the sacrificer is opposed to priests, in the performance of the new and full moon rites, in accordance with Baudhayana

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ बौधायनदर्शपूर्णमासयज्ञमानप्रयोगः ।

उत्तान्वाधानदिने प्रातरग्निहोत्रहोमानन्तरं केशधत्तुलोमं गच्छानि वापयित्वा रापलीकं कृत्वा हस्तनवनीतान्ध्वजं हस्ताङ्गन-
श्लोकविश्रुतिदर्भपिङ्गवै पवनं कुर्यात् । पथ्यपि पवनाभ्यङ्गनाङ्गनवर्जं
सन्धे कुर्यात् । षड्विंशच्च कुर्यात् । देशकालो सशौचं औपरमेत्यर-
प्रोक्ष्य योगमासेष्ट्यङ्गभूतज्ञानपवनमन्वाधमनमन्वप्रोक्षणानि क०
दर्शेतु दर्शेष्ट्यङ्गभूत इति विधेयः ।

It ends —

ब्रह्मापंक्तः • हरिदाता • चतुर्भिः • एकोवि • धनेन पौर्यमासे
ष्ट्याख्येन कर्मणा वा दर्शेष्ट्याख्येन कर्मणा यच्चनारायणं प्रीयताम् ।

No Colophon —

Post Colopho : —संवत् १८०३ इदं पुस्तकं जोशी इत्युपनामक
हरभट्टस्य सप्तमिकभट्टस्येदं पुस्तकम् । शुभं भवतु ।

729.

10610 बौधायनदर्शपूर्णमासप्रयोगः । *Baudhayana*

Darsaparnaniasapajoga

(For the use of the followers of *Asvalayana*)

Sub stance country made paper 8x4 inches folio 60 Lines 9 or 10
page Extent in slokas 10 Character Nagari Date 1881-82 Appearance
and discoloured Complete

Colophon — इत्याश्वलायनयज्ञमानप्रयोगि(गौ)बौधायनदर्शपूर्णमास-
प्रयोग समाप्तः ।

Post Col —श्रीगणेशाय नमः ।

शक १७२८ ज्येष्ठमासस्य ८ रविवारस्य तद्दिने गण-
पतिदेवस्य सप्तमिकभट्टस्येदं पुस्तकं लिखितं ।

सार्थं परोपकारार्थं च ।

Beginning :—श्रीगणेशाय नमः ।

अथ दर्शपूर्णमासै (?) पौर्णमास्या उक्तान्वाधानदिने यजमानः
प्रातरभिष्टोत्रं ऊत्वा केशश्मश्रुलोमनखानि वापयित्वा सप्तलौकः
खात्वा क्षतनवनवीताभ्यञ्जनः क्षताञ्जलिस्त्रैकविंशतिदर्भपिञ्ज्रैः वपनं
कुर्यात् । पत्न्यपि वपनाभ्यञ्जनवस्त्रे सन् व कुर्यात् । etc., etc.

730.

11231. दर्शपूर्णमासप्रयोगः । *Darśa Pūrṇamāsaprayoga*

Being intended for the follower of Bauddhāyana

Substance, country-made paper 10×4½ inches Folia, 43, Lines, 9 on a
page Extent in Stokas, 750 Character, Nagara of the nineteenth century
Appearance, fresh Complete

Beginning :—

अहिताग्निरन्वाधानदिने प्रातरभिष्टोत्रं ऊत्वा श्मश्रूपपक्षकेश-
नखलोमानि वापयित्वा क्षतखाननवनवीताभ्यञ्जनाजनो क्षतवासाः
क्षातैः पत्न्यभ्यर्क्षादिभिः सप्त प्रत्येकं सप्तभिः सप्तभिर्दर्भपिञ्ज्रैर्मुखं
भाभिं गुण्ठी च संमृज्य दर्भान् समुचित्य प्रोक्ष्योदङ् निरस्यति ॥
तत्पवनं । आपोहिष्ठेति तिष्ठभिस्त्रिरपः पिवेत् व्याहृतिभिर्मुख-
मुन्मुजेत् ॥ एतद्वाचि परीतं तन्मन्त्राचमनम् ॥ etc., etc.

The end of the MS. :—ततोऽप्यर्चनं वि ब्राह्मणतर्पणान्तं कुर्यात् । सन्तिष्ठते
दर्शपूर्णमासप्रयोगः ।

सिगिपतिं खोतमान अग्निं अन्वयेम ॥ श्रीलक्ष्मीव्यङ्गदेवविजया
दुर्गाय नमः ॥

श्रीरक्षु पौर्णमासीयागः प्रतिपदः कर्त्तव्यः ॥

यजमानः ॥ अध्वर्युः ॥ आमीध्रः ॥ ब्रह्मा ॥ श्रोता ॥ श्रीरामः ॥

बीधायनोपयोगो दर्शपूर्णमासप्रयोगः समाप्तः ॥

731.

28. अग्न्याधाननिरूपणम् । *Agnyadhānanirūpaṇa*.

The present MS is noticed in L. 758.

At the right-hand upper corner of every leaf the letters

वौ. आ are written Which abbreviate वौधायन आधान. But they may also abbreviate वौधायन आययन and there are descriptions of Āgriyana ceremonies also at the end. This treats both आधान and आययन as in Baudh. II

732.

92. आधानप्रयोगः or आधानवौधायनः । *Adhyāna-prayoga or Adhāna-Baudhāyana*

This manuscript is noticed in L 883

Post Col Statement —

संवत् १८६६ शके १७३९ चैत्रशुक्लपक्षे त्रिंशो ऽ द्धवासरे इदं पुस्तकं जय्यक मनोहरदीक्षित चोयरी श्रीमंदिनरस्य इदं पुस्तकम् ।
तैत्तिरीयसंहितादि ।

It is a Śrauta ceremony, which has nothing to do with "the Sacred Household Fire" as supposed by Rājendralāla. It refers to Pr II of the Baudhāyana Śrauta sūtra

733

1905. पुनराधेयप्रयोगः (वौधायनीयः) । *Punarādheya prayoga*

For the manuscript and the work see L. 4178. The Col says it belongs to Baudhāyana Sūtra

Punarādheya is dealt with in the third prāṇa of Baudhāyana.

734.

2346 आपूर्विकविधिः । *Apūrvikavidhi.*

For the manuscript see L 1051 which describes it under the above title

The beginner quoted in L 4061 is that portion of the Baudhāyana Kalpa Sūtra, which treats of Darvihoma. It ends in 2B, with the following words —

नात्वा हवस्य घार्याद्यौ सराधनि यजे सराहा । सराधनौ देव्यौ

खाद्या प्रसाधन्यै देव्यै खाद्या भूः खाद्या भुवः खाद्या सुवः खाद्या
भूर्भुवः स्वः खाद्येति एतावत् सर्व्वदर्व्वीहोमानामेय कल्पः ॥ ५ ॥

These two leaves have the letters वौ. ख in their left-hand upper corner.

Then begins a series of Kārikās on the above

The beginning of the kārikās in 2d :—

राम ॥ अथ प्रकृतयस्यासु (?) दर्व्विहोमेषु सर्व्वशः ।

आधारवर्त्तिज्ञवत् सुपरेष्वमिति श्रुतिः ॥

तासां प्रयोग आदौ तु आत्मागत्याहताम्बर ।

आत्मानं दर्भपिञ्जलैः पावयेत् सप्तकैस्त्रिभिः ॥

5B. इत्याधारप्रकृतिरयमोऽध्यायः ।

5B. अथापरशमिद्वयं (मं) पर्य्युक्ष्यात्तोयं दर्भैः ।

आज्यस्यातो सुवं चैव सुवं च समिधं तथा ।

प्रोक्षणीं बहिर्दधेति कूर्चे पात्राणि सादयेत् ॥

For the end of Āpūrvavaidhi see L 4051, referred to above.

OB. इत्यापूर्व्विकविधः समाप्तः । (See our Catal. No. 798.)

After this there are 8 lines describing the size and the measure of Darvi.

इति होमदर्व्वीप्रमाणमिति ह खाद्य बौधायनः ।

735.

1901. पशुबन्धप्रयोगः । *Pāśubandhaprayoga*.

A treatise on animal sacrifices.

For the manuscript and the work see L 4177.

See CS. No. 288 and W 1452, where it is called *Nirudha Pāśubandha prayoga*. In Weber 1452 it is said to belong to Baudhāyana's School. The subject is dealt with in P. IV of Baudhāyana.

The use of the parts of the sacrificed animal is stated below :—

1513 प्रतिप्रम्याता गुददत्तौवमान वसाहोमहवनौ चादाय होत-
स्तरपात्रं उपविश्य गुदं प्रत्यनुयाजं सधित्तिना असमिन् नृ प्रच्छिद्य
वसाहोमहवन्या अपर्याट्य जुहोति ।

1513 अथ दक्षिणस्य पार्श्वस्य मासवत्प्रदेशेन वसाहोमहवन्या
गृहीता वसा मिश्रयति . . . यथाहुतं जाघनौ प्रत्या-
हृत्य पश्चाद्ग्रीवा प्रालामुखीयस्य समीपे निदधु । पशु जिह्वादि-
पक्षं च यथाहुतं पश्चाद्गुह्य यथाम्यान निदधु ।

736.

2052 *The Same*

Substance country-made paper $8\frac{1}{2} \times 4$ inches 1 sh. 25 Lines 11 on
a page Extent in sloka, 409 Character Nagara Date Saka 1115 Ap-
pearance old Complete

Colophon —

निष्कृपयुबन्धप्रयोगः समाप्तः ॥

Post Col —

शके १६१५ विजयनाम ज्येष्ठशुद्ध १० तद्दिने इदं पुस्तकं भाग-
वतोयनामकमोदेन्द्रदीक्षितेन लिखितम् ।

737.

1555 पशुबन्धप्रयोगः । *Paśubandhaprayoga*

Substance, country made yellow paper $11 \times 4\frac{1}{2}$ inches Pages 28 Lines
8 Extent in sloka 475 according to the scribes statement Character
Bengali Date Saka 1800 Appearance fresh Prose Generally correct
Complete

For the beginning and the end of the work see C S 287,
Vol I.

The mantras cited in this work are identical with those
in the 4th prapna of Bandhāyana Kalpā sūtra (See
Calcutt's edition of the text) It does not belong to Āśva-
lāyana's School, as stated in C.S. 287, referred to above,
because Āśvalāyana gives only a few mantras for Hotr priest
in Paśubandha

738.

2111. अग्निष्टोमप्रयोगः । *Agniṣṭomaprayoga.*

By Govinda Śeṣa, son of Yājñakara Śeṣa

Substance, country-made paper. 8x6 inches Folia, 124. Lines on page, 9, 10, 11. Extent in folios, 2120 Character, Nagari Date, Śaka, 1723 Appearance, fresh Complete.

Colophon:—सन्तिष्ठते अग्निष्टोमः ।

Post Col.—शके १७२३ दुर्मन्त्रिनामसंवत्सरे दक्षिणावर्ते भाद्रपद-
चतुर्दशी इन्द्रावसरे तद्दिने सप्तसप्तद्वीपनामकमहादेवे त्रिवि-
धोऽभिष्टोमस्तथा च etc, etc., प्रथमामे विधिवत् ।

For a description of the work see Weber 1153.

The last verso and the Colophon as given by Weber are not found in the manuscript.

The work belongs to Baudhāyana School, and follows Baudhāyana in due order. (P. VI—VIII.)

739.

2302 अग्निष्टोमोपोद्घातः । *Agniṣṭomopodghāta.*

By Rāmacandra Dikṣita Dravida.

Substance, country-made paper. 8x6 inches Folia, 9 Lines on page, 10 to 11 Extent in folios, 2120 Character, Nagari Date, Śaka, 1723 Appearance, fresh Complete.

Colophon—सन्तिष्ठते अग्निष्टोमः ।

Post Col.—हे प्रजापति वागादिद्विजगामवतसोऽपि अस्ते इत्याद्यार सदा-
शिवमस्तु सप्तोत्तराक्षरः । श्री—

It begins:—वागर्थाविह etc., etc.

उक्ता ऋषिर्विश्वं व्याख्यासेवपूर्वैका विद्याः । इदानीं विन्यस्ततामा-
न्वात् सर्वेषामेकादासीन्ननात्वां मूलप्रकृतित्वात् प्रथमाभु-
ष्टेयत्वाच्चाग्निष्टोम उच्यते । अग्निष्टोमेन यक्ष्मराक्षो भवतीति
(Baudh. VI. 1) अग्निष्टोमप्रयोगे सौमनामाद्विष्टोमेषु दादश-
सोमे ऋषिः । तथाहि वाक्कन्याक्षणे सोमविभागे त्रिदत्तं ऋषिः ।

प्रवमान पञ्चदशान्यानि पञ्चदशो माध्यन्दिना प्रवमानः । सप्त-
दशानि पृथानि सप्तदश आभवं एकविंशोऽभिष्टोमः । इति वाक्ये
तस्मैव श्रोत्रस्यानुवादेनैकविंशोमविधानात् । दृष्टव्यमिष्टोमसाम-
विरामं वामदेकमभिष्टोमसामेवाद्युत्तररक्तुषु तथैवं दर्शनात् । अग्ने-
देवताया श्रोम श्रोत्र गुणकौर्त्तनमभिष्टोमः । यथायथावो यमय
इत्यादि ।

740.

479 **वैधायनसोमप्रयोगः ।** *Baudhāyana Somaprayoga.*

For a description of this manuscript see L. 1335

741.

300 **सोमप्रयोग (वैधायनीयः) ।** *Somaprayoga according
to Baudhāyana*

Substance coming under 1741 4x1 inches Folia 174 1 line, 9 on a
page Text in slokas 24 Character Nāgari Appearance tolerable
Incomplete at the end

See L 16

This ritual is intended for one belonging to the Āśvalā-
yana School, who chooses to perform the soma sacrifice
according to the rules prescribed by Baudhāyana. It is in
the main a work of the Baudhāyana śākhā, modified so far as
to suit the sacrificer of the Āśvalāyana School

Every leaf has on the left hand upper corner, वी वी.
as indicating the name of the ritual and on the right hand
lower corner, हेरम्ब.

The authorities quoted: (1) Kalpasūtra (19B); (2) Āśva-
lāyana, 26A, (3) Deva Svāmi, 34B; (4) Keśava Svāmi, 10B,
(5) Sāyanācārya, 82A, (6) Yājñuktīntia, 90B; (7) Gopāla,
98A; (8) Chandogya sūtra, 103B, (9) Adhvaiya sūtra, 103B,
(10) Vṛttikṛt, 107A, (11) Kātyāyana, 108A, (12) Keśava,
111A, (13) Deva Svāmi, 111B, (14) Baudhāyana, 121B.

742.

2007. सोमभक्षः (वैधायनीयः)। *Somabhakṣa*
according to *Baudhāyana*.

Substance, country-made paper 8×3½ inches. Folios, 5. Lines, 8, 9, 10, 11 on a page. Extent in *lokas*, 80. Character, Nagari. Appearance, discoloured.

It begins :—

अथ वैधायनानुसारेण सोमभक्षो निरूप्यते । तत्र भक्षणे
त्रैविमिक्तानि वषट्काराणि होमाभियवः समाख्या च । तत्र
होमादयः वषट्कारकर्त्तारः, अध्वर्वादयस्तु होमाभियवकर्त्तारः,
चमसिता तु होमादीना वद्याना । नदस्त्यचमसपक्षे तस्यापि । यत्र
एकस्मिन् काले एकस्मिन् पात्रे द्वयोर्ब्रह्मा वा भक्ष्यमुपपद्यते तत्र
परस्परं उपपन्नं भक्षयन्ति । यत्र तु एक एव भक्षयति ता (?) तत्र
नारायणदत्तानुसारेण अध्वर्यवो वषट्कारः (?) । आदित्यसावित्र्य-
यज्ञयोर्ब्रह्मादचमसस्य भक्ष एव नास्ति । ततः प्रातःसवने ऐन्द्रवायव-
पात्रे द्वौ भक्ष्यपय्यायौ । तत्र वषट्कर्तुः प्रायश्चात् । होता प्रथमे
पय्याये अध्वर्युर्द्वितीये पय्याये ।

*It ends :—*ततोऽध्वर्वादयस्तु उन्नेतारमुपपन्नं भक्षयन्ति । इति द्वितीयं
खण्डम् ।

743.

8010. *The Same.*

Substance, country-made paper 9½×4 inches. Folios, 4. Lines, 9, 10 on
a page. Extent in *lokas*, 100. Character, Nagari. Date, Śaka 1700. Ap-
pearance, discoloured. Complete.

Colophon.—इति वैधायनीयानां सोमभक्षः ।

The Post Colophon Statement :—

शके १७०० विलंबी वैशा —

Post Colophon —

द्वंगलोपनाम्ना सखारामेण लिखितमिदं । शुभं भवतु । यज्ञेश्वर-
भट्टस्येदं । श्रीकृष्णार्पणमस्तु ।

For a full description of the work which is based on *Bhāvisvami's commentary and the Sūtrabhāṣya of Gopāla*, see IO Catal. No 149. Rājendralāla attributes this to Gopāla in L. 32. See *Infra*

746.

1677 *The Sam.*

Substance, country made paper 10½ × 4 inches. Folia, 110 of which leaves 83-86 are restored in a different handwriting. Lines, 8 on a page. Extent in slokas, 2000. Character, Nagari. Appearance tolerable. Complete.

The beginning and object of the work.—

जत्वा बौधायनाचार्यं तेनोक्तयौतस्मृणाम् ।
विध्यतिक्रमणप्रायश्चित्तदीपं प्रकाशयते ॥

Authorities consulted —

यौते बौधायनोक्तानि प्रायश्चित्तानि यानि तु ।
उक्तानि सूत्रभाष्ये च वर्णमोपालसूरिणा ॥
आनोक्तानि प्रकीर्णानि तैरनुक्तानि यानि च ।
भवस्वामिमतास्तेषां विस्तरान् निर्णयं ब्रुवे ॥

Sections into which the work is divided —

पञ्चप्रकरणान्यत्र तेष्वध्यानाभिहोचके ।
दशोद्याययथावच्च सोमश्चेति यथाक्रमम् ॥

The last Colophon —

इति प्रायश्चित्तप्रदीपे सोमप्रायश्चित्त नाम प्रकरणम् ।
यश्च सम्पूर्णम् ॥

Post Col. —

वीरेण । .. रक्षोय तालपत्रानुसारत ।
प्रायश्चित्तप्रदीपोऽयं लिखित कदलीकरैः ॥
यन्मसख्या २६०० । शिवम् ।

See also Bib. No 313 (P. 137)

Both Rajendralall and Aufrecht attribute the work to Gopāla Suri. The author's name is nowhere mentioned, and in the beginning the author simply mentioned the commentary of Gopālī Sūri on 'Baudhāyana Kalpasūtra' as one of his authorities. Rajendralall took this for the name of the author.

This is a compendium for expiations for accidental irregularities in the performance of the 'Adhvaryu, Agnihotra, Darśapurnamīsa, Āgrayana, and some sacrifices according to Baudhāyana. The author professes to belong to the school of 'Bhāṣavīmīna'.

746A

2168 The Date

Sub title = Prastāntapradīpa. The title of the work is on page. Extent in folios = 11. The work is written in Nagari script. The work is in Sanskrit.

The Colophons —

1B इति प्रायश्चित्तप्रदीपे व्याख्यानार्थं नाम प्रथमं प्रकरणम् ।

23B इति प्रायश्चित्तप्रदीपे श्रीमद्रायश्चित्त नाम पञ्चमं प्रकरणम् ।

This is the last chapter of Prastāntapradīpa

The date of the MS —

इतिप्रदीपे प्राक्काले माने प्रोक्तपदेऽस्मिन् ।

तिथौ दश स्वी वारे वैशाखेन लेखिते ।

717

1029 प्रायश्चित्ताधानम् or विच्छिन्नाधानम् । Prastāntapradīpa

It begins:—

श्रीगणेशाय नमः । अथ प्रायश्चित्ताधानम् ॥

तत्र सर्वाग्निनाशे समारुद्धारम्भिनाश्याद्यभिलौकिकत्वे च पुनरुद्यमधेयं तत्र तत्र विच्छिन्नाग्नेः समारुद्धेयु नष्टारणिकस्य च कालो भगवदेष्य इति प्रायश्चित्तप्रदीपोज्जेर्विच्छिन्नाधाने न नक्षत्रादिलियम इत्यापस्तम्बीयान्विलायां (?) प्रायश्चित्तार्घ्यमाधानं कर्तव्यं सामानतन्त्रम् । ननु नक्षत्रपूर्वेच्छानिमित्तानन्तरं हि तत् ॥

आनन्तरमतिशयं यदा कालान्तरे पुनः ।

आधीयते यदा पूर्णाहुत्यन्तं सर्वं चित्तकम् ॥

सर्वचित्तकं सर्वप्रायश्चित्तं समस्तव्याहृतिभिः ।

The authorities consulted:—

1A, प्रायश्चित्तप्रदीप ; अन्विला 1B, कात्यायनकारिका ; 3B बौधायनसूत्र ।

It ends:—

इत्येतद्विच्छिन्नाधाने भेन्तमेव (?) प्रायश्चित्ताधानम् । इति विच्छिन्नाधानं समाप्तम् ।

748.

2215 कौकिलीसौधामखौप्रयोगः *Kaukili Sauthamani-prayoga.*

According to Baudhāyana, by Bhairava.

Substance, country-made paper 9x4½ inches Folia, 15 Lines on a page,
11. Extent in Slokas, 400 Characters, Nagara. Date, Saka 1753, Samvatsa
1868 Fresh Complete

Colophon:— इति बौधायनौपसाधिकौकिलीभौचमख्याः प्रयोगः ॥

Post Col.:— प्रत्यन्तरे,—

श्रमिवद्दद्यानि जिज्ञावच्छासि तानि साञ्जे • दक्षिणादोधाणि
सन्ना श्योशौरमन्तिममुदाना तानि तानि व्यङ्गाणि कुशतात्
भनिर्युच आयनीध्रावधत्तावज्जयुधः कुशतात्तिस्त्रिः पशून् प्रधावय-
तात्तिस्त्रिः पशूना पशूना वृद्धान्युमानि कुशतात् ॥

भयपट्टि etc, शके १७१३ नवतु १८८८ शुभकृतनाम भवत्सरे
माधसु० १० शनी इद पुस्तक भागवतोपनामनारायणदौक्षितेन
लिखित्वा । मगमत् ॥ श्रीविश्वेश्वरार्पणम् ।

The 11 begins —

यत्वा शिवपदाम्भोजं कुर्वे बौधायनानुगम ।

सोऽयामष्ट्याङ्गं कौकिल्या प्रयोगं भैरवाश्च ।

तत्र राजसूयवत् सोचामखीयत केष्टु (?) यश्चक्षोमपि-
यश्चादिमसुदायाम्भककर्मनामधेय सा द्विविधा । कौकिलीत्येका
शरकेत्यपरा । सन्वापि हविर्चक्षुसस्यान्तर्गतत्वात् निव्या । यतया
अप्राप्तकामो यजेत सर्गकामयेत्यादिना फलश्रवणात् काम्या ।
वाहंस्यात् यत्तु यत्तु यदि सामातिर्पितो भवतीत्यादिना नैमित्तिक-
त्वमपि । तयो छतन्ना कौकिली । अथद्वौकस्य अक्षोमपस्यापि
इयमेव । यजेत सोऽत्रमष्ट्यामपत्नीकोऽपि अक्षोमप इयैतदेय
त्राक्षयोक्ते । अत्रि चित्वा सौचामष्ट्या यजेत इत्यादौ अङ्गत्वेन
श्रूयमाणा शरकैव । तत्र कौकिल्या व्यापार्योक्तकल्पस्य उत्तमत्वात्
आपस्तम्बकल्पोक्त विशेषमाश्रित्य स्वाविरोधेन प्रयोगो रच्यते । अनुक्ते
शरकातिदेश । तस्योदगयन आधूर्यमाश्रयस्ते देवनक्षत्रे पूर्व्याणि
वा इत्यादिप्रशुक्ल एव काल । पूर्व्याणि यथा त्रिपशु सम्पद्यते
तथा द्वादश्या नान्दीश्राद्धोदकप्रान्तिप्रतिसरवन्धादि कृत्वा त्रयोदश्या
एन्द्रपशुना आदित्यचरुणा च प्रचर्यं चतुर्दश्या त्रिपशूपवसथ कृत्वा
पूर्व्याणि त्रिपशु अवश्य सहापिष्टयश्च च समाप्य प्रतिपदि वायोध
सेन पशुना आदित्येन चरुणा च प्रचर्यं समापयेत् । चयन चिकौ
वति यदि तदा त्रिपश्वौ कार्यं शान्तिं पशौ । तयोऽङ्गत्वात् सन
प्रधानपक्षे भवत्येव । असम्भवे पिष्टयश्चोऽपि परदिने । अष्टे पुरस्ता
दिति वचन सुरासन्धानकरुणपक्षे नवम्या आरम्भपर । यद्यपि
सुरोच्छेधेण भक्ष्यस्य एव निषेधो नतु खादौत्वेत्यादिसुरासन्धान
करुणादेस्तथापि कल्पोक्तसन्धानप्रकारस्य आद्यत्वे उत्तमत्वात् लोक
विदिष्टत्वात् पशोऽपि वा स्युरित्यापस्तम्बवचनात् मुख्यसुराकल्प
मुपस्य पर्यायपक्षेऽप्ययम् काव्यम् ।

2B अथ प्रयोग पूर्वेषु बान्दीमुखादि च ज्ञानादिचतुष्टयान्ते पुण्याह वाचयित्वा पश्चाद् मार्हपयस्येत्यादिनिविष्टमित्यन्ते श्रोपरमेश्वरप्रोक्तं कामकौकिल्या सोन्यामण्या यक्षे । इति त्रिवंशं त्रिवंशैः सकल्प्य प्रश्नास्तद्वृत्तान् ऋत्विजो ब्रुत्वा अर्हयित्वा ईडादेवद्विविरित्यादि अन्वारम्भणीया कृत्वा बारण्योरभौन समारोप्य अत्रस्तैः वेदि[म]वसाय मयित्वा मनस्तौ ज्ञत्वा अज्जत्वा वा तामि चित्तेषां पुरस्तादित्यादि स्वर्गकाम आखण्डकेतुक अग्नि चेष्ये इति सकल्पयत । य चेष्ट्यमस्त वा सकल्प । पुन या पुरस्तादित्यादि यमेष्टेय पशुना यक्षे इति पशु सकल्प्य विद्वत् षड्भोता त ? कूष्माण्डादितारस्तहोमा सर्व्वपश्वर्यमादाश्च सकृत् ।

It ends —पूजाज्जन्त पुनरलम्भवर्ज समाय तदानौमेव विद्वत् आदित्येष्टि पूर्व्वत । पूर्व्वदत्तवत्समातर मा ददाति । पुनरलम्भवर्ज ब्राह्मणतर्पणान्त कृत्वा अग्नीन समारोप्य स्नानि अग्रायतनानि अथस्त्य मयित्वा अग्नीन विद्वत् अग्निश्चोच जुज्ज याव । सन्निष्ठते कौकिलीसौत्रामणी तथा स्वर्गकामो यजते । पञ्चमृतब्राह्मणा भोज्याः ।

This is to be differentiated from L 4246 which belongs to the Asvalayana School

749

2121 मित्रविन्देष्टि । *Mitravindesti of the Baudhāyana School*

Substance count 7 made paper 8½x4½ inches Fols 6 Lines 8 on 1 page Extent 2 slokas 100 Character Nagara of the eighteenth century Appearance & colour red Complete

Mitravindesti of Baudhāyana's School takes up 5 pages. Then there is the Katyāyana Sūtra about Mitravindesti.

The Istis are treated of in P XIII of Baudhāyana

(1) अथ कौषायनाना मित्रविन्देष्टि । सा च पूर्व्वणि कार्या । खड्गपूर्व्वणि तु प्रक्षयनन्तरं सद्य एव । अखड्गपूर्व्वण्यपि पूर्व्वेषुदेव विक्षति कृत्वा प्रक्षयन्वाधान

कार्यमित्युक्तं तन्त्रे । उदगगन आपूर्यमाणपक्षे कृत्तिकादिविशाखान्त्ये देव-
नक्षत्रेषु रेवती वा कार्य्या । दक्षिणायनेषु कार्य्या । प्रथमप्रयोगे अन्यारम्भणीया
कार्य्या । कृत्तिकारक्षु नेत्याह । द्वादशकाला सद्यस्काला वा पूर्व्येद्युः पूर्व्याह दक्षि-
त्र्याह कृत्वा रात्रावुदकशान्तिं प्रतिसरवन्धश्च कुर्यात् । शोभते प्रातरभिहोषं
कृत्वा यजमानः खानवपनमन्वाग्भनमन्तप्रोक्षकानि कुर्यात् पुण्यादि अग्निदायः
प्रीयन्तामिति विशेषः । अत्रिजः खानादिचतुष्टयं कुर्यात् गार्हपत्यस्य पश्चात् प्राक्-
क्षूलनान् रभान् आक्षीर्य्य तेषु प्राङ्मुखो यजमान उपविशति ॥ याः पुरस्तादित्यादि
श्रीपरमेस्वरप्रीयर्ष श्रीकामो वा, राष्ट्रकामो वा, मित्रकामो वा, अपुष्कामो वा,
ईश्वरप्रीयकामो वा, मित्रविन्दया महावैराजेष्ट्या यज्ये । इति मनसा त्रिः संकथ्य
त्रिरक्षौ तन्मन्त्रं ॐ तद्यैवन्तमुक्त्वा मित्रविन्दा महावैराजेष्टिसम्बन्धि हविः प्रोहि-
मयाः पुरोडाशा प्रोहिमयाश्चरवः । पञ्चप्रयागाः अग्नीषोमावाव्यभागौ अग्निः
सोमो वरुणो मित्र इन्द्रो बृहस्पतिमित्रिता यूया सरस्वतीत्यष्टौ इति प्रधानादेवता ।
देवा आन्ययाः । अग्निः सिष्टकृत् ।

(2) The Kātyāyana Sūtras for Mitravinda are to be found at the end of the fifth chapter of the Kātya Śrauta Sūtras

See L. 1572 and C S. 427 for slightly different processes for the performance of the Mitravindā istik

750.

766 मित्रविन्देष्टिः । *Mitavindestī*

For the manuscript see L. 1572

751

2128 मित्रविन्देष्टिः । *Mitavindestī*

Substance, country-made paper 8½×4½ inches Folia, 4 Lines on a page, 10 Extent in slokas 50 Character Nagari of the eighteenth century Appearance, discoloured Complete

This is slightly different from the two previous numbers.

It begins and ends, as in our Catal No 750 or L 1572. But it differs a good deal in detail. In the other MS it is described as a Mithai in yistih, but not so in this.

Performance of 'Mitravindeti' gives the performer many friends and prosperity.

752.

6279

Subst nec country made paper x inches long & Lines 16 per page Characters modern Nagari Appearance fresh Incomplete at the end

We have only on the top of the second and the fourth leaves—the name उत्सर्गेष्टि—उत्स on one side र्गेष्टि on the other.

It relates to the re-consecration of the sacred fires.

Beginning — श्रीगणेशाय नमः । अथाहिताग्निविषये विशेषः ।

तत्र श्रीताम्रयज्ञेदिष्टिब्राह्मेत् पुनराधानमिच्छत पूर्णाज्यत वा कृत्वा प्रायश्चित्तादि कुर्यात् । विधुरोऽग्निहोत्रौ तु पूर्वमेव त्रिका-
यमयज्ञोक्तरीत्या कुशपत्न्या सद्यः पावमानेष्ट्यत पूर्णाज्यत वाधान
कृत्वा कुर्यात् । तथा भार्याया मृताया तथा सद्यः वज्रिभु गतेषु
सोऽपि विधुराग्नि मयज्ञोक्तरीत्या एकाकी पावमानेष्ट्यत पूर्णा-
ज्यत वाधान पूर्वमेव कृत्वा पूर्वोक्तकाले प्रायश्चित्तं कृत्वा पूर्वयि
प्राजापत्या भ्यास्तत्पूर्वमथौ (?) आहुतमपि कृत्वा पुण्याहवाचनादि-
सावित्रोपवेशान्त पूर्वरीत्या कृत्वा काले ब्रह्मान्वाधानं कुर्यात् —
तत्र प्रकारः

ततः प्रतिपदि ब्राह्मे
मुहूर्ते उत्थाय वैश्वानरी प्राजापत्यां च कुर्यात् ।

तत्र वैश्वानर्या प्राजापत्याः भस्मान्तन्त्रप्रयोगः ।

2B — तत्प्रयोगस्तु वैश्वानन्दपञ्चतावद्विंशत्य अथ बोधायनानुसारी

वैश्वानरेष्टिप्रयोगः ।

8B — इति वैश्वानरेष्टिः । अथ प्राजापत्य

The second portion ends abruptly

753.

6287 मृगारिष्टे प्रयोगः । *Mṛgāriṣṭhe prayogaḥ.*

Substance, country-made paper 10x4½ inches Folia, 11. Lines, 12
per page. Extent in slokas, 300. Character, Nagara Copied in Samvat
1821 Appearance, old and discoloured Complete

Beginning:—

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ कात्यायनानुसारेण बोधायनसूत्रविहितमृगारिष्टे प्रयोगः ।
ना च परिचेष्टितम्—न विद्यम् । तत्र प्रथमप्रयोगे नामशब्दं
कृष्यान् । अन्वारम्भणीया च । पुनः खरस्थाने भूतस्त्वारः । मृगा-
रेष्ट्ये गार्हपत्यादाहवनीयदर्शिनार्धमाह्वराति ।

Samkalphas:—

देशकालौ संकीर्णं यद्वाद्यन्त्यसरोयनिर्हृत्पूर्वक-आतदातो (१)
निर्हृत्प्रकारा श्रीपरमेश्वरप्रोक्तं मृगारेष्ट्याहं वक्षे— इति
संकल्पः ।

End:— इति दशहविमृगारेष्टिः सतिष्ठते ।*Post Col.:—* संवत् १८६२ मिति कार्तिक शुक्ल ६ ।

754.

6309

Substance, country made paper 8x5 inches Folia, 4-8 Lines, 10
per page Extent in slokas, 70 Character, modern Nagara Appearance,
fresh

1

6A — इति वैश्वानरेष्टिः ।

Beginning:— अथ बोधायनानुसारेण वैश्वानरेष्टिप्रयोगः ।

देशकालौ संकीर्णं यद्वासाह्वैश्वानरेष्टिअधिकाराय वपन-
मन्त्राचमनमन्त्रप्रोक्तं पुण्याहवाचनानि करिष्ये इति संकल्प्य ऋति-
भोग्यं यद्वासाह्वैश्वानरेष्ट्यार्तिज्याधिकाराय वपनमन्त्राचमन
मन्त्रप्रोक्तं करिष्ये इति संकल्प्य etc., etc

II

71 — इति प्राजापत्येष्टि —

Beginning 6A — अथ प्राजापत्यः । पूर्व्ववत् चिरपांश्च चिरये
प्राजापत्येष्ट्या यष्ट्य इति सकल्य etc, etc

III (Last work)

Colophon — इति ज्ञेतामिकर्तृक प्रतिप्रयोग ।

Beginning 7A — एव प्राजापत्याद्यन्यतमामिष्टि कृत्वा अज्जाधानिना
औपासनाद्यौ सर्वाधानिना दक्षिणामौ प्रात्यादिहोमपूर्व्वक
विरजाहोमं पुरयस्तुतधाम च अनाहितामिलिखितेन प्रकारेण
तदङ्गे दक्षिणादानान्त कृत्वा अज्जाधानिना औपासनाद्यौ समाप्ति
च त्विति उपस्थानं कुर्यात् ।

755

2122 दिग्विजयेष्टि । *Digvijayesti*

For the manuscript and the work see L 4250

Cat Vat says this belongs to Baudhayana Sutra

दिग्विजयेष्टि ends at the end of 4a 4b commences with
अथ होत्र and the new work begins in the usual way of Hāṭra
works नमः प्रवक्षे इत्यादि सप्तदशमभिधेयम् ।

The Hāṭra work ends in line 3 leaf 6

This Hāṭra is connected with the Digvijayesti After

इति होत्र समाप्त अस्यामिष्टौ यानुष्य एव याव्यानुवाक्या ।

नर्वेदिष्य दिग्विजयेष्ट्यानुवाक्या

भवन्तीति प्रत्यक्षश्रुतिविधानात् ।

अमारोहितवत् । आश्वलायनान्तु वैश्वानरीय नवम काय
दशम । उत्तमप्रयाने यद् यजामहे स्वां स्वाहामि मायत्र त्रित्त
रायन्तर वासन्तिक स्वाहेन्द्र चैष्टुभ पञ्चदश वार्धत चैष्टु स्वाहा
विश्वान देवान जामतान् सप्तदशान् वैष्टुपान वार्धिकान् स्वाहा
मित्रावरुणावानुष्टुभावेकविशौ विश्वौ नारदौ स्वाहा ऋष्यति

It ends in the third line of 1B.

यज्ञो वधूव यज्ञश्चमवर्ज (?) । ब्राह्मणतर्पणादिमिष्टिः सन्तिष्ठते ।

Then 8 lines and a half more beginning with सर्वष्टेष्टि
अध्वर्युप्रयोगः । अथवे गायत्राय त्रिष्टुतो राधन्तराय वामन्तायाष्टकपाल इन्द्राय
त्रैष्टुभाय पञ्चदशाय सार्धनाय etc, etc.

757.

1030. पवित्रेष्टिः । *Pavitresti.*

Substance, country made paper 10½×3½ inches Folio, 3 Lines 10
on a page Extent in Slokas, 80 Character Nagara Appearance old and
worn out Complete.

An anonymous manual for the performance of the
Pavitra rite intended to exempt one from curse and sin It
follows the ritual of Baudhāyana and quotes the authority of
Gopāla.

Beginning:—

अथ पवित्रेष्टि सा च संवत्सरविप्रवासे प्रायश्चित्तार्थं कार्येति
गोपाल आह ।

वत्सरातिप्रवासे तु पवित्रेष्टिस्तयोर्भवतीति बौधायनः । अभि-
श्रुतः अभिश्रय्यमानो वा घायस्तयकामो वा पवित्रेष्ट्या धनेत । सा
च उत्तरायणशुक्लपक्षे कृत्तिकादिविशाखान्तेषु नक्षत्रेषु शुद्धिकामेन
तु पूर्वार्धे शुक्लपक्षे यस्या कस्याचित्तिथौ पूर्वोक्तनक्षत्रशुक्लायां
कार्या ॥ इत्यादि ।

*End. —*ततो ऋषयतियगादिब्राह्मणतर्पणानां समानम् ॥

*Col. :—*इति पवित्रेष्टिः ।

758.

1040 नक्षत्रेष्टि । *Nakṣatreṣṭi.*

Substance, country made paper 10½×1½ inches Folio 15 Lines 11—
13 on a page Extent in slokas, 700 Character, Nagara of the nineteenth
century Appearance discoloured Complete

A Rgyedi priest's manual for the performance of the
1sts

Beginning — श्रीमतेत्याय नमः । अथ नट्यवेष्टि ।

नमः प्रवक्तु इत्यादि मन्त्रद्वयं भास्विप्रेत्य । श्रोत्रिण्येवममो
मर्तो ३ सावका यस्या श्रियो नृदेवस्य रोदनतो यया । अमे
यस्य चेततो ३ मदाभ्य पुन यतामिविष्ठा मानुषीर्गा । तुयोऽय
मदानवो ३ समिद्धो अथ इत्यादि । आवाहने । अग्निमम
आवह । सोममा ३ वह । अग्निमा ३ वह । अग्निं छत्तिका आ ३
वह । अनुमतिमावह । देवां आज्यपामिन्वादि । उत्तमे प्रयाने ।
ये ३ यजामहे स्वाहाभि स्वाहा नोम स्वाहाभि स्वाहाछत्तिका
स्वाहानुमति स्वाहा देवा इत्यादि । पृष्टिमतावाज्यभागौ । अग्निना
गमिमन्त्रवद् गयस्थानो असौ रक्षेति । आर्घ्यं] कामकर्तृक
प्रयोगे तु श्रीवातुमतावाज्यभागौ । आगो अमे तुयेनुवागस्य
विश्वामृपोषस । मादोकथे श्रीवर्तो ३ त्व सोममहे भगव दुन
श्रुतायते । दक्ष दधानि श्रीवर्तो निवेद्याये । प्रधानार्ग ।
अग्निर्मुखा • । भुवो यज्ञस्य इत्यमे । अग्निर्न पातु छत्तिका
नक्षत्र देवामिन्द्रिय । इदमासी विषक्ष्य हविरात्रसज्जोतनो ३
ये ३ यजामहेऽग्निं छत्तिका यस्या भानि रश्मयो यस्या केतवो
यस्येमा विश्वा भुवनानि सर्वा । न छत्तिकाभिरभिनवमानो
ऽग्निर्नो देवा सुविते दधानु ३ वो ३ यट । वागोत्र सर्व्वश्च ।
अनुनीद्यानुमतिर्यञ्च देवेभ्य मन्यता । अग्निश्च हविराहनो भवना
दाशुषेभ्यो ३ । ये ३ यजामहेऽनुमतिमग्निदनुमते त्व मन्यामै श्र च
न छति । अत्वे दक्षायनोहिनु प्रथ आर्घ्यं तारिषा वी ३ यट ।
अथ छिष्टम् । हविराहमभिमाभिषाह रक्षोह्य एतवासु निष्पु ।
ज्योतिष्मत दौद्यत पुरधिमभि छिष्टकृतमाज्येभ्यो ३ । ये ३
यजामहेऽग्निं छिष्टकृतमयात्रमिरमे प्रियाधामान्ययाट सोमस्य
प्रिया धामान्ययाडमे प्रिया धामान्ययाडमे छत्तिकानो प्रिया
धामान्ययाडनुमया प्रियाधामान्ययाट देवाना • हवि छिष्टममे
अभि तत एवाहि विश्वा देव एतना अभिष्य । उर न यथा
प्रदिशन्निभाहि ज्योतिष्मदेष्टानर न आयू ३ वो । स्रक्वाके ।
अग्निरिद • सोम इद • अग्निरिद • अग्निं छत्तिका इद हविरजु-

यता० छत । अनुमतिरिद छत । देवा आच्यया इयादिमस्या
अपान्त प्रकृतिवत् । इति छत्तिरेष्टि ।

अय रोहिण्यो नम प्रवक्त इयादि मसदस्यनामिधेय ।

2B, इति रोहिणीरेष्टि, 31, इति मय्यिरेष्टि, इत्यादिरेष्टि, .
3B, इति पुनर्वसु इष्टि 121, 11, इति पुष्येष्टि ६1 1B,
इत्यग्नेरेष्टि । मसम । अय मपेष्टि, 51, इति पूर्वरेष्टि, 5B,
इत्युत्तराषाढ्युग्रेष्टि १०, इति ज्येष्टेष्टि ११, 61, इति चित्रेष्टि
१२ । 6B, इति सातीरेष्टि १३, 71, इति विष्णवेष्टि १४ —
अय पौर्णमासीरेष्टि, 7B, इत्युत्तराषेष्टि १६, 8A, इति ज्येष्ठा
नक्षत्रेष्टि १७ इति मूलानक्षत्रेष्टि १८, 9B, इति पूर्वा-
षाढा इष्टि १९, 9A, इत्युत्तराषाढेष्टि २०, इत्यभिजि-
देष्टि २१, 9B, इति मघादेष्टि २२, 101, इति अश्विरेष्टि ।
२३ 10B, इति म्रगमिषादेष्टि २४, 111, इति मृगशिरादेष्टि
२५, 11B, इत्युत्तराषाढेष्टि २६ — अय पुष्यानक्षत्रेष्टि,
12A, इति देवतीनक्षत्रेष्टि २७, 12B, इत्यश्विनोक्षत्रेष्टि
२८, 131 इति भरणीरेष्टि २९, इत्यमाश्विरेष्टि ३०, इति
चन्द्रमरेष्टि ३१, 13B, इत्यज्याश्विरेष्टि ३२, इत्यमृतरेष्टि ३३,
111, इति नक्षत्रेष्टि ३४, 111 इति मूलानक्षत्रेष्टि ३५,
इत्यभिजिरेष्टि, 171 (end) इति ईश्वरेष्टि । अय (१) नक्ष-
त्रेष्टि हीन मसाम ।

It begins —

प्रणम्य राम जमदग्निस्तनु गुरु गणेश गिरिजां गिरिच ।
तनोति सत्रस्य विघ्ने प्रयोग गुरो प्रमादादिह दुर्गिराजः ॥
सूत्र बौधायनीये चातुर्होत्रीये प्राग दीक्षणीयाया दिव श्येनो-
रनुविचौ सप्तान्वह निर्वपति पश्चात्पाद्या अनुविचौच । ऋषेः स्वर्गानु-
कामो वा दिवश्यनीरभिन्यह स्वर्गकामोयजतापाद्याभिच ता ब्राह्मण-
व्याख्याता । अन्यत्रापि ता ब्राह्मणे व्याख्याता ।

आपस्तम्बोऽपि सञ्चिते अग्नौ मन्त्रैतानि हवीष्यह निर्वपति (?)
यथा ब्राह्मणचोदितानि पद्मोत्तराणि च तत्तत्कामे यथाकामौ
भवतीति विज्ञायत इति । ता इष्टय सायनाचार्यैरपि ब्राह्मण-
तृतीयकाण्डभाष्ये निरूपिता । तत्र सप्त दिव श्येनयोऽनुविचयो
नाम पञ्च अपाद्या अनुविचयोर्नाम स्वर्गस्य लोकस्य द्वारः । तासां
रक्षाकर्त्ता आग्नादयो देवता ।

It ends —

आग्नादिदेवताप्रोक्ता सत्त्वाग्नादि भवेदह ।
कामचारो भवेदन्ते स्वर्गदार्थं च सप्तसु ॥
अपाद्यानाञ्च पश्चाना पृथक् सत्र करोति य ।
तस्य सुकृत्प आदौनि सत्त्वानि दार्ढ्यं पञ्चसु ॥
स्वर्गोक्त कामचारोन्त इत्युच्येदेवेदम् ।

Date of composition of the work ≈ 1620 Saka ≈ 1704
A D

अग्निदिपटकुपुक् शक्ते चित्रभान्वन्तिमे सिते ।
अकरोत्पद्मति दुर्गिह स्वर्गदारिद्र्यसिद्धिदाम् ॥

Colophon —

इति बौधायनसूत्रानुसारि स्वर्गदारेष्टिसत्रप्रयोग समाप्तः ।

Post Colophon —

शके १६५६ पिङ्गलनाममन्त्रसरे यावद्वय ३ तद्दिने भागवतोप-
नाद्या यज्ञेश्वरेण लिखित । स्वार्थ परार्थश्च ।

760.

1908 ऐकाहिकचातुर्मास्यप्रयोगः । *Aikāhikacāturmasiṃya*
prayoga

Substance country made paper 8½×4 inches 101a 9 Lines 10 on a
page : Latent in ślokaś 160 Character Nagira Date Śaka 1715 A;
pearance discoloured Complete

For the work see L 1556 The *hikāh* is treated of
in Pr XVIII of the *Baudhāyana*

— *Colophon* —

बौधायनीयकस्योक्त चातुर्मास्य निरूपणम् ।

ऐकाहिकेन विधिनाऽकारोह इतिरुच्ये ।

Post Col —

सुभमस्तु । परशुरामार्थमस्तु । प्रौढः । शके १७१५ समारो-
नाम सवत्सरे वैशाखमासे ज्येष्ठपक्षे तिथौ १२ सौम्यवासरे तद्दिने
समाप्तम् ।

In a later hand —

भागवतोपनाम्नो मोरेश्वरदौक्षितस्येद पुस्तकम् ।

It begins —

अथ बौधायनीयकस्यमवलम्ब्यैकाहिकचातुर्मास्य प्रकाशयते
प्रागुन्वादिपौर्णमासीना साम्बत्सरिके प्रयोगे सूचोक्ताना मध्ये
कस्यामपि पौर्णमास्या वरहमिहप्रचामिक मैत्रक च विहार सुमत्
सम्पाद्य समारोपादिविधिनोदवसाव कृत वपनादि पश्चाद् गार्ह-
पत्यस्य पत्न्या सह दर्भेष्वासीनो दर्भान् धारयमाण प्राणानायन्
देशकालो सकौर्च्य या पुरस्तादित्यादिनिविष्टमित्यन्त जपित्वा
श्रीपरमेश्वरप्रोक्त्यथ ऐकाहिकैरैष्टिकचातुर्मास्यैर्यस्ये इति त्रिरपाय
त्रिरर्चवदेत् । ॐ तद्येत्यन्ते एकाहिकैष्टिकचातुर्मास्यमन्त्रि
हवि । इत्यादि ।

761.

739 *The Same.*

For the manuscript see L. 1556.

This is a mere fragment of a comprehensive work on
Prayogas

762.

6288. ऐकाहिकचातुर्मास्यप्रयोगः । *Aikahikacātumāsya-
prayoga*

By Śukla Dikṣita

Substance country made paper 10×3½ inches. Folio 1. Lines 13 on
a page. Extent in ślokaś 200. Character Nagara of the early nineteenth
century. Appearance old and discoloured. Complete

(Colophon —

इति श्रीमच्छुद्धदीक्षितोपचातुर्मास्यप्रयोगे ऐकाहिकप्रयोग-
मातो[?]प्रस्ताव ।

The following statement was added by a different, later
hand. It was purchased in S. 1860.

खयस्त्रागेन्दु तुल्य च वैजनाथेन मौनना ।

मूल्यं दत्त्वा मृच्छीतोऽयं सबद् श ददतु श्रुटम् ॥

In a modern hand.—

बाळमुकुन्दसेदं ।

Beginning —

अथैकाहिकचातुर्मास्यप्रयोगः । यावन्मुखादिपर्वणा मध्य कस्मि-
न्नयेकपर्वणि वाङ्मयप्रवासिकं विहारं सपाद्य + + + गार्हपत्य
दर्भेन्वासीनो दर्भान् धारयन्नायं प्राजानायस्य देशकालौ भक्तीर्त्तं
ऐकाहिकैरैष्टिकचातुर्मास्यैर्वक्ष्ये अक्षय्य मे० सकल्य ... etc,
etc, etc

A Sukla Dikṣita has commented upon Āpastamba on
Prayascitta (see Supra) : This is put in Baudhāyana along

with other works about ऐकाहिकचातुर्मास्य, which seems to be peculiar to that sig.

763.

2637. ऐकाहिकचातुर्मास्यप्रयोगः । *Ākāhikacāturmāsya
prayoga*

For the manuscript and the work see L 3211

The scribe's name

इदं पुस्तकं परमनरशिभट्टात्मज विद्वन्नाथेन लिखितम् ।

764.

1023 पशुबन्धाग्निप्रयोगः । *Paśubandhāgniprayoga*

For the MS and the work see L 1253.

On offerings in sacrificial fires in animal sacrifices,
according to the school of Baudhāyana

Colophons —

5B, इति सावित्राग्ने प्रयोगः, 6B, इति नापिकेताग्ने प्रयोगः
समाप्तः, अथ चातुर्होत्रप्रयोगो वक्ष्यते, 11B, इति समस्तस्याग्ने
प्रयोगः, 12A, इति वैश्वदेवः, अथ अश्वमेधकेतस्याग्ने प्रयोगः
वक्ष्यते The last section breaks off abruptly

Rājendrakāla names the treatise सावित्राग्निप्रयोगः, which
forms only its first section

It refers to the 19th prashna of Baudhāyana

765.

18 अग्निप्रयोगः बौधायनीयः । *Agniprayoga according
to Baudhāyana*

By Agnicit Viṣṇuśrddha

See L. No 775, where the same MS is noticed and also
IO. No. 437 Both the MSS are incomplete

It is stated in L 775 to be anonymous But the very

opening verse quoted there gives the name of the author as विष्णुद्वयान्वयोऽमिचित्” That is, अमिचित् विष्णुद्वय. The word अमिचित् is found sometimes to be used in the sense of name

766.

2211 काठकामिचयनक्रमः । *Kāthakāmicayanakrama*

For the MS. and the work see L No 1128

It was composed in Śaka 1782 by Vāpu Bhatta of Phanasi Grāma, the son of Mahādeva Kēlakāra, a Citpāvana Brāhmaṇa.

Post Colophon —

यादृश पुस्तकं वृद्धा च

भगवत्कठिग्रोव च

धनं १००० मोक्षो ? यदि १ प्रतीपदा पुस्तकं समाप्तं लिखि.

ऊवासीरामब्रह्म. ।

Rajendralal takes Kāthaka fire to be cremation fire. But the author says they were seen or discovered by the Muni Kātha, they are —Sāvitrā Nāiketa, Cāturhotra, Vaiśvasṛja, Ārunaketana, Svādhyāya and Brāhmaṇa. From the previous MS. it is known that many of these fires are used in animal sacrifices. The author bases the treatise on Baudhāyana, Keśava Svāmi and Sāyana

767

17 रुद्रपद्धति । *Rudrapaddhati*

By Nāṇayana Bhatta, son of Rāmeśvara Bhatta

Substance country made 1 1/2 x 4 inches Folio 43 Lines 9 on a page Extent in slokas 1010 Character Nāgara Date, Śaka 1798 Appearance, tolerable Completeness

See L. 187.

Composed at Kāsi

Post Col Statement —

यावृथा पुस्तकं कृतं तावृथा लिखितं मया ।

यदि शुद्धमशुद्धं वा मम दोषो न विद्यते ॥

श्रीरामो जयति । सवत् १७६८ समये आश्विनशुक्लपक्षा रवौ
स्नानार्थपर्योपकारार्थं लिखितोऽयं ग्रन्थः । मर्यादा,—

परकृतमपराधं क्षन्तुमर्हन्ति सन्तः ॥

श्रीलक्ष्मीनारायणो जयति । मन्थनसत्त्वा १०१० । श्रीरुद्रो जयति ।

In a different hand—

इदं महाशुद्धपुस्तकं मौन्योपक्रान्तमवैद्यनाथेन मौल्यं दत्ता मृद्वीत ।

The authorities quoted (1) बौधायन p 3A, 1B, (2) आतातप
p 3A, 1B, (3) आरदातिलक 11A, खन्दपुराण 20A, 28B

768

2024 The Same

Substance, country made paper 10½x4½ inches 101a 20 Lines 11
on a page 1 text in sloka 1000 Character Nagara of the 18th century
Appearance of coloured Complete

Colophon — रामेश्वरभट्टात्मजनाथायस्वरिणा काश्या कर्मठमञ्जनतुष्टौ
रुद्राष्टकानुपपद्यति ।

ग्रन्थमनेकानालोच्य रचितं सदसम्भवं यः ।

क्षान्दश्रमस्तेन विभु शङ्कर प्रीयता मम ॥

इति श्रीरामेश्वरभट्टसुत-नारायणभट्टकृता रुद्रपद्यति समाप्ता ।

The author is a Rgveda Brahman. But all rules for the
sacrifices to Rudra are to be found only in Baudhāyana.
So the Rgvedis have recourse to Baudhāyana for Rudra.

Post Col — भागवत इत्युग्रनामकमोदेश्वरदीक्षित सुतस्य नारायणदीक्षित
भागवतदीक्षित टोकेकरः ।

Then commences a small treatise on Rudrapādya
rambha Kāla

After what is quoted in L 187 we have —

स्मार्तैरुद्ग्रयोगस्तु बौधायनसूत्रमुक्तकत्वेन बह्वृचादीनां च तत्र बौधायन
ग्राह्यं बह्वृचादिभिरादरात्" इति वाक्यानुसारेण बौधायनानुसाराणुरोधित्वादिति
अन्यत्र चैतद् विस्तरेण निश्चयम् । तत्र रुद्र पक्षधा, रूप, रुद्रो, लघुरुद्रो, महारुद्रो
इतिरुद्रयेति शकादश्रुतगुणलक्षा सर्वत्र त्रेधा अपरुद्रो ह्यमरुद्रोऽभिपेक्षरुद्रयेति ॥
अपरुद्रो देधा केवलजपात्मक होमाङ्गकयेति । होमाभिपेक्षयोस्तु केवलतदात्मक-
त्वमेव ।

769.

6209 रुद्रपद्धतिः । *Rudrapaddhati*

Substance country made paper 8½×4 inches Fols 279 Lines 9 per
page Extent in shukas 3.00 Characters Nagara Date Shaka 1667 Ap-
pearance discoloured Complete Date of Shaka 1667

Beginning — श्रीगणेशाय नमः ।

यदा यदा हि धर्मस्तेत्यादि शास्त्रप्रमाणतः ।

मन्त्रातपादरूपेण (मन्त्रातपातरूपेण) ज्ञातो यस्तु चरि भजे ॥ १

The object of the work

साधुना सुखबोधाय तन्वते रुद्रपद्धतिः ।

ग्रन्थालोच्य बहुधा विचिन्ते यद्यहो यत ॥ २

सकल्पितत्वश्रद्धाया न कार्या पण्डितैस्ततः ॥ ३

It goes on

तत्र तावदिह च रुद्रमुद्याने त्रैविर्लोकानामेवाधिकारो न
स्त्रीशूद्रानुपनीताना । तेषां वैदिकमन्त्रयुक्तधर्मस्यध्ययनाद्यभावेन
साक्षादपचनाभावेऽनधिकारादिति । अन्यत्र चैतत् विस्तरेण निर्योक्तो
महारुद्र पक्षधा रूप १ रुद्रो २ लघुरुद्र ३ महारुद्र ४ अतिरुद्र
येति ५ ॥ शकादश्रुतगुणलक्षा ज्ञातव्यः । तत्र त्रिविधा (?) अपरुद्रो
होमरुद्रोऽभिपेक्षरुद्रयेति । अपरुद्रोऽपि देधा केवलजपात्मको
होमाङ्गकयेति— होमाभिपेक्षयोस्तु केवल तदात्मकत्वमेव ।

No colophon

Post Colophon — शके १६६६ प्रभवनाममवतारे माद्यो शुद्ध १ दा
तद्दिने इदं पुस्तकं माद्यदेव विचोरेकरस्य पुत्रेण काशीनाथभट्टेन
लिखितं शुभं भवतु ।

770.

5996. रुद्रज्ञानपद्धतिः । *Rudra-jñānapaddhati*

By Rāmākṣṇa, son of Nārāyaṇa Bhatta

Substance, country made paper 2½ x 15 inches Folia 6 Lines, 12 on a page Extent in stanzas 120 Character, Nāgara Date, Samvat 1777. Appearance, fresh Complete

Beginning:—श्रीगणेशाय नमः ।

अथ विद्वज्जपदार्थोपसंहारेण रुद्रकलसंज्ञानविधिः ।

उदयनादौ गुह्यश्रुत्यादिरेहिते युद्धे माने सुखे पक्षे ऋतौ
विशेषेण चतुर्थेऽपि अष्टम्यां चतुर्दश्यां वा रविवासरे वा शुभनक्षत्रे
चन्द्रताराद्यानुकूल्ये तत् कर्तव्यम् ।

The end.—

इति श्रीमन्नमेश्वरभट्टसुतनारायणभट्ट[सुतरामेश्वरभट्ट]कृता
रुद्रकलसंज्ञानपद्धतिः ।

भट्टरामेश्वरसुत-भट्टनारायणात्मजा ।

रामकृष्णः समाप्त्ये श्रीरुद्रज्ञानपद्धतिम् ।

Post Colophon Statement:—

संवत् १७७७ समवे क्रोधिनामसंवत्सरे फाल्गुनशुद्धपक्षम्या
भातुवाकरे समाप्तम् ।

यश्वेश्वरलोप्येन लिखितम् । शुभं भवतु ॥ चतुःपष्ठिसहाय ।
श्रीरामार्पणमस्तु ।

771.

2725. रुद्रानुष्ठानम् । *Rudrānuṣṭhāna*

Substance, country made paper 10½ x 5 inches Folia 32 Lines, 12 on a page Character, Nāgara Appearance, discoloured Incomplete

It is a disquisition on Rudra Ritual.

- It begins:—

अथ रुद्रानुष्ठानम् ।

अथातः शतरुद्रीयं शुद्धोलूत्यादिक्रिया नमस्ते रुद्रमन्यव इत्य-
न्तया श्रुत्या विहिते शतरुद्रीयहोमे विनियुक्तस्य नमस्तेरुद्रमन्यव

इत्यादिकस्य अभे दधामौल्यन्तस्य रक्षाध्यायस्येव मृतिसूत्रपुराणस्य
रक्षविधानेषु रक्षत्वप्रतिपादनाद्भद्रपदवाच्यतया तस्येव प्रसिद्धत्वाच्च ।
एतेन ऋग्वेदशाखयोः शाकलवास्कलयोः शतरक्षीय रक्षापरम्पराय
मस्तीति आन्ति केयाचिन्निरस्ता । यदि ऋग्वेदशाखयोः शत-
रक्षीयत्वमस्ति तर्हि सो ऋग्वेदीयशतरक्षीयानुष्ठानस्य कर्त्तव्यत्वेन
ऋग्वेदिकरक्षानुष्ठानपद्धतिनिबन्धनस्येव उचितत्वात् कथमग्वेदि-
[भि]रपि नारायणभट्टादिभिर्भाववैदिकरक्षानुष्ठानपद्धतिर्निबद्धा ।

अथ यजुर्वेदिन उद्दिश्येति चेत्तर्हि यद्यप्यनेकास्त यजुःशाखास्त
रक्ष पश्यते तथापि तैत्तिरीयशाखानुसारेण रक्षप्रयोग उच्यते ।
स्मार्त्तरक्षप्रयोगस्य बौधायनसूत्रमूलकत्वेन बभ्रुचादौनां च 'तत्र
बौधायन ग्राह्यम् । बभ्रुचादिभिरादरादि ति वाक्यानुसारेण बौधा-
यनीयानुष्ठेयत्वादित्युक्तप्रत्यविरोधः । अद्यावधि ऋग्वेदिभिः शिष्टै
रनुष्ठेयमानयजुर्वैदिकरक्षणपाद्यनुष्ठानस्यासङ्गतत्वापत्तिश्च । अस्मान्
ऋग्वेदशाखयोः शाकलवास्कलयोः शतरक्षीया यस्याऽपरम्परायो रक्षो
नास्त्येव । यत्तु सास्यायनगृह्ये दृषीत्वर्गे रक्षान् जपित्वेति सूत्र
तद्भुतश्रेय विधाय रक्ष जपित्वेति गौणस्य जुहोति रक्षान् जपित्वेति
दृषीत्वर्गे बौधायनपारस्करगृह्याद्येकवाक्यतया यजुर्वेदसमाप्तात्
रक्षणपविधायकम् ।

772

2710 रुद्रन्यासः । *Rudra nyasa* :

51 to country made paper 9½ x 4½. Size 20. I new 7 on a
page. Ext. to slokas 210. Clear & Nat. 11/12. ce d coloured
Complete

It begins —

श्रीगणेशाय नमः । हरिरोम् ।

अथातः पश्चाद्भद्रायां न्यासपूर्वकं जयहोमार्चनभिषेकविधि
व्याख्यास्यामः ।

या ते रुद्र शिवा तनूरचोरा पापकाशिनी ।

शिवायै नमः । ॐ अस्मिन्महज्जगदन्तरीक्षे भवा अग्निः ।

तेषां शिरसे स्वाहा इत्यादि ।

तत्प्रवक्ष्यामि विष्णवे भद्रादेवाय धीमहि । तन्नो ब्रह्म प्रचोदयात् ।
 ईशानः सर्वविद्यानामोन्मत्तः सर्वभूतानां ब्रह्माधिपतिर्ब्रह्मणोऽधि-
 पतिर्ब्रह्मा शिवो मेऽस्य सदाशिव ॐ । उत्तरतयजोन्मत्तराय नमः ।
 निम्मांस्यं विष्टुष्य ॐ नमो भगवते ब्रह्माय ।

ओरामभौम् दासाय ।

772A.

8611 *The Same.*

Here called वेदोक्तशिवाचनपद्धति ।

Country-made paper 9x5 inches Lines 3 on a page Character
 Nāgarī of the nineteenth century Incomplete

Beg. :—अथ वेदोक्तशिवाचनपद्धतिः । तत्र प्रथममात्मविन्यासः । या ते
 ब्रह्म शिवातनूरचोरा, etc., etc. इति शिखायाम् ।

773.

8295.

Substance, country made paper 10x4½ inches Folia, 9 Lines, 10, 12
 on a page Extent in folios, 250. Character, Nāgarī of the early eighteenth
 century Appearance, discoloured. Complete

The object of the treatise —

अथातः पञ्चाङ्गब्रह्मन्वासपूर्वकं त्रयहोमार्चनानामेकविधिं
 व्याख्यास्यामः ।

याते ब्रह्मशिवातनूरचोरा, etc

774.

8118. **ब्रह्मन्वासः ।** *Rudranyāsa.*

Substance, country-made paper 9x5 inches Folia, 14 Lines, 13, 14 on
 a page Extent in folios, 420 Character Nāgarī of the nineteenth century
 Appearance, discoloured. Incomplete

It begins :—

ओमब्रह्मेशाय नमः । ओमह्रादेवाय नमः ।

ब्रह्म मे हव्यनुवाकः । अस्य ब्रह्मस्य प्रथमस्य अथुष्टुप्ब्रह्मस्य अचोद
 ब्रह्मि संकर्षणमूर्तिस्वरूपो योसावादित्यः परब्रह्मः स एव
 ब्रह्मो देवता अथिब्रह्मपुत्रमायामिष्टिकाया ब्रह्मब्रह्मपुत्राय विनि-
 योगः । सकलस्य ब्रह्माध्यायस्य ओम्ब्रह्मो देवता एका गायत्रीब्रह्मः

तिष्ठोऽनुष्ठुभस्त्रिंशः पक्षयः सप्तानुष्ठुभो दे जगत्तो परमेष्ठो यद्विः
परमात्मा देवता देवी गायत्रीचन्द्रः श्रीभवानौशङ्करप्रोक्तं यजे
विनियोगः । अवदानधर्मः १७१ । अघातः पञ्चाङ्गदार्ढ्या न्यास-
पूर्वकं अपहोमाचनविधिं व्याख्यास्यामः । या ते रुद्रशिवान्नूर-
घोरा पापकाशिनो । etc

8B, इति प्रथमन्यासः , 4A, इति द्वितीयन्यासः , 4B, अथ ध्यानम् ,
8B, नमस्कं २८ नमस्कं २९ ,

18B, अघातो रुद्रशिवार्चनाभिधेकविधिं व्याख्यास्यामः ।

The MS contains a manual for the worship of Rudra, based on the Rudrādhyāya or the fifth prapāthaka, and anuvākas 1—10, and the beginning of the seventh prapāthaka of the fourth kāṇḍa of the Taittirīya Samhitā. The worship of Rudra includes Nyāsa, Japa, Homa and Sāṁa. While on the last topic, the MS comes abruptly to an end.

775.

2709 The Same

Substance: country made paper 8½ x 4 inches Folia 17 Lines 7 on a page Extent in slokas 230 Character Nāgara Appearance discoloured Complete

It ends.—

मन्त्रपुष्पाञ्जलि । आवाहनः । यस्य स्मृत्याः । अपराधः ।
अनेन मत्सुतपूजनेन भगवान् श्रीभवानौशङ्करप्रोक्तं प्रीयताम् ।
अभिर्वायुः सूर्य्यचन्द्रमा दिश आप इषियथीषधिवनस्पतय इन्द्र
यज्जन्तु ईशान आत्मा पुनर्मे ब्रह्मोदयः । उत्तरन्यासः सुधारयिः ।
हृदयायः । यद्येनः । शिरसेः । हौत्रवेः । शिखायैः । यज-
मयाः । कवचाः । देवास्त्रिः । अस्त्राय पट् । श्रीः ।

There is no colophon

776.

1699 रुद्रपद्धतिः । Rudrapaddhati

By Harikara, son of Bhānubhaṭṭa.

Substance, country made paper 4½ x 3½ inches Folia 21 of which 9—19 leaves are missing Lines 11, 12 on a page Extent in slokas 600 Character Nāgara Appearance very old Incomplete

The Colophon —

इति श्रीभानुभट्टात्मजहरिहरकृता वदपद्धतिः समाप्ताः ।

There is an extra leaf in this MS. numbered 7 which ends with the colophon. —

इति वदानुष्ठानदीपिकाया कर्म्मरम्भकालनिरूपणम् ।

It begins:—

नत्वा विनायकं देवं सर्वविघ्नहरं प्रभुम् ।

हरिहरेण विचार्ये क्षियते वदपद्धतिः ।

आधेयकाखे सर्वा इष्टकाचितैः समाप्य पश्चमे वदध्याये
चिच्छाप्रौ क्षेमः श्रूयते चरमाध्यामिकाया जुहोतीति ।

It ends — तत्क्षेया मन्त्राश्रयो गृह्योता तान् वानुषयं विसर्ज्य ब्राह्मणान्
भोजयित्वा दीनानायास्य अग्रादिना संतोष्य सुहृन्मित्रादियुतो
सोत्साहः सन्तुष्टः हविष्यं भुञ्जीत ।

सुतेन भानुभट्टस्य हरिहरेण धीमता ।

वदपद्धतिः काललोच्य कृतं वदपद्धतिः ।

Authorities consulted —

व्यास, श्रुतातप ।

This manual follows Baudhāyana's School, as appears from the following —

21B, इति बौधायनोक्तविधिना प्रधानपूजा विधाय शिवानुष्ठा लब्ध्वा स्कन्द-
पुराणोक्तवदयन्तदेवतापूजा कुर्यात् ।

777.

8149. अतिरुद्रपद्धतिः । *Atirudrapaddhati*

Substance, country made paper 7½ x 4 inches Folia 9 to 30 Lines, 11
on a page Character, Nagari Date Samvat 1786 Appearance, old and
discoloured : Incomplete in the beginning

Colophon — अतिरुद्रपद्धतिः समाप्ता ।

The Post Colophon Statement —

शुभं भवतु कल्याणमस्तु मन्त्रसंख्या ६०० सन्त १७८६ वर्षे
मीती आश्विन शुद्ध १२ दिने श्रीवाराणसीमध्ये स्वातशीना (?)
पठनार्थम् ।

It ends.—अमेर्विसर्जनम् ।

गच्छ त्वं भगवद्भग्नो सख्याने कुण्डमध्यतः ।

इत्यमादाय देवेभ्यः प्रीतिं देहि प्रसीद मे ॥

उपहारजातं तुभ्यमहं सम्यग्ददे ॥

778.

3150 महारुद्रपद्धतिः । *Maharudrapaddhati*

Substance, country made paper $7\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches Folio 76 Lines, 8 on a page Extent in Slokas, 694 Character Nagara Date Samvat 1781 Appearance discoloured Complete

In Samkalpa we get the date of the compilation of the work

20A & B, नृप विक्रमांकं राजभिषेकसमयतो न च (?) सप्तदशशतानि षण्णुपस्थाधिकतमेऽब्दे प्रवर्त्तमाने तदन्तर्गतश्रावणराह्वयशुके योडशरवविश्रुति-संख्याके etc., etc., etc., Samvat 1781 and Saka 1619

Colophon —

इति योडशरवदेवताना पूजनं समाप्तम् ।

Post Colophon —

सवत् १७८३ वर्षे निति कार्तिकवद्य १ सा + दिने श्रीवारा-
यक्षीमध्ये द्यातस्त्रीणा (?) शुभ भवतु । पञ्चसंख्या २२५ ॥ (?)

779.

3555 योडशारणमहारुद्रार्चनपद्धतिः ।

Sodasharana Maharudrarcnapaddhati.

By Kāśinātha Bhatta.

Substance, country made paper $11\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches Folio 7. Lines, 9 on a page Extent in Slokas, 160 Character modern Nāgara Appearance fresh Complete

Colophon — इति भडोपनामक काशीनाथकृता योडशारणमहारुद्र-
र्चनपद्धतिः समाप्ता ।

Beginning — श्रीमहाराजपतये नमः । श्रीदक्षिणामूर्तिगुरुभ्योः ।

व्याचक्ष्य ब्राह्मणायम्भ सम श्रीमहारुद्रमीन्य योडशारणपूजा
करिष्ये ।

780.

6518. रुद्रार्चनामञ्जरी । *Rudrārcanāmañjarī*.

By Malaji Vedāṅgarāya, son of Tyagala Bhaṭṭa, son of
Rajna Bhaṭṭa of Srīsthalagrāma in Oṛjara.

Substance, country-made paper 12×5 inches Folia, 55 Lines, 10 on a
page Extent in Slokas, 1600 Character, Nagara of the eighteenth century.
Appearance, discoloured, mouse eaten and repaired Complete.

The Mangalācarana, the names of the author and the
work —

नत्वा विघ्नविनाशनाय च गुह्यं विघ्नेशपादाम्बुं
हृत्पद्मान्तरनित्यवर्तिजडतानाशाय विश्वाप्रदम् ।
विप्रायामुपकारकाय तिमलाभट्टात्मजे मालजने-
नामाहं प्रकरोमि पञ्चतिमिमां रुद्रार्चनामञ्जरीम् ॥

Then it goes on—

पूर्वं तावज्ज्योतिर्विदुस्तद्वानुष्ठानयोग्यं समयं निश्चित्य अनन्तरं
धर्मानुष्ठानयोग्यं तीर्थतट्टागारामनदीतौरादिदेशं विचिन्त्य उक्त-
स्थलालाभे गृहस्थोत्तरे देशे पूर्वदेशे वा भूमिप्रोधनादि विधाय
मण्डपादि रचयेत् ॥

Colophons —

17 A, इति श्रीत्यगलाल्मजेन वेदाङ्गरायोपनाम्ना मालजिना विरचिताया
रुद्रपञ्चतौ मातृकान्यासान्तो विधिः, 43 B, इति भट्टश्रीत्यगला-
त्मजः रुद्रमञ्जरीया नपप्रशंसतो विधिः, 53 B, इति भट्ट-
श्रीत्यगलाल्मजेन वे lost in repairing,

Last Colophon :—

इति विदन्मुकुटमाणिक्यभट्टश्रीरत्नात्मजभट्टश्रीत्यगलसुनुना
मालजिना वेदाङ्गरायोपनाम्ना कृतैर्यं महारुद्रपञ्चतिः सम्पूर्णा ।

At the end, it gives an account of the author's family —

आसीद् गुर्जरमण्डले क्षितिलालङ्कारभूते द्वे
सखे श्रीसलसंज्ञके गुणनिधिः श्रीभट्टरत्नाभिधः ।

तज्जः श्रीतिगलान्नयः प्रवरघोस्तस्यात्मनो मासजो
सोऽयं पद्धतिमाकरोत् निगमविदेदाङ्गरायः सुधीः ॥

781.

7877. एकरुद्रजपविधानम् । *Ekarudrajapavidhana.*

Substance country-made paper 9×4½ inches Folia, 11 of which the 7th is missing. Lines, 10 on a page Extent in slokas, 320 Character, Nagari Date, Samvat 1638 Appearance, old and discoloured Complete

Colophon :—

इति एकरुद्रजपविधानं समाप्तम्

Post Col. :—

सुभं भवतु ॥ संवत् १६३८ वर्षे आषाढवदि ८ लिखितं त्रवाङ्गी
मोपेनाथपरमानन्देन लिखितम् ॥

Beginning —

एकरुद्रजपे इतिकर्तव्यता लिख्यते ॥ तत्र गोळे शिवालये गृहे
वा भूमिसुद्धिं कृत्वा विधानमारभेत ॥ तत्र उपहारः ॥ वस्त्र २
कुंभ २ उषवीत १ पञ्चामृत नालिकेर २ कुंकुम । चन्दन । सर्पप ।
सर्वविधो । पंचप + + वा पञ्चरत्न । गुग्गुलु शोमश्र्वं ।
दक्षिणा । पुष्प । दर्भ । इत्यादि सर्वभुषकस्य ज्ञानाचमननिवृ-
त्तौ कर्तव्यं । प्राद्यायाम् आचमनं शोमसा + दिक् कुर्यात् ॥
गणेशान्निकयोः पूजनं । शोमहावनस्य संक्षेपपूजनं अन्नकमन्तेषु ॥
अक्षेद्यादि । etc., etc.

This Ekarudra seems to be superior to the Eleven Rudras, the names of whom are given in fol. 8A (1) Aghora, (2) Pasupati, (3) Sarva, (4) Visva, (5) Visvarupi, (6) Tryambaka, (7) Kapardi, (8) Bhairava, (9) Solapāni, (10) Isāna, (11) Mahesvara

782.

6244. रुद्रपद्धतिः । *Rudrapaddhati*

Substance, country made paper 10½×5 inches Folia, 24 Lines 10 on a page Extent in slokas, 650 Character Nagari of the eighteenth century Appearance, old, discoloured and repaired Complete

Last Colophon :—

इति रुद्राभिषेकविधिः समाप्तः ।

Then there are seven lines, giving a hymn in praise of Rudra, which begins —

जयजय महाभैरव महाभीमभूतिभूषितकर्णमूल etc , ending —

जगदधोऽग्रमहेश नमस्ते नमस्ते— इति स्तुतिः ।

The Mangalacarana and the object of the work :—

योगेशं गुरुं नत्वा सरदाञ्च वरप्रदान् ।

सर्वेषामुपकाराय क्रियते वरपद्धतिः ।

783.

10258 रुद्रप्रकाश or रुद्रपद्धतिः or Rudrakarṇāśa ।

Rudraprakāśa or Rudrapaddhati or Rudrakarṇāśa.

By Bhāskara Dīkṣita, son of Ramakṛṣṇa Dīkṣita and pupil of Acala Dīkṣita

Nine batches of leaves.

I.

Substance, country made paper 9×4½ inches. Folia 1—24. Lines 9—11 on a page. Character, Nagari of the seventeenth century. Appearance, old and worn out.

Beginning:—

नमामि पार्वतीसूनुं भक्तानां सिद्धिदायकम् ।

वरकर्मविधातृणां चतुर्वर्गफलप्रदम् ।

प्रथम्य पितरौ पूज्यान् गुरुनचलदीक्षितान् ।

सर्वेषामुपकाराय क्रियते वरपद्धतिः ॥

तत्र आदौ वदारम्भे कालः ।

आरम्भस्य तु चैत्रस्य वज्रदुःखप्रदायकः ।

वैशाखे स्वर्गलाभः स्याज्ज्येष्ठे तु मरणं भुवम् ॥

2A. इति वरकर्मवृत्तप्रदीपिकायां आरम्भकालाः ।

7A. इत्यस्य भो महाप्राज्ञ वरभेदान् वदामि ते ।

वदाः पद्मविधाः प्रोक्ताः देशकैवत्तरोत्तरम् ॥

भाङ्गस्वाद्यो रूपकारय मशोर्भा म उच्यत ।

एकादशमुच्चैस्तदनुषोचो दितोयकः ।

एकादशभिरेताभिस्तृतीयो लघुवदकः ।

लघ्वेकादशभि प्रोक्तो मष्टावदधुव्यकः ।

पञ्चम म्यामयवद एकदशभिर्गन्तिमः ।

अतिवद समारयातः सर्वेभ्यो द्युत्तमोत्तमः । इति ।

तत्र वदो नाम शब्दरूपो यञ्चु प्राखासु प्रसिद्धः सचिताध्याय
विशेष प्रतवदोयापरपथ्याय । स कि वदस्तुक्तमुतामिचपनस्य प्रत
वदियमिति सप्रये वदप्रतिपादकत्वाद्दशशब्दाभिप्रेयत्वात्

सुक्तयञ्चु समाहाररूपयो मश्वेऽपि सन्दिग्धेषु वाक्येष्वेवा
दिति न्यायेन । चरमेष्टकायां चितो हिरण्यप्रकलसहस्रगात्रेः (१)
प्रोक्षगानन्तरं प्रतवदियद्योमे जुहोति धर्म्मोक्तः । अथात प्रत
वदिय जुहोतीति ।

83 वदार्थायस्येव प्रतवदियसञ्चा उक्तमन्त्रवाङ्मत्यात्

10 \ एव प्रतवदियशब्दोप्युपपन्नो होमे ।

11 \ भविष्योत्तरेऽपि ।

प्रतवदविधानम् अत्रुर्वेदे प्रतियुक्तम् ।

तच्चापस्तम्बतैत्तिरीयप्राखायामेवास्तु ।

महार्णवकारेण उक्तत्वात् तदप्यसन्दर्भः ।

तहि 11B, जावालप्राखायामेवास्तु • जावालश्रुतौ कि त्रयेणा
मृगल गो वृद्धि प्रतवदियकेति • पञ्चदशप्रापान्त पठितत्वात् ।

कुत । तथाच चरख्युद्भपरिशिष्टे । वाजसनेयानाम पञ्चदश भेदा
भवन्ति । जावाला नोधायना कायला माध्यन्दिना प्रापेयास्ताप

नौया कथोला पौगुद्वत्सा ध्यावटिका परमाचटिका पाराशरा

दैवीया अज्जा नौधेयायेति । तस्माज्जावालकागलमाध्यन्दिनौयानां

नमस्ते वदमन्त्र इयारभ्य तमेया अभेदश्च इत्येतत्पर्यन्त समान

वर्णाक्षराणि समानसूरा भवन्ति । तथा स वा अश्रीत्यां च स्वाहा

करोति प्रथमे चानुवाकेत्यारभ्य अथेतानि यनूषि (12A), अपति

अथोत्तराणि अपतीति अपद्योमपुरस्कारेणोक्तत्वात् तथा वदप्रसादे

स वा अशीत्या ह्यो न ह्यसूक्तानि इति
सिद्धम् ॥

अत्र केचन सामगा भाषन्ते ह्यो नामास्माकं रौद्रं नाम सूक्तं । etc, etc.

13B, इति श्रीरामछण्णदोक्षितात्मजदोक्षितभास्कररुते ह्यप्रकाशे ह्यो-
त्पत्तिः समाप्तः ।

अथ ह्यध्यायस्य अथकाशे षडङ्गन्यासपूर्वकं त्रयः कर्तव्यः । तान्याह याज्ञ-
वल्क्यः । मन्त्राणामिष्टेत्वादौगा खं ब्रह्मान्तर्गा शिवसङ्गणो ह्यदयं । ६ । पुरयसूक्तं
शिरः । १६ । उत्तरनारायणी शिखा । ६ । अप्रतिरयं कवचं । आशुः शिश्नाग
इति सप्तदशर्षोऽनुवाकः । तन्मध्याद् द्वादशर्चात्मकस्याप्रतिरयसंज्ञा ।

15B, अत्र केचित् परन्तुरामकाशोदोक्षितह्यप्रभावादिभिः पञ्चतिकारैस्तु
प्रथमानुवाकस्य अतद्विधिमित्यस्त्रार्थे पठ्यते ॥

19B, इति श्रीरामछण्णदोक्षितात्मजदोक्षितभास्कररुते ह्यप्रकाशे षडङ्ग-
अपाधिकारिपुरस्करविधिः ॥

II.

Substance, etc., the same as above Folia, 4 (with leaf marks lost in re-
pairing) and 34 to 70, of which those marked 64—68 are missing

37A, इति श्रीरामछण्णदोक्षितात्मजदोक्षितभास्कररुते ह्यप्रकाशे न्यास-
विधिः ॥ अथ होमदिनवृत्त्यम् । .

54A, इदमत्रादि ह्यदिमहेशानपर्यन्तं पञ्चोपचारैः पूजनम् ॥ पूजनविधेः
परिपूर्णमस्तु ॥ इदं सर्वं अतिस्मृत्यागमपुराणविद्वज्जैर्लिखितं तेभ्यो नमः ॥

अथ शिवशक्त्या युक्तत्वात् चतुःषष्टियोगिनोपूजनं लिख्यते ॥

57B, इति ह्यप्रकाशे चतुःषष्टियोगिनोपूजनम् ॥ अथ षट्पदेतिहा ॥

III.

Substance, etc., the same as above Folia, 6 (with leaf marks covered in
repairing)+7—61 (of which between folio 11—16 there are two leaves without
leaf marks, between folio 58 and 33, there are 5 leaves, and folio 34, 42 and 50
(P) are missing)+3 without leaf marks

27A, इति श्रीमदामदोक्षितात्मजदोक्षितभास्कररुते ह्यप्रकाशे आश्व-
लायनानुसारेण वृद्धिआज्ञांशप्रयोगः समाप्तः ॥

38A, इति साखायनानुसारेण आश्वदयिकआज्ञाविधिः समाप्तः ॥

अथ काण्वमाध्यन्दिनयोः शाखानुसारेण प्रयोगो लिख्यते ॥

55A, इति सपिण्डनादित्याज्ञं समाप्तः ॥ अथ साकन्यिकनान्दित्याज्ञप्रयोगः ॥

IV.

Substance, etc., the same as above Folia, 13 (by counting) The leaf marks are not visible, being lost in repairing

Two colophons in this fragment —

इति श्रीमद्रामकृष्णदोक्षितात्मजदोक्षितभास्करकृते रुद्रकौलासे देहमुद्रार्थ
प्राप्यचित्तकूटप्राप्यमहासोमान्तविधिः ।

इति श्रीमद्रामः मण्डपतोरखान्तपूजनवलिदानविधिः ।

V

Substance etc the same as above Foll 10 without any colophon .

VI

Substance etc., the same as above Foll 70-79+87-a +103-106+10^a
-111

No colophon in this batch Leaves are marked with the letter द

VII

Substance etc., the same as above Character comparatively modern
Foll marked from 46-135 of which fol 90 is missing

46A, इति श्रीरामकृष्णदोक्षितात्मजदोक्षितभास्करकृते रुद्रपद्मती ककश
बन्धनान्त समाप्तः । अथ कुरुमण्डपप्रकारो लिख्यते ।

54A, • सच्चिदेव कुरुमण्डपविधिः समाप्तः । अथ. आयमोक्षप्रकारेण
मनसा चिन्तनमूत्रप्रदीपित्यग्निमानाचमनवर्जिप्रयुग्धारण-रक्षाक्षमालाधारणान्तो
विधिरूप्यते । तत्रादौ मनसा चिन्तनं । अथ रुद्रमण्डपम् ।

81A, इति श्रीरामकृष्णदोक्षितात्मजदोक्षितभास्करकृते रुद्रपद्मती मुद्रा-
विधिः समाप्तः । अथ रुद्रविधानमुच्यते ।

100A, इति रुद्रनारायणोये दिक्पालार्वा वलिदानप्रस्तावे दर्शितम् ।

135A, • मण्डपपूजनविधिः समाप्तः ।

VIII.

Substance, etc the same as above Foll marked 29, 33 38 41 42,
48-50 54-63 87 to 91 and 96 to 106 122-121

18A, इति श्रीरामकृष्णदोक्षितात्मजदोक्षितभास्करकृते रुद्रपद्मती सच्चि-
देवपूठपूजन समाप्तः ।

60A, • वास्तुपूजनविधिः । अथ मण्डपस्तम्भस्थितदेवतापूजनम् ।

87A, • रुद्रप्रकाशे शैवमण्डपपूजादिकरणम् ।

96B, अत्र ग्रहवेद्यां ग्रहावाहनादिकलक्षणस्थापनान्तं कर्मात्मकतद्ग्रहयज्ञ-
प्रयोगपद्धत्युक्तप्रकारेण कर्तव्यं । अथ ग्रहस्थापनम् ।

IX.

Substance, etc, the same as above Foll marked 119—232 of which fol
158 is missing

178A, देवताभिधानन्तु विश्वनाथदेवकाशीदौक्षित्यरत्नरामादिभिः लिखि-
तम् । तदनुजं कात्यायनयारस्वरदेवयज्ञिकश्रीचमन्तशङ्करयज्ञिकज्ञानदौक्षिका-
काररामवाजपेययज्ञवल्मीकभस्मदायककंभाय्यवासुदेवभर्तृयज्ञप्रभृतिग्रन्थेषु न सन्ति ॥

174A, इति चतुष्टयशोभिनीयुजा । इति श्रीरामकृष्णदौक्षितात्मज-
दौक्षितभास्वरकृते रुद्रप्रकाशे संचितरुद्रपीठपूजनम् ।

322B, इति कन्यादानप्रयोगः समाप्तः ॥

इति श्रीरामकृष्णदौक्षितात्मजदौक्षितभास्वरकृते रुद्रकौलासे प्रसङ्गादान-
निर्ययः समाप्तः ॥

Post Colophon .—

संवत् १७१७ शके १५८२ शार्वरीसंवत्सरे वैशाखकृष्ण-
त्रयोदशीभगुवासरे वधूपुरे इदं पुस्तकं समाप्तम् ।

यदत्र सौम्यं किञ्चित्दुःखं गुरोरेव केवलं ।

यदत्रासौम्यं किञ्चित्कर्ममेव गुरोर्न हि ॥

In a later hand — अनिरुद्धस्येदं पुस्तकं ॥

There are four leaves in this batch, which cannot be
located.

784.

3227.

Substance, country made paper . 10×4½ inches Folia, 11 Lines, 9, 11 on
a page Extent in Slokas, 50 Character, Nagara of the eighteenth century
Appearance, discoloured and mouse eaten

It relates to the restoration of Aiams

It begins thus —

अरणिनाशो द्विविधः । शक्तिनाशः स्वरूपनाशश्च । तत्र शक्ति-
नाशे भ्रम्यनासामये स्वरूपनाशश्च दाहदूयगादिना अनेकविधः ।
तत्र मूत्राद्युपहतानां उत्सर्ग एव । शक्तिनाशे तु भारदाभोक्तो
विधिः बोधायनोक्तो वा । असमाख्येऽप्यावरणिनाशे तु ध्रिय
मातोऽस्मि अनुगतोऽरणो अपेक्ष्यते । तदा मल्यभावान् आधान
भविष्यति । इत्यादि ।

2A अथ प्रयोग । अमाया प्रातरभिष्टोष ऊत्वा देशकान्तौ सकीर्णं अरण्यो
जीर्णत्वे निमित्ते नूतने अरण्ये आहरिष्ये इति सकल्प्य । इत्यादि ।

2B अथ बोधायनसूत्र ।

अथ यदरणी भौर्णे स्याता जन्तुभिर्मयनेन वा समाने नचे अन्ये अरणी
आयुष्य अमावास्यायां उपोष्य त्रौ भूते दर्शनेन । तस्मिन् भौर्णे शक्योऽय
गार्हपत्ये प्रक्षिप्य प्रज्वाल्य दक्षिणे उत्तरारणिमादाय सख्येनाधरारणिमुपय्यमो
धारयन् अमति ।

785.

208½ विहारकारिका । *Viharakārika of the Baudhājana School*

Substance, country made paper : 8x4 inches : 101a 5 : Lines on a page
11 Extent in slokas 70 Character Nagari of the eighteenth century
Appearance discoloured Complete

Colophon —

इति बोधायनविहारकारिका समाप्ता ।

It begins —

कथितं जलान् शुक्लकल्पे बोधायनोपके ।

द्विधे शुक्लान्तरे भाष्ये व्याख्यायां कारिकासु च ।

वेद्यभिधिष्योयानाच्च दर्शयश्चे तदुच्यते ।

This chapter consists of 8½ verses

Then begins. — अथ चतुर्मास्यविहारः ।

This chapter consists of 28 verses.

786.

455. *The Same*

For the MS. see L. 1358

The first Colophon —

इति बौधायनदर्शपूर्णमासपशुघातुर्ग्राह्यकारिका समाप्ता ॥

It has seventy one kārīkās. Then commences अष्टाश्राधान in prose. It ends एषा दर्शपूर्णमासिकी वेदि.

787.

10312 पैतृकविहार (बौधायनीय) । *Paṭṭakāṭhara.*

Substance, country made paper 1½ x 3½ inches. Folia, 6. Lines 7 on a page. Extent in slokas, 50. Character, Nagari of the early nineteenth century. Appearance, oil stained & powdered. Complete.

Colophon :— इति पैतृकविहारः ।*Beginning* :—

अथ बौधायनविहारस्तथाह उच्यते । यथा । आहर्गोविदवत्
प्रशस्तं भूमिं वोस्य तत्र प्राक्पश्चिमसंध्याय भूमिं विद्यात् तत्र
समानां रज्जुं दद्यात् । तत्र यथा भूमौ प्रहृदंया स गार्हपत्यस्य
मध्यम्यः ।

On the construction and consecration of sacrificial hills sacred to the manes—as directed by Baudhāyana.

788

1350. बौधायनीयप्रयोगसारः । *Baudhāyany Upragyāsāra*
By Kṛṣṇa Śāstri (?)

Substance, country made paper 1½ x 4 inches. Folia 73. Lines 2 on a page. Extent in slokas, 100. Character Nagari. Appearance old. In complete at the end.

A compendium in kārīkā form, of domestic rites and daily and occasional observances in accordance with Baudhāyana's ritual.

The manuscript is incomplete at the end, going down to a portion of the sixth or Śamskara Kānda, and the author's name does not appear. But a work of the same name and with a mangalācārma with a little variation in the 11th line, is described in IO Catal No 293, p 52. It is by Keśava Svāmi and in prose. The present work is in verse and appears to be an improvement on it by the same author, with the arrangement of the contents completely changed.

Beginning — ॐ गणेशाय नमः ॥ निर्व्विघ्नमस्तु ॥

प्रगल्भं विष्णुं विधियन्त्यहं सरस्वतीं चापि तदीयसिद्धम् ।

त्रैविद्यद्वयान् विदुषो गुरुस्तु ब्रह्मप्रयोगो विवर्ग्यते स्म ॥

श्रियाक्रमेण ऋद्ध्याना प्रयोग उपदिश्यते ।

यस्याना विप्रकीर्णत्वाद् व्याख्यानमतमेव ॥

कर्मणोऽवश्यकार्यत्वात् ब्रह्मजनसंख्या ।

अतः सार समाह्वय यथाशक्ति यतस्ततः ॥

निबध्यते प्रयोगोऽयमाचार्य्यस्यसागरात् ।

आचार्य्येण यदाज्ञात तत्तात्पर्य्येण ऋद्धते ॥

प्रदर्शनार्थमन्ततःकेषाञ्चा (?) यथामति ।

+ + + + + + + + ॥

The first Kānda or Paribhasa Kānda comprises 10 sections —

(1) इति बौधायनौघे प्रयोगसारे परिभाषाकाण्डे शास्त्रावतार प्रथमोऽध्यायः, (2) इति प्रकीर्णको नाम द्वितीयोऽध्यायः, (3) इति परिमाणकविधिसूतौयोऽध्यायः, (4) इत्यनुकल्पविधिसुत्रार्थोऽध्यायः, (5) इति मन्त्रविधिप्रथमोऽध्यायः, (6) इति + + विधि षष्ठोऽध्यायः, (7) इत्यपि विधि सप्तमोऽध्यायः, (8) इत्याधारविधिरष्टमोऽध्यायः, (9) इत्याग्निहोत्रिकापूर्विकविधिरनवमोऽध्यायः, (10) इति प्रयोगसारे परिभाषाकाण्डे प्रायश्चित्तविधिर्दशमोऽध्यायः । समाप्त चेद परिभाषाकाण्डः ॥

The second Kānda or Vivāha Kānda comprises 13 sections —

शान्तिविधिरेकादशः (12) इति गृह्यादिशान्तिर्द्वादशः, (13) इति प्रकीर्णक-
स्त्रयोदशः, (14) इति दत्तपुत्रपद्धविधिश्चतुर्दशः, (15) इति विष्णुप्रतिष्ठाविधिः
पञ्चदशः, (16) इति पूर्यानलि धोदशः, (17) इति प्रयोगसारे नैमित्तिक-
काण्डे प्रकीर्णक नाम सप्तदशोऽध्याय समाप्त चेद नैमित्तिककाण्डम् ।

The fifth Kāṇḍa called Kāmyākāṇḍa consists of 17 sections —

(1) इति प्रयोगसारे काम्ये वायसवलिः प्रथमोऽध्यायः, (2) इत्युपश्रुतिविधि-
कल्पो द्वितीयः, (3) इति विवपाक्षपूजाविधिक्षृतीयः, (4) इति प्रणवकल्प-
श्चतुर्थः, (5) इति व्याहृतिकल्पः पञ्चमः, (6) इति विनायकक[ल्पः] षष्ठः,
(7) इति विष्णुकल्पः सप्तमः, (8) इति [त्र्यो]कल्पोऽष्टमः, (9) इति + + +
कल्पो नवमः, (10) इति दुर्गाकल्पो दशमः, (11) इत्यपमन्दुगपकल्पः एका-
दश (?), (12) इति सरस्वतीकल्पः, (13) इत्यतिवर्द्धिकल्पस्त्रयोदशः, (14)
इति सद्यस्वभोजनविधिश्चतुर्दशः, (15) इति प्रकीर्णक नाम पञ्चदशः, (16) इति
काम्येष्टिविधिः षोडशः, (17) इति प्रयोगसारे काम्यकाण्डे अभिचारविधिः
सप्तदशः अध्यायः । समाप्ते काम्य काण्डम् ।

After this there are two colophons —

(1) इति गर्भाधानविधिर्द्वितीयः । (2) इति विष्णुवलिक्षृतीयः ।

They belong to the Samskāra Kāṇḍa

The sixth Kāṇḍa or Samskāra Kāṇḍa is incomplete, breaking off abruptly in the 16th section —

(1) इति प्रयोगसारे सस्कारकाण्डे ऋतुसंवेष्टनविधिः प्रथमोऽध्यायः, (2)
इति गर्भाधानविधिर्द्वितीयः, (3) इति विष्णुवलिक्षृतीयः, (4) इति जातकर्म-
विधिश्चतुर्थः, (5) इति नामकरणविधिः पञ्चमः, (6) इति गच्छन्नक्षोमविधिः
षष्ठः, (7) इत्युपनिष्क्रमणविधिः सप्तमः (समाप्तः), (8) इति कर्णवेधोऽष्टमः,
(9) इति कौलकर्मविधिर्नवमः, (10) इत्युपनयनविधिर्दशमः, (11) इति
राजन्धोपनयनविधिरेकादशः, (12) इति यज्ञोपवीतविधिर्द्वादशः, (13) इति
+ + भोजनविधिस्त्रयोदशः, (14) इति यमनियमविधिश्चतुर्दशः ।

In the midst of the first section of the Samskāra Kāṇḍa the scribe has by mistake put the colophons of the second

and third sections, which are, however, not omitted in their proper places

789.

1085. आधानबौधायनः । *Adhāna Baudhāyana*

Substance country made paper $9\frac{1}{2} \times 4$ inches Folia 11 Lines, 11 12 on a page Extent in slokas 204 Character, Nāgara Appearance, tolerable

Colophon — इति कुशाग्रहोम समाप्तः ।

Every leaf has, on the left hand upper margin, आधानबौधायन It appears to be a fragment of some manual of Baudhāyana's school, for the ceremony of the establishment of fire for one's lifelong preservation. It relates to the preliminary ceremony *Kaśmāṇḍa homa*

It begins —

अग्नीमाधास्यमान सर्व्वदुरितपूर्व्वपापक्षयकाम सर्व्वप्रायश्चित्त-
क्षय कुशाग्रहोमं कुर्यात् । आमावास्याया पौर्णमास्या वीथक्रमः ।
तस्याप्यप्रयोगक्रमः । एतन्निर्व्वहणार्थं कुशाग्रहोर्होष्यामीति सकस्य
[अ]धूपपक्षकेशलोमनखानि वापयित्वा आनाद्यनन्तरं देवतादि-
सकस्य कुर्यात् । पुण्याहं देवता अग्न्यादयः प्रधानदेवता सविता ।
शर्व्वदेविः आचारतन्त्र देवयज्ञो लेखनाद्यभिमुखान्तं कृत्वा भूर्भुवः
(सुवः) सरोमित्यनुब्रूय तत्सवितुर्वरेण्यमित्येतया पञ्च ऊत्वा स्रष्ट-
कृतमवदायान्तं परिधिं सादयित्वा अग्नौ रूपायुजोतिः । एदेवा
देवहेतुः देवासंख्यकमा वयः । आदित्यास्तस्मात्मा मुक्षतस्यर्त्तं नमामि
त स्वाहा । देवेभ्य आदित्येभ्य इदं नमः ।

790.

2120

Substance country made paper $8\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches Folia 19 Lines on a page 9, 10 Extent in slokas 320 Character Nāgara Discoloured

There are three works in this manuscript

(a) Kūsmāṇḍa homa ends in	9A
(b) Gaṇahoma	17A

(c) and the third, *Sambhānuvika*, which has been put in its proper place.

(a) *Begins*.—यनुषाभ्ययं कार्यं शृङ्गामाभ्यनंभं जमात् ।

तत्र बोधायन याज्ञवल्क्यादिभिश्चरान् ।

अधोनाधायमानं मन्त्रं दुहितृपुत्रकामं मन्त्रं प्रायश्चित्तकाम-
पूजायै भुञ्जयात् । अमाशम्यायौ पौर्णमास्याौ गोपक्षमाः । तस्याप-
प्रयोगकामः । यनो निरहंकार्यं पूजायै चाध्यामि इति मन्त्रस्य
तत्पुत्रपुत्रकेशलोमनखानि नापयित्वा आनान्तस्य देवतादिमन्त्रस्य
कुर्यात् पुण्याहं देवता अभ्यासदयः प्रधानदेवतां सविता, &c.

See above

(b) *Begins* —

यापापनोदककामं पूज्याये शृङ्गामि प्रतिष्ठाप्य प्राजाना-
यस्य तमस्तयापक्षकार्यमग्नेष्वकम्मानुष्ठानयोग्यतामिच्छाम्य मन्त्रहोमं
करिष्ये । तत्र सविता देवता चरुहवि । आपारं तत्र इत्यादिष्व-
शक्यं अग्निमुष्ठानो व्याधुतो पुरोदूष्य नादित्या पक्षं कृत्वा विमिश्र-
यतो प्रभूतमाज्यमागोष मेघदेन उपचात जुहोति । अग्ने नय-
सुपथा रावे अस्मान् विद्यानि देव वपुनानि विद्यान् ।

791

5793 B गणहोमविधिः (बोधायनीयः) । *Ganahomavidhi*

Substance, country made paper 9½ x 4½ in. l. e. 1 la. 10 l res 9
on a page Extent, 160 slokas. Character Signs of the nineteenth century
Appearance fresh Complete

Beginning —

अयं कम्माद्भूतो गणहोमप्रयोगः ।

यापापनोदककामं पूज्याये शृङ्गामि प्रतिष्ठाप्य प्राजानायस्य तमस्त-
यापक्षकार्यं अग्नेष्वकम्मानुष्ठानयोग्यतामिच्छाम्य मन्त्रहोमं करिष्ये ।

तत्र सविता देवता चरुहवि । आपारान्तं तप्तमित्यादि
सदृश्यः । तत्र अन्वाधाने हिद्येयः ।

See above

End:—

कर्मान्ते सर्पिंया पायसेन त्राप्यखान् भोजयित्वा तेभ्यो गोक्षिरं-
खादि दत्त्वा पूतः सर्वकर्मार्थो भवति । दशपूर्वाङ्गं दशावसानं
आत्मानं च पुनातीत्याह भगवान् बौधायनः ।

Colophon:—

इति श्रीगणेशोमः सम्पूर्णः ।

By a later hand:—

इदं पुस्तकं मन्त्रोपकणामवैजनायनं लेखितं ।

792

8208 षोडशसंस्कारपद्धतिः । *Ṣoḍaśasamskārapadhati.*

By Ānandānanda, disciple of Acāla Dikṣhita.

Substance, country-made paper 9×4½ inches Folia, 42 Lines, 10 on
a page. Extent in slokas, 350 Character, Nāgarī Date, Śaivrat 1829
Appearance, discoloured Complete.

Colophon:—

समाप्तं चतुर्थकर्म । इति श्रीमन्महायाज्ञिक-श्रीश्री(इ)क्षित-
आनन्दरामकृता षोडशसंस्कारपद्धतिः समाप्ता ।
श्रीगिरिजापतिः प्रीणानु ।

There are seven lines more, containing, apparently, the scribe's note on the topics of *samskāra* after which we have the post colophon statement:—

मिति माघ शुद्धि पञ्चमौ दृष्टव्यविवार संवत् १८२९ लिखितं काशीमध्ये
गङ्गासमीपे । शुभं भवतु । कल्याणमस्तु । विश्वेश्वराय नमः । यादृशं पुस्तकं
etc., etc.

The mangalācarana and the object of the work:—

— कश्यपादीन् मुनीन् तत्वा मुखंश्चाजलदोक्षितान् ।

मर्त्येषामुपकाराय कुर्वे संस्कारपद्धतिम् ।

तत्र मन्त्रादयः ।

मन्त्राधानं पुनरन्यत्तममनोमयं तत्र ।

आनन्दमोहिधानश्च निष्कृतं प्राप्नुते ज्ञानम् ।

युक्तोपनयने वेदवतानां च यत्तुष्टयम् ।

मोहान् मोहमोहो विनाशः योऽयं ज्ञानम् ।

तत्र मन्त्राधानमुच्यते ।

It is, apparently, a ; illustrates for the Buddhists in I quotes Kṛitī, most likely (to) the Kṛitī

793

7918

Valentine's integral paper 11x11 n. 10 3 4 2 1 n. 11 n. 12
Page 12 in 11 n. 10 3 4 2 1 n. 11 n. 12
Character N. 10 n. 11 n. 12
Appearance of 12 n. 11 n. 12 n. 13 n. 14 n. 15

An exposition of some Śrauta and Gṛhya ceremonial in accordance with the rules of Buddhism in Kṛitī form

Beginning — श्रीमद्योगेश्वरः ।

अथ यज्ञयज्ञाभ्यां दर्शितोमेभ्यः मन्त्रैः ।

आचार्यश्चिन्तयन् युवसेवकमिति स्मिति ।

तासां प्रथम आरी नृ आत्मानमाहवात्सल्यम् ।

आत्मानं दर्शयन्तो वाचयेत् तन्मन्त्रमिति ।

युव आभिषेकं गृह्य च प्रीत्य तां चिन्तयन् ।

अथिन्तु चैत् वाचयित्वा अं आत्मिनं वाचयेत्तम् ।

इत्योक्तरीत्यं वाचो वाचयित्वा युवमेव च ।

चिराचामेत् तन्मन्त्रमोहो विनाशः तम् ।

6.1, (इत्याद्याद्यप्यतिविशिष्टमोहोऽयम् ।

अथाप्यहं तन्मन्त्रमिति यदुक्तमोहो दर्शितम् ।

आत्मदयालो युव चैव युव च तन्मन्त्रं तथा ।

6B, इत्याद्याद्यप्यतिविशिष्टं तन्मन्त्रम् ।

This portion of the work is tacked on to our Catalogue No 734

13A, इत्याह भगवान् बौधायनः ।

अथाधिमूर्तिं वक्ष्यामि सन्वाभौष्टप्रदायक ।

एकदेहं द्विष्टिरसं जटामुकुटमखिलम् ॥

13B, अथान्दिकस्य आहस्य प्रयोगो वक्ष्यतेऽधुना ।

18A, एकोद्विष्टप्रयोगोऽयं सविशेषं निगद्यते ॥

20A, एवं कल्पविधानोक्ता कारिका चानुपूर्व्यतः ।

एकोद्विष्टक्रियामुक्ता सम्पूर्णा च विशेषतः ॥

Here end the Karikas, the rest of the leaves, containing some of the Baudhāyana Sūtras

अथाष्टकाष्टोमक्षेमे मामि अथरपक्षस्याष्टम्यो क्रियेतैव माचे एवं फागुने ।

etc, etc

22B, इत्यष्टकाष्टोमो व्याख्यात इतौमा सप्तपाकयज्ञस्य व्याख्याता
अथ वै भवति अज्ञा वा काम etc

24A, एवमेव त्रिरात्र पक्षरात्र सप्तरात्र नवरात्रमेकादशरात्र पुनर्हन्तुं
नयतीति ह आह बौधायनः ।

अथात प्रतिनखन्ध व्याख्यास्याम यस्मिन् नान्दीमुखं कुर्यात् तस्या रात्रि
प्रदीपान्ते प्रतिसरमारभेत ।

24B, इत्याह भगवान् बौधायनः ।

अथातो ब्रह्मकूर्चविधिं व्याख्यास्याम ।

25B, अभक्ष्यभक्ष्ये चैव भक्ष्यमस्मिन् प्राप ।

ब्रह्मकूर्चोऽभिवहहेदित्याह भगवान् बौधायनः ।

अथ बलिहरणः ।

28B, बलिहरणं व्याख्यात । अथ प्रत्यवरोहणम् ।

29A, प्रत्यवरोहणं व्याख्यात । अथाभावानुगते प्रायश्चित्तम् ।

30A, इत्यमीनाहरेत् पुनः । अथ यद्यपि यगन्मासादूर्ध्वं उह्यन् स्यात्
तदा च पूर्वोक्तपुनः सन्धानानन्तरं यगन्मासादूर्ध्वं विहितसौपासनस्य प्रायश्चित्तक्षोमं
करिष्ये ।

31A, अथ दृषोत्सर्गः ।

कार्तिक्या यौर्गमास्या वैशाखा रेवत्या वा आश्वयुज्या वा गर्गामध्ये

31B, अश्वमेधफलमवाप्नोतीत्याद्य भगवान् बौधायनः ।

अथातो मृत्तिकाधानविधिं यास्यास्याम ।

End — ध्यात्वा नारायणं प्रपद्यत इत्याद्य भगवान् बौधायनः ॥

794.

2271

Substance country made paper 11½x5 inches Folio 4 Lines 9 on a
page Extent in slokas, 100 Character Nagari Appearance fresh

It contains four works

(I) बौधायनश्रौतसूत्रबोत्सर्गविधिः ।

It begins —

कार्तिक्या यौर्गमास्या आश्वयुज्या माघ्या वा ।

It ends —

लोहितो यस्तु वर्णेन मुखे पुच्छे च पाशुर ।

श्वेतं खुरविभागाभ्यां स नीलो दध[भः]स्त्वत ।

इत्याद्य भगवान् बौधायनः ।

(II) A prayoga to the above

It begins —

यद्यपि बौधायनश्रौतसूत्रबोत्सर्गप्रयोगा बहव सन्ति तथापि साद्य-
न्ततसूत्रप्रसक्तदर्शनेन दृषोत्सर्गविधिप्रतिपादकसूत्रविद्वद्वा प्रति-
भान्ति । अतोऽयं ममोद्योगः । अथ सच्चिदमूत्रसूत्रानुसारिणौ
सरणिः प्रदर्शयते । देशकालसंकीर्तनान्ते मम दुष्कृतापराधेन
तिर्य्यक्योनिप्राप्तानां प्रात्यन्तरे वर्तमानानां भक्त पूर्वेषां दशपुण-
षाणां परेषां दशप्रकथाणां च एकविंशस्य आत्मन पावनद्वारा पुन-
रावृत्तिराहित्यार्थं बौधायनश्रौतसूत्रविधिना दृषोत्सर्गं करिष्ये ।

(III) मोदकसहस्रहोमप्रयोगः ।

Begins:—

समुद्ययेत्यादि०यं मम अभ्योष्टफलसिद्धिपणिपत्तिदुस्तिक्ष्ण-
वाञ्छितफलप्राप्तिद्वारा श्रीवरदमूर्तिगजाननप्रोत्यर्थं गणपत्यब्ज-
शिरोविद्धितमोदकसद्वस्त्रोमं करिष्ये ।

(IV) गोघृतप्रयोगः ।

अथ गोघृतप्रयोगो लिख्यते । यजमान आचम्य प्राणानायम्य देशकालौ स्मृत्वा
श्रीपरमेश्वरप्रोत्यर्थं अमुकपर्वनिमित्तं रजतमानेन प्रतिव्यक्ति पुराणत्रयपरिमित
रजत (जत्र) प्रत्यासायद्वारा षट्कार्थापणपरिमितरजतप्रत्यासायभूतद्वयेण दश-
कार्थापणपरिमितरजतप्रत्यासायभूतधेन्या च संहितं प्रतिगु एकमायपरिमितरजत-
निष्कृयात्मकालङ्कारयुतं तथा एकमायपरिमितरजतनिष्कृयात्मकदक्षिणायुतं च
गोघृतवानाख्यं कर्म करिष्ये ।

795.

2082 जातेष्टिप्रयोगः । *Jateṣṭiprayoga.*

Substance, country-made paper. $8\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folia 3 Lines on a
page, 10, 11. Extent in slokas, 45 Character, Nāgara of the eighteenth cen-
tury. Appearance, discoloured. Complete

Colophon:—

जातेष्टिः समाप्तः ।

Post colophon:—

इदं पुस्तकं भागवतोपनाम्ना यज्ञेश्वरेण लिखितं स्मार्तं ।

The work begins:—

अथ जातेष्टिः ।

पूर्वेषु नान्दीआर्द्धं राधावुदकशान्तिं प्रतिस्वरचन्द्रं च ज्ञात्वा परेषु
धवनमन्त्राधमनमन्त्रप्रोक्षणाद्ववाचनानि कुर्यात् ।

बौधायनश्चेत् अनारम्भणीयं कुर्यात् पुत्रे जाते जातकर्मानु-
ष्ठानात् पूर्वं स्मृतिप्रसिद्धाप्रौचेऽतिश्रान्ते वा वैश्वानरं दादश-
कपालं निर्वपेत् ।

2B, इति बौधायनोक्तजातेष्टिः ।

796

522 वैधायनोक्ता ऋतुशान्तिः (संस्कारनिर्णयान्तर्गता)

*Baudhayanoktā Ritusānti—Being an extract from
Samskāranūnaya*

For the manuscript see L 1299

797

3209

Substance country made paper 8½x3½ inches Folia 3 Lines, 10 on
a page Character Nagara of the eighteenth century Appearance dis-
coloured

The manuscript contains 12 *kārikās* on the construction
of a hall for soma sacrifices, (2) and rules for the entertain-
ment of a thousand Brāhmanas.

(1) The first is called *Saumiya-vihārakārikā* It
begins —

महावेद्यामुत्तरवेद्यां च द्वियमाद्यायां ब्रह्मा दक्षिणत आस्ते
प्रामुवशस्य मध्यमात् लालाटिकाधीनं प्राच प्रक्षमान् प्रक्षम्य प्रक्षु-
निरन्ति ।

Then begins the *Kārikā* —

मोयते सौमिको वेदिः प्रक्रमेद्दिदशाङ्गुलैः ।
आदौ त्रिभु नवद्वेकचन्द्राभिप्रभुविभुः ।
एकैकदिशद्वैकेषु प्रक्षवी दश पञ्च च ।
घटविशिष्टकामनरज्जुक्षस्थौ द्यौरेषु लक्ष्यम् ॥

The *Kārikās* are based on the precepts of Baudhāyana

1B अन्तिमे द्वादशसप्तौ चात्वालौऽसादुदक्षमे ।

श्रम्या सर्व्वेण चात्वाल इति वैधायनोऽब्रवीत् ॥

2A *Colophon* —

इति सौमिकविहारकारिका समाप्ता ।

Then follows *Sahasrabhojanavidhā*

अथातः सहस्रभोजनविधिं व्याख्यास्यामः । यज्ञमानः कृतनित्यक्रियो दर्भे-
प्यासीनो दर्भान् धारयमाणाः पवित्रपाणिः पत्न्या सह प्राणानायम्य देशकालौ
स्मृत्वा सहस्रब्राह्मणभोजनेन सहस्रात्मानमौत्तरं सम्युजयिष्यन् स्वस्तिपुण्याहवाचनं
गौर्यादियोऽष्टमादिकापूजनं ब्राह्म्यादिसप्तमादिकापूजनं नान्दीश्राद्धं च करिष्ये ।

798.

3237. सहस्रभोजनविधिः । *Sahasrabhojanavidhi.*

Substance, country made paper 9x4 inches Folium, 1 Lines, 11+11
Extent in slokas, 50. Character, Nagari Date, Baisak 1904 Appearance,
discoloured Complete

It begins:—

अथातः सहस्रभोजनविधिं व्याख्यास्यामः ।

यज्ञमानः कृतनित्यक्रियो दर्भेप्यासीनो दर्भान् धारयमाणाः
पवित्रपाणिः पत्न्या सह प्राणानायम्य देशकालौ स्मृत्वा सहस्र-
ब्राह्मणभोजनेन सहस्रात्मानमौत्तरं सम्युजयिष्यन् स्वस्ति पुण्याह-
वाचनं गौर्यादियोऽष्टमादिकापूजनं नान्दीश्राद्धं करिष्ये ।

Colophon:—

इति सहस्रभोजनविधिः ।

Post Colophon:—

इदं पुस्तकं षट्वर्जनीयनामकरामल्लणभट्टेन लिखितं स्वार्थे
परार्थे च ।

संवत् १९०४ । चैत्रशुद्ध १५ त्रयोदश्या इन्दुवासरे समाप्तम् ।

799.

2230. वैधायनसूत्रानुसारौ सहस्रभोजनप्रयोगः ।

Sahasrabhojanaprayoga according to Baudhayana

By Vaidalla

Substance, country made paper 11½x5½ inches Folium, 1 Lines, 15
on a page Extent in slokas, 50 Character, Nagari of the beginning of the
eighteenth century Appearance, old worn out and pitted Complete

It begins —

अथ बौधायनसूत्रानुसारीं सद्यसभोजनप्रयोगः । तत्रकालः ।
कर्त्तव्यमकरमेयतुलासकान्तौ जन्मर्द्धे यद्यष्टद्वयैते व्याधियस्ते प्रजा-
पत्यादिकामोऽन्यकामो वा विप्राश्चा लब्ध्वा इष्टदेवतागुत्वादीन
मत्वा देशकालादि सकीर्य सर्वकामावाप्तिमहापापनिर्मुक्ति-
पूर्वकं षष्ठिवर्षसद्यसवर्षिस्तृतीयावधिकं विष्णुलोकमर्हितत्वकामो
यद्यष्टौडानिर्मुक्तिकामो वा व्याधिनिर्मुक्तिकामो वा प्रजाकामो वा
पशुकामो वा विपदपद्ममसपत्न्यातिकामो वा अथवा सद्यसासविष्णु
प्रीतिकामो यथाकालं यथोपपन्नेनाग्नेन सद्यसं ब्राह्मणान् भोजयिष्य
तदङ्ग-स्त्रिवाचनं मातृकापूजनं नान्दीत्याद्यानि करिष्ये आदौ गण-
पतिपूजनं करिष्ये इति सकल्य नान्दीत्याद्यान्तं कम्पौक्तविधिना
कृत्वा सदग्नेन सद्यसं विप्रान् वेदपारगानेव भोजयेत् न तु वेद-
रक्षितान् ।

The authorship and basis of the work

वृद्धा बौधायनसूत्रं विशार्यं च तदर्थतः ।

वायुलक्षणे रचितः प्रयोगः शुभानुष्ठये ॥

Col — इति दानदिनकरोद्गीतस्य बौधायनसूत्रानुसारीं सद्यसभोजन-
प्रयोगः ।

After the Colophon —

अथ अमुतब्राह्मणभोजनसद्यसब्राह्मणभोजनप्रायश्चित्तमाह देवः

इति हेमाद्रिः • अमुतब्राह्मणभोजन-

सद्यसब्राह्मणभोजन समाप्तम् ।

800.

1887 उदकशान्तिः प्रतिसरबन्धश्च । *Udaka śānti*
and Patisarabandha

Sub stance country made ; 1111 9441 m. l. c. s. Kola & Lica 8 on a
page Lx t in slokas 0 Character Nāga & Appearance old pa ted
with tra parent ; 1 Complete

It begins :—

अथ उदकशान्तिबोधसूत्रम् । अथ वै भवति अद्वा वा व्यापः
अद्वा मेवारभ्येति यज्ञो वा व्यापो यज्ञमेवारभ्येति व्रजो वा व्यापः
व्रजमेव आढ्येभ्यः प्रष्टव्येति व्यापो वै रक्षोघ्नो रक्षसामपक्षत्य
इत्यापो वै देवानां प्रियं धाम इत्यमृतं वा व्यापः तस्मादद्विरस्यान्त-
मभिविधति इत्यापो वै सर्वा देवता एवारभ्येत्यापो वै श्रान्ताः
श्रान्ताभिरेव अस्य मुखं प्रमयतीति ब्राह्मणम् । तस्मात् पवित्रेण
शान्त्युदकं करोति ।

Leaf 3A.—एवमेकरात्रं चिरात्रं पक्षरात्रं मत्तरात्रं नवरात्रं एकादशरात्रं
द्व्यपमन्त्रं जयति इत्याह भगवान् बौधायनः । दशकाः ॥

Leaf 3A.—अथ प्रतिवसरन्तः चौपा[च]नसूत्रं व्याख्यास्यामो × मिन्
दिने नान्दोमुखं कुर्यात् ।

It ends :—

यजमानः पूर्वोदिकमेव ऋतिगृह्यो रक्षिषां दद्यात् ।

प्रतिव[र]न्तः समाप्तः ।

इत्युदकशान्तिः समाप्तः ।

Bk. 487 contains an Udakasāntiprayoga without the Pratisarabandha Burnell in 1884 attributes an Udakasānti with Pratisarabandhaprayoga to Śaunaka The present work, however, belongs to Baudhāyana's school

801.

1059. सर्पसंस्कारविधिः । *Sarpasamskāra vidhi*

Substance, country made paper 9½ x 4½ inches Folia, 4; Lines, 20 on a page Extent in slokas, 150 Character, Nāgara Appearance, old Complete

An anonymous manual for the performance of an expiatory rite called Sarpasamskāra according to Baudhāyana. By this expiatory rite one escapes from the sin incurred by

killing snakes, and from the danger of snake-bite This rito
is said also to be a great cure for leprosy

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

बौधायनानुसारेण सर्पसंस्कार उच्यते ।

प्रयोग— इह जन्मनि जन्मान्तरे वा सर्पबधे विप्रेः पौर्णमास्या-
ममावास्यायां प्रक्षुन्ध्यामश्लेषान्विताया अन्यतमस्यां वा तिथौ सर्प-
संस्कारः कार्यः ॥

It ends —

ततो येन देवता इत्यभिषेकं कृत्वा विप्राग्निषोऽङ्गीकृत्य गम्यता
मिति ब्राह्मणान् विसर्जयेत् ॥ खनने सद्यः भुञ्जीत ।

एव कृते नागपौडानिदित्तिर्जायते भुवम् ।

सर्पहिंसाकृतात् पराश्रमुच्यते नाभः सञ्जयः ।

कुष्ठव्याधिविनिर्मुक्तः (स्ते ?) सर्वदा भेषजं त्विदम् ।

आयुरारोग्यमैश्वर्यं सर्वान् कामानवाप्नुयात् ॥

Col — इति बौधायनोक्तप्रकारेण सर्पसंस्कारविधिः ।

Post Col — इह पुस्तकं कमलाकरदौक्षितस्य । श्रीरामो जयति ।

802

2878 सर्पसंस्कारविधिः । *Sarpasamskaraavidhi*

By Raghunātha Tājapeya

Substance country made paper 9½ x 4½ inches Folio, 2 to 6 Lines
13 12 on a page Extent in slokas 100 Character, Nāgara Date Śaka
16[0]5 Appearance discoloured and mouse eaten Complete

Colophon —

इति बौधायनोक्तरीत्या सर्पसंस्कारविधिर्वाजपेयिरधुनाद्येन कृतः ।

Post Col —

लिखित इह काश्यां जगद्गनेन श्रीहरिगुप्तये व्यात्मगुप्तये च ।

शके १६[०]५ वैशाखपौर्णमास्यामिदम् ।

It begins :—

बोधायनानुसारेण सर्पसंस्कारविधिरुच्यते । सर्पसंस्कारकर्त्ता
सन्धानुपवेश्य निष्काशा चयं दयमेकं वा निष्कं पर्षदक्षिणात्वेन इत्वा
पर्षदं प्रदक्षिणीकृत्य स्वपापं क्षपयित्वा तन्निष्कृतिं पर्षदं प्रार्थयेत् ।

The Sankalpa runs —

मया मदीयपुत्रकलत्रमात्रादिभिरिह जन्मनि प्रागतोत्तमजन्मसु बाल्य-
यौवनवर्द्धक्यान्तरावस्थामु ज्ञानतो ऽज्ञानतो वा राज्ञावहनि सन्ध्ययोर्वा या ह्यत
सर्पवधस्तज्जनितपापसमूलोन्मूलनद्वारा तत्प्रयुक्तकुष्ठदन्तकुक्षुतिपामानेचरोगकर्मरोग-
विस्फोटगण्डमालालूताद्यहरहरनुभूयमानाचिकित्सनावाविधव्याधि + + +
+ + आयुष्मन्पुत्रादिसन्ततिप्राप्तिभातापत्यविनाशदाहित्रादिलेघनिवृत्तये सर्पस्य
पुण्यलोकावाप्तये सदैश्याना जलचरस्यलचरान्तरीक्षचरसर्ववायानिवृत्तये समस्त
सर्पाधिनायश्रीमदनन्तप्रोक्तये यथाशक्ति यथाज्ञानं यथासम्भूताथै बोधायनश्रौत-
काद्यन्यतममुनिप्रोक्तप्रकारेण सर्पसंस्कारं करिष्ये इति ।

803.

6291

Sub stance, country made paper 11x4½ inches. folio 2. Lines 10 12
on a page Character, modern Nagari Appearance fresh

These two leaves contain explanations of some mantras
in the Brāhmana's daily prayer, giving rules about it, and
also directions for Pāhi trayodasa Homā, to be performed
by way of penance for the omission of the sacramental
rites which follow that of Cūḍikarana. It is called Pāhi-
Trayodasa Homā—Pāhi being repeated in almost every
mantra and Trayodasa (13) being the number of the homas

804.

191. विनायकशान्तिः । Vinayaka Śanti.

For the present manuscript see L. 1323

It follows the rules of Bauddhayanā

Post Col —इदं पुस्तकं वेदाध्यायोपपत्तयामहमन्वयमभ्युपगम्य लिखितं
तेन च शके १७२२ दुर्भेदिनामसमयरे ओष्ठाधिककृष्णप्रतिपत् ।

805.

2260 विनायकशान्तिः । *Vinayaka Śānti*

Substance country made paper 11½ x 7 inches Folia 2 Lines 10 on
page 9 Extent in slokas 6 Character १५, २०, ३०, ४०, ५०, ६०, ७०, ८०, ९०, १००

The first page and a half are taken up by the section of
बोधायनकल्पसूत्र on the subject This section begins in L 1828
The second part begins in 1 B

खमृद्धे खम्यमप्युक्त कर्मफलप्रदं तदनुक्तौ नु बभूवे बोधायनोक्तमादरेण
प्राप्तमिति शास्त्रदर्शनात् महानिबन्धेयु उक्तोऽपि विनायकशान्तिप्रयोगोऽनावृत्तः ।
यद्यपि श्रद्धौ फलभूयस्त्वमिति न्यायेन महानिबन्धिभि लिखितत्वेन च प्राप्तात्वेन
प्राप्तत्वापि म्बुविपुराणमूलकं स इति तमुपेक्ष्य प्रयोग प्रदर्शयते, etc

806.

1883 महादेवपरिचर्याप्रयोगः । *Mahadevapariṇaya
prayoga*

By Śūdraka Śāstri, the disciple of Raghurāmatīrtha

For the manuscript and the work see L 4121

Substance foolscap paper and not country made as stated in L

807.

2137 बौधायनोक्त पार्थिवलिङ्गपूजनम् । *Parthivalinga
pūjana, as directed in Baudhāyana*

Substance country made paper 8 x 3½ inches Folia 11 Lines 8 on
page Extent in slokas 100 Character १५, २०, ३०, ४०, ५०, ६०, ७०, ८०, ९०, १०० of the latter part of the
seventeenth century 11½ x 7 inches and coloured Complete

It begins —

अथ बौधायनोक्तलिङ्गपूजनम् ॥

कर्त्ता चम्प प्राञ्चानायक देशकालौ सर्वोर्ध्वामुक्तकामनया यत्ता
वत्सस्याकपार्थिवपूजा परिष्ठा इति भक्त्यम् ।

In leaf 1A.—

अथ न्यासः ।

2 A :—

अथ ध्यानम् ।

Leaf 7A :—

इति वैदिकप्रकारः,

अथ पार्थिवेश्वरचिन्तामणिकल्पः । अस्य पार्थिवेश्वरचिन्ता-
मणिमन्त्रस्य नियन्त्राद्युपहृक्ता ब्रह्मा ऋषिः कामदुवा गायत्री-
मन्त्रः वरदश्च पार्थिवेश्वरचिन्तामणिदेवता श्री वीजं । श्री शक्ति
नमः कोलकं । मम सकलकामनासिद्ध्यर्थे अग्रे विनियोगः ।

Leaf 8A.—Colophon :—

इति बौधायनोक्तपार्थिवलिङ्गपूजाविधिः ।

In the same leaf :—

अथ बौधायनोक्तपार्थिवलिङ्गपूजाविधिः ।

This ends abruptly with the well known Dhyāna of Śiva

It is therefore a manual for the worship of Pārthiva
Liṅga in accordance with the rules of Baudhāyana. It con-
tains also the Paurāṇic method of worship. The work is
anonymous.

808.

2229. शतादिभोजनविधिः । *Satadibhojanavidhi*.

From Dāna Dīnakaroddyota

Substance, country-made paper. $11\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{2}$ inches. Folia, 2. Lines, 13 on
a page. Extent in slokas, 54. Character, Nāgara of the eighteenth century
Appearance, pasted and discoloured. Complete.

Topics :—अथ अन्नदानम् 1A ; अथ शतभोजनविधिः 1B ; अथ
सहस्र-भोजनम् 1B ; अथायुतभोजनम् 2B ; अथ लक्षभोजनम् 2B ;

Col. :—इति शतादिभोजनविधिः ।

It gives the whole of the Baudhāyana Sūtras on the
entertainment of a thousand Brāhmanas.

It follows Mahābhārata, Vishnu Smṛti, Bhagavadgītā and Brahmasūtras and Kṛmāpaurāṇa

In a different hand at the end of the MS —

इदं पुस्तकं नारायणदीक्षितभगवतस्य ।

809

3275 बौधायनोक्तलिङ्गप्रतिष्ठाविधिः । *Lat 1h1/a rect 1*
ling pratistha vidhi

Substance country ade paper 11½ x 15 cl. Folio 1 1 9 on a page Extent in slokas 100 Character Nāgari Appearance of text Complete.

Begins —अथ प्रतिष्ठाविधिः ।

अथ बौधायनोक्तलिङ्गप्रतिष्ठाविधिः । सुमुखयेयादि अस्यां मूर्त्तौ देवस्य नाम्निध्यतानिश्चय बौधायनोक्तोक्तकामसन्निध्यसुख कामो लिङ्गप्रतिष्ठा करिष्ये । इति संहृत्य गणपतपूजनं पुण्याहं वाचनं मातृकापूजनं नान्दित्र्याहमाचार्यादिभिरतिगवर्गं च करिष्ये तानि कृत्वा ऋषिंश्च पूजयत ॥

It ends —ततो नामकरणात् नाम्ना देवस्य उत्तरपूजा कृत्वा आचार्याय मा दत्त्वा ब्रह्मणे हविर्भूतं सदस्याय अथर्द्धतिगम्भो दक्षिणा दत्त्वा पूर्यतां वाचयत । अग्निं विष्टयत ।

Col —इति बौधायनोक्तलिङ्गप्रतिष्ठाविधिः ।

Then 8 lines more on the *Mandala leir utā*

810

2697 लिङ्गस्थापनविधिः । (बौधायनोक्तः) *Lang 1*
sthāpana vidhi

Substance fool cap paper 6x3 inches Folio 28 Lines 7 on a page Extent in slokas 20 Character Nāgari Nineteenth century handwriting Appearance of text Coloured Complete

The *Mangalān* and the object of the work

श्रीगणेशपदद्वन्द्वं भजामि भवतारकम् ।

सिद्धिद्विजिसमायुक्तं तं नमामि विनायकम् ।

किरातकायस्थवर्गिगजनानां तथैव सत्प्राप्तिप्रदाधराणां ।

शिवस्तुत्या महिम्नेन स्थापनं पूजनं तथा । (?)

अथ-प्रदक्षिणा-द्योम-स्तुतिश्चैव यथाक्रमम् ॥

तत्र स्थापने क्रमः ।

तत्र पूर्वेषु कृतनित्यक्रिय- देशकालौ संकीर्त्तय अमुकगोत्रोत्पन्नो
अमुकवर्मा वा मर्माह सर्वपापक्षयार्थं दिवांयुधि पुन (?) पुन-
मौचाद्यवर्ष्मसन्ततिद्विद्विष्टिरलक्षि (?) किर्त्तिलाभशत्रुपराजय-
सर्वपापनिरसनशिवलोकावाप्तिसकलसुखधर्मार्थकाममोक्षप्राप्ति-
द्वारा औसदाशिवप्रौढ्यं अचललिङ्गप्रतिष्ठां करिष्ये । तत्र गण-
प्रतिगौरिपूजनपुण्याहवाचनादिनान्दियाद्धान्तं अहं करिष्ये ।

Col. :—इति बोधायनोक्तशिवलिङ्गस्थापनविधिः ।

Post Col. :—औसावशिवाप्यमस्तु । संख्या २७५ ।

811.

6305 लिङ्गप्रतिष्ठाविधिः । *Laṅgapratisthānadhī*

As directed by Baudhāyana

Substance country made paper 11x6 inches Folia 13 Lines 9 on a
page Extent in slokas, 200 Character modern Nagara Appearance, fresh
Complete

Colophon :—इति बोधायनोक्तलिङ्गप्रतिष्ठाविधिः समाप्तः ।

Beginning :—ॐ श्रीगणेशाय नमः ।

अथ बोधायनोक्तलिङ्गप्रतिष्ठाविधिः ।

तत्र यथाशक्ति प्रायश्चित्तं कृत्वा कर्त्ता पूर्वेषु कृतनित्यक्रियो
देशकालौ संकीर्त्तय— अमुकगोत्रोत्पन्न अमुकराशिरमुकधर्माह
मम दीर्घायुरारोग्यपुनर्पौत्राद्यनवर्ष्मसन्ततिद्विद्विष्टिरलक्ष्मी-
र्त्तिलाभशत्रुपराजयसर्वपापनिरसनपूर्वकसकलसुखधर्मार्थकाम-
मोक्षप्राप्तिकाम औसदाशिवप्रौढ्यं सनवद्यहमर्था सवास्तुशान्ति-
पूर्वका अचललिङ्गप्रतिष्ठा करिष्ये ।

It ends —

आचार्याय मां ब्रह्मणे वयम मदम्याचार्य अतिगम्भीरं यथाशक्ति दक्षिणां
दत्त्वा संपूर्णं वाचयन् । तत आचार्यो मय्युपदेवता अघि च विमर्जयन् ।

812.

5080) कलशरुद्रविधिः । *Kalasa Rudra Vithi*

Sul tance country made paper 28 1/2 x 10 1/2 in. 1 page
page Extent in slokas 20 Character Numbers of the original letters
Appearance old and discoloured Complete

Beginning —

श्रीमद्याधिपतये नमः ।

शतानन्द उवाच ।

महाब्रह्मप्रसङ्गेन कलशाग्नौ निरूपित

तस्य कर्त्तव्यता ब्रूहि कृपया प्रमयाधिप ।

नन्दिकेश्वर उवाच

दुब्बावसक्तु सत्रादे रोधायनमहर्षिणा

प्रोक्तं च हि ममामेन कथयामि तवानघ ॥

मय्युपाचार्यकर्त्तव्यां अतिगम्भीरं लक्ष्यं पुनः ।

महाब्रह्मप्रसङ्गेन वक्ष्ये विस्तारतो हि न ॥

इदानीं मूर्तिमानश्च सग्याकलशाधिपिनाम् ।

कथयिष्यामि महाप्राज्ञं सावधानतया श्रद्धां ॥

उत्तमा पलसग्याका सोऽर्थं प्रतिमाश्विह (?) ।

पलं सुवर्णचत्वारं षष्ठं वापि प्रकीर्त्तितम् ॥ (?)

चतुर्निष्कं सुवर्णं स्यात् चतुर्भाषकं निष्ककं ।

माये धादशभिर्माध्यं अथमश्च तदष्टकम् ॥

उत्तमं मध्यमं ह्येनं विविधं मानमुच्यते ।

वित्तमानेन कर्त्तव्यं सर्वं भवति चाक्षयम् ॥

मौर्वणान् रात्रतास्ताम्नान् कलशान् कारयेच्छुभान् ।

अशक्तस्य तथा कुर्वात् मृगमयान् कलशान् शुभान् ॥

ओदुम्बरोष्णसमानि तथा कलससरस्वया ।

कलस प्रतिवस्त्राणां युग्मसरसा प्रकल्पयेत् ॥

अशक्तो वशपात्राणां व्यामने स्थापयेदिमा ।

शिवरूपमनुष्मत् कार्यस्तत्र सशक्तित्वे ॥

२३ धुरन्धरो मन्त्राण्डान् धर्म्मोऽयं दृश्यभाषति ।

समाप यन्तु मे देवै ब्रह्मणा प्रतिपादितः ॥

यदा तन्मूलसंस्थातो दध्य वा तन्त्रविस्तारः ।

हिरण्यगर्भमन्त्रेण ऋत्विगभ्य प्रतिपश्येत् ॥

There are altogether 80 verses in the Anustup metre. The Kalasa Rudra is a *vrata*, or a voluntary vow meant to propitiate Rudra, the golden jars representing the God.

Colophon — इति श्रीकलसरूपविधिः ।

813

5992 नमस्कारद्वारा रुद्रानुष्ठानप्रयोगः । *Namaskāradvārā*

Rudrānuṣṭhānaprayoga

By Kala Nāgaṛī Śaṛman

Substance country made; per 8½ x 4 in. lcs. folio 10 lines 10 on a page. Extent in slokas, 20. Character Nagari of the nineteenth century. Appearance discoloured. Complete.

This is a part of a work on the ritual of Rudra.

The *Mangalācharana* and the object of the work —

सप्रपद्य निरूप्याथ रुद्र नामोच्चीकृत्मेवम् ।

नमस्कारविधेस्तेन प्रयोगः प्रवितन्वते ॥

Then it goes on —

अथैतच्छ्रुतमनूयादपरपर्यायस्य रुद्रप्रश्नस्य अथादिध्विव नमस्कार-

श्रयत्वमस्ति न वेति सन्देहे मन्त्रार्थवादिप्राचीननिबन्धेषु अदर्शनात् ।

नेति पूर्वपक्षोक्तव्यः ।

नमस्कृज्वन्ति ते शम्भु महाध्यायनम पदेः ।
 निःश्रेयसत्रियो नूनं भाजनं सम्भवन्ति ते ॥
 यावन्नम पदेर्मन्त्रा द्वाध्यायस्य चान्वहम् ।
 प्रथमेत् प्रथमेत् तं वै यो निजयो (?) निजं जगत् ॥

Colophon :—

इति श्रीकालोपनामकनागोजोशर्मणा विरचितो नमस्कारद्वारा
 दत्तानुष्ठानप्रयोगः ॥

814.

2115 वटोदयापनविधिः *Vatodyāpanavidhiḥ of*
Baudhāyana's School.

Substance country made paper 9x1 inches Leaves 18 Lines 9 on
 a page Extent in slokas 90 Character Nagara Date Sak. 16th Ap-
 pearance, fresh Complete

Col :—इति बौधायनोक्तवटोदयापनविधिः ।

Post Col .—शके १९८८ हेमविलम्बिनामसंवत्सरे कार्तिकसुद्धपुर्ण २१
 भौमवासरे तदिनी इदं पुस्तकं लिखित स्वार्थ परार्थम् ।
 यादृशं पुस्तकं दृष्ट्वा, श्रीकृष्णार्जुनसु ।

It is a priest's manual for the final ceremony in the eighth, tenth or twelfth year after the planting of Vata tree.

It begins .—वटोदयापनलिखते । तत्र काल महासौमिक (?) :

स्थापनादष्टमे वर्षे दशमे द्वादशेऽपि वा ।

ततः कालत्रये शस्ते कुर्यादुदयापनक्रियाम् ॥

अपोत्तरायणे श्रेष्ठे गुरुमुक्तास्तत्राल्लवाङ्मकरहिते कार्यम् ।

माघशुक्लपौर्णमासीः कुर्यात् चैत्रवैशाखपौर्णमासी ।

॥ कुर्याच्छेदने कृत्वा त्रिद्विंशतिनाक्षरे ।

उदयापनं प्रकुर्वीत शुभे पञ्चाङ्गान्विते ।

शुक्लपक्षे शुभर्क्षे च सुवारतिघनप्रक्षे ॥

चन्द्रानुपूर्णे कर्त्तव्यं दिवा कुप्याश्च यत्नतः ।
 न बभ्राति फलं यावत् वापौतो वटपादयः ॥
 तावदुदयापनकृत्वा कर्त्तव्यं हितमिच्छति ।
 जाते फले तथा कार्यं वटस्योदयापनं विधिः ॥

WHITE YAJUS SAMHITA

815

5686 काण्वसंहिता । *Kaṇvasamhitā*

Substance country made paper 10×6 inches Folia 1 = Lines 8 on a page Character Nagara of the early nineteenth century Appearance discoloured Complete

816.

5612 The Same

Substance palm leaf 17½×1½ inches Folia 44 Lines 4 on a page Character Udiya about 150 years old Appearance good To the end of the 12th chapter Of the 13th there are only 42 mantras from the beginning

Beginning —

ॐ नमो भगवते ऋषयुष्य ।

ॐ इमेवा निष्ठा, सौरसि चतस्र, अतो व्रतपते अष्टौ, पर्वतेस्य-
चतस्र, श्रमीसि चतस्र, धृष्टिरसि चतस्र, श्रमीसि पञ्च, देवस्य त्वा
चतस्र, देवस्य त्वा षट्, प्रत्युष्ण रक्ष पञ्चदशानुवाकेषु पञ्चाग्रत्
ॐ इमेवोर्जेत्वा वायवस्य देवो व सविता प्रार्थयतु श्रेष्ठतमाय
कर्म्मणे ।

817

5687 काण्वसंहितापदपाठः । *Kaṇvasamhitāpadapāṭha*

Divided into four parts containing 10 chapters each

I Substance foolscap paper 8×4 inches Folia 126 Lines 6 on a page Character Nagara of the nineteenth century Appearance discoloured

Contains the first ten chapters

11A, इति पदपाठे प्रथमोऽध्याय , 24A, •द्वितीयोऽध्याय ,
38B, •तृतीयोऽध्याय , 50A, •चतुर्थोऽध्याय , 62B,
•पञ्चमोऽध्याय , 64A, •षष्ठमोऽध्याय , 85B, •सप्तमोऽध्याय ,

•षाष्टमोऽध्याय , 104B, •नवमोऽध्याय , 116A,

•दशमोऽध्याय ?

II Substance foolscap paper 8x4 inches Fol : 137

Contains chapters XI to XX

14A, इति काण्वयजुःपदपाठे एकादशमोऽध्याय , 30A, •द्वादशोऽध्याय , 52A, •त्रयोदशमोऽध्याय , 64A, चतुर्दशोऽध्याय , 73A, •पञ्चदशोऽध्यायः , 80A, षोडशोऽध्यायः , (The Colophon of the 17th is omitted), 119B, •अष्टादशोऽध्यायः , 128B, •एकोनविंशोऽध्याय , 136B, •विंशोऽध्यायः ।

III Number of leaves 114 Substance etc the same

Contains chapters XXI to XXX

21B, (इत्येकोन) इत्येकविंशतितमोऽध्यायः , 35A, इति पदपाठे द्वाविंशोऽध्याय , 49B, इति त्रयोविंशतितमोऽध्याय , 58A, इति चतुर्विंशतितमोऽध्याय , 70A, इति पदपाठे पञ्च विंशतितमोऽध्याय , 81B, •षड्विंशतितमोऽध्याय , •सप्त विंशतितमोऽध्याय , 97B, इति पदपाठे अष्टाविंशतितमोऽध्यायः , 106B, इति पदपाठे एकोनविंशतितमो (नवमो) अध्यायः , 114A, इति शुक्लयजुः काण्वपदसंहिताया त्रिंशतितमोऽध्याय ।

IV Number of leaves 78 by counting Substance etc the same

Contains chapters XXXI to XL

The original leaves 12 to 53 have been lost The contents of those leaves have been restored in 40 new leaves So we get 11+40+54 to 78 leaves

3B (Restored leaf) इति काण्वसंहिताया पदपाठे एक त्रिंशोऽध्यायः , 17B, इति काण्वशाखायां संहिताया पदपाठे द्वात्रिंशोऽध्याय , 26B, •त्रयस्त्रिंशोऽध्याय , 35B, •चतुस्त्रिंशोऽध्याय , 60A, इति शुक्लयजुः संहिताया पदपाठे पञ्चत्रिंशतितमोऽध्याय , 62B, इति शुक्लयजुः काण्वसंहिताया षट्त्रिंशोऽध्याय .

66A, इति शुक्लयजु काण्वपदायां सप्तत्रिंशत्तमोऽध्याय , 71A,
 •अष्टत्रिंशत्तमोऽध्याय , 74B, •एकोनचत्वारिंशोऽध्याय ,
 77B, शुक्लदशकपद समाप्त ।

Post Colophon Statement —

ग्रन्थे १७२६ प्रवर्तमाने प्रभवनाममवतसरे उत्तरायणे श्रैशि[र] ऋतौ पाशुन-
 मासे कृष्णपक्षे द्वितीया भौमवासरे स्वातिनक्षत्रे शुभहोराया द्वातीयप्रचरे तद्दिने
 समारम्भोऽयं ग्रन्थः ।

श्रीकृष्णार्पणमस्तु ।

अदृष्टभावाभ्रतिविभ्रमाद्वा यदर्थं ह्येन लिखितं मयाच ।

तत्सर्वं भार्यैः परिशीलनीयां कोप न कुर्यात् खनु सेखकस्य ।

तैत्तिरीयसूत्रे, etc

उत्तरगोलकरवेन्दुदेशात्मन्यदस्येदं शुक्लकम् ।

818.

5688. काण्वसंहिताक्रमपाठः । *Kaniasamhitakramapatha*

Substance country made paper 10x4½ inches Folia 210+172 of which
 the 97th is missing Lines 8 on a page Character Nagara Date Samvat
 1689 Appearance good Complete

Divided into two parts, the first, in 210 leaves, con-
 taining chapters I to XX and the second, in 172 leaves,
 chapters XXI to LX

PART I

Chapter I ends in leaf 9B (इति शुक्लयजु काण्वपदक्रमसंहिताया
 प्रथमोऽध्यायः), II in 1 20A, III in 81A, IV in 40A, V in
 50B, VI in 58A, VII in 67A, VIII in 79B, IX in
 82B, X in 91B, XI in 102A, XII in 116A, XIII in
 133B, XIV in 144B, XV in 153A, XVI in 166B,
 XVII in 178A, XVIII in 191B, IX in 202B, X in
 210A —इति विंशत्तमोऽध्यायः ।

PART II

Ch XXI ends in 20B, —इति क्रमपाठे एकोनविंशतितमोऽध्यायः,
Ch XXII in 33B, Ch XXIII in 47A, Ch XXIV in
55A, Ch XXV in 66A, XXVI in 76B, XXVII in 86B,
XXVIII in 89A, XXIX in 98B, XXX in 105A, XXXI
in 117A, XXXII in 130A, XXXIII in 139A, (XXIV
Colophon omitted), XXXV in 156B, XXXVII in 162A,
XXXVIII in 166B, XXXIX in 169B, XL in 172A, इति
क्रमपाठे चत्वारिंशतितमोऽध्यायः ।

Post Colophon — श्रीमज्जिमन्त्रे श्रीमज्जिमन्त्राय नमः ।

श्रीमद्विक्रमशके १६८८ ।

818A

938 *The Same*

For the manuscript see L. 1803 and 1804

It contains both the first and second parts

819.

8888 काण्वसंहिताभाष्यम् । *Kāṇvasaṃhitā Bhāṣya*

By Sayanaśārya

B balance country nado paper 10½ x 4½ inches. 1 of 1 10 of 11 of the
2nd a missing Lines 11 12 13 on a page Character Nagas of the sev-
teenth century appears old A mere fragment contains the 17th
addition only

Beginning — श्रीमज्जिमन्त्रे नमः ।

यस्य निश्चितं वेदा etc, etc

योऽन्तरेऽध्याये यश्चमचितिविषया मन्त्रा उक्ता । यतावता सर्वे
चयनमन्त्रा समापिताः । अथ सप्तदशे चित्रयौ शतयमोऽधोम-
मन्त्रा उच्यन्ते ।

15A इति सप्तदशाध्यायेऽष्टमोऽध्यायः ।

वेदार्थस्य प्रकाशनेन, etc, etc

इति श्रीमद्राजाधिराजपरमेश्वरवैदिकमार्गप्रवर्तकश्रीवीरबुद्ध

भूपालसामान्यधुरन्धरेण सायनाचार्येण विरचिते माधवोद्ये काण्व-
संहिताया वेदार्थप्रकाशे समदशोऽध्यायः ।

820.

1660 वाजसनेयिसंहितापदपाठः । *Vājasaneyīsamhitā*
padapāṭha

Attributed to Śākalya

Substance country-made paper 10½×4½ inches Folio 102, 100 leaves
being marked 100 Lines 7 on a page Extent in slokas 1100 Character
Nagara Appearance old

Last Colophon —

इति श्रीशक्रकल्यणतपद विंशतमोऽध्यायः ।

N B — This should be चत्वारिंशत्तमोऽध्यायः because in leaf
98B we have — इति अष्टविंशत्तमोऽध्यायः and in leaf 101a we
have :— इति पद नवविंशतितमोऽध्यायः which must be नवविंशतितमो-
ध्यायः ।

In leaf 8a—there is the following colophon —

इति वाजसनेयमदसंहिताया एकविंशोऽध्यायः

Thus the MS contains the 'Pada-pāṭha' of the last
20 chapters of the 'Vājasaneyī Samhitā' of the White
Yajur Veda

The MS in many pages is full of diacritical marks

It begins :—

हुमम् । मे । वृद्धम् । शुधि । हवम् ।

अद्य । पु । भृदय । त्वाम् । अतुष्टम् । आ । पुक्ते ।

821

1186. माध्यन्दिनसंहिताक्रमपाठः । *Mādhyandina Samhitā*
Kramapāṭha

Substance, country-made paper 9×4 inches Folio 415 containing
the Kramapāṭha from the beginning to the end of the 20th chapter, and

259 containing the Kramapāṭha from the 21st chapter almost to the end of the work. Leaves from 36 to 58 (both inclusive) of the first part are missing. Lines, 7 on a page. Character, Nāgara. Date Samvat 1853. Appearance, tolerable.

*Post Col. :—*संवत् १८८२ मिति मार्गशीर्ष शुक्ल ७ मौमे ।

Beginning :—

हुधेत्वा । लोर्जे । जुर्जेत्वा । स्वाययव । वायवस्य । अदेवा ।
देवो वः । वु. सविता । सविता प्र । प्रार्थयतु । अष्टममाय
कर्मणे । अष्टममायेति अष्टममाय । कर्मण्यु आप्यायध्वं ।
आप्यायध्वं ॥ प्यायध्वमुध्या ॥

822

1177 वाजसनेयिपदक्रमपाठौ । *Vajasaneyipadakramapāṭhau*

(With a fragment of Mādhyandina-Satapatha
Brāhmana)

Substance, country made paper. 8x5 inches. Folia 406. Lines, 8 on a page. Extent in Blokas, 8700. Character, Nāgara. Appearance, very old.

The first batch—leaves 131 to 192—contains the padapāṭha of chapters XXI to XXXIX, both inclusive.

Date on the obverse of the first leaf —

संवत् १७८२ मिति आषाढवदी शुद्धौ नेदीन जा नयक्षय्य-
सुतपिरञ्जोवनशतञ्जोवन सदरक्षय्य वः जाः देवक्षय्यसुतविनय-
क्षय्यने पद + + + + याज्ञिकसर्वात्मा सः देवक्षय्यविभागे.
श्रीमदुयाज्ञिकदेवक्षय्यविभागे पदसंज्ञिता सम्पूर्णम् ।

The second batch—leaves 1 to 101—contains क्रमसंज्ञिता from chapters XXI to XXVII both inclusive.

The third batch—leaves 108 to 153—contains Kramapāṭha from the middle of chapter XXXIII to the end.

Post Col. — इति वागमनेषोऽर्चितायां वमस्त्यादिश्रीऽध्यायः समाप्तः ।
 संवत् १७०११ (?) वर्षे आश्विनवरो ८ रवौ दिने अष्टौ श्रीऽध्या-
 यवरे वागमन्यातोय अनोक्तश्रीऽध्यायस्युत्तरमेऽध्यायः विहितः ।
 शुभने भवतु इत्यादिमन्त्रः ।

There is a statement at the end of leaf 162

अमर्य पुस्तक चेत् वागमनेषाधिकम् ।
 अरित पुस्तकानेन शोधितं कृत् कृत्वापि ।

At the end of leaf 153

वमस्त्यादिश्रीऽध्यायः विहितः ।
 पुस्तकानेन शोधितं कृत् कृत्वापि ।
 अमर्य पुस्तकानेन शोधितं कृत् कृत्वापि ।
 अमर्य पुस्तकानेन शोधितं कृत् कृत्वापि ।
 अमर्य पुस्तकानेन शोधितं कृत् कृत्वापि ।
 अमर्य पुस्तकानेन शोधितं कृत् कृत्वापि ।

The fourth batch—leaves 1 to 191—contains the third or अथवाऽथ काण्ड of the Mādhyandina Satapatha Brahmana

अथवाऽथ काण्डः । १०१ । अथवाऽथ काण्डः । १०१ । अथवाऽथ काण्डः । १०१ ।
 अथवाऽथ काण्डः । १०१ । अथवाऽथ काण्डः । १०१ । अथवाऽथ काण्डः । १०१ ।
 अथवाऽथ काण्डः । १०१ । अथवाऽथ काण्डः । १०१ । अथवाऽथ काण्डः । १०१ ।
 अथवाऽथ काण्डः । १०१ । अथवाऽथ काण्डः । १०१ । अथवाऽथ काण्डः । १०१ ।

The fifth batch—leaves 100 to 167—contains the 31st and 32nd adhyāyas of Kramā Saṃhitā of the White Yajurveda. Two leaves more, without leaf marks—one contains the following —

इति वागमनेषोऽर्चितायां वमस्त्यादिश्रीऽध्यायः । शुभने भवतु ॥ संवत् १८०८ ।
 वर्षे राघवोनामस्यवत्सरे + + + यदि योर्ममासी शुक्रवारे दिव्यरागुभयाने
 श्रीऽध्यायः विहितः—श्रीऽध्यायः + + + अतःपश्चित् । अथादिश्री तया

कमलाकर । तथा है शर्मा । तथा आनंदकर । तथा हरख । + + + +
 ठनार्थे लिखापितं षट्संहितापुस्तकम् । लिखितं ठ० भैरवदासेन कायस्थ ॥ शुभ-
 मस्तु + + + यावृश्, etc.

823.

1417. *The Same.*

Substance, country-made paper 9½ x 4½ inches Folia, 34 + 11 Lines, 7
 on a page. Character, Nāgara Appearance, oldish

A.

वाजसनेयिषदपाठः to the end of the 5th chapter in 84
 leaves.

B.

वाजसनेयिक्रमपाठः । 14th chapter only in 11 leaves.

824.

11152. **मन्त्रभाष्य ।** *Mantra Bhāṣya.*

*Being a commentary on the Vajasaneya Samhita,
 by Uvata.*

Substance, country-made paper 13 x 5 inches Folia, 240 Lines 10,
 12 on a page Character, modern Nāgara Appearance, fresh

The MS. contains the comm. on Books I—XX.

Col. :—इति श्रीउषट्कृतौ मन्त्रभाष्ये विंशतितमोऽध्याय

Post Col. :—ग्रन्थसंख्या ६२०० ।

825.

3156. *The Same.*

Substance, country-made paper 12 x 5 inches Folia 94 Lines, 13 on
 a page. Character, Nāgara Date, Samvat 1558 Appearance, old, dis-
 coloured and worn out. The first leaf is missing

The MS. contains the comm. on the last 20 chapters

See L. 2510, Oxf. 105a and I.O. Catal. No 186.

The last Colophon :—

इति उवटभाष्ये मन्त्रभाष्ये चत्वारिंशत्तमोऽध्यायः ।

The Post Colophon Statement :—

खलि संवत् १५५८ वर्षे श्रावणे १३२३ प्रवर्त्तमाने उत्तरायणे द्यौष्य चतुर्थी
ज्यैष्ठमासे श्रावणपक्षे ५ त्रिंशो गुह्यदिने अष्टौह अकुलेन्दुवृक्षान्त्यउदोद्यत्तातोय केन-
चिद् भूदेवेन लिखितमस्ति ।

लेखकपाठकवाचकयोः शुभं भवतु । यादृशं पुस्तकमित्यादि ।

826.

10993 *The Same*

Substance, country made paper 13x5 inches Folia, 94 Lines, 12 on
a page Character, modern Nagari Appearance, fresh

It contains the commentary on Books XXI—XL

10A, इति औडच्यटस्तौ मन्त्रभाष्ये एकविंशोऽध्यायः ।

Last Col. :— इति औडच्यटस्तौ मन्त्रभाष्ये चत्वारिंशोऽध्यायः ।

Post Col. :— समाप्तं चेदं मन्त्रभाष्यम् ।

शुभमस्तु । संवत् १८५१ समथ मास्युन शुक्ल १० शुभमस्तु ।

औद्ययसंख्या ८१७५ ।

For a full description of the work see I.O. Catal.
No 180.

827.

8996. *The Same (उत्तरार्द्धम्) ।*

Substance, country-made paper 14x5½ inches Folia, 220 Lines, 9 on
a page Extent in slokas, 6160 Character Nagari in a very modern hand.
Appearance fresh Very corrupt

Beginning :—

ॐ नमः श्रीगणेशाय-व्यम्बिकाभ्याम् ।

इमं मे प्रथमेणानुवाकनैष्टिकं द्वौषं प्रथमे वरदण्यौ गायत्री-
त्रिंशुभौ वारुणस्य हविषो याव्यानुवाको हे वरद त्वं मे मम इमं
+ + + + + etc, etc.

It ends :—

अश्विनी पिवती मधु मधुरसादीषलक्षितं सोमं सरसत्वा च
सञ्जीयसा समानसोमयानौ इन्द्रश्च सुधामादत्तहापिवंतु मधु ततो
भूयोभूयः अश्विसरसंतोद्गाः जुषन्तां सेवन्तां सौम्यं मधु ॥ ६० ॥

Colophon :—

इति श्रीउवटकृतौ मन्त्रभाष्ये विप्रतिमोऽध्यायः ॥ १० ॥

828.

3859. *The Same.*

Substance, country made paper, yellow from the beginning up to the 23rd leaf, and white in the rest 13½×5½ inches Folia, 55. Lines, 9 on a page Character, Nagara of the 19th century Appearance, fresh

A mere fragment containing the beginning of the work.
For a complete manuscript see I O. Catal. No. 186.

829.

10201 A. वेददीप । *Vedadīpa* (fragments).

Being a commentary on the *Vajasaneyi Samhita*,
by Mahidhara

I

Substance, country-made paper. 7½×5 inches Folia, 1—15+2 (not marked, though the first is connected with the 15th and the second connected with the next leaf marked 16) +16—23 of which the 20th is missing Lines, 12 to 14 on a page Character Nagara Date, Śaka 1623 Appearance, old and discoloured Copied from a MS dated Śk 1632

Contains the comm. on Adhy. IV only.

Col. :—

श्रीमन्महोदधिरक्तते वेददीपे मनोहरे ।

शालागमादाचनान्तखतुर्थोऽध्याय इति ॥

Post Col :—

दिग्विम्बिते शाले यथा मार्गेऽक्षिते भृगौ ।

मद्योमेधुमितश्लोकाध्यायेऽलेखयद् दिग्गः ॥

शाले १६३२ कार्तिकवदि गुरौ जोगदुर्गे अनन्तसुतश्रीहृदयेन
लिखितं ॥ शुभमस्तु ॥

II Adhy 5

Substance etc the same as above Folia 12 Lines 11 to 13 on a page
Complete Written in two different hands

Col — श्रीमन्महोदधिरुते वेददीपे मनोहरे ।

आतिथ्यात् स्यादुद्बोधान्त पञ्चमोऽध्याय ईरित ॥

III Adhy 18 (Nos 1d to 26)

Substance etc the same as above Folia 4 Written in a bold hand

IV Adhy 23 (From the beginning to No 31)

Substance etc the same as above Folia 12 Lines 14 on a page

Beg — शक्येन कमलनाथ भवानी च सरस्वतीम् ।

प्रथिपद्य चयोर्विशेषध्याये दीप प्रकाशते ॥

(The māṅgalācaranī slokas in the beginning of every adhy are wanting in the edition of Samagranī, printed in Pothi form)

V Adhy 35 (from the beginning to No 21)

Substance etc the same as in others Folia 14 Lines 10 11 on a page
Appearance discoloured

Beginning —

श्रीमद्भूतं वसिष्ठैरम्बाम्बो नम ॥

पञ्चविंशोऽध्यायस्य भाग्य लिख्यते महोदासेन ॥ गद्यपद्ये नम ॥

अथस्त्रिशोऽध्याये सर्वमेधसन्निधिम कियतो मन्त्रानुक्ता प्रवायु-
मन्त्रेयारभ्यामारम्भाद्यौतान मन्त्रानुक्ता चतुस्त्रिंशोऽध्याये च तानेव
समाप्य इदानीं पञ्चविंशोऽध्यायेऽपि पित्रमेधसन्निधिनो मन्त्रा
उच्यन्ते ।

There are some stray leaves

830.

3598 रुद्राध्यायव्याख्या । *Rudrādhyayavyākhyā*

Substance country made paper 11½ x 3 ½ etc Folia 6 Lines 8 on a page
Extent in slokas 200 Character Belongs of the 18th century Appearance discoloured Complete

Colophon —

इति रुद्राध्यायव्याख्या ।

A commentary on the Rudrādhyāya of the White Yajur Veda .

Beginning —

ॐ नमो गोपालाय ।

आनन्दमूर्तिं व्रजसुन्दरीया

नेत्रोत्सव नन्दकिशोरमन्त ।

निधाप गूढार्थपदानि पद्या-

न्यशेषत कश्चिदभिद्यनक्ति ॥

The object and scope of the work is given in the following verse, —

इलामुधेन मे काशले कौमुदे मुखविष्णुना ।

व्याता न मन्ता व्याख्यावाच्यान् व्याख्यातुमिहोद्यम ॥

अथ रुद्राध्यायव्याख्या ।

नमस्ते रुद्रमन्त्रव etc , etc

The last verse explained is marked 66

831.

9489 ईशावास्योपनिषत् । *Īśāvāsyaopaniṣat*

Substance country made paper 8x4 inches Folia 2 Lines 9 on a page Extent in slokas 20 Character Nagara Appearance fresh Complete

The 40th adhyāya of the Vājasaneyi Samhitā

832

9521 The Same

Substance country made paper 13x5 inches Folia 1 Lines 11 on a page Extent in slokas 21 Character Nagara Appearance fresh Complete

833.

9148. *The Same.*

Substance, country-made paper 12x6 inches Folia 1 only Lines 15 on a page Extent in slokas 1 Character Nāgara Appearance well

834.

2253 *The Same*

Substance country-made paper 9½x4½ inches Folia 2 Lines 7 on a page Character Nāgara of the eighteenth century Appearance discoloured and worm eaten Complete Accents 1

835.

9027 *The Same**With the Bhāṣya comm. by Śaṅkarācārya*

Substance country-made paper 9x4 inches Folia 12 Lines 10 on a page Extent in slokas 27 Character Nāgara Dated Am 1850 Fresh Complete

The Col. —

इति श्रीमोविन्दभक्तवत्सल्यपादशिष्यस्य परमहंसपरिव्राजका-
चार्यस्य श्रीशङ्करभगवतः कृतौ वाचस्पत्यौषहितोपनिषद्भाष्य
सम्पूर्वमिति भद्रम् ।

Post Col — सत्रत् १८५५ भाद्रपदपक्षस्या चै वाराह्यां लिखित
सद्भाषीवासी पुरी ।

836.

9396 *The Same*

*With the Bhāṣya by Śaṅkarācārya and the comm. on
it by Ānanda Giri*

Substance country-made paper 12x6 inches Folia 12 Lines 14 on a page Extent in slokas 403 Character Nāgara Appearance tolerable Complete

The text and the Bhāṣya on it by Śaṅkarācārya are well known and repeatedly printed

The comm. by Ānanda Giri begins —

श्रीगणेशाय नमः ।

जेनात्मना परेणेश्वर्यामं विश्वमश्रेयतः ।

सोऽहं देहदयसाक्षी वर्जितो देहतदगुणैः ॥ १ ॥

ईशावास्यमित्यादिमन्त्रान् व्याचिख्यासुभंगवान् भाष्यकारस्तेषां कर्मशेषत्वप्रज्ञा तावद् व्युदस्यति तथाहि कर्मजडाः केचिन्मन्यन्ते ईशावास्यमित्यादयो मन्त्राः कर्मशेषाः मन्त्रत्वात् ईशेत्यादि-मन्त्रवत् । इत्यादि ।

End. ततो मुख्यार्थवाधात् मौळार्थयज्ञं युक्तमित्यर्थः यस्मादर्थान्तरं न सङ्गच्छते तस्मात् इत्युपसंहारः ।

ईशाप्रभृतिभाष्यस्य प्राङ्मुखस्य परात्मनः ।

मदीयकृति-सिद्ध्यर्थं प्रणीतं टिप्पणं स्फुटम् ॥

Colophon :—

इति श्रीमत्परमहंसपरिश्राजकाचार्य-श्रीगोविन्दभगवत्पूज्य-पादशिष्य-श्रीशङ्करभगवतः कृतं वाजसनेयोपनिषदौशावास्यभाष्यं श्रीव्यासन्दगिरिकृतं टिप्पणं सम्पूर्णं समाप्तम् ।

837.

1070. ईशावास्योपनिषत् दौपिकाखटौकासहिता ।

The same with the Dīpikā comm.

Substance, country-made paper 12½×4½ inches Folia, 11 Lines, 8 to 10 on a page Extent, 120 Slokas Character, Nāgara Date, Samvat 1685 Appearance, new Complete

The accompanying commentary is by Rāghavendra Yati

It begins thus :—

श्रीगणेशाय नमः ॥

श्रीप्राख्यप्रतिमानस्य पूर्वानुवादिदेशिकान् ।

ईशावास्योपनिषदः करिष्याम्यर्थसंग्रहम् ॥

अस्या उपनिषदः स्थायम्भुवो मनुः ऋषिः यज्ञनामा हरिर्वेदता अनुष्टुपादि यथायोग्यं हन्दी श्रेयम् ।

It ends thus :—

युयुत्रियोगे इति घातोर्नुय्विकरणं वयन्तु ते तुभ्यं भूपिछा भक्ति-
घ्नानोपेता नम उल्लिं इत्युल्लिं त्रिधेम धूर्मः न तु तत् प्रतिकर्तुं
शक्नुमः ॥ इति ।

समस्तगुणपूर्णं च दोषदूराय विष्णवे ।

नमः श्रीप्राणनाथाय भक्ताभोष्टप्रदायिने ॥ १ ॥

इशावास्त्योपनियदो भाष्याद्युक्तार्थसंग्रहः ।

राघवेन्द्रेण यतिना कृतोऽयं शिष्यपाश्चया ॥

*Col. :—*इति इशावास्त्योपनियदोपिका समाप्तिभागमत् ॥ श्रीमदध-
यीवार्थसंग्रहः ॥

*Post Col :—*संवत् १८८५ चैत्यने मासे शुक्ले पक्षे पौर्णमास्या
भगवासरे ॥

838.

9515. *The same with the Dīpikā by Śāṅkaraśrīdhara.*

Substance, country made paper 13×5 inches Folia 6 Folia 11 on a
page Extent in slokas, 133 Character Nāgara Appearance fresh Com-
plete.

The last colophon of the commentary runs.—

इति श्रीपरमहंसपरिव्राजकाचार्यानन्दात्मपूज्यपादशिष्यश्रद्धा-
नन्दभगवतः कृतिः इशावास्त्योपिका समाप्ता ।

839.

1119A. *The Same*

Substance, country made paper 14×5½ inches Folia, 9 In Tripatha
form Character, modern Nāgara Appearance, fresh Complete

*Col. :—*इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यानन्दात्मपूज्यपादशिष्य-
श्रद्धानन्दभगवतः कृतिर्योशावास्त्योपिका समाप्ता ।

*Reg. :—*इशावास्त्यादयो मन्त्रा विनियुक्ता न कर्मणि ।

प्रमाणाभावात्स्तेषां कुर्वेत्प्राप्त्याभिकर्मणाम् ॥

840.

9517

Substance country made paper 13x5 inches Folia 2 Lines 13 on a page Extent in folios, 60. Character Nāgara Appearance fresh

A fragment of a commentary on the इशावास्त्योपनिषद्, other than the Dīpikā by Śaṅkarananda

841.

6502 कात्यायनौषमन्त्रखण्डव्याख्या । *Kātyāyanyī
mantrakhandavyakhya*

Substance country made paper 10½x5 inches Folia 38 Lines 7 or 8 on a page Character modern Nāgara Appearance fresh Incomplete both ends

The original of this was defective in the beginning and nowhere in the body of the MS we find the title of the MS. On the front page of the first leaf, it is called कात्यायनौषमन्त्रखण्डव्याख्या and every leaf is marked का ख

It contains explanations of mantras—among others, those of *Sandhya* and *Purusasukta*

842

6172 स्वप्रतीकः । *Swapratiṅka* by Anantacārya, son of
Nagadeva Bhaṭṭa

Substance country made paper 6½x4 inches Folia 2 Lines 12 11 7 on a page Character Nāgara of the early nineteenth century Appearance old and discoloured Complete

It forms part of a commentary on the White Yajurveda by Anantacārya

Colophon —

इति श्रीमन्नागदेवगृह्यसूत्रेण श्रीमदनन्ताचार्येण प्रथमप्राविना
विरचितायां वेदाद्यप्रदीपिकायां स्वप्रतीको (१) समाप्त ।

It begins —योगोपनाय नम ।

लोक एषा दक्षिणासे व्यादध्यात्तमध्यादिति । लोक एषसञ्ज्ञका
इष्टकादक्षिणा रमारम्भ (?) मध्यदेशपर्यन्त लोक एषेत्यादिभि-
स्त्रिभिर्मन्त्रैरुपदधादिति शेष । तेषां मन्त्राणां प्रतीकान्याह ।

लोक एष ता अस्थेन्द्र विन्वा इति । लोक एषेति इदं प्रथमं
मन्त्रप्रतीक । ता अस्थेति द्वितीयमन्त्रस्य प्रतीकमिदं । इन्द्र विन्वा
इति तृतीयमन्त्रस्य प्रतीक । ते च मन्त्रास्त्रयोदशाध्याये व्याख्याता ।
साधवौवे चतुर्दशोऽध्यायः ॥ etc

See the end of Ch XIV of the *Mādhyandīnsamhitā*

843

5929 कात्यायनस्मार्तमन्त्रार्थदोषिका । *Katyāyana*
Smārtamantrārthadōṣikā

By Anantācārya, son of Nāgadera

Substance, country made paper 11½x4 inches Folia 31 of which the
5th to 17th leaves are missing Lines 17 on a page Extent in slokas 2000
Character Nagari Date, Śaivvat 1721 Appearance old

The maṅgalācāraṇa and the object of the work

श्रीमदियदेवताभ्यो नम , etc , etc

वन्दे विष्णुं दैत्यजिघृक्षुं भक्तकल्पमहोदधम् ।

यच्छायामाश्रितैर्लभ्य गौरैरर्थचतुष्टयम् ॥

याश्रयल्लोभुनि नत्वा कात्यायनमुनि तथा ।

अपरोक्षब्रह्मतत्त्वान् वन्दे विद्यागुरुन् परान् ॥

कात्यायनस्मार्तसूत्रमतमन्त्रार्थदोषिकाम् ।

अनन्ताचार्यनामाह कश्चिद्यामि सता मुदे ।

ऋषिच्छन्दोदैवतानि विनियोगोऽर्थ एव च ।

मन्त्र जिज्ञासमानेन वेदिवत् पदे पदे ।

अविदित्वा तु यां कश्चित् ऋत्यादिकमनुत्तमम् ।

ब्रुहोति यजते वापि न स कर्मफल लभेत् ॥

ऋष्यादिक्रमतो ज्ञेय प्रतिमन्त्र विपश्चिता ।
 वेन कर्मफल सम्यक् लभते पुण्य क्षतौ ॥
 ऋष्टार ऋषय प्रोक्ता देवता लिङ्गगामिनौ ।
 गायत्र्यागुष्टुव वृद्धतौपक्षिरेव च ॥
 त्रिष्टुप जगत्प्रतिजगतौ शर्करौ चातिशर्करौ ।
 ऋषिश्चैव तथावृष्टिर्हस्तिश्चातिष्ठतिक्षया ॥

It explains the mantras quoted in Katyayana Smṛti Sūtra

Colophon —

इति श्रीमन्नामदेवभट्टात्मनेन धनन्ताचार्येण विरचिता स्मार्त-
 मन्तार्थदीपिका समाप्ता ।

Post Colophon —

न पाण्डित्याभिमानेन न च वित्तस्य लिप्सया ।
 रचिता दीपिका सेव बिबल्नवसुदे मया ॥
 अनेन प्रीयतां देवी लक्ष्म्याराधितपादुका ।
 ब्रह्मरुद्रादिगौर्वाण्यससेव्य सर्व्वदेव हरिः ॥
 रावचन्द्रस्य सूर्य्यस्य रावचिच्छति मेदिनी ।
 जयवाक्तावदेवाय सः सञ्जनवाञ्छित ॥
 श्रीरक्त
 सर्व्ववेदैकसवेद्य सर्व्वदेवशिखामणिम् ।
 देशतः कालतश्चैव गुणतोऽनन्तमाश्रये ॥

The date of the composition of the work—Sk. 1088

शके [वसु] वसुषट्कप्रथमाष्टमपरिमिते १६८८ ।

सन्तोऽयं निम्मित काश्यामनन्ताचार्येधोमता ॥

Post Col — सवत् १७२१ । आषाढशुक्लषष्ठां प्राणिद्वन्द्वगोप्रमम्भूतरक्षा
 करभट्टात्मजशङ्करेण लिखितोऽयं ग्रन्थः । काश्यां शिवोऽस्तु सर्व्व
 जगताम् ॥ श्रीविश्वेश्वराय नमः ।

There are four stray leaves

The obverse of the first leaf contains the beginning of
Sauttram intrārthadhikā by Prabhākara

॥ मन्त्रं गच्छेत्तस्य मन्त्रमन्त्रार्थदोषिका ।

प्रभाकरेण सुधिया मन्त्रोपाय वितन्वते ॥

ये ते श्रुतमिति । (See K It Śraut Sutra, 25, 1,

11A Not to be found in any of the Saṃhitās)

हे वदन्ते ते तत्र ये श्रुतं या अग्निमहं अमग्याता अत्र श्रुतम-
हं अशब्दो असत्यावाचको ।

844

6091. पारस्करमन्त्रभाष्य । *Paraskara Mantra Bhasya.*

By Murari Misra

Substance, country made paper 10½ x 1½ inches Folio 84 lines 11
on a page Text in slokas 2000 Character Nāgara Date Saṃvat 1458
Assurance all Complete

It comments on the mantra is quoted in Pāraskara, having
for its basis the Bṛāṣya of Vedumāra, the father of our
author Murari

It begins —

ॐ स्वस्ति । ॐ ब्रह्मणे नमः ।

प्रथमं पूर्वं पुरुष पुराण

तथैव काव्यायन-पादप्रथमम् ।

ततोति पारस्करमन्त्रभाष्य

मुरारिमिश्रः पिट्टग्रन्थभाष्यात् ॥

ग्रन्थप्रकाशमिधभाष्यमभात्

यो वेदमित्रेर्विधिस्तु प्रथोतात् ।

ब्राह्मणं यन्त्रं विदधाति मन्त्रे

मुरारिमिश्रः अतितो विविधः ॥

ततो अग्रे इत्यादि ।

45A, इति श्रीवेदमित्रप्रणीत-मृद्वप्रकाशभाष्य-महाभाष्यादुद्धृतं तत्सुत-
सुरारिमित्रकृतं प्रथमकाण्डमन्त्रभाष्यं समाप्तम् ।

64B, -द्वितीयकाण्डमन्त्रभाष्यं समाप्तम् ।

It ends:—

अनर्हते यद्ददाति न ददाति यदर्हते ।

अर्हानर्हान्परिच्छामाज्जनाज्जर्मान् च क्षीयते ॥

इत्यादि स्मृतियु ।

Last Colophon.—

इति श्रीवेदमित्रप्रणीत-मृद्वप्रकाशभाष्यादादुद्धृतं मन्त्रभाष्यं
प्रथमकण्डस्य द्वितीयकाण्डस्य सुरारिमित्रः (१) समाप्तिमनयत् ।

Post Colophon:—

अथ सवक्त्रदेऽस्मिन् श्रीविक्रमादित्यराज्ये सवत् १७८० समये पौषसुदि
१२ शनिवासरे रोहिणीनक्षत्रे शुभनामयोगे । यावृश्मित्यादि ।

मङ्गलं लेखकानां च पाठकानां च मङ्गलम् ।

मङ्गलं सर्वलोकानां भूमौ भूपतिमङ्गलम् ।

845.

3752 वाजसनेयिरूपोत्सर्गमन्त्रव्याख्या । *Vajrasaneyi*

Prasāṅga mantrayākyā

An extract from Mantrakaumudī by Rāma Kṛṣṇa
Bhattachārya

Substance, country-made yellow paper 17½ x 3½ inches. Folio, 6 the last
leaf being narrower than the rest. Lines 8 on a page. Extent in folios 180
Character, Bengali of the middle of the century. Appearance fresh. Complete.

Colophon —

इति श्रीरामकृष्णभट्टाचार्यविरचितायां मन्त्रकौमुद्या वाज-
सनेयिरूपोत्सर्गमन्त्रव्याख्या समाप्ता ।

These mantras have been explained quite independently
of Śāyana. The explanations are according to a distinct

school of interpretation of Vedic mantra, accepted in Bengal centuries before Sāyana

8-16.

1273 यजुर्मञ्जरी । *Yajurmanjari*

By Raja Mahanay of Vagharakula with the assistance of Kālanatha

Substance, country made paper 11½×7½ inches 1ohn 72 1 line 9 on a page Extent in slokas 2200 Character Nāgarī Date Samvat 181 Appearance very old Complete

It begins —

श्रीमहापतये नम । श्रीमहाधिराजाय नम ।
 फलश्रुतीनां फलदं क्रतूनां
 गुणातिगं सर्वगुणामिरामम् ।
 समय + सर्वजनोपदृति
 परं पुमान् परया भजेयम् ॥ १ ॥
 निश्चिन्तितं निश्चिन्तितं निश्चितं मुनीन्द्रैः ।
 भवरोगहरं भजे पदं ते
 भवमोमन्तिनि भागधेयलभ्यम् ॥ २ ॥
 अस्ति प्रशस्तं दिशि पश्चिमाया-
 मुधा(मुचा?)भिधानं नगरं गरीयम् ।
 अन्वयैवैव लभते सुवर्णै-
 र्यज्ञैर्दिनौ मयङ्गनतामवाप्य ॥ ३ ॥
 यदीयपर्यन्तवसुन्धराया
 क्षारावली विभ्रममातनोति ।
 उच्चैः क्षारान्तरगावगाहं (?)
 तीर्थं परं पञ्चवदं पवित्रम् ॥ ४ ॥
 क्षितीश्वराक्षेत्रपदावतथा
 तत्राक्षिरासस्तथाप्रवापा ।

वेषामभूत् वापरवामघेयः

ग्रन्थदृष्टात् प्रथमो नरेन्द्रः ॥ ५ ॥

पूर्वेऽपि ये भूयतयोऽन्ववाये

बभूवुरत्तुमतकोर्त्तिपूताः ।

ते च प्रथमो चरमे च यस्य

रघोरिवामेयमुत्सृज्य वासः ॥ ६ ॥

यस्य प्रतापानलदह्यमान-

विपक्षवंप्रादंसमित्समुत्थैः ।

धूमैरिवाफान्तमिदं विहाय

प्रहामत्वमाविष्कृततेऽधुनापि ॥ ७ ॥

अभूवभूमोक्त (?) मवैरिवीरा-

दुत्साहदोऽस्मादुत्तकोर्त्तिपूताः । (?)

यं प्राप्य लोके बुबुधे धरण्या

रत्नप्रसूतिविभिन्ना यथार्थम् ॥ ८ ॥

तत्कालतयोरभनिय राजा

तोलोक इत्यद्भुतकम्पैश्वर्यः ।

यो माहते सज्जनमानसानि

विमुञ्चपक्षद्वयराजहंसः ॥ ९ ॥

तस्मादभूत्तम इवाभिरामो

रामाभिधानो धरणीमहेन्द्रः ।

योऽयं जगत्पानमहीविभाजान्

सीताविलासोल्लसितान्वार्योत् ॥ १० ॥

राजा हरिश्चन्द्र इति प्रसिद्धः

तस्मादभूत् यच्चतुरा प्रदाता ।

--- तोयेप्यरिसुन्दरीभ्यः

पञ्चाभजीभूयत्तविभ्रमाद्याम् ॥ ११ ॥

उदभूतवने उगोपकाव

सुरशाखो धृजतो तन क्षितोग्राम् ।

मङ्गदेवनराधिपो यदोज-

प्रतिविम्बा ननु भानुवाङ्मया ॥ १२ ॥

आसोदमुद्रात् प्रवणप्रताप

ओष्ठसपालः प्रतिपद्यकालः ।

वाष्काधिक दानमुदीक्ष्य यम्

पद्यत्वमापुः किमु कल्पदद्या ॥ १३ ॥

ततोऽजनि ओमहसा निदान

सम्पन्नो मङ्गटभूमिपाल ।

पदत्रय येन हरेः पवित्र

कीर्तिप्रद्युम्नैरमहि प्रमलभै ॥ १४ ॥

तस्मादितस्मारकलाशिलास

ओवीरपालो अमर्दकपाल ।

आसोदमासोददधो (?) मघोना

सस्यर्जमानः कनुभि श्रुतेव ॥ १५ ॥

गुणालवाले घनसत्त्वरीजान्

निरन्तरं दानजलावभेजै ।

उदीयमान निजवशमुच्चै-

शालम्बा यत्कीर्तिलता ललम्बे (ललात्रटाम्बे) ॥ १६ ॥

तस्मादभूदरिचिभूतिविभूतलक्ष्मी-

रक्षोऽपुष्पविभवो अय(स)पालदेव ।

निर्वैरि × क्षितिलक्ष प्रविधाय शान्तो

रामाश्रयात् परशुराम इवाभिरेमे ॥ १७ ॥

नोकारधारवरहासविकासिकाश-

नोकाशनिर्भरमनोहरकीर्तिविल्य ।

दिग्दन्तिदन्तवलयः] क्रमतोवितायाः

• पुष्पान्ति तारकमियादधु(सु)नापि यस्य ॥ १८ ॥

लक्ष्मीयतिप्रणयकेलिगृह्णादमुष्मात्

दुत्तातुर्घे[दुग्धाम्बुघे (?)]रम्यतभानुरिवोदयासीत् ।

भूयत्किरीटनिर्देषु पदं दधान-

भूषः कलाभिरमलो मङ्गाराजदेव ॥ १९ ॥

यस्य प्रतापे समुदीयमाने (?)

वैरिच्छितौशकमला(न्य)उलयो निमीलाम् ।

सैरं प्रयात्यपि च बान्धवकैरवालो

पद्माश्रया मुदमुपैति विचित्रमेतत् ॥ २० ॥

निर्दूषणा प्रियतमापि गृह्णाद[म (?)]तेन

लक्ष्मीविनोदनवर्णवदमाश्रयेन ।

निःकाशितास्मि कलयं (?) न्विति किं प्रवक्तु

कौर्त्तिं परिभ्रमति दिग्बलय यदीया ॥ २१ ॥

दानेन निर्द्वेतिपदं मयतेऽर्थिनश्च

प्रत्यर्थिनं च नखरप्रणयं दधानः ।

यः संसदि स्फुरति चाद्भुतमनवप्रशस्ति-

विस्मायितामरगुणगुणरत्नभूमिः ॥ २२ ॥

यो निखिनोति विदुषामपि संशयेषु

धर्मे श्रुतिस्मृतिगतानभिधेयभावान् ।

यश्चातनोति निखिलासु कलाशभिश्च

यश्चा(न)यश्चमद्वितानद्वितायकारौ ॥ २३ ॥

स यजुर्मंजरी रम्या करोति क्षतिना मुदे ।

नावाविधफलव्यूहप्रसवोल्लासितश्रियम् ॥ २४ ॥

विविध भावान् विविधांश्च क[र]णान्

एतस्य तोषाय मुदा श्रतानोत् ।

भट्टः क्षयम्भतनयोऽत्र विद्वान् ।

श्रीकालनाथ सप्तकारिभात्रम् ॥ २५ ॥

मन तथमन्तो विधा प्राया (?)

त्वत्तोत्सर्पि (?) देवतमण्यवेध ।

सौर विघ्नश्च विबुधा यद्यद्य

पुमथमेतत् स्ततयोविलासा ॥ २६ ॥

It ends —

अनेन अश्वशृङ्गदाज्जतीनामप्यनहस जुजयात । चतुरश्रमुक्त
रथ लभते । असि यम इति तिलाज्जती प्रतमहस जुजयात
विषायो भवति । ब्राह्मणमपि लक्ष्मणेव तावत् इति ग्गदीक्षा
प्रकार ॥ १२ ॥ इति चतुर्थं पञ्चम ।

Col — श्रीवाचस्कुलभूषणमहाराजमहोभुजा कृतिना ।

रचितायामत्र नि यजुर्मन्त्राणां पञ्चवस्तुरौषधम् ।

Post — शुभ भवतु ।

Then a few quotations from Lingapurana Skandapurana, Vyupurana at the end of which we have — सवत्
१५८१ समये चैत्रवदि ११ भौमदिने पुस्तकलिखाया गोविन्दभट्टः । लिखाया
कायस्थजुवुद्धस्त लिखित पति मङ्गल करोतु । श्रीगोपालाय नमः । श्रीगोविन्दाय
नमः ।

The following mantras among others are dealt with here —

	ए	प		ए	प
विषतावधोऽसौत्यादि	६ A	६ ।	अनेनमन्त्रेण चतुष्यधे मून्धा		
तनूमा अमे इत्यादि	७ A	१ ।	आकूत्यै प्रभूनेऽधवे स्वाहा		
एयते रुद्रभाग इत्यादि	८ A	४ ।	इत्यादि	८ A	८ ।
भेषजमग्निभेषज इत्यादि	८ A	८ ।	विदसिमनासि घोरसौत्यादि	८ B	३ ।
अम्भक यजामहे इत्यादि	८ B	२	इदमाय प्रवहता इत्यादि	१० B	६ ।

	ए	प		ए	प
अथु निमज्ज अणे यावज्जीव			सञ्चूरब्धो आशोभि		
शतात्त भाषामुपधवे ।			इत्यादि	१८,	७ ।
उदुत्त जातवेदसो इत्यादि	११	२ ।	योषधी प्रतिमोषध		
विच देवानामुदमादनीक			इत्यादि	२० A	८ ।
मित्यादि	११ B	४ ।	सनेय भनेय इत्यादि	२० B	४ ।
विम इन्द्र मधोजिह्व इत्यादि	१२ A	६ ।	धन्वत्यो यो नियदम इत्यादि	२० B	५ ।
देव सवित प्रसुव इत्यादि	१२ B	६ ।	यत्रोषधी इत्यादि	२१ A	४ ।
सजोधा इन्द्र सगणो भसद्भि			उक्थ्या योषधीनां गव		
इत्यादि	१३ A	७ ।	इत्यादि	२१ B	३ ।
सोम राजान इत्यादि	१४ B	१ ।	इत्युतिनाम यो माता		
अय्यमस्य छहस्यतिमित्यादि	१४ B	४ ।	इत्यादि	२१ B	६ ।
देवस्य त्वा सवितु इत्यादि	१५ A	२ ।	अतिविन्वा इत्यादि	२२ A	१ ।
प्रजापते भत्वदेतान्धव्य			यस्योषधी प्रसर्पणा इत्यादि	२२ B	४ ।
इत्यादि	१५ B	२ ।	वा यजिनीयो अकला		
ॐ अयो देवा मधुमती			इत्यादि	२३ A	६ ।
इत्यादि	१६ A	४ ।	वा योषधीः सोमराशी		
वृष्टिकरश्चमन्त ।			इत्यादि	२४ A	१ ।
शिवो भव प्रजाभ्य इत्यादि	१६ B	३ ।	योमधय समवदन्त इत्यादि	२५ A	२ ।
अथ सविं इत्यादि	१६ B	६ ।	मा मा हिवी इत्यादि	२५ B	४ ।
परमस्याः परावत इत्यादि	१७ A	१ ।	अग्ने नय सुपथा इत्यादि	२६ A	८ ।
या सेना अमीलरौ इत्यादि	१७ A	६ ।	कृतावान मधिप इत्यादि	२७ A	३ ।
वे अनेवु इत्यादि	१७ B	२ ।	अग्नि मिषेषु घामस्य इत्यादि	२७ B	७ ।
यो कस्त्यमरानौ इत्यादि	१७ B	६ ।	समान योनिमनुसस्यन्त	२८ A	१ ।
अमपतेस्तस्य इत्यादि	१८ A	५ ।	य इभव इत्यादि	२८ B	५ ।
सुमर्षोऽन्तोऽद्यादि	१८ B	२ ।	सुख्य पात्र इत्यादि	२९ A	४ ।
वमो भूयै चेद अकार			अथ वनस्पती इत्यादि	२९ B	६ ।
इत्यादि	१९ B	१ ।	काश्यान् काश्यान् इत्यादि	३० A	१ ।
काम कामदुचे इत्यादि	१९	३ ।			

	ए	प		ए	प
मधुमान्नो वनस्पति इत्यादि	३० B	५।	इन्द्र देवौर्विश्व इत्यादि	४८ B	१।
सहस्रस्य प्रमासौत्यादि	३१ B	५।	वाजो न सप्त प्रदिश		
नमस्ते वसुमन्त्र इत्यादि	३१ B	६।	इत्यादि	५० A	३।
या ते वसु	३२ A	१।	सपुत्र सूर्यरश्मि इत्यादि	५१ A	२।
असौ यन्ताम्न इत्यादि	३३ A	७।	यास्ते अग्ने इत्यादि	५१ B	५।
असौ य आदि य इत्यादि	३३ B	६।	विश्वस्य मूर्धन इत्यादि	५१ B	६।
नमोऽस्तु नौलघ्नौवाय	३४ A	६।	सूत्रामाद्य एधिवा इत्यादि	५३ A	७।
मानस्योके	३५ B	७।	पुष्पन्ति ब्रह्म इत्यादि	५४ A	४।
मानो मज्जान्तमुतमानो			गमना त्वा गमयति		
इत्यादि	३५	८।	इत्यादि	५४ B	२।
नमः सिकत्याय इत्यादि	३६ A	७।	अनोभद्रा	५५ A	२।
त्रापे अन्धसस्यते इत्यादि	३७ B	१।	अनाद्य्यो जातवेदा	५६ A	५।
याते वसु शिवा तनू इत्यादि	३८ B	२।	वृद्धस्यते सवित	५६ B	१।
मौद्गुल्यम शिवतम इत्यादि	३९ A	६।	विभक्तार नृपक्षस हवा		
विकिदित्र विनोहित इत्यादि	३९ B	३।	महे	५७ B	७।
नौलघ्नौवा श्रितिकण्डा			सहस्रशीर्षा	५८ A	४।
इत्यादि	४० A	६।	अङ्गा सम्भृत	५८ B	२।
ये भूतानामधिपतय इत्यादि	४० B	३।	यो देवभ्य आतपति	५९ A	३।
नमोऽस्तु वसुभ्य इत्यादि	४१ A	८।	सदसस्यतिमङ्गत	५९ A	६।
विश्वतश्चक्षुदत इत्यादि	४२ B	४।	या मेघा देवगणा	५९ A	६।
आशु शिष्टान् इत्यादि	४३ A	१।	मेघा मे वक्ष्यो ददातु	५९ B	१।
वृद्धस्यत परिदीया इत्यादि	४३ B	६।	इद मे वक्ष्य	५९ B	६।
बलविद्या इत्यादि	४३ B	६।	प्रबोमहे मन्दमानायान्धस	६० A	८।
इन्द्र आसां नेता इत्यादि	४४ B	३।	इन्द्रो वृत्रमवृणोत	६० B	४।
उद्धर्यय इत्यादि	४५ A	१।	आकृष्येन रजसा	६१ B	५।
अग्ने सहस्राक्ष इत्यादि	४६ B	१।	त्व नो अग्ने	६३ A	२।
शुक्रव्योतिश्च इत्यादि	४७ B	४।	सोमो यनु	६३ A	७।

	पृ: पं		पृ: पं
शं नो मित्रः शं वरुणाः	६३ B. ३ ।	अकन्ददधि.	६३ B. ३ ।
वनस्पते वोढून्तो हि	६३ A. ३ ।	आमूरज प्रत्यावर्त्तविमः	६८ A. ८ ।
असियमो अस्यादिद्यो	६३ A. ७ ।	यत्र वाखा सम्पतन्ति	६८ B. ८ ।

847.

9058. *The Same.*

Sub stance, count; made paper, $8\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folio 92 Lines, 12 on a page Character, Nāgara of the nineteenth century. Appearance discoloured

The first 8 leaves are missing.

The last Colophon :—

श्रीवाचरकुलभूषणमहाराजमहोदया कृतिना ।

रचिताया अजनि यदुर्मंजया यत्नवस्त्रैर्योऽयम् ।

Aufrecht says that this is a Tantrik work But, as shown above, it contains Yajurmantras along with their explanations, stating their Devatās, Rsis and liturgical uses, in 4 chapters

848.

8597 नवग्रहमन्त्रव्याख्या *Nāgriyaha mantra Vyākhyā*
from *Brāhmana Sarvasia and Guna vishu*

Substance, country-made paper $14\frac{1}{2} \times 2\frac{1}{2}$ inches. Folio, 11 Lines, 7 on a page Extent in slokas, 180 Character, Bengali of the nineteenth century Appearance, discoloured Complete.

7B इत्यावसधिक-महाधर्मोपनिषद्श्रीहृत्पाद्युपहतौ ब्राह्मणसर्वं
यद्ययमन्त्रव्याख्या ।

11A. इति गुणविष्णुव्रतनवग्रहमन्त्रव्याख्या ।

Post Colophon :—

श्रीरामसुन्दरप्रभोक्त. साक्षरम् ।

849.

3037

Substance, country make; paper 11½ x 7 inches Folia 24 Lines 10 on a page Extent in slokas, 500 Character, Nāgara of the early nineteenth century Appearance, discoloured

The MS contains a part of Haliyudha's *Brahmama Sarvasva*. The name of the work is found in leaf 5B

1B, इति पार्वण्यादिसमन्वयाख्या, अथ सपिण्डोक्तव्यम्, 5B, इति
ब्रह्मायुषस्ततो ब्राह्मणसर्वस्वे पार्वणादिसमन्वयाख्या समाप्ता, 8A, इति
 भोजनविधि, अथ जातकर्म, 9A, अथ निष्क्रमणम्, 9B, अथान्नप्राशनम्

It goes over all the ten sacraments ending with the marriage ceremony

24A, इति ब्राह्मणसर्वस्वे समावर्त्तनव्याख्या, अथ विवाहः ।

It begins :—श्रीगणेशाय नमः ।

करोतीति काव्यायनः । तत्र यस्यां मनसाणां प्रजापतिर्हवि-
 र्यथाभार्यं योद्ध-शिशिर-वर्षा-वसन्त-हेमन्त-शरदः षड्रतवो देवताः
 पिण्डपितृयज्ञे षड्रुक्त्तिकरणे विनियोगः इत्यादि ।

850.

3887

Substance country make paper 15 x 3 inches Folia 12 of which the first two are missing Lines 6 on a page Extent in slokas, 42 Character, Bengali of the 18th century Appearance old writing effaced Incomplete at the beginning

It explains the mantras of Śrādh

It ends —

ततश्च देवयज्ञे पित्रादिदक्षिणादानं वाचस्पतिमिषोक्तं हेयम् ।
 पिण्डयज्ञे वस्तुतः + + + कल्पात् + + + विधानं युक्तमिति
 समाप्तमिदं पुस्तकम् ।

Then there was the name of the former owner which has been blurred over with ink

This is a part of a large manuscript as the twelve leaves are also marked from 93 to 102.

861.

11250 पुरुषसूक्त । *Purushasukta*

With a commentary.

Substance correctly written paper 13½ x 7 inches folio 5 In English form Character modern Nagari Appearance fresh Complete

Comm. begins —

या पुरुषो नामिदं दद्यादुत्तमं अतिदत्तं अपरं दद्यादुत्तमं
विद्याददत्तं अतिदत्तं ॥ etc , etc

Colophon —

(7) २२ इति पुरुषसूक्तसमाप्तः ।

(Comm) इति यजुर्वेदे उत्तरनागायनं सम्पूर्णम् ॥

BRĀHMANAS OF THE WHITE YAYURVEDA.

852.

43 माध्यन्दिनशतपथस्य अश्वमेधकाण्डः *Mādhyaṇdina
Satapatha Brāhmaṇa Aśvamedhakanda XIII*

See L 801 for the description of the manuscript

See also pref to Weber's Edition of Satapatha

853

1111

Substance country made paper 9x4 inches Folio 43 by actual counting
Character Nagara Date Samvat 1045 Appearance very old

Post Colophon Statement —

१०।३५ वर्षे कार्तिकशुदि १५ सोमे । अखेष्ट श्री(महाराज
in a later hand) राडलश्रीयोगहृदानविजयरान्ते नागर-
ज्ञातिमहापात्रिक श्रीठडा[त्री अर्चन] restored in a later
hand) पठनार्थं ओ + + ओ लिखितम् । यावृष्ट पुस्तके तावृक्
लिखितम् । Then a verse ending वामदेव नमोऽस्तुते ।

The last Colophon runs —

६ ब्राह्मण ८ (चतुर्थः प्र A restoration) पाठक
काशी ७५ With a caret at this place and
written at the bottom of the page — ब्राह्मणानि
सख्या ३१ एवं काण्डे कथितसख्या ३६६ ।

The last but one leaf is marked 53 Leaf marks in
most of the leaves are corroded or effaced Some of the
leaves are evidently restorations : I do not venture to put
the leaves in order

The first leaf contains three kandikas and a portion of the 1th, all of which agree with the opening kandikās of the Mādhyandina Śatapatha Kanda VII or Hristisatnāmakanda. But the second leaf is not a continuation of the first. The first prapāthaka ends in the 6th leaf by counting but marked 17. But the end of this prapāthaka does not agree with the end of the first prapāthaka of the 7th kanda of the Mb, nor does the beginning of the second prapāthaka of the one agree with that of the other. The second prapāthaka ends in leaf 23 by counting marked 31. It has 8 Brahmanas and 101 kandikas. The Colophon of the third prapāthaka I could not find out. The last kandikā of the 1th prapāthaka is substantially the same as the last kandika of the Kanva Śatapatha, that is of the Brhadāraṇyakaopaniṣad commented upon by Śaṅkarācārya, but the last but one is not the same. Under the circumstances the conclusion is irresistible that this portion of the Brahmana belongs neither to the Kanva nor to the Mādhyandinaśikṣā of the White Yajurveda.

It is, not however, a portion of Āitareya Brāhmaṇa as indicated in the printed catalogue. For it begins with an invocation to the Yajurveda यजुर्वेदोय नमः. Further, the Āitareya is divided in Paucika, udhyāya and khaṇḍa, while this is divided in the kīṇḍa, prapāthaka Brāhmaṇa and kandikā, as in the Śatapatha Brāhmaṇa.

It begins:—

यस्य निन्दितं, etc

इत्थं काण्ड ... दशकात्मकप्रतपचपूर्वभागो व्याख्या[तः] तत्र प्रथमद्वितीयकाण्डाभ्यां + + धानादिद्योतनदुषम्यानादीनि चा[तु]-
र्मास्थान्तानि प्रतिपादितानि द्वितीयचतुर्थाभ्यां एकाद्याद्योतनमघा-
त्मकसकलसोमयामप्रकृतिभूतचतुस्रस्यो ज्योतिष्टोम' प्रतिपादित
पञ्चमेन वाजपेयराजसूयौ यष्टादिकाण्डचतुष्टयेषु प्रकृतिविकृतिभूत
सोमयामाश्रितं अधिचयनात्थं कर्म विस्तरेण प्रतिपादित । दशमे
तत्प्रशंसामुखेन तदाश्रितान्युपश्रुतानि विहितानीति पूर्वभागार्थ-
संक्षेपः । उत्तरभागे अष्टाध्यायो-सोत्रामन्यत्रमेधारण्यस्यः काण्डा-
चतुर्थसु सुब्रह्मप्रतिपादको बृहदारण्यकाख्यः । तत्र प्रथमे काण्डे
पूर्वोक्त माध्यन्दिनं कर्म अत्रूय प्राग्विहितकालाद्यवशिष्टाङ्गकला-
प्रविधि' तत्प्रशंसा च क्रियते ।

*End:—*श्रीवेदार्थप्रकाशेन, etc, etc, etc

इत्येकादशकाण्डभाष्यं समाप्तम् ।

Post Colophon —

संवत् १६०६ वर्षे श्रावणवदि १७ चतुर्दश्यां लिखितम् ।

The Colophon in leaf 5B —

इति सायनाचार्यविरचिते माधवीये वेदार्थप्रकाशे माध्यन्दिन-
प्रतपचमाह्वये प्रथमाध्यायस्य प्रथमं ब्राह्मणम् ।

Āstādhyāyikāṇḍa is the name of the 11th chapter of
Saṭipatha Brāhmaṇa, as it contains eight chapters

855.

१६०९ बृहदारण्यकं माध्यन्दिनीयम् । *Vṛhadāraṇyaka*
(*Mādhyandniya*)

Substance 'country made paper 13x6½ inches Folio, 21 Lines 10 on
a page Extent in slokas, 410 Character 'Nagara' Appearance, old In
complete at the end

856.

9131. *The Same.*

Substance, country made paper 10x5½ inches Folia, 122 Lines 7 on a page Extent in slokas, 100 Character, Nagara Date, 81m 118b Appearance, tolerable

It ends :—

कश्यपामैत्रवेः कश्यपो नैत्रविर्वाचोवाग्भिष्या अग्निष्याद्यादि-
त्यादादित्यानीमानि सुक्तानि यजुषि वात्रमनेयेन याज्ञवल्कीनात्या-
यन्ते ॥ १ ॥ ब्राह्मणं ॥ यथोऽध्यायः समाप्तः ।

तथा सप्तमप्रवर्गे नवमोऽध्यायः कण्डिकासंख्या । ८६ ॥ पञ्चमः
प्रपाठकः समाप्तः । कण्डिका १०१ । अस्मिन् काण्डे कण्डिकासंख्या
५४२ । एवं यजुर्वेदसंख्या । ६८ । ६ । अध्यायसंख्या १०० । ब्राह्मण-
संख्या ४४० । कण्डिकासंख्या ७६२४ । अक्षरसंख्या ७६८००० ।
संवत् १६८६ । वर्षे औष्ठाणिवाहनशराक्षे १५५१ प्रवर्तमाने उत्त-
रायणगते औत्तर्ये योग्यशतौ ज्येष्ठमासे सुक्लपक्षे भौमे उदीय-
+ + + पादेवीसुतवीर्यामेव लिखितम् ।

Beginning :—

औग्येशाय नमः । ॐ इत्याहप्राजापत्याः । देवाश्चासुराश्च ततः
कानीयसा एव देवाः इत्यादि ।

857.

8583. *माध्यन्दिनोपनिषद्वृत्तिः । Madhyandino-
panisadvṛtti.*

By Vāsudeva Brahma, pupil of Hṛṣṭkeśa.

Substance, country-made paper 11x5 inches Folia, 138 Lines, 12 on a page Extent, 4500 slokas Character, Nagara Fresh Incomplete

These one hundred and twenty eight leaves go up to the 7th Brāhmaṇa of the 5th Prapāṭhaka

It begins :—

महादेवो मया देवान् वंशर्षीन् स्वगुरुं क्षता ।
औग्यद्वरं महादेवो सचिदानन्दरूपिणोम् ॥

मध्यमालोच्य ख भाष्य सटीक वार्त्तिक तथा ।

माध्यन्दिनोपनिषदो दत्तिरारभ्यते शुभा ।

The Colophon of the 1st chapter in 58A —

इति श्रीहृषीकेशभगवत्पूज्यपादश्रिष्यपरमहंसपरिव्राजकाचार्यवासुदेवव्रज
भगवत कृताया माध्यन्दिनोपनिषद्वैकाग्र्यां द्वितीय प्रपाठक समाप्त ।

858.

1686 The Same Text

With the commentary by Nīlakanṭha .

Substance country made paper 13½ x 5 inches The first śloka adhyaya
of the Upaniṣad complete in 136 leaves of which folia 2nd to 8th are missing
The fifth adhyaya in a separate pagination in 10 leaves up to the 14th
Brāhmaṇa The text covers the same ground as pages 948 to 1000 of the
Biblid Edition The 6th śloka in 19 leaves ending abruptly printed
in pp 1030 to 1040 of the same edition

The commentary begins —

ऐन्द्र जालमिवेद रश्चित विश्व समायया येन ।

तस्मै नमः परस्मै यस्मै सर्वं वहन्ति बलिमाद्या ॥

ॐकारकल्पवल्लीमदया पाशाभवेष्टस्यिहस्ताम् ।

वन्दे समन्दहसितामुपनिषदरविन्दकुहरमधुधाराम् ॥

हरवे हराय हरवे हरजायायै हराङ्गजायायि ।

गायत्र्यै तपतये श्रुतये स्मृतये नमो नमो ॥

सखीदायुर्दत्त वेदव्यासेन गौडकण्ठेन [यस्मै] ।

हस्मात् प्रियाय तस्मै यतये कस्मैचिदस्तु मे प्रयतिः ॥

श्रीमच्छावती लक्ष्मी मातर देशिकोत्तमाम् ।

पितरं रङ्गनाथस्य देशिकोत्तममाश्रये ॥

काशीनाथगुरुं नत्वा श्रीधरास्य गुरुं तथा ।

अत्रया सयुतो भाष्यवार्त्तिकेऽप्यवलोच्य च ॥

माध्यन्दिनीयशाखायां दृष्टदारुण्यकामिधा ।

या चास्त्युपनिषन्मुखा तस्या व्याख्या यथामतिः ॥

नीलकण्ठीति नाम्नेय कलकण्ठीदतोपमा ।

इतिकण्ठप्रियाप्रोक्ते नील + + + + + ।

See below

859.

8580 *The Same*

Sub stance country made paper 13½ x 7 inches Folia 160 Line 12 on a page Extent 8000 slokas Character Nagara Complete

To the end of the 1th Adhyāya

The author Nīlkantha was the son of Rāṅganatha Saiva and Lakṣmi His teachers were Kāśinātha and Śrīdhara For writing this comm, he studied Śukara's Bhāṣya and Sureśvara's Vartika He confines himself to the Vṛhādaranyaka Upaniṣad of the Madhyandinaśakhā of the White Yajurveda, the reading of which differs from that of the other Śakhas He altogether rejects the first two Brahmanas of the V A U of Kāuvasakha which Saṅkara comments upon He says that these Brahmanas belong to Asvamedha, and therefore to Karmakanda They are dealt with in the 10th Prapathak of the Śatapatha of M śakha, and they are altogether out of place in an Upaniṣad or Jnana kanda Hence he begins from —

“इयाह प्राजापत्यादेवाश्चासुराश्च” and not from उषा वा अश्वस्य मेधस्य शिर ।

The last five leaves are written in a scribbling hand and on paper of a different size

860

8907 मुख्यार्थप्रकाशिका माध्यन्दिनीय वृहदारण्यको-
पनिषद्बौका । *Mukhyārthaprakāśikā being a*

comm on Vṛhādarānyaka of the Madhyandina Śakhā

By Divedaganga, the son of Narayana

Substance country made paper 11½ x 4 inches Folia 50 Line 8 on a page Extent 22 slokas 6000 Character Nagara of the eighteenth cen

tury Fol a 246—50 a a restoration a a modern la d Appearance dis
coloured Complete

It begins thus —

ॐ नमो ब्रह्मादिभ्यो ब्रह्मविद्यासम्प्रदायकर्तृभ्यो वश ऋषिभ्यो
नमो गुरुभ्य इयाह प्राजापत्या इत्येवमाद्या षडध्यायी माध्यन्दि
नीयब्राह्मणोपनिषत् तस्या इय अल्पसंख्या वृत्तिरारम्भते । उपनिष
च्छब्देन मुख्यया वृत्त्या ब्रह्मविद्यैव वाच्या उप समीपस्य प्रत्यगात्मैकत्व
नोति निश्चित सत्तत्परात्मा सहेतो (१) नसार सादयति इत्युपनिषत्
इति व्युत्पत्ते ॥

It ends thus —

तत एव हिरण्यगर्भात सम्प्रदायोक्ततदादिकान् सन्धानेव प्रति
पारम्पर्येणागतोऽयं सम्प्रदाय इति युक्त । यजुषामादित्यत्वं पुन
कथम्भूतानि यजुषि युक्तानि शुद्धानि यद्वा युक्तानि ब्राह्मणेना
मिश्रितमन्त्रात्मकानि । वाजसनेयेन शास्त्रवत्त्वेनाख्यायन्त इत्यर्थ ।

The Col —

इति श्रीमाध्यन्दिनारण्यकथाख्याया मुख्यार्थप्रकाशिकाया पञ्चम
प्रपाठकस्य पञ्चम ब्राह्मणम् । पञ्चम प्रपाठक समाप्त । यष्टो
ऽध्यायश्च समाप्त । शुभमस्तु । इति श्रीविद्वज्जनितिलकद्विवेद
श्रीनारायणसूनुना द्विवेदमङ्गेन विरचिताया माध्यन्दिनारण्यकथा-
ख्याया मुख्यार्थप्रकाशिका सम्पूर्णा ।

ब्रह्म सत्यं अगमिष्या जीवो ब्रह्मैव नापर ।

इति यो वेद वेदान्तै स भुक्तो नात्र सशयः ।

श्रीछायाय नमः ।

861

I

6085 वृहदारण्यकोपनिषत् । *Vṛhad aranyakoṇiṣad*

Substance country made for 10x13 1/2 in. Fol a 246 I in 40 a
ago Character Nagara of the early nineteenth century Appearance
urcd ly da 1 Complete

This belongs to the Kāṇva Śatapatha Brāhmaṇa. It is a well-known fact that Śaṅkarācārya commented on the Vṛhadāraṇyaka of the Kāṇva recension

II.

मैत्रावरुणीयम् । *Maitrāyaṇya.*

Kanda III of the Kāṇva Śatapatha.

Substance, country-made paper 10×4½ inches. Folia, 93. Lines, 11 on a page. Character, Nāgari. Date, about 1631. Appearance, old and discoloured. Complete.

Colophon :—

द्वितीयकाण्डे षोडशप्रपाठका समाप्ताः ।

इति मैत्रावरुणीयं द्वितीयं काण्डं समाप्तम् ।

Post Colophon Statement :—

शुभं भवतु लेखकपाठकयोः । कल्याणं भूयात् । ख्रिस्ति मंवत् १५३१ वर्षे
चैत्रवदौ ३ द्धनौ श्रीहनुमपुरीयामे चातुर्विंशमोदघातीय दूवे सरासुतनारसिंहेन
खपठनार्थं प्रोपकारार्थे । कल्याणं भूयात् । शुभं भवतु । कल्याणमस्तु ।

862.

2869. *The Same (Vṛhadāraṇyakopaniṣad only).*

Substance, country made paper. 9½×4½ inches. Folia, 13. Lines, 9 on a page. Character, Nāgari of the eighteenth century. Appearance fresh. The first chapter only.

Col :—अथमोऽध्यायः ।

863.

2283. *The Same.*

Substance, country made paper. 9½×4½ inches. Folia, 127. Lines, 7 on a page. Character, Nāgari. Appearance, old and worm-eaten. Complete.

Post Col. :—अथमोऽध्यायः १३८६ ।

864.

* 2293. *The Same.*

Substance, country made paper 8½×4½ inches. Folia, 1-21 (the first two chapters), 1-15 (the 5th chapter, incomplete), 27 to 38 (from the Second Brāhmaṇa of the 7th chapter to the end of the 8th chapter). Lines, 11 to 16 on a page. Character, Nāgari. Appearance, discoloured.

Last Col —

इति श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य परमहंसपरिव्रजका-
चार्यस्य श्रीशङ्करभगवत्[?]कृताया दृढदारण्यकटीकायां पञ्चम
ब्राह्मण । अष्टमोऽध्यायः ॥

Post Col —

संवत् १८५० वैशाखमासे कृष्णपक्षे पष्ठमी सुधवासरे लौक्यीता
मेकुकायय सामभट उवाच श्री देव्या श्री लौक्या भगवदोवा
न विद्यते ॥

870.

11071 दृढदारण्यकभाष्यतात्पर्यदीपिका । *Vṛhada
ranyaka Bhāṣya Tātparyādīpikā*

By Anantabrahma, the disciple of Śaṅkarācārya

Substance country made paper 12½ x 8 inches. Fine 16 to 18 on a
page. Character Nāgara of the 18th century. Appearance fresh.

Adhy III foll 58 —

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्रजकाचार्यश्रीमच्छङ्करभगवत्पूज्यपाद
शिष्येण भगवद्भगवत्शानेन कृताया दृढदारण्यकभाष्यतात्पर्यदीपि
(टी)कायां द्रव्यो(वीर्यो)ऽध्याय समाप्तः ।

Post Col —

संवत् १८३७ मनेष नाम वैद्यवदिर कृष्णपक्षे वासरे त्रिपौरशि ।

Adhy IV foll 25 (*Col* इति श्रीमत्परमहंसः चतुर्थोऽध्यायः) ।

Post Col. —संवत् १८३७ समै वैशाखमासे ।

Adhy VIII foll 11 (*Col* ० अष्टमोऽध्यायः) ।

Post Col —संवत् १८३७ समै चैत सुदि सकुलपक्षे ।

See I O Cat 215

The Upaniṣad consists of the 6 books, III-VIII, of the
Bṛhadāranyaka. Eggeling, however, describes the first book
as consisting Adhyāyas I-III.

871.

8582. *The Same.*

Substance, country-made paper 12x4½ inches. Folio, 135, the first 27 leaves being restored in a different hand. Lines, 12 on a page. Extent, 2500 slokas. Character, Nāgarī. Dated, Saig 1805. Fresh. Complete.

The text, Bhāṣya and Tīkā.

समत् १८६५ पौषमासि छप्पणत्वे षष्ठो गृह्यार गङ्गातोरे
त्रिलोचनसन्निध्यौ लेखितोक्तता शुभमस्तु ।

The 1st chapter of the Upanisad or the 3rd of the 14th Prapāthaka of the Kāuvasatapatha ends in 170, the 2nd or the 1th in 263, the third or the 5th ends in 817, the 4th or the 6th in 1 166, the 5th or the 7th in 195; the 6th or the 8th in 582.

872.

11075 *The same here called simply वृहदारण्यकोपनिषद्-
भाष्यटीका ।* *Vṛhadāraṇyakopaniṣad Bhāṣya Tīkā*

By Anandaśūdra

Two batches of leaves

I

Substance country made paper 12½x6 inches. Folio, 57. Lines 10 on a page. Character, modern Nāgarī. Appearance fresh.

A modern copy

Beg. —ॐकारोदमादित्रयं ब्रह्मोपासनानि एषोऽर्थः सप्तमे निवृत्तः । सत्यति प्राधान्येन तावद्ब्रह्मोपासनं कलं श्रीमन्वादि-
कर्म च ब्रह्मत्वमित्यष्टममध्यायमारभमाणो ब्राह्मणवंशतिमाह-
प्राण इति ।

End —इति श्रीमत् परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीमच्छ्रद्धानन्दपूज्यपाद-
शिष्यश्रीमदभगवदानन्दज्ञानलतायां श्रीमद्वृहदारण्यभाष्यटीकायां
चतुर्थोऽध्यायः ।

I suspect up to fol 20, it is adhy VIII, the rest, adhyāya

Substance, etc, the same as in L. 1 folia, 37, marked 1—34 and 57

• Beg :—श्रीगणेशाय नमः ।

शुभमस्तु ॥ मधुवाण्डे त्वाहं कक्षं चेति मधुदयं व्याख्यातं संप्रति
काण्डान्तरं (कातरार) प्रतिजानीते अनेक इति ननु पूर्वस्मिन्-
ध्यावदये व्याख्यातमेव तत्त्वमुत्तरवादि वक्ष्यते, etc.

873.

10851. *The Same.*

Substance, country made paper 12½ x 6 inches Folia, 37 Lines, 13 on
a page Character, modern Nagari Appearance, fresh

The comm on the last chapter only

End :—परिसमाप्तौ मंगलमाचरति ब्रह्मेति ।

Col. :—इति श्रीपरमहंसपरिव्रजकाचार्यश्रीशुद्धानन्दपूज्यपादशिष्यभगव-
दानन्दज्ञानविरचितायां वृद्धदारण्यकभाष्यटीकायां षष्ठोऽध्यायः ।

Post Col. —शुभमस्तु ॥ संवत् १८३७ मिति वैशाख सुदि मेकम
अशुवासरे । समाप्तः ।

874.

10850. *The Same.*

Substance country made paper 12½ x 5 inches Folia, 64 Lines, 10 on
a page Character, modern Nagari Appearance, fresh

End :—परिसमाप्तौ मंगलमाचरति ॥ ब्रह्मेति ॥ वंश ब्राह्मण ॥

There is one stay leaf

875.

10902. *The Same.*

Substance, country made paper 12½ x 5 inches Folia, 41 Lines, 10 on
a page Character, modern Nagari Appearance, fresh

A fragment. Every leaf is marked with the letters
व. टी. बा ।

Beg :—श्रीगणेशाय नमः ।

इतीयेऽध्याये सूचितविद्याविषयोरविद्यां प्रति विद्यां प्रपञ्चयितुं
चतुर्थाध्यायमारभमाणो × त कोतयति व्यासोति ।

35A चतुर्थस्य चतुर्थे ब्राह्मण समाप्तम् ।

41A पञ्चम ब्राह्मणम् ।

The MS. ends abruptly

There is also the last leaf of the MS containing only the col इति श्रीमत् परमहंसपरिव्राजकाचार्य श्रीशुद्धानन्दपूज्यपादशिष्यभगवदानन्ददानार्चिताया (?) रचितायां पद्योद्ध्याय समाप्तम् ।

There is one stray leaf marked 37

876.

11169 *The Same*

Substance country made paper 12½×6½ inches Folia 20 Lines 15 on a page Character, Nagara Date Samvat 1837 Appearance fresh

A fragment

Reg. — श्रीसरस्वत्यै नमः ।

मधुकाण्डे + + + चेति मधुदय आख्यात । समप्रति काव्यान्तर
प्रतिजानीते जनक इति ।

Col. — इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकश्रीशुद्धानन्दपूज्यपादशिष्यभगवदानन्ददानार्चिताया वृहदारण्यकटीकाया पञ्चमोऽध्याय समाप्त ।

Post Col — शुभमस्तु ॥ स्वर्ग १८३७ समये चैत सुदि सुकुलपक्षे
वासरे शुक्रवारे समाप्त ॥

877.

8581. वृहदारण्यकव्याख्या मिताक्षरा । *Mitākṣarā being a comm on Vṛhadāraṇyaka by Nityānandāśrama, disciple of Puṇḍottamasrama*

Substance country made paper 12½×4½ inches Folia 10 Lines 14 on a page Extent 5000 slokas Character Nagara Date Sam 1567 Fresh Complete

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

योऽनन्तोऽनन्तशक्तिः सृजति जगदिदं पालयत्यन्तरात्मा
सविद्यान्ते निधौय स्वकमहिमयत्नं सत्यचिन्मूर्तिरास्ते ।

योऽनुयः सञ्जनाना परमहिततमः पापिनामुद्यमूभिः-

मोऽम्माकं जाम्भिनानि पदिघ्नन् भजन्तु आत्मनः ओऽमिंहः ।

यन्मूलप्रवहन्पविचपयमः संसेवनादेव मे

समद्वेषमदाभिधा यद्यमसा नेयुः स्र गन्तायिनः ।

यत्संसारपवित्रमापद्यदया (?) मंघ्रीतनो मोदभाहू

वन्दे तत्पुत्रोत्तमायममृगोः पादावविन्ददयम् ।

या काव्योपनिषत् प्रसिद्धहृदयारण्ययुतो मादरं

तद्वाच्यप्रमुगं विमोक्ष विपुला टीका कृता चानिनाम् ।

वन्धा नात्वनानागतसंमतिभिर्मोक्षेष्वभिर्धोमिभिः

मुपागृह्य मिताक्षया पुनरिषं कृताना मया रच्यते ।

उपनिषद्भन्देव मुग्धया हृदया ब्रह्मविद्यैव शब्दा उप समीपस्यं

प्रवृत्तामैकत्वं निश्चिनं मत् तत्परायां संसारं भावयतोऽपविषदिति

कृत्यते । यद्यपि विद्याममपेक्षितेन उपचारान् उपनिषदितुयते ।

The Colophon :—

इति ओपरमहन्मरविम्राजकाचार्यं ओद्वेषोत्तमायममृगवार-

प्रियविद्यावन्दायममृगवायां हृदयारण्यक्या-दायां मिताक्षरायां

वृत्तीषोऽध्यापनमभासः ।

यत्पादपद्मभक्तस्त्वं मानभिः

विश्राम्य मा विधिपदादपि सञ्चरन्ति ।

न प्राप्नुवन्ति पशुकर्मस्तादधनेहा ?

तस्मै श्रुतिहवपुत्रे हरये नमस्ते ।

878.

9513 *The Same*

Substance country made paper 13x6 inches Folia 181 Lines 11 on a page Extent in slokas 6878 Character Nāgara Appearance fresh Complete

879.

11086 *The Same*

Substances country made paper 10x4½ inches Folia 82 Lines 10 on a page Character Nāgara Appearance fresh Complete

Last Col — इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य-श्रीपुरुषोत्तमाश्रम-
पूज्यपादशिष्यनिबन्धनाश्रमविरचिताया मितक्षरायामष्टमौष्ठ्याय
समाप्तः ।

Post Col — सवत् १८३० मीति फाल्गु ।

See I O Catal 224.

880

8689. *The Same*

Substance country made paper 9½x5 inches Folia 217 Lines 13 on a page Extent in slokas 5600 Character Nāgara Date, Saip 1861 Fresh Worm eaten Complete

881.

8979. बृहदारण्यकं सटीकम् । *Bṛhadāraṇyaka*
with a Comm

Substance country made paper 13x7 inches Folia 16 Lines 17 on a page Extent in slokas, 1000 Character Nāgara Worm eaten

The third and the fourth. The third complete and the fourth incomplete

* Nothing to supply any clue to the identity of the commentary.

One stray leaf.

SUBSIDIARY TREATISES TO THE WHITE YAJURVEDA.

882.

6118 सर्वानुक्रमसूत्र (माध्यन्दिनीय) । *Sarvānukrama
sūtra (Madhyandiniya)*

By Kātyāyana

Substance, country made paper 1x4 inches Folia 29 Lines on a
page Extent in sloka= 680 Character Nāgari Date 4/1/1930 Ap-
pearance fresh Complete

See L 2114 and 4135

Beginning —

स्वीमयेष्टाय नम । हरि ॥

मण्डल वक्षिणमक्षिणं हृदयश्चाधिष्ठित येन ।

युक्तानि यजूषि भगवान् वाचवल्गायै यत प्राप ॥

त विवक्षन्त ययौमयमर्षिद्वान्तमभिधाय माध्यन्दिनीयवाञ्छने
यके यजुर्वेदाष्टाये नर्षे सखिते समुद्रियश्चैवैवतश्चदास्यनुक्रमि
थ्यामो यजुषामनियताक्षरत्वात् एकैषां हन्तो न विद्यते । अष्टार
श्चय स्रज्ज्वा परमेष्ठ्यादयो देवता मन्त्रान्तर्भूता अग्रादिका
हविर्भाजं स्तुतिभाजो वा जोन शाखोऽष्टाश्वोपवेधकपालेभ्योऽनू-
खलादयश्च प्रतिभाभुताम्बुदासि गायत्र्यादीन्येतान्यविहित्वा योऽघौ
तेऽनुव्रूते अपति जुहोति यजते याजयते तस्य ब्रह्म निर्वीर्यं यातया
मभक्त्यध्वान्तरा च गते वा पद्यते स्वाण्यु वृष्तेति प्रमीयते वा पापी
यान् भवत्यय विश्रायेतानि योऽघौते तस्य वीर्यवदय योर्यवितस्य
वीर्यवत्तर भवति अपित्वा ऊलेष्टा तस्यलेन युज्यते । १ ।

इत्येतादि ख ब्रह्मान्त विवक्षानपश्यत् । तत प्रतिकर्मविभागेन
ब्रह्मणानुसारेण ऋषयो वेदितव्या । परमेष्ठ्यो प्राजापत्यो दशंपुण-

मासमन्त्राणा ऋषिर्देवा वा प्राजायन्वा इमेवाशाखानुष्टुप्विनियोग
कल्पकारोक्त एवमूर्ज्जित्वा वायवो वायव्य देवो व ऐन्द्रो यजमानस्य
शाखा व्यसोर्वायव्यं द्योर्मातरश्चिन उखा व्यसोर्वायव्यं देवस्या पय
कामधुक्तं प्रथ सा विन्वायुस्त्रौण गद्यानीन्द्रस्यैन्द्र पय ॥ २ ॥

IIA, इति सर्वानुक्रमशिकाया प्रथमोऽध्याय , 19A, इति
सर्वानुक्रमणीये द्वितीयोऽध्याय समाप्त , 23A, इति सर्वानु-
क्रमणीये तृतीयोऽध्याय समाप्त , 25A, इति सर्वानुक्रमणीये
चतुर्थोऽध्याय समाप्त ।

It ends —

सप्तम जगतो जागतयदाष्टिनस्त्रय सौ च द्वौ महासतो षट्
तपुको सप्तक षटको दशको नवकश्च षटपुका वा महापति-
माध्यन्दिनीये वाजसनेयके सर्वानुक्रमशिकैषा कृतिर्भगवत कात्या-
यनस्यैषा कृतिर्भगवत कात्यायनस्य । इति । ७

Last Colophon —

इति माध्यन्दिनीये सर्वानुक्रमणीये पञ्चमोऽध्याय समाप्त । ५ ।

मी । जेष्ठ शुक्ल ५ तबी सवत् १८३० । श्रीजानकीवल्लभो विजयते । बाल-
मुकुन्दस्यैव पुस्तकम् ।

The following is added in a different hand in red ink —

इदं पुस्तकं लेखयित्वा बालमुकुन्देन लिखितं सीतारामेण ।

883.

1760 *The Same*

Sub tace country made paper 8½ x 11 inches Folio 4 Line 60
a page 14 text in sloka 400 Character Nagari Date, Samvat 1691 1/2
pearance old. Complete

The Post Colophon Statement —

इति सर्वानुक्रमणी समाप्ता ॥ कठिकासस्या १२४ ॥ सवत् १८२९ । वर्षे
शेषमासे शुक्लपक्षे दशमी भोमे वाराणस्यां लेखक उद्भवेन लिखितोऽयं ग्रन्थः ।

An index to the White Yajurveda of the Mādhyandina
School, attributed to Katyāyana

6187. *The same with a commentary.**By Holtra*

Substance, country made paper 5x4 inches Folia 4. Lines 12 on a page Character Nagari of the early nineteenth century Appearance, discoloured A fragment

Beginning —

यजुर्वेदस्य मूलं हि भेदो माध्यदिनौवका ।

सर्वानुक्रमस्यो तस्या (?) काव्यायनकृता नृ या ॥

यस्या तस्यान्तु होलोर कुर्वे तस्या तस्याधिपम् ।

विलोक्य सर्वसूत्राणि भाष्याणि विविधानि च ॥ २ ॥

इह भगवान् काव्यायनाचार्यः सर्वानुक्रमसूत्रप्रारम्भे प्रथमं मत-
लाचरगपूर्वकं यजुर्वेदस्य मुख्य + ऋषिष्णुदेवतानाथं प्रतिष्ठा-
सूत्रमाह ॥

Text — ॐ मण्डलं दिक्षुमन्ति हृदयं चाधिष्ठितं येन, etc

Colophon —

इति सर्वानुक्रमस्यो वे प्रथमकण्डिकाया होलोरभाष्य समाप्तम् ।

Post Colophon Statement —

इह यजुष्णुदेवज्ञेन लिखितमस्ति ॥

10201 B सर्वानुक्रमशिकापद्धति । *Sarvanukramanika-
paddhati.**Being a general index to the Vajasaneyasamhita**There are three fragments —*

1

Substance country made paper 8x4½ inches Folia 29 (by counting)
Lines 11 on a page Character Nagari of the eighteenth century Ap-
pearance old and discoloured

Note — इति अद्विताया प्रथमोऽध्यायः , द्वितीयोऽध्यायः , इति पिण्ड-
पितृयज्ञा , इति अनुष्मास्त्राधिकारः — तृतीयोऽध्यायः , यजुर्वेद-

अध्यायः, पञ्चमोऽध्यायः, षष्ठोऽध्यायः, सप्तमोऽध्यायः, इत्य-
ष्टमोऽध्यायः; इति वाजपेयमन्त्रादि—अथ राजसूयमन्त्राणाम् अध्या-
यमिधीयते; नवमोऽध्यायः, दशमोऽध्यायः समाप्तो राजसूया-
धिकारः। इति सर्वानुक्रमणिकापद्धतौ प्रथमोऽध्यायः (?)

There are only two lines of the 11th adhy. in the last leaf. There is also 1 leaf of probably another index con-
taining I. 1—9.

II.

Substance, etc., the same as above. Folia, 12 (by counting)

Cols. :—अध्यायः समाप्तः ११; अध्यायः समाप्तः १२।

III.

The last leaf of the index.

Col. :—इत्यनुक्रमणिका समाप्ता।

Post Col. :—संवत् १७५९ शके १६१८ पौषवदि १० रवौ अमरा-

वतीस्थितादिष्टचनगरावातीसमष्टानन्तात्यजश्रीकृष्ण सरमपत्रं
लिखितमन्यस्तेखलेन ॥ श्रीरघु।

In a much later hand.—

दी० यच्चकरेण मौल्येन गृहीतं जयपुरनगरे।

886.

6185

Substance, country made paper $8\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches Folia, 26 Lines, 9, 10
on a page Character, modern Nagari Appearance, fresh Incomplete
at the end

A general index to the Mādhyandiniya-Yajurveda-
samhitā—to be differentiated from the Yajurveda Sarvā-
nukramanikā, described in L. 2114.

The MS being incomplete at the end, contains neither
the name of the author, nor that of the work

It begins —

अथ वाजसनेयावात्तरभेदमाध्यदिनीयाख्ययजुर्वेदसंहितामन्त्रा-
गाम्दयिदैवतच्छ्रुत्वास्त्यभिधीयन्ते । ते च मन्त्रा दिविधाः ऋगूपा
यजूरूपाश्च तत्र नियताक्षरपादावमाना ऋगित्युच्यते ॥

अनियताक्षरपादावमान यजुरिति । तत्र मन्त्रासां (?) ऋचां
यथाक्षरं गायत्र्यादीनि छंदोसि सन्त्येव नियताक्षरत्वात् । यजुषाम-
(च)नियताक्षरत्वात् केधाचिभ्यते इदो नास्ति i, etc, etc

9A, इति वाजसनेयावात्तरभेदमाध्यदिनीययजुर्वेदसंहितायामुप-
योगिनो परिभाषा समाप्ता ॥

अथ ऋषिदैवतच्छ्रुत्वा स्तुत्यमुच्यते ॥

It comes up to the Cātumāsya mntias

24B, अथ यजुर्मन्त्रमन्त्रागाम्याद्युच्यते i, etc, etc

887.

0190 **माध्यंदिनसंहितासंकल्पः ।** *Madhyandina Samhita*
Sankalpa

Substance country mah paper 5x3 inches. Folia 18 of which the
1st 9th 10th 12th and one half of the 11th is lost. Lines 7 on a page
latent in slokas 250 Character modern Nāgarī. Appearance fresh
Date Sayvat 1818

Last Colophon —

इति माध्यदिनीयसंहितासंकल्प समाप्त ।

Post Colophon —

मङ्गलं भगवन् विष्णुमङ्गलं गण्डध्वज ।

मङ्गलं पुण्डरीकाक्षो मङ्गलायतनं हरिः ॥ १ ॥

श्री । संवत् १८१६ रौद्रमासि मकरे वैशाखशुक्लप्रतिपदि
शुक्रवासरे लिखितमिदं दीक्षितकृत्यप्रकरणम् ।

From fol 11B to the end, the work contains *sankalpas*
or resolutions for reciting the various chapters of the
Sukhyajurveda of the Mādhyandiniya Śikhā—as a speci-
men, one is quoted from fol 13

वाचस्पत्यवत्तृत्तत्वाभिप्रतिपत्तिः । नारायण ऋ० त्रिष्टुप
इन्द्रः कल्पपो देवः अश्वमेधावभृतस्मान्मलः । ७ ।

Another is quoted from fol 17, 18

इशावासेव्यधायस्य सकलानुक्तयिज्ञानुवाचस्य अत्रिष्टभि
विश्वेदेवा देवता जगतोऽइन्द्र इह अम्मनि ब्रह्मज्ञानावाप्त्यर्थं जपे
विनियोग —

The real samk alpa—ending पाठमह कश्चित्ते is lost in fol
12 missing

In the leaves preceding 11 there are given rules for
recitation

888

1782 अनुवाकसंख्या । (शुक्लयजुर्वेद) *Anu Ika*

Samk al of the Ika I jure la

Sub stance counts, nalo paper 8½×3½ inches Fols 6 I c 6 on
a page Extent slokas 80 Cla s ter Nagara Appears eo oil Con
plete

It begins —

अथानुवाकान प्रवक्ष्यामि ब्रह्मणा विहितान पुरा ।

विप्राणा यज्ञकालेषु अपहोमार्चनादिषु ॥ १ ॥

इमे त्रैकावसो पवित्र तिष्ठोमे प्रतपते सप्त पवित्रेस्यो वे श्रम्रांसि
विषो धृष्टिरसि श्रम्रांसि द्विकौ देवस्यत्वाविषो देवस्य त्वा पथ
प्रत्युष्ट रक्षस्त्रिषो दशैकत्रिषत ॥ १० ॥ ११ ॥ १२ ॥

Col — इति अनुवाकसंख्या समाप्ता ।

The anuvakas and Iands are given chapter by chap
ter The anuvakas are summed up at the end as 303

दशधाध्याये समाख्याता अनुवाकास्तु संख्या ।

प्रत १ दशानुवाकास्तु नवान्ये च मनीषिभिः ॥ १ ॥

सप्तपष्ठिचितो श्रेया सौत्रे द्वाविंशतिस्तथा ।

अथ एकोनपञ्चाशत् पञ्चत्रिंशत् खिलं स्मृता ॥ २ ॥

शुक्रिषु च विज्ञेया एकादश मनोविभिः ।

एकोक्तव्य समाख्यातं त्रिशतं यधिकं मतम् ॥ ३ ॥

The result obtained is this :—

	I—X Adhyāyas	...	119
Citi	XI—XVIII	...	67
Sautiāman	XIX—XXI	...	22
Asvamedha	XXII—XXV	...	49
Khila	XXVI—XXXV	...	85
Śukriya	XXXVI—XL		11

308

See the Text with Mahidhara's Bhāṣya.

Post Col. —सुभमस्तु ॥ श्रीरस्तु ॥ कल्याणमस्तु ॥ श्रीः ॥ श्रीः ॥ श्रीः ॥

सौख्यपाठकयोर्भयोस्तु ॥ रामाय नमः ॥ कृष्णाय नमः ॥ वासुदेवाय नमः ॥

कालभैरवाय नमः ॥ विश्वनाथाय नमः चतुष्पदै नमः ॥

See L. 1806, which gives different introductory verses.

888A.

9770. *The Same*

Substance, country made paper : 21×4 inches . Folia 4. Lines, 10 on a page . Extent in slokas 100 . Character Nagari . Appearance tolerable . Complete

Beginning :—

अथानुवाकान् वक्ष्यामि ब्रह्मज्ञा विहितान् पुरा ।

प्रिष्यामामुपदेशाय यज्ञसंस्काराव च ॥

विप्राणां यज्ञकालेषु अयहोमार्चनादियु ।

इधैलैकावसो यविचं तिस्रोऽष्टोत्रतपते सप्त, etc.

889.

932. *The Same.*

For the manuscript see L. 1806

Post Colophon Statement —

श्रीसमत् १८३२ वैशाखकृष्ण ६ । पठौ भृगुवासरे शुभम्
भूयात् ॥

Beginning (after what Rājendralāla has quoted)

इत्येतेका वसो पवित्र तिष्ठोऽमे प्रतपते सप्त पवित्रेष्टो वे
ग्रम्मांसि तिष्ठो, etc, etc

890.

6142 The Same

Substance country made paper 10x14 inches Folia 11 Lines 7 on a
page Character Nāgari Date Benarat 1861 Appearance new Comple-

It is said to be the 1th prasiṣṭa of Kātyāyana It is put
here for convenience of reference

Colophon —

इति श्रीभृगुवाकाध्याय समाप्त ।

Post Colophon —

श्रीरस्तु शुभ भवतु । सवत् १८६१ मार्गशीर्षशुक्लप्रतिपदाया
चन्द्रवासरे लिखित विन्धेश्वरेण ।
श्रीरामाय नमः । शुभम् ।

891

6265 क्रमसंधान । *Kramasandhāna*

Substance country made paper 11x14 inches Folia 2 Lines 11 on
a page Character modern Nāgari Appearance fresh Complete

Colophon —

इति दक्षिणात्यमते चत्वारिंशत्तमाध्यायस्य क्रमसंधानमनुक्रमेण
संपूर्णम् ।

This relates to the formation of the Kramapāṭha of
the Mādhyandina Śikhā, which is rather difficult, because
the mantras are often very short See Belval 262

Beginning — श्रीगुरुचरणकमलेभ्यो नमः ।

विश्वधा परमेश्वरार्थोच्छ्रितधार । मन्त्रसधार देव । अधुक्त
मा विश्वधाया इन्द्रस्य राधतामिद, रामिका ॥ तस्मै कर्मणे वा
प्रयुक्त । अरातय उग्र एमिधु । पुर्वामो देवानां । देवहृतम मम-
उत । इविधान विष्णु । इक्ष्वाभ्याममवे । इक्ष्वाभि भूताय ।
रक्षिभिर्देवो । देवपुत्र युष्मा । अमोघोमाभ्या देवाय वेत्वहि ।
वेत्वमे । अमोघ्य इविष्णुत् । इहि कुक्कुट । वध भुव । वधा-
यामे अन्तरिक्ष धर्त । दिव विश्वाभ्य । वेत्तुधान्य । ध्यानाय
दीर्घा । रसेन देवतौ । पृथन्तां जनयत्यै वध पृथिवि । भोगय ।
वध्यासमरसोदस्थनगायत्रेण जामतेन सुष्मा । मार्ज्जणि शिता ।
मार्ज्जिह्वे । धर्मात्म्यमे । धनुषे धनुषे भक्तिनु । ३१ ।

892

0107 क्रमरत्नमालिका । *Kramaratnamalika*

Substance country made ११११ ११३१ inches India ७ ११ ११ on
a page Clara ter Vaguer of the ११ ११ ११ ११ ११ ११ ११ ११ ११ ११
Complete

The mangalika-ran and the object of the work —

प्रथम्याद्य दिनमणि योगीश्वरशिरोमणि ।
सर्वं च याज्ञवल्क्य तन्निष्कृतात्पापन मुनि ॥
सर्वं च यज्ञमन्त्राणां वेदे वाजसनेयके ।
क्रमावसानविमया कारिकामारभामहे ।
श्लोके विज्ञादिविरत प्रतीकेषु न दु महे ।
प्रत्येक प्रथमाध्यायीसप्तम्युक्त प्रकल्पते ।
यदानामानुपूर्व्यं क्रम एव प्रवर्तते ।
गयान्तानां क्रमो नास्ति इति कात्यायनोऽप्रवीत् ॥

The preface takes up १३ shloka. Then comes the first
kavita. There are १० kavitas.

The १०th has only two padas

End ईशानामिद सर्वं दिवेषु सर्वसम्मतम् ॥ १ ॥

Colophon —

क्षमरत्नमालिका समाप्ता ।

सुभमस्तु । श्रीगणेशाय नमः ॥

893.

6282 शतपथानुवाकः । *Śatapathamuṅkaḥ by Dāmodara*

Sul tance country into 1711 8½ x 4½ inches Folia 10 Lines 20 on a page Extent in sloka 150 Character modern Nāgara Appearance fresh Complete

Colophon —

इति शा(श)तपथोऽनुवाकः ।

The manglacra and the object of the work

श्रीगणेशाय नमः । ॐ नमः सिद्धम् ।

गुरु नमस्तुभ्य महेश्वरश्च गणेश्वर चाथ सरस्वती च ।

माध्यदिनब्राह्मणयाठकामा सख्या प्रवक्ष्याम्यथ कथिकानाम् ॥

This is useful, as giving the extent of each *anuvāka* in the *Śatapatha*

It ends —

यजुर्वेदसमाप्ताये ह्यस्मिन् माध्यदिनौपके ।

चतुर्विंशैव काव्यानि प्रोक्तानि मुनिसत्तमैः ॥

अष्टयष्टि प्रपाठाश्च अध्यायाः शतमेव च ।

ब्राह्मणानान्तु चत्वारि शतानि कौर्त्तितान्यपि ॥

अष्टत्रिंशत्तयान्यानि समुद्दिष्टान्यसंशयम् ।

कथिकानामिथ सख्या सप्तषाडशयष्टयते ॥

चतुर्विंशतिदेवाय सप्रोक्ता मुनिसत्तमैः ॥

श्रीदामोददेवाय कृतो योऽथ परिश्रमः ।

परार्थमेव तन् सन्त परार्थकफलाश्रयाः ॥

894.

10314.

Substance, country-made paper 7x4 inches. Folia, 21—37, of which fol. 28 is missing. Lines, 7 on a page. Character, Vagana. Date, Saurat 1713. Appearance, old and discoloured. Incomplete.

An index to the White Yajurveda—both to the Samhitā and to the Brāhmaṇa—of the Mādhyandina Śākhā

I. Fol. 21 begins —(Accented)

यदीर्षमनं नू ॥ हि तद्यदि + + ऊर्वेर्वन्त व्यायुरस्तु सर्वं-
मायुरेहोन्मिष ते लोक एतत्तेन्मिति देवै तत्पश्यन्तो वाग्वदन्त्य
वंश । २१ । इति साजश्रुतिः (?)

II अथ वंशः । (Accented) समानमासाजीवी + + साज्जीवी पुत्रो
मायुकायनेर्मायुकायनिः, etc., etc

27A.—इति वंश—

This is similar to Vāṇśav, as given at the ends of the 5th and the 6th adhyāyas of Viśvadhānyakopaniṣad of the Kēna recension, commented upon by Śaṅkara

III इषे स्वा १ । कृष्योमि । २, etc

Contains Pratikas or initial words of the adhyāyas of the Yajurveda Samhitā. The Pratikas of adhāyas 37—40 are lost in the missing leaf 28

IV. 31B इति वेदाध्यायः ।

Contains the Pratikas of the adhyāyas of the Śatapatha Brāhmaṇa, the beginning of which is lost in the missing leaf 28

V. ब्रतमुपेक्ष्यन् । १ तद्यदेव पिनष्टि २ अथाव्यलिमाभ्या पवित्राभ्या ३

34A, इति श्रुतिः ।—

Contains the Pratikas of the Śatikas or centuries of paragraphs, called kaphikās, numbering 77, which constitute the Śatapatha Brāhmaṇa and give the work its name

गत्वमिति च कर्माङ्गाणि कार्याणि सर्वमन्त्राणां पूर्वमेव लक्ष-
मयुत सङ्ख्यमिति च सिद्धपेक्षया कार्याणि । कर्मावमाने च
फलावाप्तिर्नञ्चावाप्तिर्भाविष्यम् । सरहस्यकन्या क्षमिद्वयो
भावज्ञातव्याश्चेति ।

अथ याज्ञवल्क्योक्तयजुर्विधान व्याख्यास्याम ॥ १ ॥ सर्वत्रोकार-
पूर्वाभिर्भङ्गाप्याहृतिभिराव्याजतिसङ्ख्यं जुञ्ज्यात् । . . .

अथ यथेष्टकर्मकरणं समवेताभिरौदुम्बरसमिधौ जुञ्ज्यात् पञ्चम
कामो दधि वा पयो वा शान्तिकामोऽपामागंतयुलानकंसमिधौ
... कन्याकामो मुष्टिभिस्तिस्रस्तयुलाना जुञ्ज्यात् .

वशीकर्तुकामोऽभिचारार्थं विषयधिराक्षत्याघातकंसमिधौ
जुञ्ज्यात् क्रोधान्वितो भग्नमरणे क्षये वा सर्वत्रोदौन् जुञ्ज्यात्, etc

5A, यजुर्विधाने प्रथमोऽध्याय , 7A, •द्वितीयोऽध्याय ,
11A, •तृतीयोऽध्याय , 13B, •चतुर्थोऽध्याय , (Last
colophon) पञ्चमोऽध्याय ।

Post Colophon —

सवत् १६५० समय पुस्तकं बहि चयौवशी ।

End — अथ वा सर्वमन्त्राणां विस्तरेण पृथग्विधानमिति ।

See Belval No 272 For a larger version in 7 adhyāyas
see Belval No. 273 Autrecht relying upon Ben 10, Lahore
2, Peters 2, 175, registers in his Catal I, a Yajurvedhāna of
Satt in 9 adhyāyas

896.

1775 कात्यायनीयं प्रातिशाख्यम् । *h atyāyanīya*

Pratishākhya

See notice continued on p. 10 & 4, 1 & 19 Fol. 17 lines 8 on a
page text : 10 & 4 270 Character Naga Date Sept. 1825 Com
plete

See I O. Catal No 192

It begins:—

नपादो नाधिकारोऽस्ति मध्यहृपाठमज्ञानतः ।

प्रातिशाग्यमतो ज्ञेयं मध्यहृपाठस्य सिद्धये ।

- १ । सरसंश्चाग्न्योऽन्यन्दसि नियमः । लौकिकानामर्गपूर्वकत्वात् ।
 न समस्यात् । म्यादा व्याधाययधित्वाऽन्यन्दसि नियमः ।
 पणत् ४ । शपुः छात् । शब्दस्तत् । संकरोऽपम् ।
 गर्गपातादीन् वाहू । चोदि आनानि । हे करणे ।
 शरीरात् । शरीरम् । शरीरे । तेषां न उर्यंक्षेका-
 ल्यम् । ईकारः साधायादी । ईकारापकारौ ।
 ईकारं वेदेषु । अयकारं भाष्येषु । प्रयतः ॥ १ ॥

It ends:—

वर्णदेवताः । आग्नेयः ऋग्यजुः । वैश्वं वा मित्रामूर्जोऽयः ।
 सौम्यास्तारुण्यः । ग्रीष्म इत्यादि । औष्ण्य आग्निना । वायव्या
 मूर्जं वा । ज्येष्ठा वैश्वदेवाः । तत्समुदायोऽक्षरम् । वर्णो वा ।
 अक्षरसमुदायः परम् । अक्षरं वा । तच्चतुर्धा । नामाख्या-
 तोयसर्गनिपाताः । तच्च प्रतिविशेषः ।

स्त्रियावाचकमाख्यातुमुपसर्गो विधेयकत् ।

मत्वाभिधायकं नाम निपातः पादपूरणः ।

चतुर्दश निपाता येऽनुदात्तास्तेऽपि सञ्चिताः ।

निबन्धते खलु आख्यातं उपसर्गचतुष्टये ।

अथ परमोच्चादि ।

भारद्वाजकमाख्यातं भार्गवं नाम शिष्यते ।

शशिष्ठमुपसर्गस्तु निपातः काश्यपः स्मृतः ॥

अथ परदेवता ।

सर्वे तु सौम्यमाख्यातं नाम वाच्यमिष्यते ।

आग्नेयस्तुपसर्गः स्यान्निपातो वाच्यः स्मृतः ॥

इत्यादि सरसंश्चारप्रतिष्ठापयिता भगवान् कात्यायनः ।

उर्ध्वं उदिः ।

Colophon :—

इति कात्यायनकृतप्रातिशाख्ये अष्टमोऽध्यायः ।

समाप्तमिदं सूत्रम् ।

Post Colophon :—

आतिथीमालिभाक्षकथवाङ्महादेवमुतयवाङ्मिरेश्वरलेखक
इदं पुस्तकं लिखितम् ।

संवत् १८२५ वर्षे व्यावकाण्ड्यादादशौ भौमवासरे लिखितमिदं
पुस्तकम् । शुभं भवतु ।

897.

1001. *The Same.*

Substance country-made paper 8½ x 4 inches Folia 16 Lines 9 on a page. Extent in slokas, 300 Character, Nāgara Date, Saigvat 1811. Appearance, tolerable Complete in 4 chapters

On Vedic phonetics, peculiar to the White Yajur Veda
Often printed

Col. :— इति कात्यायनकृते प्रातिशाख्यसूत्रेऽष्टमोऽध्यायः ।

Post Col. :—

संवत् १८०६ मिति वैशक्राब्द १३ रवौ लिखित श्रीमद्व्याख्य-
देवक्राव्यास्यात्मजविजयक्राव्येन भाट्टकवकाक्राव्या तथा रविक्राव्यास्य
स्वार्थे । श्रीमद्व्याख्य-प्रसन्नोऽनु । शुभं भवतु ।

898.

8191. *The same here called वाजसनेयप्रातिशाख्यम् ।*

Vājasaneyā Prātisākhya.

Substance, country made paper 7 x 3½ inches Folia 23 Lines 6 on a page Character Nāgara of the nineteenth century Appearance, discoloured Incomplete at the end

899.

6155. *The Same*

Substance country made paper 10½ x 4½ inches Folia 14 Lines, 10 on a page Extent in slokas, 300 Character Nāgara Date, Saigvat 1936. Appearance fresh Complete

Last Colophon :—

इति काव्यायनप्रातिष्ठास्यम्बुने षष्ठमोऽध्यायः समाप्तः ।

Post Colophon :—

संमतं १८३६ भादीवदी ६ के लीधा समाप्त । शुभ । मङ्गल ।

The text of the Vājasaneyi-Piṭisākhya has been published in Roman letters, with a German translation and notes by A. Weber, Ind. Stud. V (1858), and in the Benares Sanskrit series

900.

1092. *The same with a comm.*

By Ananta Bhaṭṭa, son of Nāgadeva Bhaṭṭa by Bhāgynāth

Substance, country made paper 8½×4 inches Folia, 39 ; Lines 11 on a page Extent in slokas, 950 ; Character, Nagari Appearance, tolerable Fragment

This codex contains Ananta's commentary on the first two adhyāyas and on 100 sūtras of the third adhyāya

Beginning :—

ॐ नमः श्रीगुरुगोविन्दगणपतिप्रारदायः ।

वन्दे विष्णुं पिदानन्दं भक्तकल्पमहोदहम् ।

यच्छायाभायितैर्लभं नरैरर्थचतुष्टयम् ॥ १ ॥

याश्चवल्कासुनिं गत्वा काव्यायनमुनीनपि ।

समङ्गलादिकाश्चापि वन्दे विद्यागुरुन् मम ॥ २ ॥

वेदवेदाङ्गवत्तत्त्वोऽनन्तमदृष्टं इति श्रुतम् ।

व्याख्यास्यामि प्रातिष्ठास्य काव्यायनमुनीरितम् ॥ ३ ॥

समस्तकाण्डप्रातिष्ठो मूर्द्धन्येषोऽञ्जलिर्मया ।

ब्रह्मते मन्त्रं दृष्ट्वा क्षपा कुर्वन्तु ते मयि ॥ ४ ॥

उदाहरणवाक्यानि दीयन्ते काण्डप्रातिष्ठनाम् ।

अलाभं परिक्रूयानि सूत्रकारानुप्रासनात् ॥ ५ ॥

अनु शाखायां शाखाया इति प्रतिशाखं प्रतिशाखं भवं प्रातिशाख्यमिति समाख्यया समग्रोदाहरणकामेन च माध्यन्दिनशाखीयमेवेदं प्रातिशाख्यमिति गम्यते । अतः कथं काण्वशाखोदाहरणप्रतिष्ठानं क्रियते । इति चेत् सत्यम् । इदं माध्यन्दिनीयमेवेति न नियमः किन्तु काण्वशाखादिपञ्चदशशाखानुगतम् । यतस्तान् शाखास्तु मिथः खन्यभेददर्शनेन तद्वल्लङ्घाय सक्तदुःखा वज्रप्रकारार्थं तन्ने-
गाधार्थस्य प्रवृत्तेः । तथा च पञ्चदशशाखास्तु एकमेव कात्यायनसूत्रमिति अनादि-
वृद्धयवचारात् । अधिकं प्रविष्टं चेत् न तु तद्वानिरिति न्यायात् अनेनैव काण्वा-
पेक्षितसर्वल्लङ्घयसिद्धिश्च । इत्यस्या केनचित् भ्रान्त्या प्रदुष्कृत्यापपाठस्यापि सुदु-
पाठस्यापत्त्यातिप्रसङ्गो दुष्परिहरः स्यात् । किञ्च प्रतिशाखं श्रौतस्मार्तप्रातिशाखा-
दिसूत्रस्याभावात् कापि देशेऽनुपलभ्यात् सर्वदेशीयानां यकेनैव सूत्रेण कर्मांशु-
ष्ठानदर्शनाच्च न केवलमेतदेव सूत्रैकत्वे गमकं अपि तु प्रातिशाख्यसूत्रेऽपि तत्र तत्र
आपकाश्च । तथा हि । यान्युदाहरणानि माध्यन्दिनशाखाया न सन्ति काण्व-
शाखादौ सन्ति तदुदाहरणसाधकान्यपि सूत्राणि वृद्धन्ते ।

+ + + + +

तस्मात् सिद्धं काण्वादियपञ्चदशशाखास्त्रैकमेव प्रातिशाख्यमिति ।

ॐ । अपादौ नाधिकारोक्तिः सम्यक्पाठमभिनतः ।

प्रातिशाख्यमतो ध्येयं सम्यक्पाठस्य सिद्धये ॥ १ ॥

सङ्कतिआपकं तस्येदमाद्यं पद्यम् । स्पष्टार्थम् ॥ ॐ ॥

खरसंस्कारयोश्चदसि नियमः । खर उदात्तानुदात्तखरितप्रचय-
रूपः । संस्कारो नाम लोपागमवर्णविकारप्रकृतिभावादित्ययः ।

तयोश्चन्दसि विषये नियमोऽभिधीयते । प्रतिष्ठासूत्रमेतत् ।

901.

1899 *The same Text with the same comm., here called*

पदार्थप्रकाशः *Paṭarthaprakāśa*

For the manuscript and the work see L. 4119 The first leaf is missing

902.

1251. *The same Text with the same comm.*

Substance, country made paper. 11x4½ inches Folia, 69 Lines, 14 on a page Extent in slokas, 2150 Character, Nāgari Date, Śaivrat 1743 Appearance, old Complete.

It ends:—

एवं हस्तं शास्त्रमभिधाप्य स्वस्त्यमिदमित्यङ्करोति इत्याद्य
खरसंस्कारयोः प्रतिष्ठापयिता भगवान् कात्यायनः ।

उत्पत्तिं च विभाषं च भूतानाममतिं गतिम् ।

वेत्ति विद्यामविद्यां च स वाच्यो भगवानिति ॥

इति भगवच्छब्दार्थः । शेषं सुगमम् । वृद्धं वृद्धिरित्युक्तार्थम्

वेदवेदान्तविदुषाऽनन्तभट्टेन सादरम् ।

पदेवामुपकाराय भाषितं प्रातिशाख्यकम् ॥

अम्भा भागौरधौ यस्य नागदेवात्मनः सुधीः ।

तेनामन्तेन रचितं प्रातिशाख्यस्य वर्णनम् ॥

असाधु साधु वा पद्यं यथोऽस्मिन् चम्पयोदितम् ।

तत्त्वार्थं क्षम्यता मन्तः श्रीमन्तः कायवशाखिनः ॥

न पाण्डित्याभिमानेन न च वित्तस्य लिप्सया ।

यथोऽयं रचितः किन्तु रमानायस्य तुष्टये ॥

Colophon:—

इति श्रीमत्प्रथमशाखिनागदेवमहात्मनेन श्रीमदनन्तभट्टेन
विरचिते श्रीमत्कात्यायनप्रणीतप्रातिशाख्यसूत्रभाष्ये पदार्थ-
प्रकाशेऽष्टमोऽध्यायः समाप्तः । समाप्तश्चायं ग्रन्थः ।

Post Col. :—

शुभमस्तु । [संवत् १७४३ भाद्र शुक्ल ५ शुक्ले लिखापितं
गोवर्द्धनेन । This portion is retouched]

903.

3252. *The Same.*

Substance, country made paper 9×3½ inches Folia, 22 to 56. Lines 9, 10, 11 on a page Character, Nāgari of the eighteenth century Appearance, discoloured A fragment

Leaf 11 contains the colophon of the third adhyāya.

इति श्रीमत् प्रथमप्राणिनामदेवभट्टात्मनेन श्रीमदनन्तभट्टेन
विरचिते श्रीमत्कात्यायनप्रातिशाख्यसूत्रभाष्ये तृतीयोऽध्यायः ।

904.

5938. *The same Text.*

With the commentary entitled Jyotsna by Rāma

Substance, country made paper 11½×5 inches Folia 49 Lines, 10 on a page Character Nāgari Appearance fresh

Two groups of leaves : The first group consists of 27 leaves, of the last leaf, 27th, one side is left blank. Then comes the second group consisting of 22 leaves. The last leaf is marked 21, two leaves being marked 5. But there is no mistake in the continuous pagination from 1 to 49, which appears on the left hand upper margin of the MS

Beginning.—

श्रीगणेशाय नमः । श्रीसद्गुरुवरधाय नमः ।

यस्य भट्टावलिः ऋषिः श्रुतदानान्तरपुरिते ।

भाति ब्रह्मज्ञानलेख स वः पायाद् गयामधिपः ॥

श्रीरामं सद्गुरुं नत्वा पाश्चात्कृत्यमुनिं तथा ।

कात्यायनकृते प्रातिशाख्ये वाग्वसनेयके ॥

माध्वन्दिनानुसारिण्योक्तप्राख्या विवर्तिर्लघुः ।

क्रियते सुखबोधार्थे मन्दाता रामशर्माया ॥

(The Text) जयादौ नाधिकारोऽस्ति सम्यक्पाठमज्ञानतः ।

प्रातिशाख्यमतौ ज्ञेयं सम्यक्पाठस्य सिद्धये ॥

सरसंस्कारयोग्यमिति नियमः प्रातिशाख्यवसेतत् ।

5B, इति सञ्चापरिभाषाप्रकरणम्, 9B, इति सूरसन्धि ,
14A, इति अङ्गनसन्धि , 16B, इति विसर्गसन्धि , 30B, इति
प्रहतिस्तरा ।

Then come the eight vikṛtis, with which the work
comes to an end

The commentary ends —

अज्ञातिसप्तकुम्भिते (१७३६) अल इत्यरवत्सरे ।
इयमुक्तदशम्या श्रीसिद्धेश्वरतनूनुवा ।
रामेण रचिता प्रातिशाख्यज्योत्स्ना समर्पिता ।
श्रीरामसिद्धेश्वरगुरुवर्यामुदहृदये ॥

Colophon —

इति श्रीमद्विद्वन्मुकुटरत्नश्रीसिद्धेश्वरयोगिवरसुतुरामचन्द्रप्रणित-
विरचिता ज्योत्स्नाख्या प्रातिशाख्यविद्यति समाप्ता ।

905.

1776 कात्यायनप्रातिशाख्यदीपिका । *Katyayana-
Pratisakhya Dipika*

By Rāma Agnihotri, son of Sadāsina Agnihotri

Substance country made paper 10×4½ inches Folia, 165 Lines, 6 on
a page Patent in India 2600 Character Nāgari Appearance fresh
Complete

Last Colophon —

इति श्रीसदाशिवामिहोत्रिसुत रामामिहोत्रिहता प्राति-
शाख्यदीपिका समाप्ता ।

The colophon in leaf 162A —

इति सदाशिवामिहोत्रिसुतरामामिहोत्रिहता प्रातिशाख्य
दीपिका समाप्ता ।

It begins thus —

नत्वा गुह्यदाद्भोज कातोयादीन् ऋधोनपि ।
क्रियते बालबोधाय प्रातिशाख्यस्य दीपिका ॥

number of words in each Yajus with the number of Visargas, of Savarna Sandhis and other phonetical changes peculiar to the White Yajur Veda. This one work does for the Vājasaneyya Saṃhita, what, the two classes of works, (1) Anukramanikā and (2) works like Cātunjñāna and Padagāḍha, do for the Rgveda.

As the first leaf is missing, the first Yajus of the 2nd adhyāya is quoted.

विंशस्तु क्षण्डोसि दृष्टौ पञ्चविंशतः ।

१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १०

१ । ॐ कृष्णः असि वा खरेष्टः अग्रे त्वं जुष्टं प्रोक्षामि वेदिं आत

११ १२ १३ १४ १५ : ६ १७ १८ १९ २०

वर्हिषे त्वं जुष्टं प्रोक्षामि वर्हिः असि सुभ्यः त्वं जुष्टं प्रोक्षामि ।

Col. of the 1st adhyāya:—

इति श्रीशंकराचार्यकृतौ वाजसनेयसंहिताया पदकारिकाख-
लमाणा नाम प्रथमोऽध्यायः ।

The last Col. in the MS. :—

इति श्रीशंकराचार्यविरचितौ वाजसनेयसंहिताया पदकारिका-
खलमाणा नाम सप्तविंशतिमोऽध्यायः ।

The incomplete MS. goes up to the beginning of the 38th adhy. which abruptly ends.

For another MS. see Taylor, Part I, p. 206, No. 1782.

This Śaṅkaraśācārya is certainly not the Great founder of the Advaita School of Vedānta Philosophy. He appears to be a Karmakāṇḍī Brāhmaṇa.

908.

6066 मैनमन्त्रावबोधः । *Maṇamantṛābodbha*

A commentary on the mantras of the Mādhyandiniya Saṃhita
by *Sundara Śukla*.

Substance country-made paper 9×5½ inches. Folia, 37, of which the 38th is missing, while there are two leaves marked 40. Lines, 8 on a page

(Character Nagara of the eighteenth century) Appearance old and discoloured

See Oxf No 173 and page 381A.

Beginning —

ॐ नमो गणेशाय । अघातो मौनमन्त्रावबोध यजुवानसनेय-
माध्यन्दिनमहितामन्त्राणामवबोध सुन्दरशुक्लो ब्रवीति । यन्मन्त्र
पाठार्थवेदनमलविद्विर्विपश्चिद्विनिर्गदितम् निषिद्धश्रुतिमश्ववीर्यं
त्वन्तया (?) पगमाय तदेतन्मन्त्रक्रमेणाधोमध्य ऊर्द्धाधोमध्याधो
ऊर्द्ध इति चत्वारोऽध्याया तेषु क्रमेणर्जुनिसर्गममखरितमध्योर्द्धं
रगन्युक्तानुस्मरन्स्वदीर्घतियं कृततनमातसञ्ज्ञामि मूढोर्विभा
नाति ॥ १ ॥ अयर्जुनश्चामाह ॥

अमेकदूर्विष्यते कर्मिर्देवतामये साक्षा अग्रयाग साक्षा ।

1A, अय ऋजुतश्चामाह, 2A, इति समस्तश्चामाह, 3A, खरितमञ्चा
माह, 3B, अय मध्यस्तश्चामाह, 4A, अय ऊर्द्धस्तश्चामाह, 5A, अय रङ्ग-
मश्चामाह, अय न्युल्लस्तश्चामाह, 5B, अय जलस्तश्चामाह, 6A, अय दीर्घ-
स्तश्चामाह, 7A, अय तिर्य्यकुनश्चामाह, 7B, अय टतनान्तस्तश्चामाह, अय
मान्तस्तश्चामाह, 8B, इति श्रीसुन्दरशुक्लविरचिते मौनमन्त्रावबोध अधोमध्यो
नामप्रथमोऽध्यायः ।

23B, इति सुन्दरशुक्लविरचिते मौनमन्त्रावबोधे ऊर्द्धाधो नाम द्वितीयो
ऽध्यायः, 27A, मध्याधोनाम तृतीयोऽध्यायः,

Last Colophon —

इति श्रीसुन्दरशुक्लविरचिते मौनमन्त्रावबोधे अय-ऊर्द्धा नाम
चतुर्थोऽध्यायः ।

Post Colophon Statement —

शुभ भवतु । यादृशमित्यादि ।

श्रीसौदाभाविभुत-सुरजिज्ञाति उदीच्यकेन लिखित काण्डाया
लिखित मया श्रीविश्वेश्वरप्रियंवे ।

शुभ भवतु कल्याणमस्तु ।

The Manna mantras of the White Yajur Veda, are uttered inaudible and expressed only, by the peculiar movements of hands.

The commentary is simply concerned with the classification of the mantras, under four heads, as shown in the analysis given above.

909.

7933 *The Same*

Substance, country-made paper 10x4 inches Folia, 12 Lines, 14 on a page. Character Nāgara Date Simrat 1614 Appearance old and discoloured Complete

Last Colophon :—

इति श्रीसुन्दरसुक्तविरचिते मौनमन्त्रावबोधे अधोर्द्धानाम्
चतुर्थोऽध्यायः समाप्तः ॥ अध्यायः ॥ इति मौनखरसमाप्तिः ।

Post Col. :—

वस्तिन् ग्रन्थे कश्चिद् १११ । संवत् १६४४ वर्षे भावमासेऽमले
पक्षे द्वितीयाया अर्धेर्दिने लिखितं बलभद्रेण परार्धे पुस्तकं ॥

910.

0068. *मौनमन्त्रसूत्रा । Mauna—Mantra sūtra*

*By Devabhadra, son of Balaradra, a descendant of Gangādharā
Pāṭhaka, son of Pāṭhaka Rāmarcandīa.*

Substance, country made paper 11½x5 inches Folia 13 Lines, 10 on a page Present in slokas, 350 Character, Nāgara Date, Simrat 1934 Appearance, fresh Complete

Beginning :—

श्रीगणेशाय नमः । श्रीसरस्वत्यै नमः । अथ यजुर्वेदोद्गात्रे
वाजमनेयके माध्यन्दिनीयेऽन्येन मौनेन चक्षुष्येन अस्मदीयेन सत्सम्प-
दायेन अधीतानां सङ्गितमन्त्राणां अवयवं गौतमो देवभद्रपाठ-
कोऽहं ब्रवीमि । धर्मार्थकाममोक्षाख्यानि चत्वारिसङ्ख्यानि
विकसितानि तेषु प्रत्येकं चन्द्रादितिष्ठन्ता अनोद्धा सञ्ज्ञास्त्वामि-
मंदूपदेशेन च सुधी परब्रह्मज्ञा कश्चिद् विभज्जातु । १ ।

चन्द्र इमेत्वाद्यावधिर्वचो देवाना दे बुधागो वर्हिः पुरुषमृगो धामच्छदि ।
etc , etc

A work, similar to the above . But the arrangement is different . It seems that there were different schools with different arrangements

3B, इति श्रीमन्महायाज्ञिकनागरजातीयपाठकश्रीरामचन्द्रसुतुमहा-
याज्ञिकगङ्गाधरपाठकवशसम्भूतपाठकश्रीबलभद्रात्मजदेवभद्रविरचिते माध्यान्दि-
नीयसंहिताया मौनमन्त्रसूत्रे प्रथमोऽध्यायः ।

There are thirteen paragraphs in the first chapter

8A, इति श्रीमन्महायाज्ञिक •माध्यान्दिनीयसंहिताया मौनमन्त्रसूत्रे
द्वितीयोऽध्यायः ।

There are 24 paragraphs in the second chapter

10A, •तृतीयोऽध्यायः ।

There are eight paragraphs in the third chapter

Last Colophon —

•चतुर्थोऽध्यायः । सूत्र च समाप्तम् ।

There are sixteen paragraphs in the last chapter

Post Colophon —

श्रीरामचन्द्राय नमः ।

मिति अगद्वय सुदो पूर्णिमा । सवत् १८३० ।

The work ends —

दुष्टिहरावप्रसादेन सूत्रस्येदं मया कृतम् ।

वैदिकास्तेन तुष्यन्तु विप्रा माध्यान्दिनीयकाः ।

अथेतत्त्वमिदं सूत्रं विप्रैर्माध्यान्दिनीयकैः ।

मौनेनाधीतमन्त्राणां द्विप्रश्नानामिलाभिनि ।

मुहुर्मुहुः प्रार्थयेद्वदुर्जनान् दुष्टमानसान् ।

मत्कृतं सूत्रमेतत्तु न नष्टव्यं कदाचन ।

एषा मत्सूत्रगा विद्या गोप्येव फलदा भवेत् ।

अन्यथा विप्रलैङ्ग स्यादिति मद्बोधनं कुरु ।
 शिष्यं मित्रच्छलं दुष्टं प्रभुं बालं न बोधयेत् ।
 सत्किञ्च शिष्यवेदाय खण्डघ्नानेव बोधयेत् ।
 यच्च अमः समुत्पन्नः सूत्रस्यास्य क्षतौ मयि ।
 गजाननविभुक्तेन प्रीयता मम देवतम् ।

911

6067. मौनमन्त्रप्रकाश । *Mounamantraprakāśa by Dattajñā*
Pāṭhaka Venulatta.

Substance, country made paper 11x5½ inches. Folio, 44 Lines, 6 on
 a page. Extent in slokas, 700. Character, Nāgara. Date, Nagpur 1894.
 Appearance, oil and discoloured. Composite. Stitched in the middle.

This classifies the *mantras* of the White Yajur Veda
 under the four heads of *Dharma*, *Artha*, *Kāma* and *Mokṣa*,
 the four ends of human existence.

Beginning.—

श्रीगणेशाय नमः ।

ॐकारमोडमूला अमयदकठिनम्वन्दरिक्तोर्मेशाखी (?)

चक्षुषः सामपुष्पो यजुर्दधिक्षुषलोऽयर्ब्रह्मं दधानः ।

यक्ष्णपातुप्रोतो हिममपुषगवैः सेव्यमानः प्रभाते

मध्ये मायं विद्यायं मुचिरमृतविभः पातु वो वेदवृद्धः ।

अथ धर्मवर्गे प्रथमे प्रथमः ।

माता च ते पिता च तेऽग्रे (?) । निष्कृममग्निधरं । एता-

वानस्यः । आतिष्ठन्तं परि । इति चतुर्थः ।

अथ प्रथमे द्वितीये, etc., etc.

3A, इति देवघाटकवेद्योदत्तरिचिते मौनमन्त्रप्रकाशे धर्मवर्गे प्रथमो-
 ऽध्यायः, 1B, •द्वितीयोऽध्यायः; 4A, इति श्रीदेवघाटकवेद्योदत्तरिचिते
 यजुर्देवाग्निधर्ममाध्विद्वयाखाणौ मौनमन्त्रप्रकाशे धर्मवर्गे द्वितीयोऽध्यायः, 7B,
 •तृतीयोऽध्यायः, 9A, •चतुर्थोऽध्यायः, 9B, •पञ्चमोऽध्यायः, 10A, •सप्तमो-
 ऽध्यायः, 10B, •अष्टमोऽध्यायः, 11A, •नवमोऽध्यायः, 11B, •दशमोऽध्यायः
 नमः॥ च धर्मवर्गः ।

1913, इति श्री०चर्यवर्गे दशमोऽध्यायः—

Then begins the *Kamavarga*, which consists of 30 *adhyāyas*.

2713, इति श्री०कामवर्गे विंशोऽध्यायः—

Then comes the *Mokṣavarga*

Last Colophon :—

इति श्रीदेवचपाठकवेत्तौदत्तविरचिते मोनमन्त्रप्रकाशे मौल्यवर्गे चत्वारिंशोऽध्यायः— समाप्तोऽयं ग्रन्थः ।

Post Colophon Statement :—

अधोर्द्धमध्यदीर्घाश्च ऋसमुष्टिहलन्तका ।

कचह्रस्व्यन्तमक्षचिह्न दशाध्याया प्रतिष्ठितम् ।

संवत् १८०४ मिति ज्येष्ठशुक्ल ११ एकादश्या नि बन्धुलालज्ञान्यकुलेन ।

912.

0287. **हस्तस्वरप्रक्रिया ।** *Hastastaraprakriyā*

By *Pitṛbhaktamalla*, son of *Khiṇapati* *Amthottar*

Substance country made paper 11 x inches. Folio 6 Lines 10 on a page. Extent in sloka= 129. Character Nagari. Copied in Samvat 1977. Appearance discoloured and worm-eaten. Complete.

Colophon :—

इति श्रीमत्कान्यकुलोपनाम्ना (मन्या) मिहोचिषगपतितनुजेन
पितृभक्तमलेन पाटमपुरवासिना कृता हस्तस्वरप्रक्रिया समाप्ताभूत् ।
शुभम् । श्रीरक्ष ।

Post Colophon :—

संवत् १९३७ मी जेटसदी ६ वार अतवारके लौचा समाप्त ।

Following addition is in a later hand —

मालवीयपनामकनालमुकुन्दसेदम् ।

The maṅgalācāraṇa and the object of the work

नत्वा गणपतिं देवं ध्यात्वा श्रीकुलदेवताम् ।
 भक्तशर्मा हस्तभूर्त्वा करोमि स्वरप्रक्रियाम् ॥
 नत्वा विघ्नहरं मदा शुभकरं सर्वस्य कामप्रदम्
 स्मृत्वा श्रीगुरुपादुकां सुललितां ध्यात्वा परां देवताम् ।
वेदे वागसनेयिके त्वधिक्षता विघ्नाश्च ये सत्तमा
 तेषामेव कृते कृता न कुधिया हस्तस्वरप्रक्रिया ॥

'Then it goes on :—

अथ साधारणो निषमः ।

तथाहि प्रातिप्रास्थे मनु

ब्राह्मणं प्रणवं कुर्यादादावन्ते च सर्वदा ।
 खड्गनोक्तं सर्वं परस्माच्च विद्वज्यते ॥

तथा । उच्चारणाय प्रणवं कृत्वा सह श्लाकया ।

गुरुं प्रणम्य मनसा ततः स्वाध्यायवान् भवेत् ॥

अथ अपादौ हस्तस्वरवर्णहोत्रस्यावधिकारत्वं रावणेन खरानुष्टे
याश्चनलोऽन शिष्टायाश्च बोधितम् ।

तथाहि । हस्तहोत्रं योऽधीते स्वरवर्णविवर्जितम् ।

ऋग्यजु सामभिर्दग्धो वियोनौ स च गच्छति ॥

It was written in Sam 1781.

The work ends .—

श्रीमता कान्यकुब्जेनेत्युपनाम्ना (त्युपसन्त्या) मिहोचिया ।

श्रीमदेवस्वरूपायां श्रीमत्खगपतिनाम्नाम् ॥ (?)

सुनुना पितृभक्तेन भक्तविप्रेण श्रीमता ।

विक्रमार्कमताब्देषु चन्द्रवस्त्रभूमिषु २०८२ ॥

उज्ज्वे मासि सिते यत्ने ह्येकादश्या शनेर्दिने ।

कृतेय बालबोधाय सुहस्तस्वरप्रक्रिया ॥

913.

6170 पदमुष्टिलक्षणम् । *Padamuṣṭilakṣaṇa**With Rama Bhaṭṭa's commentary*

Substance foolscap paper 8½×3½ inches Fols 8 Lines 9 o a page
Extent in slokas 260 Character modern Nāgara Appears on 1 colored
Complete

On the words occurring in the *Vajrasaneyasamhita*

The text ends in 1B : It consists of nine couplets

Beginning —

श्रीमन्नमोऽर्चने नमः । अथ पदमुष्टिलक्षणम् ।

प्रदानामावर्तिर्वैकाविस्मर्गाया विधीयते ।

माताना वक्ष्यते लक्ष्यं निक्षिप्यैवाक्षरक्षरम् ॥

विश्वीना ऋ-स्त-वर्गाभ्या नवाकारादयः खरा ।

दशमं विन्दुना शेषं विमर्गादिरतिर्भवेत् ।

End — पञ्चानां च द्विपक्षौ च शुक्लपार्श्ववर्तौ च यत् ।

गण्यतानां निम्नं वक्ष्ये समस्तं पदलक्षणम् ॥

Colophon — इति पदमुष्टिलक्षणम् ।

Then begins the commentary . It explains two
maṅgalācaranā verses, preceding the nine Slokas, omitted
here

It begins —

श्रीपांडुरंगाय नमः ।

अथ अस्य श्लोकस्य टीकाभाष्यम् ।

श्रीगणेशाय नमः नत्वा पदमुष्टि (१) समाधत्तम् ।

व्याख्यां कुर्वे रामभट्टः काव्यशास्त्री सुधीमुदे ।

यज्यकर्त्ता विघ्नविघाताय नमस्कृत्य लक्ष्म्यं मङ्गलाचरणं निष्प्राति ।

श्रीवाग्देविपदारविन्दयुगलं विघ्नाधिप्यै स्वात्मिन

नत्वा एकत्रयोनिशेषवशिष्टान् श्रीमद्गुरुं भक्तिम् ।

वक्ष्ये वाचसनेयमुक्तपञ्चुर्धा संस्थी पदानां क्रमा-
देकं वक्ष्यन्तस्तत्तुल्यगणनं लब्धं प्रकाशः शुभम् ॥

Then follows the commentary:—

3A, अथ पुनः सहाध्यायदेवतावमस्कारलक्षणं मङ्गलमाचरति सुरा
सरेति !

3B, अथाभिधान्याह । पदानामिति । पदानामावलि तासां संख्या
अस्या उल्लिखिता कति पदानि सन्ति तत्संख्या वेलाशब्देन वेष्टनानि, etc., etc.

There is one leaf at the end in the Marathi language,
on the same subject.—

अथ महाराष्ट्रभाष्येय पदमुष्टिलक्षणमाह

914.

6264. काण्वशाखावेष्टनक्रमबोधिनी । *Kaṇvaśākhā-
vestanakramabodhinī.*

By Govinda, son of Kṛṣṇa.

Substance, country made paper : 9×4 inches Folia, 3 Lines, 0 on a
page Extent in slokas 50 Character, modern Nāgari Appearance, fresh
Complete

This is in the form of *kārikās*

There are 87 *kārikās*

Colophon:—

इति श्रीशङ्करभूषणगोविन्दसरिद्धता काण्वशाखावेष्टनबोधिनी
समाप्ता ।

After the colophon there are three lines added by the
scribe.

Beginning:—

श्रीगणेशाय नमः ।

यत्र विश्वं शुक्तिकादी रचतादीव भासते ।

तं नत्वा ह्यप्यत्र कुर्वे गोविन्द क्रमबोधिनीम् ।

काण्वक्रमेष्टुशक्तान्ते वेष्टनं निश्चितं भवेत् ।

प्रतीकैर्वक्ष्यमाख्याया ऋचो वाङ्मन एव वा ।
 तदद्धान्ते प्रतीकात् यत् ऋमर्द्धे + ऋमन्तके ।
 वेष्टन स्यादधान्यास निमिद्धर्द्धकता मता ।
 अथयोगौ ऋषपूर्वावीदु स्यादौर्ध्वपूर्वक ।
 काव्यशाखाक्रमे ज्ञेय सन्धादि प्रातिश्रव्यत ॥ ७ ॥

Then comes the first lārika —

ॐ इषेऽध्याये पुरा क्रूर द्वितीये वीतिहोत्रकम् ।
 एषा ते त्वय देवामा संवर्त्तन्तुर्विष्णवौ ॥ १ ॥

The 87th or the last kaṇḍā —

यमावात्यन्तवेष्ट्य स्यादौर्ध्वावास्यादि सर्व्वत ।
 यदुक्तं तत् प्रतीकेषु यत् सङ्गिर्हि सङ्गताम् ॥

915.

6061 वेदलक्षणम् । *Vedalakṣaṇa*

Substance, country made paper 8½ x 4½ inches 10½ 11 Lines 10
 on a page Extent in slokas 220 Character Nāgara Date Śaka 1631
 Appearance old and discoloured Complete

Colophon — इति वेदलक्षणम् ।

Post Colophon Statement —

श्रीगुरुवर्य्यादविन्दार्पणमस्तु । श्रीकुलदेवतापूज्यमस्तु । श्रीरामो
 जयति । श्री । शके १६५१ । सौम्यवत्सरे शम्भुयने पौषशुक्ल-
 प्रतिपदा गुरुवारे अन्तापुरे भास्करेण लिखित परोपकारार्थम् ।

A work of the Prātisākhya class (which commonly goes under the name of Laksana grantha or Vedalakṣaṇa), as will be apparent from the analysis given below.

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः । हरि ॐ ॥

अथ यदान्तोच्चेकारैकारौ खरपरनिमित्ते विवृतौ । यच्च तानि
 महादेवमनीषिणा कथ्यन्ते वर्णानुक्रमेण यदैकदेशास्तावद्यत
 इत्यन्तम् ।

य ते महे वाच यान्ते स्ते ध्ये वहे महे !, etc., etc.

2B, इति महादेवविरचिते शकारलक्षणम् ।

अथ यजुर्संहिताया च, छ, ज, त, द, घ, न, म, लपरास्तत्-
तत्सानुनामिकपदान्ताः पदफले नकारान्ता दृश्यन्ते । अमुद्भिन्न-
स्मिन्नब्रूवन्नानुब्रूवन् ।

3B, इति नकारलक्षणं सम्पूर्णम् ।

श्रीः । अथ वर्णक्रमकारिका ।
गणेशं वरदं देवं प्रणिपत्य गजाननम् ।
दित्वादीनां प्रशस्त्रामि लक्षणं शास्त्रसम्मितम् ॥
खरो द्वित्वमवाप्नोति व्यञ्जनं व्यञ्जने परे ।
स्यर्धो लकारपूर्वो वपूर्वंच द्विरच्यते ॥
खरपूर्वस्य रेपस्य परस्तद्व्यञ्जनं स्थितम् ।
आपद्यते द्विवर्णं तत् वर्णभावे परे सति ॥

There are seventeen *kārikās* dealing with the cases of the reduplication of letters.

4B, इति वर्णक्रमकारिका ।

यो हि यद्यतस्तत् सोमे सोममुभयात् विमुक्तः सौम्यो यानि वैव
यत्र ययोर्येषां यासा यस्मात् कस्मात् आसप्तमपदपरात् खरित
वा समासान्तं वा अन्तोदात्तं वा भवति । द्वित्वया तेभ्यः पूर्वं यद्ये
यत्सौम्यो मध्यवर्धस्य यदन्तरिक्षं यदा दृशोद्यान् मद्यात् खरं चि
पुनर्यद्व्यप्तमज्यत् पञ्चममज्यत् षष्ठमज्यत् सप्तममज्यत्
मुक्तो यो न द्यावामिति वर्णयित्वा

5B, इति तकारलक्षणम् ।

वशावायाकवारिं महेन्द्राय माहेन्द्राय माहेन्द्रमैतु मैतोरया
विरयाक्षराण्यया यद्ययाक्षरा ने देया जामार्ययन्ति याव्यानु-
वाक्ये याव्यानुवाक्ययोर्वाव्यानुवाक्याभ्यां याव्यानुवाक्यापरे तप-
रोषपरापतपरावर्जिदूर्ध्वैक्यामां तु आराद्यामाराद्यां यभ्यां जिता-
भावयो जिज्जाम्येय ययोदितमाशतयाधि या विद्याही अतमा
यवराप्रोरावर्तन महाशतं पूर्वं दीर्घा ॥

8A, इति पूर्वापरोमयदीर्घः ।

इमे मयो भूः प्रथममहस्मि द्वितीयं तृतीयं तृतीयस्या या इर-
स्तादमावास्याया रात्र्या यजोकरयहोमं सोमस्याहं यवृतेन चित्ता-
मन्दसाना प्रमेवर्मेदं प्रजायतो ।

9B, इति षड्विंशतिक्षेत्रं सम्पूर्णम् ।

अथ ईकारान्तपदान्तानि ।

10A, इतोकारान्तपदान्तानि ।

एहस्तन्तु युविर्नरायुभिस्तयति कविर्हृष्टोपेतुर्हेतुर्हेतुर्हेतुर्हेतु-
र्यत्निति स्युर्विष्णुर्हिन्दु निष्कृष्टतुस्तुरिति ।

This portion is without any colophon

Then in the same leaf (10A) we have .—

चिक्रमोदाहरणानि ।

प्राच्यान् प्रियथाविश्रतदूषः क्षतघाता धनक्षया धनक्षया
प्रमादक्षिमादक्षि ।

After the end of this portion comes the colophon —

इति वेदलक्ष्यम् ।

Aufrecht in his Cat. Cat. Vol. I, enters Vedalakṣaṇa with the remark "This is rubbish"

918

1079. नमस्कमन्त्रविभागप्रदीपः । *Namakamantra*

vibhāgaṇpradīpa.

By Kāmadeva.

Substance, country-made paper : Folia, 9 : Lines, 11 on a page : Extent in slokas, 240 : Character, Nagara : Appearance, tolerable : Complete

The author discusses the various schemes of the division of Rudrādhyaya into mantras. The author belongs to the Mādhyandina School of the White Yajur Veda

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ रुद्रे नमस्कर्मश्लोकाः कथ्यन्ते स च चतुर्धा । द्वापञ्चुत्तर-
श्रुतात्मक (१६२) एक । योदाविभागपक्षो (६) द्वितीय ।
सपादश्रुतचतुष्टयात्मक (४२५) तृतीय । एकाशीत्यधिकश्रुतद्वया-
त्मक (२८१) चतुर्थः । आष्टतिचतुष्टयपक्षे तु अष्टौत्यधिक श्रुतद्वय
(२८०) भवति ।

तत्र आद्ये प्रमाणं तावत्— परिशिष्टवाक्य षोडशेऽध्याये नमस्तु
इति षोडशं द्वापे अन्धस इति सप्तदशं षोडशे नृपस्त्रयस्त्रिंशद्
यजूष्टेकोनत्रिंशदुत्तरश्रुतमिति । द्वितीये स वै जानुर्द्वे प्रथम
स्नाह्वा करोतौत्याद्युपक्रम्य स वा अष्टौत्याश्च स्नाह्वा करोति ।
प्रथमे चानुवाके अष्टौत्यामयाष्टौत्याश्च यानि चोर्द्धानि यजूष्ट्याव-
तानेभ्योऽग्नमष्टौतयोमे । नैवैगानेतत् प्रीणाति इत्यादिश्रुति । अनु-
वाकान्ते स्नाह्वाकारो जानुमात्रे पश्चान्ते च नाभिमात्रे प्राक् च प्रत्य
वरोह्येभ्यो मुखमात्रे प्रतिकोम प्रत्यवरोह्यान् जुहोति । प्रमाणेषु
नमस्तु इति प्रविमन्तमिति श्रुतव्रजियहोमप्रकरणस्य सूत्रं च ॥

तृतीये अघात श्रुतव्रजिय जुहोत्युपक्रम्य मष्टिच ह वै त्रौणि
च श्रुतान्येतत् श्रुतव्रजियम । अथ त्रिशत् अथ पञ्चत्रिंशदिति
श्रुतिरेव ।

चतुर्थे सर्वानुक्रमशिकासूत्रं रौद्राध्यायः । परमेष्ठिना आर्यं
देवानां वा प्रनायतेर्वाद्योऽनुवाक षोडशर्चं एकचन्द्रदेवत्वं
इत्यादि ॥

तत्र आद्ये पक्षे षोडशर्चे प्रथमानुवाके नमस्ते इत्याद्या षोडश
ऋच षोडशमन्त्राः ॥ एव अन्त्यानुवाके द्वापे अन्धससंस्पृते इत्याद्या
सप्तदश ऋच सप्तदश मन्त्रा तत्रैवान्धावि नमस्तु रुद्रेभ्यो ये
दिवीति त्रौणि यजूधि त्रयो मन्त्रा मध्यस्थेषु सप्तसु अनुवाकेषु
षड्विंशत्यधिक श्रुत सव्वाणि यजूधि तावन्तो मन्त्राः । ते सर्वे
मिलित्वा १६२ भवन्ति ।

It ends —

आविशब्दात् तर्पणं दद्याद्यनं मार्जनं तद्दद्याद्यनं ब्राह्मणभोजनस्य
वेदितव्यम् । मन्त्राणां वीक्षास्त्रिधा शोक्यया अष्टाचत्वारिंशद्विभाग
पक्षा अस्माकं वाजमनेयिनी न भवन्ति । तेषां परश्याखोहत्वात्
सप्तश्याखोहपक्षविरोधाच्च । एवं च सति त्रिधा पक्षस्य परशुराम
मेव न अष्टाचत्वारिंशद्विभागपक्षस्य काशोदोक्षितसेवनश्चाप्युक्त
मेव । किञ्च काशोदोक्षितोक्ते कस्मिन् पक्षे अष्टावनुवाका अष्टौ
यजूधीति काशकृतमवचनप्रभामविरोधोऽपि । आद्येऽनुवाके शोक्य
मन्त्रा । ततो द्विरक्षवाक्ष्य इत्यादीनां यजुषां सप्तानुवाका सप्त
मन्त्रा । यजुषामष्टानुवाका अस्माकमभावाभाष्टौ । तैत्तिरीयाणां
तु नमकमन्त्राणां एकादशानुवाका सन्ति ततश्च तेषामष्टमानु
वाकस्य सद्भावात् भवत्ययं पक्षः । अस्माकस्तु वचैवानुवाका सर्वे
तत्र प्रथमान्तौ द्वावनुवाकौ तावदुचामेव ततश्च यावन्तोऽत्र च
स्तावन्तो मन्त्रा यजुषां मध्यमानुवाकास्तु सर्वे ततश्च तावन्तो
मन्त्रास्ते । अन्यानुवाके सप्तदश चत्वारि सप्तदशमन्त्रा ततोऽन्यानि
चौलि यजूधीति अथ सर्वं मिलिता चिचत्वारिंशद्वेव । एवं सति
दोक्षितैर्यदुक्तं पक्षव्यावृत्तिभिः सह एते अष्टाचत्वारिंशन्मन्त्रा इति
तदस्तु । याच्यनीनां सप्तमानुवाकान्तर्गतत्वात् । अष्टावनुवाका
अयजूधीति काशकृतमवचनमन्त्रान्तरमहारात्र्याभिप्रायेति (?)
महार्थव । केचित् सकृन्वदशध्यायस्यैकमन्त्रत्वमेवेष्टन्ति । तत्र
मूलं नम्य । तत्पक्षे सुकर एव मन्त्रविभागः ।

Colophon — इति श्रीत्रेकश्लोकातीथकामदेवदोक्षितकृतो नमक
मन्त्रविभागप्रदीपः ।

In the title page there are a few lines —

कामदेवकृतो ब्रह्ममन्त्रमेवप्रदीपकः ।

लिखायितोऽस्ति मोडेन हरिप्रह्लारप्रभमका ।

Authorities consulted —

(१) शतब्रह्मसंहिताप्रकरणं (२) सर्वानुक्रमिकासूत्रम्, (३) यास्क,

- (४) गगदेव, (५) काशीदौक्षिण, (६) देवयाज्ञिक, (७) महार्णवकार,
(८) कात्यायन, (९) परिशिष्टकार, (१०) शान्तिरत्नप्रभृतिनिबन्धकार,
(११) परमुराम, (१२) बौधायन, (१३) दृढपराशर, (१४) कमलाकर भट्ट,
(१५) शाकपूर्णि, (१६) कामरुतवर्णि ।

THE SŪTRAS OF THE WHITE YAJURVEDA

917

2864 श्रौतसूत्रं कात्यायनीयम् । *Śrauta sūtra of
Kātyāyana.*

Substance country-made paper 8½×3½ inches Folia 5 Lines 10 on a page Character Nāgara of the eighteenth century Appearance discoloured Fragmentary

Col —इति कात्याय० प्रथमोऽध्यायः ।

918.

3250 *Two incomplete copies of the same*

I

Substance country made paper 10½×4½ inches Folia marked 30 to 40 Lines 10 on a page Character Nāgara of the eighteenth century Appearance discoloured

From the concluding portion of the 6th adhyaya to the end of the 11th adhyaya The present manuscript makes adhyayas I to XI Pūrvārdha

II

From the latter portion of the first adhyaya to the end of the 11th adhyāya

Substance country made paper Folia 4 to 6 Lines 10 on a page Character Nāgara Date Samvat 1672 Appearance discoloured

The Post Colophon Statement —

संवत् १६७२ मार्गेश्वरस्यामावास्या मृगशिराया श्रौतसूत्रपूर्वार्द्धं जानीवच्छ्री-
सुतरामचन्द्रो हलिखत् श्रीमद्वज्रपद्मदात् । काशीविश्वनाथान्ध्या नमः ।

919.

3249. *The Same.*

Substance, country made paper 9½×4 inches Folia marked 2, 34 to 76, 77 Lines, 8 on a page Character, Nagari of the eighteenth century Appearance discoloured

Leaf marked 2 contains sūtras 32 to 81 of the first adhyāya. Leaves 34 to 77 run from the 7th sūtra of the 6th adhyāya to the end of the 11th chapter.

*In a later hand :—*य० मखपतिजौखेदं पुस्तकम् ।

920.

1817. कर्कभाष्यम् । *Karka Bhāṣya.*

Substance, country made paper 11×5, 10½×4½ inches Folia 831 Character, Nāgarī Date, Samvat 1672 Appearance, tolerable Complete

The MS. is written in parts, each with a separate pagination. It is mainly divided in two parts, Pūrvārdha and Uttarārdha.

Printed in Chaukhāmba Series, Benares

*Post Col. :—*संवत् १९७२ ।

921.

11053 *The Same.*

Substance, country made paper 13×5 inches Character, modern Nāgarī

A fragment with two sets of leaves.

I. 2—30.

16B, इति कर्कोपाध्यायविरचिते कात्यायनसूत्रभाष्ये सप्तमोऽध्यायः ।

II. 1—32.

17A, इति श्रीकर्कोपाध्यायविरचिते कात्यायनसूत्रभाष्ये नवमोऽध्यायः ।

30B, इति श्रीकर्को० दशमोऽध्यायः ।

There are also two leaves, written lengthwise containing topics of Vedic grammar

922.

5092C *The Same.*

Substance palm-leaf 16½×1½ inches Folia, 104 Lines 5, 6 on a page Character, Udiya of the eighteenth century Appearance, old and worm eaten

A fragment, copied from a very defective manuscript.

The MS begins with the 5th chapter of the Kātyāyana Śrauta Sūtra with Karka's Bhāṣya, which ends in 19A The 6th chapter ends in leaf 36A The end of the 7th seems to be lost The 8th chapter ends in 64A, the 9th in 75B Then begins the 10th. But we get no colophon of that In the 85th leaf we find the colophon of the 25th adhyāya But what is 25th in the present manuscript is 26th in the printed edition After the 25th chapter of the present manuscript comes the 26th, which is 25th in the printed edition, although there is nothing wrong in the pagination.

923.

10959. *The Same.*

Substance, country-made paper 12½×5 inches Folia 87 Lines 10 on a page Character, modern Nagari Appearance fresh To the end of the 2nd adhyāya Date Sam 1849

Beginning.—ॐ नमो गणेशवरसुतो गुरुभ्यः ॥

त्रयोमुसवित्तिविवेकनिर्मला

समग्रानि श्रेयससिद्धिहेतवः ।

समस्तशास्त्रार्थसतत्त्वबोधका

जयन्ति कात्यायनपादपाश्र्व ॥

कथातोऽधिकार व्याख्यास्यत इति सूत्रशेषः ।

38B, उपाध्यायकर्कहतौ कात्यायनसूत्रविवरणे परिभाषा समाप्ता ।

87B, इति श्रीकात्यायनीयसूत्रविवरणे कर्कोपाध्यायकृतौ द्वितीयोऽध्यायः ।

Post Col :—संवत् १८४९ लिखित सेवाराभेय काश्मीर पत्रनंद ।

924.

10997. *The same with the Text.*

A

Substance, country-made paper 12½x5 inches Character, modern
Nāgara Appearance, fresh

Six batches of leaves

I. Foll. 1—103, containing adhy. III—VI.

Col. VI:—इति कर्कभाष्ये निरुद्धसु पद्योऽध्यायः ६ समाप्तः ।

Post Col.:—संवत् १८३६ शुभमस्तु शुभं भूयात् ॥

II Foll. 1—16, containing XI—XIII

Col. XIII:—इति ओडपाध्यायकर्कसंहितौ कात्यायनसूत्रभाष्ये चयो-
दशोऽध्यायः १३ ।

Post Col.:—लिखितं सेवारामेण काश्या ।

III. Foll. 1—34 (of which foll. 14—26 are missing)
contain adhy. XIV—XVI.Col. XVI:—इति कात्यायनविवरणे कर्कसंहितौ षोडशोऽध्यायः १६
समाप्तः ।

Post Col.:—लिखितं सेवारामेण काश्या पञ्चमदे संवत् १८३६ ।

IV. Foll. 1—20, contain adhy. XVII and XVIII.

Col. XVIII:—इति उपाध्यायकर्कविरचिते कात्यायनसूत्रभाष्ये
षष्ठादशोऽध्यायः १८ ।

V. Foll. 1—69, contain adhy. XX—XXV

Col. XXV:—इत्युपाध्यायकर्कविरचिते कात्यायनसूत्रभाष्ये पञ्चविंशो-
ऽध्यायः २५ समाप्तः ।

VI. Foll. 1—10.

Fol. 1 contains the beginning of adhy. XVIII (to the
8th sūtra)Foll. 2—10 begin with XXVI, 20, and go to the end
of the chapter

Col. :—इति कात्यायनसूत्रभाष्ये उपाध्यायकर्मकृतौ षड्विंशतितमोऽध्यायः ।

Pos Col. :—संवत् १७५० “श्रीरामजी” राम ।

B.

Substance, etc., the same as above

Foll. 1—22 contain short notes on the Karka-Bhāṣya from the beginning to the end of the 8th adhy. (with the texts)

Beg. :—श्रीमुख्यो नमः । अधिकारेति । अधिकारग्रहणं सकलवेद-वाक्यार्थप्रतिपाद्यानामर्थानामुपलक्षणाय अधिकारादिका सर्वोऽपि वेदवाक्यार्थ-भिधास्यत इत्यर्थः । शास्त्रावतारेति शास्त्रावतारेण सम्बन्धस्य प्रयोजनञ्च तयो-रभिधानम् ।, etc., etc.

924A.

10978 : *The Same.*

Country made paper . 12½ x 5 inches , Folia 15—26 Lines, 10 on a page
Modern Nagari . Appearance, fresh

A mere fragment.

21A, इति उपाध्यायकर्मकृतौ कात्यायनविवरणे राक्षस्यः समाप्तः १५ ।

It ends abruptly in the 16th adhy

There is one stray leaf marked 37, containing the last col of the 12th adhyāya.

925.

11144. *The same (with Text.)*

Substance, country-made paper . 12 x 4½ inches Folia, 11 Lines, 10 on a page. Character, modern Nagari Appearance, fresh

Contains adhy XXI only

Col. :—इति उपाध्यायकर्मविरचिते कात्यायनसूत्रभाष्ये एकोद्विंशति-तमोऽध्यायः समाप्तः ।

926.

11253. *Fragments of Karka's comm.*

Two leaves (Country-made paper 12½ x 5 inches. In Nāgara)

Both marked 1

(1) *Beg.* :—श्रीगणेशाय नमः ।

अन्यथमनुविदधताचार्येण चविचक्षानुविहिता ? इदानीं श्रुति-
मन्त्रपाठावसरप्राप्तो ज्योतिष्टोमोऽनुविधेयः ।

113. तस्मादाद्यानसमवन्तरमेव सोमे प्रवृत्तिः । कुत एतत् आधानस्य
सोमप्राधान्यात् ।

End :—वसन्ते ज्योतिष्टोम इत्येतदेव उत्तमं भवति ।

Comm. on the first five stanzas of the 7th adhy. of
Karka

(2) *Beg.* :—प्रार्थयित्तानि समाप्तानि । आधानादीनि पिबन्नेधानानि
उक्तानि इदानीमवसरप्राप्तः प्रवर्ग्योऽनुविधेयस्तदर्थं सूचमारभ्यते ।

This is the beginning of the comm. on the 16th adhy.
of Kātyāyana

927.

11028 *पदप्रयोजना । Padaprayojanā.*

Being a commentary on the Bhāṣya of Karkopādhyāya on the
Kātyāyana Śrauta Sātra.

Substance, country-made paper 12½ x 5 inches Folia, 19 . Leaves, 12 on
a page Character, modern Nāgara Appearance, fresh

A fragment containing the comm. on the first chapter
only.

Col. :—इति कर्कोपाध्यायकृतकात्यायनसूत्रविवरणटीकायां पदप्रयोजना-
ख्यायां प्रथमोऽध्यायः ।

Post Col. :—संवत् १८५८ (evidently the date of the copying
of the original) मार्गशिर्षे कृष्ण २ चन्द्रवासरे ।

928.

6511. कात्यायनसूत्रव्याख्यान । *Katyāyana sūtra
vyākhyana.*

By Yājñakera, son of Prajāpati

Substance, country made paper 11x5 inches. Folia, 288 of which fol.
149—202 are missing. Lines, 15 on a page. Character, Nāgara. Date, Sam.
1677. Appearance, discoloured and repaired.

It contains the comm. on adhy. I, complete in fol. 1—70,
II, complete in 71—118 ; III, complete in fol. 119—148 (the
missing leaves 149—202, contained the fourth adhyāya), V,
complete in fol. 203—253, and VI, complete in 256—288.

Written in two different hands. The second hand begins
in 278A, l. 11 and continues to the end.

Adhy. I, begins —

ॐ नमो मखेशाय ।

ॐ ब्रह्मात्मन्य दिव्यं शिवं मखयति तथा ।

अमिका शारदा चापि उन्दे विज्ञेयप्रान्तये ॥

कात्यायनं नमस्कृत्य गुह्यं श्रीश्रीपतीकाया ।

पितरौ भाव्यकर्तृश्च पित्रभ्यादिसंज्ञकान् ॥

कात्यायनप्रणीतेऽस्मिन् सूत्रे यज्ञप्रकाशके ।

प्रभाषतेऽनूजोऽहं कुर्वे व्याख्यामिमां सुदाम् ॥

जयन्ति ते गुरोर्वेन्द्रा श्रीपतेः पादपाश्रवः ।

तेषां प्रसादादज्ञोऽपि चापलं कर्तुमुद्यतः ॥

आलोच्य सूत्रभाष्यादि क्रियते संशयो यत ।

सकल्पितलक्षणा न कात्यां विबुधैरता ॥

Colophons :—

1. इति कात्यायनसूत्रव्याख्याने सम्पादय्यपविमहापात्रिकश्रीश्री-
श्रीप्रजापतिसूत्रमहापात्रिकश्रीश्रीदेवदत्ते प्रथमाध्यायः समाप्तः ।

Post Colophon :—

संवत् १६७७ वर्षे पाशुनशुद्ध ४ दिने भट्टरामचन्द्रलिखितम्

II. •द्वितीयोऽध्यायः समाप्तः ।

Post Colophon :—

संवत् १६७७ वर्षे चैत्रसुदि ४ दिने प० रामचन्द्रलिखितम्

Then in a different hand :—

पाठकवामनभट्टस्य

On the reverse of the last leaf :—

पाठकवामनस्य २ ।

III. इति श्रीचिरमिचित्सम्पाद० द्वितीयोऽध्यायः समाप्तः ।

Post Colophon :—

संवत् १६७७ वर्षे ।

V. •षष्ठोऽध्यायः समाप्तः ।

Post Colophon :—

शुभं भवतु । श्रीराम । संवत् १६७७ वर्षे २ व्यासदि

४ दिने लिखितं श्रीरामचन्द्र ब्रह्मोद् श्रीपाटनयामे ।

Then in a different hand :—

पाठकवामनभट्टस्य ।

VI. इति श्रीसम्पादपतिचिरमिचित्त्रिंशत्कुतुम्भनृमहायाशिक-
श्रीप्रजापति० षष्ठोऽध्यायः समाप्तः ।

Then again in a different hand :—

पाठकवामनभट्टस्य ।

929.

1183. *The Same.*

Substance, country made paper 12x5½ inches Folia, 129 Lines, III
on a page Extent in Slokas, 4500 Character, Nāgara Appearance, old

The first 58 leaves contain the commentary of Yājñika-
deva on the 7th chapter.

इति श्रीविरमिशित्मन्माटस्थपतित्रिप्रकुण्डलम्(?)हायाधिक-
श्रीश्रीप्रभापतिमुतेन याज्ञिकदेवेन कृते काव्यायनसूत्रव्याख्याने
सप्तमोऽध्यायः समाप्तः ।

Then follow 19 leaves, containing a commentary possibly by the same author, on a portion of the ninth chapter, commencing from the sutra 267

Fifty-two leaves from 128 to 179 contain the commentary of Devadatta or Devayājñika on the 9th chapter, which is complete

इति श्रीसमाटस्थपतित्रिरमिचिन्महायाज्ञिक श्रीप्रभापतिमुतेन देवदत्तेन
कृते काव्यायनसूत्रव्याख्याने नवमोऽध्यायः ।

930

6514 *The Same*

Substance country made paper 11x5 inches Folia 7 Lines 10 on a page Character Nāgara of the nineteenth century Appearance discoloured

It contains the comm. on adhy XI only

Colophon —

इति श्रीविरमिशित्मन्माटस्थपतिमहायाज्ञिकश्रीश्रीप्रभापति-
मुतेन कृतकुण्डलहायाज्ञिकश्रीश्रीदेवेन कृते काव्यायनसूत्रव्या[ख्या]न
एकादशोऽध्यायः । समाप्तोऽयं पूर्वभागः ।

931

6515 *The Same*

Substance country made paper 11x5 inches Folia 27 Lines 12 on a page Character Nāgara of the eighteenth century Appearance discoloured Incomplete at the end

It contains the comm. on adhy XII only

Begin — श्रीगणेशाय नमः ।

व्योतिष्ठोम उक्त इदानीं श्रुतिमन्त्रपाठक्रमप्रामो दादशाहो-
ऽभिधीयते ।

932.

6513. *The Same.*

Substance, country-made paper. 15×7 inches. Folia, 10. Lines, 12 on a page. Character, Nagara. Date, Samvat 1711. Appearance, old and discoloured.

It contains the comm. on adhy. XIV only.

Colophon :—

इति श्रीचिरप्रसिद्धसम्भाटस्यपतित्रिंशत्कृतुल्लभहायाचिक-
श्रीप्रभापतिसुतमहायाचिकश्रीदेवकते कात्यायनसूत्रव्याख्यान-
चतुर्दशोऽध्यायः समाप्तः ।
समाप्तो वाजपेयः ।

Post Colophon :—श्रीरामाय नमः ।

इदमग्रभूमिते समे तिष्ठे सिते मामि चदेर्विने रवौ । वाज-
पेय + तदेवभाष्यके याचिकौ द्विचरौ बुधोत्तमौ रामकृष्णकमला-
करभाक्षौ लिखन् प्रकुरुतां मुदे सतां ।

So the MS. is written in two different hands and the date suggests that the copyists of the MS. were the members of the Bhatta family of Benares.

933.

6512. *The Same.*

Substance, country-made paper. 15×7 inches. Folia, 10. Lines, 12 on a page. Character, Nagara of the early nineteenth century. Appearance, fresh.

It contains the comm. on adhy. XV only.

Colophon :—

इति श्रीचिरप्रसिद्धसम्भाटस्यपतित्रिंशत्कृतुल्लभहायाचिक-
श्रीप्रभापतिसुतमहायाचिकश्रीदेवकते कात्यायनसूत्रव्याख्यान-
चतुर्दशोऽध्यायः समाप्तः ।

934.

1106 कात्यायनश्रौतसूत्रभाष्यम् । *Katyayana Śrauta
Sūtra Bhāṣya*

By Ananta Deva.

Substance country made paper 11½×6 inches Lines 11 on a page
Character Nagara Appearance oldish

The adhyāyas are each separately paged

Adhyā I, 128, III, 82, IV, 61 (संवत् १७०६ वर्षे आषाढमासे
सिते पक्षे त्रयोदश्या तिथौ लिखित गङ्गाजी और्विन्देश्वरसमिधौ कात्यायनसूत्र
अध्याय एकतोदीवसे समाप्त कीष्टो), V, 88 (संवत् १७०६ वर्षे भाद्र वा सुदि
पञ्चमी ५ रविवार ग्रन्थ समाप्त । यादृश पुस्तक, etc, etc, कल्याणमस्तु ।
ग्रन्थगत श्लोकानां संख्या २३००), VI, 72 (शिवमस्तु, etc, etc, ग्रन्थगत
संख्या ५ अध्याय १८००), VII, 18 (शुभ भवतु, etc, etc, ग्रन्थगत संख्या
२०३०), VIII, 5½ (ग्रन्थगत संख्या १३७०), IX, 48 (ग्रन्थसंख्या
१३००)

For a manuscript containing 24 chapters from the begin-
ning see Ulwar 125, Extr 36, and for another manuscript
with the first four chapters see IO Catal 320—31

The commentator Ananta, though engaged in writing
the extensive Bhāṣya, performed eleven Vājapeya sacri-
fices, first lighted three then five fires, because some of his
colophons describe him as Trirāgnicit and some as Pañcāgnicit
He performed also 81 Somayāgas From an obscure passage,
his father's name seems to have been Vācaspati. The pas-
sage runs —

“समाजा वज्रज्ञो यस्य वाचस्पतिरिवार्यवित् वाचस्पतिरुपादन”

Some of the parts of the manuscript belonged to Ran-
choda Dikṣita and some to his three sons, Bhavāni Śankara,
Deva Śankara and Siva Śankara

935.

6107. कात्यायनसूत्रभाष्य । • *Kātyāyana sūtra Bhāṣya*.

Substance, country-made paper 10½ × 6 inches. Folia, 301, of which the leaves marked 278—283 and 285, 286, 288 and 289 are missing. Lines, 10—13 on a page. Extent in slokas, 7800. Character, Nāgara of the early nineteenth century. Appearance, discoloured. Incomplete at the end, breaking off abruptly in the 10th chapter.

Beginning:—

श्रीगणेशाय नमः ।

प्रथमतस्तुरासुरभासुरकिरौटकोटिप्रमृष्टचण्डाय ।

गजवदनाय नमस्ते सिद्धेः सदानाय विघ्नकदनाय ॥

यस्य लीलावशेनेदं जन्म-स्थितिलयं ब्रजेत् ।

आनन्दैकरसं वन्दे तमुभासहितं शिवम् ॥

ऊर्जितानन्दगह्वरा सर्वदेवस्वरूपिणीम् ।

परां वायूपिणीं वन्दे मन्वानीलसरस्वतीम् ॥

अद्यानतिमिरान्मस्य आनाम्लगण्डलाक्षया ।

चक्षुःशमीलितं येन तस्मै श्रीगुरवे नमः ॥

भाष्याणि सम्यगालोच्य विचार्य च पुनः पुनः ।

क्रियते बालबोधार्थं सूत्रभाष्यमतिस्तुटम् ॥

अथातोऽधिकारः । वक्ष्यत इति सूत्रशेषः ।

36B, इति कात्यायनसूत्रभाष्ये प्रथमोऽध्यायः समाप्तः ; 61A, •द्वितीयो-

ध्यायः समाप्तः ; 78B, इति कात्यायनश्रौतभाष्ये तृतीयोऽध्यायः समाप्तः , 127B,

•चतुर्थोऽध्यायः समाप्तः ; 164A, इति •पञ्चमोऽध्यायः , 191B, •षष्ठोऽध्यायः ;

216B, •सप्तमोऽध्यायः समाप्तः ; 243B, •अष्टमोऽध्यायः समाप्तः ; 277B,

कात्यायनसूत्रभाष्याख्यानं नवमोऽध्यायः ।

Ch. X ends abruptly.

936.

3226

Substance, country made paper 9½ × 4 inches. Folia, 8. Lines, 13 on a page. Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance, discoloured and mouse eaten.

A fragment of a commentary on Kātyāyana Śrauta Sūtra.

It begins .—

उक्ता परिभाषा । इदानीं श्रुतिग्रन्थं मन्त्रग्रन्थं चातुर्मास्याचार्यः
प्रथमं पौर्णमासिष्ठिमुपदिदिच्छुस्तस्या उपक्रमकालमाह पूर्वां पौर्ण-
मासोमन्तरा वोपवसेदिति (Katy. II, 1) हे पौर्णमास्यौ पूर्वां
उत्तरा च तत्र पञ्चदशौ पूर्वां प्रतिपदुत्तरा कृता एषा च मन्त्रस्य
प्रथमा रात्रिर्यत् षाण्णो पौर्णमासो योत्तरीयोत्तमा या पूर्वति
श्रद्धादिनादि ।

937.

2829 चातुर्मास्यानि (कातोय) । *Caturmasya Sūtra*
from Kātyāyana

With a Commentary (anonymous)

Substance, country made paper 8½ x 6 inches Folia 21, of which the
20th and the 21st leaves are missing Lines 12 on a page Extent in Slokas,
70 Character Nāgara of the sixteenth century Appearance discoloured
Incomplete

It begins —

अथ चातुर्मास्यान्विधीयन्ते ।

*Text .—*चातुर्मास्यप्रयोगं चाण्डो ।

Commentary —

प्राख्य इति शेषः । अथ चातुर्मास्यप्रयोग उत चातु-
र्मास्यानामिति । तत्र न चातुर्मास्येति चातुर्मास्यानेति प्रयो-
गीकृतात् । निबोधे तु एतान् पञ्चकृतुष्वेति निबोधोच दशपूर्वमासौ
चातुर्मास्यानेति । तथाच प्रथमं चातुर्मास्यानि वै प्रथमं इति ।
तस्यैकप्रयोगस्यावयवानां प्रत्येकं चातुर्मास्यत्वं । चतुर्षु मासेषु भवं
चातुर्मास्यमिति व्युत्पत्तिः ।

6107. कात्यायनसूत्रभाष्य । - *Kātyāyana sūtra Bhaṣya*.

Substance, country made paper 10½x5 inches Folia, 301, of which the leaves marked 278—283 and 285, 286, 288 and 289 are missing Lines, 10—13 on a page Extent in slokas, 7800 Character, Nāgara of the early nineteenth century Appearance, discoloured Incomplete at the end breaking off abruptly in the 10th chapter

Beginning:—

श्रीगणेशाय नमः ।

प्रणतसुरासुरभासुरकिरीटकोटिप्रमृष्टचक्राय ।

गजवदनाय नमस्ते सिद्धेः सद्भाष्यं विप्रकदनाय ॥

यस्य लीलावशेनेदं जन्म-स्थितिलयं ब्रजेत् ।

आनन्दैकरसं वन्दे तमुमासहितं शिवम् ॥

ऊर्जितानन्दगङ्गना सर्वदेवस्वरूपिणीम् ।

परां वायूपिणीं वन्दे तद्वाभीलसरसतीम् ॥

अक्षानतिमिरान्मस्य आनाम्नश्शलाकया ।

चक्षुःशून्यो नितं येन तस्मै श्रीगुरवे नमः ॥

भाष्यायि सम्प्रगालोच्य विचार्य च पुनः पुनः ।

क्षियते बालबोधार्थं सूत्रभाष्यमतिस्फुटम् ॥

अथातोऽधिकारः । वक्ष्यत इति सूत्रशेषः ।

36B, इति कात्यायनसूत्रभाष्ये प्रथमोऽध्यायः समाप्तः ; 61A, •द्वितीयोऽध्यायः समाप्तः ; 78B, इति कात्यायनश्रौतभाष्ये तृतीयोऽध्यायः समाप्तः , 127B, •चतुर्थोऽध्यायः समाप्तः ; 164A, इति •पञ्चमोऽध्यायः , 191B, •षष्ठोऽध्यायः , 216B, •सप्तमोऽध्यायः समाप्तः , 243B, •अष्टमोऽध्यायः समाप्तः ; 277B, कात्यायनसूत्रव्याख्याने नवमोऽध्यायः ।

Ch. X ends abruptly.

It ends —

Text पायां कृत्वा दक्षिणामुष्णकमादाय चतुष्पथे पलाशपत्रमध्यमेन
होम ।

Commentary —

कर्त्तव्य इति शेष । तानेकस्या ।

here ends the MS abruptly

This portion of the sūtras is divided into nine kandikās
The MS ends abruptly in the middle of the 6th sūtra of the
tenth kandikā

In the printed Chakrabarty edition the sūtras are not
divided into kandikās : The present MS covers 202 sūtras
of the 5th chapter

The name of the commentator is nowhere found He
does not cite any authorities by name, he cites them as
'इत्येके' 'इत्यपरे' । He is always brief and to the point

938

6139 यूपलक्षणपरिशिष्टम् । *Yopalakṣaṇa Parīṣiṣṭa*

Substance country made paper 11×14 inches Folium one Line 25
in all Character Nagara Extent in slokas 25 Date Śaivāt 1941 Ap
pearance new Complete

The first of the eighteen parīṣiṣṭas of Kātyāyana

Colophon —

इति श्रीयूपलक्षण नाम परिशिष्टम् ।

Post Colophon —

बालमुकुन्दस्येव स १९४१ ।

See Oxf p 386, 510A

939

6140 चागलक्षणपरिशिष्टम् । *Chagalakṣaṇa Parīṣiṣṭa*

Substance country made paper 11×5½ inches Folium one Line 15
on a page Character Nagara Date Śaivāt 1941 Appearance fresh

There are altogether thirteen verses in the anuṣṭup metre.

This is the second parīṣiṣṭa of Kātyāyana

Colophon —

इति कात्यायनोक्तं ब्रह्मलक्षणं द्वितीयं परिशिष्टम्

Post Colophon Statement —

स १८४१ पा० ज ४ भौ ।

See W p 62 and Oxf p 386, 510B

Reg — अथातः संप्रवक्ष्यामि ब्रह्मानां लक्षणं शुभम् ।

अशुभं चैव वक्ष्यामि तत्सुवक्ष्याम्यतः परम् ॥

940.

938 प्रतिज्ञासूत्रम् । *Pratijñā Sūtra*

For the manuscript see L 1799 This is the third parīṣiṣṭa of Kātyāyana See W p 54, 62 and Oxf p 386, 510C

941.

6141 *The Same*

Substance country made paper 9x4 inches folia 2 *Lines 13 in all Character modern Nāgari Appearance fresh Complete

Colophon —

इति प्रतिज्ञासूत्रं परिशिष्टम् ।

942.

6164 *The Same.*

Substance country made paper 13x6 inches Written lengthwise on both sides folium one Character Nāgari of the early nineteenth century Appearance old and discoloured

Pratijñāsūtraparīṣiṣṭa is preceded by Prasavotthāna, P XVII of Kātyāyana, complete in 14 lines, with the colophon इति प्रसवविधिः ।

There are two different versions of the third parīṣiṣṭa

of Kātyāyana—one is contained in No 6141, agreeing with L. 1799, and this is the second, agreeing with the Pratiyñāsūtra as described in Oxf 386B

Colophon —

इति प्रतिज्ञासूत्रम् द्वितीय परिशिष्ट समाप्तं शुभम् ।

943

6169

One leaf, with nineteen lines on both sides, contains —

(1) प्रतिज्ञासूत्रपरिशिष्टः । This agrees with L. 1799 It ends in 1B

1B. इति प्रतिज्ञासूत्र परिशिष्टसप्तकम्

II अथाचमनसूत्रम् ।

This is what is called Smṛtācīnana—the third work in Cat. No 1008 (Kṣepaka sūtra)

Col — अथाचमनसूत्रम् ।

III The third consists of two lines and a half ending with the colophon —

इति माध्यन्दिनीयप्रतिबन्धश्लोकः ।

It is a śloka of the Śardūlavikṛita metre, describing the Mādhyandinisākhā in a poetical language

सन्मूलो यक्षुराख्यवेदविटपी ज्ञेयात् स माध्यन्दिनी
शाखा चन्द्रगुणेन्दुकायसहिता यथास्ति सा सहिता ।
यत्राभ्याख्यलिता विभाति श्वरशैलाग्नेन्दुमिश्रमन्दलै
यस्य दीपुनभोज्यवर्णमधुपै खामार्क + गुजितैः ॥

944.

6064 प्रतिज्ञासूत्रम् । The same (Pratiyñāsūtra)

With the Bhasya of Ananta Yājñika

Substance country made paper 11½ x 5½ inches Folia 8 Lines 14 on
n 1 page Extent in ślokaś 272 Character Nagari Date Samvat 1887
Appearance fresh Complete

Last Colophon :—

इति श्रीअनन्तायात्रिकविरचिते प्रतिज्ञासूत्रभाष्ये तृतीया
कण्डिका । समाप्तं चैतत् प्रतिज्ञासूत्रभाष्यम् ।

Post Colophon :—

संवत् १८७७ आषाढे शुक्ले अष्टम्या चैतत् समाप्तं । शिवम् ।

For the Bhāṣya, See L 2578.

945.

6159 *The same Bhāṣya (with the Text)*

Substance country-made paper 11x5½ inches Folia 8 in 15 paths
form Character, Nāgarī of the nineteenth century Appearance dis-
coloured and repaired Complete

Last Colophon :—

इति श्रीअनन्तायात्रिकविरचिते प्रतिज्ञासूत्रभाष्ये तृतीय-
कण्डिका समाप्ता ।

946. .

9962B. *The same Bhāṣya (with the Text)*

It begins from leaf 7A, line 4 going to the end of the manuscript in leaf
20 The extent in slokas 250 Character Nāgarī Date Samvat 1910

The Post Col. Statement :—

संवत् १९१० मिति पौषकृष्णवदौ ९ मन्दवातरेण लिखितं
रामकृष्णब्राह्मणेन । पाठकस्य शुभं भवतु ॥ ।

947.

1988 चरणव्यूहः । *Carana Vyāha*

Being an account of the various Vedic schools.

Substance country made paper 11½x4 inches Folia 4 Lines 9 on a
page Extent in slokas 88 Character Nāgarī Date Samvat 1872 Ap-
pearance fresh Complete

Often noticed and printed. It is the 5th parīṣiṣṭa of
the Mādhyandina Śākhā of the White Yajurveda. For the
Anuvāka see Cat II 858—90

An interesting work, being a graphic account of the different Vedic schools.

Colophon :—

इति चम्पाव्यूहं चतुर्थं खण्डः । इति परम्पाव्यूहः ।

Post Col.:-

इति १७७२ अध्याये ज्यैष्ठ-हृत्वा-एकादश्या काश्या शनौ दिवा
ब्रह्मोपनामगोविन्दो व्यलिखत परमार्थतः ।

It begins as in W. p. 63.

Leaf 8B. नमः शैलकाय नमः शैलकाय नमः परमशक्तिभ्यः नमः परम-
शक्तिभ्यः ।

Then commences a Phalaśruti, at the end of which.
इत्याह भगवान् शास्त्रः ।

After which there is a panegyric of Vytsa in one verse.

948

2648. *The Same.*

Substance, country-made paper 7½x4 inches Folia, 9 Lines, 7 to 9 on a page Character Nagara of the nineteenth century Appearance, discoloured Complete Handwriting very bad

The work is called in this MS चर्यम्

Post Col. :—

‘‘शरणाग्रं लिखितं समाप्तम् । विश्वेश्वराय नमः ॥ राम ।
यादृशं नमस्ते श्वराय ॥ मंथरा मौल्याने लिखितम् ।

949.

6143. *The Same.*

Substance, country-made paper 8x13 inches Fold, 6 leaves, 10 on a page Character, Nagari of the early nineteenth century Appearance, old and discoloured Complete

See W. p. 63.

End —य इदं चरणव्यूहं पठेत् पञ्चसु पञ्चसु ।

शुचिर्विधूतपाप्या यं ब्रह्मभूयाय कल्पते ॥

ब्रह्मभूयाय कल्पत इत्याह भगवान् कायायन ॥ १ ॥

Colophon —

इति कायायनास्तुचरणव्यूहं समाप्तम् ॥

श्रीभवानीशहरार्यमन्त्रु ॥ श्रीरक्तु ॥ श्रीमदाश्विनीपुत्रम् ॥

लेखकपाठकयोः शुभं भवतु ॥

950.

1980 चरणव्यूहभाष्य । *Caranavūha Bhāṣya* :

By Mahudasa

Substance country mile paper 11½ x 4 inch 1 lb 10 l
 Page 1 text in slokas 600 Character Nagari Date up 1843 V 1 a
 and final Complete

Col —इति चरणव्यूहभाष्ये चतुर्थं खण्डम् ।

त्रिदशाङ्गधरामितं गतेऽन्धे

मधुमाले दशमीतिथौ सुधाशो ।

महिदासमुखा मरोरसहस्रै

चरणव्यूहमिदं व्याख्यारि काश्याम् ॥

That is, the date of the work is Samvat 1638

विद्वद्भिः प्रार्थितेनैव महिदासद्विजम्बवा ।

चरणव्यूहवृत्ति(च)श्च विहितो यत्नतो मया ॥ (विहितोऽमया कृता)

In a different hand —

संवत् १८४३ शके १७०१ गतान्दे श्रीवाराणस्या दुग्धविनायकमन्त्रिणौ ब्रह्मो-
 पनाम्ना खण्डभट्टात्मजशोबिन्देन आरवणकृष्णपञ्चम्या लिखापितम् ।

For a description of the work see L 2160, where
 in spite of Mahudasa's name given in the last verse, Rajendra
 lala declares the comm to be anonymous

For details see below

951.

9350 The Same

■ distance country made paper 9x4 inches Folia 4 Lines 10 in 3
 1 g Fute t in slokas 84 Character Nagari Date Sam 1744 Ap-
 pearance tolerable Complete

Beginning —

श्रीराम सत्य चरखयूह लिख्यते ।

अथातस्चरखयूह व्याख्यास्याम । तत्र निरुक्तं चातुर्विधं (?)
 चतुरो वेदा विज्ञानानि भवन्ति ॥ ऋग्वेदो यजुर्वेद सामवेदो
 ऽथर्ववेदश्चेति तत्र ऋग्वेदस्याष्टौ स्थानानि भवन्ति चर्चा आदक
 चर्चक अवर्णोपपार क्रमपार क्रमचट क्रमचट क्रमदण्डश्चेति
 चतुस्पादयामेतेषां शाखा पञ्चविधा भवति शाकला वाष्कला
 व्याख्यायना शाखायना माण्डूकायनाश्चेति तेषामध्ययनमध्याया
 चतुःषष्टिर्मण्डलानि दृश्येवतु ।

*End —*य इदं चरखयूह पठेत् स पक्तिपावनः ।

तारयेत् प्रभृतीन् पुमान् पुष्य सप्तसप्तति (?) ॥ १ ॥

य इदं चरखयूह पठेत् पञ्च पञ्चसु ।

विभूनाणां स खर्गा वक्ष्यभूयाय गच्छति ॥ ३ ॥

रामः ।

The concluding verse giving the commentator's name
 as Mahidasa is omitted in the present MS For further
 details see below.

Colophon —

इति चतुस्ताधारण चरखयूहप्रारम्भो समाप्तम् । शुभं भवतु ।

Post Col —

रामेति द्विचरो मन्त्रो यत्र कोटिशताधिकः ।

न रामादधिकं कथितं पावनं पृथिवीतले ॥ १ ॥

शरणं रघुनाथो मे शरणं जनकात्मना ।

शरणं तानभौ भूयो भूयस्त्व शरणं मम ॥ २ ॥

श्रीसामुद्रो जयति चित्तम् ॥ श्री ॥

श्रीश्री भगतीदास व्यासपठनार्थं तथा पुत्रपौत्रपठनार्थम् ॥

मन् १७४४ । वर्षे वैशाखमासे शुक्लपक्षे पञ्चमीया भौमवामरे लिखित
हिरजी । शुभमस्तु ॥ श्री ॥

952.

2557 *The Same*

Substance foolscap paper, 8½ x 7 inches. Page 40. Lines 17 on 1
page. Extent in slokas 600. Character Nagari of the nineteenth century.
Appearance fresh. Complete.

The concluding verse is omitted in the present MS.

It quotes Kamalakara (1612) in p. 27 and makes obeisance to Valakrsna and Mahadeva in p. 2 and in p. 29 respectively.

In page 81

प्राच्य उदीय नैर्ऋत्यस्तत्र वाजसनेयानाम् पञ्चदशभेदा भवन्ति ।
इतरदेशेषु वेदशाखयोर्विभाग उच्यते तच्च महाश्वे ।

पृथिव्या मध्ये शाखा च नर्मदा परिकीर्तिता ।

दक्षिणोत्तरयोर्भागे शाखावेदश्च उच्यते ॥ १ ॥

नर्मदादक्षिणे भागे आपस्तम्बाश्वलायनौ ।

राजायनौ पिप्पला च यज्ञकन्याविभागिनः ॥ २ ॥

माथ्यदिनी शाखायनौ कोषमी प्रौनकी तथा ।

नर्मदोत्तरभागे च यज्ञकन्याविभागिनः ॥ ३ ॥

इतुमा क्षत्र्या तथा गोदा सङ्गादिप्रियवरावधि ।

आन्त्रदेशपर्यन्तं बह्वृषथाश्वलायनौ ॥ ४ ॥

उत्तरे गुल्मरे देशे वेदो बह्वृषकीर्तितः ।

कोषीतकीब्राह्मण च शाखा शाखायनौ स्थिता ॥ ५ ॥

आन्त्रादिदक्षिणाधेयो गोदासामर-वधि ।

यजुर्वेदश्च तैत्तिर्यो आपस्तम्बो प्रतिष्ठिता ॥ ६ ॥

सङ्गादिपर्वतारम्भा दिशा नैर्ऋत्यसागरात् ।

हिरण्यकेशीशाखा च परशुरामस्य सन्निधौ ॥ ७ ॥

मयूरपर्वताच्चैव यावद् गुर्जरदेशतः ।

आसवायव्यदेशात्तु मैत्रायणो प्रतिष्ठिता ॥ ८ ॥

अङ्गवङ्गकलिङ्गाश्च कालीनौ गुर्जरस्तथा ।

वाजसनीयशाखा च माध्यदिनौ प्रतिष्ठिता ॥ ९ ॥

ऋषिणा याज्ञवल्क्येन सर्वदेशेषु विस्तृता ।

वाजसनीयवेदस्य प्रथमा काण्वसञ्ज्ञका ॥ इति ॥ १० ॥

953.

6179. चरणव्यूहव्याख्या । *Caranavyuha vyakhya* *called Padyarth*

Substance country made paper 10x4 inches Folia 3 Lines 17 on 1
Page 1 text in slokas 100 Character Nagari of the nineteenth century
Appearance old discoloured and stained Complete

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

नमो वैतस्तुतुङ्गाय शशिखण्डाधारिणे ।

हारिणे सर्वविघ्नानां पार्वतीप्रियसूनुवे ॥

श्रीन्दसिह गणेशान गिरि मुत्तपदाम्भुजम् ।

शोभन् चरणव्यूह व्याकरिणे यथामति ॥

चरणव्यूहव्याख्या परिशिष्ट चिकीर्षु प्रतिजानीते अयातस्त्रयव्यूह
व्याख्यास्याम — अथ शब्दो मङ्गलार्थ — यतोऽन्यानि परि-
शिष्टानि — अतो वेदविभागज्ञानाय शाखाविभागज्ञानाय च
चरणव्यूह व्याख्यास्याम कथयिष्याम । तत्र चतुर्वेद चत्वारि
वेदानि धातानि भवन्ति—चतुर्था वेदाना समाहार चतुर्वेद्य
तन्निबद्ध निश्चित तत्तु प्रसिद्धमित्यर्थः । स्वयमेव चतुर्वेदशब्द
व्याचष्टे । चत्वारो वेदाश्चतुर्वेदशब्देन विज्ञाता भवन्ति—चत्वारो
वेदाश्चतुर्वेदशब्देन उच्यन्ते इत्यर्थः — के ते चत्वारस्तत्राह—
ऋग्वेदो यजुर्वेद सामवेदोऽथर्ववेदश्चेति । आदौ वेदप्रश्ना
तत्र मनु —

The commentary is very useful and quotes a large number of authorities, the list of which is *Vinamittrodya* (1B)

2B तच्च ऋग्वेदस्य विभागमाह ।

2B भविष्यपुराणे,—

शाकलावाङ्मूला शाखा तथा शाखायतीति च ।

पैलप्रिथ्वप्रशिष्यास्य नैमिषारण्यवासिन ॥

वेदव्यासस्तु भगवान् शिष्यान्ध्यायवेदं गृह ।

एषिष्या मथ्यमाने तु सुमेवस्तथा मेरुमथ्यात् पूर्वविगभाते
जम्बुद्वीपे तन्मध्यभागे नर्मदानदी । तथा,—

अन्येभ्यश्च प्रशिष्येभ्यः शाखाश्चास्मायतीति च ।

नर्मदादक्षिणभागे चाध्येष्टभ्यो ददौ गृह ॥

अध्वरोदुगात्तद्दोतुर्णां मन्ति सूत्राण्यनेकशः ।

तत्रापि योनिसम्बन्धं सूत्रे ज्ञातिकुलोचित ॥

ऋग्वेदसु सामवेदानामध्वर्वाङ्गिरसस्य च ।

विवाहयज्ञसम्बन्धं सर्वेषां च पश्यस्वम् ॥

3A, अथ यजुर्वेदस्य भागमाह, 4A, सामवेदविभागमाह 4B अथर्व-
वेदविभागमाह ।

954

9702 चरणव्यूहभाष्यम् । *Carana Vyūha Bhasya*.

Substance country made paper 12½x5 inches. Folia 1. Lines 12 on
1 page. Patent in slokas, 120. Character Nagari. Date Sam 1800. Ap-
pearance tolerable. Incorrect.

This is an anonymous commentary on *Carana vyūha*,
different from that noticed by Dr. Rajendralāl Mitra under
No 2460.

It begins —

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ चरणव्यूहभाष्यं लिख्यते ।

अथातश्चरणव्यूहं व्याख्यास्यामः इत्यादि पारायणमुच्यत इत्यन्त
वगां सङ्ज्ञानसूक्तस्य चत्वारस्वात्र मीरिताः ।

एव पागायणे प्रोक्ता ऋचां सख्येन (?) न्यूनत ।

ॐ मित्रेकाक्षरं ब्रह्म नादविन्दुशलात्मकम् ।

अदेवात्मचिमात्रे च स्फुटं विष्णुसनातनम् ।

ते सर्वं च अमृतमेतु परमात्मानमौश्रमम् ।

वन्दे नारायणं देव निरवस्य निरञ्जनम् ।

छण्डोपायनं वन्दे गुह्यं वेदमन्त्रानिधिम् ।

येन चरयन्त्यूह्युः शास्त्रावेदमितकृतम् (?) ।

तच्छिष्यं शोचकगुह्यं वेदं च लोकविद्युतम् ।

नत्वा ॥ आकलाचार्यं तथैव चान्वलायनम् ।

एव परम्पराप्राप्तं बालछण्डं परं गुह्यम् ।

यस्य प्रसादाद् व्याख्यामि चरयन्त्यूह्यसङ्घः ॥

अथात चरयन्त्यू० स्याम अथ शब्दो मङ्गलप्रस्तावे वा अथशब्द
पूर्वमेव मङ्गलार्थं इत्यर्थं अथ हेतुर्थं चरयन्त्यूह्यं वेदपारायण-
चतुर्विभागात् चरयोच्यते तस्य यूहो समुदायः चतुर्वेदानां समुदायो
व्याख्यास्याम इत्यर्थः । इत्यादि ।

End — अम्भजम्भनि वेदपारो भवति अम्भजम्भनि वेद + रो भवति
अप्रक्षितो प्रक्षितो भवति अवतो व्रतो (धावो) भवति अत्रछचारी
ब्रह्मचारी भवति जातिस्मरो जायते । नमः शौनकाय नमः
परमश्रद्धिभ्यो नमः परमश्रद्धिभ्यः ।

य इह चरयन्त्यूह्यं पर्वसु आवर्त्येन्दुदिग् ।

धीतपाप्मा शुचिर्विप्रो ब्रह्मभूयाय कल्पते ॥ १ ॥

य इह चरयन्त्यूह्यं आद्रकाले सदा पठेत् ।

+++++ ॥ २ ॥

य इह चरयन्त्यूह्यं गुर्विष्यं शृण्वते स्त्रियम् (?) ।

पुमास जनयेत् पुत्र सर्वं च वेदपारमम् ॥ ३ ॥

योऽधीते चरयन्त्यूह्यं (?) स विप्रः पक्षिपावनः ।

तारयत्यखिलान् पूर्वान् पुरुषान् सप्त सप्त च ॥ ४ ॥

यो नामानि पुरावेदात् अमृतमश्नन् गच्छति ।

लोकतात महाशान्तममृतत्वञ्च गच्छत्यो ॥ नमो नम इत्याह
भगवान् व्यास पाराशर्यो व्यास पाराशर्यो नमः परमश्रद्धिभ्यो
नमः परमश्रद्धिभ्यः ।

वेदशास्त्रपरिनिश्चितमुद्बुद्धि

+++++ करौद्रम ।

क्षणादिय जनकयिज्ञानटाकलाय

व्यास नमामि शिरसा तिलक मुनीनाम् ॥

Colophon —

इति चरणधूचतुर्थखण्ड समाप्त ।

इति चरणधूरविवरणं तद्वत् १८९९ ।

955

6114

The sixth parivāṣṭa of Kātyāyana

Substrate con try made paper 8x4½ ctes Folia L = 10
on a page : Extent in slokas 125 Character modern Nagara Di o Sn at
1817 Appearance fre l : Complete

See W p 62.

5B, नवकण्डिका समाप्तमिति ।

It then begins Prikandika sūtra —

अथातो निव्यखानम् नद्यादौ मद्गोमयकुशनिजसुमनस-
आहृत्योदकान्तं गत्वा मुचौ देशे खस्थाप्य प्रक्षाल्य पाणिपाद-
कुशोपमद्यो बद्धश्लिथियशोषवौषाधम् तोयमामन्त्र-
, etc

This belongs to the Ksepaka class : See my report for
1901—1902 to 1905—1906 pp 2 3

7B (Last colophon) इति नवकण्डिकात्रिकण्डिकास्तु समाप्त ।

Post Colophon Statement —

लिखितं जानि श्री ५ देशचन्द्रिसुत कवीलारामाभात असु
तरी मलिखितमिदम् ॥

संवत् १८१७ ना वर्षे मौतो गुजरति चैत्र शुदि १ भौमे ।
श्रीरस्तु ।

956.

6558 निगदव्याख्यान ।

*Being a commentary on Kātyāyana's Śāddha Sātra, by
Kāṭkopādhyaya*

Substance, country-made paper $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches Folia, 12 Lines 12
on a page. Extent in slokā, 350 Character, Nagara Date, 1051 Śaka (?)
Appearance, discoloured Complete

Colophon :—

इति कर्कोपाध्यायवृत्तं निगदव्याख्यानं समाप्तम् ।

Post Colophon :—

क्षितिवाकरसेंदौ च मद्यायम्या सिते लिपि ॥ (?)

It begins :—

श्रीकात्यायनाचार्याय नमः । परमात्मने ।

कात्यायनमुनिप्रोक्तं आद्रस्तुत्रविनियोगम् ।

कर्तुं शर्माः समाक्रम्य नत्वा सर्व्वं प्रमथुतम् ॥

श्रौतवर्त्मानन्तरं स्मार्तान्यावसथ्यादीन्यनुविहितानि । तत्र

आद्रमनुक्तम् । तद्वक्तव्यमित्यत आह भगवान् कात्यायनः ।

अपरपक्षे आद्रं कुर्व्वीत ।

957.

1224. *The Sama.*

Substance, country-made paper $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches Folia, 11 Lines, 10 on
a page Character, Nāgari Date Sun 17th Appearance, old Generally
correct

See Bk. Nos. 353 and 1014

958.

5957. **आइसूचभाष्यम् ।** *Śrāddha sūtra Bhāṣya**By Chāṅga Bhaṭṭa*

Substance fool-cap paper 10×5 inches Folia 44 28 Lines 11 on a page
 Character, modern Nāgara Appearance fresh Incomplete both ends

The first and the last colophons in the incomplete manuscript

9A, इति छाङ्गभट्टकौ आइसूचभाष्ये प्रथमकण्डिका समाप्ता ।

28B, इति छाङ्गभट्टकौ आइसूचभाष्ये अष्टमकण्डिका समाप्ता ।

Of the 8th kaṇḍikā, there are only five lines

959.

1018 **नवकण्डिकाआइसूचभाष्यम् ।** *Navaṇḍikā**Śrāddhasūtra Bhāṣya*

Substance country made paper 12×5½ inches Folia 24 Lines 18 on a page
 Extent in slokas, 1060 Character Nāgara Date Saka 1471 Appearance very old Complete

It is a detailed and scholarly exposition of the Kātyāyana's Sūtras on Śrāddha ceremonies, known as "Navaṇḍikā Śrāddha Sūtra" which forms the sixth parivṛtta of Kātyāyana Kātyāyana's Sūtras on Pārvaṇa Śrāddha is also known as 'Śrāddha Kalpa Sūtra.' The commentator's name is not mentioned.

Beginning:—

श्रीगणेशाय नमः ।

ब्रह्मधर्मप्रकाशार्था यस्यामी वेदराक्षयः ।

यदभिरुच्युक्ता श्रामा ब्रह्म तच्छ्रेयसेन्दु न ॥ १ ॥

गभाननास्यादिविसर्गकाले
 स्तोत्रं विधात्रा विहितं निग्रम्य ।
 चर्यात् प्रवृत्तानि शुभावहानि
 निग्रन्तु विभ्रं मम बंहितानि ॥ २ ॥
 कात्यायनेन मुनिना यदगादि महार्घवत् ।
 आङ्गसूत्रमतिस्पष्टैर्विद्वद्योमि पदैरहम् ॥
 तस्य तावदिदमादिनूत्रम् । 'अपरपक्षे आङ्गं कुर्वीत' । अपर-
 पक्षशब्दः क्षणापक्षपर्यायः । पक्षौ पूर्वपरौ सुसंज्ञायावित्यभिधान-
 दर्शनात् ।

It ends :—

+ + यथा वक्ष्यकसुसंपक्षे नवाग्रं प्राश्नाति ।

Col —इति नवकगिङ्गिकासूत्रआङ्गविधिभाष्यम् ।

Post Col. :—अक्षि श्रीशक्ते १४०१ सौम्यसंवत्सरे भाद्रपदमासे सुसंपक्षे
 सप्तम्यां तिथौ शुक्रदिने गोदावरीतीरे इदं पुस्तकं लिखितम् । शुभं भवतु ।

960

6122. *The same with the Text.*

Substance, country made paper 11½×4½ inches Folia, 40. Lines 12,
 14 on a page Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance,
 discoloured. Incomplete at the end

31B आङ्गप्रकाशसंक्षेपसिन् भाष्ये कात्यायनस्य तु ।

विवेचितमिदं आङ्गमेकोद्दिष्टमग्रैषतः ॥

अथ सप्तश्लोकरहम् ।

The original of the MS. being defective, it has been
 left incomplete at the end

It quotes Kalpataru in fol. 40; while this is quoted in
 Nityasindhu See Aufrecht's Cat. Cat. I.

961.

6121. *श्राद्धकाशिका । Śrāddha-Kaśika*

*By Kṛṣṇa Miśra, son of Viṣṇu Miśra, son of Itisukha,
son of Nityānanda*

Substance, country made paper 9½×5½ inches Folia 54 Lines 11
on a page Character Nagari of the early nineteenth century Appearance
old and discoloured Incomplete at the end

For the beginning of the commentary see L. No 1788

It is not a 'dissertation on the rite of Śrāddha according
to the Rules of Kātyāyana' as stated by Rājendralāla, but is,
clearly, a commentary on the Śrāddhasūtra, the sixth
pariśista of Kātyāyana. The other commentaries, men-
tioned by Kṛṣṇa Miśra, are those by Karka and Halāyudha

कर्कश्रव्याख्यदिदं गभीरवचनैः सूत्रं यतोऽस्मादभूद
दुर्बोधश्च ततो हलायुध इति व्याख्यत् (व्याख्य) तथाप्यनुदम्
भूयोऽपि प्रतिषेधकारिवचनैः स्वार्त्तमेषा काशिका
सूत्रम्योपरिभण्यौचित्यमिदं प्रवक्ष्यामि त तन्वते ॥

Aufrecht says that Kṛṣṇa Miśra was quoted by Nityāyā
Sindhu and Śrāddha Mayāka.

962.

6210 *The Same*

Substance country made paper 12×5 inches Folia 10 Lines 14 on a
page Extent in slokas, 600 Character Nagari of the nineteenth century
Appearance fresh

Written lengthwise, most clumsily from one end of the
first side of the leaf and from the other end of the other
side

It begins with the first Sūtra of Kātyāyana अपरपक्षे
आह कुर्वीत् ।

End —अन्यत् प्रपञ्चितमस्माभिर्दृष्टकाशिकाया ।

Colophon —

इत्यावसथिकश्रीमदतिमुखात्मजश्रीविष्णुमिश्रतनुजन्मनः कृष्ण
मिश्रस्य कृतौ आढिकाशिकाया सूत्रवृत्तौ काम्यश्राद्धप्रकरण
समाप्तम् ।

समाप्तेय आढिकाशिकामूलवृत्तिरिति ॥

Then after 8 lines we have —

स्मृतेरनेकविधयादनतत्वाच्च सर्वथा ।
तच्च ज्ञातुमशक्यं तदस्य चानल्पगल्पनैः ॥
स्ववृद्धिकल्पितं नेष्टु वचनं लिखितं मया ।
दृष्टं श्रुतं भूलवाक्यं समूल + रद्दयस्वम् ।
दृष्टं यत् स्वल्पदोषेषु निबन्धेषु च यद्भूतम् ।
श्रुतं स्मृत्यविरुद्धं यत् पठन्ति च सदा धृतम् ।
प्रमाणमप्रमाणं वा सर्व्वं च कर्त्तुमर्हति ।
दृष्टे श्रुते च विस्वासो (?) तावृश्चै कर्त्तुमिष्यते ॥
कर्त्ता चेन्न पिर तत् किमिष्यता दोषो निबन्धे भवेत्
स्वरिखेदधुनातनैरपि कृते ग्रन्थे कथं नादर ।
इत्थं चे कथयन्त्यगल्पमतयस्तान् प्रत्ययेवञ्चया (?)
क्षन्ता (?) सत इमं निबन्धमखिलं किं वात्रियन्तामिति ॥

Then we have Kṛṣṇa Miśra's date—Sam 1505

वाख्योमेधुविध्वजे वर्षे कार्तिकमासके ।

कृष्णमिश्रो + + ग्रन्थं शुक्लपद्ममिमं शुभ ॥

Then again the colophon as quoted above

From the statement before the first colophon, quoted above, there appears to be a more exhaustive commentary by Kṛṣṇa Miśra on Kātyāyana's Śrāddhasūtra. The larger version seems to have been described by Rājendralāla in L No 1738

See above

963

0157. *The same Text with Gada dhara's Commentary.*

Substance, country-made paper 11½ x 5 inches Folia, 47 Lines, 9 on a page Extent in Slokas 950 Character, Nagara Date Samvat 1927 Appearance, fresh Complete

Colophon :—

इति चिरपिषितुमन्माट्स्थपतिश्रीमद्वाचाश्रितवामनात्मन-
दोक्षितमदाधरकृते कातीयश्राद्धसूचभाष्ये नमोऽस्तुतिः ।

Post Colophon :—

वाममुकुन्दस्येदं पुस्तकम् । रामकृष्ण वासुदेव, etc , etc ,
देवा मां रक्षन् भावमासे कृष्णपक्षे त्रयोदश्या शुद्धवामने वाम-
मुकुन्देन लिखितं नवकविकाभाष्यं समुत्तम चित्रभानुनामसंवाहरे ।
संवत् १८२७ मि० मा० ज्य० १३ अश्विन० राम । श्रीगुह्यभक्तम् ।

इति नवकविकाभाष्यं स्वर्ण पराशरे वा भगवत्कविकृतयोवा etc , etc

Beginning :—

Comm श्रीगणेशाय नमः । श्रीवरदमूर्तिर्नमस्यति ।

ऋद्धसूत्र नवकविकोषरि मदाधरभाष्ये लिख्यते ।

शिवस्य विघ्नहर्तारं गुह्यं च वामनं तथा ।

अम्बिका प्रारदा वापि वन्दे विघ्नोपशान्तये ।

काव्यायनकृते श्राद्धसूत्रभाष्याश्चापुरःसरम् ।

प्रयोगपद्धतिं कुर्वे याज्ञवल्क्यादिसम्भवा ।

It ends —

अमावास्यायामनुष्ठितेन श्राद्धेनैककामप्राप्ति — एवममावास्या-
नरानुष्ठितेनान्येन श्राद्धेनान्यः काम इति ।

964.

5944 श्राद्धसूत्रार्थमञ्जरी Śraddha Sūtrārthamañjarī

By Gada dhara, son of Kaṣṭhara Dhanajña

Substance country made paper 11½ x 5 inches Folia, 11 Lines, 9 on a page Extent in slokas, 230 Character Nagara Date Samvat 1937 Appearance fresh Complete

Beginning:—

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ आञ्जसूत्रभाष्यम् ।

नत्वा भृतिप्रदे भाष्यं सूत्रवाक्यानुसारिणी ।

कुर्वेज्यमङ्गरी लघ्वी प्रभृद्वार्या गदाधरः ।

अपरपक्षे आञ्जे कुर्वेति सूत्रम् ।

2B, इति श्रीमत्सुकलगतकशिरोमणिकैश्वरदैवज्ञस्य सुतेन गदाधरेण
विरचिताया आञ्जसूत्रार्थमङ्गर्या प्रथमकण्डिका समाप्ता ; 4A, द्वितीयकण्डिका
समाप्ता, 6A, इति तृतीया कण्डिका समाप्ता, 6A, इत्येकोद्विष्टं । ४ । अथ
पञ्चमौ कण्डिका, 6B, इति सपिण्डोक्तखण्डम् । ५ । अथ षष्ठौ कण्डिका,
7A, इत्याभुवियकथाञ्जं समाप्तम्—अथ सप्तमौ कण्डिका, 10A, ८ । अथ
नव[मौ] कण्डिका ।

Last Colophon:—

इति श्रीमत्सुकलगतक० अर्थमङ्गर्या आञ्जसूत्रे नवकण्डिका
समाप्ता ।

इति आञ्जसूत्रभाष्यं सम्पूर्णम् ।

Post Colophon —

शिवं संवत् १८३७ । मी० भादौ व० १२ के लिख्य ।

965.

6119 **आश्वसंग्रहः ।** *Śraddha sangraha*

By *Rāmākṣa*, son of *Konda Bhatta*, son of
Prayāga Bhatta, son of *Ananta Śarma*,
of the family of *Bhāradvāja*

Substance, country made paper ११½ x 3½ inches. Folio, 17. Lines, 14
on a page, Extent in slokas, 500. Character, Nagari. Date, Śaka 1699
Appearance, old. Complete

Colophon. —

इति श्रीयजुर्वेदान्तर्गतकाण्वशाखाध्यायिकोऽष्टमब्राह्मणरामक्ष-
विरचित आश्वसंग्रह समाप्त ।

Post Colophon —

प्रकाश (शब्द) १६८६ आश्विन शु० ६ श्रीमे रोहिणी न०
मध्याह्नवेलायां मुकुन्दज्योतिर्विदा लिखित आश्वस्यह समाप्त ।

It is primarily a comment on Kātyāyana's Vavakandika Śraddha Sūtra compiled in Śaka 1660 Subsequently in Śaka 1678 the author wrote Śraddha Ganapita a larger work on the same subject which may be called an enlarged edition of the present work See infra See also IO Catal No 1788

The maṅgalacarana and the object of the work

श्रीगणेशाय नमः ।

गङ्गानन नमस्कृत्य नमस्कृत्य गुरुं तथा ।
पितरौ च ततो गत्वा कुर्वेऽहं आश्वस्यहम् ॥
आलोक्य धर्मशास्त्राणि भगवादिभिः कृतानि च ।
कात्यायनकृतं सूत्रं भाष्येन च जलामुधम् ।
कर्काचार्यकृतं भाष्यं गदाधरकृतं तथा ।
काशिका दीपिका चैव अन्यानि च बहूनि च ॥
भारतेन समुद्धृत्य स्मृतौना बचनं यथा ।
सिद्धान्तानि समूहानि विशारदं लिख्यते मया ॥
तौषं प्राप्य गयाप्रपुष्करसरित्तटोच्चैर्वादिपुण्यं सङ्गतं
हान भूमिगयाश्च हेमतुलयां यागं यतुर्वेदितं ।
राज्यस्तद्विवाकरात समधिकं पितृ दिनं श्राव्यत
मातु आश्वदिने फलन्तु कथितुं ब्रह्मादयोऽप्यस्तमाः ॥

End — वशिष्ठाश्वस्तटे शुद्धे चित्रमण्डलधत्तने ।

शुभकर्माऽनन्तशर्मा भारद्वाजकुलेऽजनिः ॥

तदङ्गजः प्रयागराज्ये कोयलभट्टकृतदङ्गाः ।

तदङ्गजो रामलक्ष्मणचको आश्वस्य सद्यश्चम् ॥

श्रीशालिवाहने शाके गङ्गाङ्गाङ्गभूमित १६६० ।

पौषशुक्लद्वितीयाया समाप्त आश्वस्यहम् ।

966.

6120. **श्राद्धगणपतिः ।** *Śrāddhaganapati.**By Rāmakṛṣṇa.*

Substance, country-made paper. 11x6½ inches. Folia, 84 Lines, 7 on a page. Extent in slokas, 3000. Character, Nāgara of the eighteenth century Appearance, discoloured Complete

Colophon :—

इति रामकृष्णविरचितार्यां श्राद्धगणपतौ समाप्तः ।

शुभं भवतु ।

See I.O. Catal. No. 1738.

967.

6109. *The Same.*

Substance, country-made paper - 6x3½ inches. Folia, 14 Lines, 14 on a page Character, Nāgara of the nineteenth century Appearance, old and discoloured

A fragment containing only the concluding portion

Beg. :—अथामश्राद्धम् ।

7A, इति श्रीरामकृष्णविरचिते श्राद्धगणपतौ जीवत्पिढकश्राद्धविधि—
अथ किञ्चिदाशौचविधिरभिधीयते; 10A, तत्र सपिण्डोत्तरणम्, 13A, इति
श्रीप्रयागभट्टमौन्यरामकृष्णविरचिते श्राद्धगणपतौ आशौचसपिण्डोत्तरणम् । अथ
प्रायश्चित्तानाह । (Last colophon) इति श्रीप्रयागः श्राद्धभोजने प्राय-
श्चित्तं समाप्तम् ।

Eggeling says that Śrāddha Ganapati and Samskāra Ganapati are by one and the same author. It was composed in Śaka 1673. See Catal. No. 965

968.

6146 **शुल्वसूत्रम् ।** *Śula-Sūtra.**Being the seventh Parīṣṭa of Kātyāyana*

Substance country made paper 9½x4½ inches Folia, 6 Lines 12 on a page Character, Nāgara of the early nineteenth century Appearance fresh Complete

It consists of seven paragraphs, followed by 30 slokas.
See Weber p 63 For another copy containing 17 slokas,
see I.O. Catal. No. 363.

Colophon :—

इति भगवत्कात्यायनवृत्तं मुन्वपरिशिष्टं समाप्तम् ।

969.

5012A. *The same Text together with Kārka's Commentary*

Substance, palm leaf 14×1 inches Folia, 1 to 63 Lines, 4 on a page
Character, Uḍiyā of the nineteenth century Appearance old and discoloured
Complete

The text comes to an end in the fourth leaf and in the fifth the commentary begins thus —

एवमत्रिगुणया क्षेत्री क्षेत्राणि रक्षितव्यम् ।

यस्तं विश्वकर्मा तत्वा मुन्वभाष्यं समादधे ।

न हि कश्चिच्छास्त्रस्य सम्बन्धाभिधेयप्रयोजनान्तरात् प्राप्ते भवति अतः
प्रवृत्तिसौकर्यायै चर्चात् सम्बन्धाभिधेयप्रयोजनानि सूचयन् विवक्षितार्थप्रतिज्ञां
करोति मुन्व(भाष्य?)सूचकारः एवमुक्तमात्रं वक्ष्यामः ।

So the commentary as contained in the present manuscript, is entirely different from the commentary as published in the Chaukhamba series under the name of Kārka

For the beginning of the Śulva sūtra see p. 1045 of the Kātyāyana Śrauta sūtra, the Benares Chaukhamba edition.

Colophon —

इति उपनिषदायवृत्तं मुन्वविवरणं समाप्तम् । रामः ।

970.

5092B *The Same.*

Substance, palm leaf 16½×1½ inches Folia, 24 Lines, 5 on a page
Character, Uḍiyā of the eighteenth century Appearance, old Incomplete at the end

971.

33 कात्यायनीयशुल्बसूचविवरणम् । *Katyāyanyā śulva*
sūtra vivarana.

By Mahādharma.

See L. 753.

It is based on the Bhāṣya by Kaṇka and the Vytti commentary by Rāma.

972.

6163 *The Same.*

Substance, country made paper 10×1½ inches Fols 40 Lines 8, 11
on a page Extent in slokas 900 Character, modern Nagara. Date, Śaka
1717 Appearance, fresh Complete

Colophon —

इति श्रीमन्महोदधिरचित्त शुल्बसूचविवरणम् ।

Post Colophon —

मिति शके १०१० चषनामसंवत्सर आश्विन वदी सप्त १९५१ ।

See L. No 753 The first maṅgalacarana verse is wanting in this copy.

973.

5949. कात्यायनशुल्बसूचभाष्यम् । *Katyāyana Śulva*
Sūtra Bhāṣya

By Gaṅgādharma Pathaka, son of Rāmacandra Pathaka

Substance country made paper 11½×6 inches Fols 76 Lines 9 on
a page Extent in slokas 1520 Character Nagara Copied recently Appearance, fresh Complete

Beginning —

श्रीगणपतिप्रार्थनाम्बो नमः ।

अथल्लोको जगत्या श्रीहरिश्चन्द्ररौचित ।

चयोसारविवेके श्रीरामचन्द्रगुरोर्गुरु ।

रामचन्द्र गुरु नत्वा गर्गकर्कदियाच्चिकान् ।

श्रीकात्यायनशुल्बस्य कुर्वे भाष्यमिदं स्पृष्टम् ॥

The Bhasya was revised by the author's son, Rāma-kīṣaṇ, who adds the following verses at the end.

End:—रामचन्द्रतनूनेन गङ्गाधरप्रमंभिः (?) ।

यिद्वचरखै सूत्रेऽस्मिन् कातोने मुक्तसंचुके ।

विद्वतं यत्ततः श्रियं तदिह विद्वतं मया ।

गङ्गाधरतनूनेन रामकृष्णेन धीमता ।

भागरक्षातिसंज्ञेन काशीपुरनिवातिना ।

याज्ञिकालेन तुष्यन् प्रीयता यश्चमुविमुः ।

यदत्र सौख्यं किञ्चित्तदगुरोरेव केवलम् ।

यदत्रासौख्यं किञ्चित्तन्ममैव गुरोरेव हि ।

Colophon:—

इति श्रीमन्महायाज्ञिकपाठकश्रीरामचन्द्रास्मृत्यनुमहायाज्ञिक-
पाठकश्रीगङ्गाधरकृते काव्यायनमुष्मन्मूत्रभाष्य समाप्तिमभाषीत् ।

इति शिवम् ।

974

Substance country-made paper 12½×5½ inches Folia 16 Lines 10
on a page Character, Nāgara of the nineteenth century Appearance fresh

This contains Parāśistas VIII and IX of Kātyāyana,
one is called पारसदूत (Pārsada sūtra) and the other ऋगयजुष
(Rgyajusa)

VIII. Begins —

दत्तेभः सुसमीक्षतः क्षितितले केदेषु प्रको जमात्

भागं यत् [प्र]विशत्यपैति च यत्तत्रापरेदौ दिशौ ।

तत्कालागमनि दत्तेषु विव(वा)राङ्गाकर्ममित्याहतात्

लवज्याप्रमितामुलेरपरदिव् चैमौ स्फुटा वालिता ।

प्राचीसाधनप्रकारः ।

अधातः संश्रयान् व्याख्यास्यामो मोक्षात् पुरुषस्य दन्धाना पूज्यं सवाता-
मुत्तरमभिवाक्षणे प्रथादेशात् विनिवृत्तिर्द्वंद्वं मिथुनं प्राचीदानावेवैतद्धाति
प्राचीदानावेवास्मिन्नेतद्धाति अग्र + + + + + इह उद्वरोना + या

समवायोऽनयोऽपिरा उद्धमिरमोऽपिरावायमिरया उपनिनयत्यथ तत्राप उपनि-
नयति देवाय वा असुराय देवायासुराय पस्पृधिरे पस्पृजत । १ ।

There are fourteen *kandikās* The whole of the first *kandikā* has been quoted above, from which it will be seen that it does not treat of *Pratisākhya*, like the *Paisada sūtra* of Śaunaka.

The opening lines of the other *kandikās* —

II. चमस्ये निवृत्तिरिति वद्विद्वानि(?) प्रजापतिर्वै मन्त्रस्तदुत्तया न कुप्यान्
तदेव ब्राह्मणमेवापोद्धरति ।

III अयातो द्विस्त्रिभूषश्च निपातानां प्रथमं वक्ष्याम ।

IV. हविर्यज्ञे प्रथमार्धदेवने प्रत्यक्ष याज्ञो देवाना ।

V अयात सशयान् प्रातिकडिकान् + + त्मानश्चैतद्वाप वा व्यावर्त्तय-
तौ(ति)त्यभिद्वौत्र ब्रह्मणे सदधाति ।

VI अयात सवरयात्तत् सवृष्टानां क्रमं वक्ष्याम ।

VII अयातो सुररक्षसा + + + + + + + +

(The end of the 7th and the beginning of the 8th are not marked)

IX एको वा न वद्वो वाधानहविर्द्वानयोक्ष्येय ।

X अवदानप्रथमिधारणसदृशस्तद्वनं स्विष्टकृते च सर्व्वत्र द्वि + परि-
ष्टाभिधारण ।

XI अथ नियंयमसुराणामारण्यके यज्ञ आदित्यसम्पदा ।

XII कको विभर्त्ति

XIII मात्रा मात्रादप्यात्रा पोषुभ इति प्रथमं तावत् प्रणवेनैव + + + ।

XIV एदमिति अवस्थाने व्याप इत्येकापो देवोरिति दे देवैर धिय × ×
पौता अमे त्व त्वमम एषा ते वस्त्राणि समस्येभित्यनेकश ।

It seems to deal with the doubtful points in the *Śatapatha Brāhmaṇa*, which formed the subject of discussion among the *Paisadas* or the servants of the day

11A, इति पार्थद समाप्तम् ।

IX, begins —

श्रीगणेशाय नमः ।

अथर्वजुषं ।

अथादित्ये चतुर्वेदे भेदे माध्यन्दिनीयके ।

वक्ष्याम्यग्यजुषा सम्बन्धं विभागान् यथाश्रुतम् ।

Colophon —

इति अष्टादशपरिशिष्टानां मध्ये अग्यजुष समाप्तमिति ।

Aufrecht says it is "the ninth parivṛtta of Kātyāyana, his Sarvānukramanī on the Rv and Vs"

It is not a Sarvānukramanīkā, but a treatise for distinguishing Rks from Yajus in the Mādhyandina Samhitā of the White Yajur Veda. The Samhitā has been systematically surveyed for the purpose from the beginning to the end, and processes shewn, of converting Rks into Yajus. It goes without saying that these Rks are used as Yajus. At the end, Kātyāyana says हे सहस्रे षते न्युने in the number of the Rks and the number of the Yajus is अष्टौ सहस्राणि षतानि षाष्टावशीत्यन्यधिकानि (?) ।

975.

505 इष्टकापुराणम् । *Iṣṭakapuranā*

For the MS see L 1811

It is the 10th parivṛtta of Kātyāyana and relates to the construction of a sacrificial altar

976

934. *The Same*

Substance country made paper 10½ x 4½ inches Folio 3 Lines 7 on a page Extent in sloka 70 Character Nagari Date Sam 1933 Appearance fresh Complete

Post Colophon Statement —

श्रीसम्बत् १९३३ आषाढ शुद्ध २२ मौमवासरे शुभमस्तु ।

977

6147 *The Same*

Substance country made paper 8x3½ inches. Folia 8 Lines 6 on a page. Extent in slokas 42 Character modern Nāgara Appearance fresh Complete

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

अथात सुपर्यपित्यस्यामे कातौपसूत्रयेयम्नुपपत्तस्यानुयास्याम्याम् ।

तत्रेष्टकाप्रमाणम् ।

Colophon —

इति पूर्यसूत्र समाप्तम् ।

Then it quotes a sloka —

कण्ठे यस्य विराजित च गरज शीर्षे च मन्दाकिनी, etc

978.

6182 *The Same (on Dronaciti),*

Substance country made paper 8½x4½ inches Folia 4 Lines 11+12+13 in all Extent in slokas 20 Character Nāgara of the eighteenth century Appearance discoloured Complete

Beginning —

श्री अथातो श्रोत्रपित्यस्य सदृतस्यामे सुपर्यपित्यादिशेष
द्यास्यास्याम् ।

तत्रेष्टकाप्रमाणाणि ।

पञ्चाधिकान्यङ्गुलैश्चतुर्भिः समचतुरस्या नवभागा षादभाग एव तिर्यक्
चतुर्भिः षडभागा षट्चैव तिर्यग्गुणाभिस्त्रिभागोना अष्टमात्रैव
तिर्यक् चतुर्दशभिः षोडशभिः सप्तमादादियुद्धिनी च, etc

Colophon —

इति श्रोत्रपित्यस्येष्टकापूरणम् ।

Then there are seven leaves of another manuscript, marked 3—9, containing the following colophons —

4A, इति निरुद्धयश्वने देवमतं; 6A, अथ अघोषोमोयः, 7A, अष्टमोऽध्यायः; 8B, इति प्रातःसवनं, अथमाध्यन्दिनम्; 9A, इति माध्यन्दिनं सवनं, अथ द्वतीयसवनम्; 9B, अथ खण्डेष्टिः, इति सोमे देवमतं।

979.

5012B. इष्टकापूरणभाष्यम् । *Iṣṭakāpuraṇa Bhāṣya*

By Karkācāra

Substance, palm leaf 14x1 inches Folia, 10 by counting Lines 4 on a page Character Uṇiṇa Appearance, dis coloured . Complete

For Karka's bhāṣya on the same, see W p 63

Colophon :—

इति कर्काचार्यविरचो इष्टकापूरणभाष्यम् ।

There are eleven stray leaves kept in this number

980.

1218 कातीयपूरणभाष्यम् । *Kātyāparana Bhāṣya.*

By Yājñikadera, son of Prajāpati Yājñika

Substance, country made paper 10x4½ inches Folia, 35 Lines, 10 on a page Character, Nāgara Appearance, tolerable . Complete

A commentary on Iṣṭakāpuraṇa, the 10th of the 18 parīṣiṣṭas of the Śrauta sūtra of Kātyāyana, belonging to the Mādhyandina Śākhā.

See Rep. 1901 to 1906, p 2.

See Peterson's 4th report, Extr. p 3.

981.

935. प्रवराध्यायपरिशिष्टम् । *Pravarādhyāyaparīṣiṣṭa.*

For the manuscript see L 1795.

This is the 11th parīṣiṣṭ of Kātyāyanas

See my Report 1901 to 1906, p. 2.

Col. :—इति प्रवराध्यायसंज्ञक परिशिष्टम् ।

1035 प्रवराध्यायः । *Pravarādhya**Attributed to Langākṣa Kātyāyana*

Substance country made paper 9x11 1/2 inches Fols 10 Lines 7 on a page Extent in slokas 100 Character Nāṣara Appearance old.

There are two paginations The first covering 4 leaves contains an enumeration of pravara or the founders of only two families, namely, Bhṛgu and Gautama and breaks off abruptly It gives also at the beginning the technicalities in connection with pravara The second pagination covers 6 leaves and contains an enumeration of the founders of the following Gotras — Jṛmadignī, Bhṛadvāja, Viśvāmitra, Atri, Gautama, Viśvīthī, Kāśyapa and Agastya Further, it discusses, in detail, the prohibition of marriage in the same Gotra, and in the same pravara even of a different Gotra

This is different from the above (*Pravarādhya* Parisiṣṭa, described in L. 1795), and from I. 2586

See W. p. 54 and Orf. 387A

The manuscript begins —

अथान् प्रवरान् व्याख्यास्यामस्तदेतद् ब्राह्मणं भवति भवत्यर्थेयं प्रवृत्तौते
बन्धोरेव नैत्यथो सन्तया इति ।

The beginning of the 2nd pagination —

अथ गोत्रप्रवरनिर्यथो वर्ण्यते ।
जमदग्निर्मरदाजो विश्वामित्रोऽत्रिगौतमो ।
वशिष्ठकश्यपामस्त्या मुनयो गोत्रकारिणः ॥
एतेषा यान्यपत्यानि तानि गोत्राणि मन्यते ॥

It ends —

कात्यायनेन रचितो विप्राणां हितकाम्यया ।
अध्याय प्रवराख्योऽयं पुरा ब्रह्मविनिर्मितः ॥

Col. — इति प्रवरनिर्यथं प्रवराध्यायः श्रुतादशः परिशिष्टः ॥ श्रीः ।

983

6118 *The Same*

Substance country made paper 10½ x 5 inches. Folia 9 Lines 9 per page Extent in slokas 200 Character modern Nagara Appearance fresh Complete

Beginning —

अथात प्रवरान् व्याख्यास्याम । तदेतन् ब्राह्मण भवत्यार्थे
दृश्यते वधोदेव नेत्यथो मन्तव्या इत्येक दृश्यते दो दृश्यते त्रीन्
दृश्यते

भृगूकामादितो व्याख्यास्याम etc

2B, इति कात्यायनप्रवराध्याय भृगुवच 1B, इति कात्यायनीये
प्रवराध्याये अग्निरिवच, 5A, •अग्निरिवच, 5B, •विश्वामित्रवच, 6B,
•कश्यपवच, 8A, •वसिष्ठवच •अगस्त्यवच ।

(Last Colophon) —

इति कात्यायनकृतौ समाप्त प्रवराध्यायः ।

*End —*पक्षिपावनानामुपरिष्ठाद्भवति य प्रवराध्यायमधीते य प्रवरा-
ध्यायमधीते ।

984.

1161 *The same here called महापरिशिष्टम् ।**Mahaparishista*

Substance country made paper 10 x 5½ inches. Folia 8 Lines 9 per page Extent in slokas 220 Character Nagara Appearance old Complete

Beginning —

योगेश्वराय नमः ।

अथात प्रवरान् व्याख्यास्याम । तदेतद् ब्राह्मण भवति आर्षेय
दृश्यते नन्दोदेवेत्यथ मन्तव्या इत्येक दृश्यते दो दृश्यते त्रीन्
दृश्यते च ऋतुरो दृश्यते पञ्च दृश्यते न पञ्चातीतप्रवरान् दृश्यते ।

*End —*अगस्त्यमथ्यमपुराणेति होता पुराणवत् मध्यमवन् अगस्त्यव
दित्यध्वर्युः ।

*Col —*इति श्रीकात्यायनकृते महापरिशिष्टे अगस्त्ये वचः ।

985.

2533 प्रवराध्यायः । *Pravarādhyāya*

For the MS and the work see L No 2586.

986.

1777. प्रवरसंग्रहनिर्णयः or प्रवराध्यायः ।

Pratara Samgrahanirnya oi Pratarddhya

Substance country made paper 9 1/2 x 4 inches Folia 5. Lines 8 on a page Extent in folios 60 Character Nagara Date Sampat 1730 Appearance fresh.

Colophon —

इति प्रवराध्यायः ।

Post Colophon —

समाप्तमिति । खवत् १७३० वरये असाइमासे छायापक्षे प्रख-
तीये उदोच्चान्तिष उपार्ध्यात्र खवतसुत खरीरामेन लोपोत ।
लोपो भूमय गीराधर ।

It begins —

जामदग्या वत्सा श्रीवत्स रोनशायनर वैभेहिण्या माय्या
माय्युकेया माय्यिकेया मार्कयेया पायिन्या वात्सिकादीनां पञ्च
प्रवराः भार्गवच्यवनाप्रवान-ऊर्ध्वजामदग्या इति । ऋषिद्यादीनां
पञ्चप्रवरा भार्गवच्यवननाथिसेनानूपा इति (?) विद्विजप्राचीन
योग्यादीनां पञ्च प्रवरा भार्गवच्यवनाप्रवान ऊर्ध्वजामदग्या इति ।
नृक्षबाधुलभौनभौकशार्कशरद्विसाथिंसावर्णसाशकायनभैमिनिभैन-
भ्यायनिजावादीनां त्रय प्रवरा भार्गवदैतद्व्यसावेतसा इति
श्वेतादीनां त्रय प्रवरा भार्गववैव्यपाथिंवा इति मित्रमुखादीनां
वायसा इति ।

Not printed in Bibliotheca Sanskrita No 25

The last two are put in here, as, being fragmentary, they cannot be located and, for the convenience of reference, could go along with other works of the same nature.

986A.

8591. महाप्रवर । *Mahāpravarā.**By Bhāskara Sārī (with an anonymous commentary)*

Substance, country made paper 10½ x 5½ inches Fol. a. 19 Lines, 10 on a page Extent in slokas, 163. Character, modern Nagari Appearance, fresh. Complete

The text consists of 20 slokas.

Begins:—

ॐ प्रियमुरसि दधानं कुक्षि कोटौ पिलोको ।
 यदि निमपरतत्त्वं खलिके सं प्ररीरं ।
 मनसि करखसहं नासिकाये खदुष्टं ।
 प्रखवमपि मुखे ख योगमूर्ति गमाति ।

The object and scope of the work —

2 B, प्रागौतद्व्यात्र निषो विवाह इत्याद्यप्यांतमतोऽभिधास्ये ।
 बीधायनारण्यनिवासिमत्स्ययोगादिकाद्यापनदृष्टनार्गम् ।

End:—

0 B, विदग्धनोवाङ्मुरोभ्रष्टो विद्योतिताप्रायगभोरमार्गः ।
 चिकावभूषः प्रवरं मनस्य संक्षेपतो भास्वरसूरिराह ।

The comm. begins:— अनेन श्लोकेनेष्टदेवतावमन्धारं करोति ।

योगेन उपलक्षिता मूर्तिः प्ररीरं यस्य ख योगमूर्तिः

The comm. ends:— योऽयं काव्यानि कर्मकाव्य देवताकाव्य-काव्य-
 काव्यानि भूषणं यस्य ख तयोक्तः प्रवरं मनसं संक्षेपं संक्षेपतो
 भास्वरसूरिराह ।

Colophon:— इति श्रीभास्वरसूरिविरचितं (वे) महाप्रवरमाख्यं वनाख्यं ।

987.

929. सक्थशास्त्रम् । *Utkal Śāstra.*

For the manuscript see L. 1791.

This has nothing to do with the *Utkal Śāstra* as stated in L. It rather relates to *Utkal Śāstra* as stated in L.

work treats of the ways and means of a Brahmacāri, who lives by begging

This is the twelfth parīṣista of Kātyāyana

See W p 54 and Oxf 387A

988

6149 . The same here called उच्छशास्त्रं । *Unchhasāstra*

Being the twelfth parīṣista of Kātyāyana

Substance country made paper 9½×1½ inches Folium one Lines 14 in all Character Nāgara of the eighteenth century Appearance old Complete

See Oxf 387A, W p 54 and L 1794, in all of which it is called उच्छशास्त्रं ।

Beginning —

अथ ब्रह्मचारिव्रतमुच्छदत्तौनां प्रास्थानविधि व्याख्यास्यामः etc ,
etc

Here उच्छदत्तौनां in the place of उच्छदत्तौनां would give no sense

Colophon —

इत्युच्छशास्त्रं नाम परिशिष्टं समाप्तम् ।

989

6150 कृतुसंख्या ।

Being the thirteenth parīṣista of Kātyāyana

Substance country made paper 12×5½ inches folia 3. Lines 12, 13 on a page Extent 3 slokas 100 Character modern Nāgara. Appearance fresh Complete

Colophon —

इति कात्यायनकृतुसंख्यापरिशिष्टम् ।

Then five slokas and a half with the following colophon —

इति कृतुसंख्यासमाप्तम् ।

Then come the other half of the sloka marked 6, and the 7th and the 8th slokas. The 9th breaks abruptly.

See W. p. 54 and Oxf. 387A.

An enumeration of the Vedic sacrificial rites.

990.

0151. निगमपरिशिष्टम् । *Nigamaparishista*

Being the fourteenth parishista of *Kātyāyana*.

Substance, country made paper : 10×1½ inches Folia 14. Lines, 9 on a page. Extent in slokas, 40. Character, Nagara. Date Samvat 1718. Appearance, discoloured. Complete.

Colophon :—

इति कात्यायनकृते षतुर्दशं परिशिष्टं समाप्तम् ।

Post Colophon :—

संवत् १७१८ पौषमासे कृष्णपक्षे सप्तमौचन्द्रवासरेण लिखितम् ।

शुभं भवतु । कल्याणमस्तु ।

अथैव वाराणसीसौख्यमोदशास्त्रीयवैविध-उपाध्यायप्रियव्रतश्राव-
हरिकृष्णस्यैवं दृष्टकम् ।

लेखकपाठकयोः कल्याणं भूयात् ।

Rules for the expansion, restriction and modification of the meanings of words used in *Nigama*, which here means *Śruti* and *Brāhmaṇa*.

For the full description of *Nigama-Parishista*, see W. p. 54.

In this MS, there are altogether 33 paragraphs, that is, one more than in the MS, described by Weber. The additional para. is between the 26th and the 27th paragraphs of that manuscript.

991.

933 *The Same*

For the manuscript see L. 1800 and for the work W. p. 54 and Oxf. 387A.

992.

6152 यज्ञपार्श्व । *Yajñapārśva**Being the fifteenth parivṛtta of Kātyāyana*

Substance country made paper 10½×4 inches Folia, 15 of which the 14th is missing Lines 8 on a page Extent in slokas 200 Character, Nāgara of the eighteenth century Scriptura ice old, rejected and discoloured Stuck in the middle

Rules for the guidance of those engaged in homa regarding the paraphernalia for the purpose such as the sort of kusa to be used, the sort of kindling stick to be used, the sort of Brahmanas to be fed and so on The word *pārśva* in *Yajñapārśva* appears to mean side issues in a sacrifice

See I O. Catal No 363

As indicated by Egghins, it has two parts, both ending with the colophon —

इति यज्ञपार्श्वे समाप्तम् ।

The first part with 15½ slokas ends in 10B The second part consisting of 77 slokas, does not appear to agree with the I O MS

See also Weber p 61

993.

6166 *The Same.*

Substance, country made paper 9½×5 inches Folia, 3 Lines 12 to 15 on a page Character Nāgara Date Samvat 1801 Appearance discoloured

It begins —

अथवातो यज्ञपार्श्वे व्याख्यास्याम ।

सूत्रं सूत्रं कुर्वी गतिसौ वादिनो व्याहृतं कटिस्तन्दमिणोपनकुञ्जं
सलोपनमुन्वायोत्तशलो भावोदित व्याख्यातापूयशोपशुकु +
सरोत्तमरोः ॥ (?)

लौकिके लोकनामान्ये क्रव्यादेशौ ऊतं दया ।

अयश्चियमनायुष्यं होमं तत्र न कारयेत् ॥ १ ॥

न पैटयश्चियो होमो लौकिकेऽग्नौ विधीयते ।

न दर्शने विना आद्रमाहिताग्नेर्दिशन्मनः ॥ २ ॥

The *kārikās* number 63, the last of which runs :—

यस्य यज्ञे न भुञ्जीत ब्राह्मणा वेदपात्रमाः । (१)

अकृतं तद्भवेद्यज्ञं देवाना नोपतिष्ठति ॥ ६३ ॥

Colophon —

इति यज्ञपार्वपरिशिष्ट समाप्तम् ।

Post Colophon Statement :—

नवत् १८०१ वर्षे ज्येष्ठमासे कृष्णपक्षे प्रतिपदा १ चम्वारेण
लिखितं संपूर्णम् ॥

See above, of which this is said to be an abstract (*Laghu Yajñapārśva Parīṣiṣṭam*). But this shorter work seems to be the original work, of which the larger one is an amplification.

994.

998. यजुर्वेदिहोचमयोग *Yajurvedi Houthaprayoga*

[होचिकपरिशिष्ट ।]

For the manuscript see L. 2062

It is a manual for the use of Hotrpriest. The Hotr Priest is concerned only with the *R̥gveda*. The present work contains directions for the guidance of the Hotr, as given in the *Yajurveda*. See IO Catal No 388

Aufrecht says that this is the 16th parīṣiṣṭa of *Kāṭyāyana*.

Post Colophon Statement :—

सवत् १८०१ समये माघे मासे कृष्णपक्षे ।

995.

6153. *The Same.*

Substance, country made paper 10x4½ inches Folia, 10 Lines, 13 on a page Extent in slokas 570 Character Nagara Date, Samvat 1866 and Śaka 1711 Appearance good Complete

Last Colophon :—

इति श्रीमत्कायायनाचार्यदत्तवाजसनेयिहौत्रिके पञ्चमोऽध्यायः ।

Post Colophon :—

संवत् १८६६ शके १७३१ पौषमासे शक्रपक्षे दशम्यामिन्दुवाकरे
समाप्तिमगमत् ।

नारायणात्मजहरिसुज्जोपनामकेन लिखितम् ।

996.

6160 *हैविकपरिशिष्टभाष्यम् । Hautrika Parisista
Bhasya*

By Karkopādhyāya

Substance, country-made paper 10x4½ inches Folia, 30 Lines, 7 on a page Extent in slokas, 800 Character, Nagara of the nineteenth century Appearance, fresh Complete

Last Colophon —

इति श्रीकर्मपाध्यायदत्तौ हैविकपरिशिष्टभाष्ये पञ्चमोऽध्यायः ।

See W p 61

997.

6151

Substance, country made paper 12x5 inches Folia one Line, 17 in all Character, Nagara Date, Samvat 1841 Appearance, fresh

Contains the 17th and the 18th parisistas of Kātyāyana

XVII. प्रसवोत्थान Prasoottāna (on the kindling of the domestic fire for the purpose of cooking food to be offered to the Gods and the manes)

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ समाहितं होवाच—भगवन् यश्चैवस्त्वहं उत्सृष्टाग्नीनां को विधिः स्यात् । स होवाच । देवपितृमनुष्याणां निर्वपणाय पाक-यज्ञस्तर्पणं प्रसवार्थविधिं वक्ष्यामि । अनेन विधिनाभिमुपसमा-धाय ब्राह्मणानां न कृत्वा पाको भवति ।

Ends in 1A —

इति प्रसवोत्थानं नाम सप्तदशमं परिशिष्टं समाप्तम् ।

XVIII कूर्मलक्षणम् । *Kurma Lakṣaṇa* : (Being concern-
ed with the kind of turtle which is required to be buried
under the fire Altar,

Beginning —

मन्त्रब्राह्मणकल्पचरित्रा कूर्मं चिनोति यः ।

न चेत् कूर्मो भवेत्तत्र प्रायश्चित्तं कथं भवेत् ॥

गायत्र्यष्टमद्वन्द्वं जुहुयुस्तत्र कृत्विजः ।

प्रायश्चित्ते ह्यते तस्मिन् कूर्मलक्षणेदधीयते ।

There are altogether ten slokas

Colophon —

इति कूर्मलक्षणं नाम अष्टादशमं परिशिष्टम् १८ समाप्तम् ।

Post Colophon —

स १८४१ भादो वदो ५ पङ्क्तिं बालमुकुन्दसेदमः ।

998

1927 मूल्याध्यायः वा मूल्य-संग्रहः । *Mūlyādīya* or
Mūlya Saṃgraha

For the MS and the work, see L 4120

Post Col —

शके १७५६ विद्यावसुसंवत्सर पौष कृष्ण ७ तद्दिने समाप्तम् ।

इत्याक्षरं विनायक भट्टहवकणे । हे पुस्तकं गाना दीक्षित
भागवत टोके कक्षा चे असे ॥

999.

6174. *The Same.*

Substance, country made paper 9½×2½ inches Folia 2 Lines, 2 on a page Character, Nagara Appearance, discoloured and worn out

There are two leaves, marked 1, 2, although they belong to two different MSS. Both of them contain Mulyādhyaṇa of Kātyāyana in 5 ślokas, with the same disquisitions in prose on the subject of Dakṣiṇā etc The first breaks off in the middle of a verse from Smṛti, in corroboration of what is stated in Mulyādhyaṇa The second leaf, in the second line of which Mulyādhyaṇa begins, contains the whole thing, and it is dated Śmvaṭ 1660

For the topics treated of here, see our Catal No 1002

This is one of the Kṣepaka Sūttas attributed to Kātyāyana regulating the valuation of cattle, etc For a collection of Kṣepaka Sūttas, see Catal. No. 1003

The text ends in the first line of 2B :—

इति मूल्याध्यायः ।

Then follows the disquisition, at the end of which, again, we have the colophon :—

इति मूल्याध्यायः समाप्तः ।

Post Colophon :—

संवत् १६८० वर्षे आषाढवदी १० रवौ + + ग्रामहास्याने
अभिज्ञोचौ विष्णुदासत चक्रपाणि अभिज्ञोचौणा लिखीत ।

1000.

5550. कात्यायनमूल्याध्यायविवरणम् । *Kātyāyana-*

Mulyādhyaṇavarana

By Gopala

Substance, country made paper 9½×4½ inches Folia, 3 Lines, 13 on a page Extent in ślokas, 125 Character Nagara Appearance, old and discoloured Complete Date, Sam 1750

Gopāla's commentary on Kātyāyana's *Maityajihyā*, begins thus —

श्रीमण्येष्टाय नमः ।

श्रीगोपालं गोपमोषोषरीत

नत्वा सम्यक् श्रीगुरुन् श्रीवदेवान् ।

मूल्याध्यायं भाष्यमेतदिधत्ते

गोपालः श्रोताधिकारानां चितार्थम् ॥

तत्रारो व्याख्यायाः व्यवहितत्वात् सर्वस्यामप्रदेयत्वाच्च गोमून्यमेव वदन्ति ।

Colophon —

इति कायायनकृते मूल्याध्याये गोपालकृतं विवरणं समाप्तम् ।

Post Colophon Statement — स १७५० ।

1001.

031 The Same

For the manuscript see L 1706

The Post Colophon Statement —

संवत् १८३३ भा० श० ७ शुद्धशरदे शुभ भूयात् ।

1002

0093 मूल्याध्यायविवरणम् । *Maityajihya sutra* and

By Vaidyanātha Paṇḍurūpa with the text.

Substance country made paper 10x4½ inches Folia of lines 17 on a page Extent in slokas 3200 Character Nāgara Samskṛta 1833, 1834 appearance fresh Complete

Beginning —

श्रीमण्येष्टाय नमः ।

मुकुलजितभाल कुण्डलाम्बुजगण्ड

मलधृतमणिमाल देवराजो रत्नाक्षरम् ।

अक्षधितरुणलोल कामिनीमोहजाल

निजजनकुलपाल नौमि गोपालबालम् ।

व्याख्यातु वैद्यनाथोऽष्ट श्लोकान् काव्यायनोदितान् ।

प्रणमामि गणेशान् सारथ्यं गिरिश गुहम् ।

तत्र तावत् सकलकर्मणां साक्षात् परम्परया वा नारायणप्रोतिपन्नकत्वेन श्रीनारायणप्रोत्थये स्वस्वयुतिस्मृतिसूत्रादिविहितवशकनित्यनैमित्तिकश्रौतस्मार्त कर्मांशुष्ठाने प्रथमभो गौर्दक्षिणा प्रथमभो वत्सो दक्षिणेत्यादिना स्वस्वयुति स्मृतिसूत्रादिषु प्रयत्नगोदानादौनि दक्षिणात्वेन कर्तव्यतयास्मात्तान्त्रिकादिनां ।

सपरिशिष्टेषु तत्प्रतिनिधौन मूल्यरूपानाह सार्वपञ्चमसैरेकार्थपार्श्वपद्येन च ।

तथाहि— द्वात्रिंशत्पत्रिका गावश्चतुष्कार्पापयो वर ।

रूपे षट्कायापयका अष्टावनहुहि स्मृता ।

Und — इदममुकमानेन गोमूल्य अथ गोविष्कय इति वा प्रयोगार्थं वाधकाभाव इत्याहु रिति सर्व्वेष्टसिद्धिरिति शिवम् ।

गोपालकामदवाभ्या कृता काव्या विसृता ।

तन्त्रि च विदुषा प्रेमकारिणो गोप्यं तत । (१)

पत्न्येखात् प्रवृत्तोऽह मूल्यार्थाय कतां प्रिये ।

पापगुणायुक्तो भट्टवैद्यनाथो ययामति ।

व्याख्यातवान् प्रयासेन काव्यायनवचो हि तत् ।

तुष्टोऽस्य दक्षिणामूर्तिर्दक्षिणाविहतेः तदा ।

Colophon —

इति श्रीमत्पादगुणोपाख्यवैद्यनाथरचित मूल्यार्थाविवरणं समाप्तम् ।

Post Colophon Statement —

संवत् १८८८ शुभश्रुताम सवसरे आश्वय वद्य १ द्वितीयाध्यामिरं पुस्तकं समाप्तं बुधवाधरे ।

श्रीमन्महाशयाधिवतः नमः ।

58A, अथ मूल्यमार्गः, अथ श्रान्तमार्गः, 58B, अथारिमुत्तमार्गः,

अथ दयलोमूल्यमाह , अथ विष्कमूल्यमाह , 61A, अथ रथमूल्यमाह , अथ दोलामूल्यमाह , 61B, अथ गृहमूल्यमाह , अथ पणमूल्यमाह ।

The authorities quoted are —

1A, भविष्यपुराण , 2A, अङ्गिरा , 2B, आपस्तम्ब , 4B, विश्वहेम-
कोपाह , 6A, याज्ञवल्क्य , 7B, दक्षस्मृति , 8B, हेमाद्रौ त्रिपुगुप्तोक्ते .
10A, वैतनियंय , 10B, याज्ञवल्क्य , 12A, प्रायश्चित्तचन्द्रिका , मयूखकोस्तुभ
भाष्यादिकृत , कर्क , दानरत्नावली . 13A, नन्दिपुराण , 15B, गोपाल
18B, विष्णु , 19A, मेदिनीकोष , 21B, विद्यारण्यस्वामी , 22A, कालिका
पुराणात् , 29A, मेघातिथि , 31A, मिताक्षरा , 32A, विद्यानेश्वरमदन
पारिजातभट्टादि , वशिष्ठ , 32A, मनु , 32B, शङ्खलिखितो , 33B, षट्
विशम्भत , 36A, पराशर , पैठौननि , 38B, वशिष्ठ विद्यानेश्वर-महाशैव
मदन पारिजाता , 42A, नारदीय , 45B, गार्गाभट्ट , राघनुकुट , 47A
रामायण , 47B, कामदेव , महाभाष्यहत् , 60A, ग्लपाणि , 61A शान्ति
सूत्र , हरिवंश ।

1003.

6161 क्षेपकसूत्राणि । *Kṣepaka Sūtras*

Substance country made paper 9x4 inches Fols 5 Lines 9 on a
page . Character modern Nagari . Appearance fresh

Of the nature of the *Parīśistas* . There is a class of short
works, attributed to Kātyāyana, called *Kṣepakasūtra*—see
my report for 1901—1902 to 1905—1906 . The present
MS was meant to be a collection the *Kṣepakāsūtras*
but it is incomplete . The sūtras, are separately, given
here

I अथात श्रौतविधि आस्थास्थाम । दूर गत्वा दूरतर गत्वा यज्ञोपवीत
गिरसि दक्षिणे कर्णे वा कृत्वा काष्ठान्तर्धानं कृत्वोपविशेत् उत्तरतो निश्वासान्
दक्षिणतः उभयोः सन्ध्योरदक्षमुखोऽग्रादक्षगोसमीपं दक्षभूलं चतुर्व्ययं गोष्ठं
देवत्राक्षगुप्तमिति दक्षनभूमिं दक्षनविष्टिमदेश इति दशदेशान् वर्जयित्वा मूत्र
पुरीषयो कुर्यात् ।

ऋहौतश्चिन्नस्योत्थाय ऋद्धिरभ्युद्धृतैर्जलैः ।

गन्धलेपक्षयकरं शौचं कुर्यादितन्द्रितः ।, etc.

It ends in 1B.

II. 1B. अथ आचमनविधिं व्याख्यास्यामः प्रक्षालितपाणिपादः शुचौ देशे उपविष्टः प्राङ्मुख उदङ्मुखो वा वज्रशिखः पञ्चोपवीत्यतिजान्मोर्मध्ये करौ कृत्वा इध्यान्तरासंस्पृष्टाभिः गन्धरूपरसस्पर्शाभिश्चमनप्राप्ताभिः फेणवृद्धद(वृद्धि)-रहिताभिरवर्धधारामताभिः अमृताद्यावर्जिताभिरद्धिः द्विजातयो यथाक्रमेण हतृकण्ठतालुमं (?) दक्षिणहस्ते ब्रह्मतोर्ध्वेनाचमति ।

III. 2A. अथ स्नानाचमनं व्याख्यास्यामः कर्त्ता हस्तौ पादौ प्रक्षाल्य धृतशुद्धाधोवस्त्रोत्तरीयो वज्रशिखो वज्रकक्षो दर्भपाणिः प्राङ्मुख उपविश्य उक्तपात्रे जलमादाय दक्षिणकरे ऋहौत्वा वामतर्ज्ज्वन्या संस्पृश्य मुक्ताकुण्डकनिष्ठेन संहतव्य-कुलिना (संहताचिरकुलिना) करेण माषमज्जनपरिमितं जलं विप्रस्त्रिः पिबेत्, etc., etc.

IV. 2A. अथ सस्त्रिवाचनम् ।

ऋद्धिपूर्त्वे ऋद्धिविवाहान्ता अपत्यसंस्कारप्रतिष्ठाद्यापने पूर्वं तत्कर्मण्य-वाचनयोः कुर्यात् । शुचिः स्रजद्रुतो वाचयिता वचाभूते सस्त्रिणि सकलसम्भारान् सम्भृत्य युग्मान् ब्राह्मणान् प्रशस्तान् लक्षणसम्पन्नान् गन्धादिभिरभ्यर्च्य दक्षिणया तोषयेत् ।

V. 3A. अथातः पुण्याहदेवदेवता व्याख्यास्यामः ।

पुण्याहं वाचयिष्यन् नाम ऋहौयादधौ प्रीयतामिति विवाहस्याभिरौपासनस्य अभिसूत्र्यप्रज्ञापतयः स्थानीपाकस्य अभिः गर्भाधानस्य ब्रह्म पुंसवनस्य प्रज्ञापति सोमन्तस्य धाता

VI. 1A. अथ सार्पदेवते जातानां विधानं व्याख्यास्यामः तत्र मूलवदि-पर्यासेन पीडा भवति ततः सम्प्राप्ते सार्पे विधानं कुर्याद्भिद्रं कारयित्वा सन्निकृष्ट कृत्वा भद्रे आग्नेयादिचतुर्विंदक्षु चत्वारः (?) कलसान् सद्भिरष्टान् स्थापयित्वा ततो मध्ये पद्मं कक्षसं स्नानार्थं तीर्थोदकपूरितं वचामुराग्रियकुनागकेशरश्च क्षिप्वा ततो जपः कार्यः ।

VII 1B अथ कायायनोक्तद्वयमिष्टं निश्चयेत् ।

अथ गर्भाधान । स्त्रियाः पुष्पगयायनुरक्षादूर्ध्वं धात्वा विरजया वा
तस्मिन्नेव दिवा आदित्य गर्भमियादि यमनेच्छते ।

Garbhādhāna breaks off abruptly.

1001

6102 शौचविधि । *Saucaudhi (of K. 1198) m.*

Substance : entry made paper 8½ x 4½ inches 16 lbs 3 lines 9 on a
1960 Twenty al has of the nishup metre Character meters 18, 19
11 distance from 10 m etc

One side of fol 2 is left blank, although there is no
gap

See *Saucaudhi* in the list number of which this is a
metrical version

Beginning —

ॐ नमो योगेश्वराय नमः ।

अथ शौचविधि व्याख्यास्यामः ।

दूरादूरतर गत्वा दूरात् परतर नयेत् ।

नैर्ऋत्या दिशि वायव्या वस्त्रेण प्रावृत्तशिरः । (?)

यद्योपवीत कण्ठे तु कर्णे वा चेद विन्यसेत् ।

उपविश्य त्रये कण्ठे मूत्र गच्छन्मुत्सृजेत् ।

दिवा उदङ्मुखश्चैव रात्रौ स्वाहृष्टिबामुखः ।

एव मूत्रपुरीषाभ्यामुभे नन्द्ये उदङ्मुखः ।, etc

Colophon —

इति कायायनोक्त विधिराचमनं स्मृतम् ।

यं कुर्यात् प्रातस्तथाय प्रातः श्रेष्ठदिनोत्तमम् ॥ १८ ॥

यद्योक्तफलमाप्नोति धानादिकर्मणा क्रिया ॥ १९ ॥ (?)

क्षित्वा सध्यास्तु कर्मसामान्यस्य उदङ्मुखः । (?)

कुर्यान्मूत्रपुरीषे तु रात्रौ चेदक्षिणामुखः ॥ २० ॥

The beginning :—

योगयोगाय नमः, etc , etc.
 यस्य निम्नचितं वेदा, etc , etc.
 यस्य स्मरन्ति नामार्जं नित्यं वैष्णवश्राम्भवाः ।
 तस्य पुरुषरूपस्य वन्दे परमपद्मम् ॥
 भवानौतनयं वन्दे मुनिं कात्यायनं तथा ।
 पितरं मातरं वृद्धान् भाष्यकारान् परानपि ।
 कुर्वे पारस्कारज्ञानपरिश्रिते परित्यजम् ॥
 अथातो नित्यज्ञानम् ।
 विधास्यत इति सूत्रं श्रेयः ।

End :— श्रीदक्षिणामूर्तिपदप्रसादात्
 कात्यायनज्ञानविधायिसूत्रे ।
 द्वागाभिधो याज्ञिकचक्रवृत्त
 चिन्तामणिर्भाष्यमिदं चकार ॥

1009.

0226. (कात्यायनीय) चिकण्डिकाज्ञानसूत्रव्याख्या

(*Katyāyanīya Trīkandikā Jñāna-Sūtra Vyākhyā*)

By Candēśvara Thakura

Substance country made paper : 10×5 inches : Folia, 3 : Lines, 14, 16
 on a page Extent in slokas, 120 Character, modern Nagara Appearance,
 fresh. Complete

This is included in the series of works written by
 Candēśvara under the common title of *Grhastharatnākara*

Colophon —

इति ठक्कुरश्रीचण्डेश्वरकृते गृहस्थरत्नाकरे त्रि० सू० व्याख्या ।

Beginning :—

अथातो नित्यज्ञानमित्युपक्रम्य विष्णोर्वा स्मरणमितिसूत्रम् ।
 उपगच्छ इत्यनेनापि उपसर्गो दत्तः कुशदत्त इत्यर्थः ।

1010.

6223. कात्यायनीयस्नानसूत्रभाष्यम् । *Katyāyāniya**Snāna sūtra Bhasya.**By Gaṅgādharā (Yājñika).*

Substance, foolscap paper 10x5 inches Folia 30 Extent in slokas,
800 Lines, 1 on a page Character, Nagari Appearance fresh Com-
plete

Colophon :—

इति श्रीमद्गाङ्गाधरदाक्षिकविरचितं श्रीमत्कात्यायनीयस्नान-
सूत्रभाष्यं समाप्तम् ।

Beginning :—

यस्य निम्बस्वितं वेदाः, etc , etc
यस्य स्मरन्ति नामार्थं नित्यं वैष्णवप्राम्भवाः ।
तस्य पुण्यवृक्षस्य वन्दे परमपञ्चमम् ॥ १ ॥
भवानीतनयं वन्दे मुनि कात्यायनं तथा ।
पितरं मातरं दृष्ट्वा भाष्यकारान्तराक्षया ॥

The object of the work

कुर्वे धारस्वरस्नानपरिशिष्टे परिश्रमम् ॥ ३ ॥
अथातो नित्यस्नानं त्रिधास्यत इति सूत्रशेषः ।

See our Catal No 1008 (2)

1011.

2968. कात्यायनशृङ्गसूत्रम् । *Katyāyana Śṛṅga-Sūtra*

Substance, country made paper 11x4½ inches Folia, 26 Lines, 9 on
a page Character, Nagari Appearance fresh Complete in 6 chapters

It begins —

श्रीकात्यायनोक्तं शृङ्गसूत्रम् अथातः पाकयज्ञान् व्याख्यास्यामः ।
अभिषमावत्सर्गमानो यत्तान्या समिधमभ्यादधानमभिभिन्दीत वै
वाह्यं वा दायादाकाल एके इत्यादि ।

The last colophon runs thus :—

इति षष्ठोऽध्यायः । समाप्तोऽयं गृह्यसूत्रग्रन्थः ।

This is different from *Paraskaragṛhyasūtra*

1012.

6196. **सर्वानुक्रमसूत्रम् ।** *Sarvānukramasūtra*

'Being a general index to the Kātya Gṛhya sūtra.

Substance, country-made paper 13x5 inches Folia, 3 Lines, 10 on a page. Extent in slokas, 90. Character, Nāgara of the nineteenth century Appearance, fresh Complete

The three leaves are marked 22, 23, 24 and apparently formed part of a big manuscript, containing many other works.

It begins :—

श्रीगणेशाय नमः । कात्यायनाय नमः । ॐ वे ते शतं वामदेव-
स्त्रिष्टुप् लिङ्गोक्ता अथाध्यामे वामदेवस्त्रिष्टुप् अग्निः । देवामातु-
विदो गौतमो गायत्र्यग्निः । etc, etc

23A, इति सर्वानुक्रमसूत्रे प्रथमोऽध्यायः समाप्तः ।

23B, द्वितीयोऽध्यायः ।

(Last colophon)—

इति श्रीगृह्यसूत्रस्य सर्वानुक्रमसूत्रे द्वितीयोऽध्यायः समाप्तः ।

Post Colophon :—

बालमुकुन्देन लिखितं स्तार्य परार्थे च ।

It ends —

चतुर्विंशत्यक्षराणि चतुर्भिरधिकं क्रमात् ।

शेवानोमानि च्छन्दासि कर्मणि फलसिद्धये ॥ इति ॥

1013.

1419. **पारस्करगृह्यसूत्रम् ।** *Paraskara Gṛhya Sūtra.*

Substance country-made paper 9x4 inches Folia, 119 Lines 4, 6 on a page. Character Nāgara Date, Simvat 1904 Appearance, fresh Complete

Printed by the late Mihārāja of Hatwa with the commentaries of Karka, Hariharī, Jayarāma and Gadadhara

Post Colophon —

श्रीसवत् १८०९ भाद्रपदशुद्ध ११ सोमवार मूले इत्युपनाम-
नङ्गाधरेण लिखितम् । श्रीविश्वेश्वरार्पणमस्तु । श्रीछायाय नमः ।

1014.

1790 *The Same*

Substance country made paper 7x3½ inches Folia 61 Lines 7 on a
page Character Nagara Appearance old Complete

1015

887 *The Same*

For the manuscript No L 1168

Post Colophon Statement —

सवत् १८२२ कावतिषकादष्टा । (?)

1016.

280 *The Same*

Substance country made paper 9½x4½ inches Folia 31 Lines 6 on a
page Extent 10 stanzas 40 Character Nagara Appearance tolerable

Col — इति मृद्वस्रप्रथमकाण्ड समाप्तम् ।

Post Col Statement —

श्रीकाशीश्वरविश्वेश्वरकाण्डभैरवार्पणमस्तु । इच्छाक्षर भवानी
क्षर व्योतिषी ।

A fragment containing the first chapter of Parashara
Grhya Sūtra

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः । श्रीगुरुभ्यो नमः । अथातो मृद्वस्रालो-
पाकानां कर्म ।

End — हृदयमालम्ब्य पूर्ववत् सख्येन याचिना उपस्था अभिमृशति । भग

प्रवेतरीति प्रायुतेदानीमिति रेतो-मूत्रमिति सन्धने । गायत्रेवेति
प्रतिमन्त्रं सन्धति पुत्रकामोऽभिमन्त्रेद्विष्यं । २४ ।

*The Garbhādhāna ritual at the end of the first chapter
is not found in the printed text*

1017.

1130. *The Same.*

Substance, country-made paper 10½ x 4½ inches Folia, 48 Lines, 7 on
a page Extent in slokas 600 Character, Nagara Date Sam 1910, Śaka
1776 Appearance, fresh Complete in three chapters

Post Col. :—संवत् १९१०, शक १७७५ ।

1018

1222 *The Same.*

The present number consists of three batches of leaves

I Folia, 10 8½ x 4½ inches Lines, 7 on a page Character, Nagara
Appearance tolerable.

II Folia, 13 to 27 9 x 5 inches Lines, 7 on a page Character, Nagara
Appearance, very old

These two batches complete the Grihya sūtra

III. Folia, 17 to 26 Continued from the first batch

1019.

11228. *The Same.*

Substance, country made paper 9 x 3½ inches Folia, marked 14—20,
Lines, 8 on a page. Character, Nagara. Date, Samvat 1666 Appearance
old and discoloured.

A mere fragment containing kandikās X—XVII (the
last kandikā) of the second kānda

Col. :—इति श्रीऋषभसूत्रे द्वितीयकाण्डं समाप्तं ।

Post Col. :—गुप्तमस्तु । ग्रन्थसंख्या २१० संवत् १६८६ समय सावनवदि
षडशी ४ ।

1020.

831 गृह्यसूत्रविवरणम् । *Grhyasūtravivaraṇa*.*By Karkopāthyaya*

For the manuscript see L 1679

14B, इति कर्कोपाध्यायकृते गृह्यभाष्ये प्रथमकाण्डे मावत्मनिकस्य चूडा-
करणम् ।

25A, इति श्रीकर्कोपाध्यायकृतौ गृह्यभाष्ये द्वितीय काण्ड समाप्त ।

35, इति कर्कोपाध्यायकृत गृह्यविवरण समाप्त ।

Post Col —

संवत् १८७६ दशम्य वसो वस ।

Rajendralāla takes it for a comm on Apastamba
Grhya sūtra But it quotes in the beginning ' Athato
Grhyasthaliprakāśanamkarma ' (which is the first sūtra of
the Pāṇishara Gṛhya sūtra)

1021.

1223 *The Same*Substance country made paper 11x4½ inches Folia 28 Lines 11
on a page Extent 2 slokas by a statement in manuscript 1400 Character
Nagara Appearance old Complete*Post Colophon —*

उपाध्याय रघुरामस्य पुस्तकम् ।

1022

6458 *The same (with the Text)*Substance country made paper 9½x5 inches Folia 52 Lines 11 on a
page Extent 11 slokas 1100 Character Nagara Date Sam 1931 Ap-
pearance freshTo the end of the third kanda The text is marked by
rubrics

There are two colophons at the end

51B, इति श्रीकर्मोपाध्यायकृतौ पारस्करगृह्यभाष्ये द्वितीय काण्ड समाप्तम् ।

Post Colophon :—

शुभमस्तु । बालमुकुन्दस्यैवं पुस्तकम् । स १८३१ भाद्रपदकृष्णमन्द-
वासरे ।

Again, after two lines, the same colophon —

इति श्रीकर्मोपाध्यायकृतौ गृह्यभाष्ये विवरण समाप्तम् ।

गृह्यभाष्यं द्वितीयकाण्ड समाप्तम् ।

Post Colophon —

बालमुकुन्दस्यैवं पुस्तकम् । ओरस्तु ।

1023.

6100. पारस्करगृह्यविवरण । *Pāraskara-Grhya-Vivarana*
By Bhāṭṭa Yājña

Substance country made paper 9x3½ inches. Folia, 68. Lines 8 on a page. Character Nagara of the eighteenth century. Appearance old and discoloured.

A mere fragment.

Beginning — श्रीगणेशाय नमः ।

श्रीतान्याधानादीन्युक्तानि कर्माणि तद्वन्तरं स्मार्तान्यन्यानि
विधीयन्ते । तत्रैतदादिम् सूत्रं अथर्वतो गृह्यस्याजौपाकानां
कर्म व्याख्यास्य इति सूत्रशेषः ।

29B, इति भर्तृयज्ञकृतौ पारस्करगृह्यविवरणे प्रथम काण्ड समाप्तम् ।

55A, इति द्वितीय काण्ड समाप्तम् ।

The third breaks off abruptly

1024.

91 पारस्करगृह्यभाष्य । *Pāraskara Grhya Bhāṣya*
By Gadadhara

Substance country made paper 8½x5 inches. Folia 11. Lines, 9 on a page. Extent in slokas 616. Character Nagara. Appearance old. In complete.

It begins thus —

श्रीगणेशाय नमः ।

आविर्भूतस्तुर्धा यः कपिभिः परिवारितः ।

हतवान् राक्षसान्नीकं रामदाशरथिभजे ।

साभिप्रायेण हि मया न किञ्चिदिह लिख्यते ।

किन्तु वाचनिकं सर्वमतो ग्राह्यं निर्भयम् ।

अथातोधिकार इत्यादिना श्रुतानि कर्माण्युक्तानि तदनन्तरं शार्त्तानि विधीयन्ते । तत्रैतत् प्रथमं सूत्रम् । अथातो गृह्यस्थानीपाकानां कर्म । उच्यते इति सूत्रं प्रथम् ।

1025

6156 The same (with the Text)

I

Substance country made paper 11½ x 5½ in. 16 Folia 29 Lines 18 on a page Extent in slokas 1000 Character Nāgarī Date Samvat 1716 Appearance discoloured Part I complete

For the beginning of the commentary see above and L 882

Colophon —

इति श्रीसम्बद्धवामनात्मजदीक्षितगदाधरविरचिते पारस्करगृह्यसूत्रभाष्ये प्रथमकाण्डे समाप्तम् ।

Post Colophon —

श्रीविश्वेश्वरार्यमहोदयः । सवत् १७१६ कलिकावदत्तरे आषाढे मासे कृष्णपक्षे द्वादश्या तिथौ इन्द्रावतरे भरणीराक्षसे सुकर्मायोगे वाराणस्यां प्रहरेण लिखितम् ।

शुभमस्तु । यादृश, etc., ग्रन्थसंख्या ४५०० (?)

II

Substance country made paper 11½ x 5½ in. 16 Folia 31 of which the first five are a restoration Line 19 on a page Extent in slokas 2100 Character Nāgarī Date Samvat 1716 Part II complete Both written in the same hand

Last Colophon :—

इति श्रीत्रिरभिचित्सम्पाट्स्थपतिश्रीमहायाज्ञिकवामनात्मज-
दोक्षितमदाधरकृते सीतायज्ञे पदार्थक्रमः ॥ समाप्तं द्वितीयं
काण्डम् ।

Post Colophon :—

संवत् १०१६ आश्विनवदि ८ तदिने शङ्करेण सूत्रभाष्यं लिखितं ।
शुभमस्तु ॥

Beginning :—

ॐ श्रीगणेशाय नमः etc., etc.

चूडाकरणमाह सान्त्वहिकस्य चूडाकरणं, etc., etc

It ends :—

स्त्रियश्च वलिहरणं कुर्युर्दिन्द्रादिभ्योऽन्येभ्यश्च स्त्रीपदानादिदेव-
ताभ्यो ढङ्गाच्चादेः । ततो ब्राह्मणभोजनम् ।

1026.

5968A. संस्कारगणपति । *Saṃskāra-gaṇapati*

being a comm on पारस्करगृह्यसूत्र ।

By Rāmakṛṣṇa, son of Koneri.

Substance, country-made paper 11×5 inches. Folio, 405 Lines, 11
on a page. Character, Nagari Date, Saurat 1935 Appearance, fresh

Written in two different hands—the first and the older
ends in the 120th leaf, the rest being written in the second
hand.

It contains the first kāṇḍa See I.O. Catal. No. 358—
59.

Last Colophon :—

इति श्रीप्रथमश्राद्धीयरामकृष्णविरचिते पारस्करगृह्यसूत्रविव-
रणे संस्कारगणपतौ कपिलसंहितोक्तशिशुरक्षाविधानं । प्रथमकाण्डं
समाप्तम् ।

Post Colophon —

भादपदशुक्लपक्ष ३ शुक्लामरे लि० नाथरामदाक्षाय काशी
मध्ये । १८३५ कार्तिक सु० रवी । नालमुकुन्देन लिखायित
खैरवकीनजमुनाकायचिन् यश स १०५०० ।

The genealogy of the author's patron begins in the second verse. In the 5th verse the author's patron is said to be— विपूर्वाजयनिहदेव = विजय सिंह । See below

In our MS the name of his capital is यदुपत्तन, while in the MSS of the IO it is either मनुपतम or मनुपत्तन ।

शौविन्धाचलदक्षिणे सुललिते देशे च इष्टालये

चातुर्वर्ण्यतमाकुले नजविधे नाम्ना यदु(?)पत्तने ।

तत्रासौमित्रनवग्रवर्द्धनकर, etc, etc

The fifth verse gives the name of the family, of the author's patron. The IO MS reads सेंगरशरी धोरे, while our MS reads सेंगरवशरीर. Sengur Vansā is well known, to which Bhagvanta Raya the patron of Nilakantha, the author of Bhagvanta Bhaskara belonged. Their influence in the 16th, 17th, 18th centuries was the greatest in the country where the Chambal falls into the Yamunā

The sixth verse in the present manuscript runs —

सम्भासजीविकस्तस्मात् काशी कोनेरदेवविबुध ।

तत्सुसुनुरामकृष्णाय सखविवरण कुर्वते ।

IO MS reads तत्सु रामः. The metre would be faulty, if the reading of our MS is accepted

1027.

5968B The Same

Substance country made paper 10½ × 4½ inches Fols 203 Lines 10
11 on a page Character Nagari Appearance new

It contains the second kanda up to the 12th bandika and a portion of the 13th

The author in the beginning of the first kāṇḍa, gives genealogies of his patron and of his own. The author's patron's name is Viparvā Jaya Sinha, which Eggeling takes to be merely Jaya Sinha, while it should be Vijaya Sinha. Again, Eggeling takes Vijaya Sinha to be his grandfather. But Vijaya Sinha was, clearly, the patron of his father (who obtained then his birthright from Vijaya Sinha and lived at Benares) and, probably, of himself.

Colophon —

12B, इति प्रथमप्राचीनरामकव्यविरचिते पारस्करगृह्यसूत्रविवरणे
सखाहमण्यतौ द्वितीयकाण्डे प्रथमकण्डिका, 16B, इति श्रीप्रथमप्राचीन-
द्वितीयकण्डिकाविवरणम्, 19B, •द्वितीयकण्डिकाविवरणम्, 56A, •चतुर्थे
कण्डिका, 64A, •पञ्चमोक्तिकण्डिका, 94B, •षष्ठोक्तिकण्डिका, 101A, •सप्तमो
क्तिकण्डिका, 104B, •अष्टमोक्तिकण्डिका, 168B, •नवमोक्तिकण्डिका, 190A,
•दशमोक्तिकण्डिका, 191A, •एकादशकण्डिका, 197A, •द्वादशकण्डिका।

The MS is written in two different hands, the first is older, going up to the 16th leaf

1028.

6101 [पारस्कर] गृह्यसूत्रप्रकाशिका । *Paraskara Gṛhya
sātraprakāśikā*

*By Viśvathā, son of Nṛsinha of Aśādhara
and Ganjā Dera*

Substance country made paper 12x5 inches Folia 100 Lines 10
on a page Character Nagari Appearance fresh Incomplete at the end

For the beginning and the end of the work, see Ulwar
Extr No 42

At the end of the work the name of the author's grand
father is given as Sūrya Datta, that of his great grandfather
as Lakṣmīdhara and that of his great great grandfather as
Muñja, a native of Nandapura and a Nigama Brahmana

The Bhāṣya is based on Gargasiddhānta. Rajendralāla describes the work of Garga in L 1916, under the name of *Gargi-Paddhati* or *Grhya-Paddhati*.

The colophons in the incomplete MS

43A, इति श्रीपण्डितवृषिहात्मजपण्डितविश्वनाथकृताया गृह्यसूत्रव्याख्याया
आद्य काण्ड समाप्तम्, 32B, •द्वितीय काण्ड समाप्तमगमम् ।

It goes up to the end of the 9th kandikā of the second kānda. The MS has been left incomplete in the third kandikā.

It gives also the text, which begins in leaf 2B —

अघातो गृह्यसंज्ञाजोपाकाना कर्म ।

प्रोच्यत इति सूचयेत् ।

1029

8571 सज्जनवल्लभाख्य कातीयगृह्यसूत्रभाष्यः । *Kāṭyā*

Grhyasūtrabhāṣya

Entitled Sajjana Vallabha, by Jayarama

Substance country made paper : 9½ x 13 inches. Folia, 64+32. Lines 10
—13 on a page. Character Nagara. Appearance, fresh. Complete. Samrat
1936.

Folia 1—6½ contains the comm. on the first two chapters.

This part is written in two hands, one larger and the other smaller. The latter begins in 17B and goes to the end.

इत्याचार्यवल्गुभक्तवत्सलरामकृते सज्जनवल्लभे गृह्यभाष्ये द्वितीयकाण्ड-
विवरण समाप्तम् ।

46A, इत्याचार्यवल्गुभक्तवत्सलरामकृत गृह्यभाष्ये सज्जनवल्लभाख्ये प्रथमकाण्ड-
विवरणम् ।

Folia 1—32 contain the last few lines of the second kānda and the whole of the third.

Last Col — इति श्रीमत्कातीयग्रन्थसूत्रभाष्ये सञ्जनवल्लभाख्ये जय
रामल्लौ द्वितीयकाण्डविवरण समाप्त ।

Post Colophon —

सम्बत् १८३६ शके १७८६ आश्विन कृष्ण अमावास्यायां मङ्ग-
वासरे लिखि० सञ्जाति भट्टमेवाता श्रीशि अश्वारामेण काश्या ।
शुभ भवतु सवत् १८७६ १ वर्षे पाश्चिम शुद्ध १५ दिने पाठक
वल्लभसूनुना देवभट्टेण विभोगोत्तर लिखापितमिदं माश्रम इदं
पुस्तकं पाठक देवभट्टस्यैव सन्त्यस्यास्य संख्या २७०० तत्र मूलसं
६०० विवरण सं २१०० ।

The post colophon statement is unintelligible. For, in the first place S 1936 is equivalent to Śaka 1801 and not 1786. The second Samvat date 1876 appears to be the date of the original MS from which it is copied. But the statement in Sanskrit of a sort does not appear to be clear.

Maṅgalācraṇa, the author, his Guru and Paramaguru, father and grandfather, and the object of the work —

श्रीमत्केशववाग्गयाधिपपदद्वन्द्वप्रभाभासुर
खान्तीत्याहविष्टम्भितामलमविद्याज्ञे च गृह्ये कते ।
दृष्टा कर्कशुखे कृतानि वज्रशो भाष्याणि गुह्यानि त-
द्देशार्थे समतेरिदं जयपरो रामो लिखत्यादरात् ॥ १ ॥

कतिसुलुपदाम्भोजपरागोद्धू(द्ध)सराजक ।

जयरामस्य मेवाटो भारद्वाजसंगोचक ॥ २ ॥

श्रीमन्मानिक्यमाधव भुतिसुधासिन्धोर्विगाहसतद्व

वेद्यसात्कृपयाभवद्विजवर श्रीकेशवस्तादृश ।

तत्पादद्वयकसुश्रा कृतमिदं कातीयग्रन्थस्य सप्त

भाष्य सञ्जनवल्लभ च जयरामेण प्रसादाद् गुरो ॥ ३ ॥

आचार्य्यापरनामधेय इति यो दामोदरोऽभूद्विज्ञो

भारद्वाजसंगोच आत्मरतिरस्याप्यात्मजस्तादृशः ।

नासा श्रीवल्लभ आत्मसु(य)यशास्त्रसूत्रेनतु कृत
 भाष्य सज्जनवल्लभ जययुता रामेण मन्त्रासये ॥ ४ ॥
 पाठे योऽभूद्विषयादो गृह्यसूत्रे भगवन्त्रे ।
 उपेक्षितः स विदुषा मतमात्राय युक्तिः ॥ ५ ॥
 प्रयुक्ता अन्यथा मन्त्रा न भवन्त्यर्थसाधका ।
 ससाधयन्ति सर्वार्थान यथावत् पठिता यदि ॥ ६ ॥
 नानाशास्त्रोपमन्त्राणां पाठशुद्धौ स्वपाठका ।
 व्याख्यातार प्रमाणं स्यादित्येवञ्छिद्यनिश्चय ॥ ७ ॥
 अतस्तत्तत् स्वशास्त्रोपमन्त्राणामग्र्यपाठकान् ।
 दृष्ट्वा सुबोधं गृह्यस्य भाष्यं वै लिख्यत स्कटम् ॥ ८ ॥
 तत्सन्तस्य सुनिष्ठैः[] स्ववालचापल यथा ।
 मया तु स्वीयबोधाय क्रियते ननु तदिदं ॥ ९ ॥

Then it goes on —

आदौ तावत् सूत्रकृता श्रीतान्याधानादीनि कर्माणि उक्तानि स्मृत्तानि
 चाभिधीयन्ते । तत्रैतदादिमं सूत्रम् ।

अथातो गृह्यस्थालोपाकानां कर्मेति ॥ वक्ष्यत इति सूत्रशेषः ।

Though called Kāṭya this is really Īarashara

The closing couplet gives the date of the work as 3 A.

1611

अश्वीन्द्रसचन्नेऽन्दे मावीशे प्रथमे दले ।

अयोदश्यामिन्दुयुजि प्रालखीद मता प्रियम् ।

1030

3219 The Same

Sub tance co try nado 1 njer 11 1/2 x 1/2 n bea r 1 1/2 x 1/2
 40th and the 48th In Fr patha form Cl arac er 1/2 x 1/2
 ent ry Appearance d scolo red and worn-out. Fr 1/2 x 1/2

The colophon of the text —

30A, इति कातीयगृह्यसूत्रे प्रथमं काण्डम् ।

The colophon of the Bhāṣya :—

इत्याचार्यजयरामहस्तमृच्छसाधने सञ्जनवस्तुभाष्ये प्रथमकाण्ड-
विवरणम् ।

1031.

5870. पारस्करमृच्छसाधनभाष्यम् । *Paraskara Gṛhya*
saṅgṛha Bhāṣya.
By Viśveśvara.

Substance, country-made paper 12×5 inches Folia, 9 to 38 Lines,
13 on a page. Character, Nagara of the early nineteenth century Appearance,
fresh

A mere fragment.

The original of the manuscript was defective, and it
leaves the reverse of the 37th leaf blank.

It quotes largely, Harihara, Karkācārya, Ananta Yājñika
and Deva Yājñika Visvesvara, the commentator was the
nephew of Yājñika Harihara.

Fol 38, इति औपनिषदिकहरिहरभाष्यसूनुना विश्वेश्वरविरचिते (?)
मृच्छसाधने प्रथमकाण्डे अष्ट + + +

Here ends the leaf. There is no other colophon

1032.

6171.

Substance, country-made paper 9×4 inches Folia, 11 Lines, 8 9 on
a page Extent in slokas 100 Character, modern Nāgara Appearance
discoloured

A number of short treatises, ending with the colophon.—

इति कात्यायनपारस्करसूते मृच्छसाधने शान्तिकर्मप्रयोगे क्षेप-
काण्डे समाप्तम् ।

I. अथातो मूलविधिं वक्ष्यामि मूलांशे प्रथमे पितुर्नष्टो द्वितीये मातु-
स्तृतीये धनधान्यस्य, etc, etc

2A. इति मूलनक्षत्रविधानम् ।

II अथातो यमलज्जनने प्रायश्चित्ति व्याख्या[स्या]मो यस्य भाष्या गोदानो मन्दिपो बहवा विकृति प्रसवेत्, etc

3A इति यमलज्जनविधानम् ।

III A paragraph of three lines and a half about Garbhadhana numbered 3, beginning अथर्तुमती त्रायामभिगच्छेत्, etc

IV Then simply अथ गभाधानमूर्द्ध numbered 1—101 3B Begins —अथ गभाधान स्त्रियाः पुष्पवशाच्चतुरङ्गादूर्द्धं घाता विरजायास्तस्मिन्नुदकमादित्य + गर्भमित्यादित्यमवच्छते ।

V 4A अथ कर्णवेधो वर्धे दन्तौवे प्रथमे वा etc etc

VI 4A अथातो वायीकूपतङ्गागारामदेवतायतनानां प्रतिष्ठापनं या व्यास्यामस्तत्रोदगयनं आपूर्यमाशुपद्ये, etc, etc

VII 4B Beginning —

अथोपनीतो ब्राह्मणस्त्रिष्टिष्विष्टिषो षट्श्लो मुष्टौ वा
, etc, ending तस्माद्वोदानमिति तस्माद् गोदानम् ।

VIII 4B Beg —

अथातो धर्मेनिश्चया केशान्तादूर्द्धं अपल्लोक उच्छिन्नामि
रुमिको वा

Ending in 6A (5B left blank, although there is no gap)
पिण्डप्रित्यक्षयश्चपक्षाद्यायमयानि कुर्यात् ।

IX 6A अथातो यमलज्ज मावत व्याख्यास्यामो यस्य च यमनौ पुत्रौ
दारिका वा प्रजायते पूर्णे दशाहे चतुर्णां क्षीरदद्याथा कषापमाह्व
etc, etc

X 6B अथात आरोग्यम् etc

c

1033

6204

5 1 ta te cou try adt japur 12x4 1/2 cics folum o = L 1 c 4, 10
= 1 pago—20 tall Character Nagara of ti 1 netee ti ce t ry Apper
ce l colo ed

I. The obverse of the leaf.

Beg. :—अथ गृह्यसूत्रक्षेपकाणि लिख्यन्ते ।

अथ गर्भाधानं । स्त्री० कुर्यात् ॥ १ ॥ अथ गर्भाधानादूर्द्ध्वम् त्रिरात्रात् सम्भवकाले यदि ऋतुमती भवति च्यपगतश्चसि यथामङ्गलं ज्ञाताया निश्चि तल्प-
स्याया दक्षिणेन पाणिनोपस्थमभिमृष्ट्य जपेत् विष्णुर्योनिं कल्पयतु, etc.

... .. २ ॥ अथर्तुमती जा० त्व० ॥ ३ ॥ अथातो यमल-
जनने० वति ४ ॥ अथातो मूल वि० श्वत्थवंटाकंखादिर . . . ५ ॥
अश्लेषा अथ कर्णवेधो० ६ ॥ अथातो वायो ब्रू० ७ ॥ अथात उपनौती० मिति ८ ।
इति कात्यायनप्रख्यौताष्टादशपरिशिष्टोक्तवेदव्रताना विधिः ।

अथातो धन्मेजिज्ञा० कुर्यात् ९ ॥ अथातो यमलचवं
अथात आरौप्यम् इति कात्यायन प्रख्यौतानि
परिशिष्टानि समाप्तानि ।

II. The reverse of the leaf.

Beg. :— कात्यायनं सुखाक्षीनं गौतमं परिपृच्छति ।

लक्षक्षोमस्य यत् पुण्यं + + +

Colophon :— इति कात्यायनोक्तलक्षक्षोमविधिः ।

1034.

8158. भोजनसूत्रम् । *Bhojana sūtra.*

Attributed to Yājñalkya.

Substance, country-made paper $9\frac{1}{2} \times 1$ inches. Folia, 4 Lines, 7 on a
page Extent in slokas, 50. Character, Nagara of the nineteenth century
Appearance, fresh Complete

Colophon :—

इति वाजसने[य] याज्ञवल्करभोजनसूत्र समाप्त ।

Beginning :—

अथ भोजनसूत्रम् ।

अथातः श्रुतिसूत्रीनुसृत्य भोजनविधिं व्याख्यास्यामः ।

आपान्त उत्तरीयवस्त्रो धृतश्रीखड्गन्यत्रिपुण्ड्रो भोजनशाला-
मागत्य गोमयोपलिप्ते शुचौ देशे विहितयौठाघिष्ठितो नित्यप्राप्तुषो

नोदद्गुणो न दक्षिणामुखो न प्रत्यङ्मुखो न त्रिदिग्मुखः श्रीकाम-
 सेत् प्रत्यङ्मुखः सत्यकामयेदुदद्गुणो यश्चकामयेदक्षिणाभिमुखः
 भोवन्माहपिष्टकवल्गे हस्तयादास्येषु यश्चसार्धो नौवारधूर्तः गौर-
 भृदा भस्मनोदकेन वा मण्डलं कुर्यात् चतुष्कोणं प्राच्यागस्य त्रिकोणं
 क्षत्रियस्य । etc

1035.

6165 *The same here called भोजनविधित्रिकण्डिकासूत्रम् ।*

Bhojanavidhi-Trikandika sutra

Substance country made paper 10x4½ inches Folia 3 Lines 10 on a
 page Extent in Slokas 60 Character modern Nagara Appearance dis-
 coloured Complete

The same work as above But here it is stated to be
 by Ananta Deva.

Fol 3A, Colophon —

इति श्रीमद्वेदि-वेकटदेवात्मज-स्य नन्ददेवविरचितं भोजन-
 विधित्रिकण्डिकासूत्रं समाप्तमयमम् ।

Then we have a number of slokas, containing invoca-
 tions to gods.

Req. — धर्मराज उवाच ।

गोविन्द माधव मुकुन्द चरे मुरारे ।

ब्रह्मो शिवेश शशिधरश्च शूलपाणे ॥

1036

10115. *The Same.*

Substance, country made paper 11x5 inches Folia 2 Lines 9 on a
 page Extent in Slokas 30 Character modern Nagara Appearance, fresh
 Complete

Colophon :—

इति वाजसने[य]याश्र्वत्थका भोजनसूत्रं समाप्तम् ।

Post Col :—

माजवो रघुनाथस्येदं पुस्तकम् ।

PRAYOGAS AND PADDHATIS OF THE WHITE YAJURVEDA

1037.

10443. कतुरत्नमासा । *Katuratnamāsa.*

By Harihara.

Substance, country made paper 10½ x 4½ inches Folia 31 Lines 7 8
on a page Extent in slokas, 600 Characters, Nāgarī of the sixteenth cen-
tury Appearance, old and discoloured

This forms part of a comprehensive work (*Katuratna
mālā*) on Vedic ceremonies, of the school of Kātyāyana. It
is an old and authoritative work, being quoted by Hemādri,
Kāmadeva, Raghunandana and others, while it often quotes
Trikaṇḍamandanācārya

Harihara, the author of the present work, is better
known as the author of the Bhāṣya on the Pāraskara Gṛhya
sūtra

Begin — श्रीगणेशाय नमः । अथेदानीं सूत्रकर्मप्रत्यागन्याधेयपद्धति
लिख्यते । तत्राप्राधेय । जाते + यजमानः चन्द्रतारातुङ्गले
पुण्येऽङ्गनि निर्दोषस्तुचिभूभागस्त्रिवस्य प्रसौगर्भस्याश्वत्थ + + प्राची-
मुदीची + + + पुण्यकोटादिदोषरक्षितां सरसां घ्राणां हृदिपित्वा
गृह्णमानोय तस्या मूलखण्डेन चतुर्विंशत्यङ्गुष्ठपर्वदोषी यङ्गुष्ठ-
पर्वयितां चतुरङ्गुष्ठपर्वोत्सेधा अधरारणि त घटयित्वा तावृष्टौ-
मेवोत्तरारणिमुत्तरखण्डेन घटयेत् ।

15B, इति मिश्रादिहोत्रिहरिहरविरचिताया कतुरत्नमासायामप्राधेय-
प्रयोगरत्नगुम्फः । तत्राप्राधेय अन्यथाकरणादिना कर्मध्वजे (अथे) जाते प्राय-
श्चित्तस्य अभिधानात् अनादिष्टप्रायश्चित्तज्ञोमः ।

16A, •अप्राधेयप्रयोगरत्नगुम्फः ।

23A, •पुनराधेयप्रयोग[र]जगुम्फः ।

25A, इत्युपस्थानप्रकरणं ।

29A, •अग्निहोत्रहोमप्रयोगरजगुम्फः ।

30A, तथा च त्रिकायसमग्रवाच्यम् ।

एवमागामिचामाय मुख्यकालादधस्तः ।

सकालादुत्तरो गोलकालः पूर्वस्य कर्मणः ।

गौलेभ्यतेषु कालेषु कर्मे चोदितमाचरेत् ।

नित्येष्टसमिहोत्रस्य भारद्वाजीयभाष्यतः । इति ।

*Last Col. :—*इति श्रीहरिहरविरचिते रत्नमालिकाया पञ्चङ्गमप्रयोग विधिः समाप्तः ।

1038.

0098 कात्यायनश्रौतसम्प्रदायपद्धतिः । *Kātyāyana Śrauta-Sampradāya paddhati*

By Sampradāyanearya Madana Vajapeya

Substance fool-cap paper 9½ x 5 inches folia 141 lines 11 on a page
Leaves 8 to 32 belong to a much older manuscript on country made paper
Printed in slokas, 3700 Character, Nagara Appearance new Complete

The beginning of the work :—

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ सम्प्रदायाचार्यकृतकात्यायनश्रौतसम्प्रदायपद्धतिर्लिख्यते ।

हेरम्ब खंडर विभी तरसान्तराय

वर्ग न भग्नतनयात्र तत्रोपचारः ।

यदिप्रमूलधननाय विधागृहस्त

सन्तर्कितोऽसि भगवन् स्वयमुद्यतस्त्वम् ।

कृताधानस्य प्रथमपौर्णमास्या मातृ[पूजा]पूर्वकं आह । ततो-
ऽन्वारम्भणीया । पुनः खरस्थाने निक्षेपः । पुनः पञ्चभूतस्तारः ।

उद्धरणम् । वैकल्पिकपदार्थावधारणम् । बद्धप्रियः कुप्रोपग्रह-
षट् समिधो गृहीत्वा अभान्वाधानम् आहवनीयगार्हपत्य-
दत्तिव्याप्तिषु व्यावृत्तिषु गार्हपत्यदत्तिव्याप्ताहवनीयेषु ।

This is a sort of commentary on the Śrauta-sūtra of Kātyāyana, explaining, and giving directions for, the ceremonies in the same order as dealt with in the Śrauta-sūtra. It leaves out the first chapter, Paubhāsa, and starts from the second chapter on *Paunnamasa Yuga*.

4B, प्रथमोऽध्याय , 6B, द्वितीयोऽध्याय , इष्टि समाप्त , 16A, होम समाप्त , 36B, इति पशुबन्ध समाप्त , 65A, आग्निहोत्रिकौ पयस्या समाप्त , 75A, गवामयन समाप्तम् 78B, वाजपेय समाप्त , 89A, राजसूय समाप्त , 104B, आभि समाप्त , 109A, सौत्रामणि समाप्त , 115A, अश्वमेध समाप्त , 115B, पुष्यमेध समाप्त , 116B, सर्वामेध समाप्त , 117B, पित्रमेध समाप्त , 127A, अहोना समाप्त , 133A, सर्वाणि समाप्तानि , (Last colophon) इति सम्प्रदाये प्रायश्चित्ताध्याय समाप्त — इति माधववाजपेय्युपनामकसम्प्रदायाचार्यकृता कात्यायनश्रौतसम्प्रदायपद्धति समाप्ता ।

It ends — सन्नेष्येत देवाह्नरावर्तने । प्रसादात् सोऽपि कर्मव्युत्ता इदानीं कालाहुतिविधिं तेन निमित्तेन पद्धतौ सन्वया प्रज्ञाप्रदौहिणी । (?)

Sampriḍaya paddhati as stated by Aufrecht in *Cit* Vol I, is quoted by Yajñikadeva on *Katyayana Śrauta sūtra* 6, 8 13, and by Devabhidra in *Prayogāsara* L 756, whereas it often quotes *Karka Bhasya*.

1039.

6498 सम्प्रदायार्थदीपिका । *Sampriḍayaṁthodipikā*

By Varīyanatha Mīrī, son of Rāhnesī na.

Substance country made paper 11x4½ inches Fols 4 Lines 12 o a page. Ext 1 in alohas 16) Cl r cter Nagara Date Samvat 1919 Appearance fresh Complete

This comments only on difficult portions of *Katyayana Śrauta Sampriḍaya paddhati*. It consists of two chapters

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

मन्त्रेष्टान नमस्कृत्य वैद्यनाथ कुरुद्विज ।

सम्प्रदायाश्रयं स्वार्थं विविनक्ति क्वचित् क्वचित् ॥

प्रथमपौर्णमास्यामिति । प्रथमशब्दोऽयं द्वयोः पौर्णमास्यो पूर्व-
भाषानसमनन्तरभाविवी च पौर्णमासीमाह पुनरिति पुनःशब्दो
अम्बारम्भणीयाया पूर्वमप्येतान् गमयति उत्तरेष्वपि पदार्थेषु
पुनःशब्दोऽनुवर्तते सामर्थ्यात् दर्शपूर्णमासादौ तु कथनं प्रकृति-
त्वात् बद्धश्रित्वादिकथनं स्मृतिविहितानां खानादीनामप्युप-
लक्षणम् । मध्ये कथनं लेखकदोषात् अस्मिन्नेव
विचारे इति सयमेवेति आरण्याश्रय वेति
. ततो ब्रह्मवरणादीनि आदिपदमुत्तरपदार्थाभिप्रायेण
इदानीं पदार्थानाह व्रतजप इत्यादि ।

2B, श्रीरत्नेश्वरपुत्रोऽसौ वैद्यनाथ क्वचित् क्वचित् ।

सम्प्रदायाश्रयं स्वार्थं व्यवहृत् प्रथमेऽध्यये ॥

अथ यद्यपि होतुरनुमन्त्रणं नोक्तं सोऽवेदविहितत्वात् तथापि
प्राखान्तरीयमभ्युपगतमस्येवेति मन्तव्यं । वेदस्तरणे होतुः स्वस्य
वचनेनाहवनीयं यावत् ॥ 4A.

होतुः सस्येति आम्बुकाचनके होत्र इत्यर्थः । एतेनेदमहं रक्षसा
मौवेद्यादौ पुस्तके उदकोपस्यर्थः सम्प्रदायाभिमत इवाभाति
समानायात्, etc

Last Colophon —

इति श्रीमन्मिश्वरत्नेश्वरसूतमिश्रवैद्यनाथकृतायाः अम्बदायाश्र-
यौपिकाया द्वितीयोऽध्यायः ।

Post Colophon —

संवत् १८१८ ।

कार्तिके मासि सिते पक्षे षष्ठ्यां सौम्यवासरे ।

मोपीनाथोऽलिखत् काश्यां समीपे राजमन्दिरे ॥

1040.

10387. *The Same.*

Substance, country-made paper. 10×4 inches. Folia, 6. Lines, 10 on a page. Extent in blocks, 132. Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance, old.

4B, सायं ज्ञतमेयाः कर्के पञ्चतिस्रस्यं दर्शयति अग्रान्वाधानमित्यादिना ।

Karka is also quoted in 5A, 5B and 6A.

3A, सम्मदाये प्रथमा ।

4B, इति सम्मदायटीकायां वैयानापलिखितायां द्वितीयोऽध्यायः ।

Last Colophon :—

इति श्रीवैयानापलिखितायां सम्मदायटीकायां द्वितीयोऽध्यायः ।

1041.

0111. कात्यायनसूत्रपद्धतिः । *Kātyāyanasūtrapaddhati.*

By Dasa Yājñika.

(Chapters II and III, Darśa-Pūrnamāsa-Paddhati).

Substance, country-made paper. 11×5½ inches. Folia, Ch II—complete in 15 leaves, of which the first is missing, and Ch III complete in 12 leaves. Lines, 13, 14 on a page. Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance, old and discoloured.

Colophon of Ch. II.—

त्रिरभिहितसम्पादस्यपतियाश्विकश्रीप्रभापतिसुतयाश्विकश्रीदेव-
हतायां कात्यायनसूत्रपद्धतौ द्वितीयोऽध्यायः ।

Colophon of Ch. III :—

द्वितीयोऽध्यायः ।

1042.

6112. *The Same.*

(Chapter IV.)

Substance, country-made paper. 10×4 inches. Folia, 56. Lines, 10, 11 on a page. Character, Nāgara of the early nineteenth century. Appearance old and discoloured. Complete.

Beginning :—

श्रीगणेशाय नमः ।

पौर्णमासेष्टिरुक्ता । अथ दर्शेष्टिरुच्यते ।

Colophon :—

इति श्रीचिरमिचित् सम्भाट्यपतित्रिंशत्कतुल्लभद्यायाश्चिक-
श्रीप्रभापतिसुतयाश्चिकदेवेन कृतायां कात्यायनसूत्रपद्धतौ चतुर्थो
ऽध्यायः समाप्तः ।

1043.

6113. *The Same.*

(Chapter V, called Cāturmāsya-paddhati)

Substance, country made paper 10×4½ inches. 1 folio, 43 Lines 9 on
a page Character, Nāgara of the nineteenth century Appearance fresh
Incomplete

Ending abruptly in the seventh kaphikā.

Beginning :—

अथ चातुर्मास्याना पद्धतिं लिख्यते । तत्र प्रथमप्रयोगे माह-
भूजापूर्वकमाशुदयिकं आह्नम् । तेषां प्रारम्भां पश्यान्त्या पौर्ण-
मास्यां । प्राणान्तरात् चैव वैशाखा वा ।

43A. षष्ठी कण्डिका ।

1044.

6117. *The Same* (एकाहिकचातुर्मास्यपद्धति) ।

By Deva Yājñika.

Substance country made paper 10×4 inches 1 folio, 4 Lines, 11 on a
page Character, Nāgara of the nineteenth century Appearance, old and
discoloured

This relates to the duties of the Hotṛ priest in Aśkāhika-
Cāturmāsya.

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

एकाहिकचातुर्मास्याना होत्रप्रयोग उच्यते ।

End.—इति प्राणायनसूत्रानुसारेण एकाहिकचातुर्मास्यहोत्रम् ।

महतां गृहमेधिनां अत्रावाहनोत्तमप्रयात्रलिष्टिद्विगदेष्टु
कीर्तनाभावः सूक्तनाकवृद्धनयोस्तु(?) भवति ।

इति देवयाज्ञिकस्तवैकादिकपातुर्भास्यपद्धतौ ॥ श्रीविश्वेश्वरा-
पंथमस्तु । शुभं भवतु ॥

1045.

6110. *The Same.*

(Chapter VI, called Nirūdha-Paśubandha.)

Substance, country made paper 10×4½ inches Folia, 26 Lines, 9 on a
page Character, Nagara of the nineteenth century Appearance, old and
discoloured

Beginning:—

अथ निरुद्धपशुबन्धस्य पद्धतिर्लिख्यते ।

Colophon:—

इति श्री[त्रि]रभिचित्सम्पादस्थपतिमहायाज्ञिकप्रभादतियाशि-
कश्रीदेवस्तथा कात्यायनसूत्रपद्धतौ षष्ठोऽध्यायः ॥

1046.

6109. *The Same.*

(Chapters VII—IX, called Agniṣṭoma-paddhati.)

Substance, country-made paper. 9½×3½ inches Folia, 96 Lines, 11—13
on a page Character, Nagara Date, Samvat 1589 Appearance, old and
discoloured.

Last Colophon:—

इति त्रिरभिचित्सम्पादस्थपतिर्त्रिंशत्कुतुह्याशिकश्रीश्रीप्रभा-
दतिसुतयाज्ञिकश्रीश्रीदेवस्तथा कात्यायनसूत्रपद्धतावधिमोमः समाप्तः ॥

Post Colophon Statement:—

संवत् १५८९ वर्षे चैत्रसुदि १ श्रीरुद्रनागदेव । श्रीवामदेवा-
त्मनेन गोवालाकेन लिखितमवलोकनाय ।

Beginning:—

अथाग्निष्टोमस्य पद्धतिर्लिख्यते । स्रक्कास्रताधानस्य दर्शपूर्ण-
मासाभ्यां यागः ।

याज्ञिकदेवेन कृतायां काव्यायनसूत्रपद्धतौ स]नात्मको द्वादशाष्टः समाप्तः ।

अथाष्टौनात्मको द्वादशाष्टोऽभिधीयते ।

It ends abruptly.

II.

Substance, country-made paper 11x5 inches. Folia, 18 to 19. Lines, 19 on a page. Character, Nāgara of Samvat 1653. Appearance, discoloured.

19A, इति श्रीचिरमिचित्, etc. द्वादशाध्यायः समाप्तः । अथ गवामपनस्य पद्धतिर्लिख्यते ।

21B, इति श्रीयाज्ञिकदेवकृताया काव्यायनसूत्रपद्धतौ गवामपनसंघं संवत्सरसंघं समाप्तम् ।

इति काव्यायनसूत्रपद्धतौ त्रयोदशोऽध्यायः ।

अथ वाजपेयस्य पद्धतिर्लिख्यते ।

Last Colophon in this fragment:—

इति वाजपेयः ।

इति त्रिरमिचित् =, etc. चतुर्दशोऽध्यायः समाप्तः ।

Post Colophon:—

संवत् १६६८ वर्षे आश्विनशुद्ध २ शुक्ले लिखितम् । शुभमक्ष ।

वाजपेयस्य ग्रन्थसंख्या शत ५०५ ।

1019.

31. *The Same* (वाजपेयपद्धतिः)

The MS. has been described by Rājendralāla under No. 808.

Post Colophon:—

संवत् १६५५ वैशाखदि ० रवौ श्रीकाशना श्रीभशानीश्वरचरण-
सन्निधौ । श्रीभशानीश्वरारामेन्दमक्ष । काव्यायनसूत्रस्य चतुर्दशो-
ऽध्यायः समाप्तः । शुभमक्ष ।

आपदताः संप्रत्यक्षन् भुक्तानोऽपि यतस्तथा ।

न विद्येतेनमा दिप्रो ज्यनवाचंतामो हि वा ।

This is based on the 14th chapter of Kātyāyana Śrauta sūtra, in which the Vājapeya ceremony is treated of.

The authorities quoted are —(1) Gautama, (2) Dhanañjaya, (3) Āśvalāyana.

1050

6108 *The Same*

(Chapters XVI—XVIII, called Cayana paddhati)

Substance country made paper $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folio 101. Lines 9 on a page. Character Nagari of the nineteenth century. Copied from a manuscript, dated Śaka 1679. Appearance fresh.

The first five adhyāyas of this treatise have been printed by Weber in his edition of the White Yajurveda, Vol. III.

Beginning —

अथ सोमाङ्गभूतस्याग्निषयनस्य पञ्चतिर्लिख्यते ।

तदग्निषयनं सोमयागमाग्रे विकल्पेन भवति ॥

32A, इति औचिरयिषित्वसमादृष्टपविमन्त्रायाश्चिकथीप्रनापति-
सुतेन याज्ञिकदेवेन कृताया कात्यायनसूत्रपद्धतौ धोऽशोऽध्याय ,
77B, • सप्तदशोऽध्याय , (1st colophon) • याज्ञिक-
औदेवेन कृताया कात्यायनसूत्रपद्धतावष्टादशोऽध्याय समाप्तः ।

*End —*तेन मैत्रावरुणाया भवस्याया उपानृते देवसूत्रविधा(?) क्रमस्था-
भ्यर्च्यसूत्रादवगन्तव्यः ।

Post Colophon Statement —

शरके नवाग्रिसनोरत्रसंस्थपुत्रे

छान्देश्वरे तमितपत्न्यभस्यमासे ।

पञ्चास्यगे दिनमणावलिखत्तुर्ग्या

देवाकरिष्यथनपञ्चतिमादरेण ॥

1051.

6115. *The Same.*

(Chapter XXII.)

Substance, country-made paper. 10×4½ inches Folia, 20. Lines, 13 to 15 on a page Character, Nāgara of the early nineteenth century Appearance, old, discoloured and worn out Complete

Beginning :—

श्रीगणपतये नमः ।

अथैका[द्वा]र्णा यद्वर्तिर्लिख्यते । तत्र उदगमने सर्वमद्ये इष्ट्याहं
प्रतिपदि वा प्रोमने नक्षत्रे चतुर्वर्त्तु चन्द्रे वा इकाद्याना वीक्षा
भवति ।

Colophon :—

इति श्री[त्रि]रमिचिन् सभाट् सप्तमि चित्र(?)कृतु महापाधि-
केन (?) प्रणयतिमुत्तदेवज्ञवौ यद्वर्तिः समाप्ता । द्वाविंशोऽध्यायः ।

1052.

6114. *The Same.*

(Chapter XXV.)

Substance, country-made paper 11×5 inches Folia, 20 Lines, 12 on a page Character, Nāgara Date, Samvat 1709 Appearance, discoloured

Beginning :—

श्रीगणेशाय नमः । श्रीसरस्वती नमः ।

दर्शपूर्वमासादीनि सचान्तानि कर्मास्तुतानि यद्गुना तेभ्ये
कर्म्मसु कर्म्मविनाशे प्रायश्चित्तमभिधीयते ।

Colophon :—

इति श्रीचिंशत्कृतुसभाट्पादिकश्रीश्रीप्रणयतिमुत्त सभाट्-
सप्तमिमहापादिकश्रीश्रीदेवज्ञतायां कात्यायनसूत्रपद्धतौ पञ्च-
विंशोऽध्यायः ।

Post Colophon —

संवत् १७०६ वर्षे आश्विनमासे कृष्णपक्षे यथा शनिवासर इदं पुस्तकं समाप्तम् । शुभमस्तु । लिखित पित्तमलकायप ।

1053

10211 *The same here called यज्ञकवल्लभा । Yājñika
vallabhā*

By Yājñika Deva

Substance country made paper 9x4½ inches Folia 19 Lines 11 13
on a page Character Nāgara of the eighteenth century Appearance old
and discoloured

On the observe of the first leaf —

यज्ञकवल्लभायानुत्तराङ्गप्रारम्भ ।

A portion of Yājñikadeva's Paddhati, usually called
यज्ञकवल्लभा or more commonly याज्ञिकवल्लभा

Beginning —

अतः परं ब्रह्मत्वमुच्यते । वर्तमाने कर्मणि वागयत स्यात् । etc .

etc

2B इति ब्रह्मत्वम् ।

यौमल कमलानिवासभुवन धर्मस्य धामाद्भुव

स्वर्गस्पर्द्धिं सम्यङ्निश्चाद्यजनतापापापह सेवितम् ।

तीर्थे स्वर्गधुनैर्मखैश्च मुनिभिर्विद्याधरैश्चामरै

दानेन्याध्ययनेनैतैर्हि जगदीराभाति भूमौ पुरम् ।

प्रश्नश्चास्त्रप्रमाण + पुटमतेर्वेदेवेदाङ्गवेत्तु

पुत्र श्रीयाज्ञिकोऽसौ गृहपति + इति श्रीमहादेवनाथ ।

प्राकृतन्त कर्मकाण्डप्रवचनचतुर स्वर्गसोपानकल्प

चक्रे विद्यावदासो विबुधजनमनोऽम्भोधि (विबुधजनमनोधाभोधि)

चन्द्रायमाणम् ॥

पूर्वा पौर्णमासीमुत्तरा चोपवसेदित्थारब्ध खमितरे खमितर
इत्येवमन्त पूर्वतन्तमभिधाय इदानीं साम्प्रत कत्तु मच्चोदयाय अध्ये
तृ(त्रौ)णा दुरपोय (?) प्रब्रूह्वूह्वयोद्धार्य थोट(त्र)जनमन[?]]
समाधा[वा]र्थ उत्तरतन्तमारब्धते । ज्योतिष्टोमधर्मा सर्वकृतुषु
भवन्ति(ति) ए(य)काहे द्वादशाहे च ।, etc , etc

3B इति महाबोरकरण , 8A, इति प्रवर्ग्य , 10A, इति प्रवर्ग्योत्सादन ,
11A, इति सर्व-अथ्यमिष्टोम समाप्त , 12A, इति उक्थ समाप्त 12B,
इति षोडशी—अथ वाजपेयः , 16A इति दृष्टस्यतिसव समाप्त ।

19A तथाचाह यत्प्रकार । (?)

गुह्या वचन मत्वा तथा कर्कस्य + + + ।

उक्त यत्प्र तथा चास्मिन् शिभूना दितकान्धया ॥

यच्चभूमि समागत्य मुग्धामत्र दिवौकसः । (?)

प्रदार्थतत्त्वबोधेहि केवल नवकोटका ।

अवसितमारब्धते ॥

See the next number

1054

10212 The Same

Substance country made paper 10½ x 4 inches fol a 18 Lnc 10
on a page Character Nagara of the eighteenth century appearance old
and discoloured

Beg — पूर्वा पौर्णमासीमुत्तरा चोपवसेत्, etc , etc

So it begins with the topic of fol 2B of the last number

2A, इति महाबोरकरण , 5B, इति प्रवर्ग्यः समाप्त , 6B, इति
प्रवर्ग्योत्सादन , 7A, इति सर्वत्रपूज्याधिकवस्तुभाषा अथ्यमिष्टोमो द्वितीय
समाप्त ।

8A, इति याज्ञिकवस्तुभाषा उपयक्तवीर्यः समाप्त , इदानीं चतुर्थः षोडशी
प्रारम्भते ।

8A, इति षोडशी समाप्ता ॥ अथ वाजपेयः ॥

10B, इति बृहस्पतिसव समाप्तः । ततो वाजपेयः ।

14B, गुरुणा वचन मत्वा, etc , etc (The same as in the last leaf of the last number)

19B, इति याज्ञिकवस्तुभाया वाजपेय समाप्तः । इदानीमतिरात्रः प्रोच्यते ।

The MS ends abruptly.

1055

8099 कात्यायनश्रौतसूत्रपद्धतिः । *Kaṭyāyana Śrauta
sūtra-paddhati*

By Padmanābha

There are six sets of leaves

I

Substance, country made paper $9\frac{1}{2} \times 4$ inches Folia 30 Lines 9 on a page Character, Nāgara of the early nineteenth century Appearance old and discoloured

The first two leaves are a restoration

This set contains the beginning of the work

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

विष्णुराज नमस्कृत्य देवी सरस्वतीं तथा ।

प्रियायामुपकाराय लिख्यते श्रौतपद्धतिः ॥

ज्ञातार्थानाम् प्रथमयोगेमास्यां मातृभूजाभुदयिकं आरम्भम् ।

12A, उक्त्युक्त समाप्तः, 15A, इति इष्टिः समाप्तः, 19B, अथान्वा-
रमन्त्रोवा; 28B, इति प्रवासविधिः, — अथान्निर्दोषदोमः ,

(Colophon in the last leaf of this batch)

इति पद्मनाभोयश्रौतपद्धतौ आधानादिप्रयोग — अथ चतु-
र्मास्यानि of which there are only eight lines

II —Contains the Caturmāsya

Substance country made paper $10\frac{1}{2} \times 1$ inches Folia 40 Lines 12 on a page Character Nāgara of the early nineteenth century Appearance old and discoloured Complete

Colophon.—

इति पद्मनाभिश्रौतपद्धतिचातुर्भास्य समाप्त ।

After the colophon there are three lines

III

Substance, country made paper 6½×3½ inches Folia 125 Lanes 8 to 10 on a page Character, Nagara Date Samvat 1871 Appearance, old and discoloured

Contains (I) Paśubandha and (II) Agnistoma which includes Jyotistoma and many others

27A, इति कात्यायनसूत्रपद्धतौ पद्मनाभौवे (?) निरुद्ध-
पशुबन्धप्रयोगः समाप्त ।

The date is given in a different hand

संवत् १८७० मिति पौषशुक्ल १० श्रौतौ लिखितम् ।

The Colophon of Agnistoma.—

इति श्रीपद्मनाभौयकात्यायनसूत्रपद्धतौ अग्निष्टोम आध्वर्यु-
प्रयोगः सम्पूर्णः ।

Post Colophon—

ग्रन्थसंख्या १८०० श्रीयशप्रवराय नमः ।

संवत् १८७१ मिति आश्वय्य शुक्ल १ श्रौतौ लिखितं गणेश्वराम-
हसेन । मौल्येन गृहीतमिदं पुस्तकम् । गोपीनाथदीक्षितस्य
१) मुद्रा दत्तम् ,

IV

Substance country made paper Of the original manuscript there are 111 leaves from 17 to 107 The contents of the first 16 leaves have been restored in 13 leaves After the 107th leaf, again there are 35 leaves newly restored marked both from 1 and 108 Lanes 6 7 on a page Character, Nāgara of the nineteenth century Appearance, good

Contents—

4B, इति महावीरकरव्यम्, 10A, इति प्रथमः 11B, इति
प्रथमोन्वादनम्, 19A, (of the older MS) इति षोडशौ,

— अथ वाजपेयः; 23B, इति दृष्टस्यतिसकः; 48B, इति वाजपेयः; 49B, इत्यतिराजः; 50A, अथ सामेर्द्दिशाहः; 58A, अथ इष्टकानां प्रमाणानि, 59A, अष्टेष्टकानां संख्या; 71B, अथ चवनपरिभाषा, 92B, अथ द्वितीयायामाश्विन्युपधानम्, 96A, अथ तृतीया; 99B, अथ चतुर्थी, 103A, अथ पञ्चमी; 123A, इत्यग्नि समाप्त — अथ सौचामखी, 138A, इति सौचामखी समाप्ता — अथ दौत्रम्, 140B, अथ इविप्रचारः ।

V

Substance, country-made paper 11x5 inches. Folios 1 to 16 and 18 to 25 are of the original manuscript—the 17th and three leaves at the end being newly restored. Lines, 11, 13, 18 on a page. Character Nāgara of the nineteenth century. Appearance, good.

Begin.—अथ द्वादशाहः ,

Contents —

1B. अथ गवामयनम्, 2A, अथ सुत्याहः, 2B, अथ मन्वा-
व्रतधर्मा उच्यन्ते, 4A, इति गवामयनम्— अथ राजसूयः,
13B, इति राजसूयः समाप्तः, अथान्यमेधः, 21A, इत्यन्यमेधः
समाप्तः, 22A, इति पुरुषमेधः, इति सर्वमेधः, — अथ
पितृमेधः, 23B, इति पितृमेधः, 24A, इति विश्वजित्,
25B, इति सर्वजित्, इति ज्योतिः — विश्वज्योतिर्नामा एकाह
अभिष्टोमवत् सप्तसर्दक्षिणः, सप्तसर्दक्षिणवत् सर्वा

Here the MS. breaks off

Then the first of the three restored leaves begins—
इति विश्वज्योतिः — So evidently there is a small gap

Contents in the three restored leaves at the end

1A, अथ सर्वज्योतिरेकाहः, 2A, इति प्रथमसायङ्कः, एवं द्वितीया,
इति तृतीया, इति चतुर्थी सायङ्कः, 2B, इति पञ्चमा सायङ्कः, इति षष्ठः
सायङ्कः ।

Then begins the Vratīyastoma, which breaks off abruptly.

VI.

Of the original MS there are two leaves 28 to 32—measuring 11×5 inches, and there are 35 leaves restored at the end (9×3½ inches) . But there is no gap.

This gives the concluding portion of the work

Contents :—

28B, इत्यमिश्रुति द्वितीयः पद्यः; 30A, इति द्वितीयः; इति तृतीयः; इति चतुर्थः; इति पञ्चमः; इति षष्ठः; 31A, इति षष्ठः; इति सप्तः; इति अष्टः; इति नवः; इति दशः; 32A, इति दशमः; 32B, इत्यष्टमः ।

Contents in the restored leaves :—

2A, इत्यष्टमः; 6B, इति द्विष्टमः; 7B, इति त्रिष्टमः; 9A, इति चतुष्टमः; 9B, इति पञ्चमः; 28A, इति षष्ठमः; (Last Colophon) इति पञ्चमः ।

Post Colophon :—

संवत् १८५५ भा० श० ६ ।

End :—

विद्वज्जनविनोदाय कातीयसूत्रमध्यतः ।

शिष्याणामुपकाराय लिखिता पद्धतिर्मया ॥

1056

6261. दर्शपूर्णमास पद्धतिटीका । *Paddhati-Tika*

By Vaidyanath, the son of Ratnesvara of Kurukshetra.

Substance, country made paper : 10×4½ inches. Folia, 36 Lines, 9 on a page Extent in Slokas, 1200 Character, Nagara of the nineteenth century Appearance, fresh Complete

It begins thus :—

श्रीगणेशाय नमः । नमो विप्रहन्त्रे ।

कलयन्तं करैः कान्ता कमला कमलापतिम् ।

तिरस्कृतोऽसंभ्रान्तं प्रथममि नवीमि च ॥ १ ॥

अनक जानकौजानि[] जमनी नौमि जानकौम् ।

ग्लेश विश्वकल्पञ्च सदा कुशलवादिनी ॥ ३ ॥

श्रीमद्गोशानकृपा विधाय दौने मयि श्रीकुलदेशजाति ।

यद्विस्थिते तस्य समापनाय सर्वान्तरायस्य निरुधि मूलम् ॥ ३ ॥

यद्योदास्ते कर्क यद्योञ्च घोर प्रायेणास्ते तत्र सत्सुप्रदाय ।

यद्योदासाते उभावप्यष्टौ द्रष्टव्योऽय तत्र चेत्यमुपाय ॥ ४ ॥

अथात्मकतपश्च या निश्चित तत्र युक्तय ।

समूहा अपि लिखते भावनीया धिया बुधै ॥ ५ ॥

सौचमत्रेऽपीति अथैव वाच्य सूत्रे स्वररहितस्य + + तथैव प्रयोग इति ।

तथाच सति यात्रमानमत्राणामपि सूत्रे स्वररहितप्रतीकोपादानात्तेषामपि स्वरौ न स्यात् । प्रतीकस्य तथा व्याचुक्ता इति सकलमन्त्रोपलक्ष्यार्थत्वरत् । प्रावचनो वा यजुषीति सूत्रे प्रातिपद्यास्येतु तानोवाच + + + सत्यं वेति विकल्पितम् । अतएव प्राधान्यदे सर्वत्र स्वरपूर्वमनुष्ठानमिति । आन्वलायन-कारिका तु अविज्ञातस्वरे सौचमचट्टकश्रुतिर्भवेदित्याह सर्वत्रेतिमिति ।

ब्रह्मारम्भे विरामे च यागहोमादिषु शान्तिप्रष्टिकर्मस्वन्वेद्यपि काम्यनैमित्तिकादिषु विनिर्धोगोऽस्येति सर्वानुष्ठमात् ।

26B, इति श्रीमिश्रलेश्वरसूत-श्रीवैद्यनाथकृत पद्धतिटीकाया प्रथमोऽध्यायः ।

मदाकिनीसगमश्रीवभाजोः

सततयो कठविषस्य सगात् ।

दिवा[क]र शीतकर च वदे

हिरवमके शिवयोर्लसतम् ॥

It ends —

कर्कोऽप्यमुमयैमूचिवानेकश्रुतिदूरादिति सूत्रस्यास्थाने ॥ यत् श्रुतमत्रस्वरूपेण तात्पर्यमिति च ब्रह्मा वेति सप्रदायाश्रयात् ॥

Colophon —

इति मिश्रलेश्वरसूत वैद्यनाथकृत पद्धतिटीकायां द्वितीयोऽध्यायः ।

From what has been quoted above it is clear that Vaidyanatha has a *Piddhati* based on *Katyāyana Srauta*

sūtra, of which he himself writes a commentary, giving his reasons and citing the original text of the sūtra is Here we have only the first two chapters of the comm.

The authorities quoted :—

2A, दालभ्यपरिशिष्टे च, 2A, इन्दोगपरिशिष्टे, 2B, मदनरत्ने व्यासः, 2B, आश्वलायनवृत्तिकारः, 3A, छण्डोगब्रीह्ये, 3B, यक्षपात्र्याय, 5A, जाबाल, 5B, श्रीदत्त, 6A, रामवाणपेयी, 11A, कर्क, 17B, आपस्तम्बपञ्चति ।

In Cs. 2, No. 119 the *Pudlhati* is said to relate to *Anudhāna*. But it evidently relates to *Darśa Pauruṣamāsa*.

1057.

6322. **श्रौतसंहि** । *Śrauta Nṛsīṅha*

By Narahari Bhatta, surnamed Saptarṣi

Substance, country made paper 10×4 inches Folia, 40, of which the 18th and 19th are missing Lines 13 on a page Character, Nāgara of the eighteenth century Appearance, old and discoloured.

Śrautansīṅha appears to be a comprehensive work on *Śrauta* observances, of which the present manuscript is a mere fragment. It belongs to the school of the White Yajurveda and quotes *Yajñapāṭya* in fol. 87.

Another work of Narahari, entitled *Kundamandana-mandana*, is known from Cat. Cat. Vol. II

It begins :—

श्रीमणेशाय नमः । श्रीवसुदेवसिंहाय नमः ।

उत्तेऽपिहोत्रे शुचिराचान्त सपत्नीको यज्ञमानः गार्हपत्यमपरि-
शोधविश्वामित्रं प्राञ्जानायस्य देशकालौ सकीर्त्तय परमेश्वरमोक्ष-
पौर्णमासेन सद्योऽह यद्ये । दर्शे तु दर्शेन श्रोऽह यद्ये ।

17B, इति पौर्णमासदर्शौ ।

अथ सोमयाजिनो नियमेन साम्राज्यवतीं दर्शयिष्ये ।

17B, पञ्च महायज्ञा अपररत्ने पिबद्भिर्ब्रह्म, 20B, इति साम्राज्यपञ्च ।

23B, इति स्वरविकृतयः; 24B, इत्यन्वारंभक्षीया; 26B, इत्याद्ययम्;
 35B, इति सप्तर्षिनरहरिभद्रदेवचरिते औतद्वसिंहे पुनराधेयम्; 37A,
 अथ अग्निहोत्रहोमः; 40B, इति गौडकावः।

The M.S. ends abruptly.

1058.

7806. नृसिंहकारिका । *Nṛsiṅhakarika*.

Substance, country-made paper 9×4 inches Folia, 4 Lines, 13 on
 a page Character, Nāgara of the eighteenth century Appearance, dis-
 coloured

A mere fragment of what the last owner of the MS.
 calls Nṛsiṅha Kārikā

Begin :— अष्टोत्थिपुत्रोमेव ब्रह्मत्वमिह वक्ष्यते ।

ब्रह्मा ज्ञानादिना युक्तो विहारं प्रविशेत्त ।

3B, इति ब्रह्मत्वकारिका ।

1059.

6323. औतोक्षास । *Śrāntollāsa*.

By Śuaprasāda.

Substance, country-made paper 12×5 inches Folia, 44, of which fol
 marked 7, 8, 29 are missing Lines, 11 on a page Character, modern Nāgara
 Appearance fresh Incomplete

The MS, from which it was copied, was defective at both
 ends, as it begins in the middle of a sentence and ends quite
 abruptly

A modern work, relating to the Śrānta rites.

3B, इति औशिवप्रमादक्षते औतोक्षासे मुहूर्त्तादि-अध्याधानप्रयोगः समाप्तः
 अथान्वारंभक्षीया; 1A, इत्यन्वारंभक्षीयेष्टिप्रयोगः; 6B, इति सायंप्रातर्होमः;
 11A, इति औतोक्षासे होमविधिः; 12B, इति पूर्वनिर्णयः; 12A, इति
 वयनविधिः; 18B, इति औतोक्षासे इष्टिपरिभाषा अग्निनयनविधिः;

It belongs to the school of Kātyāyana and quotes
 Karmapradīpa in fol. 11A, Gadādhara Bhāṣya in fol. 12A,

Siddhanta Paddhati in 12B, Harivamsha in 13B, and Śraddha
kṛtya in 14A.

1060

6308 आधानकारिका । *Adhāna Kārikā*, part of Śānti
Prayer *Pratikā*

*By Gaurāṇḍī Bhaṭṭa, son of Gaurāṇḍī Bhaṭṭa (Yajñ
Pradhān, Śikhyā)*

Substance on trial paper box is the same as found on
paper late in which the character Nigra (copied) August 1846.
Appears to show the same

Conclusion —

श्रीमद्देशाभययोगोविन्दरजितासु श्रीतत्त्वप्रयोगकारिकासु
व्यापानकारिका गणनाम् ।

Post Colophon —

श्रीपाददशापंथमस्तु न १८७३ । चैत्रशुक्ल ४ बुधवार ।

सर्व्वे प्राप्नुवन्ति नमोऽस्ते तु कला युग ।

मानुलिपुति कोनेय शिन्धोदम्परायणा ।

एकभावेन नास्तेन तद्येवावाचितेन च ।

उपवामेन चैकेन पादसुष्ठु प्रकीर्तितः ।

The marginalia and the object of the work —

योगेश्वराय नमः ।

ॐ नमः योगेश्वराय योगेश्वरेश्वरानवे ।

विप्रहारा[य] श्वाशाय तारापरसभानवे । (१) १ ।

थीमद्वयेऽश्रमार्गा नत्वेवादौ सप्तागुरुम ।

रामपाठकमिश्रादीन् संप्रदायगुरुनपि । २ ।

यजु प्रथमशाखोयथोमत्काश्रीपुरस्थिति ।

गोविन्दभम्भा कुर्वन्ऽहं प्रयोगकमकारिका ॥ २ ॥

Then it goes on —

अतोऽपि तत्रादौ कालोऽङ्गत्वेन बोध्यत ।

ब्रह्मक्षत्रविशा नित्या वसन्तप्रोषादय ॥ ४ ॥

It ends —

प्रोयतामौशरोऽनेन कर्मणातीश्वरार्पणम् ।

गोविन्देनेति रचिता श्रौताधानादिकारिका ॥ १२२ ॥

प्रोक्तातु सज्जनात्मेश कण्वक्रासोनिवामिनि ॥ (?) १२२ ॥

1061.

6274 **श्राधानदीपिका ।** *Adhitar dipika*

Substar = combs) mto paper 9½x4½ u l E ha 8 f i c v H on
a 196 l extnt in slokas 100 (1 aucto) Nagari f i l c nly i n e n e n t h
century 1 1) ear ee old ard l e o l u r e l C o m p l e t e

On the establishment of the sacred fire

Colophon —

इश्राधानदीपिका समाप्ता ।

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

ऋतुगच्छत्रमम्भारसभारसमावपनन्दातु प्राप्य नागरकोध्याचार
पूर्वकान्धारभञ्ज + + + + + कृष्यादिति विकल्पत्वात् केवल
पूर्णाञ्जयन्त श्राधान लिखते । अमावास्यायामग्राधेय Katyā-
yan : IV 176 छत्तिकारोहिणीमृगशिरस्येकादश्याचित्रा
विशाखापुनर्वसुपुष्यादेवतीउत्तरादियु नक्षत्रेषु इततादिभुभदिने
चन्द्रनारायणकुक्षे यजमान सुधात एव
गुह्यः पुण्यतिथौ यजमानस्य सकलपातकक्षयार्थं श्रौताधाने
अधिकारार्थं क्षिरस्थद्वारा तीर्थद्वारा वा यथाशक्ति प्रापयितुमह
आचरिष्ये इति सकल्प्य प्रापयित्वा नन्तर एवगुह्य
पुण्यतिथौ निश्चयैमित्तिककाम्यकर्मानुष्ठानसम्यङ्माय गार्हपत्य-
आहवनीय दक्षिणाघौन् + + + समाधायत्ये ।

1062.

1913. आधानप्रयोगः । *Ādhana prayoga.*

Substance, country made paper. 8½×4 inches Folia, 61 Lines, 9 on a page. Extent in ślokas, 1100 Character, Nagara Date, Samvat Śaka 1688 Appearance, discoloured Complete

A treatise on the kindling of fire. On the obverso of the first leaf it is called देवदत्त आधान प्रयोगः ।

Maṅgalācarana :—

फलमत उपपत्तेरिति नयतो ऽप्येवमममलदाता ।
तमहं सकलसुराणां परमं प्रथममि यच्चनामानम् ॥

The work begins :—

आधानप्रयोगः । तत्र कल्पसारः ।
आधितुरभीन् पुरतो विशुद्धः
शिष्टाननुज्ञाय तथोत्तमर्णान् ।
ह्रस्वादिशुद्धः कुप्रलौ सजायो
मैत्री ब्रजेत् प्राणिभिराकुमारम् ॥

शुद्धोऽपि कुप्रलङ्गगणजलो- क्रमात् कुर्यादिति ।

आपस्तम्बः । द्विभार्यो नैकथा सार्द्धमादधीत ऊताशनम् ।

असंख्यसवर्णाभिमतवर्णा विहाय च ॥

कात्यायनः । सवर्णाया व्यतीताया असवर्णा यदा भवेत् ।

ऊद्गा सवर्णाभाधानं विदध्यान्नान्यथा क्वचित् ॥

इतिदक्षोये जैमिनिः ।

अनाचारा पापरोमा ह्येनाङ्गौ कुलदूषिताम् ।

सवर्णाभिसवर्णा वा विहायाधानमाचरेत् ॥

आतपुत्रो ऽनातपुत्रो वा

1063.

2. प्रवासकृत्यम् । *Pravāsa kṛtya.*

*By Gangādhara, the son of Mahāyājñika Pathaka Rāma-
candra, who was a follower of Mahāyājñika Hari*

Śaṅkara Dikṣita

Composed at Ślambhātīrtha in Gujrat, on Sunday, the full moon day of Mādhava in the Śaka year 1663-1741 A.D

See L 701

On the obverse of the first leaf it is written —

दो० जयकृष्णस्यैव पुस्तकं प्रवासकारोका पत्र १०

The book is a collection of *karikas*. As to the authorities consulted, the author says —

त्रिकाख्यमण्डनेनात्र विज्ञेया भूरि दर्शिता ।

विज्ञेयास्तु तत सर्वे विद्वद्भिर्नेह लिख्यते ।

श्रीकण्ठदेवभाष्यादि गुरुवाक्यैश्च सर्वथा ।

यथाभति विचार्येदं सामे क्षत्य[] प्रवासन ।

रचितं तेन स ग्रन्थः प्रीयता यच्चमुत्तमः ।

Bits of new paper pasted on the edges

1064

1845

This number contains two MSS

A

Substance country made paper 8½×4 inches Folia 38 Lines 8 on a page Extent in slokas 400 Character Nāgara Appearance old In complete

It begins —

पौर्णमासीद्वाह यक्षे । तत्र अग्नि अष्टाक्षपालेन पुरोडाशेन
अधीषोमो चतुष्टंष्टौतेन आन्वयेनोपाशु अधीषोमावेकादशक्षपालेन
पुरोडाशेन सदोऽह यक्षे । तत्र पञ्चदशो वक्ष । ममाग्रे पक्ष ।
त्रोहिभिर्वाग । अन्वाहार्यो दक्षिणा । समिद्धोम । अध्वर्युर्दज-
मानो वा । ममाग्रे वक्षो विभवेभ्यस्तु वय लेघाना हव्यं पुयेम ।
मह्यं नमता घदिश्वन्तसस्त्वयाध्वक्ष्य एतना जवेम । तूष्णीं
द्वितीयम् । एव गार्हपत्यदक्षिणाम । १

The mantra—*mamāgner*, etc, is found in *Katyāyana* II 3, in the same connection. The work is therefore put down in the *Kāty School*

1815

B

Sub stance country made paper $8\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches Folia 1 10 to 13 and 14
Lines 11 on a page Character *Nagari* Date *Sauvat* 1690 Appearance
old and dilapidated

The MS seems to be part of a larger one

The first leaf begins —

त्वा उद्धरणम् । तत्र तावत् पौर्णमासेनाह यक्षे दर्शन + +
+ + काले व्रतोपासन । अमृतवाधानम् । श्रेयसध्वयः +
प्रथम + + मेयो गृहीत्वा अभिमष्टाकपालेन पुरोडाशेन । विष्णु
आख्येन । अग्नीषोमावन्तराख्येन । अग्नीषोमावेकादशकपालेन
पुरोडाशेन । तद्योह यक्षे । इन्द्राग्नीषोमादशकपालेन पुरोडाशेन
योह यक्षे । तत्र पञ्चदशो वयः । बौद्धिभिर्यागः । सर्वैर्वा ।
अन्वाहार्थी दक्षिणा वैकल्पिकपदार्थानां यथाकालं यथाभ्यास
करणम् । ममामे पक्षः ।

It ends —

अथाज्यमि जातवेदा अन्तरपूर्वो अस्मिन्निवस्य सप्त शनि सुवि-
मुखा विमुच्येद्यस्मिन् अविज्ज जातवेदः स्वाहा । ० । यथैवमेव ।

Col — इति पौर्णमासेष्टि समाप्ता । इति पञ्चपदार्थी समाप्ता ।

After this there are 3 verses, before the date —

सवत् १६६० वरये आयादमासे दीक्षितरघुवन्दन प० ।

Both the works relate to *Paurnamāṣṣṭi* But they seem to be by different authors, belonging to different *Śikhis* of the *Yajurveda*

1065

3218 मिचविन्देष्टि । *Mittravindēṣṭi*

Substance country made paper $10\frac{1}{2} \times 3$ inches Folia 11 to 15
Extent in sloka, 36 Character *Nagari* of the eighteenth century
Appearance, discoloured

It begins :—

मित्रविन्दा श्रीराष्ट्रमित्रायुष्कामस्य मित्रविन्देति कर्मणो
नामधेयम् । अभिषायकत्वात् । सा श्रीराष्ट्रायुष्कामस्य पद्यावेण
य योगसिद्धिः । दशहविः उपक्रमादेव तत्सिद्धेरवाप्यमेतदिति
चेदुच्यते । उपहोमेष्वपि मित्रविन्दाशब्दो माभूदिति दशहवणम् ।
आग्नेयसौम्यस्य त्वाष्ट्रो दशकपाल इति स्पष्टोऽर्थः । इत्यादि ।

Both the Sūtras underlined belong to Kāṭya Chap
III Sū 307 and 308

1066.

5070B मित्रविन्देष्टि । *Mitravindesti*

Substance, palm-leaf 1 $\frac{1}{2}$ x 1 inches Folia 3 Leaves 15 on 1 page
(11 lines) Date of the sixteenth century Appearance old Incomplete at
the end

Beginning —

अथ मित्रविन्देष्टिर्लिख्यते ।

श्रीराष्ट्रमित्रायुष्यतरकामो मित्रविन्देष्ट्याह यजेयेति सकल्पः ।

तत्र प्रथमप्रयोगे मातृपूजापूर्वकमाभ्युदयिक आह वैकल्पिका-
वधाराधनं प्रत्येकं वरुणमन्वारम्भणीयः । ततः पुनश्चतुर्थ मित्रविन्दा
तत्रान्वाधानादि कर्मापि वर्गान्ति विशेषाः ।

1067.

6272 निरुदपशुप्रयोगः । *Nirudhapashuprayoga*
(Of the White Yajurveda)

Substance, country-made paper 2 x 4 inches Folia 32 Lines 11 on
a page Extent in folios 600 Character Nagari of the eighteenth century
Appearance discoloured Complete

Colophon —

इति निरुदपशुबन्ध समाप्तः ।

Post Colophon :—

सवि दुर्मुखसंवत्सरे वैशा० शुद्धत्रयोदश्या लग्नाय-अभिहोत्र-
ग्रामिदं पुस्तकं काश्यां लिखितं समाप्तम् ।

श्रीविश्वेश्वराय नमः ।

There are four lines more concerning the same ritual.

It begins :—

श्रीगणेशाय नमः, etc

अथ निरुद्धपशुप्रयोग उच्यते ।

पश्चिन्वा संवत्सरे संवत्सरे प्रादध्याह्नतिमुखयोर्वेति Kāṭ V
1, 2, प्रतिमंवत्सुरं आचरे भाद्रपदे वा पौर्णमास्यामगावास्याया
वा पशुं कर्तव्यं । यदा उत्तराष्वयमुखे दक्षिणापनमुखे कर्तव्यं ।
पशुप्रत्ययनमिति वचनात् । तत्र प्रथमप्रयोगे मातृपूजापूर्वकमा-
भुदयिकं विधाय ऋत्विजो व्रजते ।

निरुद्धपशुनाहं यक्ष्ये तत्र मे त्वं ब्रह्मा भवेति ब्रह्मणो वरयम् ।
होत्रधर्म्यप्रशक्तप्रतिप्रस्थाचमौधाय जमेय वरयम् । तेभ्यं सङ्-
गन्दनवस्त्रताम्बूजादीना दानम् । अष्टेत्यादि । यताननुत्तेपन-
पुष्पवस्त्रपुष्पतान्मूलादि शीघ्रशृङ्गयप्रीतये दातुमशक्तुञ्ज इति ।
केचिन्मधुपर्कानिष्कृन्ति नान्वारम्भयोग्या अप्रीयोमीये प्रकृतित्वात्
प्रागुदयादारम्भः । पशोः माप्राप्यसेति शास्त्राव्यप्रकृतित्वात् ।

1068.

6270. पशुपद्धति । *Paṣupaddhati.*

Substance, country-made paper 16x4 inches folio. 15 Lines, 10 on
a page The 11th leaf is missing. Latent in Kōlas, 500 Character, Nāgarī
of the eighteenth century Appearance, discoloured Complete

A manual for the performance of animal sacrifice, of the
White Yajurveda

It begins :—

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ पशुपद्धतिर्लिख्यते । स च सवत्सरे वर्षेर्त्तौ दक्षिणायनोत्तरा-
यणयोर्मुखे वा प्रथमप्रयोगे तु पशोः सामान्यस्येति । पशोः
पद्धतिवदनुदिते व्याख्यम् । पूर्वोद्युर्माहिकाभ्यर्चनाभ्युदयिके इत्या
पद्धतिर्जा वरखम्—ब्रह्मा होताध्यर्तुं प्रशास्ता प्रतिप्रस्थातामीध्र ।
प्राङ्मुखानुपवेशश्च गन्धादिभिः पूजयेत् ।
श्वो निरुद्धपशुनाह यस्ये तत्र मे तत्र ब्रह्मा भव भवामीत्यादि ।

14B, इति पशुपद्धति ।

अथाधिकारपञ्चौ विशेषः ।

Under this heading, there is one leaf namely the 15th,
which mentions the names of Karka Vasudava and Harihara
—कर्कवासुदेवहरिहरैर्महत्त्वबन्धे निरूपितम् ।

The mention of these authors clearly shows that the
treatise belongs to the school of Katyāyana

1069

10502 अग्निष्टोमपद्धति । *Agnistoma paddhati, a part
of Dikṣajadlhati*

By Jagannātha son of Vidyakara

Substantive country made paper 9½ x 4 inches Folio 69 (The last two
leaves are restored by the last owner of the MS) Lines 8 on a page
Extent in slokas 800 Character Nāgara of the seventeenth century Ap-
pearance old and discoloured Complete

A metrical treatise on the performance of the Agnistoma
rite according to Katyāyana. The author's father Vidyā-
kara was a famous teacher of the school of Katyāyana
See Catal 1088 In fol 67 the number of slokas comes
down to 838 In the restored leaves the slokas are not
numbered

See Bk No 256 which describes a MS of the work
dated Sam 1552

*Beg. :—*ॐ नमो गणेशाय ।

अथाभिधीयते श्लोकैरभिष्टोमस्य पद्धतिः ।
 स वसन्ते हि कर्त्तव्यः सुत्या पर्वदिने यथा ॥
 पञ्चमे सप्तमे वा सा दीप्तैका तिष्ठ एव वा ।
 अनन्तरं च निवेष्ट्योरन्ययागक्रिया मता ॥
 संभृत्य सोमसम्भारान् आधायाग्नौ च तद्दिने ।
 सोमयागतमारम्भं कुर्याद्विष्टोरनन्तरम् ॥
 पितामहः पिता वापि उभौ वा सोमपौ न चेत् ।
 स चैत्राग्राम्यं पूर्वं कुर्यादालभ्य पर्वणि ॥
 षड्ढोताराज्जतिर्नाच (?) न स्युर्विष्णुकमास्तथा ।
 पुरोडाशे प्रणीताः स्युर्गताभ्युपगमस्तथा ॥

End :— वाजपेय्यमिचिद्विद्वन्मुख्यविद्याकरात्मनः ।

अग्राधोऽन्वधात् श्लोकैरभिष्टोमस्य पद्धतिम् ॥

Col. :— इति चारिषीन्द्रिकरणम् ? श्रीमज्जगन्नाथविरचित दीक्षापद्धतिः
 समाप्तः (?)

Post Col. :— श्रीमान्बौध्मदित् बाजमुकुन्दसिद्धम् ।

1070.

5107A अग्निष्टोमपद्धति । *Agnistomapaddhati*

Substance, palm-leaf. 14x1½ inches. Folia, 3. Lines, 4 on a page.
 Character, Uṣṣa of the nineteenth century. Appearance, fresh. Written
 with a style. Incomplete at the end.

Beginning :—

श्रीगणेशाय नमः । अविप्रमस्तु ॥

अथाभिधीयते श्लोकैरभिष्टोमस्य पद्धतिः ।
 स वसन्ते हि कर्त्तव्यः सुत्यापर्वदिने यथा ॥
 पञ्चमे सप्तमे वापि दीप्तैका तिष्ठ एव वा ।
 अनन्तरं च निवेष्ट्योरन्ययागक्रिया मता ॥

1071

4113

Substance, palm-leaf 14½×1 inches. Folia, 42 Lines, 4-5 on a page.
Extent in *Āloka*, 925. Character, Uḍḍiā of the eighteenth century. Appearance soiled, worm-eaten and effaced. Incomplete.

It contains versified manuals for the performance of Agnistoma by Jagannātha Vājapeyi, preceded by a versified treatise on *Agnyādhāna* and *Anvādhāna* by a different author, namely, Śambhukara Vājapeyi.

Beginning:—

ॐ नमो षष्ठपुरषाय ।

अद्यारभ्य न्र आवाभ्या आधीयन्तेऽमयो यदा ।

अग्राधेयकर्मणोऽह वैकल्पिका. पदार्थकाः ॥

ये च ऋत्विक्प्रत्ययेनानुष्ठानतया मयाधुवा ।

आधास्यावहे ऽग्निमावा तत्र त्वमावयोर्भव ॥

This is the versified manual for the ceremony of the establishment of the sacred fire by Agniot Mīśra Śambhukara Vājapeyi.

It ends in 3B —

इत्यग्निर्विष्मिन्नश्रीशम्भुकरवाचपेयिकता औताधानस्य ग्लोक-
पद्धतिः ॥

II. Then begins *Anvādhāna*.

ॐ नमो गणेशाय ।

अद्यान्वरधानमयीनां भुवं ससृज्य षष्ठधा ।

कुर्वाद्यग्नीन् विष्टत्याध्वनोये नमिद्यं क्षिपेत् ॥

The colophon is lost

III. 15A. यद्वनिष्टस्य पशोः मक्षेपश्लोकपद्धतिः ।

The beginning of this is lost

IV. An amplification of III.

15A. विस्तरेणाथ पञ्चिज्यापद्धतिः श्लोकसंभृता ।

वाजपेयकृतानेन जगन्नाथेन लिख्यते ॥

प्राट्पूर्वसु पञ्चिज्या कार्या मकरमेऽथवा ।

कुलोद्गमेऽथवा सूर्ये प्रथमाहे ऽथपर्वणि ।

कृतनिचक्रिय. प्रसात् पुण्याहं वाचयेत्ततः ।

अथ मया भिरुदपञ्चवन्धनेष्यते यदा ॥

These are the versified manuals for the animal sacrifice by Jagannātha Vājapeyī.

22A, इति श्रीजगन्नाथवाजपेयिकृतावधियोमपद्धतौ ब्राह्मणम् ।

23B, इति श्रीजगन्नाथवाजपेयिकृतावधियोमपद्धतावट्टदीप्ता ।

25A, इति श्रीजगन्नाथवाजपेयिकृतावधियोमश्लोकपद्धतौ दौक्षणीयेष्टिः ।

26A, • प्रायणीयेष्टिः, 27B, • सोमक्रया, 28B, • अतिथ्येष्टिः,

32A, • अघ्नोद्योमौयमशौ हविर्धानप्रवर्तनसद-करणम्, 34A, • अघ्नोद्योमौय पञ्च; 42A, प्रातःस्ववनम् ।

After this there is no colophon, the MS being incomplete.

1072.

6818. यज्ञदीपिका । *Yajñadīpikā*.

Substance, country-made paper 9½×4½ inches Folia, 36 Lines 8 on a page. Character, modern Nāgara Appearance, fresh A fragment

Beginning :—

श्रीगणेशाय नमः ।

नत्तोमेधमग्नेशाश्च गुरुदण्डदौक्षितान् ।

श्रिष्याणामुपकाराय क्रियते यज्ञदीपिका ।

अथामिद्योमस्य पद्धतिर्लिख्यते ।

प्रथमप्रयोगे माह्यपूजापूर्वकं द्वितीयादिप्रयोगे तु विधेयपूजनमात्रमेव मम दौर्वाङ्मयनिरासाय हेन्द्रामयशोराधोयोमौवेण पशुना सहोपासकं कुर्वन् द्विरण्य-प्रतगवदक्षिणेन वासोसुदक्षिणेन (?) च रथन्तरस्थेन चित्रि(ह ?)दादिपुष्टोमे-नामिद्योमसस्येन च्योतिद्योमेनाहं यज्ञे ।

6B, अथ क्षणाग्निबदीक्षा; 15A, इति प्रायणीया, अथ सोमकपः;
21A, अथेदन्ता आतिथ्या; 23B, इति आतिथेदेष्टि; अथ सप्रवर्गे प्रवर्ग-
प्रचारः; 32B, इति सूत्रानुसार्यनुष्टुप्प्रयोगे द्वितीयदिनछन्दम्, अथ वेदिमानम्;
34B, इति सूत्रानुसार्यनुष्टुप्प्रयोगे द्वितीयदिनछन्दम् ।

In fol. 36 the MS. ends abruptly

The sūtra followed here; appears to be that of Kātyāyana, as, an instance, the Sūtra ननौर्विक्रवते, etc., quoted in fol. 4A is to be found in p. 128 of the Chaukhamba edition of the Kātyāyana Śrauta Sūtra.

1073.

7832. *The Same.*

Substance : country made paper $9\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches Folia 34 Lines 10 on a page Character, Nāgara of the eighteenth century Appearance discoloured Incomplete at the end

1074.

5070C. अग्निष्टोमपद्धति । *Agnistomapaddhati.*

By Jalesvara Mīna

Substance palm leaf $13\frac{1}{2} \times 1$ inches Folia 45 Lines 5 on a page Extent in volume 1440 Character Uṣṭara of the sixteenth century Appearance, very old Complete

Beginning :—

अविघ्नमस्तु ।

यजमानः कृत्वाहिको वैश्वदेवं कृत्वा आचम्येष्टदेवतां सम्पूज्य
अग्न्यागारे स्थापने प्राङ्मुख उपविश्य पुण्याहवाचनं कुर्यात् ।
पुण्याहमित्यादि । अचारभ्यामाग्निनां यौर्वेमास्यां अमाशस्याया
देवतायज्ञे व्योविष्टोमेनाग्निष्टोमसंख्येन कृतुना भया दृश्यते ।
चदेत्यादि ।

Colophon :—

इति जलेश्वरमिश्रविरचिता अग्निष्टोमपद्धतिः समाप्ता ।

Then there are three stray leaves.

1075

4271

Substance palm leaf $11\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches folia 50 Lines 5 0 0 1 a page
Character Uṇṇa written about a hundred years back scriptura ce so led
Incomplete at the end

A manual meant for Abhāṅga, by Bilabhadra. No definite name of the work can be found in this incomplete copy. The work belongs to the school of Kātyāyana.

Mangalācarana

श्रीगणेशाय नमः ।

वन्दे श्रीयज्ञपुराण काव्यायन मुनि गुहम् ।

कर्कादीन् तदाचार्यान् सत्यविज्ञोपशान्तये ॥

The object of the work

कर्कटुल्लवचन विशारदशाहितामिकजनोपयोगिनीम् ।

धातवोति बलभद्रदीक्षितो देशपात्रवटने प्रदीपिकाम् ॥

Along with this, there are 18 leaves, containing a fragment of Panini.

1076.

29 ज्योतिष्टोमप्रयोगसारः । *Jyotiṣṭomapravyogāsāra*

By Derabhadra

From the MS, see L No 756

28A The colophon giving the names of the author and his ancestors —

इति श्रीमन्महायाज्ञिकनागरातीयपाठकश्रीरामचन्द्रसुशुभदायाज्ञिकयोगिना
धरपाठकवशसभूतपाठकश्रीवलभद्रात्मजदेवभद्रेश्वरचिते काव्यायनसूत्रप्रयोगसारे
ज्योतिष्टोमप्रयोगे मुखौकादश्या प्रारम्भदिनस्तथा ।

1077.

1393. सहौचनश्चसचप्रयोगः । *Sahauttranaksattva-sattraprayoga.*

By Devabhadra, son of Balabhadra.

Substance, country-made paper - 10×4½ inches Folia, 70 Lines, 8 on a page Extent in slokas, 1160 Character, Nāgara. Date, Samv. 1818 Appearance, tolerable Complete

This is according to the school of Kātyāyana and the bhāṣya of Kaika Devabhadra also wrote a Bhāṣya on the sūtras of Baudhāyana on the same subject

वौधायनोक्तनक्षत्रसचसंज्ञाध्वरस्य तु ।

सूत्रभाष्ये पुरा कृत्वा अतिसूत्रादिसम्मतः ।

कात्यायनानुसारेण कर्कदेवमतेन तु ।

होत्रमन्त्रेषु संयुक्तः प्रयोगो रच्यतेऽधुना ॥ Leaf 1.

Again he says —

तत्र सचारम्भकालादिनिर्णयसिद्धान्तरस्य प्रामाण्यलौ सूत्रभाष्ये
ज्ञेयाः ।

Date of composition is given in the following verse
19B —

नेत्रेन्दुवसुभूवर्षे नभस्ये भास्वरौ मिते ।

(Samvat 1812)

प्रौढपद्या प्रयोगोऽयं समाप्तिमगमच्छिवः ।

Date of copying —

संवत् १८१८ वर्षे आषाढशुक्लपक्षा भीमवासरदिने कार्या
सभाष्यप्रयोगोऽयं लिखापितो ग्रन्थकर्त्ता पाठकश्रीवल्लभदत्तलुना
देवभद्रपाठकेन ॥ शुभं भूयात् ।

The last Colophon. —

इति श्रीमन्महायाज्ञिकनागरश्रीवैद्यपाठकश्रीरामचन्द्रसु-
भङ्गाधरपाठकवर्गप्रसम्भूतपाठकश्रीवल्लभदासजदेवभद्रलौ वौधाय-

मोक्षः कात्यायनप्रानुमतः मन्त्रोचो वस्तुसत्प्रयोगः समाप्तः ।
शुभं भवतु । श्रीराम ॥

The book treats of sacrifices in honour of all the aster-
isms

1078.

10015 राजाभियेक । *Rajabhīṣeka*

By Deva Dhadra

Substance, country male paper 11x4½ inches folio 42 Lines, 9 on
a page Extent in lokas 709 Character Vāṣara Date, Samvat 1631
Appearance of hand worn out Complete

Colophon —

[इति श्रीमन्महापादिकवाग्देवातीयपाठकश्रीरामचन्द्रयु-
गङ्गाधरपाठकवशसम्भूतपाठकश्रीवल्लभदासज This much in
a different hand] देवमद्वक्तो राजाभियेकप्रयोगः ।

Post Col —

श्वेत १८२१ आषाढ सुदि १० भोमः ।

A manual for the performance of coronation ceremony

Beg — अथ राजाभियेको हेमाद्रो विष्णुधर्मोत्तरे पुष्करवाक्यम् ।

अथ सम्भूतसम्भारो राक्ष + चोत्पन्नस्त ।

कालेऽभियेचनं कुर्यात् न कालं कथयामि + ॥

मते राक्षि न कालस्य नियमोऽत्र विधीयते ।

ज्योति प्राप्नोति काले वा तिथौ च व्यवशेन च ॥

1079.

1022 वाजपेयपद्धतिः । *Vajapeya paḍhātī*

Substance, country male paper 9½x4½ inches folio 14 Lines 12
on a page Extent in lokas 340 Character Vāṣara Date Samv 1557
Appearance very old Complete

An anonymous manual for the performance of Vaja-
pēya rites, following Kātyāyana (Chapter XIV)

Beginning —

ॐ वाजपेयस्य सोमस्य पद्धतिस्तत्त्वतो मया ।

वाजपेये उभयतः शुक्लयज्यौ बृहस्पतिसर्वेन यजते । बृहस्पति-
सर्वेन अग्निष्टोमसंख्येन त्रिदशसंख्येन रथन्तरष्ट्रेणाश्वधिकगोत्रय-
स्त्रिंशदक्षिणेन अह यज्ञे ॥

End — यथा बृहस्पतिसर्व ।

Col — इति वाजपेयस्य पद्धति समाप्ता ।

Post Col — नृम भवतु सर्वत १५५७ वर्षे अग्निने शुदि १ शुशौ अश्वेष्ट
ओवासनगदे दौक्षितनारायणमुतयुवराजकेन लिखितम् ॥

बृहस्पतिसर्वसंहितेन वाजपेयस्य पद्धतिर्लिखिता ।, etc , etc

1080

651 सुपर्णचिपिपद्धतिः । *Suparnacipi padhati*

By Ramacandra Sthapati Agnicot, son of Saryadasa

For the manuscript see L 1460

It is a very defective manuscript . The leaves in the first portion are comparatively fresh, and are in a different hand . This portion has been evidently restored . It comes to an end in leaf 88, but is wanting in the first 8 leaves, and leaves 10 to 16

Col — इति सम्पादयति अग्निचित्सूर्यदासात्मज-सम्पादयतिराम-
चन्द्रकृता सुपर्णचिपि सम्पूर्णा ।

Leaf 87A begins —

अथ द्वितीया चिति वा[वि]युपसन्ने कृतौ प्रथमोपसद्दिने एव
प्रथमा चिति पुरोयनिवापोपसद्दिनान्ते क्षियते ।

This is quoted in L as the 'beginning' of the whole work !!

The work relates to the construction of alters in vedic sacrifices, especially those in the form of buds, just as Śyenā alter in the form of a bowl

The Post Colophon Statement —

संवत् १७५७ कार्तिकशुद्ध ८ शुक्ले भाग्यजोदीक्षितात्मन-दीक्षित-
अनिरुद्धेन लिखितोऽयं ग्रन्थः । आत्मायै । ओरस्तु । श्रीयज्ञप्रसव
प्रसनं भवतु ॥ श्रीसूर्याय नमः ॥

1081.

6193. चयनपद्धतिः । *Cayana paddhati*.*By Rāma Vajapeyī*

Substance country made paper 8½×3½ inches folia, 113 Lines 8 on
a page 1 stent in slokas 1130 Character Nagara of the early nineteenth
century Appearance old and discoloured Complete

This is according to the rules of Kātyāyana The
author's name, Rāma Vajapeyī, appears at the top of the
reverse side of every leaf—Rāma at the left hand upper
corner and Vajapeyī at the right hand upper corner. The
author is well known and is said to have been a resident of
Naimisāranya

Beginning —

अथ यज्ञोक्तं ब्रुवति सततसद्गुरुं युजानं इति । सयुजानः
प्रथमं मनस्तत्वाः मायत्रेण रघुतरं ब्रह्मद्वयध्ववर्त्तनिं साक्षा ।

25B, अथ चयनपरिभाषा, 33B, इति चयने प्रथमोऽध्यायः, 80B,
इति चयने द्वितीयोऽध्यायः, (Last colophon) इति चयने तृतीयोऽध्यायः
समाप्त — इति चयनपद्धतिः ॥

1082.

306. चयनपद्धतिः । *Cayana paddhati**By Nrsyha*

For the MS see L 46

It belongs to the White Yajurveda

Post Col Statement —

1084.

381 अश्वमेधपद्धति । *Asvamedha paddhati**By Mahananda Pathaka, son of Vinabhadra Pathaka :*

Substance country made paper 11½×5½ inches Fols 138 Lines 9
on a page Extent in all has 3090 Character Vāṅmā Appearance new
Complete

On Horse-Sacrifice according to the rules of Kāṭya
yana

Beginning —

योगदेशाय नमः ।

ॐ अश्वमेधमस्तुष्टेह पद्धतिः सर्वसम्पत्ता ।

वीरभद्रात्मजेनेय महात्मनेन तन्मये ।

अथ सन्धारा

Then follows a complete list of things necessary for the
sacrifice

The later authorities quoted (1) Prāmāṇya, (2)
Siddhānta Bhāṣya (3) Devapaddhati, (4) Arjuna Mīśra, (5)
Govinda Dikṣita, (6) Andavīla, (7) Hari Svāmī, (8) Jaya
Sinha Kālpadruma, (9) Gaṅgadhara Yājñika, (10) Mahā
dhara Yājñika

In this work authors of various schools are consulted
It cites, as examples many songs actually recited in the
Aśvamedha sacrifice performed by Jaya Sinha Savai Var
man These songs were composed by Kavikalaṇḍhi Kṛṣṇa
Bhatta

Here begins the real work —

ॐ अथ काव्यापनसूत्रानुसारेणाश्वमेधः । राजयज्ञोऽश्वमेधः सर्वकामस्य
(XX 1) अभिवेकादिगुणवान् क्षत्रियो राजेयुज्यते । आपस्तम्बसूत्रे । राजा
सार्वभौमः अश्वमेधेन यजेत । यः सार्वभौम इत्यनेन मातृवृत्तिकस्याप्यधिकारः ।
इति मेधा क्षत्रियस्य इति वीतानसूत्रात् क्षत्रियमात्रस्याप्यधिकारः । काव्यापनसूत्रे

विजितस्य वा मध्ये यजेत न्यस्य व्याख्यान असार्वभौममण्डलेश्वर सोऽपि विजि-
तस्य देशस्य मध्ये यजेत । अनेनापि माण्डलिकस्याधिकारः । दक्षिणादाने विजय-
मथादित्युक्तत्वात् प्रारम्भात् प्राग्विजय इति यज्ञनाम । इन्दोगसूत्रादो मत्ते
केवलमोदक्षिणादर्पणात् विजयाभावेऽपि अधिकाराऽनुमोयते । सिद्धान्तभाष्ये तु
त्रयाणां वर्णानामधिकार उक्तः । सर्वे कामा त्रास्यस्य विजयो राजन्यस्य व्यष्टयो
वैश्यस्येति । देवपूजनावधि प्रकृतव्रतोक्तत्वादिति सूत्रेण यदाभादीत्यादिशब्दात्
त्रयाणां वर्णानामधिकार प्रतीयते ।

136A

श्रीतानुष्ठानमोन्वायगुरुभिर्गुरुभिर्भुवि ।

पाठकयोमहानन्दे स्मार्त्तेऽतिनिपुणैरयम् ।

अश्वमेधाख्यपञ्चस्य प्रयोगः खतिनिर्मलः ।

निरम्रायि सता मुञ्चै नितरा न जयत्कलः ।

Col — इति श्रीमहाबाह्विक्रधुरन्धरपाठककुलप्रदीपपाठकश्रीवोरभना
अजपाठकश्रीमहानन्दविरचितो अश्वमेधप्रयोगो विद्वहराजा श्रीन
स्मार्त्तकर्मनिपुणानां सन्तोषाय चिर भूषात् इति शिवः ।

Post Col —

श्रीश्रीतारामचन्द्र प्रसाद । श्रीकाशोविश्वेश्वराय नमः शुभ भवतु ।

Here ends leaf 136A and there is also every indication of the end of the work. But the MS still continues in the same hand and apparently on the same subject to the end (leaf 138A)

1085.

6191 अश्वमेधपद्धति । *Asvamedha paddhati*

Substance country made paper 9x4½ inches Fols 46 of which the
fol 19 20 35 38 39 41 are missing Character Nagara of the early nine-
teenth century Appearance old soiled and worn out Written in three
different hands Defective

This is according to the rules of Katyayana

Beginning —

अथ अश्वमेधपद्धतिर्लिख्यते । राजयज्ञोऽश्वमेध सर्वकामस्य ।
अष्टम्या नवम्यां वा पातगुनीमुक्तपौष्प एके (१) । तत्र प्रथम मातृ
पूजापूर्वक आभ्युदयिक आह्वम् । ब्रह्मौदन पचति चतुर्णां पात्राणां
मज्जलिप्रवृत्तानां च । तत्र प्रथममध्वर्युः कस्मिंश्चित् पात्रे आनहुते
चर्मणि वा तण्डुलानां चत्वारि पात्राणि निर्वपति ।, etc , etc

23B सोध्यालक्ष्मतास्तत्वारोऽष्टौ सौवर्णरपयोक्तादौ युञ्जति ब्रह्ममिति ॐ

युञ्जति ब्रह्मरूपं तस्युय । रोचतेऽदिवि इतरांश्च युञ्जयत्येति । धीनितरान् ।, etc ,
etc , etc

1086

1026 पितृमेधपद्धतिः । *Pitrmedha paddhati*

Substance country made paper 10×4½ inches folio ~ Lines 10 o
a page Extent in lokas 140 Character Nāgara Appearance tolerable
Complete

This is a manual for the performance of Pitrmedha
ceremony which is generally to be performed (I) in the case
of one dead long ago and forgotten and (II) in an odd num
ber of years after death such as 3rd, 5th, 7th, etc See
Kātyayana XI, 32, 33

Beginning —

अथ पितृमेधस्य पद्धतिर्लिख्यते ।

मृतस्य मरणसंवत्सरवज्ज्वालव्यवधानादिना विस्मरणे सति
पितृमेधो भवति अथवा मृतस्य मरणसंवत्सरादारभ्य तृतीयपक्षे
सप्तमादिष्वयुग्मेषु संवत्सरेषु भवति । यदा वज्ज्वालव्यवधानेनापि
पुण्येनो मरणसंवत्सरं स्मर्यते एव तदाय पक्ष इति इतिहासिनः ।
तथा एकवत्सरे पितृमेधो भवति ।

It ends in 6B —

तथा पुराणोऽनङ्गान दक्षिणा पुराणा यनाश्च इच्छ्या भूयसौ च देया ।

Col — इति पितृमेध समाप्तः ।

Post Colophon :—

दीक्षितरघुनन्दनस्यैकमिदं पुस्तकम् । लेखकपाठकयोः शुभं भवतु ।

The leaf marked 7 apparently gives a paraphrase of Kātyāyana XXI, 36, 35, 34.

Beginning :—

पितृमेघो घोषाशरदौ (?) माघे वा तेजसावस्थायामेकनक्षत्रे वा ।

End. —सर्वपुराणम् । भूयसीत्येच्छया ददाति ।

Col. :—पितृमेघः समाप्तः ।

The latest authorities quoted are Hari Svāmi and Vāsudeva Bhatta Yājñika

1087.

4280

Substance palm leaf 17½×1½ inches Folia 106 to 114 and three unmarked lines, 4 5 on a page Character Uḍiā of the early eighteenth century Appearance old and soiled

I अक्षौणपद्धतिः *Akṣapaddhati* by : Upadhyaṣya Veda-garbhā

Beginning -

विनायक नमस्कृत विशेषेण सरस्वतीम् ।

काव्यायनञ्च कर्क सम्मूह्य करिष्ये ऽक्षौणपद्धतिम् ।

अक्षयक्षौणो दादशो निरभिधैकादशिकाः ।

विशेषास्तत्र वक्ष्यामि समासेनानुपूर्वशः ।

आभ्युदयिकं आहं कृत्वा वैकल्पिकाः पदार्थाः अवधार्यन्ते ।

ऋत्विजा वरयम् । दादशाहेन प्रत्यक्षं ऋतदक्षिणेनाह वक्ष्ये ।

108B उपाध्यायवेदगर्भज्ञौ दादशाहस्य संक्षेपपद्धतिः ।

II Then we have the following :—

युतस्कन्दसि व्यञ्जावासाने अमोर्गामोत्तरमाश्रयणस्य यथाष्टहोतत्वात्
पथे पार्थिके शक्रस्य यजुषं प्रथमम् । तत्र ऐन्द्रवायवादिकास्ते साधन । अमोर्ग-

मोत्तरकालमेकवचनान्तेन मन्त्रेण यथा मन्त्रिनस्वस्थाने सप्तमे पार्थिके उपवसेत्
युक्तस्य मन्त्रिनस्य च नवमे १, (?) etc , etc., etc.

110A. अतोर्वाने प्रतिचारयद्भक्तिः समाप्ता ।

III. 112A. इत्यमिषिन्मिश्रशम्भुकरस्तौ श्रीताधानस्य श्लोकपद्धतिः
समाप्ता ।

It begins in 110B —

ॐ नमो यज्ञपुरुषाय ।

अद्यारभ्य श्रुत्वावाभ्यामाधीयन्ते ऽमयो यदा ।

अभ्यासेयकर्मण्यौ च वैकल्पिकाः यदार्थकाः ।

ये च ऋत्विक्प्रत्ययेनालुछातव्या मयाऽधुना ।

आधास्यावहे ऽग्निमावा तत्र त्वमावयोर्भव ।

The same as the first work in our Catal No. 1071.

IV. Then in leaf 112A, begins a manual for the performance of Sauttrāmani

ॐ नमो यज्ञपुरुषाय ।

ऋद्धिकामस्य सौचामण्यौ ब्राह्मणमयजतश्चेयस्यापनम् वक्ष्यपूजा
स्वस्तिवाचनम् अद्यारभ्य आगामिन्या पौर्णमास्याममावास्याया वा
सौचामण्या यजेतेत्यादि । ततः सकल्प । ॐ अद्यारभ्य आगा-
मिन्या पौर्णमास्या अमावास्याया वा सौचामण्यामह यजेयम् ।

It ends in leaf 120B There is no colophon.

IV. 123B. इति श्रीदक्षिणप्रलेखरपतिविरचितायां बालबोधिण्या
वाजपेयाकृभृतो रुद्रस्यतिसव समाप्त ।

It begins in 121A .—

ॐ नमो यज्ञपुरुषाय ।

अदि वाजपेये ब्राह्मणराजन्ययोर्वधिकाः । आश्वपुत्रि एवा
सेत् भाद्र[प]द पौर्णमास्या रुद्रस्यतिसवः आश्वपुत्रि ह्यक्षरप्रभ्या
दोद्या । कार्तिकामाश्व्यायां पुन्या चैराश्वपुत्रमुत्तरप्रभ्या दोद्या ।
कार्तिक्यां पुन्या चैराश्वपुत्रि रुद्रस्यतिसवः कार्तिकहस्तप्रभ्या

दीक्षा । अथाचार्यस्यामावास्यायां सुत्या चेत् कार्तिकशुक्लदशम्यां
दीक्षा सर्वपक्षेषु उभयतः शुक्लपक्षौ सप्तसप्तमिनः ।

V. 123B. अथावयुञ्जि क्षुब्धदशम्यां ऋत्विग्वरम् । तत्र वैकल्पिकाव-
धारम् । अस्मिन् वाजपेयसंस्थे प्रतौ यावन्तो वैकल्पिकाः पदार्थाः ते मया
ऋत्विक्प्रत्ययेनानुष्ठेयाः । वरणे विधेयः एकाहेन वाजपेयसंस्थेन रथन्तरष्ट्येन
सप्तदशस्तोत्रेण सप्तदशप्रश्नेन गवामेकादशोनसप्तद्वयदक्षिणेन अथ
यक्षे ।

130B. इति दीक्षितशस्त्रेवरपञ्चतिविरचिते बालवैधिन्यां सम्या-
वाजपेया समाप्तः ।

VI. 137A. अतोर्वासपञ्चतिर्निष्कृते । पुण्याहवाचने अतोषमेन
प्रतुना इङ्गिते (?) चदेत्यादि ।

130B. इत्यतोर्वाभः ।

VII. 139B, कुब (प्रतु (?)) वाजपेये विधेयः एकाहेन सामिषित्येन
वाजपेयसंस्थेन रथन्तरष्ट्येन सप्तदशस्तोत्रेण गवां सप्तदशदक्षिणेन अयुतभोजनेनेति ।

This was left incomplete. Leaf 110B contains only
two lines.

VIII Then in 141A, we get the following —

समस्थितो वा प्रपदस्थितो वा
स्तनोर्द्धवाङ्मर्यजमान एव ।
पितृस्य माने पुरयप्रदिष्टः
तत्पश्चमो भाग इह त्वरति ।

In leaf 141B, we get the following colophon :— इति
पितृश्रुतीका-

The remaining three leaves, which are not marked, con-
tain notes on some sacrifices.

1088.

6070B प्रायश्चित्तप्रदीपिका । *Prāyaścitta prādīpikā*

By Rāmacandra Agnicit

Substance, palm leaf 13½×1 inches Folia, 65 Lines, ॥ on a page
 Extent in slokas, 1835 Character, Udiya of the sixteenth century Appearance old Complete

Beginning —

नमो गणेशाय ।

सम्मानोऽभिषिक्तो नत्वा विद्याकरगुरोः पदे ।

राम. पद्धतिमाधत्ते प्रायश्चित्तप्रदीपिकाम् ॥

काव्यसूत्रोदितं सर्वमत्र वाच्यं मया स्मृतम् ।

समुच्चयोऽन्यतो दृष्टो विशेषः क्षणिकदेव तु ॥

कर्माणि स्वस्वाङ्गमुद्धानि यथोक्तफलसाधनानि भवन्ति ॥, etc,
 etc,

End — ऋज्वीमेतामभिषिक्तमपन्नं सूत्रैकार्णा नैमिषारण्यवान् ।

सम्मान. श्रीसूर्यदासस्य स्मृतं प्रायश्चित्ते पद्धतिं सत्यधत्त ॥

Colophon —

इत्यभिषिक्तमपन्नविरचिता प्रायश्चित्तपद्धतिः समाप्ता ॥

1089.

6092D प्रायश्चित्तपद्धतिः । *Prāyaścitta paddhati*

By Śrinivāsa.

Substance, palm leaf 16½×1½ inches Folia 30 Lines, 4 5 on a page
 Character Udiya of the eighteenth century Appearance old Complete

It begins thus —

नमो यज्ञपुत्राय ।

नत्वा विघ्नेश्वरं देवं नत्वा देवीञ्च शारदाम् ।

लिख्यते श्रीनिवासेन प्रायश्चित्तस्य पद्धतिः ॥

अथाभिषोत्रप्रायश्चित्तं लिख्यते ।

It ends —

उत्तरा प्रभापतेर्जतमैत्र यथा प्रायश्चित्त गुरुपदेशत कृत
त्रिपर्य्यस्य (?) सताघोराः सत्कृतेसारपद्मति (?)
शुभमस्तु । श्रीगोपीनाथाय नमः । श्रीसरस्वत्यै नमः ।

1090.

5096B *The Same*

Substance palm leaf 16½ x 1 inches Folia 26 Lines 4 on a page
Character Uṇjā of the eighteenth century Appearance old and discoloured
Complete

See the previous number

There are eight stray leaves with it, all relating to expiations for flaws in sacrifices

1091.

6319

Substance country made paper 12 x 6 inches Folia 7 Lines 11 on a
page Extent 10 slokas 200 Character modern Nagara Appearance fresh
Complete

A Paddhati based on Kātyāyana Śrauta Sūtra, Adhy
XXVI

Beginning —

श्री गणेशाय नमः ।

दीक्षासु महावीरकरम् द्वितीयादौ यज्ञे । तत्र प्रवर्ग्यकरम् ।
यथा दीक्षा यज्ञे यूपच्छेदनान्ते महावीरसमर्थम् । अनेकदीक्षायज्ञे
अन्यतरस्मिन् अहनि । वज्रान्तम् । पात्यदेशे सभारनिधानमुदक-
सम् । मृद । वस्त्रौकवर्षा । वराहविद्धत । पूतिका । अजापयम् ।
गवेष्टुकम् । छण्डाजिनम् । अभिमौदम्बरौमरस्मिन्मन्त्रौ । वैककतिका
वा देवस्यत्वेन + दानम् । ॐ देवस्य त्वा सवित्रु प्रसवस्विनोवाङ्मया,
etc, etc

It ends.—

यजमान[ः]वतदुषा द्योने पत्नी वतदुषामुद्गात्रे ।

Kātyāyana Śrauta Sūtra, Adhy. XXVI S. 143.

उद्गाढशब्देन प्रस्तोता इति केचित् ।

आग्नीध्रेजा इति प्रवर्योत्थादनं । अग्निप्रणयनम् ।

On the obverse of the first leaf we have :—

सोमयज्ञदीपिका ।

बालमुकुन्दशर्मेयः ।

The title of the M.S. and the owner's name are not in the same hand as the body of the manuscript.

1092.

6214. रुद्रजपाभिषेकहोमप्रकारः । *Rudrajapābhīṣeka*

homa prakāśa.

By Yādava.

Substance, country-made yellow paper - $10\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{2}$ inches Folia, 4 Lines, 15 on a page Extent in Slokas, 150 Character, Nāgara Date, Samvat 1843 Appearance, fresh. Complete.

Colophon —

इति श्रीकुडलोपप्रसादितयादवकृतरुद्रजपाभिषेकहोमप्रकारः समाप्तः ।

Post Colophon .—

संवत् १८७३ वैशाखशुक्ल १२ शनी । बालमुकुन्दस्यैव प्रकृतं भिनगाया लिखितम् ।

The mangalācarana and the object of the work

श्रीशङ्करं नौमि सदाशिवं च गिरौशजातिमितदेहमोक्षं ।

नागेशभूतौदुविभूषितागं लोकेशमेनं कव्यार्द्रचित्तम् ॥

लक्ष्मीपतिमिन्द्रमुखामराद्य गुहं गणेशं पितरौ सरस्वती ।

ब्रह्माद्यमीनं (?) खलु वाक्पतिं च वदेऽप्यहं भक्तजनेषु वत्सलम् । .

श्रीशान्तिसारं कमलाकरीयं रामस्य तावत् परशोर्मतं च ।

कर्कादिकाणां गुरुयात्रिकानां जयेऽभिधेके सत्रने प्रकारम् ॥ २ ॥

रुद्रस्य काव्यायनकथयशाखिनां विलोक्य चैव प्रकरोमि यादवः ।

तथादौ रुद्रमहिमा ॥

End:—अथावशिष्टां शास्त्रिज्जाकरादिसंघेषु विस्तरेणावलोकनीयमिति ॥

1093

5950 रुद्रपद्धतिः । *Rudra paddhati*

By Vaidyanātha, son of Lāmba.

Substance, country made paper 12×5 inches Folia ■ Lines 11 on a page Extent in slokas, 2000 Character, Nagara Date, Śaka 1715 Appearance, discoloured Complete

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ रुद्रपद्धतिर्निश्च्यते ।

त्रिगुणगणविद्भिरं सेयमानं शिवायै ।

निखिलजनपुद्गिह्यं सच्चिदानन्दरूपम् ।

शिवस्वरसि समाप्तिं जायन्लोकुठारं ।

दशरथकुलदीपं रामचन्द्रं समर्पम् (यम् ? ?) ।

The object of the work is given in the following couplet:—

रुद्रकल्पानुसारेण + वाणि बोधहेतुत्वं

क्रियते पद्धतिः सम्यक् वैद्यनाथेन धीमता ॥

The end —

श्रीवैद्यनाथेन च वैदिकेन लाभोपनाम्ना शिवपूजनाय ।

सम्यक् प्रयोगैरुदपादि याद्या (?) सदाशिवोपासनि (?) मे स्थितं

श्रीवैद्यनाथेन समापितं पद्यां चतुर्थ्यां शशिप्रेसरस्य । नमः ॥ १ ॥

बाबा + तेन्दुशकेऽकंवारे प्रभादिनोवेऽसितपक्षकाले ॥ २ ॥

यमोरखयामनिजेन भो (१) ऽसौ लाम्बोपनामा कविर्वैद्यनाथो ।
चकार पद्यां प्रशिष्यैरस्य परोपकाराय गिरीशतुष्टौ ।

Colophon :—

इति श्रीमन्महोपाध्यायप्रिहोत्रिलाम्बोपनामाथो(१)पाध्याय-
त्मजपातुर्मांस्थयानि-वैद्यनाथस्तुता स्वयंप्रति समाप्ता ।

Post Colophon Statement :—

शके १७१५ प्रमादीनामसंवत्सरे दक्षिणायने वर्षारत व्यासङ्क
वद्यपतुर्द्वया इदं वासरे तद्धिने गणेशभट्टशुक्लेन इदं पुस्तकं समाप्ति-
कम् । आत्मपरोपकाराय शुभं भवतु
श्रीसिद्धिविनायकार्पणमस्तु ।

'Then the following is added in a later hand
बालमुकुन्दस्येदं पुस्तकं सं १८३२ वै. झ. १०
मासवैद्यप्रधानपुस्तकालय गौघाट ।

1094.

5948. रुद्रदीपिका । *Rudra dipika*

By the son of Varjanath, son of Vināyaka.

Substance, country-made paper 12×5 inches Folio, 150 Lines, 10
on a page Extent in ślokas, 3500 Character, Nāgara Date, Śaivrat 1994
Appearance, fresh Complete

On the worship of Rudra.

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

गणेशश्च गुह्यं तत्त्वा वाग्देवीश्च वरप्रदा ।

देवं वरप्रदश्चेष्टं शिवं परममव्ययम् ॥

भुक्तिमुक्तिप्रदातारं सदानन्दमय विभुम् ।

उत्पत्तिस्थितिकर्तारं कर्तारश्च जगद्गुरुम् ॥

सोमार्ज्यधारिणं शान्तं नीलकण्ठ निरामयम् ।

परात्पर निराभासं तं वै वन्दे शिवप्रदम् ॥

ओड़पाठकमिआदीन् सम्मदायार्थशोधकान् ।

नत्वा प्रतन्यते रुद्रदीपिका सविधानका ॥

तत्र प्रथमतो रुद्रप्रश्नः ।

तत्र जाबालोपनिषच्छ्रुतिः ।

किं जप्येवाभ्युत्थेन ब्रूहि श्रुतं रुद्रो वेनेयेतानि ह्यत्र अमृतनाम-
धेयान्येते ईशा अमृतो भवतीति ।

अथ हैन ब्रह्मचारिण ऊचुः ।

किं जप्येन वा अमृतत्वं ब्रूहीति । इत्यादि ।

3A अथ रुद्रो होमरुद्रो ऽभियेक रुद्रश्चेति विधा रुद्र उक्तः । अथो विधा
केवलजपात्मको होमाङ्गश्च । अथ षडङ्गरुद्राणां विधा । परशुरामश्चाङ्गसंज्ञया
पञ्च रुद्रा प्रोक्ता विमिश्रिताः ।

एकाद्या अतिरुद्रान्ता षडङ्गसंज्ञितारिचिताः ।

श्रुतानन्दो महाकल्पे कथितश्च + + + ॥

Some of the topics are given below to give an idea of
the work.

6B इति रुद्रदीपिकायां महाकल्पोक्तकर्मविपाके अधिकारिनिर्णयः ,
10A, इति महाकल्पोक्तकर्मविपाके ऽनपद्यदोषपरिहारे कलसरुद्राख्यो महारुद्रः ,
14A, इति अष्टाविंशतिधर्मपद्यः , अथ प्रसङ्गत तैत्तिरीयश्राविनां षण्णवत्यारिष्ट-
तिधा अष्टचत्वारिंशतिधा पक्षेभ्यः कथ्यते , अथ शांखनेयिनां षड्युत्तरश्रुतधामन्त-
विभाग उच्यते 15B, अथ क्रमप्राप्तषण्णवत्यारिष्टदष्टचत्वारिंशतपक्षौ तैत्तिरी-
याणां कथ्येते—इति षण्णवत्यारिष्टदष्टचत्वारिंशत पक्षौ—अथ षड्युत्तरश्रुतात्मक
पक्षे दशश्रुतोमः , अथ लघुब्रह्मे अष्टपक्षाणां श्रुताश्रुतोमः , 17B, अथ लघुब्रह्म
समराश्रुतोमपक्षा उच्यन्ते ।

Colophon —

इति श्रीमाध्यन्दिनोपनिषाद्यकृतनयवैजनाथसुतविरचिता[यां]
रुद्रदीपिकायां कुण्डमण्डपादिरुद्रोमान्तकृत्य समाप्तम् ।

Post Colophon Statement :—

संवत् १८३४ माघशुक्लनवमी भौमवारे शुभं भूयात् । शुभमस्तु
ग्रन्थसंख्या २५०० । बालमुकुन्दस्येदं ।

1095.

6138. **रुद्रानुष्ठानप्रयोगः ।** *Rudranusthana prayoga.*

*By Khaṇḍa Bhaṭṭa son of Mayāreśvara Bhaṭṭa, or
Moreśvara Bhaṭṭa of the Kāṇḍa Śākha.*

Substance country-made paper 13×5½ inches Folia, 53 Lines, 10
on a page Extent in slokas, 1000 Character, Nāgara Date, Saṃvat 1931
Appearance, new Complete

Beginning :—

नत्वा विनायकं देवं शङ्करं देवका वध ।
मोदेष्वशास्त्रपितरं श्रौतस्मार्तविशारदम् ॥
याज्ञिकानां सौकर्याय सारमुद्धृत्य ग्रन्थतः ।
रुद्रानुप्रयोगः संचितो रच्यते मया ॥
अथ देवयाज्ञिक-काशीदीक्षित-रुद्रकल्पद्रुम-रुद्रानुष्ठानकौमुदी-
इत्यादिग्रन्थान् समालोक्य तेभ्यः साराश्रमादाय माध्यन्दिनादि-
सर्व्वंवाचसनेयिशाखानुसारेण होमात्मकरुद्रानुष्ठानप्रयोगो रच्यते ।

Colophon :—

इत्युपाधितोपनामकमपूरेष्वरभद्रसुखसुखभट्टविरचित-समवयव-
मयहोमात्मकरुद्रानुष्ठानप्रयोगः समाप्तिमगमत् ।

Post Colophon :—

संवत् १८५१ वैशाख वदी १ ।

1096.

5819 **रुद्रसूत्रम् ।** *Rudra Sūtra.*

By Anantadīva.

Substance, country made paper 6½×3½ inches Folia, 46. Lines, 6, 7
on a page Extent in slokas, 2-2 Character, Nāgara Date, Saṃvat 1931 Ap-
pearance, new, Complete The first three leaves have been recently re-
torned

Mangalkaran —

श्रीगणेशाय नमः ।

सिद्धिद्विप्रदाता विप्रयुक्तिदायकम् ।
 भद्रागमपति वन्दे भद्रकल्पमद्योदयम् ।
 श्रीशक्तिश्च शमानाथ सच्चिदानन्दविग्रहम्
 विरिष्ठादिभिराराध्य भक्तवामदुर्घ भजे ।
 भक्तिदानन्दरूपाय शिवदेहाङ्गधारिणे ।
 ॐ नमः शिवाय + + + शिवायाभोष्टवायने ।
 वाचस्पत्यमुनि गत्वा काश्यायनमुनि तथा
 श्रीगुरुन् पितरौ ब्रह्मय्यकम् तत्पापहन् ।

The object of the work is given in the following
 verses —

- अति प्रातर्घो वीक्ष्य ब्रह्मपाराशरो स्मृतिम् ।
 बोधायनमुने सूत्र श्रीमदुद्भवसूनुना ।
 श्रीमन्नान्तदेवेन ब्रह्मसूत्र विरच्यते ।
 उपकाराय सर्व्वेधा परं वाचस्पत्येयिनाम् ।
 अथात पञ्चाङ्गब्रह्माणां न्यासपूर्व्वकं जपविधिं व्याख्यास्याम
 18B इति ब्रह्मसूत्रे प्रथमोऽध्याय
 अथ पराशरबोधायनादिप्रोक्तब्रह्मज्ञानविधिं व्याख्यास्याम ।
 25B अथातो मन्त्रमिद्विधिं वक्ष्यामः ।
 20B अथ पराशरानुक्तमविरोधिनं ब्रह्मभिधेकविधिं व्याख्यास्याम
 24A इति ब्रह्मसूत्रे द्वितीयोऽध्याय
 अथातो भस्मनिपुण्युच्चारणविधिं व्याख्यास्याम
 17B अथातो ब्रह्मसूत्रे तृतीयोऽध्याय

Here —

इति ब्रह्मसूत्रे तृतीयोऽध्याय
 श्रीमन्नान्तदेवेन श्रीमदुद्भवसूनुना ।
 भविष्यमोक्षसूत्रेण काशीपुरनिवाभिना ।
 मया विरचितं चेत्तत् स्मृतिपुराणम् ।

स्वकल्पितत्वशङ्काऽत्र न कार्यः विबुधैरत ॥
 परोपप्लवचे कृत्वा रुद्रसूत्रं समर्पितम् ।
 मदीयनाथयोर्विष्णुवन्द्ययो शिवपादयो ॥
 न मदीया कृतिर्यस्मात् कृतिरेषा शिवस्य च ।
 यथा प्रेरितवान् रुद्रस्तथा लिखितवान् रुद्रम् ।
 अथेतद्वन्मिदं सूत्रं विप्रैः वाञ्छसनेयिभिः ।
 रुद्रस्य त्रिविधस्यासु तत्त्वज्ञानाभिः (?) ॥
 भुञ्जन्तुः प्रार्थयेऽहं नञ्ज्ञानं भुञ्जमानमानम् ।
 मयोक्तमिह सप्रोध्य विचार्य सदसच्च यतः ॥
 ज्ञात्वानुद्धिद्यमर्थं यः कश्चेति मन्त्रगोपयम् ।
 तस्य श्रेयोर्धनं क्लृप्तं भूयाच्चोरो यतो हि स ॥
 यच्च अमं समुत्पन्नो मन्त्रस्यास्य विलेखने ।
 भर्वात्मा तेन विन्नेष्ट प्रीयता परमं शिवम् ॥

Colophon —

इति श्रीमद्विबेदि उद्भवात्मज्ञानान्तदेवविरचितं रुद्रेतिकर्तव्यता
 बोधकं रुद्रसूत्रं समाप्तम् ।

Post Colophon —

मन्त्रमन्त्रा ३०० । लिखितं कृष्णदेवात् प्रसादतः । सवत १८२८
 चपशुद्धे १ प्रतिपदा श्रुते ।

1097

1091 भर्तृयज्ञश्राद्धकल्पः । *Bhartr̥yajñashrāddhakalpa*

Substance country male paper 8x4 inches India 10 11 12 on
 1 page Extent in slokas 386 Character Nagari Date S m 17 1 1
 appearance clean & worn edges (on) etc

Colophon —

इति भर्तृयज्ञश्राद्धकल्पः समाप्तः ।

Post Colophon —

नन्दर्चनमुखक्षपाकरमिते श्रीविक्रमेऽब्दे गते
 उज्ज्वलं चासितपक्षपक्षतितथौ मौरे शुभे वामरे ।
 यन्निन्धा गुरुवैजनाथतनय श्रीरामदवामिध
 आह्वयानक्षतेऽलिखत् सवचन सङ्क्रादिकृत्य शुभम् ॥

संवत् १७६४ कार्तिके मासि कृत्ते पक्षे प्रतिपद्यन्निन्धा राम
 देवेन लिखितमिदं पुस्तकम् ।

The date does not agree with the Chronogram

Written in different hands, the first leaf is in a larger
 hand, the second, third and fourth in a smaller one the
 rest, again, in a larger hand

It begins —

स्कन्दपुराणे भर्तृयज्ञस्याह्नव्ये ।
 अमावास्यादिना + + + आह्न दत्त्वा स्ववशज
 मुहूर्ता मासमात्रे ते तस्य सङ्कटमार्गता ॥
 आषाढा पञ्चमे पक्षे कन्दामख्ये दिवाकरे
 मृगार्द्धाणि पितुर्यो वै आह्न दाम्यति मानव ॥
 तस्य सवत्स्रं यावत् दत्त्वा न्यु पितरौ ध्रुवम् ।
 एवं ज्ञात्वा करिष्यन्ति प्रेतपक्ष वरा भुवि ॥
 आषाढा पञ्चमे पक्षे यान्यर्द्धाणि तु धोइश ।
 क्रतुभिस्तानि तुल्यानि तत्र दत्तमयावयम् ॥

A treatise on *śrāddhi*, based mainly on *Bhadr Yajña's*
 commentary on *Kātyāyana's Śrauta Sūtra*.

Authorities quoted in —

स्कन्दपुराण सम्वातसमुच्चय, भर्तृयज्ञ वर्णिक उद्दिश्यति पुलक्य
श्रीधरसमुच्चय पराशर, कात्यायन, आनातप, भास्कर वाराणस
सूक्तिमञ्जरी, मनु, व्यास, मागोच यम पराशर घटविश्वम्मत
 याज्ञवल्क्य, वायुपुराण, मुसन्द, आदिपुराण, शङ्ख, वृद्धशानातप,

अक्षित, देवल, चारोत, लोमाक्षि, तार्क्ष, विष्णुपुराण, शौनक,
मत्स्यापुराण, रुद्रवशिष्ठ, मत्स्यपुराण, व्याघ्रपाद, पञ्चार्थेय, व्यास
स्मृत्य, चतुर्विंशतिमत, शम्भु, निगम, मार्कण्डेय, व्याचारसार,
नोपायन ।

1098 .

5758 कुण्डरश्म्यं (वशिष्ठोक्तम्) । *Kunda Rashmya*

Substance country-made paper 12x5 inches Folia 6 Lines 11 on a
page Extent in Slokas 120 Character Nagari in a modern hand Ap-
pearance fresh Complete

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ कुण्डरश्मिलयोर्विशेषलक्षणमुच्यते ।
श्रवणस्योदने प्राची प्राची स्यात् क्षत्तिकोदने ।
विभ्रास्तावन्तरे प्राची न प्राची चन्द्रसूर्ययोः ।
ह्यायादिकं बलं प्राप्नो भुवन् मत्तं भुवः ।
तस्मादुदोचो मनाध्या भुवात् सर्वा दिशस्ततः ।
कुण्डस्य निर्णयः प्रोक्तः पुरा मत्स्यसमुच्चयात् ।
स्यष्टौल्लयः स एवार्थनिर्णयः समुदीयते ।
तिर्यग्गुणोदरा स्यष्टा इध्वा वा प्रोच्यस्तथा ।
प्रमाणमङ्गलस्योक्तं वितन्तिर्दादिप्राङ्मुखाः ।

Colophon —

इति वशिष्ठोक्तं कुण्डरश्म्यं सम्पूर्णम् ।
श्रीत यक्षेश्वरशिराजेकस्योदं प्रस्तकम् ।

1099.

5658 कुण्डनिर्माणश्लोकः । *Kunda-nirmāṇa śloka*

with murti

Substance, Country made paper 8x4 inches Folia 3 Lines 10 on a
page Extent in slokas 700 Character Nagari Fresh Complete

The verses commented upon are 72 in number. Composed in 1150 A D

It begins —

सूनुं श्रीधरमालवस्य शिवदासाख्यादुद्धृत्य[1]तित ।
 सम्पादयिषिदालयस्य जगन्ना श्रीसूर्यदासोऽजनि ।
 यन्मातुर्यशसा दिसौ दश विद्यालाक्षा बलच्छा रुद्र-
 तेष स्थापितकुण्डलम्प्रविदति रामो वनन् नैमिषे ॥ (१)
 शिष्येषु बुधनुकुलनाय प्रयोजन उपाधन् चिकीर्षित प्रति
 जानीते

इष्टापूर्तंस्वप्नमाद्य यदाङ्ग-
 वेस्योनत्वाधिष्ठातो भूरिदोषा ।
 कुण्ड स्थाप्य भूरिभेद तदत्र
 मते रामो नैमिषस्थो विचार्य ॥

It ends —

श्रीमद्भद्रपुराधिपेन मञ्जित श्रीरामचन्द्रेण यो
 भारद्वाजकुलाम्बुधे विधुरिव श्रीमञ्जटाभ्युदित ।
 बन्धूना परिणीतवेऽभ्युपगतोऽसौ मालवो नैमिष
 तेजर्वेदविदो हितेन रचिता रामेण कुण्डाञ्जलि ॥ १२ ॥
 षोडशदानादिदाना रत्नपुगाधीश्वरेण श्रीरामचन्द्रभुज्जा
 भूजितचरयो भारद्वाजमुनिकुलसमुद्भवम्भमा । ऋग्वेदपारवृन्ता
 मालवीयदिजकुलकमलबन्धु ऋषदेवचतुर्वेदिपुत्र श्रीमञ्जटान्मदास
 चतुर्वेदी रत्नपुरात् । नैमिषारण्य निजब्रह्मवानामुदाहनेन सदा-
 यामोत् । तेन प्रेरितो रामचन्द्रो नैमिषस्थ कुण्डाना आञ्जलि
 निर्माञ्ज चरचयत

रत्नमग्नतिथिप्रमाणवर्षे 5111 १५०६ ।

गतवति विक्रमभूमिपस्य कालात्

क्रतुविधिफलदायकऽमरेणे

कृतिरियमस्तु समापिता मुरशे ॥

विकमादित्यकालात् पञ्चदशशतेषु शोडशवर्षाधिकेषु गतेषु व्यय
मञ्जोऽभूत् । This date does not agree with the
Chronogram स चाय यच्चफलदे यच्चभोक्तृ परमपुरुष
सुराधौषे नाशायणेऽर्पितमस्तु ।

प्राकृतमर्षणं पुन क्रियते आदरातिशयात् । इति नेमिधर्म्यरामवाचस्पति-
क्षना खलतकुण्डनिम्भाक्षलोकविहति सम्पूर्णा ।

1100.

3240 *The Same*

Sub title country-made paper $8\frac{1}{2} \times 11\frac{1}{2}$ inches 101a, 11 Lines, 8 on
1 page Character, Nagara of the eighteenth century Appearance dis-
coloured Incomplete at the end

See L 3258 Often noticed

1101.

1767 कुण्डाकृतिः or कुण्डश्लोकप्रकाशिका ।

Kundakṛti or Kunda śloka prakāśika

By Rama

Substance country made paper $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches 101a, 12 Lines, 13 on
1 page Character Nagara Dito, Samvat 1071 Appearance old Com-
plete

Colophon —

इति आनेमिधर्मिवा[सि]रामरचितकुण्डश्लोकप्रकाशिका
संपूर्तिमगमत् ।

Post Colophon Statement. —

भवत् १६७६ वर्षे नाशगुन यदि २३ भोम लिखितम् ।
श्रीकल्याणमस्तु ॥ लेखकपाठकयोः शुभ भवतु ।

Printed in Kunda Gurutha-vinśati, p 87A.

1102.

1918. *The Same.*

The Test Kumda sloka is by Hama Vajapaya and the commentary is anonymous, if not by the author himself

Substance, country-made paper 2½ x 1 inches Folia 48 Lines 4 even
page Extent in slokas, 100 Character Nāgara Date, Śaka 1031 A.
Language, discoloured Complete

Colophon —

इति श्रोत्रमिषवाप्तिसामर्थ्येना कृष्णलोकाप्रकाशिका पूर्तिं
भयमत् ।

Post Col. —

द्येवं मोक्षप्रदा ह्येषा पुरोभासा तु यज्ञेनेत् ।
वक्तव्यो मध्यतः कृत्वा ह्यतः कृष्णं तु यज्ञेनेत् ॥ १ ॥
पञ्चमाशं पुरो न्यस्या तद्वत् क्रोशयोः क्षिपेत् ।
क्रोशयोरग्रपर्यन्तं न्यसेत् सूत्रद्वयं ततः ॥ २ ॥
मध्यक्रोशाग्रमानेन भामयेदङ्गुलमृकम् ।
कृष्णदोषावाहं विश्वकर्मा ॥
खाताधिपते भवेन्मोगो जीने येन धनं दद्यात् ।
वक्रकुण्डे तु नन्तापो मरुते द्विमेतने ।
मेतल्लारहिते श्रीकोऽप्याधिके विलसद्यम् ।
भार्याविनाशश्च प्रोक्तं कृष्णं यो न्या विना हनम् ।
अथ त्वध्वेनि ततः प्रोक्तं कृष्णं यतः कृत्वा त्रिजितम् ।
अन्त्यं पञ्चमये ।

मानाधिकं भवेन्मृगुर्मानहीनं दग्धतेति ।

शके १६८१ ग्रामाधिवासनवत्सरे आषाढशुक्ल ८ तदिने शान्तात्रये-
पुस्तकं समाप्तम् ।

यज्ञेश्वरदीक्षितेन लिखितम् ।

सार्धं परोपकारार्थम् ।

The text is complete in 72 verses.

The commentary is anonymous.

1103

9039 **कुण्डमण्डपसिद्धिः ।** *Kundam mandapasiddhi*

*By Vittala Dikṣita, son of Vāva Śrīma of Kṛṣṇātrigottā
professing Mādhyandīnyā Śākhā*

For the MS and the work see L 4106

The chronogram giving the date of the work runs
thus —

अग्नि-युग-तिथिगच्छे याति शक्रे वरेण्ये १५२१

विभवश्चरति दृष्टे नाति शस्त्रे तपस्ये ।

अप्रघट्यति दत्ते पुण्यपक्षे वल्लभे

कमलनयनविष्णो भावुमहारवध्याम् ॥

1104

9639 *The Same*

With a comm by the author himself

Substance, country made paper 11½ x 5½ inches folio 68 Lines 9 on
a pag Extent in śloka 100 Character Nagari Appearance fresh
& complete

This gives rules for the formation of sacrificial altars
and for the erection of sacrificial halls. For descriptions
of the text and for the comm see L Vol VII, No 2331 and
2332, respectively. The accompanying Tika was composed
in Śaka 1541, as appears from the chronogram given in the
MS noticed by R. Mitra. The last verse, comprising the
chronogram, which is the same as quoted in Catl No. 1103
is wanting in the MS under notice.

1105.

10601. कुण्डशिरोमणि । *Kuṇḍa śīromani*,*By Viśiāma, son of Puṇḍollama*

Substance country-made paper 6x3 inches Folia, 9. Lines, 13, 14 on a page Extent in slokas, 150 Character, Nagara Date, Saurvat 1708. Appearance, fresh. Complete.

Colophon :—

इति श्रीविद्यामविरचितः कुण्डशिरोमणिः समाप्तः ।

Post Colophon :—

श्रीरक्षः । संवत् १७०६ वर्षे ज्येष्ठ शुद्ध ३ भद्रपदासरे लिखितं
भट्टशिखरेण स्वर्ण परायेण ।

There are altogether 83 *kārikās*, composed in Śaka 1521 at Śrinagara in the kingdom of Jambūdvīpa.

Beg. :—

श्रीगणेशाय नमः ।

नत्वा श्रीगणेशाय नमः पुनर्न विप्रोपविध्वंसकं
नित्यं चामरवन्द + + मुकुटैर्दण्डं परं देवतम् ।
कुण्डे रत्नमयैः क्रमेण खचितं चानीक्य कुण्डलग्नमान्
भूते कुण्डशिरोमणिं सुविभ्रतं विद्यामसंघो दिवः । १ ।
चक्षुष्यपादाद्यगच्छकस्य नरस्य यः पश्यतवः स हस्तः ।
हस्तस्य सिद्धीश्वरमंगुलं स्थापयत्युमांशो यवसंश्रितश्च । २ ।

End —

हस्ता ये लघवोऽपि येऽपि निपुण्यास्तान् वक्षि नत्वादरात्
सद्युक्त्या खचितं मया मुनिमतेर्बालावबोधं स्फुटम् ।
कुण्डं वासनया विधाय निखिलं धाम्यं चमत्कारकम्
यत्किञ्चिद् भ्रमतस्तथापि यत्नितं शोध्यं महद्भिद्य तत् । ८० ।
खचितं श्रीसहिते पुरे सकलविद्वज्जनेर्भूयिते
श्रीजम्बूधरके महागुणनिधिः श्रीपादशङ्खो दिवः ।

श्रीमच्छ्रीगुरुपुस्तकः प्रवरधोस्तब्धस्तु विद्यामका
 चमे कुण्डशिरोमणि सविश्व देवचचूडामणिः । ८१ ।
 प्राक् चन्द्रदिपद्येन्दु १५ २१ प्रमिते रचितो मया ।
 यत् कुण्डागमानी चि हत्तैयन्नाट्यमिति । ८२ ।

1106

७४१४ कुण्डकल्पद्रुमः । *Kunda kalpadruma*

By *Malhara Śukla*

Substance co : try male paper 10x4½ inches : Folia 44 In Tr pāṭha form : Clear over Vāgari : in a modern hand Appearance fresh : Complete

For the work see H P R Vol III, No 60

This was composed in 1712 Vikrama Samvat and 1548 Śaka, i.e. in 1650 A.D. It is noted for its accuracy of mathematical calculations. It has been printed in the *Kunda granthavimsati*.

It is accompanied by an anonymous running commentary which begins

योगशेषाय नमः । विश्वकोषे ।

उक्तारस्यायशब्दस्य द्वावेतौ ब्रह्मण इति ।

कण्ड भित्ति विनिर्यातौ तेन मातृलिका दुभौ ।, etc

1107

७४१५ कुण्डश्लेषफलोदयः । *Kunda kṣētra phalodaya*

By *Vedāṅga Rāya*, son of *Tyagala*

Substance country made paper 12½ x 4 inches Folia 34 Lines 9 on a page Extent : 11 slokas 1400 Character N gari Appearance fresh Complete Date Samvat 1901

Colophons —

इति श्रीवेदाङ्गरायविरचित कुण्डश्लेषफलोदयस्य समाप्तः ।

Post Colophon —

संवत् १८६१ । श्रीः व्यासाङ्ग वरी ८ बार मङ्गल । श्री ।

Beginning.—

श्रीगणेशाय नमः ।

नत्वा श्रीवासुदेवेन्द्रसरस्वयभिधं यत्किम् ।

गणेशादिसुरास्वाद्यं भट्टश्रीव्यमला(?)तामः ॥

The object of the work —

ब्रूते वेदाङ्गरायाख्यं कुण्डल्लेखफलोदयम् ।

गणितगतरीत्या च वृद्धा मुनिमताभि च ॥

Then it goes on —

अथ रज्यरज्योर्मणिम् ।

त्रिभिस्त्रेवाङ्गलेखैर्न करो रत्नि प्रकीर्तितम् ।

अरत्निं ताड्यं च न्नेत्रं चाङ्गुलेन विवर्जितम् ॥

An account of the author's family, given at the end of the work —

आसीद् गुर्जरदेशमख्यमभि श्रीवत्सगोचोद्भवो
रा[?]नामहृ इति प्रसिद्धमहिमा वेदान्तशास्त्राम्बुधि ।

तज्ज श्रीतिगलाभिधो द्विवर्दे सम्पूजित सत्त्ववे
श्रीतस्मार्त्तविचारमारुचतुरो वेदार्थवाराणिधिः ॥

तत् सगुर्विंशदेवभक्तिविरत श्रीमत्स(न)विदाजवे
च लिखीदमभिः सुनामकूपया वेदाङ्गराय व्यधात् ।

सोऽयं सत्त्वसरस्वदाय विविधानालोख्य युक्तागमगान्
चक्रे पुण्यफलोदयं सुविप्रदं भद्रुक्तियुक्तं सुधीः ॥

शुक्लशर (शरति) विविधागमार्थविप्रकाशं फलं वीजे चरता (?)

वेदे वेदमुखे सुप्रमाणितेने चेमेति (?) नि सप्रया ।

वेदाध्यय च मन्त्रतौ सुपटवस्तान् वप्ति नत्वादरात्

द्वयत्किञ्चिमतो मयात्र कथितं शोधं नुपैसैत्य तत् ॥

1108.

5766 कुण्डरत्नाकरटीका । *Kunda Ratnākaraṭīkā*

By Visvanātha Dvivedi, son of Śripaṭi Dvivedi

Substance country made paper 10½×5½ inches Fol = 40 Lines 12
 on a page Extent in slokas 1200 Character Nāgara Date Śaivrat 1890
 and Śaka 1754 Appearance fresh Complete

The author is his own commentator The text has
 been printed in Kundagrantha vīṇṣaṭi

The commentary begins —

श्रीगणेशाय नमः । विश्वकोषे ।

ॐकारश्चापशब्दश्च द्वावेतौ ब्रह्मणः पुरा ।

कण्ठ भिला विनिर्यातौ तेन माङ्गलिकादुभौ ॥

The end of the commentary —

नानाशास्त्रोपप्लवगमनिपुणमतिर्वेदवेदार्थवेत्ता
 ज्योति सिद्धान्तपाटीगणितसुमण्डक कश्चिदेव अमं मे ।
 विद्यायाङ्गोक्तरोतु त्वजतु प्रतिमिमा वाऽङ्गनिर्वज्ज एषो
 ऽन्येषा नात्राधिकारः पित्राखरविस्त वज्रकर्णस्य तुल्यम् ॥
 ज्योति सिद्धान्तवेत्ता यदपि निजमनस्तुष्टिपुष्टि निधत्ते
 नो धत्ते वागमश्च क्रतुरसनिचयक्षिप्रसर्वाङ्गयष्टि ।
 नो धत्तेऽस्मच्छमे चेत् स्रक्ततचयवशात् सर्वविद्याविनोदो
 धत्ता धत्ते च नेर्घ्या(व)यनिचितमनाश्चन्द्रचूडो दधातु ॥ (?) ॥
 वेदव्याख्यानधीतो गुणियगणयनारम्भगव्याख्यानयो
 वेदव्याख्यानविद्यापिततुष्टुचमत्कारकारिस्त्वकीर्ति ।
 मोमासान्यायवैशेषिकफलिगणिताम्बोधिखन्तारपोतो
 जीयात् श्रीश्रीपतियो भगति गुरुगुरु श्रीनगनाचसूनु ॥
 तत् स्रुविष्णुजीयः अतिनिकरशिरःसिद्धसिद्धान्तवेत्ता
 मोमासान्यायदीक्षागुरुखिलयलाधारभूत कवीन्द्र ।
 तस्याश्रयालको योऽनुज इह कथितो विश्वनाथः कवीन्द्रः
 तेनेय कुण्डरत्नाकरवरविवृतिः सव्यधायि सनुया ॥

Colophon —

इति श्रीमत्सकलविद्याविद्यारदश्रीश्रीवतिद्विवेदिस्तुविश्वनाथ-
द्विवेदिहता स्वस्तकुम्भरत्नाकरटीका समाप्ता ।

Post Colophon Statement —

श्रीसंवत् १८८० शके १७५४ वैशाखस्थानिने पक्षे षष्ठोदश्यां
सुप्रवासरे ।

1109

577४ कुण्डोद्योत । *Kundoddyota*

*By Nila Kanṭha Bhaṭṭa with the Vivṛti commentary by
his son, Śaṅkara Bhaṭṭa entitled Kuṇḍa bhāṣkara*

Substance country made paper 10×७ inches Folia 65 In Tripatha
form Character Nāgara of the early nineteenth century Appearance old
and discoloured Complete

The text begins —

देवमिरक्ष्यसङ्गानामवाङ्मनसगोचरम् ।
प्रयच्छमपि तज्ज्ञानं सर्वदा समुपासीहे ॥
द्विजराजैकमूर्धन्यं ब्रह्माध्यक्षं शिवाश्रितम् ।
काश्यां सर्वोपदेष्टारं भावये शङ्करं गुह्यम् ॥
विरोधिनां त्रैलोक्यदर्शनार्थं
ब्रह्मा बभूवाय परं एमान् यः ।
श्रीशङ्करो भट्ट इहैककण्ठो
मीमांसकादितमुरीषकारः ॥

कुण्डमण्डपनिर्मायकारिका उपकारिका ।
नीलकण्ठ्यता सन्तु कण्ठे ता कम्भेठ ज्ञता ॥

रविरभिगतो गवाक्षगो
बस्तुभिर्य परमाद्युभिर्मितः ।
त्रयदेष्टुरय तदद्युभौ-
रपदेष्टुर्विबुधास्तथावयम् ॥

The commentary begins .—

श्रीगणेशाय नमः । साम्बादित्याय नमः ।
 यतः सच्च विश्वं भजति जगत्सत्त्वालयमिदं
 य आत्मा सर्वेषां स्थिरचरजडानां अपि विभुः ।
 समेत भास्वन्त विधिहरिमहेशानवपुषः
 नमस्यामः काम परमकमनीयं स्रष्टुमिदम् ॥
 तमोद्यागप्रवर्धनं कथारं द्युतिसविदं ।
 आनन्दामृतदातारं सवितारं भजामहे ॥
 श्रीभट्टनीलकण्ठ पितरं परिचिन्त्य शङ्करं काश्याम् ।
 पिढकृतं कुण्डोद्योतं आचरे मूलमाशोच ॥

End of the commentary —

इह पण्डितदुर्विगाहप्राच्ये
 यदलेखि स्तब्धिया मया तु किञ्चित् ।
 अवलम्बनमेकमेव तस्मिन्
 मम गङ्गायुतनीलकण्ठपादौ ॥

Colophon —

इति श्रीमन्मोमासकभट्टनीलकण्ठात्मजभट्टशङ्करकृतौ पिढकृत-
 कुण्डोद्योतविद्यति कुण्डभास्वरारण्या समाप्तिमगमत् ।

After which there are seven lines more on the subject

110.

80 कुण्डार्कः । *Kundarka*

*By Śaṅkara, son of Nīla Kāṇṭha, with the commentary en-
 titled Kundarka māṇṣaṇā by Rājhuvaṛa, son of Viṭaṭhala*

Kundarka, a metrical treatise on the construction of
 ten kinds of fire altars

The MS is noticed in L 708 in which the text is not
 fully described

It begins thus --

भासन्त नीलकण्ठ पितरमनुसरन् प्रहरो वह्नि कुण्ड
भूध्वज्जायद्वह्नि दशप्रतपवनात्तदप्रतीतरे स्यात् ।
हन्त स्यादुद्धवाशौ प्रपदममखिय पञ्चमोऽशोऽङ्गुल तत्
मिद्धांशस्तदमनाशौ यव उरगलवस्तस्य यूजाष्टलौघा ॥ १ ॥
छायातो मध्यप्रहो समभुवि विहित मण्डल येन वष्टेत
वष्टे च स्थानपुम्न तदनुगतगुणः प्रागगुणोऽधोदगसुः ।
तस्या ताभ्या तदर्धाधिकमुष्णतयोर्मध्ययोर्मध्यत स्यात्
तत् सन्धेर्धामयांशु कुण्डलपरिमित सत्त्वंकुण्डप्रसिद्धि ॥ २ ॥

It ends thus —

स्युर्दत्तव्यासवर्मा त्रिविक्रमरक्षाभाषाशास्त्रायुतौ
रामाश्वशौ प्रहोशौ नगकुल[व]िद्युक्कृततो राजवर्ग ।
दोष दोषान्तकृतो खपदमितिषणं स्यात्तुलां त्रिदोष
पादाद्वाटस्तदोष्यामितिभुवनवदष्टहरो वैलकस्त्रि ॥ १५ ॥

The authorities quoted in the commentary are —(1)
Katyāyana (2) Rāmā Vajapeṭi

Post Colophon Statement —

अस्य त्रयस्यरखा ७५२० अथ अहो दोषानिवग ३५२० अन्य
मूलम । ८६४८६ । ३ । ७ । पादोवस्य दोषर्ष

The MS begins off here

||||

45 *The same (text and comm)*

Substance con try n do paper 8x4 inches Folia 23 Lines 7 on a
page Extent 1065 90 Character ॥ Vajara Date Samvat 1880 Ap
pearance of text Prose and verse Generally correct Incomplete

संवत् १८८५ वषत् रामाश्वकालुरामशर्मेशुलिखित छाप
परार्थं आयुभम ।

1112

1010 *The Same Text**With a commentary by Sitapati, son of Govinda*

Substance country made paper $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches Folia 18 Lines 15 to 17
 on a page Extent in slokas 72. Character Nagari Date Samv 1812 (P)
 Appearance new Complete

The text is by Sañhara, son of Nilakantha

The text is in the middle of the MS and the comm
 above and beneath it

The commentary begins thus —

तथा साम्बसदाशिव निजगुह कुय्यार्कमहासना
 श्रीमत्कृष्णपदारविन्दममल स्मृता गयेशस्य च ।
 प्रौढी प्रौढस्वभावा नैति गयको चाख्योपपत्ति विना
 एत सीतापतिनामको वदति सा गोविन्दपुत्रोऽख्यधौ ।

अत्र श्रीमन्महाविद्वन्कुटमणिभट्टनीलकण्ठनयश्रद्धारनामा
 विद्वान् उपपत्तिप्रधानमख्यक्रिय सुगमोपाय कुय्यप्रकाशक यन्त्र
 कुय्यार्कस्य आविष्कारो प्रतिगानीते । अस्मिन् यन्त्रे तृतीयचतु
 र्दशश्लोकवर्जितेषु सर्व्वरूपेषु स्वधरावृत्त । तयोस्तु प्रादुर्भा
 विक्रीडितम् । तत्र प्रथम भास्वन्तमिति ।

It ends thus —

रश्मिविधकुय्यप्रभृतिवृत्तव्यासानामेकदिक्षुस्वादिमानभेदेन प्रत्येक
 दशविधानां तथा दोष्णां बाह्यानां अनेन प्रकारेण मिति प्रमाद्य
 श्रीमद्भट्टनीलकण्ठसूनु श्रद्धारनामाचार्य्य अवदत उक्तवान् । विल
 रश्मि यस्यान्तरादवगन्तव्यः । दादशेन युक्त ११८ । ७ । ४ । अथ
 भुजवर्ग । अस्मिन् मूल सप्तः १० । ७ । १ । वृत्तव्यासार्व्ववर्ग २०९ ।
 ० । ४ । अस्मिन् मूल ४ ।
 १६ । १ । २ । ४ । लम्बगुणितभुजार्ध ७१ । ६ । २ । इद अस्मिन्
 वृत्तोऽष्टावृत्तत्रयम् ।

Colophon :—

इति समाप्तोऽयं कुण्डार्कः सटीकः आर्वं वं १३ मं १८२ ।

1113.

1768 *The Same.*

With an anonymous commentary.

Substance, country-made paper 10½×4½ inches Folia 22 In the
Tripatha form Character, Nagari Appearance tolerable Incomplete at
the end

The comm begins this —

व्याख्या त्रियं खकुलवास मदीश्वरी ता (?)

सावं शिवं सततयं च चिरं विचिन्त्य ।

कुण्डार्कनार्थकराष्ट ॥ धनानिनाशि (?)

टोका करोमि तुर (?) भोगवकर्मसिद्धौ ॥

1114.

7898.

Substance country-made paper 6×2½ inches Folia 31 of which foli
2-13 are missing Lines, 8 on a page Character Nagari of the eighteenth
century Appearance, discoloured

I

21A—

इति श्रीपरशुरामविरचिताया ऋषयुक्तौ मय्यपकुण्डलक्ष्यं
मसाप्तम् ।

Beginning :—

ॐ अथ मय्यपकुण्डादिसाधनं यश्चिद्धवे ।

साधनेव प्रथमं प्राचीं शकुना चोदयाधवा ॥, et etc.

There are only three kārīkās in the first leaf. Then
follows a long gap. The next leaf, marked 14 begins with
kārīkā No 93. The last kārīkā is marked 145 (with
hundred omitted).

II

Beg. :— अथ नवकुण्डविधानम् ।

मण्डपमध्यस्थितचतुःस्तम्भेषु मध्ये यां वेदिस्तस्या पूर्वभागे
चतुरस्रकुण्ड उदङ्मुखयोनिकं कृत्वा आमेत्या योनिकुण्डं कुर्यात् ।
तस्य निर्माणमेव ।

कृत्वा द्वौ चतुरस्रमध्यरश्मनाभाभाद्भवत्यां शत-
षट्त्रिंशदिमान् विधाय च ततः सर्वर्जितान् पूर्वतः ।
पश्चात् कोणयुगे तदङ्गयुगले सर्वर्जं योन्योत्तर-
तन्मध्यस्य च मध्ययोः प्रमिता कुर्याद्द्विर्वर्तुले ॥ १ ॥

अस्यार्थः ।

This portion contains stanza is in the Śāṇḍilyakṛidita
metre, relating to the construction of nine different kinds of
Kunda, with their explanations. It speaks also of a 10th
Kunda

प्रसङ्गात् सप्तास्रकुण्डं कथ्यते ।

तदित्यः । कृत्वादौ चतुरस्रमध्यरश्मना द्वेधा तदेकं पुनः
षट्त्रिंशदिधमारचय्य च ततः सप्तास्रकान् वर्जयेत् ।
तावन्मानगु + + वर्तुलमयो सम्पाद्य तद्विस्तृति
कृत्वा विंशतिधा नवाशमितया व्या सप्तरज्वा लिखेत् ॥

अस्यार्थः, etc , etc

1115.

0469. कुण्डमण्डपकौमुदी । *Kunda maṇḍapa-kāumudī*

By Viśvanātha Deva, with Vīraṇa.

Substance country made paper 12½ × 5½ inches Folia 51 Lines 2
on a page Extent in slokas 1124 Character Nagara Date Samvat 141
Appearance fresh Complete

Colophon —

इति श्रीविश्वनाथदेवविरचिता कुण्डमण्डपकौमुदीविवरण
समाप्तम् ।

Post Colophon —

शुभ । श्रीसमयनाम समत १८६१ मो अष्ठतरी १३
वार रवि ।

The text by Visvātha Deva is well known, being
printed in Kundugi anthavinsas

It begins —

श्रीगणेशाय नमः ।

‘T भवति भवति रामो जलकोभानिरेको
दधरचकुलदोष मधिदानन्दहपः ।
दधमुचमुपशब्देदविष्देदक्षो
भृगुकुलतिलकोपमानहानिप्रवीकः ॥ (?)

सूत्रोः श्रीपुत्रधोत्तमस्य तनयः श्रीमन्मुकुन्दस्य यः (या)
शम्भु शम्भुविवापरो धूम्रमति श्रीरामसचिन्तने ।
तत्सन्तुविस्तुधाममेयु निपुण श्रीरामदेवानुजो
मूने कुलमिच्छाभेदसहित श्रीविश्वनाथ सुधी ॥ २ ॥

Vivaraṇa —

श्रीपुत्रधोत्तमस्य सुनोमुकुन्दस्य यस्तनय इत्यन्वयः , etc , etc

1116.

10246 कुण्डमण्डपदर्पण । *Kunda maṇḍapa darpaṇa*

By Nāṇḍajinī

Substance country male paper 9X4 inches. Folio 3 of 10 of the acc 11
is missing. Lines 9 on 11 ago. Character Nagara of the 18th century.
Appearance old and discoloured.

Colophon —

कुण्डमण्डपदर्पण समाप्त ।

Lost Colophon —

श्रीविश्वनाथार्यमस्तु ।

Printed in Kundugi anthavinsas

1117.

6032. कुण्डशिखा । *Kuṇḍaśikṣa**By Kīṣara, son of Gopāla Dikṣita.*

Substance, country-made paper 10×1½ inches Folia, 7 Lines, 12, 14
 on a page Extent in slokas, 130 Character, Nāgara Date, Samvat 1859
 Appearance, discoloured Complete

The mangalācārāṇa and the object of the work

गणेशं गिरिजां तातं मुखं भास्वरपूर्वकान् ।

अ[रि]चिन्त्य मनसा भक्त्या युक्त्या कुण्डानि वक्ष्यहम् ॥

मध्यमाङ्गलकपूर्परमध्यं

तत् करोमिहमुदाहृतमवयैः ।

सार्द्धमेव रचितोयमरत्नि-

स्वङ्गलिपयवियुक् स च रत्निः ॥

The end :—

यत्किञ्चिदत्र गणिताब्धि-तितौर्युखा चेद

युक्तं तथान्यदपि वा लिखितं भवेद्य ।

प्रोधं तदासु सुधिया + + + विचिन्त्य

विज्ञापना नतिहता क्रियते मयैवा ।

श्रीयाज्ञवल्क्यमुनिवंशवतंसभूतो

गोपालदोक्षितविश्रुतितत्त्ववेत्ता ।

तस्यात्मनेन गणितार्थवपारमेय

श्रीकेशवेन रचिता किल कुण्डशिखा ॥

Colophon :—

इति कुण्डमण्डपविधिः ।

Post Colophon Statement :—

संवत् १८५६ चान्दिनमासे कृष्णपक्षे २ द्वितीयाया चन्द्रशतरे ।

1118.

2994 कुण्डकारिका । *Kuṇḍakārikā*By *Lakṣmīdhara*

Substance, country made paper 9½x4½ inches Folia 3 Lines 11 on a page Content in Slokas 60 Character Nagara of the nineteenth century Appearance discoloured and worn out Complete Date Samvat 1809

It contains 40 kāvya on Kuṇḍa

The first Karaḥa runṇ —

एकहस्तानि कुण्डे योन्यादिविविधास्ततः ।

सुगमेन विधानेन कर्तव्याग्नेन ज्ञाप्यते ॥ १ ॥

The last Karaḥa —

तस्यैव कर्तव्यत्वेन साधितं ब्रह्मसूक्तम् ।

पञ्चहस्तस्य कर्णेन साधितं दशहस्तकमिति ॥ ३० ॥

यवमेवोत्तरा वृद्धिः कार्या कार्यदिशेभ्यः ॥

Colophon —

इति लक्ष्मोधरविरचिता कुण्डकारिका समाप्ता ।

The Post Colophon Statement —

सर्वदात्मनामेन्दुवर्षेत्याषाढमासके ।

विष्णुतिथ्या सिते पक्षे वासरे मित्रसप्तमे ॥

लिखिता श्लोकका सर्वे कुण्डानां प्रत्येकं तु ॥

शुभं भवतु ।

1119

2687

Substance country made paper 7x4 inches Folia 14 Lines 9 to 11 on a page Character Nagara Appearance old and discoloured Incomplete and corrupt

It begins —

अथ सर्वेषां कुण्डानां प्रकृतिभूत

चतुरस्रतावच्छालिन्यान्वाहे (?)

द्विप्रथासे तूर्थचित्र सपाश-

सूत्र शब्दो पश्चिमे पूर्वकेऽपि ।

दत्ता कर्षेत् कोणयोः पाशतूर्थे

स्यादेव वा वेदकोण समानम् ॥

1120.

1108 कुण्डमण्डपप्रकारः । *Kunda mandapa prakāra*

Substance country made paper 10½×4½ inches Folia 8 Lines 4
on a page Extent in slokas 115 Character Nagara Fresh Incomplete

It begins —

अथ कुण्डमण्डप स्वरूपीक्रियते । ऊर्ध्वबाहुप्रस्थातिरुद्धपश्चमानस्य
पश्चमाशो हस्तो हस्तस्य चतुर्विधाशुच अकुलसाराष्ट्रमाशो घवे ।

1121.

7873

Six strips of paper, containing figures of 11 different kundas, with directions for their drawing

1122

2728

Substance country made paper 10×5 inches Folia 8 without page
marks Lines 14 16 on a page Character Nagara Appearance dis-
coloured

A fragment of some work on the construction of altars
for sacrificial rites

Topics —

अथ दत्तकुण्डमाह, अथ समभुजवर्णकुण्डमाह, अथाद्वय-
कुण्डम्, अथ त्रिकोणकुण्डम्, अथ दक्षकुण्डम्, अथोत्तिलकनक्ष-
त्रिकुण्डम् (?), अथ ऊर्ध्वदत्तकुण्डमाह, अथ त्रिकोणकुण्डमाह,
अथ चतुरस्रकुण्डस्य क्षेत्रफलानवयवप्रकारो जीतावस्थाम् ।

The MS contains also the figures of the *kunda*s

1123.

5910 कुण्डप्रदीपक । *Kunda-pradīpaka**By Mahadeva, with a commentary*

Substance country made paper 10x5 inches Folia 8 Lines 17 on a page Extent in slokas 750 Character Nagari Date Samvat 1856 Appearance, old and discoloured Complete

Beginning:—

श्रीगणेशाय नमः ।

प्रथमैकरदं देवं प्रारक्षं गुहमेव च ।

कुण्डप्रदीपकं कुर्वे बालाञ्जानतमोऽपहम् ।

Comm. —

अहं कुण्डप्रदीपकं कुर्वे इत्यग्यय ।

Colophon —

इति श्रीराजगुहमहादेवविरचितं कुण्डप्रदीपकं [मटीक]

समाप्तिमगमत् ।

Post Colophon. —

संवत् १८५६ वैशाख ।

Printed in Kundagranthavinsati, p 118

1124.

5814. मण्डपकरणविधिः । *Mandapa-kanana-vidhi**By Śaṇāṁ Śukla, the son of Viśāṁ*

Substance country made paper 10x4½ inches Folia 38 Lines 7 on a page Extent in slokas 532 Character Nagari of the nineteenth century Appearance fresh Complete

On the construction of a mandapa or hall for sacrifices and for other purposes

Beginning —

प्रथमं तात विद्याम विप्रैश्च नमदम्बिकाम् ।

श्रिध्याखामुपकाराय मण्डपस्य विधिं हृदे ॥

मण्डपकरणे पूर्वं यथाशास्त्रं प्राच्यौ साधयेत् । यथा । तत्र पूर्वं
समां भूमिं कृत्वा शत्रुदादशाकुलोच्छित्तमहङ्गुलविस्तारमृजु सूच्य
तथा पृथुमूलं यथा भुवि धृते स्थिरो भवति तथा कुर्वीत ।

Colophon —

इति मण्डपपूजाविधिः ।

इति श्रीविद्वन्मुकुटभाषिणविराजितचरणकमल-पुष्पश्रीविद्या-
मात्मजशिवरामेभ्य विरचिता मण्डपकरणादिपूजनान्त समाप्तम् ।

1125.

1100 मण्डपद्रुमः । *Mandapa druma*

By Mahādeva

Substance country made paper 8×3½ inches Folia 26 Lines 80 :
a page Extent in slokas 300 Character Nāgara Date, Samvat 1719
Prose with drawings Complete

A manual for the construction of sacrificial pandals, by
Mahādeva, son of Lavācārya, an inhabitant of Mundhīpur
in Guzerat Date of composition, Sam 1711

Beginning —

श्रीगणाधिपतये नमः ।

• ब्रह्मसूत्रयन्मव नत्वा समूलमण्डपद्रुमः ।

वास्तुशास्त्रवनादभ्यात् महादेवेन रच्यते ॥ १ ॥

• यथादौ सूक्ष्मवचना दूषयति ।

इयं हस्तक्रिया मौली न च वादक्रिया खलु ।

तस्मादेवातिसूक्ष्मोक्तिर्गिरा नात्र प्रयोजनम् ॥ २ ॥

It ends —

चितिशिद्धार्यसूत्रोक्तपथकुण्डस्य शिद्ध्यता । (?) ।

भामकत्वभनात् मन्तस्तुष्यन्तु विरमन्तु च ॥

विरमन्तु एतस्मादधिक वर्ण्यमित्यर्थः ।

ससूत्रद्विशतश्लोकैरियमुक्तिश्चिदात्मनि ।

समर्पितेष्टसत्तैकवर्षे विक्रमतो मया ॥

इत्येव खनु मण्डपदुममद्यो मुन्धापुरे मूर्त्तरे
 विस्थाते भुवि मण्डपौचनवनं सर्वधर्मान धिया ।
 शालाशास्त्रवनात् प्रष्टुञ्च + महादेवार्थं आनीतवान्
 क्षण्यो देवतस्य वधामरवनात् शार्दूलविक्रीडितात् ॥

Col —

इति श्रीमत्सकलशास्त्रपारीक्षरमम(?)लिखितमुकुटपद्मराग—
 मण्डिवाचार्यसूनुमहादेवद्वारिविरचिते मण्डपदुमे नवकुण्डिकापल-
 प्रकरणसूतोय ॥ २ ॥

Post Col —

विष्णुमूर्त्तयः सप्तदशशतौत्तरैकोनविंशतितमे वर्षे ६ ह्यब्दभट्ट
 सुनुना हरिभट्टेन लिखितद्योपकाराय । सवत् १७१६

In a different hand —

श्रीशैवादिपैतृपुत्रेण वाराणस्याभिषेक मण्डपदुमपुस्तक
 श्रीदिवाकरभट्टेभ्यो दत्तम् छिटकञ्चातिना दियादयामस्येन ।

1126

5815

Substance country-made paper 9½ x 4½ inches Folia 5 lines 10 to
 14 on a page Character Nagara Date Samvat 1631 appearance old and
 discoloured

This relates to the consecration of a *mandapa*

Beginning —

ॐ नमः श्रीरामाय ।

अथ मण्डपस्य समुदाहरणोत्पत्त्यध्वनां स्थापनम् ।

आवाहयामि देवेश ब्रह्ममूर्त्तिपितामहम् ।

शुक्लं चाक्षरं च यं शूलशक्तं कमण्डलुम् ॥, etc

3B, अथ तोरणपवित्रा, 4B इति तोरणपूजा—सकलौकराय, 5B,

इति ध्वजापूजा समाप्ता ।

The date and the original owner of the manuscript

संलि श्रीमन्महोदय एकत्रिंशदाब्दे च १६३१ आषाढे मासि शुक्लपक्षे

चतुर्थी तिथौ बुधवासरेऽद्येह श्रीवीरसलनगरवासस्थं नागरचातीयमहं योषासूनुना-
शाङ्गकेनावलोकनाय विभागानन्तरं लिखितम् ॥

शिवमस्तु सर्वत्रगतः ॥ शुभं भवतु ॥

1127.

2062. षोडशहस्तात्मकमण्डपस्तम्भादिविचारः ।

Ṣoḍaśa-hastātma-ka-maṇḍapa-stambhādi-vicāra.

Substance, country-made paper 12×4½ inches Folia, 2 Lines, 11 on
a page Extent in śloka, 66 Character, Nāgara of the nineteenth century
Appearance, fresh

It begins:—

षोडशहस्तात्मकमण्डपस्तम्भादिविचारः । तत्र द्वाविंशत् स्तम्भाः ।

तद्यवस्था । पूर्वोदितुर्दिक्षु सूत्रप्रान्ते षाडशस्तम्भाः १९ ।

पूर्वोदितुर्दिक्षु द्वारशाखाख्यं स्तम्भयोर्द्वयं द्वयं निखिपं । एवं च

अष्टौ द्वारस्तम्भाः द्वारविक्षृतिश्च अष्टाङ्गुलाधिकद्विहस्तमात्रा ।

एते विंशति (२०) स्तम्भाः षडहस्ता कार्याः ।

1B, इति मण्डपविचारः । 2A, इति बुगदविचारः । 2B, इति कपा-
दिसंज्ञा, इति भूमिपूजनम् ।

End:— इति षडहस्त[म्]

Rules for construction of sacrificial pandals, firepits,
and images of deities.

1128.

6275. आधानविहारकारिका । *Ādhāna-vihāra-kārikā.*

Substance, country made paper 9×4 inches. Folia, 2. Lines, 9 on a
page Extent in śloka, 27 Character, modern Nāgara Appearance, fresh
Complete

Colophon:—

ॐ आधानविहारकारिका ।

Twenty-two kārikās concerning the construction of the
fire-altar.

Beginning —

आधानविहारप्रज्ञोक्त ।

समरिद्यते(?) वा प्रपद्योन्निते वा य ऊर्द्धनाक्षौ नरपद्ममोऽथ ।

इक्षत सतस्तस्य जिनाप्रकोऽत्रागुले यवस्तस्य लवोऽष्टमोऽष्ट्यु ॥१॥

सुतमुष्टिकप्रकोष्ठो मुष्टिररन्निर्विरष्टमाशकर ।

सोऽरनिष्यक्तनिष्ठकर एव कलाप्ररहित स्यात् ॥

End —

एवमुत्तरत कुख्याद् दे रेखान्ना चयाकुलम् ।

मूलं तमीषधीना वा वेदि स्यात् शौशमाक्षिकौ ॥

1129.

5070D यज्ञशाला । *Yajña Śāla**By Haladhara*

Substance, palm leaf 13½ x 1 inches Fols 8 Lines 5 on a page
 Extent in slokas 206 Character Uṇṇi of the eighteenth century : Appearance old Complete

Beginning —

श्रीमद्येशाय नम । अविज्ञमस्तु ॥

T नत्वा नत्वा पादयोः पद्मनाभ

दित्वा दित्वा मन्दघोभिर्विवादम् ।

स्रुत्वा स्रुत्वा युक्त्वसूत्रार्थममै

ज्ञोक्तैर्न केवला यज्ञशालाम् ॥

Comm — पद्मनाभो नाम यज्ञकर्तुं दित्वा च एव पद्मनाभो श्रीरार्थं
 नत्वा पादयोः नमस्कारं कृतेति भावः ॥

T अग्निष्टोम सर्व्ववचादिभ्यो यत्

तस्मादग्निष्टोमशाला ब्रवीमि ।

तन्मार्गेण सुख्यभिदा विधिज्ञा

कुर्व्वन्तु प्राज्ञ वाग्वेद्यादिशालाम् ॥

End :—

कृत्यु विहितदोक्षो रामचन्द्रो रथो यः
समञ्जसि खलु तस्मादोक्षितः पद्मनाभः ।
इत्यपररथशर्मा तत्पुत्रः पुण्यशर्मा
शिशुजनमनु पद्यैरत्रवीक्ष्यशासाम् ॥

Colophon .—

इति ओषधिर्योनादिशाखा समाप्ता ।

There are eight stray leaves after this

1130.

2737.

One leaf only of some work on the measurement of sacrificial altar, without page marks

Begins .—

उभयरूपतायां द्वारादिमात्रं मध्यममानेन कनियमानेन वा
कर्तव्यमिति । इत्यादि ।

The authorities — तथाच बोधायनमुत्पले, चतुर्विंशतिशतपर्यन्त
मण्डपद्विर्जनमुक्तावस्थादौ वृक्षते, भविष्योत्तरे । इयंदोक्षितास्तु द्वारादि-
टीकाया ।

1131.

1012 दर्शपौर्णमासचातुर्मास्यविहारकारिका विवरण-
सहिता ।

*Daśa paurnamāsa cāturmāsya vihāra kārīka with
vivarana*

By Nilakanṭha

Substance, country made paper 8½×3½ inches Folia 5 Lines, 13 on
a page Extent in slokas, 110 Character, Nagara Appearance, old Com-
plete

Mnemonic verses on the measurement with mathemati-
cal accuracy and the method of construction of various

altars in accordance with the Śālvā Sūtras referring to the Haviryajña sacrifices, Darśapurnamāsā and Caturmāsya.

The karikas are by Nīlkantha, the glosses are without the author's name.

Beginning —

श्रीसरस्वत्यै नमः ।

अथ दशप्रयोगमासकारिकाविवरणम् ।

आयतनप्रमाणमाह ।

Text — विप्रत्यङ्गुलमाचन्तु चतुर्विप्रत्यङ्गयापि + ।

यद्विप्रत्यङ्गुलं वापि बाह्योऽन्तरमेव वा ॥ १ ॥

Gloss — आयतनपरिमाणस्येवावन्तो विकल्पतः चतुर्विप्रत्यङ्गुलमापतनं प्रक्रम्य उच्यते ।

सर्व्वेषां प्रकृतिभूतं चतुरस्रसाधनप्रकारमाह ।

Text — यावत् प्रमाणा रज्जुः स्यात् तावानेवागमो भवेत् ।

आगमाद्धै तु शङ्कुः स्यादन्तराद्धै निरम्बकम् ॥

Gloss — चतुर्विप्रत्यङ्गुलप्रमाणा रज्जुः स्यात्तावानेव आगमः तावत् प्रमाणा सूत्रम् तस्या रज्जौ मेकयेत् । यन्मेकितं सूत्रं तदागमसञ्ज्ञकं तस्मिन् प्रमाणार्द्धे शङ्कुर्ग्राह्यं चिद्धं कुर्यात् तस्यान्तर्भागे यदार्द्धं तत्र निरम्बकग्राह्यं आकार्यकापे चिद्धं कुर्यात् । ततश्चतुर्विप्रत्यङ्गुलात्मकमायतनभूमिं परिकल्प्य पूर्व्वपश्चिमयोः शङ्कुविधातयोः शङ्कुशोऽङ्गुलसूत्रप्रान्तौ दद्यात् ॥ इत्यादि ।

In this manner the glosses go on following their texts throughout the Darśapurnamāsā section. In the Caturmāsya section first come the glosses then follow the kārīkās.

In 3B, end Darśapurnamāsā kārīkās with the glosses and then commence the glosses on Caturmāsya vibhāra kārīkās.

इति दशप्रयोगमासविचारकारिकाविवरणम् ।

अथ चातुर्भास्यवर्णप्रपासविहाराः । यद्विप्रत्यङ्गुला शय्या प्रथमाप्य गार्हपत्यव्ययनम् । इत्यादि ।

The glosses end in 4B

इति चातुर्मास्यविहार समाप्तः ।

इति चातुर्मास्यदर्शपूर्णमासयोर्विहारकारिका समाप्ता ॥

This is a mistake of the scribe. The Catuṁmasya kārīkāś are not there with the glosses. To make up this mistake the kārīkāś are added in the following leaf —

The beginning of the kārīkāś —

श्रीसरस्वत्यै नमः । अथ चातुर्मास्यविहारकारिकोच्यते ।

चातुर्मास्यविहाराणां कारिका शुभकारिका ।

याज्ञिकानां विनोदाय सतन्वन्ते मयाधुना ॥

अस्यापरिमित भार्गवत्वस्यायतनं भवेत् ।

गार्हपत्यात् पूर्वश्रद्धोरयतश्च द्यरलितः ॥ इत्यादि ।

It ends thus —

गौयते शुक्लविहिता पिष्टयज्ञस्य वेदिका ।

गोलकखेन (खट्व) विदुषा निर्मिता कारिका इमाः ॥ १२ ॥

Col — इति चातुर्मास्यकारिका समाप्ता ।

Post Col —

इदं पुस्तकं मङ्गरोपनामकफण्णिभट्टात्मजबालसरस्वतीभट्ट-सदा
त्मजरासभट्टस्य पुस्तकम् ॥ श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥

1132.

6181

Substance, country made paper 8½×4 inches Fols 7 Lines 9 on a page Extent in slokas 125 Character Nagari of the eighteenth century Appearance discoloured

Four groups of kārīkāś, relating to the construction of fire altars

I.

Beginning :—

ॐ नमो गरुडासनाय नमः ।

अर्द्धपद्यान्तरे पद्यामनुकान्ते तु पूर्वतः ।

भोक्तृप्रैवामितः पद्याः कर्ण व्यस्तान्तरा ततः ॥ १ ॥

पद्यदक्षिणतो लयाः अनुकस्योत्तरास्तु षट् ।

अर्द्धपद्यास्ततस्त्रिषो दक्षिणे दे तपोत्तरे ॥ २ ॥

षट्षिंशत् प्रदेशाः स्युः कर्णे पद्यास्तु सर्वतः ।

अर्द्धपद्ये च पादोने मादृण्यायास्तु सर्वतः ॥ ३ ॥

रेत सिग्देष्टतद्याद्यौ कर्णलमास्तु संस्थिताः ।

हेऽधिके पश्चिमे देवे सूचास्तव्यदेष्टतः ॥ ४ ॥

There are 58 kārīkās in this group. But the 54th has been omitted.

4B. 55. चतुष्पद्या सप्त ध्याताः प्रतिपुंसि स्वप्नगराः ? ।

पादभा[ज]स्तु विज्ञेयाः वियत् सागर-पञ्चगाः ।

58. चतुर्थीरिति (चिति ?) दिव्यता सूचपूरणयुक्तिः ।

II

अनुकान्तेषु सर्वेषु द्वितीयेषु पद्याक्षमम् ।

पद्याक्षतसोऽनुकेषु पादमान्यस्तु संस्थिताः ॥

There are twenty-three kārīkās in this group

6A. 23. चतुर्दशप्रता + न्ये भागानां पक्षप्रच्छयोः ।

पञ्चमी चि + दिव्यता सूचपूरणयुक्तिः ॥

III.

नवभागास्तु धियग्नेषु अर्द्धपद्यास्तु मध्यतः ।

पादभागास्ततः शेषे अष्टौ सख्यास्तु सर्वतः ॥

There are six kārīkās in this group

6A. 6 उत्तरासे तथा वाप्याः शोणितः सक्तिसंयुतः ।

उदकसर्वाक्षया वाप्याः अन्याः किञ्चिद् वदन्ति हि ।

IV

Mentions Vastudeva as the author

Beg — इष्टकानां प्रवक्ष्यामि सख्यामद्यै च वक्रिका ।

चतस्रोऽष्टद्वयस्तु षट् षड्वय प्रकीर्तिताः ॥ १ ॥

There are nine karikās here

7A 9 अदष्टायरा यद्या अर्द्धोत्सेधा इतीष्टका ।

इष्टका लोकमानस्य सच्चिप्य कृतिना कृता ॥

वास्तुदेवेन लोकानां श्लोकाश्च सुखबुद्धये ॥

There is a paragraph in prose, in 14 lines, apparently explaining the technicalities in the expressions of number by words, used here —

Beg — एतन् ६ कृत ४ एका १ युग्म २ श्रृङ्ख ७ (?) रत्न ६ पक्ष १

षट् ६, etc , etc

1133

6811

Substance country made paper 12×5 inches Fols 5 Lines, 10 on a page Extent in slokas 150 Character modern Nāgara. Date Saurat 1941 Appearance fresh

Four short works on sacrificial fire pits and altars The leaves are marked with वे का

I

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ यौतवेदिनिर्माणकारिकामाह ।

ब्राह्मीमविम्बश्रवतीं परीक्ष्य

सशोध भूमिं सुवर्मां समुत्तमम् ।

प्रपद्ये तस्यामनुलिप्यं शाखा

कृत्वा निज्याहृदमाद्यशक्तम् ॥

There are 15 such slokas in this portion

Colophon :—

2A. इति श्रीकाशीस्थमौडवातीयविरचिता श्रौतवेदिकाकारिका
समाप्ता ॥ श्री ॥

II

Beg :—

गार्हपत्यमध्यादाहवनीयमध्यापर्यन्त मध्ये अन्तरं षष्टौ पदानि
वा गार्हपत्यस्य भ्रमणं सार्द्धचणोदशाङ्गुलमित ॥ आहवनीयस्य
आप्तविक्षतो चतुर्विंशाङ्गुलमिते ॥, etc , etc

This portion ends in 2B.

III

Mandapa-Kundamandala in seven verses, composed at
the request of Visvambbha Pandita.

Beg :—

(1) अथकात्यायनानुसारिणा मन्त्रदशशाखिना श्रौतविषये लिखि-
दुष्यते । तत्र स्थादिभूतया यदि तौ जमौ न इतोन्नवसया
गार्हपत्यराहवनीयदक्षिणामिस्थानान्याह ।

It ends in 3A

IV.

(2) अथेन्द्रवस्यैव स्थानान्युक्ता दक्षिणामिस्ताधनमाह ।

It ends in 3B.

(3) अथ सूर्याग्नेर्मसज्जलता समुत्प-इति गार्हपत्यविक्रीडितेन
प्रकृतिवेदीमाह ।

One sloka with its commentary, ending in 3B

(4) अथेन्द्रवसया गार्हपत्यराहवनीया [वा] ह —ends in 4A.

(5) अथ वरुणप्रपाद्यादौ दोषदृत्तेन वेदिमाह ।

It ends in 3B.

(6) अथास्यामाहवनीयार्धमुत्तरवेदिवितानाभ्या यदन्यदित्यनुष्टुप्
वितानाभ्यदृत्तेनाह ।

It ends in 5A

(7) (Last sloka) अथ जतौ तु वंशम्यमिति वंशमोह राश्वामघेयं
महत्प्रेरयथा तत्करणं वाह ॥

प्रकाशिताशेषविशेषमुञ्चलं

सदाकरं मण्डपकुण्डमण्डलम् ।

नकार विश्वम्भरपण्डिताध्या

तदस्तु कण्ठाग्रणं विपश्चिताम् ॥

इति प्रहलिविह्वलिविहारो + +

Post Colophon:—

श्रीसंवत् १८४१ भोः कुम्भार सुकपल १ वार मोमवार
पण्डित बालमकुन्दस्येदम् ॥ राम ।

1134.

5983. गृह्यपद्धतिः । *Grhya paddhati*

By Karkopādhyaya.

Substance, country-made paper 11½×5 inches Folia, 17 Lines 9 on a page Character, Nagara Date, Samvat 1931. Appearance, fresh

The original of the present MS. was defective as it leaves a space of about four lines, blank in the beginning.

5A, इति कर्कोपाध्यायकृतौ गृह्यपद्धतौ प्रथमः काण्डः समाप्तः; 10A, द्वितीयं काण्डं समाप्तम्, (*last colophon*) इति कर्कोपाध्यायकृतेषु गृह्यपद्धति-कारणौ ।

Post Colophon:—

संवत् १८३१ ।

1135.

1181. गृह्यकारिका । *Grhya-karika*

By Bepuka.

Substance, country made paper 11½×5 inches Folia, 26 Lines, 10 on a page Extent in sloka., 1920 Character Nāgari Date, Sam 1649 Appearance, old Incomplete Complete.

Mnemonic verses, on the Gilya sūtras of Parashara, composed in Śaka 1188 = 1266 A D. The author, Renuka, was son of Mahesha and grandson of Somesvara Dikṣita. He belonged to the family of Śāṇḍilya.

It begins thus —

मखादिकर्मविद्याकुमुदोद्घोषहेतवे ।

नमस्तस्मै गणेशायि न चन्द्रमरीचये ॥

इरोष्टिभस्तिस्त्रिभुजि + + शान्त्यादयोपिदरवत्प्रभोऽय ।

ब्रवोमि सस्कारविधि निघेकात ब्राह्म प्रथम्याम्बुभवादिपद्मम् ॥

अथ गर्भाधानम् 35 verses, सुसवन 12 verses, सौमन्तोष्यम् 35 verses, जातकर्म 41 verses, नामकरण 20 verses, निष्क्रमण 11 verses, अश्वप्राशन 37 verses, चुड़ाकरण 10 verses, उपनयन 119 verses, वेदारम्भ 16 verses, उद्याकर्म 50 verses, उत्सर्गविधि 20 verses, अन्नध्याय 30 verses, ज्योतिषकर्म 5 verses, समावर्तन 75 verses, कृतकर्म 28 verses, विवाहकर्म 308 verses, धनुर्घातकर्म 27 verses, षोडशान्तकर्म 31 verses, शांतीकर्म 213 verses, इति (containing Asauva prakṛanti) 816 verses, अथकौर्म्यप्रायश्चित्त 21 verses, सभाप्रवेशन 18 verses, रचारीहृदय 14 verses, उपसंहार 36 verses

It ends —

इति तत्त्वार्थसमूहरेखकार्येण वचनात् ।

कृताया सूचविकृतौ समाना गृह्यकारिका ॥ १७ ॥

आसौमेन्द्रादिनवशत्रो द्विजवरः सौमन्यवन्मातृति (?)

श्रीसोमेन्द्रादौक्षिताम्बुभवापद्मात्मजा यज्ञज (?) ॥

सप्ताक्षार्यमद्योदयेर्निरवधेर्वेदगंधदुग्धाम्बुधे

श्रीमाध्वन्दिनधर्मैर्दुर्जरधरोद्धारैकधूर्यक्षत ॥ १८ ॥

सुतुः क्षतकुलपद्मखट्वतपनः श्रीमान महेन्द्राभिध

सूरिर्भूदियशाः अतिश्रुतियदापारैकनिष्ठोऽभवत् ।

तत्सूनुः कतिसूनुस्तत्रतटिनीकक्षोलनको भञ्जा-
 स्तेनेयं रचिता प्रयोग(वृत्तिः) विवृतिः श्रीरेणुकार्यः सुधीः ॥२६॥
 अन्धे द्ययाख्ये मधुसंज्ञमासि
 प्राकेऽष्टवस्त्रीश्व[र] सम्मिताङ्गे ।
 मयः कृतोऽयं कमलालयाङ्घ्रि-
 सरोरुहे मोदितवट्पदेन ॥ ४० ॥
 यद्गुक्तमयुक्तं वा यद्योक्तमसमञ्जसं ।
 तदेव निपुणैः सम्यग्विघातव्यं समेजसम् ॥ ४२ ॥
 इति गृह्यकारिका ।

Post Col :—

संवत् १६४६ समये आषाढ शुदि पञ्चमी रविवारदि लिखित-
 मिदं पुस्तकं काश्या वास तुलसीदासब्राह्मणेन । शुभमस्तु । २००० ।
 लेखकपाठकयोः कल्याण । शुभ भूयात् श्रीभवानो ।

In a different hand and modern ink :—आश्वलायनौ, which
 is wrong as the author himself says माध्यन्दिन

1136.

5975. *The Same.*

Substance, country made paper 9x5 inches Folia, 150 Lines, 9 on a
 page Extent in slokas, 2150 Character, Nagara Date, Samvat 1558 Ap-
 pearance, old, worn out and discoloured Complete The leaves 73, 74 76, 92
 to 97 (both inclusive) and 1-2 to 139 (both inclusive) are missing (Traced by
 a recent hand)

Colophon .—

इति रेणुकगृह्यकारिका समाप्ता ।

Post Colophon Statement :—

संवत् १५५३ वर्षे आषाढवदी ३ गुरौ दमनग्रामे पातसाहा
 श्रीमाधुसूदविजयराख्ये सकमुकातिमलिकय्रीमसादिलमलिकराख्ये
 अमलदेशाहो नादक श्रीयोगादेवकुलप्रतिपातो अयेच विधंलो
 नसीरावादवास्त्यमहं श्रीभोगदेवगुमहं श्रीचालयितं । दवाङ्गी
 अनन्तपठनाय पुस्तकं समाप्तम् ।

See I.O. Catal. No 361.

This is the oldest known manuscript of the work, though defective. The missing leaves have been noted above and on a comparison with the previous number, it is to be noted to have been left incomplete at the end. We give below the last verse in the manuscript

सर्वार्थसमवर्तनी नष्टनाशोऽयनी चरेत् ।

भर्तुं (ने)काङ्क्षमात्रोऽनन्तरस्य चराचरम् ॥ १०२

(?) प्रार्थयन्तस्ततोऽपि नोऽपि प्रतिर्गमयताम् च

1137

10818 The Same

Substance country made paper 12x6 inches 1 and 1 row 2 in page Character Devana of the Sanskrit script 47, 24, 20 10 1 disclosed Incomplete at the end

53A इहं वधुप्रवेष्टने विविद्वन्मादिपुत्रम् ।

चतुर्थकर्मणः पुत्रं वदन्ति गोप्यतः ॥ (?)

प्रयागकाजतो राजाभेदमद्यादिभेदम् ।

तथाच स्याद्विधिः सत्त्वतो योरोहिण्यः च ।

53B इति योऽवक्रियाः सत्त्वमतः

यावा चर्यादिकं कीर्तिपुतादुर्विद्वज्च ।

विदधोत मन्त्रकोऽप्यं प्रयागकर्म योरोहिण्यः ।

This chapter (Śālikarīka or Vāstu) ends abruptly after śārikā 153.

1138.

5951 सधुपुष्पाकारिका । 10, 40 6x8 1/2 1518

Beginning :—

श्रीगणेशाय नमः ।

किमर्थं स्थण्डिलं कृत्वा स्थाप्यते चतुरिष्टकाः ।

नानुक्ता क्षिप्यते मध्ये किमर्थं स्थापयेच्छुचिं ॥

कात्यायन उवाच ॥

कूर्माकारा घरा ज्ञेया इष्टकाश्च चतुर्युगाः ।

स्थण्डिलं तत्र कर्त्तव्यं पृथ्वीतापोपशान्तये ॥

End :—

इति कात्यायनोक्तं गृह्यसारं संगृह्य सहदेवेन रचिता लघुकारिका ।

Then there are 13 lines beginning :—

अथ होमद्रव्यमानम् ।

The date is added in a different hand : -

संवत् १८२६ ज्येष्ठमासे शुक्लपक्षे द्वादश्या भद्रवासरे० बाल्मुकु-
न्देन लिखितं गृह्यसारसमुत्तमं बाल्मुकुन्दसेदं ।

1139.

1164. पारस्करगृह्यपद्धतिः । *Pāraskara gṛhyapaddhati*

By Harikara.

Substance, country-made paper 11½ x 5 inches. Folia, 108. Lines, 9 on a page. Extent in slokas, 2200. Character, Nagara. Appearance, tolerable. Incomplete.

A manual for the performance of the Grhya rites according to Pāraskara's rules. It gives also explanations of the sūttas relating to them.

It begins thus :—

श्रीगणेशाय नमः । याज्ञवल्क्याय नमः ॥

इष्टायूर्त्तक्रियासिद्धिहेतुं यच्चमुर्जा मुखं ।

अग्निं त्रयीवच-सारं वन्दे वागधिदैवतम् ॥ १ ॥

पारस्कररुते गृह्ये सूत्रे व्याख्यानपूर्विकाम् ।

प्रयोगपद्धतिं कुर्वे वासुदेवादिसम्मतौ ॥

अथातो गृह्यस्थालीपाकानां कर्म ॥

In leaf 62A ends the first kanda

इत्यमिहोविहिरिहरविरचिताया पारस्वमृत्तमूत्रव्याख्यानपूर्विकाया प्रयोग
पद्धतौ प्रथम काण्ड समाप्त ॥

Leaves B1 to 108 contain no colophon

1140.

926 *The Same*

For the manuscript see L 1827

Post Colophon Statement —

संवत् १८६७ चैत्रशुद्ध १४ सौम्यवासरे । निमित्त महादेव ।

३ । ३ ।

The third kanda only

1141.

6327 *The Same*

Sibutance country made paper 10½ x 5 inches Fols 163 Line 8
on a page Extent in slokas 1,00 Character Nagara. Appears as old
1 coloured and worn out Copied at Samrat 1873

To the end of the third kanda

Colophons —

50A इत्यमिहोविहिरिहरविरचिताया पारस्वमृत्तमूत्रव्याख्यान
पूर्विकाया प्रयोगपद्धतौ प्रथमकाण्ड समाप्त ।

112A • द्वितीय काण्ड ।

Last Colophon —

• द्वितीय काण्ड समाप्त ।

Post Colophon —

संवत् १६७२ समवे + + + + + + +
+ + + + (obliterated)

End — अथ तस्मिन्मो अक्षतहोमपञ्चमहायज्ञपिण्डपिण्डयज्ञपक्षादा-
यययादि कुर्वाण् पूर्ववद् मृत्तोक्त एवोदिति * विधानम् ।

1142.

6095 संस्थावैद्यनाथ । *Samsthā Vaidyanātha.**By Vaidya Nātha, son of Rātnesvara, son of Kesava Miśra*

Substance, country made paper 10×5 inches Folio, 162 Lines, 10 on a page Extent in slokas, 4000 Character Nagari of the eighteenth century The leaves 101 and 102 are a restoration Appearance discoloured and worm eaten on the left hand side Complete

A comprehensive work on the Pāhayañās, divided into four parts

Beginning :—

श्रीगणेशाय नमः ।

अथावसंस्थाधानं तत्साध्यानि कर्माणि च कात्यायनादुसारेण लिख्यन्ते ।

तत्राङ्गहोमस्यासमर्थत्वात् अश्वोत्रियस्यावैदिकत्वात् वयसा-
श्रुतित्वात् शूद्रस्याप्यवैदिकत्वात् । अङ्गहोमाद्योषिषश्शूद्र-
वर्जितस्तस्माच्छराजन्ववैश्यानुक्तो मन्त्ररयकारस्त्रीणां चाधिकारः ।
न च रयकाराणां स्त्रीणां चावैदिकत्वात् क्षत्रमधिकारः इति चेन्न
वर्गस्य रयकार आदधीतेति पार्यक्षेण आधानमस्यते ।

Topics treated of .—

Chapter I.

11B, अथ मन्त्रययनम्, 14B, इति कुक्षप्रकरणविधिः, 23A, अथ
सर्वकर्मसाधारणहोमः, 28B, अथावसंस्थाधानप्रयोगः, 30A, इति मन्त्रि-
कावधानप्रयोगः—अथ पाकयज्ञसंस्था, 37A, अथ पाकयज्ञसंस्थाहोमः, 10B,
इति शीघ्रजुराधायचन(चरण)मिथ्यश्रीकेशवसूनु-श्रीतस्मार्तप्रणयरहित-मिश्र
श्रीरत्नेश्वरतनूजनि-याज्ञिकभूतन्दारकवन्दनीय-मिथ्यश्रीवैद्यनाथप्रकाशिते श्री
स्थावैद्यनाथे प्रथममाननम्—अथ पक्ष मन्त्रायश्नाः ।

Chapter II

60A, अथ मन्त्रययनविधिः, 63A, अथ निरुधे प्राकृतहोमविधिः
63B, अथ यज्ञपात्रोद्धारविधिः, अथ यज्ञविधिपानोद्धारविधिः

७७B, अथ विद्ययाद्भम् ७८A, अथातिथिपूजा, ७९A, अथ धर्मादिग्राहो
पाठविधि, ८०A, इति पार्वत्य्यालोपाकप्रयोग —अथ विदुषिपुत्रम् ।

१०१B, श्रीरत्नेश्वरपुत्रेण वैद्यनाथेन प्रोक्ता ।

छतेष पार्वत्य्याद्भपद्धतिनिन्दताक्षराः ।

१०२A, अथ नवाग्रप्राप्तम्, १०६B, इति श्री-द्वितीयमानवम् ।

Chapter III

१०७A, अथ अत्राकर्म लिख्यते । १०१A, अथ-कर्मप्रयोग समाप्त
अथ सर्वलिख्यप्रयोगः, ११७B, इति इन्द्रपथ समाप्त, अथाश्वपुत्रो
कर्म, १२१B, अथ सत्तराश्वकम्, १२५A, •द्वितीयमानवम् ।

Chapter IV

१२६A, अथाष्टकाकर्म उच्यते, इति समाप्त गृहपथ, अथ गोपथ
पद्धतिः, (In the colophon) इति पाकपथसंज्ञा—इति श्रीपञ्चरात्रपथ-
पञ्चममानवम् समाप्तम् ।

Then in a later hand—

पञ्चसंज्ञा ३००० चार । श्रीरत्नेश्वर नमः ।

The work ends —

यत्तु श्रुते पुनराज्यसंस्कारं कामारविदिति कुर्वीति कदास्या
सुवेद्येति श्रापकादिति ।

The authorities quoted and consulted —

१, मनु, २A, हेमाद्रि, कल्पतरु, २B, प्रातस्तप, ३A, इन्दोमपरि-
शिष्ट ३B, गौतम, १A, हेमाद्रौ सुमन्त, इन्द्रमनु, १B, वशिष्ठ, स्मृति-
चन्द्रिकायां गङ्गा आचार्यकृत्ये, ५A, पारस्कर, ५B, गोविन्द, काकापन,
मांझायनभाष्ये, ६A, रेवु, ६B, दीपिका ७A, चिरण्णकेन्द्रियकृत्ये, ७B,
पञ्चपात्रं, १४A, इतिहररामवर्णनेविनय १५B, वायुपुराण, मृद्धानपद्ध, १९B,
मैत्रकृत्य, २०B मञ्जु, २३B, मञ्जुपुराण, २६B, सारंगपुराण, ३१B,
कारिकाकार, ४५A, याज्ञवल्क्य उच्यते, गोपापन, ४६A,
वाङ्मिरा, ४७B, कल्पभाष्ये, ५०A, रेवुषकारिकाकार, ५०B, आदित्य

मदनपात्रिजात , 51A, कर्कोयाध्याय , 51B, मत्स्यपुराण , 56A, चारौत ,
 58B, शङ्ख , 66A, लघुचारौत , 68A, पराशर , 68B, विष्णु , 69B, नन्दि-
 पुराण , दत्त , 70A, देवयाज्ञिकधृतभारद्वाजगृह्ये , 75A, गंग , 78B, रुद्र
 चारदोये , 90B, शौनकस्मृतौ , 92A, व्यनक्त , ज्ञानुर्कर्ण , 116A, गदाधर ,
 122A, गङ्गाधर , देणुदोक्षित , 123A, गंगपद्धतौ , 129B, वासुदेव ,
 135A, जाठके , 140A, वासुदेवदोक्षिता , 153B, निदानसूत्र , 157A,
 वज्रसूचकारिका ।

1143.

1164B गृह्यपद्धतिः । *Grhya paddatih*

By Vāsudeva

A fragment containing leaves 21 to 28, 31, 40, 41, 46
 to 48, 50 to 68, the last leaf containing the colophon of the
 third kanda in 24B ends the first kanda.

श्रीदोक्षितवासुदेवविरचिताया गृह्यपद्धतौ प्रथम काण्ड समाप्तः ।

For a complete manuscript see L 1890

Our fragment is dated Śika 1763 and appears to be
 the author's copy, as after the colophon there is an entry in
 a later hand to the effect that in the partition of Vāsudeva's
 property the present manuscript fell in the share of Kamala
 Dikṣita

सुभ भवतु शक १७६३ ।

In a later hand —

द्वौ वासुदेवविभागे दोक्षितकमलस्येद प्रसक्तः । व्यासदामोदर-व्यासमहादेव
 व्यासवासुदेव व्यामरामेश्वरयतनार्थे इदं प्रसक्तः । व्यासबालकव्यासविष्णुगो
 पठनार्थं इदं प्रसक्तम् ॥

1144

6205 *The Same*

Substance country make paper 10X6 inches Folia 104 of which the
 20th is a restoration. Lines 11 per page. Date in slokas 1600 Character
 Nagara Date Samvat 1691 Appearance fresh Complete

Last Colophon —

इति श्रीदौक्षितवासुदेवविरचिताया ऋद्धपद्धतौ द्वितीय काण्ड
समाप्तम् ।

Post Colophon —

शुभमस्तु सवत् १६६१ सुमाननाम सवत्सरे जेष्ठवदौ ५
बुधवासरे लिखितम् ।

नामनाथात्मजगोविन्दे न्यायलायनेन यथाश्रुति संपूर्णम् ।

यावृश्च पुस्तक, etc

For the work see L No 1890

1145

4265 यज्ञप्रकाश । *Yajna prakasa*

By Vasudeva

Substance palm leaf 14×1½ inches Folia 74 by counting Lin 9 0
6 on a page Extent 11 folios 2370 Character, Udiya of the early eight
teenth century Appearance old and discoloured Written with a style
Incomplete at the end

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

भक्तौषधदयारण्यतमो गज विदारिणम् ।

श्रीहरि याम प्ररखम् नीलाचलविहारिणम् ॥

यत्कृपाशेषमात्रेण मूकानां वावदूकता ।

स्वतिद्धिभुवनेशानौ वरदा ता नतोऽक्षरम् ॥

The object of the work —

यज्ञपात्रादिकग्रन्थान् समालोक्य विचार्य च ।

यज्ञप्रकाशं क्रियते वासुदेवेन धीमता ॥

विष्णुश्च चलेदेव स च प्रवृत्तवर्त्मनः ।

प्राचीनक्षुब्धमार्गं न त्वजामि कदाचन ॥

स च याज्ञिकजीवातुदेव यथायं सदाह ।

एवमेव ऋद्धौत्वा तु पद्धतौ यानु याज्ञिका ॥

सुशाशिका मत्सरितां विद्याय

यश्च मदोय परिशोधयन्तु ।

यद्यस्ति सम्यक् निपुण विभाव्य

प्रचारयन्तु स्वयमेव सन्त ॥

इह खनु पुराणन्यायमोमासाधर्मेष्टास्त्राङ्गमिश्रिता वेदा स्थानानि विद्याना धर्मेय च चतुर्दश इत्यादिना चतुर्दशविद्याना धर्मं प्रामाण्यमभिहितम् ।

तत्र अङ्गशब्देन शिक्षा कल्पो व्याकरण गितस्तिष्कान्द एव च ।

व्योतिषश्चैव वेदाना षडङ्गानि प्रचक्षते ॥

इति कल्पसूत्राणा धर्मे प्रामाण्य । तत्र वेदस्य गित्यत्वेन अपौरुषेयत्वाद्दोष सम्बन्धासम्भवात् स्वतः प्रामाण्यं तन्मूलत्वेनेतरेषा तत्त्वकल्पाना साक्षादुपलभ्यमान श्रुतिभूतत्वात् स्मृतिभ्योऽनुमितश्रुतिमूलाभ्योऽधिकं प्रामाण्यं । नानाशाखामत लिङ्गादिकल्पितश्रुत्यर्थोपलक्षारनिबन्धस्य कल्पस्वरूपत्वात् प्रयोगशास्त्रमिति चेत् इत्यधिकरण भाष्यकृता कल्पसूत्रप्रामाण्यस्य व्यख्यापितत्वात् वार्तिककृता तु यद्यप्यत्र कल्पप्रामाण्याप्रामाण्यचिन्ता नेष्टा तथापि कल्पाना स्वतन्त्राणामेव वेदवत् प्रामाण्यमुक्तं स्मृतिवत् परतन्त्राणा इति चिन्ताभोष्टव । तत्त्वकल्पाना मूलभूतश्रुते प्रवक्ष्यमेव आधिक्ये हेतुः स्मृतीनामनुमितश्रुतिमूलत्वमनुमानाद्य प्रवक्ष्यस्य वक्तव्यगुणगीत्यकत्वात् प्रसिद्धमेव तथोक्तम् ।

वज्रवेदगतन्यायविवेकज्ञो यदत्रवीत ।

कात्यायनो न तदाध्यमन्युस्यमिति मावृष्टे ।

वेदावृतेऽपि कुर्वन्ति कल्पे कर्माणि याशिका ॥ इति ॥

(?) यथादोक्षायामश्रितोऽयं ब्राह्मण इति काखलश्रुतौ गृहीतम् । कात्यायनेन दोक्षितोऽयं ब्राह्मण इत्यभिहितम् । तत्र कात्यायनोक्तमाश्रितो ननु

खशाखाश्रयमुख्यं परशाखाश्रयं तु यत् ।

कर्तुमिच्छति दुर्मेधा भोय तस्य विवेचितम् ॥

इति विरोधः ॥

अतएव लावलाधिकरणे खशाखाश्रयेण परशाखाश्रयं वाच्यनीत्युक्तम् ।

इति चेत् ।

वाजसनेयिना पञ्चदशशाखोपसंहारेण कात्यायनेन सूत्र प्रणीतम् । तदु-
क्तादानुष्ठानेन माध्यन्दिनादिवाजसनेयिना कर्मसामुख्य । पञ्चदशशाखाभिन्न-
शाखासु परशाखोक्तन्याय प्रवर्तते । इत्यादि ।

1146.

1288 पारस्कारग्रह्यप्रयोगपद्धतिः । *Paraskara grhya-
prayoga paddhatih*

By Kamadeva

Subst. acc country-made paper 11½ x 16 inches Folia 89 Lines 11 on
a page Character Nagari Appearance tolerable Generally correct In
complete at the end Coming to the end of the Upakarma rite

Directions for the performance of Grhya rites in ac-
cordance with the rules of Paraskara. The directions are
preceded by explanations of the sutras. For the beginning
see Burnell 23A. The author's name is mentioned neither
in our manuscript nor in Burnell. W. p. 65 describes a
work of the same name and the same contents by Kāmadeva.
But in the beginning, it does not agree with the present
work, although according to Aufrecht it is identical with
Burnell p. 23A.

1147.

6241. गृह्यपरिशिष्टपद्धतिः । *Grhya parisista paddhatih*

By Kamadeva Dikṣita, son of Viśvāmītra Dikṣitā

Substance country-made paper 12 x 5 inches Folia 8 Lines 11 on a
page Extent in slokas 250 Character modern Nāgari Date Samvat
1920 Appearance fresh Complete

Colophon — इति श्रीदीक्षितविश्वामित्रात्मज — दीक्षितकामदेवकृता
गृह्यपरिशिष्टस्य सप्तमौकखण्डिकापद्धतिः ।

Post Col —

संवत् १९२५ पौषशुक्लस्य शुक्रवाचरे लिखित भापुराणमहाद्वय ॥

This comments on the ninth of the short treatises of
Kātyāyana, as described in our Catal No 1032. But there

are three treatises about Garbhādhāna in that number. If they are made into one, the treatise here commented on by Kāmadeva would be the seventh, and thus the description of the work in the colophon quoted above, as *Saptamāṇḍika* would be intelligible.

Beginning.—योगेश्वराय नमः ।

अथातो धर्मनिश्चया । अथैतदधिकारानन्तरं यद्यपि केशान्ता-
दूर्द्धमित्यनेन सर्वेषां केशान्ताख्यसंस्कारादूर्द्धमेव सामान्यतौर्धिका
उक्तस्तथापि एषकु याकोपजीविन एव वैश्वदेवकर्मण्यधिकारः ।

आतृणामविभक्तानां एषकु याको भवेद्यदि ।

वैश्वदेवादिक आह कुयुक्ते वै एषकु एषकु ॥

इति संप्रत्यवाप्तात् ।

Colophon in 7A —

इति श्रीदोक्षितविश्वामित्राक्षरगुरुद्वयपरिशिष्टस्य आख्यानं
सप्तमो कण्डिका समाप्ता ।
लौकिकेऽग्नौ वैश्वदेवादिपद्धतिः ।

It ends in.—

ततोऽमावास्यायाममावस्याया पिण्डपिण्डयश्च प्रतिपदि प्रतिपदि
पक्षादिकर्मन् आगते आगते शरदि वसन्ते चाद्यप्यं सकृत्तयामाग्नौ
ययोक्त कुर्यात् ।

1148.

6211 कातीयगुरुद्वयपरिशिष्टस्य षष्ठखण्डस्य समाप्तपद्धतिः ।

Bhasya and paddhati on Katyagrhya parivṛta, Part VI

Substance, country made paper 11½ x 5 inches Folia, 4 Lines, 12 on a
page Extent in slokas 150 Character modern Nagari Appearance
fresh Complete

Beginning.—

7 अथातो नापोऽकूपतडागारामदेवतायतनपुष्करिण्यादीनां प्रति
स्थापनं आख्यास्याम ॥
इति सूत्रम् ।

Bh. अथ ब्रह्मो भद्राणि । आनन्दस्य वाङ्मयं तदेतत्

Paddh. तत्र उदमपने वायुर्मेमादयस्ते दृष्ट्याहं विविधाश्चान्यथा-
हस्ते च गुणान्विते तत्रैव तत्र अथपिवा आनन्दमादायुः आनन्द-
जतोपैवोति तस्यो अमे, etc., etc., etc., etc.

Colophon :— इति श्रीदीक्षितरामदेवस्य (added by a different
hand) कातोपमस्तुतिस्य दृष्ट्याहं विविधाश्चान्यथा-
हस्ते च गुणान्विते तत्रैव तत्र अथपिवा आनन्दमादायुः आनन्द-

Then there are six lines containing a quotation from
Parashara Smṛti, on the gift of cows, umbrellas, clothes and
so on.

पराशरस्मृतौ विधिः, etc., etc.

11-19.

0107 युद्धपरिच्छिष्टस्य पद्धतिक्रमः । Paddhati

Gyha prasanga.

Substance: mixed male paper. 29 x 4 1/2 inches. Folia 10. Lines 8-11
per page. Character: modern Nāgara. Appearance: Good and clear. The first
leaf is missing.

2A, अथमा कायः समाप्तः ।

श्रीकृष्णस्य पूजाकरस्य विद्याचम-स्य ।

313, द्वितीयकायः समाप्तः ।

अनादितामेवैवप्राप्तं नव आनं भोजनः ।

6A, इति युद्धस्ये द्वितीयकायः समाप्तः ।

अथ युद्धस्ये तृतीयकाये युद्धपरिच्छिष्टस्य पद्धतिक्रमः ।

Last Colophon :—

इति युद्धस्ये तृतीयकाये युद्धपरिच्छिष्टस्य पद्धतिक्रम-
समाप्तिमगमत् ।

Post Colophon :—

पुस्तकमिदं विद्याचमपाठस्य कातोपमस्य ।

There is one leaf more, prescribing drugs for a barren
woman.

1150.

6125 कर्मप्रदीपिका (अर्द्धद्वैदिकपद्धतिः) ।

*Karmapradīpikā.**By Kāmadēva, son of Āśasathika Gopāla.*

Substance, country made paper 10×3½ inches Folia 11 Lines 7 on a page Character, Nāgara of the eighteenth century Appearance, old and discoloured

This relates to gradilla, forming part of *Karmapradīpikā*, a *Paddhati* based on *Pāraskara* *Gṛhya sūtra*, written by Kāmadēva See W p 65 Kāmadēva bases his work on *Karka Bhāṣya*, *Vāśudēva Paddhati*, the *Bhāṣya* of *Haridra* and *Renukā-kārikā*

*Beginning:—*श्रीगणेशाय नमः ।

अथ द्योतनम् ।

तत्र खण्डपयुग्मधनवश्रव्यायुज्जामाद्यामन्यतमकामः उपासक-
कारिणकामान्वय्या वा यस्मिन् कस्मिन्चित् मासे वा शास्त्रा-
न्तराद्येषां वा माहपूजापूर्वकं आभ्युदयिकं याज्ञं कृत्वा गच्छेत्तदा
मध्ये गोष्ठाभावे नदीतटे वसभूतंस्नानं कृत्वा आरसध्यानि
स्थापयेत् ।

Colophon. —

इत्यावसथिकगोपालात्मजकामदेवविरचितया कर्मप्रदीपिकाया
अर्द्धद्वैदिकपद्धतिः ।

1151.

6292 त्रिपण्ड्रीश्राद्धप्रयोगः । *Tripendrī śrāddhaprayoga**By Kāmadēva.*

Substance, country made paper 9½×4½ inches Folia 8 of which the last two are a restoration Lines 11 on a page Extent in slokas, 180 Character, Nāgara of the early nineteenth century Appearance, old Com plate

Colophon —

इति मरुपुराणोक्तं दीक्षितविश्वामित्रामत्रकामदेवस्तनोय
त्रिपिण्डोद्यादप्रयोगः ।

Post Col —

त्रिपिण्डोविधानं मयुर्न लिख्यते परोपकाराय । शुभं भवतु ॥

Beginning —

अथ त्रिपिण्डोविधानम् ।

तत्रादौ कृता तौर्ये गत्वा माध्याह्निकं च एत्वा मुनि

पिण्डद्वयेषु मयु आण्यं प्रकर्तुं च इत्थं ।

सभारान् स्थाप्य

ममशरीरस्य पुत्रशत

त्रादेयं सशरीरपौत्रापरिचाराय शरीरव्यासोग्द्वयं एतद्व्याभि
रुद्रं (विध्य)ये

अथातनामभोजनाया सात्त्विकं हात्रसतामसकृपायां दिव्यान्तरौक्ष
भूमिस्यान्ना वायुकृपायां उत्तमगतिप्राप्तये + + + + + समुक्ततौर्ये
एकोदित्येन विधिना त्रिपिण्डोद्यादमहं करिष्ये ।

1152

5749 कातीयसृष्ट्यकारिका । *h 115 : arh, ikārikā*

By Renukājñāh, 11re

Calcutta country made paper 11x4½ inches. Folia 61 Lines 9
per page Extent in slokas, 1000 Character Nagara. Date Samvat 1207
Appearance fresh Col. plate

Beginning —

विभ्रासति + + + + +

निर्मलं हृदयं धाराविरचितपरशुबुद्धिबद्धि विप्राय ।

रक्षते देवानुरोय मयुकरनिकराराजितोदित्युद्ध

चक्षुषामोकरामोर्मिततरुदुरितच्छुद्धक सततम् ॥ २ ॥

॥ २ ॥

कर्क कायायनाख्य गणपतिचरणाम्भोजयुग्म च वाण्या
यादाम्भोज प्रणम्य दिग्वरुनिकरा × × रेणुप्रसादात् ।
गृह्योक्तस्मार्त्तकर्मण्यभिरतमनसा दीपवदत्तमाना
कातौचे गृह्यसूत्रे विरचयति शुभा कारिका रेणुकाख्य ॥

This is to be differentiated from Renuka's Grihya karika
as contained in Cat. No 1135

Topics treated of —

2A, धन्याधानादौ अधिकारी निरूप्यते, 5A, इति कातौचगृह्यकारि
कायामधिकारिनिरूपणम्, 8A, इति कातौचगृह्यसूत्रे पात्रलक्षणम्, 17B
इति गृह्यकारिकायामाधानप्रकरणम्, 19A, इति मयिकावधानम्, 22B,
इति गृह्यकारिकाया पञ्चमहायज्ञा 26A, इति होमविधि, 29A, इति
मन्त्रादिकर्म समाप्तम्, 32A, इति नवप्राशनम्, 36A, इति कातौचगृह्यसूत्र
कारिकाया अवयवार्थम् समाप्तम्, 38B, इति गृह्यकारिकायामिन्द्रयज्ञ समाप्त,
39B, अथवाग्रयण वस्ये महालक्ष्मीप्रसादम्, 43B, इति प्रथमाष्टका, 46B,
इत्यष्टकाकर्म, 50B, इति द्वितीयाष्टका समाप्ता, 51A, इति गृह्यकारि
कायामष्टकाकर्म समाप्तम्, 54B, ऋग्यजुर्ग, 55B, इति पायसप्राशनम्,
61B (last colophon) इति श्रीकातौचगृह्यसूत्रकारिकाया रेणुकाभिज्ञोवि
विरचिताया प्रवासविधि समाप्त ।

Post Colophon Statement —

संवत् १९३७ मीती भादौ वदी ६ वार रविवारके लिखा ।

Ends — प्रवासविधिरुक्तोय कमलाङ्गिप्रसादम् ।

उभयस्तुल्य एव स्यादावमण्यभिज्ञोत्रयो ॥

अद्भ्यभक्तिविभक्त्यादि + + + + + ।

+ + + रेणुकार्येण कृतोय गृह्यकारिका ॥

1153.

6283 पद्धतिरत्ने स्मार्त्ताधानादिपद्धतिः । *Paddhati ratna**By Kāma Govinda Bhatta, son of Ganesa Bhatta,
a resident of Kasi*Sul tance country made paper 10x4½ inches 1 vol., 2 fms + 79
chapters Extent in slokas 150 Characters modern Nagara Date Samvat
1559 Appearance fresh*Colophon —*इति श्रीमत् काण्डकाशीवासि-भट्टगणेशात्मज-गोविन्दभट्ट
विरचितपद्धतिरत्ने स्मार्त्ताधानादिपद्धति ।*Post Col —*

श्रीरामार्पणमस्तु । श्रीसंवत् १८८२ माघशुक्ल ८ भौमवामरे ।

The manglacarans and the object of the work

विघ्ननिर्विकतार (?) दुरितघ्न स्मृतिस्तवम् ।

वन्दे विघ्नहर देव प्रसन्न करुणार्थवम् ॥

श्रीमद् गणेशप्रश्नार्थं नत्वेवादौ महाशुभम् ।

रामपाठकमिश्रादीन् सम्मदायगुरुनयि ॥

काशीनिवासिकाण्डश्रीगणेशप्रार्थनसुत सुधौ ।

गोविन्दप्रश्नार्थं कुर्वेऽहं स्मार्त्ताधानादिपद्धतिम् ॥

आधानवत् पुनराधानम् ।

5B, इति आधानप्रयोगः, इति मयिकाधानपद्धतिः, 6A, अथ वैश्वदेव-
क्रमः, 6B, इति भूतयज्ञः, इति पित्रयज्ञः, 7A, इति मनुष्ययज्ञः, अथ ब्रह्म
यज्ञः, 8A, अथ सायंप्रातर्होमः, 9A, अथ यज्ञादिप्रयोगः, 12A, अथ
पिण्डपितृयज्ञप्रयोगः, 14A, अथौपासनीकस्य नवानुक्रमः, 16B, अथ अनादिष्ट
प्रयोगः, 17B, इति वैश्वानरयज्ञप्रयोगः, 19B, प्रवासप्रवेशविधिप्रयोग-
पद्धति — काण्डकाशीवासि-भट्टगणेशात्मज-गोविन्दभट्ट-
विरचितपद्धतिरत्ने स्मार्त्ताधानादिपद्धति, 22B,
अथ पुनराधाननिमित्तानि, 24A, इति पुनराधानम्, 24B, अथान्त्यक्रम-
प्रयोगः, 29A, इति मृताधानप्रयोगः ।

૧૧૧

રક્તે જાડાપનાવ્ય મન રવિજાડાખાંડવડું જ શાસ્ત્રાઃ
 પાદાભીજ બસ્ય દિવસવિજાર ૮ ૪ દેવદુર્ગાવાનું ।
 મુદ્દોદ્ધર્યોત્તેભ્યોન્નદનિઃ પાદગી રોધવદર્શન, તા
 જાગેવ મુદ્દમુખે રિજવરિ મુની કારિકા રમુદ્યાવ ।

This is to be understood from Hermann's *Sphyra* list 13
 as contained in Cat. 17 1135

Topics treated of —

2A, અનુપાનાદી અપિકાનો નિશ્ચયતે, 3A, રવિ જાગેવમુદ્ધકારિ-
 કાવામપિકાનિશ્ચયત્વમ્, 4A, રવિ જાગેવમુદ્ધમુખે પાવનવચ્ચમ્, 17B,
 રવિ મુદ્ધકારિકાવામાપાવદ્ધકમ્, 19A, રવિ નલિકાવપાવમ્, 22B,
 રવિ મુદ્ધકારિકાવા ૫વમજાવદ્ધા 20A, રવિ જોમરિધિ, 29A, રવિ
 પલ્લારિકમ્ ગમાતમ્, 32A, રવિ જાગાવચ્ચમ્, 36A, રવિ જાગેવમુદ્ધવ
 કારિકાવાં વરદાકમ્ ગમાતમ્, 35B, રવિ મુદ્ધકારિકાવામિજ્જવચ્ચ ગમાત,
 39B, અવવાવચ્ચ ૪વે મજાતવ્વોદ્ધમાદતા, 43B, રવિ વચ્ચમાદકા, 46B,
 દન્ધવદ્ધકામ્, 50B, રવિ દિરોવાદકા ગમાત, 51A, રવિ મુદ્ધકારિ
 કાવામવદ્ધકામ્ ગમાતમ્, 51B, વધ્ધોદ્ધમ્, 53B, રવિ પાવનવાવચ્ચમ્,
 61B (last colophon) રવિ જોગાતેવમુદ્ધવચ્ચકારિકાવાં દેવકારિજોગિ
 વિરવિતાવાં વચ્ચામરિધિ ગમાત ।

Post Colophon Statement —

સવત્ ૧૮૬૭ મોતી ભાદે વસંતે ૮ વાર રવિશરદે તિથા ।

Ends — વચ્ચામરિધિજોગ કમલાદિવચ્ચમાદતા ।

અમયકૃત્ય એવ સ્વાદાવચ્ચામિજોગયો ॥

અજ્ઞામિદિવિમલ્યાદિ + + + + + ।

+ + + દેવકાર્યેણ છતેવ મુદ્ધકારિકા ॥

गङ्गाधरादिवरपद्मनिम्न[.]निरीत्य

शिवप्रभादा कृते मङ्गपात्रपद्मनिम्न ॥

110A, इति श्रीपुष्करवल्लीव्यशिवप्रभादपाठकृते स्मार्त्तान्ताते श्रवणा-
कर्मप्रयोग — अथेन्द्रयज्ञप्रयोग उच्यते, 122B, इति स्मार्त्तान्ताते आयुष्यायलो-
कर्मप्रयोगः, 126B, इति श्रीपुष्करवल्लीव्यशिवप्रभादपाठकृते स्मार्त्तान्ताते
अष्टकाष्टकाकर्मप्रयोगः समाप्तः— अथ दधोत्सर्गप्रयोग उच्यते । 129B, इति
दधोत्सर्गः समाप्त, 129B, इति श्रीपुष्करवल्लीव्यासस्य आनन्दायनगोत्रोत्सर्ग
अथदेवपाठक तत्सु[त]-निम्नानिपाठक-ननुपुत्र शिवप्रभादपाठकृते स्मार्त्तान्ताते
स्मार्त्तान्तातेदिवाहयज्ञान्तप्रयोगविधिनिर्णयः समाप्त अथान्त्येष्टिप्रयोग उच्यते ।
(11th colophon) इति श्रीशिवप्रभादपाठकृते स्मार्त्तान्ताते आधानाद्यन्त्येष्टि
पर्यन्त प्रयोगविधिनिर्णयः समाप्त ।

It ends.—

क्रियाधिकारिको कनिष्ठा भवति, तदा एकादशरात्रिनिष्ठतो
पुनराधानपूर्वकमुर्विरतकर्मक्रिया काया श्रवणाकर्मप्रक्रमे इति
दिक् । इत्यन्त्येष्टिप्रयोगः ।

5A, लोमाक्षिकारिका, 6B, आनन्दायन, दधुगार्ग, 7B, त्रिगुह्ये
8B, कश्यपा, 11A, आपस्तम्ब, 16B, गृह्यसंहारे, 16A, हरिहरस्य
गङ्गाधरः वराहपुराणे, विष्णुधर्मोत्तरे, 17A, दानभागवते, 30B, घातायन
मार्कण्डेय, काश्यप, 30B, देवकाया, 37B, गङ्गाधर, 39B, वैद्यनाथमिश्रा,
44B, हरिहर, 47B, चतुर्विंशतिमत, यज्ञपात्रं, कात्यायन, सात्यायन
कारिका, 49B, दण्ड, 52B, इन्दोगपरिशिष्टे कात्यायन, 58B, मयन,
60B, सिद्धान्तशेखरे, 63B, देवज, क्रमकारिकायां गृह्ये; 64B, मदनरत्ने
आसा, कूर्मपुराणे, 67B, गृह्यकारिका, 69B, दामोदरनिबन्धे, काठके,
71B, पुलस्त्य, याज्ञवल्क्य, आस, 76B, गङ्गाधरभाष्येऽपि, 77B शेषायन,
78A, गार्ग, हरिहर-भाष्ये, 79A, त्रिकाण्डमयन, 80B, आनन्दायन,
81A, प्रयोगपरिभाषाते, 81B, अनन्तभट्टोऽय, कारिकाया प्रयोगपरिभाषाते,
कालादर्श, 90A, हरिशिष्टेऽपि, 102A, शेषिकार, 104A, मरिच्ये,
अद्विष्टा, 104B, आचारादर्श, 104B, मदनपरिभाषाते, 105A, गृह्य,
105B, लिखित, 106B, विष्णु, 111B, गृह्यकारिका

End.—एव अतिक्रान्तमासादिप्रायश्चित्तघोमद्वयदान च पूर्वं कृत्वा तत्-
प्रेताधानादिकमिति ॥

1154.

6096 स्मार्त्तोद्धारस । *Smārttollās* :

By Śuaprasada Pathaka.

Sibstancce country made paper Folia 132 Written in two different hands—the first writes up to the 19th leaf on paper measuring 10½×4½ inches and the second the rest of the manuscript on paper measuring 11×6 inches The leaves 21 76 and 93 96 and 99 and 101 are written on one side only Lines 13 on a page. Character, Nigra of the early nineteenth century Appearance fresh Complete

A treatise on the Grhya ceremonies in accordance with the precepts of Katyāyana The name of the author's native place is given in the colophon in leaf 46, as Yevanda-vallapura (?) but in all other colophons in leaves 82B, 105B and 114B, the name is Puskaravalli

6A, इति श्रीशिवप्रसादकृते स्मार्त्तोद्धारसम्यगे गृह्यकर्मकृताकृतमहिम-
वर्णनश्च अधिकारि अगधिकारि निर्णय । 18A, इति श्रीशिवप्रसादकृते स्मार्त्तो-
द्धारसे परिभाषाप्रकरण सम्पूर्णम्, 46, इति रेवडक्लीपुरवासिशिवप्रसादकृते
स्मार्त्तोद्धारसे आवश्यकानुष्ठानप्रयोग समाप्त — अथ पाक्यञ्चनिर्णय, 57, इति
स्मार्त्तोद्धारसे गृह्याग्निमत्कर्तृके गृह्योक्तवैश्वदेवप्रयोग समाप्त — अथेदानीं तदुप-
योगो निर्णय उच्यते, 82B, इति श्रीपुष्करवल्लीशिवप्रसादकृते स्मार्त्तोद्धारसे
पिण्डपितृयज्ञप्रयोग समाप्त — अथ नवाम्नप्रयोग उच्यते, 90A, इति गृह्य-
कारिकोक्तप्रवासविधि — अथ प्रवासभोजनविधि, 103A, इति निरमिकयज्ञ-
पार्श्वोक्त वैश्वदेवप्रयोग, अथ कुण्डकरणमुच्यते, 105B, इति पुष्करवल्लीश-
िवप्रसादपाठकृते स्मार्त्तोद्धारसे सामिकनिरमिकवैश्वदेवप्रयोग समाप्त, 114B
इति श्रीपुष्करवल्लीशिवप्रसादपाठकृते स्मार्त्तोद्धारसे औपासनकर्म पुनराधा-
नादिप्रायश्चित्ताध्याय समाप्त —

विघ्नेश्वरश्च पितरश्च सरस्वतीश्च

करायानश्च निजस्तुतवस्तु प्रणम्य ।

गङ्गाधरदिवरपद्धतिस[]निरौघ्य
शिवप्रसाद कुरुते मखपाकपद्धतिम् ॥

119A, इति श्रीपुष्करवल्लीस्यशिवप्रसादपाठकुरुते स्मार्त्ताह्लासे श्रवणा
कर्मप्रयोगः— अथेन्द्रयज्ञप्रयोग उच्यते, 122B, इति स्मार्त्ताह्लासे आग्रहायणी-
कर्मप्रयोग, 126B, इति श्रीपुष्करवल्लीस्यशिवप्रसादपाठकुरुते स्मार्त्ताह्लासे
अष्टकान्यष्टकाकर्मप्रयोग समाप्त — अथ ह्योत्सर्गप्रयोग उच्यते । 128B, इति
ह्योत्सर्ग समाप्त, 129B, इति श्रीपुष्करवल्लीवास्तव्य आलम्बायनगोक्षोत्पन्न-
जयदेवपाठक तत्सु[त]-निम्बानिपाठक तत्पुत्र शिवप्रसादपाठकुरुते स्मार्त्ताह्लासे
स्मार्त्ताधानाद्विपाकयज्ञान्तप्रयोगविधिनिर्णय समाप्त अथान्येष्टिप्रयोग उच्यते ।
(1st colophon) इति श्रीशिवप्रसादपाठकुरुते स्मार्त्ताह्लासे आधानाद्यन्येष्टि
पर्यन्त प्रयोगविधिनिर्णय समाप्त ।

It ends —

क्रियाधिकारिणी कनिष्ठा भवति, तदा एकादशरात्रिनिष्ठौ
पुनराधानपूर्वकमुज्जरितकर्मक्रिया कार्या श्रवणाकर्मोपक्रमे इति
दिक् । इत्यन्येष्टिप्रयोग ।

5A, लोकाक्षिकारिका, 6B, आम्बलायन, हज्जगार्ग, 7B, प्रियट्टच्छे,
8B, कङ्कप, 14A, आपस्तम्ब, 15B, सूर्यवर्मनारे, 16A, हरिहर, 17A, दानभागवते, 30B, प्रातातप
भाक्तेय्ये, काश्यप, 36B, रेणुकाया, 37B, गङ्गाधर, 38B, वैद्यनाथमिश्रा,
44B, हरिहर, 47B, चतुर्विंशतिमत, अश्वपार्श्व, कात्यायन, साव्यायन,
कारिका, 49B, दक्ष, 52B, हन्दोगपरिशिष्टे कात्यायन, 58B, मण्डन,
60B, तिज्जान्तशेखरे, 63B, देवल, कमकारिकाया मृच्छे, 64B, मदनरत्ने
यास, जूम्भपुराणे, 67B, मृच्छकारिका, 69B, दामोदरनिबन्धे, काठके,
71B, पुलस्त्य, याज्ञवल्क्य, यास, 76B, गदाधरभाष्येऽपि, 77B बौधायन,
78A, गार्ग, हरिहर भाष्ये 79A, त्रिकाण्डमण्डन, 80B, आम्बलायन,
84A, प्रयोगपारिजाते, 81B, अनन्तभट्टोद्ये . कारिकाया, प्रयोगपारिजाते,
कालादर्शे, 90A, यरिशिष्टेऽपि, 103A, दीपिका, 104A, भविष्ये,
अङ्गिरा, 104B, व्याचारादर्शे, 104B, मदनपारिजात, 105A, शङ्ख,
105B, लिखित, 106B, विष्णु, 111B, मृच्छकारिका

There are forty-eight such kārīkās, going to the end of the manuscript, with the colophon :—

इति मल्लकारिकोक्तमादनकारिका समाप्ता ।

1156.

886. प्रयोगदर्पणम् । *Prayogadarpana.*

By Padmanābha Dīksita, son of Gopāla and Pārvatī, grandson of Nāyana, disciple of Śitikantha.

It treats of domestic and propitiatory rites.

For the manuscript see L 1775

Post Colophon Statement :—

संवत् १८८७ मिति अगस्त सुदी ११ मध्य १८०० ।

The manuscript has two separate paginations, one ending in 79 and the other in 103.

The later authorities quoted (1) Aparārka, (2) Mahārṇava, (3) Vrataratna, Kāhikāpurāṇa, (4) Madanaratna, (5) Śaiva purāṇa, (6) Viṣṇudharmottara, (7) Nīrnayasindhu, (8) Chandoga-pariṣiṣṭa, (9) Smṛti kaustubha, (10) Kalputarau Halāyudha, (11) Todarānanda, (12) Samvatsara-pradīpa, (13) Hemādri, (14) Smṛtyārtha sāra, (15) Śrīdhara, (16) Yogapadya, (17) Siddhānta sekhaṛa, (18) Kundasiddhikāra, (19) Prayoga-parijāta, (20) Ratnasamgraha, (21) इति यौनकोक्त आश्लेषान्तिप्रयोगः. Here ends the first pagination, (22) Jyotiribandha, (23) Viṣṇudharmottara, (24) Mayūracitra, (25) Pārijāto Saunakah, (26) Kaustubha, (27) Harīhara, (28) Gadādhara, (29) Kārīka, (30) Vāsudeva, (31) Medhātithi, (32) Mādhava, (33) Haradatta, (34) Śākātāgari, (35) Sāttvinsatwata as quoted in Candrikāpārijāta, (36) Bhaṭṭa kārīkā, (37) Śārasamuccaya, (38) Vākyasāra, (39) Jyotīhsāra, (40) Prayogasāgna, (41) Smṛti kaustubha, (42) Kārīkā-bandha, (43) Smṛtyarthasāra, (44) Kṛṣṇa Bhaṭṭiya, (45) Smṛti ratnāvali, (46) Jyotīh prakāśā, (47) Smṛti candrika,

Though the MS commences with अथ यजुर्वेदिना दशकर्म प्रवृत्ति
लिख्यते there are many Tantrika ceremonies mentioned in
it

1159.

6102 गर्गपद्धतिः । Gargapadhatih

By Sthapati Garga

Substance country male paper ११×४ inches. Folio 29 of which the 8th
is missing. Lines 12 on a page. Extent in slokas 600. Character Nagara.
Date given in a later hand Samvat 1749. A few lines of the leaf discoloured.

Based on Paraskarya Grhya sūtra, as interpreted by
Bhartr̥yāṣa

For the beginning of the work see I, 1916

Topics —

3A, इय परिभाषा, अथ विवाह, 7B, समाप्तोऽयं विवाह 9A,
अथ चतुर्थीकर्म, 9B, इति चतुर्थीकर्म, अथ पाकयज्ञः, 10A, अथ सोय्यन्ती
कर्म उच्यते, 10A, इति मेधाजननम्, 11B, अथातो जमल(?) जनने विधि
यच्यते, 12A, अथाग्नप्राशनम्, 13A, सांवत्सरिकस्य चुडाकरणम् 18B,
इति माविजव्रतोत्सर्गः, 19A, आग्नेयव्रतम्, 20B, समाप्तमुपनयनमिति, इदानीं
ब्रह्मचारिणः प्रतानुच्यन्ते, 22A, अथ ब्रह्मचारिणो धर्माः, 22B, अथ अतीत
कालविधिमाह, 23B, अथ आग्नेयव्रते विसर्गः, तत आगव्रतविसर्गः, 24B,
ततो व्रतविसर्गः, तत उपनिषद्गतादेशः, 25A, अथ प्राश्रतमुच्यते, 26A, ततो
गोदानव्रतादेशः, 26A, ततश्च सवत्सरे पूर्वे व्रतविसर्गः, 26B, इति व्रतानि
समाप्तानि, 27A, तत समावर्तनम्, 29A, अथ स्नातकस्य यवान्(?) वक्ष्याम ।

यदि प्रवर्ग्यदीक्षितो भवेत् तदा मूत्रपुरीषे छौवनश्च आतपे न कुर्यात्,
दात्येव मादि(?) न कुर्यात् ।

Colophon —

इति समाप्तः ।

Post Colophon —

ॐ ह्येन्दुरलिखितम् ।

(18) Ratnamālā, (46) Ratnakosī, (47) Sambandhatattva,
(18) Mubhūrta cintāmaṇi, (19) Deva-Yajanadīpikā.

It belongs to the school of Mādhyandina of the Yajurveda, as is evident from the following passages.

3B, माध्यदिनशाखाया पुण्याहवाचनस्यानुक्तत्वात् यत्राघातं सशाखाया-
मितिवचनात् बद्धचण्ड[परि]शिष्टोक्तमेव मयापिदृतम् ।

41B, इति सप्रत्यय यथोक्त विधिना वास्तूपूजनं मण्डपपूजनं च कुर्यात् ।

1157.

2990

Substance, country made paper : 9x5 inches Folia, 12 Lines 10 on a
page 1 stent in folios 250 Character, Nagari of the early nineteenth
century Appearance, discoloured Complete

This contains a clear exposition of Āgrayana or the
ceremony of eating a new crop

It begins:—

अघाययणमिति कर्मनामधेयं । अत्र श्रुतिं प्रतामुष्याम प्रत-
वीर्याय प्रतोतयेभिमतिसाहे । प्रतये न. प्र तनुये स्थोन. ।

It ends —

असामर्थ्ये तु ब्राह्मण तर्पणीत वै इत्याह आत्मायन ।
अत्र कर्कोपाध्यायै ऋत्विजाधिकमेकं भोजयेत् अनेन च न्नायेन
सर्वत्र ज्ञेयमिति व्याचक्षुरात् ।

1158.

65 यजुर्वेदीयकुशण्डिका । *Kuṣandika*

By Paśupati

For the MS. See L 1528

This is only a section of Dasakarmapaddhati dipikā
(L. 525) by Paśupati, the brother of Halayudha, the Chief
Justice of Lakṣmana Sena, King of Bengal Paśupati is
well-known

In the leaf 36A of the first set of leaves, ends Karma kanda

चतुर्थे कर्मणि छते चरु मुक्ते तथेव च ।

अष्टौर्वचनकाले च वधूर्वाभाद्रमाश्वयेत् ॥

इति लघुकारिकाया कर्मकाण्ड समाप्तम् ।

प्रकरणानि २६ श्लोक सख्या ६०१ ।

The first set of leaves does not count the chapters
The second set begins from the 28th chapter

The first colophon in the second set of leaves,

1B, इति औपेतक्रिया प्रकरणमष्टाविंशतम् ।

अष्टौर्वचनकाले यथावदनुपूर्वञ्च ॥

Isaaca ends in 5B

इति औ० विदेशस्याष्टौ च षट्त्रिंशत्तमम् ।

After four lines occurs the following colophon —

इति औ० भानुवारे यक्षकण्टताना प्रायश्चित्ताधिकारः सप्तत्रिंशत्तमः ।

6A, इति + + तथैव अष्टत्रिंशत्तमम्, 9A, इति औस्त्रियाधिकारः
एकौत्रिंशत्तमम् ॥ द्योत्सर्ग प्रवक्ष्यामि ।

11A, इति औल्लोत्सर्गप्रकरणं चत्वारिंशत्तमम्, 11B, इति औशका
दशाष्टाद्वप्रकरणमेकचत्वारिंशत्तमम्, (Last Colophon) इति औल्लोत्सर्ग
मेघूनामणिविष्णुशम्भप्रणीताया लघुकारिकाया सप्तविंशत्तमप्रकरणम् + + +
+ + समाप्तम् ।

Post Colophon —

समत् १६३० मौ भादोः वदौ १३ वार शुक्रवारके मौ ।

योयो पठित बालमुकुन्दकौ लोखौ चै ।

1161.

3780 ब्रह्मसंस्कारमञ्जरी । *Brahma Samskāra Maṅjarī*

By *Nārāyaṇa Tarkavāgīśa*

Substance country made paper 11x3 inches Folia 4 Lines 3 to
8 on a page Extent in folios 550 Character Bengali Date Saka 1743
Appearance worn out and faded Complete

The date is given in a much later hand.

सं १७८८ वर्षे माघ शुद्ध १५ दिने ।

Of Gargapaddhati, as described by Rājendralāla Mitra,
No. 1916 This appears to be a much shorter work.

1160.

6090. पारस्करसधुष्टकारिका । *Pāraskara laghu
grhyakārikā.*
By Viṣṇuśarma.

Substance, country made paper. Two sets of leaves—the first consisting of 37 leaves and the second of 111 leaves. The second written in a much later hand begins exactly where the first ends. The first measures 9×4 inches and the second 10×4½ inches. Lines, 8-10 on a page. Extent in ślokaś, 900. Character, Nāgaś. The new set of leaves is dated Samvat 1937. The two sets complete the work.

Beginning:—

श्रीगणेशाय नमः ।

प्रथम्य देवं गणनायकं परं

सरस्वती चाप्यय याज्ञवल्क्यम् ।

श्रीधराचार्यं च (?) शिष्यमुत्थान्

प्रवीण्य च प्रथममुत्तमं च ॥

श्रीदेवदत्तो मतिनायकः पुरा

माध्यन्दिनीयोऽप्यय गौड़वासी ।

श्रीविष्णुशर्मा इति तस्य सन्तु

सकारिका कारवितौ (?) बभूव ॥

पारस्कर नमस्कृत्य तेन पाराः प्रदर्शिताः ।

शाखाघोशं याज्ञवल्क्यं लभ्यते ब्रूते च कारिकाम् ।

नियेकाद्याः प्रशानान्ताः संस्काराः स्नात्तेकर्मणि ।

मृच्छसूत्रेऽपि गुप्तार्थाः प्रत्यक्षा दशयिष्यन्तः (?) ।

पूर्वं कुग्रन्थिकां ब्रूते यथा सूत्रे प्रदर्शिताम् ।

कुशोपरि समूहने (?) सप्तशाखाः प्रकीर्तिताः ॥

पञ्चशाखा न वक्तव्या इत्येवं पारिभाषिकम् ॥

Beginning —

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय नम ।
 दुश्चिक्त्वै मंद्धारौगैः षोडितस्तु पुमानपि ।
 चात्वारिष्टादिमि मृतं + + + + समाचरेत् ॥
 सितासिते सरिते यत्र सङ्गे
 तत्राप्नुताभो दिवमुत्पतन्ति ।
 वे वै तन्व विष्ट + + + +
 स्ते वै जनासो अमृतं भजन्ते ॥
 सर्वेन्द्रियविरक्तस्य वृद्धस्य ऋतकर्मणः ।
 व्याधितस्य विना + र्ये मरण सपन्नोऽधिकम् ।
 असाध्यव्याधिना पुक्त[] स्वयापाराक्ष्म पुमान् ।
 प्रविशत्य + + दौम करोत्यनघ्नन तु वा ॥
 अगाध तोयराशि वा भूमौ यतनमेव वा ।
 गच्छेन्महापथ वामि नुभारगिरिमादरात् ।
 प्रयागवटप्राच्याग्नाह्वेत्प्राग करोति वा ।
 स्वयं देहविनाशश्च काहे प्राप्ते महामते ॥

The manuscript seems to be defective in the beginning —

26A, इत्युदकदानम्, अथ श्लोकापनोद , 44A, इति पिण्डोदकदानम्—
 अथास्थितक्षपणम्, 52B, अथ नवव्याघ्रानुचक्षते, 110B, अथ आह्नकमा
 114B, इत्येकादशाह्निकआह्निकप्रयोगः— अथ मृतशय्यादानविधि , 116B
 इति शय्यादानविधि , 121A, अथोदकुम्भदानम्, 122A, अथ सपिण्डो
 करणकाल , 125B, इति साधिकस्य [४] पिण्डौकरणकालास्त्रैश्विकाना—
 अथ श्रूयस्य सपिण्डौकरणकाल , 155A, अथ सूतिकाप्रायश्चित्तम्, 164A,
 इति सङ्गमनविधि, 170A, अथ अन्वारोद्धत्येष्ट्यनुमासिकविधिमाह,
 176B, अथ नारायणवलि ।

End — स्वयं दक्षय श्रूयस्य षष्ठ दायादाश्च बान्धवा ।

यतिस्य नक्षत्रारौ च अपुत्रस्य नापुत्रक ॥

यो यजेत् (यजेत्) पित्रभि खाद्म वसुधामान् मखा(का)दिभि ।

Colophon :—

इति श्रीनारायणतर्कवागीश-भट्टाचार्यविरचिता ब्रह्मसूत्रार-
मञ्जरी समाप्ता ।

Post Colophon :—

कालत्रयशिशिरोऽर्काश्चक्षमा माने रये दिने ।
बलिखदौश्वरो रामं नमन् पुष्पं शकस्य भोः ॥
' श्रीरश्मिचन्द्रदेवशर्मेणः पुष्पकं साक्षरस्य ॥
श्रीरामः शरगम् ॥

It begins thus :—

अथ घटस्थापनम् । तत्र वशिष्ठ ।
अयादिता युभां वेदौ कुर्यादेककरोप्यता ।
पद्मं वसुदत्तं तत्र चतुर्हारीपशोभितम् ॥
पञ्चवर्णैस्तथापूर्यैश्चन्दनेनापवा लिखित् ।
अतुषं निर्मेजं तत्र धान्यमङ्गलिमाचकम् ॥

स्थापयेत्—etc.

The Vasistha gottai Brāhmanas of Bhūtpād claim this work as written by Nārāyana the founder of their family. They belonged to the White Yajurveda, and this is a priestly work of that Veda relating mainly to the 10 sacraments of Brāhmanas. Nārāyana, flourished, according to their tradition, about 200 years ago, and this work, they say, is their standard work.

1162.

6097. क्रियानिवन्ध । *Kṛiyā nibandha*.

By Yājñika Dīpa.

Substance, country-made paper 10×4½ inches Folio 196 Lines, 9
on a page Extent in slokas, 3500 Character, Nagari Date, Samvat 1937
Appearance, fresh Complete

The MS. from which it was copied was defective, as it leaves lacunæ in places

The author is not Devayājñika, the well known writer of the school of Katyāyana, the author of Katyāyana Śrauta Sūtra Bhāṣya, as he quotes such late authorities as Mādāna Pārijāta, Nirṇayāmṛta and Kālanirnayadīpikā. Aufrecht mentions a work, Kṛiyā nibandha, quoted in Nūnayaśandhu, but it is anonymous.

1163

5897 क्रियापद्धतिः । *Kṛiyā paddhatih*

By Yājñika Deva, son of Prajāpati (*Agnicūṭ Samat*
Sihapti Mahāyājñika)

Substance country made paper : 10½×4 inches. Folio 3 Lines 11 on a page. Printed in slokas 780 Character Nāgara of the eighteenth century. Appearance discoloured. Complete.

. On ceremonies beginning with cremation and ending with Sapindikarana.

Beginning —

ॐ नमः श्रीवासुदेवाय ।

अथाहिताग्नेर्मरणसमयादारभ्य संपिण्डीकरणान्तं कर्म लिख्यते ।

Colophon —

इति संपिण्डीकरणं समाप्तम् ।

इत्यभिहितं समाप्तं स्वपति महापात्रिक-श्रीपद्मपतिवृत-पात्रिक-
देवकृता क्रियापद्धतिः समाप्ता ।

Then the following slokas are added —

पतिपत्न्यो सदैकत्र त्रिषु स्थानेषु वै पृथक् ।

कन्यादाने तथा सोमे पिण्डससर्जने तथा ॥

आर्चोनामपि अन्तुनामार्तिच्छेदं करोति यः ।

ब्रह्मपद्मगदादीनो दिभुजो विष्णुरुच्यते ॥

सकृत् भुज्यते भूतैः सर्वैः सर्वत्र सर्वदा ।

न कोपि कस्यचित् किञ्चित् करोत्यत्र हिताहितौ ॥

Here the MS comes to an end So it is defective also at the end

Colophon —

इति याज्ञिकदेवस्तुत क्रिया(क्षया)निबन्ध समाप्त । समाप्त ।

Post Colophon —

समत १८३७ मोः भादो वदो ५ वार बुध ।

The authorities quoted and consulted —

1A, वराहपुराण, 3B, कात्यायन, 1B, कृष्णपुराण, 5B, नागर
खण्ड कालनिर्णयदीपिका, 6B, शारौत, भावलि, 7A, विष्णु कात्यायन,
पराशर, 8A, वराहपुराण, 8B, गङ्गपुराण, 10A, षट्षिप्रश्नमत, 11A,
याज्ञवल्क्य, 11B, गृह्यकारिका 17B, आश्वलायनगृह्यपरिशिष्ट, 19A
पारस्कर, 19B, विष्णु, वशिष्ठ, ब्रह्मलिपितौ, 20A, शारौत, पैठोनसि
20B, स्मृतिमञ्जरी, 21A, बौधायन, प्रचेता, 21B, याज्ञवल्क्य, 22A,
आपस्तम्ब, 23A, विष्णुपुराण, 23B, गौतम, मरीचि, 24A, शाल, 25A
हजमसु, 26A, गङ्गपुराण 27B, श्रीरामायणे 29A, वैजवाय, हरिश्चर,
31A, बृहस्पति, अङ्गिराः, 34A, मत्स्यपुराण, 35A, यम, 35B, गोविन्द
राजलिखितहजमप्रचेता, 40B, आदित्यपुराण, 42B, हजमशातातप, 45A
कर्कोपाध्याय, 50B, काशीखण्ड, 55A, कालादर्श 56B, हजमशिष्ट,
57B, श्याम, बृहत्पपरिशिष्ट, 58A, मालव, 58B, देवल, 59A, बृहत्
प्रचेताः, भृगु, 59B, स्मृतिमञ्जरी, 60A, कृष्णाजिनि, 60B, हजमशिष्ट
65A, पैठोनसि, 65B, मदनपारिजात, 72B, स्मृतिचन्द्र, 78A सान
विधानाख्यब्राह्मण, 79A, विष्णुधर्मोत्तर, देवीपुराण, 79B, आदित्यपुराण
81A, विष्णुधर्मोत्तर, 84B, शिवधर्मोत्तर, 90A, जातुकर्ण, 90B विद्या
दर्श, 98A, मालव, 98B, जात्यायन (शाद्यायन ?), 99B, स्मृतिरत्नावली
107B, लघुशारौत 125B, निर्णयान्त, 127B, चतुर्विप्रश्नमत, 129B
अथ्यश्रद्धा, 131A, मरीचि, 133A, कालनिर्णयदीपिका, 139B, काठक
गृह्ये, 140B, शातातप, 142B, स्मृत्यर्थसार ।

The author is not Devayājñika, the well known writer of the school of Ātīyāna, the author of *Katyāyana Śānta Sūtra Bhasya*, as he quotes such late authorities as *Mādaṇa Paryāṭa*, *Nirṇayāmṛta* and *Balanirṇayadīpikā*. Aufrecht mentions a work, *Kṛiyā nibandha*, quoted in *Nirṇayamandira*, but it is anonymous.

1163

0897 क्रियापद्धतिः । *Kṛiyā paddhatih*

By Yājñika Deva, son of Prajāpati (Agnicit Śrīmāt
Śhāpti Mahājyānika

Distance country made paper : 10½×4 inches Folia 0 Lines 11 on
a page Extent 8 slokas 780 Character Nāgara of the eighteenth century
Appearance of color red Complete

On ceremonies beginning with cremation and ending
with Sapindikarana

Beginning —

ॐ नमः श्रीवासुदेवाय ।

अथाहिताग्नेर्मरणसमयादारभ्य संपिण्डोकरयान्तं कर्म लिख्यते ।

Colophon —

इति संपिण्डोकरस्य समाप्तम् ।

इत्यभिषिक्तुं सम्पादयति-महाशास्त्रिक श्रीप्रजापतिसुत शास्त्रिक
देवदत्ता क्रियापद्धतिः समाप्ता ।

Then the following Slokas are added —

पतिपत्न्यो सदैकत्वं त्रिषु स्थानेषु वै एषकं
कन्यादाने तथा गोमे पिण्डसमर्पणे तथा ।
आर्घ्यानामपि जन्तवामार्तिच्छेदं करोति यः ।
शङ्खचक्रगदाधौनो दिशुश्चो विष्णुश्च्यते ॥
अक्षतं भुज्यते धृतैः सर्वैः सर्वत्र सर्वदा ।
न कोपि कस्यचित् किञ्चित् करोत्यत्र हिताहिते ॥

1164.

1267 प्रयोगरत्नम् । *Prayogarātna*

By Kāśi Dikṣita, son of Sadāśiva.

Substance, country made paper . 10×4 inches . Folio, 161 of which leaves 59-65 are missing . Lines, 10 on a page . Extent in slokas, 3220 . Character Nigara . Date, Samvat 1870 . Appearance, tolerable . Generally correct

For beginning see Bik Catal No 945

This MS. has three mṅgalācarana verses addressed to Gaṇapati, Śiva and Śivā and Nilasatyaśvati before the commencement of the work as given in Biks

It ends:—

आख्यानसाक्षिकीं च नाभ्युदयं भुजौ स्पृशेत् ।

एवमाचमनं कृत्वा साक्षात् नारायणो भवेत् ॥

प्रथमानेकानालोच्य विचार्यसदसच्च यः । ?

कृतत्वेन विभुर्भूय एकता प्रीयता मम ।

...

.. .. .

अष्टावदीयात्, etc

यादृशं पुस्तकं, etc.

भद्रपक्ष कटिप्रीव, etc.

तेलाद्रक्षेत्, etc

Col. :—

इति सदाशिवदीक्षितसुत-काशीदीक्षितकृतं प्रयोगरत्नं समाप्तं ।

Post Col. :—

संवत् १८०० प्रजे १०३५ कारकमाससम्बन्धे दक्षिणायने वर्षा
श्रुतौ आषाढमासि कृष्णपक्षे तिथि द्वितीया अश्वयुज्ये योगप्रीति
रौजगुहवासरे पुस्तकं दिवस द्वतीयप्रहरे इदं पुस्तकं समाप्तम् ।
पत्रसंख्या—प्रमाणं वेक.सो १६१ वेकं षष्ठं काशीं लिखितम् ।
सम्बन्धदाशिवार्यसम्बन्धम् ।

स्मार्थ परीषकारार्थम् ।

इति प्रयोगरत्न सदाशिवदीक्षितसूत ।...

1165

6533 तृचार्थदानविधान । *Tṛcāṛṇadāna Vaidhāna*

By Kāśnātha

Substance country made paper 10½ x 7½ inches Fols 1 Lines 10 on a page Extent in slokas 200 Character, modern Nagari Date Samvat 1961 Appearance fresh Complete

Colophon —

इति काशीनाथविरचित तृचार्थदानविधान समाप्तम् ।

Post Colophon —

श्रीसंवत् १९६१ मौ आषाढ वदी ६ मासदीप बालमुकुन्दस्येद
पुस्तकम् ।

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः । श्रीदक्षिणामूर्तिगुरुभ्यो नमः ।

अथ तृचार्थदानविधिबध्यते ।

कृतावश्यको लब्धगुण्यनुग्रहो जलाशयान्तिकासीन आशान्त ॐ
मानस्योक्त इत्यनेन शिष्टो वद्धा आपन्म आसनविधि कृत्वा गायत्र्या
प्राणानायम्य तिथ्यादि स्मृत्वा आत्मनोऽमुकस्य वा क्षिप्रममुकरोग-
प्रान्त्यर्थं श्रीमार्त्तयुग्मैरवप्रौढ्यं वा दृक्कल्पोक्तविधिना श्रीसूर्या-
र्थदानमहं करिष्ये ॥

Looks like a combination of Tantrika and Vaidika rituals

1166.

5863 आचारतिलकम् । *Ācāra tilakam*

By Gaṅgādhara

Substance country made paper 8½ x 4½ inches Fols 9 Lines 10 on a page Extent in slokas 180 Character Nagari of the nineteenth century Appearance discoloured Complete

1164.

1267 प्रयोगरत्नम् । *Prayogarātna**By Kāśi Dikṣita, son of Sadāśiva.*

Substance, country made paper 10×4 inches. Folia 161 of which leaves 53 or 65 are missing. Lines, 10 on a page. Extent in slokas, 3220. Character, Nagari. Date, Samvat 1870. Appearance, tolerable. Generally correct.

For beginning see *Bik Catal.* No 945

This MS has three mangalācārana verses addressed to Ganapati, Śiva and Śivā and Nilasarasvatī before the commencement of the work as given in *Biks*

It ends:—

आख्यनामाच्छिखरौ च नाभ्युदयं भुजौ स्पृशेत् ।

एवमाचमनं कृत्वा साक्षात् नारायणो भवेत् ॥

मन्त्राननेकानालोच्य विचार्य्यसदस्य यः । ?

कृतस्तेन विभुर्भूय एकता प्रीयता मम ।

... ..

.. . . .

अद्यानरोधात्, etc

यादृशं पुस्तकं, etc.

भग्नपृष्ठ कटिघोष, etc.

तैलादक्षेत्, etc.

Col. :—

इति सदाशिवदीक्षितसुत-काशीदीक्षितकृतः प्रयोगरत्नं स

Post Col. :—

संवत् १८७० शके १७३५ कार्तिकमाससम्बत्सरे दक्षिणावने वर्षा
श्रुतौ यावद्यमासि कृष्णपक्षे तिथि द्वितीया अवशानक्षत्रे योगप्रोति
रोगमुक्त्वासरे पुष्पक दिवस द्वितीयप्रहरे इदं पुस्तकं समाप्तम् ।
पत्रसंख्या—प्रमाणं बेक.सो १,६१ बेक मध्य काशी लिखितम् ।
साम्बसदाशिवार्पणमस्तु ।

आदि प्रयोगकार्येषु ।

इति प्रयोगरत्न सदाशिवदीक्षितमुनि ।...

1165

6533 तृचार्घ्यदानविधान । *Tṛcārgghyadana-Vidhāna*

By Kāṭhānātha.

Substance, country made paper 10½ x 9½ inches Folia : Lines, 10 on a page Extent in slokas, 200 Character, modern Nāgara Date Saipiat 1901 Appearance, fresh Complete

Colophon :—

इति काशीनाथविरचितं तृचार्घ्यदानविधानं समाप्तम् ।

Post Colophon :—

श्रीसंवत् १८६१ मौ० आषाढ वदी ६ मालदीय बालमुकुन्दस्येदं
पुस्तकम् ।

Beginning :—

ओमशेषाय नमः । ओदक्षिणामूर्तिगुरुभ्यो नमः ।

अथ तृचार्घ्यदानविधिरुच्यते ।

कृतावग्रहको लब्धगुर्वनुग्रहो जलाशयान्तिकासीन आचाम् । ॐ
मानस्योक्त इत्यनेन शिखा वद्धा आचम्य आसनविधिं कृत्वा गायत्र्या
प्राणानायम्य तिथ्यादि स्मृत्वा आत्मनोऽमुकस्य वा क्षिप्रममुकरोग-
प्रान्त्यर्थं श्रीमार्त्तसुभैरवप्रौढ्यं वा द्रव्यकल्पोक्तविधिना औसृज्यार्-
घ्यदानमहं करिष्ये ॥

Looks like a combination of Tāntrika and Vaidika ritu-
als

1166.

5863 आचारतिलकम् । *Ācāra-tīlakaṃ*

By Gaṅgādhara

Substance country made paper 8½ x 4½ inches Folia, 9 Lines 10 on a page Extent in slokas 180 Character Nagara of the nineteenth century Appearance discoloured Complete

Beginning :—

श्रीगणेशाय नमः । श्रीगुरुभ्यो नमः ।

अथ साधारणं सर्वव्याधानादिषु कर्मसु ।

विधिरालोच्य गृह्यादिः सम्यक् संगृह्यते मया ॥

ततः स्मृतिविधिनाचमनं लिख्ये (?)

तच्च दत्तः ।

व्याधानादिक्रियाः सर्वाः श्रौते स्मार्ते च कर्मणि ।

. प्रतिष्ठा सर्वदेवाना वक्ष्यते स्थापनादिभिः ॥

This is a very incorrect manuscript. It gives 189 kārīkas, relating to the establishment of the sacred fire

संखवप्राशनं

संखवप्राशने चामे कुर्याच्छुद्धिः स्वकारणात् (?) ।

प्रण्येता विमोक्तं पश्चात् आयुष्यार्थं प्रश्नचरेत् (?) ॥ १३८ ॥

धुरा(यज्येनमालोच्य) यज्यान् समालोच्य सन्वेष्ट ईदिसं मया(?) ।

कारिकारचितं वन्दे गङ्गाधरविधिः स्मृतः ॥ १३९ ॥

अपारदीपिकां ज्ञेयं सर्वकर्मण्य साधितम् ।

खल्यं खलपत्तरश्चैव निरीक्ष्यं पण्डितैर्बुधैः ॥

परोपकरणं वक्ष्ये कुल्यामि तु साधनम् ॥ (?)

Colophon :—

इति श्रीगङ्गाधरविरचितमाचारतिलकं सम्पूर्णम् ।

1167.

6282. स्मार्तपदार्थसंग्रहः or प्रयोगपद्धतिः ।

Smārta-padaṁtha-saṅgraha.

By Guṅgādharā, an inhabitant of Kolāpura

Substance, country made paper 9½ x 4 inches Folia, 77 Lines, 9 on a page Extent in folios, 1300 Character, Nāgara of the eighteenth century Appearance, old and discoloured Complete

An exposition of the Vedic rites and ceremonies, of the school of kātyāyana

Beginning —

गणनाथ नमस्कृत्य प्रारदा गुरुमेव च ।

वैक + + काव्यिच्छन्दी देवता गृह्यकर्मसु ।

देवतानामभिधानं वक्ष्ये सकल्पपूर्वकम् ॥ १ ॥

अध्याधानं दिनेन्द्राणां स्था[त्] छत्तिशक्तिविशेषयोः ।

देवतीरोहिणीपुण्यमय्येषोत्तरात्रये ॥

12A, इति श्रीगङ्गाधरभट्टविरचिताया [प्रयोगपद्धतौ] स्मार्तपदार्थसंग्रहे
आधानं समाप्तम्, 13B, इति स्मार्तपदार्थसंग्रहे मङ्गिकाधानं समाप्तम्, 20A,
इति प्रयोगपद्धतौ पञ्चमहायज्ञा — अथ भायं घातहोमविधिः, 22A, अथ
समिधः, 22B, अथ समिधहृत्ता, 24A, अथ यज्ञादिकर्मप्रयोगः, 28B, अथ
पिण्डपितृयज्ञः, 32B, अथ नवग्रहप्राशनम्, 36B, अथ उपाकर्म, 44B,
श्रीगङ्गाधरभट्टविरचिताया प्रयोगपद्धतौ उपाकर्म समाप्तम् ।

कोलापुटं प्रवरपीठं विकेतनां स्त्रा

लक्ष्मीं महामदयुतां पुरतः पुराणाम् ।

वेलापदे तु वरदानवशमतानां

भान्तामिकाश्च कुलमातरमाततोऽस्मि ॥

विश्वेश्वर हरिहरौ च सरस्वतीश्च

कात्यायनश्च निजसूत्रकृतं प्रणम्य ।

श्रीदेविकादिवरपद्धतिक्रमतामि

सर्वेषु पाकमध्यपद्धतिमातनोमि ॥

50A, इति श्रीगङ्गाधरभट्टविरचिताया प्रयोगपद्धतौ अवश्याकर्म — अथ
होमयज्ञ उच्यते ।

53A, अथ पृथातर्कौषर्मे उच्यते, 56A, अथ रुक्मरारोहयमुच्यते,
57B, अथ कण्टकाकर्म उच्यते, 64A, अथ दृष्टोत्तमं, 69A, इति पायसप्राशनं
समाप्तम् — समाप्तस्य धरकयश्च ।

अथौपासने प्रार्थयित्वा विधिं व्याख्यास्यामः, etc

(*Last Colophon*) —

इति गङ्गाधरपद्धतौ प्रार्थयितम् ।

Post Colophon :—

ब्रह्मार्पणमस्तु । नित्यश्रीरस्तु । लेखकपाठकयोः ।

गोदावरीतीर नारायणभट्टस्यास्तु मङ्गलमाहेश्वरो शुभम् ।

It ends :—

यदास्पृष्टे लङ्घिते वा पात्रे क्षालणमेव च ।

अरस्थोस्तु तच्छयमेव ।

1168.

278. *The Same.*

Substance, country-made paper $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 73 Lines, 9 on a page Extent in Nōkan, 1300 Characters, Nāgara. Date, Baiji 1890 Appearance, fresh Prose Generally correct Complete

It begins —

गणपार्थ नमस्कृत्य सारदां गुरुमेव च ।

आधानपद्धतिं कुर्वे स्मार्तसंयहकारकम् ॥ १ ॥

It ends —

यदास्पृष्टे लङ्घिते वा पात्रे क्षालनमेव । अरस्थोस्तु तच्छयमेव ।

Col. :— इति गङ्गाधरभट्टविरचिताया प्रयोगपद्धतौ प्रायश्चित्तविधि समाप्तम् ।

Post Col —

संवत् १८९० माघी वद्य १४ रविवारे । शुभमस्तु ।

नारायणगणेशभोसोदिं दुरकरया चे पुस्तक आसे श्रीभद्रकाजी प्रसन्नम् ।

10A. इति श्रीगङ्गाधरभट्टविरचिते स्मार्तपदाद्यैसंयह्ये आधानं समाप्तम् ।

The authorities quoted .—

(1) Gadādhara Bhāṣyām 2B. (2) 21B, Vajasaneyi and
(8) Kātyāyana

1169.

1277 *The Same*

Substance country made paper 10x4 inches ; Folia, 50 of which 9 10 16 19 are missing Lines 12 on a page Extent 11 slokas 1450 Character Nāgara Date Sam 1652 Appearance old Generally correct Complete

Col —

इति भङ्गाधरविरचित स्म[र]त्संपदार्थसंग्रह समाप्ता ॥ (?)

Post Col —

संवत् १६५२ समये काञ्चीयाध्यायेन लिखित आत्मार्थ कीर्तित
परीषकारार्थ शुभस्तु ।

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः । अपौपासने प्रायश्चित्त व्याख्यास्याम ।
अद्वैतोदये उत्थाय अग्नि प्रादुष्कृत दन्तधावनपुरस्सर यथाविधि
आयात् ।

It ends --

स्तुतिसंग्रह—विष्णुकाव्याश्रयौ,
दर्शे धौर्गमासे वा पराधौ पाकसेवन ।
ते नरा क्रियावज्ज्वा सर्वं यदुच्छिद्य भवेत् । (?)

1170.

6220 संस्कारपद्धतिः । *Samskāra paddhati**By Gaṅgādhara*

Substance country made paper 10x3½ inches Folia 25 Lines 7 on a page Character Nāgara of the eighteenth century ; Appearance old discoloured and worn out Incomplete at the end

Of the school of White Yajurveda

The last colophon in the incomplete manuscript —

22A, इति ज्ञेयान्त— अथ व्रतविमर्ग ।

The MS breaks off abruptly

Post Colophon :—

प्रज्ञापयमस्तु । निबन्धयोरस्तु । लेखकपाठकयोः ।

गोदावरीतीर नारायणभट्टस्यास्तु मङ्गलमाहेश्वरी शुभम् ।

It ends :—

पदास्पृष्टे लङ्घिते वा पात्रे क्षालणमेव च ।

अरण्योस्तु तक्षणेव ।

1168.

278. *The Same.*

Substance, country-made paper : $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folio, 73 Lines, 9 on a page. Printed in Bloks, 1300 Character, Nāgara. Date, Sam 1800 Appearance, fresh. Prose Generally correct Complete

It begins —

गणनाय नमस्कृत्य सारदां शुभमेव च ।

आधानपद्धतिं कुर्वे स्मार्तसंग्रहकारकम् । १ ।

It ends —

पदास्पृष्टे लङ्घिते वा पात्रे क्षालनमेव । अरण्योस्तु तक्षणेव ।

Col. :— इति गङ्गाधरभट्टविरचिताया प्रयोगपद्धतौ प्राथम्यविधिं समाप्तम् ।

Post Col —

संवत् १८६० माशी वद्य १४ रविवारे । शुभमस्तु ।

नारायणगणेशजोशीदि इरकरया चे पुस्तक आसे श्रीभद्रकाली प्रसन्नम् ।

10A. इति श्रीगङ्गाधरभट्टविरचिते स्मार्तपदार्थसंग्रहे आधानं समाप्तम् ।

The authorities quoted —

(1) Gadādhara Bhāṣyām 2B. (2) 21B, Vājasaneyī and

(8) Kātyāyana

1172

5746A. संस्कारसुबोध । *Samskāra subodha*

Substance country make paper 11x5 inches Fols 60 Lines 9 on a page Character Nagara of the nineteenth century Appearance fresh Incomplete at the end

Written in two different hands The second hand begins in the 6th line of leaf 45 and continues to the end

It gives directions for sacramental rites

Beginning —

श्रीवरदमूर्तिर्नयति ।

गणेश गिरिजा भक्ता शिवश्चैव सरस्वती ।

लक्ष्मी नारायणश्चैव प्रसन्न गुरुमेव च ।

पारस्कर तथा देव भाष्यकाराख्येव च ।

गर्भाधानादिसंस्कारसुबोध क्रियते मया ।

बालानां सुखबोधाय नित्यं सत्कर्मदर्शकः ।

संस्कारा द्विविधा प्रोक्ता ब्राह्मणैश्चैव नित्यम् ।

तत्र ब्राह्मणं गर्भाधानाद्यां पाकपयोद्यां दैवा ।

तत्र गर्भाधानाद्यां अनुष्ठेयकपेयोच्यन्ते ।

ते संस्कारा योऽष्ट —

गर्भाधानं प्लवणं सौमन्यं जातकर्म च ।

नामक्रिया नित्यमोज्ज्वलाश्च वपनक्रिया ।

कर्मवेधो व्रतादेशो वेदारम्भक्रियाविधिः ।

केशान्तं स्नानमुदाहो विवाहाभिपरीत्यहः ।

प्रेताभिसंयच्छ्वेदं संस्कारा योऽष्ट स्मृताः ।

नवेता कर्मवेधान्ता मन्त्रवर्जं क्रियाः स्त्रियः ।

Last colophon in the incomplete manuscript —

63B, इति वराहपुराणोक्तं ऋतुदर्शनशान्तिविधिः ।

अथास्य शान्तिप्रयोगः ।

Substance, country made paper : 9½ x 4 inches : 1'olia, 58 Lines 9 on a page Extent in Akas, 1120 Character, Nagari of the eighteenth century Appearance, discoloured and old Complete Written in two different hands

The mangalācarana and the object of the work.—

श्रीनृसिंहं शिवं गत्वा श्रीमदम्बा सरस्वतीम् ।
 गणेशं पितरौ कात्यायनादीन् कर्कण्डेयकौ ।
 रामाभिहोत्रपुत्रस्य पुत्रो गङ्गाधराभिधः ।
 परोपकृत्यै कुरुते गद्यैः संस्कारपद्धतिम् ॥
 तत्र संस्कारप्रथमः ॥
 गर्भाधानं पुत्रवनं सौमन्तोन्नयनं ततः ।
 जातकम्माभिधानञ्च निष्कृम-प्राशनं क्रमात् ॥
 घृडोपनयनं वेदप्रदाना च चतुष्टयं ।
 गोदानं मेखलोन्मोको विवाहः शोडश क्रियाः ॥
 तत्र गर्भाधानं प्रागुच्यते ॥

It ends :—

मन्थान्तराणि संवीक्ष्य यथामति मयोदितम् ।
 (?) तुक्तानुक्तवत्तं च यत्र शोध्यंत सर्पकैः (?) ॥
 यो कात्यायनवशभासतिलको रामोऽभवद् भूतये ।
 तत्पुत्रो वसुधा निजेन यशसा रामोदरो मण्डयन् ॥
 तत्पुत्रो यदघात् घृदय (?) दशसु संस्कारेषु गद्यैश्च-
 विप्राणामुपकारः एव निरतो गङ्गाधरो पद्धतिम् ॥
 विप्रकार्यार्थये कृत्वा गद्यैः संस्कारपद्धतिः । ?
 सादृशं पुस्तकं दृष्ट्वा तादृशं लिखितं मया ।
 यदि शुद्धमशुद्धं वा मम दोषो न दीयते ॥

Then there is a line and a half of writing in a later hand.

1175

6217 उत्सर्गोपाकर्मविधिः । *Utsarṅgapakarma vidhi**Part of Prayoga paddhati by Gaṅgadhara Bhatta*

Substance country made paper 9½ x 1½ inches Folia 40 Lines 9 or 10
 page Extent in slokas 60 Character Nāgari of the early 17th century
 century Appearance old and discoloured Complete

Beginning —

अथोपाकर्म लिख्यते ।

प्रारम्भ । तत गृहे अथ्यज्ञान देवार्चनं मातृकापूजापूर्वकं
 गान्दीयाद्यान्त कृत्वा यामाह हि शिष्यो रन्ध्रं ब्राह्मणे
 सह रन्ध्रं कृत्वा गच्छेत् ॥

19B, अथोत्सर्गं , 39B, इत्युत्सर्गं ।

Last Colophon, —

इति गङ्गाधरविरचिताया प्रयोगपद्धतौ उत्सर्गोपाकर्मविधि
 समाप्तः ।

Post Colophon —

इति अक्षर मन्थार जोसि लोचोभाकर याचि अने
 शुभ भवतु । श्रीरामाय, etc , etc

1176.

6235B

Substance country made paper 9 x 6 inches Folia 47 Lines 8 on a
 page Fol 20-28 are lost and their contents have been restored in fol marked
 20-27 Extent in slokas 1000 Character Nāgari Dated Saurat 192
 Appearance good

Beginning —

अथ तीर्थप्रार्थना ।

स्व राजा सर्वतीर्थानां त्वमेव जगत पिता ।

याचितं तीर्थं मे देहि सर्वपापैः प्रमुच्यते ॥

The prayer takes up the first leaf

The real work begins in the second

1173

5746B

Substance, country made paper 11½×5 inches Folia 56 Lines 11
per page Character Nāgara of the nineteenth century Appearance, new
Incomplete at the end

A manual for sacramental rites The manuscript breaks
off in the middle of the marriage ceremony

I do not think it forms part of Saṃskāra subodha,
though that title appears on the reverse of the first leaf,
and it says in leaf 12A .-

इति संस्कारसुबोधे जन्मदिनमारभ्य दशदिनपर्यन्त पूर्वरात्रौ सूतिकाग्र-
धारसमीपे यथारौढ्यकृत्वा निम्नाप्रकारेण कथितानि ।

Beginning —

अथ गर्भाधानप्रयोगः । यद्यथा :—

अनुप्रातदिनात् मोक्षशरात्रिषु आद्यचतुर्दिनामावासाद्यनो
योर्लिंमाचतुर्दशौसन्धिसकान्तिव्यतीपातवैधविपरिषपूर्वाब्जभ्रा-
माद्वतत्पूर्वदिनमघामूलदेवत्यस्विनीभरणश्लेवाब्जवधनिष्ठाग्न
गारारहितासु चन्द्रतारागुक्तासु समासु रात्रिषु कार्यम् ।

1174.

5748 संस्कारभास्कर । *Samskāra bhāskara*

By Rṣibudha, son of Gaṇḍadhara, son of Viśvanātha

Substance country made paper 12×5 inches Folia 100 Lines 11
per page Extent in ślokaś 2200 Character, Nāgara of the nineteenth
century Appearance fresh Complete

It gives directions for the performance of sixteen lead-
ing sacraments It is based on the Gihya sūtra of Pīras
kara and it consults Harihara, Kaika and Vāsudevā

See Lez No 539

Colophon —

इति संस्कारभास्कराख्य प्रयोग समाप्त ।

Colophon —

इति मृद्वसूत्रे टीकाविधाने गङ्गाधरविरचिते कुशकण्डिकाग्निर्यय ।

There are six lines more, added by the scribe and something more in a second hand

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

पारस्करमृद्वसूत्रे कर्कोपाध्यायपाद प्रबन्ध व्याख्यास्याम ।

अथ शब्देन किं कथ्यते ।, etc., etc.

1178.

6317 स्मार्त्तमार्त्तण्डप्रयोगः । *Smārta Mātlandā-prayoga*

Substance country made paper : 8x5 inches folia 60 lines 10 on a page Extent in slokas 1200 Character modern Nagari Appearance fresh Complete

Colophon —

इति स्मार्त्तमार्त्तण्डप्रयोग समाप्तः ।

Post Colophon —

वैदमूर्तिमन्दारदौक्षितमुरगोडवासस्मार्त्तमार्त्तण्डप्रवृत्तिप्रयोगकृत सम्पूर्णम् ।

कात्यायनसूत्रभारद्वाजसमीचोद्भवडगरगोत्रवासदामेन लिखितम् । शुभम् ।

The author does not give his own name, although he gives that of his guru as Śaṅkarakāśa. It belongs to the school of kātyāyana but in the Kāva Śākha.

The mangalācarana and the object of the work

शिवताम्रज नमस्कृत्य क्षप्रकाग्रमुत्सृज्य ।

करोमि स्मार्त्तमार्त्तण्ड यथा श्रुत्यनुसारतः । (अनुसारतः)

Topics — 1A, आदौ दारकाल उच्यते, 3B, अथ प्रयोगः, 7B, अथ वैश्वदेवः, 8B, अथ श्रद्धा प्रवक्ष्यामि, 9B, अथ सायज्ञोम, 10A,

श्रीगणेशाय नमः ।

अथातो नित्यज्ञानम् ।

नद्यादौ मृदु गोमय कुशतिलसुमनस आहृत्योदकान्त गत्वा शुचौ देशे स्थाप्य
प्रक्षाल्य पाणिपाद कुशोपग्रहो वज्रशिखो यक्षोपवीतो आचम्य विष्णु० तिथौ
हृन्दसामुत्सर्गमञ्च करिष्ये

एव गुण० एतत्कालपर्यन्त

जन्मप्रभृति नास्त्ययौवनवार्द्धकेषु रहसि प्रकाशे वा ज्ञानाज्ञानज्ञतमनोवाककाय
कर्मक्षताणां महापातकानामुपपातकानां गोवधादीनां भुवतल्य सुरापानं कृत्वा
नपाकरणं पर्याविक्रयं परवेदनं हन्धनार्थं दुर्महोदनं गर्भपातनं हिसामन्त्रविधानं-भूय-
हत्या सङ्गलौकराय मलिनौकराय-अपात्रौकराय-जातिभक्षकराय-अयाव्ययान्न
ब्राह्मणवध स्त्रीवध बालवध पशुवध क्षमिकौटादि जीववध ब्राह्मणस्त्रीगमन

(4A) प्रत्यवायपरिहाराय अध्यायोत्सर्गोपाकर्मनिमित्तं गण

ज्ञानमञ्च करिष्ये ।

But actually we have only the mode of utsarga or the
recital of the vedas (probably in the month of Śrāvana and
everyone of the first twenty leaves is marked आ) and no
upakarma or the closing of the recital. It is for the fol-
lowers of the Madhyandina school

Last Colophon —

इत्युत्सर्गविधिः । शुभं भवतु । छण्ड । छण्ड । छण्ड ।

(hr̥ṣṇa repeated five times) वाङ्मुकुन्दस्यैव पुस्तकम् ।

साङ्गीत्य । सवत् १८२७ मिति पौषकृष्ण १० ।

1177

6240 कुशकण्डिकानिर्णयः । *kusakandika nirṇaya*

for the Madhyandina School, being a commentary on the
chapter of *Kusakandika* of *Priskuti Gṛha sūtra* by
Gūṇādhara

Substance cotton paper 10x7½ inches folio, 7 lines 11 on a
page Extent 340 slokas Character modern Appearance fresh
Complete

Colophon —

इति ऋद्धसूत्रे टीकाविधाने मन्नाधरविरचिते कुशकविकारिण्यः ।

There are six lines more, added by the scribe and something more in a second hand

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

पारस्कारऋद्धसूत्रे कर्कोपाध्यायपाद प्रथम्य व्याख्यास्याम ।

अथ शब्देन किं कथ्यते ।, etc, etc

1178.

6817 स्मार्त्तस्मार्त्तण्डप्रयोगः । *Smārta Mātland i-praya ja*

Substance country made paper 8x inches folio 60 lines 10 on a page Extent in slokas 100 Character modern Nagari appears a fresh Complete

Colophon —

इति स्मार्त्तस्मार्त्तण्डप्रयोग समाप्तः ।

Post Colophon —

वेदमूर्तिमहार्थद्वैतसुरगोवर्षसस्मार्त्तस्मार्त्तण्डप्रयोगसहित सम्पूर्णः ।

काव्यायनसूत्रभारद्वाजसमीचीनवडगरगोवर्षदासेन लिपितम् । शुभम् ।

The author does not give his own name, although he gives that of his guru as Śrīprīhāṣa. It belongs to the school of Ītīyāyana but in the Kanva Śākha.

The mangalācarana and the object of the work

श्रीवात्मज नमस्कृत्य सप्रकाशगुरुनमि ।

करोमि स्मार्त्तस्मार्त्तण्ड यथा स्मृत्यनुसारतः । (तानुसारतः)

Topics — 1A, आदौ दारकाल उच्यते, 3B, अथ प्रयोग, 7B, अथ वैश्वदेव, 8B, अथ शिष्टा प्रवक्ष्यामि, 9B, अथ सायहोम, 10A,

अथ प्रातरौपासनम्, 10B, अथ चतुर्थ्यहोम, 14A, अथ स्थालीपाकः, 19A, अथ पिण्डपिष्टयज्ञ, 21B, अथ दशस्थालीपाकारम्, 31A, इति स्मार्तस्मार्तखंडे आधानप्रयोग समाप्त —अथ मणिकाधानम्, 31B, अथ प्रायश्चित्तानि लिख्यन्ते ।

37B, अथोपाकर्म, 38B, एतावानुत्सर्गं ततः प्रयोग —एव गुणविशेष-
गाध्यापोत्सर्गनिमित्तस्त्वन्नोक्तविधिना धानमद्य करिष्ये, 42B, ततः शान्तिपाठं
कुर्यात्, 44A, अथ वैकल्पिकावधारणम्, 46B, उत्सर्गोपाकर्मकर्मणि अथा
ज्ञातन्यूनातिरिक्तानादिष्टप्रायश्चित्तत्रयज्ञानां श्रौत्ये, 47A, उदात्तादिस्त्रयः प्रदर्श-
नीयाः, 48A, ब्राह्मणारम्भः (gives particulars of various Brahmanas)
48A, इत्येकपात्काण्डे, इति अविर्ग्यकाण्डे, 48B, इत्यध्वरकाण्डे चतुर्थः,
इति मयकाण्डे पञ्चमः, इति वाजपेयकाण्डे षष्ठः, 49A, इति राजसूयकाण्डे
सप्तमः, इत्युखासम्भरगकाण्डमष्टमम्, इति अस्तिषटकाण्डे नवमम्, 49B, इति
त्रिकाण्डे दशमः, इति साविति(?)काण्डमेकादशः, इत्यग्निरहस्यकाण्डे द्वादशः,
इत्यष्टाध्यायिकाण्डे त्रयोदशः, 50A, इति मध्यमकाण्डे चतुर्दशः, इत्यश्वमेधकाण्डे
पञ्चदशः, इति प्रवर्गकाण्डे षोडशः, 50B, इति बृहदारण्यके सप्तदश इति
दश यज्ञाः, 51A, इति स्मार्तस्मार्तखंडे उपाकर्मं पद्धतिः समाप्ता ।

51A, अथ नवग्राहप्रश्नम्, 51B, अथ वैकल्पिकावधारणम्, 51A,
इति स्मार्तस्मार्तखंडनवग्राहप्रश्नपद्धतिः समाप्ता अथोत्तरकर्मम् ।

End —मृहस्यकाण्डे ।

नावसध्यात् परो धर्म्मो नावसध्यात् पर तपः ।

नावसध्यात् पर दानं नावसध्यात् पर धनम् ॥

नावसध्यात् पर श्रेयो नावसध्यात् पर यज्ञः ।

नावसध्यात् परा मिद्धिर्नावसध्यात् परा भक्तिः ॥

नावसध्यात् पर स्थानं नावसध्यात् पर व्रतम् ॥

The authorities —

1A, हरिहरभाष्ये, भर्तृयज्ञभाष्ये, वासुदेवभाष्ये, जयरामस्तु, 2A, याज्ञ-
वल्का, 2A, व्यासकायन व्यापस्तम्न हरिश्चन्द्रकेशरी नौधायन भर्तृयज्ञ मिश्रगदाधर
इत्यादयः, 3A, यज्ञपात्रं, 9A, मद्राधरभाष्ये 24A, कारिकायां ।

1179.

8219 प्रयोगदौपिका (कर्कानुसारिणी) । *Prayoga dōpikā*

Two Parts

I—Substance country made paper 12×5 inches Folia 8 Lines 11 on a page Character modern Nagara Dated Samvat 1933 Appearance fresh

Colophon —

इति प्रयोगदौपिकाया जातकस्मादिचूडाकरयान्ताशा समान
तन्मेष ककादिमतानुसारेण प्रयोग समाप्त ।

Then there are four lines, prescribing a silent (that is without uttering Mantras) performance of those sacraments for a daughter

The date at the end of the 5th line —

सम्बत् १८३३ ।

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः । यदि जातकस्मादीनि स्वहासे न कृतानि स्युः
कालातिक्रान्तिनिमित्तं प्रायश्चित्तं कृत्वा कार्याणि ।
एतेष्वेकैकलेपेपि धादकृच्छ्रं प्रकीर्तितम् ।
चूडायामङ्गकृच्छ्रं स्यादापदौत्येवमौचितम् ॥

II—Substance etc. the same as in the first description. Both the parts written by one and the same hand Folia 1-

Colophon —

इति श्रीप्रयोगदौपिकायां कर्कानुसारौ उपनयनादिमा
वर्त्तनान्तप्रयोगः ।

Beginning —

अथ उपनयनप्रयोगः ।
कर्का उपनयनदिनात् पूर्वेषु नित्यक्रिया निर्वर्त्य स्वस्योपनयने
कर्त्तव्याधिकारसिद्धये कृच्छ्रत्रय गोदानादिद्वारा कृत्वा द्वादशसहस्र
मायत्री द्वादशाधिकसहस्र गायत्री वा त्रयित्वा कुमारैः कामधार

कामवाद-कामभक्ष्यादि-दोषापनोदनाये लक्षणत्रय स्मारयित्वा .
 . . सखिवाचनं यद्यप्यत्र कुर्यात् ।

1180.

10057. विवाहपद्धतिः । *Vivaha paddhati*

By Rama Datta

Substance country-made paper 8x6 1/2 inches. Folio. 16 lines. 110 pages. Printed in slokas, 130. Character. Nature of the matter is historical. Appearance discoloured. In 1/2, 1/2.

Beginning —

अथ विवाहसामर्थ्यपद्धतिं निगद्यते ।
 भय[धि]विद्यमानतोद्भवादिभिरनुवृत्त
 भूमिपान्निविष्टोत्तरादिनादिभिरुत्तराः ।
 भाविविद्यादिभिरुत्तरादिभिरुत्तराः ।
 महामहत्तमः श्रीमान् विराजति यत्किंचित् ।
 श्रीमता रामदत्तेन भक्त्या तस्य गुरुणा ।
 पद्धतिः (पद्धतिः) [वि]द्यते यस्यां दृष्ट्वा राजमनोविधा ।

Beginning —

पुत्रविवाहनिमित्तमाहपूजापूर्वकं नोदीमुख आह विधाय
विवाहं पुत्र मङ्गलपूर्ववेदघोषेण कन्यापितृहृदयमागयति । etc ,
etc.

The *Gr̥ha-sūtra* on which the *Paddhati* is based is apparently of *Kātyāyana*

1182

10402 विवाहपद्धति । *Vivah-paddhati*

According to the rules of Kātyāyana

By Rudradhara

Substance fool's paper 7x9 inches Folia 12 Lines 12 on a page
Extent in slokas 300 Character *Nāgari* Date Samvat 1909 Appearance discoloured Complete

Colophon —

इति कात्यायनमतानुसारेण सप्तधरकृता विवाहपद्धति समाप्ता ।

Post Colophon —

संवत् १९०९ चके १७७७ फागुन वद्य ६ बुधे भागानगरे
अनादिछोतेन लिखित ।

अथ सप्तयदीश्लोकानि (Seven slokas containing the
oaths of the bride)

Beginning —

पुत्रवेदोक्तगौड़विवाहो निश्चयते । देवकाणो ह्यस्त्वा च कन्यार्पणे
ग्रहमताय अस्मै स्वातकाय वराय कन्यादानाङ्गभूतं मधुपर्कं
करिष्ये , etc , etc

1183

6280 श्रीवसुध्याधान । *Śrī-vasudhādha*

Substance country metal paper 10½x4 inches Folia 42 Lines 10
on a page Character modern *Nāgari* Appearance discoloured Incomplete at the end

An exposition of *Alasathyadhyaṇa*, १९ directed by
Katyāyana It often quotes Renn as in 8A and Harihara
as in 11A

Beginning —

योग्येष्टाय नम ।

एकं नमामि कमलापतिमेव सद्य

सर्वातरायगणमूलविनाशनाय ।

तस्मात्सकृततनोरतिर्त्तन्निष्ठ

तद्गौनदौर्धतपसोऽप्यतिविप्रकृतम् ॥

अथावसथाधानम् तत्प्राधान्यं कर्म्मणि च कात्यायनानुसारेण लिख्यते ।
तत्राङ्गद्वौगस्यासमर्थत्वादश्रोत्रियस्यावैद्यात्वात् श्रुतस्यामुषित्वान्द्रस्याप्यवैदिकत्वात्
अङ्गद्वौगाश्रोत्रियपण्डितशूद्रवर्णितब्राह्मणदानन्ववैद्यानुलोमभार्यकाराया स्त्रीया
चाधिकारः ।

The occasions of the rite

7B, आवसथाधानं दारकाले दायाद्यकाल एकेषा । दारशब्देन पण्डि
मण्ड्यादिवस्कारमकृत स्त्रीमथमभिधीयते तत्कालस्तत्तन्मन्त्रिकालस्तद्विधिप्रकारात्
इति यावत्

8A, दायाद्यकाल एकेषा दायादौ दैवकथनं तस्य विभागादिना स्त्रीपत्नेनाद्य
कालस्तस्मिन् काले आवसथाधानं कर्त्तव्यमित्येकेषामाचार्याणां मतम् । एवञ्चात्र
पारस्करकल्पानां माध्यदिनादीनां अविभक्तदायादरक्षितानां दारकालेऽविभक्त-
दायादवताश्च तेषां दायाद्यकाल एव आधानं भवतीति खलस्यैतद्विकल्प इति ।

21B, इति कृष्टकर्मविधिः । अथ साधारणो विधिर्ब्रूयते । तत्र पारस्करः ।

परिसमूहोपलिप्य चिकित्सितोद्भूत्याम्बुस्य अग्निपुष्पसमाधानं परिसमूह-
पान्द्रुगामपसारण

It ends abruptly

1184.

6284 स्मार्त्ताधानप्रयोगः *Smārtadhānaprayoga**According to Karka—(White Yajurveda).*

Substance country made paper 9½×4½ inches Folia 34 Lines ■ 11
on a page Character modern Nagara Appearance old and worm eaten
Incomplete at the end

A modern tract quoting Gāṅgādhara

The mangalūcaran and the object —

श्रीगणेशाय नमः ।

नत्वा गुरु गणेशं कातोयसूत्रसम्मत (सम्म तत) ।

स्मार्त्ताधानप्रयोगोऽयं तन्यते कालहेतवे ।

कर्ममतादुसारेण सूत्रोक्तः स्मार्त्ताधानप्रयोगो लिख्यते ।

Then it goes on —

कालनिर्णयो(य) गङ्गाधरिपञ्चतौ ।

अध्याधान द्विजेन्द्राणां स्यात् सप्तिकाविंशत्यो ।

देवतौ रोहिणीपुष्पमृगव्येष्टोत्तरावधे ।

1A, इति सारसुद्धि , 9A, इत्यावध्याधानम् , 9B, इति मणिकाव
धानम् , 13A, इति पञ्चमहायज्ञा , 13B, इति निरमेवैश्वदेव , 14A, अथ
नायपालर्होम , 16B, इति होमनिर्णय , अथ पुनराधानम् , 20A, अथ दध्ने
पिण्डपितृपञ्च , 22B, अथ नवाक्षप्राशनम् , 28A, अथ अवलकर्म 31A,
अथेन्द्रयज्ञ उच्यते , 32A, अथ पुषातकाकर्म उच्यते , 34A, सप्तारोहमुच्यते ।

It ends abruptly

1185.

५४७ यजुर्वल्लभा *Yajurvedallabhā* or आह्निकपद्धति ।*By Viṣṭhala Dikṣita*

For the manuscript, see L 2061 and for the work Aswar
ext 294

Rājendralāla is wrong in thinking that Yajurvedallabhā is
a part of Āhnikapaddhati . It is named Yajurvedallabhā,

because it is intended for the priests of the Yajurvedi School. Ahnika is one of the subjects, out of three, treated of in the three chapters of Yajurvallabha.

Post Colophon Statement —

शुभमस्तु सर्वत्रगतां परश्चित्तिरितर भवन्तु भूतगताः ।

दोषा प्रयान्तु शान्तिं सर्वत्र सुखी[सुखिनो]भवन्तु लोकाः ॥

पाठ्य पुस्तक दृष्ट इत्यादि ।

संवत् १८९१ मिति पाशुन वद्य १२ द्वादश्या मन्दवासरे लिखित पुस्तक शिवप्रसादेन सार्धं परार्पे च । शुभमस्तु लेखकपाठककर्तृणां ॥

1186.

1647 यजुर्वेत्तभा । Yajurvallabha

By Kesarajit, son of Biswanath Bhattacharya

Substance country made paper 10x4½ inches folio 88 Lines on a page 14 to 16 Text in sloka 2000 Character modern Nagara

Last Colophon —

इति श्रीविद्वद्भट्टश्रीविश्वनाथानन्देन, भट्टकेशवजिता समुद्भूते
तायां यजुर्वेत्तभाख्यायां कर्मसंख्यौ व्याख्येयम् ।

• This work is based on the above

In the obverse of the first leaf there is a table of contents of this book —

१। यजुर्वेत्तभानुक्रमिका, तत्र परिभाषा, व्याख्येयप्रश्ना, अङ्गनियमः, दिङ्गनियमः, प्राचीनिर्णयः, उपवेशनादिविचारः, उपवीतशिखादिबन्धनः, ऋष्यादिज्ञानः ।

२। आदौ प्रणवोच्चारः, प्रौढोपाकर्मकरणनिये[ध], तक्षक्षय च, जल स्पर्शविधिः, तैलपक्वशब्दकर्मनियेधः, खानादौ सकल्पाकरणे, कर्मणो भक्षणार्पणत्वे, ईश्वरार्पणत्वे च, तक्षक्षणे च, यद्वैरनुष्ठितं तन्मनुष्यैर्नानुष्ठेयं, उपवासे कर्मनियमः, इत्यादिभक्त्योत्तरमपि खानसन्ध्यादिकार्यमिति परिभाषा, अथ प्रबोधकालः,

ब्राह्मे मुञ्चते उत्थाय ईश्वरचिन्तनं, ब्राह्ममुहूर्तलक्षणं रात्रे पश्चिमे यामे वेदाध्य-
यनम्, तत्र गिहार्थां प्रायश्चित्तं, ब्राह्मे मुञ्चते कर्तव्यमाह, स्मरणीयान्यपि,

३। भूमिं प्रार्थयन्, प्रातर्मङ्गलद्वयदर्शनम्, अदर्शनौघान्यपि, त्रिपित्रिप्रेषे
दर्पणदर्शनमपि [४] इति प्रबोधविधिः ।

The manuscript is full of marginal notes in the first
two pages

1187

6505 प्रयोगसंग्रहः । *Prayoga-sangraha*

By Patrasaṁāna Pāṭhaka

Substance entry 146 p. 11 x 1 1/2, total 118 lines on
page. Printed in shikha 800 character set. Approx. 1000
lines. Complete. Price 1/2 rupee. 1/2 rupee.

The daily duties of a Brahmin of the school of
Kṛtyāyana, composed in Durgat 1851

It ends —

अष्टाव्यष्टिप्रके Śaka 1616 पौष शुक्ले दिग्बुधवासरे ।

प्रयोगसंग्रह काष्ठां कृतं श्रुतप्रतीतये ।

अष्टादशशततोत्तर एक पञ्चाशतसंज्ञाके (?)

क्रोधननामनवसरे पौषशुक्लदशम्या प्रयोगसंग्रहरचन समाप्तम् ।

It gives the names of the author's friends who helped
and patronised him in this work.

अथ ग्रन्थस्य करणे उपयोगप्रेरककृतार उच्यन्ते ।

दादभट्ट कुञ्जाउद्यामस्य । नारायणभट्टो धर्माधिकारी ।

महाजनोपनामजीवनरामो भक्त [जीवनरामसंज्ञकः] देवदा

[म]स्यः ॥ ६ ॥

ग्रन्थसहायकता यत्किञ्चित् महादेवभट्टब्रह्मचारी देवदासस्यः ॥ ४ ॥

पद्माकरदीक्षिता नाभिवल्लोचनस्य ॥ ५ ॥ अथ लेखनद्वारा सहायकतारः

काते इत्युपनामकन्यमकभट्टा ॥ १ ॥ शशी इत्युपनामकउत्तमद्वयार्थः ॥ २ ॥

नारायणभट्टो धर्माधिकारी ॥ ३ ॥ कावले इत्युपनामक सदा

Here ends the last leaf, 184A The B side is left blank

12B, इति प्रयोगसधृष्टे परशुरामपाठकृते (त) प्रयोगपरिभाषा-पराशर-
माधव त्रिभुवाङ्गिक-धर्मप्रवृत्ति-व्याचारात्मक-व्याचारादर्शाद्यनुसारी प्रयोगका-
लादिशेषविधिः ।

38B, इति श्रीमच्छास्त्रार्थभगवतः कृतो मायश्रीभाष्य सम्पूर्णम् ।
अथ तैत्तिरीयश्रुतौ नारायणोपनिषदि विहितत्रिकालसन्ध्योपासनमन्त्राणां विद्या-
रण्यस्त्राणिमाधवकृत भाष्य लिख्यते । माध्याह्निकसन्ध्यानुष्ठाने अभिमन्त्रितजन-
पानाथे मन्त्रमात्रं व्यासः प्रवृत्तः, etc., etc., etc. 39B, इति नारायणोप-
निषद्विधौऽनुवाकः, 40B, इति नारायणोपनिषद्विधौऽनुवाकः, 41B, इति
तैत्तिरीयश्रुतौ सन्ध्योपासनसम्बन्धभाष्य समाप्तम्, 60B, इति स्वाध्यायनविक्रयिका
सूत्र समाप्तम्, 80A, इति श्रौतसामानाधिकरान्त्यानुष्ठानपारम्पर्यविवरणसम्बन्धे तस्य
प्रियेण कृतो वदकल्पदुर्लभद्विहृदयानदीपिकाद्यनुसारी अक्षयशतपथप्रयोग
समाप्तः । अथ सन्ध्योपनिषद्, अथ भोजनपथम्, 80B, अथ वैश्वदेव, etc.,
etc. ... 92B, अथ भोजनविधि, etc., etc., 120A, अथ
सायसन्ध्योपासनाप्रयोगः ।

1188.

6250 (a) नित्यज्ञानपद्धतिः *Nitya Jñānapaddhati*

As directed in the Trūkanda sūtra of Kātyāyana

By Kāhundeśa, son of Dīrudeśa Gunadeśa.

(b) ऋषिस्थापनपूजनप्रकारः

*By the same author, corrected later by his son, Kṛṣṇadeśa
in Sam 1820*

Substance country made paper 14x10 inches. Folia 19 (of which
fol 26 are wanting)+127 but there is no break between the first and the
second pagination. They are differently paged being written by two different
hands. Lines 11 on a page. Character Nāgara. Dated Samvat 1831. Ap-
pearance, fresh, but mouse eaten.

A Ends in 1115

Colophon —

इति श्रीदिवेदिमुखादेवात्मनवेदशास्त्रविद्विद्वेदिकाद्देवविर-
चिता त्रिकण्डिकासूत्रोक्तनित्यज्ञानपद्धतिः समाप्ता ।

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

छाण्डमूर्त्तिपदद्वन्द्वं निघाय हृदि मङ्गलम् ।

स्फुटं ज्ञानप्रयोगोऽयं यथामतिं वितभ्यते ॥

तत्र उत्सर्गकालो निर्वायते ।

अथ गृह्यसूत्रम् । पौषस्य दशैवस्था मध्यमाया वायुकाया अश्यायानुत्सर्गेण-
ददकान्तं गत्वैति सूत्रार्थः ।

B Colophon

सूत्रकारिकयोभाय विलोक्य पठति ह्यता ।

कर्मठानां प्रबोधाय काङ्क्षदेवद्विप्रमना ॥

खनेत्रवस्तु भूवर्धे (२ 1820) माघत्रे भास्ववोनिधौ ।

चेविचामोदसत्तेन काशोपुनरिवात्मना ॥

काङ्क्षदेवात्मनेनेषा छाण्डदेवेन घोमता ।

काङ्क्षदेववृत्तिं साध्वी प्रोधिता विदुषा मुदे ।

समाप्ता

Post Colophon

संवत् १८६१ ।

1189

10850 **ज्ञानसूत्रपद्धति ।** *Jñāna Sūtrapaddhati*

By the son of Trimala

Substance country made paper 19x4 inches Roll marked 818 and
1827 Lines 19 11 on a page Character Nagara of the early eighteenth
century Appearance old and discoloured Fragmentary

Colophon —

18B, इति ज्योतिर्विदाराथचिमलसुतनिर्मितमन्यादिद्वयो
द्वितीय परिच्छेदः, 27B, इति ज्योतिर्विदाराथचिमलसुत-
निर्मिते तर्पणसूक्तौयोऽयं परिच्छेदः ।

On the obverse of the 8th leaf —

चिमलसुतपानसूत्रपद्धति ।

1190.

6092 पर्व्वनिर्णय । *Para-nirṇaya.**By Gaṇapati Rāṇa*

Substance, country made paper 11x5 inches. Folia, 11. Lines, 12 on a page. Extent in shloka, 400. Character, Nāgari. Appearance, dis-coloured. Complete.

Colophon :—

इति श्रीमदमिहोचपातुम्भास्यादियजनसमासादितपुराणार्थ-
सार्थश्रीरावलहरिप्रद्वरसूरिसूनुगणपतिरावलकृतोऽयं पर्व्वनिर्णयः
सम्पूर्णः ।

The date of the composition of the work.—Sam. 1712.

नेत्राम्भोधिराघरक्षितिमिते । श्रीविष्णुमाको प्रके
१७४२ मासौष्ठे विजयातिथौ रविदिने शौष्ठे च दुर्गापक्षे ।
योगे पर्व्वनिर्णयं गणपतिः श्रीरावलाख्यो मुदा
नानाग्रन्थविलोकनादिमलधौरेवं समापूरयेत् ॥

The mangalācarana and the object of the work.—

श्रीशिवं सद्गुरुं नत्वा कर्कगर्गादिपाञ्चिकान् ।
दर्शे च प्रौढमासे च यागकालो निरूप्यते ॥

The works consulted by the author are.—

त्रय्युक्तश्रुतिसूत्रभाष्यनिर्णय श्रीकर्कदेवोदितान्
श्रीतन्त्राभिधरामयाज्ञिकमतान्तान् पर्व्वणोन्निर्णयान् ।
श्रीगङ्गाधरनिर्मितं हरिहरं रेणु तथा मण्डनं
श्रीकात्यायनयज्ञपात्रसहितं कर्मप्रदीपं तथा ॥
हेमाद्रिप्रणितान् माधवमतं स्मृत्यर्थसारासूत्रं
रत्नं श्रीमदनस्य निर्णयमहासिन्धु तथा भास्करम् ।
तत्त्वं कालविवेचनं स्मृतिगणान् श्रीकौस्तुभ ज्योतिषा
सिद्धान्तस्मृतिचन्द्रिकादिनिखिलग्रन्थान् विचार्यादरात् ॥
श्रुतिसूत्रस्मृतिभाष्य-प्राचीनविबन्धसामग्रानेतान् ।
गणपतिरावलविदुषा निर्मण्यैषा धीयते सारः ॥

The author and his parentage —

औदीच्यदिजगुर्जरेषु महिल योगमदानोऽभवत्
राज्ञो वीरमनोहरार्पितपदो यो याज्ञिक कीर्तिमान् ।
तत्पुत्रो हरिश्चन्द्रोऽध्वगृह्यतो योरावलम्बातिभट्
तत्पुत्र्यं जुषां स्थितिगणपतिर्ब्रूते ह्ययं पञ्चन ॥

Then it goes on —

पर्वण्यखण्डे न कथं विधेय
खण्डेऽथवा पितृयज्ञि कदा स्यात् ।
शकानुमत्यो सकल तदेतद्
विचार्य वक्ष्ये सुगमैव चोभि ॥

1191.

6814 पर्वण्यसिद्धान्तोद्धार (सामिकानां
वाजसनेयिनां) । *Parva nūmayi siddhāntoddhara*

Substance country made paper · 12×6 inches Fols. 3 Lines 10 on a
page Extent in slokas 70 Character Nāgari Copied in Banpat 1941.
Appearance fresh Complete

Colophon —

इति सामिकानां वाजसनेयिनां पर्वण्यसिद्धान्तोद्धार ।

Post Colophon —

शुभमस्तु । सवत् १८७१ मौर भा० व० वार बुध पोषी
पङ्क्तिनालमुकुन्दस्येदम् ।

Beginning —

श्रीमच्छेष्टाय नमः । ॐ । अथाहिनामोवां वाजसनेयिनां
उपयोगो पर्वण्यसिद्ध्यर्थे ।

तत्र पर्वण्यप्रतिपदो सम्पूर्णत्वे सदेव एव नास्ति । खण्डिते तु तत्रोपवासयागयो-
र्निर्णय उपयुज्यते इति तथाच लौगाक्षि ।

पूर्वाह्णे वायं मध्याह्ने यदि पर्वण्यं समाप्यते । उपोष्य तत्र पूर्वार्धेनादद्याग
इत्येते ।, etc , etc

It ends:—

अधिकविस्तारस्तु पञ्चनिर्णयेऽनुसन्धेयम् इति शिवम् ।

1192

6295 सर्वकर्म साधारणाङ्गप्रवृत्तिः । *Sarva karm-*

sadkharananga-paradvrttiḥ

(*Māthyanāntya*)

By Huri Bhatta, son of Kondana Bhatta,

son of Viśānātha.

Substance, country made paper 10½ inches 1 folio, 25 Lines 10 on a page Extent in shloka 500 (character Nagari) by a modern hand 1p appearance, fresh Complete

Colophon —

इति श्रीमच्छायाशिकदेवश्रीपमन्युव्रतसम्भूतवतस्य शास्त्रविश्व
नाथस्तुतौ गेन भट्टात्मजवरहरिभट्टकृतसर्वकर्मसाधारणाङ्गप्रवृत्ति
समाप्ता ।

Then there are seventeen lines under the heading of—

अथ प्रज्ञोत्तमानवधिद्विविधः ।

Beginning —

अथ माध्वदिनोक्तानुसारेण सर्वकर्मसाधारणाङ्गानां प्रवृत्तिः ।

1193

10504 वैश्वदेवनिर्णयः । *Vaishvadeva-nirṇayah*

By Kāṇadeva, the disciple of Anantodeva.

Substance country made paper 11½×4½ inches Folio 23 Lines, 8 on a page Extent in shloka 268 Character, Nagari Date Samvat 1716 Appearance, discoloured Complete

Colophon —

इति श्रीमद्वनतदेवशिष्यकान्तदेवेन कृतो वैश्वदेवनिर्णय
समाप्तः ।

Post Colophon —

संवत् १७२६ वर्षे फाल्गुनमासे शुक्लपक्षे एकादश्या पुष्कतिथौ
शनिवासरौ वाराणस्या लेखक उपाध्याय उद्भवेन लिखितोऽयम् ॥
मुद्र भवतु, etc , etc

In the later hand —

श्रीचरणे वाराणसीस्थमोठ्ठातौचर्यैर्विद्य उपाध्यायशिव
शङ्करस्ते प्रस्तकम्

In another hand —

इह प्रस्तक द्विवेदिप्रद्युम्नदेवात्मज द्विवेदिचन्द्रदेवात्मज द्विवेदि
सूर्यदेवमौलेन मृज्जितः । श्रीरामायणी ।

Beginning —

अथातः पञ्चमहायज्ञा इति विहितपञ्चमहायज्ञेषु अथ
सम्यक् । किं छतस्मार्त्ताधानं सन यः पृथक् पाकोपनीवी स
तत्तथाधिकारी उत सर्वोपि छतस्मार्त्ताधान इति । अथ पञ्च
महायज्ञा इत्युक्तत्वात् पञ्चानामपि विचारविषयत्वमिति न
मन्यते । किन्तु यतः सूत्रोक्तानां चतुर्णामेव । न सूत्रान्तरोक्त
त्रयपञ्चस्य । तस्याभिसाध्यत्वाभावात्तत्त्वज्ञानसूत्रे उपविशेद्भर्तु
दर्भपाति स्थाध्यायश्च यथाग्रतयादावाऽध्य वदमित्यविशेषण सर्वान्
प्रति विधानाच्च । तत्र सर्वेषामधिकारसिद्धे । पञ्चेतिप्रत्ययान्त
सर्वेच सूत्रानुकरयमित्यदोषः । एव वत्समाकृतैश्चदेवशब्दादपि न
पिठयज्ञान्तानां प्रयागो बोद्धव्यं । किन्तु यद्यज्ञान्तावां चतुर्णामेव ।
तावतामप्यभिसाध्यत्वादिविहितसाहित्यत्वाद्ब्रह्मयज्ञस्येव पृथग्विध्य
न्तराभावाच्च ।

तत्र स्मृत्यामविभाक्तानां पृथक् पाको भवेदु यदि ।

वैश्वदेवादिक आहु कुर्युस्ते वै पृथक् पृथक् ।

इति सम्यक्वचनात् छतवाधानस्य पृथक्पाकोपनीवीति साधेव
अधिकार इति प्राप्ते अभिधीयते सम्यक् । यदीदं वचनं सापि

कानमिक्कमाधारणविधयं स्यात्तदेवमेव स्यात् । इदन्तु निरमिक्क-
विधयमेव । तथाहि । छतावगण्याधानस्य आधानान्तरं अश्व-
मघिमाधाय पाकयज्ञेयं समज्जेदिति वचनात् । सायघ्रातर्होमा-
दिषु नियमाकयज्ञेषु यथाधिकारं प्राप्तः तथा पञ्चमहायज्ञानां
पाकयज्ञत्वाविशेषादपरश्च साक्षा कुर्व्यादन्नाभावे केनचिदाकाष्ठा-
देवेभ्यः पित्रभ्यो मनुष्येभ्यश्चोदपात्रादिति वीक्ष्य वा पुनर्नित्यत्वात्
गमाच्च तत्राधिकारः प्राप्तः योताधानिनः अमिष्टोच्चादिष्विव ।

३B, क्रतुसंख्यापरिशिष्टे । अथ पाकयज्ञसंख्या होमः पार्वणस्थालीपाका-
वाययणस्थालीपाक एकाष्टकाः पित्रदेवतं बलिदेन सप्तम इति । अस्यायमर्थः ।
होमस्तावत् सायघ्रातं कर्त्तव्यत्वेन विहितं प्रयोगद्वयरूप एक पाकयज्ञः । पार्वण-
स्थालीपाकौ दर्शपूर्णमासप्रतिपदिहितौ द्वौ पृथक् पृथक् । वाययणस्थालीपाक
शरदस्तप्तपोर्विहितौ द्वौ मिलित्वा एकः । श्यामाकचरूपश्चेत् त्रिदेकः । एकाष्टका
चतस्रभिर्मिलिताभिरेक एव । पित्रदेवतं पार्वणस्याह । बलिं पञ्च महायज्ञाः ।
एवकारो मिलितानामेव एकत्वप्रामाण्यः । एव च सति पञ्चभिर्मिलितैरेवैकः ।
स च सप्तमः पाकयज्ञो भवति । अत्र बलिश्रद्धेन पञ्चमहायज्ञानुष्ठानं लक्ष्यते ।
नित्यत्वाद्बलिदानसाहचर्याच्च । तथाच ।

वैश्वदेवे तु निर्बन्धे यद्यन्योऽतिपिराज्जेत् ।

तस्मा अन्नं यथाशक्तिं प्रदद्यान्न बलिं हरेत् ।

इति मिताक्षराख्यवचनस्य बलीतिपक्षे वैश्वदेवपरं व्याख्यातं न्यायविद्धिः ।

So Vaisvadeva vah is one of the seven Pakayajñas and constitutes offerings to the gods, manes, guests and animals and (the recitation of the Vedas ?) Brahmayajna

It ends —

कास्यभोजनन्यायेन अमिमत् पाकोपजीवित्वं निरमेरित्यल
विस्तरेश्च ।

श्रीमदन्नदेवाणां मुख्या सुप्रसादतः ।

छतोय कामदेवेन वैश्वदेवविनिर्णयः ।

1194.

0127 श्रीर्द्धदेहिकपद्धति । *Śrīrddhadehika-paddhati.**By Viśvanatha, son of Garāla*

Substance, country made paper 12x5 inches Folia 59 Lines, 11
on a page Extent in slokas, 1900 Character Nāgara Date, Bhopal 1934
Appearance, fresh. Complete

Portions of the 46th and the 17th leaves are written
in a different hand.

Colophon —

इति श्रीमद्भोमतीवाल्मीकीय (?) श्रौतिर्विदुर्मावालात्मजविश्व-
नाथकृते श्रीर्द्ध (ऊर्द्ध) देहिकपद्धतिः सम्पूर्णा ।

Post Colophon Statement. —

संवत् १८३४ मिति माघसुदि ४ वार शनिवारः । १८००

The mangalācarana and the object of the work —

श्रीगणेशो नमस्तु ॐ इष्टदेवताभ्यो नमः ।

गच्छेयं गिरौ पद्मनाभं सुदेशं

विभुं विश्वनाथं विशालाक्षि (?) माधवं ।

विरिञ्चिं विवसन्तमन्याद्य नत्वा

क्रियापद्धतिं विश्वनाथः करोति ॥

वङ्गधी अतिसम्पत्ताच्च सरला कर्षकमार्गप्रदाम्

वागाद्यद्यविजोदनात् क्षुरचिता प्रेतत्वमुक्तिप्रदाम् ।

प्रियाया सुशुद्धेव च विदुषा चित्तप्रसादप्रदा

मुर्विष्टस्य प्रसादभाच्च सधिया सर्वायं दामादृताम् ।

ये चैवाधिमतः (?) प्रवासविरताः स्वच्छाश्च मेहे च ये

ये चानधिमतोऽथवाप्ररहिता ये ब्रह्मचर्ये स्थिताः ।

तेषां अन्यतमश्च पूर्वमपरान्दान्ताः समग्राः क्रिया

उक्ताप्यत्र मया क्रमेण निरता दुष्मार्गमायामपि ॥

सधवानामपि विधवाना सर्वयोधिता, बाह्यानामपि वृद्धा-
मनाश्रमगता[ना]मपि, ततो यजुर्वेदान्तर्गतमाध्यन्दिनीशाखोक्त-
मरणसमयादारभ्य समिखीकरणान्तं कर्म लिख्यते ।

Und — यथा शाख स्वस्वयन वाचयित्वा अग्निखो गृहीत्वा बन्धुभि
सह भुञ्जीत । अत ऊर्ध्वं श्रीखण्डधारणं ताम्बूलभक्षणानि कुर्यात् ।

1195.

577½ कात्यायन श्राद्धकल्प । *Katyayan's sraddha kalpa.*

By Hemadri

Substance country made paper 10x4 inches Folio 5½ Lines 9 on
a page Extent in slokas 1100 The last leaf has been newly restored Ap-
pearance old and discoloured Complete Character Nagara of the eight
centh century

Beginning —

यत् पादपद्मेद्विपाशपूते
दत्तैर्गन्धामूर्द्धनि शक्तपिण्डै ।
सुक्तिं महापातकिणो लभन्ते
मदाघरं तं शरणं प्रपद्ये ॥
प्रणेतो शास्त्राणां सपदि सुहृदासुममयिता
क्रतूनामाहर्ता समरभुवि जेता क्षितिभृता ।
विनेता साधूनामभिषिक्तदाता गुणवता
मनीषी हेमादिर्जयति जगतीभूषणमणि ॥
ऋषयश्चापाकरणातिरिक्ते मुंदा निदानैरपि यस्य दानै ।
देवादया प्रव्युत धारयन्ते पिन्तामनन्तामघमर्षताया ॥
हजत सतत दिगङ्गनाना
अवशाभोगविभूषणं यश
परित कथमस्य कथ्यते
जगती जङ्गमकल्पशाखिन ॥

निधित्व(?) चित्रान्यधिलक्ष्यतिभ्यः

श्रुयानि कात्यायनसम्मतानि ।

निबध्यते आह्वयविधिः क्रमेण

हेमादिया श्योकरणाधिपेन ।

यद्यकारः चतुर्वर्गचिन्तामणिमनन्यधीः ।

हेमादिरुदिया तेन क्रियते आह्वयपद्धतिः ।

End — अतिस्मृतिपुराणेभ्यो मया हेमादिर्योद्धृतम् ।

आह्वयकल्पमिदं सम्भक्तुं पितृणां तुष्टिकारकम् ।

Colophon —

इति श्योषस्थितहेमादिविरचित आह्वयकल्प समाप्तः ।

Post Colophon —

शुभ भूयात् ।

Then in a different hand --

इति हेमादिआह्वयकल्पपद्धतिः ।

1196

0136 कात्यायनश्रद्धाकारिका । *Katyāyana śrāddha-kārikā*

Subastore country made paper 22½ x 5 inches Folio 5 Lines 22 on a page. Extent in slokas 120 Character modern Nāgara Appearance fresh Complete

Beginning —

कात्यायनो मुनीनाञ्च यथाश्राद्ध तथा वदे ।

मयादौ श्राद्धं कुर्वानि सक्रान्त्यादौ विप्रेषतः ।

काले वाऽपरपक्षे च चतुर्था उत्तरे च वा ।

सपाद्य + + + पूर्वेषुच निमन्त्रयेत् ।

Kārikā is based on the *Śrāddha-Praśasti* of *Katyāyana*.

Colophon —

इति श्रद्धाकारिका समाप्ता ।

1197.

5970 श्राद्धदीपिका । *Śraddha dīpikā**By Yājñika Kāśī Dikṣita, son of Śiṣṭaśāstra Dikṣita.*

Substance country made paper 10½ x 1 inches Folia 73 Leaf 72
is missing Lines 9 on margin Extent in slokas 1460 Appearance dis-
coloured Complete

Śraddha ceremony, as performed by the followers of
the White Yajurvedi. It is based on Kātyāyana Sūtra and
the Karka Bhāṣya

See CS Vol II, No 126

Last Colophon —

इति श्राद्धदीपिकाया सच्चिदानन्दोद्देशप्रयोगः ।

इति श्रीसदाशिवदोक्षितसुतकाशीदोक्षितकृता श्राद्धदीपिका
समाप्तः ।

1198.

6200 पार्वणश्राद्धप्रयोगः । *Pāṇana śraddha prayoga**Being an extract from Śraddha Bhāṣkara**By Kāśī Dikṣita, son of Śaṣṭaśāstra Dikṣita*

Substance country made paper 8 x 4½ inches Folia 99 Lines 10
on a page Character Nāgara of the early nineteenth century Appearance
old and discoloured

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ पार्वणश्राद्धप्रयोगः ।

तत्र यज्ञोपवीतो विष्णुस्मरणपूर्वकं प्राणायामत्रयं कृत्वा
प्राचीनावीतो सकल्पवाक्यमुच्चारयेदिति हेमाद्रिः ।

27A, इति सदाशिवदोक्षितसुतकाशीदोक्षितकृते श्राद्धभास्करो पार्वण-
श्राद्धप्रयोग समाप्तः ।

28A, इति आश्वभास्करप्रयोगपार्वणश्राद्धसकल्य समाप्तः । अथ दर्भ-
लक्षणासाध, अथ कूर्मलक्षणासाध, 28B, अथ वज्रमान, अथ माध-
वयनिर्याय, 29B, अथ वैष्णवभोजनविधिः ।

1199.

0186 कात्यायनसूत्रश्राद्धपद्धतिः । *Kātyāyana-sūtra*
śraddha paddhati.

Substance country made paper 12x6 inches 6 1/2 x 1 1/2 inches 9 on a
page Largest in shape 100 Character Nagari All new & few color
photo

Beginning —

श्री ऋषेष्वाय नमः ।
सूर्यं चाप्य गुरुक्षेत्रं गत्वा क्षिप्रसुन्दरी ।
कात्यायनस्य सूत्रस्य क्रियते आश्वपद्धतिः ।
छत्राशुकारिणी श्लेषा नालबोधप्रबोधिनी ।
ज्ञातया शास्त्रविदङ्गिः सत्सुखेन ज्ञता तु या ॥

तथादौ सर्वप्रकृतिभूत दर्शनाश्वमारभते ।

Colophon —

इति सूत्रोक्तश्राद्धप्रयोगपद्धतिः ।

This Paddhati closely follows Kātyāyana Śraddha
Parisista śūtra

1200.

6230 कातौयपार्वणश्राद्धसूत्रपरिशिष्टपद्धतिः ।

Kātya-pārāṇa śraddha sūtra pariśiṣṭa paddhati

Substance country made paper 11x6 inches Folia 6 Lines 10 on a
page Content is śloka 200 Character modern Nagari Date Samrat
1930 Appearance fresh Complete

Colophon —

इति परिशिष्टसूत्रेषु पार्वणश्राद्धप्रपद्धति समाप्ता ।

Post Colophon :—

शुभं भवतु । बालमुकुन्दस्येदम् । संवत् १८३० फागुन छ०
१ चन्द्रे काश्यां लिखितम् ।

Beginning :—

श्री अथातोऽपरपक्षादिषु पार्ष्ण्यश्चाहं व्याख्यास्यामः (Sūtra).

1201.

6207 श्राद्धपद्धतिः । *Śrāddha-paddhatih*.

By Dhoṇḍha Māṇa, son of Pīṇadhara.

Substance, country-made paper 10½ x 5 inches Folia, 40 Lines, 13 on a page Extent in slokas 2000 Character, Nāgara of the nineteenth century Appearance, fresh : Complete Written in two different hands, the first writes up to 9A, the second continues to the end

Last Colophon :—

इति श्रीप्राणधरात्मज-श्रीदेवदूषिरचितायां पद्धतौ यतिधर्मे-
विधिः समाप्तः ।

The Paddhati is for the followers of the White Yajurveda.

The mangalācarana and the object of the work :—

कर्त्तृकात्यायनकल्पदृष्टवचो विशार्याचरणं सताम् ।
यजुर्विदा श्राद्धविधिं व्यघ्नत देवदूषो बोधविबोधनाय ।
विविधा पद्धतौर्बुद्धा वक्षी श्राद्धस्य पद्धतिम् ।
माध्यन्दिनीयविधिना शोधयन्तु धिया बुधाः ॥

अथ पार्ष्ण्यश्राद्धक्रमसूचनम् ।

1202

5763 श्राद्धपद्धतिः । *Śrāddha-paddhatih*

By Dhoṇḍha (r) son of Pīṇadhara

Substance, country made paper 11 x 4½ inches Folia, 59 Lines, 8 per page Extent in slokas 2100 Character, Nāgara Date, Samvat 1840 Appearance, mouse eaten : Complete

Beginning :—

श्रीगणेशाय नमः ।

सकलकात्यायनकल्पवृक्ष-

वर्षो विचार्याचर्यं सताम् ।

यजुर्विंदा आङ्गविधिं विधत्ते (तद्वत्)

दोळं बुधोऽबोधविबोधनाय ।

विविधाः पद्धतौर्बुद्धा वद्धा आङ्गस्य पद्धतिः]

माध्यंदिनीयविधिः(?) प्रोधयन्तु धिया बुधा ॥

अथ पार्वत्यङ्गसंस्कारसूत्रं, etc, etc.

The author's name is variously spelt in different colophons

22B, इति श्रीमिश्रप्राणधरात्मजडोहविरचितायां मावत्सरीकोटि-
कर्त्तव्यता समाप्ता, 29B, इति मिश्रश्रीप्राणधरात्मजडोहविरचिताऽशौचान्त-
र्गतक्रियासमाप्ता, 34A, इति मिश्रश्रीप्राणधरात्मजडोहविरचित एका-
दशाष्टान्तर्गतव्योक्तसर्गविधिः समाप्त, 36B, इति मिश्रश्रीप्राणधरात्मज-
श्रीडोहविरचित एकादशाष्टाङ्गविधि समाप्त, 44B, श्रीप्राणधरात्मज-
डोहविरचिता सप्तिकीकरणेतिकर्त्तव्यता समाप्ता, 52A, इति मिश्रश्रीडोह-
विरचिता तीर्थयात्रेतिकर्त्तव्यता समाप्ता, 53A, इति मिश्रश्रीडोहविरचित-
नित्ययात्रेतिकर्त्तव्यता समाप्ता, 89B, इति मिश्रश्रीप्राणधरात्मजडोहविर-
चिताया पद्धतौ धर्मेविधिः ।

Post Colophon Statement :—

मुद्रमस्तु श्रीमवत् १८८० मी० अ० अक्ष ५ ।

1203.

6124 श्राद्धान्धभास्कर । Śraddhāndhabhāskara,

By Viṣṇu Śarma Aquihottī, son of Yajña Datta, (a disciple
of) Ānubhūti śāraṅga.

Substance country made paper 10 x 1 1/2 inches Folia, 20 Lines 14 on a
page Extent in slokas, 900 Character Nāgara Appearance, old Date,
Samvat 1745 and Śaka 1610 Appearance, fresh Complete

A manual for the performance of Śriddha, of the school of Mithvāndina, based on the Bhāṣya of Karka

Colophon —

इति श्रीपद्मसहस्रपादिकाशक्त्यायं-श्रीमदनुभूतिप्रकरणे दोष्टान-
पक्षदशात्मनामिहोचिनिष्पृष्टश्लोकांश्चिते आद्यान्यभाष्ये प्रयोग-
प्रकृतिः ।

Post Colophon Statement —

शुभ भूयान् । १७४५ । १६१० । श्लो ३६ १ प्रतिपदा
रवौ लिः एः नाचनुमिहसुतमोङ्गुचानुर्वेदो वाराहभोमिह उक्त-
प्रदेशे कसदैयामे लिखित । शुभ + + +

Then we have the following —

विश्वस्यै प्रनैश्चर ।

भेदिकेयस्य विशाच परमोचो विगद्यते । ५७ ।

इति श्रीसर्वशास्त्रविशारद-श्रीकाशीनाथकृतो लघुचन्द्रिका
सम्पूर्ण समाप्तम् । (?)

नीचस्थितो जन्मनि यो यज्ञः स्यात् तदाश्रिता + + + + ।

भवेत्तिक्रोडो यदि वा च केन्द्रे राजा भवेद्भार्मिकचक्रवर्त्ता ।

१७४५ । श्लो ३६ सु० १५ + + + + + १६१० । लि

भट्ट नाथ ।

The beginning of the work —

साध्यसाधनयोगेषु साधके च निनेच्छया ।

अन्तर्यामितया तिष्ठन् फलदोऽस्तु सदा हरिः ।

अथ पार्वणस्याह्नययोगः ।

तत आद्यामिति निश्चित्य पूर्वेष्वर्चनक्षत्राणनस्यानोपलेपन
भूमिकरस्य च विधाय दिशान् निमग्नयथोत्त ।

End — इति कर्त्तव्यतामन्त्रकर्मभाष्यानुसारिणी ।

श्री माध्यदिनशाखौचैर्महानां विष्णुनोद्धता ॥

आङ्गिरसोऽपि हि मया आङ्गिरसमबोधये ।

संयच्छात्राणि चानि रज्यतां दृढवे सवाम् ॥

See Ujwar Extract No 359, where the work is called —
आङ्गाङ्गभास्कर (?)

1203A

6194, माचादियाङ्गनिर्णयः *Matradit sraddha nirnayah.*
(कात्यायणोऽयः) ।

Substance, country-made paper 10×4½ inches Folio 24 Lines 7 per
page Extent, in shlokas 500 Character Nāgara of the nineteenth century
Appearance fresh Complete

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः पिबन्धो नमः ।

अथोसुमनसि विवेकनिर्णयः

ममस्य निवेद्यतमिद्विद्येतव ।

समस्तशास्त्राणि ससत्त्वबोधका

जयन्ति कात्यायनपादपाश्र्व ॥

ये नाम केचिदिह न, etc., &c.

The object of the work

केचिदज्ञानतो नृणां केचिद्विद्या प्रमादतः ।

केचिद् ज्ञानावन्तेऽपि केचिद्वैद्यं वाधितः ॥

गताभुगतिको लोको न लोकस्तुल्यचिन्तकाः । (?)

अहो अयस्य मुख्यत्वाद् हरित ताम्रभाजनम् ।

पितुः प्रथम्यं जनकान् तथा मातामहोदयि ।

क्रियते सप्रयच्छिष्यैः मात्रादियाङ्गनिर्णयः ॥

The end of the work

निरीक्ष्य धर्मशास्त्राणि निबन्धाद्यापि नैकशः ।

उचितं + + शायं मात्रादियाङ्गनिर्णयः ॥

चेताः प्रसन्नजननं विष्णुनामानन्दि सर्व्वरसयुक्तमिति प्रसन्नः ।

शास्त्रं खलु

Thus it ends abruptly

1204.

10308. पार्वणदर्श(र्भ)वदुश्राद्धप्रयोग ।

*Pārvaṇa-darśa-ṛaṇa-śrāddha-prayogaḥ.**According to the rules of Kātyāyana.**By Darabhadra, son of Balabhadra Paṭhaka*

Substance, country-made paper 8½×4 inches Folio, 16 Lines, 8 on a page Extent in slokas, 250 Character, Nagara of the eighteenth century. Appearance, fresh } Complete

Colophon :—

इति श्रीमत्पाठकवल्गुभट्टात्मजदेवभट्टकृतपार्वणदर्शवदुश्राद्धप्रयोग
सम्पूर्णं समाप्तम् ।

Post Col. :—

श्रीविष्णवे गदाधराय नमः ॥

Beginning :—

श्री गणेशाय नमः ॥

नत्वा गदाधरं पितृन् काशीयसूत्रवन्मतः ।

वदुश्राद्धप्रयोगोऽयं तन्यते बालहितवे ॥

2A, श्राद्धपाकात् देवैवेद्यं खयं दक्षिणामुखः पञ्चसप्तनवभिरनियतै वां
कुशैः देववत्सार्द्धदिव्यैरुनेन ऊंकारेण कृतौ देवे कुशायभागप्रमुखौ द्वौ बहू(ड)
एवं पिबवत् कृतौ पित्र उदङ्मुखौ द्वौ प्रार्थना भवद्विरसत्सपत्न्यौकमित्रादि-
त्रयश्राद्धे ब्राह्मणकार्यमद्य सम्पाद्यं नः प्रसौदत सम्पादयिष्यामः ॥

1205.

5765. श्राद्धविधिः । *Śrāddha-vidhi.**By Rāmāgnihotri*

Substance, country made paper 12×5 inches Folio, 1 to 9 and 1 to 22, 31 in all Lines, 8, 9 on a page Extent in slokas, 700 Character, Nagara by a modern hand. Appearance, fresh

There is nothing to show that the work is complete in the present manuscript

In spite of two different paginations, there is no break in the matter

Beginning —

ॐ त मुनिवरमभिवन्दे यस्य प्रसादप्रयोज्या ऋतुदत्ताः ।
 फलन्ति सतत याज्ञिकानां त्रिदिवोद्भवान्यनेकफलानि ॥
 श्रीलाक्ष्मीको नाम मुनिस्तपोनिधि—
 स्तदन्वये षडविचारदत्तः ।
 अमृद्भिजाय्यो बलभद्रनामा ।
 तदङ्गो याज्ञिककथायाः ॥ १ ॥
 श्रीमान् यथाज्ञकथयामितनया वेदान्तवित् श्रीविप ।
 श्रीतस्मात्तविधानदत्त हरिपर श्रीमाननेष्टाभिध
 तत्पुत्रः श्रुतिसागरैकतरणे दत्तः सुविद्वान् मुचि
 श्रीमान् प्रार्द्धराभिधस्तु गिरिजानाथाङ्गिद्युमे रतः ॥
 तत्पुत्रोऽप्यभवत् श्रुतिश्रुतुरो रामाभिधोचो सदा
 भूदेवाष्टत्रिंशु यूननेषु सतत पुस्तिकधो सर्वदा ।
 कुर्वन् आञ्जविधिञ्च पार्व्वविधिञ्चानार्यकाव्याप्तये
 सूत्रस्थोपरि सप्रयौषतिमिरध्वसाय सूर्यो मज्जान् ॥
 श्रुतिसूत्रोदित सर्वं वृष्टमेवात्र दर्शितं ।
 नोक्त किञ्चित् क्षमत्वातो याज्ञोय मत्पूतबुधेः ॥
 अतः प्रथमं प्रकृतित्वा पार्व्वयथाञ्ज अभिधास्ये ॥

It follows the Kātyāyana sūtra

1206.

1877 दृपोत्सर्गप्रयोग । *Vrsotsarga prayoga*

By Mantade 1, son of Vijalera Bhatṭa

Dist c o try mls | per 93/44 mls | kols - Lines 7
 a page 1 ste t in sloka 38 Character Nāṭa Date Sept 1893
 Appearance fresh Complete

This belongs to the White Yajurved

Beginning :—

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ नीलहथोत्तमं ।

तत्र हथजस्तुतम् ।

श्रीवत्सलाया यथास्तिन्याः पुत्रं त्रिहायनं दिहायनं एकहायनं
नीलं, वस्त्रं, कपिलं, पिङ्गलं, कृष्णं लोहितं श्वेतं वैकुण्ठं अनेक-
वर्णं वा अप्यङ्गाङ्गं..... ।

Colophon :—

इति श्रीमद्विष्णुकुटुम्ब-प्रथमशाखि-श्रीमन्नागदेवभट्टसुनुना
अनन्तभट्टेन कृतो हथोत्तमप्रयोगः ।

Post Colophon .—

संवत् १८८३ आषाढशुक्ल २ भगुवासरे ।

1207.

0180 अन्त्येष्टिपद्धति । *Antyēṣṭi-paddhati*

By Gadādhara Dīkṣita

Substance, country made paper : 9×7½ inches Folia, 51 Lines, 8 on a
page Extent in slokas, 1000 Character, Nagara Date, Baisiāt 1927
Apj caranea, fresh Complete

The work was written in Śaka 1709 ; for the Brāhmānas
professing the Mādhyandina Śākhā

Beginning :—

श्रीगणेशाय नमः । अविघ्नमस्तु ।

नत्वा गुरुन् गणपतिं वासुदेवादिसम्भता ।

श्रीगदाधरघोरेण तन्यतेऽन्त्येष्टिपद्धतिः ।

तत्रासन्नमरण पित्रादिकं पुत्रास्तोर्थं नीत्वा प्रायश्चित्तं कारयेत् ॥ (?)

End :— चिन्तामणिसुतो नाम्ना काशीवासो गदाधरः ।

अथत्त यज्ञानाजोक्तं दक्षिरामन्ययद्धतिम् ।

माध्यन्दिनीयशाखायामौर्द्धदेशिककर्मभिः ।

कात्यायनीसूत्रमार्गेण सन्ति पद्धतयः शतम् ।
ताभ्यस्तस्या विशेषोऽयं पण्डितैः सोऽवधार्यताम् ॥

Colophon —

इति श्रीचिन्तामणिसूनुना दीक्षितगदाधरेण रचितान्येष्टि-
पद्धतिर्मांखविधानानि च समाप्तानि ।

Date — गङ्गाभक्त्यभिभूतस्थे (१७०६) वत्सरे मासि पाशुगुने ।
गङ्गायामलिउङ्ग ग्रामनगरस्थो गदाधरः ॥

Post Col —

शिवनारायणसुतो नासा काश्रोनिवासिनः ।
आवळे मासि सिते पक्षे मध्यमा भृगुवासरे ।
बालमुकुन्देन लिखितमन्येष्टिपद्धति मुभाम् ।
संवत् १८२६ ।

1208.

6208 लक्ष्मदीपपद्धति । *Lakṣa-homa paddhatih*

By Kṛṣṇa Dikṣita, son of Sadāśiva Dikṣita

Substance country made paper 10×1½ inches folia, 24 lines 11
on a page Extent in sloka, 900 The 8th and 9th leaves newly restored
Character Nagara of the nineteenth century Appearance old and dis-
coloured Complete

Colophon .—

इति लक्ष्मदीपपद्धति समाप्ता ॥
इति श्रीवाग्निहस्तदाश्रितदीक्षितसुतकाश्रीदीक्षितकृता लक्ष्म-
दीपपद्धति समाप्ता ॥
शुभमस्तु ।

Beginning —

अथ लक्ष्मदीपपद्धति ॥
तत्र तावद्दानादेवतोद्देशेन वक्ष्यमाणानामपि सर्वपापक्षयार्थं
परमसुखप्रदानार्थं क्रियमाणस्तु ॥

3B, इति लक्ष्मोमविधिः अथ लक्ष्मोमप्रयोगः ।

4A, असुककामो लक्ष्मोमेनाहं यक्षे, इति संकल्प्य तदंगत्वेन गणेशपूजन-
पुण्याहवाचन-मोहकपूजन-नादोयात्राचार्य्यवग्नादौ नि करिष्ये इति संकल्प्य गणेशं
पूजयेत् ।

1209.

6221

Substance country made paper 12x5 inches Folia 6 Lines 8 on a
page Character modern Nāgarī Appearance fresh

It relates to the purifying rite for a child born under
the evil star of Mūla and follows the precept of Deva and
Karka

Beginning :—

अथ मूलविधानपद्धतिं लिख्यते ।

तत्र प्रसवमूलनक्षत्राद्वितीयमूलनक्षत्रे सप्तातः सप्तजीको
यजमानः
मम ज्ञातस्य कुमारस्य कुमार्या वा मूलप्रथमचरणादिजनन-
सूचितमिच्छाचरित्युपातिद्वारा औपरमेश्वरप्रीतये सप्तहमखं मूल-
विधानमहं करिष्ये ।

The last leaf (the 6th) is not connected with the 5th
which breaks off abruptly ; and it contains no leaf mark.
It ends with the colophon —

इति श्रीगोपीनाथदीक्षितेन कामदेवकृत्यपञ्चदशमूलविधान-
कटिका संक्षिप्तसरणी कृता ।

Post Colophon —

भाद्र० द्वतीया शुक्लवासरे समाप्तिः । श्रुतिः ।

The beginning quoted above does not appear to be the
beginning of the Saṁant, but probably of a part of Kāma-
deva's work itself, which is entitled Kāma-pradīpikā or
Paraskāra-grhya sūtra-paddhati. See W. p 65

1210.

6222 (कात्यायनपरिशिष्टोक्त) मूलशान्तिप्रयोगः ।

Mūla-śānti prauoga.

Substance country made paper 12x5 inches Folio 10 Lines 10 on a page Extent in slokas 200 Character Nagari Date Samvat 1917 Appearance fresh Complete

Colophon —

इति कात्यायनपरिशिष्टोक्तमूलशान्तिप्रयोग समाप्त ।

Post Colophon —

सुभमस्तु मौ० कार्तिकवदि १२ वार शनि ममत् १९१७ ।

Beginning :—

श्री गणेशाय नमः ।

अथ कात्यायनपरिशिष्टोक्तमूलशान्तिविधानम् । अथातो मूलजातस्य विधि व्याख्यास्यामो मूलाग्रे प्रथमे पितुर्नेष्टो द्वितीये मातु तृतीये घनधान्यस्य चतुर्थे कुलश्रीकावच । अथ पुण्य-भागौ स्यात् । मूलमन्त्रे मूलविधानं कुर्यात् ।

End — सार्पदैवते ण्य एव विधि कात्यायनोक्तः स्तुतः । शान्तिर्भवति शान्तिर्भवतीति क्लृप्तं शेष समापयेत् ।

1211

6224 विनायकशान्तिः । *Vinayaka śāntiḥ**(Madhyamāntina)*

Substance country made paper 12x5 inches Folio 11 Lines 8 on a page Extent in slokas 180 Character Nagari Date Samvat 1918 Appearance fresh Complete

Colophon —

इति विनायकशान्तिप्रयोगः ।

Post Colophon —

श्रीगणनार्यात्मस्तु उत्तरे कर्मणि निर्विघ्नस्तु ।

चरहोमसन्तः take up 12 lines after which we have the date —

संवत् १६१८ चैत्र शुक्ल ६ ।

The following is added by a later hand :—

स १६३७ आ० श्र० ६ बालमुकुन्दस्येदम् ।

Beginning —

श्री गणेशाय नमः ।

श्री अथ सर्वकर्मसङ्ग्रह विनायकशान्तिविधानम् । तस्यान्य-
निरुक्तिफलकत्वेन काव्यत्वेऽपि ।

एव विनायकं पूज्य यद्वाच्यैव विधानतः ।

कर्मणा यत्प्रमाप्नोतीति वाच्यवत्कथोक्तेन सर्वकर्मसङ्ग्रहोक्तेः ।

वाच्यवत्त्वः ।

विनायकः कर्मविनाशिस्यैव विनियोजितः ।

मगानामाधिपत्ये च हृदये ब्रह्मणा तथा ।

इष्ट शान्तिः उद्यमार्थं श्रीप्रामर्शं सर्वकामसिद्धये वा क्रियते ।

1212.

0290. **कूपप्रतिष्ठाविधिः ।** *Kupa-pratisthā-vilīh*

By Hareea—as directed by Kātyāyana.

Substance, country made paper 7½ inches 5 lines, 11 on a
page. Latent in shloka 40 Character modern Nagari Copied in Samvat
1946 Appearance, fresh Complete.

Colophon:—

इति श्री [मणव—added by a recent hand] दीक्षित-
गणेशस्तकातीर्थोक्तसहितकूपप्रतिष्ठाविधिः ।

Post Colophon.—

स १६४६ ।

Beginning —

श्री गणेशाय नमः ।

कातोयोक्ता कृपादिप्रतिष्ठा ।

तत्र मुञ्जर्त्त भूम्यादिपूजनं कृत्वा कृपयातयत

मिद्धे कृपयाभेदं प्रतिष्ठां कारयत् ।

दशकालौ सकीर्त्य श्रीविष्णुप्रोतिकाम कृपासंगमश्च करिष्ये ।

/ n / — अथैतदादि उत्तमपूजां पूजाह्वयन्त नमोपयत । नास्माभिर्जन
सकल्प । आषाढ्यादिदक्षिणां भूयसा दक्षिणां दद्यात् । तदा
विसर्जयेदिति ।

PRAYOGA WORKS COMMON TO ALL ŚĀKHĀS OF YAJURVEDA.

1215.

5108.

Substance, palm leaf 14×1½ inches 1 folia, 70 Lines, 4 on a page.
Character, Uṣṣiṣ of the early nineteenth century Appearance, discoloured

It begins thus:—

ॐ नमो यज्ञपुरुषाय ।

अथातो दर्शपूर्णमासादौ हविष्यादिभ्याम् कृतो होता प्रागुद-
गाहवर्गोयादवस्थायाभ्यर्च्यं पृच्छत्यभ्यर्च्यो देवताचक्षेति तासामानु-
पूर्वमुच्चैरुपाशु ताश्च यजमानस्य नक्षत्रनामगोचप्रवराणि देवता-
चक्षुर्त्तनैः अग्निः अघोषोमौ अघोषोमौ इति पौर्णमासे ।

15B, इति दर्शपूर्णमासौ समाप्तौ, 22B, इति पशुहोत्रं समाप्तम् ।

अथ सप्तसंख्यो ज्योतिष्टोमास्त्यः सोमयागो विधीयते ।

28A, अथातिथ्येष्टिः, 29B, अघोपसदः, 30B, इत्यपसदः, 31B,
इति वाग्विसर्गः, अथाघोषोमप्रणयनम्; 33B, अथाघोषोमौयपशोर्विशेषो-
दार्शते, 35A, अथाग्निघोमौयः समाप्तः, 53A, प्रातःसवनं समाप्तम्, 57A,
अथ निष्कैवत्यम्, 59A, इति माध्यन्दिनसवनं मध्यमस्तरेण, अथ तृतीयनवनम्;
59B, इति क्षिप्रहव्यान्या, अथ प्रक्षितपाज्या; 70A, इत्यग्निष्टोमः, अत
ऊर्ध्वं प्रशाक्तः प्रसूतीतिश्रुत्वा प्रशाक्ता सर्पतेति ब्रूयात् ।

The MS. breaks off abruptly.

1216.

6286. दर्शपौर्णमासेष्टिप्रयोगः । *Daśapaurṇamāseṣṭi-
prayogah.*

Substance, country made paper 11×4½ inches 1 folia, 31 Lines 8 on a
page Extent in shloka, 600 Character, Nagari Date, Samvat 1870 Ap-
pearance, old and discoloured Complete

No Colophon

Post Colophon —

भवन् १८७० नावष्टे पोषमासे शुद्धपक्षे षष्टि भोमवानरे
लिखित इदं पुस्तकं शुभमस्तु ।

Beginning —

अथ दर्शपौर्णमासेष्टिप्रयोगः ।

आहवर्गोयदक्षिणाग्निर्वरे पचभूमस्तारा । पौर्णमासेष्ट्यं
गार्हपत्यादाहवर्गोयमुद्धरामि इति सकल्प्य आहवर्गोयोद्धरणः ।
पौर्ण० ये गार्हपत्यादक्षिणाग्निमाह्वरामोति दक्षिणाग्निः । अघान्वा
धानमभ्यर्च्युत्तमानो वा सत्रं घटं समिधो गृहीत्वा ऋक् सत्यं कृते
हृत्वा ॥ ॐ ममाग्ने तर्वा विश्वेभ्यस्तु वयं त्वेधानाकल्प्यं प्रथमं
मह्यं नमता प्रदिशस्व तत्सन्तवाध्यक्षस्य हृतना भवमः । इत्याहवर्गोय
समिधमादधाति ।

1217

184 चातुर्मास्य-प्रयोगः । *(astur māsya e prayaṇah)*

For the manuscript see L 1332

5A, इति वैश्वदेवपर्जनः । 6B इति कदम्बपात्रकदम्बनः । 9B अथ
अध्वर्यो पाचासादनं कथ्यते । 10A इति प्रतिप्रस्थातु पाचासादनम् । 16B.
अथ अष्टभ्येष्टिः । 20A इति सान्त्वपनीयाः । 23B अथ क्रीडनीयाः ।
24A अथ क्रमप्राप्तं महाहविः । 26A अथ पित्र्यश्च । 32A इति पित्र्य-
यष्टेष्टिः । अथ त्रैयम्बका निरूप्यते । 35B इत्यैष्टिकचातुर्मास्यानि । 35B
समाप्तमिति । अथ क्रमप्राप्ता मित्रविन्दा लिख्यन्ते ।

1218

420 सोमप्रयोगः । *(soma prayaṇah)*

For the manuscript see L 1393

It commences from the appointment of the Rtviks in
Agnistoma and Jyotistoma.

The manuscript breaks off thus abruptly —

अध्वर्युं प्रतिभक्षयति । पूतभूतो विल इत्यादि । होल्लक्षमसे ध्रुवायावकाश
कुर्वन् चमसानुचय दशाभिः कलक्षौ(?) ।

Leaf 32B इडामाब्जंनान्ता सन्तिष्ठते ।

" 28B प्रवर्यसम्भरणम् ।

1219.

2973 सोमतत्त्वविवेकवार्त्तिकम् *Soma tattva-vivaka-*

Varttikam

Substrate country made paper 9½x5 inches folio 2 lines 16 to 18 on a page Text in shikhar 114 Character Nagari of the eighteenth century All characters in shikhar 114 words out Complete

The text Soma-tattva of which this is a commentary in verse, is not known

It begins —

महेश्वरशिरोरत्न नमस्कृत्य सुधाकरम् ।
सोमतत्त्वविवेकार्यं श्लोकैः सम्यक् प्रकाशयते ॥
अयतेऽध्वर्युवेदे [वेदे] हि सोमतत्त्वप्रकाशकः ।
एष वो भरता राजा सोम इत्यादिको मनु ॥
अस्यार्थं कथ्यते स्पष्टं भरता कर्मठा मता ।
इहामुष्मत्पलापानां कर्मणा भरत्यात् सदा ।
राजा फलप्रदाने नी राजकत्वादय विदुः ।
सुश्रुतुस्तानां यज्ञानां यज्ञश्च तमसो मखे ॥

It ends —

सोमतत्त्वविवेकस्य वार्त्तिकामृतमौरित ।
तत्त्वेन्दुश्लोकप्रमितेन तुल्यतु विप्रराट् ।

So the work comprises 124 verses

Colophon —

इति सोमतत्त्वविवेकवार्त्तिकं समाप्तम् ।

1220.

207B

Directions for keeping up the record for duty of day and night.

Substance country made paper 8 1/2 inches by 12 1/2 inches
 page Extent in all 125 of 11 characters. Appearance. The same as 121. Appearance, discoloration

It begins:—

अथ यममाने प्रवर्तते आभ्यर्च्यंशदिना कर्त्तव्येष्टिप्रयोगः ।

It ends in leaf 2A —

इति यममाने प्रवर्तते अन्यकर्मकेष्टिप्रयोगः

Post Col —

अथ १०१५ प्रमादिना ज्येष्ठ २५ १

Then, there are directions given how the record has to be preserved during mourning

The latest authorities quoted are —

(i) Nirnayamudha and (ii) Dandakadyāta

1221

10779. दशकर्मपद्धतिः (यजुर्वेदीया) ।

Dasakarmapaddhati (Yajur)

A.

Substance palm leaf 10 1/2 inches by 12 1/2 inches 3 lines a page, character 11 marks of the nineteenth century. Appearance, old and worn-out

Reg. — अथ दशकर्मपद्धतिर्निर्णयते । तत्र दशदिनादिदिने प्रातर्निर्वर्तित-
 निवर्तयौ, etc., etc

(3)A. इति दशदिनादिपद्धतिः ।

B.

Substance etc. the same as above 1 1/2 x 4

Col. — इति यजुर्वेदिना कुमयिका समाप्ता ।

One stray leaf marked 34

1222

10799P. यजुषामभिस्थापनं । *Yajusāmāqusthāpanam.*

(A Yajurvedi priest's manual for the consecration of fire)

Substance country made yellow paper 12×13 inches Folia 1 Times 10, 11 on a page Character more or less Bengali Appearance fresh

Beginning —

अथ यजुषामभिस्थापनम् । कुण्डलस्य स्याद्विडलस्य वा पश्चिमदिशु-
पविश्य गोमयेनोपलिप्य स्थेन कुशेन प्रादेशप्रमाणं रेखात्रय
प्रागद्यमुत्तरोत्तरक्रमेण कृत्वाकुण्डलानामिकाभ्या तत्रोत्तोर्यमन्दतिका
क्रमेणोत् + ऐशान्यां दिशि प्रक्षिप्य जलेनाभ्युक्ष्य आत्मदक्षिणे
कास्ययात्रस्यामेर्जलदिन्यत्र गृहीत्वा । ॐ क्रव्यादमपि प्रक्षिप्योमि
दूर, etc , etc

1223.

6862. यजुर्वेदीय-वाह्यस्थापनपद्धतिः । *Yajurvediya**Vahnisthāpana-paddhatih*

Substance country made paper 10½×4 inches Folia 1 Times 7 on a page Extent in slokas 100 Character Bengali in a very modern hand Appearance fresh Complete

It begins :—

अथ यजुर्वेदिनामभिस्थापनम् । तत्र क्रमः । हस्तप्रमाणं स्याद्विडल
कृत्वा, etc etc

1224.

9856. उपवीतपद्धतिः । *Upavita paddhatih*

Substance country made paper 11×6 inches Folia 15 Times 8 on a page Extent in slokas 240 Character Nagari Appearance tolerable Complete

On the investiture of a Yajurvedi Brāhmana boy,
with holy thread

1225.

2172 ब्रह्मयज्ञप्रयोगः and तर्पणप्रयोगः । *Brahma yajna-prayogah*

Sub in camera paper 9x 1 inches 1 to 3 lines 13 14
 1 page Extent 11 stanzas 80 Characters 2,400 Approx. 100
 coloured 1 plate

(1) *Brahmayajnapriyoga*—Sacred texts for daily recitation of 1 Yajurvedi Brahman

अथ ब्रह्मयज्ञप्रयोगः,

कर्त्ता उदिते सूर्ये प्रातर्होमोत्तर अह्नःप्रातराश्र यागात् प्राच्यामुदीया
 मैशान्या वा दिशि यावति देशे स्यामन्वदौषि स्वर्गश्चदौषि वा न वृषन्ते
 तावति दूरे नदीनौरे देवतातादितौर्वेज्यस्मिन्नपि शुद्धे देशे वा गात्वा जलौ
 पादौ प्रक्षाल्य आचम्य प्रक्षिप्तमादयोषधीतौ भूत्वा जलं नमस्कृत्य प्रयत्न
 प्राङ्मुख उपविश्याचम्य प्राणानायम्य अथ उपस्थस्य देशकालौ सकौर्त्थं औपरमेश्वर
 प्रीत्यर्थं ब्रह्मयज्ञेन यज्ञे इति सकलस्य जलौ जलेन प्रक्षाल्य चिराचम्योदकेना
 कुष्ठमूलेन शिरोधौ सन्ध्य आम्नाङ्गुलिभिरोधौ वज्रदुपस्थस्य दक्षिणहस्तेन तस्य
 पालि पादं च प्रोक्ष्य

होषेति काशप्रपाठकमात्रं मनुवाकमात्रं वा मनसा यथाह्मन्वधौयं प्रक्षाल्य
 निधाय नमो ब्रह्म्य इति परिधानीयन्त्यत्र च पठित्वा प्रब्रुवन्ब्रूयत

ततो गृहमागत्य मुष्टि-

मात्रमन्त्रमपि कस्मैचिद् ब्राह्मणाय दक्षिणा दद्यात् ।

2A, इति ब्रह्मयज्ञप्रयोगः ।

Then follows *Brahma-priyoga* —

एव रीत्या ब्रह्मयज्ञं विधाय देवर्षिपितृतर्पणम् । अह्नतब्रह्मयज्ञस्तु मध्याह्न-
 सन्धोत्तर ब्रह्मयज्ञं कृत्वा तर्पणं कुर्यात् । तथा । शुचौ देशे प्राङ्मुख उपविश्य
 देशकालौ सकौर्त्थं देवर्षिपितृभ्यो तर्पणं करिष्य इति सकलस्य शुचौ देशे प्रागद्यान्
 दर्भान्वाज्यौर्त्थं ताम्रपात्रमश्चलममुक्तं जलेन पूरयित्वा अजलौ प्रागद्यान् दर्भान्
 गृह्णीत्वा यज्ञोपवीतौ देवतीर्थेन आम्नःत्रये प्रागद्येयं कुक्षेयु अथभागे अथ त्रीहि-
 तगुलसमुक्तेन जलेन एकैकाञ्चलि देवेभ्यो दद्यात् ॥ ताम्नादिभाजनवातरे
 जले वा तर्पयत् ॥

1226.

10231.

One leaf only (9×2½ inches) with 8 lines written on one side only.

Req. :— अथ यजुर्वेदिशाखानां शाकल्यवैश्वदेवो लिख्यते ।

आचमनं । प्राणायाम । ॐ अत्राय मासे पक्षे तिथौ वासरे

मम गृहे पञ्चश्रुमादोषनिवृत्त्यर्थं शाकल्यवैश्वदेवमङ्गं करिष्ये ।

ॐ परिसमुद्धा वारचयं ॐ उपलिप्य इ ।, etc., etc

1227.

207. सन्ध्यापद्धतिः (यजुर्वेदीया) । *Sandhya-paddhatih*

For the MS see L 472.

It is a MS with 3 leaves with 7 lines on a page

1228.

3923 यजुर्वेदि ग्रहयज्ञपद्धतिः । *Grāha yajña paddhatih*

Substance, country made paper 16×2½ inches Folia, 20 Lines, 11 on a page Extent in slokas, 400 Character, Bengali Date, Śaka 1725 Appearance, old and discoloured Complete

16B. *Colophon* —

इति कपिलपञ्चरात्रोक्तबृहदग्निष्टदग्निर्वसमन्वाभिस्थापनपूर्वक-
यजुर्वेदीयग्रहयज्ञपद्धतिः समाप्ता ।

Then comes *Agnisthāpana*.

It begins :—

अथ बृहदग्निष्टदग्निर्वसमन्वाभिस्थापनसहित-
ग्रहयज्ञपद्धतिर्लिख्यते ।

तत्र यज्ञदीयनराधिपप्रबलशत्रुदुःसहयोगादिनिमित्त-निरव-
काशशान्तिक मलमासादिसमवायुद्वावपि कार्ये । स्त्रीपुत्रादि-
रूपकाम्यसावकाशकर्मणि मलमासादितरः शुद्धकालोऽपेक्षित ।

In 17A begins Agnisthāpana —

अथ कपिलपक्षरात्रोक्तयजुर्वेदिग्रहप्रचार्यमेतद्विधानात् समप्रकाशप्रसाप
नम् ।

तत्र प्रथम प्रागुदकप्रवदेष्टे दक्षमात्र चतुरस्र, etc., etc

Colophon —

इति कपिलपक्षरात्रोक्तयजुर्वेदिग्रहप्रचार्यमेतद्विधानात् समप्रकाशप्रसाप
नम् ।

Post Colophon —

लिखित श्रीरामकोचनदेवप्रभंया आत्मन पाठार्थम् ।

श्रकान्दा १७२५ । १० । ५ । २८ ।

1229

628‡ हृषोत्सर्गः (यजुःशाखीयः) । *Irṣotsarga it*

Substa so country male paper 12x4 1 clcs 10ls Lines 9 on a
page Character moier Nagara Appearance fresh Complete

Colophon —

यजुःशाखीयहृषोत्सर्गकर्म ।

Post Col —

लिखित योगेश्वरमिश्रेण । हृषोत्सर्गान्ते आद्यम्नाद कृता ।

श्री महालक्ष्मी नमः साक्षा ।

It begins in 2A (first line)

श्रीगणेशाय नमः ।

अथैतद्वशाह्वयम् ।

चतुर्धामयि उर्ध्वानामाद्यमेकादशेऽहनि ।

कर्तुं कालं कालिकौ मुद्गिरमुद्ग इति च स ।

The foregoing portion contains anuṣṭup slokas marked 18-16 and one (17th) unmarked on the subject of funeral

After making gifts of bedding, shoes umbrellas and other things *Irṣotsarga* itself begins in 5A

1230.

5085. **आभ्युदयिकश्राद्धम् ।** *Abhyudayika-shraddha.*

Substance, foolscap paper . 14½×3½ inches . Folia, 6. Lines, 13, 14 on a page . Extent in ślokas, 150 . Character, Bengali . Date B.S. 1290 . Appearance, fresh . Complete

Beginning :—

अथ यजुर्वेदिनामाभ्युदयिकश्राद्धम् । सस्ति वाच्य
उद्गच्छं कुर्यात् ।

Colophon :—

इत्याभ्युदयिकं श्राद्धं समाप्तम् ।

Post Colophon Statement :—

इति सन १२९० साल तारिख १० इ भाद्र ।

1231.

5152. **यजुर्वेदीयाभ्युदयिकप्रयोगः ।** *Abhyudayika-prayoga**By Rāma Datta*

Substance, country-made paper . 14½×3½ inches . Folia, 8 . Lines, 11 on a page . Extent in ślokas, 150 . Character, Bengali of the nineteenth century . Appearance, fresh . Complete

Beginning :—

नमो गणेशाय ।

सन्धिविग्रहमन्त्रोन्मदेवादिग्रन्थसमुद्भवः ।

भूमिपालशिरोरत्नरञ्जिताक्षिसरोरुहः ॥

सन्धिविग्रहिकः श्रीमद्दीर्घेश्वरसहोदरः ॥

महामह[त्त]क (?) श्रीमान् विराजति गणेश्वरः ॥

श्रीमता रामदत्तेन मन्त्रिणा तस्य सन्तुता ।

पद्धतिः क्रियते धर्मावष्ट[?]वाजपेयिना(?) ॥

Colophon .—

इति यजुर्वेदिनामाभ्युदयिकप्रयोगः ।

1232.

6131. नारायणवलिप्रयोगः (यजुर्वेदोक्तः) । *Narayana**valli-prayoga.*

Substance country made paper 12x5 inches Folia 1 Line 3 on a page Extent in slokas 200 Character Nagara of the nineteenth century Appearance, old and discoloured Complete

Beginning

अथ यजुर्वेदोक्तनारायणवलिर्निर्गच्छतः । तच्चाक्षे धामविधिना
ज्जात्वा तस्य कान्तोपप्रयोगः ।

Colophon :—

इति श्रीमहाधरदोहितायनोद्भवायुतयन्त्रिचिन्मोनकनोपा-
यनमाहङ्गायनुमारी समन्तकनारायणवलिप्रयोगः समाप्तः ।

1233.

227 वास्तुहोमः । *Vastu homa*

For the manuscript see L 439

1234.

7862. होमविधि । *Homa vidhi**By Madhava*

Substance country made paper 12x4 inches Folia 21 Line 10 on a page Extent in slokas 200 Character Nagara Date of Saiparat 1874 Appearance discoloured Complete

A manual of Homa for Yajurvedins

Colophon —

इति श्रीहोमविधि समाप्तः ।

Post Col —

मुद्रमस्तु मवत् १८७३ आश्विमासे कृष्णपक्षे तिथौ
शुक्रादया ११ मुद्रमस्तु निमित्त नदनउपाध्यायम्याने मनातटे ।

Beginning:—

श्री गणेशाय नमः ।

यामर्बन्धनिग्रं सुरासुरगणा ध्यायन्ति या योगिनो

व्यक्ताव्यक्तगिरस्तुवन्ति सततं या केशवेशादयः ।

या ज्ञात्वा सुनयो ब्रजन्ति परमं स्थानं माम(?) सेवितं

ता विद्वज्जगवन्दिता भगवती भक्त्याहमौघा भजे ॥

The object of the work

श्री रूपनारायणनारदादिभिः

कृतं विपिनं वज्रशस्त्रविस्तरं ।

बिलोक्य सम्यक् शुभदं सुशान्तिकं

व्याधात् समक्षादिह माधवो बुधः ॥

It goes on:—

सुखातः प्राप्नुवो भूत्वा यजमानः कृताञ्जिका ।

आह्वय माह्वयान् ब्रूयात् प्रतिष्ठा विधिवत्तथा ॥

SĪMA VEDA SAMHITĀ

1235.

711 साम-वेद-संहिता ।

Substance country made paper Folia Chanda Archika in leaves 1 24 to 43 and Uttararchika complete in leaves from 1 to 74 Lines 7 in a page Extent in lokas 131 Character Nagara Date Sam 1856 Appearance tolerable Generally correct Complete Required 1 piece 100 in 100 parent paper

The colophon of the Chanda archika

इति इन्द्रसौ आर्चिक समाप्त । सवत् १७५६ ।

The colophon of the Uttararchika

उत्तरग्रन्थ सम्पूर्णमिति । १७५६ वर्षे आश्विन सुदि २५ रौप्ये
ब्राह्मण स्वयं हस्ते लिखितमिदं पुस्तक । श्रीरामजी । बाबू
पुस्तक १, ६०

Often printed

The text appears to belong to the Kauthuma recension, published by Satyavata Samasrami

1236

8075 सामवेद (उत्तरार्चिक) । Uttar archika

Substance country made paper 10x4 1/2 inches Folia 87 Lines 10 in a page Character Nagara Date Sam 1838 Appearance discoloured Complete

First Colophon -

इति नवम प्रपाठक । इति उत्तरसंहिता समाप्ता ।

Post Colophon -

सवत् १७३८ कार्तिककृष्णपक्षे प्रतिपदायां त्रिषु सौम्यवासरे
वि० मोक्षदासोय पातुर्देवीय वि० घनेश्वर-सुत अमरेश्वर-सुत
देवेश्वरेण लिखित वाराणसीवाक्य । श्री ब्रह्मविश्वेश्वर पदच्छे ।

1237.

557. पवमानः । *Parāmāna*

For the manuscript see L. 1110.

This contains the mantias of the Uttaraścika from the beginning to the end of the Pañcama prapāthaka and the three first Rks of the Saṣṭha prapāthaka.

The Pāvamāna apparently comes to an end in leaf 33. The 34th is a stray leaf. The page mark is in a different hand

It begins :—

यावामानि प्रेवे भगवत्समस्तवादिभ्यो नमः(?) ।

And it ends as in L. 1110

1238

8087A सामवेदः । *Sama-redah.*

(The first two prapāthakas only).

Substance, country made paper 8×4½ inches Folia, 22 Lines, 8 on a page Character, Nagara of the eighteenth century Appearance, old and discoloured Remarkably correct

1239.

8087B *The Same.*

Substance country made paper 8½×5 inches Folia, 31 Lines, 7 on a page Character, Nagara of the nineteenth century Appearance, discoloured

1240

1298 पदपठः (सामवेदः) । *Padapāṭhaḥ (Sāma-Vedaḥ)*

Substance, country made paper Folia is all 248 The MS contains 5 parts with separate paginations and written in different hands First part contains 11 leaves, second part, 25, third part 56, fourth part 7, fifth part, 94, of which 11-12 40 51, are missing Appearances of late Sami 1600, (first part) Sam 1668 (fourth part) Sam 1634, (fifth part) Generally correct Complete

The first part of this codex contains 14 Stobhu pada-pātha

The second and the third part are the same, each of them contains the Sāmāncas of Chanda Āreika with padapātha

The fourth part contains Āranya pada-pātha including Mahanāmniṣas which are considered to be the part of the Āranya Sāmāns

The fifth part contains the Uttarāreika pada pātha complete in nine prapāthakas

N B —(It is curious to notice that in Satya vrata Śāmaśrami's edition of Sāma Veda (B 1), the Uttarāreika begins with the fourth prapātha of the codex This MS therefore, contains 3 prapāthās more It is also to be noticed that Satya-vrata Śāmaśrami has missed the point where to begin the Uttarāreika—omitting 1—3 prapāthakas and in his edition he has failed to account for his beginning of this Āreika)

1241.

2662 वेयगानम् or ग्रामवेयगानम् or प्राकृतगानम् ।

Veyagāna

Substance country made paper 10½×4 inches Folia 217 Lines, 6 on a page Extent in slokas 1700 Character Nagari Date Samvat 1748 Appearance discoloured Complete in 17 Prapāthakas

Coleophon :—

इति वेयगान सभासम् ।

Post Col —

सवत् १७९८ समवे वेयमासे कृष्णपक्षे चतुर्थे भौमिवासरे
लिखितमिदं वेयपुस्तकं त्रिपाठिभ्यो देवस्य सार्य परार्थे च ।

See W. pp 66 and 67 and IO Catal. Nos. 107 to 109

It begins —

१ ४ ५ २ २२

ऊमायि । आयाहौ ३ नोयि तेया २ यि । नोये २ यि ।

१ २ २ १ २ २ २ १ २
गृहानोष्ट । अदतो या २ यि । ना यि होता सा २३ सा २

१ ५ २ ४
यि वा २३४ नृत होवा । हो २३४ व ॥ १ ॥

It ends —

अपामिवात्तु होवा । हो हो ५ इ भा अथ स्याधा ५ वया
सुता । अयावासायि । मि पयता २३ इम इ मदितमा ।
कौटुम्भीर्मिरपो वा ३ नु २३४ वा । आ ५ इ वोडहायि ॥ ३५
दधति ।

Col — इति सप्तदश प्रपाठक ।

Printed in Bibl Ind in Vols I to III

1242

2663 वेयगानम् । *Veyagana*

Substance country made paper 2½×4 inches Fols 207 of which 40th
is missing and the first leaf is restored Lines 6 on a page Character
Nagara Date Simvat 1711 Appearance discoloured and brittle Com-
plete

Colophon —

इति वेयगान समाप्तम् ।

Post Col —

इति सवत् १७११ वरषे भाद्रपदमासे क्षणपक्षे चतुर्था रवौ
यादृश पुस्तकमित्यादि । यदि शुद्धमित्यादि ।

1243

2664 *The Same*

Substance country made paper 10×5½ inches Fols 230 Lines 8 on
a page Character Nagara Date Simvat 1803 Appearance worn out and
discoloured Complete

Col. — इति वेद्यमान समाप्तम् ।

Post Col —

संख्या ११६७ एव सन्ति भवत् १८०८ वर्षे आषाढमासे सुदि
४ चतुर्थी शुद्धवासरे पूर्वाशु मरुखेजग्रामे मोठवालि अवाडी ७०
पुनर्धोत्तमसुत घनेश्वर असेह औवाराखमीस्थाने विश्वेश्वरसन्निधौ
लिखायित खपठनार्थं वा यगोपकारार्थम् ।

1244.

3308 उल्लगानम् । *Ullagana*

Substance country made paper 10x4 inches Folia (13 counting) 84
Lines on a page Character Nagara Date Sumvat 1861 Appearance
discoloured and worn out Complete

Colophon —

इत्युल्लगाने षष्ठम[षष्ठ] प्रपाठक + + + + तु ।
कल्याणमस्तु ॥ ६ ॥ ओ ॥

Post Colophon

भवत् १६८१ वर्षे आष्विन वदि १३ + + + + कृत्त
काश्या क्र० मोठवातोय-वातुर्वेदिन्निपाठिदामोदरसुतगङ्गाधरेण
+ + + + शेषकारार्थं वा । शुभ भवतु ॥ ओ ॥ ओ ॥
ओ ॥ ओ ॥ ओ ॥ ओ ६ ॥ ६ ॥

It begins thus —

२ २ २ २ १ २२ २ २ २
आभिलाशूह नो नुम + + ॥ आदुग्धा इव धेनव इष्टान
१ २
मम्य अगत ॥ सुवाच २ ईशाम् । आह + + + + मो २३
४ १ २
इमा २ । म्र म्र २३४ था ॥ इत्यादि ।

1245.

7820 **सामवेदारण्यविवरणं ।** *Sama-vedaranyam*
urananam

By Śobhākara Bhatta

Substance country made paper 11x5 inches Folia, 8 Lines 15 on a page Character Nāgara of the eighteenth century Appearance old and discoloured Incomplete at the end

Beginning —

ॐ नम सामवेदाय ।

वेदाख्यमानव्याख्यान सन्धमेतत् कृत मया ।

आरण्यमानव्याख्यान तथेवाय विभाष्यते ॥

प्रया । वैष्णव प्रभाषतिरष्टसु ॥ अथ प्रथम । ऋक्षा ऋद्धोपश्रा
द्वितीय ।, etc, etc

JA, इति भट्टशोभाकरकृतारण्यविवरणे प्रथम प्रपाठक, GA, •द्वितीय
प्रपाठक, 8A, •तृतीय प्रपाठक ।

1246.

8906 **आरण्यकविवरणं ।** *Aranayaka-urananam*

By Bhatta Śobhākara

Substance country made paper 10½x4½ inches Folia 22 Lines 11
12 on a page Extent in slokas, 840 Character Nāgara Date Samvat
1845 Appearance fresh Complete

It begins thus —

वेदाख्यमानव्याख्यान सन्धमेतत् कृत मया

आरण्यमानव्याख्यान तथेवाय विभाष्यते ॥

- 3A इति भट्टशोभाकरात्मज[कृते] आरण्यकविवरणे प्रथम प्रपाठक ।
6A •द्वितीय प्रपाठक ।
8B •तृतीय प्रपाठक ।
12A. •चतुर्थ. प्रपाठक ।
17A •पञ्चम प्रपाठक ।

The last Col. —

कारण्यकविश्वमे धरु प्रपाठक । समाप्त ॥ सवत् १८२५
मार्गशीर्षे शुक्ले नवम्या त्रितितमिद पुस्तक लेखकपाठकयो अभ
भूयात् ॥

1247.

5597 सामवेदमन्त्राः । *Sama-veda mantrah*

Substance palm leaf 17x1½ inches Folia 130 Lines 4 on a page
Character Uṛiṣa about 300 years old Appearance old and soiled

Beginning —

नम सामवेदाय ।

आमहोयव उवा १ अहजा १ तसन्धसा य सु दिवाहसाङ्ग ८
कुमियाददाङ्क उवा अम्भरो महाह्ववाङ्क । वाम । तन
आहन्त्रा १ य ययवाहपमु । वरुवाया ८ कु मरुह्विया क ।
+ + + + वाह्वकै यराह्ववाङ्क । वाम । य १ ना १
वाह्वसा १ निसर्ग आयमु चन्नावाहमा ८ कु । तुषायाक । सिवा
१ सन्ता रो । वनामहाङ्क । वाम । स्त्री ४ से ५ नो । न १ ।
हुनारौरव हुना १ नसो १ मावा + + + + आपो १ वसा
नो ४ अर्घसा ४ रवपा १ वी १ निनिमृतस्य साह्वसाङ्क
ओहाङ्क ।

6A, अर्धप्रपाठक , 11A, प्रथमप्रपाठक , 15B, अर्धप्रपाठक , 22B,
द्वितीयप्रपाठक , 34B, तृतीयप्रपाठक , 45B, चतुर्थप्रपाठक , 56A, पञ्चम
प्रपाठक , 67B, षष्ठ प्रपाठक , 78A, सप्तमप्रपाठक , 87B, अष्टम-
प्रपाठक , 99A, नवमप्रपाठक । द्वितीयमन्त्रम् (१) 108A, दशमप्रपाठक ,
117B, एकादशप्रपाठक , 129B, द्वादशप्रपाठक ।

End — मत्से १ दाह क । वमा १ दाश १ ने । हा द्वौ । उ ।

क्रतुरिन्दु ४ दु औ १ पैह । त्रिचाक्षा श्रोत्रि ५ दु । टापो १ ।

The date of the copying of the manuscript

धीरथीमुकुन्ददेवमहाराजाधिर विजयमुभराज्ये समस्त ५ अङ्ग भाष छाप्य-
प्रतिपदिवारे दामोदरपुरशासनमहाजनगोविन्दनन्देन लिखितमिदं पुस्तक
समाप्तम् आत्मपठनाय ।

भद्रपक्षेत्यादि ।

This seems to be the gāna of another Śākha

1248.

7870. भारण्डसाम । *Bharanda Sāma*

Substance, country-made paper 7½×3½ inches Folia, 2 Lines, 9 on
a page Character, modern Nagara Appearance, fresh

Beginning:—

ॐ हरिः ।

१ २ २ १८ १
उदयाम् । तमसस्पर्यो १ । ज्योतिः पश्यन्त उत्तरारम् । ख
पश्यन्त उत्तरा रम् । देवं ज्ञे ब्रूता ३ २३४ रोम् । अ गन्म
१८ २ २ ११११
ज्योतिवत्तमा २३४५ म् ।, etc, etc.

२२ १२ २२ १२ २१ २१ १ १२१२ २७८३ ११११

End:— य । वातो नृचगानिपुर यद्यमः पितरोभारखा १ । ई २३४५ ।

Col.:— इति भारण्ड साम ।

Post Col.:—

यथा प्रतिलिखितम् । सागरयामे ।

Printed in Ūsa among the Saptadaśa mahā sāmaṇi,
its number being 16th. Also printed as the 2nd appendix
to Sāma-veda saṃhitā, Bibl Ind.

1249.

3499.

Substance, country-made paper 7½×3½ inches Folia, 4 Lines, 6 on a
page Extent in slokas, 32 Character Nagara of the nineteenth century
Appearance, worn off

It contains (1) the Bhāranda sāmān, (2) Jyestha sāmān, (3) and the Mahavaiṣṇava sāmān

1250

2125 वैश्वाणरसाम । *Vaiṣvaṇāra sāmān*

Substance foolscap paper 7½×3 inches Fols 2 Ls 58 or a page
Extent in folios 18 Character Nagari of the eleventh century Appearance
fine Complete

It begins —

कायमान इति वैश्वाणरप्रत । अग्नि वैश्वाणर । बृहतीकन्द
धर्मो देवता ॐ ३१ म् ॐ ३१ म ॐ ३१ म् । आयू आयू
आयू । ज्योतो । ज्योतो । ज्योतो । ज्योतो वा ज्यो तो
वा । ज्यो तो वा । ज्यो तो वाचापि । ज्यो तो वाचापि ।
ज्यो तो वा ३ हाउ वा ।

It ends —

वैश्वाणरसाम समाप्त ।

1251

2086 महावैश्वाणर साम । *Mahāvaiṣvaṇāra sāmān*

Substance foolscap paper 8×3½ of fol 2 Character Nagari

It begins —

प्रश्नोता अग्निमानान्तर अग्न्यान्त्रपि धर्मलिङ्गाणि सामानि
सकृत् गायत । कायमान इति वैश्वाणर । वैश्वाणर अपि बृहती
कन्द धर्मो देवता । उ ३१ म ३ । उ यू ३ । ज्योतिः ३ ।
ज्योतो वा ३ । ज्योतो वाचा पि २ ।

Colophon —

इति महावैश्वाणर साम ।

1252.

2630 प्रस्तोतुः सामानि । *Prastotuh Sāman.*

Sub stance country-made paper $9\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches Folia, 11. Lines, 7 on a page Extent in Slokas, 110 Character Nagara of the eighteenth century Appearance, discoloured Complete

Colophon:—

इति प्रस्तोतुः सामानि ।

On the obverse of the last leaf.

In red ink.—

प्रस्तोता इदं पुस्तकं ग्रंथं मदन गरुडरेख लिखितम् ।

In black ink.—

इदं पुस्तकं साभिष्यपनाम-गंगारामभट्टात्मज-गणेशभट्टस्य प्रस्तोता ।

It contains 34 Sāmans accented for chanting by the Prastotā priest.

The first Sāman.—

५ २ २०११ ३ ५ ३ २ २
 त्वमूयु । वाणि । न ३८५ ३ देव जुता २३३ म् । वा जो वा न ता । दू ता ३
 २ २३ ५ २ ३ ५ २ २३५ २१
 रं ५ दया ना । अ रिष्ट ना २३३ यिमा । एतना २३३ प्रमायुं । खल । आपि
 २ ३२ २ ३
 तार्क्ष्यं मौञ्जा ३३३ । ३ ३ वा ५ यिमा ३५३ ॥ १ ॥

Based on the first Rk of the 5th Dāsati, of the 4th prapāthaka of the Chanda Ārcika

The last Sāman is based on the first Rk of the second half of the 4th prapāthaka of the Chanda Ārcika

Counting from the beginning the first Sāman is based on Chanda 332 and the last on Chanda 342

1253.

2116. *These Same here called Pari-samani.*

Substance country made paper 9×3 inches Folia, 13 Lines, 8 on a page Extent in Slokas, 150 Character, Nagua Date, 1775 Appearance fresh Prose Complete

Col — इति प्रश्नोतु परिमामानि(स) समाप्तानि ।

Post Col —

शुभ भवतु श्रीराम । सवत् १७७१ आषाढशुद्ध १० रविवारदि
मच्छोपनामक दिवाकरेण लिखित ।

For the work see IO Catal 123 Part I In this work there are no directions only a number of Sama chants are given

It begins यमूषू 26 after 1 Samans प्रवर्ग्यं सामानि There are altogether 34 Samans given in this manuscript with accents and figures .

1254

2115 अग्निष्टोमसाम । *Ignistoma-sama*

Substance country made paper 5x3; ches. holes 16 Lines 7 a
page extent in slokas 98 Character Nagri Date Samvat 1770 Ap
pearance discoloured Prove complete

Col — अग्निष्टोम साम समाप्तम् ।

Post Col —

सवत् १७७१ मार्गशीर्ष शुद्ध ८ सोमवारदि लिखित मच्छोप-
नामक दिवाकरभट्टस्य पुस्तक ।

Printed in the Ūśa Vol II Sama-dramā collects only those Samans used in Agnistoma which are not to be found in the regular works on gānas But the present MS is complete It contains Samans inside and outside the gānas

For the work see IO Catal 119

Though that work begins —

ज्योतिष्टोमे खतन्ते त्रिसष्टे विंशरूपाग्रानमुच्यते

The first man of that work युंझे वा० agrees with the present manuscript This manuscript is accented and figured throughout

1256.

2119 *The Same here called • ऊद्गाचः ।*

Substance country made paper 8½×3½ inches Folia 6 Lines 10 on a page Extent in slokas 150 Character Nagari of sixteenth century Appearance discoloured fragile very old Prose Complete

Col — इति अमिष्टोम ऊद्गाच समाप्त ।

It begins —

युजे वाच, etc, and it contains as the other work, वसिष्ठसमान Saman, आमहौयव रौरव नौघायय माध्यन्दिन-पवमान वामदेव नौघस कालेय इति पद्यानि । सहित साम सप्त प्रौक्कल श्रोवाण्य आधोमव ।

1257.

2088 *धुरासाम and पृष्ठसाम । Dhura sama and Prsth sama*

Substance country made paper 9×4 inches Folia 2 Character Nagari of the eighteenth century

The above named Samans are written with accents and other diacritical marks

1258

1921 *आधानसामानि । Adhana-Saman*

Substance country made paper 8½×4 inches Folia 3 Lines 10 on a page Extent in slokas 40 Character Nagari of the seventeenth century Complete

The Samans are to be chanted at the kindling of the sacrificial fire

It begins —

आधानसामानि ।

१ २ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १०
अरण्यो निश्चिंतो वा ३३ त वेदा गर्भे हवेस्तुभ्यतो गर्भिणा

५ २ १ २ २ २
 २३४ यिभोः । दि वे दिवं ईभ्यो जागृवा २३ भोः जा २३४
 ५ ३ ५ ५ ४ ४
 वीष्वा २३४ भोः मनुष्ये ५ भिरधि ।

Col :— आधान-सामा[नि] समाप्तानि ।

Post Col. :—

उद्गाता मय्यनारम्भज्ञाते अदधिं सुद्धा अरण्योरिति साम
 गायेत् । मय्यमाने० जा उ अग्निं नर इति साम गायेत् । उदिते-
 धूमे० त्वेषस्ते धूम इति साम गायेत् । प्रज्वलिते अदधिं गातु-
 वित्तम इति साम गायेत् । रथंतरं दूषोत्युक्तो जाउवा अग्निमीडे
 इ अभित्वा शूर को नुम इति गायेत् ।

1259.

2124. कुण्डमण्डपे पश्चिमद्वारसामानि । *Kunda-mandapa*

Pāścima-dvāra-sāmāni

For another manuscript of the work see L. 4111 The work is accented in figures throughout.

1260.

1036 अग्निष्टोमौय स्तोमयोगः । *Agnistomya-stoma-yoga.*

Substance, country made paper 9x3½ inches Folia, 4 Lines, 10 on a page Extent in slokas, 90 Character, Nagara Date, Samvat 1801 Appearance, old Prose Generally correct Complete

A distribution of Stomas in the Angistoma sacrifice.

Beginning :—

अग्निष्टोमाय नमः ।

अग्निष्टोमाग्निष्टोमस्य स्तोमयोगो लिख्यते । अग्निष्टोमस्येन्द्रस्येन्द्रियेण सूर्यस्य नचंसा दृष्टस्यतिस्त्वा युनक्तु देवेभ्यः प्राणायामिर्बु-
 नक्तु । तपसा स्तोमं । इत्यादि ।

It ends thus —

अभिर्देवता । देवा वै ब्रह्म व्यभक्तो विधायकब्राह्मणम् ।
लोमश्चिकार इति दृश्यब्राह्मणम् । प्राग प्रस्तावस्य देवतेत्यादि
पूर्ववत् । सुतस्येति यजमानवचनम् ।

Col — दृश्यप्रियोमीयस्तोमयोग समाप्त ।

Post Col —

सवत् १८०१ समये पाल्गुन सुदि कर्तव्यदिन समाप्तम् ।
यावत्पुष्पक etc

1261

1013 अतिरावस्तोमयोगः । *Atirāva stoma yoga*

Substance country made paper 8x2, 1 line folia 4 Line 9 and a
1 line Extent in slokas 100 Character Nagara Appearance tolerable
Complete

Beginning —

अतिरावस्तोमयोग ।

अग्नेस्तेजसेति अभिर्युगन्त तप्रसा स्तोम मन्त्र । इत्यादि ।

End — सन्धिक्षोत्र । दौक्षद्वै । एवा वो प्रक्त अदर्या इमा उवा
रिविष्टप ।

इति सन्धिक्षोत्रम् । दक्षिण ऋषि कुरुक्षेत्रा दक्षतीक्ष्ण
अभिर्देवसान्विनौ देवता सन्धिनामिषजायन्त इति विधायकमभि-
मन्त्र इति दृश्यब्राह्मणम् प्राग प्रस्तावसेति पथ्यापारिभु
द्विकारेण सूचीरन् ।

Col — समाप्तो अतिरावस्तोमयोग ।

A distribution of Stomas in the Atirāva stoma sacri-
fice

1262

1020 बूधपौण्डरीकस्तोमयोगः । *Būdha-Paundarikā
stoma yoga*

Substance country made paper 9½x4½ inches Folia 10 Line 14 15
on page Extent in slokas 500 Character Nagara Appearance toler-
able Price Rs 5 La 1010 Generally correct Complete

Distribution of Stomas or Mantras and Stotras in Paundarika rite at the eleven days' Soma sacrifice of the Baudhayana School.

Beginning :—

श्रीमणेशाय नमः । अथ स्तोमयोगः । अग्नेतेजसेन्द्रियेन्द्रियेण
सूर्येण वर्चसा दृष्टस्यतिस्वायुनातु देवेभ्यः प्राणायामिर्गुनातु ।

It ends —

अभिमन्यति संहिकारहस्यं प्राणा प्रस्तावस्येति त्रिदत्स्तोम ।
सतिष्ठते वैश्वानरो राधिः ।

Col. :— इति ब्रूँषुपौडरोकस्य स्तोमस्य योगः समाप्तः ।

Post Col. :—

दिकृदिकृपालालेशके विक्रमाख्ये, चैत्रे शुक्ले चन्द्रजे वज्रितिथ्या ।
इन्द्रर्षीणां पुस्तकं वै परार्थं, काश्या सीतारामभट्टो लिखेत् ॥
सं १८१० चैत्र शुक्ल प्रतिपदा बुधवारे ।

1263.

50. ज्योतिरतिराचम् । *Jyotirātrācham*

The MS. is noticed in L 798.

For Atirātra sacrifice See Shām Shāstrī's Govāmayana-
nam

1264.

7886. रुद्रजप । *Rudrajapa*

Substance, country made paper $9\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folia, 3. Lines, 10 on
1 page. Character. Nagara of the eighteenth century. Appearance, dis-
coloured. Complete

A collection of mantras for Rudrajapa, accented.

Colophon :—

इति रुद्रजपः ।

Beginning —

ओमणेष्टाय नमः ।

२२१ २२ - १ २१२२२ २२
भाषा ॥ २ ॥ भाषा २१ उ ॥ वा २ ॥ अ म व्यापुधि पित्रसे ।
१२२ २२ २१ १११
सर्वं स्तौत्वा चतुरा २३४५ ।

1265.

63 *The Same*

For a description of the MS see L. 813

There is no statement in the present MS as to what Śākhā it belongs to But we have it on the authority of Aufrecht that it belongs to the Sāma Veda

Post Col Statement —

सर्वम् १८६७ भाष्यम् १ अमुकसरे समाप्तम् ।

1266.

801 **छान्दोग्यमन्त्रभाष्यम् ।** *Chāndogya mantri bhāṣyam*

By Guṇa Vīṇu

Sub stance country made paper 11×4½ inches Folia, 46 Lines 10 on a page Extent in slokas 1840 Character Bangali Date Bk 1697 Appearance old Complete

See I O Catal No 280 and L 491, 1024 and 1040

Post Colophon Statement —

सारज्ञे चरयाम्भजे हरिहरजज्ञादि(रा)भिर्नन्दिते
श्रीवोरस्थलधूमिते परतरे बन्धुपुष्पोज्ज्वले ।
धर्मादिप्रतिपादके भगवता योगेन्द्रचित्तासदे
दत्तोऽय गुणविष्णुपाठकुसुमाऽस्तौष्ण्यपुष्पाञ्जलिः ।
आज्ञे सिन्धुनवर्त्तुभूमिगणिते वारे मुरोर्माधवे
मासि श्रीहरसुन्दरीपदयुग धर्मार्यकामप्रद ।

नत्वा मोक्षफलप्रदं मुञ्जरहो योगैकमयं सुदाऽ-
लेखि श्रीगुणविष्णुपुस्तकमण्डो वेदार्थसम्पादकम् ।

This does not appear to be a commentary on the Chandoga Brāhmaṇa, as stated by Rājendralāla in p. 282, Vol. I and p. 26, Vol. III

It explains the mantras used in the grhya-rites of the Sāma-vedī Brāhmaṇas in Bengal.

1267.

3786. *The Same.*

Substance country-made paper 14×2 inches Folia, — the first 67 leaves seem to be a restoration of the first 49 leaves of an old MS, of which leaves 50 to 97 still remain Lines, 5, 6 on a page Character, Bengali The restoration is dated in B S 1267 and Śaka 1782, while the old MS is at least three hundred years old

The colophon at the end of the old MS. :—

इति श्रीगुणविष्णुभट्टविरचिते कुन्दोगमन्त्रभाष्ये द्वितीयकाण्डं समाप्तम् ।

The post colophon statement in the restored portion runs thus —

सन १२६७ साल तारिख रदा व्याप्ति । श्रीकाशीपति देवप्रमन्यः साक्षरं लिखितम् । शकाब्दा १७ श्रौ २२ शके । श्रीसरस्वती ।

Colophons :—

19B, इति श्रीगुणविष्णुभट्टकृता आहमन्त्रव्याख्या समाप्ता,
28B, इति कुण्डलिका मन्त्रव्याख्या समाप्ता,

Then come the mantias for different sacraments.

1268.

3525. *The Same*

Substance, country made paper 15×3 inches Folia, 67 Lines, 7 on a page Character, Bengali of the eighteenth century Appearance, discoloured and worn-out Complete

1269.

10799G. (सामवेदीय) सन्ध्याटीका । *Sandhyā tika of the Sāma-Veda (With the Text)*

Substance, foolscap paper 11x4½ inches Folia 5 Lines 8 to 11 on a page Extent in ślokas, 150 Character, modern Bengali Appearance fresh Complete

Col — इति सन्ध्याटीका समाप्ता ।

Beg — श्रीहरि प्रबुद्ध ।

(१) ॐ शन्न आपो घन्ध्या, etc , etc.

(Comm) घन्ध्या आप महदेवभद्रानि जलानि शं कल्याण नो अस्माकं कुर्वन्त्विति श्रेय, etc , etc

1270.

10799H. *The Same*

Substance country made paper 12x4 inches Folia 9 Lines 7 & 8 on a page Character modern Bengali Appearance fresh The first leaf is missing

Col — इति सन्ध्याटीका समाप्ता ।

There are four lines and a half after the col containing the explanations of Sahasra śirā, etc

BRAHMANAS OF THE SĀMA VEDA.

1271.

700. ताण्ड्यमहाब्राह्मण or पञ्चविंशब्राह्मण ।

Tānda or Pañca viṃśa brāhmaṇa.

Substance, country-made paper 9½ x 4½ inches. Folia, 180, with leaf 17th missing. Lines, 9 on a page. Extent in ślokaś, 2720. Character, Nāgara. Date, Samv 1851. Appearance, old. Prose. Generally correct. Complete.

Repaired with transparent paper.

Post Colophon Statement :—

संवत् १८५१ चैत्र वदि भैम वार उ ।

Printed in the Bibl Ind series

1272.

8123. *The Same.*

Substance, fool-cap paper 8 x 5 inches. Folia, 185. Lines, 20 to 23 on a page. Character, modern Nāgara. Appearance, fresh.

The MS ends abruptly in the 11th khanda of the 25th adhyāya or prapathaka (into which the work is divided)

1273.

7908. *The Same.*

Substance, country made paper 11 x 4 inches. Folia, 53+41. Lines, 11 on a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1614. Appearance, old and discoloured.

Foll. 1—52 contains Prs. I—XV and Foll. 1—41 Prs. XXI—XXV.

Last Colophon :—

इति ताण्ड्यमहाब्राह्मणपञ्चविंशप्रपाठकः ।

Post Colophon :—

संवत् १६१७ वर्षे माघ सुदी ११ सोमे अश्विनरत्नागरीश्रातीय
त्रिवाडोगङ्गाधरसूनु त्रिवाडोगोपीनाथ नौ पोषी मन्त्री ।

The following is added in a later hand, —

त्रवाडि श्रीश्री उदयशमजीनी पोषि ।

श्रीनारायण ह्ये श्रीगणेशाय नमः ॥ त्रिवाडा त्रैलोक्यवेद ।

1274.

708 पड़विंशब्राह्मणम् । *Sadvimsa brāhmaṇa*

Substance, country made paper 9½ x 1½ inches Folia 11 Lines 10
on a page Extent in slokas 677 Character Nagari Appearance old
Complete

It is a supplement to the Pañcavimsa Brāhmaṇa The
MS breaks at the end of the 4th prapāthak.

See Weber's "History of Indian Literature," p. 69

Printed

1275.

3121. *The Same.*

Substance, country made paper 9½ x 3½ inches Folia 45 Lines 7 on a
page Character, Nāgara of the eighteenth century Appearance, old and
discoloured Complete The Colophon of the 4th prapāthak is not found

On the reverse of the first leaf it is called in Deva-
nāgara पद्मवीश ब्राह्मण But it is the Sad vimsa Brāhmaṇa
See Web Hist. Sans. Literature N. p. 69, N 287 On the
obverse of the last leaf it is named, in Bengali, অষ্ট ব্রাহ্মণ
which is the name of the concluding portion of Sadvimsa
Brāhmaṇam.

1276.

7895 पड़विंशब्राह्मणभाष्य । *The Same with bhāṣya.*

By Sayana

Substance, country made paper 8½ x 4 inches Folia 18 Lines, 14 on
a page Character Nagari of the eighteenth century Appearance, old and
discoloured

Beginning:—

वामोशाद्याः, etc, etc यस्य निग्नसितं, etc., etc.

तत्कटाक्षेण तदूपं दधद्भुजमधोपतिः ।

आदिशत् सायनाचार्य्य वेदार्थस्य प्रकाशने ।

ये पूर्वोत्तरमीमांसे ते आस्यायाति संयज्ञात् ।

अपानुः सायनाचार्य्यो वेदायं बह्नुमुचतः ।

आस्यातावग्यजुर्देवी सामवेदेऽपि संहिता ।

आस्यातं ब्राह्मणं चायं प्रौढं आस्यातमादरात् ।

अथ द्वितीयं यजुश्चब्राह्मणं व्यापिकीर्यति, etc, etc

Col. :— इति यजुश्चब्राह्मणे प्रथमाध्यायस्य पंचमः खण्डः ।

The MS ends abruptly in the 3rd line after the colophon

1277.

137. छान्दोग्य-ब्राह्मणं वा उपनिषद्-ब्राह्मणम् ।

Chāndogya or Upaniṣad-brāhmaṇa

For the manuscript see L 1379

It contains two chapters preceding the Chāndogya-upanishad in the Chāndogya Brāhmaṇa.

1278.

717. *The Same.*

Substance, country-made paper 10×3 inches Folia, 25 Lines, 6 on a page Extent in slokas, 225 Character, Nagari Appearance, old Generally correct

Entered in Rājendralāla's list as Vaidika Mantra Samgraha

It contained the first two prapāthakas, the first complete and the second nearly complete

1279

7891 वंशब्राह्मण । *Vaṇṣa brāhmaṇa*

Substance country made paper 9½x4 cles Folia 70
 1 g Character Nāgara Dialect at 1074 Appearance is color red
 Complete

Colophon —

इति वंशब्राह्मण समाप्त ।

Post Col —

संवत् १५७४ वर्षे माघ सुदि १२ शनौ यादृश पुस्तक
 औरस्तु । त्रि विश्वनाथ त्रि गोविन्दपाठनार्थ गोपीनाथनी पोथी
 तैलान्द्येत etc etc

Printed in the Uda

1280

716 आर्येय ब्राह्मणम् । *Āryeya brāhmaṇam*

Substance country made paper 10x3½ cles Folia 20 Lines 60
 a page Extent slokas 300 Character Nāgara Date Samvat 163 Ap-
 pearance old Color plate 13 rec prap tilakas

Post Colophon Statement in a different hand —

संवत् १५६३ वर्षे याग्युन वदि

See Weber's Ind Lat p 74 Printed in Uda

Published in the Prataṛ kamra nandini

Dr Burnell has also an edition of it

For a description of the work see L 1272

1281.

1750 The Same

Substance country made paper 9½x4½ cles Folia 17 Lines 10
 a page Character Nāgara Date Samvat at 180 Appearance is color
 black or red complete etc

Post Colophon Statement:—

सं १८०५ वर्षे फाल्गुन वद ६ दीने ल + + व्याशारामेण
स्वयं परार्थं पठनार्थं वा + + + ।

One of the Brahmanas of the Sāma Veda.

See I.O. Catal. No. 141 and W p 71

1282.

710. सामविधानब्राह्मणम् । *Sama vidhana brahmana*

Substance, country made paper 8x4 inches Folia, 27 Lines, 8, 9 on
a page Extent in slokas 432 Character, Nagara Date, Sam 1869 Ap-
pearance, fresh Complete in three prapathakas

The text with Sāyana's commentary has been published
by Burnell, and the text with a Bengali translation has
been published in the Ūṣa

See I O. Catal. No. 143 and 144, and Weber Ind Int
p 74 and notes

Post Colophon Statement:—

शुभं भवतु संवत् १८६३ मितौ द्वितीय यावण कथा ५ भौम-
वासरे लिखितमिदं पुस्तकं श्रीलक्ष्मीनाथेन । औरङ्ग । श्रीहरिः ॥

1283.

1698 *The Same*

Substance, country made paper 7½x3½ inches Folia 31 of which 14-24
leaves are missing Lines, 8 on a page Extent in slokas, 300 Character,
Nagara Date, Samvat 1798 Appearance, old Complete Prose

The last Colophon:—

इति सामविधाने द्वितीयः प्रपाठकः समाप्तः ।

Post Colophon:—

संवत् १७९८ वर्षे व्याघाट वद ६ दीने श्रीचित्रवास्तव्यमोठ-
ज्ञातीय-श्रीव्याशाराममङ्गारामेण । यावृश्मिति ।

For reference see I.O. Catalog No 113. Bk No. 110
(p 68)

Printed and edited by Dr. A. C. Burnell in 1873 A.D.
and by Satyavrata Sāmaśāmi

1284.

3200. *The Same*

Substance country made paper 10x5 inches Folia 21 Lines 10 to
12 on a page Character Nāgara Date Samvat 1825 Appearance dis-
coloured Complete

A Brāhmana of the Sāmaveda complete in three pra-
pāthakas Edited, with Śāyana's commentary, by Dr A. C.
Burnell, 1878

The Post Colophon Statement.—

संवत् १८२८ वर्षे वैशाख वदि ३ चन्द्रदिने अष्टोद ओउदय-
पुरग्रामे नागर विखजनमरणातोयमह त्रिपाठोदेवग्रन्थत-
रयेभरस्य इदं पुस्तक लिखितवान् हरि । शुभ भवतु । सर्वथा
देवष्टभोद्या शरीराणि पार्थिवशरीरत्वावस्यश्चरीरवत् । शुभ
भवतु । लिखितमिच्छयं ब्राह्मणम् । ओसावशिषो जयति ।
ओरस्तु । कल्याणमस्तु । शुभमस्तु ।

1285.

2285. *हान्दोग्योपनिषत् । 'Chāndgyopaniṣad*

Substance, country-made paper 9½x4½ inches Folia 68 Lines, 7 or
8 on a page Character Nāgara Appearance old and worm eaten
Complete

The last Colophon.—

इति हान्दोग्येय उपनिषदि दशम प्रपाठकः । अष्टमः प्रपाठकः
समाप्तः । श्रीगजाननार्पणमस्तु ।

Often noticed and often printed

(1032)

1286.

2380 *The Same.*

Substance country made paper 9x4 inches Folia 71 Lines 8 on a page Character Nagara of the early eighteenth century Appearance, discoloured Complete

1287.

2622 *The Same.*

Substance country made paper 11x5 inches Folia 12 Lines 13 on a page Character Nagara Date Samvat 1743 Appearance discoloured Complete

Colophon —

इति कौयमशाखाया ज्ञान्दोग्योपनिषत् समाप्ता अष्टमः प्रपाठक ।

Post Col —

कश्चेलकर गोपालेन काय्यां लिखित । सवत् १७४३ ।

आप्यापन्तु ममाङ्गानि, etc , etc

1288.

3029 *The Same*

Substance country made paper 10x4 inches Folia 4 Lines 8 on a page Character Bengali of the nineteenth century Appearance, fresh

The MS contains the 6th prapāthaka only, printed in pp 382 to 468 of the Bibl Ind Edition of the work

1289

9028 *The Same*

Substance country made paper 9½x4½ inches Folia 56 Lines 10 on a page Extent in slokas 1100 Character Nagara Old Complete

Complete in 56 leaves

1290

9202 *The Same*

Substance country made paper 11x7 inches Folia 30 Lines 13 on a page Extent in slokas 910 Character Nagara Appearance fresh Complete

1291.

9855 *The Same*

Substance country made paper 9x4 inches Folia 60 Lines 8 on a page Extent in slokas 92 Character, Nagara Appearance tolerable Complete

1292.

10942 *The Same*

Substance country made paper 10x4½ inches Folia 32 Lines 12 on a page Character modern Nagara Appearance fair Complete

Last Col — इति अष्टमः प्रपाठकः सपूर्णं प्राग्वह्यं चतुर्थम् ।

इति छान्दोग्योपनिषत् समाप्तम् ।

1293.

9421 *The Same*

Substance country made paper 7½x4 inches Folia 2 Lines 11 on a page Extent in slokas 121 Character Nagara Appearance tolerable Generally correct

The last chapter only of the Chāndogyopanishad

1294

605 *The Same*

With its comm. by Sankarācārya

Substance country made paper 11x5 inches Folia 154 Lines 15 on a page Extent in slokas 6776 Character Nagara Appearance tolerable Complete

1295

4096 *The Same.*

Substance palm leaf 16½x1½ inches Folia 140 Lines 45 on a page Character Devana Appearance fresh Written about a hundred years ago Complete

Post Colophon Statement —

श्रीमहादेवमित्रेण लिखितमिदं पुस्तकम् ।

1296.

2621. *The Same with Sub. com. Vivaranam.*

Substance, country-made paper 11½ x 5 inches Folia 115 Lines, 12 on a page Character Nagari of the eighteenth century Appearance, discoloured Complete

Though, called a Vivarana, it is really the Bhāṣya of Śaṅkarācārya.

1297.

11016. *The Same.*

Substance, country-made paper 10½ x 4½ inches Folia 162 Lines, 9 on a page Character, modern Nagari Appearance, fresh Complete

Colophon.—

इति श्रीभक्त्यरमहंसपरिव्राजकाचार्य श्रीगोविन्दभगवत्पूज्य-
पाद-शिष्य-श्रीशङ्करभगवतः क्षतौ कान्दोग्यविवरणमष्टमोऽध्यायः ।

Post Col.—समाप्ता श्रीपण्डितः ।

संवत् १८३३ पाशुपत युक्ता ७ शुक्रवारे ।

1298

8612. *The Same.*

With the भाष्य by Śaṅkarācārya and the comm.

by Anandajñāna.

Substance, country-made paper 14 x 7 inches Folia 307 Lines, 9-10 on a page Extent in folios, 12,000 Character, Nagari

Complete

The first prapāthaka in 50 leaves

„ 2nd	„	29	„
„ 3rd	„	36	„
„ 4th	„	29	„
„ 5th	„	44	„
„ 6th	„	44	„
„ 7th	„	26	„
„ 8th	„	49	„

1299.

2623 *The Same.*

Substance country made paper 10½ x 16 inch. Folia 12. Lines 12 on a page. Character Nāgarī. Appearance fresh and complete.

The Poet Col —

दामोदरायस आनन्दयुक्तयोदधि समन ।

Printed in the Bibl Ind Series with the text and the Blasy.

1300.

11018 *The Same*

Substance country made paper 10½ x 16 inch. Folia 11. Lines 11 on a page. Extent in shloka 200. Character in Dev Nāgarī. Appearance fresh. Complete.

Last Col —

इति श्रीमत परमहंसपरिव्रजकाचार्यश्रीगुह्यानन्दपुण्डपाद
शिष्यभगवदानन्दज्ञानगिरिकृतयो ज्ञान्दीग्यभाष्यटीकायामष्टमो
ऽध्यायः ।

Beg — ॐ नम श्री सदाशिवाय नम ।

नमो जन्मादिसन्त्यवन्त्यविभक्तहेतवे ।

हरये परमानन्दप्रभे परमात्मने ॥

नमस्तस्मैतत्तन्दीहसरसीवहमानवे ।

गुरवे परमहंसोपभ्रान्तभवप्रदोदये ॥

ज्ञान्दीग्यानामुपनिषद्भेद आचिन्त्यारम्भवान् भाष्यकार

आश्लेषस्वरूप दर्शयति । श्रीमन्निवेदति ।

1301

8615

A fragment of Chāndogyaśāhīśyaśāstra. Twenty-one leaves only marked chā, bhā, Tī

Substance country made paper 17½ x 7 inches. Folia 21. Lines 11 on a page. Extent in shloka 240. Character Nāgarī. Complete.

1302.

9512 *The Same.**With the comm मितारुह by Nitānandāstram*

Substance country made paper 13x, in hex Folia 175 Lines 8 9
 on a page Extent in sloka 137 Character Nagara 31; arance fresh
 Complete

The text is well known For the comm see Oxf 890a.

The Colophon of the comm —

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्रजकाचार्यश्रीपद्मपोतमाश्रमपूज्य-
 पादशिष्यनियानन्दाश्रमविरचिताया हान्दोग्यव्याख्या मित-
 तारुहामष्टमोऽध्याय समाप्त ।

1303.

8976 *The Same**With the comm निगूढार्थप्रकाशन by Damodara Sastri*

Substance country made paper 14x7 inches Folia 67 Lines 11 12
 on a page Extent in slokas 3100 Character Nagara Worm eaten
 Fresh Complete

Complete in 67 leaves

The title not known to Aufrecht

It begins —

अस्य ग्रन्थस्य मोक्षहेतुदैतविद्याप्रतिपादकत्वेनानुबन्धचतुष्क-
 सम्भवादारम्भोपपत्ति उपपासनाया मोक्षान्यफलत्वेन कर्मसाम्यात्
 कर्मकाण्डे पाठसम्भवेऽपीह पाठ उपनिषत्पदवाच्यत्वेन मनोवृत्ति
 रूपत्वेन चादैतविद्यासाध्यात् ।

The Col —

इति श्रीदामोदरशास्त्रिकृतहान्दोग्योपनिषत्निगूढार्थप्रकाशन
 समाप्त ।

1305.

9522. *The Same.*

Substance country-made paper. 13x5 inches. Folium, one. Lines, 12 in a page. Extent in slokas, 33. Character Nāgari. Appearance, fresh. Complete.

Colophon :—

इति सामवेदतल्लकारप्राखोक्तकेनोपनिषत् समाप्ता ।

1306.

607. *The Same with Bhāṣya.*

Substance, country-made paper. 13x6 inches. Folio, 20. Lines, 12, 13 in a page. Extent in slokas, 720. Character, Nāgari. Appearance, fresh. Complete.

There are also short, explanatory notes on difficult portions of the Bhāṣya.

1307.

11143. *The Same.*

By Śaṅkara

Substance, country-made paper. 12½x5 inches. Folio 7. Lines, 10-18 on a page. Character, modern Nāgari. Appearance fresh. Complete.

Col. :— इति श्रीमोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य परमार्थसपरिव्राजकस्य श्रीशङ्करभगवतः कृतौ केनेष्टिपदभाष्यं समाप्तम् ।

1308.

606. *The same with ṭippaṇa.*

Substance, country-made paper. 13½x7 inches. Folio, 28. Lines, 12 to 14 on a page. Extent in slokas, 972. Character, Nāgari. Date, Saip. 1311. Appearance, tolerable. Complete.

Kenopaniṣad along with the Śaṅkara Bhāṣya and its comm.

Both the text and the Bhāṣya have often been printed.

The comm. on the Bhāṣya is anonymous it begins thus —

प्रथमादन्तरेणैव मन आदिप्रवर्तकम् ।

विदिताविदितान्यत्व मिद्ध ब्रह्माद्यमध्यम् ॥

केनेषितमित्यादिकाम् सामवेदशाखाभिदत्राद्यागोपनिषद पदशो
व्याख्यायापि न तुलोष भगवान् भाष्यकार । शारीरकैर्न्यायै-
रभिर्घोतायन्त्यादिति न्यायप्रधानै श्रुत्यर्थमात्रकैर्वाक्यैर्वाचिख्यासु
पूर्वकाख्येण सम्बन्धमभिधितु पूर्वकाख्येण सद्योपलो दर्शयति
समाप्तमिति । इत्यादि ।

End — ब्रह्मेति वेदस्तम्भूलत्वात्तदाद्ययतया तपस आदीनि वदाकानि
अन्याङ्गानि यस्या ।

सत्यकाम खयसिद्ध सर्वेशो य खप्रक्षित ।

स एवान्त प्रविष्टोऽमुपास्य सर्वदेहिना ।

Col — इति श्री केनेषितवाक्यभाष्यटिप्पण ।

Post Col —

संवत् १८११ लिखित चिन्तामणि ।

1309

1176

The Same bhāṣya with an anonymous commentary

Sulatace country made paper 13x0½ inches Folia 22 Written in
tripatila form Character Nāgari of the nineteenth century Appearance
fresh Complete

Colophons —

इति श्रीमोविन्दमगवत्पूज्यपादशिष्यपरमहंसपरिव्राजकस्य
श्रीशङ्करभगवत्कृतो केनोपनिषत्पदभाष्यम् समाप्तम् ।

इति श्रीमच्छङ्करस्य तत्रलकारोपनिषद्भाष्यस्य टिप्पण
सम्पूर्णम् ।

The tippana begins —

ॐ यच्छ्रोत्रादेरधिष्ठानं चक्षुर्वाग्यगोचरम् ।

सतोऽध्यक्ष परं ब्रह्म नित्यमुक्तं भवामि तत् ।

केनेयितमित्यादिका तलवकारशाखोपनिषदं व्याचिख्यासुर्भग-
वान् भाष्यकारो अष्टप्रत्ययगोचरस्यात्मनः संसारित्वादसंसारिव्रह्म-
भावस्य उपनिषत्प्रतिपाद्यस्य असम्भवात् निर्विषयत्वात् अद्याख्ये-
यत्वमित्याशङ्क्य अष्टकारवाच्यं संसारित्वयाचकप्रमाणाविष-
यत्वात् ब्रह्मत्वप्रतिपादने विरोधासम्भवात् सविषयत्वात् व्याख्येयत्वं
प्रतिजानीते केनेयितमित्याद्येति ।

1310.

9528. *The Same text with a tika.*

Substance, country made paper 18×5 inches Folia 2 Lines, 12 in
a page Extent in Folia 76 Character, Nagara Appearance tolerable
Incomplete

Anonymous

It begins thus :—

ॐ गणेशाय नमः । कर्माण्युपासनानि प्राप्नुक्तानि तैर्न मोक्ष
इति मोक्षहेतुब्रह्मविद्या वक्तव्या सा च कर्मानुष्ठानविमुञ्चयित्वा-
स्तैव सम्भवति इति कर्मकाण्डोत्तरं उच्यते । सत्परोक्तिः सुख-
प्रतिप्रत्यर्था । इत्यादि ।

1311.

11191B. *The Same with a comm*

Substance, country made paper 13½×5½ inches Folia, 2 marked 1 and
3 In Tripathi form Character, modern Nagara Appearance fresh

3B. इति प्रथमः खण्डः ।

Beg. (Comm) .—

केनेयितोपनिषदं व्याकरिष्ये यदाध्वना ।

रा + तलवकाराणां शाखायामात्मबोधिनी ।

1312

1682 संहितोपनिषद् । *Saṃhitopaniṣad*

Substance country made paper Dimensions folio 8 1/2 x 11 1/2 on a
 page Pattachi in lokas, 100 Character Nāgarī Complete old

Colophon —

इति संहितोपनिषद् समाप्तः ।

This is the Saṃhitā Upaniṣad of the Sīma Veda, text only. The Catal of the Adyar Library says that there is a Saṃhitā Upaniṣad for every Veda. It deals with Saṃhitā (i.e.) Sādhā. For a description of the present manuscript see Cat Sans Col Lib Catal Vol I, No 607. It is also called Saṃhitāpādesa Brāhmana.

TREATISES SUBSIDIARY TO THE SĀMA-VEDA.

1313.

751. नैगेयम् । *Naigeyam*

Substance, country made paper. $8\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 23. Lines, 9 on a page. Extent in Śloka's, 350. Character, Nagara. Date, Samv. 1704. Appearance, old and repaired. Generally correct.

This is an index to the Sāma-veda according to the śākha of the Naigeyas, a subdivision of the Kauthumas.

It has two divisions in the main, the first giving the names of the different Rsis of the Ācikas of the Sāma-veda, and the second those of the deities for Trcas, Rcs and Ardharcas.

The first ends in 14B.

Col. :— नैगेयानामस्तु स्यात् समाप्तं ।

The second division begins thus :—

वेदविद्वो नमस्तु नैगेयेभ्यस्तु विद्महेतः । "

इत्यर्चाईर्चपादानां तेषां वक्ष्यामि देवतम् ।

The first division contains eight prapāthakas and the second two prapāthakas only.

The second prapāthaka of the second part ends in leaf 21A. But it still continues to 2dB, the last leaf, at the end of which occurs again "द्वितीयः प्रपाठकः."

The last Colophon :—

इति नैगेयं समाप्तं । इति द्वितीयः प्रपाठकः समाप्तः ।

Post Colophon Statement :—

संवत् १७०८ वर्षे आषाढ वद्य २ गिरपुरे कुञ्जाजीविश्वराज्ये ।

अनो देव ओ + + ।

1314.

1075. *The Same.*

Substance country made paper $8\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches Folia 19 Lines 10 on a page Character Nagari Date Sam 1707 Appearance old Complete in two chapters

The same as the above

Post Col —

सर्वत् २७०७ आयात वदि २२ युक्ते ।

1315.

1088 वेद्यगान-अयिदेवता-निरूपणम् । *Bejagana-*

rṣi devata nirapanam

Substance country made paper $9 \times 4\frac{1}{2}$ inches Folia 28 Lines 9 on a page Extent in slokas 300 Character Nagari Appearance old Generally correct Complete in six prapathakas

Enumeration of Rṣis, metres and deities of Sāma songs known as Veyagāna derived from the Chanda Ārcika of the Sāma Veda as well as of the anyā gaṇas

Beginning —

ॐ नमः सामवेदाय ॥

अथ वेद्यगानस्य अविच्छिन्दो देवता लिख्यते ।

उत्तरादिपूर्वार्त्तमन्थानुदत्तिश्चन्द्रमा देवताया च ऋषयः सूच्य-
मुच्यन्ते । अथ आयाहि' गौतम इत्यादिआग्नेयपूर्वम् । अग्निदेवता ।
अथ । आयाहि । गौतमे साम । ३ । गौतमस्य पञ्चावभित ।
काश्यपस्य वर्द्धिष मध्यम । गायत्री ।

End — इन्द्र धनस्येति द्रव्य शास्त्र । पुरीषपदानि गायत्रीपदपत्तिर्वि-
द्वेष्टो महाबाहो प्रजापतेर्विष्णोर्वी विश्वामित्रस्य वा + +
+ + शक्रय्यो वेति नाम विक्ख्या ।

Col — इति आरण्यागाने षष्ठ प्रकाठक । इति चतुर्थोऽङ्का सप्तोऽङ्कश्च
अध्यामति क्षत ममात्र ॥

Post Col — यादृश पुस्तके, etc

त्री । त्रि । मधुसूदन सुत राजाभाई अवलोकनाथ प्राप्त ।
विष्णुभक्तेन प्रदत्त । श्रीरस्तु ।

1316

743 छान्दस्यार्चिकच्छलाक्षरम् । *Chāṇḍasya nīcikā
cchalākṣaram*

For the manuscript see L 1559, where it is wrongly called *Paṇḍamanacchalākṣaram*. It is a *chālākṣara* or an index to the entire *Chāṇḍa arcaika*, complete in three *kāṇḍas* *Āgneya*, *Āndra* and *Paṇḍamaṇa*. It gives the first three letters of each of the *Riks* in the same order as to be found in the *Kaṭhumaṇi* recension of the *Sāma veda*, together with syllables indicating the song or songs derived from each *Rik*.

1317.

259 जहच्छलाक्षरम् । *Uj acchalākṣaram*

For the MS see L 1415

It is an index to the *Uha* or the third song book of the *Sāma veda*. It is divided into the same seven *parvas* as the *Uhaṅgana*, namely, (1) *Daśarātra parva*, (2) *Sūnvaṭsarā parva*, (3) *Ekahā parva*, (4) *Ahina parva*, (5) *Sattva parva*, (6) *Pra yāscitta parva*, (7) *Kṣudra parva*. They have 11, 7, 7, 7, 5, 2, 3 sections.

The editor of the *Sāma veda* does not seem to have consulted this book, though from Śāyana's preface to the *Sāma veda* he (Śāyana) seems to have been familiar with it.

It is called *Chālākṣara*. But Burnell calls it *Caḷākṣara*, and his explanation of the term is quite wrong. This is something like an *mukhamaṇi* of the *Ūha* songs.

1318

258

The present number contains a manuscript, but only the card board cover of one side.

The MS appears to have been noticed in L. 1420 under the name of *Rahasya cehalaksara*.

1319

716A **चक्रसङ्ख्यापरिशिष्टम् ।** *Raksasahyaparist up*

For the manuscript see L. 1588

Twelve verses only. It is a paristā giving the number of Rks from which Simans have been derived in the Krathumi Sākhī of the Ītina veda.

अतद्वय तथैकोन गायत्र परिचोर्त्तितम् ।
 अनुष्टुप्पञ्च पञ्चाशत् पञ्चषष्टिस्तथोऽप्यह ॥ १ ॥
 द्वाविंशत्यधिकं चैव ब्रह्मतोनां अत तथा ।
 अनुष्टिपञ्चतया पञ्च त्रैष्टुभ सप्ततिचतु ॥ २ ॥
 त्रयोविंशतिर्जात तत्त्वार्थेति च जागतम् ।
 विंशत्यत्त्वार्थेऽष्टयोऽष्टयन्तिष्वयं च ॥ ३ ॥
 अष्टादशविंशदा स्युरेका शतपदा तथा ।
 इत्येव तु यद्विंशत्यधिकं अतपञ्चचम् ॥ ४ ॥

हन्तरी ।

गायत्रि त्रिंशदेकादशेत्रमानुष्टुभ भवेत् ।
 अनुष्टुपं त्रैष्टुभं स्यात् ब्रह्मतोदयमेव च ॥ ५ ॥
 त्रयतो नमविंशद्वास्त्रिभ पक्षिविंशोपते ।
 इत्येवमष्टषष्टि स्यादष्टस्य परिचोर्त्तितम् ॥ ६ ॥
 गायत्री षट्शत प्रोक्त द्विषष्ट्यधिकमेव च ।
 उषष्टि सप्तपञ्चाशत् ऋगुप्येव तथैव च ॥ ७ ॥

यस्यवत्पुनरुभ स्यात् ऋद्धतो सप्तदशैव तु ।
 पाक्तचैकाग्रपञ्चाशत् त्रैयुभ क्षुभर शत ॥ ८ ॥
 वैराग धोडश भयि ह्यधिक जागत भवेत् ।
 यदध्यव्ययस्यैव शक्त्यस्तिम एव च ॥ ९ ॥
 चतुर्दश द्विपदा म्यात् एका एकपदा तथा ।
 षट पञ्चाशद्द्वार्द्धताः प्रमाया ककुभा दश ॥ १० ॥
 प्रमायेय विना चैव धडशोऽधिक तथा ।
 सहस्र चोत्तरे प्रोक्तो रहस्ये ऋगगणे मया ॥ ११ ॥
 नव शत सहस्रैक त्रिशत्सप्ताधिक तथा ।
 कौयमाना ऋचा मय्यक् सङ्ख्यामाज्ज मर्गौषिण ॥ १२ ॥
 इति ऋक्सङ्ख्यापरिशिष्ट समाप्त
 चि० वेङ्गीदाससुतगोवर्द्धनेन लिखितम् ।

1320.

7460 महानाम्न(ः) परिशिष्टम् । *Mahantamnyah*
parisistam

For the manuscript see L 1590

ॐ महानाम्नस्योदशपदाचतुर्दशोत्तमास्ता(ता)सा विवेकः । पूर्व पदे
 द्विपदा गायत्री, प्रथमा त्रिष्टुप्पञ्चो पदे गायत्र्यागताभ्या पञ्चपदावटपदेति प्रति
 लोमार्यवादे न भ्यासेदद्योपशा सञ्चुता भवतीत्युत्तमाया ह्यध्यासत्वादाधिन्यनुत्त-
 माया पूर्वाभ्या वदत्युपशयत्वादद्योपशा स्तुतत्वात् सञ्चुता वदत्युधस्यो विजयोरेके
 ताभ्या ह्याहमोऽद्भुतसत्तावकाम्ययोर्वचनयोऽधस्योर्विकार शब्दाधैवत्वाद्दुपक्षुद्रा
 गायतीति क्षुद्रेरेव श्रवणान्नागरूपा गायतीति क्षुद्रश्राक्करवैरूपात् सप्तपदा
 श्रक्त्योऽष्टाक्षरौ पादे द्विपदामुक्ता त्रीणि श्राक्कराण्युभान् सो पञ्चाक्षराष्टाक्षरौ
 श्राक्करभूधस्त्रिरुक्त तस्य क्षुद्ररा पदादय प्रयुज्यतेतीतोदाश्राक्कर पञ्चाक्षर
 श्राक्कराण्येव त्रीणि परानि पदान्यध्यासो श्राक्करो ऽष्टाक्षरः ।

इति महानाम्न(ः)परिशिष्टम् ।

सवत् १६६६ वर्षे आरवण शुदि १५ श्रमौ लिखित । चि० वेङ्गीदाससुत
 गोवर्द्धनेन । शुभ भवतु ॥

1321.

716

The MS contains —

- a. Rksamkhyā parīṣṭa coming to an end in 1B
- b Somotpathi Coming to an end in 2B
- c Mahānāma parīṣṭa coming to an end in 3B

The above three parts of the same manuscript are noticed in R Mitra under three different Nos. 1588, 1589 and 1590 respectively.

1322.

999 तण्डालक्षणं सूत्रं । *Tandalakṣaṇam Sūtram*

Substance country made paper 9×4 inches Folia 14 Lines 19 on a page Extent in slokas 250 Character Nagara Date Samvat 1690 Appearance old Complete in three prapāthakas

For a description of the work see Cs Veda 190, 97

Post Colophon Statement —

संवत् १६८० वर्षे आश्विन सुदि २२ शुक्ले लिखितम् ।

अक्षय्य वाराणसीवास्तव्य () श्री विसंननागरश्चातीयववाडी
प्रवर्गीकृत काश्मीरभाटप्रवरपठनाथ ।

कैलासक्षेत्रादक्षेत्रादि ।

1323.

376 पुष्पसूत्रम् । *Puṣpa Sūtram*

Substance country made paper 8½×3½ inches Folia 38 Lines 9 on a page Extent in slokas 928 Character Nagara Date Sam 1680 Appearance old and pasted Complete

Post Col Statement —

संवत् १६८० वर्षे कार्तिक शुद्धौ ८ नवमी भौमे वाल्मववास्तव्य-
आश्विननागरश्चातीयववाडीरामजीकृत काश्मीरप्रवरपठनाथ-
प्रवर्गीकृत काश्मीरजीकेन लिखितमिदं कल्याणम् ।
यदक्षर परिभृष्ट इत्यादि ।

This work gives rules for the transformation of the *Rks* of the *Ācīka* into *Gānas*

For the work see Bk. No 334, Ca Veda, No. 79.

Burnell in 10b calls this work *Fulla sūtra*, and attributes it to *Vararuci*. But the beginning of his MS agrees neither with that of ours nor with that of Bk or Ca.

1324.

1108 *The Same*

Attributed to Gobhila

Substance, country made paper $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches Folia 39 Lines 11 on a page Extent in slokas 890 Character *Nāgara*, Date Sam 1072 Appearance old Verse Generally correct Complete

For description see Weber's Catal Nos 803, 804, 805, and I.O Cat No. 270

Post Col .—

संवत् १६७२ वर्षे भाद्रपद शुदि १ भौमे । चवाडी केशवेन
लिखितम् ।

1325.

1180 *The Same*

Substance country made paper $11\frac{1}{2} \times 5$ inches Folia 64 Lines 7 on a page Extent in slokas 1000 Character, *Nāgara* Date Sam 1713 Appearance old Generally correct Complete

The present manuscript belonged to *Vidyāndhī Kivindrī* on whom the Emperor *Shāh-Jāhān* conferred the title of *Śrīra vidyā nidhāna*

Post Colophon —

यावत्केन्दुमुनिभूमिमग्निने
हायने मितदले शुचे स्थिते
अष्टमोदिनयुतेऽत्रि गौरवे
पुण्यत्रलिखन मया कृतम् ।

1326.

1206. फुल्लसूचटीका । *Phulla sūtra ṭīkā**By Adityarāmakṛṣṇa Pīpāthi who is Vahnabhāṣa, son of
Dāmodara Pīpāthi*

Substance, country-made paper 9½ x 4 inches Folia 10 Lines 11 12
on a page Patent in which is 300 Character Nagara Dat. Sam. 1781
Appearance tolerable Complete

Beginning —

श्रीमच्छेष्टाय नमः ।

अथोद्गोतीनां प्रस्तावोद्देशः ॥ सू

अथ भावक्यनान्तरसूद्गोतीनां भाषा प्रस्तावोद्देशो लक्ष्य
मुच्यते ॥ श्लोमः पुरस्तादन्तरां प्रस्तोतु ॥ सू ॥ तस्य प्रस्तावस्य
पुरस्तात् पूर्वः श्लोमः ।

It ends —

एवमुत्तरयोः प्रस्तावो भवति । अथासौ यज्ञसमाप्त्यर्थः ।

Colophon —

इति श्रीत्रिपाठिदामोदरसूनुनादित्य(त) रामलक्ष्णेन वाङ्मा
भाहदिवोचनात्मा कृते फुल्लदीपे दशमप्रपाठकस्योक्त्यादयः खण्डः ॥
दशम प्रपाठका समाप्तः ॥

Post Col —

सवत् १७८१ वर्षे पौषशुद्धि ३ चन्द्रवासरे फुल्लदीपः समाप्तः ॥
रामः । श्रीरसुः ॥

This codex contains the commentary only on the 10th
and 11th sections of the 10th prapāthaka, along with the
text

1327.

6570 पुष्पसूचभाष्यम् । *Puspasūtrabhāṣyam**By Ajāta kṛṣṇa*

Substance country-made paper 11½ x 5½ inches Folia, 78 of which the
first and the most part of the last are written by different hands There are
lacunae in folia 50B 51B 52B 58B 59B, 67B 72B Lines 11 on a page
Character modern Nagara Appearance fresh Is complete

In fol 68A, we have —

इति चतुर्थस्य दशमौ कण्डिका उपाध्यायानातशत्रुपदि
विष्णुयज्ञ[]प्रियाय अनुवरणार्थे भाष्य छतमिति । भाव (?)
परिसमाप्ता । इदानीं विस्तृता उच्यन्ते भावशेषश्च ।

This statement differs slightly from that given in the Berlin MS (W p 76), where for भाव, Weber reads Bhasā and adds doubtfully परि before it thus making it परिभाषा. The word is not, however, परिभाषा, but भाव, as it appears from the end of the above quotation namely, भावशेषश्च ।

Weber's Prapathak V of the text begins —

सौमराभिवर्त्तनयागा इह तुरीय

That is however the beginning of the first prapathaka in the present MS. In fol 17B, we have —

अहं शब्दो नीचै उच्यते समाप्त १२ (कण्डिका) इति पुष्पभाष्ये प्रथम प्रपाठक । मूलेषु पञ्चमः प्रपाठक ।

Unable to reconcile this difference in the numbering of prapathakas some owner of the MS writes down on the title-page —

खानकठिनखलपुष्पसूत्रभाष्य । अनातशत्रु । ७८ ।

Ajātaśatru seems to have commented upon the last six prapathakas only

27B, इति पुष्पभाष्ये द्वितीय प्रपाठक ।

That is the sixth of the text

45B इति पुष्पभाष्ये तृतीय प्रपाठक ।

That is the seventh of the text

68A, इति चतुर्थस्य दशमौ कण्डिका ।

It is known from Weber, that the 8th of the text and the 4th of the comm consist of 10 kandikās. In the present manuscript, too the colophons of the kandikās are

given, in some instances, as of the 4th, and in other, as of the 8th

78B, इति पुष्पसूत्रभाष्ये नवम प्रपाठकः समाप्तः ।

But the colophons of *kandikās* are, in some instances, referred to the 5th and in others to the 9th *prapāṭhaka*

Burnell 10B, mentions a MS, of the commentary, which also begins with the 5th *prapāṭhaka*, but it has a *maṅgala carana*, which is wanting in the present MS

1328.

1457 सामतन्त्रसूत्रभाष्यम् । *Sāma tantra sūtra bhāṣyam*

Substant. foolscap paper. 6½×8 inches. Pages 98. FOLIO 18 on 19. Extent in slokas 1160. Character, Nagara. Date Sam 1837 A.D. Appearance fresh. Complete. Written in book form.

The Post Colophon Statement —

समाप्तमिदं छन्दोगसम्बन्धिकं सामतन्त्राभिधं व्याकरणम्

सरमाचारक्रमलक्षणेन प्रसिद्धहेतोः सररत्नकोषः ।

विचार्य्य ग्राह्यसररत्नभाष्यं युताङ्गलक्ष्यं परिलक्षितयम् ।

सवत् १८३५ वर्षे माघे मासे शुक्ले पक्षे तिथौ १५ मासाम्
शुक्रवाचरे ।

For the text with a commentary see W p 76, No 308, and *Sesagiri* Vol I, p 68, and for the text only see Bk 336. There are two short *vyākaranas* for the followers of the *Sāmaveda*, one is *Rk-tantra vyākaraṇa*, and the other *Sāmā-tantra vyākaraṇa*. They are not grammars, but works on phonetics. *Rk-tantra* applies to *Ārcika*s and *Sāmā-tantra* to *Gāna*s. The *Sāma-tantra* treats of how vowels are to be lengthened in *Gāna*, and *śloka*s introduced. The *sūtras* are first divided into thirteen *prapāṭhakas*, each *prapāṭhaka* again is sub divided into 10 or 11 *divyākṛ* or groups of ten.

The anonymous bhāṣya appears to be ancient from its style of writing.

1329.

1006. संज्ञाकरणभाष्यम् । *Saññākaraṇa bhāṣyaṃ*

Substance, country made paper 8½×3½ inches. Folio, 29. Lines, 10 on a page. Extent in slokas, 485. Character, Nāgari. Date, bap 1726. Appearance, tolerable. Complete. With text.

This is a commentary on Saṃjñākarana, a treatise in sūtra form on the sloka or particular words put in inchanting various Sāma hymns. By Tripāṭhi Kābhaji, son of Sīvajī.

It begins thus:—

श्रीसरस्वती नमः ।

(Text) अथ संज्ञाकरणं वर्णिष्यते । अष्टमाद्यक्षरं (Comm) अनु-
प्रतिषेधे न ऋमाद्यक्षरमष्टमाद्यक्षरं ऋगर्जितं अक्षरस्य लोभसंज्ञा
भवति । उदाहरणानि आ । उप । मोद । ऊम् । एवं लोभा
क्षरस्य एकं एकं संज्ञा उक्ता ।

The whole manuscript runs in the form of a commen-
tary.

It is divided into two prapāthakas or chapters, each
containing 12 sections. The second has six sūtras more
after the 12th section.

End:— हो हवौ ऊवे सिंघाभा । चत्वारि सूत्राणि मतानि ।

Colophon:—

त्रिपाठीशिवजीसुनुना त्रिपाठीकाञ्चनोक्तं संज्ञाकरणभाष्ये
द्वितीयः प्रपाठकः समाप्तः । संज्ञाकरणभाष्यं समाप्तम् ।

Post Colophon Statement:—

संवत् १७२६ समवे भाद्रपदनवम्या लिखितमिदं पुस्तकं
आत्मोपकारार्थं परोपकारार्थं च । शुभं भवतु । श्री सरस्वती नमः ।

1330.

1008 सामप्रकाशनम् । *Sāmaprakāśanam**By Prithkara*

Substance & entry made paper ४४x६४ inches folio 20 Lines 10
on a page Extent in slokas ७० Character Nagara Appearance toler-
able Verse and Prose (generally correct couplets)

A valuable compendium of the divisions of Sāmra Songs
into Vaya, Āraṇya, Ūha, Uha and miscellaneous subdivisions
with copious and regular illustrations from all the Sāman
pks In the beginning the author mentions his valuable
works on different yama songs entitled 'Dūpana'

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

गजवदनचन्द्रकमल ।, etc, etc

It ends —

निश्चितमिदमेति सुखद कौतुकसहित दुर्घटशोकै ।

प्रौतिकरथे यथाक्रममुदितस्य तस्य नर्त्तस्य ॥ श्रीः ।

Col — समाप्तमिदमिति सामप्रकाशनाख्य ग्रन्थनातम् ।*Post Col —*

खरामशरसखाको(कु) ययः । श्री ययसखा ६९० ।

Printed in the Uss

1331

8362 *The Same*

Substance & entry made paper ४४x६४ inches folio 20 Lines 11 on
a page Extent in slokas ७० Character Nagara Date Sam 1560 Ap-
pearance all discoloured as faded Couplets

Col — इति सामप्रकाशग्रन्थ समाप्त ।*Post Col —*

संवत् १५६० वर्षे चैत्रशुद्धि ९ भौमे कापिकामशास्त्राने त्रिवेदी-
कोकासुतकाङ्गुलीकेन सायं परार्थे च भाव्या पुत्रपौत्राणामध्ययनाय
च स्वयमेव लिखितमिदं पुस्तकम् । शुभमस्तु, etc

Beq — नमः श्रीसामवेदाय ।

गजशृङ्गधरः कर्मजः सत्त्वा सामप्रकाशनं यत्नः ।

रचयति सामसमूहात् प्रीतिकरं सारं मु [३] य ॥ १

यद्यपि मया निबद्धो लघुगणनिबद्धस्य दर्पणे माम् ।

एकदिशि प्रभृतिभिर्वाक्त्रिभिश्च प्रकीर्तितं भवता ॥ १

सत्त्वाद्यन्वेति कथितमृगवर्जितमेकमेवात्र ।

वेदे जाने स्तोभादौ निर्मितमस्मात् कथितमियपरम् ॥ १

पञ्चपदं पञ्चपदं पञ्चविंशतिञ्च नभारुयात् ।

वेदे यन्ते नूनामिति सामैकधान्यञ्च ॥ १

एकसप्तस्वरयुतं वेदे सामं प्रकीर्तितं ।

मोयुषावाद्यतश्चनं द्वितीयमिति कौशुमे ॥ १

एकं पवस्व सोमेति महे दद्यात् सयुतं ।

विंशतिरहितं सामैकमित्यन्याद्वारं स्मृतं ॥ ७ ॥

वेदेऽष्टपदं चारुपदं चारुविंशतिकं ।

प्रीतिमेकं प्रयद्वात्मनं नेवृषं विद्यते क्षत्रिणं ॥

सप्तभ्योवाणात्रिचमेकं वेदे प्रकीर्तितं ।

नवैव ग्रहसंज्ञाञ्च वेदे नवविंशतिकं ॥

एकं नवपदं सामं प्रयोगाय प्रकीर्तितं ॥

ऋक् प्रथमपादहीनं सप्रोशमित्युक्तं प्रकीर्तितं ॥

ऋक्पादे प्रयुतं सामद्वयं वेद्यमाने दिव्यं परिकीर्तितं ॥

उपोयुजातमादिमं मर्मास्तोमादिमं तथा ॥

End — इदं श्रेष्ठं ज्योतिषरत्नमिति नवाक्षरं तुल्यं । तं ह्येतारमभ्यस्य

प्रचेतसं दुष्कर्तारमभ्यस्य प्रचेतसं इति दशाक्षरं चतुष्षष्टं

यद्ययं नानामक्षराणां पदानि त्यक्तानि बद्धत्वात् ।

मिश्रितमिदमेति सुखदं कौतुकसहितं दुर्घटश्लोकैः ।

प्रीतिकरणे मयोक्तमनुदितस्य तस्य सर्वस्य ॥

समाप्तमिदमिति सामप्रकाशनाख्यं ग्रन्थं जातं ।

खरामश्वरसख्याद्भु (कु) यत्नः ॥ श्री ग्रन्थसख्या ५३० ॥ प्रीतिकरेरिति ।

सामप्रकाशनाख्योऽयं सम्बद्धः सम्पूर्णतां यतः ॥

Aufrecht in his Cat Cat II., p 169B, says —

(The work is) “composed in 974,” he means of course of the Christian era. He does not cite his authority for this statement

In Stein's Kashmere Catalogue, p 214 the extent in slokas of the work is given in the following sloka —

खरामशतसंख्याद्वय प्रीतिकरेति ।
सामप्रकाशनाख्योऽयं सम्पूर्णता मता ॥

Apparently, Aufrecht takes the first line of the verse as a chronogram and somehow interprets it as 1980 Samvat and deducting 56 from it he makes it 974 A D. The present MS reads खरामशतसंख्याद्वय and then gives figure 530 in a parenthetical way, thus showing that the first carana can not be a chronogram and that Sata in Stein is a misreading for Sama

Stein is right, when he says in his Cat referred to above “The date of transcript, Samvat 1476 or 1420 A D shews that Pratikara is not a recent writer”

1332.

७७१A अनुस्तोत्रम् । Anustotram

Substance country made paper 9x4 1 cher folia 6 Lines, 8 on a page Extent in slokas 100 Character Nagari Appearance old Complete

It begins thus —

ॐ नमः सामवेदाय
स्वरवर्णमात्राक्रममन्त्रानियमात् वर्णक्रमेण प्रवचनशस्त्रानुवचन
स्वरालम्बित्वाचतुर्विधस्यक्षरेति चाक्षरतः कालप्रसङ्गात् प्रवचने-
त्यपूर्वोक्तसिद्धेः नियमस्तदङ्गत्वात् वर्णव्यतिरेकः । इत्यादि ।

End — मामि हेतुत्वात्त्वधिवत् तत् प्रत्यक्षमृगा इ वा इति चाविकारेण
ता संहितान्तरे रूपान्तरमेकस्य तादृश्याद्यक्त प्रतिमहित सनित
स्त्वशब्द सहस्रे सहस्रे ।

Colophon —

इत्यनुक्तोन्नसूत्र समाप्तम् ।

A direction for proper application of vowels and musical sounds, viz Stobha in connection with certain saman hymns

1333.

994B पञ्चविधसूत्रम् । *Pañcavidhasūtram*

Substance country : ale | paper 10x4 inches Lines 9 on a page Fols 10 Extent in slokas 14 Character Nagara Date Sam 1651 Appearance old Complete

For the work see Cs 499 and Oxford Catalogue 377B

Post Colophon Statement —

संवत् १६११ वर्षे वैशाखवदि ११ दिने अद्येह श्रीकाश्या
रायारायमहाराजश्रीविश्वेश्वरविजयराम्ये आभ्यन्तरनागरशातीय
त्रिपाठी वेणोदासपुत्रपौत्राणामध्ययनार्थे ।

शुभ भवतु ।

त्रिपाठिगोवर्द्धनस्य पुस्तकम् ।

इति श्रीवाङ्मनागरशातीयत्रिपाठी श्रीवेणोदस्य पुस्तकम् ।

It lays down rules for converting Rks into the following five kinds of saman (1) Pristava, (2) Udgitha, (3) Pratihāra, (4) Upadrava, (5) and Nidhaua

1334

1017 अग्निष्टोम प्रतिहारभागः । *Agnistoma pratihara bhāgaḥ*

Substance country made paper 9½x4 inches Fols 7 Lines 9 on a page Extent in slokas 90 Character Nagara Date Sam 1863 Appearance tolerable Incorrect Complete

On the conversion of Rk to be recited in Agnistoma, into Sāma hymns in accordance with the Prathārvadhi.

Beginning —

अथामिष्टोमप्रतिज्ञाभ्याम् ।

हिंकारो वै माधवस्य प्रतिज्ञाः न मनसा धेयः । इत्यादि

The Prathāra-bhāga ends in ॐ

वा १४५ । अथ यथा नामिनि च निधनमनुष्ठुभ उत्तमम् ।

Col — इत्यमिष्टोमे प्रतिज्ञाभ्याम् समाप्तः ।

Then follow ५ leaves containing several Sāma hymns

The manuscript is very corrupt

Post (olophon) Statement —

तैत्तिरीयसंहितादि । खवन् १८६३ चक्रे मार्गशीर्षकृत्य १३

चन्द्रवामरे इन्द्रनामसवस्तुदे विने समाप्तः ।

SĀMA-VEDA-SŪTRAS

1335.

908. कल्पसूत्रम् । (आर्येयं) *Kalpa-Sūtram (Āryeyam).*

By Mañakācārya.

Substance, country-made paper 9x3½ inches Folia, 64 Lines, 8 on a page Extent in Slokas, 1150 Character, Nāgara Date, Sam 1660 Appearance, very old Complete in 11 prapāṣhakas.

Śrauta sūtra (Sūtras treating of the sacrificial rituals of the Sāma-veda) attributed to Mañaka.

Beginning :—

सूक्तो ज्योतिष्टोमोतिरात्रो षोडशी + + का पञ्च बोधो
अग्निर्व्यः पवस्वेन्द्रोः दृषा सुत उपासी ।

The Last Colophon :—

इति कल्पे एकादशोऽध्यायः समाप्तश्चायं कल्पसूत्राभिधानो
ग्रन्थः ।

Post Colophon Statement :—

संवत् १६०५० वर्षे आषाढ वदि दशमौ सोमे लिखितं
वाराणसिस्तेने विन्नेश्वरसमिधौ लिखितं मोक्षदातीय पा० राम-
दत्ते[न] लिखावितं नागरदातीय ज० गोपीनाथे[न] ।

गङ्गाधरसुतगोपीनाथ पोथी सहो पीताम्बर-पुष्पपोतम-पद्म-
नाभ-परमानन्दपठनार्थम् च० गोपीनाथस्य ।

1336.

1717. *The Same.*

Substance, country made paper 10½x4½ inches Folia 30 Lines, 11, 12 on a page Extent in slokas, 1275 Character, Nagara Date, Sam 1763 Prose Fresh Complete

Colophon :—

इति कल्पेयु एकादशोऽध्यायः समाप्तः । समाप्तः संवत् १७६१
वर्षे अष्टमशतवर्षे एकासि ।

For description of the work see L. 113 and 654.

In the present MS. in leaf 56 we have .—

इति मन्त्रकाचार्यविरचिते कल्पसूत्रे द्वितीयः प्रपाठकः ।

In leaf 156 —

इति मन्त्रककृतकल्पसूत्रे षष्ठोऽध्यायः ।

See also Burnell page 226

1337.

78^{1/2} कल्पसूत्रव्याख्या । A comm —on the above

By Varadarāja, son of Vāmanācāryya.

The manuscript is on fool-cap paper and of fool-cap size Character
Nagara

A commentary on Maṇḍakāryya's Kālpasūtra or Ārṣeya
kalpa.

At the end of the manuscript occurs the following in
the hand-writing of Rāja Rājendralāla Mitra

" Copied from an old manuscript in the Library of the
Benares College. The College manuscript is incomplete."

The college manuscript is noticed in L. 664

The manuscript is a very defective one, leaving gaps
and lacunae in many places It contains chapters I to VIII
and the first portion of Chap IX

Page 31 —

इति वरदराजेन वाम[न]ाचार्यसूनुना ज्योतिष्टोमस्य यत्तन्मौद्गानं तत्
परिश्रितं ।

Page 55 —

इति कल्पव्याख्याया प्रथमोऽध्यायः ।

* Pages 70 and 71 —

इति वामनाचार्यसूनु कौशिकान्वयसम्भवो वरदराज कल्पसर्वसङ्ग
कल्पव्याख्याया चतुर्थे सङ्ग प्रयोगेण गवामयनभेदा ये सूत्रोक्ताः तेषु केषुचि विनियोग
आपन्नार्थं मूढसामोद्घोदिता[?] ये त्वन्ये विस्तरभयादत्र न दर्शिताः ते सूत्र एव
मह्यथा । प्रीयतां पृथगोक्तम् इति कल्पव्याख्याने द्वितीयोऽध्यायोऽध्यायः ।

Page 88 —

इति कल्पव्याख्यायामेकादशेषु प्रथमोऽध्याय आदितस्तृतीयः ।

Page 111 —

इति वामनाचार्यसूनु कौशिकान्वय सम्भवो वरदराज एकादशानां कल्प
व्याख्याया आगम यथावद्विरिति कल्पव्याख्याने पञ्चमोऽध्यायः ॥ ५ ।

Page 178 —

उक्तं वरदराजं वामनाचार्यसूनुना ।

अश्वीनकल्पो व्याख्यातो गोविन्द प्रीयतामिति ।

इति कल्पव्याख्यायामष्टमोऽध्यायः ।

Then begins the 9th adhyaya

See IO Cat. No 262

1338

6038 The Same

■ b tance cou try made paper 11 1/2 x 4 1/2 inches Fol a 100 L o 11
■ a page Character Na. ra of the gltce tl e tury Appears ce d s
coloured Defect =

Written in two different hands—the first hand comes
up to the 4th leaf There is evidently some gap between
the 49th and the 50th leaves From the 50th to the end
the leaves are marked on the top from 1 in a very small
hand The consecutive numbering to the entire MS was
given in a much later hand

For the beginning, see I O Catnl No 263

23A. इत्थ वरदराजेन वामनाचार्यसुमुना ।
ज्योतिष्टोमस्य युवत्तत्र [यत्तत्र]मौद्गात्र तत्प्रदर्शितम् ।

39B इति कल्पव्याख्याया प्रथमोऽध्याय ।

The first and the last colophons in the portion written in the second hand —

51A इति कल्पव्याख्याने द्वितीयोऽध्याय ।

84B इति वामनाचार्यसूत्रु कौशिकान्वयसम्भवा वरदाराज एकाहना
कल्प व्याख्येयमागमं यथावद्वि इति ।

99B इति कल्पव्याख्यायामष्टौनेषु प्रथमोऽध्याय । आदित षष्ठ ।

The seventh chapter was left incomplete

1339.

995 कल्पानुपदसूत्रम् । *Kalpanupada Sūtram*

Substance country made paper 8½ x 4 inches Folia 10 lines 10 on a page Extent in sloka 320 Character Nagara Date Saurat 1690 Appearance old Complete

This is a critical supplement to the Arsoya Kalpa sūtra of Sāma veda Weber was at one time doubtful about the existence of this work It is one of the ten Sūtras of the Sāma veda

Beginning —

ॐ नम सामवेदाय ।

ॐ । आचार्यप्रमाणनिर्देशो ब्राह्मणसूत्राचार्यकल्पकसमाप्तायो
द्योपदेशमाधर चैके नियमाभावस्त्वेव तेषा क्वचिदविशेषश्रुतौ तद्वि-
शेषश्रुतिस्तदन्वये च विधिर्यथा ज्योतिर्देशरात्रयोर्देवतलिङ्गचन्द-
सम्प्रदायानां ब्राह्मणेन ऋक्समाप्तायकदन्तृत्वेत्यधि । इत्यादि ।

End — यदुविशप्रवृत्तत्वात् कृतस्थानत्वाद्वा त्रयस्त्रिंशोऽपि दामनाम्-

1341.

3807 लाट्यायनश्रौतसूत्रम् । *Srauta sutra by Latyayana.*

Substance country mad paper 2½ x 4 inches. Folio 71 Lines 12 on a page. Character Nagari of the early eighteenth century. Appearance discoloured and worn out. Complete.

The Last Colophon --

इति लाट्यायनसूत्र समाप्तम् ॥ शुभं भवतु ॥ कल्याणं भवतु ॥

Published in the Bibl Ind Series

1342

4269 *A comm on the above*

Substance palm leaf 16 x 2½ inches. Folio 146 Lines 1 a page. Extent in slokas 1900. Character Udiya. Date the 21st year of the reign of Divyastimha. Appearance old and worn eaten.

Beginning --

अथश्रौतसूत्रप्रवचनम् ।

अथ विध्यव्यपदेशं सर्वकृत्यधिकारः । किमिदं सूत्रं बाल आस्त्रं
किमर्थमिहाराभ्यते यज्ञविधिप्रतिपद्यते । इत्यास्ताक इन्द्रोऽग्ने
दिविपो हि विधिः । अनुब्राह्मणिक + + + + +
अनुब्राह्मणिक यजुषो कर्मसु लिङ्गतो विधानमर्थग्रहणादित्यत
प्यारभ्य साधारणग्रहणविधिसु सर्वं चेति वाचत । अपरं बहुभि
प्रमाणैः निर्वर्ण्यते । कानि पुन यत्प्रमाणानि ब्राह्मणसूत्रार्थेषु
कल्पकं सामसमाज्ञायोऽप्यपदेशः ।

It contains five prapāthakās, each divided into 12 kaudikās

Colophons

44B, षण्म प्रपाठक , 60B, मैत्रायण्यपौत्रस्य श्रीभट्ट-
भुतिस्वामिनो जयस्वामिपुत्र[स्य] कृतोऽनुभाष्ये द्वितीय प्रपाठक ,
95B, मैत्रायण्यपौत्रस्य श्रीभट्टभुतिस्वामिनो जयस्वामिपुत्र[स्य]-
कृतो तृतीय प्रपाठक 124B, मैत्रायण्यपौत्रस्य श्रीभट्ट-

भूतिस्वामिनो जयस्वामिपुत्र[स्य] छतौ सुभाष्ये चतुर्थः प्रपाठकः ;
146A, मैत्रायण्यौचस्य श्रीमद्भूतिस्वामिनो जयस्वामिपुत्र[स्य]
छतौ सुभाष्ये पञ्चमः प्रपाठकः ।

Post Colophon Statement :—

यथा दृष्टं तथालिखितम् । लेखकस्य नास्ति दोषः ।
वीरश्रीदिव्यसिंहमहाराजस्य २१ अङ्ग आश्विनसुक्लद्वितीया
शुक्लवासरे वीरवल्लभपुरासनमहाजनश्री नीलकराणन्दात्मज
केशवानन्देन लिखितमिदं पुस्तकं समाप्तम् ।

भौमस्थापि, etc, etc.

This is the commentary on *Latyāyana Śrauta sūtra*, published in the Bibl. Ind. Series, as by Agnisvāmi.

All the colophons in the present manuscript, however, seem to attribute it to *Bhattabbūti*, the son of *Jayasvāmin* and the grandson of *Mattraṣya*.

1343.

1138 द्राघायणीयसूत्रदीपः । *Dṛaḥyāṇīya sūtra dīpa*.

By Dhanva.

Substance, country-made paper 9x4 inches Folia, 31 of which the first two leaves are missing Lines, 10 on a page Extent in slokas, 800 Character, Nāgari Date, Sam 1658 Appearance, old

See I.O Catal No 269.

Col :— द्राघायणकृते सूत्रे दीपे धन्विनिर्मिते ।

द्वितीये दशके उत्तः पञ्चमः पटणोऽधुना ।

श्रीरक्षु खवत् १६५८ समये वैशाखमीने इदं पुस्तकं ।

शुभं भवतु । राम ।

In leaf 10B appears the following colophon :—

द्राघायणकृते सूत्रे दीपे धन्विनिर्मिते ।

द्वितीये दशदशो(?) द्वितीये पटणोऽधुना ।

1344.

1319. *The Same*

Substance, country made paper 10x13 inches Folia 21 Lines 11 on
a page Extent in slokas 500 Character Nagua Appearance tolerable
Incomplete

It begins —

औ गच्छेय नम । अथ सर्वसंख्येय ब्रह्मत्व विधातुमुपक्रमते ।
सर्वस्य ब्रह्मा दक्षिणेन हति । सर्वेष्वपि औतमार्षकर्मसु ब्रह्मा
भवेत् न पुनस्तद्वाचादिवत् औतमेव ब्रह्मण (?) प्रवर्तत इत्यर्थ ।
तेषां तेषु कर्मसु क्रियमाणेषु ब्रह्म दक्षिणतो भवेदिति । इयम
प्यत्र विवक्षितमिति ।

Col :— इति ब्राह्मण्यब्रह्मते सूत्रे दौरे धर्मविवर्तिनस्ते ।

दिलीचे दशके दत्त पञ्चम बदलोऽपुनः ।

As there are no other colophons in this MS it seems to contain the 15th patala only

For other patalas see Weber No 311, IO Catal 269 L 61

1345

36. **चन्दोगापरब्रह्मम् ।** *Chandôgâparâ-Sûtram*

For a description of the MS see Rāj Mātṛa Notices No 806.

Chandoga is a word of frequent use in Smṛti works, meaning a chanter of the Sāma Veda, and the word अपर is used here as distinguished from पूर्वं, पूर्वं meaning prior to death and अपर after death.

The work contains directions for a Chandoga for "चन्दोग्यक्रिया" or funeral rites, and for श्वादाश्राद्धादौ or rites to be performed on the 11th day from death, i.e. the day on which mourning terminates

1346.

997. **शौद्रसूत्रम् or शुद्रसूत्रम् ।** *Ksudra-Sutra.*

Substance, country-made paper $8\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches Folia, 20 Lines, 13 on a page Extent in Slokas, 550 Character, Nāgara Date Samvat 1916 Appearance, old. Complete

For the work see I.O. Catal. No 272 It is a Sūtra work in three prapāthakas, consisting of 13 sections.

Post Colophon Statement :—

वर्षे संवत् १९१६ या वदि ९ नवम म्युदिने लिखितं लक्ष्म-
सुत + + + रचनायेन । लिखितं परोपकारार्थम् ॥

1347.

2824. **गोभिलगृह्यसूत्रम् ।** *Grhya-Sutra by Gobhila.*

Substance, country-made paper $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches Folia, 29 Lines, 4 on a page Character, Nāgara Date, Śaka 1741 Appearance, discoloured Complete. But the Parisista is wanting

Post Col. :—

ग्रहे १७८१ विक्रमनामसंवत्सरे चैत्रवद्य द्वादशी सोमवार
लक्ष्मणभावर पाठक ४७५ । इदं पुस्तकं नानादोक्षित भागवत
टोकेकरस्य ।

Printed in Bibl. Ind.

1348.

2791. *The Same.*

Substance country-made paper $8\frac{1}{2} \times 4$ inches Folia, 38 Lines, 10 to 12 on a page Character, Nāgara Date, Samvat 1652 Appearance, discoloured and worn out Complete

Last Colophon :—

इति चतुर्थे प्रपाठके । इति गृह्यसूत्रम् समाप्तं शुभमस्तु ।

Post Col. :—

संवत् १६५२ समवे प्रथमभाद्रपदशुक्लचतुर्थ्यां गुरौ वाराणस्यां
लिखितम् ।

(1067)

1349.

2797. *The Same*

Substance, country made paper 10x6 inches Folia 67 Lines 7 on a page Character Nāgara Date Samvat 1813 Appearance, discoloured Complete

Colophon —

इति गोभिलगृह्यसूत्रे चतुर्थे प्रपाठके । समाप्तोऽयं ग्रन्थः ।

Post Colophon —

ओ ॥ सवत् १८१३ वैशाख वदौ अमावास्या लिखितम् ।
अमलाचलस्थ पुत्र भ० देवनामस्तेव पुस्तकम् ।

1350.

1207 गोभिलगृह्यभाष्यम् । *It continues on the Same*

By Narayana son of Mahābhata

Substance country made paper 11½x6½, 10½x5 inches Folia 1st part 28 2nd from 21 to 85 written in a different hand and at a different time Extent of the work śloka 481 as stated at the end of the MS Appearance old Generally correct Complete (but 2nd prapathaka is twice repeated owing to ill adjustment of the two different MSS)

For a description of the work, see L No 1067

1351.

10587 *The Same* . In four batches of leaves.

I

Substance country made paper 8½x3½ inches Folia 34 Lines 13-15 on a page Character Nāgara of the 15th century Appearance old and repaired

To the end of the first prapathaka

Col — इति गृह्यभाष्ये नवमौ कण्डिका प्रथमः प्रपाठकः समाप्तः ।

For the beginning of the work see L 1067

II.

Substance, foolscap paper. $9\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folios, 61, of which the first is missing. Lines, 6 on a page. Character, modern Nagara. Appearance, fresh.

Fol. 2. —

इति मृद्वभाष्ये प्रथमप्रपाठकस्य नवमो कण्डिका ।

Fol. 59B. —

इति द्वितीयप्रपाठकस्य सप्तमो कण्डिका ।

The MS. ends abruptly.

III

Substance, country-made paper. 10×4 inches. Folios 130-137, of which four are missing. Lines, 8 on a page. Character, Nagara of the fourteenth century. Appearance, very old and repaired.

From II. 8 to the end.

146B, इति द्वितीयस्य अष्टमो कण्डिका ।

End :— आसीदत्ससगोत्रोयं (गोत्राक्ष) ब्राह्मणो ब्राह्मणायणौ । ।

यासाभिधानच्छन्दोग[?] साक्षाद्वासवपरः ।

तस्य पुत्रोऽनुवृषो (शरोपो) भृशामदेव इति स्मृतः ।

विदित. नर्मलोकेषु रामदेव इवापरः ।

महावनस्तु विख्यातो भुवि(?) (रामदेवसुतो भवत् in the next batch of leaves).

यस्य कीर्त्तिमतः कीर्त्तिर्ज्ञानिम(र)द्यापि नष्टेति ।

नारायणाख्यस्तस्यापि नारायणपरायणः ।

पुत्रो बलवत्त्वाभूत् सदा स्वाध्यायवत्सलः ।

तेन सदेहनाशाय कर्मणा तुष्टिं कृत् सता ।

गोमिजाचार्यगौतायाः स्मृतेर्भाष्यमिदं कृतं ।

तदेतद्विहितदेवैर्विप्रैर्मध्यस्थवृत्तिभिः ।

कुलाग्र्येण विज्ञाय संप्राप्तं मदनुकम्पया ।

Here ends the MS. (see L. 1967)

IV

Substance country made paper 10x4 inches. Folia 7. First six leaves are marked both 1-b and 223-228. The 7th is written in a different hand containing the concluding portion. The 6th leaf ends abruptly. The last leaf, however, begins in the first line of 6B and goes to the end of the MS.

Last Col :—

इति श्रीगोविन्दसूत्रभाष्ये नागपद्धते चतुर्थप्रपाठकम्
दशमोऽङ्किका चतुर्थ प्रपाठक समाप्तः । समाप्त गोविन्दसूत्र
भाष्यः ।

The extent of the work is thus given in the preserved portion of MS —

अत्र श्लोकसप्तसप्त चत्वार्यंशे प्रतारि च । (Here ends
the 6th leaf)

श्लोकाः पञ्चदशमेव सप्त्या नागपद्धतेऽदिताः ।

1352.

1307. **सङ्घासंग्रहं नाम परिशिष्टम् ।** *Grhya sangraha*

By Govila's son.

Substance, country made paper 4½x3 inches. Folia 12. Lines 10 on a page. Character Nagari. Date Samp 1508. Generally correct. Complete. Appearance old (borders corroded with age).

Post Col —

संवत् १५३८ वर्षे मार्गश्रैयंशदि ६ श्रुतौ श्रीहलदुर्गे महाराय
श्रीभवानुविभय राज्य जिवाङ्गी . . . त् जिवाङ्गी प्रवदान
अध्ययनाय लिखित शुभं भवतु कल्याणं मङ्ग श्री . . . ए.
प्रवदानविपाठौ ।

Printed in Bib Ind

1353.

3023. **गोविन्दपरिशिष्टम् ।** *Gobhila parashista*

For the manuscript and the work see L. 1074

The Post Colophon Statement:—

संवत् १६४५ वर्षे पाशुपत शुद्धे १३ भूमे अष्टादश नागराति
पुत्रपोषमेन लिखितम् ।

श्रीवमस्तु । । श्रीविश्वनाथाय नमः । श्रीनमिंशो रक्षतु ।
शुभं भवतु । श्रीलेखकपाठक शुभं भवतु । । श्रीरामाय नमः ।
श्रीकृष्णाय नमः श्रीः । । ह । श्री । श्रीः । १

1354.

1034. **छन्दोगपरिशिष्ट or कर्मप्रदीपः ।** *Chandogaparisista*
in Karmapradipa.

By Kivara Mota see Cat. Cat. page 101B.

■ Historic, country-made paper 10x4 1/2 inches. Folia, 24 Lines, 11 on
a page. Written in slokas, 620 Character Nagara Date, Saig. 1725. Ap-
proximate, old Yerna. Generally correct. Complete.

This additional chapter is devoted to Utsarga and Upākṛāṇa rites to be performed before the commencement and completion of the annual recital of the Vedas.

1355.

1298 छन्दोगपरिशिष्टटीका (परिशिष्टप्रकाशाख्या) ।

Chandoga parīṣṭa tīkā

By Mahāmahopādhyāya Nārāyaṇa.

Substance, country made paper. 11x8½ inches. Folio 104 of which leaves are 43-48, and 48 are missing. Lines 4 on a page. Extent in slokas 300. Character Nagara. Date Sam 1000. Appearance very old, indistinct at places. Complete.

For the beginning see IO Catal No. 450

A commentary on Keśava Mīśra's Chandōga-parīṣṭa by Nārāyaṇa, son of Sōṇa, son of Umapati of the time of Jayapāla*. This Chandōga-parīṣṭa is also sometimes called Karmapradīpa.

Printed in Bibl Ind

It ends:—

अपराङ्गे तु पितरः सन्धाया सिद्धचारया ।

श्रवण्यां सर्वभूतानि द्रव्यानि नितरां स्रष्टेति ॥ १४६७२० ॥

Col. — इति श्रीमहामहोपाध्यायश्रीनारायणकृतौ छान्दोगपरिशिष्ट-
टीकाया द्वितीय प्रपाठक समाप्त । सम्पूर्णमिति ।

Post Col —

शुभमस्तु । संवत् १५६० समये यावत् यदि १ सोमवारे
राजाधिराज श्रीमत् रूपनारायणभूतं तिरभुक्तिदेशमध्ये
(?) दरिभंगानन्दे कर्म

* Nārāyaṇa is said to be a great supporter of Prābhākara school. He belongs to Kanjivilla family.

त्रिपाठी श्रीजगन्नाथस्यात्मपाठार्थे ॥ कर्णफलालङ्कृत पण्डित-
श्रीगौतम्यात्मन-श्रीरत्नाकरेण लिखितमिति मङ्गस्तपस्तकम् ।
शुभमस्तु ।

पुस्तकलिखनपरिश्रमवेत्ता विद्वज्जनो नान्य ।

× × लङ्घनखेदो हनुमान् धर वेद ।

शुभमस्तु । स्वर्गादित्यनत्यन्नमुपकारिता ।

परितमधिक कार्येलाभ्यै साधुगुरुर्वपि । १

On the obverse of the last leaf there is a line—

कर्मप्रदीपको भाष्य श्रीत्रिपाठीरघुनाथसुत त्रिपाठीजगन्नाथकौ पुस्तक ।

वामदेवत काष्ठदेवखेद पुस्तक (in १ different hand).

1356.

6470 *The Same*

Substance country made paper 9×4 inches Folia 84+61 L11 cm 10
on a page Character Nagara Date Samvat 1816 Appearance old and
discoloured Complete

The first two prapāthakas are contained in fol 1-84
The colophon of the second prapāthaka comes in the third
line of the first leaf of the second batch of leaves 1-61,
which contains the third prapāthaka

See I O Catal. No 150

Last Colophon —

कान्निविस्त्रोयमन्त्रामहोपाध्याय श्रीनारायणविरचितपरिशिष्ट-
प्रकाशे द्वितीय प्रपाठक समाप्त ।

Post Colophon —

श्रीविश्वेश्वरो जयति, etc, etc

मन्वत् शके १८१६ विरोधस्तत्नामवत्सर व्यापादश्यापस्तम्बा
भौमवाररे । श्रीगङ्गाविश्वेश्वरसन्निधौ अय यः नमस्तेनमगमत् ।
शुभ भूयान् ।

1357

6453. कर्मप्रदीपभाष्यम् । *Karma pradīpa bhāṣyam**By Mīra Aśāditya*

Substance country made 1710 14x5 inches Folio 10 100 10
 11 per page Character Nagari of the eighteenth century Ext 100 and
 116 166 restorations in a modern hand The original leaves are badly
 damaged but have been carefully repaired Complete We have also the
 text here

The Text is better known under the name of *Gobhila Smṛti*, being a supplement to the rules of Gobhila

For Āśāditya's commentary see IO Cat. Nov 162
 163

Last Colophon —

इत्याद्यादिव्यमिदं विरचितं कर्मप्रदीपभाष्यं समाप्तम् ।

1358

6488. कर्मप्रदीपविरुति । *Karma pradīpa viruṭi**By Śivānanda, son of Śubha Vīrānanda*

Substance country made 1890 13x7 1/2 inches Folio 14 100 8
 11 per page Extent in slokas 2000 Character in Devanagari Date 1890
 1901 Appearance fresh Complete

Last Colophon —

इति विद्वत्सुकुटमाशिक्षणीशानिवचनरत्नमल सुकृत्योविद्या
 मात्मन शिवशमविरचिताया कर्मप्रदीपविरुतौ द्वतीयाध्याय
 समाप्तः ।

Post Colophon —

सुम । मी । यावत् सुदी ११ । सवत् १८६१ मालवीय-
 बालसुकुन्दस्यैव पुस्तकम् ।

For the beginning of *Karmapradīpavirūṭi*, see Oxf.
 395 \

136

It ends .—

यस्याः क्षपाक्षटाक्षेण क्षतेयं विवृतिर्मया ।
परिचयेण सा देवी प्रीता भवतु सर्वदा ॥
मोदञ्जातीय-विश्राममुखस्य तनयेन हि ।
शिवरामेण रचिता विवृतिर्विदुषा मुदे ॥
यदत्र चाधु + + + यदस्ताधु तदादितः ।
विलोक्य विबुधैः श्रोथ्यं मयेव विहितोऽञ्जलिः ॥

1359.

10501 गोभिलीयश्राद्धकल्पभाष्य । *Gobhīlīya-Śrāddha-
kalpa-bhāṣya.*

(*With the Texts marked in rubrics.*)

By Mahāyāśas, disciple of Tārikika Bhaṭṭa.

Sub-stance, country-made paper : 10×5½ inches. Folia, 62. Lines, 11 on a page. Extent in slokas, 1400. Character, Nagara of the nineteenth century. Appearance, old and repaired. Complete.

An old and authoritative work, quoted by Raghunandanā in his Śrāddha Tattva. See W. p. 79, which describes a MS. of the work dated S. 1156 (A.D. 1400).

Beq. :—

ॐ नमो श्रीगणेशाय । श्री सामवेदाय नमः ।
आराधितो नरैर्यस्तु वाञ्छितार्थफलप्रदः ।
तमहं भक्तिपुङ्गवः ननु नौमि देवं जनार्दनम् ।
यत्ना गोभिलमाचार्यं यत्ना भट्टन्तु वार्षिकम् ।
करिष्ये श्राद्धविवृतिं सुचदा प्रीतये ष्कटम् ॥

अथ श्राद्धममावास्यायाः पितृभ्यो दद्यात् ॥ यत् पिण्डपितृयज्ञा-
दनन्तरं श्राद्धं सूचितं तच्छ्राद्धं + + + + दद्याद्वाच्यमासीन-
मिति वदता न च तस्यैतिकर्त्तव्यता काचित् उक्ता ॥ तदर्थं + +
+ + + + प्राश्न्यते ॥ अथ पिण्डपितृयज्ञादनन्तरं श्राद्धकर्म
विधये ॥

It consists of 9 chapters : at the end of the last chapter, it is said :—

एषोऽध्यायश्चिरन्तनभाष्यकारैर्न व्याख्यातो नापि दर्शितः । अस्माभिस्तु
मन्वांसु प्रतिष्ठा वृक्षमानत्वादर्थित इति ॥

Last Col. :—

इति गोमिलीयश्राद्धकल्पभाष्ये महापरिश्रुतश्रीमहायशोवि-
द्विंशति समाप्तमिति ॥

Following the last colophon, there are seven slokas, containing, however, no information

The date of the MS —

संवत् १७० + आश्विन वदि ८ सोमे चवाही जामेनद्वेण लिखापिन
पद्मपुर सधे ॥

1360

10109 **आवसथ्याधानपरिशिष्टं ।** *Atasathyadhāna*

parishisṭam

One leaf in the Nagpur charter of the eighteenth century containing 21
karikas

Col — इति नामवेदिनामावसथ्याधानपरिशिष्टं समाप्तम् ।

Then in a later hand :—

एतद् ग्रन्थपतौ प्रेते कुम्भादिकादघोऽहनि ।
प्रागेवैकादशश्राद्धादन्त + + विवर्जितम् ॥

Beg :—

श्री ॥ स्मार्त्ताधानं प्रवक्ष्यामि यथोक्तं मुनिभाषितम् ॥
नि.श्रेयसार्थिनो ह्यथ प्रवदन्ति मनोधिग ॥ १ ॥
तत्पूर्वेद्यु + + + + ग्रहोक्तं पौर्णमासवत् ।
आ(य) मुखौपवसथिकं भुजौघाता तु दम्पती ॥ २ ॥
क्षौमादिसम्भवे राम परिधा + + विश्वनौ ।
भुजौ देश उपकृते कटादिपि वारिते ॥ ३ ॥

पत्नी दक्षिणतस्तर्मे प्रयच्छत्यधरारणि ।

उत्तरोय + मानाय ऋत्विग्भानोरुपास्तये ॥ ३ ॥

उक्तश्च घाग्नं रात्रौ कृत्वा जागरणं ततः ।

उषाकाले बहिः स्नात्वा आहृत्यापः पवित्रिताः ॥ ५ ॥, etc, etc.

1361.

10862. गृह्यभाष्य । *Gṛhya Bhāṣya*.

Substance, country made paper 9×4 inches. Folio, 28 by counting the leaf marks are lost in corrosion. Lines, 8-10 on a page. Character, old Nagari of the fourteenth century. Appearance, very old and worn-out.

A fragment

The following colophons are found.—

इति गृह्यभाष्ये प्रथमा कण्डिका ।

इति गृह्यभाष्ये सप्तमी कण्डिका ।

इति गृह्यभाष्ये प्रथमप्रपाठकस्य नवमी कण्डिका समाप्ता ।

It quotes Kammapradīpa and Kātyāyana.

(1) सुब्रह्मप्रमाणं कात्यायनेनोक्तम् ।

(2) खादिरो वाय पार्श्वोवा ।

From the following passage, it appears to be the comment on some Gihya Sūtra of the Sama Veda.—

प्रायश्चित्तविधानं कर्मप्रदीपश्च ।

अथ कश्चिदाह इहाधानविधिरनाज्ञाता अभ्वर्ग्युभ्यो गृह्योयादिति तद-
समीक्ष्य + + + धानस्य । कुतः स्रष्टायावामेव यस्यान्तरे विधानात् ।
परिधायाद + + + इत्यादि कात्यायने कर्मप्रदीपे । पूर्णाहुतिगोदानान्तं
मन्त्रमुक्तं । सगदो + + च लक्ष्यमुक्तं ।

न चैतद्युक्तं । यत् स्रष्टायाविहितमना(?) इत्यपरस्रष्टायाविहितमनुष्ठेयते ...
... .. होमो विधीयते । मायं ह्येत इति माय-
माहुति । मायमाहुत्युपक्रम एव । कौथमराणायणीयाना
होमः ।

PRAYOGAS AND PADDHATIS OF THE SĪMA VEDA

1362

1281 चयनप्रदीपः। *Cayanapradīpah*

By Narasimha.

Substance, palm leaf 17½×1 inch Folia 102 Lines 4 on a page
Extent in slokas 2350 Characters 14th of the early eighteenth century
Appearance, looked Complete

Beginning.—

गच्छिष्यामि वम ॥

अथ भद्रावीरकरणम् । विव इवेति वचनात् दिवा दीप्तास्मन्तो
पात्ये (?) सम्भावाग्निरधार्ति । उदकृष्यस्य मृद वन्यकवया वराह-
विहृतं पुत्रिकाननापय (?) गवेधुका कृष्णाजिन अम्बिघ्नोचरतो
निधान अम्बादान देवस्य त्वा भवितु प्रसवेन्निर्गोर्गोष्ठ्या पूष्य
हस्ताभ्यामाददे मार्कसीति सख्ये कृत्वा दक्षिणेनासभ्य भयति ।
पुञ्जते मन उत पुञ्जते धियो विप्रा विप्रस्य दृष्टतो विप्रश्चित
विद्योना दधे वयुमाविदेक इन्मच्च देवस्य सवितु परिष्टुति ।

33A, इत्युद्गाढनरसिंहकृतौ चयने उखासम्भारकर्माणि समाप्तानि,
40B, इत्युद्गाढनरसिंहकृतौ चयने यकादशौकर्माणि समाप्तानि, 61B, द्वादशौ-
कर्माणि समाप्तानि, 80B, इत्युपाध्यायनरसिंहकृतौ चयने त्रयोदशौकर्माणि
समाप्तानि, 102B, इत्युद्गाढनरसिंहकृतौ अध्यायकर्माणि चयन समाप्तम् ।

It ends thus —

ज्योतिष्ठोमस्य अतिराचसम्यस्य माग्निचिग्यस्य कतोरङ्गतया
नाना तन्धो नाक्षत्रेभ्यो मण्डप भाष्यगभोजनानि दानुमहमुत्तुजे ।
तत्र ध्यान्तिकरस्य आशीर्वाकरममादीपनान्ते (?) मृष्टप्रवेष्टनम्,
माह्वयत्वादिस्रापनम्, ध्यान्तिमिर्विमुक्तोऽयु यच्च विद्वान् समाचरेत् ॥

1363.

38. सप्तसोमसंस्थापद्धतिः । *Sapta-Soma-Samsthā Paddhati.*

By Govardhana Tripathi.

For the MS. see I. No. 804. The word Samsthā means, literally, establishment, that is, liturgy of Soma Sacrifices. Sapta-samsthā would mean seven sets of such rules, evidently for the performance of seven sacrifices, only one of which, the Agnistoma, is treated of in this MS. It seems to be a mere fragment of a large work for the use of Sāma-Vedī priests.

For a description of the work, see I O. Catal 410 and 411

1364.

1049. *The Same.*

Substance, country-made paper 8x11 inches Folia 12 Lines 9 on a page Extent in slokas, 950 as stated in the MS. Character, Nagari Appearance discoloured

Colophon:—

इति श्रीदीक्षितगोवर्द्धनेन विरचिताया सप्तसोमसंस्थापद्धतौ
अष्टमोऽध्यायः समाप्तः ।

Post Colophon:—

ग्रन्थसंख्या ८५० ।

1365.

1023. ज्योतिष्टोमपद्धतिः (उद्गात्र) । *Jyotiṣṭoma-paddhati.*

By Rāmakṛṣṇa, the son of Dāmodara Tripathi

Substance country-made paper 9x4 inches Folia 14 Lines 8 on a page Extent in slokas 550 Character, Nagari Date, Sam 1805 Appearance, old Complete

A manual for the performance of Jyotiṣṭoma sacrifice

Iyotistoma is a Soma sacrifice, which consists of 21 stoma is and is performed in the spring season

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

अथाग्निष्टोमसंख्यस्य ज्योतिष्टोमस्य प्रयोग उच्यते ।

ऋत्विगर्षेयोऽनूचान इत्याद्यङ्गलक्षणवान् ऋत्विग भवेत् । अग्नौ ज्योतिष्टोमेन यज्यते । तत्रोद्गात्र भवता कर्त्तव्यमिति सोम-
प्रवाकेन प्रार्थित उद्गाता यदार्चिष्य न चिकीर्षति तदा नमः
सोमाय राज इत्यङ्गा सोमप्रवाक प्रत्याचक्षीत न करिष्यामीति
यदार्चिष्य चिकीर्षति तदा त प्रतिमनयेत् । मङ्गस्मेवोच
इत्यादि ॥

End —

अनुष्टुप छन्द इन्द्रो देवता उदवसानोऽपामिद्यौ विनिधोगं
गायन्तिता० वा २ रो १५ चोर । ३ । पूर्वाङ्गितिपक्षेऽपि प्रकीर्ता
उद्गृहीयह्वये गायन्तु ।

Col — इति औत्रिपाठिदामोदरच्छुना शमकथने नामाया-द्वितीय
नामधेयेन कृताया ज्योतिष्टोमस्य पञ्चतौ तृतीयसवन समाप्तम् ।

इति ज्योतिष्टोमस्य पञ्चतिः समाप्ता ॥

Post Col —

सवत् १८०५ शके १६७० माघ शुद्ध १० भौमे ।

1366

755 ब्रूढनवरात्रम् । *Brūḍa Navarātri*

For the manuscript see L 1592, see also IO Catal Nos 431 and 432 which seem to supplement the portion of the work embodied in the present manuscript

1367

450 सुब्रह्मण्यप्रयोगः । *Subrahmanya-prayoga*

For the manuscript see L 1366

Post Col. :—

इदं पुस्तकं मौन्युपनामवैभनायेन स्मार्थ परार्णय ।

The nine lines on the reverse of the last leaf are Subrahmanya Sāman.

1368.

1050. क्रतुप्रायश्चित्तम् । *Kṛatu-prāyaścittam*

Substance, country made paper 9½×4½ inches. Folio, 18 Lines, 11 on a page. Extent in slokas 500 Character, Nāgara Appearance, tolerable Complete

Directions for expiatory rites in connection with accidental violation of the rules for sacrifices enjoined in Sāma Veda. This work professes, in the beginning, to follow the authority of Brāhmanas, Kaudī śāra and Upagīanthakāra

Beginning :—

नमः सामवेदाय । अथ क्रतुलोपमिदानौमुच्यते । ब्राह्मणोक्तं क्षुद्र-
कारोक्तमुपयज्यकारोक्तपमप्युपसहस्य प्रथमं तावदवह्निप्रयश्चित्त-
मारभ्योच्यते । तत्र ब्राह्मणद्वयत्रमुक्ता । (?) यदि प्रन्तोवाच-
श्चिद्यते (?) यच्चस्य शिरश्चिद्यते ।

It ends :—

एवमेवाहुतिदय क्षिरण्यवाप्तमुक्तं ।
सर्वं न सर्वं होमविश्वेदे प्रायश्चित्तम् ॥

Col. — इति क्रतुप्रायश्चित्तानि समाप्तानि ।

Authorities consulted .—

1. क्षुद्रकार, for यज्यकार, कात्यायन, सूत्रकार, कल्पकार, भाष्यकार, बौधायन ।

1369.

5829 होरिषपद्धति । *Horīṣa-paddhati*

By Horīṣa

Substance country-made paper 9×4 inches. Folio, 94 Lines 8 on a page. Extent in slokas 1500 Character, Nāgara of the nineteenth century Appearance fresh Complete

The manuscript is hopelessly corrupt

Beginning:—

श्रीमच्छेषाय नमः ।

क्रियापद्धतिर्निर्यते ।

तत्रानुक्रमः ।

+ + दुर्कानर्जो दत्त्वा गतदशाच्चपिगङ्गः ।

खानाकृतपर्येणमिव प्रथमाच्चपिगङ्ग

कुर्वाच्च भवमे चेत् + + + + +

+ + + + +

आशिषो द्विगुणा दभां सम्यस्तु प्रकाशस्तथा ।

अग्नौ करणमुच्छिष्ट आह + वैश्वदेविक ।

अनुशब्द न कुर्वीत भावाद्वा + + + + +

विकिर न स्रधा कुर्वात् पिष्टशब्दोभिरभ्यता ।

आतोमान्तमनुवज प्रवर्द्धिमाविसर्जनम् ।

अष्टादशप्रदायांश्च प्रेतश्राद्धेषु वर्जयेत् ।

सगोत्र परगोत्रोवा यदि स्त्री यदि वा पुमान् ।

प्रथमेऽहनि यो दद्यात् स दद्याच्च समापयेत् ।

शालीभि + + वापि शकैश्च उत निर्वपेत्

प्रथमेऽहनि यद्रव्य तदेव स्यादश्राद्धिकम् ।

तिलाहविष्य + कर्म च + + + + +

मयाध्यान पुसवनसौ + + अथनान्यतः ।

श्रोथन्तौ जातकर्म + + + + +

+ + नामधेय योष्टिक = ततोऽक्षप्राश्ने विधिः ।

धूडाकर्म्मोपनयनसन्ध्याप्रविधयस्ततः ।

चतुर्गोदानिकादीनि व्रतानि च समासतः ।

अधिलक्षितमुपाकर्म समावर्त्तनमेव च ।

आचारस्य गृह्यस्य गृह्य छयिविधस्ततः ।

छामिकोऽटमश्रकददशूकायनाश्चन ।

परिभाषा प्रतिनिधिर्भूयुद्धोद्धवादयः ।

अधोनां नामधेयानि विवाहादिव्यवस्थिति ।

यवस्या चोपनयने यद्विद्वंस्योपवौतयो ।

अजिन मेघलादङ्गनाविप्रोविधिरेव च ।

भिच्छाश्रुनियमाश्रोच विधिराचमनस्य च ॥

सन्ध्याधिकार्यनिर्वातिरुपाकर्मव्यवस्थिति ।

माङ्गस्यान्तपथस्य च समावर्तनकर्मस्य ।

ओहोरिलेनोपकृतो नामगानां निगद्यते निगद्यते ।

अथाप्रियापणपूर्वकेभ्य परिजयादिकर्मभ्यः प्रथममेव सगत्या-
चिपमाद्वपुजायुर्ध्वं दृडिमभिमतम् । तथाच छन्दोगपरिशिष्टम् ।

End —

या यौत गाभिलाक्षैर्गङ्गा(यङ्गवा) मृजुपदे सम्यगाश्रम्य
सुखा ओमन्मियादिभिर्यां विधम (भिचेम) भमतया प्रापिता
प्रोज्जलत्वम् ।

सैवेय कण्डकादिव्यपनयनमनोहारिणो भ्रान्तिग्रन्था
यापारार्ये मदौया भवतु शुभगति पद्धतिः सामगानाम् ।

सप्तद्वितित(विदत)युञ्जानुचमन्यस्तदृष्टा (?)

ममरुद्रयिनियोगैर्मन्तरत्नैश्च पूर्णा ।

विविधमुनिवरोक्तिर्नासततर्करभिः—

भंवतु हृदयभूषा गुणदेय दिजानाम् ।

Colophon —

इति त्रिपाठिओहोरिलविरचित पद्धति ।

1370.

10585. छन्दोगसूत्रपद्धति (r कर्म-शिक्षा ।

Chandoga-grhya paddhati or Karma Śikṣā

*By Viṣṇu (Mithura, Aqnihotra) son of Asadhara and
grandson of Irivikrama*

A manual for the performance of domestic rites in accordance with the Gobhila Grhya Sūtra. It often quotes Karmapradīpa and Grhyā Samgraha.

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः । श्रीगोभिलाचार्याय नमः ।

वासुदेव नमस्कृत्य पद्मनाभ सनातन ।

इन्द्रो गन्तं हितार्थाय करिष्ये ऽष्टद्वयपद्धति ।

ऽष्टद्वय परिशिष्टस्य ऽष्टद्वयमाश्रय्य पद्धतौ ।

विचार्य श्रायवन् सर्वं सदाचारस्य शास्त्रम् ।

कर्मशिक्षा करिष्येह शिष्यानां हितकारिणाम् ।

कुर्वन् कर्माणि या वृद्धा न मुह्यन्ति कदापन ॥ ३ ॥

अथ सर्वकर्मकामादौ ज्ञान सन्ध्यावन्दनञ्च कुर्यात् 19B, अथ पार्वणस्थानी मातृपद्धति, 23B, इतौदानी पुनराधानादि वाच, 27B, अथ विवाहकरण, 47A, आधानपुनराधानसहित विवाहकर्म चतुर्थोपपन्न अग्निहोत्रीविष्णुना, मायुरेण कृत समाप्तमिति । गर्भाधानं तु वक्ष्यामि ।

47B, अथ भुसवन, 52A, अथ सौमन्तकर्मपद्धति, 55A, अथ जातकर्म, 55B, अथ मेधाजनन, 58A, अथ चन्द्रदर्शनकर्मपद्धति, 59B, अथ नानकरणम्, 73A, उपनयनपद्धति सप्ताविधा समाप्ता । अथ केशान्तकरण, 78A, अग्निहोत्रीविष्णुकृतपद्धतौ गोदानादीनि षट् त्रयानि समाप्तानि, 82B, अग्निहोत्रीविरचिते (?) विष्णुकृतपद्धतौ सोत्सर्गोपाकर्मपद्धति समाप्ता, 84A, इत्यादि प्रायश्चित्तादि समाप्तानि(?), 84B, अथाश्विनपद्धति, 88A, इत्यग्निहोत्रीविष्णुकृतपद्धतौ (?) ज्ञानान्त समाप्त । अथ विवाह करोति, 93B, इति गोयञ्च । गोयज्ञेनाश्वयज्ञो व्याख्यात ।

94A, अथावसथ्यकर्मकामारम्भ । अथ अश्वयुजकर्म, 98B, अश्वयुजकर्म समाप्त ।

101A, अथान्य[यु]जीकर्म, 102B, अथाप्यायण 106A, अथाप्यायणीकर्म, 107B, अथा पूषाष्टका, 110A, अथ + + ऊर्द्ध कथ्याष्टम्या मासाष्टकाकर्म । तन्त्रानेकथा विप्रतिपत्तिर्दृश्यते ।

116 A, यथा नारायणेनोक्तं भूवाकेन तथैव च ।

तथा मयाच लिखितमादौ त्रिविक्रमोदितम् ।

किमधिकं तु वक्ष्यामि मत्तस्ते हि महत्तमा ।

यदत्र लिखितं दुष्टं शो (षो)थ्यं तद्याश्चिकैदिने ।

मासाष्टकाकर्म समाप्तं । अथान्वष्टका, 124B, अथानन्तरं पिण्डपितृयज्ञस्य पठति , 127A, पाण्डुनाष्टका समाप्तेति , 129B, चेत्रीकर्म समाप्तं दौक्षितं त्रिविक्रमेण शाखान्तरोक्तविधिना एतत् कर्म लिखितं तच्च शाखायनपठतौ त्रिविक्रमपठतौ वा दृष्टव्यम् ।

अग्निहोत्रो (?) विष्णुहृतपठतौ कर्मशिक्षाया आवसथ्यकर्माणि समाप्तानि । अथ प्रज्ञातऋष्यादौनि कतिचित् कर्माणि बाल्यप्रसङ्गेन पठति क्रमादक्ष्याम् , 131A, एतत्कर्मप्रदीपप्रज्ञासमग्रं विरुद्धं नारायणाचार्य्यसम्भतेन केवलप्रायं सत्तमेण शालाकर्म समाप्तम् । पशुपक्षविधिस्तु भूवाकाचार्य्येणोक्ता(?) दृष्टव्या द्रुक्कामेनेति इदं ग्रन्थगौरवात् न लिखितमिति । अथ ह्यपोत्सर्गपठति । अथ गोभिलोक्तत्वात् संपूर्णानुष्ठानसिद्धिर्न भवति । अथ सामवेदसंबध्यच्छयाय निलोक्तविधिमाश्रित्य पठति लिख्यते ।

133B, ऋषोत्सर्गकर्मपठति शिक्षाया समाप्ता

अथ ह्यक्षारम्भे पुण्येहनि प्रतिष्ठं प्रथमे जागलयोजने दृष्टव्याह ।

140B, अथातो वास्तुपरीक्षा (and some minor topics)

End — कृमिमिन्द्रस्येतिमन्त्रे वसिष्ठ ऋषिः इन्द्रोदेवता गायत्रीष्टम्भं कृमिपातने विनियोगः । अथ मधुपर्कविधिः , कर्मविधिः प्रागुक्तः एव दृष्टव्यो विवाहकाले । अतश्चात्र पुनर्नोक्तम् ।

Col —

इति ऋक्षपठति समाप्ता ।

भार्गवो अमरदमिच पञ्चप्रवरसम्भितः ।

श्रीपरशुर्भणो नत्ता पौत्रस्त्रिविक्रमस्य च ।

पुत्र आशाधरस्यैव सामवेदस्य शाखवान् (?) ।

आहिताग्निमाधुरो विप्र[] इन्दोग्यप्रज्ञपदति ।

कर्मशिक्षामिमा चक्रे विष्णुनामा सुधी उनु ।

विदन् दिक्क शोध्य सदेति प्रार्थना पुन ।

प्रसन्न हि मनो येयां प्रेक्षणीया सदैव ते ।

कथ्येय (?) सर्वंशास्त्राणि इन्दोग्यप्रज्ञोक्तवन् ।

न चात्रालीतिकर्त्तव्यं दोषदृष्टिपरं न ।

दोषो ह्यविद्यमानो हि तच्चित्तानां प्रकाशते ।

Last Col —

अग्निहोत्रोविष्णुना (?) कृता लिखिता च इन्दोग्यप्रज्ञपदति
ग्रन्थस्य अर्द्धसमाप्तिः ।

Post Col —

स्ति श्री सवत् १६०५ समवे आनन्दनाम सवत्सरे + + +
वदि १२ सोमे वदिन । पठनार्थं परोपकारार्थं ।

A line after this is blurred over with ink

1371.

8092 कौथुमि-सामगानां संस्कारप्रयोगः ।

Kauthumi-Sāmagānā Samskāra Prayoga

forming part of Śū ārkodaya by Gajā Bhatta

Substance country made paper 10½ x 4½ inches. Folio 19 Line 10
on a page Extent in slokas, 400 Character, Vāgara of the eighteenth cen-
tury Appearance oil and coloured Complete

Colophon —

इति श्रीमत्सामगानां शिवाकर्षोदये कौथुमि सामगानां संस्कार-
प्रयोग समाप्तः ।

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ कौथुमि सामगानां संस्कारप्रयोगो उच्यते । तत्र पुण्याह-
वाक्यवृत्तविशेषान् कात्यायनानामिव । तत्र सर्वोपयोगितादग्नि-
प्रयोग उच्यते ।

1372

0020 रामकुतूहलः । *Ramakutuhalh.**By the son of Mukunda*

Substance country made paper 13x6½ inches 101 x 86 lines 17
on a page Extent in shloka 3100 Character modern Nagari 111 Varanasi
fresh Complete Date Samvat 1911

Last Colophon —

इति श्रीरामकुतूहलोत्तरे छान्दोग्यनिबन्धे सकलनिबन्धार्थ-
द्योतक षोडश प्रकरणं पूर्णम् ।

Post Colophon —

संवत् १९४१ मी० अगस्त वदी १ वार मङ्गल । बालमुकुन्दस्येद
पुस्तक ३३ । स १८०६ प्रति लिखी (प्रतिलिपि ?)

The beginning of the work —

ॐ नमः श्रीगणेशाय नमः । श्रीमन्महात्रिपुरसुन्दर्यै नमः
श्रीसामवेदाय नमः ।

यस्य ज्ञानाद्वाक्त्रमप्येकरूप

यस्य ज्ञानाद्वाक्त्रमप्येकरूपम् ।

नि सकृत्लेऽपीरुदः सप्रपञ्च

यस्तु वन्दे विष्णुमोक्षारूपम् ॥

गौरीश गिरिश गृध्र चिनयन शम्भु हर अम्बकम्

गङ्गा धूर्जटिक भव पशुपति गङ्गाधर यो विभु ।

एव नाम गणेश्वर सूरेश्वर सृष्टिा प्रबन्ध बन्ध

नलोमाश्च गङ्गाधिप विवशुते किन्तस्य विघ्नाङ्गयम् ॥

ब्रह्मात्मोद्यौ सप्रविज्ञात्मप्रज्ञया

येनास्मात् शाश्वत धर्ममूलम् ।

ससारान्मौ हेतुभूत दिजाना

वन्दे श्रीमद् गोमिखाचार्यपादम् ॥

The object of the work —

कर्मागारे भवान्बौ निपतितजनयेणैसन्ताणपोत
नि सामान्य वरिष्ठ निगमगदिताग्रान्धमात्राघिरुदम् ।
कान्दोग्ये गोभिलोक्तादभिमतसदाचारयोग्य सुबोध
ध्याय[ध्याय] प्रबन्ध कमपि च रचये औरमाकान्तपादम् ॥

The author's father, family, Guru and native place —

देशानामपि मध्यदेशविरिते राष्ट्रे महाख्ये सुभे
श्रीमत्सूर्यकुले त्रिवेदिविमले स्थातो मुकुन्दात्मन ।
काशीरामधरासुराचनपर तेनारामारभ्यते
यज्योरामकुतूहलोक्तु सुतरां भूतौ सहस्रास्थिनाम् ।
अथात सर्ववर्णस्य तत्त्वज्ञानार्थसिद्धये ।
तन्मूलज्ञापनार्थं सदाचारो ऽभिधीयते ।
सोऽपि वर्णाश्रमाणां वै पृथगेन विवक्षित ।
देशकाल-कुलपार क्षात्राशाभेदबोधक ।

स आधार ऋषिभि पार्थक्येन स्पष्टीकृत । + + + + +
पुन कौटुम्ब देशकालादिना वर्णाश्रमाणा भेदज्ञापक ।

So it relates to domestic rites, as prescribed by Gobhila for a Sāmavedī Brāhmaṇa. It quotes and explains various texts bearing on the subject, and gives directions for the performance of the rites.

3B, इति श्रीरामकुतूहले कान्दोग्यनिबन्धे सर्वव्यवस्तुपविद्याणीय नाम प्रथम प्रकरणं पूर्णम् ।

अथातश्चत्वारिंशत् सस्कारा अष्टगुणयुक्ता गौतमोक्ता दिवातिविधयास्तेषामपि आदावेव अष्टौ सस्कारा दिवत्प्रतिपादकाः ते च ।

गर्भपूजा पुनर्वसु यौमत्प्रेक्ष्यन् तथा ।

जातनामाश्रमध्याय चौकोपनयने तथा ॥

सस्कारानिति जानीयाद् गौतमोक्तविधानतः । मार्कण्डेयपुराणस्य . . .

वतएव श्रीमद्भोगिलाचार्याः कौमुदिशाखायां सूत्रं प्रणीतवान् । तच्चिह्नोप
शिष्यपारम्पर्येणागतं प्राप्य स्वशाखाविहितपरिशिष्टांश्चावलोक्य साम्प्रतं कर्मांशु
छानाविरोधेन सुबोधार्थं स्मार्त्तसिद्धान्तकौस्तुभविधिं प्रारभ्यते ।

तत्र पुण्याहं स्तुतिवाचन-गणपतिमाह्वयचतुर्दशं नवग्रहपूजायुज्यजप-हृदि
आह्वाना समस्त कर्मादिषु विधानात् कर्मप्रदीपोक्तविधिना माह्वयपूजनमारभ्यते ।

कर्मप्रदीपे

गौरी पद्मा शची, etc, etc

The other authorities consulted are —

4A, षडविंशब्राह्मण, 4B, तथाच व्यास, 5B, वशिष्टसूत्रम्, वशिष्ट,
7B, तथाच सादनिकापरिशिष्टम्, 32A, ह्य, 35B, मनु, 41A,
ह्यान्दोग्यपरिशिष्ट, 56B, पितृसंहिता ।

It is divided into two parts, the first consisting of 19
chapters and the second of 16 chapters

Part I

The colophon of the first chapter has been quoted
above

5 इति श्रीरामकृष्णले ह्यान्दोग्यनिबन्धे सगणाधिपगौर्यादिमाह्वयवप्रा-
वाचनपूजनप्रकरणं द्वितीयं पूर्णम्, 7B, •हृदिआह्वयप्रकरणं तृतीयं पूर्णम्, 10B
•कुशकण्डिकाख्यं प्रकरणं चतुर्थं पूर्णम्, 17B, •विवाहप्रकरणं पञ्चमं पूर्णम्,
20A, •चतुर्थीकर्मप्रकरणं षष्ठं पूर्णम्, •गर्भाधाननाम सप्तमप्रकरणम् पूर्णम्,
20B, •पुष्टवन नामाष्टमं प्रकरणं पूर्णम्, 22A, •सौमन्तोन्नयनं नवमं प्रकरणं
पूर्णम्, 23A, •जातकर्मप्रकरणं दशमं पूर्णम्, 24B, •नामकरणप्रकरणं
मेकादशकं पूर्णम् (the colophon of chapter 21 on annaprāsana
has been omitted), 27A, •चूडाकरणप्रकरणं त्रयोदशं पूर्णम्, 30A,
•उपनयनप्रकरणं चतुर्दशं पूर्णम्, 32A, •सन्ध्यापासनप्रकरणं पञ्चदशकं पूर्णम्,
33A, •ब्रह्मचारिव्रतोद्देशकं नाम षोडशकं प्रकरणं पूर्णम्, 33B, •सावित्रव्रत
विमर्गो नाम सप्तदशकं प्रकरणं पूर्णम्, 35B, •समावर्त्तनप्रकरणं अष्टादशं पूर्णम्,
38B, •प्रकरणमेकोनविंशतिकं पूर्णम् ।

Part II

Begins —

श्रीगणेशाय नमः ।

ॐ कार कौषुमि व्याम गोभिल जैमिनि तथा ।

नत्वा गणपतिश्चाथ वक्ष्ये पञ्चमुद्योमहम् ।

चातुर्वर्गस्य सामान्यमनुष्ठानमुदाहृत ।

महामुखमनादृत्य पतञ्जलं न लभ्यते ।

आराधयेदोत्तरे तस्मात् पञ्चपञ्चविधिं व्रते ।

प्राप्यते च फलं यस्मात् सूनादीर्घैर्न लिप्यते । etc

41A, इति श्रीरामकुतूहले छान्दोग्यनिबन्धे वैश्वदेवप्रकरणं प्रथमम् 40A
 •सामान्यद्योमप्रकरणं द्वितीयं पूर्वम्, 51B, •वास्तुपूजनप्रकरणं तृतीयं पूर्वम्
 56A, •धान्यध्यानप्रकरणं चतुर्थं पूर्वम् 61B इति रामकुतूहलोत्तरे
 छान्दोग्यनिबन्धे अग्निर्घोषोत्सर्गप्रकरणम् प्रथमं पूर्वम्, 63B •उपाकर्म
 प्रकरणम् षष्ठं प्रकरणम् 64B, •सप्तमं प्रकरणं पूर्वम् 68B, धान्याधान
 प्रकरणमष्टमं पूर्वम् 71B, दर्शनमकप्रकरणं नवमं पूर्वम्, (The colophon of
 Ch A omitted) 74B, •आयुज्यकर्मप्रकरणं द्वादशं पूर्वम् 75B
 नवाग्रप्राशनप्रकरणं त्रयोदशं पूर्वम्, 77A, आयुहायकप्रकरणं चतुर्दशं पूर्वम्
 78B, आयुकाप्रकरणं पञ्चदशं पूर्वम् 82B, •अन्यष्टकाप्रकरणं षष्ठदशं
 प्रकरणम् ।

The last colophon has already been given above

It ends with giving a list of contents

अनुक्रमिका चैव सखारा गौतमोदितः ।

सुखावबोधार्थतया अस्मिन्नेव प्रकीर्तिता ।

सख्या प्रकरणानाञ्च त्रिशत्पञ्चाधिकास्ति या ।

एकोना विधति पूर्वे चोक्ता वै षोडशोत्तरे ।

आलोकयिष्यन्ति च वे निख रामकुतूहलम् ।

स्नानं कर्मणि छन्दोमा मोह वेद्यन्ति ते ह्यपि ।

मृष्टा कर्मप्रदीपश्च नवग्रहमखलाया ।

आरक्षिको वेदमन्त्रास्य परिसंख्यानमेव च ।

বাশিষ্ট আত্মকল্যাণস্য ঋদ্ধাসমহক তথা ।
 যতশ্রুতমুপাধায় সাঙ্ক্যো বিধিরিচ্ছোদিত ॥
 আনন্দাভ্যয়মপ্রমেয়বিষয় যৌগেকগম্য সদা ।
 আত্মসৌদ্ধাৰিণ্য সাম্মত ত্বিতিপদৈ মূন্য পদ () শ্রান্ততম্ ।
 তস্মৈ কোটিনতি বিধায় সতত চাশ্রাস্যহে শ্রাখিনা
 শ্রীমদ্রোমিলসুখসুখিত্তিরচিত স্যাদ বিধিভূতয়ে ॥
 স্বপ্নেশাশ্রিবহ্নন্তার শ্রিবয়া সযুত শ্রিবম ।
 ত্রৈলোক্যশ্রিবদ বন্দে দেব হরিহরাভ্যকম ॥

1373

79. ৳পিতৰ্পণম্ । *R̥ṣi tarpanam*

For a description of the MS see L 817

The first seven leaves are lost, and twenty leaves only remain out of the 27 which completed the MS. So the manuscript extends over 320 slokas only, 1 leaf in the average containing 16 slokas, and not 500 as put down by Rajendralala, who apparently did not notice that the MS had seven leaves missing

Post Col —

লিখিত আত্মজবন্তসুত আত্মমহারামেয় ॥ রাজনগরমধ্য
 সম্বৎ ১৮০২ বর্ষে শ্রা ১৫৬ আষাঢ় শ্রুদি ১২ রবৌ শ্রীরম্ ॥
 কল্যাণমস্তু ॥ শ্রী ॥

There is no clue to ascertain to what *śākhā* it belongs

1374.

5274 ৳পোত্সর্গপ্রয়োগঃ । *Vṛṣotsarga prayogaḥ*

Substance foolscap paper 14x3½ inches folia 14 Lines 6-7 on a
 page Extent 28 slokas 374 Character Bengali Date Saka 1790 Ap
 pearance fresh Complete

A priest's manual on the consecration of a bull in a *śrāddha*.

Beginning:—

अथ सामगदयोत्सर्गप्रयोगः । तत्र गोघ्रातायां विनाशमुद्धाया
पुण्यभूमौ वा प्रागुदकप्लवनं देशं गोमयेनोपलिप्य दद्याच्छासादयेत् ।

Colophon —

इति सामगानो दयोत्सर्गप्रयोगः ।

Post Colophon Statement. —

खण्डिमुनिमहोसमिते शास्त्रवर्धे
द्वयवर्दिनज्ञानोद्बोद्धुमे मित्रवत्ते ।
द्विमहिरितनुभाया पादपद्म विभाय
लिखनमिदमकार्थीत् औयुत कान्तिचन्द्र ।

1375.

218 **श्राद्धविधिः ।** *Śrāddha vidhi*

Substance country made paper 15x2½ inches Folia 5 Lines 7 on a page Extent in slokas 100 Character Bengali Appearance, fresh Complete

Directions for the annual *śrāddha* according to the *Sāma Veda*.

1376

4601. **सन्ध्याप्रयोगः ।** *Sandhyā prayogaḥ.*

Substance country made paper 15x2½ inches Folia 5 Lines 3 on a page Character, Bengali of the nineteenth century Appearance, fresh Incomplete

With explanatory notes in Sanskrit

1377.

10679. *The Same.*

Substance fool-cap paper 15x4 inches Folia 3 Lines 7 8 on a page Character modern Nāgara Appearance fresh Complete

Col. :— इति सामगानां सञ्चाविधिः ।

Post Col. :—

लिपिरिय श्रीरामचरणविद्यालयाः । पाठकयोमधुसूदन
देवशर्मणः ॥

1378.

2740

Substance, country-made paper $9\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches Folia, one Lines,
16+7. Character, Nāgara Appearance, fresh

One leaf only beginning —

अष्टेष्टिकारः ।

गोभिलः ।

पक्षान्ता उपवक्तव्याः पक्षादयोऽभिव्यक्तव्या इति उपवासी
उन्वाधानं तत्र मध्याह्ने तत् पूर्व वा पर्वप्रतिपत्त्यन्वौ तद्दिने याग
इत्यादि ।

1379.

5280 दशकर्मपद्धतिः । *Daśa kar ma-paddhati*

By Bharadeva

Substance, country-made paper $13\frac{1}{2} \times 2\frac{1}{2}$ inches Folia, 51 Lines, 5 on
a page Character, Bengali Date, Saka 1766 Appearance, fresh Com-
plete

Colophon .—

इति भवदेवभट्टविरचिता दशकर्मपद्धतिः समाप्ता ।

Post Colophon Statement :—

श्रीदुर्गा श्रीगुरुभ्यो नमः ।

श्री भवनाथदेवशर्मणः पुस्तकमिदं खास्यरम् । अकाब्दा
१७६६ । २ । २७ ।

षष्ठ्यचरणे मतिराक्ता । श्रीराम अरम् ।

कान्त वल्लि कपोलिकाकुलतया नाथान्तकाशोऽधुना

व्याघ्रोऽध अरचापसन्धृतकरः श्येनः परिभ्राम्यति ।

इत्य सत्यज्ञिना स दष्ट इमुया श्येनस्तु तेनाहत

वूर्णं तौ तु यमाख्य गतमश्नो (?) दैवो विचित्रा गतिः ॥

1380.

10371 *The Same*

Substance country-made paper 13½ inches by 47 lines 8 on
page Character Nāgara of the eighteenth century Appearance old Com-
plete

The work ends in 41A, इति दशकर्म समाप्तः ।

The rest of the MS is taken up with the following
Samskāra, added by the scribe —

गर्भाधान षष्ठाधिवासनम्नाः ।

1381.

5760 सुबोधिनी । *Subodhinī*

By Śrī Rāma Śukla

Substance country-made paper 9½×4½ inches Folia 1 to 64 48 to 77
80 to 130 The contents of the leaves 40th to 65th have been restored in a
new hand in 24 leaves marked from 10 to 77 lines 9 on a page Character
Nāgara Date Samvat 1700 Appearance old and discoloured Complete

The mangalācaran and the object of the work

प्रथमं तात विश्राम विप्रेष्य जगदम्बिका ।

ज्ञानचिन्तामणौ खोये निर्णीतानां तु कर्मणां ॥

प्रयोगपद्धति सम्यगुक्त्या सुप्रसादतः ।

सामगानां हितार्थाय कुर्वे नास्मा सुबोधिनी ॥

The work ends —

यस्या ज्ञपःकटाक्षेण पद्धतिर्विभिन्ना मया ।

परिस्मरेण सा देवी प्रीता भवतु सर्वदा ॥

Colophon —

इति त्रिदशमुक्तमणिमार्गिकानोरहितचरककर्मकन्युक्तयोर्विष्वा
मात्मजप्रियवराभिरचितायां सुबोधिनीया पञ्चमप्रकाशप्रयोगपद्धति-
समाप्ता ॥

Col. :— इति सामगार्ग सन्धाविधिः ॥

Post Col. :—

जिमिरिषं श्रीरामचरणविद्यालयरः पाठकश्रीमधुसूदन
देवशर्माः ॥

1378.

2710.

Substance, country-made paper $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, one. Lines, 16+7. Character, Nāgara Appearance, fresh

One leaf only beginning —

अधेष्टिकालः ।

गोभिलः ।

पक्षान्ता उपवसत्याः पक्षादयोऽभियष्ट्या इति उपवासो
ऽन्वाधानं तत्र मध्याह्ने तत् पूर्वं वा पर्वप्रतिपत्त्यन्यौ तद्दिने यागः
इत्यादि ।

1379.

5280. दशकर्मपद्धतिः । *Daśa-karṇa-paddhati.*

By Bharadeva

Substance, country-made paper : $13\frac{1}{2} \times 2\frac{1}{2}$ inches. Folia, 51 Lines, 5 on
a page Character, Bengali Date, Saka 1768 Appearance, fresh Com-
plete

Colophon :—

इति भवदेवभट्टविरचिता दशकर्मपद्धतिः समाप्ता ।

Post Colophon Statement :—

श्रीदुर्गा श्रीगुरुभ्यो नमः ।

श्री भवनाथदेवशर्माः पुस्तकमिदं खात्तरम् । शकाब्दाः
१७६६ । २ । २७ ।

पिठचरखे मतिराक्ता । श्रीरामः प्ररखम् ।

कान्त वल्लि कपोतिकाकुलतया नाथान्तकालोऽधुना
व्याघ्रोऽद्यः शरचापमन्युतकरः श्येनः परिभ्राम्यति ।

इत्थं सत्तद्धिना स दष्ट इषुया श्येनस्तु तेनाहतः

तूर्णं तौ तु यमालय गतमद्यो (?) देवौ विचित्रा गतिः ॥

1380.

10371 *The Same*

Substance country-made paper 13×6 inches Folia 47 Lines 3 on
page Character Nāgara of the eighteenth century Appearance old Com-
plete

The work ends in 11A, इति दशकर्म समाप्त ।

The rest of the MS is taken up with the following
Samskṛāṇ, added by the scribe —

समाधानं यथाधिशसमन्ता ।

1381.

6760 सुबोधिनी । Subodhīnī

By Śrī Rāma Śukla

Substance country-made paper 9½×4½ inches Folia 11 45 46 to 77
68 to 130 The contents of the leaves 46 to 68 have been restored in a
new hand in 33 leaves marked from 46 to 77 Lines 9 on a page Character
Nāgara Date Samvat 1740 Appearance old and discoloured Complete

The mangalacārāṇ and the object of the work

प्रथमं तात विश्राम विज्ञेयं जगदम्बिका ।

कृत्वा चिन्तामणौ खोचे निक्षिप्तानौ तु कर्मणो ।

प्रयोगपद्धतिं सम्यग् गुरुणा सुप्रसादत ।

सामगानां हितार्थाय कुर्वे नाम्ना सुबोधिनो ।

The work ends —

यस्यां कृपाकटाक्षेण पद्धतिर्निर्मिता मया ।

परिचक्षमेव सा देवी प्रीत्या भवतु सर्वदा ।

Colophon —

इति विद्वन्मुकुटमणिमाधिराजनीराजितपरमकमलशुक्लश्रीविश्रा-
मात्मजप्रियविरामविरचिताया सुबोधिन्यां यक्षमयकाण्डप्रयोगपद्धति
समाप्ता ।

Col. :— इति सामगानां सन्धाविधिः ।

Post Col. :—

लिपिरिय श्रीरामचन्द्रविद्यालयाः पाठश्रयोमधुसूदन
देवशर्मणः ।

1378.

3740.

Substance, country-made paper $9\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches Folium, one Lines,
10+7. Character, Nāgara Appearance, fresh

One leaf only beginning —

अष्टौष्टिकालः ।

गोभिलः ।

मत्तान्ता उपवसन्त्याः यत्नादयोऽभियष्ट्या इति उपवासो
ऽन्वाधानं तत्र मध्याह्ने तत् पूर्वं वा पूर्वप्रतिपत्त्यन्धौ तद्दिने यागः
इत्यादि ।

1379.

5280. दशकर्मपद्धतिः । *Daśa karma-paddhati*

By Bhāradēva

Substance, country made paper $13\frac{1}{2} \times 2\frac{1}{2}$ inches Folia, 51 Lines, 5 on
a page Character, Bengali Date, Śaka 1700 Appearance, fresh Com-
plete

Colophon :—

इति भवदेवभट्टविरचिता दशकर्मपद्धतिः समाप्ता ।

Post Colophon Statement :—

श्रीदुर्गा श्रीगुरुभ्यो नमः ।

श्री भवनाथदेवशर्मणः पुस्तकमिदं खान्दरम् । शकान्दा

१७६६ । २ । २७ ।

पिण्डचरणे मतिरास्ता । श्रीरामः शरणम् ।

कान्त वल्लि कपोतिककुलतया नाथान्तकाणोऽधुना

व्याधोऽधः शरणायसन्भृतकरः श्येनः परिव्राम्यति ।

इत्युक्तवद्दिना स दष्ट इधुणा श्येनस्तु तेनाहत-

तूर्यं तौ तु यस्मान्नय गतमहो (?) दैवो विचित्रा गतिः ।

89A, अथ द्वादशाहृत्यम् । तत्र सपिण्डीकरणम् । तस्य अनेककालत्वेपि कजौ द्वादशाह एव कार्यमनित्यत्वाच्चरौरस्य । पूर्वोद्युताक्षयानां निमन्त्रण वैश्वदेवाय द्वौ विप्रौ एकश्च प्रेतार्थम् । प्रेतस्य पित्रादे र्ये सह सपिण्डीकरणम्, तत्प्रयागे चीनः । एव यस्या निमन्त्रणम् । अग्रजौ तु देवे प्रेते त्रये चैकैक इत्येव चीनः । प्राङ्मुख विप्रद्वयमुपवेश्य यवस्ते (?) तयोर्दक्षिणभानुं आलभ्य न करिष्य माणसपिण्डीकरणायादे विश्वदेवाय पुत्रामह निमन्त्रयामि । ततो निमन्त्रितौ स्त इति ताभ्यामुक्ते अज्जोधने इत्यादिना निघमान् आवयेत् ।

So according to this there must be a living Brāhmana to eat the Śraddhanna or funeral food and not their effigy in Kusā as prescribed in Bengal

11B, इह विष्णु विंचक्रमे इह विष्णवे न मम, मातस्तीले० इह यत्राप न मम ।

So it utters न मम in the style of a Rgvedi Brāhmana though it is intended for a follower of the Sāmaveda

End —

मोक्षदातीवविश्रामशुक्लस्य तनयेव हि ।

शिवरामेश रक्षिता मज्जतिविंदुषा सुदे ।

Colophon —

इति विद्वन्मुकुटभाषिण्यनौराजितपरमकमलशुक्लश्रीविश्रामा-
त्मजशिवरामविरचिता आर्द्धचिन्तामणौ तृतीयप्रकरणप्रयोगमज्जति
समाप्ता ।

Post Colophon Statement —

मात परतर नान्यत् त्वत् पश्यामि चक्षुषा ।

अतस्त पादि दु खान्मा श्ररणागतवत्सले ।

There are three verses more

Then the date —

संवत् १७३० वर्षे आश्विन सुदि ६ सोमे लिखितम् ।

आर्द्धचिन्तामणि सम्पूर्णम् ।

लेखकपाठकयो शुभ भवतु ।

Post Colophon Statement :—

लेखकपाठकयोः शुभं भवतु ।

मङ्गलं लेखकानां च पाठकानां च मङ्गलं ।

मङ्गलं सर्वलोकानां भूमिभूपतिमङ्गलं ।

यावत्सर्वव्यसमुद्यो यावत्सर्वधर्ममखिलो मेवः ।

यावच्च चन्द्रादित्यौ तावदिदं पुस्तकं भवतु ।

अष्टौ अहंमदावादमध्ये प्रकंदरपुरमध्ये वास्तव्यं श्रीआभंतर उदीयतहृद्यज्ञातीयत्र० जयदेवात्मज-दयानन्देन लिखितमिदं पुस्तकं समाप्तम् । संवत् १७ आषाढादि ५६ वर्षे माघमासे शुक्लपक्षे द्वितीयाया तिथौ भृगुवातरे उत्तराषाढागते श्रीसूर्ये ज्योतिष्मन्ता-मणिप्रयोगपद्धतिं समाप्तं(?) । वाक्यं पुस्तकं दृष्ट्वा तावद्यं लिखितं मया आत्मपठनार्थं लिखितं तथाच परोपकारार्थं । स्वयं लिखितं । शुभं भवतु । कल्याणमस्तु । श्रीशिवो जयति ।

1382.

5974. *The Same.*

Substance, country-made paper . 9x4 inches . Folia, 251 . Lines, 7 on a page. Extent in stanzas, 3000 . Characters, Nagari . Date, basmat 1730. Appearance, old and soiled . Complete . Written in two different hands

The second hand begins in leaf 146 and ends in 175. Then the first hand resumes and writes to the end.

It is based on the author's *Śrāddha-Cintāmaṇi* to which it is intended as a practical manual.

See I O Catal. No. 1735 and for *Śrāddha-Cintāmaṇi* see Oxf. 710.

The author speaks of Nārāyaṇa Bhaṭṭa (1511-1574) in the very beginning . So it is clear that *Śrāddha-Cintāmaṇi* quoted by Raghunandana (1567) must be by Vācaspati Miśra (1500) and not by our author. For Nārāyaṇa Bhaṭṭa is known to be a contemporary of Raghunanda . On the other hand our author is quoted by Nirṇay-sindhu (1612 A.D.).

3B, इति औद्दिवेदश्रीपति कनिष्ठतमय वासुदेव विरचितायां छान्दा-
निर्घरणसूक्तमण्ड्याख्यायां बालबोधविवेकिन्या द्रष्टव्यादृषिरसोति सूक्त-व्याख्यान
समाप्तम् । A V II 11

6B, इतोऽग्राना त्वेति सूक्तत्रयाद्युद्धं सूक्त व्याख्यातम् ।

8B, इति सम ष्योतिरिति द्वितीय सूक्त व्याख्यातम् ।

10B, इति उतो असीति तृतीय सूक्त व्याख्यातम् ।

These three suktas form the 17th, 18th and 19th suktas
of the 4th kāṇḍa of A V

इति औद्दिवेदश्रीपति कनिष्ठतमय वासुदेव-विरचितायां छान्दानिर्घरणसूक्त
मण्ड्याख्यायां बालबोधविवेकिन्या ईदृशानाभ्येति सूक्तत्रय व्याख्यान समाप्तम् ।

अथ क्रमप्राप्त [ये] पुरस्तादित्युद्धंमभयगणपरिपठित व्याख्यायते ।

12B, इति औद्दिवेद • ये पुरस्तादिति सूक्तव्याख्यान समाप्तम् ।

A V IV 40

16A, इति औद्दिवेद • सुप्रशंसन्तां विददिति त्रयोदशसूक्तव्याख्यान
समाप्तम् । A V V 14th,

21A, • यां ते चक्रुरिति द्वादशसूक्तव्याख्यान समाप्तम् ।

A V V 31st

22A, प्रतोऽनीन मलो हि त्वमिति द्वात्रिंशत्सूक्तव्याख्यान समाप्तम् ।

A V VII 65th sūkta

28A, • अथ प्रतिसर इति अर्धसूक्ताभिध द्वाविंशत्सूक्तद्वय व्याख्यान
समाप्तम् । A V VIII 5

इति या कल्पयन्ति व्याजेन प्रतिज्ञातानि द्रष्टव्यादृषिरसोत्यादिकानि
वचापि (?) छान्दानिर्घरण सूक्तानि व्याख्यातानि ।

Here ends the Kṛtyānirharana sūktāṅgaṇa vyākhyānam
It is an explanation of a collection of Sūktas from Atharva
veda, directed against witchcraft, Kṛtya meaning a witch
Aufrecht says that the text belongs to the first adhyaya
of the tenth kāṇḍa, of which however the first four rks of
the first sūkta only are found at the beginning

SAMHITA OF THE ATHARVA-VEDA.

1383.

4196A आथर्वणसंहिता । *Atharvāṇa Samhitā.*

Substance, country-made paper alternately white and yellow 14x6 inches Folia, 268 Lines, 8 on a page Character, Bengali Date Saka 1741 Appearance, fresh Complete

It belongs to the recension published by Roth and Whitney

Post Colophon Statement:—

एवं खण्डे अनुवाक ८ सूक्त १४३ ऋषा ८३६ सर्वेषु काण्डेषु
ऋषा संख्या ६०१५ शुभमस्तु यशमस्तु ६६८० प्रकाब्दा १७४१
आषाढस्य द्वितीयदिवसे समाप्तम् । श्रीहंसवरपद्ममुखोपाध्याय-
लिखितमेतत् भोकाय वाराणस्य शुभमस्तु । श्रीश्रीहरि श्रीहरि
नमस्तुभ्यो ।

1384.

1723 कृत्यानिर्हरणसूक्तगणव्याख्या बासबोधविवेकिनी

Kṛtyā-nirharana-sūkta-gaṇa-vyākhyā Bālabodha-vivekinī
and शौनकीयप्रत्यङ्गिराकल्प । *Śaunakīya Pratyāṅgira*
Kalpa

By Vasudeva.

Substance, country made paper 16½x5½ inches Folia, 34 Lines, 10 on a page. Extent in slokas, 1050 Character Nāgaia Date, Sam 1830 Appearance, fresh Incorrect

Post Col :—

संवत् १८२० ।

For the beginning of *Kṛtyānirharana-sūktagaṇa-vyākhyā* see Stein. Extr 243, p 247

उत्पातशान्ति रोगानां कोपशान्तिर्नर्पय ॥

यद्यशान्ति रोगशान्तिः क्षयाशान्तिर्नर्पय ॥

End :— अथर्वमन्त्रात् सप्रज्ञा मन्त्रेभिरभिर्दिशति मन्त्रेभिरभिर्दिशति ।

Col. :— इत्याद्यन्त्रे शौनकोयः प्रत्यङ्गिराकन्यः समाप्तः ।

1385.

1871. प्रत्यङ्गिरास्तुतम् ।

Substance, country made paper 9x4 inches Folio & Line 8 on a page. Extent is Sloka 50 Character Nāgara Appearance old

A paraphrase in 10 verses in the anustubh metre, of the first three sūktas of the 10th kanda of the Atharvaveda. There is a similar paraphrase of the Rudra sūktas of the Vajrasaneyā Samhitā in the Vallāharita.

On the obverse of the first leaf occurs the following —

सिंहो सिंहमुखो सखो भगवत प्रोत्पुङ्गवेनोऽश्वला

श्रु[ल] कृत्कपालपाशपरशुधयो महेशानुग्राम् ।

रहाकोटिविश्रितास्त्यकुहरामारुहनेनाश्वला

बालेन्दुज्वलमौलिका भगवतो प्रत्यङ्गिरामर्षये ।

The work begins —

या कन्ययन्तोऽप्युषामनस्य प्रत्यङ्गिरा ऋधिरनुष्टुपं प्रति-वेदय
चन्दांसि । श्री कण्वदेवता ॐ बीजं हि प्रति मम गवमन
पारायणे विनियोगः ॥

या कन्ययन्तो । गोरयः । मूरो कन्या ।

उधूमिवा । तां ब्रह्मणापविर्तुं । प्रत्यङ्गिरां मयानु । १ ।

श्रीर्धमन्तो कर्षन्तो विधूकपा भय । करो ।

यः प्राश्नोदिहाद्य त्वा विभ त्वं योऽर्षाभूमि । २ ।

It ends :—

पट पट ऋहि माहात्म्ये विधूमांसि ममभिः ।

ऋहि यद्भू स्त्रिधूलेन कथ्यते पितृ शोभितः । ३८ ।

एको मया प्रयोगाय न्यः । व ब्रह्मरिषो ऋहिः ।

Then follows श्रौतकीय प्रत्यङ्गिरा कल्पः, which is but a rite of the Tantrika form in connection with Kṛtyamharana.

It begins —28B,

अथ प्राधान्येन व्याख्यातव्यत्वेन प्रतिज्ञात क्रमप्राप्त या कल्प
पन्नीत्यर्चसूक्ताभिध द्वात्रिंशदृष्ट सूक्तत्रय व्याख्यायते ।

तत्र तावत् प्राचीनस्तत्कल्पो लिख्यते । स च यथा ।

ममोऽथर्ववेदाय ।

ब्रह्मलोके सुखालोके सर्वलोकागुरुं शिवम् ।

सर्ववर्णमय साक्षात्सर्वतेजोमय परम् ।

सर्वविद्यापर शश्वज्ज्ञानोपायार्थं च हरम् ।

प्रणम्य सर्वदेवाश्च कृष्य च प्रथममता ॥

वशिष्ठो वामदेवश्च जाबालि कपिलस्तथा ।

नारदश्च मुक कल्पो विन्धामित्रश्च कश्यपः ॥

अमरस्यश्च पुलस्त्यश्च दुर्वासा जनकादयः (वयस्यकादयः) ।

श्वमादिमुनीन्द्राणां रुद्रमध्ये पितामहम् ।

पप्रच्छ च मुनिर्वेद्य श्रौतकं सुमहात्मना ।

अथर्ववेदस्य माहात्म्यं यथावद् ब्रह्मसूक्तम् ॥

उवाच तन्मे देवेशो रुद्रस्य परमं शिवम् ।

सर्वदेवमय साक्षादथर्वमभिज्ञोऽस्यते ॥

तदग्न्यं मन्त्रभागेषु प्रत्यङ्गिरस्तमुच्यते ।

यद्वात्रिंशदृष्टं प्रोक्ता सर्वकार्यार्थसाधका ॥

गुह्याद् गुह्यतरा माक्षात्रैलोक्यविजये परा ।

शिवेनोक्ता मया लब्धा समाहितमना श्रद्धया ॥

श्रान्तौ पुष्टौ समृद्धौ च महामृत्युभये तथा ।

अभिचारिकृत्तयाग्न्याः श्रान्तिपत्यभिचारिके ॥

नियहानुग्रहे चैव सर्वपापहर शुभम् ।

भूतप्रेतपिशपादियहनाधानिवारकम् ॥

BRAHMANAS OF THE ATHARVA-VEDA

1386.

331. गोपथब्राह्मण । *Gopatha Brahmana*

A portion of Rājendralāla Mitra's MS. for the press

These leaves are written in beautiful, bold Devanāgarī, on foolscap paper, but are soiled by the hands of the compositor, and bear in places directions for the press

1387

4196B. *The Same*

Substance country-made paper : yellow and white . 14 x 4 inches
Lines 8 on a page Character Bengali Written in the same hand as
Catal No 1383 Appearance fresh Complete

Published in the Bibl Ind Series

Post Colophon Statement —

लिखित श्रीहरचन्द्र मुखोपाध्याय मोक्षम दासद्वारा ।
प्रियाय नमः ।

1388.

2249 मुण्डकोपनिषत् । *Mundakopanisad*

Substance, country made paper 7½ x 4 inches Folia 8 Lines 7 on a
page Character Nagari of the eighteenth century Appearance, fresh
Complete

Printed in the Bibl Ind. Series, pp. 262 to 325 of a
collection of Upanisads

1389.

9525. *The Same*

Substance country-made paper 13 x 9 inches. Folia 3 Lines 10 on a
page Extent in slokas 20 Character, Nagari. Appearance fresh Prose
Generally correct Complete

The text only

Colophon —

इति श्रीप्रत्यङ्गिरास्तुत समाप्तम् ॥ ६ ॥ श्रीकालभैरवार्पणमस्तु ॥

Post Col —

हे पुस्तक नानादिद्वित भागवतटोकेकर याचे व्यसे लिखित
पायदुरय विनायक ॥

This is called Pratyāṅgira Kūḍpa because Rsi Aṅgiraḥ was the first to use these śūktas in his Abhicāra, i.e. the six cruel rites

Leaf 2A —

यथा त्वाङ्गिरस पूर्वे भगवन्वापसेधिरे ।
अथ यच्च वशिष्ठाश्च तथैव त्वापसेधिरे ॥

Vide A V 10 6 —

प्रतीचीनत्वाङ्गिरसोऽध्यक्षो न पुरोहित ।
प्रतीचीः कृत्या आहूतत्वाभून्क्षत्वाहूतो ऋषिः ॥

Of which the above verse appears to be a paraphrase in Classical Sanskrit

It begins —

यदक्षर पर ब्रह्मा विद्यामभ्यसितोरितम् ।

यस्मिन् प्राप्ते भवेत्प्रातः सर्वं तस्याम सद्ययम् ।

ब्रह्मोपनिषद् गर्भोपनिषदाद्या आष्विनवेदस्य वज्र उपनिषदः
सन्ति ।

1392

9520 मुण्डकोपनिषद्दृका । *A comm. on the same text*

Substance country made paper 17x inches. Folio. 6. Lines 12 on a
page. Extent in el. ka. 209. Character Nagari. Appearance & lettering
Complete.

From the note on the margin मु० उ० वा० it appears to
be by Dimodari.

Beginning —

अस्या आष्विनिकोपनिषदो मोक्षहेतुब्रह्मविद्याप्रतिपादकत्वात्
अनुबन्धचतुष्टयं सिद्धं । विद्याया ब्रह्माविमर्शसमर्पणोक्तिविद्यास्तुते
स्तुतिः श्रोत्रप्ररोचनाया ब्रह्मस्य सर्वव्याप्तकस्य ब्रह्मविद्याया वाक्यो
त्यव्ययमित्यक्त ब्रह्मरूपाया सर्वविद्याप्रतिष्ठते सर्वविद्यावेद्यानां
ब्रह्मविद्याया विवितत्वसम्भवेन सर्वविद्यासमाप्तिभूमित्वात् वा प्रति
ष्ठात्वमित्यादि ।

1393

949 कठवल्लूतपनिषदाश्लोकः मुण्डकोपनिषदालोक्य ।

A comment on Kathavalī and Munda Koptisat

By Vaidyanāthakṣa

For the manuscript see L. 1813

1394

440 आश्विनोपनिषद्वाच्यम् । *Atharva-upanishad Vācyaṃ*

By Ananda Tirtha, the founder of the Mathura School

For the manuscript see L. 1172

1390.

11072. **मुण्डकोपनिषद्भाष्यव्याख्यानम् ।***A sub comm to the same**By Anandagiri*

Substance country made paper 13x6½ inches Folia 15 In Tripatha form Character Nāgara of the thirteenth century : Appearance, fresh Complete

The leaves are marked with the letters सु भा वा

The comm begins —

ओमणेष्टाय नम ।

ॐ नमो ब्रह्मणे ।

ॐ यदक्षर पर ब्रह्म विद्यागम्यमितोरित ।

यस्मिन् ज्ञाते भवेज् ज्ञात सन्वे तस्यामसप्रयम् ।

ब्रह्मोपनिषद्गर्भोपनिषदाद्या अथर्ववेदस्य ब्रह्म उपनिषदाः सन्ति । तासां शास्त्रीरक्षे अनुप्रयोगित्वेन श्रद्धाचिख्यासितत्वाद्-
दृष्टत्वादिरुच्यको धर्मोक्तेरित्यधिकरणोपयोगितया मुख्यकस्य
श्रद्धाचिख्यासितस्य प्रतीकमादत्ते ब्रह्मा देवानामित्याद्याथर्वणोपनिष-
द्भाष्यव्यासितेति विशेष ।

Edited by Dr. E. Roer, in the Bibl Ind, 1850 The text was first translated into English by Raja Rammohan Roy

1391.

1657. *The Same.*

Substance country-made paper 9½x5 inches Folia 9 Lines, 13, 14 on a page Extent in slokas 20 Character, Nagara Appearance tolerable Prose Complete

Colophon —

इति मुख्यभाष्यटिप्पण्यम् समाप्तम् ।

Complete in 38 leaves : The Ātharvanopaniṣad is said to be the Mandukopaniṣad, which is complete in 3 Prāṇas

1399

9016 *The Same*

Substance, country made paper : 10×4 inches Folia 31 : Lines, 9 on a page Extent in Slokas 550 Character, Nāgara Fresh Complete

Complete in 31 leaves

The Colophon —

इति श्रीमोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्य-परमहंसपरिव्राजकाचार्यस्य
प्रश्नोपनिषद्भाष्यस्योपनिषत्प्रश्नभाष्य सम्पूर्णं समाप्तम् । ॐ
सत्सन् ब्रह्मार्पणमस्तु ।

1400

1058 प्रश्नोपनिषद्भाष्यविवरणम् । *A sub-comm on the same*

*By Nāṇāyanendra Sarasvati, the disciple of Jñānendra,
the disciple of Karṇāyendra*

Substance country made paper 9½×5 inches Folia, 29 : Lines 13, 14 on a page Extent in Slokas 1150 Character Nāgara Appearance tolerable Complete

Colophon —

इति परमहंसपरिव्राजकाचार्य-श्रीकैवल्येन्द्रशिष्यज्ञानेन्द्र-उभ-
यरहंसेवि-नारायणेन्द्रसरस्वतौविरचित प्रश्नोपनिषद्भाष्यविवरणम्
समाप्तम् ।

It begins —

आद्यव्यंशे ब्रह्मा देवानामित्यादिमन्त्रैरेव आत्मतत्त्वस्य निर्णीत-
त्वात् तत्रैव ब्राह्मणेन तदभिधानं पुनस्तत्तद् इत्यादिस्तत्त्वैरेव
विक्षरेण प्राणोपासनादिसाधनसाधित्वेन अभिधरत्वात् न पौनस्त-
मिति वदन् ब्राह्मणमवतारयति मन्त्रेति विक्षरेति । मन्त्रे हि दे
विद्ये वेदितव्ये परा चेति अथराधेति उक्ता तत्र परा ऋग्वेदा-
द्यभिधायित्वम् । सा च विद्या कर्मरूपा उपासनारूपा ।

It is not a comm on the Upanisads of Atharva Veda, as Rajendralala says, but on the Ātharvanopanisaḍ by which the Mundakopanisaḍ is meant

1395

9530. *The Same*

Substance, country-made paper 13×5 inches Folia, 3 Lines 12 on a page Extent in slokas 114 Character, Nagara Appearance, tolerable Complete

Beginning:—

ॐ योगेशाय नमः । सुकेश च भारद्वाज शैब्यश्च सत्यकाम
सौर्यापणी च गार्ग्यं कौश्ल्यश्चात्रलायनो भार्गवो वैदमिः ऋषय्यो
कात्यायन स्ते ह्ये ते ब्रह्मपरा ब्रह्मनिष्ठा परंब्रह्म अन्वेषमाणा एव
ह वै तत्सर्वं वक्ष्यतीति । इत्यादि ।

1396.

2250 प्रश्नोपनिषत् । *Praśnopaniṣat*

Substance, country-made paper 9½×4½ inches Folia, 9 Lines, 8 on a page Character, Nagara of the eighteenth century Appearance, discoloured Complete

Printed in Bibl. Ind. in a collection of Upanisads

1397.

9791. *The Same.*

Substance, country made paper 10×6 inches Folia, 7 Lines, 8 on a page Extent in slokas 115 Character Nagara Appearance tolerable Prose Generally correct

1398.

8595 आयर्व्वखोपनिषत्प्रश्नभाष्य । *Atharvanopanisaḍ-
prasnabhāṣya*

By Śaṅkarācārya

Substance, country paper 9½×4 inches Folia, 33 Lines, 3 on a page. Extent 600 slokas Character Nagara Fresh Complete

An exposition of the *Prāṇopaniṣad* in the *kārikā* form, in imitation of Gaudāpada's *Kārikā* on *Māṇḍūkya-*
paniṣad

The commentator, Anandātirtha, is the founder of the
Mādhva School and bases his interpretations of the text
on the Vaiṣṇavite doctrine.

It begins thus —

श्रीवेदव्यासाय नमः ।

श्रीपूर्वप्रश्नपूजितशरण-श्रीमौनापतिरामचन्द्राय नमः ।

नमो भगवते तस्मै प्राणादिप्रभविष्णवे ।

अमन्दानन्द सान्द्राय वासुदेवाय वेधसे ।

प्रजानां पालनाय विष्णुः प्रजापति रितोरितः ।

न वायुं सूर्य्यगमान् चन्द्रनामौ सरस्वतीम् ।

सूर्य्यचन्द्रगतौ देव सनजं पुण्डरीकम् ।

तावाविश्वं स्वयं विष्णुः सर्व्वदृष्टौ करोत्यजः ।

अमूर्त्तस्य स वायुस्तु मूर्त्तसस्या सरस्वती ।

आदित्यस्य स वायुस्तु प्राणानात्मनि सनयेत् ॥

End —

नमो नमोस्तु हरये प्रेक्ष्यप्रेक्ष्यतमाय मे ।

परमानन्दसदोहवान्द्रानन्दवपुस्तते ॥

The last Col —

इति श्रीमदानन्दतीर्थभगवत्पादविरचिन श्रीमत् बटप्रश्नोप-
निषत्सुभाष्य समाप्तम् ।

Post col —

श्रीमध्वक्षम श्रीवृत्तिहृद्गोत्रे लिखित उपेन्द्रयतिना ।

1404

951 प्रश्नोपनिषदालोकः । *Lrashtipra utaloka*

By Vyndna Bhikṣu

for the manuscript see L 2051 Leaves are marked
from 96 to 112

तत्र द्वितीयादितोयत्ततौचप्रश्नाभ्यां विवियते । आद्या कार्यकाये
विवियतेति नेह विवियते । उभयो यत्र तु ततो वैराग्याय
प्रथमप्रश्ने स्पष्टीक्रियते ।

1401.

11034 *The Same*

*Bring a commentary on Śaṅkara's Bhāṣya on the
Prasnopanisad*

Substance country made paper 10×4½ inches Folia 46 Lines 10 on
a page Extent in slokas 1100 Character modern Nagara Appearance
fresh Complete

Last Col. —

इति श्रीमत्परमहंसपरिज्ज्ञाप्रकाशार्थ-श्रीमत्कैवल्येन्द्रप्रिय
ज्ञानेन्द्रगुरुवरखसेवि-गारायणेन्द्र-सरस्वतीविरचित प्रश्नोपनिषद्-
भाष्यविवरण (विवरणं) समाप्तम् ।

Post Col. —

ॐ तत्सत् ब्रह्मार्पणमस्तु मिति आधाते ज्ञाप्यपक्षे रविवासदे
संवत् १८५० (evidently the date of the copying of
the original)

1402

9516 अर्थवर्णप्रश्नोपनिषद्दीपिका ।

*Text with the comm Dīpikā**By Śaṅkara ānanda Bhagavat*

Substance country made paper 13×5 inches Folia III Lines 10 on
a page Extent in slokas 722 Character Nagara Appearance fresh
Complete

1403.

254 प्रश्नोपनिषद्भाष्यम् । *Prasnopanisadbhāṣya**By Anandatintha*

Substance country made paper 10×5 inches Lines 10 on a page
Extent in slokas 80 Character Nagara Appearance old Verse Com-
plete

मायत्रो यत्र देवो स्यात् तत्र श्री परिकीर्त्तिता ।
मायत्रो नाम ब्रह्माणो देवो सप्तोः प्रकीर्त्तिता ।

and 6 lines more

Then —

इदं पुस्तकं खे० बे० का० ।

Then —

A few lines on Cakrabjalaksana.

1409

9511 माण्डूक्योपनिषत् with the comm दौपिका । *Dīpikā*
By Śaṅkara Bhagavat

Substance country made paper 13x5 inches Folia 4 Lines 14 on a
page Extent in slokas 120 Character Nāgara Appearance fresh Com-
plete

Colophon —

इति श्रीमच्छङ्कर[भगवत्पूज्यपादविद्वत्] माण्डूक्योपनि-
षद्दौपिका समाप्ता ।

1410.

9422 The Same

Substance country made paper 11x11 inches Folia 7 Lines 14 on a
page Extent in slokas 109 Character Nāgara Appearance tolerable
Complete

See L 2559

1411.

948 माण्डूक्योपनिषदालोकः । Comm on the same
called *Āloka*
By Vijñānabhikṣu

For the manuscript see L 1808

1405.

9528. प्रश्नोपनिषद्टीका । *A comm. on Prāśnopanīsat.*

Substance, country-made paper 13×5 inches Folia, 6 Lines, 15 on a page Extent in slokas 261 Character, Nāgari. Appearance, fresh. Complete

It is an anonymous comm. on प्रश्नोपनिषत्.

Beginning:—

आप्यर्चये मुखमन्तार्यविष्कारानुवादीदं ब्राह्मणं मुखकानुबन्धैरेव
सागुबन्धं । आख्यायिका विद्यास्तुत्यर्था ब्रह्मचर्यादिसाधनविधा-
नार्था च । सुकेशा भारद्वाज इत्यादिके दे दे पदे एकैकव्यक्ति-
पदे । सौर्यायणोपदे त्वरीर्षे च छान्दसः । ब्रह्मपराः । श्विरण्य-
गर्भाख्यं कार्यब्रह्मैव पर ब्रह्मेति मन्यानाः । इत्यादि ।

1406.

2248 माण्डूक्योपनिषत् । *Māṇḍūkyaopaniṣat*

Substance, country-made paper 9½×4 inches Folia, 3 Lines, 8 on a page Character, Nagari of the eighteenth century Appearance, old Complete.

Printed in Bibl. Ind

1407.

9531. *The Same.*

Substance, country-made paper 13×5 inches Fohum, one Lines, 11 on a page Extent in slokas, 20 Character, Nagari Appearance, tolerable Complete

The text only.

1408.

442. माण्डूक्योपनिषद्भाष्यम् । *The comm. on the same.*

By Ānandatīrtha.

For the MS. see L. 1374.

It has 9 leaves and not 8 as Rājendralāla says.

On the reverse of the 9th leaf occurs the following :—

(1109)

गायत्री यत्र देवी स्थातु तत्र श्रीः परिकीर्तिता ।

गायत्री नाम ब्रह्माणी देवी लघुः प्रकीर्तिता ।

and 6 lines more

Then —

इह प्रसक्त खे० बे० का० ।

Then —

A few lines on Cakrābhayaśana.

1409

9514 माण्डूक्योपनिषत् *with the conia* दौपिका । *Dipikā*

By Śaṅkara Bhagavat

Substance country in do paper 13x5 inches Folia 4 Lines 12 on a page Extent in slokas 126 Character Nāgara Appearance fresh Complete

Colophon —

इति श्रीमच्छंकर[ानन्द]भगवत्पूज्यपादविरचित माण्डूक्योपनिषदौपिका समाप्ता ।

1410.

9422 *The Same*

Substance country made paper 10 1/2 x 11 inches Folia 3 Lines 14 on a page Extent in slokas 103 Character Nāgara Appearance tolerable Complete

See L. 2559

1411

948 माण्डूक्योपनिषदाख्यः । *I conia on the same*

called Aloka

By Viṣṇūnabhikṣu

For the manuscript see L. 1808

SUBSIDIARIES TO THE ATHARVA-VEDA

1413.

4171 अथर्ववेदसंहिता मन्त्रानुक्रमशिका ।

Mantrānukramanikā of the Atharva-Veda

Substance country made paper 7×4 inches Folia 27 Lines 4 on a page Extent in slokas 200 Character ■■■■■ of the nineteenth century Appearance, fresh Complete

Beginning —

योगेशाय नमः ।

अथर्ववेदमन्त्राणामनुक्रमशिका स्मृता ।

अथर्ववेदोद्देशतानि निरूप्याथ निरूप्यते ॥

तथादौ प्रथमकाण्डानुक्रमशिका ।

प्रथमेऽनुवाके सूक्तानि ६ अथ १६ अथ प्रथम अथो नव
सुविंद्यात् द्वितीयेऽनुवाके सूक्तानि ५ अथ २५ ।

Last Colophon —

इत्यथर्ववेदसंहिताया विभक्तिकाण्डा मन्त्रानुक्रमशिका समाप्ता ।

1414

4175 बृहत्सर्वानुक्रमणी । *Brhat Sarvānukramanī*.

Substance country made paper 15×5 inches Folia 40 Lines 9 on a page Extent in slokas 1400 Character ■■■■■ of the nineteenth century Appearance fresh Complete

See W 1187 and I O Catal No. 235

Beginning

बृहत्सर्वे भृगुरजिरोह(1) बृहत्सर्वानुक्रमशिका लिख्यते ।

नमो योगेशाय ।

VI Begins —

अथैव ध्यायापदं प्रेक्ष्य (२) कृमानुषममेधनुस्तन्वाताभिधेयना-
विन्दुतायर्वात्मनार्थिष्ण्वन्दोदरतामुक्तानि श्री (१) पूर्वमनुभातो
योधोते ध्याययति ।

22B, •अष्टमः पटला ।

VII Begins —

यो जल्पयतीति हाविश्रमयतिष्ठम छत्रादूयत दवय मानुषम
मया महादहती श्रीभरारतीति (१) विगटा नाम ग्राफचो य
मेति ।, (६)

26B, •सप्तमः पटला सम्पूर्णतामियान् ।

VIII Begins —

यव भटविश्रवर्धसुक्तानापन्वेदेसहितयामिति ॐ । अथा-
नुवाक उच्यते ।

20B, •अष्टमः पटल ।

IX Begins —

उसमेवेति सैकोनचत्वारिंशच्छब्दपापुवाककाथा सावित्री
सूर्यासदेवतमानुषम प्रथमाभि यद्यभि सोममकोत्तरानि
इत्यादि ।

32B, नवमः पटला सम्पूर्ण ।

X Begins —

ॐ विश्वसर्विन्द्राग्निशक्रादिकदेवताजमतोप्रथमाविषामहि
यद्गमानमित्यष्टौ अवधाना आद्यारप्यन्वो-तिप्रथमपुरिहोति ।

37B, दशमः पटल सम्पूर्णः ।

XI Begins —

सुक्तसंख्या आदिदेवतच्छब्दास्तुवर्तन्ते अपरम्यो सरदा अमि
देवतच्छब्दोभो दहती यतोदहतेवार्हत प्रयाप्य द्वायोक्तौ त
हूयादिति परिभाषा । अथापर्वमे विप्रतितमकादस्य सप्तमस्या
सप्तवार्याहविदेवतच्छब्दास्त्याग्लायनादुक्तमानुसारोयानुषमिध्याम-

यितान् वर्जयित्वा । इन्द्रताम्रं च विद्यामित्रगोतमविरूपा. प्रत्युष-
मिन्द्रमरुदमयापि मायच मरुत इत्यादि ।

10B, इति श्रीमहावेदोक्तमन्त्राणां वक्ष्यन्वानुक्रमशिकाया उत्तरार्द्धे
एकादशमा पटल ॥ ११ । २० । सम्पूर्ण ॥

लिखित मेवा "लाल" रामशर्मा ।

स १८४७ । पाण्डुन कृष्ण २० काष्ठ्यां मध्ये मिश्र पुष्करनगर-
निराधि । महादेवदत्त । सं । १८५१ । राम ।

1415

7852 *Several works subsidiary to the Atharva-Veda*

Substance, country made paper 9½×4½ inches Folia, 27-33, of which
foll 29, 32, 34, 35 are missing Lines 11 on a page Character, Nagara
Date, Samvat 1671=1615 A D Appearance, old and discoloured

All the leaves are marked with the letter ल. प., on the
top of the left hand margin.

I. Foll 27-33 contain the fragment of a Sūtra, com-
mencing with the fifth sūtra of the 6th section of a
chapter Sections VII-X are marked with numbers. The
rest is without numbers. Leaves 27 and 28 contain pro-
pitatory mantras for Nakṣatras from Kṛttikā to Śatabhisā
30A contains the beginning of a section —

अथातोऽङ्गुलमहाशान्त्यादि यजते विदिशे । यममिन्द्र वरुण विश्वेश्वरं
विष्णुं सूर्याचन्द्रमसौ अग्निं यजान् वायुं अश्विनावित्येके अथ मन्त्रा आशानामिति
दिशा विदिग्भ्यः स्वाहा, etc , etc

31A, contains —

अथातो महाशान्तिं व्याख्यास्यामः ।

33A, the beginning of a section —

तन्ममूता महाशान्तिं प्रवक्ष्यामो यथाविधि ।

अन्यासा सर्वशान्तीनाममृतां विश्वमेवर्जौ ॥

II. 36A.—

ॐ नमोऽथर्ववेदाय ।

चतुर्था पदजाताना नामाख्यातोपसर्गनिपातानां सर्वपद्यो गुण्यौ
प्रातिष्ठां । एवमिहेति च विभाषाप्राप्तं सामान्ये । पदान्तः पद्यः ।
अनुकारः खरः पद्यः । लकारविमर्जनीयौ च । स्पर्शाः प्रथमो-
त्तमाः । नव वर्गः । प्रथमान्तानि दृष्टवान्तानीति शौनकेण प्रति-
ज्ञानं च दृष्टिः । अधिस्पर्शश्च । द्वितीय चतुर्थाः सोपानाः । उत्तमा
अनुनासिकाः । आसौ घोषेऽनुप्रदानः । आसौ घोषवत् छरेषु ।

Fol 36-43, line 5, contain a grammatical work in four chapters, each divided into 4 pādas. The colophons name the work चतुराध्यायी

Col and Post Col :—

चौ इति चतुराध्यायि समाप्तं सं १६७१ वर्षे जेठ वदि ११ ।

See the next number

III. From 43B, line 6, आथर्वणप्रातिष्ठास्य commences and ends in fol 46B. It is divided into three pādas

Col :—

प्रातिष्ठास्यः (?) समाप्त— प्रथमोऽध्याय समाप्त रातत्रि
कमनौ । चौः । पोषी । — सं १६७१ वर्षे जेठ वदि ११ ।

Beg :—

अथातो आयाध्ययनस्य पार्वह वर्तयिष्याम । यदाना संचिता
विद्यात् । यदविधिरिति । दिवरात्त दृष्टव्यादौना । प्रथंवे ।
दे उपोत्तमे । अवर्णमध्य आकार एकादिषु विशेष । अवर्णान्ताश्च ।
इकारादौ च । एकारादौ च ।

IV From fol 47A to 53B, line 8, there is a short work called in the col पञ्चपटलिका.

It is divided into 5 Patalas.

It begins :—

ॐ नमो यज्ञेशाय ।

ॐ उक्तानु अयं न्यायं प्रोवाच परित्यज्य ।

पर्यायाग्राह्या वापि तद्व्याप्तौ यथाक्रम ।
 बह्वनामव्यवेतानां चनेक सदृश पद ।
 आदित्यान्तेषु वा यत् स्यात् तदुक्तानुक्तमुच्यते ।
 तदुत्पत्तौ तु सप्रबन्धमन्ते प्रकरयस्य च ।
 ते ह्ये सातत्विचे य विद्यादत्त निदर्शन ।
 यत्सूक्तं निश्चितं स्यादाद्यस्यान्तस्य वा पुन ।
 तेनैव तत्र वक्तव्ये तयोऽन्यन्तरे पदे ।
 ते चक्रं सूक्तसप्तम्या दिशोवायु निदर्शन ॥ १ ॥
 आकारो यत्र चाद्य स्यादत्रापि द्वे पदे वदेत् ।
 या पितृन् प्रभृतिष्वेहोयेतरत्र निदर्शन ।
 अवसानिकदेशश्च योऽन्येदेवज्ञानता ।
 प्रक्रमस्य समाख्यं तत्रापि द्वे पदे वदेत् ॥
 योऽस्य स्तम्भ तमित्येते विद्यादत्त निदर्शन ।
 अवसानन्तु यद् भूषा भवेदवयव पुन ।
 या त्वादवसानानां तासामप्येवमुत्पद्यते ।
 वीमल्येति यनाश्रयनीयेतदत्र निदर्शन ॥ (?)

Col —

53B, इति पञ्चपटनिका समाप्ता ।

V Another short work commences on the 9th line of 53B, and ends in 55A, l 2

Col —

इति दन्तौष्ठविधि समाप्त ।

Beg —

अथन्वायमपि देव देव ह्यशिशोर्धर ।
 प्रथमं सप्रवक्ष्यामि दन्तौष्ठविधिविस्तर ।
 हृन्दस्यध्ययने प्राप्ते विदुषामप्यधीयता ।
 वक्तारे सप्रयो नित्यमौष्ठ दन्त्यमिति स्मृ ह ।
 तस्मात्तद्विधिनिर्निह सप्रयच्छेदनाय च ।
 मुक्ता दन्त्या प्रयोक्तव्यं षोडान् वक्ष्ये समाहित ।

भयं यत् नृपेतानिमि स्पर्शं कथितम् ।

ओषं तत्त वदेत् धीरो विभीतो निभनोर्यथा ।

V1 In four lines in 65A

Reg :—

अथ कालातीतप्रार्थयितमुच्यते ।

आज्यतंत्रमाज्यभार्गातं तत्त्वायग्ने स्वं न वद मूर्खोति द्वाभ्यामृग्भ्या
प्रद्वीरमनुमन्तयेत् । तस्मै प्राच्या दिप्रो अंतर्देशादिति सूत्रेण
अवसानच्छया ॥ २१ ॥ आज्यं पुच्छति । ततः उत्तरतर्था ।

Col :—

इति कालातीतप्रार्थयित समाप्तं ।

Post Col :—

संवत् १६०२ वरषे ज्येष्ठ वदि १२ मांसे अश्लेष औशोमगत
नगर वास्तव्य नागरवातीय राक्षस औपन्यवापच माहयगी भाव
विश्वनाथ अध्ययनाय ॥ शुभं भवतु ॥ कल्याणमस्तु । औरक्ष ॥
तैकादशेदित्यादि । निशितं यावामदेव शुभं ॥

On the reverse of the last leaf, there is a line. After
a name blurred over with ink we have स्वेद पुस्तकं अक्षरस्तेष्वरे
पोषी ।

So this collection of works goes by the common name
of Lakshmana grantha, which, as Aufrecht says, is a collection
of Smṛtyarthasāgara

1416.

1272 आयुर्वेदप्रतिशाखभाष्यम् । *Āyurveda-pratishākhā-*
bhāṣyam.

चतुरध्यायिका शौण्डीया ।

(With text)

Substance, country-made paper 6½ x 3½ inches. Leaves 62-63
leaves 62-63 65-128 are missing. Leaves 7 on a page. Date
Date Sam. 102. Appearance, old. Incomplete.

(Fourth section of the third Adhyāya and whole of the
fourth Adhyāya are wanting).

It begins :—

ॐ नमः सरस्वत्यै नमः ॐ नमो ब्रह्मवेदाय नमः ।

अथागिरसः चतुर्णां पदजातानां नामाख्यातउपसर्गनिपातानां
सन्धपद्यौ गुणौ प्रतिज्ञा ।

चतुर्णां पदजातानां नामाख्यातउपसर्गनिपातानां सन्धस्य गुणः
पद्यस्य तत् । प्रतिज्ञं मन्यन्ते । सन्धोनाम एवमन्तानि पदानि एव-
मादिषु एवम्भवति । पद्यो नामप्रथमान्तानि । लिङ्गानि ढसोपा-
न्तामौति श्रौनकस्य प्रतिज्ञानं न दत्तिः । सन्धपद्याविति किमर्थं
लौकमिदं च होळत्वम् । पदचतुर्थत्वं । श्रुनाष्टत्वं । ङोके लोपो दीर्घ-
त्वमिति वैयाकरणेन व्युत्पत्त्यम् ।

It ends .—(leaf 110)

पूर्व्वंथयः (?) पूर्व्वंशास्त्रे ।

आज्ञातव्यमनाज्ञातं प्रपठे चेत् क्षचित्पदम् ।

इन्द्रस्य परिमेयत्वात् परिव्रजस्य लक्षणम् ।

परिमन्तस्य लक्षणम् ।

Col .—

इति श्रौनकोवे चतुरध्यायिके चतुर्थे पादे चतुरध्याविभाष्य
समाप्तमिति ।

Post Col —

संवत् १९८६ वर्षे पुरोधोत्तममासे कृष्णपक्षे चयोदशौ मन्दवासरे
लिखितमिदम् ।

In a different hand —

भं श्रीभवदेवस्य इदं पुस्तकं नात्र सन्देहः ।

This is a copious commentary on *Caturadhyāyikā* of
Śaunaka or *Prātisākhya* of the *Atharva-Veda*

1417.

8151 आथर्व्वणरहस्य । *Atharvāna rahasya*

By Govinda Śāstri

Substance, country made paper 10½×5 inches . Folia 82 Lines 10,
11 on a page . In Tripāṭha form . Character, modern Nāgara . Appearance,
fresh . Complete

Written in two different hands The second hand begins in 47 A

A dissertation on the literature of the Atharva Veda, with a learned and exhaustive commentary The text consists of 53 slokas

Beginning —

(Comm) श्रीगणेशाय नमः । श्रीं नमो ब्रह्मण्यदेवाय ।

प्रयत्नुरीयार्थभवो नवग्राखोऽभोष्टपलदाता ।

वक्षोऽथपरहिततू राममकल्पदुमो जयति ॥ १ ॥

तूर्यान्नायरहस्य चिकीर्षुं गदौ गिरा देवीं गोविन्दशास्त्रिभूति
ध्यायत्याद्येन पद्येन वाचस्याद्यादौति ।

(1) वाचस्याद्यादि दिविषद वन्द्य विग्रहवोरका ।

तारतूर्यां सप्तवैद्यां भारतीं भावयेत्तरा ॥ १ ॥

जगज्जनितयस्याननिदानौ सचिदद्वय ।

साकारं वा निराकारं ब्रह्मज्ञेयमिति स्थातिः ।

The work is thus summarised at the end of the commentary —

इत्यमनवद्यपद्यसन्दोहेत्यर्च्यवेदाभिव्यक्तिशाखाचार्यादि भेदतन्माहात्म्य
तद्विषय इत्यणोन्मूलनाद्यनेकपरामर्शपदवीं प्रदर्शयं सम्मति मङ्गलानुगतानि च
शास्त्राणि प्रखण्डे इति भगवत्पतञ्जलिस्मृत्यनुपूर्वाध्वंशकरणरूपमङ्गलमाचरन्
प्रथमपुष्पसहस्रंति असाविति ।

The work ends —

असावध्वंशसम्भोदोऽध्वंशविगमलानुगम ।

अध्वंशरहस्याख्यो निबन्धः प्राप पूर्णता ॥

Col —

इति श्रीगोविन्दशास्त्रिण्यं ज्ञतावाध्वंशरहस्यं पूर्णम् ।

The Topics it treats of —

20A, अथ पैलादौनाम्न्यादिअतिप्राप्तिमाह 34B, अथवाच प्रसङ्गाद्
पनिषद्विषयसम्वादमाह, 35B, अध्वंशशिरोपनिषदि देवान् प्रति समोपदेशः,

41B, इति श्रौतकथाख्यौयानामुपनिषद्, 12A, इत्यथर्ववेदोपनिषद्विवेचनं;
13A, इत्यथर्वसंहितास्वरूपनिरूपणं; 13B, इति ब्राह्मणनिरूपणं; 43B,
अथ रुद्रउपनिषदः 14A, अथथर्वण्यतिप्रसिद्धवर्मगोचरानि निरूपयति ।

SUTRA OF ATHARVA VEDA

1418

5715 वैतानसूत्रम् *Vaitana sūtram*

Belonging to the Atharva Veda

Substance fool cap paper 10½ x 6 inches Fols 51 Lines 11 on a page Extent 8 slokas 130 Character Varga by a very modern hand Appearance fresh Complete

Last Colophon —

इत्यथर्ववेदे वैतानसूत्रं प्रायश्चित्तप्रसङ्गे च यज्ञप्रसङ्गे च चतुर्विंशो
अध्यायः समाप्तः । इति वैतानसूत्रं समाप्तम् ।

See W No 1491

1418A

5716 वैतानसूत्रभाष्यम् । *A comment on the same*

By Somaditya

Substance foolscap paper 10½ x 6 inches Fols 4 Lines 11 on a page Extent 8 slokas 2000 Character modern Vāgara Appearance fresh

The Bhāṣya is entitled Akṣepanuvidhī. It ends with the eighth adhyaya

It begins thus —

आ नमोऽथर्ववेदाय । गणपतये नमः ।

आ अथेति संहिताविधिभाषेत्यत्रोक्तं तदाहन्तव्यम् ।

The last colophon —

कौशिकौ वैतानसूत्रं ++ मादियस्याहो [५] अष्टमो
अध्यायः ।

Then after a few lines —

आक्षेपानुविधिर्नाम सोमादित्य वामोक्षित (?) ।

अर्वाक्षित यदेतेन विषयस्तु विधीयतः ॥

आक्षेपानुविधिस्तेन + + ।

+ + + + + ।

इति समाप्तौ कौशिकीयकल्पे आक्षेपानुविधिरिति वैतानसूत्र-
भाष्ये समाप्तम् । शुभं भवतु । कल्याणमस्तु ॥

PRAYOGA AND PADDHATI OF THE ATHARVA-VEDA

1419

७४ महाशान्तिपद्धतिः ।

This manuscript is noticed in L. ६३५

Post Col —

मन्त्रं १५८८ वर्षं मार्गशीर्ष मासे शुक्लपक्षे सप्तम्या तिथौ
शुद्धिदिने लिखितमिदं । शुभमस्तु ।

This is a work on Śānti according to the Parisiṣṭha of the Atharva Veda. It gives the names of the articles to be collected (1B) the installation of Viṇṭyaka (2B), bathing of Viṇṭyaka (3B), and then Navagraha Yajña (४A)

1420

2225

Substance country mad paper 11x 1 inches folia 4 lines 11 on a
page Extent in śloka 70 Character Vāgarī Vīcarāce discoloured

It contains 3 works

(I) Ends in line 8 of leaf 2A

Col —

इति शान्तिकोत्ता उदरयश्चान्ति समाप्तः ।

(II) Begins in line 9 of 2A and ends in line 7 of 3B.

इति शान्तिकोत्ता उदरयश्चान्तिप्रयोगः समाप्तः ।

श्रीकृष्णार्पणमस्तु । शके १७४८ ज्येष्ठमास शुक्लपक्षे अष्टम्या

शुक्लपक्षेतिथौ शनिवारदिने तद्विनि शश्वो समाप्तोऽयं इव पुस्तकं रचितं

नामकरणे चन्द्रसूनु पुरुषोत्तमेन लिखितम् ।

(III) Begins in line 10, fol 3 and ends in 4A

इति श्रेष्ठविचारव्यानि दानानि । इति श्रेष्ठदान समाप्तः ।

In a different hand :—

इदं पुस्तकं भारापद्धदीप्तोत भारतस्य ।

I and II are works in which Markandeya who lived for 7 kalpas is worshipped in the 60th year of a man's life to avert death. In (III) the following gifts are made for the cure of all sorts of diseases. The gifts are iron, salt, beans, blankets, and oil.

I and II differ from Ugraratha Sānti in No. 1914 where an image of Ugraratha is put up with all the paraphernalia of the Tāntrika worship.

1421. .

2918. पौषे स्त्री प्रथम-प्रसूति-शान्तिः शौनकोया ।

Paṇḍe śtrī-prathama-prasūti-śānti.

Substance, country-made paper. 6½ x 4½ inches. Folio, 2 Lines, 12 on a page. Extent in Slokas, 17. Character, Nāgara. Date, about 1809. Appearance, fresh. Complete.

Seventeen verses in the *anustup* metre, attributed to Śaunaka, containing directions for the propitiatory rites for averting the evils consequent upon woman's first delivery taking place in the month of Pausa.

Colophon :—

इति शौनकोने पौषे स्त्री प्रथम-प्रसूति-शान्तिः समाप्ता ।

Post Col. :—

संवत् १८६६ कार्तिकशुक्ल १० शुक्रौ आत्मारामेण ।

Beginning :—

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ पौषे स्त्री-प्रथम-प्रसूति-शान्तिः ।

शौनकाः ।

सिंहे तु गावो मद्भिषो तु माघ

नभे तु माघे वडवा प्रसूतिः ।

পৌষে ॥ মাথ্যাপ্রথমা প্রসূতি
 কৃত্বা তু শান্তিं সৃষ্টিহেতুতে সৃষ্টম্ ॥
 অথ শান্তিं প্রবক্ষ্যামি শ্রোনকো হি দিগন্তয়ে ।
 যুগেন্দ্রি কুর্যাদিধিবদাত্মনঃ সুখমশ্রুতে ।

1422.

8102. **अथर्ववेदस्य कुशकण्डिका ।** *Kuśa kaṇḍika*
according to the Atharva-Veda

Substance, country made paper 12×4½ inches Folia, 12 Lines 1,
 on 1 page Extent in Slokas, 400 Character Bengali of the nineteenth
 century Appearance fresh Complete

A priest's manual for consecration of fire in accordance
 with the *Atharva Veda*

Beginning:—

श्रीगणेशाय नमः ।

अथवाज्यतन्त्रप्रयोगः । आचम्य प्राजापत्यस्य देशकालौ सङ्गीर्त्य
 अमुकहोमं कर्तुं वेद्यादितन्त्रवर्त्मनः कारिष्ये । कर्मांरम्भयोग्यमन्त्र
 उच्यते ।

अथसस्य ब्रह्मा लिङ्गोक्तानुष्टुप् कर्मांरम्भयोग्यमन्त्रत्रये विनि-
 योगः । ॐ भयसस्य वयसस्य विल विष्णोमि मायया तान्मानुङ्मथ
 वेदमथ कर्माणि कृण्वहे । दर्भाहाराय दातुं प्रयच्छति प्रयच्छ पशु
 दमो लिङ्गोक्ता गायत्री दातुप्रदाने विनियोगः । ॐ प्रयच्छ पशु
 त्वरयाहरीय मर्हिं मन्तः । यजमानो दर्भाहारेण सद्य दर्मदेशं
 गन्ता तस्माद्वात्र गृहीत्वा वर्हिंरुपरि पर्व्वया जुनाति ।, etc , etc.

It ends —

इति श्रीब्रह्मवेदे स्मार्तकर्मण्याज्यतन्त्रप्रयोगः ।
 कर्मण्या कौशिकानाञ्च व्याख्यात नन्तमान्यजः ।
 मुख्यतु याज्ञिका सर्व्वे सदा बन्दन्तु पाठकाः ॥

Col. —

इति अथर्ववेदस्य कुशकण्डिका समाप्ता ।

1-123.

1588. राजाभिषेकप्रयोगः । *Rajabhikṣa-prayoga.**By Kamalakara Bhāṭṭa*

Substance, country-made paper 10½ x 4½ inches Folia, 10 Lines on a page Patent in slokas, 100 Character, Nāgara Date, Saptat 1867. Appearance, old Complete.

Last Colophon :—

इति श्रीमोक्षानकरामकृष्णभट्टात्मन-महामहोपाध्याय-कमला-
करभट्टकृत-श्रीमहाशक्ति-महिती राजाभिषेकप्रयोगः समाप्तः ।

Post Col. :—

मोती काती सुदी ११ भद्रपदमासं संमत १८६० ।

It begins :—

अथ विष्णुधर्मोत्तरे ।

काव्यां पौरन्दरी प्राणिः प्रागेवाम्य परोक्षमेति राजाभिषेके
प्रथममैकप्रोशान्तिवाहः । तेषामर्थवश्यायकप्रोक्षोक्त्याम्यतादिर्विश-
महाशक्तिमैकप्रोशान्तिप्रयोग उच्यते । सा च भद्र-माध्या प्रति-
दिनं भिन्न होमतत्त्वं । इत्यादि ।

1-124.

2801. सन्यास-पद्धतिः । *Sannyāsa-paddhati.**According to Śaunaka.*

Substance, country-made paper 9½ x 4½ inches Folia, 10 Lines on a page 8 to 10 Patent in slokas, 140 Character, Nāgara of the latter half of the seventeenth century. Appearance, discoloured. Complete

Colophon :—

इति श्रीनक्षत्रोक्तः एकदशविंश-संज्ञासविधिः समाप्तः ।

Post Col. :—

श्रेयं वित्तं त्वजेदिप्रो धनधान्यादिक त्वजेत् ।

श्रीव्यासो सर्ववित्तस्य संज्ञासो निष्कलो भवेत् ॥

नक्षत्रध्यावशिष्य शक्तियैव पराशरः ।

यास्युक्तो गौडपादो गोविन्दस्वामिप्रहरो ॥

इति श्रीसद्गुप्तस्य पद्धति समाप्ता ।

It begins —

प्रलयश्चतपोदानश्चोमयागादिका क्रिया ।

श्रीचापारपरिभ्यष्ट सद्गुप्तस्य नैव कारयेत् ।

आवृत्त्यपि तापसि पुनर्यो द्वावन्तक ॥

स्य चोक्तोक्तान्तौ (?) लोके सद्गुप्तस्य नैवमर्हति ।

अनाश्रमोदेकचत्वारिंशच्छानि (?) आश्रमो छच्छ एक तु

एव छत्ता दिनाः पूर्वं पश्चात् सद्गुप्तस्यमर्हति ।

— — — — —

अथ श्रीनकोक्तसद्गुप्तस्यविधि व्याख्यास्यामः । तत्र पूर्वं शब्दोमुख
आज्ञ कुर्यात् । तत्र अम देवज्ञविदित्यमनुष्यभूतपितृमातृ
आत्मन अष्टौ आज्ञानि कुर्यात् मनुष्यवत्कर्त्तव्यानि ।

VEDIC PRIESTS' MANUALS.

1425.

81 **हौचकल्पद्रुमः ।** *Hautra-kalpadruma.*

For a description of the MS see L 811.

As will be seen in L, the manuscript is very defective, and there is no indication to show that the work ends in the 5th Kusuma up to which the MS goes

The leaves were greatly in disorder; and it is with much difficulty that they have been put in order; and we find it in the same condition as described by Rājendralāla Mitra.

1426.

3221 **हौत्रालोकः ।** *Hautrālōka*

By Bāghunātha.

Substance country made paper 10×4½ inches Folia, 12 Lines, 18 on a page Extent in slokas, 300 Character Nagara of the eighteenth century Appearance discoloured and mouse eaten Incomplete

On the duties of a Rgvedi priest It follows Āśvalāyana and his commentator Devaśvāmi

It begins :—

प्रगतायान(?) सन्दोहध्वान्तध्वसनकर्मैठ ।

नमामि तुरगयौव हरि भारखतप्रदम् ।

आग्नेत्यायनमानस्य देवस्याम्नादिभिः सह ।

विदुषा रघु[ना]थेन हौत्रालोको विधीयते ।

तत्र श्रुति ।

ऋग्वेदेन हौत्रेय यजुर्वेदेनाध्वर्यव सामवेदेनोद्गात्र सर्व-

ब्रह्मत्वमिति ऐतरेये ब्राह्मणे यदृचैव हौत्रा ह्ययते यजुषाध्वर्यव

मिति । तथाच न्यायसूत्रेऽपि ऋग्वेदेन होता करोति । यजु-
वेदेनाध्यव्यव सामोद्गीयमिति । वायव्यच उपक्रमोपराहारयोरेव-
वायव्यप्रतीति र्वृण्वते । अत्र वेदपद मन्त्र ब्राह्मण-समुदायपरम् ।

1427.

2999. सत्रह्यत्व-चातुर्मास्य-हौषालोकः । *Satrahmatva-*
catumasya Haulaloka

or

चातुर्मास्य-हौष-ब्रह्मत्वयोः प्रयोगः ।

Substance country made paper : 9½ x 4½ inches Folia 16 Lines 14
15 on a page Extent in lokas 700 Character Nagari of the eighteenth
century Appearance old and discoloured Complete The third leaf is not
there and the 13th is twice given

On the duties of the hotā or the priest of the R̥gveda
and of the Br̥hman or the superintending priest in a *Chatu-*
rmasya rite

It begins —

अथ चातुर्मास्यहौषब्रह्मत्वयोः प्रयोगः ।

चातुर्मास्याग्निं प्रयोज्यमानं पूर्वेद्यं वैश्वानर-पार्ज्वन्यति
चातुर्मास्यातीति इच्छुयन् नमे + नि अ वैश्वदेवादीनि यत्नानि
प्रज्जति तानि प्राग्गुन्धा यौगंमास्या चैत्वा वा आरक्ष्यमानं तस्या
पूर्वस्मिन्नहनि वैश्वानर पार्ज्वन्य देवतामिष्टि चातुर्मास्यानामार-
म्भाय कुष्यात्

4B, ममाप्तं वैश्वदेवपूर्वं । वैश्वदेवानन्तरं यौगंमासेनेहा चातुर्मास्य
व्रतान्युपेयादिति यथासूत्रम् । प्रकृतिवद्ब्रह्मत्वप्रयोगो ज्ञेयः । अथ वक्ष्यप्रधानम् ।

8A, इति वक्ष्यप्रधानम् ।

It ends —

विश्वेषु विश्वायमेतदेव

सूखीत्यनिन्दायि विभूयते मे ।

यज्ञानुसमालोक विभाय सर्व
स्वन्तु निन्दन् वताय वा माम् ।

The last Col —

इति सप्तपञ्चानुष्ठांस्तुष्टौमालोकः ।
अनेन प्रीयतां देवो भगवान् कमसेन्दर ।
लघोदसिह यूयमामन्माक कुलदेवतम् ॥

The authorities quoted and consulted —

1B, कारिका, 2A, सिद्धान्तभाष्य. 12A, देवघात, अन्विताया
12B, गोपाल, 14A, मित्रा, वांछायाः, 15A, अन्तभाष्य ।

1428

1051 हौषकारिका from प्रयोगरत्नम् । *Hautakārīkī*
from *Prayogarātna*

By Narasimha Yajña, disciple of Isvara Bhaṭṭa

Substance country made paper : 9½×4½ inches : Folio 18 Lines 12 on
page Extent in lokas 430 Character Nagara Appearance tolerable
Complete

For *Prayogarātna* see I O. O 16 178

Memorial verses on the duties of the Hotṛ priest during
the performance of Havyajña sacrifices, viz new and full
moon sacrifices, seasonal sacrifices, etc

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

विशेष शारदा लघोः प्रकर लोकप्रकरम् ।

नत्वाथ लिख्यते हौषकारिकापुस्तक मया ।

प्रथममि गणार्थोऽथ विप्रश्चान्तदिवाकरम् ।

दन्तावलमुख सान्द्र सिन्दूरारणविमलम् ।

वन्दे विष्णु जगद्धनुं नीलाचलनिवासिनम् ।

यत् कटाक्षकदेशात् स्य कृतकृत्वाः सुरा अपि ।

मौमासायुगलक्ष्याख्यानिष्पन्न श्रौतकर्मण्याम् ।

निधातारं गुहं नोमि यतिमोक्षभाजोम् ।
 प्रदम्बं यद्याननवाचनानुमो
 अथाभाषा धोनकमाद्यनायनम् ।
 करोति तत् शून्यविदोपिशाचं
 प्रयोत्तव्यं नरनिश्चयज्ञा ।
 नानाश्रोतेषु निपुणा चात्रिकास्तद्वत्सदाः
 द्वाहमेतदयुक्तं वा सन्तुमर्ह्यं भव्यताम् ।
 वक्ष्येते प्रथमं दर्शयोर्यमासो यनक्षयोः ।
 अवस्थापनादिकं सस्याजयान्तं तत्तत्तत्तत्तत्

It ends —

शून्यं स मित्रं देवानामिति वाच्या निरादं चक्षुः
 संवाच्ये वाचिनं नाचं यत् स्यात् वैश्वदेववत् ।

Col —

इति चातुर्मास्ये शुभाशौचविशेष-चौचकारिका समाप्ता ।

After the colophon there are three verses —

The following verses describe the lineage and mode of the author just preceding the colophon of *Dirāpaurāṁśā-kārika* in 9B

भवति सद्योऽस्तददं यामशोनाम वसुधातुः ।
 यत्तं शोचरसिद्धो नातस्तत्सुतुमः कायोम् ।
 अमृत्यन्वयावतसो नारायणभट्टसचकः ।
 कायोऽथमायो च सुपुत्रं गोपनाय विप्रचित्तं सुबुधं ।
 गोपीनाथसुधातुः (न) यज्या शोमप्रसिद्धचित्तोऽस्मिन् ।
 श्रोतप्रयोगरत्ने दर्शयोर्यमासविप्रदत्तः ।

Col —

इति दर्शयोर्यमासचौचकारिका समाप्ता । 9B

1429.

3225 चौचम् । *Hindus.*

Substance country made paper 21 3/4 inches F 12 lines, 6 ?
 4 on a page Character Nastaclī P's ever seen in country 117, 121-22
 recoloured In complete at the end

It begins —

श्रीगणेशाय नमः । श्रीगुरुभ्यो नमः ।

अथ दशपौर्णमासहोत्रप्रयोगः । होता दृतोऽस्मि कर्म्म करि
धामीत्युक्ता क्षतावस्थकक्रिय होतरेहोत्युक्ते प्रागुदगाहवनीयो
अवस्थाय प्राङ्मुखो यज्ञोपवीत्याचम्य दक्षिणाहद्विहारं प्रपद्यते ।

1430

1029 दशपौर्णमासहोत्रप्रयोगः । *Dasha purnnamasa*

hantva prayoga

Substance country made paper 8x4 inches Folia 14 Lines 8 on a
page Extent in sloka- 230 Character Nāgara Appearance fresh Com-
plete

Mantras are unaccented

A manual on new and full moon sacrifices, intended for
the Hotṛ order of priests. It appears to belong to the Āśva-
layana School of Rgveda.

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ दशपौर्णमासहोत्रप्रयोगः । होता दृतोऽस्मि कर्म्म करि
धामीत्युक्ता क्षतावस्थकक्रिय होतरेहोत्युक्ते प्रागुदगाहवनीयो
अवस्थाय प्राङ्मुखो यज्ञोपवीत्याचम्य दक्षिणाहद्विहारं प्रपद्यते ।

It ends thus —

ॐ भू खाहा, भुव खाहा, स्वः खाहा,

ॐ भूर्भुवः स्वः खाहा

समस्तानि उपस्थाय तौर्धेन निष्कृन्वानियमः । इति सन्तिकृते ।

Colophon —

इति दशपौर्णमास होत्रप्रयोगः समाप्तः ।

1431.

1939 The Same

Substance country made paper 9x4½ inches Folia 6 (alike 10 35)
Lines 10-12 on a page Extent in sloka- 200 Character, Nāgara Appearance old A fragment

It begins —

धीतरेहि इत्युक्ते प्रागुपमाऽवनीयात् अवस्थाप्य प्रागुपमो यज्ञो-
पवीत्याचम्य दक्षिणाह्निकेन प्रमथते । पूर्वोक्तोत्तर अग्रेण
प्रमथेता इधमपरेण प्रमथेते चालान् चालान्नवत्स्रस (?) तोषमा-
चक्षते ।

Colophon —

इति दर्शपौर्णमास शौच समाप्तम् ।

Two lines more—

Ends — श्रीवत्स्रस ।

A manual of duties of the Rgvedi Hotr Priests in con-
nection with the Darśa and Purnamāsa Ceremonies. Such
books are generally based on Āśvalāyana.

1432

3639 पौर्णमास-शौचप्रयोगः । *Purnamāsa-ha* 11
praja

For the MS and the work see L 2218

Colophon —

इति पौर्णमासशौच समाप्तम् ।

अमावास्याया विशेषः ।

The portion of the manuscript giving particulars in
the New moon rites is lost.

1433

3018 (इष्टिचय) आधानशौचप्रयोगः । *Adhana ha* 11
prajoga

Substance country or de paper 8x2½ inches Folia 2 Lines 10 11
on a page Folio in lokas 10 Character Nāgara Appearance dis-
coloured

It begins—

नक्षत्रं विकल्पः । आद्योत्तमे चैवायास्याता आद्यमिष्टौ
द्वितीयस्यामिष्टौ देवता । अथ प्रयोगः नमःप्रवृत्त इत्यादि । पञ्चदश
सामिधेन्यः । आवाहने अग्निमस्य आवह । सोम मा(३)वह ।
अग्निं पवमानमावह ।

Colophon.—

• Leaf 1B—

इति प्रथमेष्टिः, द्वितीयेष्टिः ।

Leaf 2A—

अथ द्वितीयस्यामिष्टिः ।

Leaf 2A—

इति द्विष्टिश्च आधानहोत्रप्रयोगः ।

In leaf 2B begins :—

अन्वारम्भनीयेष्टिः—अन्वारम्भनीयेष्टिः । नमः प्रवृत्त इत्यादि ।
पञ्चदश सामिधेन्यः । आवाहने अग्निमा(३)वह । सोममा(३)वह ।
अग्नाविष्णवा(३)वह ।

Colophon in the same leaf :—

इत्यन्वारम्भनीयेष्टिः ।

It is a manual for the guidance of the Hotṛ priest in Adhāna ceremony. The MS appears to be a fragment. It ends with the Anvārambhāntya ceremony.

For a similar work see C.S. No. 337.

1434.

447 आधानान्वारम्भनीयहोत्रे । *Adhānānvārambhāntya-*
hantṛa

For the manuscript see L. 1369

1435

66. चातुर्मास्यहौचम् । *caturmāsya hāutṛa*

This MS. is noticed in L. 847

Post Col. Statement —

संवत् १७०७ समये माघे मासे शुक्लपक्षे चतुर्दश्यां प्रकृतिषौ ।

1436

458. *The Same*

for the MS see L. 1356

It is a section of a comprehensive work on Hautra entitled Hautrakalpadruma

1437.

6310 चातुर्मास्यानां हौचपद्धतिः । *caturmāsyānām
Hautṛa-paddhati*

(Of the Mādhyamīna School)

Substance country made paper 9x4 inches Folia 18 Lines 8 on a
page Extent in slokas 300 Character Nagara Copied in Aka 1650
Appearance old and discoloured Complete

Last Colophon —

चातुर्मास्यहौचपद्धति समाप्ता(तः).

Post Colophon —

संवत् १८२१, शके १९८६ मन्मथनामभवतमरी दक्षिणायने
श्रावणशुद्ध अष्टम्यां भौमे लिखितम् ।

It begins —

श्रीगणेशाय नमः । श्रीपादपुराणाय नमः ।

अथ चातुर्मास्यानां हौचपद्धतिः । अन्वारभण्डोपा । वैश्वानर-
पार्जनोदित्वा । नमः प्रवक्तु इत्यादि यस्तद्वत् नामिषेन्द्र । आराधने
प्राप्तं सर्वम् । प्रधानस्य । अस्मि वैश्वानरमावह । पञ्चान्यमावह ।
देवा आन्यपा इत्यादि । यश्च प्रधाना

2A, इतीष्टि । अथ वैश्वानरपर्व ।

7A, इति वैश्वदेवपर्व—अथ वरुणप्रघासपर्व ।

11A, इति वरुणप्रघास —अथ साकमेधाना प्रयोग ।

अथ गृहमेधीयाः, 15A, अथ पित्र्यश्च, 18A, इति साकमेध
नमात् —अथ सुनासिरीया 19B इति सुनासिरीयपर्व नमात् ।

1438

३२४ आश्वलायनोक्ताग्रयणहौत्रप्रयोगः ।

Āśvalāyanoktāgrayana hautra prayoga

For the manuscript see L 1391.

Sāyanacarya wrote a comprehensive work entitled Yajñatantra sudhanidhi on all the Vedic ceremonies. This is a part of it. Āgrayana is the Vedic ceremony on the use of a new crop. The present MS treats of the Āgrayana ceremony only.

The work has two chapters one on Āgrayana ending in leaf 4A, and the other Āgrayana Hautraprayoga in leaf 5.

Post Colophon —

सुभ भवतु श्रीरक्ष ।

संवत् १८८४ कार्तिककृष्णभौमवारे बटवत्स रघुनाथभट्टात्मज
वाल्मिक्येण लिखित श्रीमयराया । श्रीयज्ञारायणार्पणमस्तु ।

This belongs to the Rgveda and the Ṛgvidyāna Sakha. The Āgrayanas are three.

‘वर्षासु ग्रामाकारग्रयणं शरदि व्रीह्याग्रयणम् वसन्ते यवाग्रयणम्’ ।

1439

2308 आग्रयण । *Āgrayana*

Distance country nado paper 10x4 inches Folia 2 Lines 9
a page Extent 8 slokas 90 Character Nāgara Appearance of school
Complete

The work is divided into two parts आद्यपत्र and व्यापक
पत्र ।

The first part comes to an end in leaf 16

It begins —

अयि वा अमावस्याया योग्यमास्या वा आद्ययोगेष्टमन्वायातय
इति मूलम् । तत्र प्रयोग , प्रकृत्या नष्ट आद्ययगप्रयोगो लिख्यते
योग्यमावस्यामाकर्मोच्चाद्ययगेस्तन्वेव यन्ते । त्रयुत्तरनक्षत्रकालपक्षे
अद्य यज्ञाय • । इमा मूर्त्ता प्रथमा • । योग्यमानाद्ययगहविः ।

The second part begins —

अथ होत्र नक्षदश नामिधेय । श्रोत्रिस्त्रीशक्तमोमर्चा एव
पाना, • etc

1440

741 मृगारेष्टिहोत्रम् । *Mrgāreṣṭihotra*

MS. 1111 1 (101) try male paper 9½ x 4 inches Folia 4 Lines 20 on 11
138 Extent 12 slokas 30 Character Vēṅga & Appearance col ruble

Beginning —

ओग्येशाय नम । मृगारेष्टिहोत्रप्रयोग । ॐ नम प्रवक्त
इत्यादि सप्तदश नामिधेय । श्रोत्रि • मर्चा ३ सपामिद • भवी
३ नमस्ते ह • मर्चा ३ समिद्ध इत्यादि । आवाहन ।

End —

देवा आन्धपा इत्यादि । श्रेय प्रकृतिवन् ।

Col —

इति मृगारेष्टिहोत्र समाप्त ।

प्रयुक्ताकाले वाचिनयाम ।

It begins —

होत्रमृगारेष्टि । ॐ नमः प्रवक्ष्यामि । सप्तदश सामिधेयम् ।
शोचिष्केशप्रक्षमिमहो ३ मयामिदं कथयन् समुद्रस्य निवेशनम् ।

It ends —

प्रथो भवतु वाजिनो हवो • पुदे०वो ३ चे ३ यजामहे वाजिना
वाजे वाजे • नैवौ ॥ वाजिनयामे वौ हौ ३० ।

Colophon —

मृगारेष्टिहोत्र समाप्तम् ।

Post Colophon —

१६६० कालयुक्तसप्ततरे वैशाखशुद्धौ तद्दिने समाप्तम् ।

It is a treatise on the duty of the Hotr priest in the
Migaresti—otherwise called Pavitresti—which is a purifica-
tory ceremony in a sacrifice.

1442

2100 पवित्रेष्टिहोत्रप्रयोगः । *Pavitresti hantia-piayoga*

Substance country male paper 8x4 inches Folia 7 Lines 10 on
1 ge Extent in sloka 7 Character Nagari of the eighteenth century
Appearance fresh

It is a manual for the guidance of the Hotr priest in
Pavitresti ceremony which is otherwise called मृगारेष्टि, a
purificatory ceremony.

It begins as in the previous number.

It ends —

देवा व्याव्यपा इत्यादिसंख्याजयान्तं प्रकृतियत ।

Colophon —

इति पवित्रेष्टिहोत्र समाप्तम् ।

Post Colophon —

इदं पुस्तकं भावावतौ रूपाया यशोभरलिखितम् ।

1443

2073 *The Same.*

Substance, country made paper 11x4 inches Folia 4 Lines 10 on a page 12 lines in Nohar 26 Characters Nohar of the early seventeenth century Appearance discoloured Complete

This is based on Baudhāyana and P'āyascitta Pindipa,

It begins —

अथ होत्रप्रयोगः ।

नमः प्रवक्षे इत्यादि ।

श्रोत्रिष्कोशस्तमोमहो मयामिद (?) अथर्व + तमुभयो नमस्तेज
रसो भवो समिद्धो अथ अथ आश्रित्यादिकाले आश्रयभागान्
अभिपद्यमानमाह । सरस्वती प्रोवाच आवाह । इत्यादि

It ends —

देवा आश्रयया इत्यादि अस्माज्जयान्त समानम् ।

Colophon —

इति षष्ठिरेष्टि बौधायनसूत्रानुसारि-प्रायश्चित्तप्रदीपचन्द्रिका
नुसारि-होत्रप्रयोगः ।

1444

2155 मित्रविन्देष्टिहोत्रम् । *Mitra-vindeṣṭi hōtram*

Substance fool cap paper 6½x4 inches Folia 2 Lines 8 on a page
Folios in Nohar 18 Characters Nohar of the nineteenth century
Appearance discoloured Complete

On the duties of the Hotr priest in Mitra-vindeṣṭi, a full account of which has been given in our Cat. number 749

It begins —

अथ मित्रविन्देष्टिहोत्रम् ।

नमः प्रवक्षे इत्यादि सप्तदश सामिधेय्य आवाहने साश्रयभागान्
अग्रिमम् आवाह सोममावह अग्नि सोम वयस मित्र इन्द्र वरुण इति
सहितार पूषण सरस्वती अश्वार इत्युपास्य आवाहेत्युक्ते ।

2127 कारौरीष्टप्रयोगः । *Karauri prayoga*

For the MS and the work see L 1127 The Karauri comes to an end in leaf 16 With 5a commence Karauri-bantra prayoga It begins as usual with नमः प्रबले, etc, and ends in leaf 5b Then follows —

पिण्डोना यागपक्षे आत्वाहनीतम (?) प्रयाजस्त्रिष्टुष्टतुष्टतुष्टवाकादौ सङ्गमिगम । दृष्टकृतिगमो नास्ति । मरुत प्रधानत्वात् । यावद्यानुवाक्यान्तु उदीरयथा मरुत • प्रबो मरुत तदि • १ । आद्य मरुतु • विदुष्महसो • २ छष्ट निद्यान • नियुक्तोद्यम • ३ सर्वत्र मरुतो देवता । आपस्तम्बाना नव प्रयाजा नवानुयाजा । मथन आग्नेयोऽष्टाकपाल ।

अष्टावदेत सूक्त तु दृष्टिकाम प्रयोजयेत् ।
निराहार स्तिष्ठसाद अग्निरेण प्रवर्धति । १
ऊत्ता पुव वैतसौना क्षीराक्षाना ऊताग्रन
महद्वर्ममवाप्नोति सूक्तेनाष्टावदेन हि । २
आस्यदन्न विहाय्यम्न प्राद्विष्य प्रयत शुचि
सूक्ताभ्या चिच्छ यताभ्या उपतिष्ठेद्दिवाकरम । ३
अनग्रता तु अमग्न्य दृष्टिकामेन यज्ञत
पञ्चरात्रे त्यतिज्ञान्ते महद्वर्ममवाप्नुयात् । ४
दृष्टिकामो यताहार प्रपठेत दृष्टस्यति
पायसेनोपहारेण ऊवेन (?) प्रसमन्वित । ५
दृष्टस्यते प्रतीत्येत दृष्टिकाम प्रयोजयेत् ।
पञ्चन्यक्ष नमस्कृत्य दृष्टि विन्दति शोभनाम ॥ ६
दृष्टिकामोऽपेक्षता आपोहिष्टा वनातन ।

जातष्टि । नमःप्रव • पञ्चदश सामि • पौर्णमासतन्त्र । आवाहने । अग्नि सोम • प्रधानस्य अग्निवैश्वानरमाह्वयश्च । उच । देवा आव्यया इत्यादि वार्त्तात्रा वान्यभागी प्रधानस्य । जाते यदग्ने • पशु न छाया • वैश्वानर ब्र • दानोमेऽ हामि वैश्वानरस्य द स • वि । उभापित • वससावौ । पिप्रौहि • न यथामह

मिं सिष्ट • अग्नेयि • सो • अग्ने वैश्वानरस्य प्रिया देवानामित्यादि सूक्तानि
अमिरिदं सो • अग्ने वैश्वानर इदं देवा आन्यपा इत्यादि सस्यानमान्त प्रकृतिवत् ।

This MS. contains three works namely .—

(1) कारोरीष्टिप्रयोग (i.e. आभ्यर्चनप्रयोग), (2) कारोरीष्टिहोत्रप्रयोगः
and (3) जातेष्टिहोत्रप्रयोग । Between (2) and (3) there are cer-
tain verses in praise of कारोरीष्टि which is resorted to for
copious rain in times of drought

1446.

2029 विषमुहोत्रप्रयोगः । *Viṣamu hōtra-prayoga*

Substance, country made paper 14½ inches. Folia 26 Lines 9 on a
page Extent in Bhas 600 Character Nagara of the eighteenth century
Appearance discoloured Complete

3A, इत्येन्ने होममन्त्राः । सौत्रामण्योहोत्रम्, 5A, इति सौत्रामण्योहोत्र-
ममन्त्राः, 6A, इत्यग्निप्रथमम्, 6B, इति युषाञ्जनम् । ततोऽग्निमन्यम्,
7A, इत्यग्निमन्यम्, 9A, इति न पावमानानि, 10A, ततः पशुप्रचारः.
12A, इत्येकादशानुयाजयाज्याः, 15A, इति मैत्रावरुणः, 16A, इति सप्त-
दशावसानानि, 18A, इत्येकादशानुयाजयाज्याः, 18B, इति विषमो होत्रम्,
22A, विषमो होत्रे मन्त्रभागः, 26A, इति विषमो होत्रस्य मन्त्रभागः ।

Post Col —

रामहृदस्य दुर्गिराजेन लिखितम् ।

This work gives the mantras, which a Rgvedi priest,
namely, Hotr, is to recite, when called upon by the adhvaryu
at the time of homa. These mantras are required in those
yāgas only in which three animals are immolated

1447.

1306 पशुहोत्रम् । *Paśu hōtram*

For the MS and the work see L 4176

Post Colophon —

श्राक १७(०)१५. प्रमादिनाम सवत्सरे आवाठ वद्य १४ तदिने
देवोपनासा भिकुने लिखित श्रीराम ।

This is a work for the guidance of the Hoti priests, viz
the Rgvedi priests.

1448

2102 अग्निष्टोमहौचम् । *Agnistoma-hautam**Anonymous.*

Substance, country made paper 1x3½ inches Folio, 70 Lines 68
on 1 page Extent in slokas 1000 (character Vagaria Appearance, dis-
coloured

It begins, —

अथाग्निष्टोमहौचमुच्यते ।

For the beginning of the work see O S. No 803,
p 196

Topics treated of—

2B अथ दोक्षणीया ।

3A अथ प्रायणीया ।

5A अथातिष्ठेयान्ता ।

14B परहिते समुत्थाप्येनामध्वर्यवो वाचयन्तीति पूर्व पटलम् ।

18B अथ उपसत् ।

22A अथाग्निसोमौवेन चरन्ति ।

42A अथ सनीदेन पशून् आचरन्ति ।

45A. इति प्रातःसवनम् ।

*53A अथ निष्कैवल्यशस्त्रम् ।

55B. इति माध्यन्दिनसवनम् ।

61B अथ अग्निमाहव शास्त्रम् ।

It is a manual for the guidance of the Hoti priest in
an Agnistoma Sacrifice

1449.

6094 अग्निष्टोमसप्तहौत्रप्रयोगः । *Agnistoma sapta*
hauṭra prayoga
By Rāma Bhaṭṭa

Substance country made paper 12x5 inches Folia 67 Lines 11 on a
 page Content in slokas 2200 Character Nagara of the nineteenth century
 Appearance fresh Complete Date Samvat 1941

The 34th leaf and one side of the 35th are written by a
 different hand

Beginning —

योग्येष्टय नमः ।

अथ सप्तहौत्रप्रयोगः ।

अथ सोमप्रवाको होतृश्च गत्वा त प्रयास यज्ञश्मैत सोमो
 भविष्यति । तत्र भवता हौत्र कर्त्तव्यमिति ।

होता त सोमप्रवाक एष्यति । को यश्च इति सोमप्रवाक
 न्योतिष्ठोमोऽग्निष्टोम सोम होता क कृत्वित्र इत्याधानादिवृ
 कर्म्मसु सोमप्रवाक—विष्णुमित्रादय इत्याह ।

होत्रा का दक्षिणेति एष्टे मन्त्रि कृत्याख्या दक्षिणा तुक्वा
 वज्रमुत्था दादशशत भाव ।

उद्गाहवर्णान्तर—

आपो मे होत्राग्रसिन्धु आ मे होत्राग्रसिन्धु अमुकशर्म्माग
 रणे

मैत्रावरुण त्राक्षकच्छामिषोऽनेष्टाष्टिताकायोध्रवा

वशमाकाशो मे सदस्य इति सदस्यपक्षे यावन्तोता च ।

This is a manual of Agnistoma for the use of seven
 priests

It is meant for the Mūhyandinis

1B, इति मन्त्रेण कर्त्तव्यं होत्रका आम्बलायनमार्गिकामिष्टश्रुति ।

65B, इत्यग्निष्टोमसप्तहौत्रप्रयोगः ।

Then we have the concluding mantras.

नमो वाचे वाचोदिता वाचाभुदिता तस्यै वाचे नमो वाचे नमो
वाचय्यतवे नम ऋषिभ्यः, etc

Last Colophon:—

इति रामभट्टसोमयाजिकृतो माध्यन्दिनामामिष्टोममञ्चौच-
प्रयोगः समाप्तः ।

Post Colophon:—

वाङ्मयमुकुन्दस्येदं पुस्तकम् । शुभम् । संवत् १८७१ जीः । भारो
मू • ६ बार शनि ।

The name of the author is also written on the top of the first leaf

सोमयाजी रामभट्टकृत ।

1450.

2862 अमिष्टोमञ्चौचप्रयोगानुक्रमखिका । *Aquistoma-*
hantaprayogānukramanikā

Substance country-made paper 9x4 inches. Folio, 9 lines, 31 on a page. Written breadthwise. Extent in folios, 22. Character, Nagari of the seventeenth century. Appearance discoloured and brittle at the edges. Complete.

It begins:—

श्रीमणेशाय नमः । अथ अमिष्टोमञ्चौचप्रयोगानुक्रमखिका
लिख्यते ।

पवन पार्वतं कृत्वा वरुणं । को यज्ञः के ऋषिजः का दक्षिणा
महर्षे वोषो • शीय ॥ मधुपर्क ॥ अथ दौष्टणोयम् । प्रवक्त
इत्यादि सप्त • न्य • शौच • द्यौ ३ छमुपजातं सवाधः ।

Col. :—

इत्यमिष्टोमञ्चौच-अनुक्रमखिका समाप्तः ।

Topics —

(1A) प्रायश्चित्त, सोमकथन, (1B) अथातिथ्येडाह्न-प्रवर्गः, धर्मः, (2B)
अथोत्तरपटलम्, (3B) अपराजिके, अथामिष्टप्रणयनम्, अमिष्टोमप्रणयनम्,

(4A) अथ प्रातरनुवाकापरमित पक्षः, (5A) एकादश प्रयाजा । प्रधानम् ;
 (5B) आज्यशस्त्रम्, (6A) अत्र प्रयोगशस्त्रम्, माध्यन्दिनं सवनम्; दधिघर्मं,
 (7A) अथ वैश्वदेवशस्त्रम्, (7B) अथाग्निमासत शस्त्रम्, (8A) वाजिनयागा ।
 शरियोजनम्, (8B) आसुमादापनम् । चत्वारः प्रयाजा, द्वावनुयाजौ,
 उदायनीयाः, (9A) मैत्रावरुणामिक्षा, इडावागिनः प्रायश्चित्तसंस्थाभ्यः,
 सोमपानप्रायश्चित्तम् ।

This enumerates in detail the duties of the hotr priest in Soma sacrifices, with the particulars of the mantras in connection therewith.

1451

2363

Substance: country made paper 9x4 inches. Folia 4. Lines 29 on a page. Character: "Sagars of the early eighteenth century". Appearance: discoloured. Written breadthwise.

Beginning —

अनादृत्य० तानुन० अमुरमुष्टि० राजानमाय्या एकाष्ट्य एका
 पक्षेदिङ्ग मित्रावरुणयो ऋष्यावाङ्म० होता यक्षदमि समिधा
 होता यक्षचतू०

In 4B —

उदयनेष्टि । यक्षदम माभिधेन्य आज्यभागी । वार्त्तशौ
 प्रधानमग्निमावह अधाक्षमेकनो० मी० वे० हेमिमाभिष्टे अथ
 गौर्भि० सुभावी० स्वि० अभिर्नो अकै० अमेत्वमध्यान्वे न क्षोमे०
 सयाज्ये ।

Topics —

(1A) प्रातः सवनम्, (2A) माध्यन्दिनम्, अथ तृतीयं सवनम्, (3A) आज्यशस्त्रम्, वी० सो० प्रातः सवनम्, (3B) अथ माध्यन्दिनसवनम्, वल्य-
 शस्त्रम्, सोम० तृतीयसवनम्, (4A) अवभृथेष्टि, उदयनीया ।

An incomplete work similar in nature to the above, but less detailed.

1452.

131. द्वादशाहहौत्रप्रयोगः आश्वलायनसूत्रसम्मतः ।

Dvādasāha hantra prayoga (Āśvalāyana)

According to the rules of Āśvalāyana.

For the manuscript see L. 1383

1453.

1017 सोमसप्तहौत्र-प्रयोगः ।

Substance country made paper 9½×4 inches Folia 39 of which the 25th and the 26th are missing Lines 13 on a page Extent in Slokas, 1000 Character Nagari Appearance ill Incomplete The seventeenth century handwriting

It begins —

अथ सोमप्रयोगे सप्तहौत्रप्रयोगो उच्यते । तदर्धे प्रायश्चित्तपक्षे
तस्य प्रयोगो वक्ष्यते । प्रथममैत्राप्रक्षस्य सममायुक्तं प्रकृतिवत् ।
उच्छ्रब्देन निगमा । न केचिच्छ्रागशब्देनैव । आश्विनस्य कर्म
प्रकृतिवत् । अश्विनावावह । वनस्पतिमावह । वयायागे विशेष ।
आपश्चातां नासत्या पु० दानो ॐ होता यक्षदश्विनौ ह्यगस्य
वयाया मेदस इति प्रैष । वे यजामहे उदुक्षोमासो० विवक्षौ
वौषट् । पुरोडाशस्य आगोमता नासत्या रघेनाश्वो० न । ॐ
होता यक्षदश्विनौ पुरोडाशस्येति प्रैष । वे यजामहे निवेदुष्व
न्यश्विना० अथ समिधा भरता इति वौषट् । अथाङ्गानां
आगो देवेभिरुप० वक्ष्यते तस्य वित्तं ॐ । होता यक्षदश्विनौ
ह्यगस्य हविषा आत्ता मेध करण एवाश्विनौ जुषेता हविहोतयर्ज ।
वे यजामहे हिरण्यत्वं मधुवर्णो० दुरितानि विश्वा वौषट् । वनस्पतौ
यत्राश्विनौ ह्यगस्येति प्रैष । तथैव खिलकृत । सुक्तवाक्ये ।
संस्थात्रयान्तं प्रकृतिवत् ।

सोमप्रयोगः ॥ आदौ सोमप्रवाको होतार मत्वा तं प्राह यज
शम्भस्य सोमो भविष्यति तत्र भवता हौत्रं कर्त्तव्यम् । इति होता

म सोमप्रदाक एच्छति । को यश्च क शक्तिश्च का दक्षिणेतिप्रश्न ।
 तेन प्रतिवचन दत्ते । होताच दक्षिणाभि विष्णुश्च सुते एतेनामे
 नक्षत्राः सुमत्यावा प्रवम्येति बुद्ध्यात् । अवाधिताभिसेत् उपा
 सने । इमाममे सरणिः क्षमर्त्तानामिति यजमावष्टुष्ट गच्छति
 ह्येतोते यजमाव । अग्निर्मे होता म मे होता होतार त्वा वक्ष
 शर्माणि ह्यमीमहे । तत अग्नये होता स ते होता तेनानुमत
 कर्मवाह करिष्यामीत्युक्ता ह्यतो जयति मह्यमेवोचो भार्गवेवोचो
 भार्गमेवोचो यज्ञोमेवोच क्षीम मे वोच इति मे वोच ज्ञाति मे
 वोच भुक्ति मे वोच इत्येव जयित्वा तन्मामवतु तन्मा विप्रतु तेन
 भुक्तिवोय इति जयति होचकागामप्येव एवं वरकविधि ।

Topics treated of —

2A, होचकागामप्येव वरकविधि अथ सधुपको अथ होतृनीया ,
 2B, अथ प्रायश्चोषा , 3B, अथ सोमहव , 4A, अथ अग्निमज्यमन् , 7A,
 अथोचरम् , 9A, अथाभिप्रकथनम् , 10A, अथाग्नीषोमीवेव यदुवा चरति
 अथ स्त्रियुक्त प्रेषितः , 13A, अथ प्रातरनुवाक , 15A, अथ सवनम् 16A,
 अथ प्रयाजेश्वरति , 17B, अथ स्त्रियुक्त , 22A, अथ प्रउम श्रमति 31A
 इति साध्यन्दिन सवनम् , 31B अथ इमे ह्यतोवाचश्चरति अथ स्त्रियुक्त ,
 34B, अथ इन्दोगेभ्य एच्छति ।

It treats of the duties of the Rigvedi priests in : Some
 sacrificial

1454

6307 वाजपेयसप्तहोचम् । *Vaja peya sapta hōcham*

Substantive country male paper 24 x 14 1/2 inches. Size 13 1/2
 on a page. Printed in 1880. Character Vague of the early 19th
 century. Appearance old discoloured and torn. For complete

Colophon —

इति वाजपेय सप्तहोचम् ।

Beginning —

अथ वाजपेय होचम् ।

द्विरष्टसुत्र अतिथि वाजपेय, वक्ष्यिष्यन्त्वा प्रतयुक्तरा इति

अग्निधोमोयान्तं अष्टिष्टोमवत् देवसूना हविषा निर्वापपक्षे अग्नि
 ऋक्षपतिरित्यादौना गान्यानुवाक्याः आदेशरहिता बृहस्पतिसवं
 प्रयोगे उक्ता इति कृत्वा अत्र बोक्ताः । प्रातरनुवाके अपरिमित-
 पक्षः सङ्क्षेपपक्षो वा श्रुतवेति पश्यव उच्यन्ते । आग्नेयैन्द्राग्नौ ऋगौ
 ऐन्द्रो मेघ मायतो उक्षा भारस्वतो मेघो भारस्वतो मेघः प्राजा
 पत्याः मत्तदश्रुहागाः होता नभः प्रवज्जे इत्यादि मत्तदश्रु सारमि-
 चेभ्यः । आवाहने विशेषः । आवह देवान् सुम्यते यजमाना
 अग्निमग्न ध्या० सोममा० अग्निमा०, etc, etc, etc

End:—

नमो देवेभ्यः । अंयुवाकः । वाजिनः । हारियोजन ।
 विनिःश्रुताहेतौ इत्यादि उदयखीयान्ते मैत्रावरुणो पयस्या
 तममिष्टोमवत् ।

1455.

6290. बृहस्पतिसवहोच । *Vṛhaspati-sava-hautra.*

For the use of the Hotrypites.

Substance, country-made paper 9x4 inches Folio, 6. Lines, 15, 16
 on a page. Extent in Slokas, 3.0 Character, Nāgara of the early nineteenth
 century. Appearance, old and discoloured. Complete

Colophon.—

समाप्तो बृहस्पतिसवः ।

Beginning:—

बृहस्पतिसवहोचम् । ऋत्विग्वरुणादि । अग्निधोमोयस्य पशु-
 पुरोडाशमनुदेवसुवा हविषा निर्वापः । अग्नीधोमाभ्या पशुपुरो-
 डाशस्य + + + प्रेषितो मैत्रावरुणः । अग्नीधोमो अ० + +
 होता यक्षदग्नीधोमो पुरोभागस्य + + + हविर्होतार्यज ।
 etc. etc

1456.

6278. याजिनहोच । *Yajina-hautra.*

Substance, country-made paper 7x4 inches Folio 2 Lines, 10 on a
 page Extent in Slokas, 125 Character, modern Nāgara Appearance,
 fresh. Complete

Colophon —

इति याज्ञिकहोत्र समाप्त ।

Beginning —

श्रीवन्द्यमूर्तये नमः ।

होत्रं करिष्यन् मन्त्ररत्नं प्रविज्ञापरव्याहृतीयं प्रातिष्ठन्
अध्वर्युः प्रेषितो मन्त्रान् सामिधेयोरनुवृत्तामौत्थुक्ता वस्त्रान् प्रसज्य
माकांक्षे मन्त्रप्रसूतोऽङ्गुलिपर्व्यायमाश्रयमश्नितं ब्रह्मयदयं अङ्गलि
प्रतिष्ठाप्य दक्षिणश्च पाद वेद्यां श्रेष्ठितमं पूज्यां द्यावापृथिव्योर्न्नाह
मोक्षमायो नमः क्रन्द्य जपत् ।

नमः प्रवक्षे नमः उपवक्षे नमो ब्रह्मे नमोनृत्याये क इदमनुवृत्तति
न इदमनुवृत्तति क आर्त्तिव्यं करिष्यति न आर्त्तिव्यं करिष्यति ।

॥॥

1457.

125 मैत्रावरुणप्रयोगः । *Maitra Varuna pray j*

For the manuscript see L 1338

Directions for the Maitra Varuna priest

1458.

1907 पशुमैत्रावरुणः । *Pasu Maitra Varuna*

For the manuscript and the work see L 4175

Post Colophon —

श्रुत्वा १७(०)१३ प्रमादि नाम सर्वतुष्ट आयाङ् वद १२ वर्द्धन
देवोयनाम्ना भिक्षुने लिखितम् ।

श्रीदिव्यलक्ष्मी नमः । तैत्तिरीयसंहितादि ।

The Maitra varuna priest is an assistant to the Hota

It begins —

अथ सौचामण्या मैत्रावरुणप्रयोगः ।
अथ वषाया । अश्विनोः । आपस्यातामासत्वेत्यनुवाक्यः । होता
यक्षत् अश्विनो ऋगस्य वषाया मेदमावृषेता हविर्होतयञ्ज । अथ
सरस्वत्या । सकाचैतत्सरस्वती नदीवामित्यनुवाक्याः । होता यक्ष
त्सरस्वती मेघस्य वषाया मेदया जुषताम् ।

This is manual for the direction of the Maitrā-varuṇa
priest in the Saṅgāmṇi Sacrifice

1462.

3 अक्षावाकप्रयोगः । *acchāvākī-prayogaḥ*

By Yājñika Raghunātha, the son of Rudra Bhatta Ayānta
See L 702 Acchāvākī is an assistant of the Hotr
priest,

Post Col Statement —

इह पुस्तक सपुराणिकोपनासा पुरुषोत्तमेन लिखितम् ॥ स्वार्थं
परायणम् ॥ सवत् १७८३ आषाढ शुद्ध ४ सौम्ये श्रीरामचन्द्रो
जयति ।

1463

2054 अक्षावाकप्रयोगः । *ī chāc thā pr ayō ji*

in lyotistoma

Substance country made paper 8½x4 inches 10½ x 10 ½
Page, Extent in Shloka 90 (1st letter Vācāsa Appearance discoloured
In case of complete

It begins —

अथ अक्षावाकप्रयोगः । आपो मे होत्रा ससिन्धु स्ता मे होत्रा
ससिन्धो अक्षावाकममुकप्रर्माय दध्मे दतोमि ॥ म दतो जपेत्
महन्मे वोषोभर्गो मे वोषो ।

It ends —

इति मय्या अप । तीर्थेण निष्क्रम्य । मन्त्रिष्टुते व्योनिष्टोमः ।

Colophon.—

इति अक्षवक्त्रप्रयोगः समाप्तः ।

It is a manual for the guidance of the 'Achhāvākṣa priest' an assistant to the Hotṛ priest in Jyotistoma Sacrifice.

1464.

2314. ग्रावस्तोता । *Grāvastotā*

Substance, country-made paper. $9\frac{1}{2} \times 4$ inches Folia, 2 Lines 13 on a page Extent in Slokas, 45 : Character, Nagara Appearance discoloured Complete

On the duties of the Grāvastotr priest in Soma Sacrifices

It begins:—

अथ ग्रावस्तोदत्तं विवक्षते । हि भूर्भुवस्वर्यो ऽ मभित्वादेव-
भवितरौशानं वाय्वोवा सदावन् भागमौमहो ऽ हि । चुनते
मन उत चुनते धियो विषा विप्रस्य ङक्षतो विपरिधितः । विज्ञोवा
एषे वयुनाविदे इन्महोदेवस्य सवितुः परिरुतो ऽ मायुव इम
चुमतांचिचं श्रामं सष्टमाय ॥

It ends:—

सादिरुवा मदिरुवा पवस्योमधारवा इवाय यात वै सुतो ऽ
इत्यध्यायात पवणोचम् । तदमन्तरं सूते अन्धरे अधिवाचमक्रता
कौलयो न मातरं तुदेतः । विप्रमुपास्युधो मनोवा दिवसेता
ममय श्रायमानो ऽ हि ।

इति परिधानीया कर्चेया ॥

Col :—

इति ग्रावस्तोता समाप्तः ॥

Grāvastotr is an assistant to the Hotṛ priest

1465.

7819 आध्वर्यवपद्धति । *Adhvarya paddhati*

Substance country made paper 10×4½ inches Folia 80 Lines 7 on a page Character, Nagara of the eighteenth century Appearance old faded and discoloured Ends abruptly

A sacrificial manual for the use of an Adhvaryu, Yajurvedi priest, of the school of Haryasvami, a follower of Kaiti-yana.

Beginning —

इति स्वाध्वनुमतेन भर्तुयश्चानुष्ठानेन कात्यायनसूत्रेण आध्वर्यव
पद्धतिं लिख्यते ।

रक्षितास्यप्रतिगर्भेण + + + + शुचिर्भूत्वा + पद्मद्वये +
+ + + + कर्परेण गृहीत्वोद्धरण, etc., etc

24B, दर्शं समाप्त , 28B, द्वाक्षापण्यञ्च समाप्त । प्रतिक्राममाप्तेयौष्टिः ;
33A, ग्रामाकेच्छन्त समाप्त । अथाधानं वक्ष्यामि , 35A, मधुपर्कविधि ,
80B. पित्या समाप्ता ।

1466

39 दशपौर्णमासाध्वर्यवप्रयोग । *Dasa purnama a
dhvarya-prayoga*

Substance country made paper 10×4 inches Folia 21 Lines 9 on a page Patent in Sloka- 462 Character, Nagara Appearance old Complete

Directions to an Adhvaryu or a Yajurvedic priest, for the performance of New and Full Moon sacrifices

It begins thus —

योगशेषाय नमः । यज्ञेश्वराय नमः ।

अथ दशपौर्णमासयोराध्वर्यवप्रयोगः । प्रातरग्निहोत्रानन्तरं
अध्वर्युः क्षतमन्थोपास्याचमनो यजमानेन वृतो “ वृतोऽस्मि करि-
ष्यामि ” इति वदति । आचम्य उद्धरणपत्रे ऽयौषुद्धयं नाजस्य
पत्रे(?) ममाग्रे वचो विद्मयेत्यस्य वयन्वेत्यानास्तनुवं सुमे । मध्य

नमन्ता । मधु नमन्ता प्रदिशयतधस्तयाध्याज्येय एतवा जयेम विभि
काष्टैराहवर्णयो मन्वादधाति । अग्निं गृह्णामि सुरय यो मयो
भूर्य उद्यन्तमारोहति सूर्यं इत्यादि ।

Col —

इति दर्शपूर्णमासयोराध्यर्च्यव प्रयोगः] समाप्त ।

Post Col —

इष्टेभ्यो वयहनिष्टेभ्यो भंयज दूरौष्य तिष्कृत्यै निर्वृत्यै दौराध्य
देवीभ्य जह्ये समर्थे अवाद्यामममेवदय तत्त्वायामि तमोऽमे
सत्य नोऽमे त्वमये प्रजापते व्याहृतिभिरायावितमनाद्यातमतिरिक्तम्
यदकर्म यत् प्रमत्ता ब्रह्मप्रतिष्ठागत्य मे व्याप उदय मुदु त्व चित्र
यद्वा देवा यत् इन्द्र सखिदा आभिर्गामि रचते हे उदुत्तम् इदम
संस्तितो यत्पाकथा ।

It ends thus —

यानि चर्मैः कमलान्मुपचिन्वन्ति वयस सुखस्तान्वपि वत इन्द्र
वायु विमुञ्चता कपालानि विमुञ्चति ।

Col —

इति दर्शपूर्णमासयोराध्यर्च्यवप्रयोगः ।

On the reverse side of the last leaf begins another work
entitled ब्रह्मवप्रयोग

श्रीगणेशाय नमः । अथ ब्रह्मवप्रयोगः । ब्रह्मा कृतपवनमन्वाचमनमन्त्र
प्राचय । तीर्थेन प्रपद्येत देवा त इडा देवभूरिति ततो यजमानेन दतो
दतोऽग्निं करिष्यामि अथ भूपतिरह भुवनपतिरह महतो भूतस्य पतिं दयन
सवित्रा प्रकृत आर्चिष्य करिष्यामि । इत्यादि ।

1467

2649 आपस्तम्बदर्शपूर्णमास आध्यर्च्यवप्रयोगः ।

The same folio as Astamiba

Substance mostly made paper 9½ x 4 inches Fol. 16 lines 12 on
a page 1 x 1 1/2 inches 100 Lines the Nāga of the English to y
D coloured Complete

In leaf 6B, there is a colophon —

इत्यापस्तम्बदर्शपूर्णमासप्रथमप्रश्नसमाप्तः and in 7A अथ द्वितीयः प्रश्नः ।
The manuscript does not contain the Āpastamba Sūtras, but
the duties of the Ādhvaryu in the order of the Sūtras

It begins .—

श्रीगणेशाय नमः ।

अथापस्तम्बदर्शपूर्णमासप्रयोगः । प्रातरभिहोत्र ऊत्वा दर्शेष्वा-
सीन इत्यादि देशकालौ सकौर्त्तय श्री० पौर्णमासेष्ट्या पश्ये ।
इत्यादि ।

It ends :—

सत्याय उदास्य । प्रक्षा स्वभागं प्राण्यान्मय प्रायश्चित्तादि
करोति । इत ऊर्द्धं विष्णुक्रमादि याजमावगृह्णीत ॥

इति केवलाध्वर्यवप्रयोगः ।

On the obverse of the first leaf we have —

अथापस्तम्बदर्शपूर्णमासाध्वर्यवप्रयोगः । सवत् १८(०)१० पौष-
नामाब्दे षोडशोपनामकलप्यग्रेण लिखितं स्तार्य परार्थं च । वैशाख
शुक्ल ९ समाप्तिः ।

1468

6285

Substance, country made paper. $8\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 20. Lines, 8-9
on a page. Extent in slokas, 150. Character, Nagari. Copied in Samvat
1602. Appearance, old and discoloured. Complete.

On the duties of adharyu or the Yajurvedi priest in
Darsapaurvamāsa

Colophon effaced

Post Colophon :—

संवत् १९०२ वर्षे व्यासाङ्ग सुदि ८ सोमे लिखितं शुक्लचिह्निक्रमपु
+ + + + पठनाद्यैः । शुभ भवतु ॥

Beginning:—

आध्वर्यव आसीधं च लिख्यते । पर्वणि घातर्हमाणान्तरं
 घातवनीयदक्षिणामिखरे पञ्चभूमंस्कारपूर्वकं उद्गरणं करोति ।
 यौर्धमासेध्वयं मार्हपत्यादाहवनीयमुद्गरामि । यौर्धमासेध्व०
 दक्षिणामिमाह्वरामि । ततोऽग्न्याधानं । ममाग्ने वर्षोवि० ?
 इत्यादित्य ससूत्रानुसारेण । ततो वपनं विकल्पेन । ततोमावा-
 ख्यायामेवमपराग्ने पिबुषिद्वयञ्च । ततो असाधनं । तस्य घातव्य-
 भावः सत्यमग्निहोमः ।

1469.

0289. दशपौर्णमासेष्टिपद्धतिः । *Daśa-paurṇamāseṣṭi*
padhhati

By Harikara

According to the school of Kāṭyāyana

Substance, country made paper 8½ x 3½ inches Folio 51 Lines 8 on
 a page Extent in Slokas, 850 Character, modern Nagari Copied from a
 MS dated Samvat 1862 Appearance new Complete

Colophon:—

अग्निहोत्रिणा (महं श्रीहरिहरदेव मन्त्रिणा ।

पद्धतिः पौर्णमासेष्टिः] दशैष्टि(व) वसर्गता (?) ।

Post Col. :—

संवत् १८६२ समवे पुष्य शुद्धी ८ शुक्लपञ्चे । शुभस्तु ।

A manual for the use of a Yajurvedi priest called
 Adhivaryu, in Daśa-paurṇamāsa, belonging to the school of
 Kāṭyāyana

The maṅgalācarana and the object of the work :—

प्रथमं यज्ञप्ररुधं कार्याचनमुक्तान् गुरुन् ।

पौर्णमासादिशान्तादीं द्विषतेऽध्वर्युपद्धतिः ।

1470

6269. [प्रतिप्रस्थाद्व-प्रयोगः ।] *Pratiprasthādv-prayoga.*

Substance, country made paper 9×4 inches. Folia 2 Leaves, 11 on a page Extent in slokas, 90 Character, modern Nagara Appearance, discoloured Incomplete at the end

The first two leaves are marked प्रतिप्रस्थाः, the rest simply. प्रति The name of the work does not appear in full.

The MS. is full of marginal notes

The māṅgalācarana —

प्रतिप्रस्था प्रति ।

श्रीसरस्वत्यै नमः ।

गङ्गाधरं गुरुं नत्वा सर्वशास्त्रार्थकोविदम् ।

दिनानामुपकाराय क्रियते न्यायपद्धतिः ॥

वर्णोत्तरं मधुपर्कः सूत्रोक्तं अमुं दीक्षा तत्रावयनपक्षेऽरे परिहृतेन खनिज्ञत-
मुदकुम्भयोः स्थापनम् ।

It relates to the duties of the Pratiprasthātr priest, an assistant to the Addvāryu

The mention of the name of Gaṅgadhara, as the author's preceptor or father (Guru), would suggest the treatise to be of the school of Kātyāyana.

1471.

6320.

Substance, country made paper 11×6 inches Folia, 3+1 Leaves, 11 on a page Character, modern Nagara Appearance, fresh Complete

I.

चातुर्भांखे प्रतिप्रस्थाद्वप्रयोगः । (Three leaves)

Beginning:—

श्रीगणेशाय नमः ।

चातुर्यास्ये प्रतिप्रस्थातुर्भिक्षा । प्रतिप्रस्थातुश्च पञ्चकासादन अग्नि
होत्रहवनौ वक्ष्य पवित्रच्छेदनानि पवित्रे व्यन्तधानं दृष्टं च ॥

Colophon —

इति प्रतिप्रस्थातुः प्रयोगः ।

II

दर्बीहोम (in one leaf only)

Beginning —

प्रातरङ्गवेऽभिहोत्रेऽजते । वा दर्बीहोम । तत्र ब्राह्मणं सृण्वी
मासगसंस्कारः ॥ इच्छिगतो ब्राह्मण्यमानयोरुपवेशनम् ॥ वैक
कानं दर्बर्जाः ॥

Colophon —

इति दर्बीहोमः ।

1472.

6328 उन्नेतृत्वप्रयोगः । *Unnetra prayaṣa*

Substance country made ; paper 10x6½ inches 104a 5 Lines 10 0
a page extent in shloka 125 Character modern Nagari Approx 10
fresh Complete Copied in Samvat 1908

A manual for the use of the Unnetra priest of the school
of Katyayana

Colophon —

इति उन्नेतृत्वप्रयोगः समाप्तः ।

Post Colophon —

श्रीसीतारामचन्द्रार्पणमस्तु । शुभं भवतु । अतिमार्गः । वद्य ३
गुरुवारः ॥

संवत् १९५६ । तदिने लिखितम् । स्वार्थं परार्पणम् ।

Beginning —

अथ कात्यायनसूत्रानुसारी उन्नेतृत्वप्रयोगो लिख्यते । तत्र
वरुणे यजमानेन उन्नेता भवेत्युक्ते भवामीति प्रतिवचनम् ॥

1473.

293. नेष्ट्रप्रयोगः *Nestṛ-prayoga*.

For the MS. see L. 1411

1474.

32. वाजपेयपद्धतिः । *Vajapeya-paddhati*

The present MS. is described in L. 752.

After the maṅgalācarana :—

अथ वाजपेयक्रतोर्दृष्टप्रयोगो लिख्यते ।

1475.

2079 आधानउद्गात्रप्रयोगः । *Ādhāna-udgātra-prayoga*.

Substance, country made paper 7½×4 inches Folia, 5. Lines, 8, 9 on a page Extent in slokas, 60 Character, Nagara Appearance, fresh

It is a manual for the guidance of 'Udgātr' or Sāmavedi priest in the Ādhāna or in the churning of fire.

It begins :—

आधान उद्गात्रप्रयोगः । तत्र मन्त्रावस्थानकाले अरण्योरिति-
मन्त्रं चिर्गायेत् ।

1476.

507. प्रस्तोत्रप्रयोगः । *Prastotr-prayoga*.

For the manuscript see L. 1813.

Prastotr is a Sāmavedi priest, an assistant to the Udgātr, the chief Sāmavedi priest. The book gives, in two sections, the sāmās to be chanted by the Prastotr priest.

1477.

2692. ब्रह्मत्वप्रयोगः । *Brahmatva-prayoga*

Substance, country-made paper 9×3½ inches Folia, 6 Lines, 8 on a page Extent in slokas, 90. Character, Nāgara Date, Samvat 1790. Appearance, discoloured. Complete

Colophon —

इति ब्रह्मप्रयोग समाप्त ।

Post Colophon —

संवत् १७८६ शुक्ल नाम संवत्सरे फाल्गुन शुद्धिचतुर्थी सिर-
वारे २८ पुस्तक कायकारोपनामक जयरामभट्टेन काश्या विश्वेश्वर-
समिधौ लिखितम् स्वाय परीयकारार्थे च ।

The duties of Brāhmā, the superintending priest in a
Śrauta sacrifice before his appointment at the time of his
appointment and after his appointment

It begins —

अथ ब्रह्मप्रयोगः ।

तैर्ये ज्ञात्वाहृत वान परिधाय यज्ञविश्वया दर्भपिङ्गलैरात्मन
पाशयिता सप्तभि कच्छादुपयुञ्मज्य सप्तभिवाभेदपय्यांकण्ड मुष्म-
जेत । इवादि ।

१५) प्रज्ञा वेद्यत्वावन्तरेण विहारोदधि पूर्वका दारा प्राङ्मुखो
विहारण्य दक्षिणावत् पूर्वका दारा प्रपद्य ब्रह्मत्व कश्चिन्मौख्युषा
रयन् वेद्यत्वावन्तरेण विहार प्रविश्य सत्यावत् प्राङ्मुख समस्त
पाण्डुकृष्टो भूतामवाहवनीय परीत्य दक्षिणत आसनादङ्गुष्ठोप
कण्ठिष्ठिकाभ्या व्रज नेष्टया निरस्यति निरस्त परावसु ॥

It ends —

तत्रैवावस्थाय संस्थाभयेनोपतिष्ठते । ॐ च मे स्वरस्य मे यज्ञो
ववते नमस्य । यत्ते न्यून तक्षे त उपयत्ते । अतिरिक्त तक्षे ते
वम । ततश्चोर्ध्वं निष्क्रामति ।

1478

3011 ब्रह्मप्रयोगः । *Brahma prayoga*

Substance cotton made paper 30 1/2 x 4 inches Fols 12 Lines 8 on
a page Extent in Fols 210 Character Devana of the 18th century Ap-
pearance Discoloured and worn out Complete

Colophon —

इति श्री । समाप्तो ब्रह्मत्वप्रयोगः ।

On the duties of the priest called Brahman in a sacrifice

It begins —

इतो ब्रह्मा इतोऽस्मि करिष्यामीत्युक्ता स्तुति प्रागुद्गाहवनी
यात् प्राप्नुषो यज्ञोपवीत्यात्मन्य तौर्धेन विहारं प्रविश्य समस्त-
प्राण्यङ्गुष्ठामेव व्याहवनीय दक्षिणतो गत्वा निरस्त परावसरित
+ + नैऋत्या दृष्ट्वाणि निरन्योपविश्य, etc, etc, etc

It ends —

सर्वप्रायश्चित्तानि ऊत्वा सस्याजपेनोपस्थाय तौर्धेन निष्क्रामेत्
वेष्टिकमुदवसनीयायां ।

1479

2420 The Same

For the manuscript and the work see L 4089.

1480.

1892 एकाहाहीनसत्राणां ब्रह्मत्वपद्धतिः । *Ekāhahina*

Satranām Brahmatva paddhati

By Rāmakṛṣṇa Dikṣitā alias Nānabhai.

Substance country made paper 9½×4½ inches 101a 36 Lines 10 on
a page Extent in Sika 700 Characters Nāgari Date Samvat 1688
Saka 1673 Appearance of hand worn out Complete

The work deals with the duties of Brahman, the Superintending priest, in connection with sacrifices which take one or more days

The author's family

34B इति श्री त्रिपाठिदामोदरसूनुना दीक्षितरामकृष्णेन नाङ्गना-
भादितोयनाम्ना एतेकाहाहीनसत्राणां ब्रह्मत्वपद्धतिः समाप्ता ।

The date of copying —

संवत् १९८८ शक १९५३ भाद्रपद शुद्ध १३ शुक्र तिथिने शकल-
पद्धति गमासा । शुभ भवतु ।

विषादिप्रवर्तनायुक्त काननो नम्य इव पुष्पक गमासम् ।

Beginning:—

क्षिपमानेषु सर्वकर्मसु शक्ता दक्षिणत आशान् श्रीमद्वि-
रिहमुपवेशनप्रभृति सर्वे कर्मा इव द्युत कृष्णात् । श्रीमाशु
प्राक्तुत यः श्रोते यकर्मिणो रियमाजान् यद्यान् पाकयद्या
इयायद्यते तेषां पाकयद्यानां श्रीम कश्चिद्वत् शुद्धोमुपविद्यत्
मनेन श्रवणमनम् । उपश्रवण यत् प्रकाश

यत्पुमति ययो मन्त्रा हो मन्त्रावुपवेशन ।

शुद्धोमिति सक्तमन्त्र आलोतेति न किञ्चन ।

पाकयद्यानां श्रीमद्वत् यद्याप मन्त्रेत् ।

Leaf 2 अथभवता शकल कर्माणि गन्धर्वमोचनम् पुन्यं वा दादा
प्राणी प्रविष्टदवर्तने अन्त्याधेन शकलमनुगत । यद्याधेन कर्माणि
दक्षिणत दादा प्राणी प्रविष्ट आनुदायं श्रियेवम कश्चिन्
शुद्धोमुपविद्यत् । श्रियेवमेते श्रुते यद्याप मन्त्रेत् ।

1181

113 आशुलायन ब्रह्मत्वप्रयोगः । *Leaf 113, 21*

(*Leaf 113*)

For the manuscript see L 1501

Pat Col. —

इव भवनादन ।

आनुदाययत्पुनोमद्वत् । अथ दक्षिणत शकल दादा श्रो

यद्योपवीआयन् दक्षिणादन् विद्या प्रियम् । ११

And 10 lines more

8496 ब्रह्मत्वमञ्जरी । *Brahmatva Manjari.**By Jagannātha Dikṣita, son of Yadata Somayājī*

Substance country made paper 10x4 inches 1 1a 25 Lines 8 9 on
a page Extent in slokas 400 Character Nagari of the eighteenth century
Appearance old and discoloured Complete

The mangalācārma —

अथ ब्रह्मत्वमञ्जरी प्रारम्भ ।

दर्शितपथा गच्छन् मूर्खोऽपि ब्रह्मविद् भवेत् ।

समान्धलायन गौमि ब्रह्मिष्ठ पितरं श्वभम् ॥ १ ॥

जननो ब्रह्मरूपा ता कृष्णा साक्षात् शुभावशाम् ।

यस्या साविध्यलम्बन्धाज्जगन्नाथो भवेन्नर ॥ २ ॥

The object of the work —

वेदार्थं सूत्रभाष्याणि हस्तिमालोका छन्दः[श्च] ।

आन्धलायनसूत्रस्या कुर्वे ब्रह्मत्वमञ्जरीम् ॥ ३ ॥

अथ ब्रह्मज्ञ इत्यादिना भगवदाश्वलायनेन श्रुतसूत्रे ब्रह्मत्वसूक्त
तस्य प्रयोगोऽभिधीयते । तत्रादौ प्रयोगलाघवाय विशिष्टशाना-
र्थश्च परिभाषासूत्रार्थं समुद्घाते । प्रसङ्गादन्यत् किञ्चिदपि उप-
योगार्थमुच्यते ।

7B, इति दर्शपूर्णमासयोर्ब्रह्मत्वमान्याधानम्, 8A, अथ चातुर्मास्यानि,
10B, अथ प्रथ, 11B, इति यादवसोमयाजितनुजभगन्नाथदीक्षितविरचिताया
ब्रह्मत्वमञ्जर्यां हविर्यज्ञसञ्ज्ञाब्रह्मत्व समाप्त । अथ योतिष्ठोमापिष्ठोमे ब्रह्मत्वमुच्यते,
12A, अथ प्रवर्ग्यं, 13A, अथोपरात्, 15B, अथ सुखा, 19A, अथ प्रयोग
10B, इति प्रातःसवनम्, 20A, अथ माध्यन्दिन सवनम्, 20B, अथ तृतीय
सवनम्, 21B, अथ यज्ञपुष्पम्, 22B, अथ अक्षरभ्येष्टिः, 23A, अथोदय-
नोदयेष्टिः, अथ जेष्ठावद्वेष्टानुवन्धा, 24A, अथार्थविष्ठोमादिषु ब्रह्मत्वमुच्यते,
24B, अथ धिरात्रः, अथातिरात्रः, 25A, अथातोयामः ।

It ends —

जगन्नाथस्य मनुष्ये यज्योपकृतय मताः ।

तथा मुद प्रतोभूयाज्जगन्नाथकृतोद्यमाः ।

Colophon —

इति श्रीमत्सकलविद्याविभारदाघेयद्विषासनकरोपाध्यायद्वय
श्रीमयाश्रितनृज-जगन्नाथदीक्षित विरचिताया माध्वलामनसूचस्य-
बद्धत्वमन्त्रार्थां अष्टश्रीमसस्याप्रद्वल समाप्त ।

Post Col —

समाप्तमिदं पुस्तकम् । श्रीतारामपुरोहितस्येदः श्रीरामायणम् ।

1483.

10508 यज्ञदीपिकाविवरण । *Yajña dipikā vivaraṇa*
(दर्शपौर्णमासपद्धति) ।

Sibsta co country made paper 10½ x 4½ inches Folia 30 Lines 12 on
* page Extent in slokas 600 Character Nagara Date Saiprat 1769
Appearance old and discoloured Complete

Colophon —

इति यज्ञदीपिकाविवरणे दर्शपौर्णमासयो पद्धति समाप्ता ।

Post Colophon —

खवत् १७६९ आषाढशुक्ल १२ श्रवणौ लिखितमिदं कापीतटे
मुक्ताक्षदयारामस्य पुस्तकम् ।

Then two lines in a later hand, containing a vedic
mantra

Beg — श्रीगणेशाय नमः । श्री भवान्नीशङ्कराभ्या नमः । पञ्चभू
संस्कारा दर्शे परिसमुद्भवाः १ । श्रीमदेनोपलिय १ । वक्ष्येनो-
ल्लिय । अनामिकाद्वयेनोद्भवा । उदकेनाभ्युक्ष्य ॥ एवं दक्षिणाधेय
गार्धपत्यादाश्वनीयदक्षिणाधेयवृद्धयः ॥ अग्राव्यापादमध्यकुंभं
अमानो वा । वैकल्पिकपदायावधारय । षट् समिधो गृह्णीता ।
पौर्णमासेष्ट्याह वक्ष्ये । दर्शे दर्शेष्ट्याह वक्ष्ये . . .

...

2A. भद्रा वमन्ता प्रदिशस्तस्वस्वयाधत्तेन एतना जयेम । आहव-
नीये समिधमादधावि । तृणो दितोया । एवमितरेतरयोश्च

यज्ञासन्नं ब्रह्मयज्ञमानयोदत्तस्ततः वरुणाय । ब्रह्मयज्ञमानयोर्दक्षिणतः
उपवेशनाये । मार्गपत्यादुत्तस्ततो रथ्योतिषवेष्टनार्थमेकं ।
आहवनीयादुत्तस्ततः प्रणीतासादनार्थमेकं । उदमृषोपविष्टो
यजमानः प्राङ्मुखोपविष्टं ब्रह्मायं वृणोते ब्रह्मिष्ठं । ॐ भूपते
भुवनपते महतो भूतस्य पते ब्रह्माय त्वा वृणोमहे । वृतो जपति ।
अहं भूपतिरहं भुवनपतिरहं महतो भूतस्य पतिर्भूर्भुवः सः देव
सवितरेत त्वावृणोते, (?) etc, etc

3A ब्रह्मगदन आहवनीयमभिमुख उपविशति । मार्गपत्यमुत्तरे-
णोदयाचं निधायामभते । भुत त्वा भूतं करिष्यामि । उच्चैः ब्रह्मन्
य प्रक्षेप्यामि यजमान वाच यच्छ
अनुज्ञात उत्तरेणाहवनीयं संप्रति निदधाति । कल्पेति । ॐ
कल्पा युनक्ति स त्वा युनक्ति
त्वयैरमोन् परिस्तीर्यं दुरस्तात् प्रथमं । अर्थप्रसख्याया मध्योपकल्पनं
द्विष्टः पात्राणि ममादयति

This is a practical application of a Vedic Sūtra for the performance of the rites of Darśapramāṇāsa, and from what has been quoted above, it appears to relate to the duties of Brāhmā or Superintending priest

1484.

1021 ब्राह्मणाच्छंसिप्रयोगः । *Brāhmanācchamsi-prayoga*

Substance country made paper 10x6 inches folio, 8 Lines, 11 13 on a page Extent in slokas 190 Character, Nagari Appearance, tolerable Complete

A treatise for rules, mantras and injunctions for the use of the priest called Brāhmanācchamsi at Agnistoma Sacrifice

For beginning and end see I.O Cat 414

Col. :—

इति ब्राह्मणाच्छंसिप्रयोगः ।

Post Col —

शुभं भवतु । लिखितं जयमद्वैतेन्द्रेण स्वार्थे परार्थश्च ।

1485

3126 ब्राह्मणाच्छंसी । *Brahmanācchāṁsī*

Distance country value paper 8½ x 4 inches Leaves Lines on page 9 Text in slokas 150 Characters 2500 of the eighteenth century Appearance fresh 11000 Complete

Col —

वर्तितुंते ज्योतिषोमः । ब्राह्मणाच्छंसी ।

Post Col —

श्रीसुरभ्यो नमः । रामचन्द्रात्मजं पुरुषोत्तमं दीक्षितेन लिखितं ।

It begins —

आपो मे होवाग्रसिन्धुः । मे होवाग्रसिन्धो ब्राह्मणाच्छंसी ।
मुक्तप्रश्नाय ह्यहो । ह्यतोऽस्मि । स ह्यतो जपेत् । महन्मे होचो
भर्ता मे होचो । इति अथिवा आपस्ते होवाग्रसिन्धुस्तस्ते होवा
ग्रसिन्धुः । ब्राह्मणाच्छंसी इत्येवमाहुः । तन्मामवतु तन्माविप्रतु
तत्तं मुत्तियीत् । ओमप्रवाकोत्तरमन्त्रः को वच् इति (स्पृष्टा)
स्पृष्टं यजमानेन मधुपर्को विवेक्षितं तं प्रतिगृह्णीयात् । ता
नूनं प्रकरिष्यन्तो नाष्टमसि अनाष्टम्य देवानामोमो अभि
प्रक्षिपात् । अथभिप्रक्ष्यन्तस्तस्मिन्नेव खितेमाधात् । इति ता नूनं
अथभिप्रक्षति । राजानमाध्याययति अथर्ह्यष्टे देवसोमाध्यायता
इन्द्रमैकपदिदं आ तुभ्यमिन्द्रः प्रायताम् । आ त्वमिन्द्राय प्रायस्व ।
आध्याय्य आत्मानं मर्द्धीनं सन्ध्यामेधया स्तुतिं ते देवशो ह्यथा
मुष्ट्यमणीय । स्पृष्टोदयः । प्रच्छेदे पाथो विधाय जलारान्
दातृगान् सन्धान् नीचः शृष्टायाय शृष्टावामानि प्रीये भगाय ।
शृष्टमृतवादिभ्यो नमो दिवे नमः पृथिव्ये द्वितीये विपरीत ।

It ends —

आदित्यमुपतिष्ठते । जज्जय वससम्पतिः । ततः सवित्रो अन्धा-
दध्यान् ॐ जमेति ।

This work contains the duties of a ब्राह्मणाश्वसी priest of the ज्योतिष्योम sacrifice This is a Prayōga work 3b सन्तिष्ठते प्रातः सवन 4a इति प्रतियष्टः । अथ शस्त्रं हि भूभुवः स्वरोमध्वाण्या शोः ३ सावो ३ तवो दक्षः मृत्योयष्ट वसोर्मन्दामन्यसः । अभिवत्स नखसदेष्टु धेनव इन्द्र गौर्भिर्नैवामष्टोम् त्रि

इन्द्र गौर्भिर्नैवामष्टोम् सदानु तावधौमिराष्टत गिरि न पुस्तोत्रस ।

This शस्त्र is different from that given in Cs Vol I 891 as ब्राह्मणाश्वसी शस्त्र in अमिष्टोम । But agrees with Peter extract 4 B 5b सन्तिष्ठते माध्यन्दिन सवन ।

1486.

6196 *The Same*

Substance, country made paper $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches 101a 11—white and yellow alternately Lines 9 or 10 a page Extent 11 Slokas 110 Character modern Naga & Appearance fresh Complete

Colophon —

इति ब्राह्मणाश्वसिप्रयोग समाप्तः ।

Post Colophon —

ॐ यश्चभोक्ता परमात्मा सद्वाविष्णु प्रीयताम् । इदं पुस्तकं
दुर्गिराजभट्ट मुर्धन्निन लिखित । हे पुस्तकं वदामुने याज्ञातिशेय ।
शुभं भवतु ।

A manual of rules for the use of the Brahmanasidhins priest at Somnath sacrifices

Begin —

श्रीगणेशाय नमः ।

आपो मे होवाश्वसिन्धुक्षामे होवाश्वसिन्धो ब्राह्मणाश्वसिन देवदत्त
शम्भाय त्वां दृष्टे इति दत्वादत्तो अयति महम्म बोधो, etc,
etc

1487

1028 श्रीमौधप्रयोगः । *Śrīmāudhāprayogaḥ*

Material country made paper 8½x11 inches Folio 1 line 9 on a page 1 verse 40 Character Nagari Date Sans 1868 Appearance tolerable 1 note Generally correct Complete

On the duties of the Āgñidhri priest who is to second the adhvaṛyū or the main priest in all his assertions

The mantras are recited

On the title page it bears the name of Aṅgastambhī

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

श्रीमौधप्रयोगः ।

यजमानेन कृत एताऽस्मिन् यज्ञा उच्च समान वै मप्रयति
श्रीमौधः ।

दक्षयत्वा सर्वान् प्रमवेऽद्विनीर्वाङ्मया यज्जा हस्ताभ्यामाददे ।

End —

उपहृता पाश्चाति । होलप्रायश्चित्ते होताग्मन्वाहभक्त सन्तिष्ठत

Col —

श्रीमौधप्रयोगः ।

Post Col

सन्त १८६८ आषाढ १० १० सकलवार अक्षिप्त लिखित
बागभट्ट + + +

1488

2085 *The Same*

Substance country made paper 9x4 inches Folio 1 line 9 on a page 1 verse 40 Character Nagari Date of the copyright century Appearance tolerable 1 note Generally correct Complete

Colophon —

श्रीमौधप्रयोगः समाप्तः ।

आमोष is an assistant to the Hōtar priest. This work gives directions to the आमोष to play his part properly in sacrifice

The work begins —

अथाधौध्रप्रयोगो लिख्यन्ते । अस्मिन् कर्मणि आमोष त्वामह
हणे । इत्युक्ते आमोष उतोऽस्मि कर्म करिष्यामि इत्युक्ता आह
वक्ष्येयस्य इष्टाने भागे प्राप्नुय उपविश्य आचम्य तीर्थेन प्रविश्य
गाहंपत्योत्तरतः उपविश्य यजति । इडादेवजर्मनुः जपति ।

For a similar work see U S No 406

1489.

2788 आपस्तम्बानामाधौध्रप्रयोगः । *The Same*
(*Apastamba*)

Substance country make paper 10x4½ inches Folio 2 Lines 12 on a
page Extent in Slokas 60 Chinese Nagari Appearances discoloured

It begins —

अथापस्तम्बानामाधौध्रप्रयोगः ॥ देवस्य त्वा० मावदे ॥ सत्या
मादाय ॥ इधमावदो० जेष ॥ इति वृषदुपले समाहन्ति ।
द्विदृषदि मल्लदुपलाया त्रि मध्वारयन नवस्तत् समाहयति ॥
इत्यादि ।

It ends —

भूतानामुद्ध्यस्व उदुत्तम भू. खाद्या भुव खाद्या ख खाद्या ।
भुभुव ख खाहेति प्राग्व्यिजहोमानुक्रमः ॥

VEDĀṄGA

1490.

2016 वेदाङ्गानि *leṭanjan* (पाणिनीय शिक्षा,
ज्योतिषम् पिङ्गलश्चन्द्रसूत्रं याष्कनिघन्टुश्च) ।

Size of country make 1 per 1/4 x 1 1/2 folio at 1 x 2 1/2
page Extent in folios 42) (later Nagas for gilt etc.)
Appearance of colour 1

Primarily: Śikṣā begins —

अथ शिक्षा प्रवक्ष्यामि पाणिनीय मत यथा
आस्त्रानुपूर्वम् तद्विद्यात् यद्योक्तं लोकवेदयोः ।

It ends in leaf 4B

Colophon —

इति शिक्षा समाप्ता ।

Jyotiṣa begins in leaf 1B —

यच्चनवत्पुत्रमय युगोद्भव प्रभापतिम् ।
दिनर्त्तयनमासान् प्रथम्य शिरसा मुचि ।
प्रथम्य शिरसा कालमभिवाद्य सरस्वती
कालज्ञानं प्रवक्ष्यामि जगधम्य महात्मनः ॥

It ends in leaf 6B

Colophon —

इति वेदाङ्गज्योतिष समाप्तम् ।

Chandogya begins in leaf 6B

सत्यरक्षतजभक्ष्यशरस मित अभति वाङ्मय जगति यम्य ।
स जयति पिङ्गल नाम शिवप्रसादात् विमुद्धमति ।

घोः श्री स्त्रीम् । वरामायू ॥ कागुद्धार ॥ वसुधासु ॥
 मातेकव् ॥ कदामज् ॥ किवद्भ ॥ नाहमन ॥ गृल ॥ गते ।
 धादिपर ॥ हे ॥ लौक ॥ ग्लो ॥ अष्टो वसव इति ॥ २ ॥ छन्द ।
 गायत्री ॥ दैत्येक

षाद ॥ इयादिपूरण ॥ माय्यावसर । नमया आदिवा ।
 विराजो दिश । चिद्युभो हदा । एकद्वित्यतुष्यादुक्पाल ।

In leaf 8B —

द्वितीय द्वितीयमतित । अथ लौकिकम् ॥

It ends in leaf 11A

Colophon —

इति छन्द समाप्त ॥

Nighantu begins in leaf 11A

गौ । मा । घा । घ्रा । द्वा । द्वामा ।

It ends in 5 chapters in leaf 21B

Colophon —

इति निषटे पञ्चमोऽध्याय ।

Post Colophon : Different and more modern hand —

इदं पुस्तकं नानादौचित्यं भागवतटीकेकरस्य ।

Panini's Siksā is often printed. For Jyotishin see L No 1455. This treatise is attributed to the School of Lagadha. In the MS noticed by Rajendra Lal there is not the second verse quoted above which clearly gives the name of the founder of the School of Astronomy, whose observations are said to be collected in this short treatise. For Chandas see W pp 9B-100. Chanda sūtras are attributed to Pingala. It appears to contain the commentary of Halayudha. It contains not only Vedic but Pāṇikā metres as used in Sanskrit literature.

1494.

6065. *The Same.*• *With the commentary by Ananta Bhaṭṭa.*

Substance, country made paper 10×4½ inches : Folia, 12 of which the first two are missing. Lines, 12, 13 on a page. Extent in slokas, 400. Character, Nagara of the early nineteenth century. Appearance, old and discoloured. Defective in the beginning.

अम्बा भागीरथौ यस्य नागदेवात्मजः सुधीः ।

तेनानन्तेन विदितं भाषिकं सूत्रं सुत्तमम् ॥

अनेन प्रौढता देवो रमानायः सदा मम ।

ब्रह्मादिवन्दि[त]पदो देवदेवशिखामणिः ।

वचनप्रसूनमालानन्ताख्येन सुरिण्या रषिता ।

प्रियता पृथक्सदये कमलामर्चिसेन पुरुषेण ॥

Colophon —

इति श्रीमत्प्रथमप्राखि-नागदेव-भट्टात्मजेन श्रीमदगन्तभट्टेन
विरचित भाषिकसूत्रं (?) समाप्तम् ।

अनेन यथ्यदीपेन ससन्देहात्मकं तमः ।

व्याख्यं सप्तः पठन्तु निर्भया ज्ञानिसंसदि ॥

ॐ नमः प्राकभर्यै । श्री काशीविश्वेश्वरार्पणमस्तु ।

The Bhāṣika sūtra, consisting of 56 rules divided into two Kandikās, is a work on phonetics, treating of the accents in the Bīḥmanas aṅgas and upāṅgas, as different from those of the mantras.

For the sūtra see L 663 and for the beginning of the commentary see H P R. Vol. III, 205.

The 51st sūtra and its commentary.

Fol 12A .—

अथाङ्गोपाङ्गानां स्वरमाह ।

ता एवाङ्गोपाङ्गानां ता एवाङ्गोपाङ्गानामिति । ५१ शिष्टा
कल्पो व्याकरणं नैव ह्यन्तो ज्योतिषमिति षडङ्गानि प्रतिपदमनु-

पद इन्दीभाषा प्रथम मीमांसा न्यायस्तकं इत्युपाह्वानं तेषां मङ्गो
पाङ्कानां तान् एव स्वरा भवन्ति । द्विरभ्यास आभ्यासमिमांसादर्थः ।
इति शब्दशस्त्रवेदिनामभ्युदयमूलनाय । तदेत उक्तं भवति ।

उदात्त स्मर्यते नीचो नीच उच्यते भवेत् ।

ब्राह्मणस्य भग्नो ह्येव ज्ञायते वेदपाठ्यैः ॥

अदिप्रोक्तनुमादेव सर आत्मा द्विजः पठेत् ।

स वेदकर्ममाप्नोति ह्यन्यथा नरकं व्रजेत् ॥

एक वा ब्राह्मण सम्यक् स्वराय ज्ञानपूर्वकम् ।

योऽप्योते वेदविन् स म्यान् अन्यथा म्यागृह्यते ॥ इति ।

[The Śikṣās in versified form are all given together at this place though some of them are stated to belong to particular Vedhas.]

1495.

082 लोमशौ शिक्षा । *Loṃaś-Śikṣā*

Substance foolscap paper 8½×11 inches. Folia III. Lines 6 on 1 av.
Extent in slokas 84. Character Nagara. Date Sam 1931. Appearance
new. Complete.

For a description of the work see L 132. It belongs to Sāmaveda.

Both Aufrecht and Rājendralālā attributes this to Gargācārya. But in the very opening verse लोमशिक्षा (?) प्रवक्ष्यामि मर्गाचार्येण चिन्तितं means "I propound the *Loṃaś* system of Vedic phonetics as thought out by Gargācārya."

Post Colophon Statement —

श्री सवत् १९३१ । वैशाख शु० ५ ।

1496.

2808 The Same

Substance foolscap paper 11½×14 inches. Folia 6. Lines 7 on 1.
Page Character Nagara. Appearance fresh. Complete.

See the above

1497.

873 नारदीय शिक्षा । *Naradīya-Sikṣā.*

Substance, country made paper $9\frac{1}{2} \times 4$ inches Folia, 11 to 20 Lines 9 on a page Extent in slokas, 160 Character, Nāgari. Appearance, old Complete

For the work see L 136 Belongs to Sāma Veda.

1498.

1875B नारदीयशिक्षाभाष्यम् । *Naradīya-Sikṣā-bhāṣya.*

By Śubhakarā

Substance, country-made paper $9\frac{1}{2} \times 4$ inches Folia 35 The first leaf is missing Lines 12 on a page Extent in slokas, 820 Character, Nāgari Date Samvat 1725 Appearance old Generally correct Complete

The last colophon:—

द्वितीयस्याष्टमो कण्डिका । इति श्रीभट्टसुभाकरविरचिते
नारदशिक्षाविवर्ण्ये द्वितीयः प्रपाठकः समाप्तः ।

इति नारदशिक्षाभाष्यं समाप्तं ।

Post Colophon:—

संवत् १७२५ वर्षे द्वितीय अध्याय वदी ८ खी त्रि० हरि-
रानेन लिखितम् । शुभं भवतु ।

There are two paṭhāṅkas The first comes to an end in leaf 19A, complete in 8 Kandikās

This is a commentary on Nārada's Sikṣā.

It ends thus.—

यदि वातिवलेन परिगृह्णाति तथा भेद उपघातोऽप्यस्यानां
भवतीत्येव वर्णाचार्यं कार्यं व्यक्ताः श्रुताः प्रयोगास्तु अपि नृपि-
साध्याने अध्यापने चेति ।

1499.

3253 याज्ञवल्क्य-शिक्षा । *Yājñavalkya-Śikṣā*

Substance country made paper 10x5 inches 1 line 13 Lines 8 on a page Extent in Slokas 200 Character Nagari Date Samvat 1933 Appearance fresh Complete

Often printed

See Bk 153.

It ends —

युक्तियुक्तं वचोदाहृतं नमोऽहं सुखगौरवान् ।

सर्वं व्याख्यानं तद्व्याख्यानयोगे भाषितम् ॥

For convenience of reference it is placed along with other Śikṣas. But it rightly belongs to the subsidiary literature of the White Yajurveda, as stated in the colophon —

Colophon —

इति श्रीयाज्ञवल्क्यमुनिविरुद्धा वाग्वचनेयिशिक्षा समाप्ता ।

Post Colophon —

श्री नवत् १९३६ माघ शुक्ल ४ वार रवि लिङ्गा कालिका
वद शुभम् ।

1500.

600 कात्यायनी शिक्षा । *Kātyāyana-Śikṣā*

For the manuscript see L. 1239

1501

3255 The Same

Subst. cc. country made paper 9½x4½ inches 10 lines 8 on a page Extent in Slokas 60 Character Nagari Date Samvat 1940 Appearance fresh Complete

It begins —

अथ कात्यायनी दुर्विज्ञेयत्वात् खरिवस्यादौ लक्ष्यमाह ।

वदुदात्तात् खरौ च खायत् परतो न चेत् ।

उदात्तात् खरितं वा स्यात् + + स्यात् खरितं वदेत् ॥
 व्याख्येयं पादत्रयव्याख्येयमर्थः । यदकालीनं यदुदात्तात् खरं
 अनुदात्तमक्षरं दृश्यते तत्संहिताकाले खरितं कार्यं ॥ इत्यादि ।

It ends —

यदकाले यदनुदात्तं तत्संहिताकाले तथैव भवति । यदुदात्तात्
 परं नीचमिव्यादिना खरितं च । अन्वोदात्तद्वयं पितृश्रवणम् ॥
 खरितमक्षरचतुष्टयं समाप्तम् ।

Colophon :—

इति कात्यायनी शिक्षा समाप्ता ।

Post Colophon Statement —

सं १८४० ज्येष्ठे सु ७ ।

Though called Kātyāyana-Sikṣā in the colophon, it seems to be a commentary on it

1502.

663. पाणिनीय शिक्षा । *Pāṇinīya-Sikṣā*.

For this manuscript see L. 1237

On phonetics according to the school of Pāṇini. Rājendralāla thinks this to be of the Yajurveda recension. But he does not state, why. It consists of 58 couplets, and tallies with I.O. Catal No 544, up to the 9th verse. But that consists of only 21 couplets, and seems to be an abridgment of the present work

1503.

1375A. The Same.

Substance, country made paper 9½ x 4 inches. 10 lbs, 4 lines, 1 on a page. Extent in Slokas, 72. Character, Nāgara. Appearance, old

It contains 12 chapters—one more than in Weber's edition in *Indische Studien*, IV. The 12th chapter consists of a praise of Pāṇini. It contains the following slokas.

(1) शङ्करः शङ्करिं प्रादात्, हाद्योदयाय प्रीयते ।, etc. (2) येनासाह-
समासायं (3) येन घोता मित्रः पुत्रा (4) अश्वानाश्वस्य लोहस्य (5) विनयन-
मभियुषनिष्ठतामिमां ।

See Weber pp 97 and 98 in which the fifth sloka is
missing

Post Colophon :—

अथ शिक्षामात्मोदात्तश्च हकारं स्वभावा यथा गीतशोस्तयो-
दात्तश्चायम् शङ्कर एकादश रामकथा । अर्जुनं भूतिकथेन
लिखितं दुस्तकं सया etc., etc

1504.

2632 *The Same*

Substance foolscap paper 7x4 inches Folio 8 lines 11 a page
Character Nāgarī Date Sakā 1700 App. 1100 fresh & single

Often printed

1506.

1169. पाणिनीय-शिक्षापञ्जिका । *A comm. on the Same.*

Substance, country made paper 10x4½ inches. Folia, 9. Lines, 11 on a page. Extent in slokas, 20. Character, Nagari. Date, Samv. 1620. Appearance, fresh. Complete.

A commentary on Pāṇiniya śikṣā by Dharaṇīdhara.

For a description of the work see I.O. Cat. d. No. 511.

Post Col :—

संवत् १८०० वर्षे आमुनो सुदो २ वार विहवैको कोषा
शुभमस्तु ।

In the same number there is another copy of the same work in 12 leaves, with ten lines each in Nāgarī character.

Post Colophon :—

संवत् १७८८ वर्षे ज्येष्ठशुक्ल चन्द्रवासरे लिखितमिदं
पुस्तकं श्री ।

On the blank side of the first leaf is written :—

स्मृतिचन्द्रिका रामपण्डित विनायकस्य

In a fresher ink नन्दपण्डितपोषस्य गोपीनाथस्य पुस्तकम् ।

1507.

2834. *The Same.*

By Dharaṇīdhara.

Substance, country made paper 9x4½ inches. Folia, 7. Lines 13 on a page. Appearance, discoloured. Complete. Date, Samvat 1828.

Colophon :—

इति वेदाङ्गशिक्षापञ्जिका समाप्ता ।

Post Colophon —

पञ्जिका पदमञ्जिकेति विश्वप्रकाशे । इदं पुस्तकं खण्डगोप-

नामो श्रीरामभट्टात्मनवेऽद्वैतेन लिखितं खाद्यं परमाणं न ।
 शुभं लेखकपाठकयोः भूयात् । साम्प्रदायिकमस्तु । मङ्गलम्
 १८२८ ज्येष्ठ शु० १२ ।

1508.

1180B *The Same.*

Substance: country made paper $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches Folia 4 Lines 15 on a page Character Nagari of the nineteenth century Appearance fresh A fragment

1180C *The same work.*

Substance: foolscap paper $9 \times 4\frac{1}{2}$ inches Folia 8 Lines 8 on a page Character, Nagari of the nineteenth century Appearance fresh Incomplete at the end

See I.O. Catal No 544 and Weber's Cat Berl No 71

1509.

०६७ पाराशरी शिक्षा यजुर्वेदीया (I) *Parasari Sikṣā*

On phonetics of the Yajurveda of the school of Parāśara.

For the manuscript see L 1236.

1510.

3256 *The Same.*

Substance: country made paper 10×8 inches Folia 9 Lines, 8 on a page Character Nagari Date Samvat 1999 Appearance fresh

Post Colophon —

श्रीगवत् १८३६ कालिकाप्रसार ।

See L 1236 The 150th verse is wanting in the present manuscript.

1511.

667. केशवीशिक्षा । *Keśavī-Śikṣā**Phonetics on the Yajurveda.**By Keśava.**Colophon :—*

इति कात्यायनाचार्यकृतनवसूत्राणि समाप्तानि ।

For the manuscript see L 1238

1512.

8259 केशवीशिक्षा or माध्यन्दिनौपपरिभाषकसूत्राणि
and लघ्वमोघनन्दिनी शिक्षा ।*The same and an other Śikṣā*

Substance country-made paper 10×5 inches . Folia, 7 Lines, 8 on a page Extent in ślokas, 150 Character, Nagari Date, Samvat 1939. Appearance, fresh Both complete

Keśavāśikṣā ends in leaf 6B. Then begins Laghvamoghanandini.

इति केशवी शिक्षा समाप्ता । अथ लघ्वमोघनन्दिनी लिख्यते ।

For Keśavī Śikṣā see L 1238 and Keithorn's remarks on the śikṣās p. 16.

Laghvamoghanandini begins :—

पादादौ च पदादौ च संयोगावयहेषु च ।

यः शब्द इति विच्छेदो योऽन्तः स य इति सूतः ॥ १ ॥

युक्तेन मन्त्रा तद्वत् तत्तायामि तथा धरम् ।

अनुकाशेन वाङ्मत्तुरीयमनुपापदे ॥ २ ॥

पदादादावस्य विच्छेदे संयोगान्ते च तिष्ठताम् ।

वर्णयित्वा रक्षौ यानान् ईदम् सुकृत्वमिच्छते ॥ ३ ॥

It ends :—

ज्ञात्वा वेदविनाशान् सन्ध्याग्र्यान् वै ब्रुध ।

आश्रय तं विविक्ते वै तस्य धर्मो न ह्यीयते ॥ १७ ॥

Colophon —

इति लघ्वमोघनन्दिनी प्रिच्छा समाप्ता ।

Post Colophon —

नवत् १८३८ माघ कृष्ण १० कालिकाप्रसाद । राम ।

राम ॥ राम ॥

1513.

2504 केशवशिखाव्याख्यानम् । *A comm on the Same*

Sidhu = fool's ap jay r 01x01 101e 101a ~ 1 ~ 10 on a
1 ~ Latest in 101e 101e 101e 101e 101e 101e 101e 101e 101e 101e
101e 101e 101e 101e 101e 101e 101e 101e 101e 101e

It begins —

अथातो केशवोप्रिच्छां व्याख्यास्याम ।

नत्वा गणपति वेद परिभाषासूत्रकम् ।

उच्यते केशवेनेद वेदाध्यायिसुखात्मये ।

तत्रादौ माध्यदिनीयवेदपरिभाषाय अङ्गनां नवानां सूत्राणां-
मध्ये ज्ञेय सूत्रेण पदमध्यान्त्ययोर्षु सञ्चा जायते तदिना पदादि
वर्गेभ्येव ज्ञेय सञ्चा जायते तत्सूत्र पदादौ च पूर्वार्धजन्यो ।

द्विर्धोधार सपूर्वयोश्च इन्दमि माध्यन्दिनीये पदादौ व्याप
हन्विहीनयोर्वकारयकारयोः सपूर्वयोश्चायवयो क्रमात् ।, etc

अष्टोदाहरणानि । संहिताया प्रथमाध्याये प्रथमकण्डिकाया
वाच्य इत्युच्चार ।, etc

In the 81 इति नवमसूत्रव्याख्या । सूत्रार्थे कारिकायि ।

४३ ऋक्ष दीप भवेत किञ्चित् संहिताया परो भवेत ।

इल सयुता मुताकारस्यावर्ण हन्विसर्गयुक् ।

नवानामपि सूत्राणां यस्मिन्ना कारिकास्त्रिमा ।

केशवेन कृतास्तास्तुवेदाध्ययनबोधिका ।

परिभाषासूत्र च यदुर्वेदसकारिकम् ।

देववित केशवेनेद कृत हस्तसन्निता ।

ऋक्षोदापादिभिर्वदे हस्त सस्तरलक्ष्यम् ।

शिक्षादिभिः यङ्गैश्च विधेयं वेदपाठकैः ।

इति केशवकृतकारिका समाप्ता ।

Post Colophon —

श्रीरामकृष्ण वासुदेवार्पणमस्तु ।

काश्यपान्वयसम्भूत श्रीरामो वेदपारंग ।

तेनैव लिखितं त्वाम् तस्येदं पुस्तकं शुभम् । यत्र सख्या १४० ।

This is a commentary on Keshava's phonetics on White Yajurveda of the Madhyandiniya School. The text comprises of nine sūtras only for which see L. No 1238 where the colophon says that the nine sūtras are attributed to Katyayana. Keshava has written karikas on these nine sūtras of Katyayana known as Veda puṣṭhasaṅkṛt sūtras these karikas are known as Kesaviya śikṣā. The commentary on the Sūtras appears to be by Keshava himself.

For the manuscript and the work see L. 2670

1514.

1100 सर्वसंमतशिक्षाविवरणम् । *Sarva sammatā*

Śikṣā-Vivaraṇa

Comm. By Muni Bhatta of Almuta

Text by Kesava

Substance country : ado paper 9×1½ inches Folia 21 Lines 11 on a page Extent 11 slokas 50 letter Naga = 11 earsa ce ull Complete (containing 131 verses)

Commentary on Sarvasammatasikṣā by Keshava called Vivaraṇa by Muni Bhatta. Sarvasammatā Śikṣā is a general digest on Vedic Phonetics.

In Weber's Cat. 1502 the number of slokas is 153

See Des Cat Sans MSS Madras Vol II, pp 720-724. The text is by Kesavārya son of Sūryadeva, who appears to be a different person from the author of Kesavi-śikṣā.

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

गणेश्वर प्रथम्याह लोकपालानुग्रहान् गुरुन् ।

सर्वसम्मतिश्चिन्ताया वक्ष्ये व्याख्यानमुत्तमम् ॥

प्रारिभूतग्रन्थस्याविज्ञेन परितमाप्तये प्रतीदनाय शिष्टाचारपरि-
 प्राप्तिरुदेवतानमस्कारपूर्वकं ग्रन्थारम्भं तु प्रतिजानीते ।

गणेशं वरहं देवं प्रतिपद्य गजाननम् ।

द्वित्वादौर्गा प्रवक्ष्यामि लक्षणं सर्वसम्मतम् ॥

It ends

षट्कमविशेषश्चः वर्णक्रमविचक्षणः ।

स्वरमात्रविभावश्चो गच्छेदाचार्यसन्द ॥ १३० ॥

मूर्तिदेवमुपेन्द्रस्य सन्दनेन मञ्जात्मनः ।

प्रणीतं केषवाख्येन लक्षणा सर्वसम्मतम् ॥ १३१ ॥

Col — इत्यालमूर्तिमखिभट्ट विरचितं सर्वसम्मतिप्रज्ञाविवरणमति-
 निर्मलम् ।

Post Col — शुभमस्तु ।

1515.

2815.

Three sheets of foolscap paper containing पराशरो शिष्टा,
 पालिनीय शिष्टा and केशवीशिष्टा in Bengali character

1516.

3280 कारिकावली and माध्यन्दिनीयष्टशिक्षा ।

Kārikāvalī and Mādhyaṇḍinīyaṣṭaśikṣā

By Kesavaśāma, son of Gokulacandra

Substance & entry male paper 10×5 inches Folia, 3 Lines, 8 on a
 page Character Nāgarī Extent in sloka 60 Handwriting very modern
 Appearance fresh

(1) Kārikāvalī by Kesavaśāma, son of Gokulacandra,
 consists of eighteen couplets of the anuṣṭup metre on Vedic
 phonetics

शिक्षादिभिः यद्वैश्व विषयेयं वेदपाठकैः ।

इति केशवकृतकारिका समाप्ता ।

Post Colophon :—

श्रीरामकृष्ण वासुदेवार्पणमस्तु ।

काश्यपान्वयसंभूतः श्रीरामो वेदपारगः ।

तेनैव लिखितं त्वय्य तस्येदं पुस्तकं शुभम् । यत्र संख्या १४० ।

This is a commentary on Keśava's phonetics on White Yajurveda of the Mādhyandīnīya School. The text comprises of nine sūtras only for which see L. No. 1238, where the colophon says that the nine sūtras are attributed to Kātyāyana. Keśava has written karikās on these nine sūtras of Kātyāyana known as Veda-puṭibhāṣaṅka-sūtras these karikās are known as Keśavīya-śikṣā. The commentary on the Sūtras appears to be by Keśava himself.

For the manuscript and the work see L. 2070.

1514.

1106. सर्वसंमतशिक्षाविवरणम् । *Sarva-sammata-
Śikṣā-Vivaraṇa.*

Comm By Muñci Bhatta of Alnura.

Text by Keśava.

Substance, country made paper 9×3½ inches. Folia, 21. Lines, 11 on a page. Extent in slokas 150. Character, Nagari. Appearance, old. Complete (containing 131 verses).

Commentary on Saivasammataśikṣā by Keśava, called Vivaraṇa by Muñci Bhatta. Saivasammata Śikṣā is a general digest on Vedic Phonetics.

In Weber's Catal 1502 the number of slokas is 153.

See Des. Cat Sans MSS Madras. Vol II, pp 720-724. The text is by Keśavārya, son of Sūryadeva, who appears to be a different person from the author of Keśavī-śikṣā.

मुद्राक्षतिमंकारे तु नकारे तु नखानयः ।

वेदे माध्यन्दिनोयने शिष्टावचनम् ।

For the work we are referred by Aufrecht to Kailhorn on the Sikṣās, p. 24

1517.

606 अमोघानन्दिनी शिष्टा । In *Shāntadīpī* Sikṣā

Substance European paper 11½x4½ inches 1 lb. 7 oz. 8
page Extent 1 slokas 17 Character Nagara Appearance fresh Com-
plete

It consists of 17 couplets and agrees neither with B. 143, nor with Bk. 153

It begins thus --

योगयोगाय नमः ।

पादादौ च पदादौ च सयोगादयहेषु च ।

य शब्दमिति विक्षेपोऽस्य स य इति स्मृतः ॥ १ ॥

पुनरेव मनसा तद्वत् तत्त्वयामि तथा परमः ।

मनुकायेन वाङ्मयं तुदीये मनुया पदे (१) ॥ २ ॥

It ends thus --

विस्मयंमपि नाश्रयं सन्मयं भूयादिवक्ष्यते ।

मापक्षमिविवक्ष्यते च यस्मादधर्मा न होयते ॥ १० ॥

Colophon --

इति अमोघानन्दिनी शिष्टा समाप्ता

1518

3258 The Same

Substance country and page 10x6 inches 1 lb. 7 oz. 8
page Extent 11 slokas 16 Character Nagara Date Samvat 1747 Ap-
pearance fresh Complete

Colophon --

इति अमोघानन्दिनी शिष्टा समाप्ता ।

It begins —

अनुदात्तादुदात्तश्चेत् स्वरितोत्तर एव च ।
 ऋष्मिन् कर्णमूलेषु न्यसेद्भक्त न सप्रथम् ॥ १ ॥
 अनुदात्तादुदात्तश्चेत् अनुदात्तपरस्तथा ।
 अनुदात्त इति न्यस्योदात्त वामभवि न्यसेत् ॥ २ ॥

It comes to an end in leaf 2A

सप्तमस्य पदाद्यस्य चाकारस्य प्रतीयते ।
 ईवद्वौर्धतयोच्चार काव्यायनमुनेर्निरा ॥ १८ ॥

Colophon —

इत्यास्तिकवशोद्भवमोकुलचन्द्रसुत-केशवदामकता ॥ कारिकावलि
 सम्पूर्ण ॥

(II) Then follows *Mādhya madhya* १ *Trāḥṣikā*.

It begins —

अथ शिक्षा प्रवक्ष्यामि माध्यन्दिनमत यथा ।
 यकारस्य खकार स्याद्व्योमेतु + यो भवेत् ॥ १ ॥
 इमे लघ्वे कृष्ण इत्या समुद्र प्रत्युदाहृति ।
 पदादौ विद्यमानस्य ह्रस्वयुक्तस्य यस्य च ।
 नादेशो हि यकार स्याद्युक्त सन् वरयेत् न तु ॥ २ ॥

The last line is numbered 28 It runs —

नकार खलु सर्वत्र ह्येकारसदृशो भवेत् ।
 ह्रदे मृगस्ततीया च ऋष वाचमया परम ॥ २४ ॥

Colophon —

इति माध्यन्दिनीयलघुशिक्षा ।

The colophon is followed by the following —

कण्ठे तर्ज्ज्वन्मूलिनामन, यकारे यश्चाङ्गुलियोगनम्, नकारे
 कुण्डलोकरणम् ।

ककारे च टकारे च ङकारेऽङ्गुलिनामन ।
 यश्चाङ्गुल्य यकारे तु नकारे कुण्डलाक्षति ॥ १२ ॥

मुद्राक्षतिर्मकारे तु नकारे तु नखानघः ।

वेदे माध्यन्दिनीयके शिखावचनम् ।

For the work we are referred by Aufrecht to Keilhorn on the śikṣās, p. 24

1517.

668 अमोघानन्दिनी शिक्षा । *Amoghānandīnī-Śikṣā*

Substance European paper 11½x4½ inches folio, 2 lines 7 on a page Extent in ślokaḥ 17 character Nagari Appearance fresh Complete

It consists of 17 couplets and agrees neither with L. 143, nor with Bk. 153

It begins thus —

योगोपेक्षाय नमः ।

पादादौ च पदादौ च सयोगावग्रहेषु च ।

यः शब्दमिति विज्ञेयं योग्यं स य इति स्मृतः ॥ १ ॥

युक्तेन मनसा तदम् तत्त्वयामि तथा परम् ।

मनुकाशेन वाङ्मयं तुरीये मनुया पदे (१) ॥ २ ॥

It ends thus —

विस्मयेमपि वाङ्मयं सन्मयं भूयाद्विचक्षणम् ।

मापस्तम्बविवक्तं च यस्मादधर्म्मो न दीयते ॥ १० ॥

Colophon —

इति अमोघानन्दिनी शिक्षा समाप्ता

1518

3258 The Same

Substance country made paper 10x5 inches folio 7 Lines 8 on a page Extent in ślokaḥ 160 character Nagari Date format 1790 A1 appearance fresh Complete

Colophon —

इत्यमोघानन्दिनी शिक्षा समाप्ता ।

Post Colophon:—

सवत् १८३८ यद्य छण्ण १३ रामरा० ।

See l. 133

1519.

3261 वर्णरत्नप्रदीपिका ॥ अमरेशो शिष्या ।

Amaraśa Śikṣā

By Amareśa

Substance c ntry ind; paper 1½×1½ inches Folia 11 lines, 8
on a page Extent in stanzas 260 Character, Nagara Saqvist 1941 Ap
pearance fresh Complete

The māṅgīlācarana —

श्रेयो दिशतु न छण्ण कसमातङ्गकेशरी ।

राधाकेलिकलाभिश्चो गोपीवादकुतूहली ।

The author and the work —

उत्पन्नो यः कृते वशे बुद्धिमान् क्षतनिश्चय ।

अमरेश इति ख्यातो भारद्वाजकुलोदय ॥ २ ॥

सोऽयं शिष्या प्रवक्ष्यामि प्रातिश्राव्यानुसारिणीम् ।

बालानां पाठशुद्ध्यर्थं वर्णश्लाघादिहेतवे ॥ ३ ॥

अपादिशुभकार्येषु पुमान्नाधिष्ठतो भवेत् ।

सम्पत् पाठं विना यस्मात् तन्निमित्तं वदाम्यहम् ॥

It consists of 227 verses, teaching the correct pronun-
ciation and recitation of the Vedic texts

End —

अमरेशक्षतामेता शिष्या यो धारयेत् सखी ।

विद्वज्जवसमामध्ये जयं स लभते ध्रुवम् ॥ २२७

Colophon —

इत्यमरेशक्षता वर्णरत्नप्रदीपिका शिष्या समाप्ता ।

Post Colophon —

श्रीसवत् १८७१ भा० शु० ८ कालीकाप्रसाद जी ।

1520. •

3262. शिखा । *Sikṣā**By Malla Śarma*

Substance country-made paper 10x5 inches Folio o Lines, 8 on
 1 page Text in slokas, 100 Character Nagara Date Samvat 1939
 Appearance fresh Complete

Colophon.—

इति श्रीमत्कान्यकुब्जे उपमग्न्यभिषोचि-खगपति-पिटभक्तमङ्ग
 ग्रन्थज्ञता शिखा समाप्ता ।

Post Colophon.—

संवत् १९३९ । ज्येष्ठ ११ कार्तिकाप्रसाद ।

The mangalacarana and the object of the work

गत्वा गणपतिं देवं ध्यात्वा श्रीकुलदेवताम् ।

मङ्गलार्थं हस्तपूर्वां करोमि खरप्रक्रियाम् ॥ १ ॥

गत्वा विघ्नहरं सदा शुभकरं सर्वस्य कामप्रदं

भूत्वा श्रीगुरुपादुकां सुललितां ध्यात्वा परां देवताम् ।

वेदे शास्त्रसंयुक्तैश्च धिक्कृता विप्राश्च ये सत्तमा

लोचानेव ज्ञते ज्ञता न कुधिष्या-खरखरप्रक्रियाम् ॥

The author and the date of the composition of the work
 (Samvat 1381)

श्रीमता कान्यकुब्जेन उपमग्न्यभिषोचिका ।

श्रीमद्देवस्वरूपायां श्रीमद्वागपतिनाम्ना ।

सूनुना पिटभक्तेन मङ्गलविशेषे धीमता ।

विक्रमार्कमृताब्देऽथ चन्द्रवर्षाभिभूतिषु ।

ऊर्ज्ज्वलाय सिते पक्षे ज्येष्ठादश्यां ग्रहे दिने ।

ज्ञते पञ्चांगबोधाथ खरखरप्रक्रियाम् ॥

1521

8175

Subata ce count 3 made p 10 10 1/2 X 1 1/2 inches Folio 27 Lines 1000
 Page Character Vagaria Date Sent 1077 Approx 11 x 11 x
 coloured

I (1-8B) माण्डूकी शिक्षा (Vedic phonetics)

See L 135

II (8B-10B) एव श्रौतकशाखाया ब्रह्मवेदस्याङ्ग ज्योतिषयस्य ब्रह्म
 काश्यपाश्रुवाद समाप्तम् ।

A work relating to auspicious and inauspicious moments
 in the form of a dialogue between Brāhmā and Kāśyapa

Beg —

अथ ब्रह्माण खयम्भू गुह्य लोकपितामह ।
 ब्रह्मणोके सुखानीन काश्यपः परिरुच्छति ॥
 किं प्रमाणं सुज्ञानां राक्षसो वा यदि वा दिवा ।
 चन्द्रादित्यगत सर्वं तन्मे प्रवृत्तिं पृच्छत ॥

III (10B 15B-27) इति श्रीव्यसन्वेदे महाशान्ति समाप्ता ।

Beg —

महाशान्तिं प्रवक्ष्यामि या प्राप्य महतीं श्रिय ।
 ब्राह्मणं क्षत्रियो वापि वैश्यो वाप्युपसर्जति ॥
 ब्राह्मणं सर्वकामाप्तिं क्षत्रियं पुत्रिदौजय ।
 सर्वतस्तुसम्पत्तिं च वैश्यः समधिगच्छति ॥

Post Colophon Statement —

संवत् १५०६ वर्षे आश्विनमासे शुक्लपक्षे प्रतिपत्तियो सोम
 वीरे निष्कये च वसिष्ठवाक्ये च ब्राह्मणप्रवक्ष्यामीत्य पदार्थास्तु
 भूधरी आलिखितं पठनाय पुत्रपौत्रपठनार्थे परोपकारार्थे लिखितं
 यस्य स ११०० लक्षगणसमाप्त शिक्षा ज्योतिष महाशान्ति
 पञ्चपटलिका च पुराणराधाभि प्रातिशाख्याद्यष्टविधिहन्द
 य ८ समाप्त पत्रकोद्यावा यादृश, etc

1522.

6186

Substance country made paper 8x4 inches Folia 2 Lines 10 to 13
on a page Character modern Nagara Appearance soiled

Two groups of *slokas* on Vedic phonetics (*śikṣā*)

I Beg —

सराद्वितमवाप्नोति व्यनन व्यनने यरे ।

स्पर्शो ञकारपूर्वो यो वपुर्वस्य द्विरुचते ॥ १ ॥

There are 88 *śloka*s in this group

2A II Beg —

+ + + ञकारश्च ञकार कषयोक्षया ।

नस्यो कषयो सन्धिलत्र वर्णेन विसृज्यते ॥

मध्येतश्च ञकारश्च तैत्तिरीयपदे स्थिते ।

सर्वाणुदात्त विधेय निवृत्तमित्यभिधीयते ॥

There are thirteen verses in this group

The Colophon —

इति नवशिखा was added by a later hand as the first *śloka* of the first group of the *ślokas* is preceded by a couplet also marked 1, which contains the words नवशिखा ।

It runs —

व्यासलक्ष्मी भरद्वाज + + शिखाविनिर्दिता ।

कोऽलेय + + त्रेयावन्त शिखा नव श्रुता ॥

1523.

9921 शिखाविहतिः । *Śikṣā mātṛ*

Substance country made paper 15x5½ inches Four long leaves 1 x
text in *śloka*s 176 Character Nagara Appearance old Incomplete

A gloss on *Siddhesvara* is *Śikṣā*

Anonymous

It begins thus:—

योगयराजायस्तु नमः ।

यत्पदपङ्कजसंभृति रतिविपुलानप्युपस्थितान् विद्वान्
सपदि हरति हरतनुजं तनुजं दुःखं हरन्नामभिवन्दे ॥ १ ॥

कतिपूजचूडारत्नश्रीसिद्धेश्वरविनिर्मिता शिष्टा
याकुर्वे नु ययामति बालमतोर्ना सुबोधाय । २ ।

अथ निरवधामितविद्यापारावारपारद्वया खिलोज्जताखिल
प्रतिवादिनिवहः । सुकवि यशस्तोममहानदमहासेतुः निजविपुला-
मलकुलविततकेतुः अयल्लसिद्धशर्मा श्रीसिद्धेश्वरशर्मा दयार्थमान-
सकतया स्त्रीयान्तेवासिशिष्टायात्रेण चतुर्वर्गायत्तसिद्धिनिदानभूता
शिष्टा जयदिक्ष्यन् विप्रविधाताय समगुह्यं त्रिभूवनसमर्चितपदा-
रविन्ददण्डकरिवग्वदनप्रणामात्मकं भक्त्यमवतारयति श्रीहरम्
इति । इत्यादि ।

1524.

3254 वसिष्ठ शिष्टा । *Vasistha-Sikṣā*.

Substance, country-made paper 10x5 inches Folia, 6 Lines, 9 on a
page Extent in slokas 170 Character Nagari Date Sainvat 1941 Ap-
pearance fresh Complete

Hz Vol II, No 1181 is also Vasistha-Sikṣā But it
has only one leaf

It begins —

अथ शिष्टा प्रवक्ष्यामि वशिष्ठस्य मतं यथा ।

सर्वानुक्रममुद्धृत्य ऋग्यजुषोस्तु लक्षणम् ॥ १ ॥

अथादित्ये यजुर्वेदे भेदे माध्यन्दिनीयके ।

वक्ष्यामि ऋग्यजुषोस्तु विभाग मुनिभाषितम् ॥ २ ॥

अनादेशे यजुर्वेदे अनादेशे तु केवलम् ।

कते तु यजुर्वेदपारे श्रेयं विद्याद् यजुः कविः ॥ ३ ॥

उपयामः सयोनिस्तु स्वाहाकारस्तु योऽन्त्यभाक् ।

ऋक्थम्बन्ध यजुर्वेदे यथा वक्ष्याम्यतो ब्रूवन् ॥ ४ ॥

ह्यवसाना ऋच सर्वा यजुर्न्यस्तदीप्तिवत्
 वर्गादित्यसु नेव ग्यात् तत्रादित्य यजुर्भवेत् ॥ ५ ॥
 श्रेयान्तेकावसानानि साध्यागोपरमात् कृषित् ।
 अवसानानि वक्ष्यामि द्विपदैकपदास्तथा ॥ ६ ॥
 क्रमर्द्धे चानुवाकानामन्तेषु यजुषां तथा ।
 अवसानं विजानीयादाम्नायनियमेन तु ॥ ७ ॥
 अध्याये प्रथमे नवमे ऽनुवाके ।
 पुराकुरस्येतेका ऋगान्यानि यजूषि ।
 सर्वे मन्त्रा सप्तदशोत्तरशत यजुषि प्रथमे १ । ११०

It ends —

उमिति वा गायत्री कृतो इति त्रीणि यजुषि द्विरण्मचन
 पाच्येतेति वा छ ब्रह्मेति चत्वारि ६० साप्तमे यजुषि सप्तऋगयजुषो
 मख्याविभाग सख्याविभाग । १० । १ ।

एकीकृता ऋच सर्वा सुनियङ्गदभूमिता ।

अन्विरानायवा (?) श्रेया १४ । ६३ वशिष्ठेन च धीमता ।

एवं मन्त्राणि यजुषि समान्निवसुपुगमका । २० । २३

अथवा पञ्चभिर्न्यूना संहितायां विभागत ॥ २ ॥

Colophon —

इति वशिष्ठमुनिप्रोक्तऋग्यजुषोर्विभागः समाप्तः ॥

Though called a Śikṣā at the opening line it is really an *sukramanikā* of the Mādhyandini *śākhā* of the White Yajurveda. It examines the *Samhitā* chapter by chapter, till the end, where in the colophon it calls itself ऋगयजुषोर्विभागः ।

It may go also under the head of supplementary literature of the White Yajurveda or even with the *Ātīyāna* *tribhāṣās*.

Post Colophon —

श्री स १८४१ का०

It begins thus:—

योगशास्त्रायास्तु नमः ।

यत्पदयुग्मसंस्तुति रतिविपुलानप्युपस्थितान् विद्वान्
सपदि हरति हरतनुजं तनुजं दुःखं हरन्तमभिवन्दे ॥ १ ॥

कविकूलचूडारत्नश्रीसिद्धेश्वरविनिर्मिता शिष्टा
श्याकुर्ने नु ययामति वानमतीनां सुबोधाय । २ ।

अथ निरवद्यामितविद्यापारावारपारदृष्ट्या खिलोज्जताखिल
प्रतिवादिनिवहः । सकवि यशस्तोममहागदमहासेतुः निजविपुला-
मलकूलविततकेतुः अयत्नसिद्धशर्मा श्रीसिद्धेश्वरशर्मा इयार्द्रमान-
सकतया स्वकोयान्तेवासिशिष्टाव्याजेन चतुर्वर्गायत्तसिद्धिनिदानभूता
शिष्टा उपदिष्टान् विद्वविघाताय समनुष्ठितं चिभूवनसमर्चितपदा-
रविन्दहृदकविस्वरवक्त्रप्रभाभात्मकं मङ्गलसंवतारयति श्रीहरिम्
इति । इत्यादि ।

1524.

3254 वसिष्ठ शिष्टा । *Vasistha-Sikṣā*.

Substance, country made paper 10x5 inches. Folio, 6 Lines 8 on a
page. Extent in sloka- 170 Character Vignara Date Sainvat 1941 Ap-
pearance fresh Complete

H₂ Vol II, No 1131 is also Vasisthasikṣā But it
has only one leaf

It begins:—

अथ शिष्टा प्रवक्ष्यामि वशिष्ठस्य मतं यथा ।

सर्वानुक्रममुद्धत्य ऋग्यजुषोस्तु लक्षणम् ॥ १ ॥

अथादित्रे यजुर्वेदे भेदे माध्यन्दिनीयके ।

वक्ष्यामि ऋग्यजुषोस्तु विभाग मुनिभाषितम् ॥ २ ॥

अनादेशे यजुर्ज्ञेयं अनादेशे तु केवलम् ।

स्मृते तु यजुर्वेद्वारे श्रेष्ठं विद्याद् यजुः कविः ॥ ३ ॥

उपयामः सयोनिरस खाद्याकारस्य योऽन्यभाक् ।

ऋक्सम्बन्धं यजुर्ज्ञेयं यच्च वक्ष्याम्यतो ब्रूवन् ॥ ४ ॥

ध्रुवसाना ऋचः सर्वा यजुरन्यत्तदीप्तिवत्
 वर्गादिष्टासु त्वं स्यात् तत्रादिष्टं यजुर्मवेत् ॥ ५ ॥
 श्रेयान्येकावसानानि साध्याद्योपरमात् क्षपित् ।
 अवसानानि वक्ष्यामि द्विपदैकपदास्तथा ॥ ६ ॥
 कमर्जो चानुवाकानामस्तोषु यजुषा तथा ।
 अवसानं विजानीयादभ्यासनियमेन तु ॥ ७ ॥
 ब्रह्मादे प्रथमे नवमे ऽनुवाके ।
 पुराक्रमस्थित्येका ऋगन्यानि यजूषि ।
 सर्वे मन्त्राः सप्तदशोत्तरशत यजूषि प्रथमे १ । ११७

It ends —

उमिति वा गायत्रौ क्रतो इति त्रीणि यजूषि द्विरणमयेन
 पात्रेणेति वा ख त्रस्येति चत्वारि ६० सात्तमे यजूषि सप्तचतस्रयजुषो
 मन्त्राविभागः संख्याविभागः । १७ ॥ १ ॥

एकौकता ऋचः सर्वाः मुनिषड्वेदभूमिताः ।

अन्विरानायवा (१) श्रेया १७ । ६२ उशिष्टेन च धीमता ।

एवं सर्वाणि यजूषि समाश्रितवस्तुयुग्मकाः । २८ । २३

अथवा पञ्चभिर्न्यूना संहिताया विभागत । २३

Colophon. —

इति वशिष्ठमुनिप्रोक्तऋग्यजुषोर्विभाग समाप्तः ॥

Though called a Śikṣā at the opening line it is really an Anukramanikā of the Mādhyandina śākhā of the White Yajurveda. It examines the Samhita chapter by chapter, till the end, where in the colophon it calls itself ऋग्यजुषोर्विभागः ।

It may go also under the head of supplementary literature of the White Yajurveda or even with the Kātyāyana Paribhāṣā.

Post Colophon —

श्री ॥ १८७१ का०

1525.

3257. माण्डवी शिक्षा । *Maṇḍavī-Śikṣā*

Substance, country-made paper. 10×5 inches Folia, 4 Lines, 8 on a page Character, Nāgari Date, Samvat, 1939. Appearance, fresh Complete

Beginning:—

अथातः संप्रवक्ष्यामि शिक्षाया हितकाम्यया ।

माण्डव्येन यथा प्रोक्ता तथैव + + संख्या समाहृता ॥

इषेत्वा वज्रोः । प्रथमाक्षरम् । बाहुभ्यान्तिष्ठः १ । पृथग्वाः २ ।

दृष्ट्वा यावाप्ति ३ । ब्रह्म वनित्वा ५ । इन्द्रस्य बाहुवसि ६ ।

नधान देव तिष्ठः । ७ । ऊर्ज्ज्वा दम्बेन त्वा ८ । पञ्चदश ९ ।

In this way all the 40 chapters of the White Yajurveda have been analysed, the first chapter 10th being ईशावास्य सित एका १० ।

Although called a Śikṣā, it is more of the nature of an Anukramam

Colophon:—

इति माण्डवी शिक्षा समाप्ता ।

Post Colophon —

शुभमस्तु सवत् १९३९ । कालीकाप्रसाद ।

1526.

6266 स्वराङ्कुशः । *Svarāṅkuṣa*

Substance, country made paper 9½×4 inches Folia, one Lines, 27 in all Text in Slokas, 30 Character, modern Nāgari Appearance, fresh Dated, Samvat 1912. Complete

Colophon:—

सर्ववेदोपयोगिस्वराङ्कुशनामकं प्रकरणं समाप्तम् ।

Post Colophon.—

सवत् १९१२ मिति पेच छाप्य १ अगौ गोपीनाथस्येदम्

A general treatise on Vedic intonation, different from Jayanta Svāmi's *Svarāṅkura*, a metrical work. It is based on Pāṇini.

Beginning :—

ओः । अनुदात्त पदमेकवर्णः । देवः ।

मति शिष्टस्वरत्रयोपस्वमन्त्रश्च विकरणेभ्यः । गोपायत । अनुदात्तस्य च यत्र लोपः । देवोः । चोः । नृत्ताकारे च तौ पूर्वपदस्यान्त उ० । दोशोऽपि । आत्मन्तिवस्य च । आदिश० ।, (to) , etc

1527.

0177 लघुप्रातिशाख्य । *Lghu prātisākhya*

Substance country mild paper 10x4½ inches 4 lbs 2 lines nine feet small character Nāgarī as in below hand Appearance fresh in complete at the end

Beginning

ओगणेशाय नमः ।

अथ लघुप्रातिशाख्य ।

तद्यथा —

अन्त्यादृणां तु पूर्वं उपधा । २४ । अन्त्यादृणां तु पूर्वं उपधासञ्चा भवति । ककारादि । २५ । निमादितोऽष्टौ खराणां । नृत्तं ममाद्यापस्यादौ अष्टावा खराणां सिम् सञ्चा भवति । यथा अ अथा ह हं, etc , etc

1528.

618A(1) पदचन्द्रिका । *Padacandrika*

Substance country mild paper 9x4 inches 1 lb 4 lines, 10 11 in size age character Nāgarī of the eighteenth century Appearance discoloured

A fragment of a Vedic grammar.

Beginning .—

द्यौर्मणेशाय नमः ।

विप्रध्वंमकर वन्दे मणेशश्च तथा गुहम् ।

उपकाराय सर्व्वेषां क्रियते पदचन्द्रिका ॥

शिवा पयस्यतो चैव सुखदा च मधुमती ।

यत्नेन दृष्टमोक्षस्नान्वर्त्तसाप्सुश्रियो तथा ॥ २ ॥

1B, इति स्वरप्रकरणम्, 2A, इति विसर्गप्रकरणम्, 2B, इति विसर्ग-
भावप्रकरणम्, 3A, इति यत्वप्रकरणम्, इति यत्वाभावप्रकरणम्, 3B, इति
नान्तप्रकरणम्, इति नान्त प्रकरणम्, 1A, इति प्रकृतिभावप्रकरणम् ।

Ends abruptly

1529.

6184(B) पदज्योतिः । *Padajyotih.*

Substance country made paper 15×4½ inches folio 2 marked Jan 13
Line 8 on a page Character, Nagari of the nineteenth century ; Appo-
nance fresh Complete

Padajyoti begins in the first line of 2B, the foregoing
portion containing the end of *Pratijūpanisistā* with the
colophon —

इति काव्यायन प्रणीत-प्रतिज्ञासूत्र मूलकं लिङ्कात्रय समाप्तम् ।

The beginning of Padajyotih —

अथ पदज्योतिर्लिखिते ।

अयम्मा स्वधा तन्वा ऊन प्राची काष्ठा प्रावृता मात्रा वषट्कारैः
भेराद्भुवतो ऊर्द्धासतो भूयस्वरमाना वज्रमाना ऊर्द्धमाना मोद-
माना वर्द्धमाना रौयमाणा मघिष सर्व्वत्र घोरा स्नायेपारोचने
मिश्रा देवभियञ्जिषा यञ्जियामाना त्रयो देवा अथ पादा प्रथमा
द्वितीयैर्वायवे वाला कामधुवाता मधुपिन्वमाना मिमाना यात्य-
दक्षिणा वज्रमैत्रावरुण्य शुन स्फुक्काला चन्द्रमा देवता सरस्वत्यैव
इमावुदाय ऊष्टान्त ॥

End —

न सद्योगात् पर खाये परसद्योगनायकसमुक्तस्य न्वरुणस्य न
स्वार्थपचमक्षर इति च ।

Colophon —

इति यदव्योति समाप्तम् ।

Relates to Pa lapatha

1530.

6183

Subject acc, country name 1 per 9x4 1/2 lines 101 x 1 lines 2 on a
page Patent in 1801 100 Character modern Nagari Appearance fresh
Complete

A treatise on Vedic Sūtra by Ananta

Beginning —

अ इ उ ऋ ए ऌ ओ औ इत्यष्टौ खरा । अ व्यासपरे । तत्र
अथ तवाऽयम् । एकारमिवर्णे तत्र इह तवेद । ओकारमुवर्णे तत्र
ऊह तवोद ।

4A इति अनन्तकृत सन्धि (number of sūtras—20) अथ
खरप्रकरणम् ।

उदात्तानुदात्तखरितप्राया खरा तत्र आद्यनक्षत्रम् ।

The chapter on Sūtra is in 18 sūtras

8A अथ इतिप्रत्ययप्रकरणम् ।

अनुदात्तो ह्रदि चेशो मूर्द्धादात्त उदाहृत ।

खरित कर्ममुखे स्थाप्रासापे प्रायश्च स्मृत ।

8B, इति अनन्तकृत खराष्टकम् ।

Two krikas only

11B, इति अनन्तकृत इतिप्रत्यय (The number of sūtras is 17)

अपरविसर्गोऽनु अऽशो

शिव—असि शिवोऽसि

13 A, इति विनय सन्धि ।

Then begins Svīrāṅkuṣa on the other side of the 13th leaf —

Beg — अ इ उ ऋ ए ऌ क्, etc.

Colophon —

इत्यनन्तकृतौ खराङ्गस्य संपूर्णकम् ।

1531.

6178

Substance country made paper 9½×4½ inches 101a J Lines 10 on 1 page Extent in Slokas 80 Character Nagara by a modern hand Appearance fresh Complete

The rules of Vedic Sandhi

Beginning —

ओ । अ इ उ ऋ ए ऐ ओ औ दीर्घ अ षाम् परे । तव ।
अय । तवाय । एकारनिवर्णे तव इद तवेद । ओकारमुवर्णे इन्द्रस्य
उव इन्द्रोव ।

1B, इति खरसन्धि ।

इति खरा । अदात्तानुदात्तखरित प्राय जात्याभिनिहित
क्षेपप्रश्लिष्टस्य ।

2B, इति ऋणसन्धि ।

अविसर्गोन् अऽशो । शिव अन्ति शिवोऽस्ति ।

3A, इति समाप्ति । औरस्य ॥

Here ends 3A 1B contains 16 lines, on the motions of hands and fingers in the recitation of the texts

Beginning —

मुष्ट्याज्जतिर्मकारे च नकारे तु नवराक्षः ।
अनुसारे द्यौ क्षेप उष्मान्तेऽङ्गुलिमोक्षजम् ।
ककारे च टकारे च उष्मे चाङ्गुलिनामन ।
पचाङ्गुल्यः पकारे तु भकारे कुण्डभास्वति ।, etc, etc

1532.

6173 सन्धिकारिका । *Śandha karika**By Gaṇeśadatta**With the commentary entitled Dīpakatīkā*

Silabance country made paper 6½x3 inches 101/2 3/4 Lines 7 on a
 page Extent in Slokas 400 Character Nāgari of the nineteenth century
 Appearance discoloured Complete

It treats of Vedic Sandhi

Beginning

Comm श्रीगणेशाय नमः ।

अथ सन्धिकारिका लिख्यते ।

वन्दे गणेशचरण इन्द्रविद्यैकसाधनम् ।

सिद्धिबुद्धिप्रदाता भक्तसर्वार्थसाधनम् ।

सरस्वती मुखैव याश्चवक्त्रादिकान् मुनीन् ।

वन्दे सन्धिकारिकायां शास्त्रां कुर्वे यथामति ।

इह खलु व्याकरणशास्त्रेषु मन्दाधिकारिका वैदिकानां सुगम
 सन्धिज्ञानाय सन्धिकारिकामारभे । तत्र मङ्गलपूर्वकं प्रथमं श्लोकः ।

Text नत्वा औगमनाथस्य चरणं वेदवर्जितम् ।

बालानां सुखबोधाय कुर्वेह सन्धिकारिकाम् ॥

Comm

अकाराकारयोः सन्धिर्यन्त्रयोः दीर्घताश्च न ।

इकारे सत्वमाप्नोति उकारे अत्वमेव च ॥

End —

इमां सन्धिकारिकां च विचारयति वैदिका ।

सन्धिज्ञानं भवेत्तेषां शीघ्रमेव तु निश्चितम् ॥

Comm इति श्लोकस्यार्थस्य स्पष्टार्थः (?)

Colophon :—

इति श्रीगणेशदेवसन्धिकारिका दीपकलिका समाप्ता । शुभं
भवतु ।

The enumeration of the *kārikās* is irregular. After the 31st *kārikā*, a fresh enumeration from 1 begins which comes up to 5. Then there are 4 *kārikās*, unnumbered.

1533.

2633. छन्दः । *Chandaḥ*.

Attributed to Piṅgala.

Substance, country-made paper. 9×4 inches. Folia 5. Lines 9 on a page. Character, Nagara. Date Samvat 1816 and Saka 1681. Appearance, discoloured. Complete.

Col. :—

इति छन्दः समाप्ता ।

Post Col. :—

यो ज्ञधीतो दिङ्, etc., etc.

सवत् १८२६ शके १६८२ आश्विन शुद्ध ६ रवौ वापयोमाख्य-
काश्रीनाथेन लिखित स्वार्थ परार्थ शुभमस्तु सर्वजगत ।

“Edited, translated and explained by A. Weber, *Indische Studien* Vol VIII. An edition of the text with Halāyudha's commentary, has also been published, in the *Bibliotheca Indica* by Viśvanātha Śāstrin.”

See I.O. Catal. No 560

1534.

4180(O) पिङ्गलछन्दः । *Piṅgala chandaḥ*

Substance, country made paper. 8×3½ inches. Folia 6. Lines, 1 on a page. Character, Nagara. Date Samvat 1825 and Saka 1690. Appearance, discoloured. Complete.

Well known and printed.

Post Colophon Statement:—

सवत् १८२५ शकते १६६० समये आषाढवदि २४ ग्री तदिने
ममाप्तम् ।

1535.**316. The Same.***With Halāyudha-Vṛtti*

A MS. of 98 pages, of foolscap size and half bound in leather

Copied in Devanāgarī in Sam 1926, from a MS dated 1882

1536.**8524 पिङ्गलछन्दरत्नः** *Piṅgalacchandaratna**entitled मृतसञ्जीवनी ।**A Comm. on the Same**By Halāyudha*

Substance country made paper 19x6 inches Folio 27 Lines 13 on a page. Extent 1,000 Slokas Character Nāgarī Appearance old Price and verso Generally correct

The Vṛtti only of Halāyudha written in neat Devanāgarī hand with rubrics to indicate quotations from the text and ends of topics. The last verse runs thus —

पिङ्गलाचार्यरचिते छन्द शास्त्रे हलायुधः ।

मृतसञ्जीवनी नाम रत्न निर्मितवानिमा ।

इति पिङ्गलछन्दोवृत्तौ अष्टमाध्यायः

It begins after the Māṅgalacārṇava —

वेदाना प्रथमादस्य काशीना नयनस्य च ।

पिङ्गलाचार्यसूत्रस्य मया रत्नविधास्यते ॥ २

सौराख्येऽस्मत् यदद्वयं देवदामवै ।

छन्दोऽस्य पिङ्गलाचार्यछन्दोऽख्यं तथोद्भूतः ॥ ३

श्रीमत्पिङ्गलनामोक्तसूत्रं प्राक्तमज्ञोदधौ ।

इत्तानि मोक्तिकानीव कानिचित् विनिर्गम्यह ॥ ४

1537.

5528. पिङ्गलछन्दः सूत्रम् । *Pingala-chandah Sūtram*

With the commentary by Candrasekhara

Sub stance, country made paper 14×5½ inches Folia, 64 In Tripāṭha
form : Character, Nāgara Date, Sūryat 1891 Appearance, fresh Com
plete

Colophon —

T. इति पिङ्गलसूत्रं सम्पूर्णम् ।

Comm. इति समाप्तं पिङ्गलविवरणम् ।

Post Colophon Statement —

शुभमस्तु सिद्धिरस्तु । संवत् १८९१ मिति वैशाख वदौ वार
रवि दशम्यतराम पलट दास मकागये करै डमे जिष्ठा श्रीराम ।

The commentary begins thus —

श्री गणपतये नमः ॥

अक्षितहृदयकोल गोपनारीसुशीलम्

मञ्जलजलदनील लोकसन्तापशौलम् ।

असि[वि]निहितमाल भक्तहृन्दस्त्र पाल

कलयदनुगकाल नन्दगोपालबालम् ॥

तातसरचितपिङ्गलदोषध्वलचित्तघनमोहसन्तति ।

अर्थभारयुतपिङ्गलभावोद्योत्तमा रचयति चन्द्रशेखर ॥

श्रीमत्पिङ्गलनामोक्तसूत्राणां विश्वदार्ढ्यका ।

श्रिध्यावनोधसिद्ध्यर्थं सत्तिमा वृत्तिरुच्यते ॥

1538.

1091 वैदिक-छन्दः-प्रकाशः । *Vaidika cchandah prakasa**By Gujjara Vinayaka*

Substance country made paper 10½ x 4½ inches f 16 8 lines 11 on 1 page Printed in Jodhpur 192 Character Nagari Appearance light coloured Generally correct

The names of the author and of the work, and its scope are given in leaf 7B, just before Jagatipada's

उदात्तैश्चतुर्भिस्तेष्वनुभिर्वातुदाहृतैः ।

अष्टाष्टा मणित भेदैश्चन्दो वै नामत मया ।

+ + व्युपपदेन नाचक्षोर्ध्वपदेन च ।

गुण्यरेणेति मया च बागरेण ज्ञानादिह ।

विषयवारिप्रदायेऽस्मिन् पटले कारिका कृता ।

अष्टौ वग्राश्च विष्टेया द्वितीये कारिका कृता ।

अष्टादशचतुर्वर्गा कृती च कारिका स्मृता ।

षोडशाश्च त्रयो वग्राश्चतुर्थे कारिका कृता ।

अष्टोविंशतिरेतस्मिन् वग्राश्चतार एव च ।

पञ्चमे पटले शेषा कारिका पञ्चविंशति ।

वर्गा पञ्च तत षष्ठे त्रयोविंशतिश्च च ।

वगा षष्ठे सप्तमे शेषाश्चतुर्विंशतिरन्तिमे ।

कारिका पञ्च वगा द्वाध्यायेऽस्मिन् प्रत खिता ।

सप्तति सप्त च श्लोका स्त्रिंशद्वर्गा सप्तसुका ।

पटलानोह सप्तैव द्वितीये रचितानि च ।

मुख्ये मुख्याधिकेऽध्याय गायत्र्याद्युपवर्जने ।

इति वैदिकछन्द प्रकाशे मुख्यं विनायककृते द्वितीयोऽध्यायः ।

The MS contains the 2nd chapter and the first part of the third L No 79 contains something like a *maṅgalā carana* from which it seems to be the beginning of the work

It begins —

अधुनाय प्रदर्शन्ते गायन्त्य कतिचिन्मया ।
 पदपत्रादय सर्वे तद्भेदास्य विशेषत ।
 सर्व्वागमाविरोधेन सन्वाचार्यसुसम्भता
 गायत्री तु पुरा प्रोक्ता मा चतुर्विधव्यक्षरा ।
 पादभेदेन तस्यास्तु स्वरूप कथ्यतऽधुना ।
 अष्टाक्षरैस्त्रिभिः पादैश्चतुर्भिश्च षडक्षरैः ।
 अष्टमौलेऽग्न आयाहि शक्ता देवि समित्यमु ।
 ऋच स्वादिष्टयापोहि क्रया न यावकति च ।
 चतुर्वेदस्थिता सन्वा दृष्टान्तायाच सद्यता ।

अथ भेदास्य गच्छन्ते गायन्त्या क्रमशो मया ।
 पदपत्रादय सर्वे लोकव्याय-विविध्यते ।

Colophons —

2B, इति प्रथम गायत्री पटलम्, 3A, इति द्वितीयमुष्णिकु
 पटलम् 4A, इति तृतीयमनुष्टुभ पटलम्, 4B, इति चतुर्थे
 दृष्टतौपटलम्, 5B, इति पञ्चम पतिपटलम्, 6B, इति षष्ठ्युप
 पटलम्, 7B, इति सप्तम अगतीपटलम्, 8B, इति गायत्र्या
 पटलम् ।

It ends

इति प्रगाथा विज्ञेयाः पञ्चते त्वपरैऽपि च ।
 प्रगाथ शसति स्तौति प्रगाथेन यजेदिति ।
 प्रगाथान परिहायाथ शस्त्वाङ्गति वैदिकम् । (?)

The main receipt from which this was copied was defective as there is a lacuna in leaf 8B, line 8

1539.

3239

Subject to try nakhajer 9½ x 1½ inches folio 3 Character
 Nagara of the eighteenth century Appearance old sh

Three leaves containing a tabular statement of seven Chandas with their varieties according to Śaunaka, Pīṅgala and Kātyāyana

1540

1978 परिभाषाबन्धोमञ्जरौ । *Paribhāṣa-bhaṇḍo-mañjarī*

Substance country made paper 12x6, inches Folio 3 Lines 12
u = page Extent in Slokas 79 Character Nagari Appearance dis-
coloured

It begins —

अथ बन्धोमञ्जरौ लिख्यते ।

गायत्री ध दशधो मासो ह्येतामसं तमसं च ।

तामे अन्वागा युवाकु भरदाजे पुष्टतमम् ॥ १ ॥

सप्तमे य इष्टानामाथ अष्टमेऽमुप्रियत्विति ।

इन्द्र सप्तसदा वामे तद् गायत्रीबन्ध ॥ २ ॥

अष्टधौष्टिकं कदामस तच्चतुर्थं ऊर्ध्वं च ।

ददोरेक्य प्रयाचोष हरीयस्य पितु न च ॥ ३ ॥

...

अग्निहातास्मवम व इन्द्र सप्तं शब्दान इति बन्धोदाहरणानि ॥

The following Vedic metres with various modifications are treated of in this short treatise with copious examples —

- (1) गायत्री—(a) त्रिपदा, (b) मधुपदा, (c) उष्णिग्गर्भा, (d) पाद
निवृत् (e) अतिनिवृत्, (f) यवमध्या, (g) वज्रमाना,
(h) प्रतिष्ठा (i) त्रयोयसो, (j) विपरीता त्रयोयसो ।
- (2) उष्णिक्—(a) पुष उष्णिक्, (b) ककुभ, (c) कुशिरा, (d) तनुशिरा,
(e) विपौलिकमध्या, (f) अनुयुग्मभा, (g) लोम ।
- (3) अनुयुग्म—(a) महापदपदा, (b) छति, (c) विपौलिकमध्या,
(d) काविराट, (e) नष्टरूपो, (f) विराट्,
(g) यदा विराट् ।

- (4) दृष्टौ—(a) परस्तावृष्टौ, (b) न्यधुस्तारिणी, (c) उरोदृष्टौ,
 • (d) स्विन्दाग्रीवौ, (e) उपाधस्तादृष्टौ, (f) विष्टार-
 दृष्टौ, (g) उर्ध्वदृष्टौ, (h) पिपौलिकमध्या,
 (i) विधमापदा ।
- (5) पक्षि—विराट, मतो दृष्टौ, विपरीताद् दृष्टौ, प्रक्षारपक्षि,
 अक्षारपक्षि, विष्टारपक्षि, मक्षारपक्षि ।
- (6) त्रिष्टुप्—उपत्रिष्टुप्, अभिस्तारिणी, विराटस्याना, विराटरूपा,
 विपरीता विराटरूपा, ज्योतिष्मती, मध्ये ज्योतिष्मती,
 मञ्जदृष्टौ, यवमध्या, पन्नयतरा, विराटपूर्वा ।
- (7) जगती—महासतो दृष्टौ, मञ्जापक्षि, यदा मञ्जापक्षि ।
 अतिजगती ।
- (8) शक्नो—अतिशक्नो ।
- (9) अष्टौ—अत्यष्टौ ।
- (10) धृति—अतिधृति ।
- (11) कृति—(अग्नीव्यक्षराणि) प्रकृति, आकृति, विकृति, सस्कृति
 अभिकृति, उत्कृति ।

This treatise on Vedic meters is different from the
 treatise noticed in L 877 and Burnell 3B as इन्दोमञ्जरी ।

Colophon — .

इति परिभाषाहन्दोमञ्जरी समाप्ता ॥

1541.

661 वेदाङ्गज्योतिषं । *Vedaṅga Jyotiṣa*

For the manuscript see L 1455

At the end of the manuscript there are 6 lines of
 Chandah

1542.

4180(P) *The Same*

Substance country made paper 8½ x 4 inches folio 4 lines, 8 on
 a page Character Numbers of the early nineteenth century Appearance
 discoloured Comp 1 te

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

पञ्चसवत्सरस्य युगाध्यक्ष प्रजापतिम् ।
दिनर्त्तयनमानाङ्गप्रणम्य शिरसा मुचि ।
प्रणम्य शिरसा कालमभिवाद्य मरुत्तमीम् ।
कालज्ञानं प्रवक्ष्यामि लग्नधर्म्य महात्मनः ।
ज्योतिषामयनं कृत्वा प्रवक्ष्याम्यनु पूर्वम् ।
विप्राणां समत लोके (२) यच्चकार्यमुद्घये ।

Colophon —

इति ज्योतिष समाप्तिमगमत् ।

1543.

4180(Q) The Same as P.

Substance country made paper 8½ x 3½ inches Folia 4, Lines 7 on a page Character Nagari Date Samvat 1699 Appearance discoloured and worn out Complete

Colophon —

इति ज्योतिष समाप्ता ।

Post Colophon Statement —

श्री विश्वेश्वराय नमः । श्रीवक्रतुण्डाय नमः । सवत् १६८२
अष्टम्यायां लिखितम् । ज्योतिषगणेशेन लिखितम् । श्रीकृष्णार्पणं
मस्तु ।

1544.

513 निघण्टु । *Nighantu*

Substance, country made paper 9 x 4 inches Folia 12 (8 19) Lines 8 on a page Character Nagari Date Saka 1686 Appearance old Generally correct Incomplete at the beginning

10A, इति निघण्टौ द्वितीयोऽध्यायः, 14B, इति निघण्टौ तृतीयोऽध्यायः, 17A, निघण्टौ चतुर्थोऽध्यायः, 18B, निघण्टौ पञ्चमोऽध्यायः, अपिर्नविज्ञोदा
अथो वायु स्तेनोऽश्विनौ षट् । फाल्गुन मासे कृष्णपक्षे द्वितीयायां सौम्यवासरे
तद्दिने भिकमद्वन लिखात्

यादृशं पुस्तकं, etc. । १ । २५० ।

काश्या भानी भवति सर्पतिष्ठे ।

प्राक्के यस्यागाङ्गभूते पगाहेन ।

भूकम्पो ऽभूद्भाषणे गुह्यपक्षे

तिष्ठामादौ मन्मथे भाषेपाते ।

अलं २ छदिद्यादि । भयपृष्ठ इत्यादि । हेरम्भापगमस्तु ।

In a different hand :—

कालभेदव । सन्यसक्त्या २५० ।

1545.

9878. *The Same.*

Substance, country-made paper 9x5 inches. Folia, 17 Lines 6 on a page. Patent in slokas, 201 Character, Nagara. Date, Sam 1813. Appearance, tolerable. Complete.

It begins from the leaf 31. So this MS. is evidently a part of a larger one containing some other work in a continuous pagination.

Colophon :—

विषयः समाप्तः ।

शुभमस्तु । कल्याण भवतु । सवत् १८३३ वर्षे ज्येष्ठसुदि २ रविव
 ४ भा पयि लक्ष्मीराम नामधे प्रथमको र उ कारे खरत्रिगी यो
 पयि पि लाखीते पत्रोलिवक्तभ रामजीस्यात्मन अनूपराम आत्म
 यठनाय । सकलमस्तु ।

1546.

4180L. *The Same*

Substance, country made paper 8½x4 inches. Folia, 6 Lines 11 on a page. Character, Nagara of the eighteenth century. Appearance discoloured. Complete.

Post Colophon :—

जयसंबदामोदरेण लिखितम् । ज्ञानयसुनुना दत्तम् । परस्मै ।

1547.

4180M *The Same.*

Substance, country-made paper : $7 \times 4\frac{1}{2}$ inches Folia 5 Lines, 7 on a page : Character, Nāgara of the eighteenth century Appearance, discoloured : A fragment the first chapter only coming very nearly to the end

1548.

6477 निघण्टुनिर्वचन ।

*A commentary on the same**By Hetaraja Yajnan In Irpāṭhka form*

Substance country made paper : $14 \times 5\frac{1}{2}$ inches 1 colm, 150 Character Nāgara Date Samvat 1703 Yaka 1768 Appearance fresh Complete

See IO Catal No 556 Published in the Bibl. Ind series

Colophon:—

इति श्रीमदन्निमोत्रश्रीदेवराजयज्वन् कृते निघण्टुकाण्डनि-
र्वचनप्रथमोऽध्याय समाप्तः ।

Post Colophon —

संवत् १६०३ शके १७६८ चौवमुक्तादादश्या भोमवासरे तद्दिने
प्रातःकालसमये इदं पुस्तकं लेखनं समाप्तः हस्ताक्षरं गणेशभट्ट
वास्तव्यं प्रणीन्दपुरं साप्रतु श्रीक्षेत्रकाशी दशरथमेघवाटार
वसते । यादृश पुस्तक, etc , etc

1549.

4296.

Substance country made paper $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches Folia 15 Lines, 8 on a page Latent in Slokas 200 Character Nāgara Date Samvat 1619 Appearance, discoloured The first leaf is missing

Colophon.—

इतिहृन्द समाप्तः ।

Post Colophon Statement —

सवत् १६१६ सवत्सर प्रवर्त्तमा दक्षिणायने आश्विनवदि पक्षौ-
युक्ते । शुभमस्तु ।

Then in a later hand —

दिवेदि आत्मारामात्मज सोमेश्वर विरेश्वर-कामेश्वरस्येद पुस्तकम् ।

This is an Anukramani of the Nighantu, divided into five chapters. First chapter contains 17 words, II, 22, III, 30, IV, 4 and V, 5. In giving synonyms of words, subdivisions are also taken into account, as in 4B —

मनुष्या । नरा । नर । जन्तव । विश्व । क्षितय । चट्टय ।
वर्षणय । गजघा । हरय । मर्या । मर्त्तया । मर्त्ता । प्राता । तुर्वशा ।
मुह्यव । व्यायव । यदव । व्ययव । पूरव । जगत । तस्युय पञ्चजना
विवस्वन्त । पूतन इति मनुष्याणा । २५। ३।

3' means it is the third word of the second chapter and "25" means that Manusya has 25 names including subdivisions

The number of synonyms and the consecutive number of words is given in the following way —

(2A) 15/5, 8/6, 23/7, 16/8, (2B) 12/9, 30/10, (3A) 37/11, (3B) 10/12, 37/13, 26/14, (4A) 10/15, 11/16, 11/17 प्रथमोऽध्याय ।

(4A) 26/1, (4B) 15/2, 25/3, 12/4, (5A) 22/5, 18/6, 28/7, 10/8, (5B) 29/9, 28/10, 9/11, 10/12, (6A) 11/13 (6B) 123/11, (7A) 26/15, 11/16, 46/17, (7B) 10/18, 33/19, 18/20, (8A) 4/21, 4/22 द्वितीयोऽध्याय समाप्त ।

(8A) 12/1, 11/2, 25/3, (8B) 22/4, 10/5, 20/6, 6/7, 10/8, 11/9, 6/10, 8/11, 9/12, (9B) 12/13, 44/14, (10A) 14/14, 24/15, 13/16, (10B) 15/17, 17/19, 10/20, 4/21, 2/22, (11A) 14/23, 14/24, /25, /26, 6/27, (11B) 26/29 (?), 24/30 तृतीयोऽध्याय ।

(12A) 61/1, (12B) 83/2, (13A) 70/3, (13B) 61/4 चतुर्थोऽध्याय ।

(11A) 16/1, 26/2, (11B) 31/3, 36/4, (15A) 31/5
पञ्चमोऽध्यायः ।

Other synonyms —

2B, अद्भिः । घावा । मोघ । वज । अघ्न । पुच्छभोजा । स्पृष्टान । अग्ना ।
पर्वता । गिरिः । वद्य । चमम । अद्भिः । अद् । वलादका । मेघ । दूति ।
उदनम् । दधधिः । दध्न । असुर । बांध इति मेघानी (?) ३० । १० ।

11B, अन्धिनो । उमा । सूर्य्य । दधकपायो । मरुण्णु । दण्डा । सविता ।
जगः । सूर्य्य । धृषा । विष्णु । विश्वानरा । वद्य । केशी । केशिना ।
दधकपी । यम । अघ्न । रुक्मात् । एषिवी । समुद्र । अपन्ना । मनु ।
इध्यङ् । आदिद्या । नमःप्रथय । देवा । विन्देदेवा । माध्या । वनव ।
राजिन । देवपत्नी । देवपत्न्य ३१ ५ ।

1550.

2200 निरुक्तम् । *Nirukti*

Two manuscripts —

(I) Contains the *Pravṛtika* or the first 6 chapters of
Yishu's work on *Nirukti*, printed in *Bibl Ind* in the
second volume and in pp 1 to 283 of Vol III

(II) Contains the *uttaravṛtika* or the latter half in 6
chapters of Yishu's work and the two chapters of *Parasta*
or the 13th and the 14th chapters of the work, printed in
Bibl Ind in pp 283 to 504 of Vol III and in pp 1 to 415
of Vol IV

1 Substance country made paper 8½x4 inches. Fol. 1 to 9
on 11 page Character Nagara Date Samvat 1000 A. P. 1000 A. P. d
coloured

Col — इति निरुक्त पूर्ववर्तके पद्याध्यायः ।

Post Col —

संवत् १८७६ आश्विनवद्य १४ वरुणे विहतिनाम मन्दारामरे
उत्तरादिसमयः । साधे पराये ।

II. Substance, country made paper. $8\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folia, 41 Lines, 8 on a page Appearance, discoloured Character Nagara Date, Sika 1677

Col. :—इति नेत्रक्षपतुर्द्वयोऽध्यायः ।

Post Col. —

शके १६७७ सुवासंवत्सरे वैशाख शुक्लद्वितीयाया पुस्तकं लिखितं
भागवत बालप्रयोगेन ।

1551.

518. *The Same. The first half only.*

For this manuscript see L. 1300.

It has 15 leaves and not 16 as Rajendralāla says. Incomplete at the end.

1552.

4180. I. *The Same. The Same.*

Substance, country-made paper 10×4 inches Folia, 10 to 102 Lines, 8 on a page Character, Nagara Date Samvat 1716 Appearance, discoloured Incomplete

From very nearly the beginning of l. 1 to the end of the Pūrvastha

Post Colophon Statement.—

संवत् १७१६ वर्षे आश्विन वद ७ सोमे पूर्वार्द्धमात्रं लिखितं
कालानटपद्ममध्यम । श्रीमाधवस्य पुत्र रघुनाथ ।

1553.

2487. *The Same.*

Substance, country-made paper 9×4 inches Folia, 103 Lines, 6, 7, 8 on a page Character, Nagara of the eighteenth century Appearance, discoloured

The manuscript contains the first six chapters, printed in the second volume and in pp 1 to 288 third volume of the Bibl Ind Edition

In a different hand in red ink occurs the following at the end of the last leaf :—

सहस्रबुद्धीपनाम्ना हरभट्टस्य लिखितं स्थायं परार्थं च ।

Then in a scribbling hand in red ink .—

नानदीक्षित भागवत यास पोथी दीक्षित ग्रंथ + + +

1554.

4180J. *The Same. The second half only*

Substance, country made paper 8½ x 5 inches Folia 1 to 12 Lines 7 on a page Character, Nagara of the eighteenth century Appearance discoloured Incomplete at the end

50A, दशमाध्याये प्रथमः पादः ।

1555.

4180K. *The Same*

Substance, country made paper 11 x 5 inches Folia 13 Lines 8 on a page Character Nagara Date about 1755 Appearance discoloured Complete

Post Colophon Statement

नवत् १७५५ माघ कृष्ण ११ सोमे तीर्थं राजराजप्रयागेष्ट
श्रीपुराणप्रवक्ष्य प्रीयताम् । धर्मो धर्मो देवमण्डल पठनार्थम् ।

On the reverse of the last leaf occurs the following —

लिखितं तल्लिखितो सुतरस्वलोद्वात्मन्यवक्रीयन् कृष्णार्थं दत्ते ॥

1556.

2196 *The Same*

Substance country made paper 9½ x 4 inches Folia 12 Lines 9 on a page Character Nagara Appearance discoloured

(Called on the label, written in English, " Nirukta up to 7 idhyāyas ")

Colophon :—

इति निरुक्त उत्तरपटक मसमोऽध्याय (?)

This is the second Parisista of the 11th chapter of Yaska's work, as printed in Bibl Ind, Vol IV, pp 367 to 415

1557.

108 दैवतकाण्डः of Nruksa

The present MS has been noticed by Rajendralal under No 908

Nruksa is divided into two kandas, each with six chapters, (1) Naigama Kanda Pūrva Satka and (2) Daivata Kanda Uttara Satka Besides these there is a Parisista, complete in five padas Our manuscript calls the five padas Trayodasādhyaya, without making it as Parisista, hence in this MS the work ends in the Trayodasādhyaya

The Ajmere Edition divides the portion after the end of the 12th chapter into two chapters Trayodasa and Catuorasa, calls them Parisista and does not subdivide them into padas Samasrami calls this portion Parisista and divides it into 4 padas the 1st pada is called Trayodas adhyaya, the other three padas he thinks to be either a part of Trayodasa Adhyaya or of Catuorasadhyaya

1558

508 निरुक्तपरिशिष्टम् । Nru kta , parisista

Substance country main paper 7x3 cles Folia 3 Lines 8 on a page Extent in slokas 240 Character = Nagari Appearance old and dilapidated Complete

The Parisista, here called 7th chapter, of Nruksa Uttarasatka

Col — इति उत्तरषटके सप्तमोऽध्याय निरुक्ते ।

Several times printed

1559.

1991. निरुक्तवृत्तिः । *A comm on Nirukta**By Durgadeviya.*

Substance, country-made paper 12x5½ inches Folia 8 Lines 11 on a page. Character, Nagara. Appearance fresh.

A fragment

It contains the first pāda of the 8th chapter only See Bibl Ind. edition of Nirukta Vol II, pp 253 to 276

1560.

8002. *The Same*

Substance country made paper 11½x5½ inches Folia 172 of which the last but one leaf is marked both 170 and 171 ; Lines, 10 on a page Folio in slokas 4450 Character modern Nagara

It begins

ॐ नमः श्रीगणेशाय नमः ।

समाप्तं चैकपदिकं प्रकरणमस्यानुदेवं तद्वति अस्यापमादिरपातो देवतमिति । यावतो + + मन्वशाखास्तु तेषु पानि गुणपदानि लक्ष्योद्देशतस्तानि सर्वाण्येव व्याख्यातानि । इषो प्रकरणार्थेर्गंधु-
कैकपादिकयोः सविज्ञातपदानि तु प्रधानश्रुतिभाग्देवताविषयाणि अग्न्यादीनि सर्वमन्त्रेषु अवशिष्यते । तानि च पुनरमूनि समा-
ज्ञानानि अस्मिन् शास्त्रे अग्न्यादीनि देवप+तानि दत्तवाचि-
त्यासया इदमारभ्यते । अथातो देवतमिति , etc.

Col — इति अनुसाम्प्रथमवातिनो भगवद्गुणार्थाख्यं कृतौ अथर्वर्षिणा
निरुक्तवृत्तिः समाप्ता ।

1561.

4180L निरुक्तखण्डसंग्रहवाक्यम् । *Nirukta-Khaṇḍa-**Samgraha-Bhasya*

Substance, country made paper 7½x3½ inches Folia, 3 Lines, 13 on a page Character Nagara of the eighteenth century Appearance, old Incomplete

PRAYOGAS AND PADDHATIS COMMON TO ALL THE VEDAS 1562

6276 याजमान । *Yajamaṇi*

Substance country made paper 21x4 lines Fols 30 (ly on nt 2)
The leaves are not altered Lines per page Character under Nagari
Appearance fresh

A collection of mantras relating to different Vedic
rites for the sacrificer (*yajamana*) himself

Reg — अथ दक्षपौर्णमासयोगोवाजमानप्रयोगः ।

पूर्वमासे दक्षे च प्रातरग्निहोत्रहोमानन्तरं प्राह्मण्यं आमीन
आचम्य देशकालावुक्तौर्ण्यं पौर्णमासेष्ट्याऽथ यक्ष्ये इति मन्त्रं
कुर्यात् । पौर्णमास्या दक्षेष्ट्या यक्ष्ये इत्यमावास्याया दक्षिणो
पक्षमात्रं केशान् अग्न्युधायमानो (?) अपत् ऊते इदं प्रजापतय
वागम्यन्त्रो सप्तमस्तपक्षो वाचामेन्द्रिवेद्याविश इति सुषा धायमाना
अपेत ऊते इदमिन्द्राय ।

10B, इति पौर्णमास्या इत्यमावास्याया 32A इति अग्निहोत्रप्रयोगः ,
34B, इति साय प्रातरग्निहोत्रयाजमानप्रयोगः समाप्तः (Last Col)
इत्याधानयाजमानमन्त्राः ।

1563

3299 अग्न्याधानयज्ञतिः । *Agnyādhāna yajñati*

Substance country made paper 10x4 lines Fols 9 Lines 12 on a
page Extent in lokas 35 Character Nagari of the eighteenth century
Appearance coloured and worn out Complete

The Samkalpa runs —

ॐ दमश्वासीनो दमान धारयमास्य पत्न्या सह प्रायानायम्य
अमीनाघास्ये सर्वकत्वथ यैरस्मादधिकता याव्य प्रच्छे प्रयोक्तुमित्यादि ।

It ends. —

अग्ने य वे रश्मिज्जिति इन्द्राग्नोरश्मिज्जिति आदित्या कश्च
मुज्जिति यज्ञो नभूव यज्ञशंभमवज्ज इतिः संतिष्ठते ।

1564.

6821. अग्निहोत्रप्रथमाधानम् । *Agnihotra prathamādhana.*

Substance, Country-made paper. 11½ x 5 inches Folia, 10. Lines, 11 on a page. Extent in slokas, 350 Character, modern Nagara Appearance, fresh. Complete : Copied in Samvat 1941

Colophon :—

इति अग्निहोत्रप्रथमाधानं समाप्तम् ।

Post Colophon :—

संवत् १९४१ मीः भाद्रपद शुद्धौ ११ वार सोमवार । बाल-
मुकुन्दस्येदं पुस्तकम् ।

The maṅgalācārana and the object of the work :—

विघ्नेश्वरं नमस्कृत्य पितरौ शुद्धमप्युतम् ।

गौरौ सौतापतिं विप्रान् वक्ष्याधानविधिक्रमम् ॥

Then it goes on .—

तत्र प्राप्ताधिकारो ऽधीतवेदो ब्राह्मणोऽधी आदधीत, etc , etc.

It ends —

एवमभिचयं शान्तेऽपि (?) एकमेवावादिष्टोतया इति
त्रिरात्रमध्ये ऽभिचयश्चान्ते प्रायश्चित्तानि ॥

1565.

2320. पवनपावनप्रयोगः । *Pavanapāvana-prayoga.*

For the MS. and the work see L. 2667

Pavana-pāvana is the name of certain sūktas from Maitrayaniya Samhitā, Rgveda and other Samhitās which pray for purity of one's own self from sins.

1566.

6318 अग्निहोत्रहोमः । *Agnihotra homa*

Substance country made paper 12x5 inches Folia 4 f. no. 11 on a page
Extent in folios 170 Character modern Nagara Appearance
fresh Complete Copied in Samat 1941

No Colophon

Post Colophon —

संवत् १८७१ मी भा० शो सुदी १० रविवार । बालमुकुन्द
स्वैर पुस्तक । शुभ भूयात् ।, etc

Beginning —

योगेश्वराय नमः ।

अथाग्निहोत्रहोममुच्यते । आचम्य प्राणानायम्य उद्धरेति यज-
मानो भूयात् ।, etc

1567.

2487 अग्निहोत्रहोमप्रयोगः । *Agnihotra homa prayoga*

Substance country made paper 14x5 inches Folia 8 of which 2th
and 28th are missing 1 new 8 on a page Extent in folios 70 Character
Nagara Date, Saka 1732 Appearance discoloured Complete Prose
and verse

For a similar work see the next number

84B, इति होम समाप्तः ।

Post Colophon —

सुमहद्व्यादी, यादृश पुस्तक, etc

तैलामोषिखडानि ।

शके १७०६२ (?) अत्रयवत् १० शुभरात्रदिने समाप्तम् ।

The MS appears to be defective as there is a long
lacuna in leaf 39A

It begins —

युगपत् सर्वतौघानि युगपत् सर्वदेवता ।

इष्टमिच्छन्ति यो मर्त्य मोऽग्निहोत्रप्रह व्रजेत् ।

Page 2A. अथाग्निहोत्रकर्मोच्यते । अग्निहोत्रमिति कर्मनामधेयं ।
सा एनेऽप्यग्निहोत्रशब्दः प्रयुज्यते इत्यन्वितायाम् ।

Authorities consulted :—

2A, आश्वलायनः ; 2B, भीमासकाः । 3A, कात्यायनः ; 4B, आप-
स्तम्ब, सम्प्रदायपद्धतिः । 8A, देवजानीने ; 8B, अन्विता ; 10A, देवचात,
देवजानीभाष्ये ; 10B, बौधायन, श्रीधरीय, 12A, देव्याश्विना, धर्मसूत्र ;
13B, रामाडारवपद्धतौ । 17B, हेमचन्द्रकोशः ; 19A, गोभिलाष्टके,
श्रद्धदत्त ; 19B, कौण्डिन्यः ; 21A, षट्चिंशमतम् ; 22A, सूत्र्यर्थसारः ;
23A, यज्ञपार्श्वः ; 25A, मनुः ; 25B, देव्याश्विनाभाष्यः ; 29A, कर्कभाष्य
सूक्तिचन्द्रिका ; 31A, यज्ञपार्श्व, प्रायश्चित्तसामरः ; 37B, देवचातभाष्य
40A, सिद्धान्तभाष्यः ; 40B, मरुचिः ; 45A, भारद्वाजसूत्र, मण्डनः ; 45B,
प्रायश्चित्तप्रदीपः ; 46A, सूत्र्यर्थसारः ; 54A, आश्वलायनब्राह्मणे ; 55A,
धूर्तस्वामीः 56A, मार्कण्डेय, भविष्यत्, मयूखाः ; 56B, भट्टाचार्य, देवल,
गौडः, 72A, प्राभाकराः ।

Topics dealt in .—

43B इति सायं होमप्रयोगः ; अथ प्रातर्होमे विशेषः ।

44A. अथावन्तापदि यज्ञहोमविधिः ।

52A. अथ अतामिहोत्रम् ।

60B. अथाग्निहोममन्त्रार्थः

69B. अथ देवतानिर्णयः ।

78B. अथ प्रतिनिधिसंख्यम् ।

84B. Colophon :—

इति होमः समाप्तः ।

It is an elaborate manual for offering oblations on per-
petual sacred household fire. Several later authorities are
consulted along with Kalpasūtras of Baudhāyana, Apastamba,
Āśvalāyana, Bharadvāja, Laugākṣi, etc, in connection with
Vyavasthās arrived on the general topics as regards the

'Śāyāmhoma' and 'Prātarhoma' of Brāhmanas who keep sacred fire

1568.

2220 अग्निहोत्रहोमः । *Agnihotra-homa*

Sibetha co. bookcap paper 13x4 inches. Edn. 3. Lines 18 on a page. Extent in folios 60. Character Nagri of the 17th century. Appearance fresh. 1880. Complete.

It begins —

अथाग्निहोत्रहोमः ।

उदयादक्षमयात् प्राक् उद्धरणं प्रादुष्करणं आचम्य तोर्मनं प्रविश्य
गार्हपत्यस्य पश्चादुपविश्य प्राङ्गनायम्य तिर्यादि सकीर्णं देव
काशौ स्मृत्वा ऽमुकगोत्रस्यामुकशर्मण्य यजमानानुक्षया श्रीपरमे
श्वरप्रीयय सायमग्निहोत्रहोमं पयसा होष्यामि इति सायप्रात
रग्निहोत्रहोमं पयसा होष्यामीति प्रातः सोदकेन पाणिना दक्षि
णाग्निं गार्हपत्यं आहवनीयं च इष्टान्यादि तुय्यां त्रिं परितमुह्य
युन युनवदकमाशाय तथेव क्षमन्त पर्युक्षति ऋतसत्याभ्या त्वा
पर्युक्षामीति साय त्रिः ।

It ends —

अनेन मया यथाज्ञानेन यत्कृतेन यथाशक्त्या सायमग्निहोत्र
होमाख्येन कर्मेणा भगवान् श्रीयज्ञनारायणस्वरूपी परमेश्वर
प्रीयता न मम । तत्सद्गुणार्पणमस्तु ॥ वषट् ते विष्णुवास आ
चम्यथा अस्मिन्नवस्था प० ऋक् मन्त्रतदुक्ल स्यविर तदासीयना०
वट्क् ।

A priest's manual for offering homas to the household fire

For a similar work of Rudrādeva see L. No 837

1569.

6198 सायंप्रातर्होमः । *Sayanṃ prātār'homa.*

Substance, country-made paper 9×4½ inches Folia, 4 Lines, 9 on a page. Extent in slokas, 80 Character, modern Nagara Appearance, discoloured.

Beginning :—

श्रीगणेशाय नमः ।

अथोत्थादि एवंगुणविशेषकविशिष्टायां पुण्यतिथौ औपरने-
श्वरप्रौढ्यर्थ औतेषु अग्निषु समिधतयुलद्रव्येण सायं प्रातर्होमेनाहं
यज्मि । तत्रेदानीं सायं होममहं करिष्ये ।

End :— ततः स्मार्तहोमः ।

No colophon.

1570

1982. विधुराधानप्रयोगः । *Vidhuraadhana-prayoga.*

By Dhundirāja Lelopa

Substance, country-made paper 9½×4 inches Folia, 6 Lines, 8 on a page Extent in slokas, 100 Character, Nagara Date, Samvat 1800 and Śaka 1755 Appearance, discoloured Complete

On the kindling of the sacrificial fire by a widower.

It begins :—

अथ मृतपत्नीकस्य विवाहेष्यसमर्थस्य तदग्राराधानप्रयोगो
ऽभिधीयते ।

दारकर्त्ता सम्भवे आधानमग्निद्वारा पत्नीपञ्चमाग्नीभयाथ
तदसम्भवे आत्माथ नदा आत्मार्यमेव । तथा च आपस्तम्ब ।
पत्नी यथाङ्गमरणे विधुरत्वं प्रपेदिरे ।

विवाहेष्यसमर्थस्यानायमस्य निवृत्तये ।

The authorities consulted :—

त्रिकाण्डशङ्खन, कर्मदीप, भरद्वाजमत ।

Dhundhirāj's work comes to an end in leaf 6A. Colo-
phon of the main work :—

इति श्रेष्ठोपाग्य कुंडिराजकृतविधुराधानप्रयोगः ।

After which there is a shorter work on the same subject which begins —

अथोपमुक्तिवचनानि त्रिकाण्डमण्डन ।
सौवर्णी कुशपत्नी च पद्मभावऽग्निहोत्रिणः ।
पद्म प्रतिनिधिं कृत्वा पत्नी नैव समाचरेत् ॥

This comes to an end in leaf 6 —

इति विधुराधानप्रयोग समाप्तः ॥

Post Col. —

मलमासे छथ्यमक्षे यथाया गुहवासरे ।
लेखयेद्विज्जनाद्येन विधुराधानपुस्तकम् ।
संवत् १८६० शके १७५५ क्रोधिनाम संवत्सरे ।
श्रीष्यदिनारायणाचार्यकृतम् ॥

1571.

2877 आधाननिर्णयः । *Adhāna nirṇaya*

By Mallari

Substance country made paper 8x4 inches Folia 112 (1084 9 on 6)
Page Extent 12 (1084 190) Character Nagara Date Samvat 1817
Appearance fresh but some fading Complete

Manglikmana —

गौरीपुत्र नमस्कृत्य वाग्देवीं ह्या(?)जस्तापति ।
विश्वेश्वरं गुहक्षेत्रं मातरं पितरं तथा ॥ १ ॥

The object of the work —

वृक्षादियज्ञानालोच्य सामे सम्भारमुत्तमम् ।
अल्पज्ञाना यथाबोधं तथा वक्ष्ये प्रयत्नतः ॥

नन्वादौ व्याधितस्याहितमरारोग्योपायः । कश्चित्तस्य इति श्रद्धाया तच्च
कृतव्यता चोच्यते । इत्यादि ।

The last Col —

इति मल्लारिणा श्रीमद्गुरुसामन्तपालवात् ।

आदितामे हत पत्नीमृतावाधाननिर्णय ।

Post Col —

संवत् १८९७ । समय फल्गुन शुद्ध पौर्णमा । औरस ।

शुभमस्तु ।

The authorities quoted and consulted —

(1A) आश्वलायनसूत्र, (2A) अथान्तदेवीय सन्यासौ, (2B) स्मृत्यर्थसार
(3A) त्रिकाण्डोद्ये, (12B) मण्डनमतात्, (14B) स्मृतिसंग्रह, (23A) मनु,
(34B) विष्णुस्मृति, (35A) विद्यारण्यभाष्य, (36A) जेमिनि, (38B)
प्रातुवचनम्, (43A) नृसिंहचन्द्र, यम, (44A) त्रिकाण्डमण्डन, (44B)
कारिका, (47B) इति भारद्वाज, (79A) मूलपाणि, विधानपारिजात,
कल्पतरु, (80A) ब्रह्मसूत्र, (80B) नारायणचन्द्र, (81A) देवगानिभाष्य,
(82A) दुर्गापद्धति, (82B) कार्याजिनि, (83A) कालादशंकार, (84A)
हेमान्ति, व्यास व्यासस्मृति, (84B) श्रद्धाश्रयि, (85B) मिताक्षराश नारद,
(86A) हेमान्ति कौर्मोक्ते, (86B) पैठोवसि, (88A) कपदडिंकारिका,
(91B) इति परिशिष्टम्, (96A) शङ्कर, (103A) विष्णुस्मृति ।

The topics —

(3B) अथ पक्षधोमादीना प्रकार, (4B) इति तृतीयधर्मेकमभिहित
प्रयोग — अथ श्रेय होमा, (6A) इति पक्षधोमादीना समस्यानुष्ठानप्रकार,
(9A) छान्दोग्ये मृतस्यावशिष्टतियहोमविधिदर्शयिष्येतिविधिश्च, (10B) इति
चातुर्मास्यान्तरालमृतौ होमप्रकार, (11A) इति चातुर्मास्यान्तरालदर्शपूर्ण-
मासावशिष्टप्रवर्णना च प्रयोग (20B) इति पित्रमेघप्रयोग, (20B) इत्या-
श्रालायनादितामेमृतदाहविधि, (26B) इति मणिमण्डोकरणकाल (28A)
देशान्तरमृतस्य निर्णय, (47B) इति पाणिनिमसरोपे कर्त्तव्यविधि अथ
नखापहारादिना अश्वयोरभावे मण्डन, (60B) इति प्रथमदिनलवम्, (61A)
अथ द्वितीयदिनविधि, (61B) अथ तृतीयदिनविधि, (61B) चतुर्थदिन
विधि, (62A) पञ्चमदिनविधि—अथ षष्ठदिनविधि, सप्तमदिनविधि, अष्टम-

दिनविधि', नवमदिनविधि ; (62B) अथ दशमदिनविधि . (63B) अथैका-
दशदिनविधि; (65A) इति कथोक्तम्, अथ सहेकोदितम्. (66B) इत्यधो
सहेकोदितविधि; (67A) अथ शय्यादानप्रयोगः, (68A) इति प्रेनशय्यादान-
प्रकारः, (69A) इति प्रेनशय्याप्रतिपद्यध्यायस्थितम्; (73B) इति सप्रियो-
करणश्राद्धप्रयोगः, (79B) अथ तर्पणविधिः, (80A) अथ दाहविधिः,
(80A) अथ षोडशश्राद्धाणि, (93B) श्राद्धे कर्त्तव्यनिर्णयः, (97B) अथ
अनपेतब्रह्मचर्ये पापः, (101B) अथ तन्मन्त्रविष्टमृतौ देशान्तरम्यपुत्राणां
कर्त्तव्यतानिर्णयः ।

1572.

3210

Substance, country made paper 12x4 inches Folia 2 Lines, 13 14
15 on a page Character Nagara of the eighteenth century Appearance
old and discoloured : Incomplete

On the reinstallation of the sacred fire by the widower
who is an *ahitagnis* and has burnt his wife with the sacrifi-
cial fire

It begins —

आहिताग्निरेकभार्य्यं प्रथममृता मायां औताग्निभिर्दग्धा
पुनरभोनादध्यात् । एकभार्य्यस्तु पुनर्विवाह कृत्वा अमोनादध्यात् ।
तदाथ याज्ञवल्क्यः ।

दाहयित्वाग्निहोत्रेण स्त्रियं कृतवती पतिः ।

आहरेदिधिवदारान् अमीं यैवाविशन्मान् ।

1573.

2055. प्रवासविधिः । *Prasaviddhi*

Substance, country made paper 8½x4 inches Folia, 4 Lines, 9 on a
page Extent in slokas 50 Character Nagara Appearance, discoloured
Complete

It begins :—

अथ प्रवासविधिः ।

अग्नीन् विद्धव्य प्रज्वाल्य सर्वाङ् व्यस्य प्राखानायस्य प्रवासविधिं
करिष्ये इति संकल्प्य वाक्यतत्परीर्णेन प्रविश्य आह्वनीयवायव्या
समीपे तिष्ठन्नपतिष्ठते ।

In leaf 1B :—

इति गमनविधिः ।

अथ प्रवासात् आगमनविधिः ।

In leaf 3B :—

इति प्रवासविधिः । अथ प्रकारान्तरेण उपस्थानम् ।

It ends :—

ज्योतिषा त्वा वैश्वानरेण उपतिष्ठते विद्धताग्निश्चेत् प्रत्यग्नि
मन्त्रादृष्टिः । आगमनोत्तरमनेनैव उपस्थानम् । परिसमूहनादि
पूर्ववत् ।

Colophon :—

इति प्रवासविधिः ।

It is a short treatise on the duties of one who keeps fire, that is, who is a ' Agnihotri,' in case he goes away from home.

1574.

3207. पशुबन्धप्रयोगः । *Paśu-bandha-prayoga.*

Substance, country-made paper . 10½×4½ inches Folia, 17 of which
the first is missing . Lines, 8 on a page . Extent in slokas, 310 . Character,
Nagara of the eighteenth century. Appearance, discoloured

It ends :—

दृष्टस्मृतिनारायणमाहृतो मर्त्यं यजमानाय तित्थ पुयमुपस्थाप्य
यच्च श्रुचेम इति जपति । दृष्टिरसि ब्राह्मणाऽक्षर्यपितवै प्राज-
द्वितः समारोप्य गच्छति इति सन्तिष्ठते पशुबन्धः ।

Colophon :—

समाप्तः ।

1575.

2998 सत्त्वविदानविनिर्ययः । *Sattvadāna-viniryaḥ.**By Nārāyaṇa.*

Substance, country made paper. $9\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches Folia, 3 Lines, 11, 12, 15, 16 on a page Extent in Slokas 120 Character, Nāgara Date Samvat 1775 Appearance, discoloured Complete.

Colophon.—

इति सत्त्व[वि]दान विनिर्य[ः] समाप्तः ।

The Post Colophon Statement.—

संवत् १७७५ समये यावद्ययुक्तपौर्विमायां समाप्तमिव
पुरोवर्ति श्रीवृद्धकालेश्वरापंथमक्ष ।

किलान्दे सिते पक्षे यावद्ये गुह्यवासदे । ओ ओ ओ ओ ओ ।

The mangalācārāṇi and the object of the work

नत्वा विश्वेश्वर (६) विष्णुसत्त्वविनिर्ययः ।

भाराययेन क्रियते प्रयुयागे सतां मुदे ।

यद्यपि अग्निपौर्णमास्ययुक्तमालभितेत्युत्पत्तिवाक्ये देवतान्मन्त्रि-
त्वेन पञ्चोदेव यवजात् तस्यैव माह्वाद्यविष्ट प्रतीयते तथापि ययु
विष्णाकि हृदय विज्ञा वद्योयुद्धदुःखो मयदोषभे मार्त्तं दक्षिण-
योषिर्गुददत्तौयमिति देवतानि दक्षदो मयायोषिर्गुददत्तौयमिति
सौविष्टकृतानि । इत्यादि ।

It relates to the parts of the body of the sacrificed beast,
which should be offered to particular deities.

1576.

3288. चातुर्मास्यप्रयोगः । *Čaturmāsyaprayogaḥ.*

Substance, country made paper . 10×5 inches . Folia, 5 Lines, 18 on a
page Character Nagara of the eighteenth century Appearance, fresh but
pasted A fragment

It begins :—

अथ चातुर्मास्यानि । तत्रापस्तम्बः । अथ हवै चातुर्मास्यं
याजिनं सुकृतं भवति । कात्यायन चातुर्मास्यप्रयोगं फाल्गुन्या-
मिति चातुर्मास्यमिति कर्मणो नामधेयम् चातुर्मास्येयजन्त इति
यूयते । सदृचे चतुर्थं चतुर्थं मासि अनुष्ठायते यत् कर्म
तच्चातुर्मास्यं ।

The authorities consulted are —

भरद्वाजसूत्र, आपस्तम्ब, कात्यायन, हरिश्चागो, आश्वलायन, कर्क,
देवयाज्ञिक, अनन्तभट्ट, पद्मनाभ, सिद्धान्तो, रामकल्पद्रुम, केशवस्वामी
धूर्तस्वामी ।

1577

3294B चातुर्मास्ययाजमानप्रयोगः । *Caturmāsya-
Yajamāna prayoga.*

Substance country made paper 8½×3½ inches Folia 5 Lines 10
on a page Extent in folios 90 Character, Nagari of the eighteenth cen-
tury Appearance discoloured Complete

It begins —

चातुर्मास्यं याजमानं प्रयोगः ।

ऐष्टिकैः चातुर्मास्यैर्यज्ञ इति सकल्प्य चातुर्मास्यान् प्रारभमाण
पञ्चहोतार होष्यामीति सकल्प्य ऊते । वाचस्पतये ब्रह्मण इह
अग्निपरित्यज्य पुनः प्राणानायम्य चातुर्मास्यान् प्रारभ्यमाणोऽन्वार-
मणोयया यज्ये । विद्युत् । अग्नं यज्ञाय । इत्यादि

It ends —

इति चतुष्पथपरिचरने यजमानो जपति । त्रिवक्त्रं यज्ञासृष्टं
इति मन्त्रोक्तैर्यजमानेन सह मन्त्रमन्त्रमुक्ता त्रिः प्रदक्षिणमग्निं
परित्यजति । स । यज्ञोम आगच्छत्वन्तु वत्सरोऽथा स्वस्तिमाशाह ।

1578.

2317. सोमशतद्वयौ । *Soma Śatu-dvayā*

Substance country-made paper . $9\frac{1}{2} \times 4$ inches . Folia, 10 . Lines, 10, 11
12 on a page . Extent in Slokas, 220 . Character, Nāgara . Appearance, dis-
coloured . Complete

Two centuries of stanzas on the Soma

For the work see I.O. Catal. No. 438

The front page of fol. 1 is written in a different hand,
giving a list of the articles required for Yajurhoma

1579.

641. सोमप्रयोगः । *Soma-prayoga*

For the manuscript see L. 1463

1580.

1004 सोमयाजमानम् ।

Substance country-made paper . $12 \times 5\frac{1}{2}$ inches . Folia, 20 . Lines 10
on a page . Extent in Slokas 940 . Character Nāgara . Appearance old
Complete

A treatise on the Soma Sacrifice for the use of the
sacrificer (yaja-māna)

For the work see L. 1169

1581.

3107C. ज्योतिष्टोमपद्धतिः । *Jyotiṣṭoma-paddhati*

Substance palm-leaf . $10\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches . Folia 30 . Lines, 15 on a page
Character Uḍiṣya of the nineteenth century . Appearance, fresh

It begins thus —

यौगयेष्टाय नमः । अविघ्नमस्तु ॥ यजमानः कृतादिको
वैश्वदेवः कृत्वा आचम्यैष्टदेवता नमस्कृत्य अग्न्यागारे स्नातने प्राङ्मुख
उपविश्य पुण्याहवाच्यं कृत्वा अक्षरं आगामिन्या पौर्णमास्या-

ममावास्याया वा देवयजने व्योतिष्टोमेनाग्निष्टोमसंख्येन क्रतुना
मा यज्यते यदेति । तत उदङ्मुख उपविश्य ताम्रपात्रे कुशजल
फलदिकं गृहीत्वा सकल्पं कुर्यात् ।

6A, वर्हिर्होमादिदोक्षणीया शेषसमाप्ति, अथ क्षयाजिनादिदोक्षा,
7A, इत्येकादश्या कम्म, 11B, अथातिथेर्वेष्टि, 15A, इति वेदिमानसुत्कर-
करणान्तम्, 18A, अथ धियाग्निर्व्याप, 28A, अथ मग्निप्रवृत्त, अथ शुक्ल
प्रवृत्तम्, 28B, अथायययययययम्, 34B, अथ चमसमक्षयम्, 35A
महाभक्त, 36A, अथ ऋतुयज्ञप्रचार ।

Leaf 47A, begins —

श्रीगणेशाय नमः ।

शालाकोशेषु दध्योदनदानं प्रसंगात् शेष शालाया दीक्षिताञ्जला-
वरानिदानमभ्यर्थोविदमगच्छ(?) देवयजनं एयिष्या यत्र देवा
सोतुषन्तु विन्दे, etc, etc

The leaves are marked up to the 46th the remaining
three are not paged

1582.

6812 अग्निष्टोमयाजमान । *Agnistoma yajamana*

Substance country made paper 9½ x 4 inches Fol. 95 Lines 60 in
page Extent in slokas 270 Character Nagari of the early nineteenth cen-
tury Appearance discoloured Complete

Colophon —

इति अग्निष्टोमयाजमान समाप्तम् ।

Post Colophon —

लिखितं विठ्ठल पुस्तकं जानीकुवरजीकस्य ॥ महाद्वार ॥

Beginning —

अथाग्निष्टोमस्य याजमानः । शुभतिथौ चन्द्रानुस्यूते कृत
भाङ्गुलिकं स्नातं शुचिशुक्लवासा सप्तद्वीको यजमानः परिपूजिते
यदेवत गोमयोपलिप्ताया भुवि प्राङ्मुख उपविश्य प्राणानायन्

देशकालौ सकौर्णं व्योतिष्टोमेन चाग्निष्टोमसंख्येन मयतरसंख्येन
 दादशमगवदन्तिष्ठेनाह यक्ष्ये इति मन्त्रस्य ततो मातृकापूजा-
 माभ्युदयिका च कृत्वा ऋत्विजो वृणीते । तद्यथा अध्वर्यादीन्
 षोडश ऋत्विजं प्राङ्मुखानुपवेश्य स्वयमुदन्नाखं इष्टदेवान् प्रणम्य
 पूज्य देवान् ऋत्विजो वृणीते मन्त्रोच्चारणमात्रेण । तथाहि आदिष्टो-
 ऽध्वर्युं स मेऽध्वर्युरध्वर्यो त्व मेऽध्वर्युरसि इत्यध्वर्युं चन्द्रमा व्रज्या,
 etc , etc , etc

It ends —

प्रथमो यज्ञियानमेव सारं मे उमानायते विदत् होदिवांस
 त्वाकथ स च ममेमहि इति यजमान विहारं पुरस्कृत्य गृह-
 नागच्छत्यागच्छति ।

1583.

3805 वाजपेयप्रयोगः । *Vajapeya prayoga*

Substance country made paper 10×6 inches Folia 12 Lines 10 to
 15 on a page Character Nāgri of the eighteenth century Appearance
 discoloured Incomplete at the end

It begins thus —

योग्येष्टाय नमः । अथ वाजपेयस्य प्रयोग उच्यते ।
 अरदि पञ्चषि कृत्वा त्रयोदश सप्तदश वा दीक्षा अरदि चतुर्दश
 दशम्या वा प्रातरभिहोत्रं कृत्वा सप्तलोको दर्भ्यासीनो दर्भान्
 धारयमाणः स्वयं प्राणानायम्य देशकालौ सङ्गोर्ध्वासिन् वाजपेयेन
 यक्ष्य इति निवपत्ये सङ्गम्य । इत्यादि

The MS comes abruptly to an end

1584.

4206 पौण्डरीकपद्धतिः । *Paundarika paddhati*

Substance palm leaf 13½×1½ inches Folia 8 by counting Lines, 5
 on a page Extent in Slokas 600 Character Ugrī of the early nineteenth
 century Appearance as fed

Beginning —

श्री दुर्गायै नमः ।
 सर्वेषां कर्मणामादौ साधारणतया तु यः ।
 गणपत्यादिपूजादिष्टज्ज्ञायाद्वादि ईदृशः ।
 मन्वाच्च ततः पौण्डरीके विशेषो यः स उच्यते ।
 अस्मिन्नाभ्यमाने तु पौण्डरीककृतौ स्वयम् ।
 भवन्तु स्वस्ति सवाद्यवदन्तिवति वदेत् प्रभुः ।
 एव कर्मजिह्वागुण्याहवाग्ये गुण्याहवाचने ।
 पौण्डरीकपदक्षेपः कर्त्तव्यः सर्वकर्मसु ।
 सर्वजिह्वागुण्यश्च सकल्पे योगयेत् पुनः ।
 करणादौ विशेषो यः स इष्टायां प्रदर्शयते ।
 पौण्डरीक एतावत्स्मिन् विकल्पिकपदार्थकाः ।
 मया ऋत्विक्प्रत्ययेन कार्यं इत्यवधारयम् ।
 यच्चप्रश्ने ऋत्विजन्तु प्रतिवाक्यमिदं भवेत् ।
 रथन्तरेष्टजतपृष्ठपतेनाभ्यामसंस्थितम् ।
 क्षोत्रशस्त्रादयो वापि त्रिं सप्ततिं श्रुतेन च ।
 क्रतुना पौण्डरीकेन गवामयुतमख्यया ।
 दक्षिणा सयुतेनाञ्च यक्ष्ये त्वं तज्ज मे भव ।
 प्रक्षोद्धाता तथाक्षोता त्वध्वर्थुर्धैरमादिकम् ।
 समारोपादि दोक्षान्तं दक्षदारादिकर्म्मसु । (?)
 न विशेषः कश्चित् किञ्चित् साम यच्चेदाहृतोवनात् ।

Colophon —

इति पौण्डरीकपद्धतिः समाप्ता ।

1585.

57 सावित्रयनम् । *Sāvitrayana*

The MS is noticed in L 834.

The work seems to be complete, as it ends with the words श्रेयं प्रहतिवत्, and शुभमस्तु अगव ।

Then in a different hand —

इदं पुस्तकं मोक्षपनामवैजनाथेन ।

The present work treats of the installation of the fire named Śaṁviri. The rest of the sacrifice is the Prākṛta or Darśapurnamasa.

1586.

1271 सावित्रचयनप्रयोगः । *Saṁvitrachayana prayoga*

Substance country made paper 11x14 inches Fols 10 Lines 10 on a page Extent 1 Shloka 230 Character Nagari Appearance fresh Generally correct Complete

For the beginning &c &c No 881

It ends —

प्रवरणकाले मित्रावरुणाभ्यामनुजहि । मित्रावरुणयज ।
मित्रावरुणाभ्यामिदं । मित्रावरुणयोरहं देवयज्यये प्रक्षिपामी ।
ये मानमिति वा सखावान्ते वाजिनयास अन्वाहार्यो दक्षिणा ।
यश्चो बभूव यश्चश य मन्वन्ब्राह्मणसतपथातमिष्टि सन्तिष्ठते ।

Col — इति सावित्रचयन प्रयोगः ।

Post Col — सव १७ ।

1587

6193 चयनप्रयोगः । *Chayana prayoga*

Substance country made paper 11x4½ inches Fols 31 Lines 10 on a page Character Nagari of the eighteenth century Appearance fine color red Complete at the end

Beginning —

श्रीगोपीजनवल्लभाय नमः ।
राम दूर्वादिलक्ष्मण नृसिंहचरणौ पुनः ।
प्रणम्य चरणौ स्वाय प्रयोगो लिख्यतेऽधुना ॥
अपि सोमाङ्ग अन्तरकौपसदा विनोतीति सामन्तगौमखादा

सद्यः प्रथमप्रयुक्ताग्निष्टोमसंम्यज्योतिष्टोमव्यतिरिक्ते सोमेध्विष्टया-
स्यात् ।, etc.

1588.

1005. अग्निचयनकारिका । *Agni-cayana-karikā.*

Substance, country-made paper 10×4½ inches Folia, 8 Lines, 13 on a
page Extent in slokas, 200 Character, Nagari Appearance, old Com-
plete

Memorial verses on the consecration of Fire in a sacri-
fice, numbering 87.

It begins thus :—

प्रकृतौ षोडशित्वधिरभिष्टोमेऽपि नेष्यते ।

विहृत्योस्वनयोरिष्टः साद्यस्त्रादिनिषेधतः ॥ १ ॥

प्रकृत्योश्च विहृत्योश्च चौचेतोक्थगतिरात्रयोः ।

पर्वण्येकायकाया वा मकल्यो विहृत्योः क्रतोः ॥ २ ॥

अमुना सामिधित्वेनेत्युक्ता एष्टव्यं निर्दिष्टेव ।

दक्षिणाकामनं विद्युत् प्रवाद्यादि तु सौमिकम् ॥ ३ ॥

सद्योदान्ते विहृत्याग्निं दृष्टव्यत्वादिनाज्जतिः ।

तुष्यी शुक्लवसमार्गश्चतुर्वाज्यस्य गृह्यते ॥

It ends thus :—

गलेष्टकास्ववभृत्यो न दृगप्रहारो ।

गोक्षो निवर्तत इहाग्निं जतापमस्याः ।

वापोऽथ प्राज्ञीवतमग्निविमोक्तोमो

धूमानुमन्तयमथाध्वरमाग्निकं स्यात् ॥ ८६ ॥

आकूतिष्टोमं मवरुद्धं पुनर्मनश्वा-

थार्यं न आदिरथ दृष्टिरथाप्यपश्वा (?) ।

आरोप्यं व्रजत एव भवेदुपवा-

सधेद + + सकलं प्रकृतिप्रयोगः ॥

Colophon :—

अग्निचयनकारिकाः समाप्ताः ॥

श्रीविष्णेश्वराय नमः ॥

1589.

5096A

Substance, palm leaf 10½ x 1 inches Folia 110 Lines 1 on a page
Extent in Slokas 2320 Character, Uṣṭiya : Appearance old Complete

Beginning :—

ओमशेषाय नमः । यज्ञपुत्राय नमः । अत ऊर्ध्वं प्रश्नान्त-
प्रसूरिति अत्रा प्रश्नास्ता सर्वतेति ब्रूयात् । अथ ऋगतोर्थसमंश
कृत्वा प्रविश्य यज्ञपुत्रमनुधाजदि कुर्वन्ति तदुक्तम् वक्ष्याम ।
उक्थे विशेष । आग्निमाहतादूर्ध्वं ऋगतोर्थसमपश्नान्ते समकोप
भ्यान कृत्वा प्रविशेयु । आग्निमाहतान्त होत्रकणामुक्ता प्रयुक्तानि
आह्वानि कुर्वन्ति ।

19A, आग्निं को प्रथम्या समाप्ता, अथ त्रैधातवीरेष्टिरुचते, 47A, अस्य
ज्योतिष्टोमस्यातिरात्रस्यस्याग्निन समाप्त, 53A, इति सवनौषा प्रायुक्त-
विशेषा, अथ प्रश्नास्तुच्यन्ते, 65B, इति वरजपेयस्यस्य ज्योतिष्टोमस्य कोत्र
समाप्तम्, तत मुक्ते ऋहस्यतिसव, 88B, इति मादविह्वरम्, 91A, इत्यर्द्धं
विह्वरम्, 93B, इत्युर्गविह्वरम्, 98A, इति बालविह्वरम् समाप्तम्,
110A अथ प्रश्नास्ता,

1590.

211d. व्यूढाहोत्रादशाहप्रयोगः । *Vyudhahna-
dashaaha prayoga*

Substance foolscap paper 8 x 4 inches Folia 64 Lines 8 on a page
Character Nāgara of the eighteenth century Appearance discoloured In
complete

For the beginning of the work and its description see
CS Vol I (Veda) No 344 and No 345

Beg. — अथ व्यूढाहोत्रादशाहस्य प्रयोग उच्यते । तत्र महन्मे वोच
इत्यादि समिदाधानान्तो विधि सर्वोपि भवति ।

2B, अथ दशरात्रस्य प्रथमस्याह । 4B, इति वहिष्यवमान । 5A,
इति प्रातः सवनम् । 7B, इति माध्यन्दिनपवमानम् । 8B, इति एष्टानि,

इति माध्यान्दिनसवनम् । 11B, इति प्रथमस्याहुः समाप्त । 14B, इति वह्नित्यावमानम् । 16B, यजमानवाचनम् । 17B, इति प्रातः सवनम् । 24B, इति माध्यन्दिनसवनम् । 30B, इति द्वितीयमह । 35A, अथ माध्यन्दिनम् । 40A, इति माध्यन्दिनपवमानम् । 50B, इति तृतीयमह । 57A, इति आवाधानि, अथ माध्यन्दिनपवमान । 57B, इति माध्यन्दिनपवमान ।

1591.

5092A एकाहमहाव्रतपद्धतिः । *Ekaha-Mahavrata*
padidhati.

Substance, palm leaf . 10½ x 1½ inches . Folia = Lines, 5 6 per page
Character: Udiya of the early nineteenth century . Appearance old . Incomplete at the end

Beginning —

श्रीभुवनेश्वर्यै नमः ।

अथैकाहमहाव्रतपद्धतिर्लिख्यते ।

तत्र नियमेनाभिचयन । उत्तरस्या षावगुन्या मघायामावास्याया
प्रवृत्तिमिष्टि समाप्य प्राजापत्येष्टकापशु आगामिन्याममुक्त
पशुर्ध्याममुक्तवशा वा इत्याद्युच्चार्य देवयजनेन लप्यमानस्य सर्व्वा
जिह्वाम महाव्रतवदेकाहस्य साभिचित्यस्य क्रतोरङ्गभूतेन प्राजापत्येन
पशुना मया इज्यते तदेत्यादि ।, etc

1592.

291 इष्टिप्रयोगः । *Isti prayoga*

For the MS see L 1407

For istis treated of are (1) Adhaneṣṭi, Anvārambha-
myeṣṭi, Punaradbeyeṣṭi, Āgriyanēṣṭi, Puttrikamyēṣṭi, Mittra-
vindeṣṭi, Pivittāṣṭi, Karirīṣṭi . The MS is incomplete

1593.

514 मृगारेध्यादिप्रयोगः । *Mrjareṣṭyadī prayoga.*

For the manuscript see L 1407

Last Col —

इति कारौरीष्टि सन्तिष्ठत । अथ सार्वभौमप्रयोगः ।

पितर वैशनाथास्तु नत्वा दुर्गा च मातरं दाया

Here the MS breaks off abruptly

1594

1925 मृगारेष्ट्यादिप्रयोगः । *Mrigareṣṭyādiprayogaḥ* ।

5 balance country made pag : 8½x4 c es folia la (nes 11
a page Date 2 1 slokas - 0 (tractor Nagara of the sev nteenth ce
tu y A ppa s o lla 1 f k l The e ds are corroded (complete

Colophon —

इति मृगारेष्टि ममस्ता

It begins —

अथ प्रायश्चित्तप्रकरणे मृगारेष्टिकथनं यापयन्त्याविद्ययराग
मद्वैतस्य आहिताग्ने प्रायश्चित्तार्थम् । यो वा बध्यत देवकर्मभ्य
अग्निष्टोमादिभ्यो निरस्त दारिद्र्यामहायनामितादिभिर्गाभ्यां वहि
क्षत गवामभाय पचन वा क्षौरादिक्षौणं प्राक्षणेभ्यो वहि क्षत
श्लेष्मण्यादातक्रमादिभिस्त्वेषां सुवणादीनां मोषक परस्त्रिदित
अभिप्रक्षपातकादिभिरक्षतैर्दूषित अभिप्रक्ष्यमानो वा सखस्त्र्येष्टि
मन्त्र्या मन्त्रापवित्रयिष्यत्यथ मृगारेष्ट्या यजत एतया यक्षमाणा
वक्षिणाथ शतमानं हिरण्यं सम्पादयेत् । तस्यां कालं उत्तरायण
शुक्लपक्षदेववक्षत्राणि समुदितानि मुख्य कालः । शुद्धिकामस्य
पञ्चदशमः । शुक्लपक्षे प्रतिपदाविद्युक्तदेववक्षत्राणि वा कालः ।
रोमयत्नस्य च अथमव कालः ।

पातकापपातकसंयुक्तो द्वादशाह
एतयैव रक्षस्येष्ट्या यजत । महापातकसंयुक्तो मारुतमकं यजत ।
पुण्यामिच्छन् अग्निष्टोमादीन् प्राप्तकामं सक्तस्त्र्यष्टू वा यजत अथ
पवित्रयि

In lent 2A begins Mrigareṣṭiprayogaḥ —

अथ भगारेष्टिप्रयोग सा च पर्वणि कार्या । खड्गपर्वणि तु प्रकृत्यनन्तरे
सद्य एव ।

It belongs to White Yajurveda

It ends —

यज्ञोबभूवेत्यादि पुनरालम्भवञ्जं प्रागुज्जीयेत्यादिसमान । सन्ति-
कृते भगारेष्टि

Col — इति भगारेष्टि समाप्ता ।

1595.

8019 ऐन्द्रावारुणेष्टिः । *Andravaranesti*

Substance country made paper 8x3½ inches folio 3 lines 8 on a
page Extent in slokas 3½ Character Nagari in a modern hand Ap-
pearance discoloured Complete

It begins —

य पाप्मना मृहीत स्यात् स उत्तरया यजेत इष्ट्या यस्ये
पापक्षयार्थम् । अमौनन्वाधाय शाखाक्षरस्य व्रतप्रवेश प्रसूमय
तर्हि । प्रस्तरश्च । धेधा वर्हि सनद्ध भवति चातुन्मास्यवत् ।
पुनरेकधा सनद्ध तथेधम् ।

It ends —

ब्राह्मणतर्पणान्तमिन्द्रावरुणधोरहमिन्द्रावरुणा युवमिति आख्या
नुवाच्ये ।

Col — ऐन्द्रावारुणेष्टि ।

1596.

197 सर्वपृष्ठाप्तोर्यामप्रयोगः । *Sarvapṛsthāptoryāmaprayoga*

For the MS see L 1322

In leaf 17B —

इति वैश्वदेवशस्त्रम्, अथ अधिमारुतम्,

The first part of the work comes to an end in leaf 6

In leaf 7 —

यो ङी भृश्वः खरोम् शोसावो र तामिद्रि हवामहे ।

शतावाजस्य कारवः ।

The second portion comes to an end in leaf 10 —

मर्वष्टातोयोमे होतुनिष्कैवल्यशम्भ ।

In leaf 11 —

यो सर्वष्टः वैश्वः हिं र भृश्वः खरोम् । अश्वर्यो शो सार
वो र तस्रवितुहंणोमहे । वय देवस्य भोजनम् । अष्ट सर्वधातमं ।

1597.

41 रुद्रानुष्ठानपद्धतिः वा रुद्रानुष्ठानदीपिका ।

Rudrānusthān-paddhati.

By Menganātha, belonging to the family of Sarvajña

See L No 808 for the description of the MS

1598.

5534 रुद्रपद्धतिः । *Rudra-paddhati.*

By Parasurāma, son of Kṛṣṇa.

Substance country made paper 9x4½ inches Folia 36 Lines, 15 on
a page Extent in shloka 1368 Character Nagara Date Samvat 1686
Appearance, discoloured Complete

The mangalācarana and the object of the work —

श्रीगणेश गुरु गत्वा शारदा च वरप्रदाम् ।

विष्णु परशुरामाख्यः कुर्वते रुद्रपद्धतिम् ।

भुक्तिमुक्तिप्रदातारं श्रीमन्मोक्षार्थधारिणम् ।

मदानन्दसयं श्रान्तं शिवं वन्दे शिवप्रदम् ।

पूर्वाचार्यरुति दृष्ट्वा स्मृतौशागमसम्भवा ।

हृद्यैः पद्यैर्मुनिप्रोक्तैः क्रियते रुद्रपद्धतिः ।

यश्चाङ्गान् जपितुं रुद्रान् याजुर्विद्यात् द्विजम्भनं ।

सदिधानाश्च मुग्धानां प्रबोधय[तु] बोधिनो ।

पञ्चाङ्गसंक्षेपा पञ्च रुद्राः प्रोक्ता विपश्चिता ।

एकाद्या अतिरुद्रान्ता भङ्गुमसिद्धिता हिताः ॥

4A, इति श्रीपरशुरामविरचिताया रुद्रपद्धतौ रुद्रजपप्रशंसा, 8B, •कुण्डमण्डपलक्षणं समाप्तम्; 14B, •कर्तव्यता समाप्ता, 15B, देहशुद्धिः, 19B, पौठपूजा समाप्ता; 25A, •न्यासविधिः समाप्तः, 28A, •आहुतिपात्र-लक्षणम्; 36A, last colophon, •होमविधिः समाप्तः ।

End:— पौठार्चन्यास आहुत्याः प्रमाणं दृष्ट्वा ततः ।

एतान्यनुक्रमेणायौ प्रोक्तानि रुद्रपद्धतौ ॥

सर्वदिकमभूषस्य पञ्चदशशतं गते ।

पञ्चदशोत्तरे वर्षे जन्मायुष्यां प्रकाशके ॥

उदीच्याश्चातिविप्रेण कर्णपुत्रेण धीमता ।

कृता परशुरामेण महारुद्रस्य पद्धतिः ॥

इति यदिदमनूक्तं सूक्तं माहोस्त्रिदुक्तं

तदपि मनसि धाम्ये देष्टव्यं न प्रह्वार्यम् ।

रुद्रपति मुद्रमशोका नालकोक्तौ हि लोका

+ दुपरिरमणीयामिन्नवद्वारणीया ॥

An authoritative work on the ritual of Rudra, composed in V.S. 1515 The author describes himself as belonging to the Udīcya family.

Post Colophon Statement:—

संवत् १६६६ वर्षे आषाढ सुदि १४ गुरौ अद्येह श्रीवंश
पुरे महाराजाधिराज-महाराजुल श्रीश्रीश्रीश्रीविजयराज्ये
उयसेनजी विजयराज्ये ॥ भोगीपुत्रपौत्र अवलोकनार्थं पुरुदेवजी
उभयं लिखितम् ॥

1599.

1924 रुद्रपद्धतिः । *Rudra-paddhati*

*By Ananta Dikṣita, son of Viśvanātha surnamed
Yājñoparīta*

Substance, country-made paper 8½×4½ inches Folia, 55 Lines, 9 on a page Extent in slokas, 990 Character, Nāgara Date, Śaka 1688 Appearance, faded Complete

Colophon —

इति श्रीमद्यशोपवाताभिधानविश्वनाथसूनुदौक्षितानन्ददेव
विरचिता सर्वोपकाराय सर्वमयश्चक्रानुष्ठाने त्रिविधा ग्रन्थमय-
पद्धति समाप्ता ।

Post Col —

After a few verses about the character of certain
Rksūktas and their efficacy, we have the following —

इदं पुस्तकं भागवतोपनामकयज्ञेश्वरदौक्षितेन लिखितं । शक्ये
१६८८ ख्यनाममन्त्रदे माघ शुद्ध १२ तद्दिने समाप्तम् । स्तौष्यं
यदोपकाराय च ।

Manglācārana —

नमामि धार्म्यतोस्तु भक्तानां सिद्धिदायकम् ।
रुद्रकर्मविधातृणां चतुर्वर्गफलप्रदम् ॥

The authorship of the work —

दौक्षितान्तविश्वेन विश्वनाथस्य सूनुना
रच्यते सुखबोधाय रुद्रपद्धतिरादरात् ॥

The work begins —

सुमुखयोगादि देशकालौ सकीर्त्तं यमुकपकसिद्धिदारा श्रीपर-
मेश्वरप्रोत्थं महाब्रह्म कर्म करिष्ये । लक्ष्महोम करिष्ये ।
कर्मणो निर्विघ्नवासिद्धये गणेशपूजन स्तुतिपुण्याश्चमूजन महाका-
पूजन नादिश्राद्ध आचार्यैश्चक्रानुष्ठानं च करिष्ये ।

It ends —

अथवा सर्वेभ्य सुखं देयं । श्रद्धादिदान पूर्ववत् । ब्राह्मणम-
युतहोमात् सङ्ख्यगुणम् । अन्यत्र सर्वे लक्ष्महोमवज्रयोगम् ।

1600

1638 *The Same*

Substance country made paper 10x4½ inches. Folia, 57 Lines, 11 on
a page Extent in Slokas 1300 Character Nagari Date Sam 1878. Old
Worm-eaten Complete

Last Colophon :—

इति श्रीमत् यज्ञोपवीताभिधान श्रीविश्वनाथसूनुना दीक्षितान-
मनेन विरचिता सर्वोपकाराय संयच्छब्दानुष्ठानत्रिविधा यक्षमख-
पद्धतिः समाप्तः ।

Post Colophon :—

यादृशं पुस्तकं, etc.

संवत् १८७८ मिति वर्षे फाल्गुनमासे शुक्लपक्षे पञ्चम्यां भौमवासरे ।

The work was composed at Benares because at the very outset in the *Samcalpa*, Benares is mentioned. The work contains not only *हृदयपद्धति* in its fullest detail but also the *यक्षयज्ञ* as well as *कोटिहोम* and *सप्तहोम*. This is to all intentional purposes a priest's manual.

1601.

9068 पञ्चाङ्गरूपायां न्यासपूर्वकं अपहोमारचनविधि ।

Pañcāṅga-Rūpāyāṁ Nyāsapūrvakaṁ Japa-homārcana-vidhi.

Substance, foreign paper 8½×4 inches Folia, 19 Lines, 7 on a page
Extent in slokas, 180 Character, modern Nāgara Appearance fresh
Complete.

It begins thus :—

श्रीगणेशाय नमः । ॐ नमो अथातः पञ्चाङ्गरूपायां न्यासपूर्वकं
अपहोमारचनविधिं व्याख्यास्यामः । ॐ याते हृदयवातमूरघोरा-
यापकाग्निनी । तथा नक्षत्राणां शतमया गिरिशं तामि वा
कश्रीदि । शिवायै नमः ।

It ends :—

स्वामिन् सर्वजगन्नाथ यावत्पूजावसानकं ।

तावत्तं प्रीतिभाषेन लिङ्गे ऽस्मिन् समिधो भव ।

शान्तो भव वरदो भव । एष ते हृदयमागच्छं जुषस्व तेना० ।

शान्तिः शान्तिः शान्तिः इति महान्यासः समाप्तः ।

1602.

४५७२ पञ्चाङ्गरुद्रन्यासजपहोमार्चनविधि ।

Pañcāṅga Rudranyāsa japa homārcaṇa vidhi

Substance country made paper 10×6 inches Folia 3 Lines 10 on a page
Extent in slokas 60 Character Nāgara Complete

1603.

2726

Substance country made paper 10½×6 inches Folia 3 Lines 11 13 on a page
Character Nāgara Appearance oldish

The MS contains —

(1) महारुद्रहोमविधि (2) पुत्रपुत्रप्रतियज्ञविधि ।

(1) *Begin* —

वक्रतुण्ड महाकाय सूर्यकोटिसमप्रभ ।

अधिष्ठानं कुर्व मे देव सर्वकार्येषु सर्वदा ।

Samkalpa —

एवं गुणविशेषयविशिष्टाया पुण्यतिथौ मम कायिकादि
समस्तप्रापिच्छयद्वारा श्रीकाशीविश्वेश्वरपीत्यर्थं ब्राह्मणद्वारा एकोन
सप्तत्यत्तरशतधामन्त्रविभागपक्षमाश्रित्य सनवयश्चमसमहारुद्रतश्च
होममहं करिष्ये ।

This is complete in three leaves

(2) पुत्रप्रतियज्ञविधि on the adoption of a son

अथ पुत्रप्रतियज्ञः । तत्र पञ्चवार्षिकं ततो न्यूनं वा पितृगोत्रे
वाञ्छितचूडं च प्रतिगृहणीयम् ।

This has two leaves only and does not seem to be complete

1604.

2721

Substance country made paper 10×5 inches Folia 74+18 Lines
1. on a page Extent in slokas 300 Character Nāgara of the nineteenth
century Appearance fresh

The colophons in the MS. have all been struck out
They contained —

इति श्रीमौमासकभट्टदिनकरकृते दिनकरोद्योते, etc , etc.

It begins :—

अथावसथाधानम् ।

तस्य दारकाले दायाद्यकाल एकेवामिति पारस्करेण कालद्वय-
मुक्तम् । दायाद्यकालो विभागकालः । अथ च कातीयानामेव ।

1A, अथ श्रौताधानम् ।

तत्र त्रिविधम् अग्निहोत्रपूर्वकमिष्टिपूर्वकं सोमपूर्वकञ्च ।
वसन्तगच्छत्रामावास्याकालौनमाद्यमित्यादि ।

1B, अथोर्द्धदेष्टिकाधिकारौ निरूप्यते ।

तत्रादौ औरसपुत्रस्याधिकारः ।

मातुः पितुः प्रकुर्वीत सखितस्यौरसः सुतः ।

पैतृमेधिकसंस्कारं मन्त्रपूर्वकमावृताः ।

The authorities —

1B, कात्यायन, सुमन्तु, मनु, 2A, काणादश्च. 2B, वशिष्ठ, बृहद्ग-
परिशिष्ट, खान्दपुराण, 3A, याज्ञवल्क्य, श्रुत, स्मृतिसंग्रह, 3B, मार्कण्डेय-
पुराण, अपराक, श्रौतातप; 4A, भारद्वाज, 5A, चन्द्रिकायां वृद्धश्रौतातप,
5B, विष्णुपुराण, 6B, माधव, मदनमूल; 7A, विश्वानेश्वर, 8A, इति ऊर्द्ध
देष्टिकाधिकारिनिरूपणम्, 8B, अधिकारिभेदेने ऊर्द्धदेष्टिके पक्षौत्ता (?)
माधवौचे विष्णुपुराणे, मदनपारिजात, 9A, बौधायन, षट्त्रिंशन्मत, 9B,
त्रिकाण्डमण्डन, ब्रह्मसूत्र, 10B, स्मृतिरत्नावली, वृद्धश्रौतातप, 11B, पृथ्वी-
चन्द्रोदय; 12B, यज्ञपार्थ, चारीत, विष्णु; 13A, इति अधिकारिभेदेनोर्द्ध
देष्टिकेयन्ता (?) निरूपणम् ।

(13A,) शाखाप्रणेतृभेदाद्वृद्धविधमन्त्रेष्टिकर्मा तत्र यत् । स्मृत्युक्तमङ्गजातं
वक्ष्ये ।

माधारणतस्तत्रादौ अभिनिर्णयः ।

13A, आश्वलायन; 14A, यजुष्यार्थे, ऋजुयाजुष्य, रुन्दोगपरिशिष्ट, मिताक्षरा, त्रिकाग्नमण्डल, 15B, यम, कारिका, 16A, इति भट्टान्तकृते प्रयोगचिन्ता[म]नी दाक्षायिनिर्णयः ।

आसन्नमरणस्य विधिः ।

The authorities :—

16A, गाढङ्ग, भौतिविवेक, 17A, हेमादिनागरस्यस्य, 18A, मिताक्षरा, 19A, ब्राह्मे, 19B, रत्नावली, पारस्कर आदित्यपुराण, घातातप, 20A, गानव, माधवीय, गम्भसै, कर्मप्रदीप, 20B, स्मृत्यर्थसार, गृह्य कारिका, यम, 21A, अथ वपननिर्णयः ।

The authorities —

21A, माधवीय, बौधायन, व्यास, मिताक्षरा, 21B, मध्यदेशीयाक्ष, आपस्तम्ब, अथरार्क, 22A,

अथ नव आङ्गकालः ।

The authorities —

22A, अङ्गिरा, 23A, कात्यायन, अथरार्क, षट्त्रिंशन्मत, श्रव्यप्रहङ्ग, पैठौगति, 22B, गौतम, पारिजात, मवनरत्न, कालादर्श, निर्णयामृत, लौगाक्षि, गोमिल, याज्ञवल्क्य, 23A, आश्वलायन परिशिष्ट, रुद्रप्रतिस्मृति, वराहपुराण, 24B, हेमादौ प्रहङ्ग, मात्स्य, उग्रनर, जयवत, 24A, बौधायन, कौर्म ।

(24A) अथ दधौतुर्ग ।

त द्विविधाः प्रेतत्वविमुक्त्यर्थं काम्यस्य ।

The authorities

24A, षट्त्रिंशन्मत, ब्रह्म, 24B, आदित्यपुराण, भविष्योत्तर, ब्रह्माण्ड, विष्णुधर्मोत्तर, 25A, पारस्कर, आदित्यपुराण, सौरपुराण, 25B, देवीपुराण,

याज्ञवल्क्य, गोतम, अथरार्क, हेमादि,
गणन, स्मृतिरत्नावली, 27B, पारोत,
हैरव, गानव, गोमिल, पृथ्वीचन्द्रोदय,

The colophons in the MS have all been struck out
They contained —

इति श्रीमोमासकभट्टदिनकरविरते दिनकरोद्योते, etc , etc

It begins —

अथावसथाधानम् ।

तस्य दारकाले दायचकाल एकेवामिति पारस्कारेण कालद्वय
मुक्तम् । दायचकालो विभागकाल । अथ च कातीयानामेव ।

1A, अथ श्रौताधानम् ।

तच्च त्रिविधम् अप्रिद्योन्नपूर्वकमिष्टपूर्वक सोमपूर्वकम् ।
वसन्तगच्छन्नामावास्याकालौनमाद्यमित्यादि ।

1B, अपोर्द्धदेहिकाधिकारी निरूप्यते ।

तत्रादौ क्षौरसपुत्रस्याधिकारः ।

मातुः पितुः प्रकुर्वीत सखितस्यौरस सुतः ।

पैतमेधिकसंस्कार मन्त्रपूर्वकमादृतः ।

The authorities —

1B, कात्यायन, सुमन्तु, भगु, 2A, कालादर्श 2B, वशिष्ठ ह्यन्दोग
परिशिष्ट, स्कन्दपुराण, 3A, याज्ञवल्क्य, श्रद्धा, स्मृतिसंग्रह, 3B, मार्कण्डेय
पुराण, अथर्वक, शातातप, 4A, भारद्वाज, 5A, चन्द्रिकायां वृद्धशातातप,
5B, विष्णुपुराण, 6B, माधव, मदनरत्न, 7A, विज्ञानेश्वर, 8A, इति ऊर्द्ध
देहिकाधिकारिनिरूपणम्, 8B, अधिकारिभेदेने ऊर्द्धदेहिके पक्षौत्ता (?)
माधवोरे विष्णुपुराणे, मदनपारिजात, 9A, बौधायन, षट्त्रिंशन्मत, 9B,
त्रिकाण्डमद्यन, छागलेय, 10B, स्मृतिरत्नावली, वृद्धशातातप, 11B, एष्वौ
चन्द्रोदय, 12B, यज्ञपार्थ, हारोत विष्णु, 13A, इति अधिकारिभेदेनोर्द्ध
देहिकेयन्ता (?) निरूपणम् ।

(13A,) आखापण्डितभेदाद्भेदविधमन्येष्टिकर्मा तत्र यत् । स्मृत्युक्तमङ्गनात
वक्ष्ये ।

साधारणतस्तत्रादौ अप्रिनिर्णयः ।

13A, आश्वलायन, 14A, यज्ञपार्थ, वृद्धश्रवण, कन्दोगपरिशिष्ट, मिताक्षरा, त्रिकाण्डमस्तुतः; 15B, यम, कारिका, 16A, इति भट्टान्तकृते प्रयोगचिन्तामणौ दाह्यादिनिर्णयः ।

आसप्तमस्यस्य विधिः ।

The authorities :—

16A, गार्हपत्य, गौतमविवेक, 17A, हेमाद्रिनागरखण्ड, 18A, मिताक्षरा, 19A, ब्राह्मे, 19B, राजावलौ, पारस्कर आदित्यपुराण, शातातप, 20A, गालव, माधवौय, सत्कर्त, कर्मेन्द्रोप, 20B, मध्यर्धसार, गृह्य कारिका, यम, 21A, अथ वपननिर्णयः ।

The authorities :—

21A, माधवौय, बौधायन, आस, मिताक्षरा, 21B, मध्यदेशीयाख्य, आपस्तम्ब, अपरार्क, 22A,

अथ नव आह्निकालः ।

The authorities :—

22A, अङ्कुरा, 22A, कात्यायन, अपरार्क, षट्त्रिंशन्मत, कथ्यभट्ट, पैटोनसि, 22B, गौतम, पारिजात, मदनरत्न, जालादश, विष्णुसमृत, लौगाक्षि, गोभिल, याज्ञवल्क्य, 23A, आश्वलायन परिशिष्ट, वृद्धश्रवण, इरावपुराण, 24B, हेमाद्रौ प्रह्ला, मात्स्य, उग्रना, मन्त्रवत, 24A, बौधायन, कौर्म ।

(24A) अथ वृषोत्सर्गः ।

त इतिविधं प्रेतत्वविमुक्त्यर्थं काम्यम् ।

The authorities

24A, षट्त्रिंशन्मत, ब्राह्मे, 24B, आदित्यपुराण, भविष्योत्तर, ब्रह्माख्य, विष्णुस्मृति, विष्णुधर्मोत्तर, 25A, पारस्कर, आदित्यपुराण, सौरपुराण, 25B, श्रवधर्मोत्तर, 26A, देवीपुराण,

26B, अथोदकुम्भकालः ।

26B, हेमाद्रौ, स्मृतिनमुचये, याज्ञवल्क्य, गौतम, अपरार्क, हेमाद्रि, पारस्कर, मात्स्य, 27A, विष्णुस्मृति, कात्यायन, स्मृतिरजावलौ, 27B, चारीत, गार्हपत्य, लौगाक्षि, जालुकर्ण, 28A, मदनरत्न, गालव, गोभिल, पृथ्वीपद्मोदय,

गौतम , 28B, अङ्गिरा , पठोनसि , 29A कार्णार्जिनि , भारदमहिता ,
 29B, स्ययर्थमार , रुद्रमनु , कायायन , हारोत 30A, गोमिल , सुमन्तु ,
 30B, कालादर्श निगंयाद्यत , 31A, साङ्ख्यायन , 31B, गार्गमिष्ट लघुहारोत ' ,
 32A, शूलपाणि , माधवीये देवल , स्मृतिरत्नावली 32B, व्यासपाद , उशना ,
 33B, प्रचेता , 33B, पितामहकृतपञ्चतौ , सिंहभट्टीयवचनात् , 34A,
 वैजवाप ,

36B, सर्वोर्द्धदेहिकनिष्पन्नम् ।

प्रयोगरत्ने न विचारितानि नारायणेनान्यविधानानि ।

कर्माणि सप्ततन्निबन्धनात्तमालोक्य सर्वाणि विचारयन्म् ॥

तत्रादौ सङ्गमरगविधि ।

Authorities —

37B, मुद्रितत्वे व्यास , 38A, देवजानीये , शूलपाणि , 38B, षट्त्रिंशम्भत ,
 छन्दोगपरिशिष्ट , 39A, मदनरत्न , 40B विश्वप्रकाश , वाराह ।

41A, अथ पितामहकृतो मितार्थरानुसारौ नारायणवलिप्रयोग ।

कस्यापित् सुस्तेकादस्या नदीमन्यदा तीथ गत्वा मम पित्रादिदुर्भरणादि
 जनितपापप्रशमनद्वारा ऊर्द्धदेहिके सम्पदान्त्याग्यतासिद्धयर्थं नारायणवलि करिष्य
 इति सङ्कल्प्य , etc , etc

42B, बौधायनसु अथातो नारायणवलि व्याख्यास्याम ।

चण्डालादुदकात् सर्पाद्राक्षणाद्वैद्युतादपि ।

दष्टभ्यश्च पशुभ्यश्च मरुत पापकर्मव्यामिन्नादि ।

44B, अथ ब्रह्मचारिमरणोऽर्धविवाह श्रौतकोक्त ।

ब्रह्मचारिभ्यस्तौ रौति कथयामि समासत ।

तत्रावकीर्णदोषस्य प्रायश्चित्तप्रश्नान्तये ।

44B, अथ कुष्ठिमरणे यम ।

45A, अथ सूतिका रजस्वलामरणे विधि रुद्रशतातप ।

45B, अथ गर्भिणीमरणे विधि ।

46B, अथ पञ्चकादिमृते श्रान्ति ।

पञ्चक च धनिष्ठादिनक्षत्रपञ्चकम् ।

The authorities —

47A, अथराके, मदनराज,

48A, अथ जीवशास्त्रम् । कल्पतरु ब्राह्मे ।

The authorities —

48A, कल्पतरु and ब्राह्मे ।

50A, अथ पितामह नारायणभट्टकृतप्रयोग मुख्यदेशकाभाष्यम् (?) आद्य
श्रुतौ सत्या सत्यान्वस्य वा जीवस्य जीवशास्त्रं कुर्यात् ।

The present MS contains a priest's extracts from *Dinakaradyōṭa*, an elaborate digest of law by *Dinakara Bhatta*, son of *Ramakishna Bhatta* and grandson of *Narayana Bhatta*. The work was completed by his son *Vishveśvara*. See I O Catal Nos 1604 to 1606 and Bā 386 387 and 445

Though the colophons bearing the name of the author and that of the work have been struck out, it is proved beyond doubt to be a part of *Dinakar's* work. It quotes several times from "*Pitāmaha*" it speaks of supplementing his "*Pitāmaha's Prayogasāṃgraha*" on the subject of funeral rites and finally it mentions his *Pitāmaha* by name as *Narāyaṇa Bhatta*.

The quotations are all from authors older than *Dinakara*, except *Gāgā Bhatta*, his son. But we know the son finished and supplemented the father's work and he may have made some quotations from his own work.

The remaining portion contains *वृत्तिवृत्तभा* by *Vishva karma*.

मन्यामयतुर्धा कुटीचरक वृद्धकृष्णपरमहंसभेदात्. (52B)

The pagination comes from the beginning of the MS up to 74. The remaining leaves although in continuation of the 74th are marked 1 to 18.

In 8A, *Sannyāsavidhi* ends —

वृत्तिप्रियाभिधेयग्रन्थे विश्वकर्मविनिर्मिते ।

समाप्तिमगमयून सद्भाषविधिदत्तम् ।

But some of the leaves contain the name of Viṣveṣvara
8B, begins —

अथ योगपट्टविधि ।

तत्र सम्प्रदायविदः ।

अधोतविद्य सभ्यखेदद्याद्योगपट शुभः ।

पादौ मृदा जिः प्रक्षाल्य पादुकाभ्या मृष्ट वनेत् ॥

9A, अथ यतिधर्मा 18A, इति मृतयतिसंस्कारविचार ।

It ends —

यतीनामुपकाराय परितोषाय चामन ।

विश्वकर्माकरोदम्या पद्भिति यतिवल्लभाम् ॥

यावद् गङ्गादयो नद्यो यावत् सूर्यश्च चन्द्रमा ।

तावत् कालमिय जीयादिविश्वकर्माकरोदम्या ॥

Col — इति यतिवल्लभापद्भिति ।

L 4048 describes Yativallabhi. The present manu-
script wants the two opening verses. The work dwells on
the following four topics —(1) the ordination of a Śannyasi,
or hermit, (2) his yogapatta or garment, (3) his devotional
duties and (4) his funeral ceremony

1605

8206A अग्निमुखप्रयोगः । *Agnimukha prayoga*

Substance country made paper 10×4½ inches Fol a 4 Lines 11 on a
page Extent in slokas 100 Character Nāgari of the seventeenth century
Appearance old and soiled Complete

Directions for the installation of sacred fire, common
to all rites

It begins —

अथ सर्वसाधारणो अग्निमुखप्रयोगः । अग्निमुखोमाख्ये कर्मणि
अग्निमुखोद्धरणानि करिष्ये ।

2B प्रथममे कुप्रेषु सूर्ये निधाय तत्र प्रागमे पवित्रे निधाय अयमे त्वा
 जुष्ट निर्वपामीति मन्त्रादृष्ट्या चतुरो सुष्टौ निर्वपति । अमीषो
 मन्त्रा त्वा जुष्ट निर्वपामीति निरूप्यते पवित्रे दौहोद्यामुपरि
 निधाय अमे त्वा जुष्ट प्रोक्षामि अमीषोमाभ्या त्वा जुष्ट प्रोक्षामीति
 प्रोक्षति ।

It ends —

व्यायुष जमदग्ने जलाटे । कश्यपस्य व्यायुष कच्छे । अगस्त्य
 व्यायुष नाभ्या । षडेवाना व्यायुष दक्षिणाग्ने । तन्मेऽस्तु व्यायुष
 वामस्कन्धे । इत्वायुष इति शिरसि । यस्य स्मृत्या चतु माता
 मर्यन्त ।

Colophon —

इत्यभिमुखप्रयोग समाप्त ।

1606.

8092 दर्शपूर्णमासस्थालीपाकप्रयोगः ।

Darśa-pūrṇamāsa sthālīpāka prayoga

Substance country made paper 9½ x 4½ inches Fols 8 Lines 10
 on a page Extent in shukas 100 Character Nagara of the eighteenth ce-
 tury Appearance discoloured Complete

It begins —

स्त्रीमन्त्रे प्रायश्चमम् ।

अथ दर्शपूर्णमासस्थालीपाकः ।

देशकालो स्मृत्वा औपरमेत्यरघौत्यर्थमनुककर्म करिष्य इति
 सकल्य कर्त्ता समित्यमारोपे प्रतिदिनमष्टादशदशानुक्तकनिष्ठ
 चतुरङ्गुलोज्ज्वल वा स्थण्डिल कृत्वा गोमयनोपलिप्त यक्षौघप्रक्षल
 मूलेन धयिमेऽङ्गुल द्वित्वा उदक्स्य प्रादेशमात्रामेका रेखा
 कृत्वा दक्षिणोत्तरयोरसन्निधेः प्रागमे रेखे प्रादेशमात्रे द्वे लिखित्वा
 तयोर्मध्ये परस्परसन्निधेः उदक्स्य प्रादेशमात्रास्त्रिंश इति
 पदरेखास्त तत्कलमुदमय निधाय अद्विरन्वृत्त सकलमाधेय्या
 निरस्य पर्याप्त प्रक्षाल्य वागयता भवन् ।

2B. व्याचक्ष्य प्राणानायम्य
दर्शपूर्णमासाभ्या स्थालीपाकाभ्या यक्ष्ये तत्रेदानीं पौर्णमासस्थाली-
पाकेन यक्ष्ये । दर्शे तु पूर्वसंकल्पिते तु दर्शस्थालीपाकेन यक्ष्ये ।

Colophon.—

दर्शपूर्णमासस्थालीपाकः समाप्तः ।

1607.

3206B.

Substance, country-made paper : 5½×3 inches. Folia, 11, of which the 10th is missing. Lines, 10, 11 on a page. Extent in stoks, 180. Character, Nagara. Date, Samvat 1805. Appearance, discoloured. Complete.

The Samkalpa runs :—

तिथ्यादिकं स्मृत्वा श्रीपरशुरामप्रेरणाया श्रीपरशुरामप्रौढार्ध
दर्शपूर्णमासाभ्या यक्ष्ये तत्र सद्यः पौर्णमासेन यागेन यक्ष्ये इति
संकल्प्य तदङ्गस्य खिडिललेखनाद्यभिप्रतिस्थापनं करिष्ये इति संकल्प्य
स्य खिडिलादिं कुर्यात् । दर्शे तु दर्शेन यागेनेति विधेयः ।

3A, प्राणानायम्य तदङ्गं अन्वाधानं करिष्ये, 3B,
अन्वाधानसमिद्धोमे विनियोगः; 7B, वामदेव ऋषिः इध्माधाने
विनियोगः, 8B, खिडिललेखने विनियोगः, 9B, स्मृत्युक्तदोषपरिहारार्थमाच्य-
क्षोमे विनियोगः; 10th missing.

11A, स्थालीपाकप्रयोगेन वेदव्यासकृतेनरः ।

अमदभिकुलोत्पन्नश्रामो वै प्रौढता सदा ॥

इति स्थालीपाकप्रयोगः समाप्तः ।

Post Colophon :—

संवत् १८०३ कार्तिकमासे कृष्णपक्षे अमावास्या भद्रगुवासरे
धातानामा सवत्सरात् लिखितं वैजनायभट्ट आचार्यस्य सुत
गोपाल आचार्यस्य लिखितं स्वार्थे परार्थं च । यादृश, etc., etc.

1608.

3203. स्थालीपाकप्रयोगः । *Sthālīpaka-prayoga*

Substance country made paper 14x4 1/2 inches Folia 31 Lines 12 on a page Extent in Slokas 300 Character Nagara of the eighteenth century Appearance discoloured Complete

It begins —

अथ स्थालीपाकविधिदृश्यते । यद्योक्तं म्यग्निल विधाय तत्र यजमानं हतनिर्वाक्रियं शुचिं परिहितधीतनामा दर्भपाणि प्रौढोपविष्टं घ्राण्णुषो पाकयज्ञे दिग्वाचम् प्राजापयाम्य देशकालौ मङ्गीत्यं श्रीपरमेश्वरप्रौढार्धममुककर्म करिष्ये तदङ्गचदनं कर्तुं स्याद्विष्ठादि करिष्य इति सकल्प्य गोमयादिलिप्ते मुखे देशं यशान्यामारभ्य उदकस्य चतुरङ्गुलोन्नतं वा चतुर्विंशं मिलित्वा द्विसप्तत्यङ्गुलपरिधिं पणितमष्टादशाङ्गुलविस्तृतं श्रीमानुसारेण तदधिकं वा न तु ततोऽपि न्यूनं मध्योन्नतं स्याद्विलं कुर्यात् । इत्यादि ।

1609.

6821. नवान्नप्राशनम् । *Nāvanna-prāśanam*

Substance country made paper 8x4 1/2 inches Folia 6 Lines 10 on a page Extent in Slokas 50 Character modern Nagara Appearance fresh Complete

Colophon —

इति नवान्नप्राशनं समाप्तम् ।

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ नवान्नप्राशनम् । तच्च शरद्वसन्तयोः नवस्य निध्यन्तौ वा । शरद्व्रीह्रीणां वसन्तो यवानाम् ।

1610.

2731. आपयणप्रयोगः । *Āpayana-prayoga*

Substance country made paper 10x4 1/2 inches Folia 2 Lines 13 on a page Extent in Slokas 2 Character Nagara Appearance discoloured

It begins :—

अथाययणप्रयोगो लिख्यते । अपि वामावास्यायां पौर्णमास्या
वा अथाययणेष्टिमन्वापातवेदिति मूलम् । पर्वणि खण्डे एचकारण-
पक्षे हेमाद्रिणा निर्णयान्तेन साक्षाद्यनश्रुतिरुदाहृता । दर्शेष्टि-
परमुक्तमाययणकं प्राक्पौर्णमासाच्च तदिति । दर्शेष्टिं छायाययणं
एतद्धि विपरीतं पौर्णमास्यामित्यर्थः । तत्र प्रयोगः प्रकृत्या सह
लिख्यते । कालस्तु शरत् । श्यामाकत्रीछायाययणयोरुन्नेन प्रयोगः ।
इत्यादि ।

No Col. :—

इदं पुस्तकं बौद्धसोपनामक लक्षणैर् लिखितं स्वार्थं परार्थं च ।

1611.

2940. *The Same.*

Substance, country made paper. $8\frac{1}{2} \times 4$ inches Folia, 6. Lines, 13 on a
page Extent in slokas, 180. Character, Nagari Date, Samvat 1799. Ap-
pearance, discoloured Complete

Colophon :—

इत्याययणप्रयोगः समाप्तः ।

Post Col. :—

संवत् १७६६ मितौ भाद्रपदकृष्ण १० भातुवासरे तदिने काश्या
महादेवदेवसुत रामचन्द्रदेवेन लिखापितम् ।

It begins :—

श्रीगणेशाय नमः ।

अथाययणं ।

मखनं गोपवेशस्थ गोपीगोरसलालसम् ।

मयि वस्तु किमप्यस्तु स्फुरन्नीरघरत्नविः ॥

अथाययणं त्रिविधं ।

श्यामाकाययणं, त्रीछायाययणं यवाययणं चेति । तेषां कालक्रमः
वर्धाः शरदमन्तः । ते च सौरचन्द्रभेदेन द्विविधाः इत्यादि ।

1612.

3016. आग्रयणप्रयोगः सनिर्णयः । *Agayana prayoga*

with Nunaya

By Virensa Bhatta, son of Lāhi Bhatta.

Substance country made paper 9½ x 4 inches Folia 11 Lines 11 on a page Extent in slokas 250 Character Nagari Date Sunvat 1807 Appearance discoloured Complete

The Colophon —

इति श्रीविश्वेश्वरचरणकमलपुगलभगवत्कवित्तमहामान्य लाहि
भट्टाङ्गनवारेन्दरभट्टरचित आग्रयणप्रयोग सनिर्णय समाप्त ।

The Post Colophon Statement —

सवत् १८६ (१) मितौ चैत्रशुक्लपक्षा भागुवासरे तद्दिने वैदिक
शिरोमणिमाहादेवदेवसुतरामचन्द्रदेव काश्चर लिखायित शोधित
च ।

It begins —

श्रीगणेशाय नमः ।

अथाग्रयणप्रयोगो लिख्यते । तत्राग्रयण तावच्चविध यव ह्यमाक-
प्राहि भेदात् तत्र यवाग्रयण वसन्ते कस्मिचित् पर्वणि अथवा
वसन्ते शुक्लपक्षान्तर्गत देवरात्रये देव्या वर कार्यम् ।

2B इति आग्रयणोपशुक्लकालादिनिर्णयः । अथ प्रयोगक्रमः ।

It ends thus —

अथ दर्शपूर्णमासयज्ञेन तदिकारा अपि गृह्यन्ते इति खदत्त ।

5A आश्वलायनस्य यो विशेष सोऽभिधीयते ।

1613.

3204 वैश्वदेवविधिः । *Vaisva-deva-vidhi*

Substance country made paper 9½ x 4½ inches Folia 4 Lines 8 on a page Character Nagari of the eighteenth century Appearance fresh

• It begins. —

अथ वैश्वदेवविधि ।

देशकालौ सकौच्यं श्रुतिस्मृतिपुराणोक्तपुण्यशुभफलप्राप्तिकाम
पञ्चसूनाजनितपापक्षयार्थं श्रीराधाकृष्णप्रोत्थं वैश्वदेवकर्माह
करिष्ये ।

Vaishvadevavidhi ends in leaf 3A, Nityaśrāddhavidhi
ends in 8B and in 1A commences Pindpitryājñā to be per-
formed on Amāvasyā, which is incomplete

1614.

9886 वलिवैश्वकर्माप्रयोगः । *Vali-Vaisva karma prayoga* ।

Substance country made paper 7×5 inches folia 6 Lines 5 on a
page Extent in sloka 18 Character Nagara Appearance decayed
Complete

1615.

8944 वैश्वदेवविधि । *Vaishadeva vidhi*

Substance country made paper 8½×4 inches folia 6 Lines 7 on a
page Extent in slokas, 100 Character modern Nagara Appearance
fresh Complete

Beg — अथ अनधिकस्य वैश्वदेवविधिर्लिख्यते ।

2A अथ पञ्चमहायज्ञप्रयोगः ।

6B इति निरधिकवैश्वदेवविधि

Then follow 2 verses with the col —

इति वैश्वदेवकुण्डनिर्योष ।

1616.

2926 उपाकर्माप्रयोगः । *Upakarma-prayoga*

From the Prayogapāñjāta of Narasimha

Substance country made paper 8×3½ inches folia 4 Lines 11 on
a page Extent in sloka 80 Character Nagara of the eighteenth century
Appearance discoloured Complete

Colophon —

इति नरनिक्षेपे प्रयोगपादिनाते भोक्तृकर्मकाण्डे उपा
कर्मप्रकरणम् ।

Beginning —

अथोपाकरणप्रयोगः ।

आचार्ये प्रागुक्तलक्षणे काले उपाकर्म कश्चिन्मासो भवति नोत
श्रद्धादिभि नह आत्मा छतनिवृत्तियो मध्याह्नादुपरि रवि
मुखो देव अथ नरकतत्वादिना वेद
यद्यथाधिकारमिच्छिदाः इतरेषा मम वाप्याचनार्थमुत्पन्ना
वेदाना पुनर्यद्वददरा च ओपकर्मस्य प्रायश्चनुमाकम्माय
कर्म करिष्य इति ।

1617.

697b *The Same*

By Naraji Dhatta

Printed at the Government Press, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000.

Beginning —

ओग्येशाय नमः ।

साम्ब शिव नमस्कृत्य भट्टनामोनिग्रहमांसा ।

उपाकर्मप्रयोगोऽथ ओपकाराय कल्पते ॥

तत्रकालः ।

नभस्योपधिभावे च स्वा स्वा कुप्यादुपाकृतिम् ।

श्रुतौ पर्वणि हस्तर्षे ऋग्यजु सामत्रा क्रमात् ॥

तद्वैध वेदुत्तर विधेयम् ॥

End —

नानाविधानालोच्य सद्योऽयं विरचितः ।

कालोपनाराय नमस्त तेन तुल्यतु यच्चमुक्त्वा ॥

Date of the Manuscript —

संवत् १८१० मितौ आषाढ शुद्धसप्तम्या तद्दिने वैतिलोपनामक-
रघुनाथेन लिखित स्वार्थ परार्थश्च ।

After this there are five lines of utsarjanakārikā

The authorities quoted and consulted —

1A, गान्धर्वचनम, कालसाधुनिर्णय, निर्णयसिन्धु, कौस्तुभ, 1B, पृथ्वी
चन्द्रोदय, मदनरत्न, स्मृत्यर्थसार, 2A, मयूखे, भट्टोजिदीक्षितास्तु 2B,
गृह्यपरिशिष्ट, पराशरमाधवीय, वशिष्ट, मनु, 3A, कुर्मपुराण, बौधायन,
कालसाधुविचार, 3B, ऋष्यशृङ्ग, तिथ्यर्क प्रयोगपारिजाते बृहमनु
काव्यायनौ, समयमयूखे, 4A, नारायणभट्ट, भाष्ये 1B, वृत्तिकान्ते, 5A,
नारसिंहीय प्रयोगपारिजाते, कारिकाया ।

5A, शाकलानां समानीव इत्युक्ता अन्त्याहुतिर्भवेत् । वाखलानान्तु
तच्छ्वोरित्युक्ता अन्त्याहुतिर्भवेत् । ऋग्वेदस्य पञ्चाखामेद । आश्वलायनी,
साङ्ख्यगौ, शाकला, वाखला, माण्डूकायेति तेषां मध्ये शाकलानां चेदमेव
आश्वलायनसूत्रे कर्मानुष्ठानार्थं सुपकरोतीति प्रदर्शितमनेनेति ।

5B, सत्याषाढ व्यापस्तम्भोक्ते त्रयन्त, 6B, जैमिनि, 7A, गालव, 7B,
कार्याजिनि, पारिजात, व्यास, 8A, पारस्कराचार्य, 8B, शौनक, 9A,
छोद्यपद्धतौ, छाज्यपद्धतौ च, 9B, देवजात, कारिकाभाष्ये, 11B, छाज्य
मन्त्रोक्तार ।

1618

3096 उपाकर्म्मोत्सर्जनप्रयोगः । *Upakarmotsarjana*
mayoga

Substance country made paper 8½x4 inches Fols 21 Lines 8 to 11
on a page Extent Slokas 400 Character Devanāgarī Appearance fresh
Complete

It begins —

अथोपाकर्म्मोत्सर्जनप्रयोग ।

केशवादि प्राच्यानायन्य । समुखचत्वारि । विष्णोर्विष्णोरिति
सकन्य । तत्र कारिका ।

अध्यायानुपाकर्म अवस्था अवशेन तु ।

तन्मासे हस्तयुक्ताया पधम्या वा तदिच्छते ॥

अष्टाधौधधयस्मिन् मासे तु न भवन्ति चेत् ।

तदा भाद्रपदे मासि अवशेन तु कारवेत् । अथ प्रयोग

समाध्यायानां चाधीतानां ह्यन्द् आदीनां यातयामतानिरासेना
पयनद्वारा श्रीपरमेश्वरप्रौढ्यर्थं अभिर्वाक्ष्यते सः उत्सर्जनार्थ-
कर्म करिष्ये ।

10A उत्सर्जनम्—

अधोपाकर्म , समाध्यायानामधेयमाहानां ह्यह्यादीनां
यातयामतानिरासेनापयनद्वारा श्रीपरमेश्वरप्रौढ्यर्थमुपाकर्मस्थि कर्म करिष्ये ।

1619.

8298 [उत्सर्जनोपाकर्म] प्रयोगपद्धतिः ।

Utsarjanopakar ma-pr ayoga-paddhati

Substance country made paper . 10×14 inches Folia 8 Lines 15 to
18 on a page Extent in slokas 148 Character Nagara of the early eight
centh century . In saraner discoloured

A work on utsarjans and upakar ma with quotations
from many authors

For the explanation of the terms *upakar ma* and *utsar-
jana*, see our number 1983

The authors quoted —

1A, कर्कभाष्ये, आश्वलायन, कारिका, हेमाद्रि, इति, देवनात-
भाष्य, सिद्धान्तभाष्य, मूलार्थसार, शौनक, 1B, कातीयस्मृत्यकार, हरिहर,
आचोपस्तम्भ, मनु, आश्वलायनकारिका, निन्दारण्ययोपादे, इत्यमेव सुदर्शने-
नापि, 2A, मदनपारिजात, कमर, 2B, परिशिष्ट, एश्वोत्तरोदयोदाहृत
वचने, कौस्तुभे, कालतत्त्वविवेचनसारोद्धार, मर्मवचनान्, मयूख, समयप्रकाशे,
निर्णयमिन्धु, मदनरत्न, कालसाधुनिर्णय, 3A, नौघायन, वैतिरोपका, बभ्रूषा,
पराशरमाधव, चन्द्रचूडो, निर्णयामृत, तिथ्यर्क, प्रयोगपारिजात, मोविन्दार्यव,
धर्मप्रकाश, प्राक्क, 3B, व्यापस्तम्भ, नारायणवृत्ति, स्मृत्यकारिका, गदाधर-

भाष्यम्, चापभट्टीये, 4A, वेदभाष्य, प्रयोगकारा, बृहदिनिर्णयगदीपिका,
सर्वानुक्रमभाष्य, 4B, सूक्तविनियोगे, छण्णभट्टीये, वश्लिष्ठ, वैखानससूत्रम्.
5A, कार्णाजिनस्मृति, सत्यवतोऽपि, वायुपुराणेऽपि, गालव, शाकलकारिका,
5B, कारिकाभाष्ये, व्याडि, 6A, पारस्कराचार्य, दाक्षिणात्या, भास्कराचार्य
सहिता, 6B, वृत्तिकृत् नारायण, स्मृतिभामत्या बृहत्प्रचेता, भविष्ये, स्मृति
भामत्या व्यास, 7A, माधवीये सग्रहे देवल कुर्मपुराणे, भट्टैरपि, 7B,
काव्यायनस्मृति, शतातपबचने, श्रीदत्तादय, बृहस्पति, शास्त्रवल्क्यवचनम्,
8A, व्यासोक्ते, गार्ग्य दैतनिर्णय, भट्टकम्पदाय, अनन्तदेवाना सम्प्रदाय, 8B,
प्रतपयन्नाक्षरम् ।

1620.

5519 **आवणीकर्मपद्धतिः ।** *Avani karma paddhati*

Substance country made paper 8X10 inches Folia 68 Ta = 7 or
a page Extent in slokas 400 Character Nagara Date Saka 1710 Ap-
pearance discoloured Complete

Beginning —

श्रीगणेशाय नम । गुरवे नम । अथ उपाकर्म लिख्यते ।

तत मृहे खान देवतार्चन मातृपूजापूर्वक नान्दीमाजान्त
कृत्वा अक्षततिलदभाषामार्गगोमयमृत्तिकाभस्मगन्धपुष्पभूपदीपा
ह्लादनयज्ञोपवीतनरेद्यफलतान्मूलादीनि मृहीत्वा ग्रामादह्नि शिष्ये
रन्ध्रेष्व ब्राह्मणेष्व सह रन्ध्रालाश्रय मच्छेत् । ततस्तोत्रंमूमि
प्रक्षाल्य तत्र मृदादीनि विन्यस्य यथोक्त श्रौच कुर्यात् । तत
सर्वं यज्ञोपवीतन वज्रचक्रच्छिखिर्दर्भाण्य गुरु शिष्यश्च
प्राङ्मुखोपविश्य प्राणायामचक्र कालज्ञान कृत्वा हृन्मासुर्गमश्च
करिष्ये इति सप्तत्य नर्त्ते न षट्च गुरुशिष्येर्भपन्ति ।

End —

त्रक्षयश्चिन्मोक । समुद्रे जले प्राप्य दिशचान्तो मृह व्रजेत् ।
इयंमुनि ।

Colophon —

इति आवणीकर्मपद्धति ।

Post Colophon Statement —

शुभं भवतु प्रके १७७५ प्रसादिनाम खखरे व्यापादमासे
 कृष्णपक्षे पञ्चम्याया इन्दुवासरे तद्दिने पुस्तकं समाप्तम् ।
 दामोदर सदाशिव ।

1621.

0815 अरविस्तम्भम् । *Aravistambam*

Substance country with paper 12x6 inches 10 lbs Lines 10 on a
 page Faint in Shikhs 20 Characters modern Sanskrit 100 in Sanskrit
 1241 11 pages with Colophon

Colophon —

इत्यरविस्तम्भं समाप्तम् ।

Post Colophon —

संवत् १८११ मी भाद्रो वदी ८ शुक्ले इह णोपि पठित
 बालमुकुन्दस्यैवम् ।

The object of the work —

अथात नम्रवक्ष्यामि अरविस्तम्भे नक्षत्रम् ।
 रूपं तथा प्रमादञ्च गुणदोषास्तथैव च ।
 चोदिता सर्वशालेभ्य आचार्यैश्च नु धीमता ।
 पुराकाले च यदुक्तं पठिषिष्यैव नक्षत्रम् ॥

Then it goes on —

मृच्छामि यस्मिन्मृच्छा धर्मपञ्चा सदैव तु ।
 वैतानिकास्तथाकुर्व्यादाधानाया यमोदिता ॥

There are fifty verses of the anustup metre —*It ends thus* —

पूजार्थं यावत्प्रेमियमपिशोक्तमते सुतम् ।
 अतश्चोक्तं वीजवत दीर्घांशुर्विपुला प्रजाम् ॥ ४८ ॥
 एतदेव समाख्यात पिण्णादेव धीमता ।
 दिनाया बालवृद्धायां पुरस्सरञ्चमुत्तमम् ॥ ४९ ॥

अधीत्येतच्च देहान्ते परब्रह्माधिगच्छति ।

न तस्य मृत्युर्न जरा निद्रात्याघिनं चैव हि ।

क्षुत्पिपासाभयं नास्ति ब्रह्मभूयाय तिष्ठति ।

ब्रह्मभूयाय तिष्ठति ।

1622.

7766. स्वस्तिवाचन (ऋग्वेदयजुर्वेदोक्त) । *Svastivācana*

Substance, country made paper 7×4½ inches Folia, 8 Lines, 10 on a page Extent in slokas, 80 Character, Nagara of the early nineteenth century Appearance, fresh. Complete

Colophon :—

इति ऋग्वेदयजुर्वेदोक्त स्वस्तिवाचनं संपूर्णम् ।

Beginning :—

श्रीगणेशाय नमः ।

संपूर्ण्य गंधमाल्याद्यै ब्राह्मणान् स्वस्ति वाचयेत् ।

धर्मकर्मणि मागल्ये संयामाद्भुतदर्शने ।

पुण्याहवाचना दैवे ब्राह्मणस्य विधीयते ।

एतदेव गिरीकारं कुर्यात् क्षत्रियवैश्ययोः ॥ २ ॥

अवनिकृतजानुमंडलं कमलमुकुलसदृशमंजलिं शिरस्याधाय
दक्षिणेन पाणिना सुवर्णपूर्णकलसं धारयित्वा ।, etc , etc , etc

1623.

-10307. कूष्माण्डहोम । *Kusmāṇḍa-homa.*

Substance, country made paper. 10×4½ inches. Folia, 4. Lines, 12 on a page. Extent in slokas, 120 Character, Nagara Date, Śaka 1727 Appearance, old and discoloured Complete

Colophon :—

इति कूष्माण्डहोम समाप्तः ।

श्राक्ते १०२७ ओघनामसयत्तरे कार्तिके शुद्ध ५ भातुवामरे
तद्दिने देवोपनामक व्यासाराभेण लिखितम् ॥ श्रीसिद्धेश्वरार्पण
मस्तु ॥ क्षेत्रदोके ॥ अथकत्रटोद्भूते मोतमस्याधनाशिनौ ।

सप्तधा सागर याति गोदावरि नभोक्षुते ॥

करवीरवासिन्यै नमः ॥

Beginning —

अधोनाथास्तमान सर्वप्रायश्चित्तकाम सर्वप्रायश्चित्तरूप
कृष्णादक्षोम कुर्यात् । अमावास्या पौर्णमास्या वोपक्रम ॥ तस्याय
प्रयोग ॥ एतोनिरवर्ण्यार्थं कृष्णाखिर्दोष्यामि ॥ सङ्ख्य कुर्यात् ॥
अथपक्षे शलोमनखानि वापयित्वा जानात्तर देवतासकल्य
कुर्यात् ॥ कण्ठोक्तगणपतिपूजन ० कुर्यात् ॥ पुण्याहे देवता
अपराधय प्रधानदेवता सविता चरुर्चवि ॥ ततोन्वाधान ॥
क्षिपमाणे कृष्णादक्षोमे ० च ॥ अधोषोमे चक्षुषी आच्छेनेयतु मुक्ता
अथ प्रधान सवितार चरुर्चा ॥ देवाचारित्यान ॥ १ ॥ विश्वान्
देवान् ॥ २ ॥ सावाष्टयिवी सरस्वती च ३ इन्द्रापी मित्रावरुणौ ।
सोम धातार षडस्यनिष्ठ ४, oto, oto

It ends —

अथय वैश्वानराय इह इति स्त्रियल्लदादिवरदान कुर्यात् अनेन
अग्नि अश्वत्थपर्णेषु ऊतश्रेय निदधाति ॥ एवमेवस्तारतम्य विचार्य
सम्पत्तार मान चतुर्विंशतिरात्रौर्द्धादशरात्री स्त्रियोरात्रौवा ऊत्ता
उपतिष्ठेत् । यावद्धोमस्तावत्तस्थेति व्रत । न मासमश्रीयात् न
स्त्रियमुपेयात् न उपर्यानीत न जुगुप्सेत अन्तताययो ब्राह्मणस्य व्रत
यवागु राजन्यस्य आमिक्षा वैश्यस्य अधो एतद्भूत ब्रूयात् ओदन
दधाना मक्षून् घृतमिति यथावचिमनुव्रतयेदात्मनोनुपदासाय इति
ब्राह्मणम् ॥ अथ कर्माङ्गभूतप्रयोग ॥ अघ्राधाने पूर्णाङ्गति
ऊत्ता कृष्णाद्वैर्जुङ्पात् पूतो देवलोकां समभूते इति ब्राह्मणे ॥

1624.

5793A कूष्माण्डहोमप्रयोगः । *Kusmāṇḍa-homa-prayoga*

Substance country make 1 1/2 x 4 1/2 inches Loka 8 Lines 9/10
 in a page Extent in loka 140 Character Nagara of the nineteenth cen-
 tury Appearance free h. Complete

Beginning —

अग्नीनाघ्रास्यमानं सर्व्वदुरितपापक्षयकामं सर्व्वप्रायश्चित्तदप
 कूष्माण्डहोमं कुर्यात् । अमावास्याया पौर्णमास्या वा उपग्राम ।
 तस्याय प्रयोगः ।

एनोनिर्व्वहणार्थं कूष्माण्डैर्होष्यामीति सकस्य भस्मपक्षकेश-
 लोमनखानि वापयित्वा खानाद्यानन्तरं देवता सङ्कल्पं कुर्यात् ।
 पुण्याहे अग्रादयः । स्यङ्गिताद्यभिप्रतिष्ठापनान्तं कृत्वा ततोऽन्वा-
 धानम् । आप्यभागान्ते सवितारं चरणा देवानादित्यान् विन्द्वान्
 देवान् द्यावापृथिवीं सरस्वतीमिन्द्राग्निमित्रावरुणसोमधातृवृद्ध-
 स्यतोन् जतवेदम् अग्निं गार्हपत्यं ज्योतिषं अग्निं गार्हपत्यमग्निमा-
 नृणं अग्निं गार्हपत्यं २ अग्निं अग्निं गार्हपत्यं आप सुधनी
 आपोहिरेण्यवर्णां वरुण वरुण अमौवरुणौ २ अग्निमपम अमीन्द्रोः,
 etc, etc

The *homa* in which the Saman called Kusmāṇḍa is to
 be used is called Kusmāṇḍa *homa*

2A, यद्देवादेवहेतुनमित्येकविंशत्सु प्रथमानुवाकस्य स्वयम्भूर्ब्रह्मा ऋषि-
 लिङ्गोक्तो देवता आद्याद्यतस्रोऽनुष्टुभ पञ्चमी त्रिष्टुभ षष्ठीजगती सप्तमी जगती
 अष्टमी त्रिष्टुभ नवमी जगती दशमी वृद्धती द्वे अक्षय्यौ त्रयोदशी त्रिष्टुभ
 चतुर्दशी पञ्चदशानुष्टुभ षोडशी विराट् सप्तदशी गायत्री तिस्रस्त्रिष्टुभ एक-
 विंशानुष्टुभ अदरीन्वमिति त्रयोदशर्चस्य द्वितीयानुवाकस्य
 आम्राहोमं विनियोगः ।

End —

अग्राधेये पूजाकृतिं कृत्वा कूष्माण्डैर्बुध्यात् पृतो देवलोकां
 समद्भुत इति हि ब्राह्मण । आमदग्निमते तु सवितारं चरणा
 त्रिविधं सभ्यार्वात्तनमित्येतदर्थंयित्वा सर्व्वं पूज्येत् ।

Colophon —

इति कृष्णाक्षप्रयोगः ।

By a later hand —

इदं पुस्तकं भोग्यायकनाम वैजनाथेन लिखितम् ।

1625

8915 होमपद्धतिः । *Homapaddhati*

Substance country made paper 10½ x 1½ inches. Length 1 meter 80 cm. page 100. Not modern Nagara. 1½ caran (c) from 1 complete

Col — इति होमपद्धति समाप्त ।

1626

3204 लक्षहोमपद्धतिः । *Lakṣa homa-paddhati*

Substance country made paper 8½ x 4 inches. Folio 31. Length 8 to 10 in. page 10. Extent in Sloka 650. Character Jaina Nagara of the seventeenth century. Appearance discoloured. Complete.

It begins —

अथ लक्षहोमपद्धतिः ।

श्रीकामादि प्रहसलसानुकूलं ल + + + सुखात् प्रहसलित
पाणिपादं व्यापानां यजमानं कृतमाहुतिर्को देशकालौ मृत्वा
अमुककामो लक्षहोमाग्निना हव्य + इति सप्तस्य गणेशपूजन
प्रस्थापनाच्चन मलिकापूजन भान्दोयश्च न कृत्वा व्यापार्यं नक्ष-
त्रातिग्नयश्च कुर्यात् ।

The first three leaves contain at the left hand upper margin, the word लक्ष. But from the 4th to the end every leaf contains हव्य in the place of Lakṣa.

From this the work appears to be one on *homa*

It ends —

ततः सम्पूर्णमभ्यर्चिस्मश्चिति + यु तनखेया मन्त्राग्निषो
मृहीत्वा तत् सानुनय विसर्ज्य ब्राह्मणान् भोजयित्वा दीनावाधान्

शास्त्रादिना सन्तोष्य स्वयं सद्ब्रह्मिन्नादियुतं सोत्साहः सन्तुष्टो
हविष्यं भुञ्जीतेति ।

In 28A .—

देशकालौ स्मृत्वा हतस्य अमुकहोमस्य सिद्धयं पूर्णाङ्गतिं
होष्ये इति ।

1627.

9842 होमपद्धतिः । *Homa-paddhati*

By Lambodara.

Substance, country-made paper 9½ x 4 inches Folia, 42 Lines, 7 on a
page Extent in Slokas 550 Character, Nagara Appearance tolerable,
Complete

Colophon .—

इति श्रीलम्बोदरविरचिते होमपद्धति समाप्तं ।

1628.

11054 होम । *Homa*

Substance, country-made paper 10½ x 4½ inches Folia 8 Lines 9 on a
page Character Nagara Date Samvat 1898 Appearance old and dis-
coloured Complete

Beg :— ॐ नमोऽस्त्यन्ताय सद्ब्रह्ममूर्तये

सद्ब्रह्मपादाक्षिप्रिरोक्त्वाहवे ।

सद्ब्रह्मसाम्ने पुण्याय श्राव्यते

सद्ब्रह्मकोटोयुगधारण (?) नमः ।

Five such slokas, at the end of which we have —

2A, इति परमप्रक्षालनम् ।

ॐ नमः परमात्मने नमः श्रीपुराणपुरुषोत्तमाय अथ श्रीब्रह्मणे
द्वितीयप्रहरार्द्धे

अधिदेवतान् अधिदेवताना गणपत्यादिपञ्चलोकपालाना इष्टदेवता-
कुलदेवतासहिताना धन्येषामपि होमपूजन + + महं करिष्ये ।
इति सद्ब्रह्मम् ।

अथ पञ्चवारहोहोमो लिख्यते । अथ स्वस्वयनकुलश्रद्धापर
मौरोमणेशपूजनं लिख्यते ।

Col. —

इति होम समाप्तः ।

Post Col. :—

श्रीसम्पत् १८६६ मौ० श्रावण दशम ० ।

1629.

0277. सायं प्रातर्होमप्रयोगः । *Sāyam-prātur-homa-prayoga*

Substance country made paper 7x4½ inches Folia 4 Lines 9 on a page Pencil in shloka 40 Characters modern Nagari Appearance fresh. Complete

A treatise on morning and evening sacrifices

Colophon —

इति सायंप्रातर्होमः ।

Beginning —

अथ पञ्चादिकर्म ।

तत्र प्रथमप्रयोगे मातृपूजापूर्वकं श्राद्धं कर्तव्यम् । दक्षिणतो
ब्रह्मामनमुत्तरतो प्रणीतासनं । तत्र ब्रह्मोपवेशनम् यावत् कर्म-
समाप्यते तावत्त्वं ब्रह्मा भव । भवामि । ब्रह्मानुध्यातः । प्रणीता-
सनयनम् । ईशानादिपूर्वादिर्भैरवैकमुध्या परिहरणम् । अथ
एवादुतागतौ वा पात्रासादनं पवित्रक्षेपनादौनि श्रोमि ।

1630

2111. पञ्चहोमविधिः । *Paksā homa-vidhi*

For the MS and the work see l. 1192

1631.

2183 विधुरौपासनप्रयोगः । *Vidhuraupāsana-prayoga*

Substance country made paper 7x3 inches Folia 7 Lines 11 on a page Characters Nāgarī Appearance discoloured Incomplete

The Aupāsana fire is the name of the Grhya fire of one who keeps the Śrauta fires too . On the death of the wife, she is burnt with the Śrauta fires and they have to be rekindled . The Aupāsana fire, too, has to be rekindled . The present MS contains the process of the rekindling of the Aupāsana fire . See Karka Bhāṣya on Kātyā I 20
 वैतानिकस्यापि स्मार्तकर्मसाधनभूत औपासनो दृश्यते ।

1632

1910 विधुरौपासनम् । *Vidhuraupāsana*

For the MS and the work see I. 4202

On the rekindling of the Grhya fire by a widower who kept his Śrauta fire

Fol 1B, इति प्रथममन्यासम्, 21, अथ अयस्यौपासनविधिर्निरूप्यते ।

Post Col —

परायणं निगिनमिदं हृदयोत्थेति रोध्यम् ।

1633.

6278 उपासन प्रायश्चित्तविधिः *Upāsana prāyaścitta*

Expiation for a break in duly sacrifices, in the Aupa-
sana fire (?). Burnell 281

Beginning:—

श्रीगणेशाय नमः ।

अधौषामने प्रायश्चित्तविधिं व्याख्यास्यामः । अरण्योदय उत्थाय
दक्षधाम्नादिपुर सर्वं यथाविधि ज्ञायात् ।

... ..

ततोऽग्निं प्रादुष्कृत्य प्राजापामसंकल्पार्थादिस्रष्टव्यम् देवताभिध्या-
नानि विधाय यथाविधि प्रातर्होमं कुर्यात् ।

... ..

उपस्थानवियवे
उदयनियमो नास्ति । अथात्र प्रायश्चित्तं वक्ष्यते । अपिस्थाने
सूर्याहुतिं सूर्योस्थाने अग्राहुतिं एव विषयानि नक्त्यादिदश्या-
नारं होमं आकर्षते ।

14B, इति श्रीधरपद्धतौ नादिकस्य प्रशस्ते भोजनं खाद्विपक्षं लौकिकाग्नि-
पक्षं न ।

End — उच्छिन्नाघोररक्तसद्भावे एव । अरण्योदयार्थे वा अन्ये अरण्यौ
आनीय अरण्योदपरि दक्षिणं मिमपाणि ? कृत्वायं तं इति समर-
रोपमं प्रजादिर्ज्ञेयं ततो मृतान्वाधाव कृत्वा पूर्ववद्वेदिति ।

The authorities quoted are —

11B, अक्षपार्श्व, 12B, आपस्तम्बपरिशिष्ट, 14A, प्रदीपचन्द्रिका ;
11B, श्रीधरपद्धति, 13B, केशवस्वामी ।

1634.

2073 विच्छिन्नस्याग्नेः पुनः सन्धानम् । *Vicchinna-agnauh*
panah Sādhānam

Sub-stim. & counter mark paper. 4 x 4 inches. Folio. o. Lines, 6, 7,
in a page. Latent in black. of Characters. Nagara. Date Saka 1716
Appearance discoloured. Presc. Complete

Colophon:—

पुनः सन्धानं समाप्तम् ।

Post Colophon —

शके १७१६ आनन्दनाम सत्रसरे मार्गशीर्षवद्य १२ भृगुवासरे
तद्दिने इदं पुस्तकं नानाजोशुना लिखितम् ।

It begins —

विच्छिन्नस्याग्ने पुनः सन्धानम् ।

आचम्य प्राणानायम्य देशकालो सकौस्त्यं विच्छिन्नदिनादारभ्य
एतावन्तं कालं गृह्याभिविच्छेदजनितप्रत्यवायपरिहारद्वारा
श्रीपरमेश्वरप्रौढ्ये अमुकप्रायश्चित्तं अमुकप्रत्याज्ञायद्वारा यथा
शक्तिं यथाकालं करिष्ये ।

1635.

2080 विच्छिन्नस्य गृह्याग्नेः पुनः सन्धानम् ।

Vicchinasya Grhyagnih Punnah Sandhanam

Substance country made paper 6½ x 1½ inches folio 3 Lines 2 on a
page Extent in Slokas 20 Character Nagari of the early nineteenth cen-
tury Appearance discoloured Complete

Colophon —

इति विच्छिन्नस्य गृह्याग्नेः पुनः सन्धानं समाप्तम् ।

It begins —

श्री । तस्मात् सति द्वादशरात्रात् पूर्वं स्याद्विष्णुस्मृतिप्रतिष्ठा-
पनं कृत्वा अयाचेत्याहुत्योत्पाद्याभिः तत्र कार्यं । तदूर्ध्वं प्रमारा
दग्निपरित्यागे प्रबन्धं प्राजापत्य । एतावदब्दपर्यन्तं गृह्याभिविच्छेद
जनितदोषपरिहारद्वारा श्रीपरमेश्वरप्रौढ्ये एतावन्तं कृच्छ्रानेतत्
प्रत्याज्ञायद्वारा करिष्ये इति सक्तमथ तथैवाचरेत् ।

It ends —

हृदयाञ्जनं कृत्वा दक्ष प्रद्यात्यं स्त्रियुक्तज्जोमशेषं समाप्य
दश चीन् वा ब्राह्मणान् भोजयेत् ।

1636.

3282 अन्वाधानम् । *Anvadhānam.*

Substance country-made paper $6\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folio, 2 Lines, 12 on a page. Extent in folios 34. Character Nāgarī of the sixteenth century. Appearance discoloured. Complete.

It begins —

श्रीविपुलसुन्दर्यै नमः । क्रियमाणे जनपदोद्धारणे देवता-
परिसङ्घाथैमन्वाधानं करिष्ये । अस्मिन्वाहित अग्रे नानन्द
समधि, इन्द्रेण, आत्मेन, आदित्यादिनवग्रहानप्राप्यपिदेवतान्
रुद्रादिप्रत्यधिदेवतानेकैकसत्यया समिधन्वाय अग्नि सोम अमो
धाम्नी चक्षुषी नेत्रवक्रोदृष्टाटनय जगत्पदम् त्रिवारमाज्यम्,
वहेर्गर्भाधानादित्यकाराय प्रसन्नप्रवामसमिधमाज्यम् नवग्रहसमिद्धि
चिरग्या वामना दित्ता छण्णा सुप्रभा व्यतिगित्ता वक्रव्यामिति
सप्त आत्मेन नवग्रहार्चनं अस्तिधूमनाष्टप्रवधमन्वाधिन सप्त
त्रिह वक्ष्यशङ्ख अश्वोदर वैश्वानर कौमारतभस विश्वमुख
चेतुष्टूर्ति × × × × अनुष्टुप् नानन्द इहा वृ
सर्वकाय्याणि वीषट ।

Colophon —

इमन्वाधानम् ।

After the colophon there are four lines more, contain-
ing a Tāntrika Māntṛa.

637.

2859 संस्कार-कौमुदौ । *Saṁskāra-kāumudī.*

By Trīṇ Bhaṭṭa, son of Yallam Bhaṭṭa

Substance country-made paper $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folio 34. Lines 11, 12
on a page. Extent in folios 100. Character Nāgarī in a modern hand.
Appearance fresh. Incomplete.

An exposition of the Grhya rites. The manuscript is
incomplete. It goes to the end of the ceremony of Niskra-
mana.

34B इति श्रीयत्नमद्वैतज्ञ-गिरिमद्वैतताया संस्कारकोमुखा निष्क्रमणं ।

अथोपवेशनम्, on which there are only a few lines and the MS. breaks off abruptly

It begins —

श्रीगणेशायनमः ।

अथ गर्भलभनं । तत्रेदं गृह्य । उपनिषदि गर्भलभनं पुसवन-
मन्त्रलोभनं चेति । यथोपनिषदि श्रीणि कर्म्मणि व्यासनातानि
तदुक्तप्रकारेण तानि कुर्यादित्यर्थः ।

Besides the ancient authorities, it quotes —

1B, ऋग्विधान; 2B, विश्वानेश्वर; 3B, प्रयोगपरिजात; 4B,
हेमाद्रिमाधवे, षडगुहभाष्य, ह्यदत्त, जयन्त, 8B, नृसिंह, 12B, मृति-
चन्द्रिका, 13B, कारिकाभाष्ये विश्व, 19B, मेधातिथि, 23A, मुहूर्त-
चिन्तामणिटीकाया तत्प्रयोजनभाष्ये गुह; 24A, प्रयोगरत्न, 29A, सुदर्शन-
भाष्य ।

1638.

2970 संस्कारसागर । *Samskāra-Sāgara.*

By Bhatta Narayana (Arada)

Substance, country made paper 11½x4½ inches 1011, 24 Lines 8 on
a page Extent in Shlokas 384 Character, Nagari of the eighteenth century
Appearance discoloured

The mañgalacarana and the object of the work.

आडराख्यो गुह नत्वा भट्टनारायण सुधी ।

संस्कारसागर ब्रूते गृह्यार्थस्य प्रकाशकम् ।

The work begins —

कर्मण्यादौ द्विराथस्य प्राणास्त्रिधा सक्तं कृषित् ।

मामपक्षादिसर्वेषां श्रीपद्माख्यपुराणतः ।

हृत्वोल्लेख ततः कर्म भक्तस्य विधिनाचरेत् ।

इत्यादि ।

It is a versified treatise on grhya rites

Colophons :—

8B. इति श्रीमदारक्षोषनामक-नारायणभट्टकृते भस्कारनागरे मन्त्र-
स्मार्तकर्मपरिभाषा ।

23A. आरडाख्येन सप्रोध्य भट्टनारायणेन च ।
म्यालोपाकप्रयोगोऽयं प्रोक्त संस्कारनागरे ।

24A. ॐ नम इति मन्त्रोऽयं प्रोक्त संस्कारनागरे ।
आरडाख्येन सत्पक्षे मन्त्राय कर्मैव चितम् ॥

The work does not seem to be complete

1639.

1808 **पृच्छामिनागरः ।** *Prkhyami Nāgara*

By Nābhayana Bhutta Adare, son of Laksmadhara.

Substanc e country made paper 30 x 4 inches Folia 123 Lines, 11
12, 13 and 14 on 1 page Latin in col. 10 4990 Character Nagara Date
Saka 1716 Appearance, old - complete

Mangalācarana and the author

नत्वा ह्यष्टपदाम्नीच शय्येऽत्र शंकरं शिवम् ।
लक्ष्मीधरं च विलसु भट्टनारायणं तथा ॥
यथाज्ञानं विशाखार्थसंपन्नं प्रियैरनुष्ठितम् ।
त्रौहि सृजामि तद् ग्रन्थानागोप्याम्नाश्च भूरिशः ॥
आरडेख्यनामा वै भट्टनारायणं सुधीः ।
पृच्छामिनागरं चैव कुरुते शिष्यतुष्टये ॥

Col. —

पृच्छामिनागरं नमामः ।

Post Col. —

शके १७१६ आनन्दनामभवत्सरे दक्षिणायने हेमन्तर्तौ
मार्गश्रौते पौर्णिमाया तिथौ शनौ + + + वक्ष्यते दक्षिणायने

चन्द्रे दृष्टिरुस्थिते यौग्व्ये धनु स्थिते देवगुप्ते पुण्ययामे + + +
 म्यानगङ्करोपनाम प्रसिद्ध व्याकूटनेरकर वङ्ग्योम नामक वत्स-
 गोत्रोत्पन्नव + + + विठलात्मज निडुकठशर्म्मणः पोनेल
 भयरामशर्म्मणा इदं पुस्तकं स्वार्थे परार्थे लिखित । शुभमस्तु
 तस्यैव पुस्तकं कुलदेवता मार्तण्डभैरव + + + + + + + ,

None of the IO manuscripts, Catal Nos 1681, 85, 36
 are complete. The present MS contains a complete table
 of contents without page numbers. This is copied below —

स्मार्तप्रायश्चित्त[तु]कमलिका लिख्यते ।

प्रायश्चित्तभूतानि मूलवाक्यानि, अधिकारनिश्चयं गृह्यामिविच्छेदप्राय-
 चित्तानि, सर्वमाधारणप्रा०, प्राजापत्यनि०, प्रयास्रायनि०, पवननिर्णये
 कृच्छ्रत्रयम्, प्रमादाद्विज्ञाना०, भस्मादिस्नानादिनि०, मृत्तिकास्नाननि०,
 पञ्चगव्यस्नाननि०, विष्णुश्राद्धनि०, गोदानदाने निर्णय, उत्तराङ्गहोमनिर्णय,
 दशदानाना निर्णय, अभ्युदयार्थं कृच्छ्रादिनि०, तस्य नियमे निर्णय, द्वाविध्याणा
 निर्णय, द्वाविध्याणा प्रत्यास्राय, अग्निविच्छेदप्रा०, तदर्थमायतनलक्षणम्
 इष्टुलक्षणम्, होमानुसारेणनि०, अग्न्याधाननक्षत्राणि, पुन सन्धानेनि०
 रुद्रिश्राद्धानि, अनेकभाष्यांक्तं०, प्रथमपुन सन्धानकर्त्त०, सम्भारनि०,
 अग्निहव्यसमर्गेनि०, तस्य मृ[ल] वाक्यानि, तत्प्रयोगश्च, अथ विच्छिन्नगृह्याग्निपुन
 मनानम्, होमद्वयस्यालोपाकद्वयनि०, अत्रार्द्धे मूलवाक्यानि०, अगारब्धस्यालो
 पाकनि०, पुन सन्धानप्रयोगश्च, तत्र मूलवाक्यनि०, ब्राह्मणभोजननि०, नष्टाग्निपुन
 सन्धानम्, तत्र प्रायश्चित्तनि०, अथ सम्भारा, आलस्यादिना अग्निव्याग
 प्रायश्चित्तम्, प्रयोगश्च अथ नास्तिक्वादग्निव्यागे प्रायश्चित्तम्, कृच्छ्रादिप्रायश्चित्तम्
 मासद्वयमग्निव्यागे अव्ययव्यन्तमग्नि[व्यागे] अथ सम्भारा, तत्प्रयोगश्च नास्ति
 यथादालस्यात् प्रायश्चित्तं यथायन्तरेणोच्यते, प्रमादादग्निव्यागे आलस्यादग्निव्यागे, अथ
 कृच्छ्रलक्षणम्, अथातिकृच्छ्रलक्षणम्, अथ पराकृच्छ्रलक्षणम्, एतदाचरण[1]शक्तौ
 प्रत्यास्रायनिर्णय०, अथ होमारम्भनि०, बज्रपर्व्यात्तिकमे प्रा०, अथ प्रादुष्करणनि०,
 अथ होमकालनि०, होमकालावधे प्रा०, अथ होमकर्त्तार, अथ पर्व्याणि होम
 निर्णय, उभयोरसमन्तहोमनिर्णय०, पत्नीहोमनि०, विवाहहोमोत्तर होमारम्भनि०,

निधिनि०, प्रयुपवेशने स्थाननि० अथ स्थालीपाकादिनि० रज्जुकरणे नि० अथ लघुस्थालीपाकप्रयोग । व्रतपतिस्थालीपाके स तत्रोदाहरण,(?) आनन्तनिर्णय, आन्याधियत्यलक्ष्य निरूढानिरूढत्वलक्षण, पञ्चावतीनिर्णय, अग्न्यलङ्करणे पलम् । होमे मुद्राव्यलक्षण युग्मपातस्थितनमार्जने पल,(?) होमकाले सुवदर्वी-धर्तव्यनिर्णय, अन्वाधानानुल्लेखे, कि कर्तव्य, चतुस्वतिपञ्चावतीनि० अन्वाधानोत्तर इष्टकरणे नि०, सूतकादिना इष्टकरणे नि०, पूर्वचयातिक्रमे पुनराधेयप्रायश्चित्ते ह्यङ्गावरण, अतीतेष्टौ कालविशेषनि०, अन्वाधानमध्ये ग्रहणनि०, अथाविहति नि०, आग्रयणे विशेषनि०, अथ पाकसंस्थानामागि०, अथ अवयव कर्मप्रयो०, अथ मर्षवलिप्रयोग, अथान्श्रयुजिप्रयोग, अथाग्रयणविचार, तथा गौणकाल, सर्वान्धान्यर्द्धाधानीयाग्रयणे विशेष नि० अथाग्रयणप्रयोग, आन्श्रयुल्याग्रयणप्र० ब्रौहिष्यामाकाग्रयणप्र० आग्रयणदिने आहुकर्तव्य आग्रयणाकरणे प्रा०, अथ प्रत्यवरोहणप्रा, सप्तपाकसंस्थाकरणे प्रा, तथा मूलवाक्यनि०, अथ पिण्डपिण्डयश्च कर्तव्यनि०, व्यतिषङ्गकर्तव्यनि०, प्रथमदर्शे पञ्चा रजस्वलाया कर्तव्य नि०, पक्षद्वय उपवोतीप्राचीनवोती होमकर्तव्यनिर्णय, अर्धाधानीय पिण्डपिण्डयश्चकर्तव्य-नि०, तस्य मूलवाक्यनि०, तत्रयोग, पिण्डे पिण्डयञ्चारम्भ, वज्रपत्नीकस्य पिण्डप्राशने नि०, पिण्डप्रक्षेपे नि०, परित्तरणनिर्णय०, गुर्विणी पत्नी चेतदा पिण्डप्राशने निर्णय०, पित्रादिनामाज्ञाने नि०, पित्रादित्रयस्य एकस्यापि जीवितत्वे नि०, पितामहे जीवति ह्योर्म्हतिचेतदा तन्निर्णय०, अतिप्रणीतनाशे प्रा० तस्मिन् होमपक्षे अहोमप-क्षेति प्रणीतनाशे० नि० पिण्डपिण्डयञ्चारकरणे प्रा०, अथ पार्वणश्राद्धप्रयो०, तत्र मूलवाक्यनि०, व्यतिषङ्गप्रयोग, सर्वान्धान्यर्द्धाधानीदर्शे श्राद्धकर्तव्यविशेषनि०, श्राद्धसम्प्राप्ते नि०, अथ सप्तमीश्राद्धप्रयो०, आहिताभिनायकादिश्राद्धे विशेषनि०, सामिकानामष्टौ श्राद्धानि कर्तव्यानि, सामिकानामष्टौकरणनि०, अथाष्टका-श्राद्धप्र०, तत्रैव मूलवाक्य नि०, यागिहोमप्रकारनि०, पिण्डदानकर्तव्यनि०, अथान्वष्टकाश्राद्धप्र०, अथ माथ्यावर्षश्राद्धप्र०, अथ मासिकश्राद्ध, अथ श्राद्ध-सम्प्राप्ते नि०, अथात्र प्रायश्चित्तानि, प्रादुकरणकाले उभौ, सौमातिक्रान्ते तत्रि०, अष्टम्या कर्तव्यमष्टस्थलान्तरमभिनयने उच्छासमध्ये गतचेतदा पुन सन्धान आत्मरमारोपान्न्यवरणेतर्निर्णय०, अमेध्यादिस्पर्शे नि०, रजस्वलादिस्पर्शे नि०, अनुपस्थापामि प्रवास गतचेतदा तन्निर्णय, प्रादुर्गणकाले उभौ सौमातिक्रान्ति, सक्षेपतो होमकालनि०, पुन सोमातिक्रमे नि०, अथ नदीलक्षण अभिनाशक-

लक्ष्मणानि, अविधितासमारोपे कृतेऽग्निनाशनि०, बज्रपत्नीनिर्णयः, रजोदोमनि०,
 आदिष्टे द्रव्यनि०, अनादिष्टे होमनि०, अनादिष्टे कर्त्तरि होमनि०, प्रधानवैगुण्य-
 त्यागवैगुण्यद्वयवैगुण्याना नि०, अन्वाधानलोपेऽध्याहार्यादिद्रव्यलोपे द्रव्यमस्कार-
 लोपनिर्णयः, आज्यमस्कारनि०, अघोनामुद्धरणकालः, अनुद्धरणप्राय०, होमकाल-
 नि०, होमकालाख्ये प्राय०, अक्षमितान्या होमाकर्त्तव्यनि०, प्रादुष्कटादूर्ध्वे यज-
 मानो श्रोयात्तत् प्रायश्चि० (?) । साय-प्रातर्होमाकरणे प्रायश्चित्त, आहुतिद्रव्यमग्नौ
 प्रा०, आहुतिस्कन्दने प्रा०, स्वयमभिज्वलने प्रा०, समावृत्तेऽग्नौ तत्रादुष्कटप्रायश्चित्त
 ज्योतिष्मतीजपः, स्वकाले स्थालीपाकानामभे, अनापदिपक्षहोमे तत्तुमतीष्टिप्रायश्चित्त,
 आत्मसमारोपनियमापरिपालने मज्जने मैथुनकरणे पुन सन्यास, अघोना दृष्ट्यादि
 भि स्फुटे प्राय०, सवत्सराधिकप्रवासयेत् सपवित्रेष्टिप्रा०, औपसन्नहोमलोपे प्राय०,
 यतुर्गा निमित्तानां पथिकचरुप्रा०, अर्वाङ्क् प्रत्यापराताद्विर्गमने प्रा०, इध्माधा
 नोत्तर हविर्दोषे निर्ग०, स्विष्टकृदयं हविर्दोषे निर्दोषास्तु श्रुग्भेदे निर्ग० (?) । शुक्रप्रक्षये
 नि०, अथ हविर्दोषे प्राय० गृहदाहे प्राय० अन्यदिना सगृह्णाग्निमग्नप्रायश्चित्त,
 गृहदाहश्रादिना गृह्णाग्निमग्नप्रायश्चित्त, यचनादिगृह्णाग्निमग्न प्रा० वैद्युतेन
 गृह्णाग्निमग्नप्रा० पर्वण्यश्रुपाते ग्रामे प्रा० पर्वणि व्रतलोपे प्रा०, पवित्रगराग्रे
 प्राय०, रुध्यांचन्द्रमसोर्गृह्णे, अक्षताययश्वनवरातभक्षणे प्रा०, क्षयाग्न्याग्रे प्रा०
 कथाभागारा अनुगतप्राय०, (?) पुरोडाशनाश्रुपतने प्रा०, कपालभेदे प्रा० पुरोडा
 शस्कृष्टने प्रा०, पुरोडाशोत्पतने प्रा० तेषा मूलवाक्यानि जीवति मृतत्ववये प्रा०,
 पमलजनने प्रा०, आज्यसस्कारत प्राग्दोषदर्शने नि०, आहुतिप्रमाणाच्च, आहुति-
 स्कन्दनदेशनिर्णयः, तापादुत्तेकनिखावादौ प्राय०, मन्त्रेषुक्रमेण प्राय०, यागात्म
 कयागोत्तरं च प्यत्नमनि०, हविषामयार्कं नि०, हरिर्दोषे नि०, सर्वहविर्दोषे
 मिन्दादिगणप्राय०, अर्वाङ्कोना निम्नाग्रे दुर्गादिगणप्रा०, हविषि केशाद्युपहतौ नि०,
 अवदान दृष्टे चैतदा नि०, सर्वत्र हविर्विषयानि देवतामन्त्रकर्मदिविषयानि प्रा०,
 आहुतिदोषे प्राय० स्मृत्यवदाने प्रा०, अन्तरात्रे यनासे प्रा०, अङ्गहोमाना
 विस्मृतौ तदा प्रायश्चित्त, अग्निधोमौयस्थाने आग्नेययाग आग्नेयस्थाने अग्निधोमौय
 यागस्तदा प्रा०, स्रवर्कादिदोषे अङ्गहोमानामकरणे इष्टिभ्य स्नाहेत्यादिप्रा०,
 प्रधानव्रतान्तरात्रे नि०, स्विष्टकृतं पूर्वोत्तर व्रतान्तरात्रे नि०, प्रधानाहुतिदोषे
 षट्त्विभो मन्त्रदोषे उदात्तादिस्वरयदाक्षरवाचस्थानाना दोषे प्रा०, अथ हविर्दोषा
 अथ भक्षण नि०, अग्नेध्वदेवस्कन्त (?) तस्य नि०, क्षुद्रकौटादिपतने नि०, दुष्टहविषा

योगे, ध्याव्योपहृतौ तन्नि०, हविष्यापन्नस्य मिन्दादिगन्धीय प्राय०, निवापात् पूर्व
 युत्क्रमे नि०, हविष्युपरि काक व्यासीने तन्निर्ण०, पुरोडाश पर्यावर्त्तयत्
 प्रतितिष्ठित तस्य नि०, प्रधानाज्जतिखिलकृतसर्गे प्रा०, स्थालीपाकयो
 गौर्णकालस्थालीपाकानिव्यत्तिप्रा०, यक्षमहायज्ञलोपे प्रा०, स्वातकवतलोपे प्राय०,
 अन्यष्टकाकरणे प्रा०, आग्रयणादिपाकयज्ञाना मध्ये अन्यतमस्याकरणे प्रा०,
 पिण्डपिण्डयज्ञेतिप्रणीतनाशे प्राय०, पिण्डपिण्डयज्ञाकरणे प्राय०, अथ दध्यशुद्धि,
 कर्म्मणि प्रयुज्यमानाना पाचाणा निर्णयः। अथाग्नियुद्धि। इति गृह्याभि-
 सागरानुक्रमशिका समाप्ता। सूर्याचन्द्रमसोर्यज्ञः।

Authorities consulted —

1A, आपस्तम्बसूत्र, 2A, अथर्वविला, 2A, बौधायनीयकल्पसार, 2A,
 देवस्वामी, 2B, प्रयोगरत्न, 2B, अथ, 3A, शान्तिहेमाद्रि, 3A, याज्ञवल्क्य,
 3A, स्मृत्यर्थसार, 3B, मिताक्षरा, 3B, अपर्णा, 4A, मदनमहाकव्य,
 प्रयोगरत्न, 5B, विद्यारथ्यकृत मिताक्षरा, 6A, आर्द्धकल्प, गृह्यपरिशिष्ट,
 6B, महाकव्य, 9A, श्रुतातपीय कर्म्मविपाक, 11A, भट्टोजीदोक्षित, आन्ध
 ज्ञानसूत्र, 11B, कात्यायनसूत्र, 12B, बौधायनीयतन्त्र, 13A, प्रायश्चित्त-
 प्रदीप, 13A, प्रयोगरत्न, कारिका, 13B, रत्नसुदर्शनभाष्य, श्रौतक, 15A,
 गृह्यकारिका, प्रायश्चित्तोप वरदराजयज्ञ, वैधसूत्र, 19A, कूर्मपुराण, 21A,
 बौधायनप्रायश्चित्त, 22A, चन्द्रिका, 25B, श्रुतातप, 26A, प्रायश्चित्त
 प्रदीप, 27B, स्मृतिचन्द्रिका, 28B, चन्द्रिकाया मरौचि, 30B, त्रिकाण्ड-
 मण्डन, 31A, निर्णयसिन्धु, 32B, वैयाघ्रपाद, पैठौनलि, 33A, जातुकर्ण,
 मिताक्षरा, 34A, ऋहस्यति, जावाल, 34B, छन्दोगपरिशिष्ट, 35A,
 हरदत्त, 35B, भारद्वाज, विष्णुपुराण, व्याघ्रपाद, 36A, हिरण्यकेशीय-
 स्मार्त्तसूत्र, 37B, त्रिकाण्डी, 38A, सयह, 39A, मनु०, 40B, श्रौत-
 यज्ञ, 41B, माधव, 42A, मदनपारिजाते कात्यायन, 42B, तैत्तिरीय,
 43B, गौडयज्ञस्या प्रयोगदीपिका, 47A, मेढ्रभट्टी, सत्कारकौस्तुभ, 19A,
 पारिजात, 51B, प्रयोगपारिजात, 52A, स्मृतिदीपिका ऋग्विधान, 55A,
 दीपिकाकार, 72B, रामाण्डार, नृसिंहपारिजात, 73A, मदनरत्न, वायु-
 पुराण, 74A, पराशरमाधव, 91B, हेमाद्रि. 111A, प्रायश्चित्तविषय
 कारिका, 114B, यज्ञपार्थ, 133A, काशीराम ।

1640.

10611 गृह्याग्निसागर । *Grhyagni Sagara**By Nāṭayana*

Distance, country made paper 9x2½ inch Folia 56 Line 9 on a page Extent in slokas 990 Character Nagara of the eighteenth century Appearance old and discoloured Complete Date Saka 1, 0

With a table of contents in two leaves

Beg —

अथार्घ्यनाशकानि ।

य आहिताग्निधर्मे स्यात् स उघासनिकस्य त्विति । यक्षचोमादि प्रकरखान्ते मुख्यार्घ्यसारे उक्तत्वात् आहिताग्निधान्यभिनाशनिमित्ता न्यावबद्धानि तान्यत्रौघासनिकस्याप्युच्यन्ते । अनुक्तमन्यतो याद्वामिति वचनात् सर्वश्राधोपयमेक कर्मेति न्यायात् ।

इष्टापुत्तादिक कर्म स्वशाखोक्तं न विद्यते ।

तत्र बोधाद्यन साङ्ख्य वक्ष्यादिभिरादरात् । इत्युक्त्वात् तत्र नौघासनोपयार्घ्यचित्त-प्रदीपोक्तानि कार्त्तिकित प्रायश्चित्तानि विविच्य लिखन्ते ।

A compilation of rites concerning Grhyagni is distinguished from Brautagni This has been very much enlarged in the previous number The MS of the work described in the I O Catal No 1634 is apparently of the same extent as this, but not exactly the same with it

55B इति श्रीमदराडोपनामक लक्ष्मीधरभट्ट-सूनु नारायणभट्टकृते
गृह्याग्निसागरे श्राद्धोपाकादिप्रायश्चित्तविषयकनिर्णय समाप्ति
मगमत् । अथ दशगुडि ।

The Last Col —

इति श्रीमदराडोपनामक लक्ष्मीधरसूनुनारायणभट्टकृतो गृह्या
ग्निसागर समाप्तिमगमत् ।

Then we have the date of the composition of the work,
etc.

समाङ्गान्देन्दुमिकाके (Samvat १) १६६७ काशीस्थेऽन्दे विरोधिनि,
अक्षय्यतिथिमिकाके १५६२ विक्रमान्दे मधौनिनि(१) ॥

कृष्णचतुर्था श्रुतौ भागानगरे विधिसम्भवे ।

अथ देवपनासा वै भट्टनारायणेन च ॥

चौगि सुत्राणि तद् यस्यानालोचान्यास भूरिश ।

मर्त्यलोकोपकाराय क्षतो मृच्छामिसागर ॥

सदायाङ्गचतुर्थेऽन्ते (१६५०) यज्यसख्या भवेदिति ॥

(The date of the MS) —

१७२० कालधुत्तोब्दके मासे शुक्ले च कार्तिकौ (१) ।

चतुर्थ्यां लिखिते यज्य पुण्यक्षेत्रे यथामति ॥

In a later hand —

इदं पुस्तकं आत्मारामदेवस्य टोकेकरस्य ॥

1641.

5881 संस्कारनृसिंह । *Samskara nrusinha*

By Narahari Bhatta

Two batches of leaves

I Substance country made paper 9½ x 5 inches Folia 21 Lines 11
on a page Character Nagari of the nineteenth century Appearance fresh

II Substance country made paper 9½ x 4½ inches Folia 51 Lines
14 on a page Character Nagari of the early nineteenth century Appearance, discoloured

I Begins —

श्रीगणेशाय नमः । श्रीपरमात्मने नमः ।

श्रीलक्ष्मीवैद्यदेवाय नमः ।

अथ मन्त्रप्रयोगो लिख्यते ।

विश्वोत्पत्तिस्थितिसया यन्मया सेव्यत किं ।

मन्त्रोत्पत्तिरूपं तं स्वात्मानं नृहरिं नमः ॥

मर्माधानादिमन्त्रप्रयोगोऽज्ञानदेव्या ।

नृद्वयं सती चित्ते निय मत्वमेदर्शनाम् ॥

ते च सम्कारा द्विविधा माद्या देवाय । तत्र माद्या गर्भा-
धानाद्या, पाकपश्याद्या देवा । अथ तु गर्भाधानाद्या अनुष्ठेय
रूपेणोच्यन्ते ।

ते च षोडश ।

गर्भाधानं पुनर्वन मीमन्तो जातकर्म च ।

नामक्रिया निष्क्रमोऽग्न्याशन वपनक्रिया ।

कर्णवेधो वृतादेशो वेदारम्भक्रियाविधि ।

केशान्तं स्नानमुद्वाहो विवाहाग्निपरिषद् ।

चेताग्निसद्यश्चैव सम्कारा षोडश स्मृता ।

मवैता कर्णवेधान्ता मन्त्रवज्र क्रिया स्त्रिया ॥

विवाहो मन्त्रतस्तस्या गृहस्यामन्त्रो वज्र ।

इति व्यासोक्ता ।

6A, इति सप्तस्युपाख्य नरहृग्निर्विरचिते सम्कारवृत्तिषु गर्भाधानम्,

7A, •पुनर्वनप्रयोग—अथ मीमन्तोऽग्न्यशन 11B •मीमन्तोऽग्न्यशनप्रयोग—

16B, •जातकर्मप्रयोग 19A, •नामकरणप्रयोग 20A, निष्क्रमणप्रयोग

—अथ प्रोथ्य गृह्यागमनविधि ।

II The second batch begins with Coda karmas —

अथ षोडशकरणम् ।

6A, अथ कर्णवेध, 9B, अथोपवनयनम्. 20B, अथ वेदारम्भ, 22A

अथ केशान्त, 22B, अथ समावर्तनम्, 27A, इति समावर्तनम् अथ

स्नातकस्य नियम, 28A, अथ विवाह, 41B इति विवाह—अथ वपुर्षा

कर्म, 48A, इति वधुप्रवेश, 49A, इति सप्तस्युपाख्यान-नरहृग्निर्विरचि-

सम्कारवृत्तिषु समाप्त—अथार्कविवाह ।

Last Colophon —

इति श्रीसप्तस्युपाख्यान-नरहृग्निर्विरचिते सम्कारवृत्तिषु अर्क

विवाहविधि समाप्त ।

The authorities quoted in batch I —

1, व्यास , गृह्यकारिकाया , 2A, गौतम , 3A, नारद , वशिष्ठसंहिता .

3B, वशिष्ठ , वराहपुराण , 4B, श्रौतक , 11A, कारिका ।

Batch II —

4B, श्रीपरस्वामी , श्रीरस्वामी , 5B, कारिका , 8B सयज्ञेऽपि . 10A,

मनु , प्रयोगसारावल्या मार्ग , 15B, स्मृत्यर्थसार . 16 \, पारिजातपारादया ,

याज्ञवल्क्य , 16B, हरदत्त , 17B, नारायण , 18 \, पाणिनि , 19A,

जैमिनि , 19B, विष्णुपुराण , 45B, माधव , अमर , 49A, त्रिविक्रमादि-

सुरय ।

1642

119 संस्कारपद्धतिः वा दशसंस्कारपद्धतिः । *Samskara-*
paddhati

For the manuscript see L 1892

1643.

6020 सत्कर्मकल्पद्रुमः । *Sat karma-kalpa-druma*

By Cankara Dattajñā

Substance country made paper 11½x7 inches 101 a 184 f i es 14
10 on a page Extent in folios 6100 Character Nagara by a modern hand
11 appear as fresh Complete

The MS is written in three or four different hands

The beginning of the work —

श्रीमणेशाय ।

श्रीमन्मङ्गलसदानन्दस्वामिसदगुरुभूर्त्तये नम ।

नमो धर्माय मद्भते नम कृष्णाय वेद्यसे ।

बाह्यलोभो नमस्कृत्य धर्मान् वक्ष्यामि शान्ततान् ॥

श्रीमत्सुतप्रमाणभूतानामप्रामाण्यकारणरहितानां वेदानां सम्मतार्थप्रकाशक
श्रीमद्विद्यारण्यकृतभाष्ये तथा श्रीमदान्धलायनसुतगृह्यसूत्रवृत्तौ तथा कात्याय
णीयबोधायनादिसूत्रेषु दिशत्रयाणां सवेधसंस्कारां साङ्गोपाङ्गां समन्वकाद्योक्ता ।

यद्यपि तत्तदर्थं दुर्विधेयत्वात् स्पष्टज्ञानार्थं तत्तत्कर्म कर्तुं च प्रयोगयोग्या प्रयोगप्राप्ति
 भात प्रयोगरत्न मन्त्रादिकौस्तुभ मन्त्रादिसंयुक्त मन्त्रादिसंयुक्त ओतिनिर्दिष्टमात्रेण
 मुञ्जरीमात्रेण निर्णयमित्यु प्रवक्ष्यमन्त्रो प्रवक्ष्याद्यादियथा वक्ष्य मन्त्र तयापि
 प्रयोगरत्नादियत्नेषु भाविगुभागुभयलानो गच्छेयम् कथम् कृतम् । तथा आनन्दयाज्ञ
 निषिद्धादिकमप्यस्ति । सर्व मन्त्रादिकौस्तुभादियत्नेषु निष्ठादिफलानां विज्ञानो
 मन्त्राणां शोभेप्रोप्यन्ति इत्येकेनैव यस्याधारेण सकलकर्म कर्तुं विज्ञानेषु
 भाङ्गत्वेन न शक्यते । तदा सकलपूर्वोक्तयस्यावन्तोकनमात्रं सम्भाष्यते
 इत्येकस्मिन् यत्ने तिष्ठादिफलानां विज्ञानः । अन्तस्मिन् यत्ने मन्त्रेति कर्तव्यता
 विज्ञानोऽस्ति । एवं कस्मिन् यत्ने एकमधिकमेकमप्य नास्ति यथा यत्र कुर्योदक
 पात्राङ्गतास्ति तत्र धानोपयोगो नास्ति । यत्रोदक मासुं धानयोऽस्तस्ति, तत्र
 प्राशनयोगो न भवति, क्षारत्वात् । अस्मिन् वाद्यादिष्वन्ये धान दानयोऽस्तस्ति
 तत्र अथर्वरत्न नास्ति । धानपात्राद्याह्वयज्ञेन योभागोऽद्यादितोर्ध्वं कस्मिन्
 एवं काले मन्त्रं भवति ।

तदवधुनकच सर्वधर्मकर्मणा फलोदयेन सर्वं मयाहयितुं च अतिस्मृतिपुराण
 निदान्तवर्णेन श्रुतमाधुन्यर्थं तथा कस्मिन्तुल्यतायां बोधार्थं च कस्मिन्
 कल्पदुम-यत्नं क्रियते ।

Then begins the philosophy of karma

The work was compiled in 1812 under the patronage of
 Pratapa Sinha, descendant of Sivaji, known in history as
 Pratapa Siva, who was made Raja by the English in 1818

११ सोमसूर्यवर्गोद्भवा राजर्षयः सकलमण्डिता वक्ष्योभुवनिश्च्युति
 स्मृतिपुराणेषु स्पष्टतः निदान्तोऽस्तीति मत्वा सूर्यवर्गवर्तनमभुतेन शास्त्रादान्त्र
 वाचश्रीरोत्तरं नरपतिप्रावर्तेन रम्यदुधोरं दुष्टादिमन्त्रकृत्स्नविदागम्यालिनः
 राजाधिराजमाज्यंभौमचक्रवर्तीश्वरेण वैदिकमार्गप्रवर्तकेन सायकमधर्मतत्
 प्रविदुषा ब्रह्मक्षत्रवर्णविदा क्षत्रियकुलवर्तमेन ओमतप्रतापसिंहवर्मणा निरु
 नेमितिक्रमासिक्कवारिर्केति चतुर्विध्यवर्माणां निरुद्वेष्टकः पञ्चा करणीय इत्या
 दश्रितम् । अतः ओमतपुत्रमहसपरिवाजकापार्थ्यसोमश्चाभासतोतीर्थसोमन
 सद्गुणसदरन्दस्वामिपरायणपुत्ररमासादभमरोभुतेन ओमदिक्कान्त कर्ममनु

माक्रादक-अनेकग्रन्थतात्पर्यवाक्यानि आभोच्य गृहीकृत्य अथ सत्कर्मकल्पद्रु-
मस्य क्रियते ।

८B	१	२	३	४	५	६
गर्भाधान	पुसवन	सौमन्तोन्नयन	जातकर्म	नामकर्म	व्यप्रप्राशन	
८	९	१०	११	१२	१३	१४
चौल	उपनयन	महानाघोषत	महाव्रत	उपनिषद्गत	गोदानव्रत	समावर्तन
१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१
विवाह	ब्रह्मयज्ञ	देवयज्ञ	पितृयज्ञ	भूतयज्ञ	मनुष्य	अष्टका पार्वण आहुत आवगौ
२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१
अग्रहायणी	चैत्री	आश्वयुजी	अम्याधेय	अभिषेक	दर्शपूर्णमास	चातुर्मास्य
३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८
आययणीष्टि	निखटपुसवन	सौत्रामणि	अभिष्टोम	अवभिष्टोम	उक्थ	घोडशी
३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५
वाजपेय	अतिरात्र	आतोयामि	सर्वभूतदया	अनभूया	सुचित्वा	अनायास माङ्गल्य
४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२
अकार्पण्य	क्षान्ति	निष्पुष्टा	विष्णुबलि	अनवलोभन	धर्मीपूजा	सूर्यावलोकन उपवेशन
५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९
जीवनपरौक्षा	आदोलारोहण	अनुरारण्य	सहकौतुकवृद्धकर्णवेध	ताम्बूलग्रहण		
६०	६१	६२	६३	६४	६५	६६
कटिस्नानवन्धन	दुग्धपान	वज्रापन	शस्त्रस्वीकार	चुरारम्भ	धनुर्वेद	एतेषा सस्काराणां
६७	६८	६९	७०	७१	७२	७३
पद्यत्	फल	तत्तत्प्रयोगप्रकरणे	यथापद्धति	ओभारायणभट्टकृतप्रयोगरत्न	तथा	सस्कारकौस्तुभ
७४	७५	७६	७७	७८	७९	८०
तथाच	संस्कारभास्कर	तथाच	मार्तण्ड	तथाच	सुहृत्सामार्तण्डानु	सुहृत्
८१	८२	८३	८४	८५	८६	८७
उच्यते । तत्र	प्रयोगपद्धतिस्तु	तत्तत्प्रधान्यादौ	वेदमन्त्रै	सह	नारायण भट्टानुमत	सौज्ञतास्तु (१)
८८	८९	९०	९१	९२	९३	९४
द्विजत्वमिद्वे	गर्भाधानादि	गोदानान्ता	द्वादशसंस्कारा	गौतमे		
९५	९६	९७	९८	९९	१००	१०१
गोप्ता ।	गर्भाधान	सौमन्तोन्नयन	नामकरण	चौल	महानाघो	उपनिषद्गत
१०२	१०३	१०४	१०५	१०६	१०७	१०८
पुसवन	जातकर्म	व्यप्रप्राशन	उपनयन	महाव्रत	गोदान	गृहस्थाश्रमिणा तु
१०९	११०	१११	११२	११३	११४	११५
खानविवाहाद्या	भटत्रिंशत्	संस्कारा	कर्तव्या	इति ।	समावर्तन	विवाह ब्रह्मयज्ञ
११६	११७	११८	११९	१२०	१२१	१२२
देवयज्ञ	पितृयज्ञ	भूतयज्ञ	मनुष्ययज्ञ	अष्टका पार्वण आहुत	आवगौ	अग्रहायणी चैत्री
१२३	१२४	१२५	१२६	१२७	१२८	१२९
आश्वयुजी	अग्र्याधेय	अभिषेक	दर्शपूर्णमास	चातुर्मास्य	आययणीष्टि	
१३०	१३१	१३२	१३३	१३४	१३५	१३६
निखटपुसवन	सौत्रामणि	अभिष्टोम	अवभिष्टोम	उक्थ	घोडशी	वाजपेय अतिरात्र

२८ २९ ३० ३१ ३२ ३३ ३४ ३५
 अथवा (१) भूतदेवा क्षान्ति अथवा युक्ति अथवा मातृव्य अथवा
 ३६
 निष्पृष्टा अथवा निष्पृष्टाकारा गोवमेनोक्ता । व्याख्यायनादिभिस्तु तदतिरिक्ताः
 विष्णुलिङ्गाद्यैः योऽष्टोपमस्काराद्योक्ता । त च शरीरशुद्धिद्वारा विज्ञातार्थम् ।
 एव सति एव च विज्ञाननिर्देशे गोतममतानुसारिपूर्वोक्ता सकारा दादय ।
 तथा विष्णुलिङ्गभर्तृयोऽष्ट इत्येव अष्टविंशति सकारा शरीरशुद्धये विज्ञातप्राप्तये
 च यजुष्यकृद्भिर्विहितं सन्ति । तथा गृह्यसामर्थ्या गृह्यसामर्थ्यानां गता
 घटविशतु सकारा विहितं । एव च सर्वे मितित्वा चतु मितित्वाकारा
 चैवमिति कर्त्तव्या तन्मध्ये अष्टरात्मगुणा । वैदिकत्वायै गृह्यसामर्थ्या उभयत्र
 अवाह्यमायमिति दृश्यते । etc , etc , etc

The MS comes to an end with the question of Gotra
 पृ १७१ ।

इति चाक्षरवैविध्यविरचित गोत्रत्रयविषय समाप्त ।

The present MS belonged to the library of the author's
 patron The first leaf bears his seal, which contains the
 following sloka —

श्रीश्रीदेवीवरप्राप्तवाहुराजत्तमभवन ।

मुद्रा प्रतापनिदस्य भद्रा सर्वत्र राजते ॥

Every other leaf is marked with another seal with the
 inscription —

मन्वादेव प्रकाशते ।

The title-page of the MS contains the following state-
 ment —

अथ सतकर्मकल्पद्रुमप्रारम्भ । योऽष्टोपमस्कारा लक्षित्यजाति चे श्रीप्रताप
 मिश्रकृष्णपतिभिः सारिका सिन्धु काश्रि वासुदेवा प्रजे १७६३ ।

प्रतापम सतकर्मरे मुद्रा १८८८ ।

It bears also the name of the later owner of the
 MS —

मालवीय पुस्तकालय गोपाट काशी प वालमुकुन्दकर्मकाष्ठो ।

मालवीयपुस्तकालयप्रकाशक गोपाट काशी

1643A.

2296 धर्मसिन्धुसारः । *Dharma-Sindhu-sāra.**By Kāśinātha Upādhyāya, son of Ananta Upādhyāya.*

Substance, country made paper 11×5½ inches Chapters are separately
 pagged, the first in 20 leaves, the second in 59, and the first half of the third
 chapter in 135. Lines, 15 on a page Character, Nāgara Appearance, old
 and worn-out

The last Colophon :—

ओमत्काश्याध्यायसूरिसुनु-यशेनरोपाध्यायानुजानंतोपाध्याय
 सूरिसुत-काश्याध्यायविरचिते धर्मसिन्धुसारे तृतीयपरि
 ष्वेदे-पूर्वार्द्धे समाप्तः ।

See L. 773 and Burnell 18B

The contents of the first two chapters and the two
 halves of the third chapter are given in 185A.

इत्थं गर्भाधानादुदाहान्ताः समस्तसंस्काराः सपरिकरा निर्णीताः
 अस्मिन्कार्तव्यपूर्वार्द्धे १ ।

तत आह्निक आचारस्तत आधानादिकाः प्रकीर्णार्थाः ।

शान्ति पौष्टिकमुख्या नित्यनैमित्तिकाश्चोक्ताः । २ ।

पूर्वपरिष्वेदकयोः कालः नामान्यतो विशेषाच्च

निर्णीतः सङ्ख्यैस्त्रिभिर्मानाद्येषु विध्युक्तैः । ३ ।

नाना प्राये प्रायश्चित्तव्यवहारविकल्परथापि ।

उपदानमज्जानादिविधिश्चोक्तो मयूखारौ । ४ ।

आह्निकविधिः सागोत्पशौचनिर्णीतो (?) रंभ संस्कारस्तार्थिकस्योत्तरखण्डेऽप्ये
 नं प्रवक्ष्यते ।

For the end see L 773

1643B

9486 दशकर्मप्रयोगः । *Daśa-karma-prayoga*

Substance, country-made paper 10×4 inches Folia, 11 Lines, 8 on a
 page Extent in slokas, 175 Character Nāgara Appearance tolerable
 Incomplete

1644.

22(0). **स्मात्तप्रयोगपद्धतिः (१) ।** *Smārtta-prayaṁ padhhati*

Substance, country made paper, 8½ x 4 inches. Folio 31 of which leaves 11 & 12 are missing. Lines 11 & 12 on a page. Extent in -lokas 720. Character Vāgaris of the 16th century. Appearance discoloured worn out.

It begins —

अथ प्रथमे ऋतो मर्भाधान नाम ऋष्योचते ।

Topics —

2B—इति मर्भाधानम् ।

3B—इति सुभवनम्, चतुर्थे मासि सोमन्योपवनम् ।

5B—इति जातकर्म अथ नामकरण वक्ष्ये ।

14A—इति मन्त्रावाधौ व्रतम् ।

इति मन्त्रावलीपनिषद्व्रतवचनम् ।

14B—इति गोदानम् ।

20A—इति समावर्त्तनम् ।

21B—इति मधुपर्क ।

26B—इति गृह्यपदेशज्ञानविधि ।

29A—इत्याद्यवयवम् ।

31B—इति उत्तर्जननामकार्यविधिः ।

It is a fragment. The name of the work is not certain. On the obverse of the 1st leaf the name given above has been put.

It is a manual of Gṛhya Ceremonies.

1645.

810d **कर्मकौमुदी ।** *Karma-Kaumudī*

By Kṛṣṇa lalla, son of Bhakmadattī (Atasathika).

Substance country made paper 11 x 4½ inches. Folio 45. Lines 6 on a page. Extent in loka 900. Character Vāgaris. Date approx 1763. Appearance discoloured. Complete.

A manual for the performance of the Grhya rites

For the beginning and the end of the work see Ulwar

Ext. No 292

Topics —

४१, इति कुशमिडका 12A, अथ अयाहीम , 17B, इत्यावस्यिकल्ल्यादत्तविरचिताया कर्मकौमुद्या विवाहपद्धति समाप्ता , 19 १, इत्यावस्यिकल्ल्यादत्तात्मजल्ल्यादत्तविरचिताया कर्मकौमुद्या चतुर्थाकर्मपद्धति , 20A, इति पुनवनम् , 21B, इत्यावस्यिक० सौमन्तोद्वयपद्धति , 2३B, इति जातकर्म समाप्तम् , इति नामधेयम् , 25A, इत्यन्नप्राशनम् , 28B, इति कार्यवेध , 38B, इत्युपनयनपद्धति , 40B, इति नेदारम्भ , इत्यावस्यिक० स्नातकसमावर्तनपद्धति समाप्ता ।

Post Colophon Statement —

शुभमस्तु सवत् १७६३ वर्षे आरव्य कृष्ण शुक्रवार ।

1646.

8516 कर्मकाण्डरत्नप्रकाशनिबन्ध । *karma-kanda*

ratna prakasa nibanda

By Jagannatha, son of Katiciana

Substance complete paper 11 1/2 x 5 inches 1 line 371 (which the first is missing) In 4 8 10 on 1 page Printed at No 7000 Church Nagar Date Simrit 1962 Appearance fine

A compilation for the use of a priest, of rules for domestic rites and other religious observances, such as Rsi Pancami, Ananta Catudasi, Navratri and so on. It ends with Vrsotsava (dedication of a bull in Śiddhi)

It ends —

पृथिवीसर्गकल्याणं चाप्यामिच्छतु मामथ ।

पितुर्मातुश्च आर्द्राहे व्यामच्छे मा युवा तथा ।

राजा धीम पितृणाञ्चामृतत्वायामृतप्रदः ।

Colophon —

इति श्रीमन्महायाधिक मालवजातीय दिनेदिवानपद्यनामक-
कालोभरणासन-भमदायकतो कर्मकाशप्रकाशो निबन्ध
ममाप्तममम् ।

Post Col. —

मवर्त् १८६२ कार्तिकशुक्ल १७ शुक्ले इद पुस्तक मालवीयोप-
नामक-वर्णोपश्रितेन लिखयापित काश्यां श्रीलोचनश्यामप्रिथी ।
विवाचकलालेशुक वा खुद ग्राम अथवा जिला नगर ।

8519

Notes for the use of a press in 2½ batches of leaves
altogether numbering 135

1647.

6101 प्रयोगतत्त्वः । *Prayoga-tattva*

By Raghunātha Sāra

8101 consists of 114 pages 11x13 1/2 in. It is a book which
contains 214 2/3 and 1256 in 1257 are missing. It is a fragment of the text
of the 114 pages. It is a book which contains 214 2/3 and 1256 in 1257 are missing.
It is a book which contains 214 2/3 and 1256 in 1257 are missing.

Last Colophon —

इति रघुनाथसूत्रिविरचित प्रयोगतत्त्व ममाप्तम् ।

Post Colophon Statement —

मवर्त् १७७७ वर्षे आश्विन वदि द्वितीया भोमवामरे इद प्रयोग
तत्त्व ग्रामदोहितसूत्रु इवानदोक्षितामनेन योगेश्वरदोक्षितेन
काश्या मणिर्कर्मिषट्टे मिजेन्द्रोदेवोसमोप लिखित स्थाय्य पत्रोप-
कारार्थं देवदिनप्रसादत । शुभमस्तु । श्रीरस्तु । शिवाय नमः ।
यादृश पुस्तक, etc

Beginning —

गणेशाय नमः ।

प्रार्थनं यथा विप्रेषतो निगदितुं नद्यादिकन्दाभै

खान्तध्वान्तनिवास्याय सतत सम्भावित योगिभिः ।

ध्यात मन्दस्वस्थितेन जगतः ससारबन्धच्छिदा

ऽपर्यामानसमोदन तदखिलाधार भक्षो मन्मथे ।

नैजप्रभापटलनिर्जित-कोटि पीथ (?)

लेखेद-वन्दितमञ्जोष्णलपारकज ।

प्रायेष-ग्रैलजसदुदुरपञ्चतात

वन्दे स्फुरत्स्वपयगाक्षितपादमौलिम् ।

अहिनरसुरवारानन्ददात्री मृडानी

वृत्तमुनिकुलविभ्रा भङ्गस्रन्दास्तदोषा ।

दलितदितिजपुत्रा सख्येराक्षी सदा मां

सुखयतु जगदम्बा चन्द्रभित्तावतसा ।

प्रारदा प्ररदिन्दुसप्रभा

श्वेतगौरजसखिता परा ।

हसदाहजसस्तुता सदा

भावये निखिलार्थदा शिवाम् ।

स्मृतिप्रवृत्तनय सूत्रकर्तृन् तथापरान् भाष्यकृतोऽभिपूज्य ।

प्रयोगसन्दर्भकृतोपि गत्वा प्रयोगतत्त्व चरिर्कर्मिं ज्ञाश्याम् ।

संक्षिप्यते एभि औत्सर्गिककर्मभि पुरुष इति सङ्काराक्षे च चत्वारिंश
दित्याह तु मुमन्तुगौतमौ गर्भाधानानवलोभन-पुत्रवम सौमन्तोन्नयन-बलि जात-
कर्म-नामकारण निष्क्रमणाश्रयाश्च चैलोपनयनमहानाम्नादिप्रतप्तपुण्यसमावर्तन-
पाणिपीडन-देवपितृ-मनुष्यभूतमनुसङ्गकपञ्चयज्ञानुष्ठानानि तथा पाकयज्ञसंस्था
अग्न्याधेयमष्टकापार्वणश्राद्धे आचम्याद्यहायको चैव्याश्रयुजो चेति तथा सप्त
हविर्यज्ञसंस्था अभिषेच दर्शपौर्णमासौ चातुर्मास्यान्याग्रयणेष्टि निरुद्धपशुबन्ध
सौत्रामणीति सञ्जाक्षया सप्तसोमसंस्था अभिषेचोमोऽत्यभिषेचोम उक्थ षोडशी
वाजपेयोऽतिरात्र आतोयाम इति सञ्जा इत्येते (त्ये) चत्वारिंशत् सङ्काराः ।

Colophons —

5B. इति श्रीरघुनाथसूरिकिरचिते प्रयोगतत्त्वे सङ्काराख्य
प्रथम तत्त्वम्, 18B, परिभाषाख्य द्वितीय तत्त्वम्, 26B,

•सन्निवाचनाख्यं तृतीयं तत्त्वम्; 43A, •आभ्युदयिकारख्यं चतुर्थं
तत्त्वम्; 82B, •यहमखाख्यं पञ्चमं तत्त्वम्; 99B, •रजस्रणा-
शान्त्याख्यं षष्ठं तत्त्वम्; 104A, •गर्भाधानाख्यं सप्तमं तत्त्वम्;
106B, •पुत्रवनाख्यमष्टमं तत्त्वम्; 109B, •सौमनाग्यं नवमं
तत्त्वम्; 113A, •विष्णुबलिसूतिकाष्टहप्रवेशाख्यं दशमं तत्त्वम्;
116A, •जातककर्माख्यं एकादशं तत्त्वम्; 120A, •वधोपनाग्यं
द्वादशं तत्त्वम्; 161A, •जातकश्रान्ताख्यं त्रयोदशं तत्त्वम्;
163A, •दत्तकपुत्रपरिग्रहाख्यं चतुर्दशं तत्त्वम्; 168A, •नाम-
करणाख्यं पञ्चदशं तत्त्वम्, 169A, •षोडशं तत्त्वम्, 172A,
•प्रोभिताम्रप्राप्तनाग्यं सप्तदशं तत्त्वम्, 173B, वर्द्धापनाग्यं
अष्टादशं तत्त्वम्, 184A, •चौकाख्यं एकविंशतितमं तत्त्वम्,
203A, •उग्रभयनाख्यं विंशतिमं तत्त्वम्, 207A, •वेदार्म्भाख्य-
मेकविंशतिमं तत्त्वम्, 209A, •केशान्ताख्यं द्वाविंशतिमं तत्त्वम्,
213B, समावर्तनाख्यं त्रयोविंशतितमं तत्त्वम्.

Then we have the last colophon, quoted above

The authorities quoted and consulted —

3B, पाञ्चनखा; मनु; यम, 4A, अष्टिरा, हारीत, 5A, आश्वलायन,
सूत्रपरिहार, 5B, मार्कण्डेय, 6A, वैजया, वामनपुराण, वशिष्ठ, 7A,
हृन्दीग-परिशिष्ट, 8A, कात्यायन, गृह्यपरिशिष्ट, 8B, परिशिष्ट, त्रिकाण्ड-
मण्डन, 9A, ब्राह्मे, 9B, बौधायन, मण्डन, 10B, पैठीनसि, काशिका,
12B, भविष्ये, पराशर, 13A, लिङ्गपुराण, 14A, बह्वृचपरिशिष्ट, शाल,
विष्णुधर्मोत्तर, 15B, गरुडपुराण, 19A, कपनारायणोत्तरे, हेमाद्रौ, 27B,
कालादर्घ्ये लौगाक्षि, बह्वृचकारिका, शातातप, 28B, मालव, हेमाद्रौ ब्रह्म,
पृथ्वीचन्द्रोदये, गारुडे, बृहद्वशिष्ठ, 30A, आश्वलायनकारिका, 30B,
मार्कण्डेयपुराणे, 31A, मातुले, विष्णु, चतुर्विंशतिमते, बृहदारण्यकपुराणे, 32A,
अपरार्क, ब्रह्मसंहिता, 33B, अष्टिकायां प्रचेता, 34B, ब्रह्मपुराण; शास्त्रायन;
43A, खान्दे; 44A, यम, 47A, पारिजात; 57B, हेमाद्रौ गरुडपुराण;
61A, प्रतिकासार; 62A, अन्नभट्ट; 63A, कृष्णरत्नाकर; 70A, गृह्य-
संग्रह, 83A, सूत्रिरण, 83B, देवरात, नारद, 99A, श्रीधर, बृहद्वशिष्ठ-

सहिता, 100 A, सर्वार्थ, 102A, देवगानीय, माधवीय, 105B, वराह
 नृसिंह, मन्त्रव्रत, 106A, तैत्तिरीयश्रुति, पारस्कर, 107A, ज्योतिर्निबन्धे
 भृगु, 107B, हारीत, 113B, बृहस्पति, 114A, मिताक्षराया प्रजापति,
 115B, कारिका, जयशम, 120A, बलिमन्त्रप्रयोगमार, 120B, काल
 गुणोत्तरे, 140 A, विद्यानमाला, 141A प्रयोगपारिजाते, 161B, पारिजाते
 शौनक, 162A, माधवाचार्य कालिकापुराण, 163B, नारदीय, गोभिल-
 सूत्रे, ज्योतिर्निबन्धे गर्ग शौधर 164B, स्मृतिनयक, 181A, स्मृतिदर्पण
 184B मैत्रेयसूत्रे, 201A राजमार्तण्ड 201B, हरदत्त, पराशर
 215B, विश्वरूपनिबन्धे, 216B सुमन्तु 219B, अमर 225A, विष्णु
 भैरव 233A, ज्योतिर्विवरण भट्टकारिकाया 239A भिज्जान्तशेखर
 254B, देवदौक्षितगङ्गाधरौ, 258 A, ज्योति प्रकाश ।

The latest authorities quoted are those of the 14th century and the fact that the work, although compiled at Kāsi quote none of the works of Kāsi, of the 16th or 17th centuries, shews that the author must have preceded them. There is nothing to show that Ananta Bhattacharya quoted in cat 62 A, is the author of Vidhanga Purāṇa.

1648

117 प्रयोगचूडामणिः । 1 1/2 p 100 da 1 m

For the MS see L 1396

A very rare work. It appears to be complete

It ends thus —

विवाहहोमे प्रकान्ते यदि कन्या राजस्वला विराज दम्पती स्याता
 (माया) पृथ[क] ग्रथ्यासनाश्रयौ चतुर्थेऽहनि सम्प्राप्तौ तस्मि
 मघो यथाविधीति बुद्ध्यादिति विशेष ।

इति विवाहे अष्टौषनिर्णय ।

Post Col Statement —

संवत् १८९७ विश्वतिनामसदस्यरे दक्षिणायने मार्गशीर्षमासे
 तद्विने समाप्तम् ॥

लिखित काशी मध्ये वाच्यमनोताराम श्रीराम गुजर गोड ।

श्रीरामाय नमः । रामतिग सामग्यम ।

1649.

1673B A compilation of Surti

Substance country made paper 11x4 inches Folia 150 lines 11 on a page Extent in Sloka 4340 Characters 54,000 Date Sam 1640 Appearance very old Incomplete

Post Col —

सवत् १६२० नमचे वैशाखगुह्यादन्वा शुद्धे पौर्णिमे शुभरीयाय
यामे मतेखानभुज्यमानराज्ये लेखकपाठकश्री धर्मयोगेन लिखित
पुस्तक । १००० । शुभमस्तु । श्रीरामचन्द्राय नमः ।

In the margin 8778 in a different hand

On the obverse of the 1st leaf —

१५५ मर्मप्रधानाद्यष्टौ सङ्कारा निबन्ध ।

On this page there is an attempt, though not complete,
at a table of contents of some sort

It begins —

अष्टाष्टसङ्कारा । तत्र प्रभाषाया । तत्र मनु ।

वैदिके कर्मभिः पुण्यैर्निषेकादि द्विजन्मना ।

कार्यं शरीरसङ्कारा यावत् प्रिय चेह च ।

पाश्चात्य ।

ब्रह्मचर्यविग्रह मूढा वणा भवाद्यास्तु वेदिना । (?)

निषेकाद्या प्रशान्तान्तास्तेषां वे मन्त्रत क्षिया, etc

The authorities consulted in this book are generally
Rsis and Puranas The only modern authority consulted is
'गौडा or गौडनिबन्ध' 79 in leaf 742

गौडनिबन्धे तु ।

वमस्ते सर्वदेवानां वन्द्यानि हरिप्रिये ।

या मतिस्त्वन प्रपदानां सा मे भूयात्तदर्शनान् ।

and in leaf 70A

गौडा व्यावाहनादो मर्वत्र मन्वान् पठन्ति

in leaf 65B

गौडा — अभियुक्ते जनार्दने पश्यन्त्या भवनाङ्कने

पूजयेत् मनसादेवीं सुहृद्विटपसंस्थिताम् ।

मनसा देवीं विमहरो ॥

The customs referred to the Gulas are still prevalent in Bengal

Leaves 1, 88, 89 to 94 are written in a different hand

1650.

688½

Substance country made paper 14½×4½ inch 70 of which folio 1 is missing Lines 11 on a page Extent in slokas 800 Characters Nagh a Date Samvat 1732=Saka 1557 Appearance of oil and discoloured Complete

A manual for the performance of different sacraments There appears no definite title in the body of the manuscript

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

ॐ प्राणायामः ।

ॐ सुमुखश्चैकदन्तश्च कपिलो गजकर्णकः ।

लम्बोदरश्च विकटो विघ्ननाशो विनायकः ॥

धूमकेतुर्गङ्गाधरो भास्वन्नो गजानन ।

द्वादशैतानि नामानि यः पठेच्छृणुयादपि ॥

विद्यारम्भे विवाहे च प्रवेशे निर्गमे तथा ।

समये सकटे चैव विघ्नस्तस्य यत्नायते ॥

26A, इति दामोदरपञ्चति श्रेय सम्पादनविधि — अथ पराशरपञ्चति श्रेय सम्पादनम्, 41B, इति दानसकल्प, 36A, इति ग्रान्तिपटन समाप्तम् 38B, इति नान्दोद्याजम्, अथ क्षम्यप्रतिष्ठा, 40A, अथ विवाहः, 53B, इति विवाह अथ अश्वत्थी अथ, 56B, इति शतुर्थोक्ते, 59B, इति चूडा

करखर्मी, अथ वतनम्, 65A, इति वतनम्, 69A, इति ममावर्त्तनम्—
इति वतविसर्गं ममाप्त—अथ आसादयोविशेषः, (Last 'n') इति
आसादयोयम् ।

Post Colophon —

मङ्ग १७२२ शके १५६७ आषाढसदि १ भौमे तदिने पुस्तक
समाप्तम् ।

1851.

152 पुनरुपनयनप्रयोगः । *Punar upanayanaprayoga*

Substance country-made paper 9½ x 4 inches. Folio 2 Lines 10 on
a page. Extent in shlokas 11 Character Nāgara Appearance old Com-
plete

Beginning —

ओमशेषाय नमः ।

अथ पुनरुपनयनमुच्यते । पारिजाते धातातपः ।

जमुन इक्ष्मण जम्बा पलाश च तपामुप ।

उद्दमाद्विभक्तोभाश्च शसभौक्षोरभोजनात् ।

उपासनं पुनं कुर्यात् तत्र जप्त्वा चरेष्मज्ज । इत्यादि

End —

अन्वाधानं चतुर्दश्या परत ओमवर्त्तनात् ।

इदं पुस्तकं वैशवाद्येन ।

1852.

6559 यज्ञोपवीत-पद्धतिः । *Yagnopavita padhati*

By Ingalekian Vaid

Substance country-made paper 8½ x 4 inches. Folio 1 Lines 11 on
a page. Extent in shlokas 11 Character modern Nāgara Date basant
1852 Appearance fresh Complete

Colophon —

इति साखविशेष ओमवि[श्वे]श्वर जनिष्ठस्रमुखा दवविद्या
सयाध्यक्षेण पाठकोपाह ओयुगजकिशोरबालेन विष्मिता यज्ञो
पवीतपद्धति समाप्ता ।

Req :—

इदं विष्णुसिंहस्य मेघातिथि ऋषि विष्णुदेवता गायत्रीचन्द्रा
मन्त्रिमध्ये विष्णुवावाहने विनियोगः ।

1653.

2727

Substance country-made paper 8½x3½ inches Folio 5 Pages 16 on 1
page Character, Nagari Appearance discoloured

Five leaves of some work on Samskāras.

Begins :—

वस्तु च ओजिधाय निवेदयेत् ।

मौदान भूमिदान च स्वर्गदान विशेषतः ।

... .. इति गोचरप्रकरणम् ।

अथ सत्कारप्रकरणम् ।

Topics —

आद्यरजोदर्शनकानां, अथ पुनर्वन, अथ रजोदर्शनकानाम्, अथ
गर्भाधानम्, अथ सौमन्तः, अथ सूरतिगृहनिर्माणप्रवेष्टौ, अथ
प्रसूतौ शान्तिप्रयोजकानि, अथ मूलपुरुष अथान्दपूर्तिः, अथ
चौल, अथ कर्णवेधः ।

1653A

2822 उपनयनकारिका ।

For the MS and the work see L 2862 and 3235

It contains 21 kārīkās in the anustup metre on upa-
nayan or the investiture with the holy thread

1653B

7915. विवाहप्रकरण ।

Substance country-made paper 8½x3½ inches Folio, 8 Pages 9 on
1 page Extent in śloka 600 Character, Nagari Date Samvat 1847 Ap-
pearance discoloured Complete

Colophon.—

इति विवाहप्रकरणं समाप्त ।

Post Colophon :—

संवत् १८४७ चाग्युनमामे शुक्रपक्षे अष्टम्यां तिथौ सूर्यवामरे
नन्दनको लिखते प्रस्तुतं ।

A priest's manual for marriage ceremony, written in a
scrabbling and illegible hand

1653C.

४२१४ विवाहप्रवृत्तिः ("वेदोक्तकर्मनिर्वाण") ।

Its Yugal known Pāṭhaka Vyāsa, son of Viscara

Substance country made paper 11½ x 6 inches folio 16 lines 11
per page Extent in Slokas 40 characters Vāgas of the ninth other
this Apparatus first complete

Beginning :—

श्रीगणेशाय नमः ।

आश्विनपक्षे शुनि नवरा कात्यायनमुनि तया ।

श्रीवामानन्दशर्माणां गुरु शिष्यां वयाकरम् ॥

The object of the work

वेदोक्तकर्मनिर्वाणं वर्णाणां हितकाम्यया ।

विवाहप्रवृत्तौ रम्या प्रकटीक्रियते मुदा ॥

आसौधनास्त्रा विधेयं श्रीविश्वेश्वरसूत्रा ।

मुगलप्राकृतिकप्रोदेश पाठकेनानुमेन च ॥

तथादेव वायदान कृत्वा विवाहदिनात् पूर्व कन्यापिता मणेश
पूजनपूर्वकं सन्तिपुण्याश्चराचन-मातृकापूजनायुष्मन्मनान्दोआह-
यश्चान्यादीनि कर्माणि विधायोदाहृष्टिं सुलये समग्रं
विवाहं कुर्यात् ॥

End —

वेदाध्यायप्रभृत्पुस्तक माधवासे सिते तिथौ ।

अयोदश्यां शुक्रवारे समाप्तोदाहप्रवृत्तिः ॥

अत्रोपयुक्ता ये मन्त्रा ये वृष्टा वास्तुकर्मणि ।
सत्सुते सुप्रतिष्ठयाः सर्व्वंखेपि बुधैः सदा ॥ (?) ॥

Colophon :—

इति श्रीविवाह य० ।

1653D.

2047. गर्भाधानम् ।

Substance, country-made paper. : 9½ x 4 inches. Folia, 4 Lines, 7-8 on a page. Extent in slokas, 75 Character, Nāgara Date Saka 1717 Appearance, faded Prose

It begins :—

रजोदर्शनात् धौडबाहोरात्राणि ऋतुः तन्मध्ये आद्य रात्रि-
चतुष्कपर्व्वदिनिषिद्धदिवादि वर्जयित्वा मध्याह्नादिव्यतिरिक्ते
दिवसोक्ते शुभे काले दम्पत्योश्चन्द्रानुश्रुते गर्भाधानं कार्य्यम् ।

It ends :—

गर्भाधानस्याकरणात् तस्यां जातस्य दृश्यति ।
अकृत्वा गा दिने दत्त्वा कुर्यात् पुंसवर्गं पतिः ।

Colophon :—

गर्भाधानः समाप्तः ।

Post Colophon :—

शके १७१७ राष्ट्रमनामसंवत्सरे चैत्र वद्य ७ तद्दिने भिक्षुदेवेन
लिखितम् ।

1654.

6303. अतिक्रान्तसंस्कारविधिः । *Atikranta-samskāra-vidhi*.

Substance, country made paper. : 20 x 6 inches Folia, 12, Lines, 9 on a page. Extent in slokas, 132 Character modern Nāgara Appearance, fresh Complete

Beginning :—

अथातिक्रान्तसंस्कारविधिः ।

देशकालौ च गोचः शर्मा अस्य कुमारस्य गर्भाधानाविधौका-

ज्ञाना सख्काराणा कालातिषत्तिदोषपरिहारेण अधिकारसिद्धि-
द्वारा ओपरमेत्तरघोषार्थ इमानि दशगोविष्कृपमूतक्याणि ब्राह्म-
णेभ्यो दातुमद्यमुत्सृजे—

अथ वज्रोपनीतप्रयोग —

6B. इत्युपनयन समाप्त अथ वेदारम्भ । 8A, इति वेदारम्भ —तत
बोडयवर्षस्य केशाभ्यन्त सख्कारं कृत्वा तत ।—अथ समावर्तनम् ।—11B. इति
समावर्तनम्—(Then a list of things required for upanayana)
12A, औचात[क]स्य नियमान् वक्ष्याम ।—12B (Last colophon) इति
छातकस्य नियमा ।—

1655.

5892 कुशकण्डिका-कल्पलता । *Kusa-kandika-kalpaita*

By Śivananda Dikṣita, son of Adara, son of Mukunda

Substance country made paper 11x5 inches Folia 62 In Tirumala
form Character Nagara Date about 1937 Appearance fresh To the
end of the 4th stavaka The 29th leaf = missing

The beginning of the Text —

ओगोत्राय नमः ।

गौरीपुत्र नमस्कृत्य गुरु माखनसिद्धकम् ।

कुशकण्डिका स्यद्धीकृता शिवानन्देन धीमता ।

The beginning of the commentary —

तथा श्रीवेदमूर्तीन् ऋग्यजुष च तथा नामशाध्वर्वेत्तुन्
तत् तत् सूत्रप्रकारानखिलमुनिवरान् गृह्यकारास्तथैव ।
सर्वान् बोधायनादीन् प्रक्षिपति अगस्त्यस्याङ्गत्वहेतो
दृष्ट्वा चागस्त्यकर्माखिलमुनिवरान् सम्भतान् सवलोक्य ॥
वक्ष्ये कल्पलता लतासु विवता कुशकण्डिकाया विधौ
कालेन प्रतिपुष्पिता च कलिता विदम्बन प्रेरिता ।

+ + + कलमग्नौ निजकरे कृत्वातिदृष्ट्वा ममात्

+ + खादु विलोकिताघरपुटे कृत्वा सुधावत् पिव ।

(१) यद्वारा परिपूर्णपूरितमिरा विदत् सभान्तर्गता
 तद् गोष्ठौष्टविचारणावयवतो श्रीवेदमूर्ति प्रभु ।
 देवो दीनकृतादरा विधिविदोचान्येपि वे पण्डिता-
 तस्मात् सर्वविशोक्तित्वमखिल ग्रन्थं नवीनं त्विदं ॥
 यद्यपीह बुधोभीता मया सन्ति परशतं ।
 तथापीह विशेषोऽयं पण्डितैस्तद्विविधताम् ॥
 नत्वा हरिहरावाप्तौ शिवानन्देन धीमता ।
 कुण्डकण्डिकाया वितता दृष्टत् कल्पलता मता ॥

इह निर्विघ्नपरिसमाप्तिप्रचयपरिपन्थिप्रवृत्तनिवहभ्रंशार्थं आचार्यं शिष्टा-
 चारपरिप्राप्त, खेष्टदेवतास्तुतिरूपमङ्गलं विधाय विद्वद्दरहिताय मयादाय निबध्नाति ।
 गौरी पुत्रमिति ।

The commentary ends —

यथा कल्पलता नाम सर्वकल्याणकारिणी ।
 ता विशोक्य द्विजो नित्य कर्मेकाग्रो न मुह्यति ॥

Colophon —

इति श्रीमद्वैद्यतमुकुन्दशर्मात्मज-आचार्य-शर्म्मस्तु श्रीक्षित-
 शिवानन्दशर्म्मविरचिताया कुण्डकण्डिकाकल्पलताया ब्रह्मोपवेश
 नादि मय्युक्त्यान्तकर्म्मविवरण नाम चतुर्थस्तवक ॥ ४ ॥

Post Colophon .—

समाप्त शुभ सवत् १८३७ मी नेठवदी ३ वार बुधके लौया । राम ।

The authorities consulted —

3A, कुण्डसिद्धि-कुण्डोद्योत कुण्डार्क-कुण्डकौमुदी कुण्डकला-श्रीमकुण्डकल्प-
 लता कुण्डभास्कर-कुण्डार्णव-कुण्डतत्त्व-कुण्डमार्तण्ड कुण्डनिर्णय कुण्डमनोहर-प्रभृति-
 कुण्डमण्डप-ग्रन्थेभ्यो सद्योपे किञ्चिदुच्यते ।

3B, क्रियासार, वायव्यसहिता, 4A, प्रयोगचिन्तामणौ, गृह्यपरि-
 शिष्ट, 4B, पारस्करसूत्र, आश्वलायनपरिशिष्ट, सस्कारचिन्तामणि, 5A,
 प्रयोगचिन्तामणि, 5B, सूत्र्यसार, प्रयोगपारिजात, 6A, पारस्करसूत्र,
 6B, याज्ञवल्कर, उशन , देवल, दिवोदासीचे, 7A, कात्यायन, 7B, आश्व-

विवेक , प्रयोगरत्न , 7B, कारिकायां , 8A, नारायणभट्टकृतजन्माश्रयोत्सर्ग
विधौ , 8B, सुबोधिन्यां , 9B, चन्द्रिकायां , 10A, पुराणे आदिन्य , भगवन्त-
भान्तर , 10B, मृच्छपरिशिष्टसुबोधिनोभ्याम् , 11A, प्रयोगपरिचयानन्दसूत्रे ,
नागोजीभट्टोक्तौ , 11B, मेधातिथि , 12A, अथर्वार्क , 12B, वैजयाप , 13A,
आपस्तम्ब , आश्वलायन, ह्यन्दोगपरिशिष्ट , 13B, कर्क , 14A, हेमद्रोभाकर्तृके ,
मिनाक्षरायाम् आवालोपि, कात्यायनसूत्र . 14B, बभ्रुवसूत्र कातोयपरि-
शिष्टम् , 15A, गौतमसूत्रे, सामवेद , 15B, महाभारे परशुरामोऽपि 16B
योगचिन्तामणौ, मोहनभास्करे , आसेनापि , प्रयोगरत्न , 18B स्मृताधारे
हरिहरसते , 19B. सुबोधिन्यां , 31A दानमयूष निरूपसिन्धु कर्म
प्रदीप . 30B. जघुकारिका 37A, आद्यविवेककारिकायां ।

1656.

5717 मन्त्रार्थद्वीपिका । *Mantrārtha dvīpikā*

By Śaṭṭrughna

Substance country make paper 10½ x 6 inches Folia 166 Lines 8
on a page Extent in slokas 200 Character Nagara Date Samvat 1331
and Shaka 1776 Appearance new Complete

Explanations and uses of the Vedic Mantras It con-
sists of two parts, Karma kanda and Jnana Kanda. The
author was patronized by Dharmacandra, whose genealogy
is to be found in the present manuscript

See L. 1936 The opening verse in the present manu-
script is the second in the manuscript, noticed by Rajendra
lāla, and also verse from the third verse begins the long
genealogy, wanting in the manuscript noticed by Rajendra
lāla

बभ्रुव राजन्यकुलावतस पुरा सुप्रसन्नो किञ्च राजसिद्धः ।

निहत्य यो भारतवधुनेषु चकार भूमिधरभूमिरक्षरः ॥ ३ ॥

तदन्ववाये महर्षीयकीर्तिं सुवीरचन्द्र क्षितिप क्लिप्तोत् ।

चकार य सयुगयज्ञभूमौ यश्राग्नेषानिव वैरिवीरान् ॥ ४ ॥

तस्मादसौ मण्डनसिन्धुरशेषवन्धु

रासौत् समस्तजन-श्रीत भुजप्रतापः

श्रीदेवकौतनय पादरत प्रयाग

चन्द्र प्रजानयनरञ्जन पूर्यचन्द्र ॥ ५ ॥

राजा श्रीरामचन्द्र क्षितिपतितिलक क्षौण्णिककैकभूषा

तस्मादासौच शोभाकर इव जलधे शोभमानः कलाभि

येन क्षौण्णिकधरेण क्षितिपतिनगरे स्थापिता धर्ममार्गा

विद्या किं वागवद्या दिग्गवर निवद्या शिष्टिता रक्षिताश्च ॥ ६ ॥

तेन श्रीधर्मचन्द्र भमजनि घरखोपाल मूर्द्धण्यरत्न

यत्नादाराधित शौर्यतिपदकमलध्यानधारी धुरीण ।

यस्मिन्नायच्छमानं रक्षाशिरसि धनुर्दण्डमुद्वह्यैर्धैर्यै

प्रत्यर्घ्यक्षौणिपाला क्षणमपि समरे नाशितु सक्षमन्ते ॥ ७ ॥

व्यादेशादय राज्ञस्तस्य श्रीधर्मचन्द्रस्य ।

मन्त्रार्थदोषिकेय क्रियते शत्रुप्रशस्मणा सन्त्यक् ॥ ८ ॥

उवटे मन्त्रव्याख्या गुणविष्णौ ब्राह्मणौयसर्वस्वे ।

वेद-विलासिन्यामपि कौशलमौल्य तथापि मे सद्भि ॥ ९ ॥

पूर्वग्रन्थेषु या व्याख्या लिख्यतेऽत्रापि सा मया ।

किन्तु तेषु दुरुद्ध यत् तदज्ञातिविश्रुते ॥ १० ॥

ज्ञानमन्त्रस्तत सन्ध्या मन्त्रा देवाह्वने तथा ।

आहुमन्त्रास्तथा पश्चात् षडेकशतह्रियम् ॥ ११ ॥

वैवाहिकादयो मन्त्रा व्याख्यायन्ते क्रमादिह ।

उभोदघात प्रसङ्गाभ्या केचिदन्येपि कुत्रचित् ॥

Part I ends in leaf 155B —

इति श्रीमहामहोपाध्याय श्रीशत्रुघ्नविरचिताया मन्त्रार्थदोषिकाया नव
ग्रन्थादिमन्त्रव्याख्यानपरिच्छदः समाप्त ।

अथ ज्ञानकाण्डमिदानीं प्रस्तूयते ।

सुप्रसिद्ध गर्भाधानादिमन्त्रारौ सस्कृतशरीर अधीतवेद उत्पादितपुत्र यथा
ग्रन्थमुल्लेखित(?)मपाप निष्पृष्ट यमनियमवन्त अतिथिपूजापनीतकल्मष मुमुक्षुमुपपन्न
पुत्रवत् प्रिच्छयक्षाश्च ॐ इशावास्यमिद सर्वं, etc

It is clear that the mantras explained are those belonging to the Yajurveda and to the Sāmaveda, as stated in Cat Cat

It ends —

हलायुधेऽमौ उवदेऽपि चाषा
 क्षतो विधेयो मयि नावलेष ।
 मन्त्राकरे किं मन्त्रयो न सन्ति
 तत ममाकर्षति य स धन्य ।

Last Colophon —

इति श्रीमद्द्वाराजाधिराज श्रीधर्मपद्मकारित महोपाध्याय
 शृषुब्रह्मत मन्त्रार्थदीपिकाया चावकाण्डव्याख्यान समाप्तम् ।

Post Colophon Statement —

अलमति विस्तरेण । शुभ भूषात् ।
 अथ शुभ सवत् १८३१ शके १७८६ ज्येष्ठ शुक्लपक्षम्या भगुवासरे
 इन्द्रप्रस्थमध्य लिखितम् ।

1657.

3388 मन्त्र-कौमुदी । *Mantra kaumudī*

By Rama Kṛṣṇa

Substance country made yellow paper 18×2½ inches. Folia 14 Lines 7-8 on a page. Character Bengali in a modern hand. Appearance fresh & fragrant.

A collection and explanation of Vedic mantras, employed in the performance of modern religious rites and festivals.

For the work see L 1085 and 1018

1658

3012 स्मार्त्तप्रायश्चित्तानि । *Smārta prayascittāni*

Substance country made paper 8½×3 inches. Folia 13 Lines 6 on a page. Extent in *folia. 92. Character Nagari of the early nineteenth century. Appearance discoloured. Incomplete at the end.

A treatise on expiations and purifications according to Smṛti work. The MS being incomplete, the author's name is not ascertainable.

It begins —

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ स्मार्तप्रायश्चित्तानि लिख्यन्ते । तत्रादौ पक्षक्षोम निर्गण्यो
ऽभिधीयते । तदाह मरौचि

शरीरापह्नवो यस्य भयादर्शिं प्रजायते ।

तथान्यासपि वापतसु पक्षक्षोमो विधीयत इति ।

The authorities quoted and consulted —

1, मरौचि, त्रिकाख्यमण्डन, 2A, सम्यह, 2B, स्मृत्यर्थसार, 2B, प्रयोगचन्द्रिकाकार, 3B, स्मृतिभास्कर, शौनक, 61, प्रजापति, चन्द्रिका, 13B, कारिका, 151, स्मृतिरत्नावली, 281, प्रयोगरत्न, 28B, चन्द्र-
चूडौघे, 33A, ऋग्विधाने, 33B, हेमाद्रौ पितामहा, पराधरमाधवौघे
कात्यायन, 34B, स्मृतिचन्द्रिका, 361, इति छण्डभट्टौघे, 37B, मनु, 39A, कात्यायन, 421, सस्कारकौस्तुभ, 43A, विश्वप्रकाश 44B, बृहस्पति, 45B, गोभिलवचनात्, 50A, बृहदत्त, 501, रामाख्यार, 50B, प्रायश्चित्तप्रदीप, सस्कारकौमुदीकार, बोधायन, 74B, कौस्तुभे च, 75A, प्रयोगपारिजाते, 87B, कर्मान्तसूत्रे उक्तम् ।

The topics —

6A, इति पक्षक्षोम । अथाथशक्तश्चेत् समस्यक्षोम, 8B, इति श्रेष्ठोम, अथ चन्द्रसूर्ययज्ञस्य प्रायश्चित्तम्, 10B इत्यन्वाधानेष्टिमध्ये यज्ञस्य प्रायश्चित्तम्—अथ उपासनाद्यनुगत प्रायश्चित्तम्, 12B, अन्वाधानोत्तर कुत्रचित् यजमानस्यागत्य प्रयाण निमित्तानि कर्माणि तु 13A, अथ उपासनक्षोमलोपे तु, 22B, अथार्यस्यकरणस्य नवरात्रप्राश्नने तु, 26A, अनाहुतिरूप इतिस्नान्दने तु, 291, पक्ष महायज्ञलोपे तु, 31B, सर्वथा महायज्ञानां दशाह द्वादशाह वा लोपे 32A, सप्तपाकसंस्थाना मध्ये अन्यतमस्याकरणे प्रायश्चित्तमाह प्रजापति, 37B, अथेदानीं जातकर्मादि संस्कारा+काले अहृतसंस्कारस्य व्यसंस्कृतस्य तु विशेषमाह मनु, 39B, बह्वधर्मलोपे तु,

जातकप्रतलोपे तु; 40A, अथ मेधांजननात् पूर्वमुपनयनाग्निनाशे प्रायश्चित्त-
प्रयोगः; 42A, इति संस्कारकौस्तुभोक्त-उपनयनाग्निनाश-प्रायश्चित्त-प्रयोगः ।
अथ विवाहोत्तरं उपासनारम्भात् प्रागग्निनाशे तु । 48A, इत्याग्नीचे नित्यहोम-
विधिः; अग्नेदानौ पिण्डपिण्डयज्ञे उद्भूत-उल्लुकाति-प्रणीताग्निनाश-प्रायश्चित्त-
मुच्यते; 49B, अत्र स्त्रीरजसला चैतत्तत्र निर्णयः, 51B, अथ पश्चिस्तृणादाह
प्रायश्चित्तम्; 52B, अथ सायंप्रातर्होमकालातीतप्रायश्चित्तम्. 73B, अथ
पुरुषस्यैव प्रवासकाले कर्त्तव्यम्. 75B, अग्नेदानौ काम्यस्थालीपाकानि लिख्यन्ते.
78B, इति पुत्रकामस्थालीपाकप्रयोगः, 82A, इति संश्रानौस्थालीपाक-
प्रयोगः । अथ मिथविन्दा महावैराजेष्टिः. 85A, अथ दधकामेष्टिः कारौ
रेष्टिः, 89B, इति सख्ययनौ-स्थालीपाकप्रयोगः, 90A, अथापराग्नेयो स्थाली
पाकप्रयोगः, 92A, नृधौस्थालीप्रयोगः, 97B, इति भेदकामस्थालीप्रयोगः,
99B, अग्नेदानौमत्र प्रसंगात् स्वसूत्रेऽयुक्तत्वात् काम्येष्टिरभिधीयते ।

1659.

6201 अनादिष्टप्रायश्चित्तम् । *Anādista-prāyaścittam*

Substance country made paper 6½ x 4 inches. Folia 8, 9 on a
page. Character Nagari of the nineteenth century. Appearance dis-
coloured.

Expansions for belated sacraments for a Brahmana boy
Beginning.—

श्रीगणेशाय नमः ।

व्याचार्य उपनयनात् पूर्वदिने वदुना सच्च मङ्गलजात प्राणा-
नायस्य तौर्ध्यादि सकीर्ण्य अस्य कुमारस्य गर्भाधानादि चौलकर्मान्ता-
न्ताना सङ्काराणां कालातिपत्ति दोषपरिहरद्वारा औपरमेस्वर-
प्रौढ्यार्थं प्रतिमङ्कारे पादलक्ष्णे चौलकक्षणे अर्द्धलक्ष्णात्मक प्रायश्चि-
त्तम् कार्वाणयात्मक-गोनिष्कृते प्रव्यासायेन करिष्ये । मम कुमारस्य
गर्भाधानादि-चौलकर्मान्तानां सङ्काराणां कालातिपत्ति-दोषपरि-
हारद्वारा औपरमेस्वरप्रौढ्यार्थं अनादिष्ट-प्रायश्चित्तघोमं करिष्ये ।

3B, अस्य कुमारस्य द्वित्रितिसिद्धा वेदाध्ययनाधिकारार्थं उपनयनमहं करिष्ये ।

4B, एव • त्रिथौ गर्भाधानपुस्तकनखीमन्तोन्नयनजातकर्म-नामकरण-
नियुक्तमग्राधप्राशनचौलकर्मान्ताना संस्काराणां कालातिपत्तिदोषपरिहारद्वारा
श्रीपरमेश्वरप्रीत्यर्थं प्रतिसंस्कारे षादष्टाक्षरौलाकरणे अर्द्धाष्टाक्षरं इयं प्रथाप्रायेण
ब्राह्मणद्वारा व्यापरिष्ये अस्य कुमारस्योपनयनाधिकार-सिद्धिद्वारा श्रीपरमेश्वर-
प्रीत्यर्थं षाक्षत्रयात्मकं प्रायश्चित्तं इयं प्रथाप्रायेण करिष्ये । अस्य कुमारस्य गाय-
त्र्यधिकारसिद्धिद्वारा श्रीपरमेश्वरप्रीत्यर्थं अयुतगायत्रीजपं ब्राह्मणद्वारा करिष्ये ।
अस्य कुमारस्य कामवाद-कामाचार-कामक्षेपण-दोषपरिहारद्वारा श्रीपरमेश्वर-
प्रीत्यर्थं षाक्षत्रयात्मकं प्रायश्चित्तं ब्राह्मणद्वारा करिष्ये ।

Here ends the MS

1660.

2969 यद्मखप्रयोगः । *Grāha makha-prayoga.*

For the manuscript and the work see L. 4071.

On the details of the rites for the propitiation of the
nine planets

1661.

6316

One leaf—12×5 inches—with 18 lines in all

Containing a list of things required in *Smṛtadhāna*
(स्मार्त्ताधानसामग्रौ संस्कारकं पञ्च)

Copied in Samvat 1941.

शुभ सवत् १९४१ सुमार—बालमुकुन्देन लिखापित ।

1662.

3270 सामप्रयोग-मधुपर्कः । *Sāma-prayoga-Madhuparika.*

Substance country mud paper 8½×3½ inches Folium, one Leaves, 12
in all Extent in Golas 10 Character, Nagari in a modern hand Appearance, fresh

Colophon.—

इत्यस्य सामप्रयोग-मधुपर्कः ।

The mantra for offering Madhuparika, or, honey, ghee
and curd.

1663.

5070 \ कालाङ्गतिः । *Kalāṅgi*

Substance palm leaf 12½ x 1 inch 1015, 0 Line 6 0 on a page
Character, Uṣṣa of the nineteenth century Appearance, old and discoloured
Incomplete at the end

Beginning --

अथ यत्नमान प्रावयित्तानि निरुन्ते ।

कालाङ्गति-पूर्वकमेतत्-दोहितोऽमनोचसत्र यदि प्राप्तेन पय्या
हने दुःखप्रादवभूये तन्माहमवशम् करी पुन मप्रमुगाजयोति
नयेत् ।

2B, इति सौमिकः कालाङ्गत्य समाप्ता 0 \ इति सोमकालाङ्गतयः

The MS breaks off abruptly

There are nine leaves more, relating to expiations for
defects in the performance of a sacrifice

1664.

2481 दशशान्तिः । *Daśa-śanti*

Substance, country mark paper 9 x 4 inches 1015 4 Written on
the old only except on the 1st leaf Line 6 to 9 on a page Character
Uṣṣa of the nineteenth century Appearance fresh

Called दश शान्ति on the left hand upper margins of the
first two leaves

The benedictory text--

श्रु नो मित्रं प्र वदस्व • १, सद्यन्वयन् सद्यन्वो भवन्तु • २, यद्वन्द्या
मयमो विद्वत्पुत्रः • ३, ॐ अहं वक्ष्याम्यरेदिता । कोर्ति एव • ४, ॐ
पूर्णमद पूर्णं मिद • ५, ॐ आप्यायन्तु ममागानि वाक् प्रादयन्तु श्रोत्र • ६,
वाङ्मे मनसि प्रतिष्ठिता • ७, ॐ भद्रोऽपि वातय मनः । ॐ शान्ति • ८,
ॐ भद्रं कर्णेभिः • ९, ॐ यो ब्रह्माविदधाति • १० ॐ नमो ब्रह्मादिभ्यो
ब्रह्मविद्या-संप्रदायक भिभ्यो नमः • ११

अथ उत्तरशान्ति प्रारंभः । श्रु नो मित्रं प्र वदस्व • १, ॐ अतिक-

त्याग्रूपत्वादिभ्यस्त्याग्रमंथयात् • २ ; उंकारस्यायशब्दस्य दावेतो ब्रह्मणः पुरा •
Then the seven verses शानं परममुद्धं मे, etc., etc., contained in
the चतुःश्लोकीभागवतम् in No. 2176

These are the sacred benedictory texts, of which, the
vedic ones are ten in number:

1665.

2198. प्रतापनारसिंह वा संस्कारप्रकाश ।

Pratāpa-Nārasīṅha or Saṃskāra-makāśa.

This is a Devanāgarī manuscript very old in appearance measuring
8×5 inches : It is worm-eaten throughout—even in the leaves restored—
greatly damaged and defective

It has two paginations. The first ends in leaf 26 with
the colophon :—

इति प्रतिष्ठान-पुरवासि-तोरोनारायणात्मज-रुद्रदेवव्रते प्रताप-
नारसिंहाख्ये संस्कार-प्रकाशे विदुषं प्रति स्व+से ब्रह्मानन्दो
पद्मव्यनुवृत्त्य उपासनाभिमतं यजमानं प्रति तावृषं विधुरं प्रति
च प्रयोगः ।

And the second ends in 74th leaf which contains the
colophon :—

इति प्रतिष्ठान-पूर्वासी तोरोनारायणात्मज-रुद्रदेवव्रते प्रताप-
नारसिंहाख्ये संस्कारप्रकाशे यतिसंस्कारे उपयोगिनिर्णयः समाप्तः
संपूर्णम् शके १७१८ वल-नामान्दे ।

Of the second pagination the first 8 leaves were res-
tored, of which 4 and 7 are missing The mark of the
leaf after the 8th leaf restored, is lost in pasting. The next
leaf is numbered 9. Thence the old marks continue up to
38, of which 16 to 20 and 23 to 25 are missing. Then, the
leaf after 38 is corroded in both the right hand and left hand
sides, and the leaf mark is lost. Then 4 restored leaves
which are doubly paged 1 to 4 and 38, 39, 40, 41. Then

we have the original leaf marks from 10 to the end, of which again 62 to 67 are missing.

The manuscript contains only one section of *Piatapa-Nārasimha*—that on the ordination of a hermit, as directed in *Brahmanandi paridhātī*.

It begins :—

अथ सन्न्यासकर्तारं ब्रह्मानन्दोपज्ञतिमनुसृत्य प्रयोगमगदमुच्यते ।
तत्रादौ उपासनाभिमुखं यजमानं प्रति तावुच्छ-विपुलं प्रति न
प्रयोगः । तत्रादौ नि-स्युहः सर्व्वेन शान्त इत्यादि लक्ष्यै र्मुक्तं मन्त्र
सबोधय .. .
. . . उदगयनादौ प्रशस्त काले सन्न्यासमाचरेत् ।

Leaf 1 of the second pagination begins —

अथ यतिमञ्जारः ।

सिद्ध + + + पुत्रादिभिषयो वा ब्राह्मणा अधिकारसिद्धये वपनं कृत्वा
कच्छावरणे कुर्यात् । तत्र मन्त्रः । कुरियमाद्यतिसंस्तारे अधिकारायै लक्ष्मण
यात्सकयायचित्तं लक्ष्मणैकैक-गोविन्द्युर-मद्यद्वारा ब्रह्ममाचरिष्ये ।

So the first gives the rules for the renunciation of the world by one who keeps the sacrificial fire called *upāsana* or by a widower keeping the same sacrificial fire, and the second treats of the severe austerities to be practised for getting oneself qualified for the order of *Sannyāsins*.

1666.

2208

Substance country made paper : 9½ × 4½ inches. Folia, 35. Lines 9 on a page. Extent in slokas 987. Character, Nāgara. Date Śaka 1751. Appearance, worm eaten.

It contains a number of works on the ordination of a *Sannyāsi*.

I Colophon :—

22B, इति प्रतिष्ठानपुरवासी वीरोनारायणात्मन-ब्रह्मदेवज्ञत-
प्रनापनारविंशाक्षसंस्तारप्रकाशे विदुषं प्रति सन्न्यासम्य ब्रह्मान-

न्दोयपञ्चमुदय उपातनादिमन्त यजमान प्रति तावुष विधुर
प्रति च प्रयोगः ।

For this word see the preceding number It agrees
with the first part

II Colophon —

19A, इति ब्रह्मानन्दोयप्रकरणे यतिसंस्कारे सन्तारापयोगो
निर्णयः समाप्तः ।

For the end of the word see l. 11 But the colophons
differ

It begins —

तत्र आराधितादिनिषेध विप्रश्न तत्र श्रोताप्रया विच्छिन्नाद्येत्
पुनराधाना X एतं पुनःअयन्त एता प्रायश्चित्तादि कुर्यात् ।

Topics —

27A, अथ केवल प्राभाषणेष्टि , अथ शोपायनानुमारि वेदान्तदृष्टि
प्रयोग 30A अथ प्राभाषणेष्टि 33A इति चैतादिकर्तृक प्रति प्रयोगः
33A कपिलोक्त प्रयोग 34A अथातुर सन्नासो निरूप्यते 35B इति
आतुरसन्नासप्रकार 36B इत्यङ्गिरसोच आतुरसन्नासप्रकारः 39B इति
धटपञ्चाशदेवता 12A इति व्यासपूजाविधि अथवा इतिहास 12B
इति श्रोविष्णुधर्माक्षरे दाक्षिण्यविष्णुसवादे व्यासपूजाविधानितिहास समाप्त ।
अथ यतिसंस्कारे किञ्चिदुपयोगिनिरणयः तत्र यम 19A, इति ब्रह्मानन्दोय
प्रकरणे यतिसंस्कारोपयोगी निर्णयः समाप्तः ।

III Col —

53B, इति यतिसंस्कार कारिका समाप्ता ।

इति तोरोनारायण ब्रह्मानन्दोय सन्नासपञ्चति समाप्ता ।

It begins ---

अथ यतिविषयः स्मृतयः ।

सन्नासो ब्रह्मण स्थान वैराग्यात् प्रकृतौ लयः ।

आगतं कैवल्यमाप्नोति तिसंस्कारा मृतयः स्मृताः ॥ विष्णुः ।

The Post Col —

नववसुमज्जन्त्र विक्रमादब्दसखे १८८६ ।

युगधरनगपन्त्रे १७५४ शालिवाह्यात् समौधे ।

धिमगिरिभवतीष्ट्या मार्गशीर्षासितायां ।

अलिखदिह सैन्ये भोदुगलि मायुरेश ।

मालीनी कृत ।

न १८८६

After the Post Col Statement there is, in a different hand, another short treatise entitled कलिसतरणोपनिषत्

After the Yajurvedic Santipatha the Upanishad begins
वापरान्ते नारदो ब्रह्माण प्रति जगाम कथं नु भगवो मां पर्यटन् कलि सतर
वेद्यमिति स हो वाच ।

साधु दृष्टोस्मि सर्व्वभूतिरक्षय्य मोष्य तच्छ्रुत्वा वेदं कलि सतरिष्यमि ।
भगवत आदिविष्णोर्भासेति ।

Col —

इति छण्डयजुर्वेदे कलिसतरणोपनिषद् समाप्तम् ।

On the left hand upper corner of every leaf, there is written न० प०, which is the abbreviation of Sannvasa paddhati

On the obverse of the first leaf —

अथ तीरोनारायणकृत सन्यासपद्धति लिख्यते ।

On the reverse of the last leaf —

इति सन्यासपद्धति समाप्तम् ।

1667

1975 सन्यासपद्धतिः । Sannyāsa p addhati

From Pratapt Nrusinha b J Gundadewa Bhiksha, son of
Puro Nrusyana

Substance country made p per 10x1 1/2 inch 1012 20 Lines 1
14 on a page Extent in folios 1000 Character Nagari Date Samvat

1635. Appearance, old and discoloured. Complete in 26 leaves. The 11th and 15th are missing.

See L. 13, which describes the work under the name of *Yatisaṃskāra*, the funeral rites to a Yati, which forms the last of the topics.

It clearly follows Brahmānanda's work on the subject and quotes very often *Bahvṛca Parisiṣṭha* and *Smṛtyartha-sāra*.

Topics :—

10A, इति प्रतिष्ठान-पुरवासी तोरोनारायणात्मन-रुद्रदेवज्ञते प्रतापनार-
निंहे संस्कारप्रकाशे विद्युं प्रति सद्गमसो ब्रह्मानन्दीय-पद्मव्यनुद्वय उपामनाप्रि-
मन्तं यजमानं प्रति तादृष्टं विधुं प्रति च प्रयोगः ।

12A, अथ बोधायनानुनारी वैश्वानरेष्टिप्रयोगः ।

23A, इति बोधायन-श्रौतक-यमस्मृत्यनुसाय्याचारानुष्ठोतो-नारायण-
नलिप्रयोगः ।

24A, इति नामरखड्यानुसाय्याचारानुष्ठोत आराधनाप्रयोगः ।

अथ यतिसंस्कारे किञ्चिदुपयोगिनिर्णयः ।

The last Colophon :—

इति प्रतिष्ठानपुरवासी तोरोनारायणात्मन-रुद्रदेवज्ञते प्रताप-
नारसिंहाख्ये संस्कारप्रकाशे यतिसंस्कारे उपयोगिनिर्णयः ।

Post Col. :—

मंवत् १८३५ वैशाख शुक्लैकादश्या काशीनाथेन ।

1668.

2088.

Substance country made paper. 9½ x 4½ inches. Folio, 19 Lines, 9 on a page. Extent in Slokas, 363 Characters, 25gara. Appearance, discoloured. Date, Sunvat 1663. Appearance discoloured. Complete.

All the leaves of the MS. contain the abbreviation सं प apparently for सद्गम पद्धति or सद्गम प्रयोग. But it relates to the obsequial rites for a hermit.

It begins:—

ममदने तथा मातं शिवं मंगारमोचनम् ।
 आश्वलायनमाचार्यं मातरं पितरं तथा ॥
 विश्वेश्वरगुरुं चापि प्रणिपत्य वचाक्रमम् ।
 विरक्तानां च मन्त्रागमप्रयोगकं निरूपितम् ॥
 इदानीं यतिसंस्कारः प्राप्स्यते ॥
 तत्र दौघाधनः । यतिसंस्कारविधिं ध्यात्वास्थामः ॥

First it explains the obsequial rites, then gives the details of their performance, from the burial to the last ceremony on the 12th day

8A, इति यतिसंस्कारप्रभृति-आराधनान्तोपशोभि-विश्वपद्यम् ।

10B, the last Colophon.—

इति नामरख्ययानुसार्थाचार्यानुग्रहोक्ते आराधनप्रयोगः ।

11Jdhana means the worship of the Yiti on the 12th day from his death.

7B, एकादशेऽपि पार्श्वेऽप्यर्च्यं दत्तश्रेष्ठेऽपि आराधनमिति यतिसंस्कारः पश्यतु ।

It ends:—

माध्वसनाङ्गय पादप्रक्षालनपूर्वकं मन्त्रादिभिरभ्यर्च्य भोजयेत् ।

The Post Colophon Statement.—

भवत् १८६३ श्वेत् वद्य ॥ भीमवासरे काशीं आचार्योपनामक-
 प्रभुभावेन लिखितं आद्य परार्थं च ।

1669.

3286. सच्यासपद्धतिः । *Sanyāsa-paddhati.*

Substance, country made paper 11 x 2½ inches. Folio—the first sixteen

Appearance discoloured

Topics —

1B or 17B, यतो सिद्धि प्राप्तस्य एकादशेऽङ्गि पाब्बंणं तत्र प्रयोग' .
 2B or 18B, पञ्चादन्य शिष्य कर्त्ता चेत् नयादौ यच्चोपवीती एव आत्मान
 तर्पयामि . ऋहमेत्थ प्राणानायम्य देशकालौ स्मृत्वा
 ब्रह्मभूतस्य गुरो प्रयन्दादि प्राज्ञाधिकारसिद्ध्यर्थे [पाब्बंणश्चाङ्ग करिष्ये इति
 सकल्प्य , 4B or 20B, ततो द्वादशेऽङ्गि नारायणबलि कुर्यात् । तत्र प्रयोग
 एकादशे द्वादशेवेति विहितकाले शुचि स्नात्वा देशकालौ सकौर्त्थं ब्रह्मभूतस्य गुरो
 सिद्धिदिनादारभ्य द्वादशे वेति विहितकाले शुचि स्नात्वा देशकालौ सकौर्त्थं
 ब्रह्मभूतस्य गुरो सिद्धिदिनादारभ्य द्वादशेऽङ्गि विष्णु केशवादि द्वादशरूपिणो
 गुरो सम्भावितसर्वपापक्षयपूर्वकं विष्णुलोकावाप्तिद्वारा श्रीपरमेश्वरनारायण
 प्रीत्यर्थं नारायणबलि करिष्ये इति सकल्प्य , 5B or 21B, अस्माधानान्ते
 समिद्धपनाद्यक्षिपमाणे नारायणबलिहोमे देवतापरिग्रहार्थमन्वाधान करिष्ये
 0A or 25A, अथ वै पुद्गलो नारायणो कामयतीत्यादिकानौपनिषद्भागान
 आवयेत् , 12A or 28A, नारायणबलिप्रयोग , 12A and 28A, अथ
 द्वादशाहे वा यथाचार समाराधन , 13A or 29A, अथ प्रकारान्तरे-
 ष्वाराधनविधि , अथ त्रयोदशेऽङ्गि समाराधनविधिप्रारम्भ ।

The Last Colophon in 14B —

इति सप्तगसविधि समाप्ता ।

1670

6507 यतिपरमहंसाङ्गिक । *Yatiparamahamsaṅgika*

Subject country made paper 10×1½ inches 10la 1) Lines 9
 1c page Extent in 10las 200 Character modern Nagari Appearance
 fresh Complete

It relates to the daily duties of recluses, called Yati
 and Paramahansas

It begins —

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ यतीनां परमहंसानामाङ्गिकं लिख्यते ।

ज्ञानं कुर्याद्यथाशक्ति यतिर्युक्तः समाहितः ।—

ततः सतारके काले तत्पुस्तकोत्पन्नयुतः । १ ।

आनाथे मदमादाय दण्डश्चैव कमण्डलुः ।

अभावलोकयन् गच्छेदनुदिमपदकम् । २ ।

गङ्गातीरे समासाद्य पाणिपादौ तु शोधयेत् ।

अथाचम्य मन्त्रं प्राणानाम् प्रथमेज्जलम् । ३ ।

तीर्थाभिवादको दण्डभूलाद्याभ्यामनुपमातः ।

अथ सृष्टेर्दमितामेतिममे तद्विपर्ययात् । ४ ।

It consists of 141 verses in the anustup metre

End —

चतुर्दशभिरनन्तं अत ऊर्ध्वं तथैव च ।

प्रवरे सर्वलोकाश्च केशामूले व्यवक्षिताः । ४९ ।

कथितं मुनिमुखैस्तु श्रोत्रं दण्डस्य सप्तमम् ।

इति दण्डस्तोत्रम् इति आह्निक सम्पूर्णम् ।

1671.

2707 मण्डलदेवताः । *Mandala Devata*

Substance cotton made paper 2½ x 4½ inches Folio 8 Lines "ou
nge Extent 118 lines 50 Characters Names of the eighteenth century
Appearance discoloured Complete

Colophon —

इति मण्डलदेवता ।

It begins —

अथ मण्डलदेवता । तत्र मध्ये ब्रह्मयज्ञानं गोम् । तत उदीची-
मारम्भं वायव्योपर्यन्तं सोमादयो वाचन्ता अष्टौ लोकपाला स्थाप-
नीयाः । तद्यथा व्याख्यायस्व गोतमो गायत्री सोमा उत्तरे ईशाना
वा । इत्यादि ।

On the obverse of the first leaf it is called "सर्वतोभद्र
मण्डलदेवता".

1672.

2400

Substance foolscap paper $8\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia 2 Lines 31 on a page
Extent in slokas 50 Character, Nagara Appearance, discoloured

It contains directions for invoking various deities presiding over various parts of sacrificial circles called Sarvato-bhadra-mandala and Langato-bhadra mandala

It begins —

अथ मण्डलदेवता । मध्ये ब्रह्मभक्षान गौतमो वामदेवो ब्रह्मा
चिह्नं ब्रह्मावाहने विनियोग ।

2A, लिङ्गतो भद्रे विशेष ।

असिताङ्गाय भैरवाय • हृदभैरवाय चण्डभैरवा •

मण्डले देवतासूचनम् ।

ॐ ब्रह्मणे स्वाहा सोमाय स्वा • इशानाय • इन्द्राय • till
the end It closes with the following words —

खिलकृदादिद्योमशेष समापयेत् ।

1673.

0490 (1) सर्वतोभद्रदेवता । *Sarvato bhadra devata*
and

(2) लिङ्गतोभद्रदेवता । *Langato bhadra devata*

Substance country made paper $10\frac{1}{2} \times 5$ inches Folia 6 Lines, 8 on a
page Extent in slokas, 100 Character Nagari of the nineteenth century
Appearance fresh but repaired Complete

(1) 5A, इति सर्वतोभद्रदेवता ।

Beginning —

अथ सर्वतोभद्रदेवतास्वायनविधि ।

अथ शुद्धमन्त्रावेद्यो सर्वतोभद्र लिखिम् ।

तद्धेतुप्रकारस्तु हेमाद्रौ खान्दे उक्त ।

• ततो यजमानान्वित आचार्य वेद्या सर्व्वानो-भक्ते मण्डलदेवता-
भ्यापयेत् । तद्यथा—

देशकालो सकौण्यं अमुक[]ग[]भृत[] प्रद्यादिमण्डलदेवता-
भ्यापन पूजनस्य करिष्ये इति सङ्कल्प्य कृत्वा अर्घ्यं मध्ये कर्णिकाया
र्द्धं प्रक्षयञ्जान • भुज्व स प्रक्षय्ते नम प्रक्षयसाराह्वयामि
भ्यापयामि । २ । नमसयामि—

(II) 5A, अथ लिङ्गतो भक्ते देवविधेय । तदाद्य पूर्वे नम कृत्वा,
etc, etc

Colophon —

इति लिङ्गतो भक्तदेवता[] समाप्ता ।

After the colophon there are three lines

1674.

6166 वायुमण्डल । *Viruṇḍa Mandala*

Being an extract from Dāmodra's *Thikkur's* work

Substance country etc paper 10×4½ inches Fols 8 Line 12
10 on 8 p 160 Extent in Slokas 200 Character & are of the eighteenth
century Appearance of land as fed Complete

Colophon —

इति दामोदरठक्कुरकृत विबन्धस्यो वायुमण्डलप्रकार ।

On the drawing of a mystic circle dedicated to Viruṇḍa

Beginning —

वीरस्य ।

मन्त्रपतो मण्डलकरस्य दर्शयति । योऽशारमिति । ततश्च मण्डले
कर्त्तव्ये अष्टदशाक्षरपद्मार्धं योऽशारचक्रं कुर्यात् तस्य परितो
मध्यस्थकं चतुर्मुखं चतुर्द्वारं चतुरस्रं योऽशारस्य कुर्यात्, etc, etc

1675.

2669 *The Same*

Substance country make paper $10\frac{1}{2} \times 5$ inches Folio 3 Lines 18 on a page Extent in slokas 80 Character, Nagara of the eighteenth century Appearance fine Complete

The MS begins with the enumeration of the deities and then respective positions in the diagram of Varuna, in verses Then it proceeds to explain some tract on the subject of the drawing of Varuna mandala, of which it quotes *Pratikas* only The MS contains the diagram also

It begins —

अथ वाङ्मण्डल देवतास्थापनम् ।
 वाङ्मणे मण्डले लेख्या पञ्चविंशतिकोऽङ्गाः ।
 मध्यकोऽङ्गे तु ब्रह्माण्य सोममुत्तरकोऽङ्गे ॥ १
 शिवमीशानकोऽङ्गे तु इन्द्र पूर्वोऽङ्गिकोऽङ्गे ।
 अग्निर्दक्षो यम पूज्यो नैर्ऋत्ये निर्ऋतिस्तथा ॥

The first leaf is taken up with the enumeration of the deities and a figure shewing their respective positions in the diagram

Col —

इति वाङ्मण्डलदेवताः ।

2A, begins —

वाङ्मण्डलव्याख्या । अस्यार्थः । वदेति कथिककेशरदत्ताय
 वदितुं मण्डलात्मक मण्डल चतुष्टयमित्यर्थः । यत्तु कृषिपत् कारिका
 केशरदत्ताय वदितुं मण्डलरूप मण्डलपञ्चकमुक्त तद्वदक्षराद्योर्विभक्त
 देशस्थापनार्थं यदा चतुर्हस्तप्रमाणक मण्डल वाङ्मण्डल कुर्यात् ॥

It ends —

रूपोऽङ्गः कोऽङ्गकोऽङ्गकोऽङ्गः प्रत्येकं यथाश्रोम त्रिवर्गभूषितः कार्यं
 वाङ्मणे सन्नापेक्षया वदितः ।

Col —

इति वाचस्पत्युपनिषत्समाप्ता ।

The last leaf contains the diagram

On the obverse of the first leaf there are two figures under the heading —

मकोनपञ्चाशत्पदं ब्रह्मवाक्यममृतं पद्यम् ।

1676

6256 The Same

Substance country made paper 6½x4½ inches Folia — 1 recto on a page Extent in shloka 30 Character : modern Nagara Devanagari 1927 Appearance fresh Complete

On the drawing of the mystic diagram sacred to Vajras

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः । अथ योऽष्टाक्षरं लिखते ।— त्रिचक्रं चतुरक्ष
माधयित्वा प्राग्वहदक्षिणोत्तराभिर्गवरेखाभिः तदेव चतुर्वर्गम्
कुर्यात् । तानि च पदानि प्रत्येकं नवत्रयाङ्गानि सम्पद्यन्त तत्ता
वहिरनक्षत्रपङ्क्तिषु चतुर्विंशतु पार्श्वयोः कोटकोट्यात् इष्ट इय इय त्र्यम्बा
मध्यकोट्यानि चत्वारि मार्ज्जयित्वा तदुपरिपङ्क्तिषु चतुर्विंशतु
पार्श्वयोः कोटकोट्यात् अथ त्र्यम्बा प्रतिदिशं मध्यकोट्यद्वय इय
मार्ज्जयेत् । तेन चतुर्विंशतु षट् षट् पदानि चत्वारि द्वागणौ सम
द्यन्ते ।

Colophon —

इति इदमेव वाचस्पत्युपनिषत्समाप्ता ।

Post Colophon —

संवत् १८२७ आषाढमासे शुक्लपक्षे द्वितीया शुक्रवासरं वास-
मुकुन्दः लिखितः ।

1677.

9281-9282.

Substance, country-made paper 8x5 inches Folia, 5 (5-9) Lines, 10 on a page Extent in slokas, 50. Character Nāgari Appearance, tolerable Incomplete

This incomplete MS. contains in leaf marked 5, the concluding portion of *Saṁdhya-prayer*, and the remaining leaves marked 5, 6, 7, 8 and 9 contain *बलिबैश्वदेवनित्यश्राद्धविधि* to the end of the *Tarpanavidhi*.

1678.

6460.

Substance, country-made paper 11x4½ inches Folia, 33 Lines, 9 on a page Extent in slokas, 750 Character, modern Nāgari Date, Samvat 1915 Appearance, fresh Complete

Directions for the daily prayers of a Brahmana.

Beginning.—

श्रीगणेशाय नमः । अथ सन्ध्याप्रश्नः ।

तत्राह योगी शास्त्रवत् ।

अत ऊर्ध्वं प्रवक्ष्यामि सन्ध्यापादनविधिं यम् ।

अक्षोरान्नक्षतैः पापैर्यागुपास्य प्रनुच्यते ॥

It ends by giving directions for the worship of *Gāyatrī*.

End :—

गायत्री परमं जगत् गायत्री परमं तपः ।

गायत्रीस्तुतवित्यामो विष्णो वेदयड्भूतिम् ॥

प्रापयित्वा मन्त्रलोकं कुलानामेकविंशतिम् ।

ब्रह्मलोकमर्तिकम् विष्णुलोकं न गच्छति ॥

इति गायत्रीविधानं सम्पूर्णम् ।

Post Colophon :—

शुभं । राम । संवत् १८१५ अषाढमासे शुक्लपक्षे तिथौ ६
भगवानरे ।

1679.

9761 **सन्ध्यापद्धतिः ।** *Sandhyā-paddhati*

Substance country made paper 8x11 inches Folia 16 Lines 26
on a page Extent in folios, 96 Character, Vāgara Date Sam 1817 Ap-
pearance old Generally correct Complete

शिवमासे शुक्लपक्षेऽष्टम्या शुद्धवासरे ।

सन्ध्यापद्धतः लिपिकृतधनुषधरौ ग्रन्थौ ।

श्रावण संवत् १८१७ ।

1680

9882 **सन्ध्याविधिः ।** *Sandhyā-vidhi*

Substance country made paper 8x11 inches Folia 42 Lines 26 on a
page Extent in folios, 100 Character Vāgara Date Sam 1818 Ap-
pearance, tolerable Generally correct Complete

संवत् १८१६ समवे कार्तिकदशम्य ३ भगवानरे लिखितमिदं पुस्तक ।

1681

1976 **श्रीसूक्तविधिः ।** *Śrī Sūkta-vidhi*

Substance country made paper 10½x1½ inches Folia 9 Lines, 16
on a pag Extent in folios, 90 Character Vāgara Date Samvat
1819 Appearance old and discoloured Complete

Colophon —

इति श्री (the name blurred over with ink)
भट्टेन रचिता मद्योपत श्रीसूक्तपद्धतिः सम्पूर्णा ।

Post Colophon —

संवत् १८४८ मिति भादो वदि १३ शुद्धवासरे लिखित्वा काश्या
मध्यमद्वारा ।

Beginning:—

माझे मुझ्जे चोत्याय घोषदन्तधावनादिक कृत्वा आत्ता सन्धा-
दिक कृत्वा गृहमागत्य, etc , etc , etc.

1682.

8511 श्रीसूक्तविधान । *Śrī-Sukta-vidhāna*

With the commentary by Vaidhānātha Paṇḍura

Substance country made paper 11x5 inches Fols. 10 Lines 8 per
page Latent in sh. kas. Character, modern Nāgara Date Suprat
1861 Appearance fresh Complete

Śrīsūktas as used in ritual

Colophon:—

इति श्रीमत्पायगुडोपाख्यमहादेवात्मज-वैद्यनाथविरचित श्रीसू-
क्तविधान सध्याख्यान समाप्तम् ।

Post Colophon —

श्रीसंवत् १८६१ भाे व्यापाद सु दो ४ वार मङ्गल । मालवीय-
बालमुकुन्दस्येदं पुस्तकम् ।

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

सकलदुःखितदात्र पार्वतीप्रेमपात्रम् ।

अखण्डललितगात्र विश्वनाथैकपुत्रम् ॥

रचितविविधचित्र हेमभूषाविचित्रम् ।

मखिखचितसुगात्र भौमि मखाख (१) पत्रम् ॥

The object of the work —

श्रिय प्रणम्य तत् सूक्तं विधियन्त्रादिसंयुतम् ।

पायगुडो वैद्यनाथो व्याचष्टे बालमुकुन्दे ॥

चतुर्विधं श्रियं सूक्तं वेदभेदात्तु यद्यपि ।

हिरण्यवर्णमित्याद्य भूतपक्षयज्ञनादिमम् ॥

रथे अक्षेयित्वं चतुर्कर्म बोध्यं द्वितीयकम् ।

आयतीयं तृतीयं च चतुर्थमथ मष्टकम् ॥

त्रिय धातुर्मयि चेहि तथाप्यासे शिनेरुखा ।
 विष्णुधर्म्मोत्तरे प्रोक्त आमदग्न्याय पृच्छते ॥
 पुष्करेण नृपेयैतत् प्रोचतेऽथ समाश्रय ॥
 एव मन्त्र समाचक्ष्य देवलोप्योविबर्जनम् ॥
 प्रतिवेद अग्न्याय पादो गगनपामजः ।
 योऽस्मात् प्रतिवेदश्च श्रेय लोप्योविबर्जनम् ॥
 अस्मिन् लोके घरे वापि यथाकाम द्विजस्य तु ।
 प्रतिवेदे समाचक्ष्य ओस्मात् पुष्टिवर्जनम् ॥
 हिरण्यवर्णा हरिलोमश्च यस्मिन् द्विजः ।
 योऽस्मात् कथित पुष्पमृगवेदे पुष्टिवर्जनम् ॥
 रथे अक्षेभु वाजेति चतसस्तु तथा ऋचः ।
 ओस्मात्तन्तु यजुर्वेदे कथित पुष्टिवर्जनम् ॥
 अथतौय तथा साम सामवेदप्रतिष्ठितम् ।
 त्रिय धातुर्मयि चेहि प्रोक्तमायन्वये तथेति ॥
 तत्र हिरण्यवर्णमिति सूक्त लिख्यते स्पष्टतयै ॥
 हिरण्यवर्णा हरिणी सुवर्णा रजतचर्णा ।
 यन्मा हिरण्यवर्णा लोप्यो जातवेदो न आवह ॥ १ ॥

There are 15 Rks and 10 slokas, about the Phalaśruti, making the number 25, after which the Vidhāna begins —

- 4B त्राक्षे भुङ्क्षन् चोत्थायवध्यक प्रातिवधाय च ।
 छात्रा संध्यादिकं ज्ञात्वा गृहमागत्य तत्परः , etc , etc
 6A अग्न्योपरिहारार्थं लोप्योपुत्रादि-ऋद्धये ।
 ओस्मात्तस्य अथ कुर्वे नित्य नैमित्तिक परः ॥

The commentary explains only the difficult and disputed portions of the ritual with much elaboration as in fol 7 —

अथ न्यामविषये केचिदाहुः छंदसाद्यधिकरणक मन्त्रविशेषकर्मकन्यासे
 कार्यं यथा छंदसादिपद चटक भावि तथैवाहुः साद्यधिकरणक-तन्मन्त्रविशेषक-
 166

.संस्कृत्यामे कार्याङ्गुलादिपदमपि घटकं भवतीत्यङ्गुलाभ्यां नमस्तर्जनीभ्या इत्या-
दिन्याम इति तप्त आनामोवादितांशेः प्राग्दादिनिर्वाधेय निरोधान् ।

77A इत्येवं कथितं सर्वं विस्तृतं तं प्रसूतम् ।
बोधायनेन यत् प्रोक्तं तदथो लिख्यते इहम् ।

अथातः शोकन्यं व्याख्यास्यामः ।, etc., etc.

In foll. 79B-97A, we have, in Tripundra form the Rks and the Phraṣṭuti ślokaṣ, along with their commentary, at the end of which we have.—

यच्चविंशत्युपानाद्य व्याख्यानं सप्रमाणकम् ।
यथामति मया प्रोक्तं प्रीयता श्रीस्तुतस्त्रिम् ।
अथ वक्ष्ये स्पष्टतायै प्रयोगं सप्रकारकम् ।
क्रमं प्रोक्तं पञ्चतिस्यमावृत्य इहम् सारम् ।

'This portion is in prose

It ends :—

आनन्दकानननिवासि-जनायगण्य-
श्रीविन्दनाथ-पदपंकज-पदपदेन ।
श्रीवैद्यनाथ विदुषागकलापयुक्तं
श्रीसूक्तभाष्यममलं कृतमीश्वरुष्यै ॥

1683.

3205. मनुसूक्तविधानम् । *Manu-Sukta-vidhānam.*

Existence, country made paper 8½ x 4 inches Folio, 4 Lines, 11 on a page. Extent in ślokaṣ, 80 Character, Nāgara of the seventeenth century Appearance, old and worn 1 Complete

It begins :—

अथ मनुसूक्तविधानमापद्यते ।
यस्ते मन्यो इति सप्तम ऋचस्य प्रथमं सूक्तं तदसौ मनुर्ऋषिः
मनुर्देवता त्रिष्टुप् छन्दः इत्यादि ।

A ritual based on Rv. X 83. 84, each having seven

Rks

1A, महाशत्रुपराभवार्ये द्वादशशतम् पुरस्सरणम् । मध्यमशत्रुपराभवार्ये द्वादशसहस्रं । सामान्यशत्रुपराभवार्ये द्वादशशतम् ब्राह्मणेन तु प्रयोक्तव्यम् ।

1684.

3269. *The Same.**From Vinayoga-dīpikā.*

Substance, country-made paper 10½ x 6 inches. Folio 6. Lines, 16 on a page. Text in slokas, 170 Characters Nagari of the nineteenth century. Appearance, discoloured. Complete.

3B. *Colophon* —

इति श्रीविनियोग-दीपिकाया मन्युस्मृत्यविधानम् ।

Vinayogadīpikā seems to be a ritualistic compilation, known only in this fragment. The *Manusmṛiti* is also given at the end. For the *Vidhāna* see Cs Vol I, No 513.

1685.

3015 दत्तपुत्रविधिः । *Datta putra vidhi*

Substance country-made paper 19½ x 11½ inch. Folio 7. Lines 7 on a page. Text in slokas, 100. Characters Nagari in a modern hand. Appearance fresh. Complete.

On the ceremony of the adoption of a son

It begins :—

अथ दत्तपुत्रविधिः ।

पुत्रकष्टे कृते यज्ञाप्रप्तौ दत्तपुत्रस्वीकारं कुर्यात् । तत्र याज्ञा-
याज्ञविदेकः । सपिण्डेषु गोत्रेषु आढपुत्रो मुख्यस्तदभावे अन्य-
सपिण्डः सगोत्रस्तदसम्भवे त्वन्यः तथापि दौहित्रभागिनेयौ इत्यर्थः
इति सर्व्वेनमतमिच्छादि ।

1B, अथ पुत्रपद्विहविधिरुक्तो बोधायनसूत्रे, 2A, अथ प्रयोगः,
3B, आश्वलायनानां तु शौनकोत्तरीया प्रविद्यन्तः कार्य्यस्तत्र मूलवाक्यानि सङ्ग्राह-
कौस्तुभे श्रेयानि, 6A, अथ दत्तकस्य विवाहाद्यपयोगि-गोत्रादि-निर्णयः, 7A,

Colophon :—

इति दत्तविधानं समाप्तम् ।

ओलम्पोन्टसिंहार्यमस्तु ।

1686.

304. अहिताग्नेरन्त्येष्टिप्रयोगः । *Ahitāgne-antyeṣṭi-prayoga.*

Substance, country-made paper 9½×4½ inches. Folia, 88. Lines, 10 on a page. Extent in slokas, 1760. Character, Nigara. Date, Sam 1819. Saka 1684. Appearance, old. Prose. Generally correct.

This is a chapter of Samskāra prakāśa, a comprehensive treatise on Vedic rites, called also Pratāpa Nārasimha. It relates to the observances on the death of both, who has kept the sacred fire, and who has not. A fragment of this chapter comprising 8 leaves only, is noticed in L. 38.

It ends thus :—

वक्ष्यमाणाहिताग्निदहनप्रकारेण अश्रानायतनं खनित्वा गर्ता-
दिकं च कृत्वा इत्यादि आहिताग्निवत् ॥ इमिमावाध्याज्यतो (?)
बुद्ध्यादित्वं च उपासनामात्रेव ।

समाप्तमिदं पुस्तकं ।

संवत् १८१६ शके १६८३ वैचख्यभौमे शुभम् ।

After the date of the MS. follows in a different hand, Palāśaprakṛtidāha which breaks off abruptly at पश्चामृतमन्त्रे

87 A. इति प्रतापनारसिंहाख्ये संस्कारप्रकाशे अनाहिताग्नेरन्त्येष्टिप्रयोगः ॥

अथान्धलायनानां ॥ अनाहिताग्नेरन्त्येष्टिप्रयोगः । प्रायश्चित्तादिपूर्ववत् ॥

पश्चामृतमन्त्रे ।

1687.

6195 अहिताग्निमरणविधिः । *Ahitāgni-maraṇa-vidhi.*

Substance, country made paper 10×4½ inches. Folia, 4. Lines, 12 per page. Extent in slokas, 140. Character, Nagri of the nineteenth century. Appearance, fresh.

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

अथाहिताग्निर्मरणसमयादारब्ध दाहकम्भं लिख्यत । तद्यथा अथ
मुष्णपक्षे सायं होमाभ्यन्तरे रात्रौ च नमानस्य मरणाशङ्कायां तदै
वाग्निं विवृत्य प्रातर्होमं कार्यम् ।

It ends abruptly

1688.

0134 मेतमञ्जरी । *Metamajon*

By Chatta Miso

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः

अथ निरूपेदोऽङ्गदेशिकेति कथयता विधि ।
 नमस्कृत्य हृदयोऽथ जगतश्चाख्यकारण ।
 लिख्यते बालबोधाय आङ्गपद्धतिमुत्तमाम् ।
 नानास्मृतिनिबन्धानां मतमालावद् धीमता ।
 क्रियते च्छादमित्रेण सस्तिमा प्रेतपद्धति ॥

1689.

10140 प्रेताधान । *Pretdhāna* .

Suit country made jape 2 1/2 x 4 1/2 inches Fold 8 L c 1700
S 1 piece in cloth 1c0 Character Niagara of the cloth color
Ligature old and discolored Complete

On funeral rites

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ प्रेताधानमुच्यते । यो अन्वत्य शमीगर्भ इत्यग्नौ व्याहरति ।
 कस्माद्वयवाहादित्यभिभव्य व्याधु मे घेहौत्वस्य तदभाव योषि
 जाया सदराहते + + जमदग्न इत्यस्य वा लोपः । (१) ।

No color; brown

(1826)

1690.

6129 अन्त्येष्टिपद्धतिः । *Antyeṣṭi-paddhati.*

By Deranātha, son of Prāṇanātha.

Substance, country-made paper 10½×1½ inches Folia, 60 Lines, 9 on a page. Extent in slokas, 1200. Character, Nagria of the nineteenth century Appearance, old and worn out Complete

Beginning:—

श्रीगणेशाय नमः ।

प्रणम्य परमात्मानं गणेशं कामदं शुभम् ।

सर्वेषामुपकाराय तन्मोक्षान्त्येष्टिपद्धतिम् ।

आसन्नमरणं पित्रादिकं ज्ञात्वा पुत्रादिभिर्होत्रैर्नौत्वा प्रायश्चित्तं
कारयेत् ।

End:—

सत्याननेकानालोक्य प्राणनाथस्य सनुना ।

देवनाथेन रचिता काश्यामन्त्येष्टिपद्धतिः ॥

Colophon:—

इति श्रीप्राणनाथात्मज-देवनाथ-विरचिता अन्त्येष्टिपद्धतिः समाप्ता ।

1691.

245A. अन्त्येष्टिपद्धतिः । *Antyeṣṭi paddhati.*

Substance, country-made paper 10×1½ inches Folia, 81 Lines, 9 on a page Extent in slokas, 1300 Character, Nagaria Date, Sarp 1885 Appearance, fresh Complete

A priests' manual for all the obsequial rites to be performed from the day of death to the end of the year, including Sabhamarana or cremation of females along with their deceased husbands

The forms of the ceremonial are, however, different from the forms in vogue in Bengal.

It begins:—

श्रीगणेशाय नमः ।

अन्तिष्टोपद्धति । सर्वेषामुपकाराय तनुतेऽन्त्येष्टिपद्धति । १ ।

अ[र]सन्नमरणं पित्रादिकं ज्ञात्वा पुत्रादिभिः । अथ स्मार्त्तामृता-

धानम् । अ[1]विमनम् । प्रागायाम । अद्येत्याद्येव गुण
विशिष्टायां पुण्यतिथौ । अपसव्य गोत्रम्यामुक्तेतस्य उच्छिन्नामेदा
दार्पे स्मार्तम्यताधान कर्मिणे । अरक्ष्योदरदक्षिण प्रेतमाणि दत्त्वा
व्ययन्त (Rv III, 29, 10) इति समारोपमन्त्र पुत्रादिर्जपेत् ।
व्ययन्ते योनि रपि खरमन्त्रार मन्त्रत् ॥ (?) आवमथ्यामे पश्चाद्
यस्यामे जुह्वतो इति मन्त्रेण भयित्वा आवमथ्यामे स्थापन । स च
मन्त्र ।

यस्यापोऽमे जुह्वतो मरसकाभा

सङ्गन्त्ययन्ते यममानधाम ।

अरा तु ते हविषत् पादनायते

स्वर्गं लोकेभिमन्त्रे प्रेतये नु ॥

इति मथन-मन्त्र ।

It ends —

अथ द्वादशाहे सपिण्डीकरणाश्राद्धे तन्मध्ये आसन भाजन प्रद
क्षिणान्धूनातिरिक्तान्तत् सर्वं परिपूर्णंतास्तु । अस्तु परिपूर्णं आसन
नैरिन्द्र दान इधामेव गोमवेद(?)तेषां वा उभयतो प्रसयति अनेन
सपिण्डीश्राद्धयज्ञेन पीतर स्वरूपी न यस्य स्मृत्वा(?)आश्रुतायै
नम (?) गपायै नम गदाधराय नम पुण्डरीकाक्षाय नम विष्णवे
नमः । गद्याक्षतश्राद्धफलमस्तु ।

Col — इति श्रीमपिण्डीकरणाश्राद्धयज्ञप्रयोग ॥ ६॥ मितौ कुवार सदि
८ न १८८५ ।

*The MS has at the beginning two leaves which
begin —*

श्रीगणेशाय नम अथ शाला अथेन श्राम्यपादयति, etc

And — श्रीं अयो ह वै देवाय हत कुम्भप्रेष्ठ तस्मा स्तदर१११ सम्पदपन्ति
क्षिप्रेष्ठ इम ऋच बुद्धोदिति तस्मादराहो गाव उपानद्वा उपमुच्यते ।

इति शाला समाप्तः ।

शुभमस्तु । श्रीराम ।

The subjects treated of —

इति सक्षेपता सङ्गमनविधि — 6B, अथ पञ्चकमरुणविधि — 6B,

इति पञ्चाङ्गति — 7B, इति अश्वपुराणोक्त पञ्चकविधानम् — 9A, अथ

पञ्चदानम् — 11A, इति प्रथमदिनकृत्यम् — 16A, अथ अस्त्रिसञ्चयन-
 विधि — 16A, अथ अस्त्रिसञ्चयनश्राद्धविधि — 17B, इति द्वितीयदिन
 विधि — 21A, अथ तृतीयदिनकृत्यम् — 21A, अथ चतुर्थदिनकृत्यम् अथ
 पञ्चमदिनकृत्यम् — 21B अथ षष्ठदिनकृत्यम् — 22A, अथ सप्तमेष्टि-
 कृत्यम् — 22A, अष्टमदिनकृत्यम् — 22B, अथ नवमदिनकृत्यम् — 23A,
 अथ दशाष्टबलि — 23B, इति दशाष्टविधि — 24B, अथ एकादशाष्ट
 कर्तव्यता लिख्यते — 24B, अथ विष्णुतर्पणम् — 26A, इति दशोत्सर्ग —
 37A, अथ महेकौष्टिआहुतम् — 37A, अथ दशमश्राद्धम् — 39A,
 अथ महेकौष्टिआहुते दानानि — 39A, इति उत्क्रान्तधेनुदानम् — 40A
 अथ उपधेनुदानम् — 40A, इति ऋणधेनुदानम् — 41A, अथ पर-
 दानम् — 41A, अथ इक्षुमर्दनौकादानम् — 41B, अथ तिलपात्र-
 दानम् — 42A, अथ हतपात्रदानम् — 42A, अथ लवणदानम् — 42B,
 अथ लोहदानम् — 43A, अथ कार्पाशदानम् — 43A, अथ तैलदानम् —
 43B, अथ सप्तधान्यदानानि — 43B, इति ब्रीहि — 44A, इति यव-
 दानम् — 44B, इति गोधूमदानम् — 44B, इति मुद्गदानम् — 45A,
 इति माषदानम् — 45A, इति प्रियङ्गवदानम् — 45B, अथ तिल-
 दानम्, 45B, अथ दण्डदानानि — 45B अथ मोदानप्रयोग — 46A,
 अथ भूमिदानम् — 46A, अथ तिलदानम् — 46B, अथ हिरण्यदानम् —
 46B, अथ आज्यदानम् — 47A, अथ वस्त्रदानम् — 47A, अथ धान्य-
 दानम्, 47B, अथ गुडदानम् — 47B, अथ रौप्यदानम् — 48A
 लवणदानम् — 48A, अथ चतुर्दशउपदानानि — 48B, अथ अन्नदानम् —
 48B, अथ उदकदानम् — 49A, अथ उपानहोदानम् — 49A, अथ
 कमण्डलुदानम् — 49B, कृत्तदानम् — 49B, अथ वस्त्रदानम् — 50A,
 अथ यष्टिदानम् — 50A, अथ लोहदण्डदानम् — 50A, अथ अधोष्टिका-
 दानम् — 50B, अथ दोषदानम् — 50B, अथ तिलदानम् — 51A,
 इति ताम्बूलदानम् 51B, इति चन्दनदानम् — 51B, अथ पुष्पदानम् —
 52A, अथ शय्यादानम् — 52A, अथ गजदानप्रयोग — 53A, इति
 रथदानम् — 53B, अथ श्रितिकादानम् — 53B, इति भक्ष्योदान-
 प्रयोग — 57B, इति गृहदानप्रयोग — 59A, अथ दास्योदानप्रयोग —

सपिण्डीकरण-याज्ञे पिण्डप्रत्यवने निषण्ण गोत्राणामादित्यरूपाणां
 दादशेऽहनि सपिण्डीकरणयाज्ञे पिण्डप्रत्यवने नि निषण्ण (?)
 एनः समस्ताः पितरः अथ समर्पयामि गन्धं समर्पयामि अक्षतान्
 समर्पयामि पुष्पं समर्पयामि, घणं समर्पयामि, दीपं समर्पयामि.
 नैवेद्यं समर्पयामि, फलं समर्पयामि, फलताम्रसदक्षिणां समर्प-
 यामि । गोत्राणां वसुहृदादित्यस्वरूपाणां दादशेऽहनि सपिण्डी-
 करणयाज्ञे यतानि ।

Here the MS. breaks off abruptly.

The subjects treated of are gleaned below from the
Nankalpa or the solemn vow-

दहनयाज्ञ, 1B; अश्विनश्चयनयाज्ञ (अग्निसंवेगयाज्ञ ?) 3B; पिण्ड-
 प्रदान, 5B; प्रेताय यमाय पिण्डप्रदानम्, 6A; पुरकपिण्डप्रदानम्, 9A;
 तिलतोयपात्रदानम्, 10B; मातृगणहितकुम्भदानम्, 11A; उग्रोदकैस्तर्पणम्,
 12A; विष्णुपूजनम्, 14A. मन्त्रैकोद्दिष्टयाज्ञ, 14B; मन्त्रैकोद्दिष्टयाज्ञे
 पिण्डप्रदानम्, 16B; सपिण्डीकरणयाज्ञम्, 20B; सपिण्डीकरणयाज्ञे आसन-
 दानम्, 22B; सपिण्डीकरणयाज्ञे पिण्डप्रत्यवनेजनम्, 26B;

1693.

1928 श्रीर्द्धदेशिकम् । *Amiddha dathika*

Substance, country-made paper [9x4 inches] Folia, 15. Lines, 9 on
 1 page. Extent in slokas, 270. Character, Nigala of the eighteenth cen-
 tury. Appearance, old and faded.

On obsequial rites

Begins :—

अथ दाहसाधने अग्नौ विरुद्धवचनानां व्यवस्थोच्यते । तत्र सदन-
 रत्ने वृद्धयाश्रवणम् ।

आहिताग्निर्धन्याय दग्धव्यस्त्रिभिरग्निभिः ।

अनाहिताग्निरेकेन लौकिकेनेतरो जनः ।

अनाहिताग्निः केवलं स्मार्त्ताग्निः इतरः श्रौतस्मार्त्ताग्निरहितः

10A, अथ भारद्वाजसूत्र लिखते, 10B, अथ आहितामराश्वलाय-
नोक्तदाहविधि, 13A, इति आधिकदाहविधि. 14A, अथ मध्वाग्नि
बौद्धदेहिकविधि । विश्वेश्वरोये बौधायनश्रौतको । यतौना प्रेतसंस्कारविधि
आस्यास्याम् ।

The later authorities consulted

1B, सत्यार्थसार, 2A, नारायणवृत्ति, 2B, आपस्तम्बीय भाष्यकार,
8A, श्रीरङ्गकृत-प्रेताधानप्रयोगः, 8B, चिकाग्रमङ्गलम्, देवयाज्ञिका 10B,
प्रायश्चित्तप्रदीपः ।

1694.

४००८ विच्छिन्नाग्नेरनाहिताग्नेश्च घृतस्य अग्न्याधानपूर्वक-
दाहविधिः ।

*Vicchinnaagneṣaṁśaḥ itaḥnāśaḥ purāṣaḥ Agnyadhāna
pūrvaka dāha vidhiḥ*

Substance consisting male paper 10x4½ inches Folio 10 lines, 8 on
a page. Printed in India 20 113 lines. Value of the 113 lines out of
appearance fresh. Complete

The object of the work —

अथ बद्धकाल विच्छिन्नाग्नेरभिर्होचिष्य घृतप्राधानेऽह्नेऽकस्मा
अग्नये सूत्रान्तरोक्त स्यात्प्राधान दाहादि विधिश्चोच्यते ।

Colophon —

इति विच्छिन्नाग्नेरनाहिताग्नेस्तथाप्राधानपूर्वक दाहविधिः ।

Then a few lines more in a different hand on the same
subject

1695.

४००९ अनाहिताग्नि-दर्शश्राद्धप्रयोगः । *Anahitaagni
Darśa Śrāddha-prayoga*

Substance consisting male paper 10½x11 inches Folio 1 lines 12
on a page. Printed in India of the 15th century. Appearance old
but clean and not out. Complete

Beginning :—

श्रीगणेशाय नमः । श्रीनकुलवागोचर्य्य नमः । श्रीमद्विष्णुपद्मो-
दसिंहाय नमः ।

अथ दर्शनाद्वाङ्मययोगोऽभिधीयते ।

नावा नृसिंहं पिष्टयश्चदर्शनाद्वाङ्मयस्य व्यतिपाद्विगोप ।

अनादिताम्रे स्मृतिपुक्प्रयोगो बुभुत्सकोपाय विधित्तमतेऽसौ ।

कर्त्ता पूर्वेषु पूर्वोक्तयाद्वाच दद्यानि सम्पाद्य उद्धृतलमूषलादि-
गृहोपकरणानि शोषयित्वा निरामिष सखदेव भुक्त्वा पूर्वोक्तलक्ष-
णान् ब्राह्मणान् निमन्त्रयेत् । तत्राप्य क्रमः ।

End —

अग्नौ-करण-ब्राह्मणभोजन-पिण्डदानरूप-कर्मत्रयात्मकमन्त्र-
आज्ञेन मम पितृणामक्षय्य पिण्डद्वारा श्रीपरमेश्वर प्रीयता
मित्युक्त्वा ।

1696.

8220 पिण्डपितृयज्ञ । *Pinda-pitr-yajna*

Substance country mela paper 8x12 inch. Folio 13 line 8 on a
page. Latent in Shikar 150. Character Végata of the eighteenth century.
Appearance discoloured. Complete.

It begins —

तान्यस्तौ पार्वण्यं पूर्वेषु गृह्यामन्त्रयन्त मासि मासि काभ्य
आभ्युदयिकमेकौद्विष्ट चेति । पार्वण्यमावास्याया भव पार्वण्यं तदा
द्वितामि पिण्डपितृयज्ञं कृत्वा करोति । अनादिताम्रेस्तु तदितरेण
व्यतिपाद्यते । यथादौ पिष्टयज्ञो यावदिष्टाधानादथ पार्वण्यं ब्राह्मण
पक्ष्यौषाधाच्छदानान्तं पुन पिष्टयज्ञं आमेच्छणानुप्रहरणात् पुन
पार्वण्यमादपिष्टञ्चानादयोभयशेष क्रमेण समापयेदेव व्यतिपाद्यस्त
मिम उदाहरिष्याम । इत्यादि

It ends —

प्रत्याब्दिकादीनि मासि आह यदि पार्वण्यं स्यात्तदा तत् पार्वण्यं
तेन विकल्प्यते काम्य चेत् कियत् तदा पार्वण्यं मासि आह च
तेनैव मिथ्यत ।

1697.

10219. कोकिलमत । *Kokila-Mata*.

Substance, country made paper. 10x6 inches. Folia, 11 of which the first is missing. Lines, 15 on a page. Extent in Slokas, 10. Character Nagari. Date, Samvat 1678. Appearance, old and worn out.

Colophon :—

इति कोकिलमत ।

Post Col. —

संवत् १६७८ वर्षे चैत्र शुदि ४ बुधे दीक्षावाप्तम् अनन्त काशो
सवरायपुरमध्ये लिखितम् ।

3.1. कोकिलपद्ये । अथष्टकास्तु द्विपार्वणं याज्ञ प्रकर्तव्यम् । पितृ
पितामह प्रपितामहाः । मातृमातामह प्रमातामहा । इत्यमेव वृद्धौ वृद्धिश्चाज्ञे ।
वर्षे वामावास्यायामथरपद्ये च । एकमेव लघुऽहर्नि । पितृणां मातृणां संवत्सरेऽ-
हर्नि एकमेव पार्वणं । अन्ये केषिद्वर्षमात्रिधात् वृद्धौ वृद्ध्यागमश्चाज्ञमाह ।
तदपुनर्त्तं । यतोऽप्ये एतदहर्नि । आभ्युदयिक षटपिष्टमेव कुर्यात् । कोकिलपद्ये
ततोऽथपार्वण-निषेधात् । यत् य + + वक्ष्यति ।

कोकिलस्य यथापद्ये याज्ञं कुर्याद्विपार्वणम् ।

गयावृद्धौ न दातव्यं ततोऽयत् कदा च नेति ।

Antiquity of the Kokilāmat :

3A, तथा कर्कभाष्ये ।

मातृमुखं सदाकाल कोकिलामतमौदृष्टम् ।

नवतोन्येषु देशेषु निवसन्त्ये वाग्निव ।

आभीश वणिजोपौत्य याज्ञं कुर्वन्ति यवत ।

मातामह मातृमुख मागोपानप्रतिदिन ।

It refers to the rules of Śrāddha according to a particular school, called Kokilāmata

1698.

3243 काम्यदृपोत्सर्गप्रयोगः । *Kāmya Tr̥ṣṭasarg-pratyōga*

Substance, country-made paper. 8x4½ inches. Folia 5. Lines 9 on a page. Extent in Slokas 27. Character Nagari of the nineteenth century. Appearance discoloured. Complete. Date Samvat 167

It begins —

अथ काम्यलघोत्सर्गविधि भविष्योत्तरे ।
लघोत्सर्ग पुनात्येव दशातीतान् दशवरान् ।
लघोत्सर्ग पितृणा तदक्षय्य समुदाहृतम् ॥

It ends thus —

प्रयोगारम्भात् पूर्वमेव वत्सतरौणा दोषेन अन्ते तदीयपयसि
ब्राह्मणभोजनार्थं पायसं अयम विधानात् । श्रेष्ठं यथासूत्रं पौराणं
गोपसहारेण कार्यम् ॥(१)

Colophon —

इति लघोत्सर्ग समाप्तः ।

Post Colophon —

संवत् १८६७ ज्येष्ठ कृष्णपक्षादश्या मुखवारः ।

1699.

3285 *The Same*

Distance country, made paper 8x4 inches. India. Lines, 9 on a
page. Extent in slokas 40. Character Nagari of the early eighteenth cen-
tury. Appearance, discoloured. Complete.

The Samkalpa runs thus —

देवकालो सकीर्त्यं मम कारिकादि समस्त दोष परिहारद्वारा व्याकृत्य
सन्तानाविच्छेदाय लघोत्सर्गं करिष्ये । तदङ्गं सति पुण्याश्चवापन मातृकापूजन
नान्दीश्राद्धं व्याख्यादिवरणं च करिष्ये । आदौ निर्विघ्नतामिच्छामि मग्नपति
पूजनं करिष्ये ।

It ends —

लघोत्सर्गसाङ्गतामिच्छामि तिलानुदकुम्भ मा वासो हिरण्यं च
वद्यात् । ब्राह्मणभोजन भूयसो [दक्षिणा] दद्यात् ।

Colophon —

इति लघोत्सर्गप्रयोगः ।

1700.

3298. नीलहयोत्सर्गयज्ञः । *Nila-Hayotsar-ga-yajñah.*

Substance, country made paper 10x4½ inches. Folio. 8 Lines, 11 on a page. Extent in shloka, 260. Character Nāgara. Date Samvat 1825. Appearance, discoloured. Complete.

No Colophon.—

The date of the manuscript:—

मवत् १८२५ मिति माघवष्प द्वितीया लिखितम् । प्राननाथ-
हस्ताक्षरमुक्तकं समाप्तम् ।

In a different hand—

इह पुस्तकमाचार्योपनामक-गोपालभट्टात्मजशम्भुनाथस्येवं पल-
कम् । स्वार्थे न तु परार्थम् ।

The Samkalpans—

1 A. मम अमुककामनानिर्झर्य ममस्तपितृणां विद्यालोकाशायये
ओषामेवमप्रोक्त्यर्थं नीलहयोत्सर्गार्थं कर्म करिष्ये ।

The description of the Manuscript—

1 A. लोहितो यक्ष वर्णस्य मुखे पुष्पे च पाशुर ।
श्वेत खुरविधागाम्भा न नीलो ह्यथ उच्यते ।

1701.

8236. नारायणबलिप्रयोगः । *Narayana-bali-prayoga.*

Substance country made paper 12x4½ inches. Folio. 8 Lines, 7 on a page. Extent in shloka, 80. Character Nāgara of the nineteenth century. Appearance, fresh. Complete.

It begins—

शुद्धिकादश्या नवौतीरादिशुद्धिदेये श्रावादिनित्यक्रियान्ते प्राणा-
ग्रामान्ते नौर्यादिमहोत्सवान्ते मदोयकुलामिहर्द्धि-प्रतिबन्धकस्य
प्रेतस्य प्रेतत्वनिवृत्त्यर्थं नारायणबलि करिष्ये इति सकल्प्य तदादौ
विष्णुपूजन करिष्ये ।

Colophon:—

इदं पुस्तकं नारायणवलि-प्रयोगः समाप्तः ।

1702.

5701. नारायणवलिः । *Narayana-vali.*

Substance, country-made paper. 9½ x 3 inches. Folio, 10. Lines, 7, 8 on a page. Extent in Slokas, 192. Character, Nagari of the nineteenth century. Appearance, fresh. Complete.

Every leaf is marked, on the reverse, नारायण on one side and वलि on the other.

The Śrāddha of a yati consists in Nārāyaṇa-Vah, or offering, to Nārāyaṇa on the 12th day after death, in the belief of the identity of Nārāyaṇa and the deceased yati.

Beginning:—

योग्यधाय नमः ।

ततः कर्ता सिद्धिं मतस्य ब्रह्मभूतस्य नारायणरूपिणे हृदये तप्यं करिष्ये ।

5A, ततो द्वादशेऽङ्गि नारायणवलिं कुर्यात् । तत्र प्रयोगः ।

12B, इत्यायव्यं शास्त्रोक्तनारायणोपनिषत् समाप्तः ।

14A, इति बौधायन-श्रौतकथमन्त्रब्रह्मसूत्राचारानुष्ठौतो नारायणवलि-प्रयोगः । अथ द्वादशे वा यथाचार-समाराधनम् ।

Last Colophon:—

इति नारायणवलि-प्रयोगः समाप्तः ।

1703.

6258.

Substance, country made paper. 8x4 inches. Folio, 3 to 12, of which the 9th and 10th are missing. Lines, 7 on a page. Extent in Slokas 100, as stated at the end of the manuscript. Character, modern Nagari. Appearance, fresh.

Two works

I. 6A. इति नारायणवलिः समाप्तः ।

The Samkalpa or resolution runs —

3B, असुक्तगोत्रस्यासुक्तप्रेतस्य आत्महत्या वापदित्वादित्यनित पापन्यदाग
मौद्धदेहिकसम्पदानयोग्यतामिच्छुष नागयन्त्रवलि कर्मिणे ।

II — नागवलि by Gopinatha, son of Vithala

Colophon —

इति श्री श्रीवमाधवाग्निहोत्रसूत श्रीव गोपीनाथकृत नागवलि
प्रयोग समाप्त ।

Post Colophon —

ग्रन्थसंख्या १०० । इह पुस्तक मद्रासिवसट्टेव लिखित स्थाय
प्ररोपकारार्थम् ।

Beginning in 6A —

भविष्ये शुचिष्ठिर ।

छाया छण्ड महायोगिन नृणा जेन हनुना ।

विविधोपद्रवा कुलदुपमानादिभिर्विभौ ।

मन्त्रान्-प्रतिरोधश्च छपया तद्वद्व मे ॥

छाया उवाच ।

श्रुतु पाषे प्रवक्ष्यामि लोकाना दितकाव्यया ।

यत् इष्ट हि त्वया राजन् तन्निदानमपेयत ॥

जन्मान्तरेऽप्यवैतस्मिन् क्षत सर्ववधो हि वै ।

तेषामुपश्रवा ह्येते ज्ञायन्ते वाच सप्रव ॥

काव्यो नागवलिस्तु मर्मनस्कारपूर्वकम् ।

लिखीतान्वा योर्ध्वमास्या पक्ष्म्या कारयेत्त ॥

अप्रलेपानक्षत्रे(च) द्यकतैद्यमन्त्रस्मिन् (मन्त्रस्य)वा तु कारयेत् ।

इति श्रौतक ।

तत्रादौ षडुष्यां छप्पलाणि पूर्वोत्तराङ्गसहितानि छत्वाष्टम प्राणा-
नायम्

नया मदौषपुत्रकन्यादिभिर्वा इह जन्मनि जन्मान्तरेषु वा
ज्ञानतोऽज्ञानतो वा या क्षत सर्वशक्त्यनितयाशेषमनद्वारा

कृष्टाद्यपह्नवनिघ्नभार सर्पस्योत्तमश्लोकप्राप्तये भद्रशाना सर्पवाधा
निवृत्तार सर्वमपाधितायश्रीमन्नन्तस्य प्रतिवे यथाज्ञान
स्थामिभितोपचारे सर्पमस्त्राः पूर्वक नागबलि अष्ट कर्मिण्य ।

It ends —

नाना यज्ञान समालोक्य गोपीनाथः शिवाय्य ।
सन्तोषाय विविदुषा अकरोत् प्रेतदीपिका ॥
आदित्यान्तपर्यन्त आलोक्ष्येय विपद्दण्डः ।
विचार्य सदा प्रयुजोद्यममाश्रित ॥ (१)

1704

6259

Stata ce co tte ale i for 10x4 i clea fela 17 I e Jan
p h Ext t clo s 50 Cla ter mole : \adana D t Sak 1710
Alous ce fresh Co plele

Two words

I — 2A इति नारायणबलिप्रयोग ।

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ नारायणबलि प्रारम्भः ।

कृता युक्तीकादृशा नदीतीरादिमुषो देशे कानादिनित्यस्त्रियान्ते
आचम्य प्राणानायम्य देशकालौ सकीर्त्य मदीयकुलाभिबुद्धि
प्रतिबन्धकक्षय प्रेतस्य प्रेतत्वनिवृत्त्यर्थं नारायणबलि करिष्ये ।
इति सकीर्ण्य

II — अथ नागबलि (By Gopinath Dikshit) तत्र शौनक

अथ ब्रह्मामि सपस्य भस्कारविधिमुत्तमम ।

मिनौशाल्या धौर्जमास्था कारवेद्विधिवत्ततः ॥

पशुभ्यामथवा कुर्यादश्लेषायुग्मदिनेऽथवा ।

कृतसर्पवधो विप्र पूर्वञ्चमनि वा यदि ॥

स्वात्वागत्य ततो ब्रह्मदण्ड दद्याद्विजातव ।

वध प्रख्यापयेन्नापि चरेत् कक्षास्यतुर्दश ॥

त्रयेऽस्मिन् जन्मनि कृते लोहदण्डं दिशरतये ।
 दद्यात् पापविशुद्धये ओत्रियाय कुटुम्बिने ॥
 विधाय दण्डमूल्यं वा क्षमाये सति दापयेत् ।
 साक्षादधातु कर्मकर्तुरेतदेव प्रदापयेत् ॥

... ..

4A, अथ प्रयोगः ।

गुरुशुक्रास्तादिरहिते काले इयमङ्गुलिपि पौर्णमास्याममावास्या वा
 पञ्चम्यामग्नेर्घातुक्तदिने वा कुर्यात् । तत्राधिकाशाय चतुर्दशलाक्षात्मक प्राय-
 श्चित्तं चरेत् ।

Colophon .—

इति गोपीनाथ दीक्षितप्रयोगे पुचोत्पत्तीरुपाय (?)

Post Colophon —

स्त्रायं परार्थम् । शके १७७६ मध्ययनाम सप्तमरे मार्तण्डीयं-
 मासे शुक्लपक्षे एकादश्या तिथौ सुखवारे तद्वितपुस्तक
 समाप्तम् । रामभुक्तेन लिखितम् । आगजाननार्पणमस्तु ।
 श्रीशम्भार्यसमस्तु ॥

1704A.

8377 आङ्गकृत्यप्रदीप ।

By P. path's Homa

Substance country made paper 10 x 1 1/2 inches by 7 1/2 Lines 9 on a
 page Extent in sheets 1320 (1320) Nagas of the eighteenth century
 Appearance, old and discoloured & complete

A Comprehensive work on Śraiddha.

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

गुरुर्षदेशे मुनिवाक्त्रयोधान् मता समाचारपथं विदित्वा ।
 श्रीहोत्रिलो मन्दघियां धिताय वक्ति स्फुट आङ्गविधिप्रभेदान् ॥
 आदौ श्रद्धा श्रद्धाश्रय श्रद्धाकाल स्ततो हविः ।

पुष्पधूपादिकथन ब्राह्मणानां परीक्षणम् ।
 उद्देशः पाब्धविधेर्निमग्नमनन्तरम् ।
 कर्तुं भोक्तुं च नियमा विन्धेदेवविवेचनम् ।
 कथनं चार्घ्यपात्राणां भक्षस्य परिवेशनम् ।
 पिण्डदानादिकं पिण्डप्रतिपत्तिरनन्तरम् ।
 आभ्याज्यं तथा जीवन्मुक्तिश्चाज्जनिर्यम् ।
 आज्यं द्विपिण्डके तावत् पुत्रिकायां सुतेन वा ।
 एकोद्विष्टद्विजिनयतीर्यगाज्जानि च प्रमात ।
 अथ प्रेतस्य निहति साङ्गाप्रेतस्य संस्कृतिः ।
 अन्नारोहणमन्तोक्तं विधेयविधिसंयुतम् ।
 रजस्तलासूतिरुद्योगभिर्ग्राह्यैश्च संस्कृतिः ।
 पञ्चके संस्कृतिर्येन तोयदानविधिस्ततः ।
 अधिकादि विवेकोऽथ प्रेतपिण्डादिकं तथा ।
 प्रवेष्टाश्लोषणियमावस्थिसंययनं ततः ।
 अस्थिक्षेपोऽथ गंगाधामाश्लेषान्तविधिस्ततः ।
 दाहः पण्यंरस्याथ बालसंस्कारनिर्णयः ।
 पतितानां च संस्कारो यतिसंस्कार एव च ।
 एकादशाहश्चाज्यं च दधोत्सर्गस्य विस्मृतिः ।
 द्वादशाहदिविषयः सपिण्डौकरश्च ततः ।
 श्रीश्रीरिलेन कृतिना सर्व्वमेतद् विविच्यते ।

Colophon —

इति त्रिपाठि श्रीश्रीरिलेविरचिते आज्यकल्पप्रदीप समाप्तः ।

In a later hand —

ग्रन्थसंख्या १५८० । रत्नचरसुत नन्दकेश्वर ।

1705

6281 सर्व्वसूतिसंग्रहः । *Sarva Sūti Saṅgrahaḥ*

Substrate country nado paper 9x4 1/2 inches fol 12 lines 11 1/2
 a page Character Nagara of the early 17th century Approximate
 old and d scribe red Complete

Colophon.—

इति सर्वस्मृतिसमूहः ।

A collection of ślokas about Vedic rites, numbering
286

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

अग्निहोत्रं सुविशेषं यस्मिन् देशं प्रवर्तते ।

दशयोजनविस्तीर्णं काशीलोत्रं तदुच्यते ॥ १ ॥

दशजन्मादिभिर्वेदैः शतब्रह्मापरिग्रहः ।

सहस्रजन्मनामन्ते सोमं पिबति वा नवा ॥ २ ॥

श्रुतिमान्ना धनं ज्ञाया युद्धं यस्तु चतुष्टयम् ।

तस्याग्निहोत्रं सर्गाय नरकावेतरस्य ॥ ३ ॥

Topics —

4B, अथ पूर्वनिर्णयः 9A, अथ ब्रह्माधानम्, 10A, दशंपूर्णमान
विहारलक्षणम्, अथ चतुर्भागविहारः . 10B, पशुविहारः 12B इति
मूल्याध्याय-पूर्वपात्र-लक्षणम् ।

The authorities —

1A, पाराशरस्मृतौ, श्रौतक, 2A, स्मृतिसमूहः, बृहत्काण्डे 2B,
चतुर्विंशतिमते, स्मृत्यर्थसारे, 3A, व्याख्यान, यम, देवल, पठौनसि
आधानदोषिका, 3B, याज्ञवल्क्य, बृहद्श्रौतक, सायणाचार्य 4A गर्ग,
4B, शालातप, सुमन्त, स्मृतिदोषिका; प्रयोगपरिज्ञाते, 5A, मदनमोह,
परिज्ञाते, षट्षिप्रश्नमते 5B, हन्दोगपरिशिष्टे, 6A, स्मृतिचिन्तामणौ
6B, प्रदीपचन्द्रिकाया, 7A, स्मृतिभास्करे जारौन, दशस्मृतिसमूहे विष्णु
कात्यायनेनोक्तम् ।

1706.

1912 अष्टदोषवादः । *Isa dosa vada*

Substance, contents of paper 1160, inches folio 20 to
22 on 17 17. Front in slokas and Character Number of the seventeenth
century. A pen and ink faded Complete

Two different handwritings, one to line 5, leaf 6B
The same handwriting in the three last lines at the end of
the manuscript

Eight defects on the substitution of barley for paddy
in Srāuta sacrifices

It ends —

अतएवोक्त पूर्वकारिकान्ते भट्टपदै ।
एवमेवो ऽष्टदोषो हि यो ब्रौह्मिण्यववाक्यो ।
विकल्प आश्रितस्तत्र गतिरन्या न विद्यते ॥
इत्यष्टदोषवाद ।

Mangalacama —

ॐकारवाच्य भवममृतारम्
भक्तिकलाय सुमुख च नित्यम् ।
ज्योति स्वरूप निगमैकवेद्य
त रामचन्द्र शरणा प्रपद्ये ॥

The work begins —

केचित् श्रीज्ञान प्रोक्षति श्रीहीनवहन्ति इत्यपूर्वनियमविध्युदाहरणयो
श्रीह्येन विधीयमानयो प्रोक्षणावहनयोर्व्यवसाधारण्याथ ब्रौह्मिण्य
परमिति सिद्धान्तमर्यादा । सा अनुपपन्ना । तथाहि लक्षणाया अन्वयानुप-
पत्ति तात्पर्यानुपपत्तिर्वा बीजम् । न चेष्ट साक्षि । श्रीष्टित्वावच्छेदेन प्रोक्षणा-
वहनयो कस्या अप्यनुपपत्तेरप्रतिसन्धानात् ।

1707.

1881 अग्निहोत्रे दम्पत्योःसहाधिकारनिर्णयः ।

Agnihotra dāmpatyōḥ sahādhikārāṇi nīrṇayaḥ

Substance, for १५५५ 8 1/2 x 11 1/2 x 10 1/2 inches 10 Times on 1 page
Printed in 10 1/2 x 11 1/2 x 10 1/2 inches 10 Times on 1 page

It begins —

अथ सर्वेषां ग्रन्थानामुपोद्घातत्वेन क्रिष्विदुच्यते । अग्निहोत्रे
दम्पत्योः सहाधिकारः अतिस्मृतिपुराणन्यायसिद्धः । अनेक-

प्राथम्यतया लोचनया पक्षद्वयं सिध्यति । यद्यौ यत्रमानेन गमा
इति रुक् । यत्रमानम्याहुमिति द्वितीयः । अथ प्रमातानि
तथाहि चिक्राद्यमगदगाः ।

= आहितादिधर्मतन्त्रोक्त आदधानोन्वया मधु ।

कृताहम्भादिधर्मोपि कृतमोममयोपिवा ।

It ends —

यथा गोदोहनस्य प्रकृतिवत् विकृतिः कर्तव्या इत्यप्यहोरात्र्योदक-
कृतादुप्राङ् विकृतौ नातिविप्रति इत्यनारम्भकमेव । अतएव
मन्त्रौ सूत्रकारौ न सञ्जातत एव नियम इत्याहुमिति ।

Authorities consulted —

(1) चिक्राद्यमगदगाः (2) इतिनिर्णय (3) तत्परकारकल्पे प्रैमिति (4)
भरद्वाजसूत्रम् । (5) आपस्तम्बसूत्र । (6) आपस्तम्बस्मृति । (7) रामायण
भाष्यम् । (8) आश्वलायनसूत्रम् । (9) एतदेवब्राह्मणम् । (10) वाजसनेय-
ब्राह्मणम् । (11) याज्ञवल्क्य । (12) चन्द्रिकायां काठकयूति । (13) कात्यायनाः
(14) श्रौतप्रायश्चित्तकुरुक्षेत्र । (15) प्रतद्वयौध्यागमः ।

In this work the position of the wife of Brahmana who
keeps three fires is discussed. Some of the Sutrakritas say
that her position is equal to that of her husband, others say
that she plays a subordinate part.

1708.

27.36 श्रौतस्मार्तकर्मसु सर्वार्णसर्वर्णसन्निपाते चिन्ता ।

Shrouta-Smarta-karmasu sarvārṇasavārṇasannipāte cintā

Dish (sour country) made paper 10½ x 3½ in. = 141 mm. one. Lanes 16
on a pig. Printed in colour of character Nagari. The nineteenth cen-
tury. Appearance fresh. Complete.

It begins —

अद्याधानादिश्रौतस्मार्तकर्मसु सर्वार्णसर्वर्णसन्निपाते अधिकार-
चिन्ता ।

तत्र याज्ञवल्क्य ।

सयामया सवर्णाया धर्मकार्यं न कारयेत् ।

मवगामु विधौ धर्म्ये ज्येष्ठया न विनेतरा ॥

मया मवर्णाया प्राक्तन्या अन्या असवर्णा धर्मकर्म न काम्यत्
एव यासत्या सवर्णाया असवर्णयापि कारयेदिति फलितोऽर्थः ।
तथापि गृहाया नाभ्यधिकारः । समन्यायेव न धर्मायेति
वर्षाप्रसूते ।

1709.

6189 सामिकस्य पराभिपक्षभोजनविषयविचारः ।

Saṃukasya parāgni pakṣa-bhōjana-viśaya Vicāra

Substance country made paper 8x3½ inches 10th 11 Lines, 11 on a
page Extent in slokas 140 Character modern Nāgara Appearance new

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

सामिकस्य पराभिपक्षभोजनविषयविचारः । आख्या + + +
भक्ष्योऽधिकारः । क्षत्वाविहितत्वात् । भक्ष्यवचनादन्यत्र भक्ष्ये
नियेधाः । परिशिष्टे शौनकः ॥

पराभिपक्ष नाश्रीचात् गुडगोरक्षमतत्वात् ।

आहिताग्नेरपधर्मी याज्ञिकानां च यत्नतः ॥, etc , etc

1710.

9910.

Substance country made paper 10x4 inches 10th 12 Lines, 11
12 in a page Extent in slokas 40 Character Nāgara Appearance toler-
able Incomplete

Beginning —

अथ प्रसङ्गाद्वैश्वदेवकालनिर्णयः ॥

41 इति वैश्वदेवकालनिर्णयः । प्रसङ्गात् याज्ञिकनिर्ययोऽपि क्षियते ।

11A इति सामिकस्य पाकादिनिर्णयः ॥

1711.

- 500. **जीवत्पितृकर्तव्यसञ्चयः ।** *Jīvat-pitrku kartavya*
Saṅcaya

By Rāmakṛṣṇa Bhaṭṭa, son of Nārāyaṇa Bhaṭṭa

Substance country made paper 9½ x 4 inches. Folio 28 Lines 9 on a
page Extent in Slokas, 704 Character Nāgara Appearance old Com-
plete

Beginning —

एषवैश्वदेवस्य निधाय हृदि मङ्गलम् ।

कुर्वता सर्वकार्याणि निर्व्विघ्ना कार्यसमाप्तम् ।

इह जीवत्पितृकृत्य भाधारणेभ्यु जानधन्वात्राद्यष्टोपासनादिव्यु
विशेषे । यज्ञज्ञानदानादिव्यु नैमित्तिकेषु लक्षाद्भूमि-तुलापुत्रवा-
दिव्यु च काम्येषु च विशेषाभावादप्रतिवद्द एवाधिकारः । एवमेव
नित्येषु मघादि विशेषेषु नैमित्तिकेषु चान्तर्वर्त्यो पनि-समुदलानादि
नित्येषु काम्येषु च आयु कामादि विधिविशेष तैलादिनिषेधेष्व
विशेषादप्रतिवद्द एवाधिकार इत्यादि ।

For the manuscript see L No 1319

Post Colophon Statement —

विक्रमार्कादयते काले पारावारविभूमिते ॥ ५५ (?)

This is a treatise on the duties and prohibitions of a
son who has his father alive.

Prohibitions to those who have their fathers living —

(1) Putting on wooden shppers, (2) wearing silver rings
on the fore finger, (3) the performance of the ceremony of
Agyādhāna, while both the father and the elder brother
are living, (4) the performance of *lyncholia* in case it is
revoked by the father, (5) the performance of the Śrādh
ceremony with a view to propitiate the manes before the
first marriage of sons Śrādh to the mother and Tutha
Śrāddhas are however allowed to them, (6) the perform-
ance of Śrāddhas on the day of the new moon, at the time

of Apurapaksa and at Gya, (7) libations of the manes with black til, (8) Yama tarpana and Bhishma tarpana are not however prohibited to them, (9) the use of any vessel made of a tusk of the rhinoceros on ceremonial occasions, (10) Vaidyadevavali is not prohibited to them, (11) the carrying and burning of corpses, with the exception however in the case of the mother, (12) Libations with water to deceased forefathers, but not to Agnestsattā and other pits

1711A.

2330. जीवत्पितृकर्तव्यसम्बन्धः ।

*By Ramkrishna Bhatta, son of Nāyanana Bhatta and
grandson of Ramesvara Bhatta.*

Substance country made paper 7½×4 inches Folio, 43 Lines 10 on a page Patent in Slokas 600 Character Nagara Date Saka 1717 Appearance discoloured Complete

Last Colophon —

इति श्रीमद्विद्वद्वन्द्वन्धपाद-श्रीरामेश्वरचन्द्रगु-श्रीविद्वन्-
कुटुमागिक-नारायणभट्टसूरिचन्द्र-रामकृष्णभट्टविरचितो जीवत्
पितृकर्तव्यसम्बन्धः समाप्तः ।

Post Colophon —

In 2 different hand —

शक १७१७ राजमनामखवन्दरे पौषवद्य त्रयोदशी इदं पक्षकं
शङ्करदेवात्मज-गणेशदेवस्य ।

For the work see L. No 1819 and the previous number

1712.

10596 व्रात्यस्तोमसरणिः । *Vratya Stoma Sarani*

By Mādharācārya

Substance country made paper 10×4½ inches Folio, 7 Lines 8 to 15 on a page Patent in Slokas 150 Character Nagara Date Sam 1959 Appearance fresh Complete Written in two different hands the second hand begins in fol 5 and continues to the end

Col. :—

ब्राह्मस्मोमसरणि । नमाति (क्ति) । इति माधवाचार्य-
ग्रन्थप्रणीत ।

Post Col —

संवत् १९५० । मासम् । सय. १९५० । बालमुकुन्देय नम ।

See H P R III, 295

The work was written at Kasi under the patronage of Bahurāma. It concerns itself with rites for admitting into caste those outcasted on account of their omission of essential religious duties, but really for admitting non-Brahminical warriors and chiefs, who rose to power to the Kshatriya Caste.

तत्र ब्राह्मस्मदेनात्र पतितसावित्रीको गृह्यवे । तस्य स्मोम तद्वन्मन्त्रि
यामविशेष इत्यर्थः ।

1713.

10548

Substantive country made paper 10½x7, inches. Color & lines 11" on a page. Character modern Nagari. Appearance fresh & complete.

In this are given, portions of the Grhya sūtras relating to the expiations of the Vratyas, or, those who have lost their caste by omission of essential religious duties. Of the Grhya sūtras, only Pāṇskari and Chāndoga sūtra (113) are mentioned by names.

Beg — श्रीगणेशाय नमः । अथ पतितसावित्रीकाया अपत्ये
संस्कारो नाध्यापनश्च तेषां । विद्वत्पुत्रान् यावत् । ये पतिव-
सावित्रीका विद्वत्पुत्रपौत्रास्तेषामपत्ये चतुर्थे पुरुषे असंस्कारः ।
उपवसनं न भवति । अध्ययनं च न भवति । तेषां संस्कारेषु
ब्राह्मस्मोवेदेष्टा काममपीयीरन् श्ववद्यायां भवन्तीति वचनात् ।
तेषां विद्वत्पुत्रपौत्राणां त्रयाणां पतितसावित्रीकाणां मध्ये
यः संस्कारेभ्यः आत्मानं यावद्यितुकामः स ब्राह्मस्मोमेन इष्टा ब्राह्म-
स्मोमश्च यश्च कृत्वा श्ववद्यायां भवन्ति, अपीयीरन् वेदं पठेयुः ।

इति पारम्पर्यप्रसूतं भाष्यं च । प्रसङ्गाद्वात्यस्तोमोभिधीयते ।
 वात्यस्तोमाद्यत्वारः । वात्यस्तोममंशकाद्यत्वारः कृतवो भवन्ति ।
 ते च मध्ययज्ञाः । व्यवचने ऽमिष्टोम इत्युक्तत्वादमिष्टोमसंज्ञाः ।
 तेषां मध्ये द्वितीयस्य संख्याविशेषमाह । द्वितीय उक्तः ।
 चतुर्णां मध्ये द्वितीयो वात्यस्तोम उक्तसंज्ञो भवति । अन्ये
 त्रयोमिष्टोमसंज्ञाः । ते च लौकिकास्तौ भवन्ति । प्रायश्चित्तार्थत्वात्,
 etc., etc.

End.—

अतःपरं वात्यस्तोमकरयान्तरं ते वात्या व्यवहार्यां विवाहयाजन-
 भोजनादिव्यवहारयोग्या भवन्ति ।

Col. :—

इति वात्यस्तुत्रिचंमष्टे वात्यस्तोमः ।

अथ वात्यस्तोमसंज्ञाः । (Here ends the M.S.)

So the writer of the MS meant to write a *Saram* or *Paddhati* also.

1714.

10597. वात्यस्तोमप्रकरण । *Vatya-Stoma prakaraṇa*

By Gosvami Guḍhara.

Substance, country-made paper 11½ x 5 inches 101a, 7 Lines, 7-15
 on 1 page Character, Nagara Date, Sam 19.0 Written most clumsily
 Appearance, fresh Complete

The Colophon and Post Colophon :—

श्रीमद्-गोखामि-गिरिधरनिर्मितोयं शास्त्रार्थः ॥ सं १८५० ।

वात्यस्तोमप्रकरणं समाप्तम् ॥ वैष्णवदौ + + + +

Beg :—श्रीः ।

यदा यदिति वाक्यात् । धर्ममलानि निरासाय प्रादुर्भूतो
 (ति)ष्ठ भूतले ।

श्रीमदाचार्यवर्याय (वर्याय) तस्मै भगवते नमः ॥

6A, गीताया कर्ममार्गप्रवर्तकेत्यत्र टीकाया श्रीमोक्तनाथेरयि निन्दारा-
 दित्याय कर्म कार्यमित्यस्तम् ।

It contains extracts from Purāṇas and the Vedas and the Smritis, relating to the expiations of Viātyas. It was written evidently in the interests of Gosvāmīs, so that they may make unclean and outcaste people their disciples

1715.

1097. गोचप्रवरमञ्जरौ । *Gohā-pravarā-mañjarī*.

By Purusottama Paṇḍita

Substance country made paper 9½ x 3 inches Folio, 67 Lines, 10 on a page Extent in Slokas 1000 Character, Nagara Date Sam 1614 Appearance old Complete

Printed in the Gotra-pravara-nivandha-Kadamvam No 25 Bibliotheca Sanskritā

It treats of Gotras and Pravaras of many Sūttas—such as Bandhāyana, Īpistambin, Satyāśulha, Kātyāyana, Laugākṣi.

श्रीमत्काश्या विश्वेश्वर राजधान्याम् ।

Post Col. —

स १६१७ समवे कार्तिकशुदि ५ रवौ परिममासि सिद्धगोच-
प्रवरमञ्जरौमिति । शुभ भवतु ।

On the obverse of the last leaf —

वावभट्टात्मजभट्टनारायणस्य ।

1716.

5758

Substance foolscap paper 13 x 5½ inches Folio 124 Lines, 11 on a page Character, Nagara by a modern hand Appearance, fresh

A collection of miscellaneous matters by Bābā Kasi-
nanda

Beg —

अथ रुद्रदास्यकोपनिषदि गायत्रीनिर्णयो लिख्यते ।

SA, पञ्चदशसहस्रमन्त्राको ब्राह्मणो नाम यजुर्वेदभागोक्तिः । तस्योपरि
प्रातिशाख्यटीकादिभिर्मिलिता श्लोकानां अक्षमभूत् । तन्मध्यात् मया वावा

काशीनन्देन गायत्रीमात्रनिर्णय गायत्र्युपाधिकत्रघ्नोपास्य नि सारयित्वा
मष्टघ्नोत्वा च लिखित काशीपूर्या धर्मेश्वरधर्मकूपयो समीपे वसित्वा सवत्सरे
१६२२ भाद्रपदमासे शुक्ले पक्षे रविवासरे त्रयोदशा तिथौ ।

10B, इति गायत्रीनिर्णय समाप्तः । मष्टघ्नोतीय ग्रन्थ वावाकाशीनन्देन
उदाभिवर्त्येय पिशोरनगरनिवासिना काश्या समाप्तोक्तः । सवत्सरे । १६२२ ।
ॐ ननु ॐ कारस्य सर्व्वकम्मार्म्भे विनियोगे किं प्रमाणं नेतव्यम् ।

11B, अथ मालामाहात्म्य, 15A, एत चास्माभिर्माध्यन्दिनीयेर्मुद्रादि
न करणीया परधर्मत्वात्, अङ्गन्यामादिक तु यथेष्ट कर्त्तव्यम् ।

15B इत्येवमादिवाक्यानां अर्थं बुद्ध्वा मयापि च ।

काशीपूर्व्वेण नन्देन सारत सयश्च कृतः ॥ १ ॥

ॐ अथर्व्ववेदे लिपिताक्षर परिचय्य तस्मिन् स्थाने अन्याक्षरस्योच्चारणे
पाणिन्यादिसूत्रकारैः याज्ञवल्क्येण च परंपरावेदपाठमन्यादायै आज्ञा कृतास्ति ।
ता संगृह्णामि ।

21A, अथ व्युत्पत्त्या सह वैदिकप्रयोगान् कथयामि ।

26A, इति वावाकाशीनन्देन वैदिकप्रयोगाणां कृतसयश्च समाप्तः ।

ॐ श्रीगणेशाय नमः । अथ खराणां उदात्तादिभेदा दुर्विश्लेषा अनभ्यामात् ॥
अतएवोदात्तादिभेदप्रयुक्ता केचिच्छब्दा पुनर्विश्लेषेणोच्यन्ते । ते प्रयोगा सह गूढे
रये लिखिता सन्ति ।

20B, इति श्रीवैदिकखरप्रक्रियासयश्च समाप्तः ।

इत्थं वैदिकशब्दानां सयश्चक्षु मया कृतः ।

काशीपूर्व्वेण नन्देन जिज्ञासुहितकारिणा ॥

सवत्सरे १६२६ ॥

35B, इति श्रीवावाकाशीनन्देन कृत पुनर्विश्लेषेण खरसयश्च समाप्तः ।

ॐ श्रीगणेशाय नमः । अथ अनेकार्थशब्दानां सयश्च क्रियते ।

42A इति श्रीवावाकाशीनन्देन कृतो नाममालासयश्चप्रथमप्रस्ताव
समाप्तः ।

44B, पराशराख्यायिकामुखेनाख्यर्थरूप कामविनय वर्णयामि कौतुकात् ।

मममाधिनविबुधमानस श्रुतिमचारविचारचारकः ।

विवरद्वय तीर्थयात्रया मुनिरायाद् यमुना पराशरः ॥ १ ॥

टीका ।

अनुलोपद्वय(१)कृतिन्दजाममगायामजना मराज्जना ।

निमिनककसार्निमनुला अविमिर्दध[द]परै रुपाभिता ॥ २ ॥

(Then follows the Comm)

नरणि गगनादिव अत तरणि सतुदतौ मरिज्जले ।

प्रवया अयि तामकामुको रमयन्नैत भावतो मुनि ॥ ४ ॥

टीका

5 अनवेष्ट्य वपुर्वय जुल विगळय्यायि मुदीननेहमान्

मस्मर च प्रकासितप्रय प्रथम वाचमवोपदुस्तुक

टीका

6 छ गतो वद नाविक कुतस्तमिच्छाले किमु नादि विधुते ।

टीका

मुदति स्मरपु जिया मव कमन कार्मिणि मानयानु मा ।

टीका

7 इति तस्य निग्राह्य मा वच चकिता वाचमुदाच लब्धिता ।

न हि तत्रभगान भवान भवेदुचितो वस्तुमर्गल वच ॥ etc

There are 15 verses giving the well known story of the birth of Vyasa

49A अरभूता कामवेष्टा वकिता साधुना मया

काशीपूर्वकनन्देन पश्चिमावा निवासिना ॥

इति श्रीवाकाकाशीनन्देन छतकामवेष्टामयह समाप्त ।

53A इति श्रीवाकाकाशीनन्देन छतो नावावशब्दसारसयह समाप्त ।

53B इति श्रीवाकाकाशीनन्देन छत सत्तेपत वामिनीभाषाशब्दसयह

समाप्त ॥ शुभमस्तु ॥ श्रीवामदे १८२२ ॥ व्यासक सुदौ चतुर्दशौ काश्या

धर्मेन्द्रधर्मकूपरीया समाप्तमयह ।

56A इति श्रीब्रह्माख्यतन्त्रे गायत्रीकल्प समाप्तः ।

अथाह सप्रनक्षामि गायत्रीमुदालक्ष्य ॥

58B, इति श्रीवावाकाश्रीनन्देन मण्डूचीत परमत समाप्तम् ।

ॐ श्रीगणेशाय नमः ।

अथ वाजसनेयावान्तर्भेदमाध्यन्दिनीयाव्ययशुर्वेदसहितामन्त्राणा ऋषि-
देवतहन्दासि अभिधीयन्ते ।

74A, इति श्रीमर्वातुक्रमशिकासार समाप्तः ।

काव्यायनमतमालोक्य पाञ्चवक्त्रमतानुग ।

काश्रीनन्द प्रसिद्धोह कृतवानस्मि सारतः ।

सद्यश्च ऋषिदेवानां हृन्दसा च तथैव हि ।

विनियोगानुक्तवानस्मि मन्त्राणां च विशेषतः ॥

74B, इति श्री वेदमन्त्राणां ऋष्यादिसद्यश्च समाप्तीकृत वावाकाश्रीनन्देन
काश्या धर्मेश्वरसमीपे च । अथ गायत्र्यादीनां हृन्दसा भेदा लिख्यन्ते

80A, इति श्रीवावाकाश्रीनन्देन कृत हृन्दसा सद्यश्च समाप्तः ॥

अथ पुन स्पष्टार्थे अक्षरसंख्याभेदात् गायत्र्यादीनां नामभेदानाह ।

82B, इति श्रीमया वावाकाश्रीनन्देन लौकिकवैदिकानां हृन्दसां ऋषिदेवत
विनियोगानां च कृतसद्यश्च समाप्तः ।

श्रीगणेशाय नमः ।

परमात्मानमानस्य परमानन्दविग्रहः ।

मनश्चानप्राप्तये नृणां कुर्वे समीतिवर्णनम् ।

श्रीमत्पुष्करस्यासस्य सत श्रीनाथसन्धितः ।

समीतिशतकस्यास्य टीका कुर्वे यथार्थतः ॥

1 यं चित्तयामि सतत मयि सा विभक्ता, etc , etc

This is the Nith Satika of Bhutihar

110A, श्रीमत्-श्रीमथिदास-व्यासतनयो न्यायादिविद्यार्थवित्

श्रीमत्पुष्करदासनामविदितो विद्याप्रवीण कवि ।

तस्याभुक्तनुचो विद्यालयशसः श्रीनाथनामा सुत
टीका तेन कृता हि भर्तृव्यतेः काव्यार्थसत्यापिनौ ।

इति श्रीशासश्रीनाथविरचिता भर्तृहरिशतकनौतिकाव्यायंग्यापिनौ मुख
बोधिनी नाम टीका प्रथमशतकस्य समाप्ता ।

ॐ चतुर्दशसूत्राणां ब्रह्मोपदेशश्च एवं दृश्यः । न परमात्मा
ई मायामास्त्रिय, etc , etc

In 1111, begins Bhunigati with a commentary, with
which the MS comes to an end

Colophon —

इति श्रीमदध्यात्मरामायणे उमामहेश्वरसहादे श्रीगमगौता
पञ्चम सर्ग समाप्तः ।

Then in a different hand —

श्रीगुरुभिः श्रोतृनोऽयं ग्रन्थः । रामचन्द्रनाम्ने स्वशिष्याय पठकार्यम् ।
समत् १६२६ कर्कमासे ।

1716B.

10136 काव्यायनस्मृति ।

Substance country made paper 7½ x 3½ inches Folia, 4 marked 12 15
Lines 9 on a page Character Vāgara of the nineteenth century. Appear
ance old and discoloured. A mere fragment

It ends —

काव्यायनेन हविष विद्यादिहितकाम्यया ।
ब्रह्मादिभाषितं शास्त्रं उक्तं प्रवरनिर्णयः ॥

Last Colophon —

इति काव्यायनस्मृतौ प्रवरनिर्णयप्रकरणम् ।

Post Col —

अश्ववासविपरीतपक्षके वानरे दिवनिशोर्विपर्यये ।
अश्वभेदलविपर्ययकिया मङ्गलेषु सकलेषु कारयेत् ॥ (१)

THE UPANISADS.

1717.

610. द्विपञ्चाशत्-सङ्ख्यकोपनिषद्: अथर्ववेदीयाः ।

Fifty-two Atharvāna Upanisads.

Substance, country made paper 13½×7 inches Folio 98 Lines, 10
11 on a page Extent in Slokas 2352 Character, Nagari Date, Sam 1912
Appearance fresh Complete

It contains 52 Upanisads of the Atharva Veda. They
are.—

(1) मुखकोपनिषत् in 6 mundakas ending in 4A, (2) प्रश्नो-
पनिषत् in 8A, (3) ब्रह्मविद्योपनिषत्, 8B, (4) क्षुरिकोपनिषत्, 9B,
(5) सुलिकोपनिषत्, 10A, (6) अथर्वशिरोपनिषत्, 14A, (7) अथर्व-
शिखोपनिषत्, 15A, (8) गर्भोपनिषत्, 16B, (9) ब्रह्मोपनिषत्, 18B,
(10) महोपनिषत्, 20A, (11) प्राणाधिष्ठोत्रोपनिषत्, 21A, (12) माण्डू-
कोपनिषत्, 23A, (13) वैतथोपनिषत्, (इति द्वितीय वैतथ्याख्यं प्रकरणं
उपनिषत् 14योदश), 24B, (14) अद्वैतोपनिषत्, (इत्युपदेशग्रन्थे अद्वैताख्यं
प्रकरणं तृतीयं समाप्तं), 26B, (15) अज्ञातशान्ति (इत्युपदेशग्रन्थे अज्ञात-
शान्त्याख्यं चतुर्थं प्रकरणं समाप्तम् श्रौतकोपनिषत् समाप्तं), 30A (These
four prakaranas form the Gaudapāda-kārikā),

(16) मौलहोपनिषत्, 31A, (17) नादविन्दूपनिषत्, 32A, (18) ब्रह्म-
विन्दूपनिषत्, 32B, (19) अमृतविन्दूपनिषत्, 34A, (20) ध्यानविन्दूपनिषत्,
35A, (21) तेजोविन्दूपनिषत्, 35B, (22) योगशिखोपनिषत्, 36A, (23)
योगतत्त्वोपनिषत्, 36B, (24) सत्त्वान्नोपनिषत्, 37B, (25) आरुणेयोपनिषत्,
38B, (26) कण्डश्रुत्युपनिषत्, 40A, (27) पिण्डोपनिषत्, 40A, (28) आत्मोप-
निषत्, 40B, (29) ऋषिहतापनीय महोपनिषत्, प्रथमा 42A, (30) [ऋषिह]
तापनीय-महोपनिषत् द्वितीया, 44A, (31) [ऋषिह] तापनीय महोपनिषत्,
तृतीया, 44B, (32) [ऋषिह] तापनीय महोपनिषत्, चतुर्थी, 46B, (33)

16A, (6) अथर्वशिरोपनिषत् in 21A, (7) अथर्वशिखोपनिषत् in 22A, (8) गर्भोपनिषत् in 24A, (9 and 10 are covered by the missing leaves 25 to 28), (11) अथर्वणीय प्राग्वाग्निहोत्रोपनिषत् ending in 31A, (12) मण्डूकोपनिषत् in 24B, (13) इति द्वितीय वैतथ्याख्य प्रकरणमुप निषद च, 37A, (14) इत्युपदेशग्रन्थे अद्वैताख्य प्रकरण समाप्तम् तृतीयोपनिषत्, समाप्त 40A, (15) इत्युपदेशग्रन्थे अलातशान्त्याख्य प्रकरण चतुर्थोपनिषत् समाप्त, 46A, (16) नीलरत्नोपनिषत्, 47B, (17) नादविन्दूपनिषत्, in 49A, (18) ब्रह्मविन्दूपनिषत्, 50B, (19) अमृतविन्दु, 53A, (20) ध्यानविन्दु, 54A, (21) तेजोविन्दु, 55A, (22) योगश्रीर्षोपनिषत्, 56A, (23) योग तत्त्वोपनिषत्, 57A, (24) सद्भासोपनिषत्, 59A, (25) आद्ययोगोपनिषत् in 60B, (26) कण्ठश्रुति in 63A, (27) पिण्डोपनिषत् in 63B, (28) आत्मोपनिषत् in 64B, (29) नृसिंहपूर्वतापनीये मञ्जोपनिषत् प्रथमा in 68A, (30) Ditto ditto द्वितीया ending in 71B, (31) •तृतीया, 72B, (32) •चतुर्थी, 74 II B, (33) •पञ्चमी, 78A Hero ends Nrsinha Pūrvatapani in five parts, (34) •नृसिंहोत्तरतापनीयोपनिषत् in nine parts ending in 81A,

(35) •कठवल्गुपनिषत्, here called अथर्वबल्ली ends in leaf 101A, (35) सर्वोपनिषत् ends in 122B, (36) हस्तोपनिषत् ends in, 124B, (37) परमहस्तोपनिषत् ends in 126A, (38) यजु प्राखाया आवालोपनिषत् ends in 128A, (39) कैवल्योपनिषत् ends in 130B, (40) त्रिप्रदोर्वेदानुवचनम्, 133B, (41) 138B, आनन्दबल्लूपनिषत् (42) भृगुवल्गुपनिषत् ends in 141A, (43) गरुडोपनिषत् ends in 142A, (44) कालाग्रिहस्तोपनिषत्, ends in 143A, (45) गोपालपूर्वतापनीयोपनिषत् ends in 147A, (46) गोवालोत्तरतापनीयोपनिषत् ends in 154B, (47) रुण्डोपनिषत् ends in 156A, (48) वासुदेवोपनिषत् ends in 158B, (49) मापोचन्द्रोपनिषत् ends in 61A, (50) श्वेताश्वतरोपनिषत् ends in 170B, (51) गार्ग्यपथपूर्वतापनीयोपनिषत् ends in 176A इति श्रौतपनिषदानि समाप्तानि ।

Post Col. :—

यादृश पुस्तक, etc., etc. सवत् १७७६ मिति आधाद्र वदो
१३ गुरो लिखित अनौरामदीयत सनोदिया । व. । ओ बर्मला-
परपटन ताजमल्लवशहोमोगारा मुभम् ।

1719.

1577.

Substance country made paper $11 \times 3\frac{1}{2}$ inches Folia 66 to 77 Lines
13 on a page Character Bengali Appearance fresh

It contains —

- (1) Kālāgnirudropanisad, Fol. 66B to 67A
- (2) Mantreyopanisad, Fol 67A to 69B
- (3) Subālopānisad, Fol. 70A to 75B
- (4) Mantrikopanisad, Fol 76 to 77A

1720

2379.

Substance country made paper $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches Folia 26 Lines 10 on
a page Character Nagara Appearance fresh

(I). इद्यावास्योपनिषत् ।

2B, इति इद्योपनिषत् समाप्ता ।

(II). केनोपनिषत् ।

4B, इति सामवेदे सखवकारशाखे केनोपनिषत् समाप्ता ।

(III) कठोपनिषत् ।

12A, इति कठोपनिषत् समाप्ता ।

(IV). आपन्नं वेदोप-प्रथोपनिषत् ।

17A, इति पिप्यलादायन्नंअश्रयायां प्रथोपनिषत् समाप्ता ।

(V). अथर्व-वेदीय-मुण्डकोपनिषत् ।

21A, इति मुण्डकोपनिषत् समाप्ता ।

(VI). माण्डूक्योपनिषत् ।

21B, माण्डूक्योपनिषत् समाप्ता ।

(VII). ऐतरेयोपनिषत् or आत्मयट्कोपनिषत्

24A, the last Col. :—

इत्यात्मयट्कः समाप्तः ।

(VIII). याज्ञवल्क्योपनिषत् (?)

Beginning:—

अनको ह वैदेह आनायजे । अथ ह याज्ञवल्क्य आवाप्राज
तं होवाच । याज्ञवल्क्य किमर्थमचारोः पशूनिष्णु एवं तानित्य-
भयमेव सम्माडितिहोवाच ।

Cf. I.O. Cat. No. 103-94, Upani. No. 116

1721.

658A. *A collection of works*

Substance, palm-leaf. 18x1½ inches Folia, 124, of which fol. 50 are
missing Lines, 4-6 on a page Character, Bengali Appearance, old

I.

The first four leaves contain stray verses From 1B,
a second pagination begins and goes over 123 leaves.

II. लक्ष्मीचरित ।

On the means of obtaining the favour of Laksmi.

Colophon:—

इति खिलेषु चरिते लक्ष्मीचरितं समाप्तं ।

For the beginning see L. 586

III नारायणोपनिषत्

It ends in 6A —

इत्याथर्वण्योय नारायणोपनिषत् समाप्त

See L 17

IV. मण्डोपनिषत् ।

It ends in 8A —

इति मण्डोपनिषत् समाप्त ।

See I, 40

Post Col —

श्रीश्रीजाने दद्याधाने परराज्जलसे तथ ।

श्रीकाशीरामल्लनिरा लिपिरेषा समर्पिता ॥

V मुक्तिचिन्तामणि ।

B, trapapati Purnasottama lei :

It ends in 88B —

इति मज्जिमस्योपनिषत्समदेवस्यष्टौतमुक्तिचिन्तामणि समाप्त ।

On the greatness of Jagannatha at Puri See H P R

Vol III, p 151

Post Col —

श्रीश्रीजाने दद्याधाने, etc

शकाब्दा १६१६ । २ थाबाड ।

VI वर्णचङ्करदोष ।

An extract from Bhakmananti, relating to the mixed
castes

It ends in 40B —

इति वर्णचङ्करदोष ।

Beginning —

महावैवस्व

विश्वकर्मासीर्यस्य दृढासीगर्भे व्यष्टौ पुत्रा बभूवुः

मालाकार-कर्मकार-शङ्खकारकुविन्दका ।

कुम्भकार-सूत्रधार-खर्गचित्रकराक्षया II, etc , etc.

VII. गिरिशाख-शिवपूजापद्धति ।

By Vidyabhūṣaṇa Bhattachārya

It ends in 15B :—

इति विद्याभूषण-भट्टाचार्यं प्रयक्षित-श्रीभगवद्गिरिशाख-शिव-
लिङ्गपूजापद्धतिं पूर्णां ।

Post Colophon :—

प्रकान्दाः १६१६ । १० आषाढ ॥ श्रीश्रीगाने, etc., etc.

VIII.

Fol. 46-55, contain various chants in Bengali and
verses on astrological topics This portion ends abruptly

IX. गर्भोपनिषत् ।

It begins in 61A and ends in 64A —

इति गर्भोपनिषत् समाप्ता ।

Printed in Bibl Ind in the Ātharvāna-Upanisads, pp
11-15

X. कैवस्योपनिषत् ।

It begins in 62A and ends in 64B —

इति कैवस्योपनिषत् समाप्ता ।

See the Bibl. Ind Edition of the Ātharvāna Upanisads,
pp 456-479

XI. अमृतविन्दोपनिषत् ।

It begins in 64B and ends in 65B

Col. :—

इति अमृतविन्दोपनिषत् ।

Beginning —

मनो हि दिविष प्रीतु शुद्धसाशुद्धमेव च ।
अशुद्ध कामसङ्गल्ल शुद्ध कामविवर्जितम् ।

End —

तदस्माद् वासुदेवस्तदस्माद् वासुदेव ।

XII हसोपनिषत् ।

It begins in 65B and ends in 66A

Col —

इति हसोपनिषत् समाप्ता ।

See the Bibl Ind Edition of *Itihāsa Upanishads* : p
504-516

XIII ह्यवाख्योपनिषत् ।

It begins in 66A and ends in 67A

Col —

इति ह्यवाख्योपनिषत् समाप्ता ।

XIV कालाग्रिख्योपनिषत् ।

It begins in 67A and ends in 68A

Col —

इति कालाग्रिख्योपनिषत् समाप्ता ।

XV गारुडोपनिषत् ।

It begins in 68A and ends in 68B

Col —

इति आत्यन्तं गारुडोपनिषत् समाप्ता ।

Beg —

ॐ कश्चित्पुत्रो गुरुमन्त्रं सुवर्णसदृशप्रभं ।
दीर्घबाहुं हृषस्कन्धं नामाभरन् भूयितम् ।

XVI. गायत्रीब्राह्मणम् ।

It begins in 68B and ends in 70A.

इति गायत्रीब्राह्मणम् ।

Beg. :—

ॐ भूमिरन्तरोक्षं द्यौरिति अष्टावक्षराणि ।, etc.

XVII. यद्वपदोमञ्जरौ ।

It begins in 70B and ends in 89A.

Col. :—

इति श्रीमत्-परमहंसपरिव्राजकाचार्य्य-श्रीशिवनाथायणा-
नन्दतीर्थगुरुवरणसेवक श्रीशङ्करानन्दतीर्थविरचिता यद्वपदोमञ्जरौ
संपूर्णा ।

Post Col. :—

श्रीश्रीमाने, etc.

ग्रकान्दाः १६१६ ।

प्रथमं पूर्वमुद्धृत्य शक्तिवीजं ततो लिखेत्, etc., etc.

With the Col :—

इति शङ्करविरचिता सारस्वविद्या समाप्ता ।

See our number 8548.

XVIII. आत्मबोध ।

By Śaṅkarācārya with a commentary.

It begins in 89B and ends in 101A.

Col. :—

इति श्रीपरमहंस-परिव्राजकाचार्य्यवर्य्य-गोविन्दभगवत्-पुण्य-
पादशिष्य-श्रीपरमहंसपरिव्राजकाचार्य्य-श्रीशङ्कराचार्य्यविरचिता-
त्मबोधप्रकरणं सटीकं संपूर्णम् ।

Post Col. :—

ग्रकान्दा १६५१ । भाष्यस्य २२ विने । श्रीकाशीरामप्रभूतयो
लिपिरियं ।

The comm begins —

तत्र भगवान् प्रह्वराचार्य उत्तमाधिकारिणां वेदान्तप्रस्थानत्रय
निर्माय तद्वत्लोकनासमर्थात् मन्दबुद्धीनां अनुययाय वेदान्त-
सिद्धान्तसम्यग्मात्मबोध दिदर्शयिष्य प्रतिजानीते तपोभिरिति ।

XIX पद्मप्रलोपाख्यान ।

Reinj an extract from Itihāsa Samuccaya

It begins in 104B and ends in 107B

Col —

इतिहाससमुच्चये पद्मप्रलोपाख्यान समाप्तः ।

Post Col —

श्रीश्रीजाने, etc प्रकाश्यादि १६११ । ५ । १

XX

Foll 108-128 contain stray verses

1722

8584 A number of Upaniṣads

Substance country made paper 10x4 inches Folia 31 Lines 10 on
a page Extent 400 Slokas Character Nagara Presl Complete

- (1) ऐतरेयोपनिषत् in 4 leaves (2) प्रश्नोपनिषत् in 6 leaves
(3) one leaf of माण्डूक्योपनिषत् (4) मण्डूक्योपनिषत् in 5 leaves
(5) काठकोपनिषत् in 8 leaves (6) केनोपनिषत् in 3 leaves (7)
ईशावास्य in 4 leaves

1723.

8628 आत्मपुराण । *Ātma purāṇa*

Bj Śankarī can be read with the com of R mākrṣṇa

Substance country paper 10x7½ inches Folia 830 Lines 14-16 18
on a page Extent in Slokas 50 000 Character Nagara

Text and Comm complete . Pagination not continu-
ous.

1st chapter on ऐतरेय in 74 leaves

2nd chapter on कौषीतकी in 41 leaves

3rd chapter कौषीतकी साराय्यप्रकाश in 25 leaves

4th chapter on बृहदारण्यकमधुकाण्ड in 63 leaves

5th chapter बृहदारण्यके याज्ञवल्क्यकाण्ड in 52 leaves.

6th chapter बृहदारण्यके याज्ञवल्क्य जगत्संवाद in 128 leaves

7th chapter याज्ञवल्क्यमैत्रेयीसंवाद in 35 leaves.

Continuous pagination begins from 410

8th chapter श्वेताश्वतरसप्तमसिंहासंवाद ending in leaf 168

Continuous pagination ends here

9th chapter काठकोपनिषत् in 61 leaves

The 10th chapter तैत्तिरीय in 51 leaves

The 11th chapter गर्माद्युपनिषत् in 87 leaves

The 12th chapter छान्दोग्य in 80 leaves

The 13th chapter छान्दोग्य (सगत्वमुत्तरनारदसंवाद) in 15 leaves

The 14th chapter (प्रजापतौन्नविरोचनाख्यायिका) in 28 leaves

The 15th chapter तलवकारोपनिषत् in 18 leaves

The 16th chapter मुण्डकोपनिषत् (अद्विरशौनकासंवाद) in 17 leaves

The 17th chapter प्रश्नोपनिषत् (पिप्पलादसुकेशसंवाद) in 12 leaves.

The 18th chapter in 47 leaves

The last Colophon of the text —

इति श्रीमत्-परमहंसपरिव्राजकाचार्या-नन्दात्मपूज्यपादशिष्येण
श्रद्धारानन्दभगवता विरचिते उपनिषद्भे आत्मपुराणे अष्टादशो-
ऽध्यायः ।

The last Colophon of the comm —

इति श्रीदत्तकुलतिलक छप्पाचन्द्रात्मज-दिलारामसूरितनुज-
रामलक्ष्मण्य श्रीविश्वेश्वराश्रमपूज्यपादानुमृष्टशैतस्य शतौ आत्म-
पुराण टीकाया सप्तप्रवाख्याया अष्टादशोऽध्यायः ।

The date of the composition of the comm is Sam
1859 —

नागवाणाहिविद्युभिर्मिते वर्षेकदिक्रमात् ।

नभस वितपध्व्या काभ्या पूर्वमिय गता ॥

1724.

8687 1 collection of Upanishads

Substance country paper 12½ x 6½ inches Folia 7 Line 16 18 on a
page Extent in Slokas 200 Character Nagari New Complete

(1) जाबालोपनिषद्दीपिका by Sankarānanda Complete in
seven leaves

It begins —

ब्रह्मद्वैपायन व्यास ऋषेः शिष्यः लोकशुद्धर ।

आनन्दात्मानन्दमात्मगुरुं देवं गतोऽस्माह ॥

जाबालोपनिषद्वाक्या व्यापयन्तीं मुखानिधि ।

करिष्ये प्रीयता देवोऽविमुक्तोयस्तत्त्वेश्वरः ॥ १ ॥

सर्वज्ञासुप्रतिपदा सङ्गतिर्या कर्मकाण्डेन सा अस्यापि । तत्-
सङ्गतिस्वास्माभिर्दृष्टदारुणाकदौपिकारम्भे प्रदर्शिता । अत्र सर्वं
तौर्धत्तार आत्मा अशेषससारधर्म्मैरसस्पृष्टो ऽहं प्रतिपाद्य ।
एतादृशज्ञानेन च नि श्रेयानर्घनिकृत्तिरानन्दावाप्तिश्च परमप्रयो-
जनमपि उपनिषदन्तरवत् अतएव सम्बन्धाधिकारित्यावपि न पृथक्
वर्णनीयो । ब्रह्मज्ञानोपायश्च सद्गतासनाधिकारिणा एतद्विषय-
श्च सद्गतासिनामपि श्रवणाधिकारिणा सर्वसद्परित्यागश्च
आत्मेय समाधानाभ्या प्रतिपाद्यत इति उपनिषदर्थं सङ्क्षेप ।

(2) केनोपनिषद्वाक्य complete in thirteen leaves

(3) तलवकारोपनिषद्वाक्य complete in 9 leaves

(4) काठवोपनिषद्दीपिका complete in 10 leaves Anonymous

Substance country paper 11½ x 6 inches Folia 11 Line 16 on a
page Extent in Slokas 200 Character Nagari Old Complete

(5) काठकभाष्य complete in 11 leaves

(6) ऐतरेयभाष्यटीका षष्ठाध्याय complete in 50 leaves, by Abhinava-Nārāyaṇendra Sarasvatī, pupil of Jñānendra Sarasvatī, pupil of Kaivalyendra Sarasvatī.

After the end of the 6th chapter, commented upon by Śaṅkara, the commentator explains the Sānti-mantra on the line of Śaṅkara's Dīpikā. Hence the writer says षष्ठमाध्याय-दीपिका ।

Substance, country paper 13½×6 inches Folia, 50 Lines, 15 on a page Extent in sloka= 1,800 Character, Nāgara Worm-eaten New Complete

(7) सुखकोपनिषदिवरण by Sankarācārya

Substance, country-made paper 12½×6 inches Folia, 22 Lines, 10 16 on a page Extent in sloka=, 950 Character, Nāgara Worm-eaten New Complete

(8) प्रश्नोपनिषत् with its comm by Nārāyaṇendia Sarasvatī.

Substance, country-made paper 13×6 inches Folia, 17 Lines, 15 on a page Extent in sloka=, 700 Character, Nāgara New Complete

(9 14) Substance, country paper 11½×6 inches Folia, 23 Lines, 17 on a page. Extent in sloka=, 1,100 Character, Nāgara Fresh Complete.

(9) ईशावास्यभाष्यटीका by Ānanda Giri

Complete in three leaves

(10) ईशावास्य ।

Text and Dīpikā

Commentator's name is Śaṅkarānanda

It begins :—

ईशावास्यादयो मन्त्रा विनियुक्ता न कर्मणि ।

प्रमाणाभावात् तेषां कुर्वे व्याख्यानकर्मणा ।

व्याख्ययुपनिषद्दीपिका by Śaṅkarānanda, the disciple of Ācārya Ānandātma

(11) परमहंसोपनिषद्दीपिका by Śaṅkarānanda

(12) ईशावास्योपनिषद् भाष्य by Śaṅkarācārya

Complete in three leaves

(13) प्रज्ञोपनिषद्दीपिका by Nāṭyana, who follows Śaṅkara.

Complete in five leaves

(14) कैवल्योपनिषद्दीपिका by Śaṅkarānanda

Complete in five leaves

(15) मुख्योपनिषत् ।

Substance country paper 10½×5½ inches Folia 4 Lines 13 on a page Extent in slokas 60 Character Nagara Fresh Complete

(16) मुख्योपनिषद्विवरणं by Śaṅkarācārya

Substance, country paper 11½×8½ inches Folia 22 Lines 10 on a page Extent in slokas 750 Character Nagara New Complete

(17) प्रज्ञभाष्य-विवरणं by Śaṅkarācārya

Substance country paper 11×5 inches Folia 10 Lines 13 Extent in slokas 400 Character Nagara Fresh Complete

(18) केनोपनिषद्भाष्यं ।

Substance, country paper 10×4 inches Folia 10 Lines 10 on a page Extent in slokas 500 Character Nagara Fresh Complete

लिखितं वंशोद्यदेन विद्यरामवेन सम्बत् १७८५ ।

The Colophon .—

इति श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य परमहंसपरिज्ज्ञाजस्य
पद्मरमणवतः कृतौ केनेशित-पदभाष्यविवरणं समाप्तं ।

(19) काठकभाष्य ।

Substance country made paper 11×6 inches Folia 29 Lines 11 on a page Extent in slokas 1100 Character Nagara New Complete

(20) मुख्यकभाष्यटिप्पण ।

Substance country yellow paper 9½×5 inches Folia 8 Lines 14 on a page Extent in slokas 200 Character Nagara Fresh Complete

(21) ज्ञानदोषोपनिषद् विवरणं by Śaṅkara.

Substance country paper 11½×4 inches Folia 27 Lines 9 on a page Extent in slokas 800 Character Nagara Fresh Complete

The 6th prapāthika only

(22) ऐतरेयभाष्यटीका by Abhinava Nīrāyaṇendīa-Sarasvatī.

Substance country paper 10x1½ inches Folia 28 Lines 18 on a page Extent in slokas 1400 Character Nāgari New Complete

The 6th Adhyaya only

(23) ऐतरेयभाष्यटिप्पण by Jñānāmṛta Yati, the disciple of Uttamāmṛta Yati

Substance yellow country paper 11½x3½ inches Folia 22 Lines 9 on a page Extent in slokas 700 Character Nāgari Good Complete

The first prapāthuka only

(24) तैत्तिरीयकसारव्याख्या anonymous

Substance country paper 12x inches Folia 31 Lines 11 on a page Extent in slokas 1500 Character Nāgari New Incomplete

(25) ऐतरेयारण्यकभाष्य ।

Substance country paper 10x4½ inches Folia 68 Lines, 11 on a page Extent in slokas 1900 Character Nāgari Old Incomplete

Leaves 1 to 78, of which 2, 19, 24, 37, 40, 71, 74-77 are missing The Ānanyakābhāṣya comes to an end on leaf 57B. Then begins

ऐतरेयसंहितोपनिषद्भाष्य which apparently remains incomplete

(26-34) Substance country paper 6½x1½ inches on a page Extent 2000 New ~~Incomplete~~

(26) कठोपनिषत् ।

Complete in nine leaves The text only

(27) ब्रह्मवल्गुपनिषत् ।

Complete in four leaves

(28) माण्डूकीयपनिषत् ।

Complete in one leaf

(29) मुण्डकोपनिषत् ।

Complete in nine leaves

(30) प्रश्नोपनिषत् ।

Complete in seven leaves

(81) केनोपनिषत् ।

Complete in three leaves

(82) नारायणोपनिषत् ।

Complete in two leaves only

(83) छान्दोग्योपनिषत् ।

Incomplete, 1 to 58 leaves of which 13 14 19-22, 31-34 and 39-44 are missing

(84) आत्मवटक ।

Complete in four leaves

(85) छान्दोग्योपनिषत् ।

Substance country paper 12x4 1/2 inches Folia 70 Lines 10 on a page Extent in slokas 1000 Character clear Complete

इति छान्दोग्योपनिषदि अष्टमोऽध्यायः । साधोपनिषत् सागरेदे कौष्ठम
शाखायाः । सवत १८५७ ।

1725.

8720 . (collections of Upanisads

(I)

Substance country paper 14x7 inches Folia 50 Lines 15 on a page
Extent in slokas 3000 1 resl Complete

(1) ईशोपनिषत् with a tippini complete in three leaves

(2) कठवल्लौ with the comm by Damodara Sastri, entitled
निगूढार्थ प्रकाशिका, complete in 12 leaves and 507 verses

The 1st colophon of the comm runs thus —

इति श्रीदामोदरशास्त्रिण कठवल्लौ निगूढार्थ प्रकाशन समाप्त ।

(3) केनोपनिषत् with the comm by Damodara Sastri,
slokas 132, complete in four leaves

(4) मुखोपनिषत् with the comm by Damodara Sastri,
complete in seven leaves and in 309 verses

(5) प्रश्नोपनिषत् with the comm. by Dāmodara Śāstri, complete in seven leaves and in 350 slokas.

(6) शिद्धोपनिषत्, ब्रह्मोपनिषत् and ऋगूपनिषत् with the commentaries by Dāmodara Śāstri

The first has four leaves, the second three, and the third two leaves only. The three have the same pagination.

(7) ब्राह्मण्योपनिषत् a part of the ऐतरेयोपनिषत्, with the comm. by Dāmodara Śāstri. Complete in five leaves, slokas 180.

(8) माण्डूक्योपनिषत् with the comm. by Dāmodara Śāstri, complete in three leaves, slokas 89

II

Substance country paper. 13×7 inches. Folia 67. Lines, 15 on a page. Extent in slokas 2,680. Character, Nāgara. Good. Complete.

(9) हान्दोग्योपनिषत् with the comm. entitled मिताक्षरा by Nityānanda, the disciple of पुरुषोत्तमानन्द, complete to the end of the 7th prap in 41 leaves, the 8th prap in a different hand, complete in 26 leaves, dated Sam 1893.

(10) ईशावास्यभाष्य-टिप्पण—The Bhāṣya by Śaṅkara and the tippana by Ānandagiri.

Substance country paper. 13½×7 inches. Folia 13. Lines, 14 on a page. Extent in slokas 700. Character Nāgara. Fresh. Complete.

(11) केनोपनिषत् otherwise called तलवकार with the bhāṣya by Śaṅkara, and with the tippana by Ānandagiri.

Substance, country paper. 13½×7 inches. Folia 22. Lines, 15 on a page. Extent in slokas 200. Character, Nāgara. Fresh. Complete.

(12) कठवल्लीभाष्य टीका, the bhāṣya being by Śaṅkarācārya, and the tikā by Gopālajogī.

Substance country paper. 12½×6 inches. Folia 14. Lines 11 on a page. Extent in slokas, 2,900. Dated Sam 1839. Fresh. Complete.

The end of the tilā :—

कठब्रह्मोभाष्यटीका कृता गोपालयोगिना

अनया-प्रोयता देवो दक्षिण + + मुक्त शिवः ।

The last col of the same —

इति ओपरमहंस-परिव्राजकाचार्य्य-श्रीगोपालेन्द्र-यतीन्द्रविरचिते कठ-
ब्रह्मोभाष्यविरचये अन्तिमा ब्रह्मो समाप्ता राधाक्षय्यस्य पाठात् कठभाष्यं सटिपन
लिलेख । अमू वदि ८ सम्वत् १८८६ । श्राव ८ ।

III

(13 20) Substance country paper 11x6½ inches Folia, 228 Leaves
14 20 in 8 pages Characters Nagara Dated Śm 1811 Fresh Com-
plete

(18) केनोपनिषद् भाष्यटिप्पण the bhāṣya by Sankara, and
the tippana by Ānandagiri, complete in 18 leaves.

(14) प्रबोपनिषद्भाष्यटीका the bhāṣya by Sankara and the
tikā by Nārāyaṇendra Sarasvati, the pupil of Jñānendra
Sarasvati, the pupil of Kavalcyendra Sarasvati, complete in
53 leaves

(15) मुक्तकभाष्यटिप्पण the bhāṣya by Sankara, and the
tippana by Ānandagiri (?)

But Sankara calls his comm. not a bhāṣya but Vivarana.

This is complete in 20 leaves.

(16) साङ्ख्योपनिषद् टीका ।

The साङ्ख्योपनिषद्, with explanatory kārikās by Gauḍa-
pāda, is commented upon by Śaṅkara. But the comm. is
not called a bhāṣya; it is called Īgama-sāstra-vivaraṇa to
which is added a comm by Ānandajñāna Complete in 67
leaves Dated 1875 (Samvat)

The whole printed in the Bibliotheca Indica Series.

(17) इतरेयोपनिषद् with Śaṅkara-Bhāṣya, and the Dipikā
complete in 43 leaves

(18) केनोपनिषत् Bhāṣya by Śāṅkara and tiṣṭana by Ānandagiri, complete in 19 leaves.

(19) तैत्तिरीयोपनिषत् in three parts, namely, (1) श्रीचोप-
निषत्, (2) ब्रह्मविन्दूपनिषत्, (3) and मग्नूपनिषत्. Complete in
thirty-nine leaves. Dated Samvat 1871 विरोधिनाम संवत्सरे
फाल्गुने मासे शुक्लेष्टमे पुराणमास्या शुभवासरे।

(20) Another copy of the above. Complete in 39 leaves.
Dated Samvat 1898.

IV.

(21) श्वेताश्वतरोपनिषत् with a comm by Vijñānātman, the
pupil of Jñānottama. Dated Samvat 1890

Substance, country paper. 12×6 inches Folia, 35 Lines, 13 on a page
Extent in slokas, 1,800 Character, Nagara Dated, Sam 1890 Fresh
Complete

(22) कठोपनिषत्.

Substance, country paper. 12½×5½ inches Folia, 5 Lines, 12 on a page
Extent in slokas, 200 Character, Nagara Fresh Complete

(23) ईशावास्योपनिषत् with Śāṅkara's Bhāṣya

Substance, country paper. 10½×1½ inches Folia, 5 Lines, 16 on a
page Extent in slokas, 280 Character, Nagara Dated, Sam 1827 Fresh
Complete

(24) केनोपनिषत् or, तलवकारोपनिषत् with टीपिका by Śāṅkara-
nanda.

Substance, country paper. 11½×5½ inches Folia, 3 Lines, 17 on a
page Extent in slokas 125 Character, Nagara Old Fresh Complete

V

Substance, country paper. 11½×5½ inches Folia, 31 Lines, 10 on a
page Extent in slokas, 100 Character, Nagara Fresh Complete.

(25)

(1) मुखक ends in the 6th leaf

(2) अथर्वोपनिषत् ends in the 11th leaf.

(3) परमहंसोपनिषत् ends in 11A.

(1) ब्रह्मोपनिषत् ends in 15B

(5) सत्यज्ञानोपनिषत् ends in 16A

From 16B the pagination changes into 1, and in 6B ends the प्रश्नोपनिषत् ।

VI

(26) बृहदारण्यक with its comm. नितान्तारा by Nityānandāśrama, the pupil of Purusottamaśrama

Substance country paper 13×6½ inches Folia 25 Lines 18-20 on a page Extent in slokas 1000 Character Nagari Fresh Complete

(27)

(1) ईशोपनिषत्, केनोपनिषत् and प्रश्नोपनिषत् ।

Substance country paper 12½×8½ inches Folia 16 Lines 14 on a page Extent in slokas 640 Character Nagari Fresh Complete

1726.

9031 *A collection of Upanishads enumerated below, with their commentaries by Narayana*

Substance, English paper 12½×5½ inches Folia 184 Lines 14 on a page Extent in slokas 7400 Character Nagari Fresh Complete

(1) मुण्डक ends in leaf 10, (2) प्रश्न in 20, (3) ब्रह्मविद्या in 21, (4) कुरिका in 25, (5) तुलक in 27, (6) अथर्वशिखर in 35, (7) अथर्वशिखर in 38, (8) नारायण in 43, (9) आत्मसोधदोषिका in 44, (10) गर्ग in 47, (11) ब्रह्म in 53, (12) प्राणाग्निहोत्र in 55, (13) नौकसह in 58, (14) नारविन्द in 58, (15) ब्रह्मविन्द in 60, (16) अमृतविन्द in 66, (17) ध्यानविन्द in 70, (18) वेजोविन्द in 71, (19) योगशिखर in 73, (20) योगतत्त्व in 74, (21) सद्भास in 86, (22) अरण्य in 90, (23) कण्डमुक्ति in 93, (24) पिण्ड in 94, (25) आत्म 95, (26) महा in 101, (27) पूर्ववर्तिहतापनीय in 118, (28) नारसिंह in 119, (29) षट्चक्र in 120, (30) नृसिंहोत्तरतापनीय in 139, (31) रामतापनीय in 151, (32) रामोपनिषत् in 157, (33) सर्वोपनिषत् in 160, (34) हर्मोपनिषत् in 162, (35) पञ्चमहस in 167, (36) ज्ञान in 171, (37) केवल्य in 172,

(38) उपनिषद्ग्रन्थ in 182, (39) गण्ड in 184, and (40) कालाग्रिह in 184

1727.

9032 *A collection of Upanisads*

Substance country paper 9x4½ inches Leaves 115 of which 110 leaves 15-20 are missing Lines 10 on a page Extent in folios 2600 Character Nagara Fresh Incomplete

(1) मुख्यक ends in 6, (2) प्रश्न in 12, (3) ब्रह्मविद्या in 13, (4) कुरिका in 14, (5) अथर्वशिख in 21, (6) गर्भ in 23, (7) प्राणाग्निहोत्र in 24, (8) आत्मबोध in 25, (9) श्वेताश्वतर in 31, (20) माण्डूक्य in 33, (21) तैत्तिरीयारण्यक in 37, (22) नौखरुद्र in 38, (23) नादविन्दु in 39, (24) ब्रह्मविन्दु in 48, (25) अमृतविन्दु in 41, (26) ध्यानविन्दु in 42, (27) तेजोविन्दु in leaf 43, (28) योगशिख in 44, (27) योगतत्त्व in 44, (30) सद्गतात्त्व in 46, (31) आरण्य in 47, (32) कठश्रुत्युपनिषत् in 48, (33) पिण्डोपनिषत् in 49, (34) आत्म in 49, (35) ऋषिहोत्तरतापनीय in 51, (36) मन्त्रोपनिषत् in 49, (37) ऋषिहोत्तरतापनीय in 67, (38) कठवल्ली in 71, (39) उत्तरवल्ली in 73, (40) बृहन्नारायण in 49, (41) आनन्दवल्ली in 96, (42) भृगुवल्ली in 98, (43) गण्ड in 99, (44) कालाग्रिह in 99, (45) रामपूर्वतापनीय in 104, (46) रामोत्तरतापनीय in 109, (47) कैवल्य 111, (48) जावाल in 113, (49) आश्रम in 115

1728.

9587

Substance country made paper 10x4 inches Loha 34 to 48 15 by count 8 Lines 8-9 in a page Character Nagara Appearance tolerable Complete

This appears to be part of a large MS, containing a collection of Upanisads

It comprises in its present form 18 leaves from 34 to 48 (1) पिण्डोपनिषत् ending in leaf 38A, (2) ब्रह्मविन्दूपनिषत् ending in 42A, (3) भृगुवल्लीपनिषत् ending in 45A, and (4) एतरेयोपनिषत् ending in 48

(1875)

1729.

11093

Substance, country-made paper 11x1½ inches Fols 73 Lines 11-12 on a page Character, Nagara of the nineteenth century Appearance, fresh.

A collection of Upanisads

It begins —

अथाथर्व्वणीया उपनिषदस्तथा शाखान्तरौयास लिखन्ते ।

I

ॐ ब्रह्मा देवानां प्रथमः स्वभूव, etc , etc

This is the beginning of Mundakopaniṣad, which continues to the first line of fol 4A and mixes itself with Ītharvanīyottaratāpanīyopaniṣad, being copied from an original which had the leaves of those upaniṣads confused

II.

1A, द्वितीयो दण्डकः ; 5A, तृतीयः खण्ड —and so on to the end of the ninth khanda. The sixth khanda is repeated twice.

10B, इत्याथर्व्वणीयोत्तर-तापनीयोपदिषदि नवमः खण्डः ।

III

Then begins Kāthavallī, which ends in fol 15A without a colophon

IV

16A, इति केपितोपनिषत् समाप्ताः । (†)

V

16B, इति नागायणीयपनिषत् समाप्ता । (Ītharvāna)

VI

26A, इत्याथर्व्वणीये महाभारतपुस्तके उपनिषत् ।

VII

26A, इति पिण्डोपनिषत् समाप्ता ।

VIII

27B, इति सर्वोपनिषत् समाप्ता ।

IX

29A, इति परमहंसोपनिषत् समाप्ता ।

X

Then begins Sūṣa, which ends in 31A (without a colophon)

XI

32B, इत्यानन्दवल्ली उपनिषत् समाप्ता (called also Brahmanallī)

XII

33A, इति ऋग्वल्ली उपनिषत् समाप्ता ।

The last three constitute Taittiriyaopaniṣad (= Paitt Aranyaka VII-IX, prapathakas)

XIII

34A, इति कालाग्रिद्वयोपनिषत् समाप्ता ।

XIV

(A) 35B, इति मन्त्रोपनिषत् समाप्ता खण्ड इत्याथर्व्वणीये तापनीये
२ (?) प्रथमोपनिषत् समाप्ता ।

There are six short paragraphs called Khandas in this

(B) 37A, इत्याथर्व्वणीये तापनीयो द्वितीयो द्वितीयोपनिषत् समाप्ता २ ॥

(C) 37B, इत्याथर्व्वणीये तापनीये तृतीयोपनिषत् समाप्ता ।

(D) 38B, इत्याथर्व्वणीयोपतापनीनिषत् (?) चतुर्थोपनिषत् समाप्ता ।

(E) 10A, मन्त्रोपनिषत् तृतीयः । इत्याद्यन्वलोने प्रतापलोने पञ्चमोप-
निषत् समाप्ता ।

Then we have —

ॐ देवा ह वै प्रजापतिमब्रुवन्मोरयोवांगः ।, etc., etc.

This is the beginning of *Nṛsīṃhottara-tīpṛaṇī* (the second work in the MS.), and after a portion of the 2nd Khanda (the end of which is in fol 1A), we have, again, *Mundaka* (the first work) from the latter portion of the second *Mundaka* to the end in 13B.

इति मुख्योपनिषत् समाप्ता ।

The first three leaves contain the *Upaniṣad* up to a portion of the second *Mundaka*.

XV

15B, इति प्रथोपनिषत् समाप्ता ।

XVI

16A, इति त्रयविधोपनिषत् समाप्ता ।

XVII

17 A, इति चतुर्विधोपनिषत् समाप्ता ।

XVIII

17B, इति पञ्चविधोपनिषत् समाप्ता ।

XIX

30A, इत्याद्यन्वलो मित्रोपनिषत् समाप्ता । (The same as Rudro-
paniṣad Beg देवा ह वै स्वर्गे लोकमवस्थे रुद्रमपृच्छन् को भवानिति०) ।

XX

51A, इत्याद्यन्वलो शिवोपनिषत्(?) समाप्ता ।

Beg —

ॐ पिप्पलादागिर सनत्कुमारस्याथर्वण भगवन्त पप्रच्छ ।
किमादौ प्रयुक्तं ध्यानं ध्यायितव्यं, etc

XXI

Beg —

पश्चात्सक पश्चात् वत्तमानं यडान्वयं यडगुणयोगयुक्तं etc , etc

This is Garbhopaniṣad fol 10 Catal No 488 (7th work) It ends without a colophon in 53A

XXII

इत्याथर्वणे महाओपनिषत् समाप्ता ।

XXIII

52B *beg —*

ॐ श्रीगौरी हवै महाभारतोऽङ्गिरस भगवन्त (53A) पिप्पलाद
पप्रच्छ दिव्ये ब्रह्मपुरे संप्रतिष्ठिता भवन्ति कथं वर्जति कस्यैव
महिमा बभूव, etc , etc

Thus begins Brahmapaniṣad in the present MS What is quoted as the beginning of the work in I O Catal p 110A is the 11th line of fol 53A in the present MS

54B, इति ब्रह्मोपनिषत् समाप्ता ।

XXIV

56A, इत्यथर्वणं प्राग्भाषिणोपनिषत् ।

XXV

57B इत्यथर्वणं मण्डूकोपनिषत् समाप्ता ।

Beg —

ओमित्येतदङ्गिर, etc , etc The same as Māṇḍūkya

(1379)

XXVI.

Reg. —

ॐ वैतथ्य सर्वभावाणां सप्रमादमनोविषयः ।

अस्यावाप्तु + भेदानां सदृशत्वेन हेतुना ।

59A, इत्यर्थव्यंघे द्वितीय + वर्तमानपनिषद् च (?)

XXVII

इति उपदेशप्रसङ्ग आदेतात् प्रकरस्य अन्वार्थोपनिषत् ॥ १

Reg —

ॐ उपार्जनार्थितो धर्मा ज्ञाने न क्षति वर्तत ।

प्रागुक्तपक्षे सत्यं तदानीं उपस्था स्मृतः ।

1 hour and 18 1/2-19

XXVIII

65A, इति नक्षत्रविन्दूपनिषत् समाप्ता ।

XXIX

66B, इति अक्षरविन्दूपनिषत् समाप्ता ।

XXX

67B, इति तेजोविन्दूपनिषत् समाप्ता ।

XXXI

68A, इति योगवत्त्वोपनिषत् समाप्ता ।

XXXII.

70A, इति सद्भासोपनिषत् समाप्ता ।

XXXIII.

71A, इत्यर्थव्यंघे [आ] ह्येयोपनिषत् समाप्ता ।

XXXIV

72B, इत्यर्थव्यंघे कण्ठस्थे उपनिषत् समाप्ता ।

XXXV

73B, इत्यध्वंशे जावालोपनिषत् समाप्ता ।

आलोच्य सर्वं प्रास्ताविकं विचार्य च पुनः पुनः ।

इदमेकं सुनिष्पन्नं ध्येयो नारायणः सदा ।

इत्यध्वंशे द्विपञ्चाशदुपनिषत्सम्पूर्णम् ।

1730.

616 दौषिका ।

A comment on the Atharvānopaniṣads.

By Nāṇayana.

12A, माण्डूक्योपनिषद्दौषिका, 22B, इति प्रश्नोपनिषत्, 24B, ब्रह्म-
विद्योपनिषद्दौषिका समाप्ता, तृतीयोपनिषत्, 28B, इति क्षुरिकोपनिषत् दौषिका
समाप्ता चतुर्थी, 31A, इति चूलिकोपनिषद्दौषिका पञ्चमौ, 39A, अथर्वशिख-
रूपनिषद्दौषिका षष्ठौ, 41B, अथर्वशिखरूपनिषत् दौषिका सप्तमौ, 45B,
इति गर्भोपनिषत् दौषिका अष्टमौ, नवमौ मण्डोपनिषत् भूटिता । (There are
two leaves marked 46 : At the end of the second is written
भूटिपत्र ४६ प्रथमपृष्ठे), 51, ब्रह्मोपनिषद्दौषिका समाप्ता दशमौ, 53B, अग्नि-
होत्रोपनिषद्दौषिका, 55B, नीलरुद्रोपनिषद्दौषिका षोडशौ । (The four
upaniṣads based on the Māndūkya are left out), 57A, इति
नारदविन्दूपनिषद्दौषिका सप्तदशौ, 59A, ब्रह्मविन्दूपनिषत् दौषिका अष्टादशौ,
65A, इत्यमृतविन्दूपनिषद्दौषिकोनविंशः, 68B, इति ध्यानविन्दूपनिषत्
[दौषिका] विंशः, 70A, तेजोविन्दूपनिषद्दौषिका एकविंशः, 71B, योगशिखोप-
निषद्दौषिका द्वाविंशौ, 73A, योगतन्त्रोपनिषद्दौषिका त्रयोविंशौ, 84B,
सप्तगोपनिषद्दौषिका चतुर्विंशौ, 89A, आरुख्योपनिषद्दौषिका पञ्चविंशौ,
92B, कण्ठश्रुत्युपनिषद्दौषिका षड्विंशौ, 93A, मिण्डोपनिषद्दौषिका सप्तविंशौ,
94A, आत्मोपनिषद्दौषिका [अष्टाविंशौ], 100A, नृसिंहतापनीप्रथम
मण्डोपनिषद्दौषिका, 113A, इति मण्डोपनिषत् ५ तृतीय खण्ड ३ इत्याध्वंश-
रक्षस्ये पूर्वन्सिंहतापनीयोपनिषत् समाप्ता एकोनविंशः २८, इति पूर्वन्सिंह-
तापनीयोपनिषद्दौषिका ऊनविंशौ, (Here the numbering cc. 1380)

118B, इषट्चक्रोपनिषद्दोषिका, 137A, इति वृषिहोत्तरतापनोयोपनिषद्-
दोषिका, 153B, इति रामोत्तरतापनोदोषिका समाप्ता, 155A, इति श्री
भट्टरत्नाकरस्तु-भट्टनारायणविरचिता रामोपनिषद्दोषिका 157B, नारायणेन
रचिता श्रुतिमात्रोपनीवता अष्टपदवाक्यानां सर्वोपनिषद् इति सर्वोपनिषद्-
दोषिका, 160B, इति हंसोपनिषद्दोषिका, 165B, इति परमहंसोपनिषद्-
दोषिका, 170A, इति भावालोपनिषद्दोषिका ४०, 171B, इति कैवल्योपनिषद्-
दोषिका, 188A, इति माण्डूकोपनिषद्दोषिका समाप्ता (?) 190A, इति
काण्डिकापनिषद्दोषिका समाप्ता ५५ (?) 211A, इति छण्डोत्तरतापनोय-
दोषिका समाप्ता, 214A, इति छण्डोपनिषद्दोषिका समाप्ता, 217A, इति
वासुदेवोपनिषद्दोषिका समाप्ता, 220B, इति गोपीचन्दनोपनिषद्दोषिका,
226B, इति नारायणोपनिषद्दोषिका, 230A, इति द्वितीयोपनिषद्दोषिका,
230B, इत्यथर्वशिखरि वरद-गणपति-पूर्वोत्तापनोयोपनिषद्दोषिका समाप्ता ।

1731.

3301

Substance foolcap paper 8½x4½ inches. Lohs by counting 21
lines 11 on a page. Character Nagari of the nineteenth century. Appear
new, fresh.

I

Colophon in 8A.—

इति श्रीमदानन्दतीर्थभगवत्-पादाचार्यविरचित-याज्ञीय-मन्त्र-
व्याख्यान समाप्तम् ।

II

इति श्रीमदानन्दतीर्थभगवत्-पादाचार्यविरचित षट्प्रश्नोप-
निषद् भाष्य सम्पूर्णम् । (From 8A to 5A)

III

इति श्री मदानन्दतीर्थभगवत्-पादाचार्य-विरचितं तलवकारो-
पनिषद् भाष्यं समाप्तम् । (From 5A to 7A)

IV

मुण्डकोपनिषद् भाष्यम् ।

From 7A to 12 Incomplete.

(1382)

V

इति श्रीमदानन्दतीर्थ-भगवत्-पादाचार्यविरचितं तैत्तिरीयोप-
निषद्-भाष्य समाप्तम् । (Leaves 1 to 12)

At the 5th line of the 1st leaf ends Śikṣā.

इति श्रीक्षा समाप्ता ।

1732.

871 श्वेताश्वतरोपनियत् । *Śvetāśvataropaniṣad*

Substance, country made paper 8½ x 4½ inches Folia 15 Lines 10 on a
page Character, Nabar Appearance tolerable Verses Generally cor-
rect Incomplete at the beginning

Often printed

1733.

2367 *The Same.*

Substance, country made paper 8½ x 4½ inches Folia 15 Lines 7 on
a page Character, Nabar of the eighteenth century Appearance, fresh
Complete

Often printed

1734.

915. *A comm. on the Same.*

By Viṣṇūna Bhikṣu.

For the manuscript see L 1809

1735.

8695 श्वेताश्वतरोपनिषदिवरणं ।

*A comm. on Śvetāśvatara Upaniṣad, by Jñānottama, the
pupil of Jñānottama*

Substance, country paper 11 x 6 inches Folia 19 Lines 17 on a
page Printed in slokas 2500 Character Nabar old Fresh Com-
plete

Complete in 19 leaves and 6 chapters

It begins :—

ॐ अथर्ववेद-प्रपातोत-निर्मलज्ञानमूर्धन्ये
नमो गिरा विदूराय दक्षिणामूर्धन्ये नमः ।
निगमान्तप्रतोयाय(?) निःसङ्गसुख-सन्निधे
समास्तापनोदाय विद्याश्रीपतये नमः
प्रत्यक्षाखिल-भेदाय जगदिभ्यममाक्षिणे ।
ज्ञानोत्तमसुनीन्द्राय नमः प्रत्यक्षसुखात्मने ।

ततः परमश्रेष्ठिभ्यो नमः ब्रह्मविद्यामन्त्रदायकैर्भ्यः । इह ब्राह्मण
वाक्य । वादिनो वदनश्रीला वेदार्थविपरीतपदान् निर्ममोक्तस्य
वेदार्थतत्त्वेन ब्रह्मवदनश्रीलाः साक्षाद्वा परम्परया वा सर्व्ववेदार्थ-
त्वेन ब्रह्म वदन्तो व्येतत् सर्व्ववेदा यत्पदमामनन्ति इति श्रुते ।

1736.

289. **पिङ्गलोपनिषत् ।** *Pingalopanisad*

For the MS see L. 1409

In the lists of upanishads given in the *Muktikopanisad*,
this work has been placed as one of the 19 upanishads be-
longing to the White Yajurveda

1737.

2248 **ब्रह्मोपनिषत् ।** *Brahmopanisad*

Substance, country-made paper . 9½×4½ inches Folia 4 Lines, 1 on a
page Character Nagari Appearance fresh

Col :—

इति श्वेताश्वतरप्राण्याग्रत ब्रह्मोपनिषत् समाप्तम् ।

Brahmopanisad, one of the *Ātharvān* Upanishads, is
printed with the *Dipikā* comm. by Nārāyaṇa, in pp 229 to
259 of the *Bibl Ind.* Edition But the present MS omits
the portion printed in pp 239 to 247 and य एवं वेद, etc, in
the next leaf It begins from अथास्य पुत्रस्य चत्वारि शानानि,
etc., etc.

1738.

2075. *The Same*

Substance, country made paper 8½×4½ inches Folia 2 Lines, 9 on a page Text in lokas 30 Character, Nagara of the eighteenth century Appearance, discoloured, worn out, posted Verse

Though the MS. begins with page one and the work begins with verse one it is defective in the beginning. It is an upanishad for the glorification of the holy thread of the Brāhmanas, which can be laid aside only by Yoga Sutra

It ends :

As in L. No 955. But not exactly in the same words

The last two verses are —

यतो वाचो निवर्तन्ते अप्राप्य मनसा सह ।
 आनन्दमेव जीवस्य यज्ज्ञात्वा मुच्यते बुध ।
 सर्व्वं व्यापिनमात्मानं क्षीरसर्पिरिवानि (ह) तम् ।
 आत्मविद्या-तपोमूल तद्ब्रह्मोपनिषत् परम् ।

1739.

2374. *The Same*

Substance, foolscap paper 8×6 inches Folia, 3 Lines, 8 on a page Character, Nagara of the eighteenth century Appearance fresh

It begins from अथास्य प्रथमस्य चत्वारि व्याख्यानं, etc. Printed with the Dipikā commentary of Nārāyaṇa in pp. 248 to 259 of the Atharvama Upanishads of the Bibl. Ind. Edition.

1740.

911 मैत्रेयोपनिषदालोकः । *Maitreyopaniṣadāloka*

By Vijñāna Bhikṣu

For the manuscript see L. 1811

1741.

9013. मैत्रुपनिषद्दीपिका । *Maitryupaniṣad dīpikā.*

By रामतीर्थ ।

Substance country paper 9½x3½ inches Folio 101 Lines, 10 on a page Extent in slokas, 3,000 - Character, Nagara Dated, Sm 1734 Fresh Complete

Printed in the Anandāsrama Series with the Text

Complete in 101 leaves

The last Colophon runs thus. —

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्रजकाचार्य-श्रीरामतीर्थ-विरचिताया
मैत्रुपनिषद्दीपिकाया सप्तम[] प्रपाठक समाप्तः ।

The Post Col Statement —

नमस्तस्मै भगवते रामायानुकुलमेवमे ।

येनान्तर्दृश्यसेन युज्यमानो विचेष्टये ॥

विचारयाम्यहं निर्व्वं वेदतत्त्वार्थमादरात् ।

येषामनुग्रहात्तेभ्यो गुरुभ्योऽस्तु नमः श्रुत ॥

मैत्रौघ्राख्योपनिषदा दीपिकेयं सहात्मना

अन्तर्व्वत्स्वभावाय भूयादकैर्न्दुमखल ॥

संवत् १७३४ वर्षे चैत्रवदि नवमौसन्दे लिखितं ।

It begins thus --

प्रथम्य राम प्रथमाभयप्रदं ।

गुरुस्तथा कृष्णमुखास्तदात्मनः ॥

मैत्रायणाना अतिमौलिमर्षत ।

प्रसाध्य विष्णोः परमे पदेऽर्पये ॥

1742.

357. अमृतनादोपनिषत् । *Amṛtānādōpaniṣad*

Substance country made paper 8½x5 inches Folio 5 Lines, 15 on a page Extent in slokas 150. Character Nagara Appearance, old Prose Generally correct Complete

For the work see L. 39, and Adyar Library Catalogue,
p. 135

It is one of the 32 upanishads of the Black Yajurveda.

1743.

366. नारायणोपनिषत् अथर्ववेदीया ।

Narāyaṇopaniṣad (from the A.V.)

Substance, country mil. paper 6½x1 inches Folia, 1 Lines, 6 on a
page Extent in Slokas 18 Character Vignar Appearance old Com-
plete

Printed by Jacob in B S S

1744.

2333. *The Same*

Substance, country made paper 9½x4 inches Folia, 2 Lines, 9 on a
page Extent in Slokas 10 Devanagari of the eighteenth century Fresh
Complete.

Col. :—

इति नारायणोपनिषत् समाप्ता ।

Printed by Jacob in Bombay Sanskrit Series. See the
above

1745.

3767. *The Same.*

Substance, foolscap paper 7½x4½ inches Folia, 5 Lines, 6 on a page
Character, Nāgarī of the nineteenth century Appearance, fresh Com-
plete.

Colophon :—

इति श्री अथर्ववेदे नारायण उपनिषत् सम्पूर्ण ।

श्रीगुरुभ्यो नमः । श्रीगणेशाय नमः ।

See L. 311.

1746.

10896. *The Same.*

With Nankarānanda's commentary entitled Dīpikā.

Substance, country-made paper 9½x4 inches Folia, 7. Lines, 9 on a
page Character, modern Nāgarī Appearance, fresh Complete

Beg. :—

ॐ श्रीगणेशाय नमः ।

सम्बन्धो विधयस्तद्वत् साधिकारिप्रयोगः ।

सर्वोपनिषदां तुल्यस्तस्मात्साधोच्यते एषम् ॥ १ ॥

(1) ॐ पुरुषो ह वै नारायणोऽकामयत । (Comm.) प्रजा एजयेति नारायणात् प्राणो जायते मनः सर्वेन्द्रियाणि च एव आपुर्नैतिरा-
पय एषिवीविश्वस्य पारिवी नारायणात् मन्त्रा जायते नागयमा-
न्मो जायते नारायणादहो वनवो नारायणादिकादश ब्रह्मा नाराय-
णात् द्वादशादित्या सर्वे देवता, etc, etc, etc

2A, इति श्रीनारायणोपनिषद्वैदिकायां प्रथमोऽध्यायः अतोऽन्तरालं
नारायणस्योक्ता इदानीं नित्यत्वादि-क्षममाह ।

End —

(7). ॐ प्रथमानन्दब्रह्मपुरुष परावम्बरूपमकार उकागो मकार
इति तानेकदा भ्रमभङ्गं तदेतद्वैमिति ।
यमुक्ता मुच्यते योगी जगत्सत्तादवत्यात् । स्पष्टार्थः ।

Colophon —

इति श्रीमत्पद्मसूत्रपरिब्रजकाचार्य-श्रीशंकर-पादभगवतः
कृतिर्नारायणोपनिषद्वैदिका समाप्ता ।

1747.

2472. The Same.

Substanc., country made paper $5\frac{1}{2} \times 2\frac{1}{2}$ inches Folia 10 Lines, 10 on a
page Extent in slokas 60 Character Nagari of the nineteenth century
Fresh

There are two works in this manuscript, (1) नारायणोपनिषद्
from the Atharva Veda, and (II) गोविन्दाष्टकम् attributed to
Sankarācārya

Nārāyanopaniṣad begins. —

ॐ अथ पुरुषो ऽह वै नारायण अकामयत प्रजाः एजयेति नारा-
यणात् प्राणो जायते मनः सर्वेन्द्रियाणि च ।

Col. 6A :—

इति नारायणोपनिषत् समाप्ता ।

1748.

2241. कैवल्योपनिषत् । *Kaivalyopaniṣad*

Substance, country made paper $9\frac{1}{2} \times 4$ inches Folia 2 Lines, 9 on a page Extent in folios, 30 Character, Nāgara Appearance, fresh Complete

Col. :—

इति कैवल्योपनिषत् समाप्ता ।

Often printed.

1749.

2247. *The Same.*

Substance, country made paper $9\frac{1}{2} \times 4$ inches Folia, 2. Lines, 7, 9 on a page Character, Nāgara Appearance, discoloured. Complete

One of the 41 *Ātharvāna Upanisads*, printed with Nārāyaṇa's *Dīpikā* in pp 456 to 464 of the Bibl. Ind. Edition.

1750.

2373. *The Same.*

Substance, foolscap paper $8\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches Folia, 1 Lines, 6 on a page Character, Nāgara of the eighteenth century Appearance, fresh. Complete

Printed in pp 456 to 468 of the *Ātharvanopaniṣads* of the Bibl. Ind. Edition.

1751.

3761. *The Same.*

Substance, country-made paper $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches Folia, 3 Lines 8 on a page Character, Nāgara of the nineteenth century. Appearance, fresh. Complete.

Post Colophon.—

इहो यद्युपदेष्टा ते हरि कमलजोऽपि वा ।

तथापि न तव स्मरणं सर्वविस्मरणकृते ॥

आश्विनार्पणमस्तु ॥

(1380)

One of the Athavannopanisads printed in the Bibl. Ind Series

1752.

9799. *The Same*

Substance country made paper 11x5 inches Folia 7 Lines 10 on a page Extent in slokas 37 Character Nagari Appearance old Complete

See L Vol J, 106 and Adyar Library, p 166

1753.

1548 *The Same with a comment,*

by Vidyānātha Muni

Substance country made yellow paper 13x7 inches Folia 13 Lines 8 on a page Extent in slokas 700 Character Bengali Date Saka 1800 Appearance fresh Complete

The Mangalācārini —

विश्वेश माधव दुष्टि दण्डपाणि च भैरव ।

उन्ने काशी मुह यज्ञा भवानी मखिकर्षिका ॥

Object of the work —

ब्रह्मात्मैकत्वविज्ञानस्य मुख्यप्रतिपाद्यार्थं आश्वलायन मुनि निम्नि
सौक्त्य आख्यायिकामवतारयति श्रुति अथान्धलायनी भगवन्त
परमेष्ठिन परितमेत्योवाच ।

Colophon —

इति श्रीभट्टारम्हमधरिवाचकाचार्य्य-शङ्करानन्द पुण्यपादशिष्य
विद्यारण्यमुनिविरचिता केवल्योपनिषत्तात्पर्य्यनोधिनी टीका
ममाग्नि गता हरि हरि ।

Post Col —

प्राक् १८०० वैशाखे ५ लिपिरभूत् ।

1754.

9082. *The Same*

Substance, foolscap paper 12x5½ inches Folia, 3 Lines, 17-19 on a page Extent in slokas, 270 Character, modern Nagari Appearance, fresh Complete

Complete in three leaves

See L 848.

1755.

916. कैवल्योपनिषदालोकः । *Aloka comm. on the same*

By Viṣṇana Bhikṣu.

For the manuscript see L. 1810.

1756.

859. *With Śaṅkarānanda's Dīpikā comm. on the same*
upaniṣad

Substance, country-made paper 13x5 inches Folia, 5 Lines, 12 on a page Extent in slokas, 200 Character, Bengali Appearance, old Complete

For the Text see L 100 and for the comm L. 54.

According to the enumeration in the Muktikopaniṣad, This Upaniṣad belongs to the Black Yajurveda.

1757.

9318. *The Same.*

The Same

Substance country made paper 13x5 inches Folia, 6 Lines, 11 on a page Extent in slokas 1.8 Character, Nagari Appearance, fresh Complete

1758.

9419. *The same with the two comm. above.*

Substance country-made paper. 11x8½ inches Folia, 8 Lines, 16 on a page Extent in slokas, 250. Character Nagari Appearance tolerable Complete

(1891)

For the Text see L. No. 106

It is accompanied by two well-known commentaries, one entitled उपनिषद्-मार्ग-प्रकाश by Sankarānandā (see L. Vol I, No 54) and the other दीपिका by Vidyānandā (see L. Vol II, No 818)

1759.

9524. *An anonymous comm. on the same.*

Substance country made paper 13x5 inches Folia 3 Lines 10 on a page Extent in Slokas 72 Character Nagari Appearance fresh Complete

This is an anonymous comm. on Kaivalyopaniṣad

Beginning —

ॐ श्रीगणेशाय नमः ।

ॐ कैवल्योपनिषद् कैवल्यार्थबोधिनी ।

आत्म्यास्ये केवल्यमेव कैवल्यत्वा प्रदीदुः ।

भगवतो अतिमातेव सुप्रतिपत्त्यर्थं कच्चवाश्रमायन मुखोष्ठया
स्वाधिकामवताम्यति तच्च निदायामास्तिक्य जनयितुः । अथ साधन-
चतुष्टयसम्पन्नान्तर आश्रमायन अग्नेदाचार्यं भगवन्तं पूजयन्तं
परमेष्ठिनं परमोत्कृष्टस्थाननिवासं परिसमेतं शास्त्रोच्येन विधिना
समीपमागत्य उवाच उल्लवान् । इत्यादि ।

1760.

9800

Substance country made paper 10x5 inches Folia 1 Lines 9 on a page Extent in Slokas 90 Character Nagari Appearance tolerable Complete

This codex contains ब्रह्मोपनिषद्, along with कैवल्योपनिषद्, Brahmopaniṣad ending in leaf 3A, and Kaivalya, running from that leaf to the end

For Brahmopaniṣad See L. Vol II, No 955

It does not correspond with L. 23

For Kaivalya see L. 106, Vol. I.

(1892)

1761.

4007

Substance goodly mil paper 18½ x 3½ inches. Folio 1 (100 to 107)
Line 8 on a page Character Bengali of the eighteenth century. Appear-
ance fresh. Old

A collection of upanisads

I

1B, इति गायत्र्युपनिषत् समाप्ता ।

See L 2185

II

2A, इति ब्रह्मोपनिषत् समाप्ता ।

Printed with the *Dipikā* commentary in the Bibl. Ind
Edition of *Ātharvanopanisads*, pp 331 to 259

III

2B, इति हसोपनिषत् समाप्ता ।

Printed in the Bibl. Ind. Edition of the *Ātharvanop-*
anisads, together with the *Dipikā* commentary, pp 101 to
118

IV

3A, इति प्रथमहसोपनिषत् समाप्ता ।

Printed in the same, with the same commentary, pp
417 to 138

V

4B, इति तैत्तिरीयोपनिषदि प्रथमप्रपाठक ।

5B, इति तैत्तिरीयोपनिषदि ब्रह्मवल्लीनाम द्वितीयप्रपाठक ।

6B, इति तैत्तिरीयोपनिषदि भृगुवल्लीनाम तृतीयप्रपाठक । (?)

Often noticed and often printed

1762.

2372 निरालम्बोपनिषत् । *Nirālaṃbopaniṣad*

Substance foolscap paper 8½ x 4 inches. Folio 5. Lines 7 on a page
Printed in folio 100. Character Nagara. Appearance, fresh. Complete

An elementary treatise on the Vedanta doctrine, in the form of a catechism. It is not exactly the same as the Niralambopanisad as noticed in L 675. It belongs perhaps, to some other recension.

नमः शिवाय गुरवे सविदानन्दमूर्त्तये ।
 निष्प्रपञ्चाय शान्ताय निरालम्बाय तेजसे ॥
 निरालम्ब समाश्रित्य साधनं विप्रश्नुति यः ।
 स सद्भासो च योगी च कैवल्य पदमश्नुते ।
 यस्यामृतामृतजीवानां समस्तारिष्टशान्तये ।
 यद्यदोद्दयमखिलं तदाशक्तं प्रवीक्ष्यते ॥
 ॐ किं ब्रह्म । इत्यादि

It ends —

यच्चैतन्मममुत्सृतं नायतस्त्वप्रसुप्तिषु ।
 तदेव त्वं परं तत्त्वमितो नास्त्यधिकं परमं ॥
 ॐ शान्तिं शान्तिं शान्तिं ॥

1763

8784 *The same*

Substance country paper ७½ x 4 inches Fols 9 Lines 7 on a page
 Extent 8 Slokas 0 Character Nagari New Complete

Complete in 9 leaves Dated Samvat 1932

An elementary treatise on the Vedanta

The last Col —

इति निरालम्बोपनिषद् समाप्ता ।

IO Catal 493 39 L 675

1764

1575

Substance country made paper 11 x ७ inches Fols 4 Lines 12 on a page
 Character Bengali Appearance new Generally correct It bears page marks 79 to 82

The manuscript contains —

(1) निरात्मोपनिषत् ending in leaf 80B, for which see I O Catal No 193, 194, No 39

(2) सुकरण्योपनिषत् ending in 82B for which see I P R 304, Vol III It is followed by the first four lines of Vajrasūcikopaniṣad

1765.

2235 The Same with a Comm ,

By Sayana

Substance, country made paper 8×4 inches Folia, 1 Lines 10 on a page Extent in Slokas 60 Character Nagara of the eighteenth century Appearance fresh Complete

It begins —

वामोष्ठाद्या, etc, the usual मङ्गलाचरण of Sayana
ॐ सद्गताः ॐ शान्ति इ हरि ॐ नम शिवाय गुरवे
सच्चिदानन्दमूर्तये, etc, as in No 1762

It ends —

अयाह्वमिति सखरूपव्यतिरिक्त मायामगोमयबुद्धादीन्द्रिय
गोचर जगत्सर्वव्यतिरिक्तमयाह्वमिति निरात्मोपनिषद् बोध्यते ।
य सर्वमय ब्रह्म भूत्वा सर्वान कामानुपसृज्य न मुक्तबन्ध यो
जायते पुनर्नाभिजायते पुनर्नाभिजायते ॐ तत् सत् । इति निरा
त्मोपनिषत् समाप्त । श्रीरामचन्द्रापर्यामस्तु ।

1766.

356 महोपनिषत् । Mahopaniṣad

Substance country made paper 5½×3½ inches Folia 2 Lines 12 on a page Extent in Slokas 20 Character Nagara Appearance old Complete

For the work see L 40 and Adyar Library Catalogue, p 247

I O Catal 391-395/79

1767.

308 ब्रह्मविन्दूपनिषत् । *Brahma Vinodupanisad*

Substance foolscap paper 12½ x 1 inches Folia 1 Lines 8+9 in all Extent in slokas, 25 Character Bengali Appearance tolerable Complete

For the work see L 96

Printed in Bibl Ind among the Atharvopanishads, pp 18-20

1768.

2371. *The Same*

Substance foolscap paper 8½ x 1 inches Folia 2 Lines 8 on a page Character Nagari Appearance new Complete

I O. Catal. 489 18

1769.

9810 स्वरूपोपनिषत् । *Siarupopanishad*

Substance foreign paper 9 x 5 inches Folia 2 Lines 10 on a page Extent in slokas 30 Character Nagari Appearance fresh Complete

It comprises twenty seven slokas on the idea of the identity of Jiva and Parabrahma, the Supreme soul

Beginning —

ॐ श्रीगणेशाय नमः ।

अथ स्वरूपोपनिषद्विषयते ।

अथमेव पर ब्रह्म वास्तुदेवात्ममवय

इति स्याद्विद्यमानो मुक्तो ब्रह्म एवान्वया भवेत् । १ ।

अथमेव पर ब्रह्म न चाह ब्रह्मम एषम् ।

इत्येव समुपासीत ब्राह्मणो ब्रह्मणि स्थितः । २ ।

End —

ब्रह्मोवाह न समारो न चाह ब्रह्मम एषम् ।

नाह देहो न मे देहो ज्वलोऽह सनातनः । २६ ।

तथा अत्यन्तरेऽपि

एकमवादितीय ब्रह्म नेह नानानि किञ्चन ”

इति श्रुतिः । २७ ।

Colophon —

इति ब्रह्मानुचिन्तनिका स्वरूपोपनिषत् समाप्ता ।

1770.

9210 स्वरूपोपनिषत् and निरालम्बोपनिषत् ।

The last two Upanisads.

Substance country made paper 11x5 inches Folia 6 Lines 9 on a page Extent in slokas 102 Character Nagara Appearance, tolerable Complete

This work treats of the identity of individual and supreme souls

It begins thus —

ॐ ओमशेषाय नमः ।

अहमेव पर ब्रह्म वासुदेवाख्यमव्यय ।

Colophon —

इति स्वरूपोपनिषत् सम्पूर्णः ।

See upanisads in the Adyar Library, p 299

For the second see Adyar Library, p 206

1771.

1450 मुक्तिकोपनिषत् । *Muktikopanisad*

Substance foolscap paper 6½x4½ inches Pages 34 Lines 14 on a page Character Bengali Appearance tolerable Complete Bound in book form

See I O Catal 494-495/127

1772.

2003 अथर्वशिखोपनिषत् । *Atharva sikhopanisad*

Substance country made paper 9x4½ inches Folia 2 Lines 11 on a page Extent in slokas 30 Character Nagara Appearance free Complete

See L 88 and the Catal of Adyar Library p 125

Printed in Biblo Ind Atharvany-Upanisads p 229-238

Col. :—

इति अथर्वशिखोपनिषत् समाप्ता ।

1773.

2239. *The Same.*

Substance, country made paper $9\frac{1}{2} \times 4$ inches Folia 2 Lines 8 on a page Extent in lokas, 35 Character, Nagara Appearance, fresh Complete

For the work see L 88 It is printed in Bibl Ind and by Mahesh Chandra Pal. See also the above

Col. :—

इति अथर्वशिखोपनिषत् समाप्ता ।

1774.

2816. सार्वोपनिषत् *Sarvopanisad*

Substance, country made paper $9\frac{1}{2} \times 4$ inches Folia 4 Lines 7 on a page Character, Nagara Appearance discoloured Complete

Printed in the Bibl Ind series in the Atharvopanisad volume, pp 394 to 404, but paged as 504

1775.

355 सन्ध्योपनिषत् । *Sandhyopanisad*

Substance, country made paper 13×4 inches Folia 3 Lines 10 on a page Extent in lokas, 120 Character, Bengali Appearance, old Complete

For the work see L 59 *Indische Studien*, I. 36, 11, 294

It contains at the end, the first leaf of Parivrajakopanisad which begins —

सहनाववतिविति श्रान्ति अथ यतेर्नियमश्च कथमिति पृष्टवान्, etc

1776.

354 वज्रसूच्युपनिषत् । *Vajrasūcīyupaniṣad**Attributed to Śaṅkarācārya*

Substance country made paper 10½×4½ inches folio 6 Lines 6 on
 1 page Extent in slokas 108 Character Nagara Date Sam 1709 Ap
 pearance fresh Complete

For the work see L 36

Post Col Statement —

सुभमस्तु सवत् १८०८ पौष शुक्ल १२ श्राद्धमास भद्रपदमासरे नि
 कन्देलाल ।

According to the enumeration in *Muktikopaniṣad* it
 belongs to the *Sāmaveda*.

1777

728 : *The Same*

Substance country made paper 8½×4½ inches folio 4 Lines 11 on 1
 page Extent in slokas 88 Character Nagara Appearance old Com
 plete

For the work see L 36 and IO Catl No 488 42
 and No 498, 494 41

There is a Buddhist work entitled *Vijra Sūci* by *Aśva Ghosa*. Professor Bendall in *Cam Cat* p 98 says, this
 is a distinct work from the treatise of the same name at
 tributed to Śaṅkarācārya.

But the upaniṣad seems to be based upon the older
 work by *Aśva Ghosa*. They begin in the same way though
 not in the same words.

After mangalacarana and so forth, *Aśva Ghosa* begins —

“क्राडय ब्राह्मणो नाम किं भवति किं शरीरं किं ध्यानं किमा
 चारं किं कर्म किं वदति ।

Sankarācārya begins —

को वा ब्राह्मणो नाम को जीव को देह का जाति कि जा
को घर्मा को वर्ण कि कर्म कि पाण्डित्य इत्यष्टौ विकल्पा । प्रथम
जीवो ब्राह्मण इति चेत् तदा सर्वस्यापि जनस्य जीवस्यैकस्यत्वात्
जीवो न ब्राह्मणो भवत्येव, et

1778.

2378 *The Same*

Substance foolscap paper $7\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches Folia 7 Lines 9 on a page
Extent in slokas 88 Character Nagara of the early nineteenth century
Appearance fresh Complete

Colophon —

इति श्रीवसुदेवपण्डित मुनीधिया (१) समाप्तम् ।

See the above

1779.

8654 *The Same*

Substance country paper $8 \times 4\frac{1}{2}$ inches Folia Lines 9 on page
Extent in slokas 90 Character Nagara New Complete

Complete in 6 leaves

Colophon —

इति श्रीमच्छंकराचार्यविरचिताया जयविजयमुनीधियां जय
श्रीणि समाप्ता ।

लिखित शिवदत्त चरित्रे मुद्रित अयोध्यामध्ये समत् १८३३
मार्गे मासे तिस्रो सप्तम्या श्रीमद्वसुदेवमुद्रिताया शुभ भवतु । शुभ-
मस्तु राम श्रीरुणि गोपालता ।

1780.

3751 *The Same*

Substance country made paper 14×8 inches Folia 2 Lines 12 on a
page Extent in slokas 80 Character Bengali Date Saka 1747 Appear-
ance fresh Complete

Colophon :—

इति श्रीशङ्कराचार्यविरचिता वचसूची समाप्ता ।

Post Colophon :—

शकाब्दाः १७४७ वैशाखस्य शुक्लपक्षे द्वादश्या त्रिंशौ श्रीहर-
गोविन्द प्रमोदया लिखितम् ।

SANNYĀSA

1781.

740 आश्रमोपनिषत् । *Aśramopanīṣad*

For a description of the manuscript see L. 1596

This is one of the Ātharvanopanīśads See Adyar p 145 and p 240

1782.

1674 नारदपरिव्राजकोपनिषत् । *Nārada-parivrajakopanīṣad*

Substance foolscap paper 11x6 inches. Folia, 17 Lines 12 on a page Extent in slokas 570 Character Devanagiri Appearance tolerable Complete in 9 upadāsas

For the work see I.O. Catal. 193-194, No 48

1783.

456 परमहंसोपनिषत् and सर्वोपनियत्सारः ।

Parama-hamsopanīṣad and Sarvopaniṣat-sāra

For the MS see L. 1859.

It contains two works named above The first ends in 3A and the last in 5A. Both printed in Bibl. Ind. in the Vol. on Ātharvanopanīśads

1784.

303 परमहंसोपनिषत् । *Parama hamsopanīṣad*

With its Dīpikā commentary

By Nārāyaṇa

Substance country made yellow paper 13½x8½ inches Folia, 6 Lines 10 on a page Extent in slokas, 100 Character, Bengali Appearance, new Complete

The text in the middle and the comm above and below
for the text see L 104 and for the commentary
L 49

The text has been printed with the comm in Bibl
Ind, pp 417 to 436 in the Edition of Atharvama Upanisads

1785

362. हंसोपनिषत् । *Hamsopanishad*

Substance country made paper 8x3 1/2 inches Foli 11 Lines 8+15
in all Extent in Slokas 2 Character Nagari Appearance old Com-
plete

For the work see L 41

Hamsopanishad has been published in the Bibl Ind
among the Atharvamaupanisads, pp 404 to 416, with the
comm by Narayana

The editor follows Narayana in fixing the text, but
the present manuscript does not seem to have been con-
sulted by him because it has a different arrangement of
parts altogether

The work seems to have been composed long after the
Lautika-Yoga system became current in India

1786.

368. छुरिकोपनिषत् । *Churikopanisad*

(called also Kpurik)

Substance country made paper 8x4 1/2 inches Foli 11 Lines 8+15
in all Extent in Slokas 20 Character Nagari Date 1864 Appearance
very old Complete

Post Col Statement —

शके १९०२ + + + + चयोदश्या चन्द्रे मगधे
श्रीवृद्धमहो विरचित श्रीवृद्धप्र + + + +

(1103)

For the work see L 42

It relates to Yoga

Printed in the Bibl Ind edition of the Ātharvānopaniṣads, pp 203-218 (with Dīpikā)

1787.

2867 भावनीर्पनिषत् । *Bhāvanopaniṣat* ।

Substance country made paper 9½ x 4 inches Folia 2 Lines 10 on all Extent in slokas 43 Character Nagara of the nineteenth century Appearance fresh Complete

It is not an upaniṣad but a small treatise containing definitions of Pāṇṭika technical terms

It begins —

गुह्यं सर्वकारणभूता शक्तिः । तेन नवरत्नरूपो देवः । नवशक्ति-
रूपं श्रीचक्रं । वाराहो पिष्टरूपा कुक्षकुक्षा बलिदेवता । माता
क्रियाशक्तिः पीठः । कुलकुण्डलिनीचान् शक्तिप्रदः । तत्सामर-
म्येच्छाशक्तिः सदाविश्वरसुन्दरौ पुनर्वार्यतामरः । देहे नवरत्न-
होम त्वमादिषमधानुरोमसयुक्तः । सकल्पा कल्पतरवः । तत्र-
कल्पको ध्यानम् ।

Thus to the end

See Burnell 34B and 10 Catal Nos 492-494, the 102nd MS

1788.

9026 भावनीर्पनियद्वायं । *Bhāvanopaniṣat bhāṣya*

By भास्करराय ।

1 bhāṣya comment on the Bhāvanopaniṣad

Substance country paper 10½ x 3½ inches Folia 17 Lines 9 on 1 page Extent in slokas 300 Character Nagara Dated Sh 183 Fresh Complete

Complete in 17 leaves Dated सवत् 1823

1789.

9141. मृत्युलाङ्गूलोपनिषत् । *Mṛtyu-lāṅgulopaniṣad.*

Substance, country-made paper. $9\frac{1}{2} \times 4$ inches Folia, 2 Lines, 2 on a page. Extent in slokas, 33 Character, Nāgara. Appearance, tolerable. Complete

See Oxf. 890B and Burnell 35B.

Published by Colonel Jacob in the *Indian Antiquary* of 1887 (p. 287).

Colophon :—

इति मृत्युलाङ्गूलोपनिषदः सम्पूर्णं शुभं भूयात् । श्रीराम ।

SECTARIAN VAISNAVA

1790.

353. अमृतविन्दूयनियद् । *Amṛta-vindūyanisad*

Substance country-made paper 8½ x 3½ inches Folia 4 Lines 7 on a page Extent in folios 23 Character Nāgara Appearance new Complete

It belongs to the Vaiṣṇava sect.

For the work see L 25 Published in Bibl Ind Ed Athav. Upam. pp 21-25

1791.

369 गोखोक्तापनी । *Goḥokṭāpanī*

Substance, country-made paper 10½ x 4½ inches Folia 3 Lines 9-10 on a page Extent in folios 64 Character Nāgara Date Sam 1909 Appearance fresh Complete

The original MS from which this has been copied is noticed in L 34, in the year 1871. That MS bore the date Sam 1909 The date of the original MS has been apparently copied here

1792.

3779 गोपाक्षतापनीयोपनिषत् सटीका ।

Gopāla tāpantiyopaniṣad with comm

Substance, country-made paper 11 x 5½ inches Folia 9 In Tripatha form Character, Nāgara Date Samvat 1873 Appearance discoloured Complete

The accompanying commentary is by Viśveśvara.

The Pūrva-tāpantiya ends in leaf 11B.

T. इति पूर्वतापनीयोपनिषत् समाप्ता ।

Comm इति श्रीमद्विश्वेश्वरविरचितार्था गोपालतापनीटीकाया गोपी-
नाथध्यान-रसन-भजन-निरूपणं नाम पूर्वतापनीयोपनिषद्दीपिका
समाप्ता ।

The Uttaratāpantiya ends in leaf 25A.

T इति गोपालतापनी उत्तरभागः समाप्तः ।

Comm इति श्रीव्ययवर्णोपनिषत्सु विश्वेश्वरविरचिता गोपालतापनी
समाप्ता ।

Post Colophon —

शुभमस्तु नवत् १८७३ तत्र पोष शुक्ल अष्टम्या शुक्ले लिपिस्तत्र
बालकरा [म] विप्रेक्ष्य मेराष्टकनगर बलराम वाचस्पति पठनाद्यम् ।

See 10 Catal No. 528 Edited with Visvesvara's
commentary, by Haracandia Vidyābhāṣana and Visvanātha,
Bibl. Ind, 1870

1793.

3151 गोपालतापन्युपनिषद् । *Gopala-tapanyupanisad*

With the commentary.

By Jiva.

Substance, country made paper 10½ x 5 inches Fols, 23 In tripatha
form Character, Bengali Appearance discoloured

For the beginning and the end of the work see L. 11.

The commentary begins —

अथ स्त्रीकारादखण्डविश्वमिति प्राश्न्यते शिरः ।

लकारात् पृथिवी जाता ककाराज्जलसम्भवः ।

इत्यादिभिः श्रीमता गौतमेन भगवता स्त्रीय-तन्त्रस्य प्रमाणतया
दर्शिता पूर्वतापनी । तदिष्ट कादापो लोलात् पृथिवी इतोऽपि
बिन्दोर्विन्दुस्ताम्पनात् तदकं इति स्त्रीकाराद खण्डित्यादि प्रतीक-
मयी गुर्जरादिदेशप्रसिद्ध-पराशरगोत्रादि-ब्राह्मणसम्प्रदायसमुप-
दाय (?) प[र]सायवर्णवेदस्य-पिण्णवादशाखादिपठिता-गोपालताप-

न्याय्या श्रुतिरियं मप्रतिपाद्यं श्रीकृष्णमेव सर्ववेदान्तसम्मत्या
सर्वोत्तमत्वेन प्रतिपादयन्ती नमस्करोति सच्चिदानन्दरूपावेति ।

10A, इति श्रीमोघरल-पूर्वतापनी समाप्तः ।

एकदा हि ब्रजस्त्रियः सकामा पूर्वमौमुक्षित्वा सर्वेश्वर गोपालं कृष्णमूर्चिरे ।

उवाच ता कृष्णः । अतु कस्मै ब्राह्मणाय भक्ष्यं दशतयं भवति ।

23B, इत्याद्यन्वणोपनिषदि श्रीमोघालतापन्युत्तरभागश्च समाप्तः ।

The commentary ends —

ब्रह्मणः सकाशाद्ब्रह्मपुत्रं अतः तेभ्यो नारदेन तस्माच्च मया
मत्तस्य स्वयमेव । स्वात्मयन्यान्तिकं न तु स्वात्मयमेवेति श्रीकृष्णसनाथ
वनाशमनसमभिप्रेयते ।

मान्धर्वीवर-मान्धर्वं गन्धर्वधुरधर्मणे ।

वृन्दावनावनीवृन्दावन्दिने नन्दताम्बन ।

{ विश्वेश्वरक-अनाह्नभट्टाभ्यां वैदिकाभ्यां तद्वत्प्रबोधयतिना

लिखितचित्तमन्त्रतारतम्येन । }

Col. of the comm —

इत्युत्तर-मोघालतापनी-विहति सम्पूर्णता गता ।

श्रीसनातनरूपस्य चरणाक्षसुधेषुना

पूरिता टिप्पणी चैव जीवेन सुखबोधनी ।

1794.

8968 वासुदेवोपनिषत् । 1 doubletopanishad

Substance, country paper 10 x 4 1/2 inches. Folia. Lines, 30 a page
Extent in slokas 7. Character Nagara. Dated Sam 1794. Fresh Com
plate

Complete in five leaves. Dated Sam 1799

See L. 110

1795.

1645 - This manuscript contains two works

(1) The Same with its commentary दीपिका ।

Substance country made paper 13 x 7 inches. Folia, 24. Written in
the Tripitika form. Character Nagara. Complete

(b) गोपीचन्दनोपनियत् with its commentary दौषिका ।

Substance, etc., the same as in (a) Folia 4½

The works in this number have all been printed.

For (a) see L. 110 and for its comm see L. 27.

For (b) see L. 111 and for its comm see L. 31.

1796.

3021. *The Same.*

With a commentary

Substance country made paper 13x7 inches Folia, 3 Lines, 8 14 on a page In tripatha form Character, Nagara in a modern hand Appearance fresh Incomplete at the end

The text begins. —

ॐ तस्मत् ॐ ब्रह्मादिभिर्धारितं विष्णुचंदनं ममाङ्गे प्रतिदिन-
मालितं गोपीभिः प्रक्षालनाद्गोपीचन्दनमाख्यातमङ्गलेपनं पुण्यं
चक्रतोषान्त-स्थितं चक्रसमायुक्तं प्रौढवयं मुक्तिसाधनं भवति ।

The beginning of the commentary. —

ॐ तस्मत् ॐ वासुदेवोपनिषदि चत्वारिंशत्स्थानानि हि क्षुद्र-
गणे त्रैकीनप्रश्नाश्चमो मताः कात्यायिनोपनिषदि तिर्य्यकुषु-
विधिरक्षो अत्रोर्द्धपुण्यविधिरुच्यते ।

1797.

9862 अथर्वणोपनियत् । *Atharvanopanishad*

Substance, country made paper 10x4 inches Folia, 1 Lines 3 on a page Extent in shloka 12 Character Nāgara Appearance fresh Complete

It runs. —

श्रीगणेशाय नमः ।

दापरान्ते वारदो ब्रह्माण्य प्रति अगाम । कथन्त भगवन् गा पर्यटन्
कलि सन्तदेयमिति स होवाच । साधु एष्टोऽस्मि सर्वभूतिरक्षस्व

गोप्यं तच्छुभं वेन कलिं ससारं सन्तरिष्यति । भगवदादिविष्णो
र्नाशयिष्यस्य नाशेति । नारद एव पप्रच्छ भगवन् किन्तन्नामेति स
सोवाच ॥

हरे राम हरे राम राम राम हरे हरे ।

हरे कृष्ण हरे कृष्ण कृष्ण कृष्ण हरे हरे ॥

इति षोडशकं नाम्ना कलिकल्याणनाम्न ॥

नाम परतरोपाय सर्ववेदेषु वृक्षत इति ॥

षोडशकं षोडशकलाहस्य जीवस्यावरणविनाम्न ॥ तत
प्रकाशते ब्रह्म मेवावाये रविरग्निं मखलमेवेति

पुनर्नारद पप्रच्छ कोस्य विधिदिति ससोवाच नास्य
विधिदिति सर्वदा सुचिरसुचिर्वा षठन ब्रह्म सलोकतां
समीपतां सायुज्यतामेति यदा षोडशकस्य साङ्गत्रयकोटिर्जपति
तदा ब्रह्मक्षत्वाभावात् तरति वीरक्षत्वायां स्वर्गस्तेयात्
दृढलोममनमैषुनात् मित्रो वैवानाम्दयोया मनुष्याणां क्षमया
करयात् स्वधर्मपरित्यागपापात् सदा मुचितामाप्नुयात् । सद्यो
मुच्यते सद्यो मुच्यत इति

Colophon —

अथर्वकोपनिषदिनि नामोपनिषत् समस्तवेदास्तनारभूत श्रीमदा
मनामन्यपः ॥

राम । राम । राम । राम । राम । राम । राम । राम ।
राम । राम ।

1798.

385 रामतापनौयोपनिषत् । *Rāma tapanīyopaniṣad*

Substance country made paper 10½ x 7½ inches Folia 12 Lines 9 on
a page 1 letter in Sloka 20 Character Nagari Appearance tolerable

Āravatāpam in verse and Uttaraṭāpam in prose

For the work see L 7

Printed in Bibl Ind among the Ātharvopaniṣad, pp

1799.

9323. *The Same.*

Substance, country-made paper. 9x1 inches. Complete in 7 leaves, first leaf missing. Lines, 11 on 1 page. Extent in slokas, 182. Character, Vagya. Appearance, old.

A theological treatise in two parts, establishing the divinity of Rāma. It is said to belong to the Atharvaveda.

The first ends in leaf 4B.

Colophon :—

इत्यथर्ववेदे रामपूर्वतापनीयोपनिषत् समाप्ता ।

The second in leaf 7.

Colophon

इत्यथर्ववेदे रामोभरतापनीयोपनिषत् समाप्ता ।

रामत्रय्ये नमः ।

दः । गोविन्देन लिखितं ।

See L., Vol. I, No. 7.

1800.

1232. *The Same with a comment entitled आनन्दनिधि ।*

By Ānanda Vana.

Substance, country-made paper. 13x6½ inches. Folia, 17. Lines, 20 on 1 page. Extent in slokas, 250. Character, Nigra. Appearance, tolerable. Complete.

* Divided into two halves.

For the beginning of the first and the end of the second see L. 2518, and for the beginning of the second see L. 56, which however quotes the first half of the opening verse only. But it is not of any importance, being only a mañgalā in 1 sloka. In the second verse of the second part in the present MS an obeisance is made to the commentator's guru Rāghava. The third verse gives information about the author's lineage and ancestry.

2nd. यः शब्द परिनिष्ठितोऽथ परमे ब्रह्मण्यतिन्यायतः
तत्कारणसुधोदविन्दुः कृत्वा ममारसन्तापयन् ।
यद्गाम्भीर्यमगाधमप्यनुचरै र्नाथं ममाश्रीवते
तस्य श्रीगुरुराघवस्य चरणद्वारविन्दं नमः ।

3rd आसीदाश्लेषवंशो नृहरिरिति पुरा केषाञ्चन मनुः
तस्मात् कृष्णाक्षयोऽभूद्भरणिस्तद्वत् दत्तने कुदरग्ये ।
तस्मात् सुतुर्गुणानि समञ्जानि कमलाशप्रसूत्या यतीना
आनन्दाद्य' न रामोऽपि न हि विदधे साधुटीका वगार्य ।

In l. 58 the comm is called Rāma kṛṣṇika

The first half ends in leaf 8A and the second in 17B

The colophon of the first half attributes it to Viṣṇuśaṅkara

इति श्रीमद्विश्वेश्वरविष्णुचिन्ताया रामतापनीय-पूर्वार्द्धटीकाया
पञ्चमोऽपि पत्र समाप्ता ।

1801.

1578 1 comm on the same called आनन्दनिधिः ॥

रामकाशिका ।

By Ananda Vana

Substance country mad paper 11½ x 17 inches 164 77 Lines, 10
on a page Characters 54200 Approximate, tolerable

See the previous number

The first two verses are different in this manuscript

सत्यं सत्यतया हि यस्य निखिलं वक्ष्ये यथा ब्रुवन्ती
यस्यानन्दतया प्रयच्छरचना मानन्दपूर्णा यते ।
यच्चिदुपतया चिदाकाशमिवाभाति प्रपञ्चादिकं
मायावन्दिषदात्मकं यतिवचोमीत भजे राघवम् ।
उक्तेनैव कर्मणि शिष्याश्रितमि व्यापारिते लक्षणा
दुर्लभ्येदमतुष्यमस्यति तम सधाम् साध्यन्तरम् ।

तस्मै तस्य गुरोरपूर्व-दिवसाधीशस्य, पादाम्बुज-
हन्दाधीन-वश-मराग-कणिका भक्त्या नमामस्तथा ॥

The third verse is the same as quoted from No. 1262.

The 4th —

ओरामोपनिषदृत्तिर्विदधे रामकाशिका ।
रामभक्त्या प्रयुक्तोऽहं रामावाप्तौ तदर्शनाम् ॥

1802.

3910 *The Same.*

Substance, country-made paper 16½×4½ inches Folia, 76 Lines, 8 on
a page Extent in Slokas 1800 Character, Bengali Appearance, old and
discoloured Date, Saka 1807

Leaves 8 to 14, 19 to 22, 32, 33, 70, 71 are missing.

This seems to be an enlarged edition of the commentary
entitled Anandanidhi.

It begins with four of the opening verses of the two
previous works.

इह खलु सुखदुःखलाभलाभयोर्द्वयतरस्य पुरुषार्थस्य अनुपलम्भा-दर्शयौगं-
माद्यादि-वेदविहितकर्मनिर्माणप्रवृत्तानां स्वर्गसुखलाभेऽपि तस्य क्षयि च-साति-
शयत्वयोयोन्नेयवितत्वेन पुरुषार्थत्वानुपपत्तेः । स्वर्गादावप्यनभिरतिमासेदुपा-
प्रचुरतर-दुःख-पटल-विपरिलोपनित्यनिरतिशयानन्दप्रतिलम्बलक्ष्य-पुरुषार्थमपेक्ष-
माणाया दुःखमयस्य संसारस्याविद्याविद्यमानकृदविद्याविच्छेदमन्तरेणोच्छेदासम्भ-
वात् अविद्यायां ब्रह्मात्मैकत्वसाक्षात्(स्या)त्काररूपविद्यैकाग्रनोद्यत्वात् ओरामाख्यां
ब्रह्मविद्यां रमण्योयतरामुपजनयितुं ओरामतापनोयोपनिषत्-पूर्वोत्तरसंगुणनिर्णयो-
पासनभेदेन अधिकारितारतम्यात् प्रवृत्तेः । तत्र च उपनिषद्वात् सदेनिध्यस्य
क्लिप्तस्योपनिषत्पदस्य मुख्यतः ओरामचन्द्र-ब्रह्मविद्यापरत्वेऽपि ब्रह्मविद्यायां अतौ
लक्ष्यया प्रवृत्तिः । नद्याभिधैव शब्दस्य वृत्तिर्लक्षणेति वक्तुं युक्तं वज्रैवभयोरपि
शब्दवृत्तित्वेन लोकारात् । नन्वेवमस्तु ओरामतापनोपमप्यनियमस्यापि + +
व्याख्यानुमर्शति ॥ प्राचीनरेवाचार्यैर्यथाकृतत्वात् । सत्यन्तथापि प्राचीनव्याख्याया

विद्धिमन्विद्धतदुत्तरमाहृतया अक्षमप्रायाणा मन्दमनोवामनुयज्ञायाविद्धिता च
संक्षिप्तसुबोधा च श्रीरामपूर्वतापनौयोपनिषदो व्याख्येयं मत्स्यावता हृदङ्गमा
धारभते । अत्र च उक्तमाधिकारिणा सगुणोपासनामन्तरैरेव निर्गुणस्य प्रतिपत्तं
शक्यत्वेपि मन्दाधिकारिभि स्तामन्तरैश्च प्रतिपत्तुमशक्यत्वात् वक्ष्यां रूपकन्य-
नेत्यादिना सगुणोपासनामुद्दिशंस्तया प्राप्त्यं निर्गुण रामनामनिर्दक्षिणान्न
मङ्गभिः प्रलोक्यपाभिः कण्डिकाभिर्निरूपयति चिन्मयहृत्वादिना ।

The first colophon is lost in the missing leaves

39A, इति श्रीरामतापिन्यां द्वितीयोपनिषत्, 41A, इति श्रीरामतापिनौ-
टीकाया द्वयोपनिषत् समाप्ता; 51B, इति शब्दस्तुर्घोपनिषत् समाप्ता,
54A, इति श्रीआनन्दवनविरचितायां रामकाशिकाया पञ्चमोपनिषत् समाप्ता ।

Then begins the Rāmottara-tāpani —

मयं तारकतप्तमो मिदमनु स्फुरस्तुप्पादकम् (?)

आयत्सुप्रसुप्तमिह मूर्तिवशाद्विद्यायतीतं विभुम् (?) ।

भूताग्रान्तमुपाश्रमामममरैः स्वयं तुरीयात्मकम् (?)

भक्तानुग्रहविग्रह जनकजाजालिं भजे राघवम् ।

य इन्द्रे परिनिष्ठितोऽथ परमे ब्रह्मण्यतिन्यायतो

पत्नारण्य सुग्रीदविन्दुकदिका स्वसारमन्तापनुत् ।

यद्गाम्भोर्ध्वमगाधमण्डपानुषरैर्गांध ममाश्रिते

तस्य श्रीगुह्यराघवस्य चर्यावन्दारविन्द नुमः ।

आसीद्वाशिष्ठवश्यो वृद्धरिरितिपुरा केशवराजस्य सूनु

तस्मात् क्षणाद्भवोऽभूत् धरणिमुरवरः पत्तने कण्डिनाम्ने ।

तस्मात् सूनुगुणाब्धिः समन्तानि कमलावा प्रभुताम्रलोना

आनन्दाद्याः स रामोपनिषदि विदग्धे माधु टीका वनाख्य ।

श्रीरामोत्तर-तापनौय-विलसच्छब्दार्थ-सप्रोषन-

व्याजेनान्वितत (?) अकोटि दुरितध्वंशानुवशा हृद्या ।

टीकाया (?) सात्मरहितार्थमेव विदुषा आधारय मरणोच्यते (?)

तत् चैतन्यमनायदौनयतिभिर्विस्तृत्य मे चापलम् ।

आनन्दनिघ्ननामोय टीका प्रोद्घास्यते मया ।

रामचन्द्रमणि प्राप्य कर्तुं सा[या]व्यमवयम् ।

इहखलु सकल प्राप्तिभूता सुखार्थित्वं दुःखानर्थित्वञ्च ध्यायमान-
 त्वान् सृज्योत्पादित्वा दुःखविधासयोरनिवारितं प्राप्तौ कथितं
 रमणीय
 तर-श्रीराम ब्रह्मविद्यासिमाध्यायिषया श्रीरामोत्तरतापनीयो
 पनिधत् सगुणोपासनफलभूतं निर्गुणत्वा + श्रीरामोपासनपरतया
 प्रवर्तते । इत्यादि ।

74B, प्रथम कण्डिकाया ढहस्यतिप्रत्योत्तरे यत्तारकं ब्रह्म निर्दिष्टं द्विती-
 याया भारद्वाजप्रत्योत्तरे तारतारकैश्चेन तत्स्वरूपं दर्शितम् । तृतीयाया तस्यार्थ-
 मुक्ता तेन बाध्यं बाध्यकैश्च निरूपितम् । तस्य ब्रह्मात्मिकस्य श्रीरामचन्द्रस्य प्राप्तिं कथ-
 म्भवतीति वक्तुं चतुर्था आरभ्यते ।

The left hand side of the last leaf being corroded, we cannot give the colophon and the end of the work wholly

इत्यथर्त्तं हरद्वये श्रीरामोत्तरता + + + +
 सम्मन्त्रा मनतारणेन मनुवा दिग्बन्धुविद्यार्हयन्
 यमोपेन्द्रमह + + + गोप्यो विरिञ्चादिभिः ।
 व्यक्ता + + + + + + + +
 तामानन्दनिधिविधाय हृदये नन्दन् रामाश्रया ।
 यस्या भक्तिरिति विधिश्चमदमप्राप्तिरप्राप्ति रन्त
 दु + + + + + यास्ति नरमाय भूमौ ।
 विद्याम्बोधि प्रहृष्ट प्रवर्तते मद्वाचोघञ्चन्द्रोदयाङ्गो
 मानन्दनिधिता निदधत हृदये तद्विदः + + + ॥
 + + + + दमप्यो मकारन्दौघविन्दुभिः ।
 रञ्जिताया सदा काश्चा टौकानन्दवर्गे कृता ।
 यस्योपदेशदौघिया तारकं ब्रह्म काश्चेत ।
 काश्चा + + + + + पिनाकिने ।
 नाह मास ॥ चास्योनि देहादन्तो परोक्षहम् ।
 इति भावानुरूपं व्यवहारं मुच्यते ।

1803.

364. (नृसिंह) पृथ्वीपानीयोपनिषत् । *Nṛsiṃha-pañiṣad-
pṛaṭhvipāṇiyoṇiṣad.*

Substance, country made paper 9½ x 5 inches Folia 10 Lines 13 on a page Extent in slokas, 251 Character Nagari Appearance old and repaired Complete

It contains a complete copy of the Pārvaṅkhaṇḍa of the Nṛsiṃha pṛaṭhvipāṇiṣad, which has five upaniṣads, each divided into several parts. It comes to an end in l. 2, leaf 9B, which contains a portion of Nārāyaṇopaniṣad printed by Jacob in B.S.S. Pārvaṅpāṇiṣad has been printed in Bibl. Ind. with the Uttarakhaṇḍa.

The manuscript also contains Ātmopaniṣad complete. This also has been printed in Bibl. Ind. among the Ātharvaṇopaniṣads pp 299-308.

1804.

9029 *The Same*

Substance, country paper 10½ x 1½ inches Folia 19 Lines 9 on a page Extent in slokas 500 Character, Nagari Old Fresh Complete

Complete in 19 leaves

1805.

584 *A comm on the Same*

The MS is noticed in L 1287. This is a bhāṣya on the Nṛsiṃhatīpaṇi, attributed to Śāṅkarācārya. The present MS. contains the bhāṣya on the first three upaniṣads of the Pārvaṅtīpaṇi, and the greater part of the fourth.

1806.

8011 उत्तरतापनीयविवरण । *A comm on Uttarakāpaniṣa.*

By Gaudāpadācārya

Substance country paper 10½ x 4½ inches Folia, 49 Lines, 11 on a page Extent in slokas, 2700 Character, Nagari Old Complete

Complete in 19 leaves

The Last Colophon :—

इति श्रीनवमः खण्डः समाप्तः । इति श्रीपरमहंसपरिव्राजका-
चार्यवर्य-श्रीमत्सुकमुनीन्द्रप्रिय-श्रीमत्गौडपादमुनिवरविरचिते
उत्तरतापनीयविवरणे नवमखण्डः । श्रीनृसिंह-गोपालाय नमः ।
श्रीलक्ष्मणाय नमः ।

It begins —

निरस्तनिखिलानर्थ-परमानन्दरूपिणे
नृसिंहाय नमस्कृत्यैः सर्वधौडतिताक्षिणे ।
यत्पादाक्षरणो-लेखसम्पर्कात् सद्यसा सक्तत्
सर्वसंसारहोर्गोष्ठं तन्मोहं गुह्यं सदा ।
तापनीयस्यार्थविहृतिर्लेखतो मया
क्षियतेऽल्पप्रिया तस्मात् क्षन्तव्यं क्षतमुत्तमैः ।
इह पूर्वस्मिन् ग्रन्थे नृसिंहाकार-ब्रह्मविषय विद्यानिर-
पाधिकपरब्रह्मविद्या फलाधिगता तयाक्षुप्त-वार्त्तिकशङ्किः ।
नृसिंह-ब्रह्मविद्यैषा व्याख्याता ब्रह्मसिद्धये । इति प्रणवस्य त्वनु-
द्वन्द्वत्वेनैव तत्र प्रवेशः ।

All this has been printed as the *Rahasyārtha-dīpikā* of Śaṅkarācārya. The first half of *Nṛsiṃhatāpanī* has a bhāṣya by Śaṅkarācārya. But the 2nd part has a *Rahasyārthādīpikā*. This struck the editor of the Bibl. Ind. Edition, Pandita Rāmunaya Tarkaratna, and he adds a note that he can not decide why it is so. The comm. to the 2nd part is here attributed to Gaudapāda. But there is a quotation from *Vārtikakāra*. If this *Vārtikakāra* is *Sureśvarācārya*, then the real commentator cannot be either Śaṅkarācārya or Gaudapāda.

1807.

9015 तापनीयोपनिषद्भाष्यव्याख्या ।

*A comment on the bhāṣya of Tāpanyopaniṣad.**By Nārāyaṇa Bhatta the son of Jagadīśvara Bhatta*

Substance country paper 10×2½ inches Folia 72 Lines 12 on a page Extent in slokas 1700 Character Nagari Old Incomplete

Old and badly injured Not in Aufrecht

In leaf 47 occurs the following col

इति श्री[नम]श्रीश्वरभट्टोपाध्यायसूत-श्रीनारायणभट्टविर-
चिताया श्रीतापनीयोपनिषद्भाष्यव्याख्या विद्यते इति श्रीपद्मनाथं
दत्तोपनिषत् समाप्ता ।

It begins thus —

ॐ नमो महात्म्यप्रसवे नमः ।

श्रीमद्गुले श्रीवृद्धि प्रबन्ध विश्वेश्वरयोगेश्वरसर्वदे + न
श्रीतापनीयोपनिषद्भाष्यव्याख्यायते सद्यश्चतो मया हि ।

1808.

8900 नृसिंहोत्तरतापनीयोपनिषद्भाष्य ।

A bhāṣya on the 2nd Part of Nṛsiṃha Tāpani

Substance country-made paper 12×4½ inches Folia 47 Lines 12 on a page Character Nagari Dated Samvat 1828 शिवश्रीनारायण प्रसाद दत्तविरचिते ।

Printed in Bibl Ind

1809.

10164 हयग्रीवोपनिषत् । Hayagrīvopaniṣad

Substance, country made paper 11×4½ inches Folia 3 Lines 1 on a page Character Nagari of the nineteenth century Appearance, fresh Complete

178

Colophon.—

इत्यथर्वणवेदे खंडे पूर्वसंहिताया पमित्यपनिषत् (?)

See I O. Catal Nos 193-194, MS No. 119.

1810.

370 राधिकोपनिषत् । *Radhikopanisad.*

Substance country made paper : 11½ x 4½ inches. Folia, 3 Leaves, 11 on a page Extent in slokas, 13 Character, Nāgarī Appearance, tolerable Complete

Col.—

इति श्रीऋग्वेदे ब्रह्मभागे परमरहस्ये श्रीराधिकोपनिषत्
सम्पूर्णम् ।

मीति कार्तिक शुक्लाष्टमी १ ८ ।

For a description of the work see L. 114

SECTARIAN, ŚAIVĀ

1811.

867 शिवोपनिषत् । *Suopanisat*

By Hanthara

Substance too foolscap paper 14½ x 1 inches Folium one 11 x 8 in
all Extent in "lokas" 30 Character Nagari Appearance tolerable Complete

For the work see L 50

On the left hand margin —

लेखक श्रीपद्मभट्टाचार्य ।

It is no upanisad, as it is by a human author

1812.

1659 *The Same*

Substance country made paper 14 x 1 inches Folium 41 Lines 10 on
page Extent in "lokas" 30 Character Nagari Date Sam 1629 Ap
pearance very old—brown with age Complete in 2 chapters

Last Colophon —

इति शिवोपनिषदि शिवानाराध्याय समाप्तः ।

Post Col —

शुभमस्तु । सवत् १९२६ समवे भाद्र शुदि १३ रवौ कङ्क पुस्तक
लिखायित कर्त्तोत्रायद्वितेन । लिखित रामदासकायस्थेन ।

On the lower margin there are some scribbles in thick ink in a later hand

Colophons —

2A इति शिवोपनिषदि मुक्तिर्निर्देशोऽध्याय प्रथमः ।

3A • द्वितीयोऽध्यायः ।

- 3B • शिवमहाध्यायतृतीय ।
 5B • शान्तिमहाध्यायार्थं चतुर्थाऽध्याय
 7B • शिवसम्प्रदानाध्याय पञ्चम ।
 17A • फलप्रदानोपक्रमध्याय षष्ठ ।

It begins —

कैलासशिखरासीन आशेषामहपूजितम् ।
 कालत्रयौमहाकाल ईश्वरज्ञानपारंगम ॥
 संपूज्य विधिवत् भक्त्या ह्यष्टात्रेण सुसयत् ।
 सम्बभूतहितार्थाय यप्रच्छेद महामुनिः ॥
 ज्ञानयोगे न विदन्त य नरा मन्दबुद्धय ।
 त मुच्यन्ते कथं चोराद् भगवन भवसागरात् ॥
 एव ह्यष्ट प्रसमात्मा ह्यष्टात्रेणैव धीमता ।
 मन्द बुद्धि विमुक्त्यथ महाकाल प्रभायत ॥

महाकाल उवाच —

पुरास्मृत्यगदिता शिवधर्माः सनातना ।
 देया सर्वे गणानाञ्च सद्यपाद् सत्यकादिभि ।

It is different from what has been noticed in the previous number and referred to L No 30

1813

2251 अथर्वशिर उपनिषत् । *Upanishad*

41 2 2 13121 [over 0]x4] of folios 100
 41 2 2 13121 [over 0]x4] of folios 100

The first of the Atharvana Upanishads is printed in pp 1 to 10 of the Bibl Ind edition. It is called there simply Six Upanishads.

It is one of the Rudra Upanishads.

The first portion of the MS begins with शिवस्यैव
 धर्मो नमो नमः इति । It is in p 8 of the printed edition.

1814.

2366. *The Same*

Substance country made paper 15x11 inches f 14.25 Lines 2 on a page Character Nagari of the early 18th century Appearance new Complete

1815.

9187 *The Same*

Substance country made paper 15x11 inches f 14.25 Lines 2 on a page Extent in folios 90 Character Nagari Appearance foliated Neatly written

An upanishad of the Atharvaveda on divine knowledge

See L. 87.

1816.

1576 दृष्टान्तावलीपनियत् । *Drishṭāntāvalīpaniyat*

Substance country made paper 11x9 inches f 14.25 Lines 2 on a page Character Bengali Appearance fresh It bears the library mark from 42 to 52

For the work see L. 117

1817.

2245 *The Same*

Substance country made paper 15x11 inches f 14.25 Lines 2 on a page Extent in folios 64 Character Nagari of the eighteenth century Appearance discoloured

For the beginning of the work see L. 117, IO Cat. No. 192, 30th work, and Cs Vol I, 191

None of the MSS referred to are complete The present manuscript contains a larger work, divided into three *khandas*

It is a work on the Śiva cult—it treats of the mark of Tripundra and Rudrākṣa, the purification of one's body with ashes the worship of Śiva, the glory of Vyākṛti-

khṣettra and so on. : The speakers are Kālāgnirudra and Sadāśiva and Bhūṣunda, Sanatkumāra and Paippalāda are the enquirers.

2B, इति सुक्तिश्रुत्यभिधेयाया दृष्टव्यावालोपनियदि प्रथमं ब्राह्मणम् ।

4A, इति दृष्टव्यावाले द्वितीयं ब्राह्मणम् ।

6B, • तृतीयं ब्राह्मणम् ।

9A, • चतुर्थं ब्राह्मणम् ।

13A, • षष्ठं ब्राह्मणम् ।

17B, इति ब्राह्मणं सप्तमम् ।

अथ कालाग्रिरुद्रं भगवंतं सनत्कुमारः पप्रच्छ रुद्राक्षधारणविधिं ब्रूहीति ।

20A, अथ पेप्पलादो भगवन्तं कालाग्रिरुद्रं परिसमेत्य उवाच अधौहि भगवन्
त्रिपुंड्रस्य विधिं ब्रूहीति ।

21A, इति नवमं ब्राह्मणम् ।

21B, इति प्रथमं खण्डः ।

The second khanda begins —

अथोवाच भगवान् सदाशिवः परमकारुणिकः प्रथमान् सुरा-
नपि सर्वोच्चं पूतं प्रागुदयाद्गोमथं ब्रह्मपर्यं विधाय स्वंकमिति
मन्त्रेण शोधयेत् ।

Col. :—

23B, इति द्वितीयं खण्डः ।

The 3rd khanda begins —

अथ भुसुद्धः जानातो महादेव साम्नां प्रणम्य पुनः पप्रच्छ किं
नित्यं ब्राह्मणानां कर्म कर्त्तव्यं यदकारणं प्रत्यवेति ब्राह्मणः क-
पूजक्रीयः को वा ध्येयः कः स्मर्त्तव्यः, etc., etc

It ends —

नीललोहितो भैरवः तं पाशपत्यस्त्रमण्डलं ज्वलज्वलनकुण्डेयन्मेषपि
ततश्चाप्रभादेन निवसेत्प्राश्ना लिङ्गरूपिण्या लिङ्गरूपिण्यामिति ।

Col. :—

इति दृष्टव्यावाले अविमुक्तं वैभवप्रकाशो नाम तृतीयखण्डः ।

Colophon :—

ॐ तत्सत् इति श्रीपरमहंसपरिवाराज्जापार्यस्य आनन्दाम-
पूजपादशिष्यः श्रीश्यामानन्दभगवतोद्धतस्य आवाओपनिषदोपिका
समाप्ता ।

Colophon :—

सप्तपञ्चपातेन परपञ्च-त्रिरारम्भ ।

नृसिंहमूर्तं वन्दे परमानन्दविग्रहं ।

a description of the work see L 172 and I O
587C. Page 144.

1822.

0023. *The Same.*

100, country paper. 10×4 inches Folia, 9 Lines 14 in a page
stanzas, 225 Character, Nagari Fresh Complete

1823,

1679 रुद्राक्षोपनिषद् । *Rudrakṣopaniṣad*

(कात्यायनशास्त्रीया) ।

100, country-made paper 9½×3½ inches Folia 4 Lines, 9 on
tent in stanzas 50 Character, Nagari Appearance old. Com

न सर्वेषु वेदेषु व्यधीतो भवति मोऽभिपूतो भवति सत्तामुपूतो
भवति स सत्त्वपूतो भवति स सर्वपूतो भवति । स सर्वदेवै र्जातो
भवति तद्वारात् सर्वेषु तीर्थेषु ग्रातो भवति सर्वै र्कृतुभिर्गृह्य ।

अथ कालाभिदः प्रोवाच ध्यायन्ना शिव इहो ध्येयः शिवश्च
सर्वमन्यत् परित्यज्यैतासधौन्य माध्वयो वा क्षत्रियो वा गर्भवा-
सान्मुच्यते । इहो मयं । अथ कालाभिदः प्रोवाच ।

सहस्रशः शुचिः पूतः कर्मणो भवेद्वितीयं ज्ञात्वा गायत्र्यसमाप्नोति
तृतीयं ज्ञात्वा देवमनुप्रविशति इहो सर्वं ध्यो तत्सत्यं । भद्रं करणेभिः
प्रदद्यात् देवा । सन्नि न इन्द्रो वज्रप्रवा । ॐ शान्तिः ॐ
शान्तिः ॐ शान्तिः १ । ओमावसदाशिवार्पणमस्तु ।

1819.

1842 *Jānaloṇṇasūṭ.*

Substance country made paper : 7½ x 4 inches Folia, 2 Lines, 14 on a
page Extent in Slokas, 50 Character Nagara Old Complete.

For a description of the work see L. 105. Printed in
the Bibliotheca Indica

1820.

9266. *The Same.*

Substance, country made paper : 10 x 6 inches Folia, 12 Lines 12 on
a page Extent in Slokas, 300 Character, Nagara Appearance, tolerable
Incomplete

See L. Vol. I, No 105, p 57

1821.

1641. *जाबालोपनिषद्दीपिका । A comm. on the same.*

By Śaṅkarācārya disciple of Ānandātma

Substance, country made paper 7½ x 4½ inches Folia, 16 Lines, 11
and 12 on a page Extent in Slokas, 320 Character, Nagara Old Com-
plete

It is said to belong to Nandikesvara-purāṇa and is different from *आत्मविबोधोपनिषत्* which belongs to Atharva-veda

See Adyar, p. 159.

But the subject is the same.

Colophon —

इति श्रीनन्दिकेश्वरसंवादे श्रीआत्मविबोधोपनिषत् सम्पत् ।

The Colophon :—

इति श्रीकालामिहोपनिषद् समाप्ता ।

Post Colophon .—

श्रीदेवानन्दनाथगुरुवर्यप्रसादात् लिखितम्
अधोरेभ्यो अधोरेभ्यो अधोरेभ्यो
सर्वेभ्यः सर्वेभ्यो नमोस्तु हस्तप्रेभ्यः ।

On the obverse of the last leaf there are a few lines in red ink in a different handwriting—

श्रीयुगेष्ट स्तुतिर्गता दिविषदो लक्ष्माग हरिस्तोयितः ।

This 'Rudaksopanisad' is different from the two upanisads noticed in Burnell, p 35B

1824.

2004 कालामिहोपनिषत् । *Kalam-Rudopanisad*

Substance, country made paper 9x4½ inches Folia, 1 Lines, 11 on a page Extent in slokas 20 Character, Nāgari Appearance discoloured Complete

See L. 108

1825.

2240 *The Same.*

Substance, country-made paper 9½x4 inches Folia 1 Lines 9 on a page Extent in slokas, 40 Character, Nāgari Complete

For the work see above Often printed.

Colophon :—

इति कालामिहोपनिषद् समाप्ता ।

1826.

9454. *The Same*

Substance country made paper 9½x4½ inches Folia, 5 Lines 11 on a page Extent in slokas 20 Character, Nāgari Appearance, tolerable Complete

After the colophon there are 3 verses, being a hymn to
Siddha-vināyaka

1830.

8965 अलोपनियत् । *Allopaniyat*

Substance country paper 7×4 inches Folia 2 Lines 7 on a page
Extent in slokas 10 Character Nāgarī Fresh Complete

Complete in two leaves

1831.

9444 *The Same*

Substance country made paper 10×4½ inches Folia one only
Lines 10 on a page Extent in slokas 10 Character Nāgarī Appearance
tolerable Complete Written on one side only

It is said to have been composed to serve Akbar's con-
ception of a world religion Printed in Bombay

See Adyar, p 136

1832.

10132 *The Same.*

Substance country made paper 10×4½ inches Folia, 1 (written on
one side only) Lines 11 Character modern Nāgarī Appearance, fresh
Complete

Colophon —

इत्यर्च्यते अलोपनियत् समाप्त ।

A Mahomedan "upaniṣad"

Beg. —

श्रीगणेशाय नमः । अस्माकं इहो मित्रा वज्रया दिव्यानि धन
इहो वरयो राजाश्विनदं, etc, etc.

End —

अलोपनियत् समाप्त इत्येति इति ।

SECTARIAN, MISCELLANEOUS.

1827.

9313 *Saṃyopaniṣad.*

Substance, country made paper : 8½ x 3½ inches. Folium, one Lines, 8 on a page Extent in slokas, 6 Character, Nagara Appearance, colorable Complete

See L 1927. •

There are a few stray verses on the reverse, of which the 1st runs —

मलेखं गानं गगनतरुं दिनकरः ।
निशारुं चन्द्रः प्रयत्नसुखरुं प्रशिक्षुषी ।
समारुं विद्या अवयवसुखरुं हरिकथा ।
इति रुं वागी नृपतिकुलरुं रघुपतिः । १

1828.

2833 *Ganapāthyupaniṣad*

For the manuscript and the work see L 4072.

1829.

1986 गणपत्यथर्वशीर्षः । *Ganapāthyatharvashīrṣa.*

Substance country made paper 6x4 inches Folia, 6 Lines, 7 on a page Extent in slokas 30 Character, Nagari Appearance, fresh Complete

Beginning the same as in L 4072.

End the same also, only instead of शान्ति शान्ति शान्तिः it has upaniṣad

5B. Colophon :—

इति गणेश-अथर्वशीर्षं समाप्तिमगमत् ।

ओवायुराकाशमिन्द्रियाख्यछन्दारो बुद्धिर्महानव्यक्तमव्याकृतमिति
उच्यते । तत्र एषिवौ धारणे व्याप पिण्डौकरणे स्नेहने च इत्यादि ।

It ends —

तत्राय पुरुष खय व्योतिर्भवति खेन भावा सर्वमिद विभाति
“ न तत्र सूर्यो भाति न चन्द्रतारक नेमा विद्यतो भान्ति कुतोऽप्य
अग्निसमेव भान्तमनुभाति सखे तस्य भावा सर्वमिद विभाति ”
इत्यादि वचनेभ्य बुद्धेस्तद्वृत्तीनाञ्च चक्षुरादिदारेण ? उत्पद्यमानानां
रूपाद्याकारप्रत्ययानां सुखदुःखमोहामकानामभ्यन्तरे स्मृतौष्ठा
प्रयत्नरामद्वेषाद्यभिमानरहिता स्वभावेनैव प्रकाशमप्रकाशयति
यस्मात् शुद्धत्वं बुद्धत्वं निवृत्तत्वं सर्वज्ञत्वं सृष्ट्यात्मन्येकत्वं अनामकपक्ष
विकाररहितत्वं कृतकत्वं अशनायापिपासे प्राणस्येति श्लोकमोक्षौ
मनसो जरामृत्यु शरीरस्येति बोधनायापिपासे श्लोक मोक्ष जरा
मृत्युमयेति च ते यदिदं त्रिचक्षुः श्रुतिभ्य आश्रयभ्य आपतकृतेभ्य
आकौटिभ्य प्रकृततरङ्गमिति तस्मात् सिद्धं वात्मन इति तृतीयं पुर ।
आद्यत्वं प्रसृष्टभुक्तेभ्येकं एवात्मा जागरिते वैश्वानर[] स्वप्ने तैजस
सुषुप्ते प्राञ्च नेत्रे जागरित विद्या कण्ठे स्वप्ने विनिर्विशेषे सुषुप्ते
हरयश्च तुरीये मूर्द्धिं सखित स एव नि शेषस्तुरीये स परमात्मा
सोऽहमिति ।

Col —

इति श्रीमत्पद्मसहस्रपरिव्राजकाचार्य्यं गोविन्दभगवत् पूज्यमाद
शिष्यः श्रीशङ्करभगवता कृत त्रिपुरीयकण्ठसमाप्त ।

1833.

2833. *Tripiṇḍyaṇiṣad.**By Śrīmat Śāṅkarācārya.*

Substance, country-made paper 19×4 inches Folia, 1 Lanes, 8 on a page Extent in slokas, 63 Character, Nagara of the eighteenth century. Appearance, discoloured and dilapidated Complete Corrupt.

Tāntrika theology.

Colophon :—

इति श्रीमद् शङ्कराचार्यविरचिता त्रिपिण्डी उपनिषदं सम्पूर्णम् ।

See L 14 and I.O. Catal. No. 190.

1834.

9120. *The Same.**Attributed to Śāṅkarācārya*

Substance, country-made paper 14½×6 inches Folia, 2 Lanes, 13 on a page Extent in slokas, 90 Character, Nagara Appearance, fresh Generally correct

This is a digest of the whole upaniṣad literature. It is called *त्रिपिण्डी* from the fact that the book has three chapters named *ष्ट*.

The first treats of the origin of the universe, the 2nd of the processes by which the manifestation of all the universe is effected, and the third treats of Brahman as the fountain-head of all the manifestations.

It begins :—

ॐ श्रीगणेशाय नमः ।

शब्द-सामर्थ्य-रूप-रस-गन्धादयो विवक्ष्यते । यद्युपनिषदादयश्च परमात्मन एव सम्बन्धिताः । तस्माद्वा एतस्मादात्मन आकाशः सम्भूतः । आकाशादायुः वायोरग्निरयोरपः अद्भ्यः पृथिवी पृथिव्या भौमधमः भौममिन्द्रोर्ध्वं अन्नादेत देवसः पुरुषः इत्यादि अतोः । पृथिव्यमे-

(1433)

ब्राह्मणान्याय इत्या मन्त्रा मौल्यनि क्षयति । इत्या मन्त्रमन्त्रान
न नष्टा । (?)

Col. —

श्रीगण्डोपनिषद् विरचित मन्त्रमिति निरुद्ध गृह्यसूत्र-
प्रतापेन सेवक चासेवक । + + + +

This appears to be rather a snake charm

1837.

2236 The Same

Substance country made paper 7½ x 4 inches Folia 1 fine 10 on a
page Extent in Slokas 30 Character Nagara of the eighteenth century
Discoloured Pasted Complete

Post Col —

स[1]प्रोतिरविनेष्टिना, etc , ता य, etc.

It is a snake charm printed in Colonel Jacob's Edition
of Eleven Upanishads

1838.

8961. The Same.

Substance country made paper 6½ x 4 inches Folia 4 Lines 6 on a
page Extent in Slokas 1 Character Nagara Fresh Complete.

Complete in four leaves

See L 33

1839.

9812 The Same

Substance, country made paper 9 x 5 inches Folia 2 Lines 10 on a
page Extent in Slokas 30 Character Nagara appearance fresh Com-
plete

It begins thus —

ॐ श्रीगण्डोपनिषद् ।

अथ गण्डोपनिषदमहामन्त्रस्य ब्रह्मा अथि मावजोष्टम्
श्रीगण्डो देवता इत्यो बीजानि सार[] प्रकृत्य मन्त्रोक्तं विद्य

MEDICINE AND NECROMANCY

1835.

360 गण्डोपनिषत् । *Garudopaniṣad*

Substance, country-made paper. $2\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches Folio, 4 Lines, 8 on a page. Extent in slokas, 40 Character, Nāgarī. Date, Saṃ 1810 Appearance, old Complete

For the work see L 33.

Col. :—

इति श्रीहरिहरप्रभुविरचितं गण्डोपनिषत् समाप्तं ।

Post Col. Statement :—

संवत् १७९६ मौढी आदिन शुक्लपक्ष त्रयो गुरुवासरे ।

It belongs to the Atharva Veda.

1836.

361. *The Same*

Substance, country-made paper. 11×4 inches Folio, 4 Lines, 8 on a page. Extent in slokas, 28 Character, Nāgarī Appearance, old, repaired Complete

Beginning :—

श्रीगुरुभ्यो नमः । श्री ।

ॐ अस्य श्रीगण्डोपनिषद्-सङ्गमनस्य ब्रह्मा ऋषिः देवी मातृकोष्ण्डा गण्डो देवता औ बीजानि खराः प्रक्रम्य इत्यादि ।

End :—

च इमा विद्या समावास्यां नोमप्रीयेषु धारयेत् वाक्त्तुर्नैव तं न क्षिंयति यथे । अस्यो ब्राह्मणान्वाच इत्यादिषु नमो क्षयति क्षयति सत ब्राह्मणा न्याय इत्यादिषु मोक्ष यति क्षयति सद्यः-

For the first, see चातुर्थोपनिषत् see I, Vol. I, 37.

The second वाग्लव्याष्टक runs —

ॐ बालकृष्णाय नमः ।

स्मितविकशिप्तवज्रं रजमोलि सुवेनु ।
सुललितमखिहारं वारिजस्थ वदान्ध ।
तरुमज्जलदनील चातुर्धावन्दविन्द ।
परमपुरुषमाद्य बालकृष्ण नमामि ।
सुदधिकरत्नपाणि मेखलादुग्नितम्ब ।
तिलकललितभाज्य मृद्वयघोषघोषित ।
कनकरचित-वस्त्रालङ्कृत निम्नपादु
परमपुरुष, etc

सुरतवकुसुमाण्य गन्धवत्केसपाश ।
विमलललितमुक्ताग्रोभित मायभाग ।
मरकतमण्डिदुक्तेर्भूषणैर्भूषिताङ्ग ।
परमपुरुष, etc.

करकलितसरोज गुह्यदामाभिराम ।
मृगमदतनुलेप गोपिकानन्दमूल ।
सुरतयपरिवार गीतगोपालवन्द ।
परम, etc

पदमणितभुजङ्ग मन्त्रवोद्यापहार ।
शिशुनटनविनोद पूतनाप्राणनाश ।
गुह्यतरगुह्यभक्त्या सम्पगानोतपुत्र
परमपुरुष, etc

यदुत्तरकुलदोष त्रैजयन्या मनेन
सकलभुवनसेव्य बहिष्कृतोपद्रवनाथ
अग्रविभक्तगुह्यराशि कारय त्रायंरूप
परम, etc

नाश्वरार्थे अये विनिबोधः । ॐ गङ्गात्मने अङ्गुष्ठाभ्यां नमः वैश्वदेवाय
तन्त्रेणोभ्यां नमः तार्क्षकाय मध्यमाभ्यां नमः हन्त[?]मपाय
अनामिकाभ्यां नमः । कपिलेक्ष्माय कनिष्ठिकाभ्यां नमः नागालङ्कृत-
शरीराय करतलशङ्खेभ्यां नमः । ॐ गङ्गात्मने हृदयाय नमः
वैश्वदेवाय शिरसे सोमहा तार्क्षकाय शिखायै वषट् हन्तोमपाय
कवचाय ॐ कपिलेक्ष्माय नेत्रत्रयाय वीषट् नागालङ्कृतशरीराय
वज्राय वट् । इति न्यासः अथ ध्यानं ।

हेमान्वरं स्वगाकारं पूर्णचन्द्रनिभाननं ।

दीर्घबाहुं वज्रस्तनं नागामरतभूतिं ।

अननो वामकटिकं यक्षसूचक्ष्णं ताम्रको

तल्लङ्कः कटिमुत्पन्नं हाराः ककेटिकोपति । इत्यादि

1840.

251. *Ākṣuṣopaniṣad.*

Substance, country-made paper 6x3 inches Folia, 5 Lines, 5 on a page Extent in Slokas, 15 Character, Nagara Appearance, old. Complete

It has been wrongly named on the obverse side of the first leaf, as वाक्षुष उपास.

It is called an Upanisad, simply as it recites a Vaidika Mantra invoking the mercy of the sun. This is supposed to cure the diseases of the eye. So it is not an Upanisad as the term is at present understood, but a mystic Mantra. See Schrader, p. 124 and L. 37.

1841.

9666. *The Same.*

Substance, country-made paper 15x8 inches Folia, one Lines, 10 on a page Extent in Slokas, 21 Character, Nagara Appearance, tolerable Complete

This leaf contains on one side (I) वाक्षुषोपनिषत् and on the other (II) वाजसनेय्यकम्

1844.

9913 चक्षुष्यनियत् । *Pakshusanyat*

Substance country made paper 8x6 inches Film no. 12
in all Extent in it has 12 Character Vignara Appearance 12 6 m
plete

Often noticed

1845.

9934 *The Sam*

Substance country made paper 10x4 inches Film no. 12
9+7 in all Extent in it has 12 Character Vignara Appearance fresh
Complete

सकल निगमनायैः संस्तुत ब्रह्मरूपं
सकलजननिवासं योगिनां रक्षितारं
अमुलितकल्याणं वन्दितं योगिवन्दे-
परम, etc.

सुललितकुण्डुमैरञ्चितं गोपिकानां
नयनकमलपद्मैर्वन्दितं तं मुरारिं
विविधपरमलोलाकोटिकन्दर्परूप
परम, etc.

त्रिविधकरग्रभक्ता बालकृष्णार्चकं च-
पठति तदति दुःख सर्वसौभाग्यसिन्धुं
विविधपरमभोगान् प्राप्नुयाच्चिन्तितार्थं
स यदि परमलोकं प्राप्नुवं प्राप्नुवतश्च । ६

Colophon :—

इति श्रीबालकृष्णार्चकं समाप्त ।

1842.

9811. *The Same.*

Substance, foreign paper 9x5 inches Folium, one Lines, 10 on a
page Extent in slokas, 11 Character, Nāgari Appearance, fresh Com-
plete

1843.

9894. *The Same.*

Substance, country made paper 11x5 inches Folium, one Lines, 10
in all Extent in slokas, 12 Character Nāgari Appearance, tolerable
Complete

A short hymn in praise of the sun for cure of eye-
diseases, often noticed.

1845A.

11007. *Unidentified*

Substance, country made paper 11x4½ inches. Folio 14 of which the 6th is missing. Lines 7 on a page. Character: modern Nagara. Appearance, fresh.

A fragment of some Brāhmana

Beg :—

ॐ श्रीगणेशाय नमः

देवमननं शोधयन्ति सप्तदेवसर्पिष्टः। स्वाग्निशोपदे१न् सदन्तद्भूमेनाभिष्यदी-
तातो वै देवा दिवमुपोदक्राम देवान् वा रुच उपोत्क्रामवि, etc, etc.

4B, माह्व्य १, 9B, माह्व्य २।

It ends abruptly in the old Brāhmana.

There are three leaves marked ४-६, giving in Hindi ingredients of some medicines.

आश्विनायनाययोगाधानप्रकरणम्, 110
 आश्विनग्रन्थम्, 151
 आश्विनाग्रिमरूपविधि, 1687
 आश्विनाग्रिमरूपे दादादि, 396—398
 आश्विनाग्रिमरूपविधि, 403—405
 आश्विनाग्रिमरूपविधिप्रयोग, 1686
 इष्टकापूरणम्, 975—979
 इष्टकापूरणभाष्यम्, 979
 इष्टिकाग्र वा काष्ठद्विष्टिकाग्रम्, 589 and 590
 इष्टिप्रयोग 387
 इष्टिप्रयोग 1502
 इष्टावास्तोपनिषत् 931—936
 इष्टावास्तोपनिषत् द्वैष्टिकाष्टद्वैष्टिकावधिता
 831—839
 अक्षयप्रयाग, 338, 339
 अक्षयशस्त्रम्, 987, 989
 अज्यज्जा = 51, 552
 अज्यज्जापनीयविशेषम् 1506
 अज्यज्जानि, 175
 अज्यर्गोपाकर्णविधि, 1175
 अज्यर्गोपाकर्णप्रयोग, 376
 [अज्यर्गोपाकर्ण] प्रयोगपद्धति, 1614
 अज्यर्गोपाकर्णप्रयोग 384 390
 अदकगानि प्रतिमरचनम्, 800
 अद्वयप्रयोग, 1472
 अद्वयवकाटिका, 1653A
 अद्वैतभाष्यम्, 205, 206
 अद्वैतसूत्रम्, 262—264
 अद्वैतपद्धति, 1224
 अद्वैतप्रयोग 1616 1617
 अद्वैतानुसर्जनप्रयोग, 1618
 अद्वैतप्रायश्चित्तविधि, 1633
 अद्वैतसूत्रम्, 1317
 अद्वैतानम्, 1244
 अद्वैतसूत्रपरिमिश्रम्, 1319, 1321
 अद्वैतानम्, 291 292
 अद्वैतानुसर्जनप्रयोग (अद्वैतिका) 290

अद्वैतटीका, 143A
 अद्वैतदेवताक्रम वा अद्वैतमहिता श्रीमद्वि-
 धानम् 252, 233
 अद्वैतद्वैतपाठ, 135—140
 अद्वैतप्रानिशाष्ट्याष्टद्वैतभाष्यम्, 270
 अद्वैतप्रानिशाष्ट्यम्, 267
 अद्वैतमहिता 120—174
 अद्वैतमहिताभाष्यम् 141—143
 अद्वैतमहिताभ्यासटीका 221—232
 अद्वैतमहिताभ्यासटीका, 233
 अद्वैतमहिताभ्यासपत्रम् 414
 अद्वैतदीपदीपे देवता मन्त्रा 249
 अद्वैतपर्वम् 1373
 अद्वैतपर्वम्, 614
 अद्वैतपर्वकारिका, 988
 अद्वैतमहिता 241
 अद्वैतमहिता अद्वैतदीप 240
 अद्वैतमहितापरिधानम्, 791
 अद्वैतदीप 267
 अद्वैतमहितापरिधानम् (मन्त्रभाष्यम्) 451
 अद्वैतमहितापरिधानम्, 714
 अद्वैतमहितापरिधानम्, 1591
 अद्वैतमहितापरिधानम् (मन्त्रभाष्यम्), 1480
 अद्वैतमहितापरिधानम्, 153
 अद्वैतमहितापरिधानम्, 760—763
 अद्वैतमहितापरिधानम्, 188—190
 " " 191 (प्रथमा पद्धति)
 " " 192 (द्वितीया ")
 " " 193 (तृतीया ")
 " " 194 (चतुर्थी ")
 " " 195 (पञ्चमी ")
 " " 196 (षष्ठी ")
 " " 197 (सप्तमी ")
 " " 198 (अष्टमी ")
 " " 199 (नावमीपञ्चमपद्धति-
 पद्धति)
 अद्वैतमहितापरिधानम्, 200, 201
 अद्वैतमहितापरिधानम्, 202—206

आश्विनमासयोग्याधानप्रकरणम् 110
 आश्विनशब्दम् 151
 आश्विनःप्रिसरणविधि 1667
 आश्विनःप्रिसरण दाहादि 116—117
 आश्विनःप्रिसरणप्रतिपदि 103—105
 आश्विनःप्रिसरणप्रयोग 1646
 इहकापूरणम् 975—977
 इहकापूरणभाष्यम् 311
 इहिकम्प वा काश्चिद्विषयम् 111 112 1571
 इहिकप्रयोग 687
 इहिकप्रयोग 1512
 ईशावास्योपनिषत् 531—831
 ईशाव न्योपनिषत् दीपिकाख्यटीकासहित
 431—439
 उक्तप्रयोग 134 135
 उक्तशब्दम् 987 988
 उक्तमन्त्रः 51 552
 उक्तमन्त्रःपरीक्षितप्रकरणम् 19013
 उक्तमन्त्रानि 175
 उक्तमन्त्रापाकप्रविधि 1175
 उक्तमन्त्रापाकप्रयोग 37,
 [उक्तमन्त्रापाकप्रयोग] प्रयोगप्रति 1611
 उक्तमन्त्रापाकप्रयोग 361 310
 उक्तमन्त्रानि प्रतिपदप्रमाण 100
 उक्तमन्त्रप्रयोग 1472
 उपनयनकारिका 1653A
 उपनयनभाष्यम् 10, 200
 उपनयनप्रकरणम् 212—261
 उपनयनप्रति 1221
 उपनयनप्रयोग 1016 1617
 उपनयनप्रमाणप्रयोग 1018
 उपनयनप्रमाणविधि 1633
 उपनयनप्रमाणम् 1317
 उपनयनम् 1244
 उपनयनपरिमितम् 1319 1321
 उपनिषद् 291 292
 उपनिषदप्रमाणम् (उपनिषदा) 100

उपनिषदीका 1431
 उपनिषदप्रमाणम् वा उपनिषदप्रमाणम् श्रीमद्वि
 धानम् 252 253
 उपनिषदप्रमाणम् 13, 140
 उपनिषदप्रमाणम् 270
 उपनिषदप्रमाणम् 21
 उपनिषदप्रमाणम् 120—134
 उपनिषदप्रमाणम् भाष्यम् 141—143
 उपनिषदप्रमाणम् 221—270
 उपनिषदप्रमाणम् 933
 उपनिषदप्रमाणम् 414
 उपनिषदीयलोके = वना सख्या 1
 उपनिषदप्रमाणम् 173
 उपनिषदप्रमाणम् 614
 उपनिषदप्रमाणकारिका 184
 उपनिषदप्रमाणम् 241
 उपनिषदप्रमाणम् उपनिषदीया 240
 उपनिषदप्रमाणविधानम् 781
 उपनिषदप्रमाणम् 267
 उपनिषदप्रमाणम् (उपनिषदाभाष्यम्) 151
 उपनिषदप्रमाणम् 714
 उपनिषदप्रमाणम् 1591
 उपनिषदीयमन्त्राभाष्यम् 1490
 उपनिषदप्रमाणम् 153
 उपनिषदप्रमाणम् 700—703
 उपनिषदप्रमाणम् 188—110
 191 (प्रथमा पक्षिका)
 192 (द्वितीया)
 193 (तृतीया)
 194 (चतुर्थी)
 195 (पञ्चमी)
 196 (षष्ठी)
 197 (सप्तमी)
 198 (अष्टमी)
 199 (नवमी)
 200, 201
 उपनिषदप्रमाणम् 202—206

- ऐतरेयारण्यकभाष्यम् 207
 ऐतरेयोपनिषत् 208, 209
 ऐतरेयोपनिषद्भाष्यम् 211
 ऐतरेयोपनिषद्भाष्यविवरणम् 212, 313
 ऐन्द्रावाक्येति, 1795
 ऐर्जुन्देहिकपद्धति, 1194
 ऐर्जुन्देहिकम् 1693
 कठवक्त्रपनिषदांशिक मुचकोपनिषदान्ताकथ, 1393
 कठोपनिषत्, 480—483
 कठोपनिषद्विषयम् 483
 कर्कभाष्यम्, 920—926
 कर्कभाष्यपरमप्रकाशनिषत् 1646
 कर्ककौमुदी, 1645
 कर्कप्रदीपद्वैपिका वा लघुपद्धति 377
 कर्कद्वैपिका (ऐर्जुन्देहिकपद्धति) 1150
 कर्कप्रदीपभाष्यम् 1307
 कर्कप्रदीपविहति, 1338
 कर्मानुष्ठानम् (बोधायनीयम्) 591
 कलसवद्रविधि, 812
 कल्पसूत्रम् (चार्क्यम्), 1335 1330
 कल्पसूत्रव्याख्या, 1337, 1338
 कल्पानुवदसूत्रम्, 1339
 काठकाट्यसूत्रपद्धिका वा काठकाट्यसूत्रपद्धति, 619
 काठकाट्यविषयनक्रम, 760
 काठकोपनिषद्भाष्यम् 494
 काण्डशाखावेदनक्रमबोधोपनिषद्, 914
 काण्डसंहिता, 815 816
 काण्डसंहिताक्रमपाठ, 818—819A
 काण्डसंहितापदपाठ, 817
 काण्डसंहिताभाष्यम्, 819
 कातीयट्टकाकारिका, 1162
 कातीयट्टकपरिमिष्टस्य बहुवचस्य सभाष्यपद्धति, 1148
 कातीयतर्पणप्रयोग 1213
 कातीयपार्ष्ववशादसूत्रपरिमिष्टपद्धति, 1200
 कातीयपुरवभाष्यम्, 980
 कात्यायनसूत्रसूत्रम्, 1011
 (कात्यायनपरिमिष्टात्) मूलशान्तिप्रयोग, 1210
 कात्यायनशान्तिशास्त्रद्वैपिका, 905
 कात्यायनसूत्रभाष्यविवरणम्, 1000, 1001
 कात्यायनशान्तिवचनभाष्यम्, 973
 कात्यायनशास्त्रकल्प, 1195
 कात्यायनशास्त्रकारिका, 1196
 कात्यायनशौतम्भसूत्राद्यपद्धति, 1038
 कात्यायनशौतसूत्रपद्धति, 1055
 कात्यायनशौतसूत्रभाष्यम्, 934
 कात्यायनसूत्रपद्धति, 1041—1054
 कात्यायनसूत्रभाष्यम्, 935
 कात्यायनसूत्रव्याख्यानम्, 928—933
 कात्यायनसूत्रशास्त्रपद्धति, 1199
 कात्यायनशान्तिवचनभाष्यम्, 1008
 कात्यायनशान्तिवचनान्ताद्यद्वैपिका, 843
 कात्यायनश्रुति, 1710A
 (कात्यायनीय) विकल्पिकाशान्तिवचनव्याख्या, 1009
 कात्यायनीयशान्तिशास्त्रम्, 896—904
 कात्यायनीयमन्त्रसूत्रव्याख्या, 841
 कात्यायनीयशान्तिप्रयोग, 1214
 कात्यायनीयसूत्रविवरणम्, 971, 972
 कात्यायनीयशान्तिवचनभाष्यम्, 1010
 कात्यायनीयशिक्षा, 1500, 1501
 कात्यायनप्रयोग or वैशाखीयप्रयोग, 980
 कात्यायनशौतमंत्रप्रयोग, 1698, 1699
 कात्यायनशौतमंत्रप्रयोग, 409
 कारिकावली and माध्यन्दिनीपत्रसुमिश्र 1516
 कारीरीष्टिप्रयोग, 1445
 कारागिरिद्वैपनिषत्, 1824—1826
 काराकृति, 1603
 कुप्यकल्पद्रुम, 1106
 कुप्यकारिका, 1118
 कुप्यसूत्रवचनोदय, 1107
 कुप्यनिर्वाचका, 1099, 1100
 कुप्यप्रदीपक, 1123

- कृष्णमण्डपकोटुदी, 1115
 कृष्णमण्डपदर्पणम्, 1118.
 कृष्णमण्डपप्रकार, 1120
 कृष्णमण्डपविधि, 1103, 1104
 कृष्णमण्डपे दक्षिणद्वारस्थानादि, 1250
 कृष्णरत्नःकरदीक्षा, 1108
 कृष्णरत्न (वर्मिहोत्रम्), 1098
 कृष्णशिला, 1117
 कृष्णशिलामणि, 1105
 कृष्णशक्ति or कृष्णशक्तप्रकाशिका, 1101
 1102
 कृष्णार्कम् 1110—1113
 कृष्णोद्योत, 1109
 कृष्णकण्ठकाकम्पकता, 1605
 कृष्णकण्ठकानिर्घय, 1177
 कृष्णानन्दिका 174
 कृष्णानन्दिका, 1623
 कृष्णानन्दप्रयोग, 1021
 कृष्णनिर्वाहविधि 1212
 कृतानिर्वाहकृतमन्त्राद्या, वाङ्मयानि and
 शौनकेयप्रमाणिका, 1364
 कृतोपनिषद् or कृतकारोपनिषद्, 1301—
 1311
 कृतशिल्पाभ्यासात्मकम्, 1513
 कृतशौ मिष्टा, 1511
 कृतशौ मिष्टा or माध्यन्दिनीयपरिभाषाद्वय
 शब्द and सञ्ज्ञाभ्यासिनो शिक्षा, 1512
 कौकिलमन्त्रम् 1697
 कौकिलोपनिषद्, 1748—1754
 कौकिलोपनिषदालोक 1760—1769
 कौकिलशौनकाश्विनिधि, 359
 कौकिलशौनकाश्विप्रयोग, 748
 कौकिलशौनकाश्विनेत्रादवप्रयोग 1460
 कौकुलिसामाना धर्मकारणम्, 1371
 कौकुलिकि कारणाकम् 130
 कृतप्रायश्चित्तम्, 1306
 कृतप्रकाश, 1037
 कृतप्रकाश, 969
 कृतप्रकाशिका, 892
 कृतप्रकाशम्, 891
 कृतप्रायश्चित्तम्, 1162
 कृतप्रायश्चित्त, 1163
 कृतप्रकाशविधि, 1044
 कृतप्रकाशम् or कृतप्रकाशम्, 1116
 कृतप्रकाशमन्त्रोपनिषद्, 1829
 कृतप्रकाशोपनिषद्, 1828
 कृतप्रकाशविधि (शौनकाश्विनिधि), 701
 कृतप्रकाशोपनिषद्, 1835—1837
 कृतप्रकाश, 1169
 कृतप्रकाशम्, 1653D
 कृतप्रकाश (शौनकाश्विनिधि) 350
 कृतप्रकाशम् 183 184
 कृतप्रकाशम् [कृतप्रकाश] कृतप्रकाशम्, 184
 कृतप्रकाशिका 1135—1137
 कृतप्रकाश, 1143 1144
 कृतप्रकाश, 1144
 कृतप्रकाशोपनिषद्, 1147
 कृतप्रकाशोपनिषद् कृतप्रकाश 1119
 कृतप्रकाशम् 1301
 कृतप्रकाशोपनिषद्, 1020—1022
 कृतप्रकाशिका 1639, 1640
 कृतप्रकाश नाम परिशिष्टम्, 1352
 कृतप्रकाशिका 171
 कृतप्रकाशम्, 1356, 1387
 कृतप्रकाशिकाश्विनिषद् परीक्षा, 1792
 कृतप्रकाशिकाश्विनिषद् 1793
 कृतप्रकाशिकाश्विनिषद्, 708
 कृतप्रकाशिकाश्विनिषद्, 1350, 1351
 कृतप्रकाशिकाश्विनिषद् 1317—1319
 कृतप्रकाशिकाश्विनिषद् 1353
 कृतप्रकाशिकाश्विनिषद् 1354
 कृतप्रकाशिका 1791
 कृतप्रकाशिका 1160
 कृतप्रकाशिका, 392
 कृतप्रकाशिका 1164
 कृतप्रकाशिका 1614, 1640

- चयनपद्धति, 1031, 1032
 चयनप्रदीप, 1362
 चयनप्रयोग, 885.
 चयनप्रयोग, 1587
 चरकसौत्राभविप्रयास, 711
 चरकसूत्र, 947—949
 चरकसूत्रभाष्यम्, 950—952
 चरकसूत्रभाष्यम्, 954
 चरकसूत्रभाष्या, 953
 चाक्षुशीरेनिबन् 1340—1343
 चातुर्भाष्यम्, 287—289
 चातुर्भाष्यकारिका, 709
 चातुर्भाष्यप्रयोग, 1217
 चातुर्भाष्यप्रयोग 341—344
 चातुर्भाष्यप्रयोग, 645—647
 चातुर्भाष्यप्रयास 678—680
 चातुर्भाष्यप्रयोग or शीघ्रप्रयोग, 641
 चातुर्भाष्यप्रयोग, 1576
 चातुर्भाष्यप्रयासप्रयोग 1577
 चातुर्भाष्यसौत्रम्, 1435, 1436
 चातुर्भाष्यानां शीघ्रपद्धति, 1437
 चातुर्भाष्यानि (कातोषानि), 937
 च२६, 1633
 चन्द्रमण्डपा अनुशासनानुक्रमसौत्र, 242
 चन्द्रोद्योतपद्धति or कर्मसिद्धि, 1370
 चन्द्रोद्योतपरिमितम् or कर्मप्रदीप, 1354
 चन्द्रोद्योतपरिमितटीका (परिमितप्रकाशभाष्या),
 1335, 1336
 चन्द्रोद्योतपरिच्छेदम्, 1346
 चन्द्रोद्योतसौत्र (प्रथममण्डलम्), 243 244
 चान्दोग्यचतुष्टयपरिमितम्, 939
 चान्दोग्याधिक्यक्षालापरम्, 1316
 चान्दोग्यशास्त्रम् वा उपनिषद्शास्त्रम्, 1277
 1278
 चान्दोग्यमन्त्रभाष्यम्, 1266—1269
 चान्दोग्यपनिषत् 1283—1301
 चुरिकोपनिषद्, 1796
 जटापटलम् 906
 जटापटलम् 270, 277.
 जटापटलभाष्या दीपिकाभाष्या, 278
 जटोद्धारचम्, 285
 जलामययोगवेदिविधि, 420.
 जनेष्टिप्रयोग, 795
 जनेष्टिप्रयोग (चापलम्बीय), 702.
 जगन्नाथपनिषद्, 1819, 1820.
 जगन्नाथपनिषद्दीपिका, 1821, 1822
 ओर्विद्वत्कर्मसमष्टय, 1711
 ओर्विद्वत्कर्मसमष्टय, 1711A
 योनिरनिराचम्, 1263
 योनिदोषपद्धति (वृद्धाचम्), 1365
 योनिदोषपद्धति, 1581
 योनिदोषप्रयास, 651.
 योनिदोषप्रयासपरम्, 1076
 योनिदोषपरिमितप्रकाशभाष्या, 503
 तन्त्राक्षरम् सूत्रम्, 1322
 तान्त्रिकशास्त्रम् or पञ्चमिमसाक्षरम्, 1271
 —1273
 तान्त्रिकोपनिषद्भाष्याभाष्या, 1507
 तन्त्रपद्धति, 684
 तन्त्राक्षरभाष्यम्, 1165
 तैत्तिरीयशास्त्रम्, 453—453.3
 तैत्तिरीयशास्त्रभाष्यम्, 455, 456
 तैत्तिरीयोपनिषद्, 466—469
 तैत्तिरीयापनिषद्भाष्यम्, 476
 तैत्तिरीयापनिषद्भाष्यम्, 474, 475
 त्रिकाक्षरम् or चापलम्बीयनिताचकारिका,
 627—630
 त्रिपञ्चसौत्रप्रयास, 1446
 त्रिपञ्चसौत्रप्रयास, 1151
 त्रिपुण्ड्रपनिषत्, 1833, 1834
 दक्षपुत्रविधि 1685
 दक्षपुत्रसौत्रपद्धति (चापलम्बीय), 666
 दक्षपुत्रसौत्रपद्धतिटीका, 1056
 दक्षपुत्रसौत्रप्रयास, 738
 दक्षपुत्रसौत्रप्रयास, 687
 दक्षपुत्रसौत्रसौत्रोपाकरणप्रयोग, 1600

दर्शपूर्णमासद्विप्रयोग ४५५

दर्शपूर्णमासमासगतुल्यविचारकारिका विवरण
सहित 1131

दर्शपूर्णमासपरिभाषा (आषाढमन्त्राध्याय)
649

दर्शपूर्णमासप्रयोग 158

दर्शपूर्णमासप्रयोग 654

दर्शपूर्णमासमन्त्राध्याय 150

दर्शपूर्णमाससौचप्रयोग 1130 1131

दर्शपूर्णमासाध्यायप्रयोग 1466

दर्शपूर्णमासद्विप्रवृत्ति 1463

दर्शपूर्णमासद्विप्रयोग 1216

दर्शपूर्णमासद्विप्रवृत्ति 173

दर्शपूर्णमासद्विप्रवृत्ति (यजुर्वेदीया) 1221

दर्शपूर्णमासद्विप्रवृत्ति 1373 1380

दर्शपूर्णमासद्विप्रवृत्ति 164313

दर्शपूर्णमास 1164

द्विप्रवृत्ति 776

द्विप्रवृत्तिद्विप्रवृत्ति 758

द्विप्रवृत्ति (माधुल्यायनविचारकारिका) 1730

द्विप्रवृत्ति (माधुल्यायनविचारकारिका) 1730
द्विप्रवृत्ति (माधुल्यायनविचारकारिका) 1730

द्विप्रवृत्ति 163

द्विप्रवृत्ति 1507

द्विप्रवृत्ति 1343 1344

द्विप्रवृत्ति 1452

द्विप्रवृत्ति 660

द्विप्रवृत्ति 1117

द्विप्रवृत्ति (माधुल्यायनविचारकारिका) 679

धर्मप्रवृत्ति 110

धर्मप्रवृत्ति 16431

धर्मप्रवृत्ति 1217

धर्मप्रवृत्ति 411

धर्मप्रवृत्ति 412

धर्मप्रवृत्ति 711 722

धर्मप्रवृत्ति 718

धर्मप्रवृत्ति 1133 1134

धर्मप्रवृत्ति 1133

धर्मप्रवृत्ति 111

धर्मप्रवृत्ति 811

धर्मप्रवृत्ति 911 912

धर्मप्रवृत्ति 818

धर्मप्रवृत्ति 1611

धर्मप्रवृत्ति 193

धर्मप्रवृत्ति 1752

धर्मप्रवृत्ति 1447

धर्मप्रवृत्ति 1114

धर्मप्रवृत्ति 1702 1703

धर्मप्रवृत्ति 424

धर्मप्रवृत्ति 1701

धर्मप्रवृत्ति 1112

धर्मप्रवृत्ति 1713—1717

धर्मप्रवृत्ति 477

धर्मप्रवृत्ति 936 937

धर्मप्रवृत्ति 931

धर्मप्रवृत्ति 1544—1547

धर्मप्रवृत्ति 1114

धर्मप्रवृत्ति 1188

धर्मप्रवृत्ति 1762—1763

धर्मप्रवृत्ति 1011—1014

धर्मप्रवृत्ति 1581

धर्मप्रवृत्ति 1114

धर्मप्रवृत्ति 1151 1152

धर्मप्रवृत्ति 1017

धर्मप्रवृत्ति 1114

धर्मप्रवृत्ति 116 117

धर्मप्रवृत्ति 1711

धर्मप्रवृत्ति 407

धर्मप्रवृत्ति 1111

(धर्मप्रवृत्ति) धर्मप्रवृत्ति 1111—

1112

धर्मप्रवृत्ति 1111

धर्मप्रवृत्ति 1173

धर्मप्रवृत्ति 1113 1114

- पद्यहोमविधि, 1610
 पद्यप्रयोगी, 608
 पद्यमहायज्ञपद्धति, 395
 पद्यविधिरूपम् 1333
 पद्याद्वयन्यासजपहोमार्चनविधि, 1602
 पद्याद्वयन्यास न्यासपूर्वक अपहोमार्चनविधि,
 1601
 पदमात्र, 208—201
 पदपाठ (पामवेद), 1210
 पदचन्द्रिका, 1528
 पदभोति, 1529
 पदमुद्रितपत्रम्, 913
 पदप्रयोजना, 927
 पदतिरस्ते स्मार्तार्थानादिव्यवृत्ति, 1101
 पदमहासौपनिषद्, 1784
 पदमहासौपनिषद् and सौपनिषदस्यार, 1783
 परिभाषा (आद्यम्), 407A
 परिभाषाचन्द्रोदोदकटी, 1540
 परिभाषाचन्द्रम् (भारद्वाजीयम्), 406
 पर्वनिर्णय, 1190
 पर्वनिर्णयसिद्धान्तोक्तार {ताम्रिकाणा वाजस
 नेयिनाम्}, 1191
 पवनपाननप्रयोग, 1565
 पवमानम्, 1237
 पवमानम्, 160, 161
 पवमानविधि, {शौनकाय}, 422
 पवमानहोमविधि, 254
 पवमानानुष्ठानप्रकार, 423
 पवित्रष्टि, 616
 पवित्रष्टि, 737
 पवित्रष्टिहोत्रप्रयोग, 1442, 1443
 पशुपद्धति 1068
 पशुवन्धप्रयोग, 174
 पशुवन्धप्रयोग, 730—737
 पशुवन्धप्रियायाम, 764
 पशुमेवावधाय 1456
 पशुहोत्रम् 1447
 पाकपत्रनिर्णय, 694
 पाकपत्रप्रकारम्, 694
 पाकपत्रादिनिर्णय, 697
 पाणिनीयशिक्षा, 1502—1505
 पाणिनीयशिक्षापञ्चिका, 1508—1508
 पादविधानानुक्रमशिका, 247
 पारस्करगृह्यपद्धति, 1139—1141
 पारस्करगृह्यप्रयोगपद्धति, 1146
 पारस्करगृह्यभाष्यम्, 1024, 1025
 पारस्करगृह्यविरचयम्, 1023
 पारस्करगृह्यसूत्रम्, 1013—1019
 (पारस्कर) गृह्यसूत्रप्रकाशिका, 1028
 पारस्करगृह्यसूत्रभाष्यम्, 1031
 पारस्करमन्त्रभाष्यम्, 844
 पारस्करसमुद्रगृह्यकारिका, 1160
 पारामर्तो शिक्षा यजुर्वेदीया, 1509, 1510
 पार्ष्वदर्भ (भे) बहुयादप्रयोग, 1204
 पार्ष्वयादप्रयोग, 1198
 पार्ष्वदशति, 271
 पिङ्गलस्य, 1534, 1535
 पिङ्गलस्यस्य सूत्रम्, 1537
 पिङ्गलस्यस्योदोदकति entitled नतसङ्गीतनो
 1536
 पिङ्गलोपनिषद्, 1736
 पिङ्गपिङ्गयज्ञ, 1696
 पिङ्गपिङ्गयज्ञप्रयोग, 360
 पिङ्गपिङ्गयज्ञप्रयोग (प्रयागरतोय), 370
 पिङ्गपिङ्गयज्ञप्रयोग, 622
 पिङ्गमेधपद्धति, 1086
 पुनराधवयज्ञम्, 720
 पुनराधवप्रयोग (वोधायनीय), 731
 पुनरपमयनप्रयोग, 1651
 पुनरुद्धम् 156—158
 पुनरुद्धम् 851
 पुनरुद्धम् 1123—1125
 पुनरुद्धवटीका, 126
 पुनरुद्धवटीका, 127
 पेटकविहार (वोधायनीय), 787
 पोषटीकपद्धति, 1544

- पोतराधयो, 150
 पोर्षमाधयोत्रययोग, 1132
 पोष श्रीप्रथमप्रवृत्तिमान्ति ओनकोषा, 1121
 प्रतापनारिष्व वा सुभकारप्रकाश, 1665
 प्रतिज्ञासूत्रम्, 940—946
 प्रतिप्रवृत्तिप्रयोग, 1470
 प्रत्यहराद्यन्तम्, 1385
 प्रयोगचूडासहि, 1048
 प्रयोगतत्त्वम्, 1047
 प्रयोगदर्पणम् 1180
 प्रयोगदर्पणम् 1186
 प्रयोगदोषिका (कर्कानुशासिनी) 1179
 प्रयोगधूषा, 383
 प्रयोगरत्नम्, 165—171
 प्रयोगरत्नम् 1189
 प्रयोगरत्नम् (श्रीप्रयोगरत्नम्) 162
 प्रयोगरत्नसाक्षा, 648
 प्रयोगरत्नसाक्षा, 631 632
 प्रयोगवैशयन्ती, 602
 प्रयोगसङ्घ, 1187
 प्रवरस्यस्यसिर्षे or प्रवरपञ्चाय 946
 प्रयोगसम्बन्धम्, 389
 प्रयोगसा, 705—707
 प्रवरपञ्चाय, 982—985
 प्रवरपञ्चायपरिधिचक्षु, 981
 प्रवरस्यस्यजनानम् 871
 प्रवासकृत्यम्, 1063
 प्रवासविधि, 1373
 प्रक्षीपनिधम्, 1300, 1397
 प्रक्षीपनिधिका 1403
 प्रक्षीपनिधिकाचोका, 1404
 प्रक्षीपनिधिसूत्रम्, 1403
 प्रक्षीपनिधिसूत्रविरचयम्, 1400, 1401
 प्रक्षानु शानानि, 1252 1253
 प्रक्षीपप्रयोग, 1476
 शानिमास्त्रभाष्यम् 273—275
 प्रायश्चित्तप्रदीपिका, 641 642
 प्रायश्चित्तकृद्वचम् (or)
 प्रायश्चित्तवचनम्, 1089, 1090
 प्रायश्चित्तप्रदीप, 745—746
 प्रायश्चित्तप्रदीपिका, 1088
 प्रायश्चित्तजनद्वयोक्त्यान्तम् entitled प्राय
 श्चित्तप्रदीपिका, 647, 644
 प्रायश्चित्तपार (चापलम्बीय), 944
 प्रायश्चित्तपानम् or विधिप्राधानम् 747
 प्रसङ्गसूरी, 1688
 प्रसाधानम् 1649
 प्रेक्षापञ्चाय 171
 रत्नवैद्यकसंश्रयान् 1114
 रत्नचक्रप्रकारिका 425 426
 रत्नचक्राष्टावयवनिधम्, 214 215
 रत्नचक्राष्टावयवम् 143
 रत्नचक्राष्टावयवम् 1818
 रत्नचक्राष्टावयवनिधम् 1816 1817
 रत्नचक्राष्टावयवम् 1414
 रत्नचक्राष्टावयवम् 116—144
 रत्नचक्राष्टावयवम् 869
 रत्नचक्राष्टावयवम् 870, 871
 रत्नचक्राष्टावयवम् 845 850
 रत्नचक्राष्टावयवम् 861
 रत्नचक्राष्टावयवम् 877—880
 रत्नचक्राष्टावयवम् 881—888
 रत्नचक्राष्टावयवम् 872—878
 रत्नचक्राष्टावयवम्, 293
 रत्नचक्राष्टावयवम् 478, 479
 रत्नचक्राष्टावयवम् 1453
 (श्रीपञ्चाय) कल्प (चक्र) विवरणम्, 596
 श्रीपञ्चाय, 371 392
 श्रीपञ्चायद्वयोक्त्याष्टावयवम्, 729
 श्रीपञ्चायद्वयोक्त्याष्टावयवम्, 728
 श्रीपञ्चायद्वयोक्त्याष्टावयवम् 480
 श्रीपञ्चायद्वयोक्त्याष्टावयवम् 593
 श्रीपञ्चायद्वयोक्त्याष्टावयवम्, 606
 श्रीपञ्चायद्वयोक्त्याष्टावयवम्, 559—578
 श्रीपञ्चायद्वयोक्त्याष्टावयवम्, 799
 श्रीपञ्चायद्वयोक्त्याष्टावयवम्, 740

बोधायनीयसातुर्ग्रांथसूत्रभाष्या, 600

(बोधायनीय) दशपूर्वभाषाप्रत्ययिणम्, 715—
719

बोधायनोद्यनसंस्कृतभाष्यम्, 601 602

बोधायनीयपौष्परीकप्रयोग, 741

बोधायनीयप्रयोगसार, 788

बोधायनीययज्ञप्रत्ययिणम्, 543

बोधायनीय शृङ्खलम् 582

बोधायनाक्षरार्थवृत्तिपूजलम्, 807

बोधायनोक्तसिद्धप्रतिपादिविधि, 844

बोधायनोक्ता षट्पञ्चाङ्गि (सम्भारमिषंयान्तमन्त्रा),
796

ब्रह्मलप्रयोग, 1477—1479

ब्रह्मलसङ्ग्रहो, 1482

ब्रह्मयज्ञप्रयोग and तर्कप्रयोग, 1225

ब्रह्मविन्दुपनिषत् 1707 1708

ब्रह्मसंस्कारसङ्ग्रहो, 1161

ब्रह्मोपनिषत्, 1717—1739

ब्राह्मणाष्टसूरी, 1485, 1486

ब्राह्मणाष्टविप्रयोग, 1484

भरद्वाजसूत्रभाष्यम्, 495

भर्तृयज्ञवाककल्प, 1097

भारतधाम, 1248

भारद्वाजसूत्रभाष्यम्, 497

भारद्वाजपैठनेधिकसूत्रभाष्या, 496

भारद्वाजीयपैठनेधिकसूत्रम्, 494

भाष्योपनिषत्, 1787

भाष्योपनिषद्भाष्यम्, 1788

भाषिकसूत्रम्, 1493, 1494

भोजनसूत्रम्, 1034—1036

मण्डपदुम, 1125

मण्डपकरविधि, 1124

मण्डपदेवता, 1671

मन्त्रकाशीखण्ड, 181

मन्त्रकीमुद्रो, 1657

मन्त्रभागवतम्, 177

मन्त्रभागवतभाष्या, 178

मन्त्रभाष्यम्, 521—828

मन्त्ररश्म्यप्रकाशिका, 180

मन्त्रभाष्यम्, 179

मन्त्रार्थदोषिका, 1656

मन्युस्तत्रविधानम्, 1681 1684

महाग्निचयनम्, 725

महाग्निचयनप्रयोग, 728

महाग्निचयनम्, 727

महादशपरिचय्याप्रयोग, 808

महादशपरिचय्याष्टव्याख्या, 667

महाभाष्या परिशिष्टम्, 1320

महाप्रवर, 986A

महावटपद्धति, 778

महावटविधानम्, 361

महाभान्तिन्यग्रसम्, 145

महाविद्यानरधाम, 1251

महाग्रन्थ (भाष्यम्), 219

महाशान्तिपद्धति, 1419

महोपनिषत्, 1706

माधवी शिखा, 1726

माध्वकोपनिषत्, 1409, 1410

माध्वकोपनिषत्, 1400 1407

माध्वकोपनिषद्दीक्षा, 1412

माध्वकोपनिषदाष्टोक्त, 1411

माध्वकोपनिषद्भाष्य, 1408

माध्वनीय चतु सूत्रोपाध्या, 501

माध्वविद्याक्रमिषं (कात्यायनीय), 1203A

माध्वविन्यसपद्यस्य चक्षमेधकाण्ड, 852

माध्वविन्यसपिताक्रमपाठ, 821

माध्वविन्यसपितासङ्ग्रह, 887

माध्वविन्योपनिषद्दति, 857—859

मानवशृङ्खलाभाष्यम्, 492

मानवशृङ्खलपद्धति, 610

मित्रविन्देष्टि 1065, 1066

मित्रविन्देष्टि, 749—751

मित्रविन्देष्टिचौवम्, 1444

मुक्तिकोपनिषत्, 1771

मृत्पाथप्रकाशिका भाष्यन्दिनीयष्टद्वारमृत्कोष
निबन्दीका, 860

मृत्कोषनिबन्, 1383, 1384

मृत्कोषप्रतिबन्दीका, 1392

मृत्कोषप्रतिबन्दीकाय्याजानम्, 1390, 1391

मृत्पाथाय वा मृत्पाथप्र, 998, 999

मृत्पाथप्रतिबन्दीका, 1002

१। मृत्पाथप्र, 168

२। मृत्पाथप्र, =

मृत्पाथप्रतिबन्दीका, 1440, 1441

मृत्पाथप्रतिबन्दीका, 753

मृत्पाथप्रतिबन्दीका, 1593, 1594

मृत्पाथप्रतिबन्दीका, 1780

मृत्पाथप्रतिबन्दीका, 613

मृत्पाथप्रतिबन्दीका, 612

मृत्पाथप्रतिबन्दीका, 1457

मृत्पाथप्रतिबन्दीका, 150

मृत्पाथप्रतिबन्दीका, 1740

मृत्पाथप्रतिबन्दीका, 1741

मृत्पाथप्रतिबन्दीका, 911

मृत्पाथप्रतिबन्दीका, 910

मृत्पाथप्रतिबन्दीका, 908, 909

मृत्पाथप्रतिबन्दीका, 846, 847

मृत्पाथप्रतिबन्दीका, 895

मृत्पाथप्रतिबन्दीका, 1223

मृत्पाथप्रतिबन्दीका, 994, 995

मृत्पाथप्रतिबन्दीका, 1158

मृत्पाथप्रतिबन्दीका, 1223

मृत्पाथप्रतिबन्दीका, 1231

मृत्पाथप्रतिबन्दीका, 1222

मृत्पाथप्रतिबन्दीका, 1183, 1184

मृत्पाथप्रतिबन्दीका, 431, 432

मृत्पाथप्रतिबन्दीका (मृत्पाथप्रतिबन्दीका),

710A—710B

मृत्पाथप्रतिबन्दीका, 1072—1073

मृत्पाथप्रतिबन्दीका (मृत्पाथप्रतिबन्दीका),

1483

मृत्पाथप्रतिबन्दीका, 992, 993

मृत्पाथप्रतिबन्दीका, 1145

मृत्पाथप्रतिबन्दीका, 594—595

मृत्पाथप्रतिबन्दीका, 1224

मृत्पाथप्रतिबन्दीका, 1129

मृत्पाथप्रतिबन्दीका, 1552

मृत्पाथप्रतिबन्दीका, 1670

मृत्पाथप्रतिबन्दीका, 1502

मृत्पाथप्रतिबन्दीका, 600

मृत्पाथप्रतिबन्दीका, 1456

मृत्पाथप्रतिबन्दीका, 1499

मृत्पाथप्रतिबन्दीका, 934

मृत्पाथप्रतिबन्दीका, 1078

मृत्पाथप्रतिबन्दीका, 1429

मृत्पाथप्रतिबन्दीका, 169 170

मृत्पाथप्रतिबन्दीका, 1810

मृत्पाथप्रतिबन्दीका, 1372

मृत्पाथप्रतिबन्दीका (मृत्पाथप्रतिबन्दीका) or 910

मृत्पाथप्रतिबन्दीका, 1794—1795

मृत्पाथप्रतिबन्दीका, 448

मृत्पाथप्रतिबन्दीका, 1264, 1265

मृत्पाथप्रतिबन्दीका, 11102

मृत्पाथप्रतिबन्दीका, 1094

मृत्पाथप्रतिबन्दीका, 772—776

मृत्पाथप्रतिबन्दीका, 1598—1600

मृत्पाथप्रतिबन्दीका, 767—769

मृत्पाथप्रतिबन्दीका, 782

मृत्पाथप्रतिबन्दीका, 1093

मृत्पाथप्रतिबन्दीका, 720

मृत्पाथप्रतिबन्दीका or मृत्पाथप्रतिबन्दीका 742

मृत्पाथप्रतिबन्दीका, 140—141

मृत्पाथप्रतिबन्दीका, 448, 447

मृत्पाथप्रतिबन्दीका, 1096

मृत्पाथप्रतिबन्दीका, 770

मृत्पाथप्रतिबन्दीका, 437, 438

मृत्पाथप्रतिबन्दीका (मृत्पाथप्रतिबन्दीका), 1823

मृत्पाथप्रतिबन्दीका, 445

मृत्पाथप्रतिबन्दीका, 436

मृत्पाथप्रतिबन्दीका, 830

- मूढपौष्टरीकभाष्यम्, 1262
 मूढमूढप्रयत्न, 336 and 337
 मूढाचीनहादशाप्रयोग, 1590
 मातृसोमप्रवरम्, 1714
 मातृसोमसरवि, 1712, 1713
 मतपक्षशास्त्रवत्त एकदादकाप्रभाष्यम्, 834
 मतपक्षानुवाक, 893
 मतादिभोजनविधि, 505
 माकलपक्षिता सोमप्रयोग, 420
 माहायनसंज्ञाप्रवृत्तम्, 329—331
 माहायनशास्त्रम् वा लोचनलोकाश्रयम् 218
 माहायन लौकिकम्, 333—337
 माहायनसंज्ञाप्रवृत्ति (ऋग्वेदभाषा), 115
 माहायनसंज्ञाभाष्ये प्रकाशनम्, 326
 मिष्टा, 1320
 मिष्टाविधि, 1523
 मिष्टोपनिषद्, 370—372
 मिष्टपूजाप्रवृत्ति, (बोधायनीया), 608
 मिष्टपूजाप्रवृत्ति, (बोधायनीया) 609
 मिष्टोपनिषद्, 1811, 1812
 मूलप्रदीपविवरणम्, 553—555
 मूलप्रदीपार्था, 603
 मूलप्रवृत्तम्, 969—970
 मोक्षविधि, 1004
 मोक्षकारिका, 421
 मोक्षोद्योगातिशायम् वा पार्श्वपरिशिष्टम्
 269, 269
 मोक्षोद्योगमतिविधि, 421
 मूलकारिका, 640
 मातृकारिका, 961—963
 मातृसंज्ञाप्रदीप, 17041
 मातृसंज्ञाप्रवृत्ति, 966, 967
 मातृदीपिका 1197
 मातृसंज्ञा 1202
 मातृसंज्ञाप्रवृत्ति, 1201
 मातृप्रयोग, 496
 मातृविधि, 1207
 मातृविधि 1375
 मातृप्रवृत्त, 963.
 मातृसंज्ञाभाष्यम्, 958
 मातृसंज्ञाप्रवृत्ति, 961
 मातृसंज्ञाभाष्यम्, 1203
 मातृसंज्ञाप्रवृत्ति, 1620
 मातृसंज्ञाभाष्यम्, 164
 मातृसंज्ञाविधानम्, 1682
 मातृसंज्ञाविधि, 1681
 मातृसंज्ञाविवरणम्, 163
 मातृसंज्ञा 1057
 मातृप्रयोगप्रवृत्ति (अग्निहोत्र), 616, 617
 मातृप्रवृत्तिप्रवृत्ति, 724
 मातृसंज्ञा मातृप्रयोगम्, 917—919
 मातृसंज्ञाप्रवृत्ति प्रवृत्तिप्रवृत्तिप्रवृत्ति विधा,
 1708
 मातृसंज्ञा, 1060
 मातृसंज्ञाप्रवृत्ति, 1732—1734
 मातृसंज्ञाप्रवृत्तिप्रवृत्ति, 1735
 मातृसंज्ञा, 433
 मातृसंज्ञाप्रवृत्ति, 444
 मातृसंज्ञाप्रवृत्ति, 1274, 1275
 मातृसंज्ञाप्रवृत्ति, 1276
 मातृसंज्ञाप्रवृत्ति, 702
 मातृसंज्ञाप्रवृत्तिप्रवृत्ति, 1127
 मातृसंज्ञाप्रवृत्तिप्रवृत्ति, 770
 मातृसंज्ञाप्रवृत्ति, 134
 मातृसंज्ञाप्रवृत्ति, 308
 मातृसंज्ञाप्रवृत्ति, 1329
 मातृसंज्ञाप्रवृत्ति, 1637
 मातृसंज्ञाप्रवृत्ति, 1026 1027
 मातृसंज्ञाप्रवृत्ति, 361
 मातृसंज्ञाप्रवृत्ति, 698—700
 मातृसंज्ञाप्रवृत्ति, 1641
 मातृसंज्ञाप्रवृत्ति 1170, 1171
 मातृसंज्ञाप्रवृत्ति वा मातृसंज्ञाप्रवृत्ति, 1642
 मातृसंज्ञाप्रवृत्ति, 414, 419
 मातृसंज्ञाप्रवृत्ति, 1171
 मातृसंज्ञाप्रवृत्ति, 1635

- मन्कारसुरोध, 1172.
 मन्त्रावेदनाद्य, 1142
 मन्त्रितोपनिषद्, 1312
 मन्त्रितोपनिषद्विरचम्, 217
 मन्त्रनवग्रहाणां कान्तोपनिषद्भाष्यम्, 1029,
 1030
 मन्त्रोक्तभाष्यसहितकवचप्रतिपत्ति, 485
 मन्त्रोक्तन्यद्रुम, 1643
 मन्त्रिकारिका, 1332
 मन्त्रा (आयुज्यनीया), 113
 मन्त्राढीका सुदर्शनो, 452
 मन्त्रापद्धति, 1679
 मन्त्रापद्धति (यजुर्वेदीया), 1227
 मन्त्राप्रयोग, 1376, 1377
 मन्त्राविधि, 1689
 मन्त्रोपनिषत्, 1775
 मन्त्रासपद्धति, 1666—1669
 मन्त्रासपद्धति, 1424
 मन्त्रासपद्धति, 1669
 मन्त्रासपद्धति, 379
 मन्त्रविपूजा, 615
 मन्त्रोपनिषत्, 1383, 1384
 मन्त्रासपद्धति (यजुर्वेदीया) or चानुष्मोक्त
 मन्त्रासपद्धति, 1427
 मन्त्रासपद्धति, 1039, 1040
 मन्त्रासपद्धति, 801, 802
 मन्त्रासपद्धति, 1192
 मन्त्रासपद्धति and मन्त्रासपद्धति, 1672,
 1673
 मन्त्रासपद्धति, 1596
 मन्त्रासपद्धति, 1514
 मन्त्रासपद्धति, 1705
 मन्त्रासपद्धति, 1012
 मन्त्रासपद्धति (माध्यन्दिनीयम्) 882—884
 मन्त्रासपद्धति, 63,
 मन्त्रासपद्धति, 1775
 मन्त्रासपद्धति, 1774
 मन्त्रासपद्धति, 798
 मन्त्रासपद्धति, 794.
 मन्त्रासपद्धति, 603, 604.
 मन्त्रासपद्धति, 1077
 मन्त्रासपद्धति, 133
 मन्त्रासपद्धति, 170
 मन्त्रासपद्धति, 1328
 मन्त्रासपद्धति, 1330, 1331
 मन्त्रासपद्धति, 1662
 मन्त्रासपद्धति, 1282—1284
 मन्त्रासपद्धति, 1238, 1239
 मन्त्रासपद्धति (यजुर्वेदीयम्), 1236
 मन्त्रासपद्धति, 1247
 मन्त्रासपद्धति, 1235
 मन्त्रासपद्धति, 1245
 (मन्त्रासपद्धति) मन्त्रासपद्धति, 1269, 1270
 मन्त्रासपद्धति, 541
 मन्त्रासपद्धति, 1589
 मन्त्रासपद्धति, 1629
 मन्त्रासपद्धति, 1585
 मन्त्रासपद्धति, 1586
 मन्त्रासपद्धति, 461
 मन्त्रासपद्धति, 463
 मन्त्रासपद्धति, 1080
 मन्त्रासपद्धति, 172
 मन्त्रासपद्धति, 1381, 1382
 मन्त्रासपद्धति, 597—599
 मन्त्रासपद्धति, 1367
 मन्त्रासपद्धति, 1827
 मन्त्रासपद्धति, 710
 मन्त्रासपद्धति and मन्त्रासपद्धति, 638, 639
 मन्त्रासपद्धति, 1219
 मन्त्रासपद्धति, 1579
 मन्त्रासपद्धति, 1216
 मन्त्रासपद्धति, 619
 मन्त्रासपद्धति, 713
 मन्त्रासपद्धति (मन्त्रासपद्धति), 741
 मन्त्रासपद्धति (मन्त्रासपद्धति), 723
 मन्त्रासपद्धति (मन्त्रासपद्धति), 742, 743

- शोभपात्रमानम्, 1580
 शोभप्रतद्वि, 1576
 शोभप्रतद्विप्रयोग, 1457
 शोभमपिबोकितीपयोपप्रयोग, 637
 शोभमपिप्रयोग, 1087
 शोभमपिप्रयोग, 335
 शोभमदीपनमैत्रावणे, 1450
 शोभमप्या मैत्रावणप्रयोग, 1461
 शौर [सुश्रु] 166 167
 स्वाधीपाकप्रयोग, 701
 स्वाधीपाकप्रयोग, 1608
 स्वाधिविधि, 1006
 स्वाधिविधि, 1189
 स्वाधिविधिप्रयोग or प्रयोगप्रति, 1167—
 1189
 स्वाधिविधिप्रति, 1644
 स्वाधिविधितानि, 1658
 स्वाधिविधिप्रयोग, 410, 411
 स्वाधिविधिप्रयोग, 1178
 स्वाधिविधिप्रयोग, 1184
 स्वाधिविधिप्रयोग, 378
 स्वाधिविधि 1154 1155
 स्वप्रतीक, 842
 स्वप्रतीक, 490
 स्वप्रतीक, 1526
 स्वप्रतीक, 279—281
 स्वप्रतीक, 1769
 स्वप्रतीक, 1770
 स्वप्रतीक, 701
 स्वप्रतीक, 1622
 स्वप्रतीक, 321
 स्वप्रतीक, 1785
 स्वप्रतीक, 1809
 स्वप्रतीक, 912
 स्वप्रतीक, 409
 स्वप्रतीक, 623
 स्वप्रतीक, 701—706
 स्वप्रतीक, 625
 स्वप्रतीक, 621
 स्वप्रतीक, 183
 स्वप्रतीक, 1628
 स्वप्रतीक, 1625
 स्वप्रतीक, 1627
 स्वप्रतीक, 251
 स्वप्रतीक, 1234
 स्वप्रतीक, 1308
 स्वप्रतीक, 1424
 स्वप्रतीक, 1426
 स्वप्रतीक, 1428
 स्वप्रतीक, 1426
 स्वप्रतीक, 936

अथवाचनम् ।

- (अथवाचनप्रयोग) 149
 (अथवाचनप्रयोग), 109
 (अथवाचनप्रयोग) 106
 (अथवाचनप्रयोग), 231
 (अथवाचनप्रयोग) 246
 248
 (अथवाचनप्रयोग), 240
 (अथवाचनप्रयोग) 272
 286
 (अथवाचनप्रयोग) 301
 (अथवाचनप्रयोग) 345, 346
 (अथवाचनप्रयोग), 354
 (अथवाचनप्रयोग), 361
 (अथवाचनप्रयोग), 374
 382 385, 391 430
 439, (अथवाचन), 161
 (अथवाचनप्रयोग), 437
 439 439, 460
 (अथवाचनप्रयोग) 467
 (अथवाचनप्रयोग), 477

(पद्मनाभस्तम्भानुसूचनम् अनिष्टम्), 187,
488

489

(काठकयौनसूत्रम् अनुसूचनम्), 193

611, 682

(कपरिंक्षाभिमतानुसारिवाजवेयादिप्रयोग),
686

(भाषिक वादप्रयोग), 704A

(उत्तरगणितप्रवृत्ति), 752

(बोधायनीयवैद्यानरहितप्रवृत्ति) 754

(अरविनाथे कर्मसम्), 761

(कुलमण्डपदीप, मण्डपम, मिथानुवाक्य),
790

(बोधायनीभाष्यमूलिकविधि, अष्टकाद्योमादिकम्),
793

(बोधायनहोमसमादि), 794

(यौनिकविचारकारिकादि), 797

803

(ईशावास्यपत्रिषद्दीक्षाया कतिचिन्वशादि),
840

(उदात्तुनीयसम्कारपद्धतिदाक्षा), 849
850, 853

(अग्निदेवतचन्द्रमा सप्तपञ्चमम्) 856
894, 930

(नवकण्टिकाधिककण्टिकाख्य), 955

(अष्टादशपरिभाषायां मन्त्र अन्वयसूत्रम्) 974

(प्रसूतोत्पन्नकुम्भसूत्रादि), 997

(आतकनिधमादि), 1003

(आनसूत्रविवरणम्), 1007

(यूलशाल्यादि), 1032

(कान्दायनप्रवृत्तिपरिमितम्), 1033

(पोषमांशेष्टादि) 1064

(श्रोताधानसूत्रिकपद्धति), 1071

(अश्विनाग्रोमा द्दशपञ्चघटनप्रदीपिका), 1075

(अष्टौनवदतिप्रवृत्ति), 1087

1091

(मण्डपकृष्णादिषाधनम्) 1114

1119, 1121, 1122, 1126

(मण्डपस्य मण्डपकमिहमादिभेदेन दारादिमा
नम्), 1130

(मण्डपकारिका), 1172

(श्रोतवेदिनिर्वाहकारिका), 1131

(आषाढपत्रम्), 1137

(सन्कारपुत्रोक्त जन्मदिनभारभ्य द्दशदिनपर्यन्त
श्रुतिकाष्ठचद्वारदेशे कर्मयानि), 1173

(अथापोष्यमितिभक्तकर्मप्रथमम्), 1176

(सूक्तविधानकण्टिका सविप्रमरणी), 1201
1215, 1220

(यजुष्यदीयमाध्यानां माकस्यविशेष), 1226

(मन्त्रवैद्यानरसाम), 1249

(रश्म्यस्यसाधनम्), 1318

(सोमोत्पत्तादि), 1321

(रश्मिकांक्षादि), 1378

(मन्त्राग्न्यादि), 1416

(यौनकोशोपरमग्न्यादि), 1420

1431, 1468, 1471

(शिवा, निवृत्तम्), 1492

(पराशरौ शिवा, पाणिनीयमित्रा and
कर्मवी शिवा), 1515

1521, 1522

(उदात्तादिस्वरप्रक्रिया), 1530, 1531

1539, 1549, 1572

(यज्ञस्य अतिशान्तिनितिकर्तव्यानि वैधानवीर्ये
प्रवृत्तिकम्), 1589

(मन्त्राग्निहोमादि), 1603, 1604

(द्दशपुत्रमाध्यादि), 1607

1649, 1650

(सन्कारप्रकरणम्), 1653

(यज्ञस्यप्रथमम्), 1660

(आर्त्ताधानसामयौषधकारक वनम्), 1661
1668

(अग्निवैद्यनित्यशास्त्रविधि), 1677

(सन्ध्याप्रश्नमादि), 1678

(वैद्यदेवकान्तिनिष्ठादि), 1710

(नायनीनिर्वाहमादिकम्), 1716

(गुणकादपनिषद्) 1718

(कानाग्रिपत्राद्यपनिषद्), 1719	(शिष्याप्रवृत्त्युपनिषद्), 1728
(ईशाद्युपनिषद्), 1720	(आद्यव्यसोद्या उपनिषद्पक्षेण गायान्तरीयाद्य),
(लज्जोच्चरिचप्रवृत्ति), 1721	1729
(येनरेयप्रवृत्तिवर्तिविदुषनिषद्), 1722	(यज्ञीयमन्त्रवाच्यान प्रजापत्यनिषद्वाच्या),
(केनकावृत्तल्लवकाराद्युपनिषद् भाष्यादि),	1731
1724	(प्रवृत्त्युपनिषद् and शिववृत्त्युपनिषद्), 1760
(उपनिषत्सूचक), 1725	(मातृवृत्त्युपनिषद्प्रवृत्ति), 1761
(उपनिषाद्युपनिषद्), 1726	1845A
(मृगशलाद्युपनिषद्), 1727	
-